

ישראל סבא

• תכן ענינים • ספור ההתקרבות • תמימות בעבודת השם • ענין אמונות כזביות • נסיעה לירושלים במסירות נפש • הצדיק יש לו הכל! • הרב אלפנדרי • הרב דב מורשא* • התנגדות על ספרי רבנו ז"ל • מכתב התראה • חתן בלי טלית • הדין והמחלקת • כבוד הצדיק • שבר-ענין • מעשה מרב צבי רוזנטל • מעשה המדבר • יין בפורים • חג הפסח בהרחבה גדולה • הזקן וולטר מקרמינצ'וק • חלום הים • חלום הבור ומימי התורה של רבנו • שלא לפל • העקר הוא האמונה • תפלה לזכות לאמונה ורפואה • בדבור אחד! • געגועים כאלה... • רק בטחון • נס הפתק • תכן הפתק הקדוש • אין שום יאוש בעולם כלל! • למעלה מן הטבע • הכל תלוי בפרסום שם הצדיק! • כח חדש שלא היה מעולם! • יתמלא כל העולם • על-ידי מכשול • מתפרסם בכל העולם • מופתים מהקמיע הקדוש • הסכמתו של רב משה פיינשטיין • יותר מכל הפלאות! • חלום הקצין • מהפך הכל! • להתפלל באמונה • בוא אלי • לחפש האמת • (רבי ישראל נשאל על פי איזה פסק הלכה ללמד) • שויתי ה' לנגדי תמיד • פלאות חדשות • "ואני רופא אותה" • תכן הכתב-יד • יתבטלו לגמרי • 'ספורי מעשיות' • הבעטלר, הבעטלר, הבעטלר... • אבן-השתייה • אל תתיאשו! • לבקש ולהתפלל • (רבי ישראל נשאל, מהיכן מקבלים לב לעבודת השם?) • ללמד ולקיים • בשמחה תמיד • אמונה ובטחון • נחל נובע • מעלת האשה • תפלה לשדוד הגון • תפלה לשלום בית • תפלה להולדה בנקל • אמונה ובנים • שש לירות זהב • שמונה עשרה גרוש • פרשת 'בראשי חדשכם' • תפלה לפקידת עקרות • חנוך הילדים • רבי ישראל משוחח בנושא חנוך הילדים והמשפחה... • "יש ענין שנתהפך הכל לטובה!" • תפלה לחנוך הילדים • 'לקוטי תפלות' • 'ימי מוהרנ"ת' • ארץ ישראל • רפואות וישועות • רק נח נחמן מאומן... • שושנת יעקב • ראש-השנה • 'אבי הנחל' • להיות יהודי • העקר והיסוד • גדול השם • חיות כזה • עולם חדש • קיגעל וציולנט • מעשה הרחלים • סגלות ורפואות • תפלה תשובה • פרנסה ובטחון • תקון חצות • דם לדום • מכתב מרבי ישראל לידידו רב שמואל הורוויץ • תכן המכתב • למעלה מהטבע • 'אשת-חילי' • 'אשת-חיל מי ימצא'... • היסוד היהדות • הלכתא כנחמני • שתיקה אחת • ששים גבורים • הולך וגדל • גדלתנו ותפארתנו • מרדכי ואסתר • משמד לרצון • להחיות מתים! • נקי לגמרי • לחם לילדים • אנחנו בלבנו כאבן! • ילד בן שנה • רבי ישראל מסביר סוד כונת הפתק הקדוש • כבר חתמתי את שמי • ספריו הקדושים • נח נחמן מאומן • 'ספורי מעשיות' • 'לקוטי מוהר"ן' • 'לקוטי תפלות' • יתקון הכללי

[ישראל סבא](#)

[תכן ענינים](#)

[ספור ההתקרבות](#)

[תמימות בעבודת השם](#)

[ענין אמונות כזביות](#)

[נסיעה לירושלים במסירות נפש](#)

[הצדיק יש לו הכל!](#)

[הרב אלפנדרי](#)

הרב דב מורשא*

התנגדות על ספרי רבנו ז"ל

מכתב התראה

חתן בלי טלית

הדין והמחלקת

כבוד הצדיק

שבר-ענן

מעשה מרב צבי רוזנטל

מעשה המדבר

יין בפורים

חג הפסח בהרחבה גדולה

הזקן וולטר מקרמינצ'וק

חלום הים

חלום הבור ומימי התורה של רבנו

שלא לפל

העקר הוא האמונה

תפלה לזכות לאמונה ורפואה

בדבור אחד!

געגועים כאלה..

רק בטחון

נס הפתק

תכן הפתק הקדוש

אין שום יאוש בעולם כלל!

למעלה מן הטבע

הכל תלוי בפרסום שם הצדיק!

כח חדש שלא היה מעולם!

יתמלא כל העולם

על-ידי מכשול

מתפרסם בכל העולם

מופתים מהקמיע הקדוש

הסכמתו של רב משה פיינשטיין

יותר מכל הפלאות!

חלום הקצין

מהפך הכל!

להתפלל באמונה

בוא אלי

לחפש האמת

(רבי ישראל נשאל על פי איזה פסק הלכה
ללמד)

שויתי ה' לנגדי תמיד

פלאות חדשות

"ואני רופא אותה"

תכן הכתב-יד

יתבטלו לגמרי

'ספורי מעשיות'

הבעטלר, הבעטלר, הבעטלר...

אבן-השתיה

אל תתיאשו!

לבקש ולהתפלל

(רבי ישראל נשאל, מהיכן מקבלים לב לעבודת
השם?)

ללמד ולקיים

בשמחה תמיד

אמונה ובטחון

נחל נובע

מעלת האשה

תפלה לשדוך הגון

תפלה לשלום בית

תפלה להולדה בנקל

אמונה ובנים

שש לירות זהב

שמונה עשרה גרוש

פרשת 'בראשי חדשכם'*

תפלה לפקידת עקרות

חנוך הילדים

רבי ישראל משוחח בנושא חנוך הילדים

והמשפחה...

"יש ענין שנתהפך הכל לטובה!"

תפלה לחנוך הילדים

'לקוטי תפלות'

'ימי מוהרנ"ת'

ארץ ישראל

רפואות וישועות

רק נ נח נחמ נחמן מאומן...

שושנת יעקב

ראש-השנה

'אבי הנחל'

להיות יהודי

העקר והיסוד

גדול השם

חיות כזה

עולם חדש

קיגעל וצ'ולנט

מעשה הרחלים

סגלות ורפואות

תפלה תשובה

פרנסה ובטחון

תקון חצות

דם לדום

מכתב מרבי ישראל לידידו רב שמואל הורוויץ

תכן המכתב

למעלה מהטבע

יאשת-חילי

יאשת-חיל מי ימצא"...

היסוד היהדות

הלכתא כנחמני

שתיקה אחת

ששים גבורים

הולך וגדל

גדלתנו ותפארתנו

מרדכי ואסתר

משמד לרצון

להחיות מתים!

נקי לגמרי

לחם לילדים

אנחנו בלבנו כאבן!

ילד בן שנה

רבי ישראל מסביר סוד כונת הפתק הקדוש

כבר חתמתי את שמי

ספריו הקדושים

נ נח נחמ נחמן מאומן

'ספורי מעשיות'

'לקוטי מוהר"ן'

'לקוטי תפלות'

'תקון הכללי'

ישראל סבא

מאומן

נחמן

נחמ

נח

נ

תכן ענינים

ספור ההתקרבות

הפגישה עם רבי ישראל קרדון

תמימות בעבודת השם

ענין אמונות כזביות

נסיעה לירושלים במסירות נפש

הצדיק יש לו הכל!

הרב אלפנדר

הרב דב מנשא

הַתְּנַגְדוֹת עַל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל

חֲתָן בְּלִי טְלִית

הַדָּיָן וְהַמְחַלְקֵת

כְּבוֹד הַצַּדִּיק

שֶׁבֶר-עָנָן

מַעֲשֵׂה מֵרֵב צָבִי רוֹזְנֵטֵל

מַעֲשֵׂה הַמְדַבֵּר

נְגוּנִים וְתַפְלֵת רֵאשׁ-הַשָּׁנָה

יַיִן בְּפוּרִים

חֵג הַפֶּסַח בְּהַרְחָבָה גְּדוֹלָה

הַזִּקְוֹן וּוּלְטֵר מְקַרְמִינְצ'וֹק

חֵלוֹם הַיָּם

חֵלוֹם הַבּוֹר וּמִימֵי הַתּוֹרָה שֶׁל רַבֵּנוּ

שֶׁלֹּא לִפְל

הַעֲקָר הוּא הָאֱמוּנָה

תַּפְלָה לְזָכוֹת לְאֱמוּנָה וּרְפוּאָה, שֶׁלְקַט וְעָרַךְ רַבִּי יִשְׂרָאֵל

בְּדַבּוֹר אֶחָד!

נְעִימוּתֵי כְּאֵלָה..

אֲבָל רַבֵּנוּ..

רַק בְּטַחֲוֹן

הַסְפּוֹר שֶׁל גִּיטְעִילָה

יֵס הַפְּתִיק

אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל!

לְמַעַלְהָ מִן הַטֶּבַע
הַכֹּל תָּלוּי בְּפִרְסוּם שֵׁם הַצַּדִּיק!
כַּח חֲדָשׁ שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם!
יִתְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָם
עַל-יְדֵי מְכֻשׁוֹל
מִתְפָּרֵס בְּכָל הָעוֹלָם
מוֹפְתִים מִהַקְמִיעַ הַקְדוֹשׁ
הַסְכָּמְתוּ שֶׁל רַב מֹשֶׁה פִּינְשֵׁטִין
יוֹתֵר מִכָּל הַפְּלָאוֹת!
חֲלוּם הַקְצִין
הַפְּתֵק הַקְדוֹשׁ וּשְׁאֵר כְּתָבֵי רַבְּנוּ הָעֵתִיקִים
מִהַפֶּדָה הַכֹּל!
לְהַתְפַּלֵּל בְּאַמוּנָה
בּוֹא אֵלַי
לְחַפֵּשׂ הָאֱמֶת
שׁוּיֵתִי ה' לְנִגְדֵי תַמִּיד
פְּלָאוֹת חֲדָשׁוֹת
"וְאַנִּי רוֹפֵא אוֹתָהּ"
יִתְבַטְּלוּ לְגַמְרֵי
'סִפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת'
אָבֶן-הַשְּׂתִיָּה
אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ!
לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְפַּלֵּל

לְלַמֵּד וּלְקַיֵּם
בְּשִׂמְחָה תְּמַיֵּד
אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן
נַחַל נוֹבֵעַ
מַעֲלַת הָאִשָּׁה
תְּפִלָּה לְשִׂדּוּךְ הַגּוֹן
תְּפִלָּה לְשָׁלוֹם בַּיִת
תְּפִלָּה לְהוֹלָדָה בְּנֶקֶל
אֲמוּנָה וּבְנִים
שֵׁשׁ לִירוֹת זָהָב
שְׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה גְרוֹשׁ
פָּרָשַׁת 'בְּרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם'
תְּפִלָּה לְפִקֻּדֹת עֲקָרוֹת
תְּפִלוֹת לְזָכוֹת לְבָנִים הַגּוֹנִים וּלְהַנְצִיל מִצַּעַר גְּדוּל בְּנִים
חֲנוּךְ הַיְלָדִים
"יֵשׁ עֵינֶיךָ שֶׁנִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה!"
תְּפִלָּה לְחֲנוּךְ הַיְלָדִים
'לְקוּיֵי תְּפִלוֹת'
'יָמֵי מוֹהַרְבֵּי"ת'
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
רְפוּאוֹת וַיְשׁוּעוֹת
שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב
רֵאשׁ-הַשָּׁנָה

יְאֲבִי הַנַּחֲלִי

מִכְתָּב לְנִשְׂיָא שְׁזָר

לְהִיּוֹת יְהוּדִי

הַעֲקָר וְהִסּוּד

גְּדוּל הַשֵּׁם

חִיּוֹת כְּזָה

עוֹלָם חֲדָשׁ

קִינָעֵל וְצִוְלָנֵט

מַעֲשֵׂה הַרְחֵלִים

סְגֻלוֹת וְרִפּוּאוֹת

תַּפְּלָה תְּשׁוּבָה

פְּרִנְסָה וּבְטָחוֹן

תַּקּוּן חֲצוֹת

דָּם לְדוּם

מִכְתָּב מֵרַבִּי יִשְׂרָאֵל לִידִידוֹ רַב שְׁמוּאֵל הוֹרְוּוֹיץ

לְמַעַלְה מֵהַטָּבַע

יְאֲשֶׁת-חַיִּלִּי

הִיּוֹד הִיְהַדוֹת

הַלְכָתָא כְּנַחֲמֵנִי

שְׁתִּיקָה אַחַת

שְׁשִׁים גְּבוּרִים

הוֹלֵךְ וְגֹדֵל

גְּדֻלַּתְנוֹ וְתַפְאֲרַתְנוֹ

מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר
מְשֻׁמְד לְרָצוֹן
לְהַחֲיוֹת מֵתִים!
נְקִי לְגַמְרֵי
לְחֵם לְיֻלְדִים
יֶלֶד בֶּן שָׁנָה
רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְסַבֵּיר סוּד כְּנֻגַת הַפְּתִיק הַקְּדוּשׁ

נְחָמֵן זֶה אֲנִי!
כָּבֵר חֲתַמְתִּי אֶת שָׁמַי
סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים
נִחַ נְחָמָה נְחָמֵן מְאוּמָן
'סִפְרֵי מַעֲשֵׂי־אֱלֹהִים'
'לְקוּטֵי מוֹהַר־יָוֵן'
'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת'
'לְקוּטֵי הַלְּכוֹת'
'אֲבֵי הַנְּחֵל'
'תְּקוּן הַכְּלָלִי'

צְנֻאָה

תְּקוּן הַכְּלָלִי

מִפְּתֻחוֹת כְּתָבֵי-יָד וּמִכְּתָבֵים נְדִירִים
(שְׁחֻלְקָם עֲדִין לֹא עָלוּ עַל מִזְבֵּחַ הַדְּפוּס מֵעוֹלָם)
מִפֶּה לְצִיּוּנוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל דָּב אוֹדֶסָר
חֲתִימָתוֹ שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל קַרְדוֹנֶר

מכתב התראה לרבי ישראל
כתב-יד מספר 'שמות הצדיקים'
הספור של גיטע'לה
מפה לציונו הקדוש של רבי ישראל קרדוֹנר
הסכמתו של רב משה פיינשטיין
הקדמת הספר 'חיי מוהר"ן' מרבי נפתלי
כתב-יד יקר ערך של רבי ישראל, "שויתי ה' לנגדי תמיד"
כתב-יד בנשא התקרבותו של מוהרנ"ת ז"ל
כתב-יד מתורות ותפלות
חתימת רבנו הקדוש
מכתב מהצדקת מרת אדל
שער הספר 'לקוטי תפלות'
קטע מהספר 'ימי מוהרנ"ת'
מכתב לנשיא שזר
כתב-יד מתוך 'ספר המדות'
עמוד מהספר 'לקוטי תפלות'
מכתב מרבי ישראל קרדוֹנר
מכתב מרבי ישראל לידידו רב שמואל הורוויץ
חתימתו של רבי נפתלי
קטע מהספר 'לקוטי הלכות'
מכתב מרבי ישראל קרדוֹנר
כתב יד וחתימתו של רב שלמה וקסלר
מכתב מ'עלים לתרופה'

ספור ההתקרבות

רבי ישראל משורר בנגון מעורר,

"קרב יום, קרב יום,

אשר הוא לא יום ולא לילה..."

ספור נפלא ונורא מאד, למי שמשים לב באמת. ובכן אמרתי שראוי
וחשוב מאד לספר ולרשם כל מה שעבר עלי מיום שבאתי על דעתי, כי
מאז שבאתי על דעתי ועד שזכיתי להתקרב לרבנו הקדוש זה ענין אחד.
אז היה התחלה ועכשו זה ההמשכה.

השם יתברך חנן אותי ונתן לי נפש כזה שמיום שבאתי על דעתי, כשהייתי
עוד ילד קטן, היה לבי בוער מאד לעבודת השם, לזכות ליראת שמים
ולאמונה, ושאיזה בכל מכל כל. לאהבת השם יתברך וליראה אותו.

עקר ההשתוקקות שלי וכל הרצונות שלי היה לנקות את עצמי מכל
תאוות העולם הזה ורק לעבד השם, אף-על-פי שהייתי ילד קטן ולא
ידעתי כלום, אבל הנפש השתוקקה מאד ברצונות למסירות נפש ולבי היה
בוער רק לעבודת השם ולא לעסק באיזה מלאכה או עבודה.

אני זוכר הכל, אני זוכר עוד כשהייתי ילד.

כל ימי חיי הייתי ילד עני, לא היה לנו מה לאכול לא בחגים ולא בשבת.
לא היה לנו בשר - שבת בלי בשר, היה דגים ומהדגים האלה אנחנו חיינו.
האמא שלנו היא ידעה לבשל והמאכלים שלה היו יותר טובים מכל מיני
בשר, והיה שמחה בבית!

האבא שלי היה כל ימיו עני גדול ואחר-כך כשהוא היה בן ארבעים נעשה
עור בשתי עיניו והאמא שלי היא קבלה את זה באהבה, ואני הייתי עוד
ילד, ילד קטן.

אזי ווי, רבונו של עולם...

וְאֲנִי הָיָה לִי גִעְגּוּעִים לְעֲנוּת אֶת נַפְשִׁי עוֹד בְּגִיל שֶׁבַע-שְׁמוֹנָה, וְלַעֲשׂוֹת תַּעֲנִיטִים בְּעָרֵב רֵאשׁ-חֲדָשׁ, בְּחֲדָשׁ אֶלּוּל, וּבְזֶמַן יָמֵי הַתְּשׁוּבָה. לְמַשָּׁל בְּעָרֵב רֵאשׁ-חֲדָשׁ רְצִיטִי לְהַתְּעַנּוֹת וְאֲמִי הָיִתָּה אֲמָא מְסוּרָה מְאֹד וְהִיא הָיָה לָהּ צַעַר גָּדוֹל מְאֹד, "מָה זֶה אֲתָךְ? אֲתָה עוֹד יֵלֵד קָטָן, מָה, אֲתָה תַעֲשֶׂה תַעֲנִיט?"

אֲזַ סָרַבְתִּי לְשִׁמְעַ לָהּ, וְאֲנִי עָשִׂיתִי תַעֲנִיט בְּכָל עָרֵב רֵאשׁ-חֲדָשׁ חֲצֵי הַיּוֹם, אֲבָל בְּחֲדָשׁ אֶלּוּל כָּל הַיּוֹם, וְאֲנִי גִרְמַתִּי צַעַר גָּדוֹל לְאֲמָא שְׁלִי עַל זֶה.

עַל-כָּל-פָּנִים עָבַר עָלַי עוֹד וְעוֹד בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁעַל כָּל דָּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה מִתְגַּבֵּר הַבַּעַל-דָּבָר. הָיָה לִי הַתְּגַבְּרוֹת מְאֹד שֶׁל תַּאֲוֹת עוֹלָם הָיָה מֵצֵד אֶחָד, וּמֵצֵד שְׁנַי אֲנִי הֵיִתִּי יָרָא שְׁמַיִם וְקִצְתִּי בַחַיִּי, הַרְגָּשְׁתִּי מְרִירוֹת גָּדוֹל. אֲזַ חֲפֹשְׁתִּי אֲנָשִׁי יָרָאִי הַשֵּׁם, אֲנָשִׁי אֲמַת, בֵּין הַחֲסִידִים בְּדָרְכֵים שֶׁאֲנִי גֹדְלָתִי בִינֵיהֶם, אוֹלִי אֲמַצָּא מְנוּחַ לְנַפְשִׁי, כִּי עֲדִין לֹא יְדַעְתִּי מְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ כְּלוּם. אֶף-עַל-פִּי שֶׁאֲנִי הֵיִתִּי שִׁיךְ לְחֲסִידוֹת מְסִימָת, אֲבָל אֲנִי חֲשַׁבְתִּי: "אוֹלִי אֲמַצָּא בְּאִיזָה מְקוֹם אַחֵר, אֲנִי מְקַשֵּׁר רַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְמְקוֹם שֶׁאֲנִי אֲרַגִּישׁ, שֶׁאֲנִי אֲרָאָה שְׁעוֹשָׂה עָלַי פְּעֻלוֹת, שֶׁמְשַׁלִּים עָלַי אוֹר הַשֵּׁם".

אֲנִי הֵיִתִּי בְּצַעַר וּבְצָרוֹת גָּדוֹלוֹת מְאֹד, חֲפֹשְׁתִּי עֲצָה אֵיךְ לְהַצִּיל עֲצָמִי וְלֹא מְצָאתִי. אוֹי, אוֹי...

נו, וְאֲנִי חֲפֹשְׁתִּי בְּכָל מִינֵי חֲסִידוּיוֹת שׁוֹנוֹת וְאֲצַל אֲנָשִׁי יָרָאִי הַשֵּׁם, לְמַשָּׁל הָיָה בְּטַבְּרִיָּה אִישׁ אֶחָד מְפָרָסֵם עַד הַיּוֹם, שְׁמוֹ הָיָה רַב הִירְשׁ, רַב צְבִי לִיטְוּוּאק רוֹזֶנְטַל. הוּא הָיָה תַלְמִיד שֶׁל הַ'חֶפֶץ חַיִּים' וְהוּא הָיָה הַפֶּאָר שֶׁל כָּל הָעִיר וְגַם הָיָה הַפֶּאָר שֶׁל הַיִּשִּׁיבָה. הוּא הָיָה יָרָא שְׁמַיִם וְהוּא לָמַד הַרְבֵּה סִפְרֵי מוֹסֵר, לְמַשָּׁל הוּא הָיָה לוֹמֵד בְּסִפֵּר 'רֵאשִׁית חֲכָמָה' בְּהַתְּמַדָּה גְּדוֹלָה כַּמָּה שְׁעוֹת בְּכָל יוֹם בְּעִמְיָדָה וְהָיָה יוֹדֵעַ אֶת כְּלוּ בַעַל-פֶּה, וְאֲנִי רָאִיתִי וְאֶהְבֵּתִי אֶת זֶה וְאֲנִי הָיָה לִי עֶרְךָ גָּדוֹל, "רַב הִירְשׁ, רַב הִירְשׁ, הוּא לוֹמֵד כָּל-כֶּךָ 'רֵאשִׁית חֲכָמָה'.."

וְאֲנִי חֲפֹשְׁתִּי מְקוֹם בְּשִׁבִיל לְהַדְרִיךְ אוֹתִי וּלְהַאִיר בִּי יִרְאֵת שְׁמַיִם וְאֲמוֹנָה, אֲזַ נִדְבַקְתִּי בּוֹ וְהוּא נַעֲשֶׂה רַבִּי בְּשִׁבִילִי בְּלִי כֶסֶף. אֲנִי בִקְשָׁתִי אוֹתוֹ וְהוּא רַחַם עָלַי וְלָמַד אֶתִּי 'רֵאשִׁית חֲכָמָה' וְזָהָר, וְהוּא דָּבָר אֶתִּי בַעַל-פֶּה בְּכַדִּי שִׁיכְנִיס בִּי אֲמוֹנָה וְיִרְאֵת שְׁמַיִם, וְהָיָה קָשֶׁר גָּדוֹל בִּינֵינוּ. וְגַם-כֵּן לְבַד הָיָה לִי עוֹד כַּמָּה רְגָעִים כִּי חֲפֹשְׁתִּי מְאֹד עֲבוּדַת הַשֵּׁם בְּאֲמַת.

מֵעַנְיָן הַתְּבוּדָּדוֹת עֲדִין לֹא יְדַעְתִּי כָּלֵל, אֲנִי רָאִיתִי בְּסִפֵּר 'רֵאשִׁית חֲכָמָה' וּבְשָׂאָר סִפְרֵי מוֹסֵר אֶת הַגְּדֵל וְהַכֶּחַךְ שֶׁל הַתְּפִלָּה, בְּוָדָאִי הַתְּפִלָּתִי לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹלָם מֵעַנְיָן הַתְּבוּדָּדוֹת לֹא יְדַעְתִּי, רַק יְדַעְתִּי שֶׁתְּפִלָּה זֶה דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד. אֲזַ אֲמַרְתִּי תַהֲלִים הַרְבֵּה וְכֵן הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת שְׁלִי שֶׁל יוֹם, הַתְּפִלָּתִי בְּכוֹנֵה גְּדוֹלָה, בְּדַבְּקוֹת, בְּיִרְאֵת שְׁמַיִם.

וְאֲנִי בְּזִמְן שֶׁבָאתִי עַל דַּעְתִּי כְּשֶׁהֵייתִי יְלֵד קָטָן עוֹד, עוֹד לֹא הֵייתִי יְכוּל לְהַגִּיד תְּהִלִּים אֲפֹלוּ, אֲבָל הֵלֵב הָיָה בּוֹעֵר לְהִשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְרָצִיתִי מְאֹד, אֶהְבֵּתִי מְאֹד אֶת לַמּוֹד הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת וְאֲמוּנָה. הָיָה לִבִּי מִתְנַעֵנֵעַ לְעַבֵּד הַשֵּׁם, לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְמַסֵּר נַפְשִׁי בְּשִׁבִיל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, וְהַתְּפִלָּתִי בְּדַבְּקוֹת, בְּהַתְּלַהֲבוֹת וּבַתְּנוּעוֹת, וְאֲנִי נִכְנָסְתִּי לְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית-כְּנֶסֶת שֶׁהָיָה בְּשִׁכְנוֹת עַל-יַד הַבַּיִת שֶׁלָּנוּ וְשָׁמָּה הָיָה חֲסִיד אֶחָד זָקֵן גְּדוֹל וְהוּא הָיָה אָדָם נִכְבָּד וְחָשׁוּב, אָדָם כָּשֵׁר וְאֶהֱבָ יְרָאֵי הַשֵּׁם, וְהוּא רָאָה אֶת הַתְּפִלָּה שֶׁלִּי שֶׁהִיא מְשֻׁנָּה מִכָּל הַיְלָדִים, הוּא רָאָה שֶׁאֲנִי מִתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה, בְּדַבְּקוֹת וּבִאֲמֹת בְּתַמִּימוֹת, אֲזוֹ מִצְאָתִי חוֹן בְּעֵינָיו. הוּא הָיָה מִהַחֲסִידִים שֶׁהֵם לֹא מִתְּפַלְּלִים בְּכַח וְלֹא בְּקוֹל, רַק בְּלַחֲשׁ. נוּ, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי הָיָה לִי עֲזוֹת וְלֹא הִסְתַּכְּלַתִּי עֲלֵיהֶם. אֲזוֹ זֶה הַזָּקֵן בָּא אֵלַי בְּכָל יוֹם וְנָתַן לִי מִטְּבַע חֲשׁוּבָה, הוּא הָיָה מְפָרֵס בְּעִיר שֶׁהוּא קִמְצוֹן כְּזֶה שֶׁהוּא נוֹתֵן נְדָבָה הַמְּטַבֵּעַ הַכִּי קִטְנָה שֶׁאֲפֹשֶׁר, חֲתִיכַת פַּח. וְהוּא נָתַן לִי.

כְּשֶׁבָאתִי הַבַּיְתָה, הֵם הָיוּ עֲנִיִּים, וְנָתַתִּי אֶת הַמְּטַבֵּעַ, אֲזוֹ הֵם נִתְּפַעְלוּ מְאֹד, אֲבָל אַחֵר-כֵּן הִפְסַקְתִּי לָתֵת לְבַיִת וְהַתְּחַלְתִּי לְאַסֹּף מִטְּבָעוֹת בְּשִׁבִיל סְדוֹר. אֲנִי רוֹצֵה לְקַנּוֹת סְדוֹר שֶׁיְהִיָּה בּוֹ תִקּוּן חֲצוֹת וּתְהִלִּים, כָּל מִינֵי סְלִיחוֹת וּמַעֲמָדוֹת, כָּל הַבְּקָשׁוֹת וְכָל הַתְּפִלוֹת, 'כָּל-בוֹ' - שֶׁיְהִיָּה בּוֹ כָּל מַה שִׁישׁ בְּעוֹלָם, אֵיזָה תְּחִנָּה, אֵיזָה דָּבָר.

נוּ, וְאֲנִי הָיָה לִי הַשְּׂתוֹקְקוֹת וְגִעְגּוּעִים לְסְדוֹר כְּזֶה וְאֲנִי קִבַּלְתִּי כַּמַּעַט בְּכָל יוֹם מִטְּבַע חֲשׁוּבָה, אֲזוֹ אֲנִי לָקַחְתִּי אֶת כָּל הַמְּטַבָּעוֹת וְקִבַּצְתִּי שֶׁיְהִיָּה לִי לְקַנּוֹת סְדוֹר. אֲבָל בְּטִבְרִיָּה אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג סְדוֹר כְּזֶה, בְּטִבְרִיָּה הָיָה סְדוֹר רַק בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים לְהַתְּפַלֵּל, וְסְדוֹר כְּזֶה כָּמוֹ שֶׁאֲנִי רָצִיתִי הָיָה רַק בִּירוּשָׁלַיִם. אֲזוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ רַחֵם עָלַי וְהֵאמֵר נִסְעָה לִירוּשָׁלַיִם בְּשִׁבִיל הַכְּנֶסֶת כְּלָה, וְאֲנִי כְּשֶׁנִּסְעָה, אֲמַרְתִּי לָהּ: "אֲנִי אֲסַפְּתִי כֶסֶף בְּשִׁבִיל סְדוֹר 'כָּל-בוֹ'".

וְאֲנִי הֵייתִי חָבִיב מְאֹד אֶצֶל הָאֲמָא וְהִיא נָתַנָּה לִי הַבְּטָחָה שֶׁהִיא תִקְנָה לִי סְדוֹר כָּמוֹ שֶׁאֲנִי רוֹצֵה - 'כָּל-בוֹ', שֶׁיְהִיָּה בּוֹ כָּל מַעֲלוֹת. אֲנִי נָתַתִּי לָהּ אֶת הַכֶּסֶף, וְהִיא קִיָּמָה!

הִיא הַשְּׂתַדְלָה לַעֲשׂוֹת עִם אֵיזָה קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שֶׁלָּנוּ שֶׁהוּא יוֹדֵעַ כָּל הַסּוֹחְרִים הַגְּדוֹלִים שִׁישׁ, סְדוֹר כְּזֶה לֹא מִשִּׁיגִים בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת. עַל-כָּל-פְּנִימִים הִיא הַבִּיאָה לִי סְדוֹר שֶׁהָיָה חֲדוּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם. הִיא בָּאָה לְטִבְרִיָּה עִם הַסְדוֹר. וְהַשְּׂמָחָה שֶׁלִּי...

וְהִלַּכְתִּי לְבֵית-הַכְּנֶסֶת עִם הַסְדוֹר הַזֶּה, וְכֻלָּם קִנְאוּ, מִי שֶׁרָאָה אֶת הַסְדוֹר הַזֶּה אָמַר: "הוּ... סְדוֹר כְּזֶה, מִי יְכוּל לְבוֹא לְסְדוֹר כְּזֶה!"

מַה, אֵיזָה שְׂמָחָה הָיָה לִי בְּכָל פַּעַם שֶׁאֲנִי רָאִיתִי אֶת הַסְדוֹר אֶצְלִי, אֲנִי רָצִיתִי לְאָכַל כָּל הַסְדוֹר!

יש כמה ספורים לספר. על-כל-פנים אני היה לי רצונות חזקים לקום בחצות לילה ולהגיד הרבה תהלים ולהתפלל, והיה לי מלחמות כבדות, וחפשי מקום הצלה ולא מצאתי רפואה לנפשי.

ואני זוכר, בטבריה היה אור חם מאד, והחם היה כל-כך חזק ביום עד שבלילה היה גם-כן חם מאד, כי האבנים נתחממו מהשמש, וכל העיר היו ישנים על הגגות. ואני נמתי גם-כן, אבל אני הייתי אוהב לעמוד שעתים-שלש לפני אור הבקר, אני קמתי וירדתי מהגג אל הבית והבית שלנו לא היה לו חלונות, היה כמו מערה, והיה החם נורא מאד, והייתי כמו אחד שטובל את עצמו עם הבגדים במים מרוב זעה.

נו, ואני סבלתי את זה וכשיצאתי מהבית לא יכלתי לנשם, ועליתי על איזה מדרגות סמוך להגג, אחרי חצות הלילה האור קצת יותר קריר ואז עקר השנה, עקר החיות. אז הרגשתי חיות כזה, קרירות, אור. ואני אז ירדתי לחדר והיה לנו מנורה קטנה והדלקתי אותה ואמרתי תהלים והתחלתי להתפלל. אז האבא ראה שאני עושה עול, כי כל השבוע הדלקתי את המנורה על כמה שעות, והיה להם בקבוק נפט שהספיק משבת לשבת ובכל יום ראשון צריכים לקנות בקבוק נפט, והגיע שבת ולא היה נפט. אז הם אמרו: "אוי, ישראל בער עושה לנו צרות כאלה, הוא הדליק את הנפט ואין לנו לגמר את השבוע". אוי יוי יוי...

מבין החסידים היה איש אחד זקן מאד, הוא היה תלמיד חכם וירא שמים ובעל-מקבל, ואני הייתי עוסק אתו שיקרב אותי להשם יתברך, והוא הטא און לכל הדבורים שלי והוא היה מתפלל מאד, "מה זה, יש עוד ילדים פשוניים לומדי תורה ויראי השם ולא שומעים מאף אחד שהוא סובל כל-כך מהיצר הרע". על-כל-פנים הוא קבל אותי באהבה, והוא היה גר קצת רחוק מהבית-הכנסת והיה נשאר אחרון אחרי תפלת ערבית, וכמעט בכל לילה אחרי התפלה הלכתי אתו ביחד לאט לאט עד שהגעתי לביתו, ועל הדרך ספרתי לו כל הפאבים שלי, כל מה שעובר עלי, והוא רצה לעזר לי, הוא דבר אתי מאמונה, בודאי היה לי טובה, אבל שיקח מאתי, שיאיר עלי אור כזה שאני הייתי צריך - לא היה לו.

על-כל-פנים היה לי כמה מדריכים, מאמינים, שהם למדו אתי עד שנעשיתי בר-מצוה. אחרי הבר-מצוה קרב אותי מאד איש אחד חסיד זקן שלעת זקנה נעשה אדמו"ר בירושלים, הוא למד אותי זהר וגמרא ומשניות והוא היה רבי שלי. ואני הייתי הרבה זמן בביתו וראיתי שכל רגע הוא מקדיש רק ללמוד התורה, הוא היה ירא השם ובעל מדות טובות, אני חשבתי שהוא מלאך השם צבאות!

ואני חפשי מסירות נפש וספרתי לפני כמה אנשים כל עוונותי, כל מה שעבר עלי, בשביל שרציתי לצאת מהבץ, רציתי להשתנות, אז חשבתי: "אני אגלה את המחלה, אז ידעו יותר איך לעזר לי".

על-כל-פנים עבר עלי מה שעבר עוד ועוד ועוד, עד שנעשיתי בן שבע-עשרה שנה. ואז.. התחיל השם יתברך לעשות עמי נסים ונפלאות, ראיתי השגחה של השם יתברך שמרחם עלי ועוזר לי בכל פעם. אני שמעתי על כל מיני חסידויות ורק על השם ברסלב לא שמעתי מעולם. אבל השם יתברך יודע את המחשבה והלב, הוא ראה שאני מפקיר עצמי ומנבל עצמי בפני בני-אדם, כשאני ראיתי איש אחד זקן ירא שמים אז ספרתי לו כל לבי כדי שיוציא אותי מהחשך והתאוות. השם יתברך ראה את לבי והוא רצה לעשות אתי חסד להתקרב לרבנו, אבל איך? אני לא יודע אפלו שיש ברסלב בעולם, איך אתקרב לרבנו...

אוי ווי, אי אפשר לספר בפרוטרוט הכל, אבל העקר אתחיל לספר מה שעבר עלי, מה שהשם יתברך רחם עלי וסבב סבות שאזכה להתקרב לרבנו הקדוש.

אני למדתי בישיבה בטבריה על קבר רבי מאיר בעל-הנס, היא עומדת בין השדות וההרים, ואני אהבתי לצאת לטייל בין ההרים והשדות עוד לפני שהתקרבתי לרבנו. וכשנעשיתי בן שבע עשרה שנה היה לי מלחמות קשות מאד עם היצר הרע, מה עושים? אני עוד לא ידעתי מרבנו, אז השם יתברך סבב שיצאתי מהישיבה להחצר לקחת פוס תה, ובחצר עמד פח אשפה, וראיתי שמה שמות, זה היה ספר ישן בלי פריכה, בלי התחלה, בלי סוף - שמות.

נו, אני הייתי ירא שמים, אז בשביל שלא יהיה הספר בבזיון בתוך זבל, לקחתי את הספר על מנת לזרק אותו לגניזה בישיבה. טרם שזרקתי את הספר לגניזה ראיתי ששם הספר 'השתפכות הנפש'...

'השתפכות הנפש' - זה עשה עלי רשם, אני היה לי געגועים להשתפך נפשי להשם, אז אולי זה טוב לפני, וגם-כן אני הייתי רגיל לקרא בהרבה ספרי מוסר, ספרי חסידות, אבל לא ראיתי ספר כזה ששמו 'השתפכות הנפש'. אז חשבתי בדעתי: "אולי זה טוב בשבילי, אולי זה השגחה מהשם יתברך שיהיה לי זה הספר". אז התחלתי לקרא, קראתי דף אחד.. ותכף ראיתי שזה בשבילי טוב מאד, שזה מן השמים. ראיתי שזה חסד מהשם יתברך שזכיתי למצא זה הספר, כי כל דבור היה בשבילי ושאצליח לכבש כל המלחמות כל מה שאני סובל, אז לא זרקתי את הספר לגניזה ולקחתי אותו וגנבתי את עצמי מהישיבה להשדה בין ההרים עם הספר והתחלתי לקרא בספר...

נו, מזמן שמצאתי את הספר הלכתי עמו להתבודד והתפללתי כמו שכתוב שמה בשם רבנו איך להתבודד ואיך להתפלל, והלכתי בשדות, אף אחד לא ידע, זה כמו גנבה, גנבתי עצמי בשדות והיה לי התבודדות וקראתי בהספר וקימתי מה שכתוב שם.

וְרֵאִיתִי פַעַם הָרֵאשׁוֹן בְּחַיֵּי שְׁהַכַּח שֶׁל הַסֵּפֶר הַזֶּה - אֵיזָה כַּח שֶׁל
הַתְּבוּדָדוֹת, זֶה הוֹרֵג כָּל הַמְּשַׁחֲתִים, כָּל הַמְּזִיקִים, כָּל מִינֵי מַחְלוֹת רָעוֹת,
כָּל מִינֵי מַעֲשִׂים, כָּל מִינֵי תַאֲוֹת.

רֵאִיתִי עַיִן בְּעַיִן שְׁאַחֲרֵי הַתְּבוּדָדוֹת כְּשֶׁחֲזַרְתִּי לִישִׁיבָה, הֵייתִי כְּמוֹ אָדָם
חֲדָשׁ. הֲרֵגְשֵׁתִי בְּעַצְמִי: "אֵיפֹה הֵם כָּל הַמְּשַׁחֲתִים? נְהַרְגוּ!"

עַד אֲזֵי מַחְמַת שְׂרָצִיתִי לְהַצִּיל עַצְמִי מִהִיצֵר הָרַע אֲזֵי חִפְשֵׁתִי וְחִפְשֵׁתִי
וְחִפְשֵׁתִי, וְלִמְרוֹת שְׁהִיָּה לִי יְשׁוּעוֹת, אֲבָל יְשׁוּעָה כְּזוֹ - לִכְבֹּשׁ כָּל הַמַּלְחָמוֹת
בְּנֶקֶל, זֶה לֹא הָיָה לִי מַעוֹלָם. אֲנִי קָרָאתִי בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר דָּף, שְׁנֵי דְפִים, וְתִכְף
קִימְתִי מִהַ שְׁכָתוֹב שָׁמָּה. וְרֵאִיתִי פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה מִהַ שֶׁלֹּא רֵאִיתִי בְּכָל יְמֵי
חַיִּי, אֲנִי מַחְפֵּשׁ בְּסִפְרִים וְאֲנִי רוֹאֶה יְשׁוּעוֹת, אֲבָל דָּבָר כְּזֶה שְׁהִיָּה לִי פְּלֵא
כְּזֶה בְּתוֹךְ הַדְּבוּרִים שֶׁל זֶה הַסֵּפֶר - לֹא הָיָה לִי מַעוֹלָם!

נו, אֲזֵי אֲנִי לְמִדַּתִּי הַרְבֵּה בְּהַסֵּפֶר בְּהַתְּעוֹרְרוֹת, בְּהַתְּלַהֲבוֹת, אֲבָל לֹא יָדַעְתִּי
מִי בְּעַל-מַחְבֵּר הַסֵּפֶר, כִּי זֶה הָיָה שְׁמוֹת, וְהַדְּפִים הָיָה אֲצִלִּי כְּמוֹ אוֹצֵר, אֲנִי
סָגַרְתִּי אֶת הַסֵּפֶר בְּתוֹךְ אֲרָגוֹ וּבְכָל יוֹם הָיָה לִי הַהִנְהָגָה הַזֹּאת וְהָיָה לִי
הַתְּבוּדָדוֹת, הִלַּכְתִּי עִם הַסֵּפֶר לְתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְקָרָאתִי, וְתִכְף קִימְתִי מִהַ
שֶׁקָּרָאתִי וְרֵאִיתִי פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה.. בְּטוֹל הַטְּבַע!

רֵאִיתִי פְּלֵאוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁלֹּא הָיָה לִי מַעוֹלָם, רֵאִיתִי נְסִים וְנִפְלְאוֹת חֲדָשׁוֹת
אֲשֶׁר מִיּוֹם שֶׁבָּאתִי עַל דַּעְתִּי לֹא רֵאִיתִי פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה. וְלֹא יָדַעְתִּי מִי בְּעַל-
הַמַּחְבֵּר שֶׁל הַסֵּפֶר...

פַּעַם אַחַת יָשַׁבְתִּי בְּמִטָּה וְקָרָאתִי בְּסֵפֶר וּבָא אֵלַי חֵבֵר מִהַחֲסִידוֹת שְׁלִי
וְרָאָה שֶׁאֲנִי קוֹרֵא בְּהַתְּלַהֲבוֹת, בְּרָצִינוֹת, בְּאַהֲבָה, בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בְּתוֹךְ
הַסֵּפֶר, אֲזֵי הוּא רָאָה שֶׁהַסֵּפֶר זֶה 'הַשְּׂתַפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ' וְהוּא יָדַע שֶׁזֶה מְסַפְּרִי
בְּרִסְלֵב, אֲזֵי אָמַר לִי זֶה הַחֵבֵר: "מִהַ אֲתָה עוֹשֶׂה?! בְּזֶה הַסֵּפֶר אֲתָה קוֹרֵא!
אֲסוּר לְקֹרֵא בְּזֶה הַסֵּפֶר, זֶה מְסַפְּרִי בְּרִסְלֵב!"

אֲבָל אֲנִי כָּבֵר טַעַמְתִּי הַטַּעַם שֶׁל הַסֵּפֶר וְרֵאִיתִי פְּלֵאוֹת, אֲזֵי נִדְהַמְתִּי
וְהַתְּרַגְזֵתִי מְאֹד וְנִכְנַסְתִּי בְּכַעַס גְּדוֹל וְאָמַרְתִּי לוֹ: "זֶה לֹא עִסְקָה, רָשָׁע! עַל
זֶה הַסֵּפֶר אֲתָה אוֹמֵר שֶׁאֲסוּר לְלַמֵּד, אֲתָה לֹא יוֹדֵעַ מִהַ שֵׁישׁ בְּעוֹלָם. זֶה
הַסֵּפֶר קָדָשׁ קָדָשִׁים וְאֲנִי רוֹאֶה מִמֶּנּוּ פְּלֵאוֹת גְּדוֹלוֹת."

אֲזֵי הוּא אָמַר לִי: "בְּהֵמָה, אֲתָה בְּהֵמָה, אֲתָה לֹא בֶן-אָדָם. אֲתָה לֹא יוֹדֵעַ
כְּלוּם מִהַ שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, זֶה מְסַפְּרִי בְּרִסְלֵב, אֲסוּר לְקֹרֵא בְּהֵם. כָּל
הָאָדָמוֹ"רִים וְכָל הָעוֹלָם מְתַנַּגְדִּים עַל בְּרִסְלֵב וְאוֹמְרִים שֶׁאֲסוּר לְקֹרֵא
בְּרִסְלֵב."

אֲנִי שָׁמַעְתִּי הַפַּעַם הָרֵאשׁוֹן בְּחַיֵּי שֵׁישׁ בְּרִסְלֵב בְּעוֹלָם וְשֶׁאֲסוּר לְקֹרֵא בְּתוֹךְ
הַסֵּפְרִים, אֲזֵי אָמַרְתִּי לוֹ: "אֲנִי לֹא שׁוֹמֵעַ לְכָל הָעוֹלָם, לְכָל הָאָדָמוֹ"רִים!
שִׁיבּוֹאוּ כָּל הָאָדָמוֹ"רִים וְכָל הַמַּלְכִים - אֲנִי לֹא אֲשָׁמַע לָאֵף אֶחָד, זֶה הַסֵּפֶר
טוֹב בְּשִׁבְלִי, אֲנִי רֵאִיתִי פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה מִהַ שֶׁאֵי אֶפְשֵׁר לְסַפֵּר!"

אז הוא אמר לי: "אתה חצפן כזה, עז פנים כזה נגד כל אדמו"רים, אז אתה לא בן-אדם".

אמרתי לו: "בשבילי זה טוב!"

אז הוא אמר לי: "זה הספר שלי ואני רוצה אותו, אני לא צריך אותו, אני רוצה רק שאתה לא תקרא בו, אני רוצה את הספר!"

לא רציתי לתת לו, אמרתי לו: "אני זכיתי מן ההפקר, הספר הזה בפח האשפה".

אז הוא הפה אותי ואמר לי: "אתה עז פנים כזה נגד כל האדמו"רים, נגד הרבי שלנו, כלם אומרים שאסור לקרא בספר ברסלב ואתה רוצה לקרא!"

אני לא רציתי לתת לו בשום אופן את הספר, אבל הוא היה יותר חזק ממני והוא הוציא ממני את הספר בכח והלך, ואני נשארתי יתום, בלי הספר, אבל היה לי רוח ששמעתי שיש חסידות בעולם ששמה ברסלב ושסור ללמד בספרי ברסלב. ואני כבר קראתי כמה פעמים בספר וטעמתי הטעם, אז ממה שאני זכרתי הייתי ממשיד והולך בשדה והתפללתי וקראתי להשם יתברך שירחם עלי כמו שהתחיל לעזר לי ומצאתי זה הספר ואני יודע מה שזה פעל עלי – כך שיזמין לי ספרי ברסלב וחסיד ברסלב, אני רוצה להיות חסיד ברסלב!

הפגישה עם רבי ישראל קרדונר

אני גרתי בטבריה ולא יצאתי מטבריה, צפת היה קרוב לטבריה וכלם נוסעים על מירון באלול וב"ג בעמר. ואני הייתי עני, לא היה לי כסף על-כן לא נסעתי לצפת. אם הייתי נוסע לצפת אולי הייתי שומע על חסידי ברסלב, אבל לא ידעתי מחסידי ברסלב. אז אני בקשתי מהשם יתברך שיזמין לי חסידי ברסלב, אני חשבתי: "אולי נמצא בעולם באיזה מקום חסידי ברסלב, אולי בירושלים". אני בקשתי והתפללתי להשם יתברך, ועבר זמן רב והשם יתברך קבל תפילתי ושלח לי לטבריה את רבי ישראל קרדונר!

אני סבלתי והשם יתברך עשה פלאות עמי, חסד עליון, בצפת היה גר מורי הקדוש רבי ישראל קרדונר והוא היה חדוש כזה מה שאין בעולם. אני נתגדלתי בין חסידים גדולים, מחמירים, מדקדקים במצוות, אבל ראיתי את האיש הזה - ראיתי שכלם עומדים בחוץ, אינם יודעים כלום מאמונה, מהתורה, מהשם יתברך. הם כלם לומדים, אבל ראיתי שכנגדו - הוא יחיד בעולם, אין דגמתו!

אבל אני לא הכרתי אותו ולא שמעתי ממנו. הוא היה נמצא במירון ולא רצה לזוז ממירון. הוא עבד השם שמה ביחידות, לא היה שם אף ברירה.

הִיָּה לֹו הַמִּפְתַּח שֶׁל הַבַּיִת-הַכְּנֻסֶת שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר-יֹחָאִי וְהוּא הִיָּה שְׁמָה לְבַד בְּהַתְּבוּדוֹת וְגַם הַלֵּךְ בֵּין הַהָרִים לְהַתְּבוּדָד וְלְהַתְּפַלֵּל וְעַסֵּק בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם בְּמִסִּירַת נַפְשׁ.

הַמְשַׁפְּחָה שְׁלוֹ הִיָּתָה גְּרָה בְּצַפַּת וְהוּא הִיָּה כָּל הַשְּׁבוּעַ בְּמִירוֹן, בְּכָל יוֹם שְׁשִׁי הִיָּה הוֹלֵךְ מְמִירוֹן לְצַפַּת. הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ רָצָה שְׂרַבִּי יִשְׂרָאֵל יֵלֵךְ מְמִירוֹן לְטַבְּרִיָּה לְיִשְׂרָאֵל בְּעַר, אָבֵל רַבִּי יִשְׂרָאֵל לֹא יֵצֵא מְמִירוֹן אֶפְלוּ שְׁיִתְּנוּ לוֹ כָּל הַכֶּסֶף שְׁבַעוֹלָם, הוּא יַעֲזֹב אֶת מִירוֹן? הוּא יַעֲזֹב עִכְשָׁו מְקוֹם קְדוֹשׁ כְּזֶה וְיֵלֵךְ לְטַבְּרִיָּה, מָה יֵשׁ לוֹ בְּטַבְּרִיָּה? כָּל מְקוֹם שְׁבַעוֹלָם - רַק מִירוֹן. נוּ, מִי יֹאמֵר שְׂרַבִּי יִשְׂרָאֵל יֵלֵךְ לְטַבְּרִיָּה?

הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יָדַע שְׂרַבִּי יִשְׂרָאֵל לֹא יִזוּז מְמִירוֹן, מָה עָשָׂה? הוּא שָׁלַח לוֹ מַחְלָה עַל הַיָּד וְהַכְּאֵבִים נִתְּגַבְּרוּ מִיוֹם לְיוֹם מִשְׁעָה לְשְׁעָה, כְּאֵבִים כְּאֵלָה שְׂאִי אֶפְשֵׁר לְדַבֵּר דְּבוּר אֶחָד, הוּא לֹא הִיָּה יָכוֹל לֹא לְהַתְּפַלֵּל וְלֹא לַעֲשׂוֹת אִיזָה עִבּוֹדָה. וְהוּא לֹא הִיָּה תוֹלָה שׁוֹם דְּבַר בְּדַרְךָ הַטְּבַע, רַק הַכֹּל הַשְּׁגַחַת הַבוּרָא, וְכִשְׁהוּא רָאָה דְּבַר כְּזֶה, אָז הִתְחִיל לְחַשֵּׁב שְׂאוּלִי רְצוֹן הַבוּרָא שְׁיֵלֵךְ לְטַבְּרִיָּה. מָה יְהִיָּה בְּטַבְּרִיָּה? בְּטַבְּרִיָּה הַמְּזוּג הָאֲוִיר יוֹתֵר חַם מְמִירוֹן וּמְצַפַּת, הוּא לֹא יְהִיָּה בְּרִיא אָבֵל לֹא יְהִיָּה לוֹ כְּאֵבִים גְּדוֹלִים כָּל-כָּף וְיִוֹכַל לְהַתְּפַלֵּל וְלַעֲסֵק בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם. אָבֵל אָף-עַל-פִּי שְׁהִיָּה לוֹ כְּאֵבִים עֲזִים כְּאֵלוֹ, הִיָּה לוֹ סְפָקוֹת אִם לַעֲזֹב אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן וְלִלְכֹת לְטַבְּרִיָּה, אִם לֹא. כִּי הוּא חָשַׁב: "אִיךָ אֶפְשֵׁר דְּבַר כְּזֶה, כְּשֶׁהָאֲדָם בְּצָרָה אָז הוּא בּוֹרַח מִרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר-יֹחָאִי לְטַבְּרִיָּה? צְרִיכִים לְבָרַח לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, לְהַתְּפַלֵּל וְלִבְקֶשׁ עַל רְפוּאָה". אָז כָּל זְמַן שֶׁלֹא יָדַע בְּבוֹרֵר שְׂרַצוֹן הַבוּרָא שְׁיֵלֵךְ לְטַבְּרִיָּה - הוּא יִתְעַכֵּב בְּמִירוֹן, וְכִשְׁיָדַע בְּבוֹרֵר אָז תַּכְּף יֵלֵךְ, אָבֵל הוּא לֹא יָדַע.

אָז הִיָּה לוֹ הַתְּבוּדוֹת וְהוּא בִקֵּשׁ הַרְּבָה מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שְׁיֵאִיר בְּמַחְשַׁבְתּוֹ וּבְדַעְתּוֹ מָה לַעֲשׂוֹת, "אִם רְצוֹן הַבוּרָא שְׂאֵלֵךְ לְטַבְּרִיָּה אֲנִי נוֹסֵעַ תַּכְּף לְטַבְּרִיָּה, אֲנִי רוֹצֵה רַק לְדַעַת אִיךָ רְצוֹן הַבוּרָא. אִם לֹא, אִם כֵּן; אִם כֵּן, אִם לֹא". אָז הוּא הַתְּפַלֵּל כָּל-כָּף עַד שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הָאִיר עֵינָיו וְסַבֵּב סָבָה, שְׁיָדַע בְּבוֹרֵר כִּי רְצוֹן הַבוּרָא הוּא שְׁיֵלֵךְ לְטַבְּרִיָּה.

זֶה הִיָּה בְּיוֹם רַבִּיעִי. רַבִּי יִשְׂרָאֵל קָם בְּיוֹם חַמִּישִׁי בְּבִקְרַת הַשֶּׁכֶם וְהַלֵּךְ לְבַעַל-הַחֲמוּרִים וְשָׁכַר חֲמוֹר לְטַבְּרִיָּה. הוּא הִיָּה יָכוֹל לִלְכֹת בְּיוֹם רִאשׁוֹן אַחֲרֵי שַׁבָּת. לֹא, מִכִּינּוֹן שֶׁהוּא יָדַע בְּבוֹרֵר שְׂרַצוֹן הַבוּרָא שְׁיֵלֵךְ לְטַבְּרִיָּה, אָז הוּא תַּכְּף הַלֵּךְ מְצַפַּת.

הוֹרֵי הָיוּ עֲנִיִּים וְהֵם הָיוּ טוֹחֲנִים קֶפֶה, אָבֵל בְּזַמַּן הַמְּלַחְמָה נִגְמַר הַקֶּפֶה וְנִשְׂאָרְנוּ בְּלִי פְרָנְסָה. אֲמָא סַפְרָה לְבֹן אַחִיָּה, בְּנִימִין בְּרִזְל, שְׁנִשְׂאָרְנוּ בְּלִי פְרָנְסָה וְהוּא הִצִּיעַ לָהּ לְאַפּוֹת לַחֵם. שְׂאֵלָה אוֹתוֹ אֲמָא: "מֵהֵיכָן אֶקַּח קַמַּח?"

אָז הוּא אָמַר לָהּ: "אֲנִי אֶגִּיד לְסוֹחֵר הַקַּמַּח שְׁיִתֵּן לָךְ כַּמָּה קַמַּח שְׂאֵת צְרִיכָה!" וְכֵן הִיָּה.

התחלנו לאפות ביום ראשון לחם ורבי ישראל בא בשבוע הזה ביום חמישי לטבריה. ורק כשיגיד מן החמור הוא היה צריך כבר לחם לאכל סעודת לילה, אז הוא פגש את בנימין ברזל ובקש אותו שיראה לו איפה לקנות כבר לחם. בנימין ברזל ידע שהמשפחה שלי התחילה לאפות לחם למכירה, אז הוא הביא את רבי ישראל אלינו...

אנחנו היינו חמשה אחים בבית וכמעט כלם היו יותר מבגרים ממני, והיתה השגחה שהשם יתברך סבב סבה שאני לקחתי את הכפר לחם והוצאתי ונתתי לרבי ישראל, ותכף שראיתי אותו אז נבהלתי מאד מהצורה שלו ומהדבור שלו, עוד לא ראיתי אדם כזה, החן של הקדשה היה על פניו ועל כל דבור שלו. אני נבהלתי והתרגשתי מאד, חשבתני: "אולי זה השגחה מהשם יתברך, כי אני התפללתי להשם יתברך, אולי זה האיש יהיה לי טובה ממנו, יהיה לי ישועה ממנו, אצלו אמצא כל מה שאני צריך". אז חשבתני: "זה האיש הוא צדיק נסתר, ואצלו אני אמצא מה שאני מחפש - אמונה ויראת שמים".

אבל חשבתני: "איך אפשר לי להיות קשר אתו?" אני חשבתני שהוא צדיק נסתר מהל"ו צדיקים. צדיק נסתר יכול לעשות קפיצת-הדרך ומחר הוא יהיה בירושלים ואני לא יודע ממנו כלום.

אני חושב ככה, והוא נתן את היד בתוך הכיס והוציא כסף לשלם לי בעד הלחם ואמר: "אולי אפשר לי לאכל הלחם אצלכם בבית?"

אז אני הרגשתי שהוא יודע את מחשבותי ואת רצוני - אני חושב איך יהיה לי קשר אתו והוא שואל אותי: "אולי אפשר לי לאכל אצלכם את הלחם.."

נו, אבל ראיתי שזה דבר רחוק כי האבא לא יסכים על זה, לא מחמת שהוא לא רוצה, רק מחמת שכבר ליל-חמישי וצריכים להכין חלה ולאפות לחם וצריכים לעשות לילה, לקרא קריאת שמע ולישן ולקום, וגם-כן הבית קטן ואין לנו מקום אפילו לאכל. וגם-כן ההורים שלי היו עניים גדולים והאבא שלי היה עור, סגי-נהור, והבית היה כמו המערה של רבי שמעון, אין מקום איפה לשבת, חשבתני: "האבא יגער בי ויבזה אותי - מה אתה שואל שאלה כזו? ואני בעצמי אני לא יכול להכניס אורח בלי רשות האבא". אבל בשביל שיהיה לי קשר עם רבי ישראל התחזקתי מאד בכל כחי ואמרתי שיהיה מה שיהיה, אפילו אם הוא יכה אותי ויבזה אותי אני אשאל את האבא, יהיה מה שיהיה, אני אשאל אותו!

אז אני שאלתי אותו: "אבא, קח את הכסף בעד הלחם, והאיש הזה מבקש, הוא רוצה לאכל את הלחם אצלנו בבית.."

אז האבא אמר לי: "כן, כן, כן, אדרבא, נשאר לנו איזה חלק מהתבשיל, עדשים וארז, אז תתן לו. הוא יאכל לחם לבד?"

אז כשהאבא אמר לי כן, ראיתי שזה ישועה בשבילי, השגחה מהשם
יתברך למעלה מן הטבע שיהיה לי קשר עם הצדיק הקדוש הזה. ראיתי
את ההשגחה מפל צד, זה השגחה עליונה וחסד גדול.

וככה היה. הם עשו לי, ברכו ברכת המזון וקראו קריאת שמע ושכבו
לישון על הרצפה עם הילדים, ואני ורבי ישראל נשארנו ביחד לבד. הוא
ישב על-יד הדלת על איזה מדרגה של הבית ואני נתתי לו לחם לאכל והוא
עשה נטילת-ידיים וברכת המוציא. וכששמעתי את הברכה ממנו על
נטילת-ידיים ו'המוציא ביראה ובדבקות כזו, ראיתי שזה נכון, זה צדיק
קדוש, צדיק נסתר. כי הדבור שלו היה קדוש, היה כמו התבודדות, כמו
תפלה, כמו שאנחנו מדברים עכשו - ככה הוא היה מדבר להשם יתברך,
כאלו אין בבית אנשים, רק הוא והשם יתברך. ראיתי פלא, אני גדלתי בין
חסידים, בין לומדי תורה ויראי השם, אבל ברכה כזו עוד לא שמעתי.
וגם-כן פנים וצורה כזה כמו שהיה לרבי ישראל לא ראיתי.

אז נתתי לו את מה שנשאר מהסעודה שלנו כדי שיאכל, אז הוא אמר לי:
"אני לא אוכל שום דבר, רק לחם וטה, בלי ספר". אבל תה לא היה לנו
ולא היה לנו מכוונת נפט, רק עשירים היה להם מכוונת נפט, אבל עניים
השתמשו בפחמים, ופחם זה מלאכה שצריכים ללמד איך לעשות אש,
וזה לקח זמן עד שזכיתי והצלחתי ועשיתי אש ועשיתי תה. ואני לא ידעתי
שהוא ברסלב, אני ידעתי רק שהוא צדיק נסתר, ואני לא יכלתי
להתאפק, אז באמצע העבודה שעשיתי את האש, בכל פעם נכנסתי אליו
ואמרתי לו בלחש, בסוד, באזן: "רבי ישראל, תדעו שאתם באתם
לטבריה בשבילי, כי אני נמצא במצב קשה מאד, מתגברים עלי היצר הרע
ועוד, ואני רוצה מאד לעבד השם באמת ויש עלי מלחמות קשות, ואני
מחפש בכל ימי חיי מקום שינדריכו אותי ויאירו בי אור השם ושאזכה
לעבד השם באמת. אז אני בטוח שהשם יתברך שלח אתכם לטבריה
ואתם באתם לטבריה בשבילי. ובכן אני מבקש אתכם שלא תעזבו
אותי!"

והוא שמע דבר כזה, וראיתי שהוא מרגש כל-כך, כי ראה עין בעין
שהשגחת השם יתברך שיבוא לטבריה, כי תכף שיגיד מהחמור ובא
לטבריה הוא הגיע ישר לביתי והוא שומע דבורים פאולה. הוא היה צריך
לנסע עוד קדם לטבריה, אבל כל זמן שלא ידע בברור שהוא צריך לנסע
הוא לא רצה לזוז ממירון והיה לו ספקות, עכשו ראה שזה היה בכונה
מהשם יתברך שיצא ממירון. וגם-כן אני ראיתי בעיני את רבי ישראל -
ראיתי מה זה ברסלב!

אני ראיתי את התפלה שלו והעבודה שלו והשבת שלו, הדבורים
הקדושים שלו, הרצונות שלו וכל מה שסבל בשבילי. הוא בא לטבריה
ומצא את ישראל בער, אז הוא כבר שכח שיש לו משפחה בצפת ושיש
מירון והשליך הכל רק בשבילי. ומהלילה הזו זכינו להתקשר בקשר כזה
שהיה חדוש נורא...

אזי ווי מה שהיה, מעשה כזה זה דבר פלא מיחד שאין דגמתו.

אחר-כך הלכנו והוא אמר לי שהוא רוצה להיות באיזה בית-כנסת להגיד חצות ולומר תהלים ולהתפלל ולהתבודד. נו, הלכתי אתו לבית-כנסת ועל הדרך דברתי אתו וספרתי לו את הענין שלי והוא שמע הכל, ואני רציתי לומר ודוי דברים לפניו והוא לא רצה לשמע ואמר שאסור, רק בכלליות. אז דברתי אתו ובכיתי לפניו כי הרגשתי שיש אצלו רפואות בשבילי ושלא יעזב אותי וילך למירון.

ואני הלכתי אתו מבית-כנסת לבית-כנסת, וכלם היו סגורים ולא ידעתי איפה המפתח, אז נפל בדעתי שיש רק בית-כנסת אחד של הצדיקים הקדושים שהיו לפני מאה שנה, מתקופת תלמידי הבעל-שם-טוב, רבי אברהם קליסקר וזקנו של רבנו - רבי נחמן הורידנקר, ורבנו הקדוש על שמו, וכל שאר הצדיקים הקדושים. הם בנו את הבית-כנסת והשתדלו שיהיה במקום קרוב להים כדי שיוכלו לטבל ולהתפלל מתי שרוצים. אבל בחרף, כשהיה חרף קשה והרבה גשמים, היה המים מגביהים עצמם למעלה והים היה נכנס לתוך הבית-כנסת הזו עד גבה חצי השלחנות ולא יכלו להתפלל, אז לקחו הספרים והכל והשאירו השלחנות בבית-הכנסת והבית-כנסת היה פתוח עד חדש ניסן, עד שירדו המים.

אז אנחנו נכנסנו לבית-כנסת הזו לתוך 'הים' ועלינו על שלחן ולמדנו תורה זו חלק ב' ב'לקוטי מוהר"ן - 'פי מרחמם ינהגם'. והוא למד אתי את התורה הזו כל הלילה, וזכיתי לזה שכל ימי חיי לא הרגשתי טעם תורה, טעם יראת שמים כמו הלילה הזו שלמד אתי התורה הקדושה הזו 'פי מרחמם ינהגם'. ואנחנו היינו בבית-הכנסת ולמדנו כל הלילה, ולא הרגשתי כלל שכבר צריכים לישן.

והוא היה 'עשיר', היה לו גרות וגפרורים שהיה יקר ערך, והוא הדליק נר ולמד אתי ב'לקוטי מוהר"ן עד קרוב לאור הבקר, עד ששמעתי הקול בכיה של האמא שלי שבכתה מאד כמו אחרי נפטר, "בני, בני, בני". היא ראתה שכבר קרוב לאור היום ואני לא נמצא, אז היא חשבה: "מי יודע מה קרה?"

היא הלכה מבית-הכנסת לבית-כנסת לחפש אותי בבכיות גדולות ולא מצאה אותי, הבתי-כנסת היו סגורים, אז היא בכתה מאד וקולה נשמע בכל העיר. טבריה היה עיר קטנה וכל העיר באו, והם חשבו שמשוהו נפטר. השכנים מהסביבה באו בבקר ושאלו: "מה, מה הבכיות והצעקות, מה קרה?"

אז היא ספרה להם: "בא איזה בן-אדם וקנה לחם אצלנו והוא אכל את הלחם בביתנו, והוא לקח את ישראל בער והלך כל הלילה אתו ונעלם. אני קמתי לעבודה, וישראל בער איננו!" והם לא ידעו מי זה. וזה היה תחלת המלחמה והתורכים היו פראי-אדם, הם רק ראו איזה בן-אדם

שֵׁשׁ לוֹ יָדִים וְרַגְלַיִם, אֶז לְקַחוּ אוֹתוֹ לְצַבָּא. אֶז הִיא חֲשֻׁבָה "אוֹלִי.. אֲנִי יֵשׁ לִי יָדִים וְרַגְלַיִם אֶז אוֹלִי לְקַחוּ אוֹתִי לְצַבָּא".

הִיא בְּכַתָּה וְהִיא כָּל הָעִיר רוֹעֶשֶׁת וְאֲנִי שֹׁמֵעֶתִי, אֶז אֲמַרְתִּי לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל: "אוֹי וּוֵי, זֶה כָּבֵר אַחֲרֵי חֲצוֹת הַלַּיְלָה וְהֵאמָא שְׁלִי מְחַפְּשֶׁת, מְבַקֶּשֶׁת אוֹתִי".

אֶז יֵצְאֵתִי מִבֵּית-הַכְּנֶסֶת וְהִלְכֹתִי לָאמָא וְאֲמַרְתִּי לָהּ: "מָה זֶה תְּבַכֶּיָה?"

אֶז אֲמַרָה לִי: "מָה זֶה עֲשִׂיתִי? אֵיפֹה הִלְכֹתְךָ כָּל הַלַּיְלָה? עַל-כָּל-פְּנִים אֵתָה יוֹדֵעַ עֲכָשׁוּ צְרִיכִים לְזָרֵק לָאשְׁפָה כָּל הַבָּצֵק כָּל הַחֲלָה וְכָל הַלֶּחֶם".

נֹו, וַיִּמְהַלְלָה הַזֹּו נַעֲשֶׂה רַעַשׁ בְּטַבְּרִיָּה: "הַלַּיְלָה הַזֶּה נַעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל בְּעַר בְּרִסְלָבֵר!"

בְּבִקֵּר שֶׁהִלְכֹתִי לְבֵית-כְּנֶסֶת וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל הִיא בְּבֵית-כְּנֶסֶת וְאֲנִי דְבַרְתִּי אֵתוֹ וְלִמְדֵנוּ סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְגַמְרָא וְשִׁלְחוּ עֲרוּדָא, פּוֹסְקִים, אֶז תַּכְּף נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בְּטַבְּרִיָּה וַיֵּצֵא לִי שֵׁם שְׁאֲנִי נַעֲשִׂיתִי בְּרִסְלָבֵר.

נֹו, עָבַר עָלַי מַחְלֶקֶת, מַלְחָמָה גְּדוֹלָה, וְהֵאבָא וְהֵאמָא וְהַקְּרוּבִים וְהַמְשַׁפְּחָה וְכָל הַיְשִׁיבָה, כָּלָם אָמְרוּ: "אוֹי וּוֵי רַחֲמָנוּת גְּדוֹל, יִשְׂרָאֵל בְּעַר נַעֲשֶׂה בְּרִסְלָבֵר, יִשְׂרָאֵל בְּעַר נַעֲשֶׂה בְּרִסְלָבֵר!" כָּלָם הִתְנַגְּדוּ.

נֹו, הֵם הִלְכוּ מֵהַיְשִׁיבָה לְהַהוֹרִים וְסִפְרוּ לָהֶם: "אַתֶּם יוֹדְעִים, יִשְׂרָאֵל בְּעַר נַעֲשֶׂה בְּרִסְלָבֵר".

וְהֵאבָא וְהֵאמָא שֹׁמְעוּ וְלֹא הִקְפִּידוּ כָּל-כָּף, אַבְּל בָּא אֵלֵיהֶם הַגַּבַּאי שֶׁל הַיְשִׁיבָה וְעוֹד אֲנָשִׁים נְכַבְּדִים, לְמַדְנִים וּבַעֲלֵי-שֵׁם וּפְרָסוּם, וְאָמְרוּ לְהֵאבָא: "אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁיִּשְׂרָאֵל בְּעַר נַעֲשֶׂה בְּרִסְלָבֵר!"

אֶז אָמַר אַבָּא: "אֲנִי לֹא דוֹאָג, אֲנִי מְכִיר אֵת הַבֶּן שְׁלִי, הוּא יֵרָא שְׁמַיִם וְהוּא מְקַיֵּם כְּבוֹד אָב הַכִּי בְּעוֹלָם, אֲפֹלוּ שְׁאֲנִי אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ לָאשׁ - הוּא יִלְךְ, אִין דְּגַמְתוּ. אֲנִי לֹא מְדַאָּג. אֶז כְּשֶׁהוּא יָבוֹא מֵהַיְשִׁיבָה אֲנִי אֲגִיד לוֹ שְׁאֲנִי לֹא רוֹצֶה, אֶז הוּא לֹא יִהְיֶה בְּרִסְלָבֵר. אִין לִי שׁוּם בְּעִיָּה".

אֶז הֵם אָמְרוּ: "אַתָּה לֹא יוֹדֵעַ מָה זֶה בְּרִסְלָב, הוּא לֹא יִשְׁמַע לָךְ, אַתָּה צְרִיךְ מַלְחָמָה כְּבִדָּה".

אֶז אָמַר: "אֲנִי לֹא דוֹאָג, אֲנִי מְכִיר אֵת בְּנִי".

אֲנִי בָּאתִי מֵהַיְשִׁיבָה בְּיוֹם חֲמִישִׁי, אֶז אָמַר לִי אַבָּא: "תִּדְעַ בְּנִי שֶׁהִיא אֲצִלִּי הַגְּדוֹלִים מֵהַיְשִׁיבָה וְאָמְרוּ לִי שֶׁאַתָּה נַעֲשִׂיתִי בְּרִסְלָב. תִּדְעַ בְּנִי, רַחֵם עָלַי, אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ שֶׁלֹּא לְצַעַר אוֹתִי, אַתָּה שִׁיךְ לְחֲסִידוֹת אַחֲרָת, וְאֲנִי נוֹתֵן

לָדָּר רְשׁוּת לְהִיּוֹת בְּאִיזָה חֲסִידוּת שְׁאֵתָה רוֹצֶה, רַק בְּקִשָּׁה אַחַת יֵשׁ לִי, אֲנִי
לֹא רוֹצֶה שְׁתִּהְיֶה בְּרִסְלָבֵר”.

אִזְּזָה הַפְּעַם הָרִאשׁוֹנָה שְׁעִבְרָתִי עַל מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאִמְרָתִי לוֹ: ”אֲבָא,
אַתָּה מְפִיר אוֹתִי, אֲנִי מְקַיֵּם כְּבוֹד אָב, הַכֹּל אֲנִי אֲשָׁמַע לָךְ, רַק הַדְּבָר הַזֶּה
- לֹא! בְּזָה אֲנִי לֹא אֲשָׁמַע לָךְ! מְדוּעָ? אֲנִי יוֹדֵעַ”.

אִזְּזָה הוּא רָאָה: ”אֵהָהּ, הַצִּדֵּק אַתָּם. הֵם אָמְרוּ שְׁאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה זֶה
בְּרִסְלָב, מַה זֶה! זֶה נוֹרָא מְאֹד, הוּא מְקַיֵּם כָּל יְמֵי חַיָּיו כְּבוֹד אָב בְּמִסִּירַת
נַפְשׁוֹ וְעִכְשָׁו הוּא אוֹמֵר כֵּן? זֶה פְּעַם הָרִאשׁוֹן בְּחַיֵּי שְׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ שְׁלֹא רוֹצֶה
לְקַיֵּם אֶת דְּבוּרָי”.

הָאֲבָא אָמַר לִי: ”אֲנִי לֹא רוֹצֶה שְׁתִּהְיֶה בְּרִסְלָב בְּשׁוּם אַפֵּן! אֲנִי רוֹצֶה
שְׁתִּהְיֶה כְּמוֹ כָּל הָעוֹלָם”.

אוֹי, אוֹי, מַה שְׁתִּהְיֶה עוֹד, מַה שְׁתִּהְיֶה.. אֶפְשָׁר לְסַפֵּר? כָּל טְבַרְיָה בָּכוּ עָלַי,
הָאֲבָא וְהָאֲמָא שְׁלִי בָּכוּ: ”מַה שְׁנַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ, מַה זֶה? אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת
חֲסִיד לֹא בְּרִסְלָב. מַה זֶה, אֲנַחְנוּ לֹא רוֹצִים בְּרִסְלָב!”

הָאֲבָא וְהָאֲמָא וְהַמְשַׁפָּחָה אָמְרוּ: ”זֶה אֵי אֶפְשָׁר, זֶה רַק כְּשׁוּף. בְּרִסְלָב זֶה
כְּשׁוּף!”

וְכַךְ הָיָה כֻּלָּם, כָּל הַלּוּמְדִים וְכֻלָּם צָחֲקוּ: ”בְּרִסְלָב, בְּרִסְלָב, בְּרִסְלָב..”

רַבֵּי יִשְׂרָאֵל קֶרְדוֹנֵר אָמַר לְאֲמָא שְׁלִי: ”זֶה דְּבָר שְׂאֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אַפֵּן
לְבַטֵּל. יִשְׂרָאֵל בְּעַר יִהְיֶה לְעוֹלָם וְעַד בְּרִסְלָב וְכַךְ יִהְיֶה!”

אֲמִי שְׁמַעָה שֶׁהוּא אוֹמֵר כֵּן, אִזְּזָה הִיא נִפְלָה וּמִתָּה מְגֻדֵל הַפְּחַד וְהַשְּׁבָר
הַגָּדוֹל בְּבֵית רַבֵּי יִשְׂרָאֵל, הִיא נִפְטָרָה. הִיא שְׁמַעָה שְׁלֹא יַעֲזֹר שׁוּם כַּח
בְּעוֹלָם. אֲנִי אִמְרָתִי: ”אֲנִי אֵהְיֶה בְּרִסְלָב כָּל יְמֵי חַיָּי!”

וְאִזְּזָה נַעֲשֶׂה נִס מֵהַשְּׁמַיִם. אֶחָד מִחֲבֵרָה קִדְּיָשָׁא רָאָה שְׁתִּהְיֶה שְׁלִי עֹשֶׂתָה
אִיזָה תְּנוּעָה מֵהָעִין וְהָיָה סִימָן חַיִּים, הוּא רָאָה שְׁתִּהְיֶה לֹא מֵת. אֲבָל הוּא
חָשַׁב: ”זֶה רַק דְּמִיּוֹן”.

אִזְּזָה בָּא עוֹד אֶחָד וְרָאָה גַם-כֵּן אוֹתוֹ הַדְּבָר, שֶׁהִיא עֹשֶׂתָה אִיזָה תְּנוּעָה בְּעִין.
נו, ”עַל-פִּי שְׁנַיִם יָקוּם דְּבָר!”

הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לָהּ לְהִיּוֹת בְּחַיִּים, הַלֵּב הַפְּסִיק לְפַעֵל וְכֻלָּם רָאוּ
שֶׁהִיא מֵתָה, אֲבָל הִיא אִמְרָה: ”לֹא, אֲנִי לֹא מֵתָה..”

וְכָל הַחֲסִידִים וְכָל הָעִיר הָיָה כְּבָר רוֹתֵת. מִי הָיָה לוֹ הַגְּבוּרָה לְדַבֵּר עִם
חֲסִיד בְּרִסְלָב אוֹ לְקַרְא בְּסִפֵּר בְּרִסְלָב, הוּא פָּחַד. לָמָּה לוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה,
זֶה לֹא הָעֵסֶק שְׁלוֹ. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי לֹא הִשְׁגַּחְתִּי, לֹא הִסְתַּכַּלְתִּי עַל שׁוּם

דָּבַר, לֹא עַל רַבָּנִים גְּדוֹלִים וְלֹא עַל שְׂדוּדִי, אֲנִי מְסַרְתִּי הַכֹּל רַק מֵה שְׂרָאִיתִי
מֵה זֶה רַבִּי יִשְׂרָאֵל קָרְדוֹנֶר.

עַד הַיּוֹם יֵשׁ לִי שֵׁם, יֵשׁ כְּבֹר שְׂמוֹנִים שָׁנָה שְׁנַת־קַרְבְּתִי לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל וְכֻלָּם
הָיוּ מִתְנַגְּדִים כְּאַלֶּה, וְאֲנִי בְרוּךְ הַשֵּׁם קִבְּלֹתִי כָּל הַפְּדוּיִים, כָּל הַבְּזוּיוֹנוֹת
וְכֹל הַצָּרוֹת בְּאַהֲבָה בְּגִבּוּרָה גְּדוֹלָה וְכֻלָּם נִתְּבַטְּלוּ מִזֶּה. הֵם רָאוּ אֶת
הַגִּבּוּרָה שְׁלִי, זֶה לֹא בְּדֶרֶךְ הַטְּבַע, הֵם לֹא הִבִּינוּ אֶת זֶה.

אֲנִי רָאִיתִי מֵרַב אֶחָד גְּדוֹל בְּתוֹרָה וְלִמְדוֹתַי אֲתוֹ. נוֹ, הָיָה נֶס, אִם הוּא אוֹמֵר
"בְּרִסְלָב לֹא", אִזּוֹ תִּכְּפֹף צָרִיכִים לַעֲזֹב. אֲבָל אֲנִי רָאִיתִי מֵה שְׂרָאִיתִי, רָאִיתִי
אֶת רַבִּי יִשְׂרָאֵל, רַק רָאִיתִי אוֹתוֹ פֶּעַם הָרִאשׁוֹן בְּחַיִּי, לֹא יָדַעְתִּי מִי הוּא
זֶה, אִזּוֹ אֲמַרְתִּי: "אוֹי וּוֵי, זֶה הָאִישׁ צְדִיק נִסְתָּר וְאֲנִי צָרִיךְ אוֹתוֹ מְאֹד, אִם
הָיָה לִי אֵיזָה קֶשֶׁר אֲתוֹ הֵייתִי זֹכֶה לַעֲבֹד הַשֵּׁם בְּאַמֶּת כְּמוֹ שְׂאֲנִי רוֹצֶה".

עָבַר מֵה שְׁעֵבֶר עָלַי וְעַל רַבִּי יִשְׂרָאֵל, מֵה שְׁסַבְּלוֹנוּ...

הַעֲקָר אִיךְ סִבֵּב הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ סְבוֹת, אִיךְ זָכִיתִי לִידַע מְרַבְּנוּ. רָאשִׁית כָּל
לֹא יָדַעְתִּי מְרַבְּנוּ, לֹא יָדַעְתִּי מֵהשֵׁם בְּרִסְלָב, סִבֵּב שְׁנוּדָע לִי שֵׁישׁ סִפְרֵי
בְּרִסְלָב שְׁאֲסוּר לְקָרָא בְּהֵם. וְאֲנִי הֵייתִי יָלֵד עֲנִי וְהֵייתִי מְדַכָּא מְאֹד וְגַם-
כֵּן אֲנִי לֹא הֵייתִי כְּשֶׁרוֹנִי, לֹא הָיָה לִי מַח לְלַמֵּד. עַל-כָּל-פְּנִים מֵהַלְּיָלָה הָאִזּוֹ
וּבְרוּךְ הַשֵּׁם עַד הַיּוֹם אֲנִי מַחְזִיק מֵעַמֵּד. הֵם צָחֲקוּ מִמְּנִי כָּלֵם, הַגְּדוֹלִים
וְכֹל הַרַבָּנִים, "הוּא בְּרִסְלָב!" אֲבָל אֲנִי צָחֲקֹתִי מֵהֵם, נִצְחָתִי אֶת כָּלֵם, אֲנִי
נִשְׂאָרְתִי וְאֲנִי אֲשָׂאֵר בְּדֶרֶךְ הַזֶּה, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ נוֹתֵן לִי מִתְּנָה, לַהֲיוֹת
עוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה...

תמימות בעבודת השם

אֲנִי מְסַפֵּר כָּל זֶה שֶׁנִּדְּעָה כִּמָּה הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ אוֹהֵב הַתְּמִימוֹת. אֲנִי לֹא הֵייתִי
לְמַדּוֹן, וְרַק הַתְּמִימוֹת בִּלְבָב, אֶהְבֵּתִי מְאֹד אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת וְהָאֲמוּנָה
וְיִרְאֵת שְׁמַיִם.

אֲנִי בְּזִמּוֹן שְׂבָאתִי עַל דַּעְתִּי, בְּגִיל שֵׁשׁ-שֶׁבַע שָׁנִים, אֶהְבֵּתִי מְאֹד אֶת הַתּוֹרָה
וְיִרְאֵת שְׁמַיִם וְאֲמוּנָה, אֲבָל הָיָה לִי מְרִירוֹת גְּדוֹל, סִבְלֹתִי מְאֹד מֵהֵיָצֵר
הָרַע, יֵשׁ יֵצֵר הָרַע שְׁרוּצָה רַק הָעוֹלָם הַזֶּה, כָּל הַתְּאֻוֹת. וְאֲנִי הֵייתִי יִרָא
שְׁמַיִם וְאֶהְבֵּתִי אֶת הַתּוֹרָה מְאֹד. כְּשֶׁרָאִיתִי בֶן-אָדָם שֶׁיּוֹדֵעַ לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי
וְהוּא מְדַבֵּר דְּבוּרִים בְּטָלִים וְלֹא שׁוֹמֵר אֶת הַזִּמּוֹן, אִזּוֹ אֲמַרְתִּי: "מֵה זֶה,
הוּא מְשַׁעֵ. אִם אֲנִי הֵייתִי יָכוֹל לְקָרָא בְּסִפְרֵי לֹא הֵייתִי נָח, לֹא הֵייתִי בְּטָל
רַגַע אֶחָד!" וְכִשְׂרָאִיתִי מִשְׁהוֹ לּוֹמֵד וְהוּא תְּמִים וְהוּא אוֹמֵר תְּהִלִּים, אִזּוֹ

חֲשַׁבְתִּי: "אָהֵה! זֶה הָאִישׁ הוּא חוֹשֵׁב עַל הַתְּכֵלִית הָאֲמִתִּי, זֶה הָאִישׁ -
אֲשֶׁר לֹ, הוּא עוֹסֵק בְּתַהֲלִים וְלוֹמֵד".

וְאֲנִי הֵייתִי מִתְפַּלֵּל בְּהִתְלַהֲבוֹת יוֹתֵר מִכָּל הַיְלָדִים. כָּל הַיְלָדִים מִתְפַּלְלִים,
אָבֵל אֲנִי סִפְרָתִי הַמְּלוֹת כָּמוֹ שְׁסוּפְרִים כָּסֶף, וּבְאֵהָבָה וּבִתְמִימוֹת. וְגַם-כֵּן
עוֹד כְּשֶׁהֵייתִי יֶלֶד קָטָן אֶהְבַּתִּי לְצַעֵק בְּתַפְלָה, וְרֵאִיתִי שֶׁהַחֲסִידִים לִפְנֵי
שָׁהם הָיוּ מִתְפַּלְלִים בְּצַעֲקוֹת הֵם הָיוּ שׁוֹתִים תְּהָ אוֹ קֶפֶה, אֲזִי אֲנִי הִתְחַלַּתִּי
לְשִׁתּוֹת יוֹתֵר מִכָּלם וְצַעֲקוֹתֵי יוֹתֵר מִכָּלם. אַחֲר־כֵּן רֵאִיתִי שֶׁיְכוּלִים לַחְיוֹת
בְּלִי תְהָ וְקֶפֶה.

מָה שְׁזָכִיתִי, מָה שֶׁרֵאִיתִי מֵרַבִּי יִשְׂרָאֵל, רֵאִיתִי שֶׁהוּא לֹא צָרִיךְ תְהָ, הוּא
קֹם בְּחִצּוֹת בְּלִי תְהָ בְּלִי קֶפֶה.

נֹו, וְגַם-כֵּן עַד הֵבֶר-מִצְוָה אֲנִי חִפְשֵׁתִי רַק לְלַמֵּד וּלְקַיֵּם מִצְוֹת וּלְיִרְאֵת
שָׁמַיִם וְאֲמִת וְאֲמוּנָה. אַחֲר־כֵּן בָּאוּ אֵלַי הַמְשַׁפָּחָה וַיְדִידִים וְהִשְׁפִּיעוּ עָלַי
וְדַבְּרוּ אֵתִי שֶׁנַּעֲשִׂיתִי בֵּר-מִצְוָה אֲזִי אֲנִי צָרִיךְ לְלַמֵּד אֵיזָה מְלָאכָה - חֵיט אוֹ
סַנְדֵּלָר, וְאֲנִי אֲמַרְתִּי: "לֹא, אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְלַמֵּד מְלָאכָה, אֲנִי רוֹצֶה רַק
תּוֹרָה, רַק תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם!"

אֲזִי הֵם אָמְרוּ לִי: "אֵתֶּךָ צָרִיךְ פְּרֻנְסָה וְאֵתֶּךָ יֶלֶד, הָאֲבָא לֹא יְכוּל לְתַת לָךְ
נֶדָו וְכֶסֶף, וְגַם-כֵּן אֵתֶּךָ צָרִיךְ לְפְרֻנֵס אֵת הַבַּיִת".

אֲזִי אֲמַרְתִּי: "אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְלַמֵּד שׁוּם מְלָאכָה!"

וְאֲנִי הֵייתִי עֶקְשׁוֹן גָּדוֹל וְלֹא לְמַדְתִּי מְלָאכָה, אֲזִי אָמְרוּ הֵם לִי: "מֵאִיפֹה
תִּהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה, הִישִׁיבָה לֹא נוֹתֶנֶת פְּרֻנְסָה, וְאֵתֶּךָ לֹא תִהְיֶה רַב, אֵתֶּךָ
לֹא כְשֶׁרוֹנִי".

אֲזִי אֲמַרְתִּי: "לָחֶם וּמַיִם זֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְמִין לִי".

אֲזִי הֵם אָמְרוּ לִי: "טוֹב, אֵתֶּךָ רוֹצֶה לֶאֱכֹל לָחֶם וּמַיִם, בְּסֻדָּר, אָבֵל הָאִשָּׁה
וְהַיְלָדִים הֵם גַּם-כֵּן?"

אֲזִי אֲמַרְתִּי: "אֲנִי מְקוּהָ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לִי אִשָּׁה כְּזוֹ שֶׁהִיא גַם-כֵּן
תִּסְתַּפֵּק בְּלָחֶם וּמַיִם".

וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁזָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל וְסִפְרָתִי לוֹ אֵת הָעֵנָן, רֵאִיתִי
שֶׁהוּא הִיָּה נִהְנֶה מְאֹד מְזֵה, כִּי עַד אֲזִי לֹא יָדַעְתִּי מִבְּרֻסָּלָב, רַק הֵלֵב שְׁלִי
הִיָּה בּוֹעֵר כָּל-כָּךְ לְאֵהָבָה לַתּוֹרָה, וְהוּא אָמַר לִי: "עֲשִׂיתָ טוֹב שֶׁלֹא לְמַדְתָּ
מְלָאכָה!"

וְגַם-כֵּן אֲנִי זוֹכֵר שֶׁהֵייתִי בֶן כַּמָּה שָׁנִים אֲזִי הֵייתִי חוֹלָה מְאֹד וְהִיָּה לִי
מְלַחֲמָה עִם הַמְּלֵאךָ הַמּוֹת, אֲנִי הִרְגַּשְׁתִּי שֶׁאֲנִי עוֹמֵד לְמוֹת.

אוי, הייתי חולה מאד ונעשיתי חלש מאד, ומי שהוא חולה צריכים לתת לו איזה דבר להחיות את נפשו, חלב, והאמא נתנה לי חלב עם מים. אמרתי: "תני לי חלב".

אבל לא היה לה, אז אמרתי לה: "את נותנת לי חלב עם מים, אני רוצה רק חלב!"

אז היא אמרה לי: "אתה כבר גדול, אתה לא מתבייש, מה זה אתה!"

אז התחלתי לבכות: "אני רוצה חלב!"

על-כל-פנים אחר-כך נעשיתי יותר טוב, אז אמרתי לאמא: "אני חלש מאד, אני צריך קצת בשר, מרק".

היא נתנה לי שלשה מטבעות, זה כמו היום שלשה גרושים. אני הלכתי למלון והמבשלת בשלה טוב, אבל האמא נתנה לי שלשה גרוש לקנות מרק עם חתיכת עוף, אני טעמתי את המרק, אני לא טעמתי בבית מרק, אז הרגשתי טעם טוב, אבל היא נתנה לי אולי שני פעמים או שלשה פעמים, אני הייתי צריך שביע שביעים, ולא היה לנו.

אני חי בנס! השם יתברך החזיר לי הנשמה בנסים!

אני ראיתי כמה פעמים נסים. השם יתברך הראה לי שהוא נותן לי בשביל לחיות. היה עניות גדול והם קבלו הכל באהבה בשמחה, האבא והאמא. אוי, אוי...

אני נולדתי בטבריה והייתי הכי גרוע מכל הילדים, נולדתי בבית בעניות כזה.. יחיד בעולם, לא היה לי מה שאני צריך. וגם-כן אני הייתי ילד חלש, אני יש לי נסים שאני חי וגם-כן נסים איך שאני נתגדלתי. וכשנעשיתי קצת יותר גדול, כל הילדים באו על פסח עם בגדים חדשים, יפים, אבל אני - האבא שלי היה עור ולא היה להם כסף ולא היה לי בגד לחג.

נו, האמא שלי עשתה הבגד שלי כמו חדש, היא כבסה וסידרה אותו ואני שמחתי מאד, וכשבאתי לבית-הכנסת - כל הילדים באו עם בגדים חדשים, ואני באתי לבית-הכנסת כמו כל הילדים עם בגד יפה מאד, לא חדש, אבל היה לי בגד כמו חדש.

ואני, האבא שלי היה עני ולא היה לי כסף, התבישתי לבוא בלי כסף להרבי. מה, זה כל הפרנסה שלו. בראש-חדש צריכים לבוא עם כסף, כל הילדים הביאו כסף להרבי, אני נתבישתי, הלכתי להרבי בלי כסף, "איך באים בלי כסף כאשר מגיע ראש-חדש?" אין דבר כזה.

אוי הגייהנם שלי שהלכתי לבית-ספר להרבי בלי כסף, בכל פסיעה הרגשתי גיהנם. כל התלמידים באו בראש-חדש עם כסף, רק אני באתי בלי כסף. תלמיד יחיד!

הרבי אמר לי: "מה אתה עושה, מדוע אתה בא? כל החדש אני מצפה על ראש-חדש והיה ראש-חדש ובאת בלי כסף. זה כל הפרנסה שלי, ראש-חדש כל התלמידים מביאים לי כסף ויש לי פרנסה, ואתה ילד יחיד שלא מביא כסף, לא הבאת כסף!"

יש כבר יותר ממאה שנים ואני זוכר את זה כמו עכשו. הוא אמר לי: "מדוע באת ראש-חדש בלי כסף? מה זה? תגייד להאבא, בראש-חדש צריכים להביא כסף!"

ואני - היה לי דבר גדול, הטעם שלי היה טעם גיהנם, איך אני הולך לחדר להרבי בלי כסף, אני לא היה לי. אני באתי למחרת גם-כן בלי כסף...

וכן היה המעשה, אני נולדתי והיה לי אהבה לעזר לעניים ואהבתי מאד מצוה, ואף-על-פי שלא ידעתי אבל הרגשתי שמצות צדקה זה דבר גדול מאד, זה מצוה קדושה מאד וזה נורא מאד.

בטבריה היה איש זקן גדול שמו היה הרב יוסף נח. והוא היה עני והיה לו אשה והיה להם חדר על-ידי באיזה חצר, והוא היה מחזיר על הפתחים. יש עניים שלא מחזירים על הפתחים, הם עניים אבל נותנים להם בכבוד איזה מטבע, איזה צדקה, אבל הוא היה מחזיר על הפתחים, ואני ראיתי שהוא מחזיר על הפתחים, אז היה לי רחמנות גדול עליו, "מי יודע אם יש לו מה לאכל איזה חתיכת לחם". אני זוכר עד היום השם שלו - יוסף נח, שני שמות, זה היה בפרשת נח.

ואני נולדתי בבית עם עניות כזה שאין בעולם, והחתיכת לחם היה אוצר. נו, אני הייתי ילד טוב, אז בבקר שהלכתי לחדר ללמוד, אז האמא נתנה לי פרוסת לחם שיהיה לי לאכל עד הצהרים, אולי אהיה רעב, והיא נתנה לי כמה טפות שמן על הלחם ואני שמחתי מאד, לקחתי את הלחם ובקשתי אותה: "אמא, תני עוד כמה, שנים או שלשה טפות".

וזה היה יום חמישי, אז היא צעקה עלי: "אני צריכה את השמן בשביל שבת, כל השבת הוא השמן. אם אני אתן לך עוד טפה אז לא יהיה מספיק שמן לצוילנט, ואתה רוצה עוד טפה? אל תדבר כלום. זה מספיק!"

נו, אז אני רציתי לעשות צדקה וחסד, לא היה לי כסף, אז לקחתי את הפרוסת הלחם, וכשהלכתי בבקר לחדר שלומדים הילדים, אז אף אחד לא ידע, ואני הלכתי להיהודי הזקן והוא לא היה בבית, וחפשתי והלכתי אליו ונתתי לו והוא לקח ממני, ואני הייתי כל-כך שמח שזכיתי לעשות מצות צדקה - נתתי לו לחם לאכל.

אָנִי רָצִיתִי לְקַיֵּם מִצְוֹת צְדָקָה, לְרַחֵם עַל עֵינִי, אֲזִי אֲנִי הִלַכְתִּי וְנָתַתִּי לוֹ בְּשִׂמְחָה אֶת הַלֶּחֶם עִם הַטּוֹפּוֹת שְׁמֹן זֵית. אֲנִי נָתַתִּי לוֹ, אֲנִי חֲשַׁבְתִּי שְׂאֲנִי עֲשִׂיתִי צְדָקָה גְדוֹלָה, הוּא וְאִשְׁתּוֹ הֵם יֹאכְלוּ. וְזֶה הָיָה בַּיּוֹם רִאשׁוֹן, וְאֲנִי כָּבֵד הִתְחַלַּתִּי לְלַמֵּד חֲמֹשׁ, אֲזִי הִמְנִיחַ שֶׁל הַרְבֵּי הָיָה שְׂבִיּוֹם רִאשׁוֹן הוּא הָיָה מְסַפֵּר לַתְּלָמִידִים: "יְלָדִים, אַתֶּם יוֹדְעִים, הַשְּׁבוּעַ הוֹלֵךְ הַפְּרִשֶׁת נָח". הוּא אָמַר אֶת זֶה כְּמָה פְּעָמִים כְּדִי שֶׁיִּדְעוּ שֶׁזֶה פְּרִשֶׁת 'נָח', אֲזִי הֵם שְׂמְעוּ שֶׁהַשְּׁבוּעַ צְרִיכִים לְלַמֵּד פְּרִשֶׁת נָח. אַחֲרֵי-כֵן הוּא סִפֵּר לָהֶם כְּמָה רִאשִׁי פְּרָקִים מִהַלְמוּד שֶׁצְרִיכִים, כְּמָה סְפּוּרִים מִהַפְּרִשֶׁת נָח, כְּמָה גְדָל הַתִּיבָה, כְּדִי שֶׁבִשְׁעַת הַלְמוּד הֵם כְּבֵר יִדְעוּ אֵיזָה דְבָרִים.

נו, הִגִּיעַ זְמַן הָאֲכִילָה. כָּל הַתְּלָמִידִים בָּאוּ לַחֲדָר עִם לֶחֶם וְעַם שְׁמֹן זֵית וְאֲנִי לֹא הָיָה לִי לֹא לֶחֶם וְלֹא שְׁמֹן זֵית, אֲנִי נָתַתִּי לְהַעֲנִי הַזֶּה וְהִיִּיתִי רָעֵב מְאֹד וְלֹא יָכַלְתִּי לְהִכְנִיס בְּלִבִּי אֶת הַדְּבָרִים שֶׁדִּבֶּר הַרְבֵּי, אֲנִי הִיִּיתִי בְּשִׁלְחוֹן אֲבָל הִיִּיתִי רָעֵב וְלֹא יָדַעְתִּי כָּלֵל מָה שֶׁהוּא מְדַבֵּר. מָה לַעֲשׂוֹת, אֲנִי לֹא יָכוֹל לְקַבֵּל, אֲנִי רָעֵב. הָיָה כּוֹאֵב לִי הָרֹאשׁ מְאֹד, אֲנִי הִיִּיתִי צָרִיךְ לֶאֱכֹל וְאִין לִי. וְאֲנִי הִיִּיתִי בְּטֹבַע גּוֹף חָלָשׁ, וּמְגֹדֵל הַחֲלִישׁוֹת לֹא שְׂמַעְתִּי כָּלֵל מָה שֶׁהוּא מְסַפֵּר שֶׁהַשְּׁבוּעַ פְּרִשֶׁת נָח. וְהוּא רָצָה לְדַעַת אֵיזָה יְלָדִים טוֹבִים וְאֵיזָה יְלָדִים לֹא טוֹבִים, אֲזִי פִתְאוֹם הוּא עָמַד וְשָׁאַל אֶת יֶלֶד זֶה: "תִּגִּיד, אֵיזָה פְּרִשָׁה הַשְּׁבוּעַ?" וְכִשְׁהִילָד יָדַע שֶׁהַשְּׁבוּעַ פְּרִשֶׁת נָח אֲזִי הוּא יֶלֶד טוֹב. אֲבָל הָיוּ יְלָדִים שֶׁלֹּא זָכְרוּ וְהָיוּ צְרִיכִים לְקַבֵּל זְמַן שֶׁיִּזְכְּרוּ שֶׁפְּרִשֶׁת נָח. אֲזִי הוּא הִסְתַּפֵּל עַל כָּל הַתְּלָמִידִים וְהוּא הִבְחִין בִּי שֶׁאֲנִי לֹא שׁוֹמֵעַ כָּלֵל וְלֹא יוֹדֵעַ כָּלֵל, כָּאֵלּוֹ אֲנִי לֹא נִמְצָא. הוּא בָּא אֵלַי, "יִשְׂרָאֵל בְּעַר, תִּגִּיד לִי, אֵיזָה פְּרִשָׁה הַשְּׁבוּעַ?" אֲנִי לֹא יָדַעְתִּי כְּלוּם, כָּאֵלּוֹ אֲנִי לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, כָּאֵלּוֹ אֲנִי בְּמִדְיָנָה אַחֲרֵת.

נו, הוּא מְחַפֵּה וּמְצַפֵּה אוֹלֵי אֲנִי אֲזָכֵר, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם. הוּא חִפָּה וְחִפָּה עַל תְּשׁוּבָה.. וְאִין תְּשׁוּבָה, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ!

אֲזִי הוּא שָׁאַל אוֹתִי: "אֵיפֹה הִיִּיתָ! לֹא הִיִּיתָ פֹּה בְּכֻלָּל! בְּאֵיזָה עוֹלָם הִיִּיתָ! מָה זֶה, אֲנִי מְדַבֵּר וְאֲנִי נוֹתֵן כָּל הַכַּח שְׁלִי וְאַתָּה לֹא שׁוֹמֵעַ?"

אֲזִי הוּא הִפָּה אוֹתִי, "יִשְׂרָאֵל בְּעַר, תִּגִּיד אֵיזָה פְּרִשָׁה אֲנַחְנוּ!"

אֲנִי לֹא שׁוֹמֵעַ, הָרֹאשׁ הָיָה כּוֹאֵב לִי וְלֹא שְׂמַעְתִּי מָה שֶׁהוּא אוֹמֵר כָּלֵל. אֲנִי לֹא יָדַעְתִּי כָּלֵל אִם פְּרִשֶׁת נָח, אִם יֵשׁ נָח, אִם יֵשׁ תּוֹרָה, אִם יֵשׁ פְּרִשָׁה, לֹא יָדַעְתִּי כְּלוּם.

נו, נו, הָיָה לִי גִיּהָנָם, הִיִּיתִי יֶלֶד קָטָן וְהָיָה לִי כְּבֵר שְׁנֵי פְּעָמִים גִּיּהָנָם...

וְהַרְבֵּי הָיָה בְּעֶסֶן. הוּא הָיָה בְּכַעַס גְּדוֹל עָלַי, וְהוּא הָיָה זָקֵן וְאֲנִי הִיִּיתִי יֶלֶד, הוּא הִפָּה אוֹתִי בְּאֲכִזָּרוֹת כְּזֶה, "מָה זֶה, אֲנִי מְדַבֵּר בְּחִנָּם, אֲנִי אוֹמֵר כְּמָה פְּעָמִים כְּכֹה שֶׁהַשְּׁבוּעַ פְּרִשֶׁת נָח וְאַתָּה לֹא יוֹדֵעַ אֲפֹלוֹ אֵיזָה דְבָר אֶחָד.

אתה לא משים לב, לא מקבל ולא יודע, כאלו לא היית פה, כאלו אין רבי.
מה זה, איפה היית!"

אני ראיתי שאני צריך את הלחם כי אני מקבל מפות והיה לי צער, וגם-
כן היה לי בושה גדולה שאני תלמיד אחד שלא יודע כלום. אני התביישתי
בפני כל התלמידים, הוא לא הכה אף ילד אחד - רק את ישראל בער. הוא
כל-כך הכה אותי באכזריות, והבזיונות הביאו לי יותר צער מהמפות. אני
הייתי תמיד ביסורים ובפחדים גדולים שמא ישאל הרבי איזה פרשה. נו,
מה יהיה? אני אקבל צעקות ומכות. אוי, כשהוא שאל איזה פרשה
השבוע, אני הרגשתי שאני מאבד הלב, שאני מאבד כל החיים, כי לא
ידעתי מה הוא מדבר. אוי, אוי...

אמרתי: "מהיום אני כבר לא אתן את הלחם, אם לא - אני אקבל מפות,
אני לא אדע אם השבוע פרשת נח". אף-על-פי-כן, נתתי עוד פעם לעני הזה
את הלחם.

והיה אצלי כל היחדות, הכל מה ששמעתי מענין רוחני, מענין אמונה,
מענין התורה - קבלתי ידיעות חדשות מה שלא ידעתי מהשם יתברך
מהתורה, אני שומע שיש תורה והשם יתברך, אז היה לי שמחה גדולה.

ואני הייתי פשוט מאוד והיה לי רצון חזק להיות איש כשר באמת, לעבד
השם באמת וללמוד ולהתפלל. בפרט שהתחיל השנים של אחרי בר-מצוה,
התחיל המלחמה של חטאת נעורים, מחשבות, ולא ידעתי מה זה. נו, נו,
מי יכול לספר מי יכול לשער...

היה לי מלחמות קשות והיה לי כל פגם כלשהו מהמחשבה, היה אצלי
כמו האיש הכי רשע שבעולם. ומצאתי לי מקום להשם יתברך לתורה.
דוקא מה שעבר עלי - זה הביא אותי להשם יתברך, אני התגברתי, לחמתי
ואמרתי: "אני אוהב את השם יתברך. יהיה אידך שיהיה, אני רוצה לעבד
השם!"

אוי, רבונו של עולם, רבונו של עולם...

אני התפללתי בבית-כנסת, אבל אני התפללתי בהתלהבות באמונה
ובאמת, ואני הייתי יחיד בזה, והייתי נראה כמו משגע, הייתי צועק ממש
עד לב-השמים. כלם צעקו, כי כל מי שצעק יותר הוא היה חסיד יותר,
היה יותר חשוב, ואני צעקתי יותר מכלם, אבל אני לא התכונתי בשביל
חשיבות או בשביל איזה פניה, רק אני - הלב שלי היה בווער להשם יתברך
ואני צעקתי בקולות כאלו...

ועל-ידי ישוב זקן גדול, היה לו זקן יפה, שמו רב קהת, ואני ישבתי על-גדו
וצעקתי: "הודו לשם כי טוב, כי לעולם חסדו!"

וְהוּא אַחֲרֵי הַתְּפִלָּה הָיָה צוֹעֵק עָלַי וּבֹכָה: "מָה אַתָּה רוֹצֵה מִמֶּנִּי, אַתָּה רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת לִי חֵרֶשׁ וְאֲנִי לֹא אֶשְׁמַע כְּלוּם, מִדּוּעַ אַתָּה צוֹעֵק בְּקוֹלוֹת כְּאֵלוּ, אַתָּה תִּהְרַג אוֹתִי, אַתָּה תִּהְרַג אוֹתִי, זֶה לֹא צָעֵקָה, זֶה בְּשִׁבִיל לְהִרְגִי!"

הוא הָיָה בֶן-תּוֹרָה וִירָא שְׂמִים, אָבֵל הוא לֹא יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת הַצְּעָקוֹת, הוא הָיָה סוֹבֵל מְזֶה צַעַר גָּדוֹל. הַהִקְפָּדָה שְׁלוֹ וְהַפְּעַס שְׁלוֹ אֲנִי זוֹכֵר כְּמוֹ שֶׁהוּא עוֹמֵד עִכְשָׁו אֶצְלִי וְצוֹעֵק עָלַי: "מָה אַתָּה רוֹצֵה מִמֶּנִּי!"

ענין אמונות כזביות

מי יָכוֹל לְשַׁעַר, מִי יָכוֹל לְתַאֵר...

וְלֹא הָיָה לִי מִי שֶׁיִּדְבֵּר אֵתִי מִי שֶׁיַּחַנְדֵּן אוֹתִי, הֵייתִי תַמִּיד בְּעֲצָבוֹת, שְׂבוּר, אָבֵל זֶה הָיָה טוֹבָה גְּדוֹלָה, כִּי הֵייתִי שְׂבוּר וְזֶה הִקְרִיב אוֹתִי לְהֵשִׁים יְתִבְרָךְ לְתוֹרָה, זֶה הָיָה לְטוֹבָה. וְהִתְגַּעְגַּעְתִּי, הָיָה לִי גַעְגּוּעִים לְהֵשִׁים יְתִבְרָךְ.

וְאֲנִי הִתְבַּיֵּשְׁתִּי, אֲנִי חֲשַׁבְתִּי שֶׁרַק אֲנִי יֵשׁ לִי יֵצֵר הָרַע, שֶׁרַק אֲנִי יֵשׁ לִי תַאֲוֹת וְכֻלָּם נְקִיִּים, אֲנִי לֹא יָדַעְתִּי מִה שֶׁיֵּשׁ אֶצְלֵי אַחֲרִים. אִזּוֹ אֶמְרָתִי: "כָּל הַתַּאֲוֹת וְכָל הַצָּרוֹת הַכֹּל, אֲנִי גְרוּעַ יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, מִכָּלֵם". אֲנִי לֹא יָדַעְתִּי שֶׁאַחֲרִים יֵשׁ לָהֶם גַּם-כֵּן יֵצֵר הָרַע, אָבֵל בְּרוּךְ הֵשִׁים, הֵשִׁים יְתִבְרָךְ עָשָׂה לִי נִסִּים שֶׁזָּכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ, וְזָכִיתִי לְהִבִּין לְרְאוֹת וּלְהִרְגִישׁ, שְׂזָה הִיְהוּדוֹת, שְׂזָה הַתּוֹרָה!

אָבֵל לֹא הָיָה לִי מִי שֶׁיִּדְרִיךְ אוֹתִי, לֹא הָיָה לִי אֶת רַבֵּנוּ, לֹא יָדַעְתִּי מְרַבֵּנוּ, אַחֲרֵי-כֵן שֶׁזָּכִיתִי לְהִתְקַרֵּב - אִזּוֹ יָדַעְתִּי, אֲנִי יָדַעְתִּי אִזּוֹ מִה שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ עִכְשָׁו? אָבֵל כָּל יְדִיעָה שֶׁזָּכִיתִי לְהִרְגִישׁ הָאֱמֶת, הִרְגֵּשְׁתִּי: "הוּ... זֶה אֱמֶת כְּזֶה - אִין כְּמוֹהוּ!"

כִּי כְּשֶׁנִּתְקַרַּבְתִּי לְרַבֵּנוּ נִסְעָתִי לִירוּשָׁלַיִם, וִירוּשָׁלַיִם הֵיא עִיר שֶׁל תְּלַמִּידֵי חֻכָּמִים, גְּאוּנִים, צְדִיקִים גְּדוֹלִים, אָבֵל עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ אוֹמְרִים כְּאֵלוּ הֵם רְשָׁעִים וְנִכְנָעִים. אָבֵל כָּל דְּבוּר שֶׁשָּׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ הִרְגֵּשְׁתִּי אֱמֶת כְּזֶה.. רְאוֹתִי וְהִבְנָתִי, הֵשִׁים יְתִבְרָךְ נָתַן לִי חֻכְמָה וְשִׁכָּל לְהִבִּין. אֲנִי רְאוֹתִי אֶת רַב נִפְתָּלִי כֵהֵן, הוּא הָיָה חָכֵם גְּדוֹל וּמְשֻׁכֵּל, וְהָיָה בִּנְאִי, הָיָה יָכוֹל לְבַנוֹת בְּתִים גְּדוֹלִים וְהוּא בָּנָה בֵּית-כְּנֶסֶת. אֲנִי שָׁאַלְתִּי אוֹתוֹ שְׂאֵלוֹת מִה לַעֲשׂוֹת עִם הַיֵּצֵר הָרַע, וְהוּא אָהַב לְדַבֵּר אֵתִי, הוּא רָאָה אֶת הַתְּמִימוֹת וְהָאֱמֶת שְׁלִי, אִזּוֹ הוּא אָהַב אוֹתִי מְאֹד. אָבֵל הָיָה בִּינֵינוּ מְרַחֵק גְּדוֹל, הוּא הָיָה כְּבָר זָקֵן וְהָיָה בֶן-תּוֹרָה וְאֲנִי פְּשוּט. וְהוּא דִּבֵּר אֵתִי, הוּא לֹא אָהַב

לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֲבָל הִזָּה בְּהַדְבּוּרִים שְׁלוֹ חֲכָמָה קִדְשָׁה וְהוּא הַכְּנִיס בִּי רוּחַ
חֲדָשׁ - זֶה עֲנִין רַבֵּנוּ. הוּא הָאִיר בִּי אֹר גְּדוֹל לִידַע מַה זֶה אֲמוּנוֹת כְּזָבוֹת
וּמָה זֶה רַבֵּנוּ.

עַד שְׁזָכִיתִי לִידַע לְהִבִּין עֲנִין הָאֲמוּנוֹת הַכְּזָבוֹת, כִּי אִם לֹא הִיִּיתִי מִבִּין
הִזָּה לִי צָרָה גְדוֹלָה בְּהַלֵּב, יֵשׁ בְּלִבִּי פָגַם, מוּם. נוּ, מָה עוֹשִׂים? וּבְרוּךְ הַשֵּׁם,
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲזָר לִי שֶׁהַדְבּוּרִים שֶׁשִּׁמְעֵתִי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ בִּירוּשָׁלַיִם הִזָּה
לִי לְנַחֲמָה וִישׁוּעָה, יִשׁוּעָה וְנַחֲמָה.

הָאֲמֶת הוּא נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם - וְנִהְפֵךְ הוּא, אֲמַרְתִּי עַל עֲצָמִי: "מִי אַתָּה, מָה
אַתָּה יוֹדֵעַ, מָה אַתָּה מִבִּין?" אֲבָל הָאֲמֶת - לֹא, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַמֵּם עֲצָמוֹ
לְיִשְׂרָאֵל בְּעַר גַּם-כֵּן. הִיִּיתִי שְׂמֵחַ בְּחֻלְקִי שְׁזָכִיתִי לְהַרְגִישׁ לְרֵאוֹת וּלְהִבִּין,
שְׁזֶה אֲמֶת, וְזֶה שְׂקָר!

זֶה הִזָּה בְּזָמַן שֶׁכָּל הָעוֹלָם הָיוּ מְשַׁקְעִים בְּהַשְׂקָר, וְאֲנִי זָכִיתִי לְרֵאוֹת לְהַפְּךְ
מִכָּלֵם, וְלֹא הִשְׁפִּיעַ עָלַי שֶׁהֵם רַבִּים וְהֵם גְּדוֹלִים בְּתוֹרָה. לֹא.. הָאֲמֶת הוּא
חֲזָק, הוּא גְבוּר חֲזָק מְאֹד כִּזֶּה שְׂאִין כְּמוֹהוּ!

כָּל דְּבוּר שֶׁמֵּעֵתִי מֵאֲנָשִׁי רַבֵּנוּ, רַבִּי נָתַן בְּעֵלָה הַשָּׁנִי שֶׁל גִּיטְעֵלְיָה שְׁנָשָׂא
אוֹתָהּ אַחֲרֵי הַפְּטִיָּרָה שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל קַרְדוֹנֶר, הַתְּמִימוֹת שְׁלוֹ, הָאֲמֶת שְׁלוֹ,
הַדְּבוּר שְׁלוֹ, הַפְּנִים שְׁלוֹ, אֲנִי רָאִיתִי שֶׁכָּלֵם הֵם לֹא כְּלוּם עִם הַתּוֹרָה שֶׁלָּהֶם
עִם הַכָּל לְעוֹמֶת רַבִּי נָתַן, שְׁזֶה עוֹבֵד הַשֵּׁם.

וְאֲנִי הִיִּיתִי בִּירוּשָׁלַיִם וְקִבַּלְתִּי מִזֶּה דְּבוּר, מִזֶּה דְּבוּר, וְזֶה הִזָּה נִכְנָס בְּלִבִּי
וּבְאֵתִי לְטַבְּרָיָה עִם סְחוּרָה חֲדָשָׁה, עִם נְגוּנִים חֲדָשִׁים וְיִשְׂרָאֵל בְּעַר חֲדָשׁ,
זֶה לֹא יִשְׂרָאֵל בְּעַר שְׁמַקְדָּם, אִזּוֹ כָּלֵם יִדְעוּ שֶׁיִּשְׂרָאֵל בְּעַר הִזָּה בִּירוּשָׁלַיִם.

וְזֶה הִזָּה נִס מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְמַעַלָּה מִן הַטָּבַע, אִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין, אֲנִי הִיִּיתִי
נוֹלָד אֲצֻלָּם וְיִדְעֵתִי שְׁזֶה יִרְאִי שְׂמִים, כָּלֵם הִזָּה לָהֶם פְּרוֹסוּם וְשֵׁם שֶׁל שְׂקָר
שֶׁהֵם יִרְאִי הַשֵּׁם, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי חֲכָמָה וְשָׂכַל וְהִבְחִנְתִּי וְיִדְעֵתִי
וְרָאִיתִי וְהִבְנֵתִי הָאֲמֶת.

לוֹלָא הַמַּחְלָקָת, לוֹלָא הַהֲתַנַּגְדוֹת - לֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ מִרַבֵּנוּ, מִכָּלוּם. מָה
שְׁעִינִי רָאוּ דְּוִקָא עַל-יְדֵי הַהֲתַנַּגְדוֹת, דְּוִקָא עַל-יְדֵי מַחְלָקָת זָכִיתִי לִידַע
דְּבָרִים כְּאֵלָה. אִם לֹא הִזָּה מַחְלָקָת לֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ, עַל-יְדֵי מַחְלָקָת נוֹדַע
מָה זֶה רַבֵּנוּ, מָה זֶה בְּרִסְלָב. זֶה עָשָׂה אוֹתִי בְּרִסְלָב - הַמַּחְלָקָת, הַמְתַּנַּגְדִּים.
זֶה דְּוִקָא, דְּוִקָא זֶה קָרַב אוֹתִי, כֵּן.

אֲנִי רוֹצֶה לְדַבֵּר, לְסַפֵּר, אֲבָל זֶה לֹא מְשִׁיגִים, מִי יָכוֹל לְדַבֵּר, מִי יָכוֹל לְתַאֵר
לְשַׁעַר רַק מָה שְׂרָאִיתִי, בְּפִרְט מָה שֶׁלֹּא רָאִיתִי לְגַמְרִי, זֶה הִזָּה מִתְּנוֹת
טוֹבוֹת, רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "אֲנִי הִבְאֵתִי לָכֶם מִתְּנָה מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל -
מַחְלָקָת! כָּל הָעוֹלָם יַחְלְקוּ עָלַי, וְאִזּוֹ מִי שִׁיתְקָרַב אֵלַי - יְהִי מֵהָאֲנָשִׁים
שְׁלִי!"

זֶה הָיָה מִתְנַהֵּה כְּזֶה שְׂאִין בְּעוֹלָם. עֲכָשׁוּ תִתֵּן כָּל הַכֶּסֶף שְׁבַע עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה - אִין, עֵבֶר הַזְּמַן. אֲבָל גַּם הַיּוֹם עוֹד לֹא בָּא מְשִׁיחַ, הָאֲמַת עוֹד לֹא כָּל-כָּף וְתִגְלָה, אֲבָל הָעוֹלָם מִתְחִילִים לִשְׁמַע וּלְהִבִּין עֲנִין רַבֵּנוּ רַבֵּי נַחֲמָן.

וְכָל יָמֵי חַיֵּי הָיָה יִרְאִים מִפְּחָדִים לְנֹגַע בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב, וְעֲכָשׁוּ יְכוּלִים לְקַנּוֹת בְּכָל מְקוֹם סִפְרֵי בְּרִסְלָב. אֲנִי הָיָה לִי קְשִׁיּוֹת עַל הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ: "אִם הָיָה נִתְגַּלָּה הָאֲמַת הָיָה כְּבָר עוֹלָם מִתְקַן. מִתִּי יִהְיֶה זֶה, אִידֵּךְ אֲפֹשֶׁר שְׁתִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה, אִידֵּךְ אֲפֹשֶׁר?"

וְעֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹאֶה מִלְּפָנַי שְׂמוֹנִים שָׁנָה וְעַד עֲכָשׁוּ, אֲנִי רוֹאֶה כַּחַ כְּזֶה שְׁהָעוֹלָם הֵם מְמַשִּׁיכִים עֲצָמָם לְרַבֵּנוּ. הָיָה רָאוּי שְׁכָּל הָעוֹלָם יִתְרַחֲקוּ מִבְּרִסְלָב כִּי כָּל הַגְּדוֹלִים הָיוּ מִתְנַגְּדִים, וְנַעֲשֶׂה פְּלֵא כְּזֶה...

אוֹי מַה שְׂאֲנִשִּׁי רַבֵּנוּ סָבְלוּ, הֵם סָבְלוּ עַל הַדּוֹרוֹת הָאֵלוּ, הֵם הַכִּינוּ לְמַשִּׁיחַ, אֲנִשִּׁי רַבֵּנוּ וְסִפְרֵי רַבֵּנוּ וְכָל דְּבִיבּוֹר וְדְּבִיבּוֹר, אֲבָל הַשֶּׁקֶר זֶה מְסַמָּא עֵינַיִם, מְעוֹר עֵינַיִם, וּמְחַלְלִים מְבַזִּים אֶת הָאֲמַת. אֲבָל כְּבָר כְּשֶׁנִּכְנַס רַבֵּנוּ לְאוּמָן הוּא אָמַר לְרַבֵּי נֶתָן: "אֶף-עַל-פִּי-כֹן, הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ גּוֹמֵר תְּמִיד כְּרַצוֹנוֹ!"

אוֹי אוֹי בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי הֵייתִי רְצוּץ וְשְׁבוּר בְּהַכְנָעָה, אֲבָל הֵלֵב בְּפָנַיִם הָיָה הָאֲמַת בּוֹעֵר כְּאֵשׁ לְהִבָּה. זֶה הָיָה נִס!

הָיָה בְּטַבְרִיָּה מִהַחֲסִידִים, וְהֵם כְּשֶׁמְשִׁהוּ עוֹשֶׂה מַעֲשִׂים טוֹבִים אִיזָה דְּבַר טוֹב, צְדָקָה וְחֶסֶד, אִזּוּ הוּא חָשׁוּב בְּעִיר מֵאֵד וְהֵם נוֹתְנִים לוֹ שֵׁם שֶׁל צְדִיק. כְּלָם מְצַחֲקִים, הוּא לֹא הָיָה מְצַחֵק, הוּא הָיָה נֶחְשָׁב לְעוֹבֵד הַשֵּׁם וְאִישׁ כְּשֵׁר, אִזּוּ הוּא לֹא הָיָה מְצַחֵק. אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֹן בְּלִבּוֹ הוּא לֹא הִתְנַגֵּד עַל בְּרִסְלָב. כִּי הוּא לֹא יְכוּל לְשַׁנּוֹת הָעוֹלָם, רַק הָאֲמַת יְכוּל נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם.

אוֹי, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם...

פַּעַם אַחַת אֲדַמּוּ"ר גְּדוֹל שֶׁל חֲסִידוֹת מִבְּרִסְמַת הַגִּיעַ לִישִׁיבַת רַבֵּי מֵאִיר בְּעַל-הַנִּס, אִיפֹה שְׂאֲנִי לְמַדְתִּי. הוּא בָּא וְנִכְנַס לְמַעְרָה וְכָל הַחֲסִידִים שֶׁהָיוּ אִתּוֹ כְּלָם רָאוּ אִידֵּךְ הַרְבֵּי נִמְצָא בְּמַעְרָה "וּמִי יוֹדֵעַ מַה שְׁהוֹלֵךְ שֵׁם בְּמַעְרָה.."

וְכָלֵם יֵצְאוּ לְקִרְאָתוֹ לְכַבּוֹדוֹ, וְאֲנִי לֹא יֵצְאָתִי. בְּרוּךְ הַשֵּׁם הָיָה לִי עֲזוּת דְּקִדְשָׁה...

אֲנִי רְאִיתִי, הָיוּ זְקֵנִים, גְּדוֹלִים, בְּעַלֵּי-מְקַבְּלִים, הָיָה לָהֶם יִרְאָת שָׁמַיִם וְאֲנִי הִלְכָתִי אֲלֵיהֶם, אִזּוּ עוֹד לֹא יָדַעְתִּי מִרַבֵּי יִשְׂרָאֵל קְרִדוֹנֵר. פַּעַם אַחַת אֲנִי הִלְכָתִי לְרַב לִישְׁקָה, הוּא הָיָה זָקֵן, הוּא הָיָה יוֹתֵר גְּדוֹל מִכָּלֵם וְהוּא אֶהֱבֵ אוֹתִי. וְאֲנִי נִכְנַסְתִּי לְבֵית שְׁלוֹ וְהוּא קִבֵּל אוֹתִי בְּאַהֲבָה, אֲבָל הוּא הָיָה מִתְנַגֵּד לְבְּרִסְלָב. וְזֶה הָיָה אַחֲרַי שְׁכַבְרִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל וְקִבֵּלְתִּי כָּל מֵינֵי בְּזִיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת-דָּמִים, אִזּוּ רַב לִישְׁקָה אָמַר לִי: "אִם

אתה מרגיש שזה מכניס בך יראת שמים ואמונה וקיום התורה - אל
תשמע לשום רב ולא לשום אדם בעולם!"

ככה הוא אמר לי, אבל בלחש, לא לפני כלם. זה היה על-יד הים כנרת,
על-יד המקוה, והיה רק אני והוא. הוא לא אמר לי שאני לא אגלה שהוא
דבר אתי ככה, רק הוא אמר את זה לא בפני אנשים, הוא ידע שאני לא
אגלה, מה אני ארויח מזה?

ברוך השם זה היה לי חזק גדול, כי הוא היה משלהם, מצד המתנגדים.
אבל היה לו איזה נקודת אמת, הוא הפיר בי שאני מחפש את האמת אז
הוא אמר לי דבורים פאקה.

זה היה לי נסים ונפלאות יותר מיציאת מצרים, איך שזכיתי לצאת
מכלם. והתגברתי בכת, בגבורה, שכלם נפלו מזה. הם ראו את הגבורה
שלי - אז הם נפלו!

הם כלם היו נגדי וסבלתי שפלות ובזיונות פאקה, אבל זה היה מתנות
טובות, מתנות טובות...

נסיעה לירושלים במסירות נפש

אזי ווי כמה אני אהבתי את ברסלב, אני מסרתי את נפשי לנסע מטבריה
לירושלים בזמן שאין לי כסף ואין לי לחם בשביל הילדים, אין לי בגד
בשביל הילדים. אני נסעתי לירושלים, ואנשי שלומנו כלם עניים. נו, אצל
עניים אפשר לאכל, אפשר לקבל כסף? אפלו לא הרבה, אבל הם עניים.

אני סבלתי.. מה, אם אין כסף אין לחם, אני הולך לחנות והמוכר הוא לא
נותן לי, אם אני רעב אז לא זה לא עסק שלו, "אתה רוצה לחם - כסף!"
אני לא היה לי כסף.

וגם-כן מים לא היה לי. בירושלים היה דחק גדול במים, היום יש מעינות,
אבל אז היה מעין אחד בכל ירושלים. אז היה שני מיני מים - מים לנטילה
ומים לשתיה. בבית-הכנסת לא קונים לשתיה, קונים בזול מים לנטילה.
לא היה לי מים לשתות, לא לחם ולא מים.

נו, ראיתי שנסעתי לירושלים, הסתפלת עלי, "מה, איך אתה נוסע? למי
אתה נוסע? מה תעשה שמה? לא יהיה לך לאכל לחם אפלו". ואני לא

הסתכלתי על זה, אני מסרתי את נפשי, אני צריך לשמוע מרב נפתלי איזה דבור מרבנו וכן מזה ומזה.

כל פעם הנה סבות אחרות ונסים אחרים על הנסיעה. מה, כשאין כסף אפשר לנסע? לחיפה ולירושלים צריכים כסף לשלם בשביל הסעות ובשביל לחם.

אבל אצל השם יתברך הכל רשום, יש חשבון!

השם יתברך הוא רואה את הלב שלי, הוא ראה שאני נוסע במסירות נפש לשמוע איזה דבור מרבנו, אז כותב לי: "תלמידי היקר!"

אבל אני הייתי חי וסבלתי חרפת רעב. גם מים לא הנה לי. נסיעה כזו זה יחיד בעולם!

פעם אחת אני פגשתי את רב אלטר שוחט, הוא הנה בעל-שם כזה שהוא צדיק, שהוא גדול, שהוא עובד השם, שהוא עושה צדקה וחסד. אז אני הייתי רוצה לנסע לירושלים אבל בלי כסף אי אפשר לנסע, אז ראיתי את רב אלטר, חשבתני: "אולי הוא יעזר לי". אז אמרתי: "רב אלטר, יש לי בקשה ממך".

"מה יש?"

"אני צריך הלואה חצי לירה".

אז הוא מסתכל עלי כמו על משגע, "מה הוא מדבר, אני עשיר, אני בנקאי, אני יש לי חצי לירה? בבנק יש חצי לירה, אבל אצלי יש רק גרושים. מה הוא אומר, הלואה חצי לירה?"

הוא אמר לי: "עזב אותי. איך יש לך עזות כזה לבקש ממני חצי לירה?"

נו, אני נתבישתי מאד, אמרתי לו: "אם אי אפשר לך, אל תתן".

אבל הבקשה שלי, הוא לא הנה יכול להוציא את זה מלבו, הוא לא הנה יכול לשלם, אני אמרתי בכת, בתקף: "אני צריך חצי לירה!" שילנה לי חצי לירה.

הוא חשב: "מתי הוא יחזיר לי? יכול לתת חצי לירה?! יכול לתת גרוש, שני גרוש, חמשה גרוש, אבל לא חצי לירה".

בסוף, לא נתתי לו מנוחה, בכל פעם שהוא ראה אותי: "מה עשית, מדוע עשית ככה? אני לא יכול לנוח!"

הוא אמר לי שהוא יתישב, אחר-כך הוא ראה אותי בשוק וקרא אותי ואמר לי: "אני אתן לך חצי לירה. מחר מחרתים, אני אתן לך חצי לירה".

נו, נו, השמחה שלי.. יש לי כבר כסף להנסיעה לירושלים לנסע. אבל לא נסעו ישר מטבריה לירושלים, מקדם היו צריכים לנסע לחיפה ומחיפה לירושלים. מטבריה לחיפה עלה חצי לירה, אבל מחיפה לירושלים עוד פעם לא היה לי...

בחיפה היה גר רב אחד שהוא היה מכיר את רבנו, וכל חיפה אהב אותו. הוא גזז כל השערות במקום הבלורית, לא השאיר שערות כמו כלם, זה יחיד בחיפה. וגם החלב שלו היה יחיד בחיפה, הם הרגישו טעם גן-עדן בחלב שלו. אני באתי אליו ואשתו לא רצתה אורחים, היא אמרה לו: "אורחים - תקח אותו לבית-מלון. אני לא יכולה, אין לי כח, אני לא רוצה אורחים". היה ככה. הוא הלך אתי לבית-מלון, עשה לי מטה ומה לאכל ומה לישון.

בחצות הלילה הוא הלך להכפר כדי שיעמד בבית-החליבה שלא היה חלב עפויים, חלב גוי, ואני הלכתי אתו. נו, היה לו כמה פחים עם חלב, הוא לקח פח אחד ואני לקחתי פח אחד ואנחנו הלכנו שנינו ודברנו מרובנו מבית לבית.

אוי, רואים שהאדם קשה לו לעשות מצוה. אם היה נותן לי כסף שיהיה לי בשביל לחם, בשביל לשלח הביתה איזה דבר, היה לו כסף הרבה. המתנה שלו היה המלון ואכילה וחצי לירה, זה הוא נתן לי, וחצי לירה.

ראיתי חברים חסידי ברסלב מפולניה, חבר אחד היה לו בית-חרשת והוא היה עשיר והוא הרים את עיניו, הוא נתן לי לישון, נתן לי לאכל, אבל כסף - זה הוא היה קמץ על כסף. וראיתי שמי שאין לו זכיה - אז לא נותנים לו לקיים המצוות צדקה. אם היה נותן לי כמה לירות להביא הביתה שיהיה לי לחם לאכל. מה חפשתי? חפשתי איזה דבר מיתר? לחם בשביל הילדים, בגד בשביל הילדים.

איי איי איי, אם היה נותן, הוא היה צריך לתת לי בהרחבה גדולה צדקה וכסף, היה לו כסף והוא היה מרויח, ולא נתן. הנתנה שלו היה עשרה גרוש, ככה הוא נתן לי. מה, בשביל מה הוא עובד, בשביל מי, בשביל מה? אבל אין שכל. מה שהוא מרויח ויש לו כסף, אין לו ממשלה על עצמו על הכסף. ככה הוא. וגם-כן בגלל שאני הייתי צריך לעבר בדרך כזה לראות מה יהיה ממני.

הם ידעו שאני יחיד בעולם!

אני לא הרחתי על זה, אני לא הקפדתי עליו, לא היה לי קפדה בלב מדוע הוא מעלים עין, ככה השם יתברך מנהיג העולם, מי שאין לו זכיה אז נותנים לו הכסף, "אל תתן לישראל בער, רק עשרה גרוש".

ואני אף-על-פי-כן אני לא הסתפלתני על זה, על-כל-פניו הוא אין לו
אמונות כזביות, הוא לא מאמין באדמו"רים, ובזה אני הייתי אתו בנחד
קרוב מאד. הוא כמוני, הוא רחוק, הוא לא מאמין באמונות כזביות. אבל
זה לא מספיק...

וככה הלכתי לישערי חסד' לדבר מרבנו עם זה ועם זה. אם הייתי אומר
שאני סובל עניות - נו, בירושלים יש הרבה עניים.

אוי מי יודע, מי יכול לספר, מי יכול לשער דברים פאלה. הייתי יכול
להיות משגע או גנב או דבר כזה. אפשר לשער במח דבר כזה, יש ילד ואין
לו בגד ואין לו לחם ולא נעל לרגלים ולא שלמתי בעדס את הכסף של
החנוף של הבית-ספר וזרקו אותם בכל חדש מן החדר שלא יבואו עד
שביאו כסף. נו, מי בן יכול להבין את זה, איזה צער זה? מי יכול לשער
את הצער והפאב והבושה, מי יכול לשער. עכשו אני מספר ואני מצחק
ואני בשמחה, אבל אז מי יכול לשער את הלב שלי, את הצער והשברון לב
שהיה לי?

אוי, רבנו של עולם יודע האמת, כמה שאני אספר עוד לא מגיע לכפי
שהיה! וברוך השם אני לא הכנעתי עצמי להשקר. ברוך השם אני הייתי
חזק, אני צחקתי מכלם. אני הייתי גבור חזק ולא הכנעתי עצמי לכלום!

אני גרתי בטבריה ולא היה לי פרנסה, ואני נסעתי לירושלים בשביל
לשמע איזה דבור מרבנו. אני נסעתי לירושלים והייתי שמה שמח.
וחזרתי מירושלים, ומצאתי את הבת שלי חולה כל-כך רחוק מן החיים,
בחלי כזה.. אז אשתי אמרה לי: "אתה גרמת לה את זה! היא התגעגעה
אחריך ונכנסה למחלה כזה, היא התגעגעה אחרי האבא שלה", וברוך
השם היא הבריאה...

הצדיק יש לו הכל!

היה בטבריה מעשה מהנפטר. מעשה כזה...

ברוך השם, כשרציתי לחזר הביתה מירושלים לטבריה לא היה לי כסף.
בשביל מה נסעתי לירושלים, בשביל כסף? אז אני נכנסתי לבית-כנסת
והיתה שמה מרפסת והיה יושב שמה נפטר אחד, נפטר, מת, בן. אז אני
רואה שאפשר לדבר אתו, אמרתי לו: "מדוע אתה כל-כך בעצבות? מה
זה אתה, אסור להיות ככה!"

אז הוא אמר לי: "לך ממני, לך ממני, אל תדבר אתי, אתה לא יכול לעזור לי, לך ממני! אני רוצה למות, אני מחכה בכל רגע להוציא הנשמה, מה אתה רוצה ממני, לך, לך!"

הוא לא רצה לשמע, הוא היה ליטאי. על-כל-פנים אני אמרתי לו: "תספר לי מה יש לך".

אז אמר: "מה יהיה אם אני אספר, אתה יכול לעשות ברג? אני חסר לי ברג. אני חרש, אני לא שומע ואין לי פרנסה. מה אפשר לעשות, אני אין לי שום עצה, רק לאבד את עצמי". אבל הוא היה ירא שמים ולא רצה לעשות כן.

הוא היה לו קרוב משפחה עם איזה חנות, אמר לו הקרוב משפחה: "שב בחנות, אם אחד ירצה קילו ספר, תתן לו קילו ספר".

טוב, הוא ישב בחנות ונכנס אחד שרצה קילו ספר, אז הוא הלך להביא לו את הספר והוא שכח מה הקונה רצה. הוא לא יודע אם מלח, אם ספר, והוא מתבייש לחזור ולשאל את האיש מה הוא רוצה. על-כל-פנים אין לו ברירה, אז הלך ושאל את הקונה: "מה אתם רוצים?"

"אנחנו רוצים ספר".

הוא הלך להביא ספר, עד שהלך להביא את הספר, הוא שכח שוב פעם מה הוא צריך להביא.

בא אחד ואמר לו: "תתן לי לחם", אז הוא הביא לו דג מלוח. "מה זה? אני רוצה לחם, לא דג מלוח!"

"כן, טוב, אין בעיות, אני אביא לחם". טוב, הוא הלך והביא ספר. הוא שכח, לא ידע מה לתת.

הוא שואל אותי: "דבר כזה יש לו תקנה? אני אין לי שום עצה - רק לאבד עצמי. אני אעשה מצוה ואני אאבד את עצמי. עזב אותי, אל תדבר אתי".

הוא לא רצה לשמע, הוא אמר: "לך ממני. אתה רוצה לעזור לי, אבל אי אפשר, יש לך ברגים?"

אז אמרתי לו: "אין לי ברגים, אבל יש לי צדיק כזה שאתה יכול להיות לך רפואה שלמה על-ידו!"

אמרתי לו: "אני יש לי צדיק כזה שהוא יכול לעזור לך!"

הוא בקש אותי בתחנונים: "עזב אותי, אני רוצה למות, עזב אותי. אני מצפה מחכה מתי תצא הנשמה ואתה לא נותן לי את זה. מה אתה רוצה ממני, אתה רוצה שאני אלוך לטבריה?"

על-כל-פנים אני לא עזבתי אותו, אמרתי לו בכל עת והוא שמע את זה, עד שהוא התחיל לקבל ולהאמין בזה שיהיה לו רפואה, והוא התחיל לחשב, "אולי זה טוב..", והתחיל לרקוד!

היה נסים איך הוא בא אתי לטבריה, הלכנו ביחד לטבריה ואני הבאתי הביתה במקום הכסף - הבאתי אורח מירושלים, והוא צריך לאכל.

נו, אני הבאתי אותו לבית שלי, זה היה היכסוף שלי שהבאתי מירושלים, וזה היה לא רק ליום אחד, הוא היה בביתי זמן רב, ואשתי אמרה לי: "מה נעשה, אין לי לחם בשביל הילדים, איך נתן לו אכל?"

על-כל-פנים הוא היה אצלי זמן רב ואכל ושתה. אנחנו שרנו בשבת קדש כל הלילה, רקדנו ושמחנו. וכל טבריה כבר ידעה שאני הבאתי אורח, הם שמעו הרקודים שלנו, של הנפטר שלי. ולבסוף היה לו רפואה בשלמות! הבאתי אותו לטבריה ובטבריה הוא קבל רפואה, רפואה כזה.. כאלו יחיד בדור!

אוי יוי יוי, כמה טוב שאני מספר את זה, על-כל-פנים שישאר בעולם. אינני יודע אם הנפטר הוא חי, אם הוא נמצא בעולם הזה או בעולם הבא, עכשו אני לא יודע איפה הוא נמצא...

המעשה הזה היה מפרסם בטבריה, הנפטר הוא היה שכן שלי והוא ספר לכלם בראש-השנה בירושלים את המעשה מה שעשיתי. הוא היה לו רפואה והוא התחתן אחרי שדוד טוב והיה לו בנים והיה לו פרנסה טובה. אני הפרתי אותו ואת אשתו ואת בניו.

זה המעשה הוא כמו של התם מה'ספורי מעשיות'. ככה הינפטר' הוא קבל את הדבורים שלי, והוא נעשה הסוכן הכי גדול בירושלים של אחת החברות הכי גדולה בארץ. הוא היה פועל נאמן, אז הסוחר של החברה אמר להבעל-הבית: "איש נאמן כזה לא ראיתי בחיי", אז אמר הבעל-הבית: "אני צריך איש כזה". והוא לקח אותו והוא נעשה הסוכן הכי גדול בירושלים, הסוכן הראשי!

אני לא מספר גזמאות, ככה היה. הוא בעצמו צחק מזה, איך נעשה דבר כזה בעולם? אני יצאתי למרפסת, ראיתי נפטר, נבהלתי מאד, התחלתי לדבר עם הנפטר: "מה זה אתה?" זה היה נס איך הוא שמע אלי, חשבתני: "אין מה לדבר אתו", וגם-כן אני לא הבטחתי לו שהוא יהיה בריא, אמרתי לו: "אולי", והוא היה כל-כך מסור, אני אמרתי לו בכל לב וזה נכנס בלבו. הדבורים עשו פעולות והוא קבל את הדבורים שלי והוא נעשה בריא, כן.

הוא שאל אותי: "יש לך ברגים?"

הצדיק יש לו הכל!

אמרתי לו: "אני יודע מצדיק כזה שיהיה לך רפואה", הוא קבל את זה - ונעשה רפואה. הוא היה ממש כמו נפטר. הוא היה אצלי זמן רב ובכל יום מחכה מצפה מתי יבוא מלאך המות, מלאך המות לא רוצה לבוא. ואני רקדתי איתו בבית שלי. איך נעשה דבר כזה, זה היה מעשה נורא שאני לא האמנתי שהוא יתראה לשמע.

אוי, היה בטבריה שבת שמחה כזו, כל טבריה פחדו מהנפטר שהבאתי, אני הבאתי לטבריה נפטר, והחייתי אותו...

הוא ראה את כל הכבודי שיש לי בטבריה, הוא היה ליטאי והוא האמין ברבנים הליטאים, אבל הוא היה גבור וחזק מאד ברבנו ולא שמע לכל המתנגדים ולכל טבריה, אז כל טבריה ידעו שהבאתי עוד חסיד ברסלב. היה אני ורבי ישראל קרדונר, אז הבאתי עוד אחד.

אני נתתי לו בכל פעם ספר אחר ללמוד, נתתי לו הספר 'לקוטי תפלות', אמרתי לו שישב ויראה את זה בכל לב, וכל ימיו הוא אמר 'לקוטי תפלות' הרבה והוא נעשה צדיק על-ידי ה'לקוטי תפלות'.

ה'לקוטי תפלות' עושה צדיקים!

ה'לקוטי תפלות', העולם לא יודעים ולא רוצים לדעת, הם חושבים: "מה, 'לקוטי תפלות'? מה יהיה עם הגמרא.."

הרב אלפנדר

ואני הייתי הגרוע מכלם. אני הייתי פשוט, איש פשוט וגרוע מכלם.

בצפת היה זקן גדול, קראו לו בשם הרב אלפנדר. הוא היה גאון עולמי, גאון העולם, גאון הדור. צדיק קדוש וירא שמים גדול. הוא היה איש אמת וגבור כזה.. הוא היה תקיף מאד נגד הרבנים שהוא הבין שהם לא בסדר, אז הוא לא השגיח על זה שהם רבנים, הוא אמר האמת, הוא אמר לרבנים גדולים שהם לא שוים כלל.

הוא היה קם בכל לילה בחצות והיה בוכה לפני השם יתברך מאד בדמעות על החרבן בית-המקדש. עד היום השם שלו גדול מאד, הוא עשה ספרים הרבה והוא היה אדם מפרסם בארץ ישראל ובכל העולם.

והוא בחרף היה בא לטבריה בשביל לעשות אמבטיות בחמי-טבריה, אז מהישיבה נתנו לו חדר ברבי מאיר בעל-הנס, ואני שמעתי בישיבה על הרב אלפנדר שיהוא אדם גאון גדול וחכם גדול וירא שמים גדול. ואני שמעתי שהוא נמצא אצל הספרדים אז הלכתי אליו, זה היה כבר אחרי שנעשיתי ברסלבר, אחרי הפטירה של רבי ישראל קרדונר.

אני נכנסתי אליו ודברתי עמו מרבנו וראיתי שהוא מחזיק מאד מרבנו בלי שעור, אז ירדתי מהישיבה ואמרתי לרב אלפנדר: "אני יש לי בקשה ממך, אני רוצה לזכות לשמש אותך". הוא היה מבין, הוא ראה שזה בלב שלם, אז הוא נתן לי רשות לשמש אותו. אני הוצאתי לו את הנעלים וסדרתי לו את המטה והבאתי לו תה, אני שמשתי אותו, כן.

טוב, עבר כמה ימים, ואני התפללתי פעם אצל הספרדים, ואני התפללתי כמו שראיתי אצל רבי ישראל מה זה תפלה, וגם אמרתי 'לקוטי תפלות' ותהלים בדמעות, בהתעוררות, בהתפארות. והוא שמע בהחדר שלו שאמרתי תפלה אחת מ'לקוטי תפלות', אז כשגמרתי את התפלה ובאתי לשמש אותו, שאלתי אותו מה הוא צריך, מה הוא רוצה? כוס תה, כוס קפה? איזה דבר שהוא צריך. הוא לא ידע שאני ברסלבר, רק הוא שמע הקול של התפלה, אז הוא אמר לי: "אני לא צריך כלום, לא אתה תשמש אותי. אני רוצה לשמש אותך - זה אני רוצה!"

הוא אמר לי: "אני שמעתי מרבי נחמן גדולות שהוא גאון גדול, אבל מה שאני שומע ממך.. לא ידעתי מזה כלום! עכשו אני צריך להיות השמש שלך, אני לא רוצה שתשמש אותי, אני צריך לשמש אותך!"

הוא קרא לי רבי, אני הרבי שלו. הוא היה גאון עולמי ואני עם-הארץ, והוא אמר לי: "אני לא רוצה כלום, אני רוצה לקום בפניך!"

ואני ירדתי אליו כל יום אבל לא זכיתי לשמש אותו כי הוא לא רצה בשום אופן. אני הייתי בן עשרים ושתים, עשרים ושלוש, והוא היה איש זקן וגאון כזה.. ואני פשוט, אני אברך פשוט.

היה קשר בינינו וראיתי שהוא מדבר אתי על כמה דברים, ואני כונתי לדעתו. והוא היה לו איזה דברים שהוא היה צריך להתיעץ עם איזה בן-אדם, אז הוא התיעץ אתי, ואני אמרתי לו האמת. אז הוא הבין שאני איש אמת ודובר אמת.

וספרתי לו שאני מחסידי ברסלב, ספרתי לו מה שאני סובל, והוא אמר לי: "חסיד ברסלב זה דבר יקר מאד, זה דבר חשוב מאד!"

והוא התענגו וּשְׁאַל אוֹתִי: "אֵיךְ הַפְּרָנְסָה, יֵשׁ לָךְ פְּרָנְסָה?"

אָז סִפְּרָתִי לוֹ: "אֲנִי בֶן-יִשְׁבִּיבָה, אֲנִי לְמִדְתִּי בִּישְׁבִּיבָה, וְאַחֲרַי שְׁנַעֲשִׂיתִי חֲסִיד בְּרִסְלָב הֵם לֹא רָצוּ לְהַחֲזִיק אוֹתִי בִּישְׁבִּיבָה". אָבֵל אֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵם לֹא יָכְלוּ לְדַחוֹת אוֹתִי, כִּי אֲנִי לוֹמֵד שְׂמָה מִזְמַן הַבֵּר-מִצְוָה. נוֹ, אָז סִפְּרָתִי לוֹ שֶׁהַחַיִּים שְׁלִי כָּכָה, בְּדַחַק גְּדוֹל, וְסִפְּרָתִי לוֹ שֶׁהֵם נוֹתְנִים לִי פְּחוֹת מְכֹל בְּנֵי-הַיִּשְׁבִּיבָה בְּשִׁבִּיל שְׁאַנִּי חֲסִיד בְּרִסְלָב, וְהוּא יָדַע שֶׁהֵם מִתְנַגְּדִים.

אֲנִי בִקְשָׁתִי מִמֶּנּוּ שְׂיִדְבֵר אִתָּם שְׂיִתְּנוּ לִי לֶחֶם בְּשִׁבִּיל יְלָדִים קְטַנִּים. אָז הוּא שָׁמַע אֶת זֶה, וּבְעוֹד אֵיזָה יָמִים בָּאוּ לְבַקְרוֹ הַרְבֵּנִים שֶׁל הָאֲשֻׁכְנָזִים וְרָצוּ לְקַחַת אוֹתוֹ לְבַקֵּר בְּהַיִּשְׁבִּיבָה שְׁלֵהֶם, אֶצֶל רַבִּי מֵאִיר בְּעַל-הַיֵּס שֶׁל הָאֲשֻׁכְנָזִים. וְהֵם בָּאוּ אֵלָיו בְּכַבּוּד וּבְהַעֲרָצָה, הֵם הָיוּ שְׁלֹשָׁה, הָיָה הַרְבֵּב וְהַגְּבֵאִי שֶׁל הַיִּשְׁבִּיבָה וְעוֹד בֶּן-אֶדְסָם אֶחָד. וְהֵם דִּבְּרוּ אִתּוֹ וְהוּא שְׁאַל אוֹתָם: "מִדּוּעַ אַתֶּם נוֹתְנִים לְאִישׁ הַזֶּה פְּחוֹת פְּרָנְסָה?"

הוּא הָיָה אִישׁ חֲזָק, אִישׁ אֲמִתִּי, הוּא בִקֵּשׁ מֵהֶם שְׂיִרְחֲמוּ, שְׂיִתְּנוּ לִי הוֹסְפָה, לָתֵת לִי לֶחֶם לְיְלָדִים לְאֶכֶל, אָמַר: "אֲנִי רוֹצֵה שְׂתִתְּנוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּעַר שְׂיִהְיֶה לֶחֶם לְיְלָדִים קְטַנִּים, שְׂיִהְיֶה לָהֶם לֶחֶם".

אָז הֵם אָמְרוּ לוֹ: "הוּא אִישׁ יָקָר, אִישׁ כְּשֵׁר, הוּא בֶן-אֶדְסָם עוֹבֵד הַשֵּׁם, אָבֵל הוּא אוֹמֵר תְּמִיד תְּהִלִּים, תְּפִלוֹת, זֶה לֹא בֶן-יִשְׁבִּיבָה. יִשְׁבִּיבָה זֶה רַק לְמַדָּן. הוּא לֹא שׁוֹמֵר הַזְּמַן שֶׁל הַיִּשְׁבִּיבָה, הוּא הוֹלֵךְ בֵּין הַהָרִים. מַה שְׂאַנְחֶנוּ נוֹתְנִים לוֹ זֶה רַק מִצַּד הַחֶסֶד שְׂאַנְחֶנוּ מִרְחֲמִים עָלָיו".

אָז הוּא הִתְרַגַּז עֲלֵיהֶם וְאָמַר לָהֶם שֶׁהִתְהַלַּמְתִּי שְׁלִי יוֹתֵר חָשׁוּב אֶצֶל הַשֵּׁם וְתִבְרַךְ מִהַלְמִדָּנִים שְׁלָכֶם!

הֵם אָמְרוּ: "אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְכָל יִשְׂרָאֵל, רַק לְבְּרִסְלָב - לֹא!"

"מַה, יִשְׂרָאֵל בְּעַר? אֲסוּר לָתֵת לוֹ עֲזָרָה, הוּא לוֹמֵד סִפְּרֵי בְּרִסְלָב בְּתוֹךְ הַיִּשְׁבִּיבָה, הוּא לוֹמֵד בְּכָל הַיּוֹם 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת'. אֲסוּר לְרַחֵם עָלָיו! אַתָּה לֹא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא לוֹמֵד סִפְּרֵי בְּרִסְלָב? לֹא נִתַּן לוֹ כְּלוּם!"

אֲנִי לֹא הֵייתִי נְכֹלֵל, לֹא הֵייתִי בֶן-יִשְׁבִּיבָה, הַמְּנַחֵל הַגְּדוֹל אָמַר לְהַרְבֵּ אֶלְפִּנְדָּרִי: "אֲנַחְנוּ הַכֹּל נִשְׁמָע לָךְ, רַק זֶה - לֹא. אֲנַחְנוּ מִתְבַּיְשִׁים מִמֶּנּוּ. אֲנַחְנוּ לֹא רוֹצִים אוֹתוֹ, שְׂיִלְךָ מִכָּאן!"

הֵם אָמְרוּ שְׁלֹא יִתְּנוּ אָבֵל הֵם פְּחָדוּ מִמֶּנּוּ, הוּא הָיָה אִישׁ חֲזָק וְהוּא לֹא הִתְבַּיֵּשׁ אֶפְלוּ לְפָנָיו הַקְּדוֹשִׁים הַגְּדוֹלִים, הוּא הָיָה שֵׁם גְּדוֹל וְהָיָה גָאוֹן בְּתוֹרָה וְחֲסִיד, אָז הֵם נִתְּנוּ חֲצִי לִירָה לְחֻדָּשׁ. אוֹי יוֹי יוֹי יוֹי...

פַּעַם אַחַת הָרֵאשׁ שֶׁל הַמְּזַרְחֵי הַגִּיעַ לְיִשְׁבִּיבָה וְרָאָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעַר עִם 'לְקוּטֵי מוֹהַר יוֹ', אָז הוּא שְׁאַל לְהַגְּבֵאִים: "כָּאן זֶה יִשְׁבִּיבָה בְּרִסְלָב?"

”חס-ושלום, מה אתה מדבר!”

אז הוא אמר להם: ”הלואי שכל העולם יהיה ברסלב!”

הרב דב מורשא*

אני ראיתי את הרב דב מורשא, הוא היה גאון כזה ולא שמעו אותו. הוא היה חסיד ברסלב, הוא התקרב לרבנו על-ידי היספורי מעשיות, הוא בא לרבי נתן בצפת (רבי נתן מהעיר טיראוויצע שברוסיה) בשביל לכבד אותו ביום טוב, אז הוא הלך להארון והוציא ספר וזה היה היספורי מעשיות. הוא ראה חתיכת מעשה מהיספורי מעשיות, אז הוא אמר תכף שזהו פלא חדש שלא נתגלה בעולם. כן, ככה הוא אמר, הרב דב מורשא, הוא ראה שזה פלא עליון שלא נתגלה עדין בעולם!

הוא הבין מעצמו, הוא ראה רק חתיכת מעשה, אז הוא כבר אמר: ”הגאולה כבר באה!”

הוא ראש-גאון, ראש-גדול, אבל משהכיר את רבנו אז נפתח לפניו הילקוטי מוהר"ן והתורות והמעשיות. הוא אמר לי: ”אם לא היה רבנו הקדוש עושה את היספורי מעשיות, הוא היה גם-כן חדוש!”

הוא אמר לי: ”אני שום למוד לא קשה לי, רק אם אני לומד ילקוטי מוהר"ן, אני מכרח לעשות חגורה ולחגר את הראש, אם לא - יהיה מתפוצץ”. ככה הוא אמר לי, ”אם לא - יתפוצץ הראש”, לא יוכל לחיות, כן.

הוא היה שם חגורה על הראש, אם לא - לא יכול ללמד ילקוטי מוהר"ן. הוא היה גאון של כל העולם, הוא היה הראש של כל הגאונים, של כל הגאולה, של כל התורה. הוא לא היה צריך ללמוד כל התורה, הכל היה אצלו בלבו. הוא היה עם רבי ישראל קרדונר ועמדי, הוא ממש נתן כל חייו. וגם רב שמואל הורביץ למד אצלו בחנם, בלא כסף. אני דברתי אתו כמו שאנחנו מדברים, כמו חברים, דברנו כמה זמן, הוא היה מכבד אותי, הוא היה כבר זקן גדול והוא קם לפני ונתן לי כבוד גדול. היינו ידידים כמו גוף אחד. הוא קבל אותי כאלו אני הייתי הרב דב מורשא...

*מובא בספר 'ימי שמואל' מרב שמואל הורביץ, חלק א' סעיף נ"ב, מגדל מעלת צדקתו התלהבותו ובדבקתו בעבודת השם של הרב הגאון דב

מורשא. וכן נאמר כי מגדל החריפות שאימץ את מחו יתר על המדה בעת
שלמד בספר 'לקוטי מוהר"ן', נעשה סמא למשך כשבע שנים.

הרב דב מורשא קדש שם רבנו ברבים במסירות נפש בתקופת המחלקת,
וחזק ותמד את אנשי שלומנו בגשמיות וברוחניות.

התנגדות על ספרי רבנו ז"ל

איש חשוב מאד היה בטבריה, הוא היה מפרסם והיה למדן, ואני הייתי
שכנים אתו בישיבה, והוא היה כמו אדמו"ר של החסידים. הם באו אליו
בכל פעם לטבריה. היה לו שם גדול פרסום גדול. ואני נכנסתי אליו והיה
אצלו איזה חסידים, אני קראתי לו בשמו, לא קראתי אותו בשם 'רבי',
ואמרתי לו: "מה יהיה ממך, בסוף אתה תהיה ברסלב. תלמד 'לקוטי
הלכות' אז תדע מה זה ברסלב".

הוא אהב את ברסלב כנפשו, הוא קנא אותי, ואני אמרתי לו: "נו, מתי
תהיה ברסלב?" והם ידעו כבר שהוא אוהב את ברסלב.

אז הוא התחיל לבכות: "מה יהיה ממני, מדוע אני לא גבור, אני רוצה
להיות גבור כמוך!"

הוא אמר: "לא רק כסף, אני רוצה ללמד תורה". הוא היה מכבד, ואם
הוא היה ברסלב אז היו מגרשים אותו. הוא היה גדול בתורה והוא היה
חסיד משלהם והיה נגדם, הוא אמר: "לא, לא, רק ברסלב!"

פעם אחת הוא ראה מה שאני סובל, אז הוא היה לו קנאה עלי, אז הוא
לקח ממני ספר 'לקוטי מוהר"ן' ונכנס לחדר שלו בישיבה ולמד ב'לקוטי
מוהר"ן', ואחר-כך הוא ישב בפתח של הבית-כנסת ולמד. אז נעשה רעש
גדול בישיבה: "הוא לומד ב'לקוטי מוהר"ן!"

אמרו לו: "מה אתה עושה?"

"אני רוצה ללמד רק ספרי ברסלב, יהיה מה שיהיה!"

אז ספרו להרב ולהגבאים של הישיבה, אז הם אמרו לו: "טוב, אתה רוצה
להיות ברסלב, אתה יכול להיות. רק תדע שאתה תקבל משכורת כמו

ישׂרָאֵל בְּעַר. תִּשְׁאַל אוֹתוֹ כִּמָּה הוּא מְקַבֵּל, הוּא מְקַבֵּל שְׂתֵי לִירוֹת לְחֹדֶשׁ.
אֵתָה תִּקְבֵּל שְׂתֵי לִירוֹת לְחֹדֶשׁ כְּמוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַר”.

אִז הוּא אָמַר לִי: ”אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהִתְקִים, גַּם אֲנִי מְקַבֵּל עֲשָׂרִים לִירוֹת
לְחֹדֶשׁ וְלֹא מִסְפִּיק לִי, מָה אֲנִי יַעֲשֶׂה עִם שְׂתֵי לִירוֹת. אִז אֵי אֶפְשֶׁר”, וּבְכָל
פַּעַם שָׂרָאָה אוֹתִי הוּא אָמַר לִי: ”אֲנִי מְקַנָּא אוֹתְךָ, אֲנִי לֹא יִכְלֹתִי לַעֲמֹד
בְּנִסְיוֹן”.

וְאֲנִי הָיָה לִי שְׂתֵי לִירוֹת לְחֹדֶשׁ וְרִקְדָּתִי כָּל הַלַּיְלָה, וְנִסְעָתִי לְמִירוֹן
וְלִירוֹשָׁלַיִם, וְהָיָה לִי חַיִּים טוֹבִים...

אֲחַ שְׁלוֹ שְׂהָיָה חוֹלָה, אֲנִי הִלְכָתִי לְבִקֵּר אוֹתוֹ, אִז אָמַרְתִּי לוֹ: ”אִם יֵשׁ בָּךְ
חֵס-וְשָׁלוֹם אֵיזָה פָּגָם, אֵיזָה מַחְלָקֶת עַל רַבְּנוּ - תִּשְׁלִיךְ אֶת זֶה!”

וְאֲנִי הִבֵּאתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה סְפָרִים, 'לְקוּטֵי תַפְלוֹת', הַמְכַתְּבִים 'עָלִים לְתִירוּפָה'
'וְלְקוּטֵי הַלְכוֹת', וְאָמַרְתִּי לוֹ: ”אִם תַּעֲסֵק בְּאֵלֶּה הַשְּׁלֹשָׁה סְפָרִים אִז
הַמַּחְלָה תִּלָּךְ וְאֵתָה תִּחְיֶה שָׁנִים רַבּוֹת”.

וְאֲשֶׁתּוֹ יָשְׁבָה בְּשִׁלְחֹן וְשָׁמְעָה. אָמְרָה לוֹ אֲשֶׁתּוֹ: ”תַּעֲשֶׂה מָה שְׂאוֹמֵר
יִשְׂרָאֵל בְּעַר, שְׂיֹתֵר לֹא תִהְיֶה מִתְנַגֵּד עַל בְּרִסְלָב”.

הוּא אָמַר לִי: ”טוֹב, אֲנִי יַעֲשֶׂה כְּמוֹ שְׂאֵתָה אָמַרְתָּ לִי, אֲנִי אֶשְׁמֹר מְאֹד
לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּהַשְּׁלֹשָׁה סְפָרִים הָאֵלֶּה, רַק שְׂאֵנִי אַחִיָּה”.

וְכִכָּה הָיָה, הוּא הָיָה לְמַדְּוֹן גְּדוֹל, הָיָה לוֹ מַח טוֹב, מַח גְּדוֹל, וְהוּא אָמַר לִי
שְׂזָה רְפוּאָה, שְׂזָה מַחִיָּה אוֹתוֹ, הוּא לְמַד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה בְּהַשְּׁלֹשָׁה סְפָרִים
וְהוּא מְצָא חַיּוֹת בְּכָל יוֹם יוֹם וְהוּא רָאָה שֶׁהוּא מְקַבֵּל רְפוּאָה, הוּא הָיָה
חַי וְקַיִם, בְּרִיא, בְּרִיא לְגַמְרִי!

אַחַר-כֵּן בָּא הָאֲחַ הַשְּׁלִישִׁי שְׁלוֹ לְבִקֵּר אוֹתוֹ וְרָאָה הַשְּׁלֹשָׁה סְפָרִי בְּרִסְלָב
בְּבֵיתוֹ בְּאֶרוֹן, הוּא יָדַע שְׂאֵנִי מְטִיֵּל בּוֹ, אִז אָמַר: ”הוֹ, מָה זֶה, הוּא נַעֲשֶׂה
מְשֻׁנָּע, הוּא נַעֲשֶׂה בְּרִסְלָב? אֲנִי אֶרְאֶה לוֹ, אֲנִי אֶקַּח אֶת הַסְּפָרִים”. אִז הוּא
לְקַח אֶת הַסְּפָרִים, וְהַחוֹלָה חַי יוֹם אֶחָד.. וְנִפְטָר! הוּא בְּלִבּוֹ הָיָה לוֹ
הַתְּנַגְּדוֹת וְהוּא לֹא הָיָה יָכוֹל לְהִתְנַגֵּב, אִז הוּא קִבֵּל הַתְּקִפָּת לֵב וְנִפְטָר
בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם. זֶה הַדְּבָר יָדוּעַ לְכָל הַמְשַׁפָּחָה וְלְכָל הָעִיר. וְהָאֲחַ הַשְּׁלִישִׁי הָיָה
בוֹכָה כָּל יָמָיו: ”מָה עֲשִׂיתִי, מָה עֲשִׂיתִי!”

אֲנִי כִּמָּה שָׁנִים אָמַרְתִּי לְאֲחַ שְׁלוֹ שְׁלַקַּח אֶת הַסְּפָרִים: ”תֵּן לִי אֶת הַשְּׁלֹשָׁה
סְפָרִים, תֵּן לִי אֶת הַסְּפָרִים”, וְהוּא לֹא רָצָה, הוּא לֹא נָתַן לִי...

פַּעַם אַחַת אֲנִי זוֹכֵר שְׂרַצִּיתִי לַעֲבֹד וְהִיִּיתִי בְּדַרְךָ בַּמְדַּבֵּר, וְאֲנִי הִלְכָתִי וְהָיָה
בוֹר גְּדוֹל וְהָיָה שָׁמָּה נְחֹשׁ גְּדוֹל וְעֵב מְאֹד, אָמַרְתִּי: ”אוּלַי זֶה חֻבֵּל, לֹא יָכוֹל
לְהִיּוֹת נְחֹשׁ גְּדוֹל כֵּזֶה”.

אני ירדתי, והיה לי הבור נחש!

ברוך השם, אני יצאתי ונצלתי והלכתי משם. והנחש, אני לא יודע מה היה איתו, אני חושב.. עב כזה צריך לאכל.

הוא גם-כן נפטר, כמו הנחש...

מכתב התראה

מצאנו לנכון להביא תצלום של מכתב התראה ששלחו ראשי הישיבה בטבריה לרבי ישראל דב אודסר, אודות 'התעמולה' כביכול שהיתה בעת עסקו של רבי ישראל בספרי רבנו תוך כדי מסירות נפש עצומה.

חתן בלי טלית

אוי ווי, אוי ווי, מי יכול לשער, מי יכול לספר. כמה שאני אספר עוד לא, אי אפשר להרגיש מה שעבר עלי. אני לא היה לי כסף והייתי צריך לחתן את הבת שלי. נו, יכלתי לחתן אותה רק עם סבל מן השוק, אבל אדם כזה כמו שמואל מי יתן לי לחתן בשביל הבת שלי?

ההורים והמשפחה של שמואל חפשו שדוכים בשבילו, והם היו רבנים גדולים ועשירים שיש להם שם עולמי, ושמואל בעצמו היה מהחסידיים הלמדנים והיה לו שם גדול, הוא היה בעל-מח גדול, וכל הרבנים וכל העשירים של ירושלים רצו את שמואל בשביל הבת שלהם, והוא לא רצה לשמע. הוא ראה זה זה, זאת זאת, אז לא נראה בעיניו כל השדוכים. כלם רצו את שמואל לחתן, עשירים עם כסף הרבה, רבנים מפרסמים, הם רצו לתת לו את כל הכסף שלהם והוא לא רצה.

שמואל הוא למד אצל רב אחד ואותו הרב ראה ששמואל הוא גאון, אז הרב היה לו ילדה מלמדת והוא רצה את שמואל בשביל הבת שלו וששמואל יהיה ראש-ישיבה אצלו, אבל שמואל לא רצה שום שדוך.

פעם אחת קרוב של שמואל היה בבית שלי והוא ידע שיש לי בת לחתן, אז הוא אמר לי: "אולי שמואל זה יהיה שדוך טוב בשבילכם?"

אני מסתכל עליו, הוא לא מכיר אותי ולא יודע שאין לי איך, "מה, שמואל?"

עשירים של ירושלים, רבנים של כל הארץ רוצים לתת לו כסף הרבה והוא דבר עם הבחורה, "לא בשבילי!"

אמרו לו: "ישראל בער יש לו בת, אולי זה?"

פעם אחת הוא ראה את הבת שלי ודבר איתה, אז בלי להראשונה הוא בא הביתה להאבא ולהאמא ואמר: "אבא, אתם יודעים שאני אבשר לכם בשורה טובה. ברוך השם אני מצאתי כלה, השם יתברך נתן לי כלה."

אז היה שמחה בבית, "שמואל יש לו כבר כלה!"

אחר-כך שאלו: "מי זאת הכלה? איזה עשיר?"

"הבת של ישראל בער, מחסידי ברסלב."

"אוי ווי..."

כלם ידעו שאני עני כזה מכל ירושלים, ושמואל לא רוצה רבנים של עשירים, הוא רצה את הבת שלי, אז האמא אמרה לו: "מה איתה עושה, הבת של ישראל בער ממאה שערים, הוא אין לו כלום כסף ואנחנו גם-כן עניים, אנחנו לא יכולים, איך תעשה חתונה?"

"אוי, מדוע שמואל הוא רוצה עני, ועוד ישראל בער, הוא מהעניים הקשים מאד, מהעניים הגדולים מאד, אין לו לחם לאכל."

"זה הכלה שלי!"

לפני החפה המנהג הוא שלכלה נותנים איזה מתנה ולחתן נותנים טלית גדול. אני לא היה לי טלית, אז אמרתי: "אני אין לי טלית". והחתן היה בלי טלית...

שמואל הוא היה אצל רבנו, הוא אמר: "כמו רבנו - אין בעולם!" הוא אמר שהענין הזה כמו נחמן מאומן זה דבר מיחד ולא היה עדין בעולם, זה חדש. כן, ככה אמר שמואל. שמואל לא רצה שום שם, שום חשיבות, שום פרסום. הוא היה יכול להיות מכבד, מפרסם בכל העולם, והוא ברח מזה, הוא לא רצה.

שמואל הוא שאל אותי: "מה איתה אומר על רבי ישראל קרדונר?"

הדין והמחלקת

וכן הִיָּה מַעֲשֵׂה עִם אֶחָד הַרְבָּנִים הַגְּדוֹלִים שֶׁהָיָה הַדִּין שֶׁל טְבַרְיָה. הַדִּין הָיָה בְּאֵמֶת כְּשֶׁרוֹנֵי מָאד, בְּעַל-מַח וְיַדַע הַפְּרִדִּי”ס. הוּא הָיָה חָכֵם, מְבִין, בְּעַל-רַחֲמִים, מְדוֹת טוֹבוֹת.

נו, אָבֵל הָיָה לוֹ חֲשִׁיבוֹת יוֹתֵר כִּי הוּא יָרָא שְׂמִים, הוּא לְמַדוֹן גְּדוֹל וְלְמַדוֹן לֹא מְחַפֵּשׂ מְצוּוֹת, הוּא חוֹשֵׁב שֶׁהַעֲקָר הַתְּכֵלִית רַק לְלַמֵּד וְלִלְמֹד וְלִלְמֹד. אָבֵל הַדִּין הָיָה חָסִיד וִירָא שְׂמִים וְהָיָה אוֹהֵב גַּם-כֵּן מְצוּוֹת כְּמוֹ אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, צְדָקָה וְחֶסֶד, לֹא רַק גְּאוּנוֹת וְחֲכָמָה. הַדִּין הָיָה לוֹ שְׂנִיָּהִם.

טְבַרְיָה זֶה עִיר קְטַנָּה, אִזּוֹ הוּא הַפִּיר אוֹתִי וְאֲנִי נִשְׂאֵתִי חוֹן בְּעֵינָיו, הוּא יָדַע שֶׁאֲנִי יֵשׁ לִי אָבָא עֲנִי וְעוֹר, אִזּוֹ הוּא לָקַח אוֹתִי לְבֵיתוֹ וְלָמַד אֵתִי וְקָרַב אוֹתִי מָאד, וְהוּא הָיָה לִי כְּמוֹ אָבָא. וְהוּא דִּבֶּר אֵתִי מֵעַנְנֵן חֲסִידוֹת וְאֲדַמּוּרִי”ם וְאֲנִי קִבַּלְתִּי מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה, וְאֲנִי חֲשַׁבְתִּי עַל הַדִּין שֶׁאֵין יוֹתֵר גְּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם, הוּא מִמֶּשׁ מְלֻאָד. אֲנִי רָאִיתִי אֶת הַמְּדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁלוֹ, אֲנִי תָּמִיד הֵייתִי אִתּוֹ בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה.

הוּא רָאָה שֶׁאֲנִי לֹא כְּשֶׁרוֹנֵי, אָבֵל הָאֵמֶת שְׁלִי וְהַלֵּב שְׁלִי - הוּא אֹהֵב אוֹתִי מָאד, וְהוּא כְּפִד אוֹתִי וְלָמַד אֵתִי וְקָרַב אוֹתִי אֶף-עַל-פִּי שֶׁאֲנִי לֹא כְּשֶׁרוֹנֵי וְהוּא הָיָה לְמַדוֹן גְּדוֹל. הָיָה אֹהֵבָה גְּדוֹלָה בֵּינֵינוּ, הוּא אֹהֵב אוֹתִי כְּמוֹ בֵּן שְׁלוֹ. אֲנִי הֵייתִי בְּבֵיתוֹ יוֹתֵר מִהַבֵּית שְׁלִי. אֲנִי בָּאתִי אִתּוֹ, הַתְּפַלְלְתִי אִתּוֹ וְיִשְׁנַתִּי אִצְלוֹ וְלָמַדְתִּי אִתּוֹ בַּלַּיְלָה, הָיָה בֵּינֵינוּ קֶשֶׁר כָּזֶה... אָבֵל אֲנִי הֵייתִי יָלֵד פְּשׁוּט, וְהַדִּין הָיָה גְּאוֹן וְגְדוֹל וְחָכֵם, וְאֲנִי כְּמוֹ יְתוֹשׁ נִגְדוֹ.

הַדִּין הָיָה לוֹ שְׁתֵּי בָנוֹת, אַחַת הָיְתָה שָׂרָה וְאַחַת פִּיגָה. שָׂרָה הָיְתָה הַקְּטַנָּה וּפִיגָה הָיְתָה הַיּוֹתֵר גְּדוֹלָה. הֵם הָיוּ כְּמוֹ אֲחִיוֹת שְׁלִי, שָׂרָה וּפִיגָה. וְאֲנִי בָּאתִי לְדִין, הֵם נָתַנוּ אֶכֶל בַּבֶּקֶר, בְּצִהָרִים, אִזּוֹ הֵם הִבִּיאוּ גַם-כֵּן בְּשִׁבְלִי לְאָכֵל. אֲנִי הֵייתִי כְּמוֹ בֵּן, בֵּן יָחִיד. אַחֲר־כֵּן שִׁזְכִּיתִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ...

וְאֲנִי הֵייתִי בְּעֵנִיּוֹת גְּדוֹל וְהָאִשָּׁה שְׁלִי הָיְתָה אֶצֶל הַהוֹרִים שְׁלָה וְאֲנִי הֵייתִי אֶצֶל הַהוֹרִים שְׁלִי וְלֹא הָיָה לִי פְּרִנְסָה. נו, אֲנִי הֵייתִי בֵּן-בֵּית אֶצְלוֹ, וְהוּא רָאָה שֶׁאֲנִי נִתְקַרְבְּתִי לְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ, לְבָרְסֵלֵב, וְהוּא רָאָה שֶׁאֲנִי לֹא גָר עִם הָאִשָּׁה, אֵין לִי דִיָּרָה, אֵין לִי פְּרִנְסָה, אֵין לִי בְּגָד שֶׁל שִׁבְתָּ וְאֵין לִי כְּלוּם. לֹא כֶּסֶף וְלֹא גְּאוּנָה וְלֹא תוֹרָה.. וְאֲנִי שְׂמַח!

הוא לא הבין את זה, "מה זה עם ישראל בער, הוא לא בעולם הזה!"

הוא הבין שאין לי לחם לאכל, הוא היה חכם, הוא היה למדן, אז הוא הבין את זה, אני לא אמרתי לו. הוא שאל אותי: "מי נותן לך אכל?"

אז אמרתי לו: "השם יתברך מפרנס אותי".

אז הוא היה בעל-רחמים, הוא אמר: "לחם מגיע לו, בלי לחם? אני צריך לתת לחם".

הוא הלך אצל אחד החסידים שהיה אופה לחם ואמר לו: "תתן על חשבוני לישראל בער כל יום כפר לחם. בכל ראש-חודש תתן לי חשבון ואני אשלם לך". ככה היה.

אחר-כך הוא היה בלש. אני ישבתי בחצר שלו והיה לי מטבח קטן, בעל-המטבח רצה להשפיר את המטבח ולא היה לו אף אחד, אז אני באתי אליו: "כמה אתה רוצה להשפיר לי על המטבח?"

אז הוא אמר לי איזה סכום קטן. טוב, אני לקחתי, אבל אין לי גם את הסכום הקטן. אמרתי לו: "אל תדאג, אני אשלם לך".

ואני מצאתי מהסוחרים איזה תבה שבורה ולקחתי בתוך המטבח והיה לי איזה תבה בשביל שלחן. אני בעצמי ישבתי על הרצפה ונתתי איזה סמרטוטים על הרצפה ואמרתי 'לקוטי תפלות', תהלים. הדין ראה את ה'דירה' שלי, את המטבח, ואיך אני עוסק ב'לקוטי תפלות' ואין לי לחם לאכל והאשה בצפת אצל ההורים שלה ואני שמח, "מה זה, איזה חיים זה, מה זה?" אז הוא לא הבין את זה מהיכן אני לוקח את זה.

על-כל-פנים השם יתברך רחם עלי והשכן של בעל-המטבח שהיה גר על-יד הדין יצא לדירה אחרת, אז הדין ידע שאני אין לי דירה ואין לי אשה ואין לי כלום, אז הוא שכר בשבילי את הדירה מבעל-המטבח שהיה בעל-הבית של כל החצר והוא בא אלי ואמר לי שהוא שכר לי דירה, "תכתב לאשתך שתבוא".

אמרתי לו: "טוב, דירה יש קירות, אבל אין שלחן אין לי כסא אין לי שום דבר. ומה, איך אני אכתב לה שתבוא?"

אז הוא הפה אותי ואמר לי: "זה לא עסקה, אני אתן לך דירה ורהיטים. יהיה לך כסאות ויהיה לך שלחן ומטה. תכתב שתבוא!"

וככה היה. בטבריה היה נגר מצין ואני לא ידעתי שהוא ברסלב, הוא נתקרב לרבנו הקדוש ואני לא ידעתי. הוא שמע שאני סובל אז הוא היה מתקרב אלי, והוא היה גבור וחסם, אז אני חשבתי שהוא מתחיל להתלוצץ ממני ושאלו היה חסידות מן צחוק. אבל הוא ספר לי איך

שהוא נתקרב: "אני ברסלב. אני ראיתי זוג שבאו מרוסיה והם קמו בחצות לילה ואמרו חצות והם קרבו אותי לברסלב".

אז הדין הביא את זה הנגר שהיה ממחה גדול בנגרות, והיה לו במחסן כמה כסאות שבורים והוא עשה לי כסאות ושלחן. זה רהיטים היה חדוש בטבריה, ואני היה לי כסאות ושלחן.

הבנות של הדין, הם ראו שהוא משתעשע אתי והוא אהב אותי אף-על-פי שאני הייתי פשוט, וגם-כן הוא בעצמו לא ידע מה זה, מדוע הוא אוהב אותי. והבנות שלו הם באו ואני הבאתי את אשתי, לא היה לה בגד לשבת, לא היה לה שמלה, אז אמרו לו הבנות שלו: "הבאת את האשה, אין לה נעלים ואין לה שמלה ואין לה כלום. צריכים לעשות. באה האשה בלי בגד בלי נעלים". אז נודע לו שאין לה כלום.

בטבריה המכתר של העיר היה שמו יעקב. יעקב הוא היה סנדלר ממחה, כמו הנגר היה בנגרות - הוא היה בנעלים. ועמדו בתור אצלו, הוא לא מקבל כל אחד, היה הרבה כסף. הוא עבד כל-כף על כל נעל והנעל היה חזק ויפה, שניהם. אז הדין שלח לי ליעקב, הוא הנגר הכי מבחר שבטבריה. נו, אז לא היה חניות ולא היה מוכן, כשאריכים נעלים היו צריכים לעמד בתור וליקח מדה ולעשות לפי המדה, היו צריכים לחכות שבועים-שלושה בתור. אני הלכתי, ואשתי אין לה נעלים, זה צריכים תור, צריכים כמה שבועות, מה יהיה?

אז אני באתי אליו ואמרתי לו: "הדין אמר שתתן לי זוג נעלים, המספר זה וזה". אז הוא אמר: "יש לי המספר שפלה מוכן, לא צריכים לחכות". אז הוא נתן לי הנעלים והיה יפים וטובים מאד לפי המדה שפלה, אז בשבת השני אשתי היה לה כבר ברוך השם נעלים.

על-כל-פנים באו הבנות של הדין ואמרו לו: "אין לה שמלה על שבת, צריכים לעשות לה שמלה". אז הדין שלח אותי לאיזה סוחר של שאריות בד והסוחר בחר חתיכות גדולות כדי שיהיה מספיק בד בשביל להכין שמלה. ואשתי היתה תופרת והיא תפרה והיה לה גם שמלה על שבת.

הדין, הוא שמע את השלום עליכם שלי ו'אשת-חילי' ו'אזמר בשבחיו'. אז הוא נתבטל לגמרי! הוא אמר: "מה זה, ישראל בער הוא לא למדן ולא יודע מה זה שבת, לא יודע כלום, איך זה יכול להיות?"

הוא ספר את הלב שלו להבנות שלו: "ישראל בער, ישראל בער, ישראל בער!"

הוא היה מתנגד גדול, אבל אף-על-פי-כן הוא אהב אותי, גם הבנות שלו הם העריכו את הדין וידעו שהוא למדן גדול בעל-מח גדול, אבל הוא אמר להם: "אני מתבייש מישראל בער, אני רואה את השבת שלו איך הוא שמח ובקשי יש לו אכל לשבת, אני לא יודע איך הוא חי".

הִיָּה הַצָּגָה נוֹרָא, הַבְּנוֹת שְׁלוֹ הֵם שְׁמָעוּ אֶת הַהִתְנַגְּדוֹת שְׁלוֹ, וְהֵם שְׁמָעוּ אֶת הַשְּׁבָתִים שְׁלִי, הַזְּמִירוֹת וְהַשְּׂמִיחָה, וְהֵם רָאוּ שְׂאִין לִי כְּלוּם, אֲזֵי הֵם עָשׂוּ לוֹ צָרוֹת לְדַן, "מַה זֶה, מִדּוּעַ בְּרִסְלָב לֹא מָצָא חוֹן בְּעֵינַיִךְ? אֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁהוּא עוֹבֵד הַשֵּׁם כְּזֶה, הוּא תָּמִיד שְׂמֵחַ, מַה זֶה? אֵיךְ מִתְנַגְּדִים עַל יְהוּדֵי כְּזֶה שֶׁהוּא אוֹמֵר 'אֶשֶׁת-חִילִי כְּזֶה. אֲפָשָׁר לְהִיּוֹת מִתְנַגֵּד?!"

הוּא הִיָּה מִתְנַגֵּד גָּדוֹל, וְהוּא הִיָּה כָּל-כָּךְ מְשַׁקֵּעַ בְּהִתְנַגְּדוֹת.. נוֹרָא. וְאֲנִי כְּנִגְדוֹ כְּלוּם, יְתוֹשׁ, כְּלוּם לְגַמְרִי. הוּא הִיָּה מְבַלְבֵּל, הוּא רוֹאֵה בְּעֵינַיִם זֶה הַשְּׁבָת שְׁלִי וְהַשְּׁבָת שְׁלוֹ וְאֵיךְ אֲפָשָׁר לְהִיּוֹת מִתְנַגֵּד? הִיָּה לוֹ צָרוֹת, אֲנִי עָשִׂיתִי לוֹ מַחְלַת-לֵב...

הִיָּה חֲסִידִים שֶׁהֵם הָיוּ מִתְנַגְּדִים הַכִּי גְדוֹלִים, וְאֲנִי עָשִׂיתִי לָהֶם צָרוֹת כְּאֵלֶּה.. וְהִיָּה לִישִׁיבָה שְׁלָהֶם שֵׁם יוֹתֵר מִכֹּל הַיְּשִׁיבוֹת אֲפֵלוּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם. וְהֵם נָתְנוּ לִי שְׂתֵי לִירוֹת לְחֹדֶשׁ בְּמָקוֹם עֲשָׂרָה, שְׂתֵי עֲשָׂרָה, חֲמִשׁ עֲשָׂרָה לִירוֹת, הֵם נָתְנוּ לִי שְׂתֵי לִירוֹת. אֲזֵי הֵם אָמְרוּ שֶׁהֵם נוֹתְנִים לִי רַק בְּשָׂבִיל "רַחֲמָנוּת שֵׁשׁ לוֹ יְלָדִים קֶטְנִים וְהוּא צָרִיךְ לְפָרְנֵס. אֲבָל הוּא לֹא בֶן-יְשִׁיבָה, הוּא לֹא לוֹמֵד גְּמָרָא. הוּא לוֹמֵד 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', 'לְקוּטֵי תַּפְלוֹת' וְתַהֲלִים, זֶה בֶן-יְשִׁיבָה?"

אֲבָל הַ'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן' וְהַ'לְקוּטֵי תַּפְלוֹת' וְתַהֲלִים זֶה עָשָׂה לָהֶם צָרוֹת גְּדוֹלוֹת...

וְהַבַּת שֶׁל הַדֵּין שָׂרָה, מַה שֶׁהִיא רָאָתָה מַה שֶׁהַדֵּין אוֹמֵר: "אֲנִי מִתְבַּטֵּל לְיִשְׂרָאֵל בְּעַר. אֲנִי רוֹאֵה אֶת הַשְּׁבָת שְׁלוֹ, אֶת הַזְּמִירוֹת, הַשְּׂמִיחָה שֶׁל שְׁבָת, וְאֲנִי יֵשׁ לִי פְּרִנְסָה, יֵשׁ לִי כָּל טוֹב, וְאֵין לִי שְׂמִיחָה. אֲזֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַר צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַרְבֵּי שְׁלִי!"

הַיְלָדִים שְׁלוֹ יוֹדְעִים אֶת זֶה שֶׁהוּא אָמַר: "רַק בְּרִסְלָב, בְּרִסְלָב, בְּרִסְלָב".

כְּשֶׁאֲנִי הִלְכָתִי לְמִירוֹן, אֲזֵי הוּא לָנָה אוֹתִי כְּמוֹ שְׂמֵלִימִים גָּאוֹן שְׂנוֹסֵעַ מִהַעִיר, הוּא לָנָה אוֹתִי רַחוּק, בְּאַהֲבָה כְּזֶה, בְּשְׂמִיחָה כְּזֶה.. אֲבָל אִף אֶחָד לֹא יָדַע, רַק אֲנִי וְהוּא.

אֲשֶׁתִּי הִיָּתָה בְּצַפָּת וְאֲנִי הִיָּתִי בְּטַבְּרִיָּה וְלֹא הִיָּה לָנוּ מְלַבּוֹשִׁים, בְּגָדִים, לֹא הִיָּה לָנוּ דִּירָה, כְּלוּם. וְהַדֵּין הוּא נָתַן לִי דִּירָה וְרַהֲיִטִים, שְׁלֶחַן, כְּסָאוֹת. הוּא הִיָּה לוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ בְּשָׂבִילִי, הוּא הִיָּה לוֹ מְלַחְמוֹת עִם הַגְּבָאִים שֶׁל הַיְּשִׁיבָה, הֵם מִתְנַגְּדִים, וְהוּא אָמַר שְׂצָרִיכִים לְהַכְנִיס אוֹתִי לִישִׁיבָה וְצָרִיכִים לְתַת לִי הוֹסְפָה וְהִיָּה תָּמִיד בְּמְלַחְמָה אִתָּם, הַכֹּל הַדֵּין. וְהוּא הִיָּה מִתְנַגֵּד, וַיְכַשְׁהוּא דָּבָר נֶגֶד רַבֵּנוּ לֹא כָּל-כָּךְ בְּכַבּוּד.. עֲמִדְתִּי מִהַכֶּסֶּא וְסַגְרָתִי הַדֹּלֶת בְּדַפְיָקָה גְּדוֹלָה, "לֹא, אֵל תִּדְבְּרוּ אִתִּי יוֹתֵר! אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְרַאוֹת אוֹתְךָ! אֲנִי לֹא רוֹצֵה שׁוּם קֶשֶׁר אִתְּכֶם!"

אֲזֵי הוּא רָאָה דָּבָר כְּזֶה, הוּא נִשְׂאָר כְּמוֹ יֶלֶד, "מַה זֶה, מִי שָׁמַע דָּבָר כְּזֶה, אָדָם שְׂנוֹתָן לוֹ רַהֲיִטִים וְדִירָה וְהוּא מְדַבֵּר כְּכֶה?" אֲזֵי הוּא נִשְׂאָר יוֹשֵׁב...

אחר-כך אני לא נכנסתי בלילה הזו אליו, והוא היה דרכו להתפלל ותיקין והוא לא היה לו מנגן, החסידים שלו היו מתפללים לפני חצות היום, בשעה תשע, עשר. הוא לא הסתפל על זה והוא לא חפה להם, הוא הלך להתפלל עם הספרדים. ובזמן שהוא התפלל היה שרפה, אחרי התפלה הוא בא ומצא השרפה והבת שלו מספרת לו שהיה לו גס שהיא לא נשרפה, כן.

על-כל-פנים אז הוא אמר לה: "אקה.. זה היה לי ענש על ישראל בער, היה לי וכוחים עם ישראל בער והוא נעשה ברגז, אז ברוך השם שאת נשאת בחיים"

אז היא אמרה לו: "אני אומרת לך, אני שומעת הוכחות ואני רואה שהצדק אתו!"

אוי ווי מה שהיה.. יש הרבה ספורים, הרבה ענינים נעלמים מה שאי אפשר לספר. אוי, עכשו אפלו אם תתן את כל הכסף שבעולם שיהיה מעשה כזה, הדין וישראל בער והוכחות - אין. אז היתה ככה תקופה כזו...

כבוד הצדיק

אני ורבי ישראל קרדונר היינו בצפת וסבלנו מאד. היה סכנה גדולה ממתנגדי ברסלב שרצו להרג, להשמיד. הם לקחו ספין גדול ואמרו: "אנחנו נשחט את כל חסידי ברסלב!"

ברוך השם, השם הציל אותנו מיד הגויים, מהיהודים, ונשארו בחיים. אני ורבי ישראל בכל יום ויום היה לנו נסים אחרים, אנחנו היינו חיים בנסים, לא בדרך הטבע. נסים שאני חי, נסים שאני יושב פה...

חותני הוא רצה להרג אותי ואת רבי ישראל על שאנחנו נעשים ברסלב. הוא היה צריך לשחט את רבי ישראל.

הגויים - רוצחי ישראל. וחותני הוא היה לו שני ידידים ערביים, הם קנו בהמות והיה לו קשר אתם, והם היו יכולים להרג הרבה יהודים. רבי ישראל היה הולך תמיד ביום ובלילה בשדות בהתבודדות לרבי שמעון במירון, וחותני אמר לו שהוא יהרג אותו. חותני נתן לערבים כסף ואמר להם שיהרגו את רבי ישראל, הם ומצאו אותו על הדרך והם יהרגו אותו

ולא ידע שום אדם מזה. אני לא אומר סתם. אבל הגויים פחדו, לא היו יכולים לעשות לו שום דבר, הוא נצל.

פעם רבי ישראל נכנס לאיזה בית וחותני היה שם והיה יושב על פסא כבד של ברזל. רבי ישראל נכנס הביתה וחותני קם ולקח את הפסא, הוא היה גבור, הוא רצה לתת את הפסא של ברזל לרבי ישראל בראש. אבל השם יתברך רחם והיה נס שבעל-הבית הספיק לאחוז את הפסא ורבי ישראל נשאר בחיים. בעל-הבית לא רצה, הוא אמר: "לא בביתי". והוא החזיר את הפסא שחותני לא יכה את רבי ישראל. אבל חותני הכה את רבי ישראל שיעזב אותי, הוא אמר שהוא יהרג אותו אם לא אעזב את הבת שלו, "הקם להרגך - השפם להרגו. אתה הורג את הבת שלי - אני הורג אותך!"

רבי ישראל הוא היה בסכנה גדולה. חותני החזיק את רבי ישראל בזקן, לא רצה לעזב את הזקן, והוא תלש לו חצי זקן. היה לו צער גדול מאוד לרבי ישראל, אבל היה לחותני ענש נורא מאוד, בשננה הזאת הוא נפטר!

אני הייתי אצל חותני, הוא סבל, ביום רביעי או חמישי הוא תלש לרבי ישראל את הזקן, ביום חמישי ובלייל ששי הוא נעשה חולה ואמר שהוא מרגיש לא כל-כך טוב, ובשבת קדש בבקר הוא נפח הנשמה ונפטר. אני זוכר את ההלונה שלו במוצאי שבת. האשה שלו נשארה אלמנה צעירה עם עשר ילדים, גדולים וקטנים. אני ברוך השם עזרתי להם מה שאפשר. הוא מת ונשארו יתומים...

וזה.. אני ראיתי את זה, האדם מת והשאיר עשרה יתומים קטנים והם עבדו בחנם אצל העשירים. ילדים קטנים סבלו בלי שעור מהאבא שלהם שהוא בזה את רבי ישראל. הוא סבל, הוא והבנים והיתומים, כל המשפחה סבלו מזה. מה שהם סבלו מי יכול לשער...

הוא לא ידע שזה כל-כך חמור, הוא היה מתנגד גדול על ברסלב והוא בזה וצער את רבי ישראל מאוד, אז הוא סבל צרות גדולות בגלל זה. ראיתי את הסוף שלו, של חותני. וזה הזיק לכל הבננו, לכל הבתים, רחמנא לצלן, קללות כאלו...

אוי ווי, אוי ווי, איי יי יי.. מה שאני ראיתי בעיני, מה זה בזיון על כבוד של הצדיק. השם יתברך משלם תכף, הוא משלם טוב. בעיני ראיתי מה שסובלים כשעושים רעה להצדיק. כשעושים בזיון ומה שמצערים את הצדיק, הו.. רחמנא לצלן, הוא יותר גרוע מכל העברה שבתורה, מן הכל!

אין יותר רע מהתנגדות על הצדיק. רחמנא לצלן, זה סובלים מזה בעולם הזה, בעולם הבא - תמיד!

אני חשבתני אולי חותני יעשה תשובה, אבל אני לא הייתי צריך לשתק, רק הייתי צריך להתקוטט ולהתגרש. אני לא עשיתי כן, מה שחותני עשה

אָנִי שְׂתַקְתִּי, בְּשִׁבִיל זֶה אָנִי סוֹבֵל מְאֹד. כְּבוֹד הַצַּדִּיק - הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִקְפִּיד
עַל זֶה יוֹתֵר מִהַכֹּל! אֲפֹלוּ בְּשׁוּגֵג!

כְּבוֹד הַצַּדִּיק, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד. אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זֶה יוֹתֵר
מִכָּל הָעֲבָרָה שְׁבִתוֹרָה, כְּבוֹד הַצַּדִּיק...

אָנִי נִתְקַרְבְּתִי מִלְּפָנֵי הַחֲתוּנָה לְרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ, וְאַחֲרֵי הַחֲתוּנָה אָנִי וְאִשְׁתִּי
לֹא הָיָה לָנוּ דִּירָה אֲזֵי הָיִינוּ אֲצֵל חוֹתְנֵי, וְהוּא הָיָה מְקַרֵּב לְהַמְתַּנְּגָדִים
הַגְּדוֹלִים, הָיָה לוֹ רַב - אֲבָל רָשָׁע, אֲזֵי הוּא הָיָה מִתְנַגֵּד כְּזֶה. הוּא אָמַר לִי:
"אָנִי לֹא רוֹצֶה חֲתוּן בְּרִסְלָב, אָנִי לֹא רוֹצֶה".

אָמַרְתִּי לוֹ: "מָה זֶה עֲסָקָד? זֶה לֹא דָבָר שֶׁיֵּד לָךְ. אֵיזָה חֲסִידוֹת שְׂאֲנִי רוֹצֶה
אָנִי אֶהְיֶה".

אָז אָמַר לִי: "כֵּן, תִּהְיֶה, אֲבָל בְּרִסְלָב - לֹא!"

אָנִי הָיָה לִי תִקְיַעַת-כֶּף עִם רַבִּי יִשְׂרָאֵל שְׂכָל לִילָה וְשְׂכָל יוֹם צְרִיכִים
לְהַתְרָאוֹת, פְּעַם בְּיוֹם וּפְעַם בְּלִילָה. אִם לְלַמֵּד בְּיַחַד, אִם לֹא, אֲבָל צְרִיכִים
לְהַתְרָאוֹת. וְאֵיךְ, מָה יִהְיֶה? אֲסוּר הָיָה לָנוּ לְדַבֵּר בְּיַחַד, לְהִיּוֹת בְּיַחַד,
לְלַמֵּד בְּיַחַד.

נו, פְּעַם אַחַת חוֹתְנֵי סָגַר אֶת הַדְּלֶת בְּלִיל שְׁבִת וְלֹא נָתַן לִי לְצֵאת, הוּא לֹא
יָדַע מִהַתְקִיעַת-כֶּף אֲבָל הוּא לֹא רָצָה שְׂאֵלָךְ לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל, אָנִי חֲשַׁבְתִּי:
"הַלִּילָה אָנִי לֹא אֵלָךְ לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל לְלִיל-שְׁבִת".

עַל-כֹּל-פָּנִים בְּחֲצֵי הַלִּילָה הוּא לֹא יָדַע, הוּא חֲשַׁב שְׂרַבִּי יִשְׂרָאֵל כְּבָר יָשׁוּן
וְאָנִי צְרִיךְ לִישׁוֹן, אֲזֵי הוּא פָּתַח אֶת הַבֵּית וְנָתַן לִי לְצֵאת, אֲבָל הוּא שָׁמַר עָלַי
וְהוּא רָאָה שְׂאֲנִי בּוֹרַח, אֲזֵי הוּא הִבִּין שְׂאֲנִי בּוֹרַח לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל, אֲזֵי הוּא
הִלָּךְ אַחֲרָי. וְאָנִי רָאִיתִי אֶת רַבִּי יִשְׂרָאֵל, הַתְרָאִינוּ, וּכְשֶׁאָנִי חֲזַרְתִּי חוֹתְנֵי
חֲזַר אַחֲרָי וְהִכָּה אוֹתִי וְהִבִּיא אוֹתִי עַל כְּלָבִים...

מִי שָׁמַע דְּבַר כְּזֶה, מִי רָאָה דְּבַר כְּזֶה, הוּא וְאִשְׁתּוֹ הִכּוּ אֶת אִשְׁתִּי מִכּוֹת
רָצַח שְׂתַתְּגָרֵשׁ, "מָה, בְּרִסְלָב יִהְיֶה לְבֵית שְׁלִי? אֲסוּר לְקַחַת אוֹתָם, אֲסוּר
לְרֵאוֹת אוֹתָם. מָה זֶה, הָעוֹלָם הַפְּקָר! אֵת יוֹדַעַת מָה זֶה בְּרִסְלָב? תִּתְגָּרֵשׁ!"

וְהִיא אָמְרָה: "לֹא, זֶה לֹא.."

אני מספר דבר נפלא ונורא מאד שאי אפשר לספר ואני לא מגזים, אדרבא, כל מה שאני מספר אינו טפה מן היסוד. אי אפשר להסביר, זה דבר רוחני. זה אמת כזה שאי אפשר להסביר...

אני ורבי ישראל קרדונר אנחנו יצאנו מיבניאל, המושבה על-יד טבריה, זה היה חרף, ואנחנו התחלנו ללכת אחרי הצהריים מאיזה מושבה והיה אויר טוב מאד, היה גשם אבל בזמן שהלכנו היה שמש. ופתאום ירד מבול, שבר-ענן, ונשפך מים.. שטפון!

ונעשה לילה וחשך כזה, לא רואים איפה ללכת. אם לכאן, אם לכאן. מיר זענען גיווען אין דיא בלאטע ("אנחנו היינו בבץ") עוד לא עבר עלי דבר כזה. כי אז לפני שבעים שנה היה פה התורפים והיה פה סכנות, ערבים היו רוצחים וגוזלים. זיי האפין גירויבט און גיהארגעט. ביי נאכט איז דא ווידער אזא מין שטפון, מיר זענען גיווען ביז אערצי אין דיא בלאטע. און דיא בלאטע איז געווען אזוי וויא א-קלעפ ("הם חמסו שדדו ורצחו. בליילה שוב היה כזה מין שטפון. אנחנו היינו עד פה בתוך הבץ (מראה עד מקום הברך), והבץ היה דביק"). והבץ היה כמו דבק, ואם הוצאנו איזה רגל זה היה ממש נס. היה דבק, איך אפשר להוציא? ככה הוצאנו רגל והמשכנו ללכת. על-כל-פנים רבי ישראל עליו-השלוש נעשה חולה, הוא קבל מחלת בטן, מחלת קבה. ואני פעם הראשון בחיי שהייתי במדבר, בחשך, בשטפון, ואין יודעים איפה ללכת ואיך יוצאים מהבץ. חשך כזה ובץ כזה.. אי אפשר לתאר.

בקצור, אנחנו עשינו מסירות נפש להגיע לאיזה מקום, כי היינו יכולים למות מהקור. השם יתברך היה לו רחמנות עלינו וככה הלכנו, עבר זמן רב, הלכנו בבץ ולא ראינו שום תקנה איך נזכה להגיע למקום ישוב. אנחנו בחשך, אנחנו לא יודעים איפה ללכת, אם לכאן אם לכאן. אנחנו לא יודעים איפה ללכת...

על-כל-פנים אנחנו שנינו התחזקנו וככה הגענו. פתאום ראיתי מרחוק איזה נר. אז לא היה חשמל, רק מנורות נפט. אבל דרך החלונות ראיתי שיש אור בבית, אז אמרתי שזה מקום ישוב. אבל איך מגיעים לשמה...

השם יתברך רחם עלינו והגענו כבר להבית. האפר ראה את הבץ שלנו אז הוא הכניס אותנו להבית ואנחנו נכנסנו לחדר. כל החדר נעשה בצ ומים, אז אמרנו לו: "אנחנו צריכים קצת תה לחמם את הבטן, לחמם את הרגלים".

אז הוא אמר: "יש לי תנור, בתנור יש קומקום גדול, אנחנו נתן לכם תה כמה שאתם רוצים".

בחסדי השם יש לנו תה, יש לנו חדר כבר, אנחנו ביבשה בתוך החדר. התפללנו ערבית.. כאלו לא קרה כלום. כאלו לא היה בצ, כאלו לא היה

מה שְׁהִיָּה, אָף-עַל-פִּי שְׁהִינּוּ עֵינַיִם וּתְשׁוּשִׁים בְּיוֹתֵר. כֵּן, הַשֵּׁם עוֹשֶׂה
חֲדָשׁוֹת, נַעֲשִׂינוּ חֲדָשִׁים. אָבֵל אֲנִי הִרְגָּשְׁתִּי שֶׁעֲכָשׁוּ אֲנִי כָּל-כָּךְ יָגַע וְאֲנִי כָּל-
כָּךְ אִישׁ חֲלָשׁ, כּוֹאֵב לִי כָּל הַגּוּף, כּוֹאֵב לִי כָּל הָאֲבָרִים, שְׁיִתְּנוּ לִי רַק לְשֹׁכֵב,
חֲשַׁבְתִּי: "הֲלוֹאֵי שְׁיִתְּנוּ לִי מְקוֹם לְשֹׁכֵב חֲדָשׁ, אוֹלֵי אֲנִי אוֹכֵל לְזוּז עִם
אֵיזָה אֵיבָר, לֹא יִתְּנוּ לִי כָּלוּם - אֲנִי רוֹצֶה רַק לְשֹׁכֵב".

אֲכַלְנוּ בְּלִילָה אֵיזָה דְּבָר, אָבֵל אֲנִי רְצִיתִי לְרְאוֹת אֶת הַמָּטָה, אֲנִי לֹא רוֹצֶה
לֹא לְאָכֵל וְלֹא לְשִׁתּוֹת, אֲנִי רוֹצֶה מָטָה רַק. אֲנִי בִקְשָׁתִי אֶת בַּעַל-הַבַּיִת:
"אֲנִי רוֹצֶה לְשֹׁכֵב", אִזּוֹ הוּא נָתַן לִי אֶת הַמָּטָה שְׁלִי וְאֲנִי שֹׁכֵבְתִי כְּמוֹ מֵת.
אוֹי, אוֹי...

וְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל, רַבֵּי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי שֶׁהִלְךְ לִישׁוֹן עַל הַמָּטָה הָיָה לוֹ כְּמָה דְּבוּרִים
לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ...

כִּכָּה נֹוֹתְנִים הַנְּשֻׁמָּה? צְרִיכִים לְהִתְנוּדוֹת, לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַנְּשֻׁמָּה
צְרִיכָה לְצֵאת. וְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל סוּף-כָּל-סוּף אַחֲרֵי שֶׁגִּמַּר הַיְּדוּוֹי וְהַקְּרִיאַת
שְׁמַע - כְּאֵלוֹ לֹא קָרָה כָּלוּם. הַקְּרִיאַת שְׁמַע הָיָה בְּמִסִּירַת נֶפֶשׁ כְּזֶה, "שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל.. וְאֶהְבֶּתּוּ".

נוֹ, אִזּוֹ אֲנִי חֲשַׁבְתִּי: "הֲלִילָה הִזּוֹ אֵי אֶפְשָׁר לְקוֹם בְּחֻצוֹת. אַחֲרֵי שֶׁטְּפוֹן כְּזֶה
אִיךְ אֶפְשָׁר לְקוֹם בְּחֻצוֹת לִילָה? הֲלִילָה הִזֶּה - אֵין חֻצוֹת".

אָבֵל הוּא הָיָה גְבוּר, אֲרִיָּה. הוּא קָם בְּחֻצוֹת לִילָה, אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהִבִּין
בְּדַרְךְ הַטְּבַע אִיךְ הוּא קָם, כָּל הָאֵיבָרִים הָיוּ מִמֶּשׁ שְׁבוּרִים וְעֵינַיִם כָּל-כָּךְ,
וְהוּא קָם וְהִתְחִיל לַעֲשׂוֹת תְּקוּן חֻצוֹת...

אֲנִי שְׁמַעְתִּי אֶת הַחֻצוֹת, אָבֵל לֹא יָכַלְתִּי לְזוּז עִם אֵיבָר, אֲנִי רְצִיתִי לְצֵאת,
אִיךְ אֶפְשָׁר לִישׁוֹן כְּשֵׁי שֶׁחֻצוֹת כְּזֶה, אִיךְ אֶפְשָׁר לִישׁוֹן? אֲנִי לֹא יָכַלְתִּי לְזוּז
עִם אֵיבָר, אִזּוֹ אֲנִי שֹׁכֵבְתִי, אָבֵל בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי שְׁמַעְתִּי הַחֻצוֹת...

סוּף-כָּל-סוּף הִתְגַּבְּרְתִּי בְּכָל הַכַּחַ וְנִצַּאתִי מִהַמָּטָה וְקָמְתִי, "יְהִיָּה מָה
שְׁיִהְיָה!"

עַל-כָּל-פְּנִיִם רַבֵּי יִשְׂרָאֵל יָשַׁב, הָיָה שְׁלָחוֹ, אֲנִי נִגְשָׁתִי לְשִׁלְחוֹ וְנִפַּל עָלַי פַּחַד,
רְאִיתִי פְּנִיִם כְּזֶה.. שֶׁהוּא בּוֹעֵר כְּאֵשׁ!

אֲנִי נִגְשָׁתִי לְשִׁלְחוֹ, אָבֵל טָרָם שֶׁהִגַּעְתִּי לְשִׁלְחוֹ.. הָיָה רְעִידַת אֲדָמָה!

הַשְׁלָחוֹ וְהַרְצָפָה כְּלָה - רְעֵדוּ! הַרְצָפָה הָיָה רוֹעֵדַת וְהַשְׁלָחוֹ הָיָה רוֹעֵד וְרַבֵּי
יִשְׂרָאֵל הָיָה רוֹעֵד. הוּא הָיָה רוֹעֵד וְהַשְׁלָחוֹ וְהַרְצָפָה הָיָה גַם-כֵּן רוֹעֵדִים
מִהַרְעָדָה שְׁלוֹ...

אַחַר-כָּךְ הִגִּיעַ זְמַן הַתְּפִלָּה...

והוא עשה הכנה להתפלה, ואחרי חצות כזה הוא עשה תפלה כזה, שכל הכפר, כל המושבה לא יכלו ללכת. כל אחד יש לו עבודה, אפרים, וכלם היו סביב הבנין שלנו מהקולות של תפלת השחרית שלו. הם רק עמדו ושמעו את התפלה שלו של רבי ישראל, כן.

אני זוכר איך רבי ישראל התפלל, הוא הגיע לברכות של קריאת שמע, "לא אל ברוך נעימות יתנו, למלך אל חי וקים זמירות לאמרו ותשבחות ישמיעו. כי הוא לבדו מרום וקדוש, פועל גבורות, עושה חדשות", כל דבור הכניס בלבי אורות פאלו. ואני עמדתי על-יד הדלת והיה פחד. נפל עלי יראה ופחד גדול. אז אני נתקרבותי להדלת והחזקתי בהדלת, לא יכלתי לעמד מרובי האור, לא יכלתי! אני יכול לגוע בחדר. אז אמרתי: "אני אעמד על-יד הדלת, ברגע שאני ארגיש שקרוב ליציאת הנשמה, ברגע שלא אוכל בשום אופן לסבל, אני יכול לגוע, אז אני אספיק לצאת". ככה היה. אני לא מספר גזמאות. אני עמדתי מוכן לצאת, בזמן שאי אפשר כבר בשום אופן, אז אני אספיק לצאת. עמדתי על-יד הדלת...

וזה אני לא משקר, אני לא מגזם. מה שאני אומר זה אמת כזה שאין לנו השגה. אני עוד לא - אי אפשר להסביר איך זה היה. אני ברוך השם שמעתי הרבה פעמים התפלה של רבי ישראל, והרגישו שזה דבר לא רגיל. הוא לא היה צריך ללחם עם הגאון שלא תקרב אליו. הוא היה נקי מכל התאוות. זה רק רבנו הקדוש יכול לעשות פלאות כאלה. והוא היה בעולם הזה עם גוף, הוא היה מדבר עם העולם פאלו הוא אחד מבני-העולם.

נו, והבעל-הבית של הדירה אחרי התפלה נכנס אלינו, והיה לו כמה חדרים ושמה היה עוד חדר עם שלחן, כסאות, והוא נתן על השלחן כל מה שיש לו בבית. היה רעב, אבל הם היה להם כל-טוב, זיתים, ביצים, גבינה, שמנת, חמאה, שלחן גדול עם כל-טוב שבעולם, אפר יש לו כל טוב. והוא נכנס אלינו ואמר לרבי ישראל בהכנעה כמו שהוא עומד לפני המלך, ביראה: "אני מבקש את כבודך שתכנסו לאכל".

טוב, אגחנו נכנסנו והיה כל מיני מאכלים שבעולם על השלחן, אז רבי ישראל אמר לו שהוא לא רוצה, הוא לא צריך, רק תה ו לחם. אז האפר אמר: "אצלי כשר, אין מה לדאג. זיתים - כשר, ביצים - כשר, הכל כשר. חלב - כשר, אני לא גוי, אגחנו כשרים. הכל כשר".

אז רבי ישראל אמר לו: "לא, לא, אני לא צריך יותר".

כשראיתי דבר כזה.. אני היה לי חלישות הדעת, "איך אני נראה בעולם הזה!"

ואז היה העולם לא כמו היום, אז היה העולם חזקים מאד באמונה, בתפלה, ביראת שמים, בחסידות. לא כמו היום. אבל אני ראיתי את

העבודה של רבי ישראל.. אז נתבטלו אצלי כל הגדולים שהיו בטבריה
שרדפו אותי אחר-כך.

פעם אחת בחגי ראיתי 'פורים' כזה (צוחק)...

כן, הילדים והילדות היה להם שרוולים קצרים, אז הם הלכו עם המגבות
לכסות את הראש והידיים ביראה ופחד. ילדות קטנות של בת-מצוה או
חמש עשרה שנה, הם יכולים ללכת עם השיערות בלי כסוי ראש, הילדה
לא צריכה לכסות את הראש. אבל הם לא ידעו, אז הם כסו את הראש
עם מגבות וגם-כן קשרו את הכסוי ראש עם שרוכים, שלא יפל חס-
ושלום, וגם-כן על הידיים. היה יפה לראות דבר כזה...

מעשה מרב צבי רוזנטל

רב צבי רוזנטל הוא היה תלמיד מבהק של ה'חפץ חיים'. הוא בא לטבריה
ואני אמרתי לו שרבינו הקדוש זה ענין נעלם מאד מהעולם, "אם אתה
תכניס את מחך ולבך להדבורים של רבינו, יהיה נעשה עמך ענין אחר
לגמרי!"

אמרתי לו: "רב צבי, יש היום ספר 'לקוטי מוהר"ן' שכל העולם לא
יודעים מה זה!"

אז הוא התחיל ללמוד והוא נעשה חסיד ברסלב, אהה! חסיד ברסלב!
האשה והחתן והמשפחה, כלם אמרו: "מה זה, ברסלב!"

הוא אמר להם: "אני רוצה להיות ברסלב.."

בזמן שנתקרב רב צבי רוזנטל לרבינו אז השם יתברך סבב שפכה היה
השגחה, הוא יצא מביתו להתפלל ותיקין ביום ששי ולא חזר כל היום.
הוא ראה שהוא בסכנה, אז הוא לקח את הטלית והתפלל להתפלל,
אחרי התפלה הוא היה רגיל לבוא חזרה הביתה, לאכל, לשנות, אז הפעם
הוא לא חזר הביתה.

נו, כל המשפחה היו מחכים בכל רגע, "עתה יבוא, עתה יבוא. איך אפשר,
הולכים להתפלל ולא חוזרים?" הוא השאיר את חותנו ואת אשתו וגם-
כן היה לו ילדים קטנים, והוא הלך לירושלים...

הַכֶּלֶל, בָּאוּ כָּל הָעִיר אֵלַי שֶׁאֲנִי אֶסְפֵּר לָהֶם אֵיפֹה רַב צָבִי. אֲנִי אֶגִּיד שֶׁהוּא הַלֵּךְ לִירוּשָׁלַיִם? אִזְּ אֶמְרָתִי: "אֵינְנִי יוֹדֵעַ".

שׁוֹאֲלִים בְּהַמְשָׁטָרָה: "אֵיפֹה רַב צָבִי?" וְהַמְשָׁטָרָה לֹא יוֹדְעִים. אֲשַׁתּוּ חֲפָשָׁה בְּכָל הַבְּתֵי-כְּנֻסֹת וְהוּא אֵינְנוּ, בָּאָה הַשְּׁבֵת וְהוּא אֵינְנוּ...

נוּ, נוּ.. הִיָּה רַעַשׁ בְּכָל הָעִיר, "רַב צָבִי רוֹזְנֵטֵל הַלֵּךְ לְהַתְּפַלֵּל וְלֹא חֲזֹר, מֵהַ שְׁעוּשִׁים הַבְּרִסְלָבִים. בְּיוֹם שְׁשִׁי עָרַב שְׁבֵת לְקַחוּ אֶת רַב צָבִי, יֵשׁ לוֹ אִשָּׁה וְיִלְדִים קֹטְנִים, וְהוּא נֶעְלָם. מִי יוֹדֵעַ אֵיפֹה הוּא".

כְּמָה אֲנָשִׁים אָמְרוּ שֶׁהַבְּרִסְלָבִים שָׁלְחוּ אוֹתוֹ לְאוּמָן, כִּי עֵיקָר אֶצְלָם אוּמָן, "הוּא כָּבֵר חֲסִיד בְּרִסְלָב", אֶחָדִים אָמְרוּ: "אוּלֵי הוּא בְּצִפָּת, אוּלֵי בִירוּשָׁלַיִם". עַל-כָּל-פָּנִים לֹא יָדְעוּ הֵיכָן הוּא, אֲבָל זֶה יָדוּעַ - שָׂרֵב הִירֵשׁ נֶאֱבָד נֶעְלָם וְאֵינְנוּ.

הֵם שָׁלְחוּ עָרַב שְׁבֵת שֶׁהוּא יוֹם שְׁשִׁי סָמוּךְ לְהַדְּלֵקֵת גְּרוֹת, גְּבוּר אֶחָד מִגְּבוּרֵי טְבֵרְיָה שִׁיּוֹדֵעַ לְרַכֵּב עַל סוּס כְּמוֹ אֲוִירוֹן, הוּא נָסַע לְצִפָּת, יֵשׁ לָרַב צָבִי מִשְׁפָּחָה שְׁמָה, אִזְּ הֵם חָשְׁבוּ שֶׁאוּלֵי בְּשָׁבִיל שֶׁהִיָּה מִחֲלֻקַּת בְּבֵית אִזְּ הוּא הַלֵּךְ לְצִפָּת. הֵם שָׁלְחוּ אֶת הַגְּבוּר לְצִפָּת וְהוּא נָסַע וְהִסְפִּיק לְחֲזֹר לְטְבֵרְיָה וְלְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא בְּקָר בְּכָל הָאֲזוּר וְאֶצֶל הַמְּשָׁפָּחָה, וְרַב צָבִי אֵינְנוּ...

נוּ, נוּ.. הִיָּה כָּל הָעִיר רַעַשׁ כְּזֶה, "הַבְּרִסְלָבִים, הַבְּרִסְלָבִים שֶׁלְקַחוּ אֶת רַב הִירֵשׁ מִהַמְּשָׁפָּחָה בְּיוֹם שְׁשִׁי, הוּא הַלֵּךְ לְהַתְּפַלֵּל וְאֵינְנוּ". עַל-כָּל-פָּנִים הֵם הִדְּלִיקוּ גְרוֹת לְכַבּוֹד שְׁבֵת וְרַב צָבִי אֵינְנוּ, אֵינְנוּ וְאֵינְנוּ. הִיָּה בּוֹכִים הִיִּלְדִים וְהַמְּשָׁפָּחָה, "אֵיזָה שְׁבֵת זֶה, אֵיפֹה רַב צָבִי?"

וְאֲשַׁתּוּ וְהָאֵמָא שְׁלֵי וְאֲשַׁתִּי גַם-כֵּן, הֵם הִלְכוּ לְבֵית רַבִּי יִשְׂרָאֵל קְרִדוֹנֵר וְזָרְקוּ אֲבָנִים, "אֵיפֹה רַב צָבִי, אֵיפֹה רַב צָבִי!"

הִיָּה לוֹ שְׁבֵת לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל.. שָׁבְרוּ אֶת כָּל הַכֶּלִים שְׁלוֹ, לֹא הִשְׁגִּיחוּ עַל חֲלוּל שְׁבֵת. שָׁבְרוּ אֶת הַכֵּד שֶׁל מַיִם שֶׁנִּכְנַס בּוֹ שְׁלֹשָׁה-אַרְבַּע פָּחִים מַיִם - שָׁבְרוּ. כָּל הָאֲבָנִים שֶׁל טְבֵרְיָה זָרְקוּ לְעֵבֶר רַבִּי יִשְׂרָאֵל. נוּ, בְּלִילָה מִכְּרַחִים לִישׁוֹן, אִזְּ הֵם עָשׂוּ הַפְּסָקָה וְהִלְכוּ לִישׁוֹן, אֲבָל בְּבִקְרַת הַשָּׁכֵם כָּלָם קָמוּ וְהִלְכוּ בְּבִכּוּת: "אֵיפֹה רַב צָבִי, מֵהַ זֶה, הַבְּרִסְלָבִים עוֹשִׂים צְרוּת כְּאֵלֶּה שֶׁיְּכוּלִים לְמוֹת. מֵהַ זֶה!"

עַל-כָּל-פָּנִים הֵם כָּבֵר בְּיוֹם שְׁשִׁי הִלְכוּ לְמִכְתָּר, וְהַמְּכַתֵּר הוּא חֲפֵשׁ דְּבָרִים כְּאֵלֶּה כִּי הוּא אוֹהֵב כְּסָף, הוּא יוֹכֵל לְקַחַת מִהַמְּשָׁפָּחוֹת שֶׁל רַב צָבִי וְיִשְׂרָאֵל בְּעַר כְּסָף, אִזְּ יִהְיֶה מְזָה מִסְחָר טוֹב. אִזְּ הוּא אָמַר לְאֲשַׁתּוּ: "עַל הַבְּרִסְלָבִים הַכֵּל לְהֵאֱמִין. אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁהֵם שָׁלְחוּ אוֹתוֹ לְאוּמָן. הוּא לֹא בִירוּשָׁלַיִם, הוּא לֹא בְּצִפָּת, הֵם שָׁלְחוּ אוֹתוֹ לְאוּמָן". הָאֲנָגְלִים הִיָּה בְּמִלְחָמָה עִם תּוֹרְכֵיָה: "נוּ, זֶה רְגוּל. אֶצֶל הַבְּרִסְלָבִים לֹא שִׁיָּד מִלְחָמָה".

על-כל-פנים האמא שלי ואשתי והמשפחה הם באו לבית-הסתר וראו אותי דרך החלונות, אמרו לי: "מה נשמע? אתה יצאת באמצע התפלה".

נו, עבר איזה כמה שעות עד שבא הפקיד הגדול המושל על השוטרים ועל הכל, והוא כבר ידע שיש לו חבר טוב - זה המכתר, מה שהוא אומר למכתר הוא עושה. והוא המסור - המכתר, הוא כבר ידע מה שיש לו לעשות. אז המכתר בא והוציא אותי מבית-הסתר להקצין הגדול, היעדנראל, והוא דבר בתקיפות, הוא גנרל, הוא אמר לי: "תגיד איפה רב צבי!"

קדם השפיבו אותי על הרצפה והרימו את הרגלים למעלה, ולקחו חבל וקשרו את הידים, היה ברזלים חזקים. והיה שוטר אחד מצד זה, ושוטר אחד מצד זה, והרגלים היו למעלה, ואמרו לי: "אם תגיד איפה רב צבי - טוב. אם לא.. אז תמות! אנחנו נכה לך מכות רצח!"

והמשפחה שלי שומעים איך הוא מדבר אתי, והם פחדו שאם יכו אותי אז אני אמות. מה, שוטרים ערביים הם נותנים מכות רצח. היה בכיות, האמא שלי ואשתי. הם קשרו אותי ושכבתי עם הרגלים למעלה והם החזיקו את המקלות, והקצין אמר לי: "תגיד איפה רב צבי!"

אמרתי: "אני חושב שהוא הלך לירושלים".

אז אמר לי: "תדע, אנחנו יש לנו שליח, חיל, אם לא ימצאו אותו אז נמית אותך, אתה תמות. נכה אותך עד המות, תגיד אמת!"

אז אמרתי: "זהו אמת. זה השם יודע".

אז עזבו אותי, ושלחו בשבת להדרך לירושלים לחפש את רב צבי...

אני ורבי ישראל קרדונו היינו בסכנה, הם אמרו עלינו שאנחנו מרגלים. רוסיה היה במלחמה עם התורכים, והתורכים אמרו שאנחנו שלחנו אנשים לרוסיה, אנחנו היינו בסכנת מרגלים. היה נסים מהשמים. על-כל-פנים במוצאי שבת הם מצאו את רב צבי בעפולה ואמרו לו: "תדע שישאל בער ורבי ישראל הם בבית-הסתר והם בסכנה גדולה. תחזר איתנו, אנחנו נקח אותך לאוטו". הוא שמע שזה סכנה, אז הוא חזר איתם והם חזרו לטבריה במוצאי שבת. אבל המשפחה שלי רצתה שישחררו אותי מהבית-סתר שאלף הביטה, והחוק היה: "בלילה לא נותנים לשום בן-אדם לצאת, אם הוא בבית-הסתר הוא מכרח לחכות עד הבקר. בלילה אין שחרורים!"

אבל המכתר וזה הקצין הם ידעו איך להתנהג, והם שחררו אותי במוצאי שבת בלילה...

אבל שכחתי מהשלשה עשירים של טבריה...

אוי, הם כָּבֵר הָיוּ מֵהַצִּיּוֹנִים הַחֲדָשִׁים וְהֵם עָשׂוּ צָחוּק מְכֹל הַיְהוּדוֹת וְהַתּוֹרָה, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי כֵן הֵם יְלִידֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַגְּדוֹל שֶׁבָהֶם הָיָה לוֹ תַחֲנֹת קָמַח וְהוּא הָיָה חָשׁוּב וְהָיָה אִישׁ חָכֵם. הַמְשַׁפָּחָה שֶׁלוֹ, הָאֲבָא וְהַסָּבָא הָיוּ חֲסִידִים, אִזּוֹ הוּא לָבַשׁ אֶת הַשְּׂטְרִימָל כָּכָה בַּצַּד לְפִי הַמוֹדָה, וְהוּא הִלָּךְ עִם הַחֲבָרִים שֶׁלוֹ עוֹד שָׁנִים. הוּא לֹא הָיָה זָקֵן, אֲבָל נִגְדָם הוּא הָיָה זָקֵן מֵהֶם. וְשִׁמוֹ הָיָה יִשְׂרָאֵל בֶּן זִלְמוֹן, זוּנִינָס.

וְהַשָּׁנִים, אֶחָד הָיָה בַעַל בֵּית-מְרַקְחַת הַכִּי גְדוֹל בְּטַבְרִיָּה, הוּא הָיָה פֶּלֶא אֲפֹלוּ בִירוּשָׁלַיִם, וְהוּא יָדַע אֶת הַמְּלָאכָה טוֹב, מִמַּחֲה גְדוֹל. זֶה הַשָּׁנִי.

וְהַשְּׁלִישִׁי הָיָה לֵיבֵל, אַרְיָה, הוּא הָיָה סוֹחֵר עֲצִים הַכִּי גְדוֹל בְּטַבְרִיָּה.

אִזּוֹ אֵלוּ הַשְּׁלֹשָׁה הָיוּ חֲבָרִים וְהַתְּלוּצָצוֹ מֵהַיְהוּדוֹת, כְּמוֹ הַחֲכָם שֶׁל הַסְּפּוּרִי מַעֲשִׂיּוֹת', וְהָיָה אֶצְלָם צָחוּק, "הוֹלְכִים לְהַתְּפַלֵּל". הֵם הִלְכוּ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, אֲבָל זֶה מִן הַצָּגָה, מִן צָחוּק, כָּכָה הֵם הִלְכוּ לְבֵית-כְּנֶסֶת.

טוֹב, הֵם הִלְכוּ לְבֵית-כְּנֶסֶת, וְהַבֵּית שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל הָיָה בֵּין כָּל הַבֵּיתִי-כְּנֶסֶת וְהֵם רָאוּ רַעַשׁ גְּדוֹל, כָּל הָעִיר רָעַשׁ. וְגַם-כֵּן הַמְשַׁפָּחָה שְׁלִי וְשֶׁל רַב צְבִי הָיוּ לִיד בֵּית רַבִּי יִשְׂרָאֵל וְהָיָה צַעֲקוֹת וּבְכִיּוֹת, וְהֵם בַּפֶּעַם הָרֵאשׁוֹנָה בְּחַיֵּיהֶם שָׁמְעוּ רַעַשׁ כָּזֶה, הֵם לֹא רָאוּ בַעוֹלָם קְבוּץ גְּדוֹל כָּזֶה, אִזּוֹ שָׁאָלוּ: "מָה זֶה הַרַעַשׁ, מָה יֵשׁ פֹּה, זֶה בֵּית-כְּנֶסֶת, מִתְּפַלְּלִים. מָה יֵשׁ, מָה קָרָה?"

"אֵתָה לֹא שָׁמַעְתָּ, יִשְׂרָאֵל בְּעַר נַעֲשֶׂה חֲסִיד בְּרַסְלָב."

"נוֹ שָׁמַעְנוּ, מָה יֵשׁ?"

"הֵם לָקְחוּ אֶת רַב צְבִי וְהוּא נֶעְלַם, הוּא הִלָּךְ בְּיוֹם שֶׁשִׁי לְהַתְּפַלֵּל וְלֹא חִזַּר."

הֵם שָׁמְעוּ חֲדָשׁוֹת כְּאֵלֶּה, כְּזוֹ מִן הַצָּגָה, אִזּוֹ הֵם הִלְכוּ לְהַדְלֹת שֶׁל בֵּית רַבִּי יִשְׂרָאֵל, הָיָה סָגוּר, הוּא סָגַר אֶת הַדְּלֹת. הוּא הַתְּפַלֵּל שְׁחֲרִית, מִן תְּפִלָּה כָּזֶה.. הוּא לֹא שָׁמַעְתִּי אֶת הַתְּפִלָּה שֶׁלוֹ, אֲבָל שָׁמַעְתִּי שֶׁאָמְרוּ שֶׁזֶה הָיָה בּוֹקֵעַ רְקִיעִים, שֶׁזֶה הָיָה תְּפִלָּה כָּזֶה...

כִּי הַמְשַׁפָּחָה שְׁלִי וְהַמְשַׁפָּחָה שֶׁל רַב צְבִי עָמְדוּ עַל-יַד הַדְּלֹת שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל וְגַם מְרַדְכִי הַמְּכַתֵּר עָמַד עִם שׁוֹטְרִים שָׁמָּה, וְהֵם חֲכוּ שָׁרְבִי יִשְׂרָאֵל יִגְמֹר הַתְּפִלָּה וְאִזּוֹ הֵם יָקְחוּ אוֹתוֹ לְחוּץ. בְּחוּץ הֵם יְכוּלִים לָקַחַת אוֹתוֹ, מֵהַבֵּית אֲסוּר לָקַחַת אוֹתוֹ, אֲבָל מֵהַחוּץ אֲפָשָׁר. כָּכָה הָיָה הַחֹק.

עַל-כָּל-פָּנִים אֵלוּ הַשְּׁלֹשָׁה חֲכוּ עַל-יַד הַדְּלֹת שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל וּמִצְאוּ אֶת מְרַדְכִי, אֶת הַמְּכַתֵּר. וְהֵם שָׁמְעוּ אֶת הַתְּפִלָּה שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל.. נִפְלַע עֲלֵיהֶם פַּחַד! הֵם לֹא שָׁמְעוּ מַעוֹלָם מִן תְּפִלָּה כָּזֶה. הוּא.. אִזּוֹ הֵם הַתְּעוֹרְרוּ בְּאֵמַת לְמַסַּר הַלֵּב עַל הַיְהוּדוֹת.

וְכֻלָּם, יִשְׂרָאֵל זֶה מֵהַתְּחִנַּת קָמַח, וְאֵלּוּ הַשָּׁנִים אָמְרוּ לְמֶרְדֵּכִי לְמַכְתֵּר: "לֵךְ מִכָּאן!" הֵם הָיוּ חֲבֵרֵיהֶ, הוּא פָּחַד מֵהֶם, הֵם לֹא אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, הֵם אָמְרוּ לוֹ לָלֶכֶת - אִזּוֹ הוּא תִּכְף הַלֵּךְ. וְהֵם נִשְׁאַרוּ, הֵם לֹא הִלְכוּ לְבֵית-הַכְּנָסֶת לְהַתְּפַלֵּל, הֵם חָפוּ עַד שֶׁרַבִּי יִשְׂרָאֵל גָּמַר הַשְּׂמוּנָה עֲשָׂרָה שָׁל הַתְּפִלָּה שֶׁל שַׁבָּת, וְהֵם דָּפְקוּ עַל הַדְּלֵת וְדִבְרוּ עִם רַבִּי יִשְׂרָאֵל, "אֲנַחְנוּ שָׁלַחְנוּ אֶת מֶרְדֵּכִי הַמַּכְתֵּר שִׁילָךְ מִכָּאן. אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְדַבֵּר אִתְּךָ".

אִזּוֹ הוּא פָּתַח הַדְּלֵת וְהֵם נִכְנְסוּ, הֵם הָיוּ פְּקָחִים, חֲכָמִים, אֲבָל הֵם נִתְּבַטְלוּ נֶגֶד הַתְּפִלָּה שֶׁהָיָה שָׁמָּה שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל. וְהֵם שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ כִּמְּהָ שְׁאֵלוֹת וְהוּא הִשִּׁיב לָהֶם עַל רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן, עַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן. הוּא הִשִּׁיב לְכֻלָּם. וְהֵם הִתְּפַעְּלוּ, מְעוֹלָם לֹא שָׁמְעוּ דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה. הֵם שָׁאֲלוּ לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל הַשְּׂטוּתִים שֶׁלָּהֶם, "מָה זֶה בְּרִסְלָב וּשְׁאָר הַחֲסִידוּת וְכֻלָּם, הַדְּתִיִּים.. מָה יֵשׁ לָכֶם מֵהַצְּדִיקִים, מִהֲרִשְׁעִים..", הֵם שָׁאֲלוּ בְּצַחוּק, וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל עָנָה לָהֶם בְּאַמְתָּ, בְּחֲכָמָה, הוּא נָתַן לָהֶם תְּשׁוּבָה מְסַפִּיק. וְהֵם נִתְּבַטְלוּ לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל וְאֶהְבּוּ אוֹתוֹ עַל כָּל מָה שֶׁדִּבְּרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם נִתְּקַרְּבוּ לְרַבֵּנוּ וְתִמְכּוּ אוֹתוֹ.

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן אֲנִי פָּחַדְתִּי, אוֹלֵי הַמַּכְתֵּר רוֹצֵה כֶּסֶף, הוּא יְבוֹא עוֹד הַפַּעַם וְיִקַּח אוֹתִי לְבֵית-סֵהַר, "כֶּסֶף, אֵיפֹה רַב צְבִי?" כֶּסֶף, הָעֵיקָר כֶּסֶף. אִזּוֹ רָאִיתִי מְקוֹם לֵיד בֵּית-הַכְּנָסֶת, מְקוֹם סְתוּר, מְקוֹם שֶׁלֹּא רוֹאִים, אֲנִי הֵייתִי שָׁמָּה כָּל הַיּוֹם לֵיד בֵּית-הַכְּנָסֶת, אוֹלֵי יְבוֹא מֶרְדֵּכִי הַמַּכְתֵּר עִם הַשׁוֹטְרִים אִזּוֹ אֵף אֶחָד לֹא יֵדַע אֵיפֹה אֲנִי, אִזּוֹ הוּא יָכוֹל לְחַפֵּשׁ. עַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי הֵייתִי שָׁמָּה עַד מִנְחָה, בְּמִנְחָה עֲלִיתִי לְבֵית-הַכְּנָסֶת מִן הַמְּקוֹם שֶׁהֵייתִי שָׁמָּה, לְהַתְּפַלֵּל מִנְחָה וְלִשְׁמַע קְדֻשָּׁה, אִזּוֹ בָּא הַזְּקֵן הַרַב קֵהַת, וְגַם הָאֲבָא שֶׁל הָאִשָּׁה שֶׁל רַב צְבִי רוֹזְנֵטֵל הָיָה שָׁם וְהֵם הָיוּ חֲבֵרִים. אִזּוֹ רַב קֵהַת הִלָּךְ לְהַתְּפַלֵּל מִנְחָה וְשָׁמַע כִּי הַמְּשֻׁטָּרָה לָקְחוּ אֶת מֶרְדֵּכִי, אֶת הַמַּכְתֵּר, לְאַסְטֵנְבוֹל, יֵשׁ עָלָיו תְּלוּנָה גְּדוֹלָה שֶׁהוּא מְרַגֵּל. אִזּוֹ אָמַר רַב קֵהַת: "זֶה הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל קְרָדוֹנֵר, רַבִּי יִשְׂרָאֵל הוּא נָתַן לְמַכְתֵּר עֵנֶשׁ. הַשֵּׁם נָתַן לוֹ עֵנֶשׁ עַל הַשַּׁבָּת הַזֶּה". לָקְחוּ אֶת הַמַּכְתֵּר וּמָאֵז הוּא נֶעְלַם. טְבַרְיָה לֹא רָאֵתָה אוֹתוֹ יוֹתֵר. אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁהֲרֵגוּ אוֹתוֹ, הָיָה תְּלוּנָה שֶׁהוּא מְרַגֵּל...

אִזּוֹ הָיָה הָאֲנָגְלִים, הֵם הָיוּ בְּמִלְחָמָה עִם תּוֹרְכֵיהֶ, וּפֹה בְּאַרְץ הָיָה תּוֹרְכֵיהֶ, בְּסוּרְיָה הָיָה תּוֹרְכֵיהֶ, לְבָנוֹן הָיָה תּוֹרְכֵיהֶ, הַכֹּל תּוֹרְכֵיהֶ. וְהַתְּלוּנָה הָיְתָה שֶׁמֶרְדֵּכִי מְרַגֵּל, הוּא מְרַגֵּל כָּל מָה שֶׁיֵּשׁ פֹּה בְּתּוֹרְכֵיהֶ, הוּא מוֹסֵר לְשׂוֹנְאֵי שְׁלָהֶם - לְאַנְגְּלִים. נוֹ, זֶה רַגוּל. אִזּוֹ אַחֲרֵי כִּמְּהָ שָׁעוֹת בָּאוּ הַמְּשֻׁטָּרָה וְלָקְחוּ אוֹתוֹ לְבֵית-סוּהַר וּמִיּוֹם רֵאשׁוֹן הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הוּא לֹא חֹזֵר לֹא לְטְבַרְיָה וְלֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הוּא הַשְּׂאִיר אִשָּׁה וּבָנִים וְלֹא יוֹדְעִים אֵיפֹה הוּא, אוֹלֵי הֵם הֲרֵגוּ אוֹתוֹ, עַל-כָּל-פָּנִים לֹא יוֹדְעִים. טְבַרְיָה נִשְׁאַר בְּלִי הַמַּכְתֵּר, בְּלִי מֶרְדֵּכִי. הוּא עָשָׂה שַׁבָּת כְּזֶה לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל, אִזּוֹ הָיָה לוֹ יוֹם רֵאשׁוֹן כְּזֶה שֶׁלָּקְחוּ אוֹתוֹ לְאַסְטֵנְבוֹל וְהוּא לֹא חֹזֵר בְּחַיִּים.

וְגַם-כֵּן זֶה הַקְּצִין הַגְּדוֹל שֶׁהוֹצִיא אוֹתִי לְהַכּוֹת אוֹתִי מִכּוֹת רַצַּח, הוּא הָיָה גַם-כֵּן אוֹהֵב כֶּסֶף כְּמוֹ מֶרְדֵּכִי הַמַּכְתֵּר. הוּא עָשָׂה אֶת הַתְּלוּנָה שֶׁאֲנַחְנוּ

מְרַגְלִים, שְׁאַנְחָנוּ שׁוֹלְחִים אֲנָשִׁים לְרוֹסְיָה, לְאוּמָן. נוּ, אִזּוֹ בְּיוֹם רֵאשׁוֹן
לְקַחְוֹ אוֹתוֹ לְאַסְטֵנְבוֹל, "הוּא מְרַגֵּל". וְלֹא חֲזַר עוֹד לְטִבְרִיה...

הַסְפָּרְדִּים הֵם עִם בְּפָנָי עֲצָמָם, הֵם לֹא יוֹדְעִים מִה שְׁיֵשׁ אֶצֶל הָאֲשֶׁכְּנָזִים,
וְהָאֲשֶׁכְּנָזִים לֹא יוֹדְעִים מִה שְׁיֵשׁ מִן הַסְפָּרְדִּים, שְׁנֵי דְתוֹת נִפְרָדוֹת. זֶה
סְפָרְדִּים וְזֶה אֲשֶׁכְּנָזִים, אַחַת לֹא יוֹדַעַת מִהֶשְׁנִי. אֲבָל הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל רַב צָבִי
הִיָּה כָּל הָעִיר, כָּל הַסְפָּרְדִּים, יָדְעוּ שֶׁקָּרָה דְבַר כָּזֶה שָׂרַב צָבִי הִלָּךְ לְהַתְפַּלֵּל
בְּיוֹם שְׁשִׁי וְלֹא חֲזַר.

נוּ, הִרְעַשׂ הִיָּה בְּכָל טִבְרִיה אֶצֶל הָאֲשֶׁכְּנָזִים וְאֶצֶל הַסְפָּרְדִּים, כְּלָם דְּבָרוֹ
מִבְּרַסְלָב, "מִה זֶה, זֶה מַעֲשֶׂה פְּלֵא כָּזֶה שֶׁלֹּא שָׁמַעְנוּ עַדְיוֹ. אֵיךְ עוֹשִׂים דְּבַר
כָּזֶה, הוֹלְכִים לְהַתְפַּלֵּל בְּיוֹם שְׁשִׁי וְלֹא חוֹזְרִים?"

אוֹי, כְּשֶׁאֲנִי מוֹזְכִיר לְעֲצָמֵי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל רַב צָבִי בְּכַנְיֵסֶת שַׁבַּת בְּיוֹם שְׁשִׁי,
אִזּוֹ אֲנִי נֶעֱשֶׂה אָדָם חֲדָשׁ. מִי שָׁמַע דְּבַר כָּזֶה, הוֹלְכִים לְהַתְפַּלֵּל וְתִיקוּן וְלֹא
אוֹמְרִים כְּלוּם, הוּא הוֹלֵךְ לְהַתְפַּלֵּל וְנֹאבֵד נַעֲלָם אֵינְנוּ, מִי שָׁמַע? כְּלָם
אָמְרוּ: "זֶה רַק מַעֲשֶׂה בְּרַסְלָב. הַבְּרַסְלָבִים יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת דְּבַר כָּזֶה, כָּל
הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים, בְּכָל הָעוֹלָם אֵין דְּבַר כָּזֶה, רַק בְּבְרַסְלָב יֵשׁ".

אוֹי, הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל רַב צָבִי רוֹזֵנְטַל הוּא מַעֲשֶׂה פְּלֵא, מַעֲשֶׂה יָפֵה כָּזֶה, לְדוֹר
דוֹר מְסַפְרִים הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל רַב צָבִי רוֹזֵנְטַל. כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ גַּם-כֵּן יִסְפְּרוּ
וְיִהְיֶה שְׂמֵחָה גְדוֹלָה מְרַב צָבִי שֶׁהוֹלֵךְ רַגְלֵי לִירוּשָׁלַיִם בְּיוֹם שְׁשִׁי. זֶה
הַמַּעֲשֶׂה צְרִיכִים לְהַדְפִּיס וּלְהַדְבִּיק בְּכָל הָעִיר, לְהוֹדִיעַ שֶׁהִיָּה רַב צָבִי
רוֹזֵנְטַל!

הוּא אָמַר לְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל: "אֲנִי לֹא יִשְׂרָאֵל בְּעַר, אֲנִי לֹא יְכוֹל לְסַבֵּל. נוּ, אִם-
כֵּן אֲנִי מִפְּחָד אוֹלֵי אֲנִי לֹא אַחֲזִיק מִמַּעֲמָד כְּנֶגֶד הַמַּחֲלֶקֶת. הֵם לֹא נוֹתְנִים
לִי לְהִיּוֹת בְּרַסְלָב, אִזּוֹ אֲנִי רוֹצֶה לְלַכֵּת לִירוּשָׁלַיִם. בִּירוּשָׁלַיִם יֵשׁ גַּם-כֵּן רַב
שְׁלֵמָה וְקִסְלָר וְיֵשׁ חֲסִידֵי בְּרַסְלָב. כָּאִן בְּטִבְרִיה אֲנִי לֹא יְכוֹל, אֲנִי לֹא גִבּוֹר,
אֲנִי מְכַרְח לְלַכֵּת לִירוּשָׁלַיִם. אֵין לִי כֶּסֶף - אֲנִי אֵלֶךְ רַגְלֵי. בְּרוּךְ הַשֵּׁם
הַרְגָּלִים שְׁלֵי חֲזָקִים וְיֵשׁ לִי גּוֹף חֲזָק, אֲנִי יְכוֹל לְהַגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם בְּרַגְלָיִי".

(חֶלֶק מְסִיוֹם הַסְּפּוֹר עַל-פִּי גְרִסְתוֹ שֶׁל רַב שְׁמוּאֵל קְרוֹיזֵר, חֲתָנוֹ שֶׁל רַבֵּי
יִשְׂרָאֵל)

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן נִקְרָאָה אֲסֵפָה וּבְמַעֲמָד גְּדוֹלֵי הַרְבֵּנִים נִחְתָּם כְּתָב שֶׁלְפָנוּ
מִתְחִיב רַב צָבִי שֶׁלֹּא לְעַמֵּד בְּתוֹךְ ד' אֲמוֹת שֶׁל רַבֵּי יִשְׂרָאֵל, וְנָתַן רַב צָבִי
ז"ל תְּקִיעַת-כֶּף עַל זֶה. אַחֲרֵי הַמַּעֲשֶׂה בָּא לִישִׁיבָה וְאָמַר לִי שְׁיֵשׁ לוֹ מִה
לְסַפֵּר, וְסַפֵּר לִי הַדְּבָרִים בְּחֶשְׂאִי. וְאֲנִי נֶצֶטְעַרְתִּי עַל שֶׁלֹּא הִיָּתַה לְרַב צָבִי
מְסִירוֹת נֶפֶשׁ. נִכְנַסְתִּי לְעִיר וְסַפַּרְתִּי הַדְּבָרִים לְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת
הוֹצִיא אֲנַחָה מִלְּבוֹ. לֹא עָבְרוּ יָמִים אַחֲדִים וְסַפְרוּ שָׂרַב צָבִי נִכְנַס לְחַלְשָׁה
גְּדוֹלָה עַל הָרָאָה וְהַרְוֹפָאִים אָמְרוּ שֶׁהוּא מְסַכָּן. וְכָל הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית
רַבּוֹ הִלְכוּ לְקַבְּרֵי צְדִיקִים לְהַתְפַּלֵּל לְרַפּוּאָתוֹ, וְגַם אֲנִי וְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל הֵינְנוּ

שם וגם אשתו של רב צבי היתה שם. כְּשֶׁסִפְּרְתִי זֹאת לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל אָמַר לי: "רוץ וְאָמַר לָהֶם שְׂיִקְרְעוּ מִיַּד הַכֶּתֶב".

ובְּהִיּוֹת שֶׁעָשָׂה אוֹתֵי שְׁלִיחַ, רָצִיתִי מִיַּד לְקַיֵּם שְׁלִיחוֹתוֹ, וְשֶׁם מְצָאתִי כָּל בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה וְגַם זָקוֹן מִפְּלֶג אֶחָד, רַב קֵהַת שְׂמוֹ. וּכְשֶׁשָּׁמַע שְׂרַבִּי יִשְׂרָאֵל אָמַר כֵּן, אָמַר לְחוֹתֵן רַב צָבִי: "שָׁמַע בְּקוֹלוֹ וּקְרַע אֶת הַכֶּתֶב", אֲבָל חוֹתֵנּוּ לֹא רָצָה בְּשׂוּם פָּנִים וְאִפְּסָן.

בְּלִילָה אֲנִי רְאִיתִי אֶת רַב צָבִי בְּחִלּוּם, אֲנִי הִלְכֵתִי לַמְּקוֹה וְהוּא בָּא וְהוּא סִפֵּר לִי שֶׁהוּא קִבֵּל מִכֶּתֶב שֶׁלֹּא יִדְבַר אִתִּי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּרִסְלָב, הוּא נָתַן תְּקִיעַת-כֶּף. אֲזִי אֲנִי אָמַרְתִּי לוֹ: "מָה עָשִׂיתָ! מִדּוּעַ עָשִׂיתָ זֹאת?"

הוּא אָמַר לִי: "הִתְקִיעַת-כֶּף לֹא חָל עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה זֹאת בְּאַמֶּת. זֶה כְּמוֹ שֶׁאֶחָד יַעֲשֶׂה נֶדֶר שֶׁיִּחַלֵּל שֶׁבֶת, אֲזִי זֶה לֹא חָל עָלָיו".

הוּא אָמַר שֶׁעֲכָשׂוֹ הוּא לֹא יִשְׁמַע לְרַב וְיִהְיֶה מָה שְׁיִהְיֶה, הוּא הִתְחַרְט, הוּא חָתֵם אֲבָל הוּא עֹבֵר עַל הַחֲתִימָה. אַחֲר־כֵּן הוּא הִלְךְ אִתִּי לַמְּקוֹה וּבָאוּ אֲנָשִׁים וְרָאוּ אוֹתֵנּוּ יַחַד, אֲבָל בְּרוּךְ הַשֵּׁם נִצְלַנוּ מֵהֶם, בְּרוּךְ הַשֵּׁם.

אַחֲר־כֵּן רְאִיתִי שְׁזָה חִלּוּם, לֹא הֵינּוּ בְּכֻלָּל בַּמְּקוֹה, רַק שְׂמַעְתִּי הַבְּכִיּוֹת שֶׁל אִשְׁתּוֹ שֶׁל רַב צָבִי שֶׁבְּכֶתֶה: "רַב צָבִי נִפְטָר! רַב צָבִי נִפְטָר!" הוּא חִי כְּמָה יָמִים, וְקִבֵּל מַחְלָה. וְהוּא מֵת. הוּא הָיָה גְבוּר, גְבוּר! הוּא אָמַר שֶׁאִפְלוּ אִם הוּא יָמוּת - הוּא יִהְיֶה בְּרִסְלָב...

מעשה המדבר

אוי, מה שהיה במדבר...

אֲנִי יֹשְׁבֵתִי עַל הַגָּמֶל, וְעֹבֵר לְפָנָיו עֲגָלָה וְהוּא נִפְחָד מְאֹד, אֲזִי הוּא קָם בְּכַעַס גְּדוֹל וְאֲנִי לֹא הִחֲזַקְתִּי עֲצָמִי וְהוּא זָרַק אוֹתִי עַד הַשָּׁמַיִם. כָּלֵם אָמְרוּ: "הוּא נִפְטָר, אֵין שׁוּם תִּקְוָה לְחַיֵּינוּ. הוּא נִפְטָר, הוּא קִבֵּל מַכַּת-מוֹת!"

הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עָשָׂה נֶס, זֶה הָיָה בְּזַמַּן הַקִּיץ, בְּזַמַּן שֶׁחוֹתְכִים אֶת הַחֹטָה, אֶת הַקִּצִּיר, אֲזִי הָיָה הַר עֵם תִּבְּוֹ וְאֲנִי נִפְלַתִי עַל הָהָר שֶׁל תִּבְּוֹ וְנִשְׁאַרְתִּי בַּחַיִּים. אַחֲר־כֵּן קִבֵּלְתִּי מַחְלָה בְּעֵינַיִם.

אוי ווי, אוי ווי, מַחְלָה כְּזוֹ.. נִסִּים שֶׁאֲנִי רְאִיתִי כָּל יְמֵי חַיֵּי אַחֲר־כֵּן בְּעֵינַיִם. הַעֵינַיִם הָיוּ דִלְקוֹת, לֹא רְאִיתִי בְּעֵינַיִם כְּלוּם, אֲזִי הָאָבָא שְׁלִי הָיָה

עור ואני ראיתי שאני נעשיתי עור כמו האבא שלי. ואני נעשיתי חלש מאד, הנה לי כאב עינים כזה שאי אפשר לחיות, לסבל.

זה הנה כמה ימים ואחר-כך עבר לי קצת המחלה, אבל לא הנה לי פח ולא ראיתי בעינים. אמרו לי שיש קבוצה של עשרים אנשים שהם נוסעים לטבריה. נו, אבל לא הנה לי פח ולא אכלתי, הייתי לא בן-אדם, רק נפטר...

ככה הנה, הלכתי אתם והנה שמה אחד ספרדי יהודי שהנה לו חנות בכפר, ואני בזמן שפאב לי בעינים הייתי אצלו והוא הנה לו חמור והוא הלך אתם לטבריה, אז אני בקשתי מבעל-החמור שיתן לי החמור לרפב עליו, אז הוא אמר לי: "יש לי חטים על החמור, אני לא יכול". אז באו גזלנים ולקחו את החמור עם החטים.

אני אמרתי: "אני רוצה גם-כן טבריה, אני לא רוצה לעבד, אני רוצה לחזר בתשובה, אני רוצה לחזר לרבי ישראל קרדונר".

הם היו עשרים אנשים והם הלכו פלם ועזבו אותי ואני לא יכלתי להמשיך ללכת, אז מה לעשות? ואני הלכתי עם איזה בגד, אז בא ערבי והוא חפש ולא מצא כסף, אז הוא עזב אותי ערם ולקח את הבגדים והלך.

טוב, הם הלכו, אבל אני לא יכלתי להמשיך, לא יכלתי ללכת, לא הנה לי נעלים והייתי חולה והרגלים והעינים, על-כל-פנים הם הלכו ואני נשארתי. אוי, מי יכול לספר...

אני נשארתי בלי לחם בלי מים בלי שום דבר. נו, מה יכול להיות מזה?

אני ראיתי איפה אני נמצא, מה יכול להיות ממני, בלילה יאכלו אותי אריות וחיות רעות ולא ידע מזה שום בן-אדם. וצירתי בדעתי: "הם יאכלו אותי, אני אחיה והם יאכלו את הידים והרגלים".

אני חשבתי: "מה, איזה צער יהנה לי, אני רוצה לראות המטה, מאיפה רואים אותה?" אין לי מים, אין לי לחם, אין לי פלום, מה יכול להיות...

אז ראיתי שאני בצרה כזו, אז אמרתי: "פה אין מי שישמע, אני אצעק עד השמים, עד לב השמים, אני אצעק בכל כחי עד שאני אמות!"

צעקתי צעקות כאלה.. שהשם יתברך, אני ספרתי לו: "אתה רואה את המצב שלי מה יכול להיות ממני, אני רוצה לעשות תשובה, אני רוצה לחיות". אז אמרתי: "רבונו של עולם, אתה כל יכול. אתה יכול לעזור לי. אם תעזור לי לצאת מפאן בחיים.. אז אני מקדיש את כל ימי חיי רק לעבד השם!"

וְקִבַּלְתִּי עָלַי נֶדֶר שֶׁלֹּא יִכּוּלִים לְהִתִּיר. יֵשׁ נֶדֶר כְּזֶה שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהִתִּיר, נֶדֶר
עַל-דַּעַת רַבִּים, וְאֲנִי קִבַּלְתִּי עָלַי אוֹתוֹ, "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹאֶה שֶׁכָּאֵן
אֲנִי רְחוּק מִחַיִּים, אֲבָל אִם אַתָּה תַעְזֹר לִי.. אֲנִי מִקְדִּישׁ אֶת כָּל יְמֵי חַיֵּי רַק
לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם!"

נו, נו, אֲנִי צָעֲקֵתִי...

זֶה בִּיעַר שׁוֹמְעִים אֶת הַקּוֹלוֹת רְחוּק מְאֹד, אִזּוֹ אֲנִי שִׁמְעֵתִי קוֹלוֹת שֶׁל
סוּסִים, שֶׁהַסּוּסִים הוֹלְכִים עִם בְּרִזְלִים, אִזּוֹ אֶמְרֵתִי: "אוֹלֵי זֶה יִשׁוּעָה!"

וְכִכָּה הָיָה, זֶה הָיָה יִשׁוּעָה. בָּאוּ שְׁנֵי סוּסִים עִם רוֹכְבִים וְרָאוּ אוֹתִי שֶׁאֲנִי
מִהַדְמָעוֹת שֶׁל עֵינַיִם הָיָה רֵטֵב הַבְּגָדִים, וְהֵם הִתְאַנְחוּ עַל הַמַּצָּב שְׁלִי, אִזּוֹ
הֵם אָמְרוּ לִי: "מָה אֲנַחְנוּ יִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבְיִלְךָ?"

אֶמְרֵתִי: "מָה אֲנִי יָכוֹל לְבַקֵּשׁ מֵהֶם, הֵם רוֹאִים אֶת הַמַּצָּב שְׁלִי".

הֵם אָמְרוּ שֶׁהֵם הוֹלְכִים לְכַפֵּר וְשָׁמָּה הֵם יֹאמְרוּ שֶׁאֲנִי בּוֹרַח מִן הַצָּבָא, אִזּוֹ
חִילִים מִהַכַּפֵּר הֵם כָּבֵר יִתְפָּסוּ אוֹתִי. אִזּוֹ הֵם הִחְלִיטוּ: "צָרִיכִים לְהִבְיֵא
אוֹתוֹ לְכַפֵּר". וְהֵם הִלְכוּ וְלֹא רָאִיתִי אוֹתָם.

נו, בָּאוּ חִילִים וְהֵם תְּפָסוּ אוֹתִי וְלֹא רָצוּ לַעֲזֹב אוֹתִי, וְהֵם רָכְבוּ עַל סוּסִים
וְאָמְרוּ לִי שֶׁאֲנִי אֵלֶיךָ אַחֲרֵיהֶם, אֶמְרֵתִי: "מָה, אֲנִי יָכוֹל לְלַקֵּת אַחֲרֵי
סוּסִים?" אֲנִי הִלְכֵתִי עַל אַרְבַּע, לֹא הִלְכֵתִי עַל שְׁנַיִם, הִלְכֵתִי עַל יְדָיִם
וְרַגְלָיִם. נו, אֲנִי יָכוֹל לְלַקֵּת אַחֲרֵי סוּסִים, מָה זֶה!

וְהֵם יָשְׁבוּ עַל הַסּוּסִים וְהָרְאוּ לִי: "כִּכָּה תִלָּךְ אֶתְנֹנוּ".

נו, הִלְכֵתִי אִתָּם, אֲנִי חֲשַׁבְתִּי שֶׁהֵם יַחֲפוּ עָלַי, אֲבָל אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהֵם יוֹשְׁבִים
עַל הַסּוּסִים וּמְחַפִּים לְצֵאת, וְאֲנִי רָאִיתִי אֶת הַסּוּסִים אִתָּם וְאֲנִי
אַחֲרֵיהֶם...

אֲנִי הִלְכֵתִי אַחֲרֵי הַסּוּסִים, אַחֲרֵי-כֵן הִפְסַקְתִּי לְרֹאוֹת הַסּוּסִים, אֲבָל הָיָה
לִי שְׁבִיל, אִזּוֹ הִלְכֵתִי עַל הַשְּׁבִיל הַזֶּה עַד שֶׁהִגַּעְתִּי לְמָקוֹם שְׁרוּעִים הַבְּהֵמוֹת,
עֲזִים. אוֹי, אוֹי, אֵינְנִי יָכוֹל לְסַפֵּר הַכֹּל...

אֲנִי בִקְשָׁתִי שֶׁיִּתְּנוּ לִי מַיִם לְשִׁתּוֹת, אֲנִי הֵייתִי צָמָא, אִזּוֹ הֵם הִבִּיאוּ לִי
קַפָּסָא כְּזֶה גְדוֹלָה עִם לֶבֶן. הוּי זֶה הָיָה נֶס, בְּלִי זֶה הֵייתִי מֵת. כָּאֵלוּ אֲנִי
לֹא הֵייתִי צָרִיךְ לֹא לֶאֱכֹל וְלֹא לְשִׁתּוֹת.

אַחֲרֵי-כֵן בָּא עֲרַבִי עִם סוּס, אֲבָל הָעֲרַבִי הָיָה עָנִי וְלֹא הָיָה לוֹ סוּס טוֹב רַק
כָּלוּ הָיָה פְּצָעִים, אִזּוֹ בִקְשָׁתִי אוֹתוֹ שֶׁיִּתֵּן לִי אֶת הַסּוּס, אֶמְרֵתִי: "יֵתֵן לִי,
אַתָּה תְּבוֹא לְצִמְחַ שְׁמָה יֵשׁ לִי מִשְׁפָּחָה עֹשִׂיָה, הֵם יִתְּנוּ לְךָ הַרְבֵּה כֶּסֶף
אִם תִּקַּח אוֹתִי", אִזּוֹ הוּא לָקַח אוֹתִי, אַחֲרֵי-כֵן הוּא הִתְחַרֵּט.

על-כל-פנים הם לקחו אותי לטבריה דרך הים ואני באתי הביתה. ושמה בטבריה - אלו שהלכו רגלי הם ספרו שבאו גזלנים ולקחו מאתם כל מה שהיה להם, אז אמרו להם שזה בשביל שהם הניחו אותי ולא עזרו לי. הם ספרו להמשפחה שלי שאני נשארתי, לא יודעים באיזה מקום, אני לבד.

והיה לי פצעים על הרגלים, הלכתי על בץ. הרופאים בדקו לי את הרגלים ואמרו: "אסור ללכת למקוה, אם תלך למקוה - תמות".

אני לא שמעתי, "אני - לא מקוה?!!" אז אני הלכתי למקוה וריח של הרגלים היה נורא. השם יתברך עזר לי, אני סבלתי וסבלתי עד שעברה המחלה עד שנשארתי בחיים...

אני ראיתי המצב שלי איפה שאני נמצא, אדם חולה לא יכול ללכת, בלי מים, בלי לחם, מה יהיה מזה? וגם-כן חיות רעות. אבל אני עשיתי צעקות כאלו. אמרתי: "אין לי ממי להתבייש, פה אני יכול לצעק". אז אני צעקתי עד השמים!

אני כבר התיאשתי, אבל אמרתי: "רבונו של עולם, אתה כל יכול, אם אתה תוציא אותי בחיים מכאן, אז אני מקדיש את כל ימי חיי רק לעבודת השם".

אוי, לא זכיתי לקיים את הנדר, לא זכיתי. היה רעב, כן.

היה רב שהוא ראה מה שאני סובל והוא התיר לי עם עוד רבנים את הנדר. אני ספרתי לו, אז הוא אמר: "אפשר להתיר".

אבל רק זה לבד, השם יתברך הוציא אותי ממקום כזה, ממקום מות מקום כזה, לא היה מי שיטפל בי, מי שיעזור לי, ונצלתי. השם יתברך הציל אותי. זה אי אפשר לשער בפח, אני לא יכול לספר הכל...

והישיבה, אני היה לי כתב יפה, אז הם היו צריכים לשלח מכתבים, אז הם בקשו אותי לבוא לכתב. נו, לכתב בלילה.

אני ישבתי בבית-כנסת, ישבתי בדאבון גדול, "אני כבר נתתי להשם יתברך את ימי חיי ואני יושב וכותב להרויח כסף, להרויח פרנסה?" אבל אני ישבתי וכתבתי.

פתאום, באמצע הכתיבה, נכנס כלב שוטה כזה שהיה המים הולך מפיו והעינים היו נורא מאד, והוא היה רץ רץ כזה מבפנים הבית-כנסת בלח כזה, ואני יושב ורואה דבר כזה, אני ראיתי שזה כלב שוטה, כלבת, מה לעשות?

אז היה על-ידי ארון של ספרים, הוצאתי הספרים ונכנסתי בארון והארון היה קטן מאוד. על-כל-פנים נכנסתי בארון והפלב בא לארון ולחם אתי, הוא רצה לפתח ואני מחזיק שלא יוכל לפתח.

אני הייתי פה והפלב בא לפוון שלי, זה היה על-יד הקבר של רבי מאיר בעל-הנס. הפלב בא אלי ורצה לנשף אותי, וראיתי כמו מי שהוא לא מניח את הפלב ללכת אצלי. כן, ככה היה.

נו, הפלב עמד שמה לידי והסתפל עלי ואני הסתפלת עלי, אבל הוא לא יכול לבוא אלי. פתאום הוא התחיל לרוץ החוצה ויצא מן הבית-כנסת, אבל אני פחדתי שמה שהוא יבוא, רצתי לסגר הדלתות.

הטעם שלי, זה היה לי בשביל שאני עשיתי נדר לא לעבד ואני הייתי יושב וכותב.

אוי ווי, אני ראיתי עוד דברים פלאיים. ברוך השם, השם הציל אותי מהפלב גם-כן. זה היה גם-כן אותו הדבר של המדבר שנשארת ככה, אני ביחד בבית-הכנסת עם פלב שוטה והוא יכול...

פעם אחת אני הלכתי בשדה, הגיע זמן המנחה ונפגשתי עם שני ערבים רוזחים. אינני יודע איך נצלת, הם הלכו ואני נשארת בחיים. אני לא מספר שקרים, אני מספר כמו שהיה, שני ערבים, שני רוזחים פאלה, הם היו יכולים להרג אותי ברגע, ונצלת!

במירון, פעם בא מחבל, אבל היה לי נס מן השם יתברך, המחבל היה יכול להרג אותי ולא היה יודע אף אחד אפלו איפה אני. אבל היה נס שהמחבל פחד שאם הוא יתן לי יריה, אז ישמעו היהודים את היריה ויחפשו אותו. הוא פחד שאולי יש הרבה יהודים שמחפשים מחבלים והורגים אותם, אז הוא עשה שתיקה והלך לדרך עם הנשק ואני הלכתי לדרך ונצלת מהמחבל עם הנשק. הוא היה יכול להרג אותי ברגע אחד...

וכן פעם אחת אני רציתי להגיע מהכפל למאה שערים. אני דברתי עם משהו שיודע אנגלית שידבר עם שוטר אנגלי, והשוטר אמר שהוא יקח אותי, והתחלנו ללכת. השוטר הלך עם נשק, הוא שוטר עם נשק והוא מפחד, אני לא פחדתי.

טוב, אני חשבת שהיא ימשיך ללכת אתי - הוא שוטר, אבל הוא הלך אתי לאיזה קפה ופתאום הוא נעלם. נשארת לבדי, בלי שוטר, בלי נשק. זה היה על-יד שער שקם, לא רחוק הרבה ממאה שערים. על-כל-פנים אני המשכתי ונכנסתי למאה שערים.

זהו נס, אני לא מבין את זה, אז היו הערבים עושים פרעות. הוא נכנס אתי לאיזה לקפה ופתאום הוא נעלם, אני מחפש אותו, והוא הלך

והשאיר אותי בקפה, הוא חשב שיבואו וינהרגו אותי ערבים. זה היה מלפדת, הוא עשה את זה בכונה.

אני הייתי אחד והוא אחד, והוא היה לו נשק, הוא היה יכול להרג אותי, והשם יתברך הציל אותי ממנו ומהערבים...

אני הייתי הולך בשדה להתבודד בלילה והיה לי פחדים, פעם אחת אני הלכתי להתבודד וראיתי זאב. זאב הוא כמו כלב, אבל הוא עז, הוא חזק יותר וגדול יותר, הפנים שלו והעיניים שלו.. נופל פחד. כי מרגישים שהיא חיה שיוכלה לטרוף. אבל ברוך השם אני ראיתי שהזאב הלך לדרך ולא פגע בי. אני הסתכלתי עליו והוא הסתכל עלי, הוא פחד ממני ואני פחדתי ממנו, אז אנחנו הסתכלנו אחד על השני. נו, מה יהיה פה...

נגונים ותפלת ראש-השנה

איי, הנגונים של ראש-השנה, "ויידע כל פעול כי אתה פעלתו, צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו, וחסידי ברנה יגילו..."

אוי מה שזה היה, היה נגונים כאלה של ראש-השנה, נגונים כאלה.. זה היה יכול להחיות מתים. כל השנה היו חיים מהנגונים של ראש-השנה. כל מי שהיה צריך להחיות את עצמו - היה מתחיל לנגן נגונים של ראש-השנה.

אנחנו התפללנו אצל רבי שמעון בר-יוחאי, ואחר התפלה עבר זמן ואני כבר אכלתי, ואחר הסעודה נרדתי לציון רבי שמעון. והוא, רבי ישראל קרדונר, עמד לבד ברבי שמעון...

הוא היה עומד ברעדה כזו, ביראה, בדבקות כזה, בשמחה כזה, הוא רצה לראות תכף את זה - "ויידע כל פעול כי אתה פעלתו".

כל העולם לא ידעו איפה רבי ישראל, אני הרגשתי שהוא נמצא למטה בבית-כנסת, אז הלכתי לשמע, לראות מה יש שמה. אני באתי וראיתי שהוא לא יכול לזוז הלאה, "ויידע כל פעול כי אתה פעלתו".

איי, הוא אמר אלה הדבורים, הוא טען עם השם יתברך, "מתי יהיה זה ויידע כל פעול כי אתה פעלתו?"

היה רועד כל פלו וגם כל הבנין רעד, "ויידע כל פעול כי אתה פעלתו". בציון של רבי שמעון הוא לא היה נכנס עם נעלים. היה בחרף, בקור, כשהיה קר כזה.. בלי נעלים, כמו בקדש הקדשים. והוא היה בוכה.. אני לא יכול לתאר. יכולים לחשב שזה שקר, אי אפשר דבר כזה, איפה יש לגוף כל-כך דמעות, כל-כך קול, איך!

אָבֵל אָנִי רְאִיתִי שְׂבָכָל פֶּעַם הָיָה יוֹתֵר חֲזָק הַבְּכִי, הַדְּמָעוֹת. אֲדַרְבָּא, הָיָה מִתְגַּבֵּר.

זֶה הָיָה בַּחֲרָף, קָר מְאֹד, וְהוּא בְּמִקּוֹם שְׁעָמֵד, וְכִשְׁהוּא גָמַר הוּא הִלָּךְ מִהֲצִיּוֹן, יָצָא.. כְּמוֹ שְׂפּוֹת־חַיִּים דָּלֵת שֶׁל תְּנוּרָה, בֵּית-מֶרְחָץ. הָיָה יוֹצֵא חֹם מִהֲצִיּוֹן. וְהֲצִיּוֹן הָיָה רְטֹב מִהַדְּמָעוֹת, וְעַל הֲצִיּוֹן הָיָה כְּמוֹ נַחַל, כְּמוֹ שְׂשׂוּפְכִים מִיָּם!

וְאָנִי עוֹמֵד שָׁם, "אֵיךְ זֹכִים לָזֶה, אָנִי רוֹצֵה גַם-כֵּן לְבָכוֹת, אָנִי רוֹצֵה גַם-כֵּן. מֵאִיפֹה לּוֹקְחִים אֶת זֶה.."

רֵאש־הַשָּׁנָה שֶׁל רַבֵּי יִשְׂרָאֵל, מְשִׁיחַ הָיָה בְּעוֹלָם הָיָה אִם לֹא הָיוּ מִתְלוֹצְצִים וּמִבְזִים אֶת בְּרִסְלָב. הוּא הָיָה דוֹאֵג תְּמִיד עַל יִשְׂרָאֵל. תְּמִיד הָיָה לוֹ צַעַר כְּזֶה עַל יִשְׂרָאֵל, "אִיפֹה, אִיפֹה עִם יִשְׂרָאֵל, אִיפֹה הַתּוֹרָה, אִיפֹה!"

אֵיךְ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְנוּחַ, לְאָכַל וְלִישׁוֹן בְּצַעַר בְּצָרוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל?

וְהַיּוֹם הוּא מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל! לּוֹקְחִים כָּל הַכֶּסֶף וְכָל הַכְּבוֹד וְכָל הַגְּדֻלָּה שֶׁל בְּרִסְלָב, וְאָנִי - אָנִי הַמְּנַהֵג!

יֵשׁ הַרְבֵּה מְנַהֲגִים אָבֵל זֶה לֹא בְּרִסְלָב, בְּרִסְלָב יֵשׁ מְעַט. אָבֵל זֶה טוֹב, "טוֹב מְעַט לְצַדִּיק!"

אוֹי, צָרִיךְ לְלַכֵּת לְכָל הַשְּׂקָרָנִים שְׂיִדְעוּ מַה זֶה. הַמְתַּנַּגְּדִים בְּרֵאש־הַשָּׁנָה הָיָה לָהֶם בְּזִיוּן, הֵם בָּאוּ לְזָרֵק אֲבָנִים, אֲזִי הֵם שָׁמְעוּ אֶת הַתְּפִלוֹת שֶׁלָּנוּ בְּרֵאש־הַשָּׁנָה וְהַנְּגוּנִים וְהַזְּמִירוֹת, אֲזִי הִלְכוּ בְּלִי אֲבָנִים. נָפַל עֲלֵיהֶם פַּחַד...

יין בפורים

רַבֵּי יִשְׂרָאֵל עָלְיו-הַשְּׁלוֹם הַתְּחִיל לְשִׁתּוֹת בְּבֵית וְרַקֵּד בְּבֵית, וְאָנִי רְאִיתִי שְׂבָכָל רָגַע שְׁעוֹבֵר יוֹתֵר, הוּא יוֹצֵא מִן הָעוֹלָם לְעוֹלָם אַחֵר...

עַל-כֵּל-פָּנִים הוּא הַתְּחִיל לְלַכֵּת מִהַבֵּית, מִהַדְּלֵת לְרַחוּב, לְהוֹדִיעַ שְׂפוּרִים, "לְהוֹדִיעַ, לְהוֹדִיעַ, לְהוֹדִיעַ, לְהוֹדִיעַ..", אָנִי הִלְכֵתִי אִתּוֹ, וְהוּא הִלָּךְ כָּל הַרַחוּב לְמִקּוֹם הַמְתַּנַּגְּדִים גְּדוּלִים. הֵם לְצִים, הֵם מִתְלוֹצְצִים מִבְּרִסְלָב. וְשָׂמָה הוּא הִלָּךְ וְנִכְנַס לְבֵית וְכֵלָם יִשְׁבוּ וְשִׁתּוּ יַיִן וְסִפְרוּ מִפּוּרִים. וְהוּא נִכְנַס כְּמוֹ לְבֵית שְׁלוֹ.. וְרַקֵּד!

אז היה שמה זקן אחד, רב לישיקה, הוא אמר לי: "אתה מבין הרקודים של רבי ישראל? אתה מבין מה זה? זה רקודים פלאיים מאוד!"

ככה הוא אמר לי, הראש, הראש של המתנגדים, הראש שלהם! הוא ראה את הרקודים של רבי ישראל, אז הוא נתבטל!

רבי ישראל הוא נכנס בין המתנגדים, בין נחשים ועקרבים, והוא עשה מהם אין ואפס. נו, מי ראה דבר כזה? איך היה לו גבורה כזה להכניס בתוך השמחה של הבעל-דבר ולהגיד לו ולהראות לו: "בא, בא, בא, בא, אני לא מפחד ממך!"

מי שרואה הרקוד של רבי ישראל.. נתבטל לגמרי!

בהעלם אני נסעתי לירושלים. אני הייתי בטבריה, רבי ישראל נפטר ונשארת לי לבד. אחד בעיר, אחד! וצחקתי מכלם. אני רקדתי בביתי ותמיד היה בביתי שמחה, נגונים ורקודים, אפילו לבד ובשבת. וזה היה פח כזה, זה היה פלא, דבר פלא מרובנו. וגם-כן כל מה שעשיתי היה קדוש השם. נסעתי לירושלים, אז כל העיר טבריה כלם יודעים: "ישראל בער, לא שמענו את הזמירות של שבת, כנראה הוא הלך לירושלים".

וכשבאתי אז הם אמרו: "הו.. ישראל בער הוא כבר בא מירושלים, הוא הביא נגונים חדשים".

הבאתי לטבריה את החולה במחלת השכחה, וכל העיר התפלאו: "ישראל בער הביא לטבריה אורח על שבת. האשה אין לה חתיכת לחם, ואיך הוא הביא אורח!" כן, אורח. וכן עוד ועוד...

טבריה זה לא ירושלים, זה עיר קטנה, כלם ידעו כל מה שעבר. ואני הלכתי לירושלים והבאתי במקום כסף - הבאתי אורח. זה מעשה כזה, זה עושה קדוש השם. והכל קדוש השם, רקדתי, שמחתי, והייתי בשמחה - הכל על קדוש השם. זה ממילא, מעצמו נעשה קדוש השם.

היה פורים בליל ששי ולא היה לי כסף על שבת. ואני הייתי עם כלם ביחד, כלם היו מתנגדים, היו מצחקים עלי, ובפרט בפורים, זמן צחוק. אני הייתי שמה ורציתי לשתות, אבל נגמר כבר היין, לא היה. אבל אני, הרכוש שלי היה לי בכיס - חצי לירה, אז היה חצי לירה רכוש גדול. אבל זה היה כל השבת. פורים זה היה ביום חמישי וביום ששי צריכים לקנות לשבת. היה לי חצי לירה בכיס בשביל שבת. אמרתי: "אני רוצה יין", אבל אין יין, כבר נגמר. אז הוצאתי החצי לירה, ועמדתי, ונתתי להם: "מה, אין יין? קח חצי לירה ותביא יין!"

כלם צחקו איך הוצאתי את הכסף. היה צחוק...

אז לקחו ממני חצי לירה ואני חשבתני: "מה עשיתי, מה יהיה מחר, לא יהיה לי על שבת, מה נתת את הכסף".

והם לא קנו יין, הם הבינו שאני שפור והם ידעו שאני עני, הם פחדו שזה כל השבת שלי חצי לירה, אז הם לא קנו. לא היה יין אבל אני הייתי כבר שפור...

בפקר הם נתנו לי בחזרה את הנזר, את החצי לירה שלי: "קח את החצי לירה, אתה זוכר שנתת חצי לירה?" הם היו מתלוצצים, כמו שאומר רבנו הקדוש: "הענין שלי בבזיון, אבל בכבוד גדול!"

הם התלוצצו אבל זה כבוד גדול. הם ראו שאני לוקח חצי לירה בשביל שבת ונותן על יין בשביל פורים. זה היה להם פלא: "מי עושה דבר כזה, איש עני שכל הרכוש שלו חצי לירה בשביל שבת והוא נותן על יין?" ויש כבר הרבה שנים ואני זוכר את זה כמו עכשו, איך שהוצאתי מהכיס את החצי לירה ונתתי להם בלב שלם, כן: "לכו תביאו יין!"

רבנו של עולם, השם ירחם עלינו, הבעל-דבר רוצה להפיל אותנו תמיד ולשכח ולהשכיח הכל. הוא רוצה שאנחנו נחשב על עצמנו: "מי אתה, מה אתה, מה אתה מדבר", אז הוא רוצה שלא ישאר בעולם דבורים פאולה. זה אצלו, אצל הבעל-דבר, זה סם המוות, הוא לא מניח את זה, כן. אבל ברוך השם רבנו הקדוש אמר: "אני לא גמרתני? אני גמרתני ואגמר!"

הוא התחיל לעזר לנו, להוציאנו מן החשך של העולם הזה, מן התאוות. נו, הבעל-דבר הוא לא רצה, אבל רבנו הקדוש לא שואל אותו, הוא אמר: "גמרתני ואגמר!"

ברוך השם, אנחנו לא יודעים חסדי השם, זה בהעלם, אנחנו לא יודעים מה שאנחנו לא יודעים. מה שזכינו בדורות האלה, מה שזכינו.. יחידים בעולם!

כל העולם לא יודעים, יש בעולם ולא יודעים כלום. אנחנו יחידים בעולם שאנחנו זוכים לדבר ולשמע דבורים פאולה שכל העולם לא יודעים, אפלו חסידי ברסלב. אנחנו מיחדים בעולם...

חג הפסח בהרחבה גדולה

אוי, אוי, איפה כל הנגונים שלי, היה לי כל-כך נגונים ונשכחו...

אתה מכיר את הנגון מחג הפסח: "אדיר במלוכה"? "לך ולך, לך השם הממלכה" המלוכה והכבוד רק להשם יתברך. "מי זה מלך הכבוד?" לא לנו, לא נקח לנו הכבוד, הכבוד רק להשם יתברך!

אוי, מה שרבונו הקדוש גלה על שמחה, על נגינה - אין בעולם! חדשות, חדשות כאלה שכלם מתפעלים, "איך הוא ידע הענין של הנגינה?" הנגונים של רבנו - זה נורא מאד, הוא משמח כל העולם!

ורבנו הקדוש אמר: "טוב להחיות את עצמו באיזה נגון, לנגן איזה נגון".

אוי, מה יהיה אם ישמעו את הנגינה של רבנו? כלם יפלו, יפלו ולא יוכלו לדבר ולא יוכלו לעמוד. יש כאן מנגנים כל-כך יפים שאין בעולם, אבל הנגינה של רבנו עולה על כלם, כלם מתביישים!

מי יכול לשער ולתאר מה זה נגינה? רבנו הקדוש אומר שכל הבעלי-הנגינה לא יודעים כלל מה זה נגינה. הם בעלי-נגינה מכל העולם, כלם מתביישים מהם, ורבנו הקדוש אומר שהם לא יודעים כלל מה זה נגינה. הוא לא רק אומר, הוא מראה להם שהם לא יודעים כלל...

אני תמיד רציתי להדפיס ולא היה לי כסף, אבל ברוך השם עכשו יש לי כסף להתחיל ולגמר.

רבי ישראל קרדוטר נתן את נפשו ואת נפש הבית שלו והמשפחה שלו להדפיס ולהדפיס, ואם הוא מכר איזה ספר זה היה נס, מי קנה אז ספרי ברסלב?

היה מעשה, ספרדי אחד היה סנדלר והוא קנה מרבי ישראל ספר אחד. הספר מצא חן בעיניו, אז הוא נתן לרבי ישראל כל הכבוד שבעולם, "הו... ספר כזה מרשים", ונתן לו כסף ושמח אותו ושמר את הספר.

זה הסנדלר הוא היה כמו התם מה'ספורי מעשיות', הנעל שלו היה לו שלשה קצוות, והוא שבח מאד את הנעל.

נו, אחד הרבנים הגדולים שהיה מתנגד גדול הוא גם-כן נתן לרבי ישראל כסף.

היה מעשה: אחרי שרבי ישראל קרב אותי הוא לא יכל ללכת לצפת למשפחה שלו, בשביל שאני הייתי גר בטבריה ואני הייתי חתן בצפת. אז כל העולם, כל המתנגדים גידו שרבי ישראל חזר לצפת בשביל שאני הלכתי לצבא. אז רבי ישראל כתב לאשתו שתבוא לטבריה כי הוא לא יכול לבוא לצפת, "שיהיה לך כסף תבואי עם הילדים לחג הפסח".

היא תכף שקבלה המכתב היא הלכה לבעל-החמורים שרצה לנסע לטבריה, והיא לא היה לה אף פרוטה בשביל לשלם בעד החמור לטבריה.

הבעל-החמור הוא בא לצפת והיא אמרה לו שאין לה כסף כלל, אז הוא לקח כל הפריטים של הבית שלה, הפריט וכלי-הבית, הכל לקח, "כשתביאי כסף אני אחזיר לך את הפריטים. החמור הלך כל היום וצריך לאכל, ואני גם-כן אני צריך לאכל, והמשפחה שלי הם גם-כן צריכים לאכל. כסף, תביאי לי כסף!"

בטבריה היה זוג מפרסם בכל העולם, אני זוכר את זה כבר מאה שנים, תמיד היה מחלקת ביניהם, כשבא הלילה היה מריבות וצעקות גדולות בבית שלהם. מה היה המחלקת? כל מה שהבעל אמר, היא אמרה הפוך. כל מה שהוא אמר - היא אמרה: "לא, לא - הפוך".

הזוג הזה, היה שמו משה ואשתו היה שמה רחל. אז היה לו למשה בית גדול כמו התם מה'ספורי מעשיות', אני הלכתי אליו ואמרתי לו: "באה האשה של רבי ישראל עם ילדים קטנים והם צריכים מקום לישן, אולי תלך איתה ואשתך להבנים שלךם, ותתן את הבית שלךם לרבי ישראל ולאשתו".

הוא אמר לי: "אתה לא יודע, מי לא יודע את זה? כל מה שאני אומר - אשתי אומרת להפוך".

הוא אמר לי: "אני לא מדבר כלל, אתה תלך ותדבר איתה ותגיד שאני לא יודע מה לעשות".

אני באתי והסברתי לאשתו: "ילדים קטנים נמצאים בשוק, אין להם מקום לישן ולאכל. הם חמשה ילדים קטנים", אז היא פחדה ואמרה: "כן, כן".

אם הבעל שלה היה אומר כן, אז היא הייתה אומרת: "לא, לא, לא, בשום אופן, בשום אופן". אבל כשאני הלכתי ובקשתי, אז הצלחתי והיא הסכימה, היא הלכה להבנים שלה ונתנה את הבית.

נו, היה להם לרבי ישראל ולמשפחה שלו בית גדול ומטה גדולה בשביל הילדים ללילה אחד, והיה שמחה גדולה.

בבקר אחרי התפלה רבי ישראל אמר לי: "בא אתי, בא אתי". אני הלכתי איתו ביחד לרב אחד שהוא היה מתנגד גדול, ואני פחדתי שהוא יזרק אותנו מן הבית, "מה, בשביל מה אשתך באה, מדוע לא נסעת איתה לצפת?"

נו, רבי ישראל לא יכל להגיד לו שאי אפשר להשאיר אותי פה בטבריה לבד, אפילו שרוב ידע מזה, הוא היה למדן והוא הבין את זה שאי אפשר לי לנסע לצפת ובשביל זה רבי ישראל הביא את המשפחה לכאן. רבי ישראל לא אמר לו שהוא כתב לאשתו שתבוא, הוא רק אמר לו: "אשתי

בָּאָה לָפָה עִם הַיְלָדִים לְחַג הַפֶּסַח וְאֲנִי אֵין לִי בַיִת, אֵין לִי דִירָה, אֵין לִי כֶסֶף, אֵין לִי לְשֵׁלֶם לְחַמּוֹר, וְהִיא כְּבָר בָּאָה”.

אָז אָמַר לוֹ הָרַב: ”לֵךְ לְחַפֵּשׂ וְתִרְאֶה דִירָה, קִדָּם כָּל דִירָה, שְׂיִהְיֶה לָהֶם אֵיפֹה לְהִיּוֹת אֵיפֹה לִישׁוֹן. וְתִבּוֹא וְתִגִּיד לִי כַּמָּה כֶסֶף אַתָּה צָרִיךְ שְׂאֲנִי אֲשַׁלֵּם”.

בִּבְקָר רַבִּי יִשְׂרָאֵל הֵלֵךְ וְהִצְלִיחַ וּמִצָּא דִירָה יָפָה מְאֹד, טוֹבָה גְדוֹלָה וּרְחֹבָה. טוֹב, הַמְשָׁכִיר שָׂמַח מְאֹד וְאָמַר לוֹ: ”אֲנִי רוֹצֶה עַל הַדִירָה לְשָׁנֵי חֲדָשִׁים לְמַפְרָע”.

אָז רַבִּי יִשְׂרָאֵל אָמַר לָרַב: ”אֲנִי מִצָּאתִי דִירָה, הַדִירָה טוֹבָה מְאֹד, אֲבָל מָה עִם כֶסֶף?”

אָז הוּא אָמַר לָרַבִּי יִשְׂרָאֵל: ”כֶסֶף? כַּמָּה כֶסֶף צָרִיךְ?”

רַבִּי יִשְׂרָאֵל אָמַר לוֹ כֶּךָ וְכֶךָ שְׁקָלִים, וְהוּא פָתַח אֶת הַמַּגִּירָה וְנָתַן לוֹ אֶת כָּל הַכֶסֶף מַה שְׁצָרִיךְ עַל הַדִירָה, ”קַח שְׁנֵי חֲדָשִׁים לְמַפְרָע”, וְהָיָה כְּבָר דִירָה בְשָׁבִיל רַבִּי יִשְׂרָאֵל וְאֲשֶׁתּוֹ וְהַיְלָדִים. וְהָרַב הִזָּה הוּא הָיָה הַמַּתְנַגֵּד הַכִּי גְדוֹל!

טוֹב, בַּיִת - בְּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ, אֲבָל מִי יִשְׁלֵם לְבַעַל-הַחַמּוֹר?

כָּל הָעִיר שָׁמְעוּ הַצְעָקוֹת שֶׁל בַּעַל-הַחַמּוֹר, אֲנִי זוֹכֵר אֶת זֶה כְּמוֹ עַכְשָׁו, צְעָקוֹת בְּקוֹלוֹת כְּאֵלוֹ, ”מַה זֶה, אֲנִי לֹא רָגִיל בְּזֶה, אֲנִי לֹא מִבִּין, לֹא שָׁמַעְתִּי דָבָר כֵּזֶה, הַחַמּוֹר עוֹבֵד כָּל הַיּוֹם, הוּא צָרִיךְ לֶאֱכֹל, אֲנִי צָרִיךְ לֶאֱכֹל, מִדּוּעַ לֹא אֲמַרְתָּם לִי שְׂאִין לָכֶם כֶסֶף? מִדּוּעַ נִסְעַתֶּם? אִם אֵין כֶסֶף אָז לֹא נוֹסְעִים. מַה זֶה, אֲנִי יָכוֹל לָתֵת בְּהַקְפָּה? מָה, אֲנִי חֲנוּת?”

רַבִּי יִשְׂרָאֵל - כְּבָר הָיָה לוֹ כֶסֶף שְׁנֵי חֲדָשִׁים לְמַפְרָע וְהָיָה לוֹ גַם-כֵּן לְשֵׁלֶם בְּשָׁבִיל הַחַמּוֹרִים לֶאֱכֹל. וְהָיָה לוֹ גַם-כֵּן דִירָה גְדוֹלָה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הוּא לָקַח כָּל הַכֶּלִים לְהַדִירָה בַחֲזָרָה.

אַחַר-כֵּן הַמִּצּוֹת. זֶה הָיָה שְׁנֵי יָמִים לִפְנֵי חַג הַפֶּסַח וְאֵין לָרַבִּי יִשְׂרָאֵל מִצּוֹת, מָה עוֹשִׂים?

אֲנִי לְמַדְתִּי בִישִׁיבָה וְהַכְרַתִּי סוֹחֵר אֶחָד שְׁצָרִיךְ פְּרִנְסָה, הוּא הָיָה טוֹחֵן וְהָיָה לוֹ קִמַח פָּשׁוּר לְמַכִּירָה. הוּא אָמַר לָרַבִּי יִשְׂרָאֵל: ”כֵּן, יֵשׁ לִי קִמַח רַבִּי יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי נוֹתֵן לָךְ”.

אָז אָמַר רַבִּי יִשְׂרָאֵל: ”טוֹב תִּתֵּן לִי, אֲבָל כֶסֶף אֵין לִי עַכְשָׁו, אַחֲרֵי פֶסַח אֲנִי אֲשַׁלֵּם לָכֶם”.

אז הוא אמר: "אני מפחד מכם!" והוא נתן לרבי ישראל כמה קמח שהוא רצה.

משמה הלכנו למי שיש לו תנור, והוא ראה את רבי ישראל, הוא שמח מאד, כי הוא ידע שעכשו יהיה לו פרנסה.

"אני צריך לעשות מצות"

"טוב, אני אתן לך, אבל מה עם כסף?"

"אין עכשו, אחר-כך אני אתן לך", אמר רבי ישראל.

"אני מפחד מכם, אתם נאמן אצלי, אני אתן בלי כסף". ככה היה.

אחר חג הפסח הזמין לו השם יתברך איש אחד זקן מיבניאל שאהב את ברסלב, אז רבי ישראל אמר לו שהוא צריך מלבוש חם והוא צריך כסף. אז האיש הזה נתן לו מלבוש חם, וגם-כן הוא היה לו תרנגולים, הוא לקח תרנגלת גדולה בריאה מאד ועשה בשביל רבי ישראל ובשבילי מרק, אמר רבי ישראל: "אני לא אוכל, רק לחם ותה".

אמר לו: "אצלי כשר, אל תפחד".

אמר רבי ישראל: "לא על זה, אני רוצה רק לחם ותה".

"אבל אני עשיתי כבר, בשלתי כבר, הכל מוכן".

נו, אם רבי ישראל לא אכל, אני גם-כן לא אכלתי...

רבי ישראל לקח הכל בלי כסף - קמח ומצות וגם-כן יין, אני לא זוכר הכל אבל הוא שלם הכל על הפסח. ואני ראיתי נפלאות, הוא לקח כמה פדים של מים ושלם הרבה כסף בשביל שהמים יהיה מלפני פסח עד אחרי פסח, כל החמרות. הכל מה שרצה - היה לו, השם יתברך הביא לו הכל, היה לו הרחבה גדולה. הוא עשה הכל בשביל ישראל בער, אולי אני אצליח להתקרב לרבינו הקדוש...

אבא שלי - הוא רצה ללכת למקום שמביאים את התפוחי אדמה שיהיה לכבוד פסח, ואז לא היו הולכים לישיבה והוא רצה שאני אבוא לעזר לו, אבל הוא לא רואה אותי, אין לי זמן, אני הייתי כל הזמן עם רבי ישראל.

נו, נו.. אני לא יכול לספר הכל, אבל אחר-כך היה 'שמח', החסידים המתנגדים הם ישכחו? הם הלכו עוד פעם לאבא שלי ואמרו לו: "הבן שלך הוא נעשה ברסלב!"

האבא שלי היה עני גדול וגם עור גדול בשתי עיניו, לא ראה כלום. ואני אמרתי לו: "אבא, הכל אני אשמע לך, רק זה לא. אני רוצה רק ברסלב!"

אוי ווי, האמא שמעה דבורים פאלה, ואיך שהאבא שלי בוכה ומבקש אותי, אז היא אמרה: "עצלן כזה שהוא רוצה רק ברסלב", האבא והאמא היה להם צער גדול כמו שאני הייתי שוכב ומת, כן.

אני הייתי חתן בצפת, אז האבא אמר לי: "המחתן ישמע שאתה נעשית ברסלב, אז הוא יקח את הבת שלו ולא יתן לך אותה", וככה היה. החותן שלי היה מתנגד גדול על ברסלב ואמר לי: "אני לא רוצה ברסלב בשום אופן!"

ואני אמרתי לאשתי: "מה זה, הוא לקח אותי לחתן, לא בשביל חסידות. מה זה, אני רוצה ברסלב".

רבי ישראל היה כמה שנים בטבריה, וכלם, כל החסידים היו מתנגדים. אני הייתי יחיד ואני הלכתי עם רבי ישראל תמיד ביחד לשמע ממנו איזה דבור, והם ראו ואמרו: "ישראל בער הולך עם רבי ישראל והוא לומד ספרי ברסלב. מה, שמעת דבר כזה? הוא לא שומע לאבא ולנו, והוא עקשן גדול, הוא רוצה רק ברסלב".

לא היה בצפת חסיד ברסלב ופתאום אני נעשיתי חסיד ברסלב, וכלם ידעו שרבי ישראל חסיד ברסלב ואני למדתי עם רבי ישראל ואני סבלתי עם רבי ישראל, נו היה 'שמח' מאד...

אני הייתי עקשן גדול ורציתי רק ברסלב, ישנתי בבית-כנסת, ולא אכלתי, לא היה לי לא אכל ולא כסף, והאבא הוא עור ועני ואני מצער אותו כל-כך. נו, מי יכול לספר מה שהיה לי? עכשו אני צוחק ואתם צוחקים, אם אתם הייתם שמה הייתם בוכים אתי ביחד...

נו, נו, יש עוד ועוד עוד, אני לא מספר הכל, אין לי כח, עד היום יש ויש, אבל היה לי שמחה גדולה שזכיתי לראות דברים פאלה, פלאות פאלה, ראיתי התפלה שלו של רבי ישראל והתבודדות שלו, וראיתי שכלו אמת ואמונה, ואין כזה בעולם, כן.

אני הייתי שמח מאד, השם יתברך רחם עלי ונתן לי דבר כזה, לראות את רבי ישראל. באתי אליו הביטה וראיתי שהוא מרקד, חשבתי: "רבנו של עולם, אתה נתת לי חסידים שמרקדים.."

הזקן וולטר מקרמינצ'וק

אני שמעתי מהזקן שהיה במירוץ, רב וולטר מקרמינצ'וק, הוא התקרב בזמן המחלקת אחרי הבר-מצוה, וכל ימי חייו - הענין שלו היה חצות. הוא היה זקן גדול, במשך שבועים-שמונים שנה הוא עשה שמחות, יש ילדים ויש חתונות, וכל הפנים שלו היה מאיר כמו תינוק, העינים היה כמו תינוק. וזה פלא, כי מי שקם בחצות לילה, זה עבודה קשה מאד, והוא היה קם בכל לילה בדיוק בחצות לילה.

אני ספרתי לו מה שעובר עלי, מה שאני סובל בצפת, בטבריה, והוא היה גר במירוץ, הוא לא ידע אבל הוא שמע מקדם על כל ענין רבנו, היה מעשיות הרבה, היה גיטין וצרות, מה שסבלו אנשי שלומנו. והוא שמע מאנשי שלומנו על רבי ישראל קרדונר, אז רבי ישראל היה עוד צעיר, ואמרו שאם הוא - רבי ישראל, היה בזמן רבי נתן הוא היה גם-כן חדיש. ככה הוא אמר לי פעם אחת רב וולטר מקרמינצ'וק. ברוך השם אני זוכר את זה, כן.

רבי ישראל הוא היה גבור חזק, הוא סבל ענויים כאלה בכל רגע על עבודת השם מה שאין לנו שום מושג, זה אפשר לזכות רק בכח רבנו. הוא היה נקי לגמרי מכל התאוות!

גאון זה עושה כמו חזיר - גאון, כבוד. הוא ברח מזה, הוא היה אפס ואין!

נו, אי אפשר לספר מה שראיתי, זה דברים רוחניים, זה בלי שעור, בלי סוף. הוא זכה רק על-ידי המסירת נפש שלו.

אוי ווי, אוי ווי, מה שיש לנו, מה שאנחנו יכולים להגיע בכח רבנו, זה סתום ונעלם מכל העולם הזה. אנחנו צריכים לעשות חשבון, איך היה רבי נתן חי וזכה לעשות 'לקוטי תפלות', 'לקוטי הלכות', הכל בשבילנו. הוא ראה את כלם, כל נפש, והוא הכין לכל אחד מה שהוא צריך. רבנו ורבי נתן!

חלום הים

אשרינו שאנחנו מדברים מרבנו הקדוש, רבי נתן אמר שכל מיני שבחים שנגיד - עוד לא טפה מן הים מגדלתו של רבנו!

רבי נתן אומר את זה, אני אומר רק דברי רבי נתן. אבל רבי ישראל קרדוֹנר היה אתי וכן כל אנשי רבנו צריכים לדבר מהם, אבל לא הכל, הכל רק רבנו. הוא עלה על הכל. העקר רבנו!

אוי, הלואי אם היה אמת בעולם באנשי שלומנו והיו מדברים מזה ומפרסמים את שם רבנו, מה זה רבנו, היה כבר הגאולה מזמן, כבר העולם מתקרבים לרבנו והיה הכל מתקן. אבל השקר זה מפריד ומעורר את העינים. אבל אנחנו אסור לנו להרהר אחרי השם יתברך. יבוא זמנם. תבוא הגאולה. יבוא הזמן שיעביר השקר מן העולם ויתגלה האמת. רק אנחנו צריכים להאמין ולהתחזק בתפלה, לדבר עם השם יתברך מהשפתיים. אם ללמד בספר או לומר 'לקוטי תפלות', מה שכתוב בספר - לומר בשפתיים. בלי לשים לב, אני אומר: "ברוך אתה השם" כמו גר. אנחנו צריכים לביטל דעתנו ושכלנו לגמרי, לא להרהר ולא לחשב, רק כמו שכתוב ב'לקוטי מוהר"ן', כמו שאומר רבנו הקדוש, זה אמת ויציב ונכון.

אוי, אוי, רבנו הקדוש הוא היה לו תלמיד כזה שהוא עמד כנגד כל העולם - רבי נתן. היה רבי כזה ותלמיד כזה, יחיד בעולם מיום בריאת העולם! וגם-כן כל התלמידים של רבנו. מה שזה, מה שזה...

רבי נתן, אנחנו לא יודעים כלום איך היו יכולים לחיות רבי נתן ואנשיו. היה שפלות כזה, אכזריות כזה, אפלו הגויים - אין אכזריות כזה.

אני זכיתי לראות את רבי ישראל קרדוֹנר ואת הזקנים של אנשי שלומנו, הם היה להם מסירות נפש על כל דבור של רבנו, זה לא סתם. ואני זכיתי להיות חזק, גבור חזק כזה, אני עמדתי נגד גדולים שהיו חשובים וגדולים בכל העולם ובירושלים. ירושלים היה עיר של גאונים, של גדולי התורה, ולא כל אחד היה חשוב ומפרסם. וזה פלא איך אני הייתי לדון כמו בן יחיד והחזקתי אותו. הוא היה גדול בתורה ואני הערכתי אותו לצדיק וגאון. ישנתי אצלו למדתי אתו בלילה והיה בינינו קשר, אהבה גדולה, והוא אמר לי: "ברסלב - לא!" כמה הוא הכניס בי רעל על ברסלב, מה שזה אמר, זה אמר, ואני היה לי אמונה בכלם, ואם הם אומרים על ברסלב דבורים כאלה אז זה נס איך שאני החזקתי מעמד. וכן עוד רב אחד שהיה מפרסם מאד בכל העולם, היה לו שם שהוא גאון וחכם, משפיל ונבון כזה וצדיק, איש צדיק, היה לו כל השמות. וככל העריכו אותו ועמדו לפניו כמלך. כל מה שהוא אמר אז צריכים לקיים תכף, ואני לא שמעתי לו כלום. והוא חשב: "אין אף אחד מה שאני אומר שלא ישמע לי, זה רק ישראל בער!" זה דבר ידוע ומפרסם.

ואני ידעתי מזה, אני נולדתי בטבריה ושמעתי מזה וידעתי מזה. ואני עמדתי נגדם ונעשיתי ברסלב ונתקרבתי לרבי ישראל, אז היה לי נסים, אם הם אומרים שלא להיות ברסלב, האבא אומר שלא להיות ברסלב, "מה, אתה משגע, מה זה, איך אפשר?"

וְהִם רָדְפוּ אוֹתִי עַל שְׂאֵנִי בְּרִסְלָב וְדִבְרוּ אֵתִי: "בְּרִסְלָב, אֲנַחְנוּ שְׂמַעְנוּ מְגִדוֹלִים מְצַדִּיקִים קְדוֹשִׁים שְׂאֵסוּר לְהִתְקַרֵּב לְבְּרִסְלָב", וְאֲנִי לֹא שְׂמַעְתִּי לָהֶם. זֶה דִּבַּר פְּלֵא כְּזֶה. אֲנִי הֵייתִי גְבוּרָה נִגְדָם וְנִגַּד כָּל הַלְמַדְנִים. אֲנִי רָאִיתִי אֶת רַבִּי יִשְׂרָאֵל - זְכִיתִי לְגְבוּרָה כְּזֶה שְׂאִין בְּעוֹלָם הַזֶּה גְבוּרָה כְּזֶה. גְבוּרָה כְּזֶה אֵיךְ עֲמַדְתִּי נִגַּד גְּדוֹלִים כְּאֵלֶּה, וְגַם נִגַּד הָאָבָא וְהָאֵמָא וְנִגַּד כָּל הַמְשֻׁפָּחָה.

אוֹי יוֹי יוֹי... זֶה כְּמָה שְׂאֵנִי אֲסַפֵּר עוֹד לֹא כְּטִפָּה מִן הַיָּם מִה שְׁהִיָּה. אֵינָה דוֹמָה רָאִיָּה לְשְׂמִיעָה.

וְאֲנִי רוֹאָה, שְׂזֶה עֵקֶר הוּא הַמְסִירוֹת נֶפֶשׁ בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה. חֲכָמָה זֶה גַם-כֵּן טוֹב, אֲבָל הָעֵקֶר הַיְסוּד, הָעֵקֶר הַיְהוּדוּת, עֵקֶר הַתּוֹרָה - הוּא הַמְסִירָת נֶפֶשׁ, הַרְצוֹן הַחֲזֵק!

אֲנִי הֵייתִי הַגְּרוּעַ שֶׁל כְּלָם, אֲבָל נִיצוֹץ אֶחָד מִהָאֵמֶת עוֹמֵד כְּנִגַּד כָּל הָעוֹלָם, כְּנִגַּד כָּל הַגְּבוּרוֹת, כְּנִגַּד כָּל הַכַּחוֹת. וְגַם רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ רִמּוֹז בְּזֶה וְאָמַר: "תְּנוּ לְבַבְכֶם לִי, וְאֲנִי אוֹלֵיךְ אֶתְכֶם בְּדָרְךְ חֲדָשׁ. זֶה דָרְךְ יִשׁוּן מְאֹד שֶׁדָרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ מֵעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא חֲדָשׁ לְגַמְרִי".

נוּ, צְרִיכִים לְתַת אֶת הַלֵּב. בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי נִתַּתִּי אֶת כָּל חַיִּי וְאֶת לִבִּי, אֶת הָאָבָא וְהָאֵמָא, כָּל הָעוֹלָם, נִתַּתִּי הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַהִתְקַרְבוּת לְרַבְּנוּ. זֶה דִּבַּר פְּלֵא מְאֹד...

וְגַם הַחֲלוּם שְׁהִיָּה לִי אַחֲרֵי הַפְּטִירָה שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל, הַחֲלוּם שֶׁל הַגְּלִים...

הֵייתִי בַּיָּם וְהִיָּה גְלִים גְּדוֹלִים כְּאֵלֶּה כְּמוֹ הָרִים. אֲנִי רָאִיתִי שְׁהוֹלֵךְ הַר שֶׁל מַיִם - אֲבָל הַר, וְהוּא הֵלֶךְ בְּכַעַס יִשְׂרָאֵל, אֲמַרְתִּי: "אוֹי יוֹי, עוֹד כְּמָה רָגַעִים הוּא יִגִיעַ אֵלַי, מִה יְהִיָּה מִמְּנִי, אִזּוֹ אֲנִי אֲמוֹת, אִין שׁוּם תִּקְוָה. אִזּוֹ אֲנִי אֲמוֹת!"

וְכַךְ הָיָה. הוּא הֵלֶךְ בְּכַעַס, בְּחַפְזוֹן, הֵלֶךְ לְהַרְג אוֹתִי. הוּא נִפְל עָלַי וְהֵייתִי מִיֹּאשׁ לְגַמְרִי, אֲבָל רָאִיתִי שְׂאֵנִי עוֹלָה עַל הָהָר, שְׂאֵנִי עוֹלָה בַּמַּיִם, עוֹלָה, עוֹלָה, עַד שֶׁהִגַּעְתִּי לְסוֹף וְהוֹצֵאתִי אֶת הָרֹאשׁ וְיִכְלַתִּי לְנֶשֶׁם אֲוִיר וְנִשְׁאַרְתִּי בַּחַיִּים.

טוֹב, עֵבֶר הַגָּל וְנִשְׁאַרְתִּי בַּחַיִּים, אֲבָל אֲנִי רוֹאָה שְׁהוֹלֵךְ הַר חֲדָשׁ, גַּל חֲדָשׁ, הוּא הוֹלֵךְ. מִה יְהִיָּה עֲכָשׁוּ, לֹא בְּכָל פַּעַם מִתְרַחֵשׁ נְסִים, מִה יְהִיָּה עֲכָשׁוּ מִמְּנִי?

נוּ, אֵיךְ הוּא הוֹלֵךְ, הוּא לֹא שׁוֹאֵל אוֹתִי, הוּא הוֹלֵךְ אֵלַי וְנִפְל עָלַי הַר חֲדָשׁ. וְגַם-כֵּן הָיָה נֶס שֶׁעֲלִיתִי בַּמַּיִם עַל הָהָר עַד שֶׁהוֹצֵאתִי אֶת הָרֹאשׁ מִן הַמַּיִם וְנִשְׁאַרְתִּי בַּחַיִּים. נוּ טוֹב, בְּרוּךְ הַשֵּׁם נִצַּלְתִּי שְׁתֵּי פְעָמִים, אֲבָל הַיָּם הוּא רוֹעֵשׂ וְהוֹלְכִים גְּלִים חֲדָשִׁים, "מִה יְהִיָּה מִמְּנִי, מִה יְהִיָּה מְזֶה!" אֲנִי הַרְגַשְׁתִּי הַסַּכָּנָה מִה שֵׁישׁ לִי גְלִים כְּאֵלֶּה, הָרִים כְּאֵלֶּה, הֵייתִי מִיֹּאשׁ,

ראיתי הספנה מה שיש, בכל פעם אני רואה נסים אני עולה על הגל, אני עולה במים עד שאני מגיע לסוף ומוציא את הראש ואני נשאר בחיים, אבל אולי עכשו מי יודע מה שיהיה עוד, ראיתי והרגשתי את הספנה איפה שאני נמצא. חלום כזה...

פתאום, אני רואה בנן גדול בים לא רחוק ממני, בנן כזה, בנן גדול ויפה, לפי כזה.. אמרתי: "מה, איך אפשר דבר כזה, בים יש בננים?!" אני לא ראיתי כלום רק הגלים, ופתאום אני ראיתי בים בנן מפאר וגדול. היה לי תמיחה: "איך אפשר, בים אפשר להיות בנן", אבל אני רואה בנן. חשבתי: "אולי זה רמז על שאני אזכה להנצל מהים, כי יש בנן אז אולי אני אגיע לבנן".

אני עשיתי מאמצים גדולים ולא זכיתי להגיע להבנן, אני הייתי כבר על-יד הבנן ובא גל והוא סחב אותי ונתרחקתי מהבנן, "מה יהיה, אני יש לי מקום להנצל אבל אני לא יכול, אין לי כח להגיע להבנן, אין שום אפשרות להגיע להבנן, הוא על-ידי ואני אי אפשר לי להגיע להבנן".

עד שזכיתי, עשיתי מאמץ עליון כזה והצלחתי לנגע בהמעקה של הבנן. כמו רק שיכלתי להחזיק בהמעקה הרגשתי: "עכשו ברוך השם אני יכול לעלות על מדרגות הבנן, אין ים, אין גלים, אין כלום, עכשו אני יש לי תקנה!"

נו, עליתי, היה מדרגות הרבה והחזקתי בהמעקה ועליתי בשמחה גדולה, כל רגע היה שנה בלי שעור, אני זכיתי לצאת מסכנות כאלה ואני נמצא בבנן במדרגות. עליתי על המדרגות עד שהגעתי לסוף, עד שהגעתי להדלת של הבנן. אני הגעתי להדלת של הבנן אז פתחתי את הדלת ונכנסתי והיה פרוזדור. מצד אחד היה חלונות יפות ומצד שני היה קיר עם דלתות, אז אני עברתי את הדלת הראשונה ורציתי לפתח לראות מה יש שמה, ולא פתחתי, לא בכונה אבל לא פתחתי. אמרתי: "מה זה, מדוע לא פתחתי?"

אז חשבתי: "עכשו אני אפתח, יש דלתות הרבה". אז הלכתי וגם-כן הגעתי להדלת וגם-כן לא פתחתי, והייתי בכעס עלי: "מדוע לא פתחתי?" ועברתי את הדלת וככה את כל הדלתות, הלכתי ורציתי לפתח ולא פתחתי. זה חלום כזה...

עד שהגעתי להדלת האחרונה של הבנן, זה כבר כל הבנן. אני עברתי כל הדלתות עד שהגעתי להדלת האחרונה של הבנן שהיה כבר. אני הגעתי להדלת האחרונה אז פתחתי, פתחתי וראיתי חדר...

יש שמה שלחן וכסא, ועל הכסא יושב זקן גדול, וזקן - לפי כזה, לבן כזה, חן כזה.. וגם הצורה שלו, הפנים שלו היה חן כזה שלא רואים בעולם הזה מין חן כזה, מין מתיקות כזה...

אז התביישתי מאד, ראיתי זקן כזה וראיתי את הפנים שלו, אז נתביישתי מאד ונפלתי בדעתי: "איך יש לי מקום פה להיות בחדר הזה ולראות זקן כזה, איך?" רציתי לתת שלום להזקן אבל לא מצאתי עז בנפשי, "לתת לו שלום, אני רחוק מזה, אני איך יש לי חלק כזה לתת לו שלום, איך יש לי העזות לתת שלום להזקן הזה?"

על-כל-פנים הזקן הזה הושיט את היד ונתן לי שלום ולקח לי את היד והחזיק את היד ובאהבה גדולה ובנענוע: "שלום עליכם". והוא המשיך והחזיק אותי באהבה גדולה, התקרבות כזה.. אני לא היה לי עזות כזה, אבל הוא עשה כזה, אז מה יכלתי לעשות, קבלתי את זה. ונתעוררתי...

אז אני זכרתי את כל החלום, עד היום אני רואה את הפנים שלו כמו שראיתי אז. בדרך הטבע חלום נשכח, בפרט צורה. אבל כמו שראיתי את הפסא עם הזקן והתאור של הפנים, אני זוכר את זה כמו שאני רואה עכשו את זה. אז היה לי געגועים והשתוקקות, "אני רוצה לדעת מי זה היה הזקן, איזה גדול, מי היה הזקן שראיתי?"

אז פנראה אני היה לי געגועים, נרדמתי, ואמרו לי או שחשבתני מחשבה: "אני אקח ספר ואני אפתח, אולי אני אמצא שמה איזה רמז מי זה הזקן". וככה עשיתי.

נתעוררתי ולקחתי ספר ופתחתי, זה היה ספר 'חיי מוהר"ן' בדפוס ראשון. פתחתי את הספר ונתתי את העינים על הסעיף הזה שרבינו הקדוש גלה: "שמי שיזכה, אני אתראה אליו בדמות זקן!" זהו, זה ראיתי, אז ידעתי כבר שהזקן הוא רבינו!

כזה...

חלום

חלום הבור ומימי התורה של רבנו

איזה שמחה צריך להיות לנו שזכינו בעולם הזה להיות מקרבים לרבינו, אנחנו לא יודעים!

היה כמה גדולים שהם חשבו שהם משיח, דברו דבורים כאלה, אבל זה לא היה נכון, הם טעו. רק רבינו הקדוש - אצלו אין שום טעות! מה שהוא גלה זה מברר.

הליילה נתעוררתי אחרי חצות ועשיתי נטילת ידים ורציתי לעסק בספר תהלים, אז רציתי להיות ער, ונפל עלי שנה ושכבתי וישנתי והיה לי חלום. חלום כזה.. אינני יודע איך נשארתי בחיים. ראיתי שהיה לי צער כזה ומה שעבר עלי.. היה נדמה לי שהייתי בירושלים והסתובבתי שמה באיזה מקומות כמו מחוץ לעיר, אז אמרו לי אנשים: "יש פה בור כזה, הגדל שלו והעמקות שלו הוא בלי שעור!"

על-כל-פנים אני היה לי חשק לראות הבור הזה, סובבתי סובבתי ולבסוף הלכתי לראות את הבור והפה של הבור היה גדול והיה עמק מאד, הגדל והעמקות בלי שעור. על-כל-פנים נפל פחד רק לראות את הגדל של הבור. והחלקתי...

כמו שאני עמדת על-יד הבור, החלקתי ונפלתי להבור, אז אינני יודע איך נשארתי בחיים. אני ראיתי שנפלתי בבור ואין לי שום תקנה, בור כזה עוד רגע יהיה לי גל של עצמות. אז הרגשתי את הצער הזה מה שיהיה בעוד רגע, היה לי צער כזה, פחד כזה...

על-כל-פנים נפלתי בבור, אז נפלתי, נפלתי.. והבור היה עם מים, ואני יודע לשוט! כמו שהצער היה גדול מה שינדעתי בעוד רגע מה יהיה ממני גל של עצמות, כשראיתי בור כזה והייתי בסכנה כזו.. נו, אני נפלתי למים ואני יודע לשוט.

בור כזה, עמקות כזה וחרבן כזה - שממה, זה דבר שומם. ונפלתי למים אחרי כל הסכנה, אחרי כל הפחד, אני לא ראיתי את המים אבל נפלתי למים. נו, וראיתי את המות ואת ההצלה. איך בא לכאן מים? על-כל-פנים ככה היה. רק חס-ושלום אם אף אחד לא ידע שאני נפלתי לבור, אז מה יועילו המים, כמה זמן אפשר לחיות בלי אכל, שבוץ? אם לא יוציאו אותי - אז אני חי, אבל בעוד כמה ימים אני אמות. אבל היה נדמה לי שיש אנשים שראו שנפלתי לבור, אז בודאי הם יעשו תחבולות להוציא אותי, אז היה לי קצת נחת-רוח, קצת בטחון שיבואו ויוציאו אותי מהבור. וככה נצלתי!

זה החלום - אינני יודע אם היה לי עוד חלום כזה, צער כזה בהרגע שנפלתי, הצער היה מה שאי אפשר לתאר, "בעוד רגע מה יהיה ממני?" אבל אותו הרגע נסים שלא נשארתי מת רק מהפחד הזה והצער הזה, אני הייתי בחוץ ופתאום אני נפלתי לבור. וזה עלה על דעתי שזה החלום מרמז על "אין שום יאוש בעולם כלל!"

על-ידי המים, מה זה מים? מימי התורה של רבנו - זה המים. מים זה תורה, מימי התורה. על-ידי מימי התורה של רבנו - אפלו שנופלים למקום כזה שאין שום תקנה.. יש תקנה! נפלתי למים!

וְזֶה אֲנִי מְסַפֵּר אֶת זֶה בְּדַבּוּרִים, אָבֵל זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֲר אֶת הַרְגַע שֶׁל הַפְחָד, שֶׁל הַצַּעַר שֶׁהָיָה לִי מִזֶּה שֶׁרְאִיתִי שֶׁנִּפְלַתִי לַבּוֹר. אֲנִי נִמְצָא בְּבוֹר בְּלִי שׁוּם.. אֵין מְקוֹם לְאַחוֹז. מִי יִכּוֹל לְתַאֲר הַרְגַע הַזֶּה. וְהָיָה לִי הַתְחַזְקוֹת גְּדוֹל מִהַחֲלוּם הַזֶּה שֶׁאֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל. אֲנִי כָּבֵר נִפְלַתִי לַבּוֹר בְּלִי שׁוּם תִּקְוָה.. וַיֵּשׁ מִיָּם!

כָּל הַסְּפוּרִים הָאֵלֶּה הֵם שְׂיָכִים לַהֲתַקְרְבוֹת שֶׁלִּי לְרַבְּנוּ. כָּל זֶה מִזְמַן שֶׁנוֹלְדָתִי הָיָה הַכְּנָה לַהֲתַקְרְבוֹת לְרַבְּנוּ וְזֶה הָיָה הַכֵּל נְסִים, נְסִים וְנִפְלְאוֹת. נְסִים וְנִפְלְאוֹת...

שלא לפל

חֲסִיד הַגִּיעַ לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל יַחַד עִם עוֹלָה חֲדָשׁ הַמִּתְקַשֶּׁה בַּשָּׂפָה הָעֵבְרִית וּבַעֲבוּדַת הַשֵּׁם...

הוּא צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ אֵיזָה אָדָם יֵרָא שָׁמַיִם וַיִּלְמְדוּ יַחַד, וּמָה שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ - יִשְׁאַל. כָּל מָה שֶׁהוּא לֹא יוֹדֵעַ - שׁוֹאֵלִים. לַפְעָמִים עֲנִינוּ זֶה, לַפְעָמִים עֲנִינוּ אַחֵר - שׁוֹאֵלִים.

שִׁישְׁמַע לְרַבְּנוּ וַיִּקְיָם, מָה שֶׁיּוֹדֵעַ יִקְיָם, יֶאֱמִין וַיִּקְיָם. לְהַתְחַזֵּק, לֹא לִפְלֵ וְלֹא לְהַנִּיחַ עֲצָמוֹ לִפְלֵ חֵסֶ-וְשָׁלוֹם. לֹא לִפְלֵ בְּשׁוּם אִפְּן. צְרִיכִים לְהַתְגַּבֵּר, מְלַחֲמָה! בּוֹדָאִי, בְּמִלְחָמָה צְרִיכִים לְהִיּוֹת גְּבוּר, לְהַתְגַּבֵּר, וְלֹא לִפְלֵ. וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ לֹא נוֹתֵן לָנוּ לִפְלֵ בְּשׁוּם אִפְּן.

שֶׁלֹּא יִתְיַאֵשׁ, שֶׁלֹּא יִפֵּל. שֶׁלֹּא יִפֵּל וְלֹא יִבוֹשׁ מִשׁוּם אָדָם, רַק מִהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּעֲצָמוֹ. לְהַתְפַּלֵּל אֵלָיו בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, לְדַבֵּר אֵלָיו כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים. לְהַתְפַּלֵּל לְשֵׁם וּלְהֶאֱמִין בְּשֵׁם בְּאֵמֶת, וְלֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל כָּל הָעוֹלָם שֶׁאֵין לָהֶם תּוֹרָה וְאֵין לָהֶם מִצְוֹת.

לְהַתְפַּלֵּל לְשֵׁם: "אֲבָא רַחֲמֵנִי, אֲתָה רַחֲמֵנוּ, רַחֵם עָלֵינוּ וְהָאֵר לִי הַדֶּרֶךְ הַטּוֹב אִידֵךְ לְשִׁמּוֹר הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת". זֶה הָעֵקֶר, אִם לֹא זֶה - אֵין חַיִּים, אֵין עוֹלָם כָּלֵל.

לְהַתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ כְּמוֹ שְׂיָכִי, וּלְדַבֵּר כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים וּלְסַפֵּר לוֹ הַכֵּל, לְהַתְפַּלֵּל לְפָנָיו שֶׁיִּתֵּן לוֹ שֶׁכָּל לְהַתְגַּבֵּר וְלַעֲסֵק בַּתּוֹרָה תִּפְלָה וְיִלְקוּטֵי תִּפְלוֹת, כֵּן.

אמונה ובטחון. בטחון בשם, "אשרי אדם בוטח בך", לבטח בשם ולבקש אותו על כל דבר תמיד, אז נזכה לכל טוב...

אם אתה תמשיך ללכת באמת בעבודת השם, השם יתברך יעזר לך ויתן לך מתנות טובות. כן, השם יתברך יעזר לך, העקר הוא הרצון ולא לפל, זה העקר - שלא יתיאש ולא יפל, רק יתחדש תמיד, יתחיל מחדש. שיתקרב להשם יתברך באמת, בכל כחו, שיתגבר בגבורה גדולה. תתפלל לשם בכל יום. יהיה לו הכל, כל הישועות.

שלא יפל, יש כבר ברוך השם רבנו הקדוש בעולם, יש כבר תפלות כאלו בעולם ולקוטי מוהר"ן כזה בעולם, ותורה כזה, תפלה כזה.. 'לקוטי תפלות'. 'לקוטי תפלות' האלו - שיקנה, וגם-כן 'לקוטי הלכות', 'לקוטי עצות' וימשיבת נפש', 'השתפכות הנפש', אלו הספרים שגלה רבנו, הם תקונים רפואות וישועות לכל אחד - איך שהוא, איך שעבר עליו. הוא נותן לנו תקונים לכל דבר לכל ימי חיינו, לנו ולזרענו ולכל אדם. הוא מתקן ומחדש - רבנו הקדוש!

הוא צריך לקרא המעשיות, מה שזה המעשיות.. מעשיות כאלה שזה כל החיות של כל העולם, של כל ישראל. מעשיות כאלו.. אין מעשיות כאלה!

ברוך השם, הוא צריך לשמח מאד ולהודיע גם להבנים שיש רבי נחמן מברסלב בעולם. אני מברך אותך שתזכה להתגבר על כל המכשולים, על כל הדברים שהם מרחקים מן האמת. שתזכה להתקרב להשם יתברך באמת. שתזכה לתשובה שלמה, לכל טוב, השם יתברך יתן לו כל המתנות וכל הישועות במהרה.

(רבי ישראל נשאל אם אפשר לעשות תשובה על-ידי למוד ספרי רבנו בלבד)

כן, בודאי.. זה העקר השרש והיסוד של כל התורה. זה שרש התורה ושרש הכל, שרש אמונה, שרש התשובה ושרש הכל. כל דבור שיש לו הוא כל חיותנו, מחיה את כל העולם, את כל ישראל, את כל היהודים. הגויים לא נחשבים לבני-אדם, זה מין חמורים. הגויים יפלו, יפלו לגמרי. רק אנחנו צריכים להשתדל ולהתגעגע לכל דבור של רבנו, כי כל דבור שיש לו הוא כל חיותנו וכל ישענו וכל תקונתנו שלנו ושל כל ישראל. כל דבור של רבנו ז"ל שנכנס באיזה יהודי - זה כל הגאולה שלו, התקון שלו.

רבנו הקדוש הוא רבי כזה שמדבר עם כל אחד ואחד, כל דבור שיש לו הוא כתוב בספר והוא מדבר עם כל העולם.

רבנו הקדוש כבש כל העולם והוא הרבי של כל ישראל, של כל אחד ואחד מישראל. הוא לומד אתך ואתו ועם כל אחד בתורה שלו, ומגלה ומאיר לכל אחד מה שהוא צריך ואיך הוא צריך ללכת. בכל דבור שיש לו התקונים וכל הרפואות וכל הישועות!

כָּל דְּבָרֵי רַבֵּנוּ כָּלֶם הֵם מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ דֶּרֶךְ הַשֵּׁם, הֵם מוֹרִים אוֹתָנוּ עַל הַכֹּל. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ מְרַחֵם עָלֵינוּ וְנוֹתֵן לָנוּ תִּקְוֹנִים וְתִשׁוּבָה לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁהוּא!

זֶה דְּבַר כְּזֶה חֲדָשׁ שְׁעוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם. זֶה פֶּלֶא, פֶּלֶא כְּזֶה שֶׁהוּא יָכוֹל לַעְזֹר לָנוּ, הוּא יָכוֹל לַעְזֹר לָנוּ לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת, וְהֶאֱדָם הוּא נוֹתֵן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ, "קַח אֶת הַבְּנִים וְקַח אֶת הַכֹּל, רַק שְׂאֵנִי אֲזַכֶּה לְדַבֵּר אֵיזָה דְבוּר מִרַבֵּנוּ". זֶה הִישׁוּעָה שְׁלָנוּ!

אֲשֶׁרֵינוּ שָׂישׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה שֶׁהוּא יוֹדֵעַ כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ וְיוֹדֵעַ הֶרְפוּאוֹת וְהִישׁוּעוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֵיךְ לְזַכּוֹת לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלַעֲבֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ בְּאַמֶּת. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ - בְּכָל דְבוּר וְדְבוּר שֶׁלוֹ הוּא מְחַזֵּק אוֹתָנוּ, מְתַקֵּן אוֹתָנוּ, מְרַפָּא אוֹתָנוּ, מְחַיֶּה אוֹתָנוּ, הוּא מְחַדֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּאִלּוּ עֲכָשׁוּ הוּא נַעֲשֶׂה בְּעַל-תִּשׁוּבָה. וְהַעֲקָר אֲמוּנָה, מַה שֶׁהוּא אוֹמֵר - צְרִיכִים לְקַיֵּם!

צְרִיכִים אֲמוּנָה, צְרִיכִים אֲמוּנָה בְּרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ, כָּל דְבוּר שֶׁלוֹ הוּא כָּל חַיּוּתָנוּ. בְּכָל דְבוּר שֶׁגִּלָּה הוּא מְקַרֵּב אוֹתָנוּ, מְאִיר בָּנוּ וּמְגַלֶּה לָנוּ אֶת הַשֵּׁם וְהַתִּשׁוּבָה וְכָל דְבוּר שֶׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים. רַק אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה, לְקַבֵּל בְּאַמוּנָה, כָּל מַה שְׁמַלְמֵד אוֹתָנוּ - לְקַיֵּם. לְבַטֵּל דַּעְתּוֹ, לֹא לְחַפֵּשׂ דְרָכִים וְלֹא לְהִיּוֹת 'חֶכֶם'. לְלַמֵּד בְּתַמְיֵמוֹת, לְקַבֵּל. כָּל דְבוּר שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל - מִן הַשָּׁמַיִם, מִן הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ בְּעֶצְמוֹ, כָּל דְבוּר שֶׁלוֹ, רְפוּאוֹת וְיִשׁוּעוֹת.

הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ יַעֲזֹר שְׁנֵזֶכֶה יַחַד לַעֲסֹק בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ שֶׁהוּא גּוֹאֵל וּמְחַיֶּה כָּל יִשְׂרָאֵל, כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֵיךְ שֶׁהוּא, אֵיךְ שֶׁאֲנַחְנוּ!

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא עֲנִין נוֹרָא, פֶּלֶא נוֹרָא שְׁעוֹד לֹא הָיָה כְּזֶה בְּעוֹלָם מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. הוּא כּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד עִם כָּל הֶרְפוּאוֹת. זֶה פֶּלֶא שְׁלֵא הָיָה מֵעוֹלָם, פֶּלֶא חֲדָשׁ...

הַעֲקָר הוּא הָאֲמוּנָה

רַבִּי יִשְׂרָאֵל הִגִּיעַ לְהִתְאַרְחַ בְּבֵיתוֹ שֶׁל חֲסִיד שֶׁבִקֵּשׁ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה...

"וַיֵּאֱמִינוּ בְּהַשֵּׁם וּבַמִּשָּׁה עַבְדּוֹ", אֲנַחְנוּ רוֹצִים רַק כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים וּמְבִינִים וְלֹא רוֹצִים אֲמוּנָה. אֲבָל הַעֲקָר הוּא הָאֲמוּנָה, וְהַעֲקָר הָאֲמוּנָה הוּא לְהִתְחַזֵּק בְּהַשֵּׁם וּלְהִתְחַזֵּק בְּהַמִּשָּׁה עַבְדּוֹ - "וּבַמִּשָּׁה עַבְדּוֹ". אֲנַחְנוּ הִזְרַע שֶׁל

הצדיק. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ דְרָכִים אִידָּ לְהַגִּיעַ לְאִמוּנָה בְּהַצְדִּיק, כִּי זֶה
הָעֵקֶר הַתִּקּוּן שֶׁלָּנוּ, הָעֵקֶר הַכֹּל.

אוי, אוי, זֶה לֹא עֵצָה לְשָׁכַב, לְשָׁכַב, לְשָׁכַב, רַק לְהִסְתַּוֵּב...

הָעֵקֶר הוּא הָאִמוּנָה. רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ אֹמֵר גַּם-כֵּן בְּזֶה הַלְשׁוֹן: "הָעֵקֶר הוּא
הָאִמוּנָה! דָּאס אִיז אִינְזֶער הָעֵקֶר, אִינְזֶער הַתִּקּוּן, אִינְזֶער הַרְפוּאָה,
אִינְזֶער הַגְּאֻלָּה, יָא. אִמוּנָה אִיז א-פֶּאד, א-פֶּאד" ("זֶה הָעֵקֶר שֶׁלָּנוּ, הַתִּקּוּן
שֶׁלָּנוּ, הַרְפוּאָה שֶׁלָּנוּ, הַגְּאֻלָּה שֶׁלָּנוּ, כֵּן. אִמוּנָה זֶה אִמְנוּת, זֶה אִמְנוּת").

וְאִמוּנָה הוּא לְהֵאֱמִין בְּהַצְדִּיק - "וּבְמִשָּׁה עֲבָדוֹ", וְגַם שִׂיֵּאֱמִין בְּעֲצֻמוֹ,
שֶׁאֲנִי כְּמוֹ שְׂאֲנִי, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב אוֹתִי וְרוֹצֵה אוֹתִי שֶׁאֲשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
וְרוֹצֵה שֶׁאֲנִי אֶתְגַּבֵּר וְאֶהְיֶה גִבּוֹר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, לֹא לְהִיּוֹת שְׂלֵמִזְלִינִיק
(רַע-מִזְל).

אִמוּנָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה אוֹתִי וְרוֹצֵה שִׂיְהִיָּה לִי אִמוּנָה בְּהַצְדִּיק,
וּבְעֲצֻמִּי.

לְהֵאֱמִין בְּנוּ בְּעֲצֻמִּי, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה אוֹתִנוּ כְּמוֹ שְׂאֲנַחְנוּ, כֵּן.

אוי, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק לְחַפֵּשׂ אִמוּנָה, צְרִיכִים לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְחַזֵּק
וּלְעַבֵּד הַשֵּׁם וּלְהִתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה. צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק...

אִמוּנָה זֶה דְּבַר קָל, מְלָה אַחַת וְלֹא הַרְבֵּה דְּבָרִים. זֶה לֹא דְּבַר שִׂיְכּוּלִים
לְהִבִּין, זֶה דְּבַר רוּחָנִי - אִמוּנָה, זֶה תְּלוּי בְּלֵב. זֶה דְּבַר קָל - אִמוּנָה, לֹא
צְרִיכִים לַעֲמֹל, לְחַפֵּשׂ, צְרִיכִים רַק הֵלֵב שִׂיִּתְנַעֲנַע לְטוֹב, לְחַזֵּר לְטוֹב,
לְתוֹרָה, לְחַזֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. חֵס-וְשָׁלוֹם כָּכָה בְּלִי אִמוּנָה הוּא בְּלִי חַיּוּת,
בְּלִי הַכֹּל, בְּלִי נְשָׂמָה. הָעֵקֶר הוּא הָאִמוּנָה.

אֲנוּ צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד לְזָכוֹת לְאִמוּנָה. בְּלִי אִמוּנָה אִין שִׂמְחָה אִין
חַיּוּת. צְרִיכִים לְהִתְגַּבֵּר בְּכָל הַכַּח לְהִתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה, זֶה הָעֵקֶר הַתִּקּוּן
וְהָעֵקֶר הַגְּאֻלָּה שֶׁלָּנוּ, הָעֵקֶר הוּא הָאִמוּנָה!

הָעֵקֶר הוּא הָאִמוּנָה בְּהַשֵּׁם וּבְמִשָּׁה עֲבָדוֹ, זֶה הָעֵקֶר. הָאִמְתּוּת, הָאִמוּנָה. אִין
אִמוּנָה בְּלִי אִמְתּוּת, וְאִין אִמְתּוּת בְּלִי אִמוּנָה.

אֲנִי מִיּוֹם שֶׁנּוֹלַדְתִּי אֲנִי חָלֵשׁ, אֲנִי תָמִיד הֵייתִי חָלֵשׁ, אֲנִי לֹא רְצִיתִי לֹא
לְלַמֵּד וְלֹא לְהִתְפַּלֵּל, רַק לְשָׁכַב. אִי אֶפְשֵׁר לְהִיּוֹת כָּכָה. כָּאֲלוּ מִשָּׁהוּא עוֹמֵד
עַל-יָדֵי וְאוֹמֵר לִי: "אַל תַּעֲמֹד, רַק תִּשְׁכַּב". וְאֲנִי אֹמֵר לוֹ: "אֲנִי לֹא רוֹצֵה
לְשָׁכַב, מָה אַתָּה רוֹצֵה מִמֶּנִּי?"

נוּ, כָּל הַיּוֹם כָּכָה - לְשָׁכַב, זֶה לֹא טוֹב, הַגּוֹף צָרִיךְ לְטִיֵּל, לְלַקֵּת, לְהִסְתַּוֵּב
בְּבִית, נַעֲלָה עַל הַמְדַּרְגּוֹת, לֹא לְשָׁכַב. אוֹלַי יֵשׁ לָךְ זְמַן, גַּלְדֵּךְ קָצֵת לְטִיֵּל,

אולי גלדך למקוה, תנדרז, צריכים למהר ולהזדרז בזה העולם, כל רגע הוא
בחשבון...

רבינו הקדוש מדבר הרבה מזה וגם מדבר הרבה משמחה. רבינו ורבי נתן
מחזקים אותנו ומעוררים אותנו שניזכה לשמחה. מה זה שמחה? לשמח
בעצמנו, שגם אני כמו שאני, השם יתברך רוצה אותי שאחפש דרכים
לחזר לתורה, לקדשה.

מאמינים בשם, שירה שמחה, "שירו להשם כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה
ביים".

"סוס ורוכבו רמה ביים" - סוס זה הסטרא-אחרא.

עז, עז, "עזי, וזמרת יה" (הצדיק האמת נקרא עז).

"ויהי לי לישועה" - לשון ישועה.

"דרשו השם ועזו, בקשו פניו תמיד" (שצריכין לבקש את השם יתברך,
הינו, לזכות לאמונה שלמה, וזה אי אפשר כי אם על-ידי שידרשו ויבקשו
את השם ועזו, הינו הצדיק).

וזה עקר התקון, לא חס-ושלום.. לפל. רק לשמח ולהתחזק בהשם. וגם
אנחנו צריכים לעזר לעצמנו. כן, לחפש דרכים איך לחיות ולא למות. זה
מיתה אם שוכבים ולא עושים כלום, זה מיתה. כששוכבים יכול להפגס
איזה תאונה, בשביל זה רק כשמתעוררים מהשנה - תכף יתן מים וירחץ
הידיים, שהטמאה תלך מאתנו.

נו, אולי גלדך כמו שהולכים ומחפשים איזה דבר, גלדך נחפש איך זוכים
לתקון, לגאולה, איך זוכים. אולי גלדך קצת, נעשה עצמנו שמח, כאילו
אנחנו שמחים. אף-על-פי שהשמחה רחוקה מאתנו, אבל היא רחוקה
והיא קרובה, היא קרובה מאוד...

אחה! מה שיש לנו, יש לנו אבא רחמני כזה שאוהב אותנו כל-כך. השם
יתברך אוהב אותנו, מחיה אותנו ואומר לנו: "בואו, בואו, בואו. בואו
אלי ויהיה טוב".

אנחנו תמיד נגיד מה שפתוב בתורה, אנחנו צריכים רק להגיד בפה, אז
יהיה טוב. כל דבור שמדברים עם השם יתברך זה כלי לקבל אור גדול,
אור פלא.

אני ראיתי איך רבי ישראל קרדונר היה טוען טענות, הוא היה לו טענות
אצל השם יתברך, הוא דבר אתו כמו שאנחנו מדברים, כמו עם חבר, ככה
הוא עשה עם הידיים, "אתה אומר ככה, יהיה ככה. נעשה כמו שאתה
רוצה.."

הוי אמונה כזו, מסירות נפש כזה.. אז אנחנו יש לנו מקום אצל השם
יתברך כמו שאנחנו. הוא משגיח עלינו, הוא שומר אותנו, והוא עושה
עמנו נסים ונפלאות וחסדים כאלה שאין בעולם!

אוי יוי יוי יוי.. יש לנו חדשות כאלה, נפלאות כאלה שעדין לא נתגלה
בעולם, שהם כל חיינו. הנסים שיש היום לא היה בשום זמן, עוד לא
נתגלה בעולם. בא כבר רבנו בעולם, יש לנו כבר כל.. הכל, כל התורה וכל
החסדים וכל הפלאות!

תפלה לזכות לאמונה ורפואה

רבנו של עולם מלא רחמים, עושה פלא, אשר אתה עושה נפלאות בכל
עת, וכבר עשית עם ישראל נסים ונפלאות גדולות ונוראות בכל דור ודור,
רחם עלינו עתה בדור הזה בצוק העתים הללו אשר האמונה הקדושה
נפגמה מאד בעוונותינו הרבים, ורבים מבני עמך נכשלו, עשה עמנו
נפלאות וזכנו לחתר ולגלות המים עמקים שמהם גדלה האמונה
הקדושה, ונזכה לחפש את עצמנו תמיד בכל עת איך אנו או חזים באמונה
הקדושה, ולהתחזק באמונה יתרה בכל עת בתם לבב באמת כרצונך הטוב
באמת. ונזכה להעלות האמונה הנפולה, ולתקן כל פגמי האמונה, ותתגדל
ותתחזק האמונה הקדושה בכל עז ותעצומות, ונזכה להאמין בך
ובצדיקיך האמתיים באמונה חזקה ונכונה, באמונה שלמה וקדושה, זכה
ונכונה צחה וישרה וברורה, בלי שום בלבולים ומחשבות זרות כלל. ונזכה
להמשיך רפואה שלמה לכל חולי עמך בית ישראל, (ובפרט לפלוני בן
פלוני), אל נא רפא נא לו רפואת הנפש ורפואת הגוף, והעלה ארוכה
ומרפא לכל תחלואינו ולכל מכאובינו, ותבטל ותסיר כל המכות
המפלאות וחלים רעים ונאמנים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל,
ותשלח רפואה שלמה מן השמים לכל אותן הנפשות אשר כבר הפלאת
את מכותם ובאו עליהם המכות המפלאות שאין מועיל להם שום רפואה
בעולם, ולא תפלה וזכות אבות, ולא שום קול צעקה ואנחה, אשר כל זה
נמשך מפגם האמונה. אָנָּה ה', רחם עליהם ועלינו למענך, ולמען כל
הצדיקים האמתיים, ועשה כגדל נפלאותיך הנוראות, ותסיר מחלה
מקרבנו, ותשלח להם ולנו רפואה שלמה בתוך כל חולי ישראל, כי אל
מלך רופא נאמן ורחמן אתה. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה'
צורי וגואלי. (המלקט והמסדר, ישראל דב אודסר)

בדבור אחד!

רבי ישראל והחסידים שרים בשמחה,

"אשרינו, אשרינו, אשרינו,

שיש לנו רבי כזה.."

אהה! רבנו, רבנו, רבנו...

אוי אשרינו, אשרינו, אשרינו, אשרינו...

אשרינו שיש לנו רבי כזה שהוא יכול לרפאות מחלות שאין להם רפואה, והוא יכול לרפאות תכף, כל המחלות! אוי, כל הישועות, כל מיני רפואות שלא היו מעולם!

אוי ווי, אוי ווי, אוי ווי, מה שהוא יכול לעשות עמנו ועם כל העולם, מי יכול לדבר! הוא נותן לנו בדבוריו הקדושים, הוא נותן לנו מתנות כאלה שלא היה מעולם, שלא נתגלה עדן כלל בעולם, והכל לטובתנו, שיוכל לרפאות אותנו, להחיות אותנו, לחדש אותנו. מי יכול לדבר מה שיש לנו, אוי הרבי הרבי הרבי...

כל העולם יצעקו: "הרבי, הרבי, הרבי, הרבי", כל העולם! אוי, רבי כזה...

נסים ונפלאות שיש בעולם הזה אור כזה - אי אפשר להבין, לא על חנם חפנו כל-כך זמן על משיח צדקנו. משיח צדקנו יהיה תלמיד רבנו! (צוחק)...

אוי ווי, אוי ווי.. כל הגדולים וכל הגאונים לא יודעים דבור אחד מרבנו. אם היו יודעים טפה מן הים, כל העולם לא היה יכול לקבל אור כזה שמגלה לנו איך לחיות בכל רגע כל ימי חיינו. הכל כתוב בכל דבור של רבנו ז"ל, כל העולם עם כל מה שחסר להם וכל הרפואות וכל הישועות, בכל דבור של רבנו! אם הוא כבר ישנו בעולם, יש כבר 'לקויטי מוהר"ן', 'לקויטי תפלות', 'לקויטי הלכות', יש כבר אורות כאלה, פלאות כאלה שלא נתגלה בעולם, רק רבנו הקדוש. הוא מרפא כל העולם, כלם, בדבור אחד.

אין פה לדבר מה שיש בדבור אחד של רבנו. אפלו אם נדבר כל ימי העולם - לא יספיק אפלו על דבור אחד שלו. זה כח כזה, חכמה כזה שעדין לא היה בעולם והוא יהפך והוא ירפא ויחדש.

אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים עֲדֵין כָּל־מִרְבֵּנוּ, אֲנַחְנוּ וְכָל הָעוֹלָם וְכָל הַדּוֹרוֹת
הַעֲתִידִים לְבוֹא - עוֹד לֹא מִסְפִּיק לְהַשִּׁיג דְּבוּר אֶחָד מִרְבֵּנוּ!

כָּל הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים אֶפְלוּ דְבוּר אֶחָד מִרְבֵּנוּ, כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַחֲכָמִים, כָּל
הַגְּאוּנִים וְכָל הַגְּדוֹלִים עִם כָּל הַחֲכָמָה שֶׁלָּהֶם אֵין לָהֶם אֶפְלוּ טִפָּה אַחַת מִן
הַיָּם הַגְּדוֹל מֵה שֵׁישׁ בְּדְבוּר אֶחָד מִרְבֵּנוּ. לֹא יִהְיֶה לָּהֶם זְמַן לְדַבֵּר אֵיזָה
דְּבוּר, לֹא יִסְפִּיק הַזְּמַן לְשַׁבַּח לְסַפֵּר פְּלִאוֹת שֶׁל דְּבוּר אֶחָד מִרְבֵּנוּ. יָם, יָם
- לֹא מִסְפִּיק לְהַגִּיד אֶפְלוּ עַל דְּבוּר אֶחָד שֶׁל רַבֵּנוּ. וְכִשְׁהֵם יִרְגִּישׁוּ אֶת זֶה
וְיִרְאוּ בְּעֵינֵיהֶם מֵה שֵׁזָה כָּל דְּבוּר שֶׁל רַבֵּנוּ, הִסְפוּרֵי מַעֲשֵׂי־וֹת, הִלְקוּטֵי
מוֹהַר־וֵן, הִלְקוּטֵי הַלְכוֹת, הִלְקוּטֵי יַעֲזוֹת, הִלְקוּטֵי תַפְלוֹת, מֵה שֵׁזָה...
זֶה כַּח וְחֲכָמָה כְּזֶה חֲדָשׁ שֶׁעֲדֵין לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם כָּל־ל. וְכִשְׁזָה יִתְגַּלָּה -
יִהְיֶה עוֹלָם חֲדָשׁ!

יִתְגַּלָּה לָנוּ עַכְשָׁיו בְּדוּר הַזֶּה אִזְר פְּלֵא כְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם כְּזֶה. עֲתִיד
לְבוֹא לָנוּ פְּלִאוֹת כְּאֵלֶּה מִן הַשָּׁמַיִם, אִישׁ כְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם, שֵׁזָה יֵאִיר
וְיִבְהִיר לָנוּ כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַחֲכָמָה.

לֹא עַל חֲנָם הָיָה הַנְּגוּנִים שֶׁלָּנוּ "אֲשֶׁר־יִנּוּ, אֲשֶׁר־יִנּוּ, אֲשֶׁר־יִנּוּ", עַל כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר צְרִיכִים לוֹמַר "אֲשֶׁר־יִנּוּ" כָּל יְמֵינוּ וְכָל הָעוֹלָם, אֲשֶׁר־יִנּוּ שֵׁישׁ כְּבָר
אִזְר כְּזֶה בְּעוֹלָם, פְּלֵא כְּזֶה. אִזְר אֲשֶׁר־יִנּוּ מֵה טוֹב חֲלֻקְנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ
וּמֵה יָפָה יִרְשָׁתָנוּ. אֲשֶׁר־יִנּוּ, אֲשֶׁר־יִנּוּ, אֲשֶׁר־יִנּוּ...

אִזְר וּוֵי, תּוֹרָה כְּזֶה כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ יֵשׁ לָנוּ, תּוֹרָה כְּזֶה בְּנִגְלָה וּבִנְסֻתָּר, וְדְבוּר
אֶחָד מִרְבֵּנוּ - כּוֹלֵל הַכָּל! בְּשִׁבִיל לְרַפְּאוֹת אוֹתָנוּ, בְּשִׁבִיל לְחֲדָשׁ אוֹתָנוּ
וּלְרַפְּאוֹת אוֹתָנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה. מִי יִכּוֹל לְסַפֵּר, מִי יִכּוֹל לְתַאֵר!

לְמִי יֵשׁ דְּבוּר לְדַבֵּר מֵאוֹר כְּזֶה שֶׁהוּא רְפוּאָה כְּזוֹ, חֲכָמָה כְּזוֹ, שֶׁהוּא מְהַפֵּךְ
הַכָּל, כָּל הַכְּפִירָה וְכָל הַרְשָׁעִים הוּא מְקַרֵּב לְהַשִּׁים יִתְבַּרְךָ וְנַעֲשִׂים צְדִיקִים
קְדוֹשִׁים. "יֵשׁ עֲנִין שֶׁנִּתְהַפֵּךְ הַכָּל לְטוֹבָה", הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא רָצוּ לְהֶאֱמִין
בְּשֵׁם וּבִתּוֹרָה וְעָשׂוּ מֵה שֶׁעָשׂוּ, וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּדְבוּר אֶחָד הוּא מְנַצֵּחַ אוֹתָם,
הוּא מְאִיר בָּהֶם אִזְר כְּזֶה שֶׁהֵם לֹא רוֹצִים שׁוּם תַּאֲוָה, הֵם רוֹצִים רַק לְעַבֵּד
הַשֵּׁם. כּוֹפְרִים גְּמוּרִים, כּוֹפְרִים גְּמוּרִים - וְהֵם יִהְיוּ צְדִיקִים קְדוֹשִׁים.
דְּבוּר אֶחָד מִסְפִּיק לְכָל הָעוֹלָם. דְּבוּר אֶחָד שֶׁלוֹ שֶׁהוּא מְגַלָּה, הוּא מְחַדָּשׁ
וּמְרַפֵּא כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַכּוֹפְרִים, כָּל הַרְשָׁעִים. אֲשֶׁר־יִנּוּ שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה,
פְּלֵא כְּזֶה, אִזְר כְּזֶה...

וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ כָּל־כֶּךָ בְּכָה לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עֲלֵינוּ, הוּא הַתְּפִלָּל עֲלֵינוּ: "מֵה
יִהְיֶה מֵאַחֲרֵינוּ, מֵה יִהְיֶה מֵהֶם!" וְהוּא גָּלָה אוֹרוֹת כְּאֵלֶּה, אֶפְלוּ לְחוֹלִים
שֶׁאֵין לָהֶם תִּקְוָה, אֵין לָהֶם רְפוּאָה וְשׁוּם תִּקְוָה, וְהוּא בְּדְבוּר אֶחָד מְחַיֶּה
מְרַפֵּא וּמְחַדָּשׁ כָּל הָעוֹלָם, בְּדְבוּר אֶחָד! הוּא מְחַדָּשׁ כָּל הָעוֹלָם עַל־יְדֵי
חֲכָמָתוֹ וְעַל־יְדֵי כָּל דְּבוּר שֶׁלוֹ!

לְקוּי מוֹהַר"וֹ. דְבוּר אֶחָד שֶׁל לְקוּי מוֹהַר"וֹ זֶה כּוֹלֵל אֶת כָּל הַצְדִּיקִים
וְכָל הַתּוֹרָה. אֵין דְבוּרִים לְדַבֵּר...

אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאַנְחֵנוּ נִמְצְאִים עִכְשָׁו בְּעוֹלָם שְׂיֵשׁ כְּבָר הַלְקוּי מוֹהַר"וֹ בְּעוֹלָם,
הַלְקוּי תְּפִלוֹת, הַלְקוּי הַלְכוֹת, מַה שְׂזָה.. זֶה יִתְגַּלֶּה בְּבִיאַת מְשִׁיחַ
צְדִקְנוּ. יְבוֹא מְשִׁיחַ וְיִתְגַּלֶּה רַבְּנוּ וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה עוֹלָם חֲדָשׁ לְגַמְרִי, לֹא יִהְיֶה
בְּעוֹלָם הַכְּפִירָה, יִהְיֶה רַק אֲמוּנָה, אֲמוּנָה בְּאַמֶּת.

אוּי וּוי, אֲשֶׁרֵינוּ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֲסָדִים כְּאֵלֶּה וְנִסִּים וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁלֹּא
נִתְגַּלוּ מֵעוֹלָם. מִי יְכוֹל לְדַבֵּר לְסַפֵּר מַה שְׂיֵשׁ לָנוּ עִכְשָׁו בְּעוֹלָם הַזֶּה. רַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ נִמְצָא כְּבָר בְּעוֹלָם, יִהְיֶה עוֹלָם אַחֵר, עוֹלָם חֲדָשׁ. אֲשֶׁרֵינוּ, אֲשֶׁרֵינוּ,
אֲשֶׁרֵינוּ...

אִם כָּל הָעוֹלָם יִשְׁירוּ "אֲשֶׁרֵינוּ, אֲשֶׁרֵינוּ, אֲשֶׁרֵינוּ.." זֶה עוֹד לֹא כְּלוּם.
אֲשֶׁרֵינוּ שְׁנִמְצָא כְּבָר בְּדוֹרוֹתֵינוּ הַיְחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה - נְנַח נַחֵם נַחֵם
מֵאוּמָן. בְּכָל דְבוּר שֶׁלוֹ הוּא מְחִיָּה, מְרַפָּא וּמַחְדָּשׁ כָּל יִשְׂרָאֵל, בְּדְבוּר אֶחָד
שֶׁלוֹ, כָּל הַכּוֹפְרִים וְכָל הַרְשָׁעִים. "יֵישׁ עֲנִין שְׁנִתְהַפֵּד הַכָּל לְטוֹבָה" - זֶה רַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ, זֶה עוֹד לֹא אֶפְלוּ טַפָּה מִן הַיָּם...

זֶה נִסִּים, כָּל דְבוּר שְׁאַנִּי מְדַבֵּר זֶה כְּלוֹ נִסִּים, נִסִּים חֲדָשִׁים. אֲנִי שׁוֹכֵב פֶּה
וּמַחִי וְלִבִּי בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ, רַק לְחֹשֶׁב מְדַבֵּר אֶחָד מִרַבְּנוּ - הוּא יָם! כָּל דְבוּר.
דְבוּר אֶחָד הוּא הַיָּם הַגְּדוֹל, יָם הַחֲכָמָה, יָם כְּזֶה.. יָם שֶׁל רְפוּאוֹת וְיִשׁוּעוֹת,
יָם שֶׁל יִשׁוּעוֹת רְפוּאוֹת חֲדָשׁוֹת כְּאֵלֶּה לֹא הָיָה עַדִּין, לֹא נִתְגַּלֶּה עַדִּין
בְּעוֹלָם. עִכְשָׁו יִתְגַּלֶּה וְיִהְיֶה עוֹלָם חֲדָשׁ!

אַהֵה! בְּרַגַע אֶחָד הוּא מְאִיר כָּל הָעוֹלָם, מְכַנֵּס אֵשׁ בְּכָל הָעוֹלָם! הוּא יְכוֹל
לְבְרָא עוֹלָם חֲדָשׁ - בְּרַגַע אֶחָד!

כָּל דְבוּר שֶׁל רַבְּנוּ הוּא לְכָל הָעוֹלָם, דְבוּר אֶחָד - עַל כָּל הָעוֹלָם! בְּדְבוּר אֶחָד
שֶׁלוֹ זֶה כְּלָלִיּוֹת כָּל הַתּוֹרָה וְכָל יִשְׂרָאֵל וְכָל מַה שְׁנִגְלָה וּמַה שְׁעָתִיד
לְהִתְגַּלֵּת לָנוּ, הַכָּל בְּדְבוּר אֶחָד שֶׁל רַבְּנוּ. אַהֵה! מִי יְכוֹל לְתַאֵר, מִי יְכוֹל
לְדַבֵּר...

לֹא צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ, זֶהוּ יִשְׁנוּ כְּבָר, זֶה יִשְׁנוּ כְּבָר בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל אֶבֶן וּבְכָל
בְּנִין וּבְכָל אָדָם. מֵלֵא אוֹצְרוֹת, אוֹרוֹת כְּאֵלֶּה, פְּלָאוֹת כְּאֵלֶּה.. אֲנַחְנוּ נִקְבֵּל
אֶת זֶה.

כָּל הָעוֹלָם יִנְגְנוּ: "רַבְּנוּ, רַבְּנוּ, רַבְּנוּ, רַבְּנוּ.."

אוּי, אוּי, רַבְּנוּ, רַבְּנוּ, רַבְּנוּ, רַבְּנוּ, רַבְּנוּ, רַבְּנוּ...

געגועים כאלה..

חסיד הגיע בהתלהבות לרבי ישראל לספר לו מהספר הקדוש שהבעיר את לבו לעבודת השם, הספר 'השתפכות הנפש'...

אשרינו שזכינו לזה שרבונו הקדוש נתגלה עכשו בהחשך הזה, שנתגלה אור כזה שלא היה מעולם. קדשה כזה, אמת כזה לא רואים, לא רואים. עכשו הוא זמן הגאולה, אני רואה ומרגיש שזה הזמן של עכשו הוא הזמן הנכון. האור שיהיה זה יהיה אורות כאלה שאין לשער. אנחנו צריכים להתגעגע מאד להתפלל לפני השם יתברך הרבה שנוצה לתשובה שלמה, רק רבונו הקדוש הוא מתקן אותנו ואת כל העולם ונותן לנו לב חדש, כל יום לב חדש.

אני זוכר איך שרבי ישראל קרדונו היה תמיד מדבר עם השם יתברך כמו שאנחנו מדברים, יושבים ומדברים, ככה הוא ישב עם רבונו ובקש ממנו שיזמין לו איזה דבר לעשות, ורבונו הקדוש האיר לו בכל דבור, האיר לו לכל מקום שהוא צריך לעזר והוא נעשה חדש. רשע גמור שהיה משקע בתוך כל התאוות ונעשה צדיק כזה, צדיק קדוש כזה.. לא רואים כזאת.

אני לא מספר שקר ולא גזמאות, אני ראיתי איך רבי ישראל דבר עם השם יתברך בדמעות חמות כמו אש! והיה כל החדר, כל המקום, היה קדוש! הכל היה רטב מהדמעות שלו, הארץ והכל, כן. הוא היה מדבר עם השם יתברך בדמעות כאלה, נסים שהוא נשאר בחיים...

אני ראיתי את זה בעיני, ומה שראיתי זה לא כלום, אפלו כטפה מן היים. לא רואים דבר כזה בכל העולם. כל העולם לא יודעים שהם צריכים לדבר עם השם יתברך. כל העולם, כל הלומדים, כל הגאונים, לא יודעים שהם צריכים לדבר עם השם יתברך, הם חושבים: "מה, אני צריך לדבר עם השם יתברך, מה יהיה לי מזה, אני אהיה למדן מזה?" הם לא רצו, הם רצו להיות למדן מפרסם בעולם, עם כבוד וכסף.

זה לא על חנם היו אנשי שלומנו, אנשי רבנו - אנשי קדש, זה לא על חנם. רבונו הקדוש נתן לנו בכל רגע לב חדש ודבורים כאלה קדושים חדשים ונתשובה חדשה. לא רואים דבר כזה בכל העולם, כל העולם לא יודעים - רק ללמד, להיות למדן ומפרסם בעולם, אבל לדבר עם השם יתברך?! רק רבונו הוא מודיע לנו, רבונו הקדוש תקן לנו לדבר בכל יום לא פחות משעה עם השם יתברך. נו, דבר זה ידוע בעולם!?

אני ראיתי, אני ראיתי אמת כזה, מסירת נפש כזה.. אבל זה מקבלים רק מרבנו. לדבר עם השם יתברך - רק כשיודעים את רבונו!

יש ה'לקויטי תפלות', ה'לקויטי תפלות' כּלוּ מְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, כֹּל יְהוּדֵי מְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, תּפִלָּה עוֹלָה עַל הַכֹּל. ה'לקויטי תפלות' הוא מְחַדֵּשׁ אוֹתָנוּ, הוּא מְתַקֵּן אוֹתָנוּ, הוּא מְקַרֵב אוֹתָנוּ לַתּוֹרָה וּלְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ בְּאַמֶּת. עוֹד לֹא נִשְׁמַע דְּבַר כָּזֶה בְּעוֹלָם, פֶּלֶא כָּזֶה. כֹּל הָעוֹלָם חוֹשְׁבִים: "מִי שְׁמַדְבֵּר עִם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ הוּא עִם-הָאֲרֶץ, הוּא לֹא יוֹדֵעַ לְלַמֵּד, הוּא יוֹדֵעַ רַק לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ".

הוּי ה'לקויטי תפלות'.. רְאוּי שְׁאַנְחָנוּ נְעַסֵּק בְּזֶה הַרְבֵּה, זֹכִים לְאוֹרוֹת כְּאֵלוּ שֶׁלֹא נִתְּגַלוּ עַדִּין בְּעוֹלָם! שְׁנִזְכֶּה לְהַגִּיד הַרְבֵּה 'לְקוֹיטֵי תפלות' וְהַרְבֵּה 'לְקוֹיטֵי הַלְכוֹת', זֶה דְּבוּרִים שֶׁל מְשִׁיחַ, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה טַפָּה מִן הַיָּם...

מַה זֶה הַתְּבוּדָדוֹת? שִׁיחָה, מְשִׁיחַ לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, הוּא מְסַפֵּר מְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ מַה לַעֲשׂוֹת, אֵיזָה עֲצָה. אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים בְּתוֹרָה שְׁשִׁיחָה זֶה עֲנִין שֶׁל מְשִׁיחַ - מְשִׁיחַ, מְלִשׁוֹן שִׁיחָה. הָעֲנִין שֶׁל מְשִׁיחַ הוּא שִׁיחָה, לְדַבֵּר לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ וּלְהַתְּפַלֵּל לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ בְּכֹל לְבָבוֹ וּבְכֹל נַפְשׁוֹ. "וַיֵּצֵא יָצֵחַק לְשׁוֹחַ בְּשִׂדָּה" - הוּא הֶלֶךְ, הוּא הָיָה לוֹ שִׁיחָה, הוּא סִפֵּר וְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ עַל הַכֹּל.

רוֹאִים אֲנַחְנוּ שֶׁהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ נָתַן לוֹ שֵׁם שֶׁל מְשִׁיחַ מְלִשׁוֹן שִׁיחָה, שֶׁהוּא דְּבַר לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ תְּמִיד. זֶה מְשִׁיחַ - מְשִׁיחַ, הוּא מְדַבֵּר תְּמִיד עִם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ...

רַבִּי נָתַן מְפָרֵשׁ וּמְבַאֵר מַה שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ, הוּא נִסֵּעַ מִבְּרֶסֶלֶב לְאוּמָן אַחַר הַשְּׂרָפָה, וְעַל הַדֶּרֶךְ הַזֹּאת גָּלָה רַבְּנוּ דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה שְׁאֵי אֶפְשֶׁר לְגַלוֹת. לְהַגִּיד "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם..", זֶה כֹּל הַחֲכָמוֹת, הַכֹּל, לְבַכּוֹת לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ תְּמִיד. עֲנִין שִׁיחָה - זֶה מְשִׁיחַ, הוּא מְדַבֵּר מְסַפֵּר לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ כֹּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, זֶה שִׁיחָה. גַּם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ הוּא עֲנִין שֶׁל נְחֻמָּה וְדְבוּרִים, לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ. נִחַ נְחַמְךָ נְחֻמְךָ מְאוּמָן, הוּא הַשְּׁלִיךְ כֹּל הַחֲכָמוֹת - רַק תּפִלָּה!

כֹּל הָעוֹלָם, אֶפְלוּ הַלוֹמְדִים הַגְּאוּנִים רְחוּקִים מְזָה, כֹּל הָעוֹלָם לֹא רָצוּ לְקַבֵּל, "מַה זֶה, תּפִלָּה? מַה יְהִיָּה מְזָה אִם הוּא יִגִּיד רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָבָא, אָבָא, אָבָא רְחֻמְנֵי רַחֵם עָלַי.."

אָבָל כְּמוֹ הַלֵּב שֶׁל רַבְּנוּ - לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, הוּא בּוֹעֵר, כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבִּי נָתַן: "בְּבְרֶסֶלֶב בּוֹעֵר אֵשׁ, תֵּן אֶת הָאֵשׁ בְּלִבִּי!"

גְּאוּן כָּזֶה כְּמוֹ רַבְּנוּ לֹא הָיָה, כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ: "חַדוֹשׁ כְּמוֹנֵי עַדִּין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם!" מַה זֶה הַחַדוֹשׁ? שֶׁהוּא מְשִׁיחַ עִם הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ תְּמִיד. אוּי, אוּי, בְּבְרֶסֶלֶב בּוֹעֵר אֵשׁ, תֵּן אֶת הָאֵשׁ בְּתוֹךְ לִבִּי...

אֲנִי רְאוּתִי אִידֵךְ רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּכָה בְּדַמְעוֹת לְרַבִּי שְׁמַעוֹן עַל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, הוּא בְּכָה.. אֵינְנִי יוֹדֵעַ אִם נִמְצָא בְּאֶדָם כָּל-כָּךְ מִיָּם, כָּל-כָּךְ דְּמַעוֹת, "אָבָא רְחֻמְךָ, אָבָא רְחֻמְנֵי, אָבָא רְחֻמְנֵי, רַחֵם עָלַי, רַחֵם עָלַי, אֲנִי רוֹצֶה לִישׁוֹן

וְלֹאכֹל, מֵהַ יְהִיָּה הַתְּכָלִית מְזָה, רַחֵם עָלַי שְׂאֵדַע אֵיךְ לֵאכֹל, אֵיךְ לַעֲבֹד הַשֵּׁם".

הַדְּמָעוֹת שֶׁלּוֹ שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּכָה עַל הַצִּיּוֹן שֶׁל רַבִּי שְׂמַעוֹן, הָיָה עַל הָאָרֶץ כְּמוֹ שְׂשׂוּפְכִים פַּח מִים, בְּחָרָף, בְּקוֹר. הָיָה מְלֵא מִים מִהַדְּמָעוֹת שֶׁהוּא בָּכָה לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּרְחַם עָלָיו. אֵין לִי שׂוֹם לְשׂוֹן לְדַבֵּר עַל זֶה, עַל זֶה שֶׁרַבְּנוֹ וְאַנְשָׁיו הֵם בְּכוֹ שֶׁיִּתְּנוּ לָהֶם יִרְאֵת שְׂמִים, מֵהַ הוּא בִקְשׁ? שֶׁיְהִיָּה יְחִיד עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא יְדַבֵּר וְיִשְׁיַח לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. צְרִיכִים בְּכָל יוֹם לְהִתְחַדֵּשׁ וְלוֹמַר הַרְבֵּה תְּפִלוֹת, אֲזִי יְהִיָּה אֲנִשִּׁי רַבְּנוֹ...

אוֹי, רַק לְשִׁמְעַ אֵיךְ רַבִּי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹמֵר: "רַבְּנוֹ שֶׁל עוֹלָם" - מְסַפֵּיק לְכָל הַחַיִּים. מִי יָכוֹל לְסַפֵּר עֲנִינִים כְּאֵלֶּה, בְּאַהֲבָה כְּזוֹ, בְּגִבּוּרָה כְּזוֹ, בְּקִדְשָׁה כְּזוֹ, אוֹר כְּזֶה.. רַק לְשִׁמְעַ דְּבוּר אֶחָד, דְּבוּר אֶחָד אֵיךְ שֶׁרַבִּי יִשְׂרָאֵל אָמַר: "רַבְּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲבֹאֵלָה אֲבֹאֵלָה..". הוּא בִקְשׁ אוֹתוֹ: "אֲבֹאֵלָה.. רַחֵם עָלַי, אֲנִי כָּל-כָּךְ רַחוּק, נִתְרַחַקְתִּי מֵאֵד, אֲנִי אֵי אֶפְשֵׁר לִי לְהִתְפַּלֵּל. אֲבֹא, רַחֵם עָלַי..", אֵיזָה מִן הַתְּבוּדוֹת, אֵיזָה מִן תְּפִלָּה.. אֵין בְּעוֹלָם! רַק רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ!

אֵיךְ הוּא הֵלֵךְ לַיַּעַר, אֶף אֶחָד לֹא יָדַע, וְהוּא בָּכָה וְצָעַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: "רַחֵם עָלַי, רַבְּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲבֹאֵלָה, אֲבֹאֵלָה..". הוּא אָמַר: "אֲבֹאֵלָה..". הָיָה אֵשׁ!

אֵי, רַבִּי יִשְׂרָאֵל עָלִיו-הַשְּׁלוֹם, הוּא כָּל-כָּךְ בָּכָה: "רַבְּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲבֹאֵלָה רַחֵם עָלַי, אֲנִי כָּל-כָּךְ רַחוּק, אֲנִי לֹא מְרַגֵּישׁ טַעַם מִהַתּוֹרָה, מִהַתְּפִלָּה. אֲנִי רַחוּק מֵאֵד, רַחֵם עָלַי, רַחֵם עָלַי, אֲבֹאֵלָה אֲבֹאֵלָה..".

מִי יָכוֹל לְשִׁמְעַ דְּבָרִים כְּאֵלֶּה שֶׁבָּעָרוּ כְּאֵשׁ, וְהוּא הָיָה עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּיחַד וְהָיָה בּוֹכָה לְפָנָיו: "רַבְּנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל, אֲנִי לֹא מִתְפַּלֵּל, אֲנִי אוֹכֵל כְּמוֹ שֶׁאֲנִי אוֹכֵל, מֵהַ יְהִיָּה הַתְּכָלִית מְמִנִּי..". הוּא הָיָה בּוֹכָה לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלְפָנֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּר-יֹחָאֵי, הוּא הָיָה בּוֹכָה וּמִתְגַּעְגַּע כָּל-כָּךְ, כָּל הַשְּׁלַחַן הָיָה רְטֹב מִהַדְּמָעוֹת, וְגַם הַרְצָפָה, נִעְשָׂה בְּבִית כְּמוֹ שְׂשׂוּפְכִים פַּח מִים מִהַדְּמָעוֹת שֶׁלּוֹ. כֵּן, כְּכֹה הָיָה הַלֵּב בּוֹעֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. מִי שֶׁרָאָה הַפְּנִים שֶׁלּוֹ בְּזִמּוֹן שֶׁאָמַר "רַבְּנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲבֹאֵלָה אֲבֹאֵלָה..". מִי יָכוֹל לְתַאֵר דְּבִקּוֹת כְּזֶה, מְתִיקוֹת כְּזֶה, הוּא הָיָה יְחִיד עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהוּא דִבֵּר אִתּוֹ כְּמוֹ עִם אֲבֹא רַחֲמָנִי. מִי יָכוֹל לְתַאֵר, מִי יָכוֹל לְשַׁעַר גְּעֻגוּעִים כְּאֵלֶּה, חַיִּים כְּאֵלֶּה...

רַב מְעַנְדֵּל לִיטְוָאק הוּא הֵלֵךְ לְהַתְּבוּדָד, וְנִסַּע גִּנְרֵל גְּדוֹל עִם צְבָא וְשִׁמְעַ אֵיךְ שֶׁרַב מְעַנְדֵּל לִיטְוָאק הָיָה אוֹמֵר: "אֲבֹאֵלָה, אֲבֹאֵלָה, אֲבֹאֵלָה..". אֲזִי הַגִּנְרֵל עָמַד וְעָמְדוֹ כָּל הַחַיִּלִּים וְהוּא אָמַר לָהֶם: "שְׂמַעוּ, שְׂמַעוּ מֵהַ שְׂאוֹמֵר זֶה, מִי שִׁמְעַ דְּבַר כְּזֶה!"

הוא עמד והוא לא היה יכול ללכת הלאה, וכל החילים עמדו ושמעו הקולות וההתבודדות של רב מענדל ליטואק, אז אמר הגנרל הגדול לצבא: "אם אני היה בידי, אני הייתי נותן לו כל מה שהוא רוצה, הייתי נותן לו כל הכסף, כל מה שהוא מבקש - הכל הייתי נותן לו!" והלך...

אזי מה שיש בעולם, רק לשמע ההתבודדות של רבי ישראל, ושל זה ושל זה ושל זה, התבודדות כזה.. אין בעולם מתיקות כזה, חיים כאלה, אין בעולם. רק רבנו הקדוש הוא גלה טפה מן הים מה שיש, נפלאות...

אהה! רבי ישראל הוא אמר 'לקוטי תפלות', מי יכול לשער מה שהוא הרגיש בכל דבור ודבור של ה'לקוטי תפלות'. הדמעות יצאו מעיניו כמו מים, והוא היה חי חיים כאלה, חיים טובים, חיים מתוקים כאלה, חיים של אמונה, של בטחון. הוא התבודד בכל יום בקולות כאלה, בלב כזה.. מי רואה! אנחנו לא יודעים כלל מה שנעשה בעולם, רק רבנו הקדוש גלה טפה מן הים מה שיש בעולם, חיות כזה שיש לנו תורה כזו, מתיקות כזו, חיים כאלה. "אתה הראית לדעת כי השם הוא האלקים, אין עוד מלבדו!" חדשות, חדשות, חיים חדשים.

איי, מה זה אמונה שרבנו הקדוש מגלה בעולם, יראת שמים כזה, אמת כזה, מסירות נפש כזה, לא רואים ולא יודעים כלל מהאור והטוב שיש לנו. רבנו הקדוש אמר: "אם לא היינו שומעים ויודעים שיש רבנו של עולם כזה בעולם, אזי.. כלם לא היו רוצים להרויח כסף והיו רוצים רק לעבד השם", אנשים היו נותנים כל ימי חייהם, כל ימי חייו לשמע רק דבור אחד שיצא מפי רבי ישראל. כך וכך יהיה.

אזי רק לראות תפלה כזו, קול כזה, געגועים כאלה, זה לא מהעולם הזה, זה ברסלב...

אהה, רבי ישראל אמר "שירו לשם שיר חדש", שיר חדש, נו, נו...

ברוך השם אני כל שמחתי, אני שמח שזכיתי לשמע דבור אחד מההתבודדות של רבי ישראל. ים, ים, ים הגדול, דבור אחד "רבנו של עולם" היה ים, נעשה ים.

היה לי נס גדול, לולא הייתי מכיר את רבי ישראל קרדונו הייתי מת מזמן! לא הייתי יודע כלל מהחיים כאלה שיש כבר, 'לקוטי מוהר"ן', 'לקוטי הלכות', 'לקוטי עצות'...

אזי, אני זכיתי להכיר את רבי ישראל קרדונו, וראיתי מה זה יהודי ומה זה אמונה ומה זה תפלה. אני שמעתי את הקול שהוא היה מדבר עם השם יתברך, אני זכיתי לשמע קול כזה שכל העולם לא יודעים כלל מזה. קול כזה, חיים מתוקים כאלה.. לא יודעים כלל מה שיש בעולם. הוא טען בפה ועם הידים והרגלים, "רבנו של עולם, אבא, אבא יקירי, אבא

רחמני, אתה טוב, רחם עלי, אני רחוק מכל וכל, אני לא יכול להתפלל,
אני לא יכול ללמוד, מה יהיה התכלית ממני..”

התבודדות שכל העולם לא יודעים כלל מזה, כל העולם לא יודעים כלל
מהאמונה, מהחיות. ישנים, אוכלים וישנים, העולם לא יודעים - רק לישן
ולאכל. אבל זה יתגלה, יבוא משיח ויתגלה הכל. יבוא משיח ויתקן כל
העולם, יתקן אותנו ואת כל העולם, יהיה עולם התקון. יהיה עבודה קשה
מאד למשיח, הוא צריך להפוך כל העולם מהפוך אל הפוך, "אז אהפוך אל-
עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם השם לעבדו שכם אחד". משיח יבוא
ויתגלה כבוד השם ויתגלה כבוד מלכותו, יהיה שמחה בכל העולם, שמחה
כזה שירקדו כלם. בכל בית, בכל הרחובות, לא ישמע - רק קולות של
שמחה ורקודים.

אוי, אוי, יש יותר טוב מזה, להגיד "רבוננו של עולם?"

רבוננו של עולם, אבא'לה אבא'לה, רחם עלי, אני כל-כך רחוק, נתרסקתי
מאד, אני לא יכול להתפלל, לא יכול ללמוד, מה יהיה ממני, רחם עלי,
אבא'לה, אבא'לה...

אבל רבנו..

רבי ישראל שר יחד עם החברים בספה בצפת, וארבעת המינים בידיו...

רבי ישראל קרדונר הוא הלך לאומן מבית האבא שלו, הוא הלך לאומן
בלי כסף. והאבא אמר לו: "תן הנעלים, תן הבגדים, אתה לא בן שלי, אני
לא רוצה להכיר אותך, לך מכאן! אתה ברסלב!"

האבא של רבי ישראל היה עשיר גדול, הוא היה הסוחר הגדול בעיר, היה
לרבי ישראל ירשה גדולה, אבל האבא לא נתן כלום לרבי ישראל, הוא
אמר לו: "אתה לא בן שלי, אתה ברסלב, אתה לא תקבל ירשה כלום!"
אז רבי ישראל נשאר בלי ירשה, הוא לא בן שלי, הוא ברסלב...

אני גם-כן, האבא שלי היה עור, והיה בבית עניות גדול, והם בכו שניהם,
האבא והאמא: "אל תהיה ברסלב, תרחם עליך ועלינו ואל תהיה ברסלב,
מי יקח אותך לחתן? לא, שום אשה משום אדם לא יקח ברסלב. לא
תתחתן, אתה תמות בחור, בלי בנים בלי אשה, מה יהיה ממך! לא, אל
תהיה ברסלב". ואני אמרתי: "רק ברסלב, אני לא רוצה - רק ברסלב!"
האמא שלי נפטרה, קבלה חלשות, השם יתברך עשה נסים איך שחזרה
לחיים.

"לא יהיה לך אשה, ולא יהיה לך בנים ולא כסף", אז היום יש לי אשה,
ויש לי בנים, ויש לי כסף...

ברוך השם היום יש לנו חדר, יש מטרה, יש לנו ארון ויש הכל, הברסלבים
כבשו היום את כל העולם. משיח עוד לא בא? הוא יבוא בקרוב, זמן
הגאולה קרוב מאד. מה זה קרוב? מאתיים שנה גם-כן קרוב, מאה שנה
גם-כן קרוב. אנחנו סבלנו חמשת אלפים שנה, אז מאה שנה לא בא
בחשבון? אבל ברוך השם כבר יודעים שרבינו הוא הגאולה. ה'לקויטי
מוהר"ן הוא כבר הגאולה, ה'לקויטי תפלות' הוא הגאולה, ה'לקויטי
הלכות' זה הגאולה, כל דבור של רבינו הוא אור הגאולה.

יש בעולם כמו ה'לקויטי מוהר"ן? יש בעולם כמו ה'ספירי מעשיות'? ישבע
בעטלירסי יש עוד בעולם? רואים בעולם עוד מעשיות כאלו? כל העולם
אומרים ויודעים שמעשיות כאלה אין בעולם!

רבינו הקדוש הוא סוד כזה שעוד לא היה מיום בריאת העולם, לא היה.
אנחנו קבלנו התורה שבעל-פה והיה צדיקים כאלה, אבל רבינו.. פלא כזה
עוד לא היה בעולם!

היה כבר משה רבינו וכל הצדיקים, אברהם, יצחק, יעקב, אבל רבינו...

רבי נתן ישב פעם בהספה שלו והוא היה גאון, הוא ידע השמות של כל
הצדיקים הקדושים האמתיים, והוא התחיל לחשב ואמר: "בתחלה היה
אברהם, יצחק, יעקב, משה רבינו..", הוא גלה על כלם: "זה היה חדוש
כזה, וזה היה חדוש כזה שהוא גלה פלאות כאלה, אבל רבינו..", וכן הוא
היה חושב על כל הצדיקים ואצל כלם לבסוף אמר: "אבל רבינו.."

"זה היה פלא כזה חדוש כזה, וזה היה פלא כזה חדוש כזה, אבל רבינו..
הוא ינחל נובע מקור חכמה, עכשו יש ינחל נובע מקור חכמה!"

רבינו הקדוש הוא עלה על כל הגדולים, על הכל. והאמת שלו - אין אמת
כמו זה, אין חכם כמו זה! כל דבריו, כל דבור שלו הוא כל התורה!

הוא יתקן אותנו ואת כל הפושעים וכל הרשעים, ככה הוא אמר, לא
אנחנו. הוא יתקן ויתקן, חדש. יש דברים שאי אפשר לתקן אבל
הוא עושה חדש! הוא חדש לגמרי, בכל רגע הוא חדש ועושה אותנו חדש!
הוא אמר: "חדוש כמוני עדן לא היה בעולם!" נו, הוא חפש כבוד
ופרסום? כמה שאמר עוד לא מגיע אפלו לאיזה חלק מזה...

רבי ישראל משורר פסוק מתהלים,

"בדבבטחו אבתנו, בדבבטחו ותפלטמו,

אליד זעקו ונמלטו, בדבבטחו ולא-בושו.."

אני יודע, אני יודע, אולי אני חולה, אני משנה, אבל צריכים לעשות חיות
והתעוררות הלב, מדברים עם השם.

כל דבור שלו, מה שהוא מלמד אותנו, מה שגלה לנו, צריכים לקיים כמו
שהוא מלמד ומגלה לנו. הוא אומר: "לקום חצות!" האיר בנו לתת כל
נפשנו על זה.

אמונה, אם הוא אומר חצות - זה הרפואה בעולם הזה, בעולם הבא,
תמיד!

אם הוא אומר: "תהלים!" כל מה שהוא אומר אנחנו צריכים לקיים
במסירות נפש, לא לשמע לשום אדם!

אי אפשר לשער מה שאנחנו זוכים לקבל מרבונו, כי כל דבור הוא ממש כל
חיותנו וחיות של כל אדם שבעולם. אז אנחנו צריכים לקבל את זה בכל
נפשנו בכל מאדנו. אין תרוץ! רבנו הקדוש כותב ככה כי זה כל חיותנו.
אם הוא אומר: "חצות!" קשה, אבל צריכים לעשות כל מיני עצות לקיים
את זה, לקיים חצות, לקום בחצות לילה. בפרט אנחנו, יש לנו מקומות
כאלה, יערות ופירות.

אם הוא אומר "התבודדות! לדבר עם השם יתברך", צריכים אנחנו לקבל
את זה, לקיים את זה במסירות נפש. הוא אומר: "בכל יום שעה אחת
התבודדות, בכל יום". נו, זה צריכים אנו לנו לקיים את זה. אם לא
מקיימים את זה...

צריכים אנחנו למסר נפשנו לבכות לפני השם יתברך: "רבונו של עולם,
הלואי שנזכה לזה, שנזכה לקיים!"

אני ראיתי את רבי ישראל קרדונו, כמה הוא נתן את כל הכחות שלו
לקיים דברי רבונו. הוא קם בחצות הלילה ולקח הנעלים בידו באיזה
סמרטוט, שלא שמעו השכנים שהוא הולך, והוא הלך עם הגרבים כדי
שלא ישמע שום אדם. אף אחד לא שמע ולא ידע לא בזמן שהוא הלך ולא
בזמן שהוא חזר. הוא הלך לדבר עם השם יתברך במקום מיוחד מחוץ
לעיר...

כל העולם עושים צחוק מזה: "מה זה, מה יהיה לו מזה?" ברוך השם,
אשרינו שאנחנו זכינו להיות בחלקו של רבונו שהוא מלמד אותנו איך
להיות יהודים. אנחנו צריכים לשמח תמיד ביום ובלילה, תמיד לשמח

שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי כָּזָה. כֵּן, רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ מְלַמֵּד אוֹתָנוּ בְּלִילָה לְקוֹם בְּחֻצוֹת וְלִלְכֵת לַיַּעַר. הוּא אוֹמֵר: "חֻצוֹת", אִזְ צְרִיכִים לָתֵת הַכֹּל - חֻצוֹת!

וְרֵאִיתִי אֶת רַבִּי יִשְׂרָאֵל, הוּא הָיָה גְבוּר וְלַחֵם מְלַחְמוֹת קְשׁוֹת עַל חֻצוֹת. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר: "בְּזָה תִּלְוִי כָּל חַיּוֹתֵינוּ!" צְרִיכִים אֲנַחְנוּ לְהַרְגִישׁ כְּאִלוּ חֲלִילָה רוֹצִים לְקַחַת לָנוּ אֶת כָּל הַחַיִּים, וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל שְׂלֵא יִקְחוּ חֵס-וְשָׁלוֹם, לֹא לָתֵת.

הַעוֹלָם הַזֶּה וְהַעוֹלָם הַבָּא זֶה שְׁנֵי דְבָרִים הַפְּכִיִּים, אוֹ זֶה אוֹ זֶה. כָּל מָה שְׂאוֹמֵר רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְנֹצֵחַ נְצָחִים. זֶה כָּל חַיּוֹתֵנוּ! זֶה צְרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ עַל זֶה וְלֹא לְשִׁמְעַ לְשׁוֹם קוֹל בְּעוֹלָם...

וּפְתֹאֹם, הָאֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ גְּלָה תִקּוּן חֻצוֹת. הָאֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ, 'שְׁעָרֵי צִיּוֹן'. בָּא רַבֵּנוּ וְאָמַר שְׂאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקַיֵּם אֶת זֶה, לְקוֹם בְּחֻצוֹת.

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא אוֹר שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, כָּל מִי שְׁרוּצָה - יְכוּל לְזַכּוֹת. לֹא מֵתִים אִם קָמִים בְּחֻצוֹת לִילָה. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אֹמֵר: "חֻצוֹת!" צְרִיכִים לְלַמֵּד וְלְקוֹם בְּחֻצוֹת בְּלִי שׁוֹם תַּרוּץ. הוּא יָדַע שְׂצְרִיכִים אֲנַחְנוּ אֶת זֶה. אֲפִלוּ אִם לֹא זָכִיתִי, אִזְ אֶתְחִיל עֵכָשׁ, הַיּוֹם, מִחֻדָּשׁ. אָבֵל לֹא לִישׁוֹן חֲלִילָה, לְשִׁכַּח דְּבַר כָּזָה שְׁבִזָּה תִּלְוִי כָּל חַיּוֹתֵנוּ!?

וְכָל הַעוֹלָם רוֹצִים לִישׁוֹן וְלֹאכֵל, לְאָכֵל וְלִישׁוֹן, שְׂזָהוּ הַחַיִּים, לֹא יוֹדְעִים יוֹתֵר. אֲנַחְנוּ בְּעֵצְמֵנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוֹם, רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ בָּא וּמְלַמֵּד וְגִלָּה לָנוּ 'חֻצוֹת לִילָה'. תִּלְוִי בְּזָה הַכֹּל, כָּל הַעוֹלָם כְּלוּ, הַכֹּל! זֶהוּ! כֵּן.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם שְׂזָכִיתִי לְרֵאוֹת כְּמָה מְסִירוֹת נַפְשׁ הָיָה לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּחֻצוֹת. הַגּוֹי רוּצָה אֶת הַמָּטָה וְלִישׁוֹן, בָּא רַבֵּנוּ - "לֹא, בַּיַּעַר!"

אֲנַחְנוּ חוֹשְׁבִים שְׁיֵישׁ לָנוּ שְׂכָל, "מָה יְהִיָּה לוֹ בְּחֻצוֹת לִילָה, יְהִיָּה לוֹ פְּרִנְסָה? מָה יְהִיָּה לוֹ מְזָה, יְהִיָּה לוֹ כְּסָף?"

אֲנִשִּׁי כְּנִסֵּת גְּדוּלָה תִקְנוּ לָנוּ שְׁלֶשֶׁת תְּפִלוֹת - שְׁחֲרִית, מְנַחָה וְעֶרְבִית. בָּא רַבֵּנוּ וְנָתַן לָנוּ גַם חֻצוֹת. וְחֻצוֹת קֶשֶׁה יוֹתֵר מִכָּל! וְהָאֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ גְּלָה זֶה, וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר שְׂצְרִיכִים לְקַיֵּם אֶת זֶה. חֻצוֹת! 'שְׁעָרֵי צִיּוֹן!' תְּהִלִּים!

תְּהִלִּים, תְּפִלוֹת, וְהַתְּבוּדוֹת, לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ כְּמוֹ שְׂאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים. צְרִיכִים לְהַבִּין שֶׁהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ שׁוֹמֵעַ כָּל דְּבַר כָּל תְּפִלָּה מֵאֲתָנוּ, וְרוּצָה לַעֲזֹר וְעוֹזֵר וְהַכֹּל. תְּפִלָּה! זֶה דְּבַר חֻדָּשׁ שֶׁל מְשִׁיחַ, זֶה דְּבַר חֻדָּשׁ שְׂכָל הַעוֹלָם מְצַחֲקִים מְזָה, "מָה, לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ?!" כָּל הַעוֹלָם רְחוּקִים מְזָה לְגַמְרִי!

הַ'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת', הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', הַ'לְקוּטֵי מוֹהַר'וֹן', זֶה לְמוֹדִים שֶׁל מְשִׁיחַ. אִידֵךְ זֹכִים לְקַיֵּם הַתּוֹרָה, אִידֵךְ זֹכִים לְשָׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת וְלְקַיֵּם!

מְשִׁיחַ הוּא יִכְנִיס בְּעוֹלָם הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, מְשִׁיחַ יְהִי תַלְמִיד רַבְּנוּ...

יְחֻצוֹת' לומר בְּלִילָה בַּיַּעַר שְׁאֵף אָחַד לֹא יֵדַע. שְׁנֵזֶכָה לְקוֹם בְּחֻצוֹת וְלוֹמַר תְּהִלִּים וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וְלַעֲבֹד הַשֵּׁם. מַה זֶה, הַכֹּל לֹא כָלוּם, כָּל הַכֶּסֶף וְכֹל הָאֲכִילָה לֹא כָלוּם. הֶבֶל, הֶבֶל וְרִיק.

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ עַל כָּל יוֹם, כָּל יוֹם וְכֹל רָגַע הוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ אֵיךְ זוֹכִים לְהִיוֹת יְהוּדִי. וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּעֶצְמוֹ כְּשֶׁבָא לְאוּמָן אַחֲרֵי שְׁזָכָה לְמַה שְׁזָכָה, שְׁמַעוּ אֶת הַתְּבוּדָדוֹת שֶׁלוֹ שֶׁהוּא טָעַן עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא בָּכָה: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵיךְ זוֹכִים לְהִיוֹת יְהוּדִי.. " כְּאֵלוֹ עוֹד לֹא טָעַם טַעַם יְהוּדִי. וְגַם הִיָּה בְּעוֹלָם עוֹד אֵיזָה אֲנָשִׁים שֶׁהֵם הִלְכוּ בְּדַעַת רַבְּנוּ וְזָכוּ לְקוֹם בְּחֻצוֹת וְלַעֲבֹד הַשֵּׁם. הָאֲנָשִׁים הָאֵלוֹ - הֵם, הֵם הָעוֹלָם, הֵם חַיִּים טוֹבִים.

צְרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל לְבָכוֹת לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תְּמִיד שְׁנֵזֶכָה לְהִטָּהֵר וּלְשַׁבֵּר הַתְּאוּוֹת. זֶה תְּלוּי בְּנוּ בְּלַבְּנוּ, כְּמָה שְׁרוּצִים וּמִתְּפַלְלִים - כְּכָה זוֹכִים לָזֶה.

אָבֵל כָּל הָעוֹלָם לֹא כָלוּם, עִם כָּל הַתְּאוּוֹת עִם כָּל הַכֶּסֶף לֹא כָלוּם. הָעֵקֶר רַק לַעֲבֹד הַשֵּׁם. כָּל הָעוֹלָם מִתְּנַגְּדִים לְבְּרִסְלָב, אֵף אָחַד לֹא רָצָה לְקַחַת בְּרִסְלָב לְחַתֵּן. מַה יְהִיָּה, הַבַּת שֶׁלוֹ תִסָּבֵל עֲנִיּוֹת? הַהוֹרִים הָיוּ אוֹמְרִים לְבַת שְׁלֶהֶם: "מַה, רַק לַעֲבֹד הַשֵּׁם? אִם הוּא יֵלֵךְ לַיַּעַר מֵאִיפָה יְהִיָּה לוֹ פְּרִנְסָה, מֵאִיפָה יְהִיָּה לוֹ מַה לְאָכֵל? בְּשִׁבִיל מָה הוּא עוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זֶה חַיִּים?! בְּלִי כֶסֶף זֶה חַיִּים?!"

"מַה זֶה, הַבַּת שְׁלִי תִתְחַתֵּן עִם בְּרִסְלָב?"

הַתְּשׁוּבָה הִיא הַלְקוּטֵי תְּפִלוֹת' – זֶהוּ עֵקֶר הַחַיִּים! הַלְקוּטֵי מוֹהַר'וֹן, הַתּוֹרָה. אָבֵל הַתּוֹרָה מַה הִיא? הָעֵקֶר הוּא הַצַּדִּיקִים הַדְּבִקִים בַּתּוֹרָה, וְהָעֵקֶר הוּא הַצַּדִּיק שֶׁבְּכָל הַצַּדִּיקִים, שֶׁל כָּלָם! הוּא נָתַן לָנוּ עַל-יְדֵי רַבִּי נָתַן תּוֹרָה כְּזוֹ...

מִשֶּׁהוּ סֵפֶר לִי שְׂרָאָה בְּאוּמָן אֲנָשִׁי רַבְּנוּ...

הֵם לְקַחוּ סֵדִין גָּדוֹל וְכִסּוּ עֵצָמָם וְהִדְלִיקוּ נְרוֹת, כְּאֵלוֹ הֵם כְּבָר בְּעוֹלָם הַבָּא, כְּאֵלוֹ כְּבָר אַחַר פְּטִירָה. הֵם צִירוּ לַעֲצָמָם מַה שְׁיִהְיֶה בְּקִבְרָם.

אֲנִי רָאִיתִי אֶת רַבִּי יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּל הַחַיּוֹת שֶׁלוֹ הִיָּה נִמְשָׁךְ מִהַחֲפוּשׁ אֵיךְ לַעֲבֹד הַשֵּׁם. יָתֵר הָעוֹלָם מִחֲפָשִׁים כֶּסֶף וְכְבוֹד, בְּלִי כָלוּם. הֶבֶל שְׁזָה הֶבֶל.

הִיָּה לוֹ כִּיס, אֵיזָה כִּיס לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל, וְנָתַן אֶת הַנְּעִלִים בְּאֵיזָה סְמֶרְטוּט, בְּאֵיזָה מְגַבֵּת בְּהַכִּיס, וְעָבַר כָּל הַמְּקוֹם שֶׁיִּשְׁנִים שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ הַחֲבֵרִים הַשְּׂכָנִים, וְהִלָּךְ לַיַּעַר. כָּל הָעוֹלָם יִשְׁנוּ, רַק רַבִּי יִשְׂרָאֵל הִלָּךְ לַיַּעַר...

הוא זמר איזה נגון והיה שמח מאד רבי ישראל. רקודים עשו גם ביער, נגון ורקודים, בן.

הוא מצא את ישראל בער בטבריה, הוא בא מצפת לטבריה ומצא אותי שמה ובא לבית שלנו וקנה לחם לאכל, וזה היה התחלת הגאולה של עכשו.

מה זה, איזה עולם זה, בשביל מה כל זה? כל העולם רודפים אחר כסף וכבוד. מה יהיה מזה? העולם הזה לא כלום. לא ישאר כלום מהשנה, מהאכילה, מהכסף, מה זה!

(רבי ישראל נשאל בענין הנהגת-הבית ועבודת השם).

אם רוצים באמת - יודעים הכל! יש לקוטי תפלות' - יש כבר עולם. לקוטי תפלות', אם לא היה לנו חס-ושלום 'לקוטי תפלות'...

יתקון הפללי' - זה אור של משיח!

אם רוצים אמת, אז השם יתברך נותן לנו מלאך של אמת והוא מלמד אותנו על כל דבר על כל יום תמיד. המלאך תמיד נמצא בלב והוא מלמד אותנו הכל!

מלאך, מלאך, מלאך...

ככה שמעתי מרבי ישראל עליו-השלום, שהעולם היו אצל רבנו ודברו יחד כל היום: "פרנסה, פרנסה, פרנסה", בא רבנו הקדוש ואמר: "פרנסה? רק בטחון!" שוין (מספיק), כבר הוא נתן לכלם פרנסה.

כל אחד צועק: "פרנסה, פרנסה, פרנסה".

מה, מה כל-כך קשה, "פרנסה - רק בטחון!"

רק בטחון...

אני ראיתי באו אורחים מירושלים ולא היה להם כסף, אז רבי ישראל נתן להם צדקה בכסף. אני לא ידעתי, רבי ישראל לא ספר לי. יש לו ילדים והוא בעצמו לא היה לו כסף. השם יתברך נתן לו איזה כספים, הוא לקח את הכסף, הוא היה לו ילדים קטנים בבית שצריכים לאכל, הוא לא חשב כלל על הילדים שלו, הוא חשב לו איך לקיים מצוה, הוא הלך לחפש איזה מצוה עד שמצא.

רבי ישראל דבר עם האורח הזה והבין שאין לו אפלו סעודה אחת, אין לו כלום, הוא עני, אז רבי ישראל היה לו כסף הרבה ונתן כל הכסף לאיש הזה שיהיה לו לאכל. והאיש הזה חשב שרבי ישראל הוא מליונר, הוא עשיר גדול, הוא נתן לו כל-כך כסף, אז האיש הזה שאל אותי: "תגייד לי,

רבי ישראל הוא עשיר? הוא נתן לי הרבה כסף. נו, ואיך אם לא עשיר,
איך יתן אם אין לו?"

אמרתי לו, דברתי לו איזה עשיר הוא...

האיש הזה היה שמו משה והוא בא לטבריה, הוא היה אורח, גר, והוא
לא ידע כלל מי הוא רבי ישראל. על-כל-פנים האיש הזה היה למדן, הוא
למד בהישיבה הגדולה בימאה שערים, אז אמר: "אם-כן, אני רוצה
להיות גם-כן ברסלב, זה חיים, חיים טובים. מה, רק ללמד?" האיש הזה
רוצה להיות כמו רבי ישראל.

אחר-כך אנחנו חזרנו לירושלים, האיש הזה גם-כן היה גר בירושלים
והיה לו דירה, והוא נתן את הבית שלו והכל מה שיש אצלו לברסלב. הוא
נעשה ברסלב כזה.. והוא צחק מהלומדים, מכלם.

זה דבר חדש, העולם לא יודעים, העולם יודעים רק ללמד גמרא, אבל
קיום התורה והמצוות!

בתחלה רבי ישראל בא לטבריה, הוא מצא אותי, אני מצאתי אותו, אני
הייתי כמו שאנחנו פה, ביחד, באהבה גדולה, באמת. פתאום.. נעלם!

"איפה רבי ישראל?" אני מחפש אותו בכל המקומות, בכל היערים, אני
חפשי, "איפה רבי ישראל?"

חפשי וחפשי.. עד שראיתי מרחוק איש. יש אחד, יש אדם שהוא
מסתובב ככה מפה לפה, ומפה לפה. וראיתי איך שהוא מדבר עם השם
יתברך ושואל אותו מה הוא אומר על זה, על זה. הוא לא אמר לי שהוא
הולך להתבודד, הוא הלך. אבל אני לא ידעתי, "מה זה, איפה הולך?"

וחפשי, חפשי, חפשי.. עד שראיתי מרחוק אדם מסתובב אחת הנה
ואחת הנה, והוא הולך עם אחד ומדבר אתו, מייעץ אתו, כן. כמו גנב,
פתאום נעלם, לא יודעים איפה הוא. ככה צריכים להיות בעולם הזה.
רבנו הקדוש מספר בהמעשיות: "אצל זה נעלם בן, אצל זה נעלם חתן,
אצל זה נעלם מה שנעלם", לא ידעו איפה הם. נעלם, נאבדו! עד שאמרו:
"יש בעל-תפלה שהוא הולך ומדבר 'העולם הזה לא כלום'. הוא לוקח
אותם ליער ושמה הם אומרים רק 'לקויטי תפלות' ותהלים ומתבודדים
ולומדים ועובדים השם תמיד".

אני לא ידעתי מהתבודדות, לא ידעתי, זה היה יום או יומים עד שכבר
נתקררתי אבל לא ידעתי הכל, לא ידעתי. אני תמיד עם רבי ישראל,
פתאום נעלם, הוא איננו, נאבד!

והתחלתי לחפש ולא מצאתי. חפשי וחפשי וחפשי.. עד שראיתי
מרחוק מאיזה יער מסתובב אדם מפה לפה, מפה לפה, כנראה שעם עוד

אָחד, הוּא מְדַבֵּר אֵתוֹ וְשׂוֹאֵל אוֹתוֹ: "מָה אַתָּה אוֹמֵר, מָה לַעֲשׂוֹת? אוֹלֵי
כָּכָה, כָּכָה?"

אֲנִי נִתְקַרְבְּתִי, אֲנִי רְאִיתִי הוּא לֹא רוֹצֵה מִמֶּנִּי כְּלוּם, "אִם יֵשׁ לְךָ שֶׁכָּל -
תִּלְדֵךְ אֶתִּי לַיֶּעָר. אִם אַתָּה לֹא רוֹצֵה יַעְרוֹת - לְךָ, לְךָ לְחַפֵּשׁ כֶּסֶף".

אוֹי, אוֹי רַבִּי נָתָן, רַבִּי נָתָן.. הוּא הַשְּׁלִיךְ כָּל הָעוֹלָם לְגַמְרִי, אֶת הָאֲבָא
וְהַמְשַׁפָּחָה - רַק רַבְּנֵנוּ. וְהוּא זָכָה לְמָה שְׂזָכָה, הוּא זָכָה שְׁעַל-יָדוֹ אֲנַחְנוּ
יּוֹדְעִים מִרַבְּנֵנוּ. אִם לֹא הָיָה רַבִּי נָתָן בְּעוֹלָם לֹא הָיִינוּ יּוֹדְעִים כָּלֵל מִרַבְּנֵנוּ.
לוֹלֵא רַבִּי נָתָן לֹא הָיִיתִי יּוֹדֵעַ מִרַבְּנֵנוּ כָּלֵל, אִם הוּא לֹא הָיָה מְגַלֵּה טִפְּה מִן
הַיָּם אֶת מָה שֶׁהוּא רָאָה. רַבִּי נָתָן עָשָׂה הַמְכַתְּבִים - 'עֲלִים לְתַרוּפָה',
וְהִ'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי וְ'לְקוּטֵי תַפְלוֹתִי, וְהוּא הוֹדִיעַ לָנוּ שֶׁיֵּשׁ רַבִּי בְּעוֹלָם.

אִם יֵשׁ לְךָ שֶׁכָּל תַּקְנָה הִ'לְקוּטֵי תַפְלוֹתִי וְתַגִּיד הַרְבֵּה 'לְקוּטֵי תַפְלוֹתִי
וְתַמְצָא חַיּוֹת, חַיִּים נְצַחִיִּים, חַיִּים שְׁנִקְרָא חַיִּים!

זֶה הַחַיִּים שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁמְחַפְּשִׁים רַק כֶּסֶף. לֹא, לֹא, כְּמוֹ כְּלוּם. מָה, כֶּסֶף
יִשְׂאָר וְהוּא יִפְטֹר. שְׁנֵי דְבָרִים אֵין לָהֶם קִיּוּם: הַכֶּסֶף וְהָאָדָם. אוֹ כֶּסֶף אוֹ
אָדָם!

מָה, אַתָּה רוֹצֵה כֶּסֶף? לְךָ לְחַפֵּשׁ כֶּסֶף. כָּל הָעוֹלָם רוֹצִים כֶּסֶף וְכָל הָעוֹלָם
מְחַפְּשִׁים כֶּסֶף, לְךָ עִם כָּל הָעוֹלָם. אֲצִלִּי לֹא תַמְצָא כֶּסֶף...

רַבִּי יִשְׂרָאֵל הוּא לֹא הָיָה לוֹ חֲתִיכַת לַחֵם לֶאֱכֹל וְהוּא הָיָה שְׂמַח, "מִצְּוָה
גְּדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד". הוּא עָשָׂה כָּל אֶחָד בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה. הָיָה לוֹ
פְּנִקְס וְהוּא רָשָׁם הַכֹּל מִה שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַכְּנָסָה, וְנָתַן חֲמֵשׁ בְּכָל חֹדֶשׁ מִהַכֶּסֶף
שֶׁנָּתַן לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. נוֹ, לֹא הָיָה לוֹ כֶּסֶף, כְּשֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת מִצְּוָה לֹא הָיָה
לוֹ כֶּסֶף, הוּא אָמַר: "אֲנִי יֵשׁ לִי דְאָגָה עִם חוֹבוֹתִי! הַחֲמֵשׁ שְׁלִי הוּא יִשְׁלַם
הַכֹּל".

כֶּשֶׁהוּא בָּחוּב - "הַחֲמֵשׁ יִשְׁלַם!"

פַּעַם הוּא הִתְלוּגַן בְּפָנָי, הוּא כָּבַר כָּל-כֶּף בָּחוּב לְהַחְמֵשׁ, הָיָה לוֹ צַעַר גְּדוֹל,
הוּא חִיָּב כֶּסֶף הַרְבֵּה לְהַחְמֵשׁ, הוּא אָמַר: "יֵשׁ לִי חֲמֵשׁ, חֲמֵשׁ שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם
כָּל הַחוֹבוֹת. הַחֲמֵשׁ הוּא עֹשִׂיר גְּדוֹל".

הוּא הִלְךְ כְּמוֹ הָיָה לוֹ חוֹב שֶׁל כֶּסֶף, הוּא חִפֵּשׂ אוֹלֵי יְזָמִין לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
אֵיזָה מִצְּוָה, הוּא הִלְךְ לְחַפֵּשׁ, הוּא מְצָא בְּכָל פַּעַם. וְנַעֲשׂוּ מְקַרְבִּים לְרַבְּנֵנוּ,
"אִם יֵשׁ לוֹ חֲסִידִים כְּאֵלֶּה.. אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת בְּרִסְלָב, אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְהִיּוֹת
לְמַדּוֹ, אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת בְּרִסְלָב!"

הוּא הָיָה לוֹ פְּנִקְס קָטָן וְהוּא הָיָה סוֹחֵר גְּדוֹל, הוּא רָשָׁם כָּל פְּרוּטָה שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ מְזָמִין לוֹ וְכָל הַכְּנָסָה וְהוֹצָאָה וְהוּא עָשָׂה חֶשְׁבוֹן כְּמָה הוּא כֶּסֶף

הוא חָיֵב, וְהִיָּה תְּמִיד שְׂמֵחַ. הוא רָקֵד וְהוּא נֶגֶן, וְהוּא הִיָּה שְׂמֵחַ כְּאִלּוּ יֵשׁ לוֹ כָּל הַכֶּסֶף שֶׁבְּעוֹלָם.

הִיָּה לוֹ אַרְבַּע בְּנוֹת וּבֶן יָחִיד. הֵבֵן יָחִיד הִיָּה שְׂמוֹ מְרֻדְכִי. הֵבֵן יָחִיד הוּא הִיָּה יֶלֶד קָטָן, אֲבָל הוּא נִתְגַּדֵּל, נִתְגַּדֵּל, וְנִתְגַּדֵּל, וְנִעְשָׂה בֵר-מִצְוָה.

וְזֶה הֵבֵן יָחִיד הִיָּה לוֹ אָחוֹת יוֹתֵר קִטְנָה, הִיא הִיָּתָה צְדָקָת צְנוּעָה כְּזֶה.. שְׂאִין לְדַבֵּר, אִין דְּבוּרִים לְדַבֵּר. הִיא חֲשָׁבָה שְׂאִנִּי אַח. אֶסְתֵּר שְׂמָה הִיָּה.

הוּא הֵבֵן יָחִיד הִיָּה לוֹ שְׂמוֹ מְרֻדְכִי, וְגַם הִיָּה לוֹ בֵּת שְׂשֻׁמָּה אֶסְתֵּר. וְהִיא הִיָּתָה צְדָקָת כְּזֶה.. כְּמוֹ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה.

אִי, הִיָּה לָהּ כֶּבֶד בֵּת שְׁבַע-שְׁמוֹנָה שָׁנִים, וְהִיא הִיָּתָה צְנוּעָה כָּל-כָּדָי, טוֹבָה כָּל-כָּדָי...

לֹא רָאִיתִי צְנִיעוּת כְּזֶה, אֶמֶת כְּזֶה.. שְׂהִם הָיוּ קִשׁוּרִים אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

הִיָּה לָהֶם בְּבֵית מְרֻדְכִי וְאֶסְתֵּר, מְלֶאכִים קְדוֹשִׁים!

וּמְרֻדְכִי נִעְשָׂה אַחֵר בֵּר-מִצְוָה, הִיָּה חוֹלָה.. וְנִפְטָר. וְגַם-כֵּן אֶסְתֵּר, אֶסְתֵּר נִפְטָרָה!

וּמְרֻדְכִי.. נִפְטָר שְׁלֹשָׁה יָמִים לִפְנֵי רַבִּי יִשְׂרָאֵל. וְהוּא יָדַע שֶׁהוּא נִפְטָר, וְגַם רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִפְטָר. וְכֹלָם נִפְטָרוּ, מֵתוֹ. וְגַם לֹא הִיָּה לָהֶם מָה לֶאֱכֹל. וְהוּא וְהַיְלָדִים הָיוּ שְׂמֵחִים וּמְרַקְדִים שְׁיֵשׁ רַבְּנוּ בְּעוֹלָם...

פַּעַם אַחַת רַבִּי יִשְׂרָאֵל לֹא הִיָּה בְּבֵית, הוּא הִלְךְ לְדָרְךְ וְהִשְׁאִיר בֵּית בְּלִי כֶּסֶף בְּלִי לָחֵם וַיֵּשׂ אִשָּׁה וַיְלָדוֹת וַיְלָדִים. הוּא הִשְׁאִיר לִי הַבֵּית רִיק, אִין כֶּסֶף וְאִין פֶּה כְּלוּם, וְאִנִּי בַּחוּר, הִיָּתִי בַּחוּר, אִנִּי הִיָּתִי בְּבֵית כְּמוֹ יֶלֶד, וְהוּא עָזַב אוֹתִי בְּבֵית.

נו, וְאִנִּי הִיָּתִי שְׂמָה וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל אִינְנוּ, אִנִּי לֹא יָכַלְתִּי לְסַבֵּל, הִם הָיוּ חֲמֻשָּׁה יְלָדִים וְרוּצִים לֶאֱכֹל וְאִנִּי אִין לִי לֹא כֶּסֶף וְלֹא לָחֵם, וְלֹא הִיָּה לָהֶם. אִנִּי הִיָּה לִי צַעַר גָּדוֹל וְאֶמְרָתִי: "מִדּוּעַ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא נוֹתֵן לִי כֶּסֶף בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים?" אִזְ הִלְכְתִּי לְבִקֵּשׁ נְדָבוֹת, לְבִקֵּשׁ שְׂיִרְחֵמוּ בְּשִׁבִיל שְׂיִהְיָה לִי לָחֵם לְתֵת לַיְלָדִים. הִלְכְתִּי מַחְנוּת לַחְנוּת, הַתְּבַשְׂתִּי מְאֹד, וְכֹלָם אָמְרוּ: "מָה, בְּבִקֵּר יֵשׁ כֶּסֶף? מָה, אֶתָּה מְשַׁגֵּעַ! עוֹד לֹא מְכַרְתִּי כְּלוּם, יֵשׁ לִי כֶּסֶף? עַדִּין אִין לִי עֵכָשׁוּ כֶּסֶף".

נו, קִבַּלְתִּי צַעַר גָּדוֹל, אִנִּי צָרִיךְ לְקַנּוֹת בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים, "מָה זֶה, מָה יְהִיָּה עִם הַיְלָדִים?" אִזְ הִלְכְתִּי לַחֲפֹשׂ עוֹד, מְצַאֲתִי אִישׁ אֶחָד וּבְנוֹ שְׂהִיָּה לָהֶם חֲנוּת שֶׁל סְחוּרָה לְמִכָּר, אֲבָל עֵכָשׁוּ בְּבִקֵּר לֹא מוֹכְרִים, אִין כֶּסֶף בְּבִקֵּר.

הם באו מבית-הכנסת, ואני נכנסתי, אני היה לי צער גדול, פחדתי שהוא יקח אותי בכעס ויזרק אותי לחוץ. אני הלכתי אליו, אני אמרתי לו: "יש לי בית עם ילדים קטנים, אני צריך לקנות".

הוא שמע, הוא הלך להקפה ונתן לי כסף הרבה בשביל כל החניות, מספיק לקנות אכל טוב לילדים, ואני נעשיתי שמח מאד מזה שיש לי ברוך השם בשביל לתת לילדים איזה לחם ושמן. הוא לא מפיר אותי, השגחה מן השם יתברך...

אבל רבי ישראל פאלו אין לו ילדים, פאלו אין לו כלום. הילדים אין להם ממה לאכל והוא הלך למירון ואני נשארתי עם הילדים. יש לו ישראל בער, ישראל בער ישנו, ישראל בער יקנה, יראה כסף ויקנה בשביל הילדים. פרנסה אומר רבנו: "רק בטחון"...

אחרי הפטירה אני ראיתי את אשתו של רבי ישראל...

אני הלכתי אחרי התפלה להגיד לה שבת שלום, מה רוצים הילדים, מה נשמע. היא קברה כל הילדים וגם הבן יחיד - מרדכי, הוא היה הגדול, הוא גם-כן מת.

כשחזרנו מהקבורה, מהבית-הקברות, כל הילדים נפטרו ורבי ישראל גם-כן נפטר. היא אמרה לי: "ישראל בער, מה אתה אומר על זה, ישראל בא, ועשה לי קדוש, והלך! ראית בעולם דבר כזה?"

"הוא בא ועמד על-יד השלחן, ורקד, ועשה לי קדוש, והלך!"

היא ספרה לי שהוא בא ועשה לה קדוש ויותר אני לא יודע. זה היה אחרי הקבורה, הוא בא ועשה קדוש לאשה. הוא ידע שהוא נפטר, אז מי יעשה קדוש? אז הוא עשה קדוש, והלך. אם היית שמה, היית שותה את כל היין של הקדוש...

אנחנו היינו תמיד ביחד אצל רבי שמעון, וראיתי את הבכיה שלו שהיה כמו ששופכים פח מים מהדמעות שלו...

אחרי כמה שנים שהיינו ביחד וסבלנו מה שסבלנו...

כלם אמרו שאם היה בזמן רבנו היה חדוש!

הוא עשה רקודים על החתונה שלי, המכנסים נפלו והוא רקד עם המכנסים ביד, כן.

והוא רקד במירון, ליל-שבת אחרי החפה, והלך.

אחרי הקבורה, אחרי ההלוויה, הוא בא לבית ועשה קדוש והלך. הוא רקד אחרי החפה, אחרי התפלה ברשב"י על-יד הצינור הקדוש, הוא רקד. וגם- כן היה העולם שבאו מהמשפחה, והוא רקד עד שנפלו לו המכנסים והוא לא ידע שנפלו לו המכנסים, הוא עמד על-יד השלחן שעשה קדוש, והוא אמר קדוש, ואז הלך לו...

רבי ישראל קרדונר ברסלבר, ב"ר יהודה לייב זצ"ל, ט' חשון תרע"ט, בית העלמין הישן, טבריה.

הספור של גיטע'לה, אשתו הצדקת של רבי ישראל בן יהודה הלוי קרדונר זצוק"ל

אני הגעתי מחוץ לארץ (בריסק) ילדה קטנה, איני זוכרת חוץ לארץ. אני התחלתי תכף לקדח, הייתי חולה כמה שנים עד שנתרפאתי לגמרי. אמא שלי שתזכר אמרה שהעולם הוא כלל לא ושצריך לקבל הכל באהבה. ישבנו בשכנות עם הגדול ר' אברהם בן ר' נחמן שעשה יבאור הלקוטים. הגיל שלי כשרבי ישראל קרדונר בא מחוץ לארץ היה 13 שנה והגדול ר' אברהם בן ר' נחמן אמר שאקח את רבי ישראל לבעל, אני לא רציתי אז לשמע כי עדין הייתי ילדה. רבי ישראל היה צריך לנסע לחוץ לארץ לתת גט לאשתו כי היא לא יכלה ללדת ילדים, והוא לקח אותי, הייתי אז בת 15 שנה. ר' אברהם היה השדכן ואני התחתנתי עם רבי ישראל קרדונר. נסעתי על החמורים תשעה ימים כי לא היו אוטובוסים, אני הגעתי למירון לבכות שם, לא היו לי מרצפות בבית ולא היו מטות, המטות היו שקעים שפקירות וזה היה טוב מאד בשבילי. הייתי מבשלת סיר מרק, עד שהתבשל המרק לקח הרבה מאד זמן. כשהיו רקודים לאחר האכל היה נחמד מאד, זה היה קומפוט טעים. עד היום אפטר להחיות את עצמי עם קומפוט.

אחר-כך התחילה המלחמה (מלחמת העולם הראשונה שפרצה בתשעה באב שנת תרע"ד) עם האנגלים, ולא היה אכל ולא קצת מים חמים שאפשר להחיות ילד, היה צריך ללכת הלוך ושוב ארבע שעות בלי אכל ובלי מים בשביל ילדים קטנים ועזובים, והייתי הולכת אולי אמצא איזה מקום לחמים קצת מים. באותם ימים היו גוזלים ורוצחים אנשים לאור היום, העולם היה הפקר, לא היה לנו מנהיג שינראה לנו את הדרך הישרה איך לנהג בגשמיות וברוחניות. העקר, צריך להחזיק רק בהשם ותברך איך שלא הולך וצריך לקבל הכל באהבה ולומר "גם זו לטובה", כי כל מה שהשם נותן - הכל טוב.

אחר-כך הוא (רבי ישראל) נסע לטבריה לבכות, בינתיים הוא כבר שמע שהאנגלים נכנסים, אז הוא אמר שתהיה אפיקורסות גדולה על העולם ושהוא חייב להיות נע ונד. הוא רצה לבטל הגזרה מעל היהדות, אז אני התישבתי בבית קטנטן והוא בכל מקום ששהה בו ביום לא נשאר בלילה.

אחר-כך הוא ראה שהגיעה מחלה גדולה שהאדם חי 24 שעות ולא יותר, ואני אז חליתי בחולי־רע, והוא בקש עלי ונעשיתי בריאה.

אחר-כך מתו אצלי הילדים ואחר-כך הוא מת פעבור שלשה ימים. לפני שנעשה חולה הוא אמר שהוא יהיה כפרה על העיר עם ילדיו, והוא נעשה חולה במחלת החולי־רע ולקחו אותו לבית-החולים בשבת לפנות ערב, לא נתנו לאף אחד מהאנשים להפגס אליו, רק אני התגנבתי דרך החלון, אז הוא אמר: "תני לי מעט מים על הידים, אני אלמד תורה. אני דואג שאני מסתלק מן העולם כי אני הולך עם זקן ופאות והיסורים יכפרו לי על העוונות, ואני מאד שמח".

את יכולה לתאר לעצמך איך חייתי דרך כל הצרות שלי, רק שהרבי (רבינו רבי נחמן מברסלב) חזק אותי והוא הוציא אותי מכל הצרות והוא גם עכשו יוציא אותי. אני גם נשארת אחת לבד ואחר-כך התישבותי בהכנסת אורחים עם נשים ספרדיות, היו לי צרות גדולות, לא היה לי אפלו מה ללבש. ההכנסת אורחים נתנו לכלן שמלות ללבש רק לי לא נתנו ואותי זרקו מכל המדרגות. אני בכיתי מאד, אז האיש הזה נעשה חולה מאד והוא כבר עמד למות, הוא שלח לקרא לי שאמחל לו והוא גם נעשה בריא. הוא נתן לי שמלות וזהב והוא עשה תשובה. והוא נעשה בריא, והוא נתן הרבה צדקה, בכסף שנתן לי העמדתתי מצבה לרבי ישראל וילידים שלי.

הילדים שלי מפזרים בכל ארץ ישראל - בצפת שוכבים שנים, בטבריה שוכבים שנים, בירושלים שוכבים שנים שהיו לי עם ר' נתן.

כל הענין שלי היה שהבעל-דבר זורק אותך לתוך הים. הייתי כל היום בקברי צדיקים ובכיתי שאזכה שתהיה לי דעת נקייה שאקבל הכל באהבה, התפללות רפאו אותי והרבי רפא אותי.

הייתי צריכה לקבל חליצה ולנסע לחוץ לארץ, ההורים שלי חיו עדיו, הם היו עניים, לא היה להם כסף, ואני לא רציתי לנסע לחוץ לארץ. נסעתי למירון אצל רבי שמעון בר-יוחאי ובקשתי הרבה שלא אצטרך לנסע לחוץ לארץ, לא היה לי כח, הייתי שבויה לגמרי. אני ספרתי הכל לרבי שמעון. והוא, רבי שמעון, עזר לי בכח השם יתברך.

צריך להתחזק בהשם יתברך, צריך לקבל הכל באהבה. אחר-כך לא היה לי כסף לנסע הביתה, כאשר רציתי לנסע הביתה נתנו לי זהב לנסע הביתה ואיני יודעת מי. באתי הביתה לאבא שלי, אז הוא אמר לי שכבר נושעתתי שלא אצטרך לנסע לחוץ לארץ. הוא פגע יהודי והיהודי אמר: "תן לי הכתבת של האח של רבי ישראל". ואזי נתתי לו הכתבת והוא כתב לך שלו שיחפש את האח וחפשו אותו, אז הוא כתב שהאח נהרג במלחמה. כך הרבנו של עולם מנהיג, דרך בה אדם רוצה לילך מוליכין אותו, אני לא רציתי לנסע מירושלים.

דברו אתי שדוכים טובים ואני רציתי רק ברסלבר, בנו של ר' פנחס ישעיה לא היתה לו שום פרנסה ואני הצטרכתי לחפש פרנסה. הוא היה מבגור ממני בהרבה ואני לא השגחתי, ואני לא רציתי לצאת מדרך הרבי, הרבי רפא אותי מכל הצרות. כל הרופאים אמרו שלא יהיו לו ילדים, ועם תפלה פעלתי בקשה לשני ילדים לשנים מעטות.

ובכן עליך לדעת שאלה חבלי משיח, וששורר חשך גדול, צריך לזכות לבקר, כמו שבקש דוד המלך: כמו שהשומר מצפה שיהיה יום, כך יש לנו צפיות לאור השכינה. וכל הצרות שעוברות בגשמיות וברוחניות צריך לקבל הכל באהבה, נעשים נקיים מהעולם הזה שלא נבוא בחרפה לעולם הבא, חזקה וחזקי עצמך. כשעברו שבע המימות אני תמיד כופפתי את הראש עד שחלפו הגלים. הרבי אומר: כשבאות הצרות צריך לקבל הכל באהבה. אנחנו צריכים להתחזק עצמנו חזק כי אלה חבלי משיח. היו הרבה תנאים שלא רצו לחיות את משיח צדקנו, כי כשצרה אחת תלך תבוא צרה שניה. יהיו מחלות רעות, רק באשר יהיו מנקין מהיסורים יזכו לראות את הגאולה.

אני סובלת כבר חמש שנים בחזה ויוצא ממני דם. בזמן האחרון חליתי בכמה מחלות, ואני מצפה להשם יתברך שיוציא אותי מהצרה. הדקטורים מוצאים אותי, ואני מצפה להשם יתברך, הוא הוציא אותי מכל הצרות והוא יוציא אותי מצרות אלה גם.

חזק! צריך להתחזק שהכל לטובה. הרבוננו של עולם אינו עושה צרות סתם. כך צריך רק להתחזק ולקוות שהכל לטובה. החזיקי עצמך תמיד באמונה. הרבי הולך לפנינו הוא יהיה מליץ ישר בשבילנו. צריך להתחזק עצמו חזק בהשם יתברך, צריך להתחזק ביחוד לבקש שהבעל-דבר לא תהיה לו אחיזה בנו. העקר הוא תפלה. אני עדין לא ראיתי שום יום טוב לנגד עיני, רק צרות.

צריך לבקש שהאמונה תתחזק וזהו עקר התפלות, וכל העולם הוא כולל לא, זה כמו בחלום. העקר צריך להיות בשמחה שהוא יהודי. כשיבוא משיח ידעו שכל הצרות היו כולן לטובה.

ובכן איני מאחלת לאף אחד, יש לי עכשו מחלה שש שנים והיסורים שלי גדולים מאד, אלא שהבטחון שלי גדול מאד. ועקר מה שבאים צרות על אנשים הוא שצריך לומר "גם זו לטובה". נבראים לעולם הזה לסבל רק צרות, חזקי עצמך תמיד והיי מרצה כי כל הצרות שעוברות על אנשים הן כולן לטובה. השם יתברך נותן את מתנת הצרות, מסתמא מגיע לי. צריכים להתחזק ולחזק בהשם יתברך שכל מה שהוא עושה זה טוב, מתנקים מהעולם הזה כדי שאפשר להתחזק עצמו באמונה האמתית. שימי את עצמך בתוך האמונה. קבלי את היסורים באהבה, כשיבוא משיח יספרו את כל הצרות.

נס הפתק

קבוצת אנשים הגיעה לירושלים, לראות את הפתק הקדוש ולשמע את ספורו מפי רבי ישראל...

המעשה היה בשנת תרפ"ב, וששים שנה היה לגמרי בסוד. רק הילדים שלי ספרתי להם העניין, וגם-כן היו אחדים יחידי סגלה שהיו צדיקים קדושים וחברים שלי, כמו רב שלמה וקסלר - אני ספרתי להם והם קבלו את זה. איך אפשר לקבל את זה? זה למעלה למעלה מן הטבע. נו, והם קבלו את זה.

העניין היה, אני מכרח לספר בקצור, בתמצית. היה מעשה כזה - זה היה שנתים וחצי אחרי שנפטר רבי ישראל קרדונר, אני נכשלתי, נכשלתי ונפלתי. זה היה ביום שבעה עשר בתמוז, זה צום חמור של ארבע תעניתים, לפני תשעה באב וזמן החרבן. ואני הייתי רגיל להתענות בכל התעניתים, בכל שני וחמישי, בכל ערב ראש-חדש, וגם-כן אני עשיתי תענית בכל יום ויום מחצות לילה עד אחרי התפלה לא טעמתי אפלו מים, כמו שנהג מורי הקדוש רבי ישראל קרדונר. אני ראיתי שאפלו באב, חוץ מהתעניות של 'שלחן ערוך', רבי ישראל הוא היה מתענה, וגם-כן אני, הייתי עם רבי ישראל, אני עשיתי גם-כן כך והייתי נזהר כל תענית. ודוקא ביום שבעה עשר בתמוז שהוא תענית חמור מארבע תעניתים נפלתי ונכשלתי.

הגיע שבעה עשר בתמוז והיה נדמה לי שאני לא מרגיש טוב, שאני מכרח לבטל את התענית. אני הרגשתי עצמי חלש ולא כל-כך טוב, אבל לא חס-ושלום באפן חמור. אז הבעל-דבר התגבר עלי בבקר ביום שבעה עשר בתמוז, "אתה חלש מאד, אתה צריך לאכל, עכשו! לפני התפלה!"

על-כל-פנים יהיה איך שיהיה אני מתבייש לספר הכל, אני לא שתיתי מים מחצות לילה עד אחר התפלה, לא אכלתי ולא שתיתי. ועכשו בא אלי הבעל-דבר ואמר לי: "אתה צריך לאכל לפני התפלה, אתה חלש כל-כך!"

אני לא זכלתי להתגבר, אני שמעתי לו, לא רציתי, אבל אכלתי...

נו, אני אכלתי, אבל כמו שאוכלים חס-ושלום דברים מזיקים, אני אכלתי אבל זה היה בלא ידיים ובלא רגלים, אבל אכלתי. על-כל-פנים נכשלתי. ירידה, ירידה גדולה ואכלתי בבקר. אחרי האכילה ברכתי ברפת המזון והלכתי למקוה ולהתפלל אחרי הסעודה. נו, יכולים להבין איך היה התפלה ובאיזה מצב אני הייתי אחרי דבר כזה - לאכל לפני התפלה.

וְזֶה הָיָה מַעֲיֵק עָלַי וְהָיָה לִי צַעַר גָּדוֹל, אֲנִי לֹא רָצִיתִי לַחֲיוֹת, אֲנִי כְּמַעַט שֵׁיִצְאָתִי מִהַדְּעָת, הָיִיתִי שְׁבוּר מְאֹד וְנִפְלַתִי לְעַצְבוֹת כְּזֶה שֶׁלֹּא יִכְלָתִי לְדַבֵּר וְלִהְיֶתְרָאוֹת בְּפָנַי אֲנָשִׁים, רַק שְׁכַבְתִּי וְלֹא דִבַּרְתִּי כְּלוּם. נִפְלַתִי לְעַצְבוֹת כְּזֶה.. שֶׁלֹּא הָיָה אֶפְשָׁר לְהַסְתַּכֵּל בְּפָנַי מִגְדָּל הַפַּחַד, כָּל מִי שֶׁרָאָה אוֹתִי הָיָה נוֹפֵל עָלָיו פַּחַד!

וְאֲנִי הִלְכָתִי לִישִׁיבָה וְשְׁכַבְתִּי בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, זֶה הָיָה גַם יִשְׁיבָה וְגַם בֵּית-הַכְּנֶסֶת, שְׁכַבְתִּי בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת כְּמוֹ מֵת חַמְשָׁה יָמִים. בְּבֵית אֲנִי הָיִיתִי בְּיוֹם שָׁשִׁי וּבְיוֹם שֶׁבַת, בִּישִׁיבָה הָיִיתִי בְּיוֹם רִאשׁוֹן וּבְיוֹם שְׁנִי, שְׁלִישִׁי, רְבִיעִי, עִם שְׁנֵי יָמִים זֶה שֵׁשָׁה יָמִים. אֲנִי שְׁכַבְתִּי כְּמוֹ מֵת, לֹא מְדַבֵּר וְלֹא אוֹכֵל. רַק הִתְפַּלַּתִּי, לֹא אָכַלְתִּי וְלֹא דִבַּרְתִּי, הָיִיתִי כְּמוֹ מֵת!

וּבְיוֹם רְבִיעִי בְּעָרְב, זֶה הָיָה כְּבָר בְּכ"ג בְּתַמְז, נִכְנַס לִי מַחְשָׁבָה, אֲנִי בְּכִיתִי לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּרְפָּא אוֹתִי, שֶׁיִּקַּח מִמֶּנִּי אֶת הָעַצְבוֹת, מֵתִי שֶׁשָּׁמַעְתִּי שֶׁכָּל בְּנֵי-הַיִּשִׁיבָה מְצַחֲקִים וְאוֹמְרִים שֶׁיִּשְׂרָאֵל בְּעַר הַבְּרִסְלָבֵר הוּא חוֹלָה וְהוּא נֶעֱשֶׂה מְשֻׁעָ, הֵם כֻּלָּם כָּל הָעִיר טְבֵרְיָה הָיוּ מִתְנַגְּדִים. זֶה בֵּית-כְּנֶסֶת וְהָיוּ שָׁם בְּנֵי-הַיִּשִׁיבָה, וּמִי שֶׁנִּכְנַס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת רָאָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעַר שׁוֹכֵב בְּעַצְבוֹת כְּזֶה, וְהֵם הָיוּ רְגִילִים שֶׁאֲנִי הָיִיתִי תַמִּיד מְרַקֵּד וְשָׁמַח. וְהֵם הָיָה לָהֶם קֶשֶׁה: "אֵיךְ יִשְׂרָאֵל בְּעַר שָׁמַח, מִמָּה הוּא שָׁמַח? אֵין לוֹ פְּרִנְסָה וְאֵין לוֹ לַחַם לִילָדִים". אֲזַי הֵם חָשְׁבוּ: "עַכְשָׁו זֶה לֹא יִשְׂרָאֵל בְּעַר שֶׁהָיָה, זֶה יִשְׂרָאֵל בְּעַר מְשֻׁעָ, וְכִכָּה הוּא הַסּוּף שֶׁל כָּל הַבְּרִסְלָבִים. כִּי הֵם הוֹלְכִים עַל חֲצוֹת לִילָה לְשָׂדוֹת וְלִיעָרוֹת וְלִפְעָמִים הֵם נִפְחָדִים מֵאִיזָה כָּלֵב, מֵאִיזָה חֲיָה, מֵאִיזָה גוֹי, אֲזַי סוּף-כָּל-סוּף הֵם נֶעֱשִׂים מְשֻׁעִים. כֵּן, זֶה הַסּוּף שֶׁלָּהֶם".

כֻּלָּם רָצוּ לְהַשְׁתַּמֵּט מִמֶּנִּי וְאָמְרוּ שֵׁיִצְאָתִי מְדַעְתִּי וְאֲנִי כְּבָר מְשֻׁעָ. וְאֲנִי הָיִיתִי בְּעַצְבוֹת נוֹרָאָה, וְזֶה שֶׁהֵם אָמְרוּ עַל בְּרִסְלָב כָּךְ, מִזֶּה הָיָה לִי עַצְבוֹת עוֹד יוֹתֵר בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי אֲנִי הִרְגַּשְׁתִּי שֶׁאֲנִי הַגּוֹרֵם לְכָל זֶה שֶׁהֵם מְדַבְּרִים כְּכֹה, אֲזַי חָשַׁבְתִּי: "מָה זֶה, עַצְבוֹת כְּזֶה?! אֶפְלוֹ אִם עוֹבְרִים עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, אֲבָל לְהִיּוֹת בְּעַצְבוֹת כְּזֶה? עֲשִׂיתִי עֲבָרָה, אֲבָל יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, מָה זֶה הַדְּכָאוֹן הַזֶּה!"

הָיָה לִי צַעַר גָּדוֹל, אֲנִי נִפְלַתִי לְמַחְלַת נַפְשׁ, הָיִיתִי בְּדְכָאוֹן, הָיָה קֶשֶׁה לִי מְאֹד וְלֹא רָצִיתִי לַחֲיוֹת...

הַכָּלֵל, שֶׁכֻּלָּם צָחֲקוּ מִמֶּנִּי. וְאֲנִי לְמִדַּתִּי בִישִׁיבַת רַבִּי מֵאִיר בְּעַל-הַנֶּסֶס בְּטְבֵרְיָה, אֲזַי הִלְכָתִי לְצִיּוֹן רַבִּי מֵאִיר בְּעַל-הַנֶּסֶס בְּצַהֲרֵי הַיּוֹם וְאָמַרְתִּי לְרַבִּי מֵאִיר בְּעַל-הַנֶּסֶס: "כֻּלָּם מְצַחֲקִים מִמֶּנִּי וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ מָה לַעֲשׂוֹת וְאֵיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, אֲנִי נִכְשַׁלְתִּי וְנִפְלַתִי וְאֵין לִי שׁוּם עֵצָה אֵיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. אֵיךְ עוֹשִׂים דְּבָר כְּזֶה וְלֹא מִתְבַּיְשִׁים, בְּתַעֲנִית שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ עָלֶיהֶם תַּעֲנִית בְּגִמְרָא וְהַדִּין, וְאֲנִי נִכְשַׁלְתִּי, נִפְלַתִי וְאָכַלְתִּי לְפָנַי הַתְּפִלָּה". אֲנִי הִתְבַּיַּשְׁתִּי וְנִפְלַתִי כָּל-כָּךְ וְלֹא מְצָאתִי שׁוּם מְקוֹם אֵיךְ לַחֲיוֹת וְאֵיךְ לַעֲשׂוֹת. "מָה עֲשִׂיתִי!" אֲנִי הָיִיתִי יְכוּל לְמוֹת מִגְדָּל הַבּוֹשָׁה מִגְדָּל הַנְּפִילָה...

על-כל-פנים אני היה לי צער גדול וגם לא יכלתי לעבד השם, הייתי בחשך, אני הייתי בעצבות כזה ממש כמו שיוצאים מן הדעת. הייתי חולה נפש והייתי מדכא מאד ובכיתי להשם על זה שאני גורם חלול השם, בזיון לברסלב. אז היה לי התבודדות והתפללתי ובכיתי לפני השם יתברך בבית-הכנסת שירחם עלי ושירפא אותי ושיקח ממני הדכאון, העצבות, המחלה. שלא יוכלו לומר המתנגדים על חסידי ברסלב כך ושלא יהיה חלול השם, "רבוננו של עולם ראה המצב שלי. אמת - אכלתי, עשיתי מה שעשיתי, אבל אני רוצה תשובה, תרפא אותי ותוציא אותי מהמצב הזה, מהעצבות הזה, כי אני גורם חלול השם לברסלב. רבוננו של עולם, תרפא אותי שאוכל לצאת מן העצבות.."

ואני הייתי בבית-הכנסת והחדר שלי היה ליד בית-הכנסת, אולי נרדמתי, ונכנס לי מחשבה תקיפה כמו מי שנכנס בראש שלי, בפנים המוח שלי, ואומרת לי המחשבה בתקף: "תכנס לחדר שלך ותפתח את ארון הספרים ותתן ידך על איזה ספר שהוא, לא תבגן לספר מסים, רק תניח את היד על ספר ותוציא אותו, ותפתח אותו במקום שתפתח.. ושמה תמצא דברים טובים שתוכל להחיות עצמך, שמה תמצא רפואה לנפשך!"

אז אני רציתי רפואה, והתפללתי, אז חשבתי: "המחשבה שלי זה דבר רציני? טוב, אף-על-פי-כן מה יש לי להפסיד, אני אעשה את זה ונראה מה שיהיה מזה".

עשיתי כן, נכנסתי מבית-הכנסת לחדר שלי ופתחתי את הארון ועשיתי כמו שאמרו לי, נתתי את ידי על איזה ספר, זה היה ספר 'לקוטי הלכות' חלק ראשון של רבי נתן, והוצאתי אותו ופתחתי אותו, והיה שם זה הפתק...

תכן הפתק הקדוש

מאד היה קשה לי לרדת אליך

תלמידי היקר להגיד לך כי נהגיתי

מאד מעבודתך ועליך אמרתי

*מיין פייעריל וועט טליען ביז

משיח וועט קומען חזק ואמץ

בַּעֲבוּדָתְךָ

נ נח נחמ נחמן מאומן

ובזה אגלה לך סוד והוא:

מלא וגדיש מקו לקו פצפצי-ה

ובחזוק עבודה תבינהו, וסימן

יז בתמוז לאמרו שאינך מתענה

* (האש שלי תוקד עד ביאת המשיח)

אבל לא ידעתי מה שזה, זה הנגר זה רפואה? מה, חסר נירות? חשבתני: "נגר בספר, יכול להיות שזה סימן בשביל לידע איפה אני לומד", אז לא שמתי לב לזה, ראיתי חתיכת נגר וקראתי רק בתורה שרפנו הקדוש מחדש במקום שפתחתי, בארח חיים בחלק א' דף ק"ה, "אולי אני אמצא שמה דבורים שהם יעזרו לי", אז קראתי ובוודאי החייתי את נפשי, אבל אחר-כך ראיתי שאין לי שום תקנה לרפואה, כי עשיתי כד וכו', עשיתי הכל ולא מצאתי רק חתיכת נגר ולא עזר לי התורה, עזר לי על המקום, אבל תכף שגמרתי לקרא - חזרה המחלה כמו שהיתה ולא ראיתי שום רפואה ולא היה לי כלום. אז נפלתי בדעתי, חשבתני שאין לי שום תקומה, שום תקנה, ונתיאשתי...

רציתי לקחת את הספר ולסגר ולהחזיר את הספר להארון, "לא מצאתי רפואה, אז מה לעשות?" טרם שסגרת את הספר הבחנתי וראיתי שיש שורות כתובות על הנגר...

רק התחלתי לקרא, ותכף ראיתי מה שזה, שזה פלא מה שלא היה מעולם!

התחלתי לקרא וראיתי מה שכתוב, "תלמידי היקר.. " וקראתי וקראתי אותו עד שגמרתי לקרא את המכתב פלו עד הסוף, וכל דבור ודבור שקראתי.. נכנס בי, הרגשתי וראיתי פלאות פלאה שאי אפשר לספר. כמו שהייתי מקדם בעצבות כזה - ככה קבלתי שמחה מזה הפתק, שמחה כזה שהעצבות לא היה לה שום ערך נגד השמחה. לא רואים שמחה כזו בעולם הזה, רק בעולם הבא. שמחה כזו שאין בעולם הזה שמחה כזו!

והתחלתי לנגן נגונים פאלה של שמחה ולרקד ולמחאות כפים, פנים פאלה של שמחה.. וככל, כל בני-הישיבה, שמעו שאני נעשיתי שמח. והם למדו בישיבה ואמרו: "הו, המשגע נעשה שמח", הם אמרו שישראל בער כבר הוא בסדר גמור, אחרי עצבות כזה הוא בשמחה כזה, אז הוא משגע לכל

ימי חייו, "יש גושפנקא - הוא משגע! לא יעזר לו שום בית-חולים ולא שום רפואה".

אז נכנסתי לחדר והתחלתי לרקד בחדר שלי, וכלם נכנסו לחדר שלי וראו דבר כזה שאני מרקד ושמת, אני לא שואל אותם, אני מרקד ושמת כזה, הם נתבטלו. אז הם ראו את הרקודים והשמחה, הם הוציאו אותי מהחדר להחצר ועשו כל בני-הישיבה עגול, ואני הייתי באמצע ורקדתי. וכלם שמחו כל-כך וכלם התלוצצו ממני, "המשגע הוא מרקד.."

טוב, הם עמדו זמן רב, הם עמדו כמה שעות עד קרוב לחצות לילה והם נעשו עיפים, אז אמרו: "הוא לא נעשה עיף, הוא יעיף אותנו, אנחנו עיפים יגיעים כבר, אנחנו לא יכולים לעמד, אין לנו כח יותר, צריכים לישון", אז הם הלכו ואני נשארתי כמעט כל הלילה ורקדתי לבדי...

אני קבלתי חתם של שגעון, של משגע, אז ביום חמישי נכנסו כל הישיבה לעיר, כל אחד לבית-כנסת שלו, וספרו בשורה טובה, הם הוציאו עלי קול בכל העיר ש"הברסלב נעשה משגע, אבל משגע כזה שאין פמחה, לא יהיה לו שום תרופה!" על-כל-פנים קבלתי שם בכל העיר שישאל בער הברסלב נעשה משגע. והדן הלך להתפלל מנחה, אז הוא שמע שכלם אומרים שישאל בער הברסלב נעשה משגע כזה. הם ספרו על העצבות והשמחה, הם לא יודעים מה זה עצבות ומה זה שמחה, אבל הם ספרו שנעשיתי משגע כזה. ואני הייתי שכן של הדן כמו חדר על-יד חדר, הוא נתן לי את החדר, הוא נתן לי הכל. אז הוא היה לו צער גדול, אני הייתי אתו ביחד באהבה גדולה כמו אבא ובן, הוא אהב אותי כמו בן יחיד, היה לו שתי בנות ואני הייתי הבן השלישי, ואני הייתי יותר חביב אצלו מהבנות שלו!

בני-ישיבה הרגישו את זה, הם ידעו שהוא אוהב אותי, אבל אחר-כך שנעשיתי ברסלב והוא היה מתנגד והוא אמר לי: "תזהר מאד, ברסלב - לא!" ואני לא שמעתי לו, אבל אף-על-פי-כן האהבה בינינו לא נתקלקלה, ואף-על-פי שהוא היה מתנגד היה לו צער גדול, "חבל, ישראל בער נעשה משגע". אז הוא היה דואג מאד, "אסון כזה.. נעשה משגע".

אז הדן שמע את זה וכלם מספרים כך ו"על פי שנים עדים יקום דבר", אז היה לו צער גדול, הוא חשב: "ישראל בער לא רצה לשמע לי אז הוא נעשה משגע, מה עושים עכשו?" אז הוא הלך הביתה לראות את המשגע, לראות איך המצב, לדבר אתי. והוא נכנס אלי בפחד שלא אפה אותו, משגע יכול גם-כן להכות. אז הוא נכנס והתחיל לדבר אתי, ודברתי אתו, והוא הרגיש וראה שאני לא משגע!

אז הוא ראה בעיניו והוא הבין וראה בברור גמור שאני לא משגע אפלו אם יהיה מאה עדים. אז הוא מספר לי שבכל העיר קבלתי שם של משגע, "אני רוצה לדעת, כלם מספרים שאתה משגע, היית בעצבות כזה ואחר-

כָּדָּ שְׁמַחָה כְּזֶה, אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה לֹא מְשַׁגֵּעַ, תִּסְפָּר לִי כָּל הַמַּעֲשֵׂה
מִהַעֲצִיבוֹת וְהַשְׂמָחָה, מַה קָּרָה, מַה זֶה הָיָה אֵתָדָּ!"

אֲזִי סִפַּרְתִּי לוֹ אֵת הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל שְׁבַעַה עֶשֶׂר בְּתַנְמוֹ, מַה שְׁהָיָה, וְהִרְאִיתִי לוֹ
שֶׁהוֹצֵאתִי מִהָאָרוֹן סֵפֶר וְהָיָה שָׁמָּה חֲתִיכַת נֶגֶר וְזֶהוּ הַחֲתִיכַת נֶגֶר.

הוּא שָׁמַע כָּל הַמַּעֲשֵׂה, וְקָרָא אֵת הַנֶּגֶר, אֲזִי הוּא הִתְחִיל לְצַחֵק צְחוּק כְּזֶה
שֶׁלֹּא רוֹאִים בְּעוֹלָם צְחוּק כְּזֶה, בְּקוֹלוֹת כְּאֵלוֹ, בְּצְחוּק כְּזֶה שְׁהָיָה לוֹ יָס,
הוּא הִחְזִיק אֵת הַמַּעֲשִׂים שֶׁלּוֹ שֶׁלֹּא יֵצְאוּ מִגְּדֵל הַצְּחוּק...

הוּא הָיָה אִישׁ קְדוֹשׁ, לְמַדּוֹן גְּדוֹל וִירָא שְׂמִים, וְהוּא לֹא צָחַק שׁוּם פַּעַם, אֲנִי
הִיִּיתִי כְּמָה שְׁנִים בְּבֵיתוֹ כְּמוֹ בְּבֵית שְׁלִי וְלֹא רָאִיתִי אֶף פַּעַם שֶׁהוּא צוֹחֵק.
יֵשׁ לוֹ בְּנוֹת וּמִסְפָּרִים אִיזָה דְּבָר, אֲבָל לֹא רָאִיתִי אוֹתוֹ צוֹחֵק. וְהוּא שָׁמַע
אֵת הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה.. הִתְחִיל לְצַחֵק צְחוּק כְּזֶה שֶׁשָּׁמְעוּ אֶפְלוֹ כָּל הַשְּׂכָנִים אֵת
הַצְּחוּק. וְשָׂרָה, הַבֵּת שֶׁלּוֹ, הִיא גְּרָה אַחֲרֵי הַחֲתוּנָה גַם-כֵּן בְּשָׂכְנוֹת וְהִיא
שָׁמְעָה אֵת הָאֲבָא שֶׁלָּהּ צוֹחֵק, הִיא הַכִּירָה אֵת הַקּוֹל שֶׁלּוֹ, הִיא לֹא הִבִּינָה,
הִיא לֹא שָׁמְעָה כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ שֶׁהָאֲבָא שֶׁלָּהּ יֵצְחֵק. אֲזִי הִיא בָּאָה עַל הַדֶּלֶת
וְהוּא הָיָה מִחְזִיק אֵת הַמַּעֲשִׂים שֶׁלֹּא יֵצְאוּ מִגְּדֵל הַצְּחוּק, וְהִיא עֲמָדָה
וְרָאֵתָה, אֲזִי הִיא אֲמָרָה: "אֲבָא, תִּפְסִיק, מַה זֶה אֵתָדָּ, אֵתָה יָכוֹל לָמוֹת.
מִעוֹלָם לֹא רָאִיתִי צְחוּק מִמֶּדָּ, מַה זֶה, מַה קָּרָה?" אֲזִי הוּא צָחַק עוֹד יוֹתֵר,
הוּא רָאָה שֶׁהוּא בְּסַכָּנָה, הָיָה יָכוֹל לְצַאת כָּל הַבֶּטֶן, הוּא לֹא הָיָה יָכוֹל
לְדַבֵּר, אֲזִי הוּא הִרְאָה לָהּ עִם הַיָּד שֶׁתִּלְדָּ, "אִם הִיא תִּעֲמַד כָּדָּ וְתִדְבֵּר עוֹד,
אֲנִי יָכוֹל לְצַחֵק יוֹתֵר. לְכִי, לְכִי."

וְהִיא הִבִּינָה שֶׁהוּא לֹא יָכוֹל לְדַבֵּר וְהוּא בְּסַכָּנָה, אֲזִי הִיא הִלְכָה וְהִפְסִיקָה
לְשֶׂאל, הִלְכָה...

אוֹי, צְחוּק כְּזֶה לֹא שָׁמְעֵתִי עַד עַכְשָׁו, עוֹד לֹא שָׁמְעֵתִי צְחוּק כְּזֶה. וְהוּא הָיָה
מִתְנַגֵּד גְּדוֹל, אֲזִי הוּא אָמַר לִי: "יִשְׂרָאֵל בָּעַר, אֵתָה מֵאֲמִין שְׁזֶה נָפַל מִן
הַשָּׁמַיִם? מַה אֵתָה חוֹשֵׁב?"

אֲמַרְתִּי לוֹ: "כֵּן."

אָמַר לִי: "אִם-כֵּן, אֲנִי אֲרָאָה לָךְ שְׂאֵתָה טוֹעָה! אֲנִי אֲרָאָה לָךְ מִי שְׂכַתְבָּ
אֵת זֶה."

אֲזִי אֲמַרְתִּי לוֹ: "טוֹב, תִּרְאָה לִי מִי שֶׁשָּׂם אֵת זֶה."

אֲזִי אָמַר: "אֲנִי אֲרָאָה לָךְ."

אֲזִי הוּא הִלָּךְ וְהִבְחִין וְעָשָׂה בְּדִיקוֹת עִם כָּל בְּנֵי-הַיְשִׁיבָה הַיְמָמְחִים,
שְׂיִכּוֹלִים לְחַשֵּׁב עֲלֵיהֶם שְׂיַעֲשׂוּ דְּבָר כְּזֶה, וְגַם אֶפְלוֹ הַפְּשׁוּטִים, כָּל הַיְשִׁיבָה,
הוּא בָּחוּן וּבְדִק וְחָקֵר, וְאֶף אֲחָד לֹא יוֹדַע אֶפְלוֹ דְּבוּר אֲחָד מִה שְׂכַתּוֹב שָׁמָּה
בְּהַפְתָּק, לֹא יָדְעוּ כָּלֵל מִזֶּה. אֲזִי הוּא הִתְבַּיֵּשׁ בְּכַנִּי, אֲזִי הוּא סִפֵּר לִי: "אֲנִי

חֲקַרְתִּי וְלֹא מִצְאָתִי אָף אָחַד. אִם-כֵּן, יִשְׂרָאֵל בְּעַר יֵשׁ לּוֹ פֶּתֶק, יֵשׁ לּוֹ מִכְתָּב מֵרַבֵּי נַחֲמוֹן, אִזּוֹ מַעֲכָשׁוּ אֲנִי מִבֵּטֵל אֶת כָּל הַהֲתַנַּגְדוֹת שְׁלִי עַל בְּרִסְלָב!"

וְהוּא הָיָה מִתְנַגֵּד נוֹרָא כְּזֶה.. שְׁהֵיָה פַחַד, הַשֵּׁם יִצְיָלְנוּ. אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְדַבֵּר מֵה שֶׁהוּא דָבָר. הוּא הָיָה הָאֲדָמוֹ"ר שְׁלֵהֶם וְהֵם כָּלֵם מִתְנַגְּדִים וְהוּא אָמַר לָהֶם: "אַתֶּם רוֹצִים, לֹא רוֹצִים, תַּעֲשׂוּ מֵה שְׁאַתֶּם רוֹצִים. אֲנִי לֹא מִתְנַגֵּד. בִּטְלֵתִי אֶת הַהֲתַנַּגְדוֹת עַל בְּרִסְלָב. מֵה יֵשׁ, הוּא קִבֵּל מִכְתָּב מֵרַבֵּי נַחֲמוֹן!"

אִזּוֹ אָמְרוּ כָּלֵם: "כֵּן, מִמִּכְתָּב נַעֲשֶׂה שְׂמִיחַ כָּל-כָּדָ? אֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה הַרְבֵּה מִכְתָּבִים". אִזּוֹ מִצְאָתִי בְּכָל הַסְּפָרִים שְׁלִי מִכְתָּבִים. הֵם רָאוּ שְׁאִין שְׂמִיחָה וְאִין עֲצָבוֹת (צוּחֶק)...

הַדִּין הוּא זָכָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה שֶׁהוּא בֵּטֵל אֶת הַהֲתַנַּגְדוֹת אָף-עַל-פִּי שֶׁהוּא הָיָה לּוֹ יִרְשָׁה מִגְדוּלִים וּגְאוּנִים שְׁיֵשׁ סְפָרִים מֵהֶם, כֵּן. וְהוּא בֵּטֵל אֶת הַהֲתַנַּגְדוֹת וְאָמַר: "הַתּוֹרָה הִיא לֹא בְּשָׂמִים!"

הוּא קִבֵּל הַפֶּתֶק - מֵה שְׁאֲנִי מוֹצִיא מִפִּי זֶה תּוֹרַת מֹשֶׁה, קְדוֹשׁ וְקָדוֹשׁ וְקָדוֹשׁ וְקָדוֹשׁ!

וְהוּא נַעֲשֶׂה אַחֲרֵי זֶה אֲדָמוֹ"ר בִּירוּשָׁלַיִם...

אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל!

יֵשׁ בְּהַפֶּתֶק כַּח שֶׁל הַתַּחֲזָקוֹת שֶׁהוּא מְרִים אָדָם מִתַּחַתִּית הַיְרִידָה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה. אֲנִי מִצְאָתִי בְּהַסְפָּר אֶת הַפֶּתֶקָא, הָיָה מִשְׁמַע מֵהַפֶּתֶקָא שְׁעֵדִין יֵשׁ לִי תַקְוָה!

רַבְּנוּ הַקְדוֹשׁ גָּלָה וְצָעַק בְּקוֹל גְּדוֹל: "אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל, אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל! אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל! אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל! אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל!"

נו, אֲנִי לִקְחָתִי אִזּוֹ זֶה עָלִי, "אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל", אֲנִי לִקְחָתִי כַח מְזָה לַעֲמֵד כְּנֶגֶד הַחֲשָׁד הַזֶּה, כְּנֶגֶד הַצָּרָה הַזֹּאת, אֲכַלְתִּי לִפְנֵי הַתַּפְּלָה. אָף-עַל-פִּי שְׁעֵשִׂיתִי דָבָר כְּזֶה, אָף-עַל-פִּי-כֵּן "אִין שׁוֹם יְאוּשׁ בַּעוֹלָם כָּלֵל", תַּתְּחִיל מַעֲתָה מִחֲדָשׁ לְהִיּוֹת יְהוּדִי.

הַמְשָׁמְעוֹת שֶׁל הַפֶּתֶק הוּא הַתַּחֲזָקוֹת גְּדוֹל כְּזֶה לְכָל אָחַד, לְקִבֵּל פֶּתֶק מֵאֵת רַבְּנוּ זֶה פֶּלֶא שְׁעֵדִין לֹא הָיָה מַעוֹלָם, זֶה חֲדוֹשׁ גְּדוֹל וְנוֹרָא כְּמוֹ שְׁאוּמֵר

רַבֵּנוּ: "חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדוּן לֹא הָיָה בְּעוֹלָם". 'לְקוּטֵי מוֹהַר"וֹי מְלֵא הַתְּחִיבּוֹת, כָּל הַתּוֹרוֹת יֵשׁ בָּהֶם רַק הַתְּחִיבּוֹת: לֹא לְהַתְּיָאֵשׁ וּלְהַתְּחִיל בְּכָל רִגַע מִחֲדָשׁ. נוּ, וְאַנִּי יוֹדֵעַ מִזֶּה, אֲנִי לוֹמֵד אֶת זֶה, אֲנִי הִלְכֵתִי עִם זֶה, וּפְתָאוֹם נִפְסַק מִמֶּנִּי כָּל הַכַּח הַזֶּה עַל-יְדֵי הַנְּפִילָה, עַל-יְדֵי הָאֲכִילָה שֶׁל שְׂבַעַה עֶשֶׂר בְּתַמּוֹ וְלֹא עֶזֶר לִי שׁוּם דְּבוּר מִרַבֵּנוּ. וְאַנִּי נִפְלַתִי בְּחֶשֶׁד כְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה לִי שׁוּם רְפוּאָה, וְזֶה הַפְּתֵק הָיָה לִי רְפוּאָה, אָמְרוּ לִי: "תִּפְתַּח אֶת הַסֵּפֶר וְשָׁמָּה תִמְצָא רְפוּאָה לְנַפְשְׁךָ", וּמֵאִז הִלְכָה הַמַּחְלָה לְגַמְרֵי וְהַרְפוּאָה נִמְשַׁכֶּת כָּל יְמֵי חַיֵּי!

זֶה דְּבַר שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר לְסַפֵּר, הֶעֱנֵן שֶׁל הָעֲצָבוֹת שֶׁהָיָה לִי וְהַשְׂמָחָה כְּזֶה, וְהָיָה לִי רְפוּאָה - הַפֶּךְ הָעֲצָבוֹת. וְזֶה גֵרַם לִי חַיִּים חֲדָשִׁים, חַיִּים שֶׁל שְׂמָחָה תְּמִיד כָּל יְמֵי חַיֵּי. כְּשֶׁקִּבַּלְתִּי מִכָּה - תִּכְף לְקַחְתִּי אֶת הַפְּתֵק וְנִתְבַּטַּל הַכָּל וְנִעְשָׂה שְׂמֵחַ. בְּכָל פַּעַם שֶׁעָבַר עָלַי מֵה שְׂעֵבֶר, בְּגוּף, בְּנַפְשׁ, הַנְּפִילוֹת, הִירִידוֹת, אִז תִּכְף לְקַחְתִּי אֶת הַפְּתֵק וְקִרְאתִי אוֹתוֹ - אִז כָּבַר הָיָה רְפוּאָה. רְאִיתִי שֶׁנִּעְשָׂה עֲנָן אַחֵר, שֶׁנִּעְשָׂה שִׁיר חֲדָשׁ. וְהוּא כְּמוֹ חֲדָשׁ אֲצִלִּי, הוּא מִנַּחֵם אוֹתִי, מְרַפָּא אוֹתִי מִכָּל הַמַּחְלוֹת בְּגוּף וְנַפְשׁ, וְזֶהוּ.

הַפְּתֵק זֶה מְסַגֵּל מְאֹד לְכָל אֶחָד שֵׁיֵשׁ לוֹ אֵיזָה צָרָה וְצָרִיף לִישׁוּעָה. שֵׁיֵשִׁיר בְּשְׂמָחָה נִנְחַם נַחְמָן מְאוּמָן, וּלְכוּן, הוּא יְכוּל לַעֲזֹר לָנוּ - שֶׁנִּזְכָּה הָעֶקֶר לְהַתְּקַרֵּב לְהַתּוֹרָה, לְהֶאֱמוּנָה הָאֱמֵתִית. יֵשׁ אֱמוּנוֹת הַרְבֵּה, גַּם לְגוֹיִים יֵשׁ לָהֶם אֱמוּנוֹת, אֲבָל הַכָּל שֶׁקָּר. אֱמוּנָה אֱמֵתִית זֶה עֲנָן מִיַּחַד...

למעלה מן הטבע

אוֹי וּוי, אוֹי וּוי, אֵין לִי כַח וְאֵין דְּבוּרִים לְדַבֵּר מִזֶּה, זֶה פְּלֵא כְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה עֲדוּן מְעוֹלָם. רַק רַבֵּנוּ רַבִּי נַחְמָן הוּא פְּלֵא כְּזֶה שֶׁעֲדוּן לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, וְכָל עֲנִיָּוֵי הֵם פְּלֵאוֹת כְּאֵלָה שֶׁלֹּא הָיוּ עֲדוּן מְעוֹלָם!

זֶה הַנְּפֵשׁ שֶׁמִּתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ זֶה פְּלֵא, וְהַפְּתֵק זֶה פְּלֵא אַחֵר, הַכָּל פְּלֵאוֹת, כָּל דָּף מְסַפְּרֵי רַבֵּנוּ הוּא פְּלֵא, לְמַעַלָּה מִן הַטֶּבַע. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ גִּלְהַ דְּבָרִים כְּאֵלָה, חֲכָמוֹת כְּאֵלָה שֶׁיְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּלִי אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, כֵּן. וְהוּא עוֹסֵק בְּשִׁבְלָנוּ בְּמִסִּירַת נַפְשׁ גַּם עֲכָשׁוּ כְּמוֹ בְּחַיֵּיו וְיֹתֵר, לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ מִעוֹנוֹת, מִמְּקוֹמוֹת רְחוֹקִים, מִמְּקוֹמוֹת מְטַנְפִּים, מִמְּקוֹמוֹת נְמוּכִים כְּאֵלָה. וְהוּא הַכִּין תְּקוּנִים, רְפוּאוֹת וִישׁוּעוֹת לְכָל אֶחָד בְּכָל עֵת בְּכָל צָרָה וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא. לֹא הָיָה דְּבַר כְּזֶה עֲדוּן בְּעוֹלָם, דְּבַר כְּזֶה, פְּלֵא כְּזֶה. וְכֵן זֶה הַפְּתֵק הוּא פְּלֵא שֶׁעוֹלָה עַל כָּל הַפְּלֵאוֹת. זֶה פְּלֵא כְּזֶה אֵיךְ הוּא כְּתֵב אֶת

זֶה וְחַתַּם אֶת זֶה, לִפְנֵי שְׁשִׁים שָׁנָה זֶה כָּבֵר הָיָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה מֵאֵז שְׁנִסְתַּלַּק רַבֵּנוּ.

על-כל-פְּנִים מה שְׁרָאִיתִי וְהִבְנֵיתִי מִהִפְתָּק בְּזִמְנֵן שְׁרָאִיתִי אוֹתוֹ אֲנִי לֹא יָכוֹל לְסַפֵּר, יְכוּלִים לְהִבִּין מִהִשְׁמָחָה - מִמָּה שֶׁהִרְגַּשְׁתִּי בְּלֵב. אֲבָל אֶפְלוּ אִם הִיִּיתִי יָכוֹל לְדַבֵּר - מִה שֶׁהִרְגַּשְׁתִּי וּמִה שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה אִי אֶפְשָׁר לְגַלוֹת, אִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר, אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר.

נו, אֲנִי מְסַפֵּר כְּמוֹ שֶׁהָיָה וְגַם-כֵּן עוֹד לֹא הִכַּל. אֲנִי הִרְאִיתִי אֶת זֶה בִּירוּשָׁלַיִם לְבַעֲלֵי-מְקַבְּלִים גְּדוֹלִים וְהֵם הִשְׁתוֹמְמוּ וְהִתְרַגְּשׁוּ מִזֶּה כָּל-כָּף, זֶה נוֹרָא מְאֹד, זֶה לְמוֹדִים כְּאֵלֶּה, נַחַת כְּזֶה וְהִתְגַּלוּת אֱלֻקוֹת כְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָם!

רוֹאִים בָּזֶה בְּלִי חִקִּירוֹת, בְּלִי חֲכָמוֹת, רוֹאִים שְׁזֶה אִמְתּוֹ וַיֵּצִיב וַיִּנְכוֹן. רוֹאִים שְׁזֶה לֹא בֶן-אָדָם כָּתֵב אֶת זֶה, לֹא הִלְשׁוֹן וְלֹא הִכְתֵּב. על-כל-פְּנִים אֲנִי לֹא צָרִיף לְהִבְיֵא עֲדִים, לֹא צָרִיכִים לְהִסְכָּמוֹת, זֶהוּ עַד עַל עֲצָמוֹ, הִפְתָּק עַד לְעֲצָמוֹ. כְּשֶׁרוֹאִים אֶת זֶה - רוֹאִים שְׁזֶה נִס מִהַשְׁמַיִם, רוֹאִים שְׁזֶה לֹא מַעֲשֵׂה יָדֵי אָדָם. לְמַעַלָּה מִן הַטֶּבַע! רַק לְרֵאוֹת הַחֲתִימָה שֶׁל רַבֵּנוּ עִם נִקְדוּת, הוּא כּוֹתֵב וְחוֹתֵם: גַּן גַּח גַּחְמֵן נַחְמֵן מְאוּמֵן - זֶה הַחֲתִימָה!

רַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ בְּחַיָּיו הוּא חֲתֵם אֶת שְׁמוֹ עַל מִכְתָּבָיו 'נַחְמֵן', בְּלִי נִקְדוּת. וּפֶה כְּתוּב 'גַּח גַּח גַּחְמֵן מְאוּמֵן', עִם נִקְדוּת. כָּל הָעוֹלָם יוֹדְעִים: 'רַבִּי נַחְמֵן מִבְּרֶסֶלֶב', אֲבָל כָּאֵן הוּא חֲתֵם 'מְאוּמֵן', כִּי הוּא שׁוֹכֵן בְּעִיר אוּמָן שֶׁבְּרוֹסְיָה. כִּנְרָאָה שֶׁהִפְתָּק נִבְרָא וְנַעֲשֵׂה שְׁמָה בְּמִקּוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא. כִּכָּה כְּתוּב בְּהִפְתָּק.

וְגַם-כֵּן הוּא גֹלָה שְׁאֲנִי לֹא עֲשִׂיתִי תַעֲנִית בְּשַׁבְּעָה עֶשֶׂר בְּתַמְזוּ. אֵף אֶחָד לֹא יָדַע - רַק אֲנִי לְבַדִּי. אֲנִי אֶעֱשֶׂה חֲלוּל הַשֵּׁם - יִגִּידוּ שְׁחִסִּידֵי בְּרֶסֶלֶב אֵינָם מִתַּעֲנִים בְּשַׁבְּעָה עֶשֶׂר בְּתַמְזוּ? זֶה הָיָה לִי צַעַר כְּזֶה, אֲנִי יְכַלְתִּי לְמוֹת מְגֻדֵל הַצַּעַר. אֵז הוּא בָּא אֵלַי: "אֵתָה תָמוֹת?! לֹא, אֵתָה תִלְמִידֵי הַיִּקָּר! עֲלִידָ אֲמַרְתִּי: 'מִיִּין פִּייעֶרֶל וועט טליען בִּיז מְשִׁיחַ וועט קוּמֵען', אֵתָה צָרִיף לְהֶאֱמִין. אַל תִּפְחַד, חִזְק וְאַמֶּץ בְּעִבּוֹדְתֵךְ!"

הִפְתָּק הוּא כָּלוּ פְּלֵא. מִי יָכוֹל לְחַשֵּׁב שְׁאֲנִי הִתְלַמֵּיד הַיִּקָּר שֶׁל רַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ, זֶה פְּלֵא, פְּלֵא, פְּלֵא, פְּלֵא, פְּלֵא, פְּלֵא, פְּלֵא שְׁאִין לְשַׁעַר. עַכְשָׁו אֲנִי מְשִׁיג וּמִבִּין מִה זֶה הַפְּרוּשׁ שֶׁל זֶה. אֵז אֲנִי לֹא יְכַלְתִּי לְהִבִּין "תִּלְמִידֵי הַיִּקָּר", אֲבָל עַכְשָׁו אֲנִי חִזְק בָּזֶה מְאֹד וּבְרוּךְ הַשֵּׁם זֶהוּ אִמְתּוֹ. בְּרוּךְ הַשֵּׁם זֶהוּ גַם-כֵּן פְּלֵא מִרַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ שְׁגַם אֲנִי יָכוֹל לְהַשִּׁיג בָּזֶה דְּבוּרִים פְּלֵאִים כְּאֵלֶּה וְסוּדוֹת נוֹרָאוֹת כְּאֵלֶּה, אוֹרוֹת כְּאֵלֶּה, אִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין...

"מְאֹד הָיָה קֶשֶׁה לִי לְרַדַּת אֲלִידָ", 'לְרַדַּת אֲלִידָ' רוֹאִים בְּיִרְיָדָה, כָּל הַשְׁוֹרוֹת יִשְׂרָ. נו, נִפְלְתִי לְגַמְרִי, "אֲנִי תִלְמִידֵי הַיִּקָּר?" הָיָה קֶשֶׁה לִי לְקַבֵּל אֶת זֶה, אֲנִי הִיִּיתִי לְמַטָּה מִכָּלֶם, לֹא הָיָה לִי שׁוּם מַח וְשׁוּם שְׁכָל, "מִה,

אָנִי? מִי אָנִי, מָה אָנִי? וְאִם אֶצֶל רַבֵּי נַחְמָן הָיָה קִשָּׁה לְרַדְתָּ אֵלַי, זֶה יָרִידָה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.. זֶה נוֹרָא מְאֹד, אָנִי צָרִיךְ לַחֲפֹר קִבְרִי וְלִקְבֹּר עֲצָמַי בְּחַיִּים מִגְדָּל הַבּוֹשֶׁה. וְתִכְף אַחֲרֵי הַיָּרִידָה הַזֶּה הוּא מַחִיָּה אוֹתִי, הוּא מַחֲזֵק אוֹתִי, הוּא מַעֲלָה אוֹתִי מֵעַמְמִקֵי הַתְּהוֹם לְרֹאשׁ גְּבֵהֵי מְרוֹמִים - "תִּלְמִידֵי הַיָּקָר". הוּא כּוֹתֵב לִי בְּמִקּוֹם שֶׁלֹּא צָרִיכִים לְכַתֵּב, בְּאִמְצַע הַשּׁוֹרָה, הוּא מִפְּסִיק וְכוֹתֵב לִי "תִּלְמִידֵי הַיָּקָר".

'תִּלְמִידֵי בְּעֲצָמוֹ לֹא מִסְפִּיק? בְּשִׁבִיל מָה "תִּלְמִידֵי הַיָּקָר"? הֲיֵה יָכוֹל לְכַתֵּב: 'לְרַדְתָּ אֵלַיךְ לְהַגִּיד לָךְ כִּי נִהְיִיתִי מְאֹד מַעְבוֹדֶתְךָ'. לֹא, הוּא כּוֹתֵב לִי "תִּלְמִידֵי הַיָּקָר"!

"לְהַגִּיד לָךְ כִּי נִהְיִיתִי מְאֹד מַעְבוֹדֶתְךָ", דְּבוּרִים כְּאַלֶּה.. אָנִי לֹא יָכוֹל לְהַתְפַּלֵּל, לֹא יָכוֹל לְהוֹצִיא שׁוֹם דְּבַר קְדֻשָּׁה מִפִּי, אָנִי רְחוּק כָּל-כָּף, וְהוּא כּוֹתֵב לִי: "תִּלְמִידֵי הַיָּקָר". וַיֵּמָּה הוּא צָרִיךְ לְרַדְתָּ כָּל-כָּף לְהַגִּיד לִי שֶׁ"נִהְיִיתִי מְאֹד מַעְבוֹדֶתְךָ", אָנִי לֹא נִהְיִיתִי כָּלֵל, וְהוּא נִהְנֶה!

וּמִדּוּעַ כָּתוּב "לְהַגִּיד לָךְ", וְלֹא כָּתוּב "לְהוֹדִיעַ לָךְ", אוּ "לְגַלוֹת לָךְ"?

לֹא.. 'לְהַגִּיד' זֶה מְשֻׁמָּעוֹת שֶׁל פְּנִים אֶל פְּנִים! הוּא מְדַבֵּר אֵתִי כְּמוֹ אִישׁ אֶל חֵבְרוֹ: "לְהַגִּיד לָךְ כִּי נִהְיִיתִי מְאֹד מַעְבוֹדֶתְךָ", אֵתֵּה יוֹדֵעַ מַזֶּה? זֶה חֲדָשׁוֹת!

וַיֵּמָּה לְהַגִּיד? "לְהַגִּיד לָךְ כִּי נִהְיִיתִי מְאֹד מַעְבוֹדֶתְךָ", זֶה שְׂאֵתֵה מִהֶפֶד הַכֹּל לְטוֹב וּמֵאֲמִין בְּרַבְּנוּ.

"נִהְיִיתִי מְאֹד מַעְבוֹדֶתְךָ" - זֶה הַעֲצָבוֹת, הַשְּׁבָרוֹן לֵב שֶׁהִיָּה לִי עַל הַעֲבָרָה שֶׁלֹּא עָשִׂיתִי תַעֲנִית בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוֹ.

"מַעְבוֹדֶתְךָ", אָנִי לֹא הִרְגַּשְׁתִּי אֵיזָה עֲבוּדָה, אֵיזָה פְּנִים יֵשׁ לִי?

"נִהְיִיתִי מְאֹד מַעְבוֹדֶתְךָ" זֶה דְּבַר אֶחָד, "וְעֵלַיךְ אֶמְרָתִי" זֶה עוֹד דְּבַר, זֶה שְׁנֵי דְּבָרִים, אֵתֵה יָכוֹל לְהַתְחַזֵּק, "חֲזֵק וְאַמֵּץ בַּעֲבוֹדֶתְךָ".

"וְעֵלַיךְ אֶמְרָתִי", עֵלַיךְ - עָשִׂיתָ דְּבַר כְּזֶה וְאַתָּה כְּמוֹ שְׂאֵתֵה, "עֵלַיךְ אֶמְרָתִי". מָה אֶמְרָתִי עֵלַיךְ? רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר בְּחַיִּיו לְפָנַי מֵאֵה שְׁמוֹנִים שָׁנָה שִׁיחָה: "הָאִשׁ שְׁלִי תוֹקֵד עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ", כְּכֹה כָּתוּב בְּהַסְפָּר 'חַיִּי מוֹהַר"ן. וַפֹּה הוּא מְגַלֵּה בְּפִתְק: "מָה שְׂאֵמְרָתִי אֵז, שְׂהָאִשׁ שְׁלִי תוֹקֵד עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ" - זֶה אֶמְרָתִי עֵלַיךְ! "שְׁעַל-יָדֵי יְהִיָּה מֵאִיר הָאוֹר עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, "עֵלַיךְ אֶמְרָתִי אֵת זֶה. נוּ, אֵתֵה תִּהְיֶה בְּעֲצָבוֹת כְּשֶׁאָנִי אוֹמֵר לָךְ כְּכֹה?"

נוּ, מָה אָנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת, כְּכֹה כָּתוּב. וְאָנִי חַי, זֶה לֹא הֶפְקָר. אָנִי חַי בְּנַסִּים גְּדוּלִים. אָנִי רוֹאֵה שְׂאָנִי הֵייתִי כְּבָר סָמוּךְ מְאֹד לְקִבְרִי וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַחֲזִיר אוֹתִי עוֹד פֶּעַם לְעוֹלָם הַזֶּה.

התחזקות, "חזק ואמץ!" אני נפלתי בדעתך לגמרי, והוא אומר לי: "חזק ואמץ בעבודתך!"

"חזק ואמץ" - זה הענין שלו, זה הרפואה שלו, "חזק ואמץ", שתי מלים, "חזק ואמץ". הוא נותן לנו רפואות, הרפואה - "חזק ואמץ בעבודתך".

כמה פעמים רבנו הקדוש הוא הזהיר אותנו מאד להיות חזק ואמץ. אם לא - חס ושלום לא טוב, רק חזק ואמץ. הבעל-דבר רוצה רק להפיל, זה מלחמה, מלחמה גדולה. אנחנו צריכים להאמין בדברי הצדיק. נו, אם הוא אומר "חזק ואמץ", צריכים אנחנו לקיים! להאמין! לקבל! רק חזק ואמץ!

ובפשטות, אנחנו רואים שכל הדבורים של רבנו הם חיים וקיימים לעד, כל דברי רבנו הם כלליות כל התורה, כלליות כל נפשות ישראל, כל היהודים! כל התורות וכל השיחות וכל מה שעובר על כל אחד ואחד. ענין רבנו הוא לא לאדם אחד, אלא לכל אחד ואחד מישראל. אז גם הפתק הוא כלליות, "מאד היה קשה לי לרדת אליך" מה זה "אליך"? לא רק אלי, הפונה לכל העולם, אליך ואליך ולכל ישראל. כל הפתק הוא נכתב לכל אחד מישראל ומדבר לכל אחד ואחד!

"להגיד לך כי נהיית מאד מעבודתך, תלמידי היקר" - זה נכתב בלי שם, זה לכל אחד שלומד ספרי רבנו באמת. אם אחד פתאום מתעורר לעבד השם, לעשות תשובה ולחזור להשם יתברך ולעבד השם - זה תלמידי וזה נהיית מאד. "אתה רוצה להתקרב אלי? אני נהנה מאד מזה, זה עולה שעשועים גדולים להשם יתברך".

רבנו הקדוש הוא כבר יודע איך לעזור לנו ואיך להוציא אותנו מהחשך ואיך להאיר בנו אור השם והתורה והאמונה. עוד לא היה דבר כזה בעולם!

גם-כן השורות, רבנו הקדוש בחתימה הוא על השורה השביעית - זה שבת. הצדיק הוא בחינת שבת!

אחר-כך: "ובזה אגלה לך סוד והוא מלא וגדיש מקו לקו פצפצי-ק", זה סוד נורא, זה ענינים נסתרים מה שאי אפשר לדבר מזה. זה סוד, וגם-כן זה לא סתם סוד, הוא סוד כזה שאי אפשר לדבר מזה ואי אפשר להסביר. על-כל-פנים רק בדרך כלל, המשמעות מה שאנחנו יכולים להסביר, להבין, לדבר מזה הסוד, שצריכים למלאות כל העולם בספרי רבנו כמו יותר ממלוי, "מלא וגדיש מקו לקו", למלאות העולם בספרי רבנו מסוף העולם ועד סופו.

"מלא וגדיש", "מלא" - לא רק מלא, גם-כן "וגדיש". אבל יש עוד יותר ממלא וגדיש - "מקו לקו".

"מקו לקו" זה עננו נעלם כזה שהוא יותר מדרכי, יותר מימלא וגדישי.

וגם-כן "מלא וגדיש מקו לקו" הוא מלא נקדות, נקדות הרבה. נו, אני לא מבין הכל. רבנו הקדוש כותב: "בחזיק עבודה תבינהו", אם אני אחזיק בעבודת השם - "תבינהו".

"פצפצי-ק", רק זאת המלה היא בכתובה רגילה שהוא כתב. קדם היה אותיות רש"י, אז לא יודעים שזה כתב-ידו, וכאן אותיות רגילות שכותבים בהם, מכירים שזה כתב-ידו. רק לראות הסוד הזה והלשון הזה בהפתק, רואים שזה רבנו, "מלא וגדיש מקו לקו פצפצי-ק".

וגם-כן 'פצפצי-ק' זה השם של המלאך שממנה על התקיעת שופר של ראש-השנה על-פי האר"י הקדוש. אז זה גם-כן יש לו שיכות לזה הפתק, כי רבנו הקדוש אמר שהעקר אצלו הוא ראש-השנה. ראש-השנה, השם יתברך הוא נתן לרבנו מתנה, רבנו הוא יודע מה זה ראש-השנה. ועקר הגאולה תלוי בראש-השנה של רבנו. רבנו הקדוש הזהיר מאד לבוא אליו על ראש-השנה!

נזכר בהפתק שאני יש לי ידיעות בענין ראש-השנה יותר מכל העולם...

זה יש הרבה לדבר, אבל אי אפשר, זה סוד. זה סוד גם-כן ממני, אני משיג איזה אור, איזה ניצוץ, אבל מי יכול להבין דברי רבנו? נו, אם היינו זוכים להתקרב לרבנו באמת ולעבד השם באמת, אז כל אחד היה זוכה לפי בחינתו להשיג בזה. זה יס, זה נחל נובע, הוא נובע ונובע, זה סוד, זה כל הסודות העליונות...

ועכשו, אחרי כל הפתק, החתימה נ נח, הוא מגיד לי הסימן שרק אני ידעתי מזה, בכל הפתק לא כתוב למי הוא כותב את זה, אבל רק לבסוף הוא מגלה: "סימן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה. אתה יודע מה שהיה י"ז בתמוז, אכלת לפני התפלה". נו, זה הסימן אני ידעתי טוב...

"י"ז בתמוז", רק "בתמוז" יש נקדות, שוא, פתח - "בתמוז". זה משמעות שצריכים לשים לב לזה, אל תתנאש ממה שהיה ב"י" בתמוז, יודעים בשמים מזה, מדברים מזה, אומרים שאינך מתענה; על-ידי י"ז בתמוז נעשה הפתק הזה ונעשה הכל.

וגם-כן עוד, אני לא יכול לדבר מכל הענין הזה מה שאני רואה בזה, "וסימן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", זה משמע שהפתק נכתב עוד לפני שבעה עשר בתמוז. ביום שבעה עשר בתמוז זה יום תענית קשה מאד כמו תשעה באב, וזה "סימן י"ז בתמוז".

"סימן י"ז בתמוז" - זה מספיק. הסימן הזה אף אחד לא ידע מה שעשיתי בשבעה עשר בתמוז, שום נברא, זה היה בסוד מכל העולמות. וזה סימן שלא ידע מזה שום בן-אדם, רק אני בעצמי והשם יתברך ידענו מזה, זה

הכל תלוי בפרסום שם הצדיק!

כפי הנכתב רואים חֲדָשׁוֹת, התגלות חֲדָשׁ בְּעוֹלָם!

נַח, בְּזִמּוֹן שְׁמֵצָאֲתִי אֶת זֶה וְקִרְאֲתִי אֶת זֶה, זֶה שְׂמַח אֹתִי, אֲבָל לֹא יִדְעֵתִי
מֵה זֶה, רְאִיתִי שְׁזָה פְּלֵא כְּזָה, שְׁזָה אֹר גְּדוֹל, אֲבָל לֹא יוֹתֵר, שׁוֹם פְּרָטִים.
אֲנִי קִרְאֲתִי אֶת זֶה כְּמוֹ יֶלֶד קֶטָן שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ כְּלוּם, "נַח נַח נַחמְ נַחמְ
מֵאוּמָן", לֹא יִדְעֵתִי יוֹתֵר, רַק מֵה שְׁכַתוֹב. וְהַיּוֹם אַחֲרֵי שְׁשִׁים שָׁנָה נוֹדַע לִי
שְׁזָה הַפְּתִק. הוּא הַמְּפִתֵחַ שֶׁל הַגְּאֻלָּה! כִּי בְּזָה נִגְלָה חֲדָשׁוֹת בְּעוֹלָם, רַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ גָּלָה בְּזָה הַפְּתִק הַתְּגִלּוֹת חֲדָשׁ!

כְּתוּב בְּזוֹהַר שְׁלַעֲתִיד יִתְגַּלֶּה שִׁיר שֶׁל חֶסֶד, פְּשׁוּט, כְּפוּל, מְשֻׁלֵּשׁ, מְרַבֵּעַ,
וְעַל-יְדֵי זֶה יִחְזֹר כָּל הָעוֹלָם לְהַשִּׁים יִתְבַּרְךָ, לְתוֹרָה, וְיִהְיֶה עוֹלָם חֲדָשׁ. כְּכָה
כְּתוּב בְּזוֹהַר!

וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ גַּם-כֵּן מְדַבֵּר מְזָה בְּהַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, וְגַם הוּא
בְּעֲצָמוֹ גָּלָה אֶת זֶה בְּהַתּוֹרָה שְׁלוֹ, הוּא דָּבָר שֶׁיֵּשׁ שִׁיר יָפֵה כְּזָה, פְּשׁוּט,
כְּפוּל, מְשֻׁלֵּשׁ, מְרַבֵּעַ. וְגַם-כֵּן יֵשׁ בְּזָה עֲשָׂרָה אוֹתִיּוֹת, עֲשָׂרָה אוֹתִיּוֹת זֶה
עֲשָׂרָה מֵינֵי נְגִינָה שְׁגָלָה עַל תְּקוּוֹן פְּגָם הַבְּרִית. זֶה בְּהַשִּׁיר הַזֶּה כָּלוּל הַכֹּל
בְּיַחַד, כּוּ. נוּ, צְרִיכִים סִימָנִים יוֹתֵר מְזָה?

וּפֵה רֹאִים בְּפְרוּשׁ, בְּבְרוּר, שְׁרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ מְגָלָה כָּאֵן שֶׁהוּא הַעֲקָר, וּמְגָלָה
אֶת זֶה לְכָל הָעוֹלָם, גַּם לְיִהוּדִים וְגַם לְגוֹיִים. כִּי הוּא זֶה, הוּא בְּעֲצָמוֹ זֶה
הַשִּׁיר שֶׁיִּתְגַּלֶּה לְעֵתִיד, עִם נְקֻדּוֹת: נַח נַחמְ נַחמְ מֵאוּמָן!

נ - זֶה פְּשׁוּט, אוֹת אַחַת.

נח - זֶה כְּפוּל, שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת.

נחמ - זֶה מְשֻׁלֵּשׁ.

נחמן - זֶה מְרַבֵּעַ.

מאומן - זֶה הַמְּקוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא, הוּא מֵאוּמָן.

השם נחמן הוא ארבע אותיות, זה שם הוי"ה, הוא כלול בהשם של השם
יתברך י ק ו ק, זה ארבע אותיות של השם יתברך. י - פשוט, יה' - כפול,
יהו' - משלש, הוי"ה - מרבע.

שם השם י ק ו ק משתף עם השם של רבנו!

ככה רבנו כתב בהתורה ח' חלק ב', הוא מגלה: "שם השם משתף בשם
הצדיק. אם שם הצדיק מתפרסם בעולם - מתפרסם השם יתברך
בעולם". זה הכל תלוי בפרסום שם הצדיק!

ופה הוא חותם שהוא זה הצדיק של השיר פשוט כפול משלש מרבע, הוא
בעצמו - הוא זה השיר. על-ידי הפרסום של רבנו הקדוש - יתגלה ויתקדש
שם השם.

עוד לא היה פלא כזה בעולם משום צדיק! נ נח נחמן מאומן זה דבר
חדש, זה חדשות לגמרי. רק נ נח נחמן מאומן - מספיק, זהו הכל. זה
כל העולם, זה כל התורה כלה וכל ישראל, זה כל החכמות וכל.. הכל! כל
הרפואות וכל הישועות, הכל בדבור אחד!

רק שיתפרסם שמו בכל העולם, זהו השם שלו - נ נח, זהו כולל בו כל
הגאולה וכל הישועות כלול בזה השם, כי העקר תלוי ברבנו. העקר הגאולה,
עקר ביאת המשיח תלוי בקרבת הצדיקים. שידעו העולם שיש צדיקים
כאלה - רבנו ותלמידיו, רבנו הקדוש ואנשיו. זה עקר הגאולה תלוי בזה.
זה מתר להודיע, לפרסם לכל עם ישראל, כן.

כל העולם לא ידע מנ נח, לא דבר בשום ספר מזה, מעולם לא היה שום
צדיק שחתם חתימה כזה של פשוט כפול משלש מרבע. זה פלא כזה.. רק
הוא בעצמו גלה את עצמו - שזה נ נח נחמן מאומן.

ורבנו הקדוש גם-כן בחייו לא חתם ככה, זה נכתב ב'לקוטי מוהר"ן ורבנו
הקדוש מדבר מהשיר הזה, אבל לא ידענו מזה, זה רק בהפתק הזה. וכאן
הוא מגלה בפרוש לפני כל העולם: נ נח נחמן מאומן, הוא בעצמו זה
השיר שיחזיר כל העולם להשם יתברך...

רבנו הקדוש - בזמן שהוא בא לעולם, אז המפתח של כל הגאולה אצלו, בו
תלוי כל הגאולה. כן, כל הגאולה בכללי בפרטי לכל אחד ואחד מישראל.
ביאת המשיח תלוי בו. אבל לגלות בפרוש שאני הוא - זה רק בהפתק
הזה!

כח חדש שלא היה מעולם!

רבי נחמן הוא השרש שלנו ושל כל העולם. בו ובשמו נ נח נחמ נחמן מאומן, זה השרש של כל הבריאה, של כל התורה ושל הכל. וזה מסגל לחזר בתשובה ולכל הישועות. צריכים להבין שזה מסגל, כי הוא השרש של הגאולה והשרש של כל נפשות ישראל, להחזירם להוציאם ממקומות כאלו. כל אחד מהיכן שנפל לשם. להוציא כל את העולם מהצרות. הצרות הם התאוות והכסף ותענוגי העולם הזה. ולא צריכים את הכל, צריכים לאכל חתיכת לחם. בשביל מה כל הכסף והבגנים?

רבינו הקדוש רבי נחמן, נ נח נחמ נחמן מאומן, הוא כלליות כל התורה וכל הצדיקים שהיו מיום בריאת העולם. הוא משה רבנו, הוא אברהם, יצחק ויעקב, הוא כל הצדיקים! בחיר הבריאה!

נ נח נחמ נחמן מאומן - כלול בזה כל הצדיקים וכל התורה! זה דבר קל להגיד, ומי שאומר נ נח, אז הוא מחזיק, הוא נכנס בהשרש של הבריאה, בהשרש של כל התורה ושל כל הצדיקים, נכנסים בעולם אחר!

רק כשמצדיקים שם רבנו רבי נחמן, ככה כמו שחתום בחתימה בפתק הזה - נ נח נחמ נחמן מאומן, זה ממתיק כל הצרות וכל הדינים וכל העוונות וכל הנפילות וכל הכפירות של העולם. זה מספיק להחריב כל הסטרא-אחרא, כל החשד, הכל, מהפך הכל! שזה כח כזה.. כח חדש שלא היה מעולם!

נ נח נחמ נחמן מאומן, הוא משמח הכל, ישמח כל העולם, רק את הגויים לא. רבנו הקדוש אומר בתורה ב'לקוטי מוהר"ן' שהגויים אינם בני-אדם כלל, רק חמורים. יש מהם שיודעים מלאכת החשבון ועוד ועוד, אבל אומר רבנו שכלם בהמות, חמורים, הם לא בני-אדם, רק עם ישראל הם בני-אדם. זה נכתב בספר 'לקוטי מוהר"ן', שידעו שהם חמורים.

רבנו הקדוש גלה את זה, נ נח נחמ נחמן מאומן, בשביל מי הוא גלה את זה אם לא בשבילנו? הוא גלה את זה בשביל גויים? בשביל בהמות, בשביל חמורים? הוא גלה את זה בשבילנו! הגויים אין להם כלים להבין ולדבר מזה, אולי יהיה להם איזה נגיעה בעלמא, הגוי אין לו כלום, הם לא בני-אדם, הם כמו בהמה, פטורה מהכל. בני-אדם זה רק אנחנו - יהודים. כל הגויים - בהמות! ככה אומר רבנו. הגויים לא מאמינים בשם ובתורה. לא צריכים לדבר אתם, לא צריכים להודיע להם מהשם של רבנו.

(רבי ישראל נשאל כמה פעמים צריכים להגיד נ נח?)

תמיד, בלי סוף, בלי קץ.

(כל הזמן?)

ג נח, זה יש לו כח, זה פותח כל השערים, כל השערי רחמים, כל השערי תפלה, כל השערי תשובה, כל התורה!

העקר הוא ג נח נחמ נחמן מאומן! ג נח נחמ נחמן מאומן זה כל העולם, זה כל התורה, כל החכמות. זה ענן סודי.. סוד מכל העולם!

יכתבו - ג נח נחמ נחמן מאומן!

יתמלא כל העולם

זה כבר מוכן ומזמן, זה לפי כזה שאין להעלות על הדעת, לפי כזה.. כלם ידפיסו את זה, כל הבתי-דפוס. ספר זה עולה כסף, הכריכה וההוצאות - אבל הפתק זה לא עולה כסף, רק חתיכת נייר, כמה כבר יכול לעלות נייר, זה צלום, כמה זה כבר עולה? יהיה הרבה שיהיה להם פרנסה מזה, הם ידפיסו וימכרו. מליונים, ידפיסו מיליונים וימכרו, מי לא יקנה את זה? כלם יקנו את זה, כל אחד יקנה הרבה בשביל כל הילדים שיהיה להם ובשביל האשה, ילדים קטנים יקנו את זה. גם הרבנים - הם בעצמם יקנו בשביל הבנים שלהם. כל העולם יקנה את זה!

מיליונים, להדפיס מיליונים בכל יום ולמכר, כל העולם יקנו את זה, בכל בית, בכל מקום, יתמלא כל העולם, כלם יקנו!

יהיה רעש בכל העולם, יהיה רעש, "יש לך הצלום של הפתק? הו.. כמה זה עולה, אני רוצה לקנות!"

יכולים לעשות עם תרגום, יהיה הלשון באנגלית או בצרפתית, ככה יוכלו להבין טוב. רק צריכים שיהיה אחד שינדפיס וילך למכר את זה בכל בית. מי שיעסק בזה וילך וימכר הוא ימכר הרבה מאד. כן, כל אחד יקנה בזול, כל אחד יקנה דבר פלא כזה. יכולים גם-כן לעשות את הפתק עם זהב. לא צריכים זהב - זה בעצמו זהב.

יכולים לשלם לממשלה שלא יתנו לאחרים להדפיס - רק לבעל-הפתק. צריכים רשיון, יש זכויות על זה רק לבעל-הפתק!

צְרִיכִים לְהַדְפִּיס עוֹד וְעוֹד מִן הַמְּכַתֵּב, לְמַלְאוֹת כָּל הָעוֹלָם עִם פְּלָאוֹת כְּאֵלֶּה וַיְהִי נַעֲשֶׂה עוֹלָם חֲדָשׁ. רוֹאִים בְּעֵינַיִם פְּלָאוֹת כְּאֵלֶּה... זֶה עוֹד יוֹתֵר גְּבוּהַ מִיְּבְרוּךְ שְׁאֵמַר. עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם פְּלֵא כָּזֶה.

צְרִיכִים לְהַדְפִּיס בְּדִי שְׂיִהְיֶה לָנוּ לְחֵלֶק לְכָל אֶחָד, זֶה צָרִיךְ כָּל אֶחָד. זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּכָל מְקוֹם, בְּכָל הָרְחוּבוֹת, בְּכָל חֲנוּת, בְּכָל בַּיִת, בְּכָל דָּלֶת. יֵשׁ דָּלֶת - צָרִיךְ גַּנְחִי!

צְרִיכִים שְׂיִהְיֶה מְלֵא כָּל הָעוֹלָם בְּנִי גַנְחִי!

זֶה חֲשׁוּב מְאֹד, צְרִיכִים לְמַפְר, לְמַפְר, לְהַפְיץ, שְׂיִהְיֶה בְּכָל בַּיִת, בְּכָל בַּיִת-כְּנֶסֶת, בְּכָל יְשִׁיבָה. זֶה צְרִיכִים שְׂיִהְיֶה כְּמוֹ מַיִם, שְׂיִהְיֶה בְּכָל מְדִינָה, בְּכָל מְקוֹם, בְּכָל הָעוֹלָם יְהִי אֶת זֶה, כֵּן.

יֵשׁ הַיּוֹם חֲבָרִים שֶׁהֵם עוֹשִׂים שְׁלֻטִים עִם הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ גַּנְחִי גַנְחִי גַנְחִי מְאֹד מְאֹד. הֵם יוֹדְעִים הַמְּלֵאכָה, יוֹדְעִים טוֹב אֵיךְ לְחַבֵּר וְלַעֲשׂוֹת. זֶהוּ נִגּוֹן שֶׁל פְּשׁוּט כְּפּוֹל מְשֻׁלֵּשׁ מְרַבֵּעַ, יְהִי זְמַן שֶׁכָּל הָעוֹלָם יַעֲשׂוּ גַנְחִי. כֵּן, בְּכָל הַשְּׂוֹקִים בְּכָל מְקוֹם אֵיפֶה שְׂיִלְךָ - יִזְמְרוּ נִגּוֹן גַּנְחִי, כִּי כָּל הַנְּגוֹנִים סוֹבְבִים גַּנְחִי, כָּל הַנְּגוֹנִים שְׂבַעוֹלָם!

וְאֲנַחְנוּ מְשׁוֹרְרִים אֶת זֶה, מְנַגְנִים אֶת זֶה כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב בְּחַתִּימָה: גַּנְחִי גַנְחִי גַנְחִי נְחָמֵן מְאֹד מְאֹד. כְּשִׁיבּוֹא הַגְּאֻלָּה כָּלָם יִשְׂבְּחוּ וַיִּפְאָרוּ וַיִּשְׁוֹרְרוּ וַיִּאֲמְרוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסֵד הַגָּדוֹל הַזֶּה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ גַנְחִי. אוֹי אֲשֶׁרֵינוּ...

על-ידי מכשול

וְזֶה הַפֶּתֶק הַגִּיעַ אֵלַי בְּדֶרֶךְ נִס מְלַבֵּשׁ בְּדֶרֶךְ הַטֶּבַע, וְהוּא בָּא לְעוֹלָם עַל-יְדֵי מְכֻשׁוֹל. יִשְׁנֵנו פְּסוּק בְּתוֹרָה: "וְהַמְּכַשֵּׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יְדֶיךָ", עַל-יְדֵי הַמְּכַשֵּׁלָה נַעֲשִׂים פְּלָאוֹת. בְּפֶרֶט רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ, הוּא מְכַנֵּיס, הוּא מְהַפֵּךְ כָּל הָרְחוּקִים וְכָל הַפּוֹשְׁעִים וְכָל הָעוֹלָם, מְהַפֵּךְ כָּלָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. אֲנִי אֶכְלָתִי לִפְנֵי הַתְּפִלָּה בְּשִׁבְעָה עֶשֶׂר בְּתַמָּז, אִם אֲנִי חֵי זֶה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת. אֲנִי כִּבֵּר הֵייתִי יָכוֹל לְמוֹת מֵרַב צַעַר.

אִם לֹא הֵייתִי אוֹכֵל לִפְנֵי הַתְּפִלָּה בְּשִׁבְעָה עֶשֶׂר בְּתַמָּז לֹא הָיָה פֶּתֶק וְלֹא הָיָה שׁוֹם דְּבָר...

אוֹי וּוֵי, יֵשׁ בְּחִירָה, אֲנַחְנוּ הֵינּוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת צְדִיקִים קְדוֹשִׁים - יֵשׁ בְּחֻשׁ הַזֶּה פְּלֵא כָּזֶה, מְכַתֵּב כָּזֶה. הָעוֹלָם צוֹחֲקִים מֵאֲתָנוּ, "מֵה, הֵם

טפשים, הם מאמינים בדברים כאלה? אבל יש צדיק כזה, רבנו רבי נחמן שהוא פלו נס. כל דבור שיצא מפיו, כל מה שגלה בכל עניניו, בכל תיבה שמדפיסים, וכל נפש שמתקרבת אליו - זה הפל נוגע לגאולה, כי הוא עקר הגאולה. וזה מרמו בזה המכתב: נח נחמן נחמן מאומן - הוא הגאולה, זה השיר של חסד שיתנגן לעתיד, הוא זה השיר.

רבנו הקדוש, צריכים שיתפשטו ויתגלו החכמה שלו, הדעת שלו, הפלאות, האור הפלא שהוא גלה בכל דבור ודבור, וזה יביא את כל העולם להשם יתברך, יקבלו חכמה שכל העולם הזה הבל וריק. אף-על-פי שגם עכשו מרגישים את זה, אבל יהיה להם כח, יהיה להם חכמה, יהיה להם כח להתגבר ולעבד השם באמת ולחזר בתשובה, אפלו הגויים. כי רבנו רבי נחמן - בו תלוי כל הגאולה והתקון של כל עם ישראל ושל כל העולם. ככה הוא אומר.

כל מי שרוצה לרחם על עצמו ועל בניו שיקנה ספרי רבי נחמן ויעסק בהם ויקים אותם, אז יהיה עולם חדש לגמרי!

כי עכשו כל בני-האדם שיש בעולם ועושים מסחרים וכותבים ומדברים וכל אחד עושה מה שעושה, אבל הם כמו בהמות כאלו על שתי רגלים, כי אין להם את הדעת האמתית. ואנחנו גם-כן, בזמן שאנחנו חס-ושלום נופלים ומשליכים את הדעת מהעקר התכלית, מעבודת השם, ונופלים חס-ושלום - זה גם-כן נופלים לבהמות.

זה אומר רבנו הקדוש בתורה ז' חלק ב': "כי עקר האדם הוא הדעת, ומי שאין בו דעת אינו מן הישוב ואינו מכנה בשם אדם כלל, רק הוא בחינת חיה בדמות אדם", ומי שזוכה לאחז עצמו בספרי רבנו, אז הוא מקבל את הדעת האמתית ונעשה מבהמה - אדם. על-ידי רבנו, אם כל העולם יחזיקו ברבנו, אז כל העולם יצא מבחינת בהמה - לאדם. כל העולם הם ידעו שהם צריכים להתהפך ולהיות אדם. יהיה העולם ממלא מבני-אדם, לא מבהמות.

העקר האדם הוא החכמה האמתית, לא החכמות החיצונית, חכמות העולם הם חשך. העקר הוא חכמת התורה, חכמות השם יתברך, מה זה הדעת? לדעת שהשם הוא האלקים. האמונה הקדושה!

רבנו הקדוש, עקר עבודתו - להכניס אותנו להשם יתברך, להתורה, זה עקר עבודתו. העקר החיים הוא רק התורה והאמונה. והעקר הוא רבנו הקדוש, הוא מכניס בנו להשם יתברך, לתורה, לאמונה, לאמת, לכל טוב. לכל התקונים שאנחנו צריכים - כמו שאנחנו. הוא גלה חכמה כזה שכל העולם ישליכו כל התאוות וכל הכסף ויעסקו רק בתורה ויתפלה לתכלית, לשם שמים - לא לשם פרנסה ולא לשם כבוד ולא לשם פרסום וחשיבות.

רבנו הקדוש - למוד ספריו הקדושים זה כל חיינו, כל חיותנו!

זה דבר קל שכל אחד יקנה את הספרים של רבנו רבי נחמן ויקרא בהם, וישתדל שגם הבנים וכל המכירים וכל המשפחה וכלם יקראו רק בספרי רבי נחמן מברסלב, אז יהיה עולם חדש לגמרי. כי עכשו העולם הוא עולם של שקר, עולם של שטות, זה הכל הבל. רואים שכל התאוות אין להם שום ממשות, אם האדם אוכל ומתענג מזה העולם, אז כמה זה? יש לו תענוג רבע שעה, זה הכל. ואחרי רבע שעה - אין תאוה. אז מי שיש לו איזה שכל, כדאי בשביל רבע שעה להפסיד אור כזה, טוב כזה, עולם הזה ועולם הבא?

רבנו הקדוש אמר: "העולם הזה הוא הגיהנם. אנחנו מאמינים, אנחנו יודעים שיש שני עולמות: עולם הזה ועולם הבא. עולם הבא - אנחנו מאמינים שיש עולם הבא, אבל עולם הזה - איננו בכלל. העולם הזה הוא הגיהנם!" כל מי שרודף אחר העולם הזה, אחר התאוות, אין לו שום חיים כלל. וכל העולם טועים ולא יודעים מחייהם ולא יודעים כלל על מה הם חיים, בשביל מה לחיות ולסבל הגיהנם של העולם הזה, בשביל כמה שנים? רבנו הקדוש פעם אחת החזיק אחד ואמר לו: "בשביל תענוג של רבע שעה תפסיד עולם הזה ועולם הבא? תאנח אותו, תקיא אותו!" כן, ככה אמר רבנו, מפסידים גם עולם הזה, אין להם חיים, אין להם כלום.

רבנו הקדוש גלה שבכל אדם יש טוב, וזה הטוב אף-על-פי שהוא מעט מאד, אבל זה הטוב יש לו כח להפוך את האדם. בכל אחד יש נקדה טובה כזה שאין בחברו, וזה הטוב בכח רבנו הוא יכול להתגבר על הכל. רק העקר שידע ויבין וישיג שכל העבודה של העולם הזה, הכסף והבגדים וכל התענוגים וכל העוונות וכל התאוות הם הבל וריק, אין להם שום ממשות כלל!

יש עוד הרבה להודיע, שרואים בברור גמור שכל מי שיש לו איזה שכל אמת, הוא מבין שכל העולם הזה, כל הכבוד וכל הכסף וכל התאוות, הם אפס ואין ואינם לא כלום, הכל עובר כהרף עין, זה פורח כצל עובר, זה אין בו שום ממש, זה הכל לא כלום. ואפלו בזמן שחיים בעולם הזה, אז כל העולם הזה, כל התאוות וכל התענוגים זה רק רבע שעה, ואחרי זה כבר איפה התאוות? אינם!

מי שמחפש אמת והוא יש לו איזה שכל אמת, אז הוא צריך להבין ולהתחזק ולהתגבר בכל הכחות לקרא בכל יום בפשטות, בפשיטות עבודת השם, והעקר הוא ספרי רבנו, בפרט ה'לקוטי תפלות' והתורות שגלה רבנו בעולם. זה כל דבור שלו יש לו כח לנצח כל העולם, כי זה דבר פלא כזה, כל דבור שלו הוא מה שלא היה מעולם וזהו יסוד הגאולה. על-ידי כל דבור שלו הוא יכול להחזיר כל אדם בכל העולם להשם יתברך, לתורה, לאמונה, בפשיטות, והעקר הוא האמת.

אוי, אוי, יש עוד הרבה לספר, לדבר ולהודיע שכל העולם טועים - בלי רבנו, בלי רבנו העולם הוא תהו ובהו. כך אומר רבנו בפרוש: "בלעדי

העולם תהו ובהו! ו"העולם" זה משמע כל מיני בני-אדם. יש למדנים ויש ישיבות ויש תורה, אבל בלי רבנו אין להם יסוד, אין להם שרש, אין להם כח, לא יודעים כלום. בלי רבנו - כל העולם תהו ובהו!

ופה בהפתק מגלה רבנו בפרוש בברור גמור לכל העולם: נח נחמ נחמן מאומן, שאני הוא זה השיר! בא אלי - ותהיה נעשה אדם!

עכשו יש בעולם אור כזה, רק אנחנו רואים שעוד לא הגיע הזמן שלו שיתגלה, אבל זה יתגלה. כשיגיע הזמן בדיוק - יתגלה גדלת הבורא יתברך, יתגלה איך אנחנו עבדי השם, "בנים אתם להשם אלקיכם".

רבנו הקדוש אמר: "גמרת ויגמר" פנראה, אנחנו רואים שהוא עדין לא גמר, אבל הוא גמר, "גמרת ויגמר" מה שהוא יגמר זה אנחנו אין לנו שום תפיסה בזה כלל, הוא יגמר את שלו, הוא בא לעולם להוציא האדם מהעוונות ולהכניסו להשם יתברך, לתורה, שזה עקר החיים, בלא זה אין שום חיים כלל.

מספיק דבור אחד של רבנו והוא מנצח כל העולם. הוא מצחק מהם והם מבינים שהם בטעות, על מה הם עובדים כל-כך ורודפים כל-כך, בשביל מי, בשביל מה? אם חיים אפלו אלף שנים זה דבר שסוף-כל-סוף נכלה, בפרט אנחנו בדורות אלו חיים חמשים או ששים שנה וגם-כן חצי מהזמן ישנים, ובשביל מה חיים, בשביל מה כל העבודה? אחרי חמשים-ששים שנה נכנסים לבית-חולים ואחר-כך נכנסים למקור ואחר-כך לקבר. כל הכסף וכל העבודה משאירים בעולם הזה, ובשביל מה עבד חמשים שנה? הוא רק חשב תמיד מחשבות בלב מאיפה לוקחים כסף, כסף, כסף, כסף, מה זה, שגעון! זה ממש שגעון!

אני ראיתי את רבי ישראל קרדונר - ראיתי איש אחד בעולם. ואני ראיתי גדולים מטבריה, וגם-כן באתי לירושלים וראיתי גדולים, אבל רבנו הקדוש הוא ענין מיוחד. מה שראיתי מרבי ישראל, ראיתי שזה הבחינה היא בחינה מיוחדת, הוא החזיק בהשיר שיתער לעתיד אז הוא היה אדם מבחינת לעתיד. הוא היה סוד מכל העולם, הוא היה צוחק מכל העולם. אני ראיתי בן-אדם אחד מכל העולם שהוא היה נורמלי. אני ראיתי אדם אחד - רק אותו!

כל הגאולה תלויה ברבנו. אני כבר ראיתי את הגאולה, ראיתי את רבי ישראל וראיתי איך שיהיה העולם אחרי ביאת המשיח, מה שיהיה. השיר פשוט כפול משלש מרבע זה ראיתי בחי. אני ראיתי בן-אדם מן השמים, מעולם הבא, בן. הוא היה בעולם הזה עם עינים ועם רגלים, אבל הנשמה שלו היתה בעולם הבא. הלב שלו והחכמה, הדעת - היה בשמים.

מי שרוצה אז הוא זוכה לראות, להרגיש, את ביאת המשיח. לא צריכים לחכות עד שיבוא, זוכים עכשו לראות, נעשה ביאת המשיח. אני ראיתי

מתפרסם בכל העולם

אוי יוי יוי, פלאות השם כאלה, מכתב כזה, לא שמענו, אי אפשר להכניס למח נס כזה, פלא כזה בדור החשך הזה. וכן ודאי, אנחנו מאמינים בתורה שהיה נסים, אנחנו לא רואים, אבל מאמינים בנסים שכתובים בתורה, הנסים של יציאת מצרים ועוד נסים, נסים, נסים. אבל כל הנסים היו רק זמניים, וזה הנס של הפתק הוא חי וקיים. וזה פלא, איך הוא נמצא בעולם חתיכת נייר דק ששים שנה, מי שמע דבר כזה שחתיכת נייר יהיה לו קיום ששים שנה? אפלו על האדם עובר עליו מה שעובר, בפרט הפתק היה בסכנות במקומות שיכול היה ללכת לאבוד, והוא חי וקיים!

כל הפתק הוא נס כזה, איך שהוא נברא ואיך הוא בא לעולם ואיך יש לו קיום. אני פתחתי את הספר והוא היה שמה איפה שפתחתי, אני ראיתי תקף את הניר ומזה הניר נעשה מה שנעשה...

אנחנו שומעים ורואים דבר כזה, הכל הוא למעלה מן הטבע, יש מאין. זה לא מעשה ידי אדם, מי יודע לעשות כזאת חתימה? פלא כזה עוד לא היה בעולם, זה רק מרבנו!

איי, אני מצאתי את זה בנסים כאלה, בפלאות כאלה, בהשגחה פרטית, וראיתי מה שראיתי. זה פלא כזה שלא היה עדין מעולם. המח לא יכול לקבל את זה. רואים השגחה כזו, בעינים רואים פלאות כאלה.. למעלה מן הטבע. אבל ששים שנה הפתק היה לגמרי בסוד. הוא היה בעולם, אבל הוא היה אצלי בלי פרסום, רק אני החייתי עצמי בזה. לא היה שום מחשבה שיתפרסם, כי הרגשתי שהעולם רחוקים מאמונה והם לא יבינו והם יתלוצצו מברסלב, אז לא פרסמתי את זה. ולפני שלש שנים התחלתי לגלות ולפרסם, כי אמרתי שצריכים לפרסם פלאות השם, שהפתק יכול לעשות נסים מלבש בדרך הטבע. השם יתברך סבב סבות והרגשתי לפרסם אותו בכל העולם, שיקבל מי שיקבל; מי שלא יקבל - לא יקבל. צריכים לפרסם!

וגם-כן המכתב מלפני ששים שנה היה הכנה לעכשו, ששים שנה היה בסוד, הוא היה חי בלי פרסום, היה ישן, בלי פעולה, בלי שום דבר, לא עשה כלום, ואחרי ששים שנה הוא נתעורר לאט לאט ואומר: "הנני, אני באתי עכשו, באתי לתקן העולם!"

פְּתָאוֹם הוּא מִתְעוֹרֵר, הוּא מִתְפָּרֵס בְּכָל הָעוֹלָם, בְּעֵתוֹנִים, בְּרָדִיו, בְּטֵלֵוִיזְיָה, כָּלֵם. יֵשׁ בְּמִשְׁלָה וַיֵּשׁ חֲבָרִי-כְּנֻסֵת וַיֵּשׁ עֵתוֹנָאִים, וְאָף אֶחָד לֹא הִתְנַגֵּד. עֵתוֹנָאִי אֶחָד לֹא מִזְמֵן אֶמֶר לִי: "יֵשׁ בְּהַפְתָּק סִימָנִים בְּרוּרִים עַל הַגְּאֻלָּה!"

וְאֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׂזָה נֶס, אִיךָ הֵם לֹא מִתְלוֹצְצִים בְּכְנֻסֵת מֵהַפְתָּק. הֵם קִבְּלוּ אֶת זֶה וּבִלְעוּ אֶת זֶה וְלֹא מִדְּבָרִים (צוּחֵק)...

מופתים מהקמיע הקדוש

נו, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַחֲמִים גְּדוֹלִים. אֲנַחְנוּ - אֲנִי וְהַחֲבָרִים שְׁלִי, רְאִינוּ הַרְבֵּה מוֹפְתִים מֵהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה וְנַח נַחֵם נַחֲמֵן מְאוּמָן. בְּזִמְן הָאֲחֵרוֹן עָשִׂינוּ קְמִיעוֹת מֵהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, וְזֶה מְסַגֵּל לְאָדָם לְכָל הַיְשׁוּעוֹת שֶׁצָּרִיךְ. זֶה שְׂמִינָה!

(חֲסִיד מְסַפֵּר לְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הִחְלִיט לְכַתֵּב קְמִיעוֹת עִם הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְנַח נַחֵם נַחֲמֵן מְאוּמָן)

הוּ.. מְסַפֵּיק, הַכֹּל!

עוֹד לֹא הָיָה קְמִיעוֹת כְּאֵלוֹ בְּעוֹלָם!

בְּעֵת צָרָה, כְּשֶׁהָאָדָם סוֹבֵל אֵיזָה צָרָה, שְׂיַגִּיד בְּפֶה חוּץ מֵהַקְּמִיעַ, שְׂיַגִּיד: וְנַח נַחֵם נַחֲמֵן מְאוּמָן. זֶה דְּבַר קָל לְהַגִּיד וְנַח, וְזֶה עוֹזֵר בְּכָל עֵת צָרָה, בְּכָל זְמַן. וְגַם-כֵּן שֶׁכָּל הַחֲתוּלִים שֶׁהוֹלְכִים לְמַלְחָמָה בְּמִקוֹם סַכָּנָה - שְׂיַגִּידוּ רַק וְנַח, שֶׁהַחֲתוּלִים יִגִּיד בְּגוֹן וְנַח.

הַקְּמִיעַ הוּא דְּבַר גְּדוֹל. אֲנָשִׁים רַבִּים רוֹאִים פְּלָאוֹת נוֹרָאוֹת, חוֹלִים שְׂאִין לָהֶם שׁוֹם תִּקְוָה - וְהָיָה לָהֶם רְפוּאָה עַל-יְדֵי הַפְּתָק הַזֶּה. אֶמְרוּ וְנַח!

הָיָה מְעֻשָׂה: תִּינַקֵּת בֵּת שְׂנָה וְחָצִי נִפֵּל עָלֶיהָ קוּמְקוּם מִיָּם שֶׁהָיָה רוֹתַח עַל הָאֵשׁ, וְנִפֵּל עָלֶיהָ, עַל הַפְּנִים שְׁלָה. נו, לְקַחוּ אוֹתָהּ לְבֵית-חוֹלִים בְּלִינְסוֹן וְהַרוֹפְאִים רָאוּ אוֹתָהּ, הָיָה לָהֶם צַעַר גְּדוֹל, הִיא בְּסַכָּנָה גְּדוֹלָה, אֶפְלוּ אִם הִיא תֵּצֵא מִן הַסַּכָּנָה אֵיזָה פְּנִים יְהִיָּה.

הַהוֹרִים שְׁלָה רָאוּ אֶת הַצָּרָה וְהֵם לֹא יָדְעוּ כָּלֵל מֵה לַעֲשׂוֹת. הָיָה לָהֶם אֵיזָה קְרוּבֵת מְשֻׁפָּחָה שֶׁהָיָה לָהּ קְמִיעַ, הִיא נִתְנָה אֶת הַקְּמִיעַ שְׁלָה עַל הַתִּינַקֵּת, וְעֵבֶר יוֹמִים.. וְהִיא נִתְרַפְּאָה, הִלְכָה הַכּוֹנֵה, כְּאֵלוֹ הִיא נוֹלְדָה עִכְשָׁו מִחֲדָשׁ!

האבא והאמא כלם יודעים, המשפחה והרופאים גם-כן. הרופא שטפל בה
הוא השתגע, הוא אמר להם: "מה עשיתם, מה?"

אז ספרו לו מהקמיע, אז הוא לקח את הקמיע, ועד היום הוא לא רוצה
להחזיר את הקמיע...

היה נס. גויה אחת הלכה ללדת, אז היילד לא רצה לצאת, אז היתה שמה
אשה יהודיה והיא אמרה לה שתגידי נ נח נחמ נחמן מאומן...

והיא אמרה, ותכף נולד היילד!

היה מעשה, זה היה בעתון באמריקה. כושית אחת שהיתה חברה באו"ם
היא רצתה לראות את הבן שלה והיא היתה מגרשת ולא היה אפשרות.
אז אמרו לה שתגידי נ נח, אז היא אמרה. היא אמרה נ נח.. והוא בא.
מחר-מחרתים הוא בא!

נ נח יכולים כל העולם לשיר ולומר ולהגיד, נ נח.

המקבלים שעושים קמיעות זה ענין של כסף, הם לוקחים כסף, זה לא
כלום, לא שוה כלום. העקר הוא רבנו, הוא היסוד של הכל - של התורה
של התשובה, של הכל, של כל התקונים. רבנו הקדוש גלה את זה, נ נח
נחמ נחמן מאומן, בעולם ראו מהשם של רבנו, מנ נח, נסים הרבה. חולים
שלא היה להם שום רפואה, חולים שאין להם שום רפואה, ועל-ידי
שאמרו נ נח - נעשה להם רפואה. רפואה וישועה לנפש ולגוף ולהכל!

נ נח נחמ נחמן מאומן, נסים ונפלאות...

הסכמתו של רב משה פיינשטיין

יש בברסלב שהם אומרים על הפתק מה שאומרים, אני לא רוצה להגיד,
אבל הם אומרים ככה. ישנו רב מפרסם מאד בברסלב, אבל הוא שקרן.
הוא רצה לבטל את הפתק בשביל גאון. אני מכיר אותו טוב, אם אני
אומר שקרן אני לא אומר סתם. אני חס-ושלום לא אגיד על שום בר-
ישראל, בפרט על אנשי שלומנו דבורים כאלו. אבל הוא פחד שהכבוד שלו
יפגע, אז הוא חשב: "מה זה, ישראל בער קבל מכתב מרבנו, ואיפה אני,
אני יש לי שם ופרסום כזה", אז הוא אומר שמשהו נתן את זה בתוך
הספר (צוחק)...

על-כל-פנים מי שמקבל - מקבל; מי שלא רוצה לקבל - לא יקבל. לא מכריחים. אני מצאתי את זה בנסיים פאלה, בהשגחה פרטית, וראיתי מה שראיתי. ברוך השם אני נצילתי מהפרסום והכבוד, לא נכנס בי איזה התפארות, איזה גדלות, אני הייתי שפל בתכלית השפלות, זה רק רבנו הקדוש, הוא יכול לעשות שפלות כזה. רבנו הקדוש מנקה אותנו מכל מיני גאוה, מכל מיני תאוות, והוא יתקן אותנו, יתקן כל העולם. ככה הוא אמר. אהה! רבי כזה, רבי כזה...

אני יודע, אתה לא יודע, אבל אני יודע האמת שחס-ושלום אני לא חשוד לשקר, מה יהיה לי מזה? חס-ושלום אין מה לחשב על זה. אני לא אגיד דבר שאינו, שקר אני שונא ולא יכול לסבל הריח שלו. לא המצאתי מלבי ומחי הפתקא, לא חשבתי על זה, זה היה מאת השם מן השמים.

הפתקא אמת כמו שהתורה אמת, כמו שהשם יתברך אמת! אמת רק אמת! בלי שום שקר! אסור לזלזל בזה. להאמין, לא לזלזל, להאמין!

כלם, כל העולם רחוקים מזה. אני לא אסכים לזלזל בזה. להזהר לזלזל בזה. העולם מזלזלים בזה, הם לא רוצים לקבל. יגיע הזמן שכלם יראו האמת. צריכים אמונה באמת.

רבנו הקדוש גלה מי הוא, הוא נח נחמך נחמן מאומן, הוא הרבי של כל ישראל. הוא יתקן כל העולם, יתקן כלם. אבל אף-על-פי-כן צריכים לשמר עצמו, כי אפלו בהתקונים יש גם-כן חלוקים, העולם לא הפקר, לעשות חס-ושלום מה שרוצה ואחר-כך ירצה כבוד ופרסום?

וזה נס שהשם יתברך סבב שפינשטיין נתן הסכמתו. בלי זה היו מחריבים אותנו, בן. עכשו שיש הסכמה, הם מתרגזים והם אומרים מה שאומרים, אבל לא באפן כזה - להשמיד. בא פינשטיין ונתן המלצה, וזה ענין גדול, זה "גמרתני ואגמר!"

הם אומרים מה שאומרים אבל לא כל-כך ברעש ובתקיפות, רק בחלישות. מה, איך אפשר לצעק? פינשטיין נתן הסכמה! אם לא זה לא היה לנו כלום! הם עמדו עלינו בכל מיני תחבולות להשמיד אותנו, למחוק אותנו, "מה זה, פתק, מה זה!"

על-כל-פנים הוא צועק פינשטיין, אבל מי שומע לו...

רב משה פינשטיין הוא כבר היה בדרךכו, הוא היה ליטאי, אני לא הפרתי אותו והוא לא הפיר אותי, רק נתנו להבין ששלו המכתב, אז הוא בא להאבא שלו והראה לו את המכתב. אז האבא, רב משה פינשטיין, אמר לו: "זה.. אל תצחק מזה! זה פלא, פלא גדול!"

ואז רב משה פינשטיין הוא רצה לראות את הפתק המקורי והאיש הזה שמצא אותו.

הַפֶּתֶק מִזְכִּיר אוֹתָנוּ שֵׁישׁ גּוֹאֵל, שֵׁישׁ מְשִׁיחַ. אָבֵל הַיְהוּדִים שְׁלֵא מֵאֲמִינִים
הֵם לֹא רוֹצִים לְקַבֵּל הַגָּאֵלָה. אָבֵל רוֹאִים עֲכָשׁוּ שֶׁהִגִּיעַ יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ. זֶה
רַק הַתְּחִלָּה, יְבוֹאוּ וְיִבְאוּ וְיִבְאוּ וְיִבְאוּ, אֲנַחְנוּ יְהוּדִים, הַתּוֹרָה יַעֲלֶה
וְיַעֲלֶה וְיַעֲלֶה, כָּלֵם יַעֲסִקוּ רַק בַּתּוֹרָה שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן - 'לְקוּטֵי מוֹהַר־רִ"ן',
'לְקוּטֵי תַפְלוֹת', 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת'.

נו, אולי יהיה ביאת המשיח השנה? (צוחק)...

יותר מכל הפלאות!

וְהַפֶּתֶק זֶה הַתְּחִלַּת הַגָּאֵלָה. כּוֹ, זֶהוּ פְּסִיעָה טוֹבָה שְׁזָמַן הַגָּאֵלָה קְרוֹב מְאֹד,
וְזֶה חֲתִיכַת נֶר - זֶה יְכַבֵּשׁ כָּל הָעוֹלָם. רוֹאִים דְּבַר פְּלֵא כִּזֶּה שְׁלֵא נִשְׁמַע
בְּעוֹלָם. זֶה פְּלֵא, פְּלֵא גְדוֹל, זֶה דְּבַר פְּלֵא כִּזֶּה שְׁאִי אֶפְשָׁר לְהַבִּין אֶת זֶה,
אִי אֶפְשָׁר.. יוֹתֵר מִכָּל הַפְּלֵאוֹת! זֶה פְּלֵא כִּזֶּה שְׁלֵא הָיָה מֵעוֹלָם, חֲדָשׁ
לְגַמְרִי!

עֵינַי הֵן נֶח - לֹא יִדְעֵנוּ מִזֶּה, לֹא נִתְגַּלֶּה בְּשׁוּם מְקוֹם, זֶה הָיָה סוּד מִכָּל
הָעוֹלָמוֹת, לֹא נִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם דְּבַר כִּזֶּה, רַק בְּהַפֶּתֶק! חֲתִימָה כְּזוֹ שֶׁחֲתוּם
קוֹל מִרַבְּנֵי רַבִּי נַחֲמָן לֹא הָיָה עֲדִין מִבְּרִיאַת הָעוֹלָם!

בְּהַחֲתִימָה הוּא מְגַלֶּה לְכָל הָעוֹלָם שֶׁהַשִּׁיר פְּשׁוּט כְּפּוֹל מְשֻׁלָּשׁ מְרַבֵּעַ שֶׁעָשׂוּ
לְהַתְּגַלּוֹת בְּעַת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, הַשִּׁיר שֶׁיַּחֲזִיר כָּל הָעוֹלָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
לְתוֹרָה, הוּא בְּעַל-הַפֶּתֶק, הוּא רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, מֵה שֶׁחֲתַם עֲצָמוֹ - נֶח נַחֲמָן
נַחֲמָן מֵאוּמָן. זֵאת אוֹמֶרֶת שֶׁהוּא מְגַלֶּה לָנוּ שֶׁהוּא זֶה הַשִּׁיר שֶׁיַּתְּגַלֶּה
לְעַתִּיד - הוּא זֶה הַשִּׁיר!

כָּל תּוֹרָה מִ'לְקוּטֵי מוֹהַר־רִ"ן' וְכָל דְּבַר שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ בְּעוֹלָם, אִזּוֹ זֶה הַשִּׁיר
שֶׁעַל-יָדוֹ יִהְיֶה תַקוּן הָעוֹלָם. הַשִּׁיר הַזֶּה: פְּשׁוּט כְּפּוֹל מְשֻׁלָּשׁ מְרַבֵּעַ, זֶה אֲנִי
בְּעֲצָמִי, נַחֲמָן!

איזה נחמן? מאומן!

אני כבר אמרתי: "ועליך אמרתיי"!

אני לא יודע מה לעשות, אני בעל-הפתק, והפתק זה לבד. וזה חתיכת נר,
מה זה, מאיפה בא? פתק מן השמים, פתק כזה.. מי שמע כזה, מי ראה
כזה? עוד לא היה בעולם דבר כזה!

יש כמה אנשים ששואלים: "הוא ירד מן השמים? הפתק, איזה גון היה לו? היה לחות, איזה גון?"

יש לו כל הגונים!

הפתק זה מפלאות של רבנו, עולה על כל הפלאות של רבנו! זהו נס כזה.. לפני כמעט מאתיים שנה מפטירת רבנו, הוא כבר נפטר והוא מדבר אתי: "תלמידי היקר". ככה קבלתי במכתב.

הפתק זה לא רק פלא שהיה, הפתק הוא נמצא, הוא לא נפסק!

הפתק בכל יום אהיה חדש! לא כמו שהוא בא כבר ששים שנה, הוא אהיה חדש בכל יום. הפתק בכל יום אהיה חדש...

חלום הקצין

הזילה היה לי חלום, החלום היה בטבריה ורבי ישראל קרדונר בא אלי מחברון לטבריה ונעשה רעש גדול בכל ארץ ישראל: "ישראל בער נעשה ברסלב וזה סכנה לכל העולם, צריכים להרג אותו ואת רבי ישראל קרדונר!"

ופתאום בא אלי לחדר קצין גדול והוא היה עם הרבה קצינים תחתיו, ובא אלי זה הקצין הגדול והראה לי באצבע ואמר לי בגאונה גדולה: "תן את הפתק!"

אמרתי לו: "מדוע, מה יש, מה נורא כל-כך, מה אתה מפחד כל-כך מהפתק?"

"מה אתה שואל, תן את הפתק!"

אמרתי לו: "למה אתה רוצה את הפתק, מה יש בפתק?"

אז הוא אמר לי: "אתה שואל מה יש לפחד? אתה לא יודע מה שזה, אתה לא יודע מה שהפתק יכול לעשות, הוא ישגע את כל בני-ברק ואת כל העולם. קדם הוא ישגע את כל בני-ברק, ואחר-כך ישגע את כל העולם! הוא ישגע את כל העולם, הוא ירג את כל העולם ובני-ברק!"

בְּנֵי-בָרַק הָיָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה שֶׁל כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכָל בְּנֵי-בָרַק הָיוּ מִתְנַגְּדִים עַל בְּרִסְלָב, כָּל הָעוֹלָם הָיוּ מִתְנַגְּדִים. אָמַרְתִּי לוֹ: "אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ, לֹא זוֹכֵר אֵיפֹה נִתְּתִי אֶת זֶה".

אָז הוּא אָמַר לִי: "אֶהְיֶה! אֶתָּה לֹא זוֹכֵר? יֵשׁ לִי דֵי חִילִים, הֵם יִחַפְּשׁוּ עַד שְׂיִמְצְאוּ אוֹתוֹ. נִחַפֵּשׁ בְּכָל מְקוֹם!"

אָז אֲנִי פָּחַדְתִּי שְׂאוּלֵי הֵם יִקְחוּ אֶת הַפֶּתֶק, הָיָה לִי פֶּחַד גְּדוֹל, צֶעַר גְּדוֹל, מָה אֲנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת? "חֶסֶד-וְשָׁלוֹם מִי יוֹדֵעַ, אוּלַי הֵם יִמְצְאוּ..."

אָז נִזְכַּרְתִּי שְׂאֶחָד הַחֲסִידִים בָּא אֵלַי בְּתַחֲלַת הַלַּיְלָה וּבִקֵּשׁ מִמֶּנִּי שְׂאֲחַמֵּל עָלָיו וְאֶתֶּן לוֹ עַל הַלַּיְלָה אֶת הַפֶּתֶק, הוּא רוֹצֵה לְהִתְחַזֵּק וְלִהְיוֹת שְׂמֵחַ, "רַבִּי יִשְׂרָאֵל, תֵּן לִי רַק הַלַּיְלָה לְקָרָא וְלִרְאוֹת אֶת הַפֶּתֶק", אָז אֲנִי נִתְּתִי לוֹ לְלַיְלָה אֶחָד אֶת הַפֶּתֶק וְהוּא הִלְךְ. אָז בְּרוּךְ הַשֵּׁם הָיָה לִי קִצֵּת מְנוּחָה, הַפֶּתֶק לֹא בְּבֵנֵי-בָרַק וְלֹא פֶה, הוּא אֶצֶל הַחֲסִיד בַּבַּיִת וְלֹא יוֹדֵעַ מַזֶּה שׁוֹם אֶחָד, רַק אֲנִי. אִם-כֵּן הֵם יְכוֹלִים לַחַפֵּשׁ.

נוּ, נוּ, אֲנִי הָיִיתִי חֹזֵק, אֲנִי הָיִיתִי בְּטוֹחַ שֶׁהֵם לֹא יִמְצְאוּ, הִקְצִין לֹא יוֹדֵעַ כָּלֵל מִהַחֲסִיד שֶׁבִקֵּשׁ אֶת הַפֶּתֶק, אָמַרְתִּי לַעֲצָמִי: "הַחֲסִיד הוּא לִקַּח אֶת הַפֶּתֶק וְהֵם לֹא יוֹדְעִים. עַכְשָׁו הוּא יְכוֹל לַחַפֵּשׁ בְּכָל מְקוֹם". אָז הֵם הִלְכוּ הִרְבֵּה קְצִינִים עִם הִרְבֵּה חִילִים לַחַפֵּשׁ אֶת הַפֶּתֶק.

הוּי, כְּשֶׁנִּזְכַּרְתִּי שֶׁהַפֶּתֶק הוּא אֶצֶל הַחֲסִיד בַּבַּיִת שֶׁלוֹ הָיָה לִי שְׂמֵחָה גְּדוֹלָה, הֵם יִחַפְּשׁוּ וְיִחַפְּשׁוּ... אָז שְׂיִחַפְּשׁוּ...

הַפֶּתֶק הַקְּדוֹשׁ וְשֶׂאֵר כְּתָבֵי רַבֵּנוּ הָעֵתִיקִים

וְהַפֶּתֶק הוּא כָּלוּ פֶּלֶא מִה שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג. אִם רוֹאִים אֶת הַפֶּתֶק בְּצִלוֹם, רוֹאִים שְׂזָה לֹא פְּשׁוּט, מְרַגִּישִׁים שְׂזָה לֹא פְּשׁוּט. הוּא הָיָה מוֹנַח בְּאֶרֶץ וְאַחֵר-כֵּן עָבַר עָלָיו סְכָנוֹת גְּדוֹלוֹת כְּאֵלוֹ... הוּא הָיָה בְּפוֹלְגָנָה, וְזֶה הָיָה לִפְנֵי מְלַחֲמַת הָעוֹלָם הַשְּׂנֵיָה. הֵם שְׂמָעוּ מַזֶּה, אָז הֵם בִּקְשׁוּ מִמֶּנִּי לְשַׁלַּח לָהֶם שְׂהֵם יוֹכְלוּ לִרְאוֹת אֶת הַפֶּתֶק. וְהֵם הַפוֹלְגָנִים, דָּבַר שֶׁלֹּא נִרְאָה לָהֶם הָיוּ קוֹרְעִים אֶת זֶה וְקוֹרְאִים לִי: "אֵל תִּהְיֶה שׁוֹטָה, אֶתָּה מְחַלֵּל הַשֵּׁם, אִידֵךְ בְּדוֹרוֹת הָאֵלוּ אֶפְשֶׁר שְׂיִהְיֶה נְסִים כְּאֵלֶּה, בְּדוֹרוֹת הָאֵלוּ, בְּחַשְׁךְ הַזֶּה?"

בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהוֹדוֹת לַשֵּׁם שֶׁהֵם הִחְזִירוּ אוֹתוֹ וְקִבְּלְתִי אֶת זֶה בְּחִזְרָה מִהַדָּאָר. זֶה הָיָה נֶס, נֶס.

הֵם קִבְּלוּ. אִם לֹא, אָז הָיוּ קוֹרְעִים אֶת זֶה. כֵּן, הֵם הָיוּ אֲנָשִׁי אֲמֵת. וְעַכְשָׁו אֲנִי מְרַגִּישׁ, אֲנִי רוֹאֵה שְׂעֵשִׁיתִי שְׂגִיָּאָה כְּזֶה... זֶה הָיָה מִמֶּשׁ שְׂגָעוֹן, אִידֵךְ שְׂלַחְתִּי אֶת זֶה בְּדָאָר לְפוֹלְגָנָה. אֲבָל אֲנִי לֹא יָכַלְתִּי לְסַרְבַּ לְחַבְרִים כְּאֵלֶּה, אָז שְׂלַחְתִּי אֶת זֶה, וְהָיָה נֶס שֶׁקִּבְּלְתִי אֶת זֶה בְּחִזְרָה וְהוּא נִמְצָא חֵי, הוּא נִמְצָא בְּעוֹלָם. וְאָז לֹא הָיָה אֶפְלוּ צִלוֹם, כְּאֵלוּ לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, כְּלוֹם. אִם חִלְיָה לֹא הָיִיתִי מִקִּבֵּל אֶת זֶה בְּחִזְרָה... לֹא הָיָה, כְּאֵלוּ כָּלֵל לֹא הָיָה

בעולם! עכשו, אפלו חס-ושלום אם המקורי לא יתקיים, על-כל-פנים יש
צלומים, הצלום זה אותו דבר, רואים ממש האותיות כמו שפתיק
בהפתק.

הצלום הוא כמו המקורי!

עכשו ברוך השם העולם כבר יודעים שיש מכתב, יש צלום, מדברים מזה.
צריכים לקחת אורון שיפרח בכל העולם ויראה לכל העולם את הפתק
ובעל-הפתק!

הפתק הוא חדש לגמרי, אני רואה פלאות שמקדם לא זכיתי לראות מה
שזה, אבל בכל יום חדש שבא, אני מרגיש שהשם יתברך מראה לי מה
שזה, אוי ווי ווי...

חבל, חבל, אנחנו לא יודעים כלום, אם אנחנו יודעים טפה מן היס מרבונו
- היינו מפקירים עצמנו על כל רגע לא להוציא העינים והראש מדברי
רבונו. צריכים להיות בקי בהם. זהו נסים ונפלאות, כל תיבה, כל עגון, כל
תורה של רבונו.

כל דבור של רבונו הוא למעלה מן הטבע, ה'ספורי מעשיות', התורות,
השיחות וה'חיי מוהר"ן'. אנחנו צריכים לשמור כל רגע שאנחנו חיים,
לשים כל כחנו ומחננו ולבנו בה'לקוטי הלכות', בה'לקוטי עצות', ושזה
היה מונח בכל אברים, בכל המח, בלב, בשביל עבודת השם! לא בשביל...

ובכו, העקר להוציא מזה שאנחנו צריכים למסור נפשנו להיות דבוקים
בדבוריו הקדושים של רבונו, אבל באמונה. יכולים ללמד ולהיות עור, לא
רואה כלום. אם לומדים בשביל גאונה, "אני ברסלב, אני בקי ב'לקוטי
מוהר"ן", זה כבוד גדול. אבל צריכים ללמד לא בשביל כבוד, רק בשביל
לעבד השם יתברך, לקיים דבריו. העקר ללמד בשביל שגדע ללחם -
תכסיסי מלחמה, איך ללחם ולנצח, להכניע את הרע.

יש עדין ענינים פלאיים נעלמים מאד, אבל לא נתגלה בעולם. ברוך השם
היום כל אחד, כל מי שרוצה ללמד יכול לקרא בכל בית-כנסת, זה סימנים
על הגאולה. אנחנו מאשרים, אנחנו יש לנו כבר כל התקונים והרפואות
והישועות שאנחנו צריכים, כל אחד ואחד, על-ידי רבונו נחמן, רק רבונו
נחמן!

אוי, אנחנו שומעים דבורים פאלה, אז צריכים למסור נפשנו, להכניס
בלבנו את דבוריו הקדושים, התורות שלו והתפלות וההלכות. יש ספר
'לקוטי מוהר"ן', 'לקוטי הלכות', 'לקוטי עצות'...

אנחנו צריכים ללמד בספר 'לקוטי מוהר"ן'. רבונו הקדוש אמר שצריכים
להיות בקי בזה שיכולים להגיד בעל-פה ישר והפוך. אפלו הפוך - כל-כך

בְּקִיאוֹת צְרִיכִים עַל זֶה. כִּי זֶה כָּל חַיּוֹתֵנוּ, כָּל דְּבוּר הוּא כָּל חַיּוֹתֵנוּ! כָּל דְּבוּר שְׁלוֹ - אֶפְלוּ דְבוּר אֶחָד!

אֲשֶׁרֵינוּ, אֲשֶׁרֵינוּ בְּלִי שְׁעוֹר. אֵיךְ נַעֲשֶׂה רַבִּי יִשְׂרָאֵל קְרָדוֹנֶר וְאֵיךְ נַעֲשׂוּ כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כָּל אֲנָשֵׁי רַבֵּנוּ וְאֲנָשֵׁי רַבִּי נָתָן שֶׁהֵיוּ קְדוֹשִׁים כְּאַלֶּה, אֲנָשֵׁי אֲמַת כְּאַלוֹ? וְאֵיךְ אִם לֹא עַל-יְדֵי הַיְלָקוּטִי תַפְלוֹתִי וְהַיְלָקוּטִי מוֹהֲרֵי"ן וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁהָיָה לָהֶם. רַבִּי יִשְׂרָאֵל קְרָדוֹנֶר זָכָה רַק עַל-יְדֵי הַיְלָקוּטִי תַפְלוֹתִי וְהַיְלָקוּטִי מוֹהֲרֵי"ן וְהַיְלָקוּטִי הַלְכוֹתִי!

עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם הַיְלָקוּטִי הַלְכוֹתִי וְהַיְלָקוּטִי עֲצוֹתִי וְיַחֲיֵי מוֹהֲרֵי"ן, עוֹד לֹא. אֲנַחְנוּ זוֹכִים, הַכֹּל מוֹכֵן - יַחֲיֵי מוֹהֲרֵי"ן וְיַעֲלִים לְתַרוּפָּה. הָיָה מִכְתָּבִים מִיַּעֲלִים לְתַרוּפָּה, אֲבָל הָיָה אֶצֶל רַבִּי יִצְחָק, הֵבִן שֶׁל רַבִּי נָתָן, כְּתַב-יָד. נוּ, וְאֲנַחְנוּ יֵשׁ לָנוּ כֶּבֶד יַעֲלִים לְתַרוּפָּה וְיַחֲיֵי מוֹהֲרֵי"ן וְיַמִּי מוֹהֲרֵי"ת וְעוֹד. כֵּן, מֵה שֵׁישׁ לָנוּ...

אֲנִי זוֹכֵר לִפְנֵי שְׂמוֹנִים שָׁנָה, רַב שְׁלֹמֹה וְקֶסֶלֶר, הוּא הָיָה לוֹ דְבוּרִים כְּאַלֶּה עַל רַבֵּנוּ, אֲבָל לֹא נִתְגַּלָּה, וְהָיָה עוֹד הַרְבֵּה כְּתָבִים שֶׁלֹּא זָכִינוּ, אֲנִי רִאִיתִי, הָיָה מַעֲנִיּוֹת, כֵּן. בְּזַמַּן רַב שְׁלֹמֹה וְקֶסֶלֶר, לִפְנֵי מַלְחַמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנֵיָה, הֵם הָיוּ אֶצֶל רַב שְׂמוּאֵל הוֹרְבִיץ, הָיָה כְּתָבִים מִרַבִּי נָתָן, הָיָה שֶׁהִלָּךְ לְאַבוֹד...

הָיָה לִי יְלָקוּטִי תַפְלוֹתִי בְּכְתַב-יָד שֶׁל רַבִּי נָתָן וְגַם-כֵּן הָיָה לִי הַרְבֵּה כְּתָבִים שֶׁהֵם הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עֲכָשׁוּ רַעַשׁ בְּכָל הָעוֹלָם. הָיָה חֲסִיד אֶחָד שֶׁהוּא הָיָה שׁוֹחֵט בְּאַמְרִיקָה, הוּא הָיָה לִפְנֵי יוֹתֵר מִשְּׂשִׁים שָׁנָה, וְהָיוּ אִתּוֹ עוֹד כְּמֵה אֲבָרְכִים וְחֲסִידִים שֶׁל פּוֹלִנְיָה, וְהוּא בָּא אֵלַי וְאָמַר לִי שֶׁהוּא רוֹצֵה לְרִאוֹת אוֹתִי.

טוֹב, הֵם נָסְעוּ אֵלַי לְמִירוֹן וּבִקְשׁוּ אוֹתִי לְתַת לָהֶם אֶת הַכְּתָבִים לְהַתְעוֹרְרוֹת בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם. וְאֲנִי, יִשְׂרָאֵל בְּעַר, חֲשַׁבְתִּי: "חֲסִיד בְּרֶסֶלֶב הוּא מִבְּקֵשׁ כְּתָבִים לְהַתְעוֹרְרוֹת בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם וְאֲנִי לֹא אֶתֵּן לוֹ?" אִזְ נִתְּנִי לוֹ אֶת הַכְּתָבִים וְהֵם לֹא הִחְזִירוּ לִי אֶת הַכְּתָבִים. אֲנִי הִלּוֹתִי לָךְ, מִדּוּעַ לֹא תִחְזֹר לִי בַחֲזָרָה?

זֶה הָיָה כְּתַב-יָד שֶׁל רַבִּי נִפְתָּלִי, חֲבֵרוֹ שֶׁל רַבִּי נָתָן, זֶה הָיָה כְּמוֹ יַחֲיֵי מוֹהֲרֵי"ן שֶׁכְּתַב רַבִּי נִפְתָּלִי, אֲבָל הָיָה שְׂמָה סוּדוֹת נוֹרְאוֹת כְּאַלֶּה שֶׁלֹּא נִתְגַּלוּ בְּעוֹלָם, וְאִם הָיָה נִמְצָא עֲכָשׁוּ הָיוּ מִדְּפִיסִים. כָּל מֵה שֶׁרַבִּי נָתָן הֵבִיא בְּיַחֲיֵי מוֹהֲרֵי"ן זֶה סוּדוֹת שֶׁאֶפְשֶׁר הָיָה לְגַלוֹת בְּעוֹלָם, אֲבָל בְּכְתָבִים הָאֵלֶּה הָיָה סוּדוֹת שֶׁאֵי אֶפְשֶׁר לְגַלוֹת בְּעוֹלָם, זֶה הָיָה סוּדוֹת גְּדוּלוֹת כְּאַלוֹ שֶׁהֵיוּ יְכוּלִים לְהַרְעִישׁ כָּל הָעוֹלָם.. וְנַעֲלָם!

הָיָה לָהֶם תְּאוּנַת דְּרָכִים עִם הָאוֹטוֹ שֶׁלָּהֶם וְהַכְּתַב הָיָה אִתָּם. הֵם נֶצְלוּ בְּנֶס, וְהַכְּתַב נַעֲלָם...

וְגַם-כֵּן הָיָה לִי כְּתָבִים מִכְּתַב-יָד שֶׁל רַבִּי נָתָן, כְּתָבִים עַל מֵה שֶׁסָּבְלוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַרְדִּיפוֹת שֶׁסָּבְלוּ. אֲנִי זוֹכֵר אֵיזָה סִפּוּר: הָיָה לִפְנֵי חַג הַפֶּסַח

בְּאֵיזָה שָׁנָה, וּבְאֵי לְבָרְסֵלַב הַרְבֵּה חִילִים, הִיָּה כַּמָּה גְדוּדִים. נוּ, וְאִז הִיָּה
הַעִיר מְחִיבֵת לְהַחֲזִיק כָּל הַחִילִים שֶׁל רוּסְיָה בְּבִתִּים שֶׁל הַיְּהוּדִים,
הַעֲשִׂירִים וְהָעֲנִיִּים, בְּכָל בֵּית - חִילִים.

וְהַמְתַּנְגְּדִים מְצָאוּ דָבָר טוֹב עַל חֲסִידוֹת בְּרֵסֵלַב - הֵם נָתְנוּ שְׂחָד לַגֶּנְרָל
וְלֵאנְשֵׁים הַגְּדוּלִים, שֶׁיִּתְּנוּ חִילִים בְּבֵית רַבִּי נָתָן. וְזֶה הִיָּה קָרוֹב לְפֶסַח,
צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת פֶּסַח, לְנִקּוֹת אֶת הַבַּיִת מִחֶמֶץ.

טוֹב, הַמְתַּנְגְּדִים הֵם עָשׂוּ מָה שֶׁעָשׂוּ, לָתֵת הַרְבֵּה חִילִים דְּוֹקָא בְּבֵית רַבִּי
נָתָן, וּבֵית רַבִּי נָתָן סָבְלוּ מְזָה, הוֹלֵךְ חַג הַפֶּסַח וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת חַג הַפֶּסַח
וְאִידָּ? יֵשׁ חִילִים, אִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת כָּלוּם. הַמְתַּנְגְּדִים נָתְנוּ שְׂחָד. בְּרוּסְיָה
הַעֲקָר זֶה שְׂחָד.

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּגִדְל חֲסִדוֹ לְמַעַן רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ עָשָׂה נֶס, פְּתָאוּם הַגִּיעָה פְּקֻדָּה
לְחִילִים שֶׁיִּלְכוּ מִבְּרֵסֵלַב. אִז כָּל הַחִילִים הִלְכוּ מִבְּרֵסֵלַב, לֹא רַק מִבֵּית רַבִּי
נָתָן, הֵם הִלְכוּ מִכָּל בְּרֵסֵלַב...

גַּם רַבִּי יִשְׂרָאֵל קָרְדוֹנֶר הַדְּפִיס וְהִיָּה לְפִי כְּזֶה הַדְּפּוּס שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל,
כְּרִיכָה כְּזֶה וּנְיָר כְּזֶה לֹא רוֹאִים לְפִי כְּזֶה. אֲנִי הִלְכְּתִי לַחֲנוּת וְהִיָּה לִי אֵיזָה
גְּרוּשִׁים, אֵיזָה פְּרוּטוֹת, נִתְּתִי לְמוֹכֵר. בְּרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁלְמַתִּי לוֹ וְהוּא נָתָן לִי
אֶת הַסֵּפֶר 'לְקוּטֵי תַּפְלוֹת' וְאָמַר: "מִתִּי שֶׁיְהִיָּה לְךָ הַכֶּסֶף - תְּבִיא", כְּכֹה
הִיָּה, הוּא נָתָן לִי.

אִיד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַחֵם עָלַי וְאֲנִי מְצָאֵתִי סֵפֶר כְּזֶה מִהַדְּפּוּס שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל,
לְפִי כְּזֶה וְכִרְיכָה כְּזֶה.. וְהַמוֹכֵר נָתָן לִי, הוּא הִבִּין שֶׁאֲנִי צָרִיךְ מְאֹד אֶת זֶה
הַסֵּפֶר וְהִיָּה לוֹ מִלְחָמָה חֲזָקָה בְּלֵב, אִם הוּא מוֹכֵר לִי אֶת הַסֵּפֶר - אֵין אַחֵר.
הוּא הִיָּה יָכוֹל לְהַרְוִיחַ הַרְבֵּה כִּי לֹא הִיָּה לְהַשִּׁיג, אִז לֹא הַדְּפִיסוֹ, כָּלֵם יָדְעוּ
שֶׁלֹּא מִדְּפִיסִים סֵפְרֵי בְּרֵסֵלַב כִּי לֹא קוֹנִים. 'לְקוּטֵי תַּפְלוֹת', מִי יִגִּיד 'לְקוּטֵי
תַּפְלוֹת'?

גַּם-כֵּן הִיָּה לִי 'לְקוּטֵי תַּפְלוֹת' מִכַּמָּה דְּפּוּסִים מְחוּץ לְאֶרֶץ, הִיָּה כָּל-כֶּף לְפִי
הַדְּפּוּס. לְפִי כְּזֶה, חוֹן כְּזֶה, הַתְּעוֹרְרוֹת כְּזֶה...

הִיָּה לִי כַּמָּה סֵפְרִים, שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה סֵפְרִים, אֲבָל אֲנִי קִנִּיתִי וְנִתְּתִי וְלֹא
נִשְׂאָר לִי אֶחָד. נִתְּתִי מִתְּנָה לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, לְבֵר-מְצוּהָ, לְחַתֵּן וְלַעוֹד
אֲרוּעִים. נִתְּתִי מִתְּנוֹת וְאֲנִי נִשְׂאָרְתִי בְּלִי. אֲנִי אֶהֱבֵתִי אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו,
"מָה, יֵשׁ לוֹ בֵּר-מְצוּהָ וְאֲנִי לֹא אֶתֵּן לוֹ מִתְּנָה?" כֶּסֶף אֵין לִי, אִז לְקַחְתִּי
סֵפֶר 'לְקוּטֵי תַּפְלוֹת', וְנִתְּתִי אוֹתוֹ...

יִשְׁנֹו מַעֲנֵן אֶחָד, מַעֲנֵן כָּל-כֶּף מְתֵק, אֲנִי הֵיִיתִי שְׂמָה עִם רַבִּי יִשְׂרָאֵל, וְהַמִּים
כָּל-כֶּף טוֹבִים, הַמִּים הֵם כָּמוֹ מִים מְגוֹן-עֵדוֹן. וְגַם הוּא נוֹתֵן פְּרוֹת כְּאֵלוֹ כָּל-
כֶּף טְעִימִים שְׂאִין בְּעוֹלָם כָּל-כֶּף טוֹבִים וּמְתוּקִים כְּאֵלָה, יֵשׁ לָהֶם כָּל
הַטְּעָמִים שֶׁבְּעוֹלָם. וְאֲנִי הִלְכְּתִי שְׂמָה, וְאַחֵר-כֶּף עֲבַרְתִּי בְּוָאדִי עֲמוּד וְנִאָבֵד
מִמֶּנִּי הַסֵּפֶר 'מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ'. בְּוָאדִי עֲמוּד - שְׂמָה יֵשׁ הַרְבֵּה מַעֲנִנוֹת.

הצער שלי.. אי אפשר לתאר, אם נאבד אין לקנות, לא מדפייסים, נעלם לי הספר איפה שיש מעינות ומים. על-כל-פנים אני בכיתי כל-כך לפני השם יתברך, והשם יתברך עזר לי שמצאתי אותו במים. הספר היה על איזה אבן והיה מים. אני כבר נתיאשתי.. והשם יתברך עזר לי שמצאתי אותו.

אוי מי יכול לספר, מי יכול לתאר השמחה שלי כשאני זכיתי למצא את הספר 'משיבת נפש'...

בזמן שהייתי בן-ישיבה אני היה לי חבר שלקח את כל הספרים שלי, ספרי רבנו ורבי נתן - 'לקוטי הלכות' ועוד ספרים, ונתן אותם באיזה תיבה, והיה חלון גבוה מאד על-יד הגג למעלה למעלה, והוא נתן בחלון הזה את התיבה עם הספרים. ואני היה לי צער גדול, אני לא ידעתי איפה הספרים, אני רק ידעתי שאין לי. והשם יתברך רחם עלי שהוא גלה לי שהוא עשה ככה, והוא לקח סלם גדול והוריד את הספרים ונתן לי את התיבה עם הספרים בחזרה, והוא בקש סליחה שהוא עשה זאת וצער אותי.

הוא לא היה צריך לעשות את זה כי היה לי צער גדול, אני צריך בכל יום ספרי רבנו. הוא ראה בעיניו שאני הייתי יחיד נגד כל הישיבה ואני הייתי חזק מאד והוא אהב אותי מאד. היינו פלם חברים, אבל הם היו מתנגדים על ברסלב, אבל אף-על-פי כן היה בינינו ידידות ואהבה.

אבל אנחנו צריכים לשמר הזמן מאד!

חשוב כל רגע לא לאבד, לא לילך לאבוד אף רגע, רק תמיד להיות שקוע במח, בהלב, בהדבורים שאנחנו צריכים להם כמו הנשימה, כל דבור. אנחנו לא יודעים, אין לנו שום השגה מה שהשם יתברך נותן לנו. אנחנו צריכים לשמר כל רגע, כל יום וכך רגע להיות דבוק בהשם יתברך ובהצדיק.

אנחנו צריכים להתפלל הרבה יותר. יותר ויותר במסירת נפש!

לעבד השם יתברך ולהתפלל בדמעות בכל לב, בכל כח: "רחם עלי, רחם עלי, יש 'לקוטי תפלות' כזה בעולם, מה יהיה ממני, מדוע אני רחוק כל-כך.."

וגם-כן אנחנו לא שומרים את הזמן, לא שומרים התורה, זה העקר בשביל שאנחנו רחוקים מרבנו. בשביל שאנחנו לא מחשיבים, אנחנו לא מכניסים בלבנו את כל הדבורים של ה'לקוטי מוהר"ן' וה'לקוטי הלכות' וכך שאר הדבורים הקדושים של רבנו. אם הינו זוכים לזה היינו צדיקים קדושים והיינו לומדים הרבה גמרא והיינו מבינים, היה מאיר בנו הגמרא, מה שיש. לא כמו של עכשו, לא יודעים כלום, לא יודעים גמרא.

הם חושבים שהם גאונים והם אומרים חס-ושלום על ברסלב כל מיני דברים. נו, נו, יבוא הזמן...

ברוך השם שאנחנו יושבים בעולם הזה ומדברים דבורים כאלה שכל העולם רחוקים מזה לגמרי. אבל יבוא הזמן שכל העולם ידעו מזה ויספרו וידברו מזה. יהיה ישיבות הרבה שילמדו לא בשביל כבוד, רק בשביל השם יתברך וכבוד השם, "מי זה מלך הכבוד? השם צבאות - הוא מלך הכבוד!"

יהיה ישיבות רק למוד ספרי רבנו!

יש 'לקוטי מוהר"ן', ברוך השם אשרינו! יש 'לקוטי תפלות' - אשרינו! ויש 'שיחות הר"ן' ויש 'לקוטי עצות' - אשרינו! הכל - אשרינו! רבנו הקדוש השאיר הכל, מבחנתנו זה גם-כן נסים. נסים גדולים מה שיש לנו עדין...

מהפך הכל!

רבי ישראל והחסידים שרים בשמחה ממשפטי רבנו הקדוש,

"יש ענין שנתהפך הכל לטובה.."

הוי רבנו הקדוש הוא גלה חכמה כזאת, חכמה חדשה שעולה על כל החכמות. והוא משבר ומבטל כל התאוות, מהפך הכל!

עכשו יש בעולם החכמה שגלה והמשיך רבנו בעולם, שיהיה עולם חדש, עולם של אמונה, של אמת. כל העולם ישליכו כל התאוות ולא יוכלו להריח הריח של הבלי העולם הזה, של תאוות. בא לעולם עכשו האור של רבנו הקדוש, הוא מכה את הרע עד עפר, "משפיל גאים עד עפר", כל העוונות של הגאון, "ומגביה שפלים עדי מרום". הוא מהפך תכף, מהפך אל הפך, הוא מהפך!

אהה! יש לנו אבא רחמני שנותן לנו הכל, רק אנחנו מקלקלים על-ידי התאוות. אבל יש לנו במה לשמת, יש כבר רבנו בעולם. רבנו הקדוש ירד בשביל העולם, הוא אמר: "בשבילי, אני לא צריך לרדת לזה העולם, רק בשבילכם, בשביל לתקן אתכם, ללמד אתכם, לגלות לכם דברים טובים שהם טוב בעולם הזה ובעולם הבא".

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא כָּל עֵקֶר תְּקוּנָנוּ. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים תְּקוּן, הוּא מְנַקֵּה כָּל הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד, מִכָּל הַתְּאוּוֹת. וְהוּא מְתַקֵּן אוֹתָנוּ בְּתִקּוּנֵי כְּאֵלֶּה, בְּחֻמְכָּה כְּזֶה כְּאֵלֹה לֹא עָשִׂינוּ שׁוּם חֲטָא, נִהְיֵה נִקְיִים. וְהוּא מְאִיר לְכָל אֶחָד אוֹר פְּלֵא כְּזֶה.. הַתְּשׁוּבָה. אֵין בְּעוֹלָם דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה כְּמוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ. כָּל דְּבוּר שְׁלוֹ הוּא גְּאֵלֶּה לָנוּ וּלְזַרְעֵנוּ תְּמִיד.

הַחֻמְכָּה הַזֹּאת עוֹד לֹא יֵרְדֶה לְעוֹלָם, זֶה לְמַעַלְה מִן הָעוֹלָם, זֶה עֵקֶר כָּל שְׂמֻחַתָּנוּ, כָּל חַיּוּתָנוּ. זֶה כַּחַ כְּזֶה שֶׁעוֹד לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם. חֲדָשׁ, הוּא עוֹשֶׂה אוֹתָנוּ חֲדָשׁ. תְּקוּנֵים כְּאֵלֶּה עוֹד לֹא הִיוּ בְּעוֹלָם...

עֲכָשׁוּ זְמוֹ הַגְּאֵלֶּה, צְרִיךְ לְבוֹא לְעוֹלָם אוֹר כְּזֶה שְׂכַלְסִים יִשְׁלִיכוּ כָּל הַתְּאוּוֹת וְיִדְרָשׁוּ אֵיךְ לְנַקוֹת עֲצָמָנוּ מִן הָעוֹוֹנוֹת, מִן הַתְּאוּוֹת. זֶה יְבוֹא. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא הַמְּשִׁיךְ וְגֵלֶה אוֹר כְּזֶה, חֻמְכָּה כְּזֶה, אֲמַת כְּזֶה בְּעוֹלָם שְׂיָבִיא כָּל הָעוֹלָם לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְתוֹרָה לְאַמֵּת.

הַלֵּב וְהַמֶּחֶם זֶה פְּנִימִיּוֹת, וְהַחֻמְכָּה הִיא חֻמְכָּה חֲדָשָׁה שֶׁהוּא מְאִיר לְאַדָּם כַּחַ וְחֻמְכָּה כְּזֶה שְׂכַל אֶחָד יִשְׁלִיךְ אֶת כָּל הַתְּאוּוֹת וְלֹא יוֹכְלוּ לְסַבֵּל הַרִיחַ רַע שֶׁל הַתְּאוּוֹת. הָאָדָם יִבְרַח מִזֶּה כְּמוֹ מֵאֵשׁ. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ מְבַטֵּל הַגְּאֵוֹה וְהַכְּבוֹד וְהַעֲבָרוֹת בְּמִקוּמוֹת הַטְּמֵאָה, הוּא מְהַפֵּךְ אֶת הַכֹּל. נַעֲשֶׂה מֵהֵם אֵין וְאַפְסִים, מִכָּל הַתְּאוּוֹת! הוּא מְהַפֵּךְ אֶת הָאָדָם וְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ לְגַמְרֵי מְהַפֵּךְ אֶל הַפֶּךָ.

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ מְנַקֵּה אוֹתָנוּ מִכָּל מִינֵי גְּאֵוֹה, מִכָּל מִינֵי תְּאוּוֹת, וְהוּא יִתְקֵן אוֹתָנוּ, יִתְקֵן כָּל הָעוֹלָם. הוּא מְהַפֵּךְ כָּל הַתְּאוּוֹת וְכָל הַגְּבוּרוֹת שֶׁל הַיֵּצֶר הָרַע, שֶׁל הַטְּמֵאָה. הוּא מוֹצֵא לָהֶם קֶבֶר וְהֵם נִכְנָסִים בְּקֶבֶר וְלֹא יִכּוֹלִים לַעֲשׂוֹת כְּלוּם.

הַטְּמֵאָה וְהַחֲשָׁךְ יִתְבַּטְּלוּ וְיִשְׁתַּבְּרוּ וְיִהְיֶה קֶבֶר וְיִקְבְּרוּ. הוּא יְהַפֵּךְ, הוּא מְהַפֵּךְ הַכֹּל. אֲהֵה! רַבִּי כְּזֶה, רַבִּי כְּזֶה...

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר, אִם הָאָדָם חֵס-וְשָׁלוֹם נִפְל לְמִקוֹם שְׂנֵפֶל, אִזּוּ בְּרַגַע אֶחָד הוּא יוֹצֵא מְהַפֵּךְ אֶל הַפֶּךָ, רַק שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה עוֹד, שְׂיִשְׁמַר מֵעַכְשָׁו הַזְּמַן שֶׁל הַתְּפִלָּין, וְלֹא לְדַאֲג. הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלָיו, כִּי כְּשֶׁאוֹמְרִים "חֲטָאנוּ, אֲשַׁמְנוּ, בְּגַדְנוּ..", וּמְתוֹדִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שְׂרוּצָה רַבֵּנוּ, "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם חֲטָאֲתִי, אֲשַׁמְתִּי, בְּגַדְתִּי..", אִזּוּ הוּא נַעֲשֶׂה כַּחַ לְהַפֵּךְ וְהוּא מְהַפֵּךְ הַכֹּל, הַכֹּל לְקַדְּשָׁה.

נִפְלָת! אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל. יֵשׁ כְּבָר צְדִיק שֶׁהוּא גֵלֶה 'אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, אִזּוּ יְהִיָּה לְהַפֵּךְ. תִּשְׁלִיךְ עֲצָמְךָ עַל הַצְּדִיק הַזֶּה שֶׁהוּא גֵלֶה "אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל", אִזּוּ כְּבָר יִצְא מִן הַטְּמֵאָה.

חֲלִילָה וְחֵס נִפְלָת - תִּתְחִיל מֵעַכְשָׁו, מְהַרְגַע הַזֶּה, מְחַדָּשׁ!

מה יש, טנוף? רבנו הקדוש יש לו חמר שהוא מכניע הטנוף והריח רע של התאוות ונעשה ענין אחר. הוא מהפך! אתה קלקלת, והוא מתקן (צוחק)...

אני מרגיש מה שיהיה, יהיה אור כזה בעולם, כמו שהיה התגברות החשך והתאוות והטמאה, אדרבא יהיה כח יותר, הוא יבטל וישבר כל הרע, כל הטמאה. רק הרע הוא השתרש כבר בעולם וקשה מאד לשברו, קשה מאד. אבל יהיה ענין אחר, ענין חדש. רבנו הקדוש גלה חכמה כזה, 'לקוטי מוהר"ן' ו'לקוטי הלכות' ו'לקוטי עצות' כזה, שהוא מהפך הכל לטובה. גם הילדים יתהפכו כלם לקדשה וירצו רק אמת, אמת ואמונה. אנחנו צריכים לדעת ולהאמין שאנחנו שכמו שאנחנו - השם יתברך הוא כבר נתן לנו את רבנו הקדוש עכשו בזמן הגאולה.

יש כבר עצות מרבנו הקדוש - מן השם יתברך, רבנו הקדוש הוא קבל מהשם יתברך!

יבוא זמן שהעולם ינוסו מן הבוץ, מן התאוות. יכירו וידעו שהעולם הזה הוא הבל, הוא אפס ואין, אין! כל החיים יהיה - העקר לעבד השם. יהיה עולם הפוך, יהיה עולם של עולם הפא, עולם של אמונה, עולם של אמת. זה בא לעולם אבל זה צריך זמן עד שיתבשל. זה יבוא לאט לאט, לא בפעם אחת, זה דבר קשה מאד. אבל רבנו הקדוש הוא מהפך הכל לטובה. מהפך הכל!

יהיה עולם חדש, עולם של אמת, של אמונה...

אם האדם רוצה באמת, אז השם יתברך מזמין לו אשה וילדים טובים ונעשה הכל להפך, כן.

לכל בני-אדם שצריכים עזרה - אז רבנו הקדוש עוזר לנו. בידו כל החכמות האמתיות איך לעשות תשובה ואיך לעבד השם באמת. להכניס בנו בלבנו כל הישועות, כל העצות. רבנו הקדוש הוא בא לעזרתנו, הוא נותן הכל. אבל באמת! אם אין אמת - אין כלום!

אמת; לא בשביל לעשות כסף, תאוות, כבוד, פרסום - זה שקר!

אני ראיתי העולם כלו וכל המינים מכל המינים, ידעתי רק טפה מן הים מה שזה, שהחשך יתבטל, הטמאה תתבטל. וראיתי הכח של רבנו הקדוש שהוא מהפך הכל ונעשה ענין אחר, נעשה עולם חדש.

ברוך השם, צריכים לזכור את המתנות והחסדים שעשה השם יתברך אתנו ועם כל העולם. זה חסדים ונפלאות פאולה שלא נתגלו מעולם. זה יעלה ויגיע לנו ולכל ישראל. מה שאנחנו זכינו לדעת מרבנו, פלא של הגאולה האחרונה שכל אחד מישראל יזכה לתקן הכל, כל העוונות - בכל רבנו, הוא יאיר בו הדרך האמת איך להיות יהודי. בגאולה יתגלה לכל

אָחד מֵהַיְהוּדִים, לְכָל אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל, יִתְגַּלֶּה אֹר כָּזֶה שְׁכָל הָעֵבְרוֹת יִהְיוּ מְצוּוֹת, "יֵשׁ עֲנֵן שְׁנֵתֵהפֶד הַכֹּל לְטוֹבָה!"

הַסּוּף שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּהְיוּ בְּלִם קְדוּשִׁים, בְּעֵלֵי-אֲמוּנָה, יִהְיֶה אֲמֶת כָּזֶה שְׁלֹא הָיָה מְעוּלָם, מֵה שְׁאִין הָעוֹלָם יוֹדְעִים כָּלֵל מֵה זֶה אֲמֶת וּמֵה זֶה תוֹרָה. יִהְיֶה בְּעוֹלָם רַק אֹר שֶׁל חֲכָמָה וְאֲמוּנָה בְּאֲמֶת, עוֹלָם שֶׁל חֲכָמַת רַבְנוּ שִׁיתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם...

להתפלל באמונה

רַבֵּי יִשְׂרָאֵל מְחַזֵּק בְּתַפִּלָּה חֲסִיד שְׁסָבֵל יְסוּרִים בְּגוּפוֹ...

אוּלַי לֹא צָרִיכִים לְסַפֵּר, אֲבָל חֲסִידֵי הַשֵּׁם וְנִפְלְאוֹתָיו צָרִיכִים לְדַבֵּר. אֲנִי סָבַלְתִּי עַל הַפֶּה מְאֹד, הַחֲנִיכִים וְהַשְּׂנִים, סָבַלְתִּי מְאֹד כְּאֲבִים גְּדוּלִים, הָיָה לִי צַעַר גְּדוֹל. וְאֲנִי חִזְקִיתִי עֲצָמִי לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם לַשֵּׁם, הִתְפַּלַּלְתִּי וְהִתְפַּלַּלְתִּי וְהִתְפַּלַּלְתִּי... עַד שֶׁאֲנִי רוּאָה שֶׁהֵם הִלְכוּ. הַיְסוּרִים הִלְכוּ וְאִינְנִי יוֹדֵעַ אִיפֹה הִלְכוּ, אֲבָל הִלְכוּ מִמֶּנִּי, כֵּן.

הָיָה לִי צַעַר, צַעַר גְּדוֹל, לֹא יָכַלְתִּי לְסָבֵל הַכְּאֲבִים. הִתְפַּלַּלְתִּי בְּכָל יוֹם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלֹא רָאִיתִי שְׂנוּי. הַיּוֹם, עַכְשָׁיו, אֲנִי רוּאָה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ כָּל הַתְּפִלוֹת וְלִקַּח מִמֶּנִּי אֶת כָּל הַיְסוּרִים. אֲנִי יָכוֹל לֶאֱכֹל וְאֲנִי לֹא סוֹבֵל. הַשְּׂנִים וְהַחֲנִיכִים וְהַפֶּה כְּלוֹ, הַכֹּל בְּסִדָּר, בְּרוּךְ הַשֵּׁם.

לִפְנֵי כַּמָּה יָמִים אֲנִי הִרְגַּשְׁתִּי לֹא טוֹב, אֲזִי אֲנִי הִתְפַּלַּלְתִּי לְהַשֵּׁם שֶׁיִּשְׁלַח לִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם נַעֲשֶׂה שְׂנוּי. אֲנִי רַק הִתְפַּלַּלְתִּי: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲבֵא רַחֲמָנִי רַחֵם עָלַי וְתִמְחַל לִי עַל עוֹנוֹתַי וְתַעֲזֹר לִי לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה". בְּרַגַע אֶחָד הוּא מְרַפָּא כָּל מֵה שֶׁאֲנַחֲנוּ צָרִיכִים!

הַכְּאֲבִים וְהַיְסוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ זֶה הַמְּתַקֶּה גְּדוֹלָה. אֲנַחֲנוּ לֹא מְבִינִים, זֶה לְטוֹב. זֶה בְּשִׁבִיל לְרַחֵץ קֶצֶת הָעוֹלָם הַזֶּה. צָרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל בְּאֲמוּנָה, בְּאֲמֶת, אֲזִי תִרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת!

עוֹשִׂים בְּרַכָּה: "בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה". הוּא שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּפִלַּתֵינוּ, וְסוּף-כָּל-סוּף יִהְיֶה יְשׁוּעָה! אֲבָל לֹא, אֲסוּר לָנוּ לְהִרְהַר מִדּוּעַ לֹא רוּאִים.

זֶה הָעֶקֶר - אֲמוּנָה. לְהֵאֱמִין בַּשֵּׁם!

להתפלל שהשם יתברך יתן רפואה, שיתן כל מה שצריכים. אמונה זה רפואה וכל טוב. בכל יום להתפלל להשם יתברך באמת, באמונה.

אני מספר את זה להתחזק ולהתפלל להשם בכל יום על כל דבר. להתפלל לשם באמונה. השם יתברך שומע תפלתנו! היסורים הלכו ממני...

בוא אלי

רבי ישראל משורר נגון של רבי אברהם בר נחמן,

”בד רבנו נגילה, בד רבנו נשמחה,

בד רבנו נגילה ונשמחה בד..”

הוי, אם היינו מרגישים טפה מן הים איך שאנחנו צריכים לשמח. ורבנו הקדוש מרמז לנו ברמזים קצרים, מרמז לנו: שמחה, שמחה, שמחה, שמחה, שמחה. רקודים, רקודים, רקודים.

רבי אברהם בר נחמן הוא עשה נגונים, הוא היה איש קדוש צדיק, איש אמת, אמת ברור, לא שקר. הוא עשה בכל פעם נגון אחר. זה הנגון של רבי אברהם בר נחמן, העולם לא יודעים, הם חושבים שזה הנגון היה קים. לא, רבי אברהם בר נחמן הוא גלה את הנגון הזה. הביאו נגון חדש והוא שמע את הנגון, אז הוא לקח את הנגון, ”זה טוב בשביל לנגן בד רבנו נשמחה”, והוא הוסיף את המלים ועד היום נשאר הנגון וכל העולם מנגנים עכשו ”בד רבנו נגילה”, הם יודעים שזה הנגון הוא של ברסלב!

הוא הכניס חיות לרחוקים, חפשיים. הוא הכניס בהם אור גדול. אפלו שאנחנו כמו שאנחנו, אבל ברבנו - ”בד רבנו נגילה”. זה משמעות הרבה, אנחנו כמו שאנחנו - אין לנו שום תקנה, שום תקנה, שום רפואה, אין רפואה! מה, למחלות כאלה יש רפואה? אבל הוא, רבי אברהם בר נחמן, הוא מצא שרבנו יכול לרפאות כל המחלות, אז הוא לקח את זה הנגון והוא האיר בלבנו אור גדול שיש רבנו בעולם, אז כבר יכולים לשמח - ”נגילה ונשמחה בד!”

אם לא - היה כל העולם חרפון! היה מתמלא כל העולם בכפירה ולא היה אמונה בעולם. ורבנו הקדוש, בדבור אחד שלו הוא מכניס אמונה בכל העולם, מכניס תקונים בכל העולם, רפואות בכל העולם, ישועות בכל העולם, לכל אחד. בוא אלי, רק בוא אלי.. לאומן!

אוי, אַנחנּוּ מַצֵּד אַחַד נַפְלָנוּ וְנִתְרַחֲקֵנוּ מְאֹד, וְרַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה לָנוּ אֶת זֶה, הוּא גָּלָה שְׂיֵהִיָּהּ בְּעוֹלָם אֶפִּיקוֹרְסוֹת, כְּפִירָה. זֶה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם יוֹתֵר גְּרוּעַ מִן הַכֹּל - אֵין אֲמוּנָה, כְּפִירָה. אַז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רָאָה שְׂמִיכָרַח לְרַדַּת לְזֶה הָעוֹלָם רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ, זֶה הָרוּפֵא! הוּא יָכוֹל לְהַאִיר בָּנוּ אֲמוּנָה וּתְשׁוּבָה וּרְפוּאוֹת, לְחַדֵּשׁ אוֹתָנוּ.

בְּכָל דְּבִיבּוֹר שְׁלוֹ הוּא יָכוֹל לְכַבֵּשׁ כָּל הָעוֹלָם!

רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא רַק מְחַזֵּק אוֹתָנוּ, מְחַיֶּה אוֹתָנוּ, מֵהַ שְׁלֵא הָיָה מְעוֹלָם, "אִם אַתָּה מֵאֲמִין שְׂיִכּוֹלִים לְקַלְקֵל, תִּתְאַמֵּן שְׂיִכּוֹלִים לְתַקּוֹן". מִי מְתַקֵּן? רַבְּנֵנוּ! הוּא גָּלָה אֶת זֶה, "קַלְקֵלְתָּ? בֵּא אֵלַי - אֲנִי אֶתְקַן!"

הַלּוֹמְדִים הֵם לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, רַק גְּאֹוָה וְכַבּוֹד וְכֶסֶף, וְרַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא רַק אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן. וְהוּא רוּפֵא אוֹתָנוּ כְּמוֹ שְׂאֲנַחְנוּ, רַק בּוֹא אֵלַי, אֲנִי יָכוֹל לְרַפְּאוֹת אוֹתְךָ...

אִידֵךְ כָּאֵן אַנְחָנוּ זְכִינוּ לְיוֹתֵר מִכָּל הַדּוֹרוֹת, רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ עוֹד לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם, הוּא הָיָה בְּשָׂמִים, אֲבָל פֶּה הוּא הָיָה רַחוּק מְאֹד. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, הוּא רָאָה מַחְלוֹת כְּאֵלֶּה כְּמוֹ בְּדוֹרוֹת הָאֵלוּ וְרַק רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ יָכוֹל לְרַפְּאוֹת אוֹתָם, "בְּדֵךְ רַבְּנֵנוּ נִגִּילָה, בְּדֵךְ רַבְּנֵנוּ נִשְׁמַחְהוּ".

לוֹא רַבְּנֵנוּ, אֲנִי מְרַגֵּישׁ שְׂאֲנִי חֶסֶד-וְשָׁלוֹם לֹא הָיִיתִי יוֹדֵעַ כְּלוּם מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִן הַתּוֹרָה, מִן הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים. אוֹי, רַק בֵּא אֵלַי, תִּתְקַרֵּב אֵלַי, אֲנִי עֲשִׂיתִי 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', בְּשִׁבְלֵךְ, פְּלֵאוֹת כְּאֵלוּ, מְתִיקוֹת כְּזֶה, בְּכָל שִׂיחָה הוּא כּוֹלֵל כָּל הַתּוֹרָה!

רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר אֶת זֶה. מֵה, אֲנִי יָכוֹל לְדַבֵּר דְּבִיבּוֹרִים כְּאֵלֶּה? רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה שְׂזֶה אֲמִת וְיִצִּיב וְנִכּוֹן!

וְרַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ כְּבֵשׁ כָּל הָעוֹלָם, נִנְחַם נְחָמָה נְחָמָה מְאוּמָן, זֶה תּוֹרָה שֶׁל רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ, מִי יָדַע מְזֶה בְּעוֹלָם? שׁוּם צְדִיק לֹא גָּלָה אֶת זֶה, לֹא יָדַע מְזֶה. לֹא רְשׁוּם בְּשׁוּם גְּמָרָא מֵהַ זֶה נִנְחַם. רַק רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּעֲצָמוֹ גָּלָה אֶת זֶה, שֶׁהוּא נְחָמָן, זֶה פְּרוּשׁ נִנְחַם נְחָמָה נְחָמָה, תְּכַלִּית הַשְּׁלֵמוֹת!

שׁוּם צְדִיק לֹא יָדַע מְזֶה, מֵה זֶה נְחָמָן, עֲכָשׁוּ רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ מְגַלָּה לָנוּ מֵה זֶה נְחָמָן - נִנְחַם נְחָמָה מְאוּמָן, בְּזֶה תְּלוּי כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הָאֲמוּנָה וְכָל הָאֲמִת וְכָל הָאוֹרוֹת!

רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא בְּעֲצָמוֹ גָּלָה זֶה, עוֹד לֹא הָיָה שׁוּם הַתְּגַלוֹת מְזֶה בְּעוֹלָם, עֲכָשׁוּ הוּא בְּעֲצָמוֹ גָּלָה מִי הוּא זֶה - נִנְחַם נְחָמָה נְחָמָן, אַתָּם יוֹדְעִים מִי אֲנִי? אֲנִי נִנְחַם נְחָמָה מְאוּמָן...

יֵשׁ כְּבֵר 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', 'סְפוּרֵי מְעֲשִׂיּוֹת', 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', עֲכָשׁוּ הִגִּיעַ זְמַן הַגְּאֵלָה, הַתְּחִיל לְהַתְּעוֹרֵר קִצְת פְּרָסוּם רַבְּנֵנוּ. מִשֶּׁהוּא שְׂמַע דְּבַר כְּזֶה, פְּתַק

מִן הַשָּׁמַיִם? לֹא שָׁמַעְנוּ אִם יֵשׁ בְּעוֹלָם פֶּתֶק כָּזֶה, "עֲלִידָא אִמְרַתִּי". נו, זֶה דְּבַר חֲדָשׁ, נִגּוֹן חֲדָשׁ בְּעוֹלָם - נַח. כָּל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, כָּל אֲרָץ יִשְׂרָאֵל שׁוֹאֲלִים "מָה זֶה נַח?" הֵם לֹא יוֹדְעִים מָה זֶה, אֲבָל בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁרַבְּנוּ הִקְדוּשׁ גְּלָה אֶת זֶה - שֶׁהוּא זֶה נַח!

כָּלֵם יִתְפַּלְאוּ: "מָה זֶה נַח?" כָּל הַחֲכָמִים, הַחִילוּנִיִּים, הַחִילוּנִיִּים כָּל הָעוֹלָם, לֹא יוֹדְעִים מָה שְׁזֶה - נַח. וְלֹאט לֹאט הֵם יִדְעוּ, הֵם יִשְׁאַלוּ: "מָה זֶה, אֲנִי רוֹצֶה לְדַעַת מָה זֶה נַח, אֵיזָה נִגּוֹן זֶה?" וְכִשְׁהֵם יִדְעוּ וְיִתְקַרְבוּ לְרַבְּנוּ, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה עוֹלָם חֲדָשׁ!

יֵשׁ חֲדָשׁ, כָּל הָעוֹלָם שׁוֹאֵל: "מָה זֶה נַח, עוֹד לֹא שָׁמַעוּ נִגּוֹן כָּזֶה". הַלּוֹמְדִים, הַחֲסִידִים, הֵם מְקַשִּׁים: "מָה זֶה, מָה זֶה נַח?"

יְרוּשָׁלַיִם, מֵאָה שְׁעָרִים וְכָל הָעוֹלָם יִשְׁאַלוּ: "אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְדַעַת מָה זֶה נַח, יֵשׁ לָךְ נִגּוֹן כָּזֶה, נִגּוֹן פֶּלֶא כָּזֶה, מָה זֶה?"

זֶה נִגּוֹן עוֹלָמִי - נַח נַחְמָ נַחְמָן מֵאוּמָן, זֶה "מִצְוָה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד", הַנִּגּוֹן הַזֶּה הוּא בְּלִי סוּף. כָּל הָעוֹלָם מְשׁוֹרְרִים אֶת זֶה, כָּל הָעוֹלָם, אֲפֹלוּ גוֹיִים מְשׁוֹרְרִים אֶת זֶה. רוֹאִים שְׁכָל הָעוֹלָם מְקַבְּלִים אֶת הַנִּגּוֹן הַזֶּה, אֲנָשִׁים בָּאִים וּמְסַפְּרִים: "שָׁמַעְנוּ נִגּוֹן כָּזֶה, נַח", מִתְמַלֵּא כָּל צָרְפַת וְכָל אֲנִגְלִיָּה בְּנַח. אֵיטְלִיָּה, סִין, וְכָל הַמְּדִינוֹת, הֵם יִשְׁאַלוּ: "מָה זֶה נַח?" אִין לָהֶם שׁוּם שְׂאֵלָה לְשֵׁאל, רַק עַל נַח: "מָה זֶה נַח?"

זֶה הַנִּגּוֹן, אַתֶּם יוֹדְעִים מָה זֶה נִגּוֹן נַח? זֶה נִגּוֹן שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְרַפָּאוֹת כָּל הַמַּחְלוֹת, הוּא יְכוֹל לְכָל דְּבַר!

כּוּ, כּוּ, נַח, לְהַגִּיד בְּתַמִּימוֹת, בְּפִשְׁיטוּת, בְּאַמוּנָה. נַח נַחְמָ נַחְמָן מֵאוּמָן, זֶה קַל מְאֹד לְהַגִּיד. הֵם רוֹאִים בְּעֵינֵיהֶם מַחְלָה כָּזֶה שְׁאִין לָהּ רְפוּאָה, סַרְטוֹ, סַרְטוֹ כָּזֶה.. וְרַבְּנוּ הִקְדוּשׁ אוֹמְרִים לְמַחְלָה: "תִּלְכִי מִכָּאן!" אֲזַי הַחוּלָה נַעֲשֶׂה חֲדָשׁ!

"מָה זֶה, מָה קָרָה, אֵיפֹה הִלְכָה הַמַּחְלָה?"

וְאֲנַחְנוּ מְשׁוֹרְרִים נַח...

אֲנִי רְאִיתִי מָה זֶה, רְאִיתִי רַבָּנִים מְפָרְסְמִים; וְרְאִיתִי אַחַד, בֶּן-אָדָם אַחַד - רַבִּי יִשְׂרָאֵל קַרְדוֹנֶר!

רְאִיתִי מָה זֶה הָעוֹלָם, וּמָה זֶה בְּרִסְלָב. רְאִיתִי אֶת שְׁנֵיהֶם, זֶה וְזֶה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם שְׁאֲנִי חִי וְאֲנִי רוֹאֶה שֶׁרַבְּנוּ הִקְדוּשׁ הוּא כָּבֵשׁ אֶת כָּלֵם, אֶת כָּל הָעוֹלָם. בְּדַבּוּר אַחַד שְׁלוֹ הוּא כּוֹבֵשׁ כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַטּוֹב, הַכֹּל!

אֲנַחְנוּ, כִּמָּה שְׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מִרַבְּנוּ - כִּכָּה הַיָּצָר הָרַע הוֹלֵךְ וּמִתְרַחֵק וְנִעְלָם! רַבְּנוּ הִקְדוּשׁ הוֹרֵג אוֹתוֹ עִם כָּל הַחַיִּלִּים שְׁלוֹ.

אָנִי זָכִיתִי לְרֵאוֹת בְּעֵינַי וּבִלְבָבִי, וּמֵה שֶׁזָּכִיתִי לְרֵאוֹת וּלְשִׁמּוֹעַ פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה,
תִּפְלָה כְּזוֹ, עֲבוֹדַת הַשֵּׁם כְּזֶה, אֲמוּנָה כְּזֶה, אֲמֶת כְּזֶה.. לֹא רוֹאִים, מִיּוֹם
בְּרִיאַת הָעוֹלָם לֹא הָיָה כְּזֶה. רַק עֲכָשׁוּ מִתְחִיל לְהִתְגַּלּוֹת - גַּנְחִ!

עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ קְרוֹבִים וּסְמוּכִים אֶל הַגְּאֻלָּה, עַד הַיּוֹם הַגְּאֻלָּה הֵיטָה "מְשִׁיחַ,
מְשִׁיחַ", הַיּוֹם הוּא מְשִׁתְּנָה. עַד הַיּוֹם הָיָה הַדְּבֹר: "מְשִׁיחַ, מְשִׁיחַ, מְשִׁיחַ",
וְהַיּוֹם הוּא גַּנְחִ! (צוּחֵק)...

נָשִׁיר וְנִרְקֹד וְנַעֲשֶׂה בְּכַח כָּל מִינֵי שְׂמֻחָה, וְלֹא מִסְפִּיק עַל דְּבֹר אֶחָד שֶׁל
רַבְּנֵנוּ. זֶהוּ כָּח כְּזֶה, זֶה חֲדָשׁ, מְשִׁיחַ יְהִיֶּה חֲדָשׁ. וְרַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ כְּבָר גְּלָה הֵבִיא
אֶת מְשִׁיחַ, רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ הָיָה לוֹ בֶּן אֶחָד שֶׁהָיָה מְשִׁיחַ וְקָרָא אוֹתוֹ בְּבִרְיַת
מִיָּלָה, נָתַן לוֹ אֶת הַשֵּׁם 'שְׁלֹמֹה אֶפְרַיִם'. הוּא הָיָה מְשִׁיחַ, מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. מַה זֶה שְׁלֹמֹה? שְׁלֹמֹה זֶה מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, וְאֶפְרַיִם זֶה מְשִׁיחַ
בֶּן יוֹסֵף. וְהֵבִנוּ נִפְטָר...

אֲבָל רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ יִתְקַן הַכֹּל, הוּא יִתְקַן אוֹתָנוּ, אֶת כָּל הָעוֹלָם, הוּא.. מַה
שֶׁיְהִיֶּה, אֵיזָה עוֹלָם יְהִיֶּה כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ. רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ כְּבָר גְּלָה הַקֶּחַץ, יֵשׁ
סִפָּר אֲצִלָּנוּ מִרַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַשֵּׁם שְׁלוֹ 'מַגְלַת סְתָרִים', בּוֹ גְּלָה רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ
בְּאֵיזָה שָׁנָה, בְּאֵיזָה חֲדָשׁ וּבְאֵיזָה יוֹם יָבּוֹא מְשִׁיחַ, וְאֵיךְ יְהִיֶּה הֵבִיאָה שְׁלוֹ
וּמַה יְהִיֶּה כְּשִׁיבּוֹא, הַכֹּל. זֶה סוּד מְכַל הָעוֹלָם, זֶה סוּד נוֹרָא מְאֹד, סוּד
הַגְּאֻלָּה. דְּבַר שֶׁהָיָה בְּסוּד, לֹא הָיָה מִפְּרָסָם, רַק רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ גְּלָה אֶת זֶה
בְּסִפָּר וְשׁוּם אָדָם לֹא יוֹדֵעַ, רַק רַבְּנֵנוּ וְרַבֵּי נִתְּנוּ!

רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ גְּלָה הַכֹּל, וְאִם הוּא גְּלָה - אִזּוֹ זֶה הַלְכָה כְּרַבֵּי נַחְמָן. אֲבָל זֶה
נֶעְלַם מֵאֲתָנוּ, אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים. זֶה נִכְתָּב - גַּם-בֶּן טוֹב, זֶה נִכְתָּב בְּרֵאשִׁי
תִּיבוֹת, כָּל סֵדֶר בִּיאַת הַגּוֹאֵל, רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ גְּלָה וְרַבֵּי נִתְּנוּ כְּתַב אֶת זֶה. יֵשׁ
אֲצִל הַחֲבָרִים שֶׁל רַבְּנֵנוּ, הַתְּלַמִּידִים שֶׁל רַבְּנֵנוּ, אֶת הַסִּפָּר בְּקִצּוֹר. עַל-כָּל-
פְּנִים אֲנִי יוֹדֵעַ מִזֶּה שֶׁיֵּשׁ סִפָּר שְׂשֻׁמוֹ 'מַגְלַת סְתָרִים'.

רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ וְרַבֵּי נִתְּנוּ הֵם יָדְעוּ הַכֹּל, אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, רַק רַבֵּי
נִתְּנוּ הוּא שְׁמַע מִרַבְּנֵנוּ הַסוּד הַזֶּה מִתִּי יָבּוֹא מְשִׁיחַ וְאוּלַי עוֹד אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם,
לֹא יוֹתֵר. אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ וְגַם הַתְּלַמִּידִים שֶׁל רַבֵּי נִתְּנוּ גַם-בֶּן לֹא יוֹדְעִים טַפָּה
מִן הַיָּם. זֶה אֲנִי יוֹדֵעַ - בְּחֲדָשׁ נִיסֹן יְהִיֶּה הַגְּאֻלָּה, הוּא יָבּוֹא בְּחֲדָשׁ נִיסֹן.
הַגְּמָרָא אוֹמְרַת: "בְּנִיסֹן נִגְאָלוּ, וּבְנִיסֹן נִגְאָל", הַגְּאֻלָּה שְׁלָנוּ הֵיטָה בְּנִיסֹן
וְגַם עֲכָשׁוּ יְהִיֶּה בְּנִיסֹן. אֲבָל הַיּוֹם וְהַשָּׁנָה לֹא יוֹדֵעַ. אֲבָל כְּתוּב בְּהַפְּתָק:
"וְעֲלִיף אֲמַרְתִּי מִיִּין פִּייעֶרְל וְועט טְלִיעֶן בִּיז מְשִׁיחַ וְועט קוּמְעֶן (הָאֵשׁ שְׁלִי
תּוֹקֵד עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ)". זֶה פְּלֵא כְּזֶה "וְעֲלִיף אֲמַרְתִּי", בְּכָל הַמְּכַתְּבִים
שֶׁל רַבְּנֵנוּ לֹא נִכְתָּב "עֲלִיף אֲמַרְתִּי". עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם מְכַתְּבֵי כְּזֶה "וְעֲלִיף
אֲמַרְתִּי?" זֶה פְּלֵא נוֹרָא מְאֹד.

נוּ, "בִּיז מְשִׁיחַ וְועט קוּמְעֶן", אֲנִי מְכַרְח לְהִיּוֹת עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ. כָּל
הַחֲבָרִים שְׁלִי כְּבָר עֲשָׂרִים שָׁנָה שְׂמָה בְּאַרְץ, כָּלָם, לֹא נִשְׂאָר - רַק אֲנִי לְבַדִּי.
אֲנִי מְכַרְח לְחַכּוֹת עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ. יֵשׁ הַרְּבֵה שְׂמַתְּפֵלְאִים: "מַה הוּא

עושה כאן? לך כבר, אתה לא משלנו, אתה צריך להיות שמה, שמה המקום שלך, מה אתה עושה כאן?"

נו, זה התרוץ: בהמכתב של רבנו כתוב "עד ביאת המשיח", אז אני מחכה עד ביאת המשיח, בשביל זה אני פה, לא שמה. נחכה ונראה!

אני רואה שזה לא הפקר, עכשו הוא זמן הגאולה, רבנו הקדוש אמר לי במכתב: "ועליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", כנראה בזה שאני אהיה בביאת המשיח, אני אחיה! אני אחיה עד שיבוא משיח! אחר-כך אני גם-כן אחיה. אז אני צריך להיות עד הסוף, משיח יבוא ויקבל את המכתב...

לחפש האמת

חסיד הגיע לבקש את רבי ישראל לדבר מרבנו הקדוש בפני אנשים...

אני באמת לא מהסוג הזה לבוא אלי לבקש בקשות ולהרצות. אני לא אוהב לעשות פרסום...

אנחנו בדורות אלו, אנחנו רחוקים לגמרי מכל וכל, זה האמת. נו, ואף-על-פי-כן השם יתברך רחמן, "חסדי השם כי לא תמנו", אפלו בדורות אלו אפלו כמו שאנחנו, אם אנחנו מבקשים אמת, לא כבוד, לא רוזים כבוד ולא רוזפים אחר הכבוד, אז השם עוזר אפלו בדורותינו.

אז אנחנו צריכים רק למסר עצמנו להשם יתברך שיעזר לנו שנוזכה לדבר דברי חן, דברי אמונה, כי אנחנו רחוקים לגמרי. זה הכל בחסד, הכל בגיט והכל בחסד, זה האמת.

אפלו אנחנו הגדולים, שנדמה לנו שאנחנו רוצים לפעל פעלות טובות, אם אנחנו עושים הענין שלנו בדרך כמו בדרך רגילה, לדבר יפה: "טוב, להתראות. טוב, תודה רבה..", אבל העקר הוא שהלב יבער להשם יתברך. צריכים לחשב: "אולי כשאני אתראה עם אדם זה או אדם זה, אולי יצא מזה טובה להתקרב להשם יתברך".

ברוך השם, אני רואה, כשאני נתקרבתי לרבנו הקדוש ונעשיתי חסיד ברסלב, באה אלי כל העיר טבריה: "מה, אתה משגע, ברסלב! צריך חסידות אחרת, אבל לא ברסלב". ואני סבלתי את כל השקרנים, לא יכלתי לסבל אותם. השם יתברך הראה לי סחורה טובה, רבי ישראל

קרדונר, והוא זכה והאיר בי דברים יקרים כאלה שאין בעולם, אין בעולם כמו זה!

אני ברוך השם ה'ה לי שכל והבנתי שרבי ישראל הוא טוב מאד, והוא ה'ה לו כל-כך שמחה כשהוא ראה שאני נמשך אחרי ברסלב, הוא בא לטבריה בשבילי ונעשה בינינו דבר גדול, אני אהבתי את רבי ישראל ורבי ישראל אהב אותי. ה'ה בינינו חיים טובים, דברים יקרים מאד - ברסלב. אני אהבתי מאד את ברסלב, וברוך השם שאני מחזיק מעמד. האבא שלי לא ידע שאני ברסלב, לא שמעתי לו, "בשביל מה, שיחזיק במה שהוא מחזיק ואני יש לי ברוך השם דברים יקרים".

הוא אמר לי: "אני רואה שאתה ברסלב, אני אין לי נחת מזה. ברסלב? מי רוצה ברסלב? אני רוצה שתהיה חסידות אחרת, אני לא אוהב ברסלב".

אני אמרתי לו: "אבא, תשמע מה שאני מדבר אתך, רק ברסלב!"

הוא לא רצה, אבל אני הסברתי לו שזה דבר טוב, והצלחתי. אני לא רציתי לעזב אותו, "אבא, תראה, תראה כמה ברסלב טוב". וככה ה'ה.

ההתנגדות ה'ה חזק מאד ואני לא ידעתי מה שזה, אני רק ידעתי שרבי ישראל בא לטבריה ונעשה רעש גדול. היום כשאני מוצא איש אחד שהוא רוצה ברסלב, אז אני עשיר גדול שמצאתי איש כזה. ברוך השם, השם יתברך אוהב אותנו ונותן לנו בכל עת תמיד מתנות טובות, מתנות כאלו... דרשה גישאנק. כל אחד יכול לזכות בכל מקום ובכל עת.

ורבי ישראל, רבי ישראל הוא פתח לי כל השערים, על-ידו זכיתי להבין ולראות דברים פלאיים...

רבי ישראל הוא מצא בבית-כנסת באיזה סטנדר 'תקון הכללי', ועל-ידי זה נתקרב לרבינו ונעשה רבי ישראל קרדונר. אני זוכר את הקשר שלי עם רבי ישראל, כל הזמן, כל השנים, תמיד, ממש לא יכלתי רגע אחד בלי רבי ישראל, לא יכלתי לחיות בלי רבי ישראל. כי ה'ה בינינו קשר כזה ואהבה כזה שהוא מיחד בעולם, קשר כזה זה לא דבר רגיל.

אני כל פונתי לא ה'ה בשביל לתת כבוד לרבי ישראל, כל פונתי ה'ה לחפש אולי אני אמצא איזה אור, אולי הוא יכול להאיר בי איזה אור איך לעבד השם באמת, זה העקר. וגם-כן הוא - אותו הדבר. וזה ה'ה הענין שלנו. הוא לא חפש להתעלות עלי, הענין שלו ה'ה רק בשביל שאולי הוא יצליח להאיר בי איזה ניצוץ מרבנו הקדוש, שי'היה לי טובה בעולם הזה ובעולם הבא. זה ה'ה עקר פונתינו ועקר הקשר שלנו. בשביל זה הצלחנו. זכינו לקשר כזה שיש לו קיום, כבר יש שמונים שנה מרבי ישראל והענין שלו לא נפסק. אבל ההתחלה ה'ה מזה שהשם יתברך סבב שנעשה קשר בין רבי ישראל וביני. הוא בא מאומן לארץ ישראל, הוא בא אלי למירון, אני

הייתי צריך לנסע אליו, אבל הוא בא אלי. הוא היה הראשון שקרב אותי ועוד נפשות לרבנו הקדוש ונעשה מחלקת גדולה. הוא התחיל לקרב אנשים לרבנו הקדוש הרבה קדם לפני שהתחיל לקרב אותי, וזה היה עקר העבודה שלו, עקר המטרה שלו, להשאיר בעולם הזה האור של רבנו, להכניס את האור של רבנו באנשים ואלו האנשים יספרו לחבריהם ויהיה נעשה עולם אחר. וזה היה עקר הפונה שלו, לא להראות שהוא גדול ושהיה מפרסם והאנשים לאמרו: "רבי ישראל הוא רבי כזה..", אדרבא, מצד זה הוא היה צנוע כזה שאין בעולם צניעות כזה. הוא היה צנוע כזה שאף אחד לא ידע ממנו. הוא בכה לפני השם ותברך והוא עבד השם בכל כחו בכל נפשו ומאודו, כמו שכתוב: "בכל לבבך בכל נפשך ובכל מאודך", הוא לא רק אמר ככה כמו שרגילים לומר.

אני זכיתי לראות את רבי ישראל עליו-השלוש, אני ראיתי בעיני אדם כזה שהוא מסר את לבו לרבנו והוא פלו הפקיר עצמו רק להדפיס ולקרב נפשות להשם ותברך. וראיתי מה שזה, מה זה ברסלב, אין דבורים לדבר. גבורה כזה.. אי אפשר להבין שיש בעולם גבורה כזה כמו רבי ישראל שהוא עבד השם על-ידי רבנו, הוא היה מדבק ומקשר לרבנו ורבנו הקדוש האיר בו. הוא היה מקשר לרבנו עד שכל עובדי השם באמת - חסידי ברסלב, אמרו עליו: "מי יכול להדמות לרבי ישראל!" אפלו מצד המתנגדים שהיה להם יראת שמים, כלם אמרו שהוא איש פלא. רבי ישראל הוא היה עובד השם כזה, מה שלא רואים בעולם. היה לו מסירת נפש כזה שלא הבינו איך יש כח לאדם, איך יש לו כח כזה! הוא היה יחיד בעולם!

אני זוכר שרבי ישראל הוא הלך בכל יום למקוה של צפת - מקוה האר"י, והמקוה היתה קרה חמה כמו אש, ככה היה הקרירות. והוא הלך למקוה בחרף, בצפת, המקוה הוא כמו להפנס למים רתוחים, כן. והוא נכנס, אינני יודע איך, אני הלכתי איתו וראיתי המקוה הזו וראיתי שהוא נכנס למקוה כמו שאני שותה איזה כוס של שתיה, בלי שום תנועה שקשה לו...

וגם-כן אנחנו, אם אנחנו רוצים להצליח, אז אנחנו צריכים לחפש אמת. בכל ענין - רק אמת. צריכים לומר לעצמנו: "אני רוצה ללכת ארבע אמות או יותר, בשביל שאולי על-ידי זה אזכה לשמע איזה דבור שזה יהיה לי טובה לעבודת השם ותברך". זה עקר החיות, לא כמו שרגילים לנסע לאדמו"ר...

הוי, רבנו של עולם, הלואי שנוזקה למצא את הצדיק האמת. אבל אם מחפשים - מוצאים, אם מחפשים באמת. ענין רבנו הוא רק אמת. כל הצדיקים היו הולכים בדרכי אמת, אבל יש אדמו"ר ויש אדמו"ר. הענין של רבנו הוא תכלית השלמות שאין שלמות אחריו. ענין רבנו הוא אמת וזך וצח כזה שעדין לא היה בעולם אמת כזה!

הענין הקשר שלנו עם רבנו זה רק אמת, כמו שהייתי עם רבי ישראל. מה שאני זכיתי להפיר ולדבק ברבי ישראל קרדונר זה דבר גדול מאד, וכל מה שעובר יותר זמן, אני רואה ביותר שזה הענין שלנו, הקשר שלי ושל רבי ישראל, זה היה ענין פלא כזה שזה היה התחלת הגאולה. הוא היה איש פלא, הוא היה פלו להשם, פלו אמת. הוא היה דבוק ברבנו באמונה כזו, באור כזה שעדין לא רואים בעולם כזה. אני לא מצאתי - רק הוא לבדו!

הוי ה'לקוטי תפלות', מי שאומר 'לקוטי תפלות' - אז הוא מוצא האמת!

אמונה כזבית זה לא כלום, זה לא אמת. אמונה של שקר זה מות, אז זה לא כלום, לא שזה כלום, אדרבא זה מזיק, זה לא כלום.

רבנו הקדוש אמר: "לפני ביאת המשיח, בדורות האחרונים, יהיה שתי קלפות", ככה אמר רבנו.

"קלפה אחת.. הכפירה". לא להאמין בתורה ובמצוות, בהשם יתברך. כפירה זה קלפה אחת.

"וקלפה שניה זה אמונות כזביות"...

יש שתי קלפות - כפירה ואמונות כזביות. אבל שניהם הם קלפות, זה בחינת עמלק, זה אין לו כלום, זה לא יוצא מזה כלום, אדרבא זה מזיק. ורבנו הקדוש הוא אמונה, אמונה צחה כזה שעדין לא היה בעולם, שרק הוא יכול להכניס בלבנו התכלית האחרון, האמת. שהעקר הוא לעבד השם בלי כבוד ופרסום. כי עם כבוד ופרסום - אז אין כלום!

רבי ישראל נשאל על פי איזה פסק הלכה ללמד

שלחן ערוך. ללמד כדי לדעת איך הדיון, איך ההלכה, איך לעבד השם. יש ארבע טורים של הרמ"א וגם-כן הביית יוסף, הוא היה ספרדי, הוא עשה הלכה בשביל הספרדים ונשח התפלות. כל אחד יתנהג כמו שהוא רגיל מהאבא והאמא והסבא.

העקר הוא רבנו, זה העקר לכל התורה פלה, זה העקר - ספרי רבנו! גם הגמרא - קדש קדשים, תורת השם, התורה שבעל-פה, הש"ס. יש זמן על

הכל, כְּשֶׁהֶאֱדָם רוּצָה בְּאֵמֶת אִז נִכְנַס בְּרָכָה, הוּא זֹכֶה לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, וְהוּא זֹכֶה לְכָל דָּבָר. כָּל אֶחָד כְּפִי הַרְצוֹן, אִם רוּצִים אִז יְכוּלִים לַעֲבֹר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא מְדַבֵּר מֵה יֵשׁ לְלַמֵּד - הַשֵּׁ"ס וְהַמְדַרְשִׁים וְהַתּוֹרָה. אֲבָל אִם יֵשׁ רְצוֹן בְּאֵמֶת, רְצוֹן חֲזָק.

הַעֲקָר הוּא הָאֵמֶת, לְחַפֵּשׁ בְּאֵמֶת, לֹא בְּשִׁבִיל עֲצֻמוֹ וְלֹא בְּשִׁבִיל שֵׁם וְכָבוֹד וְכֶסֶף. רַק בְּאֵמֶת, בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְדַעַת אֵיךְ לַעֲבֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. זֶה כָּל הַתּוֹרָה.

אֹי וְוִי, אֹי וְוִי, תְּפִלָּה כְּמוֹ שְׁאַנְחֵנוּ מִתְּפִלָּלִים.. אֲבָל אֲסוּר לָנוּ לִפְלֵ, יְכוּלִים לְהִתְחִיל מֵעַכְשָׁיו, מֵעַכְשָׁיו, מֵעַכְשָׁיו, כָּל רָגַע. לְהִתְחַדֵּשׁ, לְהַגִּיד לְעֲצֻמוֹ: "אֲנִי לֹא מְכַרְח לְהַשְׁאֵר כְּכֹה, אֲנִי יְכוּל לְהִתְחִיל מֵעַכְשָׁיו, כְּבָר אֲנִי עֲנִין חֲדָשׁ, אֲדָם חֲדָשׁ, בְּו".

וְהַעֲקָר הוּא רַבְּנוּ!

הַ'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת', הַ'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת' זֶה הַ'לְקוּטֵי מוֹהַר"ו', זֶה רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ. הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹת' זֶה הַ'לְקוּטֵי מוֹהַר"ו', זֶה רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ. הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', הַ'לְקוּטֵי עֲצוֹת', כָּל דְּבָר שְׁיִוְצָא מִפִּי רַבְּנוּ וְרַבֵּי נֶתָן. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְרַבֵּי נֶתָן זֶה חֲמָה וְלִבְנָה, יוֹם וְלִילָה, שְׁמֶשׁ וְיָרֵחַ. וְאַנְחֵנוּ צָרִיכִים לְהַלְבֵּנָה, אִין לָנוּ קִיּוּם בְּלִי הַלְבֵּנָה, כָּל חַיּוּתֵנוּ מֵהַלְבֵּנָה, כָּל הַפְּרוֹת וְכָל הַצְּמָחִים וְכָל הַלְחָם. אִם לֹא הַלְבֵּנָה - אִין לָנוּ כְּלוּם. הַלְבֵּנָה זֶה הַתְּלַמִּיד, זֶה יְהוֹשֻׁעַ, זֶה רַבֵּי נֶתָן!

אֹי רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֹי רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֵיפֹה אֲנַחְנוּ, אִם הֵיִינוּ זֹכִים לֹמַר 'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת' וְ'לְקוּטֵי עֲצוֹת' וְ'לְקוּטֵי הַלְכוֹת' וְ'לְקוּטֵי מוֹהַר"ו', זֶה הַכֹּל, כָּל תְּקוּנָתֵנוּ וְכָל חַיּוּתֵנוּ וְכָל הַיְהוּדוּת שְׁלָנוּ וְהַכֹּל. וְזֶה יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר, מֵה שְׁאַנְחֵנוּ לֹא מְשִׁיגִים, אֲבָל הַכֹּל תְּלוּי בְּיַדֵּנוּ. הַכֹּל תְּלוּי בְּיַדֵּנוּ, כְּפִי שְׁאַנְחֵנוּ מוֹכְנִים לְמָסַר נַפְשֵׁנוּ לְחַפֵּשׁ הָאֵמֶת!

הַעֲקָר הוּא אֵמֶת, הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ. לֹא חֶסֶד-וְשְׁלוֹם לְהִיּוֹת תְּקוּעַ בְּכָבוֹד וּפְרָסוּם וְהַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה. זֶה הַכֹּל לֹא כְּלוּם, לֹא שְׁוֹה כְּלוּם.

יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר, אֲנִי רְאִיתִי אֵמֶת, אֲנִי רְאִיתִי אֵת רַבֵּי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי גִדְלַתִּי בֵּין גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, בֵּין גְּדוּלֵי תּוֹרָה, בֵּין לְמַדְנִים גְּדוּלִים, בֵּין מְפָרְסָמִים בְּכָל הָעוֹלָם, וְהֵם הָיוּ מְלָכִים, מִמֶּשׁ מְלָכִים, הָיָה לָהֶם כָּל הַכֶּסֶף וְכָל הַכְּבוֹד שֶׁבְּעוֹלָם וְאֲנִי לֹא הֵיִיתִי נֶחֱשָׁב נִגְדָם לְכְלוּם, וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּחַר בִּי.

הֵם הָיוּ מִתְּנַגְּדִים, בְּפֶרֶט כְּשֶׁזָּכִיתִי לְהַפִּיר אֵת רַבֵּי יִשְׂרָאֵל קְרֹדוֹנָר, כְּלָם, כָּל גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה הָיוּ רוֹדְפִים אוֹתִי וּמְבַזִּים אוֹתִי, "מֵה זֶה, בְּרַסְלָב! מָה אַתָּה עוֹשֶׂה, אַתָּה לּוֹמֵד בְּסַפְרֵי בְּרַסְלָב?"

וְאֲנִי לְמַדְתִּי בִּישִׁיבָה וְאֲנִי קִדְשִׁיתִי אֵת הַשֵּׁם, אֲנִי הֵיִיתִי יְחִיד, יְחִיד, הַכִּי גְרוּעַ וְהַכִּי קָטוֹ, וְאֲנִי עָשִׂיתִי לָהֶם מַחֲלַת לֵב לְכָל הַגְּדוּלִים הָאֵלֹהִים. אֲנִי לֹא

יְדַעְתִּי כְּלוּם, אֲנִי רַק חִפְּשֵׁתִי וְהִלַּכְתִּי בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ, הַתְּפִלָּתִי כְּמוֹ שֶׁרְאִיתִי,
כְּמוֹ שֶׁרַבְּנוּ הִקְדוּשׁ מְלַמֵּד אוֹתָנוּ מֵהַ זֶה תְּפִלָּה, אֵיךְ לְהַתְּפַלֵּל לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ
בְּכָל הַפֶּחַ, בְּכָל לֵב.

וּבּוֹדָאֵי הֵם הָיוּ אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים וְהֵם הָיוּ לוֹמְדִים תּוֹרָה וְרָצוּ, אֲבָל לֹא הָיָה
לָהֶם כְּלָיִם, כִּי הֵם הָיוּ מִתְּנַגְּדִים, אִזּוֹ לֹא הָיָה לָהֶם כְּלוּם. אֲבָל בְּאֵמֶת, אִם
הֵם הָיוּ אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים בְּאֵמֶת, אִזּוֹ הֵם הָיוּ בּוֹרְחִים מֵאֲמוּנוֹת כְּזָבוֹת
לְרַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ וְהָיוּ זֹכִים לְרֵאוֹת אֶת הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ וְלֹא הָיוּ מִתְּנַגְּדִים.
כְּמוֹ הַדָּוָן, בְּסוּף הוּא בֵּטֵל אֶת הַהִתְנַגְּדוֹת, הוּא הָיָה אִישׁ כָּשֶׁר וְהֵשֶׁם
יִתְבָּרַךְ רַחֵם עָלָיו וְהוּא עָשָׂה תְּשׁוּבָה גְּדוּלָה בְּחַיָּו.

הַדָּוָן הוּא הָיָה אֲדָמוּ"ר וְהִתְלַמְּדִים שֶׁלוֹ הֵם כְּלָם הָיוּ מְשַׁקְעִים מִדּוֹר לְדוֹר
בְּהִתְנַגְּדוֹת, וְאֶפְלוּ שֶׁהוּא אָמַר שֶׁהוּא כֶּבֶד לֹא מִתְּנַגֵּד - בְּזֶה הֵם לֹא
הִסְתַּכְּלוּ עָלָיו. בְּדַבָּרִים אַחֲרָיִם הֵם כֵּן הִחְשִׁיבוּ אֶת דְּעֵתוֹ, אֲבָל בְּזֶה הֵם
עָשׂוּ מַה שֶׁהֵם רָצוּ. הֵם אָמְרוּ: "מִי אַתָּה! הָיָה גְּדוּלִים כְּאֵלֶּה וְהֵם הָיוּ
מִתְּנַגְּדִים לְבָרְסֵלַב, וּפְתָאוּם אַתָּה לֹא מִתְּנַגֵּד?"

אֲבָל אִם הוּא הָיָה זֹכֶה, אִם הוּא הָיָה מְחַפֵּשׂ אֵמֶת.. מַה זֶה אֵמֶת?
שֶׁהַתּוֹרָה לֹא בְּשִׁבְלִי, לֹא בְּשִׁבְלֵי הַכְּבוֹד שְׁלִי, אֲנִי לוֹמֵד לֹא בְּשִׁבְלֵי הֵשֶׁם
שְׁלִי וְלֹא בְּשִׁבְלֵי כְּבוֹד וּפְרִנְסָה וְכֶסֶף.

אֲנִי זָכִיתִי לְרֵאוֹת מַה זֶה הָעוֹלָם שֶׁל גְּדוּלֵי תּוֹרָה וְחִסִּידוֹת וְעוֹבְדֵי הֵשֶׁם,
וּמַה זֶה בְּרִסְלָב, מַה שָׁזָה. וְהָיָה לִי נִסִּים, אֲנִי לְמַדְתִּי אֶצְלָם וְאֲנִי רְאִיתִי
שֶׁהֵם הָיוּ גְּדוּלֵי תּוֹרָה וְהֵם הָיוּ הַרְבֵּנִים שְׁלִי, אֲבָל הֵם הָיוּ רוֹדְפִים אַחֲרֵי
הַכְּבוֹד וְאַחֲרֵי הַכֶּסֶף שֶׁל הָעוֹלָם, וְאֲנִי זָכִיתִי לְהַבְחִין וּלְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין אֵיפֹה
הָאֵמֶת וְאֵיפֹה הַשֶּׁקֶר, רְאִיתִי שֵׁשׁ אֵמֶת אַחַד בְּעוֹלָם: רַק בְּרִסְלָב!

אֶצֶל הָעוֹלָם כָּל זְמַן שֶׁחַיִּים אִזּוֹ יוֹדְעִים שֶׁהַכֶּסֶף לֹא כְּלוּם, אֲבָל כָּל זְמַן
שֶׁהָאָדָם חַי הוּא רוֹצֵה כֶּסֶף, כֶּסֶף וְכְבוֹד, וְאִי אֶפְשָׁר לְצַאת מִזֶּה רַק עַל-יְדֵי
הַבְּעַל-תְּפִלָּה. כְּמוֹ שֶׁכּוֹתֵב רַבְּנוּ בִּסְפֹרֵי מַעֲשֵׂי־וֹת, שֶׁרַק הַבְּעַל-תְּפִלָּה הוּא
מוֹצִיא מִכֶּסֶף וּמִהַתְּאוֹת וּמִכָּל הָעוֹנוֹת, זֶה עֵקֶר הַתְּקוּן - הַבְּעַל-תְּפִלָּה.

זֶה רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ, הָאֵמֶת כְּשֶׁהוּא נוֹתֵן מִתְּנוּת הוּא נוֹתֵן לָמִי שֶׁהוּא מִתְּגַעְגֵּעַ,
לָמִי שֶׁהוּא בּוֹכֵה וּמִתְּגַעְגֵּעַ, אִזּוֹ רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ נוֹתֵן לוֹ אֶת הַמִּתְּנוּת, הוּא בָּא
לְחַתּוּנָה וְהוּא נוֹתֵן מִתְּנוּת. כְּמוֹ בְּהַמְעָשָׂה שֶׁל הַשִּׁבְעָה בְּעֵטְלִירִס,
שֶׁבְּחַתּוּנָה הִילָדִים הָיוּ בּוֹכִים וּמִתְּגַעְגֵּעִים וְרוֹצִים אֶת הַבְּעֵטְלִיר (הַקְּבָצוֹ),
"אֵיךְ לֹקְחִים בְּכָאן הַבְּעֵטְלִיר, אִם הוּא הָיָה כָּאן עַל הַחַתּוּנָה, שִׁבַּע
בְּרִכּוֹת, הָיָה שְׂמֵחַ מְאֹד.."

מַה זֶה שְׂמֵחָה? כֶּסֶף אוֹ כְּבוֹד? מַה זֶה שְׂמֵחָה?

הַשְׂמֵחָה הוּא רַק אֵמֶת זֶד וְצַח!

יש כָּבֵד בְּעוֹלָם הַכֹּל מֵהַ שְׂאֵנְחָנוּ צְרִיכִים, אֲבָל זֶה בְּיַדְנוּ. מִצְדוּ, מִצְדוּ רַבְנוּ, הוּא מוֹכֵן לְתַת לָנוּ כָּל מַה שְׂצָרִיד. אֲפֹשֶׁר לְזַכּוֹת אֶפְלוּ יוֹתֵר מִרַבִּי יִשְׂרָאֵל, אֲבָל זֶה הַכֹּל בְּיַדְנוּ, כְּפִי הַרְצוֹן, כְּפִי מֵהַ שְׂמוֹכְנִים לְהַקְרִיב אֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְהַעֲקָר הוּא לֹא לְהַשְׁגִּיחַ וּלְהַסְתַּכֵּל עַל הַבְּלִי הַעוֹלָם הַזֶּה, עַל כָּל הַעוֹלָם, צְרִיכִים לְהַסְתַּכֵּל רַק עַל הָאֱמֶת. הָאֱמֶת הוּא רַק לְזַכּוֹת לְהַתְּפַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֱמוּנָה, בְּאֱמֶת, בְּתַמִּימוּת. אֲבָל אִידֵי אֲנַחְנוּ מִתְּפַלְּלִים, אִידֵי הַתְּפִלָּה שְׁלָנוּ וְגַם-כֵּן כָּל הַעוֹנוֹת שְׁלָנוּ, זֶה עוֹד לֹא מְגִיעַ אֶפְלוּ לְטֶפֶה מִן הַיָּם מִמָּה שְׂרוּצָה רַבְנוּ. אֲבָל אֲסוּר לָנוּ לִפְלֹ, וְלֹא לְחַשֵּׁב: "אֲנִי כָּבֵד שְׂקוּעַ הֵיכֵן שְׂאֵנִי שְׂקוּעַ וְאֲנִי רָגִיל כְּכֹה וְאֲנִי לֹא יְכוֹל לְהַשְׁתַּנוֹת", לֹא!

לְפִי דְבָרֵי רַבְנוּ כָּל אֶחָד יְכוֹל לְהַשְׁתַּנוֹת מִהַפֵּךְ אֶל הַפֵּךְ, מִמּוֹת לְחַיִּים. יְכוֹלִים לְהַשְׁתַּנוֹת וְזֶה לֹא רַק מִמָּחָר, אֲפֹשֶׁר לְהַשְׁתַּנוֹת בְּכָל רֶגַע בְּכָל יוֹם וּבְכָל יַעַת, "וּבִטּוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית", לֹא רַק בְּכָל יוֹם - אֲלֵא תְּמִיד!

תְּמִיד זֶה כָּל הַיּוֹם, כָּל רֶגַע הוּא שֶׁל הַיּוֹם, אִזּוֹ בְּשִׁבִיל מָה צְרִיכִים לְכַתֵּב "בְּכָל יוֹם תְּמִיד"? בְּכָל יוֹם זֶה תְּמִיד.

הַתְּשׁוּבָה הִיא, שְׂבָכָל יוֹם יֵשׁ הַרְבֵּה רְגָעִים, אִזּוֹ אֲפֹשֶׁר לְהַשְׁתַּנוֹת בְּכָל רֶגַע, תְּמִיד, בְּכָל יוֹם.

"מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית", בְּרָאשִׁית זֶה הָרֵאשִׁי-בֵּית, הַבַּעַל-הַבֵּית שֶׁל הַעוֹלָם. הַבַּעַל-הַבֵּית שֶׁל הַעוֹלָם זֶה הַצַּדִּיק יְסוּד עוֹלָם, הוּא רַבְנוּ הַקְּדוֹשׁ!

נוּ, כְּפִי שְׂאֵנְחָנוּ מִחֲפָשִׁים הָאֱמֶת וְיוֹדְעִים וְרוֹאִים הָאֱמֶת כְּמוֹ שֶׁהוּא - שֶׁהַעוֹלָם הַזֶּה הֶבֶל לֹא כְּלוּם, כְּמוֹ שְׂאֵנְחָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם: "לֹא עַל צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים", בְּשִׁבִילֵנוּ - אֲנַחְנוּ רַחוּקִים, עוֹמְדִים בַּחוּץ לְגַמְרִי.

"מֵה אָנוּ, מֵה חַיִּינוּ, מֵה חֲסִדְנוּ, מֵה צְדָקוֹתֵינוּ, מֵה יְשׁוּעָתֵנוּ...", כְּלוּם!

"מֵה כּוֹחֵנוּ, מֵה גְבוּרָתֵנוּ? מֵה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ, הֲלֹא כָּל הַגְּבוּרִים כָּאֵין לְפָנֶיךָ, וְאֲנִשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הִיוּ", זֶה הַכֹּל הֶבֶל!

"כָּל הַגְּבוּרִים - כָּאֵין לְפָנֶיךָ", כְּלוּם.

"וְאֲנִשֵׁי הַשֵּׁם - כְּלֹא הִיוּ", אֲנִשֵׁי הַשֵּׁם - מִפְּרָסָמִים בְּשֵׁם גְּדוֹל "כְּלֹא הִיוּ", זֶה הֶבֶל, כְּלוּם!

"וְחֲכָמִים כְּבִלִי מַדְע וְנְבוֹנִים כְּבִלִי הַשְּׂכָל", נְבוֹנִים, מֵה זֶה נְבוֹנִים? "נְבוֹנִים - כְּבִלִי הַשְּׂכָל".

"כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תַּהוּ", בְּלִי הַצַּדִּיק הוּא תַּהוּ וְבַהוּ!

"וימי חייהם הבל לפניך", הבל.

"לבד הנשמה הטהורה", האמת הזו - רק הנשמה הטהורה היא הנשמה היא טהורה מכל הבלי העולם הזו. הנשמה מתרחקת מכל הבלי העולם הזו ולא רוצה אותם, וכל העולם שקוע בהבלי העולם הזו ואנחנו צריכים למסר נפשנו להשליך את זה.

נו, והעקר אנחנו צריכים לרחם על עצמנו לחפש את רבנו, יש הכל מה שאנחנו צריכים בכל יום ובכל עת, בכל רגע. התקונים, מה זה התקונים? שנוזפה להתחדש, מעכשו, בכל רגע, כן. לא להתיאש, לא להתבלבל, להשליך עצמנו על השם יתברך, על רבנו הקדוש!

אני, כשבא היום אני מפקיר את עצמי ואת כל העניינים של הילדים שלי, של הדורות ושל הנכדים - הכל על השם יתברך.

רבי ישראל הוא השליך הכל על השם יתברך, אבל אנחנו יכולים לומר "אני משליך", אבל צריכים לעשות במסירת נפש, ממש בכל יום תמיד, בכל יום לומר: "אני משליך עצמי עליך השם יתברך ושיהיה הכל כרצונך!" זה העקר הישועה, זה עקר התשובה, זה עקר הכל. לא בשבילי כי אז זה לא כלום. אנחנו צריכים למסר נפשנו להרחיק כל העולם הזה, כל הבלי עולם הזה מלבנו, זה הכל הבל, הבל!

אוי אוי.. הענין של רבנו זה אמת, אבל זה אמת כזה שאי אפשר לדבר עם אנשים כי הם שקועים במה שהם שקועים ולא חושבים שזה הבל. הם חושבים: "אתה ברסלב אתה משגע, מה אתה אומר, אתה אומר שהכסף לא כלום, כבוד לא כלום, אתה משגע" הם לא יכולים להבין את זה. ככה הוא העולם, יש עולם ויש רבנו!

האם אתה רוצה להיות שקוע בהבלי העולם הזה? נו, מי מכריח אותך? אם יש לך שכל תברח למקום שצריכים להציל את עצמך. ואם האדם לא חושב על זה והוא מרחם על הילדים שיהיה להם כל הכבוד שבעולם וכל הכסף וירשה, אז זה כלום, לא שזה כלום. רבנו הקדוש אמר: "עולם הבא אנחנו מאמינים שישנו, אבל עולם הזה - אין כלל!"

העולם הזה - אין כלל...

שויתי ה' לנגדי תמיד

כתב-יד יקר ערך נמצא בין כתביו הקדושים של רבי ישראל, וכפי הנראה נהג רבי ישראל ללכת עמו ולקיים על-ידו בשעת הלמוד את הפסוק "שויתי ה' לנגדי תמיד", וכן את התורות המרמזות בדרך הקדוש הזה.

כך למשל נתן להבחין כי רבי ישראל מחלק את המלה 'תמיד' לשתיים: 'תם', בחינת יעקב בחינת עליה, ו'יד' בחינת עשו בחינת ירידה. דהינו שצריך האדם לראות את הטוב והחסד של השם יתברך בין בעליה ובין בירידה, ולהתחזק, וכו'. ועל-פי דרך זה תוכל לקיים "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", וכו'.

והמעין יוכל למצא דברי התעוררות והתחזקות לעבודת השם ממכתב קדוש זה, כל אחד לפי בחינתו.

פלאות חדשות

רבי ישראל והחסידים במוצאי שבת קדש,

משוררים משירי ברסלב...

כשרואים פלאות פאולה, מעשיות פאולה, שיחות פאולה.. מרגישים שהעקר הישועה רבי נחמן!

מעשיות פאולה עוד לא היה בעולם ואין כמוהם. מעשיות פאולה של בעל-תפלה ו'שבע בעטלירס', וכל מעשה בכל ספור הוא קבלה חדשה שלא נתגלתה עדן בעולם. סודות התורה פאולה שעדין לא היה בעולם, וכל זה - בשבילנו. אנחנו חולים פאולו, אנחנו צריכים רפואות פאולו חדשים - רק רבנו!

על-כל-פנים אנחנו צריכים להתחזק, לא לפל, ולהתחדש ולהתחזק וללמוד ספרי רבנו תמיד. לא בשביל בקיאות, רק בשביל לעבד השם בזה. עם כל תורה, עם כל מעשה, מכל שיחה מרבנו, זה שרש של כל התורה.

זה לא אנחנו אומרים את זה, רבנו הקדוש גלה את זה, ואם הוא אמר, אז "הלכתא כרב נחמן, והלכתא כרב נחמן, והלכתא כרב נחמן". הוא אמר, הוא גלה את זה. הוא ידע שאנחנו אין לנו שום מקום שיוכל לעזר לנו, רק הוא בעצמו.

הַרְבֵּי הוּא אָמֵת, 'רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל', הַבַּעַל-הַבַּיִת שֶׁלָּנוּ, הַבַּעַל-הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁל כָּל הָעוֹלָם!

הוּא גָּלָה בְּעוֹלָם חֲכָמָה כְּזֶה שֶׁעֵדִין לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם, "כִּלְמֵס בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ", חֲכָמָה כְּזֶה שֶׁעֵדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם. חֲכָמָה קְדוּשָׁה כְּזֶה, קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה כְּזֶה עֵדִין לֹא נִתְגַּלָּתָה בְּעוֹלָם.

רַבְּנוּ הָאֲר"י הַקְּדוֹשׁ הוּא אוֹמֵר שֶׁמְשִׁיחַ יִהְיֶה יוֹתֵר גְּדוֹל מִמְּשָׁה רַבְּנוּ, מְכַל הַצַּדִּיקִים. זֶה בְּכַתְבֵי הָאֲר"י הַקְּדוֹשׁ. הוּי מָה שְׁזָה, מָה שְׁזָה...

אוֹי וּוי, אִם הֵינּוּ זוֹכִים הֵינּוּ יְכוּלִים לְהִתְחַדֵּשׁ וְלִהְיוֹת בְּנֵי-אָדָם. לֹא כְּמוֹ הָעוֹלָם עֲכָשׁוּ, זֶה לֹא עוֹלָם. זֶה כָּל הָעוֹלָם רָצִים וְהוֹלְכִים, מְסִתּוֹבְבִים, אֲבָל זֶה לֹא בְּנֵי-אָדָם, יֵשׁ לָהֶם יָדַים וְרַגְלַיִם וּפֶה, הַכֹּל, וְזֶה מִן בְּהֵמוֹת כְּאֵלֶּה. כִּכָּה אוֹמֵר רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּהִתְרוּרָה 'כִּי מֵרְחֻמָּם יִנְהַגְּסוּ' (וּתּוֹרָה ז' חֲלָק ב'). הַגְּמָרָא אוֹמְרָת: "אֵין אָדָם עוֹבֵר עַבְרָה אֶלָּא אִם כֹּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ-שְׁטוּת", רוּחַ-שְׁטוּת זֶה הַפֶּה הַחֲכָמָה, הַפֶּה הַדַּעַת. אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ לְצִאֵת מִהָעוֹנוֹת, זֶה עֵקֶר הַיְסוּרִים וְעֵקֶר הַצַּעַר. אֵין יְסוּרִים יוֹתֵר גְּדוֹל מִעוּוֹן.

מֵאֵין בָּאִים לְעוֹנוֹת? רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר שְׁזָה לֹא שִׁיךְ לְיִשְׂרָאֵל, רַק לְגוֹיִים. עוֹנוֹת, תַּאֲוֹת - זֶה רַק לְהַגּוֹיִים. אֲנַחְנוּ - "אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מְכַל הָעַמִּים", אִזְ אֵיךְ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים חֶסֶד-וְשְׁלוֹם לְפַל לְעוֹנוֹת וְלַעֲשׂוֹת עוֹנוֹת? זֶה לֹא שִׁיךְ לָנוּ, זֶה לֹא שֶׁלָּנוּ, זֶה רַק חֶסֶד הַדַּעַת. אֲנַחְנוּ לֹא שִׁיךְ לָנוּ הַפֶּה הַדַּעַת, "אֵתָה הִרְאֵת לְדַעַת כִּי הַשֵּׁם הוּא הָאֱלֹקִים".

וְעַכְשָׁו זְמַן קִרְבַּת הַגָּאֻלָּה, אִזְ רוֹאִים אֲנַחְנוּ אֵיךְ שֶׁהָעוֹלָם שֶׁמְשַׁקֵּעַ כָּל-כָּף בְּהִתְאָוֹת, וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר הַהֶפֶךְ, שֶׁצָּרִיכִים לְצִאֵת מִהִתְאָוֹת. הֵם כִּלְמֵס, כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַחִילוּנִיִּים, הֵם מְמַשְׁיכִים עֲצָמָם לְרַבְּנוּ רַבֵּי נַחְמָן. הֵם הֵיוּ צָרִיכִים לְבָרַח מֵרַבֵּי נַחְמָן, הֵם הֵיוּ צָרִיכִים לְהִתְרַחֵק, "מָה זֶה, הוּא אוֹמֵר כֶּסֶף לֹא כְּלוּם, כְּבוֹד לֹא כְּלוּם, רַק לְעַבְדַּת הַשֵּׁם?" וְכִלְמֵס מְעַרְיכִים אוֹתוֹ וְאוֹהֲבִים אוֹתוֹ וְאוֹמְרִים: "רַק רַבֵּי נַחְמָן, רַבֵּי נַחְמָן, רַבֵּי נַחְמָן!"

כֹּן, זֶה דְּבַר יְדוּעַ, מְפָרֶסֶם. כָּל הָעוֹלָם הֵם אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיכִים לְחַקֵּר הַמַּעֲשִׂיּוֹת, לְרַאוֹת מָה שְׁזָה. מַעֲשִׂיּוֹת כְּאֵלֶּה עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם. וְגַם-כֹּן הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁל רַבְּנוּ, זֶה עֲנִינִים פְּלִאוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁעֵדִין לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם. וְהַכֹּל - בְּשִׁבְלֵנוּ. בְּשִׁבְלֵנוּ שֶׁאֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְצִאֵת מִבֵּית-אֲסוּרִים, אֲנַחְנוּ מְשַׁקְעִים בְּמָה שֶׁאֲנַחְנוּ מְשַׁקְעִים וְצָרִיכִים לְצִאֵת מְכַל זֶה. וְשׁוּם דְּבַר לֹא יְכוּל לְעַזֵּר לָנוּ - רַק רַבְּנוּ רַבֵּי נַחְמָן! כָּל דְּבַר וְדְבַר שֶׁהוּא גָּלָה הוּא כָּל תְּקוּנָתָנוּ וְכָל חַיּוּתָנוּ וְחַיּוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

לֹא כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ חוֹשְׁבִים, אֲפֹלוּ אִם אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים, יֵשׁ בְּתוֹרָה שְׁנֵי סַמִּים - סַם חַיִּים וְסַם מוֹת. יְכוּלִים לְלַמֵּד, לְהִיּוֹת לְמַדָּן גְּדוֹל וְלְלַמֵּד לְהַפֶּךְ - בְּלֵי

הצדיק. אבל עם הצדיק זה אחרת לגמרי. העקר החכמה היא התורה והצדיק האמת.

נו, נו, יבוא הזמן. כל מה שרבנו הקדוש מתפרסם יותר בעולם, זה התקרבות הגאולה. יש ב'ספר המדות' אומר רבנו: "ביאת המשיח תלוי בקרבת הצדיקים", להתקרב לצדיקים. מי הצדיקים? רבנו הקדוש ואנשיו. כן, זהו!

על-כל-פנים אנחנו צריכים לבטל דעתנו לגמרי נגד רבנו הקדוש, נגד התורה, ולמסור נפשנו לקיים התורה, להכניס לתורה, להכניס לאמונה. לא להסתכל על כל העולם. היום זה עולם של משגעים, של רשעים, אבל יש כבר מתקן שיכול לעזור, שיכול להוציא. אז הרפואה והישועה הוא רק רבנו - ראש בני ישראל, הרבי, ראש בני ישראל - ראשי תבות רבי. רבנו הוא הרבי של כל ישראל.

מה זה רבי? הוא מלמד עם התינוק, עם הילד, ומודיע עליו מה זה פתח, מה זה קמץ, מה זה 'בראשית', מה זה 'ברא'. הוא מפתח אותו, הוא מכניס בו רוח, נשמה חדשה.

אנחנו צריכים להיות גבורים, גבורי מלחמה, להתגבר, לא להסתכל על כל העולם, רק מה שאנחנו זוכים להרגיש ולהבין איזה דבור מרבנו. כל דבור של רבנו הוא חכמה כזה, אור כזה, טוב כזה חדש שלא היה בעולם!

העקר אנחנו צריכים לבטל חכמתנו ודעתנו ושכלנו, לבטל לגמרי. רבנו הקדוש רבי נחמן הוא השרש והעקר של התורה, של האמונה, של כל חיותנו. זהו, וזה יהיה!

אוי ווי, מה זה, איפה אנחנו, נמצא בעולם אור כזה שהוא כל חיותנו ותקותנו ואנחנו צריכים למסור נפשנו לא לעזב את זה, להכניס את זה בלבנו ולא להסתכל על כל העולם. מי זה העולם? רבנו הקדוש, השם יתברך, רבנו הקדוש, התורה, זה העולם. חוץ מזה אין עולם.

אוי, צריכים לדבר רק בזה, צריכים לדבר בזה יומם ולילה, לא לישן ולא לאכל, אין לי זמן. צריכים לרחם על בנינו ועל דורותינו ועל עצמנו ולדבר רק בזה. בכל פעם שאנחנו זוכים לראות עצמנו ולדבר - צריכים לדבר רק מזה, כל אחד מה שזכה למצא בדברי רבנו איך לתקן ואיך להתחדש ואיך להתחזק, לדבר רק מזה עם חברים ועם כל העולם, כי השקר אין לו קיום. אנחנו צריכים למסור נפשנו על זה ולהכניס בלבנו ובלב זרענו בדורותינו, ולדבר תמיד רק בזה, איך זוכים לצאת מהעוונות מהתאוות, ואיך זוכים לתקן הכל...

רבי ישראל נשאל, מי שרוצה להתקרב לרבנו באיזה ספר יעסק במיוחד (בהתחלה)?

רק לא לעשות רע. רק לעשות הכל רצון השם יתברך, אז כל מה שלומדים אפלו מה שלומדים כל הספרים, הכל מאיר רבנו הקדוש ומוצאים בכל דבור של התורה מה שאנחנו צריכים, איך לחיות ואיך לתקן ואיך להתקרב להשם יתברך. "רחמנא לבא בעיי", העקר הלב! רבנו הקדוש אמר: "תנו לי את לבכם, ואני אוליך אתכם בדרך חדש". לבכם - את הלב. וגם אם האדם מחפש אמת, אז הוא זוכה!

מי שהוא מחפש אמת, השם יתברך מאיר לו שיעשה הכל מה שהוא צריך. השם יתברך פותח את עיניו והוא רואה האמת והוא יודע איך להתנהג, מה לעשות, איך לתקן הכל ואיך לחזור להשם יתברך, לתורה, לאמונה, לאמת.

מי שרוצה עכשו יש לו כבר תורות באלה, תפלות באלו ודבורים באלו, וצדיק כזה שהוא משנה הטבע, משנה כל העולם. "יש ענן שנתהפך הכל לטובה", הוא מהפך הכל לטובה!

כמה, כמה וכמה אנחנו צריכים לשמח ולהודות תמיד להשם יתברך על המתנה והחסד הזה שעשה עמנו, שיש לנו רבנו הקדוש עכשו בחשך הזה בדורות אלו, יש כבר רבנו הקדוש - הוא הרפואה על הכל! הוא מרפא, הוא מתקן, הוא מחיה הכל, כל מי שרוצה, בכל רגע ורגע.

מי שחפץ חיים, מי שרוצה להסתכן ולהיות עבד לשם ולעבד השם באמת - אז רק רבנו הוא הרופא. זה צריכים להודיע לכל העולם. ואנחנו רואים שכל העולם הם הבינו את זה, הם ממשיכים עצמם לרבנו.

אני רואה ואני מבין שאני צריך תמיד להודות ולהאמין בשם שעשה לי נס, אני הייתי איש יחיד נגד כל העולם. האבא והאמא והמשפחה וכל העיר וכל העולם. עכשו אנחנו יושבים ומדברים ומספרים מפלאות באלה, אני הייתי אכזרי כל-כך על האבא והאמא, האבא שלי היה לו הגיהנם בזה העולם, הוא היה עני ועור בתכלית השפלות, בתכלית הדכאון, ואני הייתי בבית כזה ויש לי נסים איך נשארתי בחיים בעניות כזה. האבא בכה לפני ואמר לי: "אוי ווי, אוי ווי, בני, בני יקירי, אני אוהב אותך, אני האבא שלך, אני יודע מה שאני מדבר ואתה עודך צעיר, אתה לא מבין, רחם עלי ועליך ואל תהיה ברסלב, שום שדוך לא ירצה אותך, מי יקח אותך לחתן, מי יקח ברסלב? ואתה עני, אין לך כסף, אתה תמות בחור, לא יהיה לך לא בנים ולא יהיה לך בית ולא שום דבר, לא יהיה לך כלום. למה לך ברסלב, אני לא רוצה ברסלב. אוי, איך אפשר דבר כזה שלא תרחם עלי ותהיה ברסלב? אוי, מה שאתה עושה.."

והאמא בכתה: "בלי ברסלב אי אפשר לחיות? מה זה, מי שמע דבר כזה, ישראל בער נעשה ברסלב, אני לא רוצה ברסלב."

האבא והאמא והאחים הם בכו אותי, ואני הייתי אכזרי על האבא ועל האמא ואמרתי: "זה לא ישתנה ולא יוכל שום חכם, שום גבור לעזור לכם, אני - רק ברסלב!"

איך אני הייתי בשפלות בבזיון כזה שמי שהיה שם היה קשה לו איפה אני, איך אני נמצא בעולם, איך אני חי. אי אפשר לתאר, אין דבורים לתאר מה שאני סבלתי, וברוך השם אני רואה עכשו שזה טוב, זה טוב מאד, אני מתגעגע ואומר: "הלואי שאני הייתי סובל יותר". אבל עכשו גם אם אני משלים מיליונים - אין, עבר הזמן.

אני זוכר שהיה אסור ללמד בספרי ברסלב, פחדו לנגע בספר ברסלב, אני ראיתי את זה, וברוך השם היום יכולים ללמד בכל מקום, זה סימנים של הגאולה.

אני ראיתי שיש בעולם גבורה כזה שאני ישבתי בישיבה ולמדתי בישיבה ספרי ברסלב, 'לקוטי מוהר"ן', 'לקוטי הלכות' ו'לקוטי תפלות' ותהלים, וראיתי שאין פחד. אני הייתי יחיד והם היו כלם מתנגדים ורודפים, ואני היה לי גבורה כזה שאין בעולם. הם התפלאו מאד איך אני מחזיק מעמד.

עכשו אני רואה איך נראים השקרנים, איך הם נראים, איפה הם. לא נשאר מהם כלל, רק ספרי ברסלב. זה בורא עולם חדש, כל דבור של רבנו.

אוי ווי, הכבוד והגאולה והכסף, זה מחשיך עינים ונופלים. אבל מי שמחפש אמת - הוא לא מפחד משום דבר, אין לו שום פחד!

ברוך השם, אנחנו זכינו שיתגלה עכשו האור של רבנו הקדוש, כל תורה שגלה רבנו בעולם, כל דבור שגלה בעולם זה כל חיותנו ותקונתנו. כבר רבנו הקדוש הוא גלה לנו שהוא יכול לעזור לנו, הוא יכול לתקן אותנו כמו שאנחנו ואנחנו צריכים לרחם על עצמנו ועל זרענו ועל דורותינו, להודיע לכלם, לכל העולם שיש עכשו בדורות אלו, בחשך הזה, יש כבר אור כזה שהוא יכול לעזור לנו, להוציא אותנו מן העוונות ומן התאוות ולתקן הכל...

"ואני רופא אותה"

אוי אוי אוי, רבנו של עולם, רבנו של עולם.. העקר הדבורים שאנחנו צריכים לגלות, לפרסם, למסר נפשנו על הענין הזה שכל הגאולה תלויה

בְּרַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב. לְלַמֵּד סִפְרָיו. כָּל אוֹת, כָּל תּוֹרָה, כָּל דְּבוּר שֶׁלוֹ הוּא אוֹר כְּזֶה שֶׁהוּא מְדַבֵּר אֵלַיךְ, מְדַבֵּר מֵה שְׁאַתָּה צָרִיךְ, כָּל הַעֲנִינִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, שֶׁעֲבָרוּ עָלֶיךָ, שֶׁיַּעֲבֹרוּ עָלֶיךָ. וְכוּן לְאַדָּם הַזֶּה וְכוּן לְאַדָּם הַזֶּה, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטוּיּוֹת.

רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן הוּא הַשֶּׁרֵשׁ שֶׁל הַתּוֹרָה, הוּא הַשֶּׁרֵשׁ שֶׁל הָאֱמוּנָה, הוּא הַשֶּׁרֵשׁ שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הֵיכֵן שֶׁנִּמְצָא - לְאִיזָה מְקוֹם שְׂיָרֵד. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ מוֹצִיא אוֹתוֹ, מְרַפָּא אוֹתוֹ. מֵה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְרַפְּאוֹת, חוֹלָה כְּזֶה שְׂאִין לוֹ רַפּוּאָה לְמַחְלָה כְּזֶה, אֲבָל רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן הוּא גְלָה שֶׁהוּא כֵּן יְכוֹל לְרַפְּאוֹת וּלְתַקֵּן הַכֹּל. כָּל דְּבוּר שֶׁגָּלָה רַבֵּנוּ הוּא כְּלָלִיּוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, מֵה שֶׁעֲבָר עָלָיו, הַמַּחְלוֹת שֶׁלוֹ וְהַרְפּוּאוֹת! לֹא רַק הַמַּחְלוֹת, הוּא מְתַקֵּן מְטֵהר וּמְרַפָּא כָּל הַחוֹלִים, כָּל הַגְּרוּעִים שֶׁבְּעוֹלָם שְׂאִין לָהֶם שׁוּם תִּקּוּמָה.

אוֹי, אֲשֶׁרִינוּ מֵה שֶׁזָּכִינוּ בַּחֲשָׁד הַזֶּה, בְּהַסְתָּרָה כְּזוֹ, שֶׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מֵעַנְיָן רַבֵּנוּ שֶׁהוּא פֶּלֶא כְּזֶה שֶׁהוּא כֵּן יְכוֹל לְתַקֵּן אוֹתָנוּ. אֲנַחְנוּ לְפִי מַעֲשֵׂינוּ אִין שׁוּם תִּקּוּן לְחוֹלִים כְּאַלְהָה, אֲבָל הִיָּה כְּבָר רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן בְּעוֹלָם וְהוּא יְכוֹל לְתַקֵּן כָּל הַמַּחְלוֹת שְׂאִין שׁוּם מְקוֹם שֶׁיְכוֹל לְתַקֵּן וּלְרַפְּאוֹת. שׁוּם צְדִיק לֹא יְכוֹל לַעֲזֹר לָהֶם, אֲבָל רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן אָמַר: "וְאַנִּי רוֹפֵא אוֹתָהּ!"

זֶה מֵהַסּוּף שֶׁל הַמַּעֲשֵׂיָה שֶׁל ה'שִׁבְעָה בְּעֵטְלִירְס', הַבַּת מְלָכָה קְבֵלָה בְּדוּרִים עִם רַעַל וְנִפְלָה חֲלָשׁוֹת, "אוֹן אֵיךְ הֵייל זִי!" ("וְאַנִּי רוֹפֵא אוֹתָהּ!") רַק אֲנִי יְכוֹל לַעֲזֹר לָכֶם. הַבַּעַל-דְּבָר יָרָה בְּנוֹ כָּל מֵינֵי רַעַל, כָּל מֵינֵי בְּדוּרִים, וְהַבַּת-מְלָךְ נִפְלָה חֲלָשׁוֹת, אִזּוּ הַבַּעַטְלִיר אָמַר: "רַק אֲנִי יְכוֹל לְרַפְּאוֹת אוֹתָהּ!" כְּלוֹמַר: אֵת כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל, שְׂכִינַת יִשְׂרָאֵל. זֶה הוֹלֵךְ עַל כָּל עִם יִשְׂרָאֵל, עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. אִין מִי שֶׁיְכוֹל לְרַפְּאוֹת אֵת עִם יִשְׂרָאֵל - רַק רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ. הוּא גְלָה עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא הַבַּעַטְלִיר הַזֶּה, "וְאַנִּי רוֹפֵא אוֹתָהּ" (וְהִרְאָה רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּכַף יָדוֹ עַל עֲצָמוֹ)...

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ עָר אִזּוּ אֶלְע בְּעֵטְלִירְס, עָר אִזּוּ אֶ בַּעַל-תְּנַפְלָה, עָר אִזּוּ אֶ בְּעֵרְגִיר ("רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא כָּל הַבַּעַטְלִירְס, הוּא הַבַּעַל-תְּנַפְלָה, הוּא הַבַּעַרְגִּיר"), כָּל ה'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן הוּא רַבֵּנוּ, אֲבָל בְּחֻמְהָ גְדוּלָה, חֻכְם מִבֵּין מַעֲצָמוֹ. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ גְּלָה טַפָּה מִן הַיָּם, כָּל דְּבָר הוּא מוֹעֵט מִחֻזִּיק אֵת הַמְּרַבָּה, מוֹעֵט - דְּבוּר אֶחָד, הוּא מִחֻזִּיק אֵת כָּל הָעוֹלָם. מְרַבָּה זֶה בְּלִי שְׁעוֹר, כָּל הָעוֹלָם.

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר שֶׁהַמְּשִׁיחַ הוּא יִסְפֵּר אֵת הַסּוּף מֵהַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַשְּׁבַעָה בְּעֵטְלִירְס, הוּא הַשָּׂאִיר אֵת זֶה לְמַשִּׁיחַ (צוּחֶק)...

תכן הכתב-יד

בשנת תקס"ב בחודש אלול
זכיתי להתקרב להאדמור הקדוש
הרב האמת מורנו הרב
רבי נחמן זכר צדיק וקדוש לברכה
והוא אחז בידי וקרבני
ברחמים מרובים
ונשא אותי כאשר ישא

היונק

את

האומן

יתבטלו לגמרי

קבוצת אנשים מפרסמת הגיעה להפגש עם רבי ישראל...

תגיד להם שאין לי כח לדבר ואי אפשר לדבר בשביל זה, כלם יודעים
שאני זקן ואני חולה!

אני לא יכול לדבר הרבה כי אני חולה לא עליכם, אבל תדעו ככה: שמי
שהוא יוצא מהדת, לא שומר התורה ולא מאמין, אז זה.. זה ענין נורא
מאד. זה טועים כאלה שהם טעו ויצאו מהדת, מהתורה, מן האמונה,
שאין לדבר אתם. כשלא מאמינים בתורה, אז הם כמו.. אין מה
לדבר אתם. מי שלא מאמין בתורה - אז לא בכלל יהודי. אין לו לדבר
ממני כלום!

מיר זוכין נישט גויים, מיר זוכין יהודים ("אנחנו לא מחפשים גויים,
אנחנו מחפשים יהודים"). מי שלא מאמין ולא מקיים התורה ולא רוצה
לקיים התורה, אז הוא לא יהודי, אין לנו שום עסק אתו, שום קשר, שום
עסק אתו. אנחנו צריכים להאמין בשם שהוא ברא את העולם והוא נתן
לנו את התורה. מה זה, מי שלא מאמין - הוא גוי!

אָנִי רוֹצֶה לַעֲזֹר לָכֶם, אָבֵל אֵי אֶפְשֶׁר בְּשִׁבִיל שְׂאֵתֶם נִמְצָאִים בְּמָקוֹם..
בְּמָקוֹם שֶׁל כְּפִירָה (וּמְרָאָה בְּכַף-יָדוֹ כְּלָפִי מֵטָה) .

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת גְּבוּרִים, לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל הָעוֹלָם, לְהִסְתַּכֵּל רַק
עַל קִיּוּם הַתּוֹרָה וְלִזְכוּת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. צְרִיכִים לְהִיּוֹת גְּבוּרִים,
חֲזָקִים!

אָנִי נוֹלַדְתִּי בְּטְבֵרְיָה וְאֲנִי זָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ בְּזִמְנוֹ שְׁהִיִּיתִי קָטָן, בְּזִמְנוֹ
שְׁהִיִּיתִי צָעִיר. אָנִי רָאִיתִי אֶת הַכְּתָבִים שֶׁל רַבֵּנוּ, רַק רָאִיתִי אֵיזָה דְבָרִים,
אָנִי לֹא דִבַּרְתִּי עִם שׁוּם אֶחָד, אִמְרַתִּי: "זֶה הַרְבֵּי שְׁלִי, זֶהוּ!"

בְּאֶרוֹן הָיָה לִי סִפְרִים, וְזֶה הַסֵּפֶר 'שִׁיחוֹת הַר"ן' עָשָׂה עָלַי רֶשֶׁם גָּדוֹל, זֶה
הָיָה הַשִּׁיחוֹת שְׁלוֹ. אָנִי אֶהֱבֵתִי אֶת הַסֵּפֶר אֶהֱבֵת נַפְשׁ, אֵין בְּעוֹלָם אֶהֱבֵת
כְּזֶה. וְהָיָה כָּל הָעוֹלָם מִתְנַגְּדִים לְרַבֵּי נַחְמָן וְאֲנִי סִבַּלְתִּי מִזֶּה, כִּי אֶפְלוּ בְּנֵי-
הַיְשִׁיבָה בְּנֵי-תּוֹרָה הָיוּ מִתְנַגְּדִים עַל רַבֵּי נַחְמָן. אָנִי הִיִּיתִי יְחִיד, רַק אָנִי
לְבַדִּי לְמַדְתִּי בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב. וְכַךְ הָיוּ כָּל הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים מִרַבֵּנוּ וְלֹא
יוֹדְעִים מֶה שֶׁיֵּשׁ בְּעוֹלָם סוּדוֹת כְּאֵלֶּה, עֲנִינִים כְּאֵלֶּה שְׁכַלְם יִתְבַּיְשׁוּ
לְהִרְאוֹת פְּנֵיהֶם לְדַבֵּר. אָבֵל הָעֵקֶר הוּא שְׂרַבֵּי נַחְמָן הוּא נִמְצָא כְּבָר בְּעוֹלָם
וְהָאֹר שְׁלוֹ עוֹשֶׂה פְּעֻלוֹת גְּדוּלוֹת בְּעוֹלָם. יֵשׁ כְּבָר בְּעוֹלָם הָאֹר שֶׁל רַבֵּנוּ.

הַיּוֹם, בְּזִמְנוֹ הַזֶּה, יִתְגַּלֶּה קֶצֶת רַבֵּי נַחְמָן מִבְּרִסְלָב שֶׁהוּא לְמַעֲלָה מִן
הַתּוֹרָה, מִכָּל הַצְּדִיקִים!

עֲכָשׁוּ נִתְגַּלֶּה רַבֵּי נַחְמָן שֶׁהוּא עֲנִין חֲדָשׁ, פִּלְא כְּזֶה שְׁכַל הַחֲכָמִים מִתְבַּטְּלִים
לְגַמְרֵי נֶגֶד כָּל דְּבֹר וְדְבֹר שְׁלוֹ, כָּל הַחֲכָמִים אֵין לָהֶם שׁוּם.. אֵין לָהֶם, לֹא
יוֹדְעִים! זֶה סוּד! לֹא יוֹדְעִים מִרַבֵּנוּ רַבֵּי נַחְמָן! מִי יוֹדֵעַ מִרַבֵּי נַחְמָן?! זֶה
עֲנִין חֲדָשׁ, תּוֹרָה חֲדָשָׁה וְכַח חֲדָשׁ שֶׁהוּא כְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם, כְּנֶגֶד כָּל הַחֲכָמִים
שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. כְּלָם לֹא שׁוּם אֶפְלוּ דְבֹר אֶחָד שְׁלוֹ. זֶה עֲנִין חֲדָשׁ לְגַמְרֵי,
זֶה עֲנִין שֶׁל בְּרִסְלָב.

אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלָל מֶה זֶה בְּרִסְלָב, אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלָל מֶה זֶה רַבֵּנוּ
הַקְּדוֹשׁ. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא גָּלָה רַק אֵיזָה דְבָר קָטָן, אֵיזָה טְפָה מִן הַיָּם
הַגָּדוֹל, אֵיזָה טְפָה. הוּא פִּתַח וְגָלָה שְׁכַל הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם אֶפְלוּ מֶה
זֶה, לֹא מְכִירִים וְלֹא יוֹדְעִים מֶה זֶה רַבֵּי נַחְמָן. אִם יִתְגַּלֶּה אֵיזָה רָמֵז, אֵיזָה
טְפָה מִן הַיָּם בְּעוֹלָם יִהְיֶה עוֹלָם חֲדָשׁ, עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרֵי...

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ רַבֵּי נַחְמָן זֶה עֲנִין סוּד חֲדָשׁ לְגַמְרֵי, וְעֲכָשׁוּ הִגִּיעַ הַזִּמְנוֹ שִׁיִּתְגַּלֶּה
כָּל הַסּוּדוֹת וְהַסּוּד שֶׁל רַבֵּי נַחְמָן לְכָל הָעוֹלָם. אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, הוּא
הָיָה חֲכָם פִּלְא כְּזֶה שֶׁהוּא יִקְרָב אֶת כָּל הָעוֹלָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. זֶה עֲנִין פִּלְא
וּפִלְא וּפִלְא בְּלִי שְׁעוֹר. פִּלְא כְּזֶה.. פִּלְא שֶׁל כָּל הַפְּלָאוֹת. פִּלְא נוֹרָא מְאֹד
שְׁעֵדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם וְהוּא חֲדָשׁ לְגַמְרֵי שֶׁלֹּא נִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם. הָיָה גְּאוּנִים,
מְפָרְסָמִים, אָבֵל לֹא יָדְעוּ אֶפְלוּ דְבֹר אֶחָד מִרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ.

רבי נחמן הוא מהפך כל העולם לגמרי. רבי נחמן להפך מכל העולם. כל החכמים כלום נגדו!

ענין רבי נחמן זה ענין שאי אפשר לדבר כלל, זה ענין פלא שלא היה מעולם ושידעו שלא יודעים כלום. כל דבור שלו הוא ממקום גבוה מאד. בכל דבור ודבור שלו הוא הפך כל העולם, כל החכמים. זה פח שעומד כנגד כל העולם ויהיה ענין חדש, יהיה ענין הגאולה שכלם יתהפכו רק לעבד השם וישליכו כל התאוות וכל השטויות. זה פח כזה שאין שום פח שיוכל לעמד כנגד. אור פלא כזה עוד לא נתגלה בעולם - עכשו נתגלה. יהיה חדשות, כן.

מי שישים עיניו ולבו לדבור אחד של רבי נחמן - יתבטל לגמרי. כל דבור שלו, דבור אחד שלו מהמעשיות שלו, מן התורה שלו, אי אפשר לדבר מזה. עוד לא היה חכם כזה בעולם, עוד לא היה תורות כאלה, 'ספורי מעשיות' כאלו. מי שישים לב, יש עוד בעולם 'ספורי מעשיות' כאלה? 'לקוטי תפלות' כזה? וכן כל הדבורים שלו, מה זה? מי שילמד איזה ענין של רבי נחמן - יתבטל לגמרי!

הוא גלה ה'ספורי מעשיות' וה'לקוטי מוהר"ן', ראוי לכל החכמים להתבטל לגמרי נגד כל דבור של רבי נחמן. הם לא יודעים ולא רוצים לדעת מה זה ה'ספורי מעשיות', מה זה ה'לקוטי מוהר"ן', אוי מה שזה, מי יכול לזכות לאורות כאלה? ורבונו הקדוש נותן לנו מתנות, הוא נותן לנו אורות כאלו, יש כבר רבנו הקדוש ויש כבר 'לקוטי מוהר"ן' בעולם, ויש כבר 'לקוטי הלכות' ו'לקוטי תפלות', וכל העולם רחוקים מזה, הם מצחקים מזה. כל העולם צריכים להתבטל אליו לגמרי ולחזר לתורה ולשמר ולהאמין בתורה. יש כבר בעולם 'לקוטי מוהר"ן', 'לקוטי הלכות', 'לקוטי תפלות'. הוא יעשה את כלם צדיקים קדושים. כל הכופרים, כל הרשעים - יהיו צדיקים!

רק ה'ספורי מעשיות', רק ה'לקוטי מוהר"ן', תורות כאלה.. כלם יתבטלו לגמרי כנגד כל דבור שלו! הספרים שלו, התלמידים שלו, הקדשה שלו, החכמה שלו, זה הכל חדש לגמרי! אפלו כל הכופרים וכל הגויים יתקרבו להשם יתברך על-ידי כל דבור שלו. יתקרבו כל העולם. הוא יתקן את כל העולם, את כל הרשעים, את כל הרשעים הוא מקרב.

אור כזה עוד לא היה בעולם!

השם יתברך נורא מאד, והוא ראה וידע את כל הרשעים, את כל הקלקולים, והוא עומד ומהפך הכל להפך. רבי נחמן מברסלב הוא מאיר בכל העולם לכל ישראל. יש לו בכח להפך כל העולם מהפך אל הפך. הוא הפך הכל, הוא יחזיר כל עם ישראל לתורה, לאמונה, לאמת. כלם יתהפכו לאמונה בהשם ובתורה. זה עכשו מתגלה רבנו רבי נחמן וזה ענין של משיח, ענין של הגאולה. זה חדשות, חדשות...

יש עוד לדבר ולספר, יש עוד, זה רק מה שאפשר לדבר בפה, אבל יש עוד ועוד ועוד, אי אפשר לדבר מענן פלאות כאלה, אבל אני מקנה שנוצה לאט לאט להודיע בעולם איזה טפה מן הימים מגדלתו וחכמתו וצדקותו. בקרוב נדע מה שיש בעולם.

כלם לא ידעו כלל מה זה רבנו, מה זה התורה. 'לקוטי מוהר"ן' - דף אחד מ'לקוטי מוהר"ן' כנגד כל התורה, דף אחד מ'לקוטי מוהר"ן'! כל דף, כל דבור שלו, כל העולם עם כל החכמות שלהם לא שוים כנגד כל דבור שלו, כנגד דבור אחד שרבנו הקדוש גלה, לא שוים כלום!

מהאור של רבנו אנחנו לא יודעים כלום, רק אמונה, אנחנו לא יודעים כלום. אם לא היה בעולם רק דף אחד מה'ספורי מעשיות', דף אחד מה'לקוטי מוהר"ן', דף אחד מ'לקוטי הלכות', אז היה העולם בטל לכלום!

דבורים, דבורים כאלה.. 'ספורי מעשיות', 'לקוטי מוהר"ן', 'לקוטי תפלות' ועוד ועוד ועוד. העולם לא יודעים כלל מה שזה, מה שזה הענן של רבנו הקדוש זה ענן שאי אפשר...

אנחנו צריכים לרחם על עצמנו ולעסק תמיד ב'לקוטי מוהר"ן', ב'לקוטי תפלות' ו'לקוטי הלכות'. תראה מה שזה, אם תלמד את זה תראה מה שזה, תראה טפה מן הימים. ישנו בעולם, אי אפשר להבין איך אפשר שיהיה נמצא בעולם הזה אור כזה. מי שזוכה להכניס בלבו איזה ניצוץ, איזה טפה מן הימים ממה שהוא גלה, זה דבר חדש שלא היה בעולם, עוד לא היה בעולם פלאות כאלה כמו רבנו הקדוש. אם רבנו הקדוש היה מתגלה בעולם - היה העולם כלם צדיקים קדושים אמתיים!

זה ענן שאפלו אם ידברו כל הזמן רק מרבנו הקדוש - אפלו דבור אחד לא ידעו, לא יודעים. אפלו דבור אחד לא יודעים, זה פלא כזה שלא היה מעולם. וכשיבוא משיח הוא יגלה את רבנו הקדוש, מי זה, מי הוא רבנו רבי נחמן...

יש עוד ועוד ועוד ועוד, אי אפשר בפעם אחת לדבר, זה פלאות, פלאות כאלה שלא יודעים כלום, לא יודעים כלום. יהיה עוד זמן שאני מקנה לשם, אולי אזכה להתגבר בתפלות ולהמשיך ולספר מה זה רבנו הקדוש. יכולים לגווע מגדל החיות של כל דבור שגלה רבנו הקדוש בעולם, כל דבור שלו הוא מעין, הוא ים החכמה, הוא מעין. לא יודעים כלל מה זה. 'ספורי מעשיות' - אפלו דבור אחד מי יודע? אין העולם יודעים כלל מה זה רבנו. טפה מן הימים, אפלו טפה מן הימים לא נדע מי הוא! העולם לא יודעים כלום מה זה ברסלב! מי יוכל להכניס בעולם דבר כזה? פלו חדש, כל דבור שגלה. 'לקוטי מוהר"ן' - אין!

אתה עתונאי - קח הילקוטי מוהר"ן ותראה מה שזה! תתבטל לגמרי!
תראה הילקוטי מוהר"ן, תראה הילקוטי תפלות, תראה את הספרים
שלו, תראה את הדבורים שלו, תשפיל את עצמך להאמת. סתם לדבר?

קח כל הספרים ותשים לב ותקרא תמיד ותראה קצת מה שיש לנו עכשו
בעולם, זה נורא מאד, זה כח כזה שיאיר כל העולם, הוא יוציא כל העולם
מן החשך, מן הכפירה, מכל דבר רע. כופרים כאלה שהם מצחקים מכל
התורה והם יהיו דתיים, צדיקים כאלה, קדושים כאלה. אוי, אוי, אוי,
אוי...

אנחנו רק מדברים, אבל הענין של רבנו הקדוש זה ענין פלא כזה שהוא
לגמרי סוד מכל העולם, כל העולם כלם לא יודעים מה זה רבנו, הוא
אמר: "אני סוד מכל העולם!" כלו סוד שלא נתגלה עדן בעולם, זה ענין
סוד שלא היה בעולם, סוד בפני כל הצדיקים, סוד, סוד, סוד. סוד כזה..
"חדוש כמני עוד לא היה בעולם!" עוד לא היה חדוש כזה בעולם, חדש!
זה רבנו הקדוש!

כל הגדולים וכל החכמים וכל העולם כלם לא יודעים כלל מה זה רבנו נ
נח נחמ נחמן מאומן. אפלו דבור אחד אי אפשר לגלות. ענין רבנו הוא סוד
מכל העולם! סוד! כלום לא יודעים ממנו, כל העולם! אמת כזה, חכמה
כזה, תורה כזה...

הוא היה צדיק וחכם כזה שלא היה דגמתו, שלא היה כמוהו, והוא היה
מצחק מכלם ואמר על עצמו: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם!" חכם
כזה וצדיק כזה - אין בעולם! אין בעולם!

יש עוד ועוד ועוד מה לדבר אבל אני לא יכול לדבר, דברתי הרבה, אבל
היה זמן שאני אספר מה שיש...

הגיע הזמן שיבוא הפיכה גדולה בכל העולם. קרוב הזמן שכל העולם
יתקרב לרבי נחמן, כל העולם יתבטל לגמרי נגד כל דבור ודבור שלו. זה
יבוא בקרוב שיידעו כלם וירדפו רק לידע ולהאמין בתורה ובמצוות.

רבי נחמן הוא הפל, כל התורה וכל החכמות!

קרוב הזמן שיתגלה בעולם דברים חדשים לגמרי, יבוא הזמן שיתהפך כל
העולם. זה לא רחוק, זה קרוב, קרוב מאד שכלם יתהפכו לגמרי לגמרי...

'ספורי מעשיות'

רבי ישראל וחסיד קוראים יחד מתוך הספר הקדוש 'ספורי מעשיות' משנים קדמוניות את המעשה מ'שבעה קבצנים', ורבי ישראל מתחיל לשורר,

"הוי רבי נחמן, הוי רבי נתן,

צוחקים מכל העולם.."

כלום, אין לי כלום, הכל של השם יתברך, הבנים של השם יתברך, הכסף של השם יתברך. מה אתה רוצה, מגיע לך איזה דבר?

באים בטעות להשם יתברך: "הבנים שלי, הכסף שלי, הדירה שלי", אין לך כלום. מה, זה שלך? מאיפה הבאת את זה?

אני ראיתי את רבי ישראל קרדונר איך הוא היה מרקד, איך הוא היה שמח עם השם יתברך ואיך הוא היה מודה לו מאד על כל דבר, על הדירה, על הכסף, על הילדים, על הכל. הוא הודה להשם יתברך, "רבנו של עולם, מודה אני לפניך שנתת לי בנים, שנתת לי כסף, שנתת לי דירה.."

הוי, כמה טוב להאמין בשם ובתורה ולקיים התורה, כמה שזה שנה, כל רגע אין לשער, כל רגע שנה מיליונים. זה אי אפשר לשער מה ששנה כל רגע שאני יודע שהשם יתברך ברא אותי ונתן לי דירה והכל, נתן לי מתנות כאילו...

הוי, כמה טוב וכמה נעים התורה שלנו. כל אות, כל נקדה, כל מצוה, זה העקר החיים, השמחה היא עקר החיים. אשרינו, אנחנו יהודים. הגויים, כל הגויים של כל העולם לא שנה כלום, אין להם אפלו שבת אחת, אין להם כלום, כלום. בלי התורה - בעלי-חיים, אוכלים תבן. כל היום אוכל, עומד ואוכל ועומד. זהו, חמור. רק אנחנו, עם ישראל, כל העולם שלנו. ארץ ישראל - שלנו! בית-המקדש - שלנו! ירושלים - שלנו! יש לנו תורה כזה שכל מלה אין בכל העולם. כשיבוא משיח אז יהיה שמחה כזו בעולם.. לא היה מיום שנברא העולם, לא היה שמחה כזה כמו עכשו! השם יתברך נתן לנו את התורה, החיים, התורה...

איי, רבנו הקדוש הוא גלה לנו 'ספורי מעשיות' כאלה.. לא היה מיום בריאת העולם, לא היה 'ספורי מעשיות'.

אם לא היה 'ספורי מעשיות' בעולם, עוד לא היה כלום. בלי ה'ספורי מעשיות' - כל העולם לא כלום!

'ספורי מעשיות' כְּאֵלֶּה, כָּל דְּבוּר הוּא שְׁוֶה.. כָּל דְּבוּר אֵין לְשֵׁלֶם וְאֵין לְהַשִּׁיג וְאֵין לְקַנּוֹת. כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁגֵלָה רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ, תּוֹרָה כְּזוֹ, 'ספורי מעשיות' כְּאֵלֶּה, כָּל דְּבוּר שֶׁל הַסְּפוּרִי מְעַשְׂיוֹת' הוּא כָּל חֵיוֹתָנוּ, כָּל חַיִּינוּ, כָּל.. הַכֹּל. הַבְּנִים וְהַכֶּסֶף וְהַכֹּל. הַכֹּל שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

אַהֵה! וְכִיּוֹן שְׁרַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ בָּא לְעוֹלָם וְהוּא גְּלָה 'ספורי מעשיות' כְּאֵלֶּה, אִזְ אֲנַחְנוּ מְצַחֲקִים מִכָּל הָעוֹלָם!

הָעוֹלָם כְּבָר נִבְרָא וְנִעְשָׂה מֵה שְׁנִעְשָׂה...

הוּא תִּקְוֵן הָעוֹלָם, הוּא נָתַן לָנוּ תּוֹרָה קְדוּשָׁה כְּזֶה, וְנָתַן לָנוּ כָּל חֵיוֹתָנוּ - הַתּוֹרָה. עַד רַבְּנוּ לֹא הָיָה כְּלוּם, לֹא הָיָה 'ספורי מעשיות' וְלֹא 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ו' וְלֹא 'לְקוּטֵי הַלְּכוֹת', 'קַצוֹר לְקוּטֵי מוֹהַר"ו', 'לְקוּטֵי יַעֲזוֹת'...

רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ אָמַר: "יֵשׁ כְּבָר בְּעוֹלָם הַלְּקוּטֵי מוֹהַר"ו', אִזְ הָעוֹלָם לֹא יִחַרְבּ!"

תּוֹרָה חֲדָשָׁה שְׁלֹא נִתְגַּלְתָּה מֵעוֹלָם. עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם תּוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, מְעַשְׂיוֹת כְּאֵלוֹ, תִּלְמִידִים כְּאֵלֶּה.. רַבִּי נָתַן, תִּלְמִיד רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ. הַיֵּשׁ לְשַׁעַר הַשְּׂמֵחָה שִׁיְהִיָּה כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ? אִזְ יִהְיֶה כָּל הָעוֹלָם מְלֵא שְׂמֵחָה, יִרְקְדוּ בְּכֵם. יֵשׁ לָנוּ כְּבָר 'ספורי מעשיות', זֶה שְׁוֶה יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, כָּל דְּבוּר שְׁוֶה יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם. נוּ, אֵיזָה שְׂמֵחָה זֶה!

עַד רַבְּנוּ עוֹד לֹא הָיָה הַמְּעַשָּׂה שֶׁל הַיְּבַעַל-תְּפִלָּה', הַמְּעַשְׂיוֹת שֶׁל הַיְּשִׁבַע בְּעֵטְלִירֶס', כָּל הַמְּעַשְׂיוֹת - לֹא הָיָה. רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ גְּלָה שְׁיֵשׁ. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גְּדוֹל מְאֹד וַיֵּשׁ לוֹ מְעַשְׂיוֹת כְּאֵלֶּה. עוֹד יִהְיֶה שְׂמֵחָה כְּזֶה בְּעוֹלָם שְׁלֹא רוֹאִים מֵה שְׁיֵשׁ דְּבָר כְּזֶה בְּעוֹלָם. מֵה יֵשׁ לָנוּ לְדַאֲג? אֵתָה צְרִיף לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ מְאֹד, יֵשׁ לָנוּ כְּבָר עֲכָשׁוּ 'ספורי מעשיות' כְּאֵלֶּה, 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ו' כְּזֶה, 'לְקוּטֵי יַעֲזוֹת', מֵה שְׁיֵשׁ לָנוּ.. אוֹצְרוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁהֵם הַחֵיוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. כָּל חֵיוֹתָנוּ בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַמְּעַשְׂיוֹת, שֶׁל הַתּוֹרוֹת. הַחֵיוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. כָּל דְּבוּר שֶׁל סְפָרֵי רַבְּנוּ - זֶהוּ הָעוֹלָם. זֶהוּ הַחֵיוֹת. אֲבָל בְּלִי זֶה אֵין שׁוּם חֵיוֹת כְּלָל...

אוֹי וּוֵי, אוֹי וּוֵי, אֵיפֹה הָעוֹלָם, מֵה זֶה, אֵיזָה עוֹלָם זֶה...

רַבִּי נָתַן הָיָה חֵיב מֵיָתֵה, כָּל הָעוֹלָם רָצוּ לְהַרְגֵּ אֶת רַבִּי נָתַן, הָיוּ אוֹמְרִים: "מֵה הוּא מְדַבֵּר עַל רַבְּנוּ!" וְהוּא הָיָה הָעֵקֶר הַיְּסוּד וְהָעֵקֶר הַכֹּלֵל, הַכֹּל.

רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ, כָּל הָעוֹלָם נִגְדוּ, כָּל הַיְּהוּדִים, כָּל הַגְּאוּנִים, כָּל הָעוֹלָם מִתְּנַגְּדִים עַל רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ, וְהוּא נִצַּח בְּכֵם. בְּזִמּוֹן שֶׁכָּל הָעוֹלָם מִתְּנַגְּדִים עֲלָיו הוּא צָחַק מִכָּל הָעוֹלָם וְאָמַר לְתִלְמִידוֹ הַקְּדוּשׁ רַבִּי נָתַן: "אֲנַחְנוּ שְׁנִינוּ, שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִכָּל הָעוֹלָם, אֲנַחְנוּ מְצַחֲקִים מִכָּל הָעוֹלָם!" כְּכֹה הוּא אָמַר: "יֵשׁ עוֹלָם גְּדוֹל. אֲנִי וְנָתַן מְצַחֲקִים מִכָּל הָעוֹלָם! אֲנִי וְרַבִּי נָתַן, זֶה שְׁנֵי אֲנָשִׁים כְּנִגְדֵי כָּל הַלּוֹמְדִים, כְּנִגְדֵי כָּל הַגְּאוּנִים, כְּנִגְדֵי בְּכֵם - אֲנַחְנוּ מְצַחֲקִים מִכָּל

העולם!" הם ירפאו את כלם, את כל העולם. חכמות כאלה, אוי ווי, אוי ווי...

בעולם האמת היה שנים - רבי נחמן ותלמידו רבי נתן! רבי נתן הוא ראה את ה'לקוטי מוהר"ן, הוא אמר לכל העולם: "מה אתם מצחקים? מה יש לכם? יש לכם איזה דבר, איזה רוח?" עולם משגע. הוא אמר: "אני מכיר את כל העולם, כלם משגעים. אני זכיתי להכיר אחד שהוא נורמלי".

רבי נתן מה שהוא זכה.. 'לקוטי הלכות', רק לדבר מ'לקוטי הלכות', האם יש גאון גדול כזה? זה היה גדלתנו ותפארתנו, רבנו ורבי נתן. גדלתנו ותפארתנו זה רבנו ורבי נתן, אבל העקר הוא רק רבנו. רבי נתן הוא זכה לראות ולהשיג את רבנו יותר מכל העולם, יותר מכל התלמידים, יותר מכלם - רבי נתן. הוא היה תלמידו של רבנו הקדוש.

אפלו ברבי נתן אין לנו שום שבח להגיד עליו! הוא היה ראש כל הצדיקים בכל התורות - רבי נתן! ורבי נחמן...

גם אני הייתי מצחק מכלם, כל העולם לא רצו ברסלב, היו מתנגדים, היו אומרים: "ברסלב - אסור!"

היה לי חלום הלילה, כל העולם היו מצחקים מאתנו, אני הייתי ורבי ישראל, שני אנשים. כל העולם צחקו: "הם ברסלב, אסור לעמד על-גדם. הוא ברסלב". ככה היה המודה, היו אומרים על מי שהוא ברסלב שהוא משגע, ואני צחקתי מכלם. כלם היו מצחקים מברסלב, ונצחתי את כלם!

מי זה העולם? אני ונתניה, נתניה שלי, מצחקים מכל העולם. יש כפר 'ספורי מעשיות', יש כפר 'לקוטי מוהר"ן'. נו, עכשו אנחנו מצחקים מכל העולם.

הוא ורבי נתן היו מצחקים מכל העולם.

אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם...

מה התכלית מהעולם? העולם רוצים לאכל ולשתות ולישון וזה הכל. מה זה, העולם נברא בשביל לישון, בשביל לאכל? מה זה, מה יהיה מכל זה?

העולם בלי רבנו הוא.. אין לו כלום, אין לו שום חיות כלל!

העולם לא שוה פרוטה אחת, לא שוה כלום. רק ה'ספורי מעשיות' ו'הלקוטי מוהר"ן' ו'הלקוטי הלכות', זה כל חיותנו, תקותנו.

אנחנו יש לנו כפר המעשה של 'שבע בעטלירס' ו'בעל-תפלה'. נו, 'שבע בעטלירס' היה? רבנו הקדוש גלה!

איי יי יי, 'שבע בעטלירס'...

המעשה של הישבע בעטלירס, המעשה של הישבע בעטלירס.. הוא מראה לך העולם בכל דבור של המעשה, הוא מראה להם שיש רק אדם אחד, יש רק רבי נחמן, רבי נחמן מברסלב! רבנו הקדוש כבש כל העולם רק בדבור אחד של המעשה של הישבע בעטלירס, הוא אמר: "אם לא הייתי יודע רק המעשה הזה של 'שבע בעטלירס', הייתי גם-כן חדוש גדול בעולם!"

הוא בעטלירס כאלה.. לא צריכים יותר, רק איזה מעשה של הישבע בעטלירס, מספיק על הכל, היה ראוי שכלם יהיו צדיקים וישליכו כל החכמות, וכך יהיה. אם היה להם שכל רק לידע איזה חתיכת מעשה, זה כולל כל העולם עם כל החכמות שלהם. הם צריכים להתבייש מכל דבור של רבנו. הם צריכים להתבטל ולהתבייש על כל דבור של רבנו. נו, זה ישנו בעולם ויבוא, יבוא הזמן!

אני אספר לכם מה שהיה לפני שבעים שנה, היה איש עני וזקן שמו יוסף נח, הם היו זוג, איש ואשה, הם היו עניים שבקשו כמו בעטלר (קבצו), "תן לי, תן חתיכת לחם, תן לי..", כמו בעטלר.

אני ידעתי שבעטלר זה העניים הגדולים, הם הולכים ומבקשים איזה מתנה, איזה חתיכת לחם, אז ידעתי שזה בעטלר. ורבנו הקדוש הוא ספר מעשה של 'שבעה בעטלירס'. אני לא זכרתי בעטלר אחד, ורבנו הקדוש מספר לי מעשה של 'שבעה בעטלירס'.

ואני הייתי צועק בתפלה, אני אהבתי לצעק לשם בתפלה. אני זוכר את המטה עם האמא בזמן שנולדתי, אני זוכר שאני רציתי לאכל והאמא לא היה לה מספיק חלב, היא לא אכלה ולא שתתה, אני סבלתי! לא היה לי חלב לאכל...

אני הייתי על שמחות וחתונות ורקדתי שם כל-כך יפה, כלם היו עשירים, כלם נתבטלו ונבהלו מאד, הם אמרו: "מה, רקודים כאלה, מי רואה רקודים כאלה?"

לא ראיתי חיים כאלה, לא ראיתי שמחה כזו, חיים כאלה, מה שרבנו הקדוש גלה.. אבל חיים כאלה אין בעולם, רק בברסלב. החתן עם הפלה הם היו מתגעגעים מאד שיקבלו איזה דבור מרבנו הקדוש, והילדים היו מתגעגעים אחרי הבעטלר העור ואמרו: "אם הוא היה פה, היה שימח מאד. הוא משמח אותנו, מחזק אותנו, מרפא אותנו, מה הוא לא עושה בשבילנו!" ספורי מעשיות כאלה עוד לא היה בעולם, זה רק של משיח!

יש כבר 'ספורי מעשיות' כאלה, עד רבנו לא היה 'ספורי מעשיות' ולא היה 'לקוטי מוהר"ן' ולא היה כלום. לא היה, אין, כלל! אבל עכשו הבנים היו

שְׂמֵחִים מְאֹד, הֵם קִבְּלוּ מִתְּנֹנֹת גְּדוּלוֹת, 'סִפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת' וְ'לְקוּטֵי מוֹהַר־יֵן', הָיָה שְׂמִיחַ מְאֹד.

מַעֲשֵׂיֹת כְּאֵלֶּה.. כָּל דְּבוּר הוּא הַחֵיּוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם! כָּל דְּבוּר שְׁגָלָה רַבָּנוּ!

מַעֲשֵׂיֹת כְּאֵלֶּה שְׁזָה כָּל הַחֵיּוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, מַעֲשֵׂיֹת כְּאֵלוֹ.. אֵין מַעֲשֵׂיֹת כְּאֵלוֹ!

אֲנַחְנוּ שְׂמֵחִים, יֵשׁ לָנוּ כֶּבֶד 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת' וְ'לְקוּטֵי מוֹהַר־יֵן' וְ'לְקוּטֵי יַעֲזוֹת', יֵשׁ בְּמָה לְשִׂמְחָה. ה'לְקוּטֵי מוֹהַר־יֵן', 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', מִי יָכוֹל לְתַאֵר גְּדֹל הַשְׂמִיחָה וְהַחֵיּוֹת מִכָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁגָלָה רַבָּנוּ. כָּל דְּבוּר וְדְבוּר - רַפּוּאוֹת וְיִשׁוּעוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁהֵם מַחְרִיבִים כָּל הַצָּרוֹת, שְׂיִהְיֶה עוֹלָם אַחַר לְגַמְרֵי, עוֹלָם חֲדָשׁ. כָּל הַיְהוּדִים יִהְיוּ שְׂמֵחִים וּמְרַקְדִים. יִהְיֶה שְׂמִיחָה גְּדוּלָה, יִרְקְדוּ כָּל הָעוֹלָם בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת. הוּא אֵיזָה שְׂמִיחָה יִהְיֶה כְּשִׂיִתְגַּלֶּה דְבוּר אֶחָד מִהַמַּעֲשֵׂה, יִהְיֶה שְׂמִיחָה כְּזֶה.. בְּכָל בַּיִת רַק יִשְׂמְחוּ וְיִרְקְדוּ, בְּכָל בַּיִת וּבְכָל רְחוֹב יִהְיֶה שְׂמִיחָה וְרַקוּדִים. יֵשׁ לָנוּ כֶּבֶד בְּרוּךְ הַשֵּׁם הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל 'בַּעַל-תְּפִלָּה', יֵשׁ לָנוּ כֶּבֶד הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל 'הַשְּׁבַע' בְּעֵטְלִירֶס', כָּל הָעוֹלָם יִשְׂמְחוּ וְיִרְקְדוּ מְאֹד. הֵיִשׁ מַעֲשֵׂיֹת כְּאֵלֶּה בְּעוֹלָם חוּץ מִבְּרֶסֶלֶב? הַמַּעֲשֵׂה 'מִהַבַּעַל-תְּפִלָּה' וְהַשְּׁבַע בְּעֵטְלִירֶס'.

אוֹי יוֹי, מַעֲשֵׂה שֶׁל 'בַּעַל-תְּפִלָּה'...

הַבַּעַטְלָר, הַבַּעַטְלָר, הַבַּעַטְלָר...

מִדּוּעַ הָיָה רַבָּנוּ הַקְּדוֹשׁ מְכַנֶּה עַצְמוֹ בְּעֵטְלָר? מַה זֶה 'בְּעֵטְלָר' - עֲנִיִים. מִדּוּעַ בְּעֵטְלָר? הַבְּעֵטְלָר הוּא תְּמִיד הָיָה מִתְּחִינָן לְהַשֵּׁם יְתִבְרָךְ. הוּא בְּעֵטְלָר - קִבְּצוֹ. הוּא הָיָה תְּמִיד מִתְּפַלֵּל וּבּוֹכָה לְהַשֵּׁם יְתִבְרָךְ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, תָּן לִי, תָּן לִי, תָּן לִי, תָּן לִי..", הַבְּעֵטְלָר בּוֹכָה: "תָּן לָנוּ, תָּן לָנוּ, תָּן לָנוּ 'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת'.."

יֵשׁ כֶּבֶד 'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת', מַה שְׁזָה.. זֶה יַחֲיָה יִשְׂמַח וּיְרַפָּא אֶת כָּל הָעוֹלָם, אֶת כָּל הָרְשָׁעִים, אֶת כָּל הַכּוֹפְרִים. הוּא יְרַפָּא וְיַחְזִיר אוֹתָם לְטוֹב. דְּבוּר אֶחָד יִהְפֹּךְ כָּל הָעוֹלָם!

אֲנַחְנוּ רַק מִתְּפַלְּלִים לְהַשֵּׁם יְתִבְרָךְ עַל כָּל דְּבָר וְנַעֲשֶׂה מַה שְׁנַעֲשֶׂה, נַעֲשֶׂה שְׂמִיחָה כְּזוֹ בְּכָל הָעוֹלָם. אֲבָל בְּלִי זֶה - שְׂמִיחָה בְּלִי חַיִּים, לֹא כְּלוּם.

העולם, כל העולם לא היה להם אפלו דבור אחד מהבעטלירס, אפלו דבור אחד. ועכשו הבעטליר אצלנו, יש לנו כל הבעטלירס, הבעטליר החרש, הבעטליר העור, הבעטליר החגר, בעטלירס פאלו. איזה שמחה! יהיה שמחה כזו, כל הרופאים הגדולים ישארו בלי פרנסה, הבעטליר ירפא כל המחלות. הבעטלירס הם משמחים אותנו, מרפאים אותנו, מחזקים אותנו. רבנו הקדוש הוא כל הבעטלירס!

איי אני אהבתי לשמע איך רבי ישראל היה אומר: "כשיבוא משיח, לאמרו כלם, כל אחד לחברו, לכו נרננה להשם, נריעה לצור ישענו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריעה לו.. אשר בידו מחקרי ארץ, ותועפות הרים לו. אשר לו הים והוא עשהו, ונבשת ידיו יצרו. בואו נשתחוה ונכרעה, נברכה לפני השם עושנו. כי הוא אלקינו, ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו, היום אם בקולו תשמעו.. " וכן כל התהלים, כל התהלים הקדושים. אז יאיר כל התורה, יאיר בכל העולם. יהיה שמח מאד כשיבוא משיח, יהיה שמחה גדולה מאד בכל העולם. בכל מקום, בכל רחוב, בכל בית, כלם ירקדו וישמחו. יהיה רק עבודה אחת - ירקדו וישמחו!

היש לתאר השמחה שיהיה כשיבוא משיח, בכל מקום יהיה רק שמחה ורקודים. ירקדו וישמחו בכל דבור שגלה רבנו בעולם, של הבעטלירס, של הבעל-תפלה, של כל היספורי מעשיות. יש לנו כבר הבעטלירס, יש לנו כבר הבעל-תפלה, כמה יהיה שמחה בכל העולם, בכל בית ובכל מקום, והילדים יהיו שמחים ומרקדים. יש לנו כבר הבעטליר החרש, הבעטליר העור. נו, יהיה עצבות? יהיה שמחה כזו...

מי שמע כזה, מי ראה כזה, מי ראה כזה! עוד לא היה בעולם דבר כזה, פלאות פאלה.. מעשה של הבעל-תפלה, לפני רבנו ז"ל לא היה המעשה, וגם הבעטלירס לא היו. כשבא רבנו, אז יש כבר המעשיות והילקוטי מוהר"ן והילקוטי הלכות, יהיה שמחה מה שאין לנו שום השגה!

אוי מה שיהיה, איזה שמחה יהיה, זמן הגאלה קרוב מאד. בגאלה נהיה חפשיים, חרות. כל העולם ירקדו וישמחו בכל דבור, בכל הבעטלירס.

אוי רבנו של עולם, כמה הוא היה בוכה לפני השם יתברך והיה מתגעגע מאד לכל דבור של המעשיות, "מתי נזכה לזה, להרגיש ולראות ולהבין את הדבור הזה, הדבור הזה, הדבור הזה. את השיחות וכל דבור שגלה רבנו הקדוש בעולם". זה הסוף, בא זמן הגאלה, רבנו הקדוש כותב לי: "זמן הגאלה קרוב מאד!" אוי, אוי, אוי...

אני זכיתי לראות בעיני העבודה של רבי ישראל, איך הוא עבד השם, איך הוא דבר עם השם...

אני זוכר הבכיות שלו, איך היה בוכה על ציון רבי שמעון בר-יוחאי. היה כמו ששופכים כמה פחים מים מן הדמעות שלו להשם יתברך, כן.

הקול שלו היה.. קול השם!

היה קדש קדשים כאלה, געגועים כאלה.. ממש היה נס שהיה חי בעולם, "רבנו של עולם, רחם עלי, רחם עלי, מתי תיתן לנו הפעטלריס, מתי תיתן לנו חיים כאלה", הוא זכה לחיות חיות כזה, נעימות כזה, חיים כאלה, דבורים כאלה.. לב כזה לא רואים רק שיבוא משיח!

אבן-השתייה

מוצאי שמחת תורה בבית-כנסת בצפת,

רבי ישראל שר ושמח יחד עם המתפללים...

הגאולה כבר קרובה שנים ועכשו מגיע הזמן האחרון...

עכשו זה חשד, אבל יהיה אור בכל בית, בכל ישיבה, יהיה אור גדול. יהיה עולם חדש. יהיה כל העולם פלו רק להשם יתברך, רק להתורה, רק לאמונה, רק לאמת. יהיה עולם להשם יתברך, לקיים התורה באמונה, באמת. שיתפרסם רבנו - זה הגאולה!

רבנו הקדוש הוא בעצמו יטפל בהכל. הוא בידו הכל, כל הבריאה, כל העולם, כל התורה, כל ישראל. זה ענין פלא שלא היה מעולם! בא בזמן הגאולה!

הצדיק הוא בית-המקדש, הוא הכל. ורבנו זה ענין לגמרי חדש. העקר האור העולם הוא רבנו הקדוש. הוא מחיה אותנו, מחדש אותנו, הוא מאיר בנו, זה ענין שלא היה עדין בעולם, חדש!

כמה שאנחנו יודעים אינו כטפה מן הים מענין גדלתו של רבנו. הכל לא בא בחשבון, לא כלום נגד גדלתו. רק רבנו הקדוש גלה איזה טפה מן הים מענין גדלתו. חכמה כזה, גבורה כזה, עוד לא היה בעולם, אין בעולם. הוא הודיע טפה מן הים מהגבורה שלו, פלא וגבורות כאלה עדין לא היה בעולם. כל זה אינו כטפה מן הים!

לא אני אומר את זה, אני מצדי מי אני? רבנו ורבי נתן הם אמרו לנו טפה מן הים איד ש'אנחנו פלנו תלויים הכל ברבנו. כל התקון שלנו וכל החיים שלנו - העקר הוא רבנו!

"אני נהר המטהר מכל הפתמים", מי, איזה צדיק אמר דבר כזה, אם לא משיח!

בכל הש"ס לא היה אף תנא, אף צדיק, אף אחד שיגיד הדבורים כמו רבנו. והוא אמר: "רבי שמעון הוא 'עיר וקדיש מן שמיא נחית', ועכשו יש 'נחל נובע מקור חכמה'". נו, הוא כבר הכין לנו כל הרפואות וכל הישועות והכל, הכל!

הוא כל התורה וכל החכמה וכל.. הכל. כל הרפואות, הכל!

רבנו הקדוש אומר שהוא מלמד את השם יתברך איך להתנהג אתנו, הוא נותן לו עצות, הוא מלמד את השם יתברך איך להתנהג אתנו, הוא נותן לו עצות איך לעשות אתנו, כן. מי אמר דבורים כאלה!

צדיק קדוש וגאון כזה, וחכם כזה ואמת כזה עוד לא היה בעולם. שאנחנו צריכים לכל הרפואות שלו, לכל החדושים שלו, לכל תורה שלו. כל החכמים יפלו ויתבישו מפני רבנו, מפני החכמה שלו. כל העולם יתבישו!

אוי ווי, אם לא הייתי זוכה להפיר את רבנו הקדוש ותלמידו הקדוש רבי נתן וכל תלמידיו הקדושים, ולטעם מאור שלהם.. זה אור חדש שלא היה נתגלה בעולם.

כל דברי רבנו הקדוש הם כל החיים שלנו, כל דבור הוא בוקע רקיעים, הוא עושה תקונים כאלו שלא היו מעולם מיום בריאת העולם, לא היה דבר כזה, כי רבנו הקדוש הוא חדש, רבנו הקדוש היה בעולם אבל לא ידעו כלל מה זה, ורבנו הקדוש ורבי נתן הם הודיעו את זה ורצו להרג אותם, בנס הם נצלו, בנסים גדולים. רבי נתן פמה עלה על כל העולם ואמרו שצריכים להרגו ונסים גדולים שהוא נשאר בחיים, והוא צחק כנגד כלם. רבנו הקדוש ותלמידו הקדוש רבי נתן הם מצחקים מכל העולם!

רבנו הקדוש הוא היה בארץ ישראל וכבש ארץ ישראל מיד הגויים בשבילנו, בשביל לתקן אותנו. הוא יתקן כל העולם, כל אחד ואחד בשלמות גמור, תקון גמור. הוא הכל אצלו, בית-המקדש, הקדש-הקדשים, אבן-השתיה - הכל אצלו, הוא עולה על הכל!

ברסלב זה הכל! זה בית-המקדש, קדש הקדשים, וכל הישועות של כל ישראל. אנחנו תלויים ברבנו, כל הגאולה הוא רבנו!

רבנו זה העקר, העקר החיות של כל ישראל וארץ ישראל ובית-המקדש. הוא אור של כל התורה, הוא היסוד. כל התורה מקבלים מרבנו, קדש קדשים מקבל מרבנו, כלם יונקים ממנו. הוא גואל מושיע, הוא הכל - רבנו הקדוש!

אתם לא יודעים כלל מה זה, כל העולם לא יודע כלל מה זה. אנחנו בהדבורים שלנו אנחנו מגשמים את דברי רבנו. לא יכולים לדבר, אסור לדבר, פלאות פאלה...

אהה! מה שסבלתי זה אי אפשר לספר, כלם הראו באצבע: "הנה ברסלבים" היינו שנים, אני ורבי ישראל קרדונר. אני באתי מירושלים ולא רצו לתת לי שלום, "אתה ברסלב!"

אני מקוה להשם יתברך שיהיה נעשה ענינים פלאים, זה כל הגאולה תלוי בזה, שילמדו ספריו ולקיים, אז יהיה הגאולה השלמה. העקר רבנו הקדוש כבר גלה הכל להגאולה האמתית האחרונה, רבנו הקדוש כבר גלה הכל! כל דבור שלו הוא כל התורה בלה! וכל עקר חיותנו וכל עקר חיות כל ישראל!

הגאולה כבר ישנה, יש כבר. יהיה חתונה יפה מאד, כל ארץ ישראל ירקדו וישמחו, כל ארץ ישראל - עם רבנו הקדוש!

אל תתיאשו!

קבוצת בעלי-תשובה יחד עם כמה חסידים ותיקים, הגיעו לרבי ישראל להתחזקות בעבודת השם...

אוי רבנו הקדוש, הוא יחיד בכל הדורות שזכה לעבד השם בכל רגע, הוא קבל על עצמו כל היסורים וכל הפאבים וכל מיני צרות בשביל השם יתברך. הוא אמר להשם יתברך: "אני לא יעזב אותך, אני לא יעזב אותך, אני לא יעזב אותך, אני לא יעזב אותך עד שתעזר לי!"

אנשי כנסת הגדולה היו צדיקים גדולים והם סדרו לנו לומר: "אנא השם הושיעה נא, אנא השם הושיעה נא. אנא השם הצליחה נא, אנא השם הצליחה נא", עוד פעם ועוד פעם, זה לא רק פעמים, זה יותר מפעמים, זה עוד פעם ועוד פעם...

עכשו זמן ימי המשיח, יתגלה רבנו הקדוש שהוא צעק בקולות פאלה, "גינאלד.. זייט אייך ניט מיאש. קיין יאוש איז גאהר ניט פאר האנדין! ("אהה.. אל תיאשו עצמכם, יאוש אינו בעולם כלל!" ודוהק תבת גינאלד' בקול גדול). אם היה העולם מקבלים את זה - היה העולם חדש!

כָּל הָעוֹלָם לֹא יְכוּלִים נֶגֶד דְּבוּר אֶחָד שֶׁל רַבֵּנוּ, הוּא כָּבֵר צָעַק בְּקוֹלוֹת גְּדוּלוֹת: "אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל! גִּיּוּוֹאֵלְד, אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ, אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ, אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, שׁוּין ("מִסְפִּיק!") זֶה לְבַד כָּבֵשׁ כָּבֵר כָּל הָעוֹלָם. דְּבוּר אֶחָד מֵרַבֵּנוּ זֶהוּ כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַיְשׁוּעוֹת!

אוֹי, מֵה שֶׁרַבֵּנוּ הִקְדוּשׁ צָעַק בְּקוֹלוֹת כְּאֵלוּ, "גִּיּוּוֹאֵלְד.. זַיִט אַיִךְ נִיט מְיַאֲשׁ. קִיִּין יְאוֹשׁ אִיז גָּאָהֵר נִיט פֶּאָר הָאָנְדִין!" הַקּוֹלוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ הָיָה מִמֶּשׁ כְּמוֹ שְׂאִין לוֹ פֶּחַ יוֹתֵר לְצַעַק, צָעֲקוֹת כְּאֵלֶּה עַד הַשְּׂמִים, "גִּיּוּוֹאֵלְד.. גִּיּוּוֹאֵלְד.. אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ, אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל", הוּא צָעַק לְכָל הָעוֹלָם, הוּא צָעַק בְּקוֹלוֹת כְּאֵלֶּה לְחוֹלִים שְׂאִין לָהֶם רְפוּאָה: "גִּיּוּוֹאֵלְד.. זַיִט אַיִךְ נִיט מְיַאֲשׁ. קִיִּין יְאוֹשׁ אִיז גָּאָהֵר נִיט פֶּאָר הָאָנְדִין!"

"גִּיּוּוֹאֵלְד" - זֶה לְשׁוֹן שֶׁל אַזְהָרָה גְּדוּלָּה מְאֹד, יְכוּלִים לָמוֹת, "גִּיּוּוֹאֵלְד.. גִּיּוּוֹאֵלְד.. זַיִט אַיִךְ נִיט מְיַאֲשׁ.. "וּמִדּוּעַ שׁוּם צְדִיק לֹא צָעַק בְּקוֹלוֹת כְּאֵלֶּה? כִּי הוּא לָקַח אֶת זֶה לְהֵשִׁים יְתִבְרָךְ בְּעֶצְמוֹ, "אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ, אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל", הֵשִׁים יְתִבְרָךְ אוֹמֵר: "אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל.."

רַבֵּנוּ הִקְדוּשׁ הוּא מְצַחֵק מִכָּל הָעוֹלָם, הוּא כָּבֵר כָּבֵשׁ וְכּוֹבֵשׁ כָּל הָעוֹלָם בְּדְבוּר אֶחָד, בְּדְבוּר אֶחָד הוּא כּוֹבֵשׁ כָּל הָעוֹלָם וְאוֹמֵר לָהֶם: "גִּיּוּוֹאֵלְד, אֵל תִּתְיַאֲשׁוּ, אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל", כָּבֵר כָּבֵשׁ כָּל הָעוֹלָם!

אִם הָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת רַבֵּנוּ הָיָה כָּבֵר כָּל הָעוֹלָם מְתַקֵּן, לֹא לְהַתְיַאֲשׁ וְלֹא לִפְלֹ, רַק לְהַתְגַּבֵּר, "אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, לֹא יִכְלְמוּ לְנִצַּח כָּל הַחוֹסִים בְּךָ", מֵה אֶתֶּה חוֹשֵׁב, אֲנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִכֶּם, "אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל". הוּא יְכַבֵּשׁ אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ מִמְּנוֹת לַחַיִּים. אֲבָל בְּלַחֵשׁ, הוּא נִכְנָס לְכָל הָעוֹלָם וּמוֹדִיעַ לָהֶם: "גִּיּוּוֹאֵלְד, זַיִט אַיִךְ נִיט מְיַאֲשׁ. קִיִּין יְאוֹשׁ אִיז גָּאָהֵר נִיט פֶּאָר הָאָנְדִין".

מִדּוּעַ אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל? כִּי אֲנִי יֵשְׁנִי בְּעוֹלָם, וַיֵּשׁ מִי שְׂצוּעֵק אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל (וְהִרְאָה רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּכַף יָדוֹ עַל עֶצְמוֹ)...

אוֹי, אוֹי, רַבִּי יִשְׂרָאֵל קִרְדוֹנֵר הָיָה נוֹהֵג לְצַעַק "גִּיּוּוֹאֵלְד.. גִּיּוּוֹאֵלְד.. " בְּכַח הָזֶה רַבִּי יִשְׂרָאֵל עָבַד הֵשִׁים עֲבוּדָה כְּזֶה, אֲמוּנָה כְּזֶה, אֶמֶת כְּזֶה.. שֶׁהוּא לָקַח מֵרַבֵּנוּ הִקְדוּשׁ, דָּרָשָׁה גִישׁאֲנֵק.

הַבְּעֻטְלִירְס, הַבְּעֻטְלִירְס, הַבְּעֻטְלִירְס (מִתּוֹךְ 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִשְׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת'), הַיְלָדִים, הַחֲתָן וְהַכֵּלֶה, הֵם הָיוּ כָּבֵר מִפְּרִסְמִים אֲצֵל כָּל הַבְּעֻטְלִירְס, וְכֵלָם יָדְעוּ מֵהֶם שְׂאֵלוּ הֵם הַבְּנִים שֶׁנֶּאֱבְדוּ בַּיַּעַר. הָיָה לָהֶם חֲתוּנָה מִהֶסְעוּדָה שֶׁל יוֹם הַהִלָּדוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ, הֵם לָקְחוּ כָּל מֵה שֶׁנִּשְׁאַר מִהֶסְעוּדָה וְעָשׂוּ חֲפָה וְעָשׂוּ הַחֲתוּנָה. הַיְלָדִים אָמְרוּ: "אֵיפֶה הַבְּעֻטְלִיר הַעוֹר, אִם הָיָה כָּאֵן הַבְּעֻטְלִיר הַעוֹר, הוּא.. הָיָה שְׂמִחַ מְאֹד. זֶה חֲתוּנָה, צְרִיכִים לְהִיּוֹת שְׂמִחַ מְאֹד. אִם הוּא הָיָה פֶּה - הָיָה שְׂמִחַ מְאֹד!"

אז הוא אמר: "אני פה, אני באתי על החתונה שלכם, אני באתי על החתונה שלכם, אני פה!"

הבעטלירס הם נתנו מתנות לחתן ולכלה - לשניהם, דרשה גישאנק. והילדים היה להם כל טוב, כל טוב. מה זה דרשה גישאנק? "אין שום יאוש בעולם כלל!"

לא ידעו ולא יודעים מה זה רבנו, אתם יודעים? אני נ נח נחמן מאומן. אתם יודעים מי אני? אני הרבי שלכם, של כל ישראל! אני צעקתי ואני צועק: "אין שום יאוש בעולם כלל.."

לבקש ולהתפלל

רבי ישראל משורר,

"עבר קציר כלה קיץ,

ואנחנו לא נושענו.."

הוי, זה הנגון הוא מאנשי שלומנו, זה היה עם התבודדות, אנשי שלומנו הלכו בליילה ליער והיה זמן לצעק, "עבר קציר" - זה בחדש אלול, זה סוף הקיץ, עבר כל הקיץ ואנחנו לא נושענו. ימי חיינו זה הבל, "עבר קציר כלה קיץ ואנחנו לא נושענו.."

בחדש אלול אנשי שלומנו הם הלכו להתבודד, הם צעקו בקולות כאלה ביער מעמקי הלב להשם יתברך: "איפה אנחנו! עבר קציר כלה קיץ ואנחנו לא נושענו. מתי נזכה לתשובה, מתי? כבר חדש אלול!"

עבר קציר כלה קיץ, זה כל תקותנו, עבר הכל ואנחנו לא נושענו, עוד קצת אנחנו הולכים לעולם האמת, מה יהיה? עבר קציר כלה קיץ, עבר כל חיינו, עבר הכל ואנחנו לא נושענו.

זה התעוררות גדול, זה לא רק הקציר הזה, "עבר קציר" - זה כל החיים, ואנחנו לא נושענו.."

אוי אוי אנשי שלומנו, היה להם עוד שיר שהם נהגו לשיר, זה נגון חדש, הם היו שרים את זה אחרי חצות לילה, אחרי אמירת תקון חצות, צריכים מלחמה - תקון חצות זה בכיות. אז אנשי שלומנו רצו לנחם

עצמם והם שרו בהתבודדות: "כי נחם השם ציון, נחם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן וערבתה כגן השם, ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה, ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה.."

השם יתברך יש לו כל הרפואות וכל הישועות - פרנסה וכל דבר, יש לו כל דבר והוא רחמן והוא מרחם והוא רוצה לתת לנו ונותן לנו, הוא רק נתן לנו את התורה - יש לנו כבר הכל.

צריכים לשים לב מה שאנחנו צריכים לעשות בשביל פרנסה, בשביל כל דבר, להתפלל באמונה להשם: "אבא, תרחם עלי, אני צריך את זה, תן לי את זה. אני צריך ילדים - תן לי ילדים". אין שום דבר שיחסר לנו, "אבא, תן לי..". תכף הוא נותן לנו כל דבר, "תן לי פרנסה. אבא, רחם עלי, תן לי את זה, תן לי את זה..". הוא שומע ויכול לעזור ועוזר ויעזר לנו! אנחנו יש לנו כל טוב, הכל מה שצריכים יש לנו, והוא נותן תכף!

לדבר, לדבר עם השם יתברך כמו לפני חב, ככה רצה רבנו הקדוש, שנדבר עם השם יתברך כמו עם חבר טוב. יכולים לדבר עם השם יתברך, לספר לו הכל מה שעובר עליו. מספרים לו: "מה אתה אומר? אני צריך את זה ואני צריך את זה", לדבר עם השם יתברך כל מה שהוא רוצה, כל מה שהוא צריך, לדבר עמו כמו שמדברים עם בן, עם אבא, בלשון רגילה, להתפלל אל השם בפשיטות, באמונה. צריכים אנחנו להתקשר ולהאמין בשם על כל דבר.

רבנו הקדוש גלה הענין של ההתבודדות, לדבר ולכפות ולדבר עם השם יתברך, ככה אמר רבנו הקדוש. 'התבודדות' - מלה אחת וזה כולל הכל. כל אחד מישראל צריך להתפלל להשם יתברך על כל דבר של התורה, שנוצה לקיים ולידע ולדעת. להתחזק באמונה ולקיים את המצוות.

זה דברים קלים מאד - לדבר כל יום עם השם יתברך ולהתפלל על כל דבר, "רבנו של עולם, עשיתי כן וכך, רחם עלי, אבא רחמני..". אנחנו צריכים בכל יום ויום להתפלל להשם יתברך באמונה גדולה ולהתפלל על כל דבר, אז יהיה הכל בסדר. צריכים להתגעגע ברצון חזק ולשמור את הזמן מאד, לידע שבכל יום יש לי ענין של התבודדות. לעסוק בהתבודדות, לדבר השם יתברך במקום מיוחד. התבודדות זה שמחה גדולה, זה דבר גדול, זה מביא לאדם אורות גדולות. התבודדות!

להתבודד, לבקש מן השם יתברך על כל דבר שאנחנו צריכים, להתפלל להשם יתברך, זה גלה רבנו הקדוש גדל הענין של התבודדות, לדבר עם השם יתברך כמו שאנחנו מדברים, לספר לו הכל, להתפלל אליו. והגמרא אומרת: "ולואי שיתפלל אדם כל היום". כל מה שמתפללים יותר - יותר טוב. תפלה לאל - חיות. תפלה - בשביל חיות. כמו שצריך לאכל, כן צריכים לקבל זמן ולהתפלל להשם יתברך על כל דבר. תפלה עולה על

הכל, כן. העולם לא יודעים מזה, אבל רבנו הקדוש גלה את זה - צריכים לקיים!

זה קשה לדבר עם השם יתברך? צריכים להיות עקשן גדול בעבודת השם ולעשות אפלו מה שקשה, לעשות ולקיים. צריכים לחכות ולבקש מהשם יתברך עד שירחם עלינו שניזכה שיהיה לנו דבורים טובים, לבקש ולהתפלל. זה עולה על הכל, ענין תפלה ואמונה זה עולה על הכל, זה כל חיותנו. כל התורה שלנו מספרת ומדברת לנו איך לזכות לעבד השם באמת. צריכים להתחזק.

העולם לא יודעים כלל מענין תפלה שזה העקר של העולם, עקר החיים. כל העולם רחוקים מזה ואנחנו גם רחוקים מזה, אנחנו צריכים להתחזק לקרב את זה, לשמר על זה מאד, לקבע זמן ומקום להתבודד. זה יותר מן הכל!

רבנו הקדוש גלה את זה, צריכים לקיים, צריכים לעבד להאמין ולקיים את זה. מה שאנחנו רואים שנופלים לתאוות זה הכל מזה שלא קבלו מרבנו הקדוש הרפואה. הדבר העקרי שהוא מציל אותנו - התפלה וההתבודדות!

הכל מה שאומר רבנו אנחנו צריכים למסור נפשנו על זה, לקיים את זה, בפרט הענין של התבודדות ותפלה, זה העקר שבכל העקרים. וכל העולם רחוקים מזה, רחוקים מתפלה, רחוקים מכל התורה מכל המצוות, רחוקים מן הכל.

רבי נתן עלה על כלם! כל מה שזכה רבי נתן שקרב כל-כך נפשות לרבנו היה על-ידי התבודדות. כלם נתקרב לרבנו הקדוש באמת, במסירת נפש, אבל רבי נתן זה ענין לחוד, הוא קבל כל הדבורים של רבנו הקדוש והוא מסר את נפשו לקיים אותם. הוא זכה לפני השם יתברך ודבר עם השם יתברך והוא זכה על-ידי התבודדות שרבנו הקדוש האיר לו.

אני רחוק מתפלה מכל וכל, אני מתבייש, זה העקר הכל של רבנו ז"ל - התבודדות ותפלה. על-כל-פנים אני כואב ומצטער על זה וזה נותן לי קצת נחמה שאני יודע שרבנו הקדוש הקפיד על זה...

אשרינו שאנחנו עם ישראל, יש לנו אמונה בשם ובתורה, צריכים להתחזק ולהתגעגע שניזכה גם-כן לעבד השם יתברך באמת. רק אנחנו מכל העולם, רק אנחנו עם ישראל יודעים מהתורה ומאמינים בתורה. אבל הגויים, כל העולם, לא יודעים כלל שיש בורא עולם שהוא ברא את העולם והוא מנהיג העולם. זה גויים.

הגויים, גם יהודים שלא מאמינים בשם, בתורה, הם גם-כן סוף-כל-סוף יתקנו ויתקרבו להשם יתברך באמת. רק הגויים - בהמות, חמורים. אבל

ישראל - יש לנו תורה ומלמדת אותנו על כל דבר, כל דבור של התורה הוא כל חיותנו, אנחנו צריכים אותו, כל דבור של התורה.

(רבי ישראל התבקש לעשות פדיון עבור זרע של קימא)

אני לא מבטיח לאף אחד, אני אומר שצריכים להתפלל, וכן בזכות המצוה, בזכות הצדיק, הוא יגן שיהיה בנים. נו, תשאירו את זה להשם יתברך.

השם יתברך יברך אתכם ויתן לכם הרבה ילדים טובים, ושתזכו לחנך הילדים בדרכי התורה והאמונה באמת. השם יתברך יברך אתכם בכל הישועות ובכל הברכות.

(רבי ישראל התבקש לברך אדם מסוים עבור שדוד)

אם היית ממשיך ועושה מה שעשית יותר ויותר ויותר, כל יום וכל שבוע, הו.. מה שהיית זוכה. אם היית מתפלל ומתחזק - כבר היה לך בנים ובני בנים, כן. וכלם היו עובדים את השם בתורה ומצוות. נו, אבל אף-על-פי כן טוב מעט. השם יתברך יברך אותך בכל הברכות ובכל הישועות, מה שאתה צריך השם יתברך יזמין לך במהרה, כל הישועות.

(רבי ישראל התבקש להפגש עם אדם מסוים שהגיע לבקרו)

הענין שלי אני לא כלום, רק העקר הוא תפלה, להתפלל כל אחד להשם יתברך כל יום על כל מה שחסר לו, כל מה שצריך - לבקש ברחמים מהשם יתברך. שנוזקה ליראת שמים ולשמור התורה והמצוות. ואם חס-ושלום נופלים, אז יש רבנו רבי נחמן שהוא לא נותן לפל!

השם יעזר לו, כל הדבורים שדבר עמך שידבר לפני השם יתברך, לפני הצדיק. אז העקר זה רבנו הקדוש רבי נחמן, והעקר ללמד ספריו ולקיים מה שהוא מלמד אותנו, ולהאמין בו, מה שהוא אומר זה הלכה, זה מן השמים, זה כל חיותנו ותקונתנו. השם יתברך הביא אותו לעולם עכשו בחשך הזה, שיהפך, שיקרב כל העולם להשם יתברך ולתורה ולאמונה ולהאמת.

זה העקר, העקר להאמין בשם ולהתפלל לשם. להאמין שהשם יתברך ברא אותנו והוא רוצה שאנחנו נאמין בו ונאמין בתורה ובמצוות ונהיה בנים אצל השם יתברך, זהו התכלית, זהו החיים. בלא זה אין חיים כלל. בלא תורה זה לא חיים, זה חיים של מן בהמה, יש בהמות שהולכים על ארבע רגלים ויש בהמות שהולכים על שתי רגלים. בעולם מסתובבים בהמות על שתי רגלים שגם-כן מדברים.

רבי ישראל נשאל, מהיכן מקבלים לב לעבודת השם (?)

הכל אצל רבנו!

אוי, צריכים בפשיטות לדבר בפה, מה שקתוב בספר - לדבר בפה בפשיטות ולהאמין שהשם יתברך שומע כל תפלה וכל רצון טוב שיש לנו. השם יתברך יודע הכל ועוזר לנו ורוצה לעזור לנו. אנחנו צריכים להתגעגע לזה ולהתפלל לשם על זה שנוזק את השם יתברך, שנוזק להאמין בשם ולעסק ולשמור התורה והמצוות, זה עקר החיים, זהו. אנחנו כל חיותנו מהתורה והמצוות, זה כל החיים!

העקר - הלב, להתגעגע, להתפלל לשם: "רבנו של עולם, רחום וחנון, רחם עלי שאזכה להכיר אותך ולעבד אותך באמת באמונה". זהו, זה עקר החיים. חיים של אמונה, של בטחון, חיים של שמחה, זה שמחה! אם לא זה אז מחר-מחרתים מתים, אז איזה שמחה זה? מה יש מכל התאוות, מן הכל? אנחנו עם יהודי, אנחנו קבלנו התורה ואנחנו עם התורה, עם השם. רבנו הקדוש אומר: "מה יש לאיש הישראלי לעבד בזה העולם, מה יש, איזה עבודה יש לו? להתפלל וללמוד ולהתפלל, זה העבודה!"

צריכים לחפש כמו שמחפשים אוצר, לחפש דרכים איך נזכה לחיות חיים של תורה ואמונה, חיים של שמחה, חיים שנקרא חיים. אמונה זה כל חיותנו, מאמינים בשם שהוא שומע תפלתנו. בכל יום אנחנו מדברים עם השם יתברך ומבקשים מתפללים שיהיה בעזרנו שנוזק להתפלל, שנוזק לעבד השם באמת, לעשות תשובה באמת...

ללמד ולקיים

רבי ישראל משורר בשמחה שיר אותו נהגו לשורר אנשי שלומנו,

"העולם הזה לא כלום, העולם הזה לא כלום.."

עכְשׁוֹ זְמַן הַגְּאֵלָה, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בָּא לְעוֹלָם וְגַלְהָ לָנוּ שְׁאַנְחָנוּ רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וְאַנְחָנוּ צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ דְּרָכִים לְעַבְדַּת אֶת הַשֵּׁם.

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ מְלַמֵּד אוֹתָנוּ וּמְזַכֵּיר לָנוּ שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה לֹא כְּלוּם, הָעֶקֶר הָעוֹלָם הַבָּא, הָעֶקֶר הוּא לְעַבְדַּת הַשֵּׁם, וְאִם לֹא - אִזּוֹ יִשְׁנִים. לֹא צְרִיכִים לִישׁוֹן הַרְבֵּה וְלֹא צְרִיכִים לֶאֱכֹל הַרְבֵּה, רַק בְּשֶׁכַל, בְּחֻכְמָה, רַק לְדַבֵּר מִה שֵׁישׁ לָנוּ בְּמִזְמָן. צְרִיכִים לְהִזְכִּיר עֲצֻמוֹ שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה לֹא כְּלוּם וְלִזְכֹּר שֶׁהָעֶקֶר הוּא לְעַבְדַּת הַשֵּׁם, לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְקַיֵּם, זֶהוּ!

עכְשׁוֹ יֵשׁ כְּבֹד רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם שֶׁהוּא בָּא לְקָרֵב אוֹתָנוּ לְעַבְדוּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, לֹא לְכֶסֶף וְלֹא לְכְבוֹד וְלֹא לְפָרְסוּם. לֹא לְהִיּוֹת לְמִדּוֹן וּלְחַפֵּשׁ כֶּסֶף וְכְבוֹד, לֹא. זֶה טְעוּת! עַד עַכְשׁוֹ לֹא יָדְעוּ, עַד עַכְשׁוֹ הֵיוּ רַק רַבָּנִים גְּדוֹלִים, גְּאֻנָּה, זֶה כְּלוּם. כָּל זְמַן שֶׁרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ לֹא הָיָה בְּעוֹלָם לֹא יָדְעוּ מִזֶּה, עַכְשׁוֹ כְּשֵׁישׁ כְּבֹד הַיְּלִקוּטִי מוֹהַר"ן וְיִלְקוּטִי תַּפְלוֹת וְעוֹד וְעוֹד, אִזּוֹ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לֹא לִישׁוֹן וּלְחַפֵּשׁ דְּרָכִים אִיךָ לְעַבְדַּת הַשֵּׁם. כִּי בְּלֹא עַבְדוּת הַשֵּׁם, בְּלֹא תַּפְלָה, בְּלֹא אֲמוּנָה, זֶה לֹא בְּנִי-אָדָם.

כָּל זֶה לֹא כְּלוּם, כִּי הַכֶּסֶף לֹא כְּלוּם, הָאֲכִילָה לֹא כְּלוּם, הַשְּׁנָה לֹא כְּלוּם וְהַתְּאַוּוֹת לֹא כְּלוּם וְהַכֹּל לֹא כְּלוּם, רַק הָעֶקֶר לְעַבְדַּת הַשֵּׁם. לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה, זֶה נִקְרָא חַיִּים. אָבֵל בְּלֹא זֶה הָאָדָם, הָעוֹלָם, אֵין לוֹ כְּלוּם, אֵין לוֹ חַיִּים, יֵשׁ אֲנָשִׁים אָבֵל אֵין לָהֶם חַיִּים, אֵין לָהֶם חַיּוֹת מֵהַתּוֹרָה, עֶקֶר הַחַיִּים הֵיא הַתּוֹרָה "כִּי הֵיא חַיִּיד וְאִרְךָ יַמִּיד". בְּלִי הַתּוֹרָה אֵין יָמִים, אֵין חַיִּים, אֵין כְּלוּם. יִשְׁנִים כָּל הַשָּׁנִים וְהַיָּמִים, יִשְׁנִים. הוּא יִשׁוֹן עוֹד לִילָה וְעוֹד יוֹם וְעוֹד לִילָה וְלֹא יוֹדֵעַ וְשׂוֹכַח כָּלֵל מֵהָעֶקֶר, לְעַבְדַּת הַשֵּׁם וְהָעוֹלָם הַבָּא. בְּשֶׁבִיל מָה הַחַיִּים, בְּשֶׁבִיל מָה הַשְּׁנָה, בְּשֶׁבִיל מָה הָאֲכִילָה? בְּשֶׁבִיל הָאֲמוּנָה, בְּשֶׁבִיל שְׂיִהְיֶה לָנוּ חַיּוֹת, לִזְכֹּר שֵׁישׁ עוֹלָם הַבָּא, הָעוֹלָם הַזֶּה לֹא כְּלוּם! הֵנָּה הוּא עַכְשׁוֹ פֹּה, אַחֲר־כֵּן הוּא שָׂמָה...

אוֹי וּוֵי, אוֹי וּוֵי, מָה זֶה הָאֲכִילָה וְהַשְּׁנָה וְהַתְּאַוּוֹת, מָה זֶה, זֶה חַיִּים, זֶה נִקְרָא חַיִּים? זֶה שְׁנָה, זֶה כְּלוּם, אֵין לוֹ שׂוּם חַיּוֹת, שׂוּם קִיּוּם. אִם לֹא עוֹבְדִים הַשֵּׁם, אִם לֹא אֲמוּנָה וְתוֹרָה וְתַפְלָה, אִזּוֹ מָה יֵשׁ לָנוּ? לֹא כְּלוּם. כָּל רַגַע שְׁעוֹבֵר בְּלִי תּוֹרָה בְּלִי תַּפְלָה זֶה לֹא כְּלוּם, לֹא שְׂוָה כְּלוּם.

הָעוֹלָם הַזֶּה לֹא כְּלוּם. מָה, עוֹד לֶחֶם, עוֹד כֶּסֶף, עוֹד תְּאַוּוֹת? מִחַפְּשִׁים רַק כֶּסֶף וְכְבוֹד, בְּשֶׁבִיל זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם? בְּשֶׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ חַיִּים? מָה יֵשׁ בְּזֶה? זֶה לֹא חַיִּים. מִיִּתָּה יוֹתֵר טוֹב מִחַיִּים כְּאֵלָה!

הָעוֹלָם מְדַבְּרִים, מְדַבְּרִים וּמְדַבְּרִים, זֶה רוֹצֶה כְּבוֹד, זֶה גְּאֻנָּה, וְזֶה דְּבַר אַחֲרֵי, רוֹצִים רַק עוֹלָם הַזֶּה. אָבֵל בָּא רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְאָמַר: "הָעוֹלָם הַזֶּה לֹא כְּלוּם, הָעֶקֶר הוּא רַק עוֹלָם הַבָּא וְלְחַפֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אֶת הַתּוֹרָה וְהַתַּפְלָה וְהָאֲמוּנָה וְהָאֶמֶת!"

צָרִיכִים לַעֲסֹק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם : לַעֲמֹד בַּבִּקּוּר הַשָּׂפָס, בַּחֲצוֹת לַיְלָה, לַחֲפֹשׁ דְּרָכִים אֵיךְ לַעֲבֹד הַשֵּׁם. אָבֵל בְּלֹא זֶה לֹא שׁוּה כְּלוּם, לֹא הַתּוֹרָה וְלֹא תַפְלָה, הָעֵקֶר הַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁהוֹרִיד לָנוּ חַיּוֹת. חַיּוֹת זֶה תַפְלָה, כִּכָּה אָמַר רַבֵּנוּ, "תַפְלָה לֹא־ חַיּוֹת!"

אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים תַפְלָה לֹא־ חַיּוֹת, אָבֵל רַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ מְגַלֶּה לָנוּ שֶׁהָעֵקֶר הוּא לַעֲבֹד הַשֵּׁם, וְאִם לֹא - לֹא כְּלוּם. הוּא יֵשֵׁן, לֹא עוֹשֶׂה כְּלוּם...

הָעוֹלָם מְסַפְּרִים : אֶחָד לֹא הָיָה לוֹ פְּרָנְסָה, אִזּוֹ הוּא נָסַע לַחֲפֹשׁ אֵיזָה דְבָר לְהַרְוִיחַ לְהַתְּפָרְנֵס, עַל-כֵּל-פְּנִים הוּא הִלְךְ לַחֲפֹשׁ פְּרָנְסָה וְהוּא חָלַם שֶׁיֵּשׁ יְהוּדֵי שְׂשֵׁמוֹ כֶּךָ וְכֶךָ וּבְבֵיתוֹ יֵשׁ אוֹצָר, אוֹצָר שֶׁשׁוּה מִלִּיּוֹנִים. וְאוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁחָלַם אֶת הַחֲלוֹם הוּא מְחַפֵּשׁ פְּרָנְסָה, אָבֵל הוּא לֹא יוֹדֵעַ - הַפְּרָנְסָה הִיא אֲצִלוֹ.

כֶּךָ בְּעֵנְיָן עִבּוּדַת הַשֵּׁם, אִם אֲנַחְנוּ לֹא לוֹמְדִים דְבָרֵי רַבֵּנוּ - לֹא יוֹדְעִים, אִזּוֹ הוּא נִמְצָא בְּעוֹלָם וְלֹא יוֹדְעִים. יֵשׁ אוֹצָר בְּבֵית, רַק אֲנַחְנוּ מְקַלְקְלִים עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂינוּ, עַל-יְדֵי הַתְּאֻוֹת וְדְבָרִים לֹא טוֹבִים, אֲנַחְנוּ מְקַלְקְלִים.

אוֹי, רַחֲמָנוֹת גְּדוֹל, אֲנַחְנוּ יֵשׁ לָנוּ זְמַן כַּמָּה לַחַיּוֹת, כָּל רַגַע בְּחֻשְׁבוֹן, וְאִם אֲנַחְנוּ לֹא נִשְׂיָם לָב, אִם לֹא עוֹשִׂים מַה שֶׁצָּרִיכִים, אִזּוֹ הַזְּמַן קָצָר מְאֹד. אָבֵל יֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה שֶׁהוּא מְגַלֶּה לָנוּ, הוּא מְאִיר לָנוּ וּמְכַנִּיס בָּנוּ חֲכָמָה וְשִׁכְלֵ אֵיךְ וּמַה יֵּשׁ לָנוּ לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם. אוֹמֵר רַבֵּנוּ בַּתּוֹרָה ס"ב : "עַל-יְדֵי אֲכִילַתְּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה יַחֲוֹד בֵּין קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ אֲפִין בְּאֲפִין". אֲנִי זוֹכֵר שֶׁאֲנִי לְמַדְתִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְנִכְנַס בִּי גַעְגּוּעִים לַעוֹלָם הַבֹּא...

"אֲפִין בְּאֲפִין" זֶה מְדַרְגָּה גְּדוֹלָה, לֹא אַחֲוֹר בְּאַחֲוֹר - אֲפִין בְּאֲפִין, אֲנִי הָיָה לִי גַעְגּוּעִים לָזֶה - אֲפִין בְּאֲפִין, "הוּ... אֲנִי רוֹצֶה אֲפִין בְּאֲפִין". מַה שְׂזָה, מַה שְׂזָה, מַה שֶׁיְּכֻלִּים לַזְכּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה.. אֲנַחְנוּ נִבְרָאנוּ בְּשִׁבִיל זֶה, בְּשִׁבִיל שֶׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה יַחֲוֹד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲפִין בְּאֲפִין. אוֹי כַּמָּה אֲנַחְנוּ רְחוּקִים מִזֶּה.

רַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ הוּא מְדַבֵּר בְּקִצּוֹר וְגַם-כֵּן בְּחֲכָמָה, לְשִׂים לָב וּלְהַבִּין מַה שֶׁהוּא מְדַבֵּר, מַה שֶׁהוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ. הוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ כָּל דְבָר, אֵיךְ לַחַיּוֹת וְאֵיךְ לְאָכֵל וְאֵיךְ לִישֹׁן. אֲשֶׁרֵינוּ שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה...

רַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ אוֹמֵר שֶׁלֹּא נִהְיָה כְּגַמֵּל וְעַכְבָּר, גַּמֵּל הוּא גְּדוֹל וְחִזָּק מְאֹד וְעַכְבָּר זֶה קָטָן וְחֲלָשׁ, שֶׁלֹּא נִהְיָה כְּגַמֵּל אֲשֶׁר בָּא הָעַכְבָּר וְלוֹקַח אֶת הַחֲבֵל וּמוֹלִיךְ אֶת הַגַּמֵּל לְמָקוֹם שֶׁהָעַכְבָּר רוֹצֶה וְהַגַּמֵּל הוֹלֵךְ אַחֲרָיו. כִּכָּה אֲנַחְנוּ - אֲנַחְנוּ גְבוּרִים חֲזָקִים, יֵשׁ לָנוּ רַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ, צָרִיכִים לְהַזְהֵר מְאֹד לְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ הַחֲכָמָה וְהַדְּעַת שֶׁל רַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ שְׂזָה כָּל חַיּוֹתָנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבֹּא. כָּל חַיּוֹתֵינוּ וְתַקּוּתֵינוּ, הַכֵּל, רַק זֶה.

צְרִיכִים לְדַבֵּר תְּמִיד מְזָה, אִיךָ זֹכִים לְצֵאת מִן הַתְּאוּת, לְשַׁבֵּר הַתְּאוּת.
כֵּן, כָּל מִינֵי עֲצוֹת אִיךָ וּמָה לַעֲשׂוֹת. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שְׁהַעֲקָר הוּא תִּפְלָה,
צְרִיכִים אֲפֹלוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּחֹדֶר, אוֹ שְׂיִכּוּלִים לְלַכֵּת לַכֶּתֶל וּלְקַבְּרֵי צְדִיקִים,
פֶּה בִירוּשָׁלַיִם וּבְצֶפֶת. כֵּן, תִּפְלָה, תִּפְלָה, תִּפְלָה בְּאַמוּנָה! אִם לֹא - חֹס-
וְשָׁלוֹם נוֹפְלִים, נוֹפְלִים, כֵּן.

סַכְנָה גְדוֹלָה בְּלִי הַמְּנַהֵיג הָאֶמֶת, בְּלִי הַצְּדִיק אֲנַחְנוּ אֵין לָנוּ פֶּחַ לְכַבֵּשׁ
הַמְּלַחְמָה הַזֹּאת. וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא מְטַהֵר מִהַכֵּל, "אֲנִי נִהַר הַמְּטַהֵר מִכָּל
הַכֶּתֶמִּים", הוּא מְטַהֵר אוֹתָנוּ, הוּא מַחְדָּשׁ וּמְטַהֵר וּמְתַקֵּן אוֹתָנוּ. זֶה הַכֵּל
בְּשִׁבְלֵנוּ, בְּשִׁבְלֵ לְנִקּוֹת אוֹתָנוּ מִן הַתְּאוּת. הַצְּדִיק הוּא גֹלָה לָנוּ בְּדַבְּרוּרֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים אִיךָ לְנִקּוֹת וּלְטַהֵר עֲצָמֵנוּ מִן הַתְּאוּת, רַק לַעֲבֹד הַשֵּׁם. בְּשִׁבְלֵ
זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם, בְּשִׁבְלֵ זֶה כָּל הַבְּרִיאָה, כָּל הַבְּרִיאָה בְּשִׁבְלֵ הַתּוֹרָה,
שִׂישְׁרָאֵל יִקְבְּלוּ הַתּוֹרָה.

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד וּלְקַיֵּם כָּל מָה שֶׁהוּא מְגַלָּה לָנוּ, כָּל מָה שֶׁאֲנַחְנוּ
לוֹמְדִים בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשִׁים - לְקַיֵּם אֶת זֶה, בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ, תִּכְפֹּף לְקַיֵּם, כֵּן.
אִם אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים רַק לְדַבֵּר? צְרִיכִים לְקַבֵּל וּלְקַיֵּם. וְאִם קִשָּׁה? שְׂיִהִיָּה
קִשָּׁה! "וְאֶהְבֶּתְּ אֶת הַשֵּׁם אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאוֹדְךָ!"

(רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׂאֵל כִּיצַד יִנְהַג מִי שֶׁקִּשָּׁה לוֹ לְלַמֵּד)

נו, אִז תִּפְלָה, תִּפְלָה. 'לְקוּטֵי תִפְלוֹת', כֵּן.

נוֹתְנִים לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַכֵּל, כָּל הַכּוֹחוֹת, כָּל הַגּוּף, הַכֵּל. הַכֵּל לְהַשִּׁים
יִתְבָּרַךְ.

לְהִיּוֹת גְּבוּר! קִשָּׁה? כָּל מָה שֶׁקִּשָּׁה יוֹתֵר - יוֹתֵר טוֹב!

אֲמוּנָה, אֲמוּנָה בַשֵּׁם, שְׂמֵחוּ בַשֵּׁם. יֵשׁ עֲכָשׁוּ פְּלֵאוֹת שֶׁלֹּא נִתְגַּלָּה עֲדִין
בְּעוֹלָם. הִיָּה רְאוּי שֶׁאֲנַחְנוּ נִהִיָּה צְדִיקִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלָה שֶׁלֹּא הִיָּה עֲדִין
בְּעוֹלָם, יֵשׁ לָנוּ פְּלֵאוֹת כְּאֵלָה.. אוֹי וּוֵי, אוֹי וּוֵי, אִיךָ יְכוּלִים לְשַׁכַּב כְּשֵׁישׁ
כְּבָר בְּעוֹלָם אוֹרוֹת פְּלֵאוֹת כְּאֵלָה שֶׁלֹּא הִיָּה מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם, עוֹד לֹא
נִתְגַּלָּה, רַק רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ גֹּלָה טֶפֶח מִן הַיָּם. עֲכָשׁוּ רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ כְּבָר יִשְׁנוּ
בְּעוֹלָם, יִשְׁנוּ כְּבָר בְּעוֹלָם דְּבַר נִפְלָא מְאֹד. כָּל הַכֶּסֶף וְכָל הַתְּאוּת וְכָל
הַגְּאֻוָּה לֹא שׁוּה כְּלוּם. עֲכָשׁוּ יֵשׁ כְּבָר הַגְּאֻוָּה, יִשְׁנוּ הִלְקוּטֵי מוֹהַר"ן
וְלְקוּטֵי תִפְלוֹת, 'לְקוּטֵי הַלְּכוֹת', וְעוֹד, הוּא.. מָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ. צְרִיכִים
לְהַתְּחַזֵּק, לְלַמֵּד דְּבָרוֹ וּלְקַיֵּם מָה שֶׁהוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ, מָה שֶׁהוּא מְגַלָּה
לָנוּ. צְרִיכִים אֲנַחְנוּ לַעֲמֹל וּלְהַתְּיַגַע וּלְהַכְּנִיֵס אֶת זֶה בְּזַכְרוֹן שֶׁהָעוֹלָם הִיָּה
לֹא כְּלוּם, הַעֲקָר הוּא הָעוֹלָם הַבֹּא.

אוֹי, הָעוֹלָם אוֹמְרִים: "מָה, הָעוֹלָם הִיָּה לֹא כְּלוּם?" כֵּן, צְרִיכִים לְזַכֵּר וְלֹא
לִישׁוֹן, לְאָכַל קֶצֶת רַק בְּשִׁבְלֵ שְׂיִהִיָּה לִי פֶּחַ לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם, לְדַבֵּר תּוֹרָה
וּתְּפִלָּה. כְּשִׂאוֹכְלִים, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּרָכָה, וְכֵן עוֹד וְעוֹד וְעוֹד, הַתּוֹרָה

מלמדת אותנו איך להיות יהודים, לא גויים. הגויים לא מאמינים בתורה ואין להם תורה, אין להם פלוגים.

מי שעוזב לגמרי את התורה והתפלה אין לו חיים כלל, העולם עובר וישנים כל השנים כל החיים ולא יודעים מה זה חיים, מה זה תורה. צריכים עצות וצריכים רבנו הקדוש, הוא מגלה לנו כל מיני חכמות וכל מיני עצות אמתיות איך לעבד השם, איך להיות. רבנו הקדוש כבר נמצא בעולם, הו... כשיש כבר 'לקוטי תפלות', 'לקוטי מוהר"ן', 'לקוטי הלכות'. נו, אנחנו צריכים תמיד ביום ובליילה לעבד השם. לידע איך להיות, מה יש לנו לעשות בזה העולם.

אָהָה! הַנְּגוֹן 'הָעוֹלָם הַזֶּה לֹא כְּלוּם' זֶה נִגּוֹן יָפֵה מְאֹד. בְּשִׁבִיל מָה הַחַיִּים, בְּשִׁבִיל מָה? בְּשִׁבִיל הַתְּאוּת, בְּשִׁבִיל שְׁנָה? לֹא, רַק לְהַכְנִיס אֹר הַשֵּׁם בְּלִבֵּנוּ, אִיךָ לְעַבֵּד הַשֵּׁם בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה. לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְבַקֵּשׁ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם רַחֵם עָלַי, אֲנִי לְמַדְתִּי כָּד וְכָד, זַכֵּנִי לְקַיִם מֵהַ שְׁלֵמַדְתִּי". זֶה הָעֵקֶר, לְקַיִם!

"רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם זַכֵּנוּ לְהַשְׁכִּיל, לְשַׁמֵּעַ, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד, לְשַׁמֵּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיִם אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה". אֲנַחְנוּ חַיִּים רַק לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יְתַבָּרֵךְ בְּתְפִלָּה לְקַיִם הַתּוֹרָה, לְקַיִם מֵהַ שְׁלֵמַדְתִּי לֹמְדִים. אָבֵל לֹא לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּשִׁבִילֵנוּ, רַק בְּשִׁבִיל כְּבוֹד וְשֵׁם וְכֹסֶף.

רַבֵּי יִשְׂרָאֵל נִשְׂאֵל, כְּשֶׁלּוֹמְדִים תּוֹרָה וּמְתַפְּלִים בֵּין אֲנָשִׁים, אִיךָ בּוֹרְחִים (מֵהַכְּבוֹד)

אִין זְמַן בְּשִׁבִיל כְּבוֹד, אִין זְמַן בְּשִׁבִיל תְּאוּת, אִין זְמַן. הָעֵקֶר רַק לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְקַיִם! בְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם, בְּשִׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ חַיִּים!

צְרִיכִים לֹא לִישׁוֹן וְלֹא לְחַשֵּׁב שׁוּם דְּבָר, שׁוּם דְּבָר, לֹא כֶסֶף וְלֹא כְּבוֹד וְלֹא... רַק הָעֵקֶר לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְקַיִם הַתּוֹרָה. בְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם וּבְשִׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ יְהוּדִים, מְקַבְּלֵי הַתּוֹרָה.

כָּל הָעוֹלָם לֹא רוֹצִים לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, רַק אֲנַחְנוּ, הַיְהוּדִים. אָבֵל מִי הֵם הַיְהוּדִים? לֹא אֵלוֹ שֵׁהֵם רוֹצִים כְּבוֹד וְכֹסֶף וְלִהְיוֹת מְפָרְסִים בְּעוֹלָם בְּרַעַשׁ גָּדוֹל, זֶה לֹא נִקְרָא חַיִּים, לֹא.

צְרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה וּלְקַיִם, 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', 'לְקוּטֵי עֲצוֹת', צְרִיכִים לְהַתְּעוֹרֵר וּלְהַכְנִיס בְּלֵב הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים. לְבַלּוֹת יְמֵינוּ וְזַמְנֵנוּ רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה. תּוֹרָה - לְלַמֵּד תּוֹרָה, וּתְפִלָּה לְקַיִם הַתּוֹרָה, זֶהוּ הַחַיִּים שְׁלֵנוּ! אִם לֹא, אִין חַיִּים כָּלֵל...

בשמחה תמיד

חסיד הגיע לרבי ישראל לאחר שקרא בספרי רבנו מגדל מעלת השמחה בעבודת השם. כי על-ידי שמחה וחדוה נמשכים כל הרפואות של כל מיני חלאים שבעולם, וכי שמחה היא עקר חיות האדם ועקר קדשת ישראל...

אוי יוי יוי, כמה אנחנו ישראל יש לנו בכל רגע ובכל עת תורה ומצוות. השם יתברך הכין לנו תורה ומצוות וחיים כאלה.. כסף כזה וחיים כזה - שמירת התורה והמצוות. בשביל מה אנחנו חיים פה, בשביל מה אנחנו פה? רק בשביל לקיים התורה והמצוות!

נשים, במה זוכנו, מה יש להם, איזה חיים יש להם לנשים? הם צריכים להוליד בנים ולגדל אותם וללמד לחנך אותם בתורה ומצוות. זה העבודה יש לנו בזה העולם. היה לנו אבותינו הקדושים, אברהם, יצחק, יעקב, הם נתנו לנו התורה הקדושה שכל דבור הוא כל חיותנו, מלמדים אותנו מה יש לנו לעשות בזה העולם, להביא ילדים ולחנך אותם כפתיב בתורה. להאמין בשם בתורה ובמצוות, להודיעם שיהיו בשמחה תמיד. יש לנו כבר עבודה, עבודה כזו...

(רבי ישראל נשאל איך אפשר להיות בשמחה תמיד)

באמונה, רק באמונה, זה העקר הכלי של השמחה, רק אמונה ותפלה. ברוך השם צריכים לשמח, צריכים להשתדל בכל הפח להיות בשמחה ולהודות להשם שהוא עושה עמנו חסדים כאלה, יש לנו חסדים ומתנות טובים כאלה שאין לשער ואיך להעריך, ברוך השם.

רבנו הקדוש הוא בן שמחה, הוא רק שמחה. רב שלמה וקסלר הוא איש קדוש, הוא אמר: "אנחנו אין לנו - אלא דברי בן שמחה!" בן שמחה זהו נחמן, רבי נחמן בן שמחה. אשרינו שזכינו להתקרב לרבנו, הוא השמחה, הוא כל חיותנו, כל שמחתנו, הוא הכל!

אוי, כמה שהוא רבנו הקדוש דבר בספריו הקדושים משמחה, בפרט משמחה בשבת קדש. רבנו הקדוש הוא אומר ששמחה זה רפואה לכל הגוף, שמחה. פתיב בספר 'לקוטי מוהר"ן': "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד!" לא רק להיות בשמחה - אלא תמיד, תמיד תהיה בשמחה, זה דבר טוב. שמחה כזו, חיים כזה אין בכל העולם, רק אצל רבנו - יש! אבל מחוץ לרבנו - אין בכל העולם!

רבנו הקדוש הכין רפואות לכל אחד, דבור אחד: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", בזה יש לנו כבר כל הרפואות שבעולם!

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא יַחֲדֵי שְׂאֵמֵר "מִצְוֵה גְדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד", מִצְוֵה
זֶה דָּבָר גְּדוֹל, מַה הַמִּצְוָה? "לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד". נוּ, נִרְאֶה מִי רוֹצֶה
מִצְוֵה גְדוּלָה? יֵשׁ לָנוּ הַמִּצְוָה פֶּה וּפֶה וּפֶה, בְּכָל מְקוֹם. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ נָתַן לָנוּ
מִצְוֵה כָּזֶה.. "מִצְוֵה גְדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד".

מַה זֶה שִׂמְחָה? שִׂמְחָה בְּשֵׁם! אֵין בְּעוֹלָם שִׂמְחָה - רַק הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
וְהַמִּצְוֹת! יֵשׁ לָנוּ תּוֹרָה וּמִצְוֹת - זֶה עֵקֶר הַחַיִּים, זֶה שִׂמְחָה. בְּלֹא זֶה אֵין
חַיִּים, אֵין שִׂמְחָה, אֵין כְּלוּם.

הַשִּׂמְחָה הִיא עֵקֶר חַיּוֹת הָאָדָם, הַשִּׂמְחָה! לְשִׂמַחַת, מַה יֵשׁ לְשִׂמַחַת? עִם
הַתּוֹרָה! הַתּוֹרָה זֶה עֵקֶר הַחַיִּים, זֶה עֵקֶר הַטּוֹב, עֵקֶר הָאוֹר, עֵקֶר הַשִּׂמְחָה.
בְּלֵי הַתּוֹרָה אֵין חַיִּים. אוֹי הַתּוֹרָה שֶׁל עִם הַיְהוּדִי, אוֹי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה...

נְסִים, נְסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה אֶתְנוּ וְהָאִיר בָּנוּ אוֹר הַשֵּׁם, אוֹר
הָאֱמֶת, אוֹר הָאֱמוּנָה. הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת זֶה כָּל הַחַיִּים שְׁלָנוּ, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם זֶה
יֵשׁ לָנוּ בַחֲנֻם כְּמַה שְׂרוּצִים. אֲשֶׁרִינוּ, זֶה כָּל שִׂמְחָתֵנוּ, זֶה כָּל חַיֵּינוּ - הַתּוֹרָה
וְהַמִּצְוֹת. אֲנַחְנוּ יְהוּדִים, עִם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, אֵין עוֹד חַיִּים מְלַבֵּד זֶה.
לְהֵאֱמִין בְּשֵׁם וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת, אִם לֹא זֶה - אֵין חַיִּים כָּלֵל, אֵין עוֹלָם,
אֵין אֶכֶל, אֵין כְּלוּם. אֲנַחְנוּ עִם אֶחָד בְּעוֹלָם!

הַתּוֹרָה הִיא חַיֵּינוּ, הִיא עֵקֶר הַחַיּוֹת שְׁלָנוּ, "כִּי הִיא חַיֵּיךָ וְאַרְךָ יָמֶיךָ".
אֲנַחְנוּ יֵשׁ לָנוּ עַל כָּל רָגַע עַל כָּל חַיֵּינוּ תּוֹרָה וּמִצְוֹת כְּאֵלוּ.. אָהָה! שִׁבְתָּ,
פְּסַח, חֲגִים, מִצּוֹת, סִכּוֹת, תְּפִלִּין, צִיצִית, מַה שֵׁיֵשׁ לָנוּ, בְּכָל חַיֵּינוּ בְּכָל רָגַע
מִצְוֵה, מִצְוֵה, מִצְוֵה...

הַשֵּׁם בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, אֲנַחְנוּ לֹא כְלוּם. הַשֵּׁם נָתַן לָנוּ בֵּית וְכָל מַה שֶׁאֲנַחְנוּ
צָרִיכִים. בְּשִׁבִיל מַה הַבְּתִים, בְּשִׁבִיל מַה הַכֶּסֶף? הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לָנוּ
מִתְּנוֹת טוֹבוֹת, חֲדָרִים לְעַבֵּד הַשֵּׁם, לְלַמֵּד וּלְקַיֵּם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת. אֲנַחְנוּ
עִם אֶחָד בְּעוֹלָם, עִם קְדוֹשׁ וְאַרְךָ יִשְׂרָאֵל הִיא אֶרֶץ אֶמֶת בְּכָל הָעוֹלָם, אֶרֶץ
הַקְּדֹשׁ, אֶרֶץ הַיְהוּדוֹת, בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ. הַגּוֹיִים - מַה יֵשׁ לָהֶם? אֵין לָהֶם חַיִּים
כָּלֵל!

אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהַתְגַּדֵּל עַל כָּל הַגּוֹיִים, עַל כָּל הָעוֹלָם. אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לְקַבֵּל
הַמִּצְוֹת, הַשִּׁבְתָּ, הַחֲגִים, הַתּוֹרָה, מַה שְׂאֵין בְּעוֹלָם טוֹב כָּזֶה כְּמוֹ הַתּוֹרָה.
כָּל מִצְוֵה הִיא רְכוּשׁ שְׂאֵין בְּעוֹלָם, כָּל מִצְוֵה. יֵשׁ עֲשִׂירוֹת יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה?!
אֲנַחְנוּ עֲשִׂירִים יוֹתֵר מִכָּל הַגּוֹיִים, יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם. מִצְוֵה אַחַת שְׁוֶה יוֹתֵר
מִכָּל הָעוֹלָם. מַה יֵשׁ לָהֶם?

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב אוֹתָנוּ, הוּא נוֹתֵן לָנוּ מִתְּנוֹת כְּאֵלֶּה שְׂשׂוּיִם כָּל הָעוֹלָם,
אֲנַחְנוּ הַיְהוּדִים מְצַחֲקִים מִכָּל הָעוֹלָם, שׂוֹם גּוֹי אֵין לָהֶם כְּלוּם, אֵין לָהֶם
חַיִּים כְּלוּם, וְאֲנַחְנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ מִצְוֵה עַל כָּל רָגַע, רַק "מִצְוֵה גְדוּלָה
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד", מַהִי הַשִּׂמְחָה? שְׂלֹא עֲשִׂנִי גּוֹי. כֵּן, יְכוּלִים לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, שְׂלֹא עֲשִׂנִי גּוֹי - זֶה שִׂמְחָה תָּמִיד. יֵשׁ חַיִּים יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה,

"שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", "שְׁנַתֵּן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ". יְהִי שְׂמִיחָה לְמַעַלְהָ מְשַׁכְּלָנוּ,
יְהִי שְׂמִיחָה כְּזֶה...

נו, תִּתְחַזֵּק, תִּתְחַזֵּק תְּמִיד בְּשְׂמִיחָה, "מִצְנָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשְׂמִיחָה תְּמִיד!"

אֲשֶׁרֵינוּ שְׂאֲנַחְנוּ יְהוּדִים, שְׂאֲנַחְנוּ מְאֻמִּינִים בַּתּוֹרָה וּבְצַדִּיקִים. אֲשֶׁרֵינוּ,
אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חִלְקֵנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, הַשֵּׁם בְּרָא אוֹתָנוּ וְנָתַן לָנוּ לְעַם
יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה, אֲהֵה!

מִי יָכוֹל לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר גְּבוּרָה כְּזוֹ, כָּל הָעוֹלָם לֹא רָצוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, לֹא
הָיָה - רַק עִם אֶחָד בְּעוֹלָם, רַק עִם קְדוֹשׁ, רַק עִם יִשְׂרָאֵל, הֵם זָכוּ לְקַבֵּל
הַתּוֹרָה. אֲנַחְנוּ עִם יְהוּדִי, עִם הַשֵּׁם, עִם קְדוֹשׁ, עִם הַתּוֹרָה, אֲנַחְנוּ גְבוּרִים
כְּאֵלֶּה.. שְׂאֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה!

כָּל הָעַמִּים, כָּל הָעוֹלָם אֵינָם יְכוּלִים לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, שׁוּם עִם לֹא רָצָה לְקַבֵּל
אֶת הַתּוֹרָה, מְכַל הָעַמִּים - רַק אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, רַק עִם
יִשְׂרָאֵל, רַק עִם הַגְּבוּרִים. עֵקֶר הַגְּבוּרָה הוּא הַשְּׁכָל, הַחֲכָמָה. עֵקֶר הַחַיִּים
זֶה הַחֲכָמָה, "הַחֲכָמָה תִּחְיֶה אֶת בְּעָלֶיהָ".

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה לְדַעַת אֵיךְ לְחַיּוֹת וּמֵה יֵשׁ לָנוּ לַעֲשׂוֹת בְּזֶה
הָעוֹלָם. הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ, יֵשׁ דְּבָרִים שְׂצָרִיכִים לְדַעַת, מֵה אֲסוּר וּמֵה
מִתֵּר, אֵיךְ לְחַיּוֹת, מֵה לֶאֱכֹל. לֹא כְמוֹ הַגּוֹיִים, אֵין לָהֶם כְּלוּם, לֹא תּוֹרָה
וְלֹא מִצְוֹת וְלֹא חַיִּים וְלֹא כְלוּם. הַגּוֹי הוּא כָּל הַיּוֹם לֹא לּוֹמֵד וְאֵין לוֹ זְמַן,
הוּא צָרִיךְ לְעַבֵּד וּלְאָכֵל. הוּא אוֹכֵל תְּבֹן וְטוֹב לוֹ, אֵין לוֹ שׁוּם דְּאָגָה שׁוּם
עֲבוּדָה, הוּא תְּמִיד רַק עוֹמֵד וְאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה וּמוֹצִיא, לֹא יוֹתֵר. זֶהוּ, חֲמוּר,
זֶה הָעֲבוּדָה שְׁלוֹ. וְזֶה כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַגּוֹיִים לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, רַק לְתַת לוֹ
לְאָכֵל וְלְשׁוֹת בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, זֶהוּ הַכֹּל. בְּשִׁבִיל מֵה הוּא אוֹכֵל, בְּשִׁבִיל מֵה
הוּא חַי, בְּשִׁבִיל מֵה בָּא לְעוֹלָם? הוּא לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם. בְּלִי תּוֹרָה אֵין לוֹ שׁוּם
חַיּוֹת, לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם. כִּכָּה הַחַיִּים שֶׁל הַגּוֹיִים.

אֲנַחְנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מְבָרְכִים אֶת הַשֵּׁם וְאוֹמְרִים לוֹ: "בְּרוּךְ
אַתָּה הַשֵּׁם אֱלֹהֵינוּ מִלְּךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", שְׁלֵא עֲשֵׂנִי חֲמוּר. מֵה זֶה
גוֹי? חֲמוּר! אִם הָיִינוּ גוֹי לֹא הָיָה לָנוּ שׁוּם חַיּוֹת, שׁוּם דְּבָר, הוּא כְמוֹ חֲמוּר.

יֵשׁ דְּבָר יוֹתֵר טוֹב מִהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת? בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ יְהוּדִים עִם
הַתּוֹרָה, אֲנַחְנוּ בְּנֵי-אָדָם, אֲבָל כָּל הַגּוֹיִים - חֲמוּרִים! אֵין לָהֶם שׁוּם דְּבָר,
שׁוּם תּוֹרָה, שׁוּם מִצְוֹת, רַק חֲמוּרִים...

אֲנַחְנוּ יֵשׁ לָנוּ הַתּוֹרָה, זֶה עֵקֶר הַחַיִּים, עֵקֶר הַשְּׂמִיחָה. אֲנַחְנוּ צָרִיכִים
לְהִתְגַּבֵּר בְּכָל הַכּחוֹת לְשִׁמּוֹר הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת וּלְהֶאֱמִין בַּשֵּׁם וּבַתּוֹרָה.

אֲנַחְנוּ תְּמִיד מְדַבְּרִים עִם הַשֵּׁם, אַתָּה רוֹצֵה לְאָכֵל? לֹא, אֲסוּר לְאָכֵל, חֲכָה
קִצָּת, לֹא כְמוֹ הַגּוֹי. קִדְּם צָרִיכִים מֵיָם, נְטִילַת יָדַיִם.

נו, אִפְשָׁר כָּבֵד לְאָכֵל? לֹא, עוֹד לֹא, קֹדֶם צְרִיכִים לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם, צְרִיכִים לְבָרֵךְ: "בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם אֱלֹהֵינוּ מִלְּפָנֶיךָ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ", אִי אִפְשָׁר לְאָכֵל בְּלִי זֶה. אִם אוֹכְלִים עִם בְּרָכָה וְנִטִּילַת יָדַיִם כְּמוֹ שֶׁהַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ - טוֹב, וְאִם לֹא - יֵלֵךְ, יֵלֵךְ!

אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים בְּרָכָה - זֶה אֱלֻקוֹת, עוֹשִׂים בְּרָכָה שֶׁהוּא בְּרָא אֶת הַדָּבָר הַזֶּה. הַגּוֹיִים לֹא יוֹדְעִים מַה זֶה, אֲבָל אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים תָּמִיד עִם הַשֵּׁם, כְּשֶׁאוֹכְלִים - מְדַבְּרִים עִם הַשֵּׁם, "בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם" שֶׁנִּתְּתָ לָנוּ עֲנָבִים, שֶׁנִּתְּתָ לָנוּ מִתְּנוּת כְּאֵלֶּה, לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם תָּמִיד. הַשֵּׁם נָתַן לָנוּ עֲנָבִים וְכָל הַפְּרוֹת, בְּשֶׁבִיל מַה? בְּשֶׁבִיל לְאָכֵל שֶׁיְהִיָּה לָנוּ כֹּחַ לְעַבֵּד הַשֵּׁם. וְגַם-כֵּן יֵשׁ בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה, יֵשׁ לָנוּ תָּמִיד מַה לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם, תָּמִיד. הַשֵּׁם פָּה מְדַבֵּר אֵתָנוּ וְשׁוֹמֵעַ אוֹתָנוּ. הַשֵּׁם נָתַן לָנוּ הַתּוֹרָה, נָתַן לָנוּ זֶה, נָתַן לָנוּ זֶה. הוּא נוֹתֵן לָנוּ וְנִתֵּן לָנוּ וְאוֹהֵב אוֹתָנוּ שֶׁאֲנַחְנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם בְּגִי-אָדָם, לֹא חֲמוּרִים...

בְּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ בְּמַה לְשִׂמְחָה, בְּמַה לְחַיּוֹת, תּוֹרָה קֹדֶשׁה כְּזֶה וְכָל מִצְוֹת הַשֵּׁם, זֶה חַיִּים אֲמִתִּיִּים, נִצְחִיִּים!

אָהָה! חַיִּים שְׁלָנוּ, יֵשׁ לָנוּ תּוֹרָה וּמִצְוֹת עַל כָּל רִגַע, עַל כָּל חַיִּים שְׁלָנוּ. תָּמִיד אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים עִם הַשֵּׁם, מְתַעוֹרְרִים מִן הַשָּׁנָה, פּוֹתְחִים עֵינֵינוּ - תִּכְף מְדַבְּרִים עִם הַשֵּׁם: "מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ חַי וְקַיִם שֶׁהַחֲזַרְתָּ בִּי נִשְׁמַתִּי בְּחִמְלָה רַבָּה אֲמוֹנָתְךָ".

נו, אֲנַחְנוּ תָּמִיד מוֹכְנִים לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם, תָּמִיד, "בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם שֶׁהַחֲנוּ וְקִיָּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנוֹ הַזֶּה", שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹכְלִים מִצְוֹת, שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹכְלִים בְּסִכּוֹת. מִתְּפַלְלִים תָּמִיד וּמְדַבְּרִים עִם הַשֵּׁם, תָּמִיד אֲנַחְנוּ מְחַבְּרִים מְקַשְּׂרִים בְּהַשְׂרֵשׁ - בְּהַבּוֹרָא וְתִבְרָךְ, שֶׁהוּא בָּחַר בָּנוּ, הוּא בְּרָא אוֹתָנוּ. יֵשׁ לָנוּ טְלָפוֹן בְּחִנָּם לְטַלְפוֹן לַשֵּׁם וְתִבְרָךְ וְתָמִיד אֲנַחְנוּ אֵין לָנוּ שׁוֹם עֲבוֹדָה, רַק לְלַמֵּד הַתּוֹרָה וּלְקַיֵּם הַתּוֹרָה.

כָּל מִצְוָה וְכָל דְּבוּר זֶה עוֹמֵד וְקַיִם לְנִצְחָה!

כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים כָּאֵן וְשׁוֹמְעִים בְּאִמְרִיקָה, כְּכֹה אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים עִם הַשֵּׁם, מְדַבְּרִים מִפֶּה וְשׁוֹמְעִים מִן הַשָּׁמַיִם כָּל דְּבוּר וְכָל מִחְשְׁבָה. יֵשׁ לָנוּ טְלָפוֹן - תּוֹרָה וּמִצְוֹת, צְרִיכִים טְלָפוֹן לְדַעַת אֵיךְ לְהִנִּיחַ תְּפִלִּין, אֵיךְ לְעֲשׂוֹת צִיצִית, אֵיךְ לְשַׁמֵּר הַשִּׁבּוֹת, מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ עַל כָּל רִגַע אֵיזָה עֲבוֹדָה יֵשׁ לָנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵיךְ לְקַיֵּם הַמִּצְוֹת. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְדַבֵּר: "בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם..." אֲנַחְנוּ מְקַשְּׂרִים בְּהַשְׂמִים לְהַשֵּׁם וְתִבְרָךְ, לְתוֹרָה וְלַמִּצְוֹת. תָּמִיד מְדַבְּרִים אֵתוֹ, בִּיּוֹם וּבְלַיְלָה, תָּמִיד מְדַבְּרִים אֵתוֹ בְּחִנָּם. טְלָפוֹן, טְלָפוֹן...

אֲנַחְנוּ תָּמִיד עוֹסְקִים לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם וְתִבְרָךְ בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת, כְּשֶׁאוֹמְרִים תּוֹרָה - כָּל תִּיבָה, כָּל דְּבוּר, כָּל אוֹת, הוּא חַיִּים כְּזֶה וְשִׂמְחָה כְּזֶה שְׂאֵין

בְּעוֹלָם. יֵשׁ בְּבֵית אַרְוֹן עִם סִפְרִים, לְמוֹדִים אִיךָ לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם, אִיךָ שְׂנֵאָמִין. מְדַבְּרִים אִתּוֹ בְּפֶה כְּמוֹ עִם חֵבֵר, אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים אִתּוֹ וְשִׂמְחִים עִמוֹ שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָנוּ וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, "בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם שֶׁלֹּא עָשִׂי גוֹי, בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם אֱלֹקֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם נוֹתֵן הַתּוֹרָה", לְמִי? לָעַם יִשְׂרָאֵל, עִם הַיְהוּדִי. זֶה מִתְּנָה טוֹבָה מֶה שְׂאִין בְּעוֹלָם! הַגּוֹיִים אִין לָהֶם תּוֹרָה, אִין לָהֶם מִצְוָה, אִין לָהֶם כָּלוּם. רַק אֲנַחְנוּ - עִם יִשְׂרָאֵל, עִם הַתּוֹרָה!

הוּא.. כְּמָה דְבָרִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָשָׂה אֵתִי חֲסִדִים טוֹבִים, נוֹלַדְתִּי בְּבֵית יְהוּדִי שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת. הֵיילֵד הוּא רַק נוֹלַד - תִּכְרָף נוֹטְלִים לוֹ יָדִים. הוּא יְהוּדִי, הַשֵּׁם הוּא אָמַר לְטַל יָדִים, "בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדִים".

תְּמִיד מְדַבְּרִים עִם הַשֵּׁם, זֶה כָּל חַיּוֹתָנוּ!

"בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם אֱלֹקֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי כָּל צְרָכָי", "בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם אֱלֹקֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוֹרָה", מֶה זֶה גִּבּוֹרָה? הַתּוֹרָה זֶה גִּבּוֹרָה, צָרִיךְ לִהְיוֹת גִּבּוֹר לְקִיַּם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת. "יָמֵי חַיֵּינוּ שְׂבַעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרוֹת שְׂמוֹנִים שָׁנָה", אֲנִי בְרוּךְ הַשֵּׁם לְמַעַלְהָ מִמָּאָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי חַי בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, "מִצְוָה גְדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד", יֵשׁ לָנוּ עֲבוֹדָה תְּמִיד בְּכָל רִגַע...

רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׁאַל אִם הַכּוֹנֵה בְּ"מִצְוָה גְדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד" גַּם לְגַבִּי תִשְׁעָה בְּאֵב)

כֵּן, תְּמִיד זֶה גַּם בְּתִשְׁעָה בְּאֵב, יֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה.. יִהְיֶה שְׂמִיחַ כָּל-כָּף כְּשֶׁתִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית, הוּא.. יִהְיֶה שְׂמִיחָה גְדוֹלָה בְּכָל הָעוֹלָם. רַק הַגּוֹיִים לֹא יִדְעוּ מֶה זֶה שְׂמִיחָה.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ יְהוּדִים, עִם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת. בְּקִרְוֹב יָבוֹא מְשִׁיחַ וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה עוֹלָם חֲדָשׁ. כָּל יִשְׂרָאֵל, כָּל הַיְהוּדִים יִרְצוּ רַק לְעַבֵּד הַשֵּׁם, לְלַמֵּד תּוֹרָה וְלִשְׁמֹר הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת...

אמונה ובטחון

רַבִּי יִשְׂרָאֵל וְהַחֲסִידִים בְּנִסְיָה מְצִיּוֹנוֹ שֶׁל הַתְּנַא הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מְאִיר בְּעַל-הַנֵּס שֶׁבְּטַבְּרִיָּה, הַמְּקוֹם בּוֹ נִמְצָא הַפֶּתֶק הַקְּדוֹשׁ, לְכַתֵּל הַמַּעֲרָבִי שֶׁבִירוּשָׁלַיִם...

אחרי הכל, שכלם רדפו אותי וסבלתי מה שסבלתי, בזיונות כאלה ושפלות כזה, ממש נסים איך הייתי מחזיק מעמד. ומצד השני כל העיר חשבו שישאל בער הוא ענין פלא, כן.

אני רקדתי בחתונה והאנשים נשארו בלי ידיים ובלי רגלים, כלם היו מסתכלים עלי מכל עבר, כל הגדולים וכל העיר. הם ראו רקודים כאלה.. אז הם נתפעלו מאד. ואני הייתי סובל צער ממה שמחזיקים אותי שאני צדיק - יותר מכל הבזיונות.

על-כל-פנים נעשה מנהג כזה בכל העיר שכל מי שהיה עושה איזה שמחה, חתונה, כל חתן וכלה הזמינו אותי. החתן והכלה והמשפחה בקשו אותי שאני אבוא על החתונה כי הם הרגישו שזה יהיה שמחה גדולה בשבילם, אז הם באו לביתי ובקשו רחמים שאבוא על החתונה לשמח, שהיה שמחה בחתונה. והיה לי צער גדול מזה...

הבזיונות - זה טוב, אבל זה אני לא רוצה, אני לא רוצה להיות מפרסם, לא. על-כל-פנים הדבר הזה היה מתגבר מיום ליום ונעשה יותר ויותר מפרסם בעיר והיה לי צער גדול מזה יותר מכל הבזיונות, "מה רוצים ממני!"

נו, היה לי התבודדות, ראיתי איפה אני נמצא, "איך יוצאים מזה? מה, מה לעשות? זה אסון כזה, מה לעשות?"

הכלל, נכנס בלבי מחשבה, "אין לה שום עצה, רק עצה אחת - לא להיות חסיד בעיר קטנה!"

אוי איזה צרות היה לי מהפרסום והכבוד, אני לא רוצה להיות חסיד בעיר קטנה, אני צריך לעבר לעיר גדולה, לירושלים, שם אני אין לי שום ערך עם הרקודים ועם התהלים והכל. רבנו הקדוש אמר: "חסיד בעיר קטנה יש לו פרסום, יש לו כבוד..", אז יש לי עצה, לצאת מעיר הקטנה לעיר גדולה, לירושלים. ירושלים זה עיר גדולה, אני יכול לרקד ולהיות משגע כל היום וכל הלילה ואף אחד לא ידע. אז המקום שלי בירושלים!

טוב, באה לי המחשבה עוד פעם ועוד פעם, לבסוף החלטתי לצאת מטבריה לירושלים. החלטתי: "רק ירושלים!"

נו, זה היה בלבי, אז אמרתי: "מה לעשות, איך להגיד לאשה?" אז החלטתי להגיד בבית לאשה שאני רוצה לעבר מטבריה לירושלים, ואשתי היא ידעה שאפלו בשיבה אני לא שומר את הזמן ואני תמיד בנסיעות למירון וברחמים נותנים לי שתי לירות לחדש מצד רחמנות, ואם אני אעלה לירושלים אז לא יהיה לי גם את השתי לירות, אז היא אמרה לי: "אני אמות ואני לא אלך מטבריה!" כי היא ראתה שמחזיקים ממני ונותנים לי כבוד. אז אמרתי לה עוד פעם ועוד פעם, "אני החלטתי, אני מכרח לצאת מטבריה לירושלים!"

נו, עד שהשם יתברך רחם עלי והיא הבינה שאני עקשן כזה שאין שום תרופה, היא מכרחה ללכת לירושלים. אז הלכנו לירושלים, מכרנו את מה שהיה לנו והלכתי לירושלים.

ואני גם-כן חשבתי: "לירושלים אני הולך למקום מדבר, אין לי חתיכת לחם. ככה אני נמצא בישיבה בטבריה ויש לי שתי לירות בחדש, אבל בירושלים גם השתי לירות לחדש לא יהיה לי. מה יהיה מזה?"

על-כל-פנים התגברתי ויצאתי עם האשה ועם הבן נחמן, ואנחנו הלכנו לירושלים. היה כבר אוטו, זה היה בזמן האנגלים...

ובירושלים אני באתי לרב שלמה וקסלר החבר שלי, הוא ראה אותי, הוא ברוך אותי ואמר לי: "ברוך השם שזכית לבוא לירושלים, תזהר שיהיה לך אמונה ובטחון לא לעזב את ירושלים. אמונה ובטחון!"

טוב, רב שלמה אמר לי שיהיה לי אמונה ובטחון, אבל כסף ודולארים הוא לא נתן לי, הוא אמר לי: "טוב עשית, אמונה ובטחון", ואני לא היה לי בטחון...

אני רציתי לגור על-יד בית-הכנסת ברסלב ברחוב חברון בעיר העתיקה, ליד בית-המקדש, אז היה מערות ויפי כזה.. מי יכול לשער מה שהיה!

על-כל-פנים השם יתברך הזמין לי חדר אצל אחד בחצר ליד בית-הכנסת בשכירות, אני שלמתי לו אבל לא היה לי מה לאכל, אז אמרו לי שיש בית-התבשיל של אחד שלא היה לו בנים והוא נתן כסף על המטבח לחלק אכל לעניים, לחם ותבשיל, לא של בשר אבל תבשיל.

נו, לא היה לי מה לאכל, אז אני הלכתי לבית-התבשיל, אבל יש תור, אני לא מיחד. הלכתי ועמדתי בתור ובאים נשים ומתקוטטים: "קדם אני, קדם אני..."

ואני באתי ואני עמדתי בין נשים וראיתי את מלאך המות, אמרתי: "רבוננו של עולם מה עשיתי, באתי לירושלים לעמד בין נשים?"

על-כל-פנים אמרתי: "מה עושים, אני מכרח לעמד בתור בין נשים, מה לעשות? אי אפשר לי להיות ככה!"

אז השם יתברך רחם עלי והיה איש זקן אחד שהוא היה שכן על-ידי מהחצר השניה, הוא היה עני והוא הלך בכל יום לקחת את הלחם והתבשיל, אז פתאום הוא אמר לי: "למה לך ללכת ולעמד בתור? אני אביא תבשיל בשבילי, אז אתה תתן לי כלי ואני אביא את הלחם עם הכלי של התבשיל גם בשבילך בכל יום ויום".

הוי, שמעתי את זה.. השם יתברך רחם עלי, אני פטרתי את התור.

והוא הָיָה אִישׁ תָּמִים וְהוּא אָהַב אוֹתִי, בִּרְךָ אוֹתִי, וְהוּא הָיָה לוֹ חַיִּים טובִים מְזֶה הַמְצָנָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, הוּא הָיָה שְׂמֵחַ מְאֹד בְּזֶה שֶׁהוּא מְבִיא לִי אֶת הַלֶּחֶם וְהַתְּבֻשִׁיל וְאֲנִי רְאִיתִי בְּזֶה חֹסֵד עֲלִיוֹן, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הַבָּאֵתִי לֶחֶם לְבֵית וּפְטַרְתִּי אֶת הַתּוֹר..."

זֶה מַעֲשֵׂה נוֹרָא, כִּכָּה עֶבֶר שְׁתֵּי שָׁנִים וְחֻצִי. אֲבָל סִבְלָנוּ, סִבְלָנוּ מְאֹד, אֲזִי הָיָה לִי מַחְשָׁבוֹת, "אוּלַי אֲנִי אֶחָזֵר לְטַבְרָיָה? אֲפֹלוּ הָאִישׁ הַזֶּה מְבִיא לִי אֶת הַלֶּחֶם, אֲבָל גַּם-כֵּן גֵּרוֹת שֶׁל שְׁבֵת צְרִיכִים, וְגַם-כֵּן חֲלָב..", כִּכָּה בְּטַבְרָיָה הָיָה כָּל הָעֵל עַל הָאִשָּׁה, אֲנִי הָיָה לִי שְׁתֵּי לִירוֹת לְחֹדֶשׁ וּבְזֶה פְטַרְתִּי הַכֹּל. וְהַשְׁתֵּי לִירוֹת גַּם-כֵּן לֹא בָאוּ בְּקַל, כִּי אֲנִי נִסְעֵתִי נִסְיָעוֹת לִירוּשָׁלַיִם, לְמִירוֹן, אֲזִי אָמְרוּ: "אֵיזָה בֶן-יִשְׁיָבָה זֶה? הוּא עוֹשֶׂה תַעֲנִיּוֹת, עוֹשֶׂה מְצָנָה, הוּא אִישׁ כָּשֶׁר אֲבָל הוּא לֹא בֶן-יִשְׁיָבָה, לֹא מְגִיעַ לוֹ כֶּסֶף".

אֲנִי בָּאֵתִי לְקַחַת אֶת הַשְׁתֵּי לִירוֹת, אֲזִי הִגַּבְאִי שֶׁל הַיִּשְׁיָבָה וְאָמַר לִי: "אֵתָּה הַחֹדֶשׁ הַזֶּה הֵייתָ שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּיִשְׁיָבָה, עִם אֵיזָה פָּנִים אֵתָּה בָּא לְקַבֵּל כֶּסֶף!"

אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן בִּירוּשָׁלַיִם הִתְחִיל מַחְשָׁבָתִי: "אוּלַי נֶחְזֵר לְטַבְרָיָה? בִּירוּשָׁלַיִם כָּל הָעֵל עָלַי, וְשָׁמָּה בְּטַבְרָיָה אֲנִי יֹשֵׁב לִי שְׁתֵּי לִירוֹת לְחֹדֶשׁ", אֲמַרְתִּי: "לְחֹזֵר לְטַבְרָיָה!"

וְסַפְרְתִּי לְרַב שְׁלֹמֹה: "אֲנִי לֹא יָכוֹל לְסַבֵּל, אֲנִי הִחַלְטֵתִי לְחֹזֵר לְטַבְרָיָה".

אֲזִי אָמַר לִי רַב שְׁלֹמֹה: "לֹא! יִהְיֶה לָךְ אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן וְלֹא לַעֲזֹב אֶת יְרוּשָׁלַיִם!"

הוּא אָמַר לִי בְּתַקוּף, אֲבָל אֲנִי הֵייתִי 'חֲכָם' עִם חֲכָמוֹת וְחֻשְׁבָּתִי שָׂרַב שְׁלֹמֹה לֹא כְלוּם, הוּא אוֹמֵר לְהִשָּׁאֵר בִּירוּשָׁלַיִם - אֲבָל הוּא אֵין לוֹ דוֹלָאָרִים, הוּא לֹא נוֹתֵן לִי כְלוּם. אֲזִי לֹא שְׂמַעְתִּי לְרַב שְׁלֹמֹה וְהִלְכֵתִי לְטַבְרָיָה.

בְּתַחֲלָה הִלְכֵתִי בְּעֶצְמִי לְטַבְרָיָה לְבַדֶּק אִם יִהְיוּ מְשַׁלְּמִים לִי, אוּלַי אֵין מְקוֹם בְּיִשְׁיָבָה. אַחֲרֵי-כֵן נִסְעֵתִי עִם כָּל הַמְשַׁפָּחָה. עַל-כֵּל-פָּנִים הָיָה נִסִּים שֶׁהֵם הִחְזִירוּ אוֹתִי בְּשְׁתֵּי לִירוֹת, אוּלַי שְׁתֵּי לִירוֹת וְחֻצִי כָּבֵר, אֲבָל הֵם הִסְכִּימוּ שָׂאֲנִי אֶחָזֵר...

אֲנִי קָדַם הִלְכֵתִי לְבַדִּי וְאִשְׁתִּי נִשְׁאַרָה עִם נַחְמוֹ, וּבְזָמַן שָׂאֲנִי הִלְכֵתִי לְטַבְרָיָה אִשְׁתִּי וְנַחְמוֹ קִבְּלוּ דִלְקַת רִיאוֹת כְּזֶה שֶׁאֶחָד מֵאֶלֶף אֶפְשָׁר לְצַאת מְזֶה. וְהָיָה רוֹפֵא דוֹקְטוֹר גְּדוֹל וּפְרוֹפֶסוֹר זָקֵן, הוּא הָיָה מְקַבֵּל בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁהוּא מְלֶאֶד, שֶׁהוּא לֹא רוֹפֵא - רַק מְלֶאֶד, הוּא הָיָה 'מְחִיָּה מֵתִים'. וְהָיָה רוֹקַח בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁהוּא הָיָה נִשְׁמָה גְדוֹלָה, הָיָה לוֹ רַחֲמָנוּת עַל חוֹלִים, וְאִשְׁתִּי בְּכַתֵּה לְפָנָיו: "בְּעַלִּי הִלְךְ לְטַבְרָיָה וְהִיָּלַד הוּא חוֹלָה כְּזֶה.."

אז הרוקח הלך והביא את המלאך הזה להבן שלי, וברוך השם הבן יצא מהמחלה. אבל המחלה הייתה חזקה כל-כך שהבן שלי סובל כל ימי חיינו מהנשימה, בן.

ואני חזרתי מטבריה לירושלים לקבל את האשה והילד, ואשתי ספרה לי: "אתה יודע מה זה היה עם נחמן, הוא כבר היה מת!"

טוב, אני חזרתי לטבריה וראיתי שהדבורים שלו, של רב שלמה, שהוא לא נתן לי דולארים, רק נתן לי אמונה ובטחון - זה אני הייתי 'חכם' ואני לא קבלתי את זה, וקבלתי צרות כאלה מהבנים...

אוי, הלואי הייתי שומע לרב שלמה. אם הייתי גר בירושלים הייתי לאט לאט עובר לדירה יותר גדולה והילדים היו מתחננים והיו לומדים בשיבות, אבל אבדתי הכל. ראיתי שאני לא עשיתי טוב, רב שלמה הוא צעק והוא רעד ואמר לי: "אתה תתן את הדין, יהיה לך חרטה על זה כל ימי חייך! רק אמונה ובטחון ורק ירושלים! אל תצא מירושלים לטבריה. רק אמונה ובטחון!"

עד היום אני מתחרט, אני מתחרט על רב שלמה, אני בטלתי אותו, הייתי חזק בהחלטה שלי ואמרתי: "אני רוצה שהעל יהיה על האשה, לא עלי. רב שלמה הוא לא נותן לי כסף, הוא נותן לי אמונה ובטחון". ורב שלמה הוא רעד וצעק עלי בצעקות כאלה.. בכעס, בקפדה: "רק ירושלים! רק ירושלים!"

אמרתי: "מה, הוא נותן לי דולארים? הוא נותן לי כסף? הוא אומר לי רק אמונה ובטחון", אז לא שמעתי לו והלכתי לטבריה, ועבר עלי מה שעבר בענן הילדים...

נו, ספרתי לכם מעשיה יפה, אני לא ספרתי הכל...

נו, אם הייתי בירושלים מי יודע אם הייתם פאן היום, מי יודע אם היינו עכשו בבני-ברק! אני עזבתי את הילדים.. אז יש לי ילדים אחרים!

והפתק.. הפתק היה אחרי שחזרתי מירושלים, אז עוד לא היה הפתק. הפתק היה אחרי שחזרתי מירושלים לטבריה...

רבי ישראל וחסידיו בהלולת התנא האלקי רבי שמעון בר-יוחאי,
שנערכת בכל שנה בל"ג בעומר במירון...

רבי ישראל קרדונר הוא היה גר בחברון. הוא השאיר את האשה
והילדים, ופתאום הוא בא מחברון לטבריה ומצא את ישראל בער אודסר
בטבריה ונעשה רעש גדול בכל העולם, נעשה אש גדול עד השמים,
"ישראל בער נעשה ברסלב! ורבי ישראל קרדונר הוא סכנה! הו... כבר
שנים, רבי ישראל קרדונר וישראל בער, זה סכנה גדולה לכל העולם!"
נפל עליהם פחד, על כל המתנגדים הגדולים והמפרסמים. היינו שנים נגד
כל הרבנים, נגד כל הגדולים, היינו שנים, אני ורבי ישראל קרדונר!

נעשה חברותא, שני ברסלבים, לא היה בכל ארץ ישראל. וכל העולם היה
מתנגדים על ברסלב, כל העולם, ואנחנו היינו רק שנים נגד כל העולם!
וכבר נעשה קשר חזק בינינו ונעשה מזה פלאות כאלה...

היינו כמה שנים ביחד במירון רק אני ורבי ישראל. אז לא באו למירון כי
לא היה כסף והיה רעב. היה לנו מפתח של רבי שמעון ואני ורבי ישראל
היינו כמה שנים במירון...

גם רבנו הקדוש היה במירון. רבנו הקדוש אמר: "אם הייתי בזמן רבי
שמעון, גם-כן הייתי חדוש!"

רבנו הקדוש גלה סוד, סוד גדול, זה נח, עכשו יש נח נחמ נחמן מאומן.
והוא גלה הסוד של רבי שמעון בר-יוחאי, הוא אמר תורה: "רבי שמעון
הוא עיר וקדיש מן שמיא נחית, ראשי תבות 'שמעון', ועכשו יש 'נחל
נובע מקור חכמה' - ראשי תיבות 'נחמן', רבי שמעון מקבל ממני!"

רבנו הקדוש גלה שהוא מרמז בזה הפסוק בתנ"ך: "נחל נובע מקור
חכמה", הוא נובע ונובע ונובע.. מקור חכמה, וחכמה כזה שלא היה עדיו
בעולם! כלם לא ידעו כלל אפלו מה זה הפרוש הזה. עכשו נתגלה בעולם
שיש רבנו הקדוש, לא ראינו לא שמענו שום צדיק שיגיד דבורים כאלה -
עכשו יש 'נחל נובע מקור חכמה', שהוא הוא הנחל הזה ושעל-ידו לא
תשכח התורה מישראל, על-ידו לא תשכח התורה. שהוא יקרב עם ישראל
וכל העולם להשם יתברך לתורה. שהוא יכול לתקן ולרפאות ולחדש כל
העולם לגמרי.

העקר השרש של כל הצדיקים של התורה הוא רשב"י, ורבנו הקדוש רבי
נחמן...

רבנו הקדוש הוא למעלה למעלה מכל הצדיקים, מכל.. אור כזה לא היה
עדיו בעולם! רבי שמעון הוא מרמז בפסוק 'עיר וקדיש מן שמיא נחית',
ועכשו יש כבר נח נחמ נחמן מאומן...

רק עכשו בזמן הגאָלָה התחיל רבנו להתגלות בעולם, בלי שום פעולות, מעצמו הוא מתפרסם. רבנו הקדוש גלה ששם שלו זה נח נחמ נחמן מאומן, שהוא העקר של כל התורה, של הכל, של כל האורות. זה נסים, נסים מן השמים - איך רבנו הקדוש חתם את עצמו נח נחמ נחמן מאומן.

זה ענין פלא שאף אחד אפלו מן הצדיקים לא יודעים כלום. אין דבורים לדבר! עוד לא היה חדיש פלא כזה בעולם. זה חדש!

כל העולם לא יודעים אפלו מעט מרבנו הקדוש, רק אנשים קדושים צדיקים שהם זכו להתקרב לרבנו ונתנו לו הכל, והוא האיר בהם נסתרות, סודות כאלו שלא נתגלה בעולם. רבנו הקדוש היה לו רבי נתן, הוא היה תלמיד רבנו, והוא זכה לראות ולהשיג את ענין רבנו יותר מכל העולם, הוא היה מממש.. אין בעולם עוד רבי ותלמיד כזה, לא היה. רבי ותלמיד כזה כמו רבנו ורבי נתן עוד לא היה בעולם מיום בריאת העולם, לא היה כזה. רבנו הקדוש אמר: "יודע ממני רק רבי נתן ורבי נפתלי", אבל העקר היה רבי נתן. רבי נפתלי היה גאון וצדיק, כן. ורבי נתן הוא היה עם רבנו אחד!

רבי נתן הוא פרסם את רבנו כטפה מן היס, בשביל זה היו רוצים להרג אותו, היה בסכנה גדולה רבי נתן, כי הוא היה אחד נגד כל העולם, כלם אמרו: "ברסלב לא! אסור ברסלב!" ורבי נתן אמר: "עוד לא היה כמו רבנו!"

כל מה שיודעים מרבנו אינו כלום, אפלו כטפה מן היס. אני לא אומר גזמאות, רק רבי נתן ידע מרבנו, הוא היה יחיד, יחיד בדור, נתן ורבי נחמן.

צריכים לפרסם בעתונים בכל העולם מה זה רבנו. רבנו הקדוש אמר בהשיות שלו: "אני נהר המטהר מכל הפתמים!" מכל התאוות. נו, כל העולם משגע, יש נהר כזה ומניחים אותו! שום צדיק לא אמר דבורים כאלה. הוא מטהר אותנו. שום צדיק לא אמר דבורים כאלה: "ומשיח יגיד פרוש על לקוטי מוהר"ן". נו, הוא רק יחיד בכל העולם, יחיד, שאמר דבורים כאלה: "משיח יגיד פרוש על לקוטי מוהר"ן!"

כל החכמים כלם יתבטלו לגמרי נגד רבנו. כלם משתגעים, כל הגדולים, כל כלם מתבטלים נגד דבורים כאלה. מי ראה דבורים כאלה! כל דבור של רבנו הוא כל התורה כלה!

רק תיבה אחת מן היספורי מעשיות עולה על הכל. על כל התורה, על כל החכמות. מלה אחת! עוד לא היה בעולם אור פלא כזה!

מי אמר דבר כזה שיתקן את כל העולם? רבנו הקדוש בעצמו אמר: "יש מחלות שאי אפשר לרפאות, גם חולים כאלה אני יכול לרפאות לגמרי!"

זה עדין לא כלום נגד השבח של רבנו שהיא יתן תקון לכלם. תקון גמור, לא סתם תקון. רבנו הקדוש הוא יתקן כל העולם, כל דבור שלו יהיה תקון לכל העולם, לכל הרשעים, לכל הכופרים. הם יתקרבו להשם יתברך והם ילמדו 'לקוטי מוהר"ן' ביום ובלילה.

עוד יש סודות פאולה מה שאי אפשר לדבר דבורים, למעלה מן הדבורים, למעלה מן הכל...

אני סבלתי כמה שנים, היה כמו אחד משגע. וככל, כל הילדים זרקו עלי קלפות ואבנים, בגיון גדול. אני קבלתי הכל, בן. אם אני חי, אינני יודע. מה שאני סבלתי זה למעלה מן הטבע!

אני לא האדם שהיה, היום אני זקן.. וחדש! אני הייתי גבור, התפללתי בכל פחי והקולות של התפלה שלי - היה מתבטלים כלם, כל המתנגדים. רק לשמע קולות פאלו. וגם-בן יש עוד הרבה לדבר לספר, אבל אני לא יכול לדבר. העולם לא יודע כלום, עוד לא יודע כלום...

אני מצטער מאד על כל הזמן שלא הייתי אצל רבי שמעון, מה יש לי לעשות בעולם? אני ורבי ישראל קרדוור היינו תמיד אצל רבי שמעון, אז הייתי צריך להמשיך להיות אצל רבי שמעון.

רבי שמעון ורבנו רבי אלעזר, צדיקים קדושים פאולה.. ואנחנו זוכים להיות על-ידם. אני שמעתי שנים רבות שהמקום הזה קדש קדשים, אנחנו לא משיגים ולא יודעים כלום כלום מה זה, זה קדש קדשים! כל הסביבה הוא קדש קדשים. זה הכל קדוש כמו הציון הקדוש!

הכל אחד, ירושלים עם הצדיק ובית המקדש - הכל אחד! אנחנו פה, גם-בן רבי שמעון פה, כל הסביבה הוא רבי שמעון. יש ענינים פלאים, אסור לדבר, אי אפשר...

על-כל-פנים מעכשו, מעכשו תדע שהמקום שלי הוא רק מירון אצל רבי שמעון. אני משליך את צפת וכל העולם, רק מירון, רבי שמעון!

אני רוצה להיות באיזה מקום במירון שלא ידע שום אדם שאני שמה, שלא ידעו. אני נמצא אצל רבי שמעון במירון כמו שהייתי עם רבי ישראל. המקום שלי לא בשום מקום, רק אצל רבי שמעון במירון...

היה מעשה, פה במירון, בבית-הכנסת הגדול אצל רבי שמעון. היה נס כזה.. אני שמעתי מאנשים שהיה נס של תחית המתים!

נפל ילד ממגדל גבוה, ילד קטן, והבנון היה גבוה מאד והוא נפל מהגג ומת. אז היה צדיקים והם אמרו שכל הקהל יצא מן הבית-הכנסת, וככה היה, לא נשאר - רק המת לבדו.. והוא נחיה, היה לו תחית המתים!

אָנִי שְׂמַעְתִּי אֶת זֶה מֵאֲנָשִׁים שָׂרְאוּ אֶת זֶה. וְהַפְּלֹאוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ גְבוּהַ יוֹתֵר
(צוּחֵק)...

כְּשֶׁרַבֵּנוּ הִקְדוּשׁ הִגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הוּא הִגִּיעַ עִם הַתְּלִמִּיד הָרִאשׁוֹן שְׁלוֹ,
וְהוּא בָּא עַל צִיּוֹנוֹ הִקְדוּשׁ שֶׁל הַרְשָׁבִי, אִז הַרְשָׁבִי הוּא שָׂאֵל אֶת רַבֵּנוּ:
"מִי-רוֹן, מִי?"

אָמַר לוֹ רַבֵּנוּ: "אָנִי רוֹן! רַבִּי נַחֲמָן", גַּנְחַ נַחֲמָן נַחֲמָן מֵאוּמָן!

מִירוֹן - מִי זֶה רוֹן?

אִז אָמַר רַבֵּנוּ: "מִירוֹן.. אָנִי!" רַבִּי נַחֲמָן!

מִי רוֹן - רַבִּי נַחֲמָן! אָנִי!

מעלת האשה

חֲסִיד הִגִּיעַ לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל לְבַשֵּׁר לוֹ עַל אַרוּסָיו שֶׁהִתְקַיְּמוּ בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה
וּבְדַרְדַּר-גֵּס, בְּיוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל הַתַּנָּא הִקְדוּשׁ רַבִּי יוֹנָתָן בֶּן עֲזַיָּאל...

הוּ, שְׂמַח תְּשֻׁמַּח, זֶה שְׂמַחָה גְדוֹלָה, הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יְבָרַךְ כָּל אֶחָד בְּזוּג שְׁלוֹ,
בְּזוּג טוֹב וְכִשֵּׁר...

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֵל תַּעֲכָבוּ אֶת הַחֲתוּנָה, וְתַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עַל
הַגֵּס וְהַחֲסֵד הַגְּדוֹל הַזֶּה, אֲתָה מִמֶּשׁ הַתְּחַדְשֵׁת בְּחַיִּים חֲדָשִׁים. רוֹאִים שְׁזֶה
מֵאֵת הַשֵּׁם מִן הַשָּׁמַיִם, בְּלִי שׁוּם פְּעֵלָה. צְרִיכִים לְהוֹצִיא מְזָה לְמוֹד שְׁכָל
דְּבַר מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, רַק אֲמוּנָה. אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים, אֲבָל צְרִיכִים אֲמוּנָה
בְּאֲמֵת, שְׂיִהְיֶה בְּאֲמֵת. אִם יֵשׁ אֲמוּנָה אֲבָל בְּדַבַּר שְׁקֵר - זֶה לֹא נִקְרָא
אֲמוּנָה.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לִידַע מֵרַבֵּנוּ הִקְדוּשׁ שֶׁהוּא מְכַנֵּס בָּנוּ אֲמוּנָה כְּזוֹ,
אֲמוּנָה שֶׁהִיא חֲדָשָׁה, רַק אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקַבֵּל.

נו, אוֹלֵי תִזְכֶּה לְהוֹדִיעַ לְמִשְׁפָּחָה מֵרַבֵּנוּ הִקְדוּשׁ, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל. בְּזָכוֹת
שְׂזָכִיתָ לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ הִקְדוּשׁ, זֶה נוֹתֵן לָנוּ כָּל מִינֵי עֲצוֹת, כָּל מִינֵי
יְשׁוּעוֹת.

זֶה שְׂזִכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה, זֶה הַדְּבָר יָבִיא עֲלֶיךָ
כָּל הַבְּרָכוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת!

אֵל תִּשְׁפַּח תַּמִּיד לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל לְשֵׁם עַל הַנִּסִּים הַגְּדוֹל הַזֶּה וְעַל הַחֶסֶד הַגְּדוֹל
הַזֶּה שֶׁאֵין לָנוּ מוֹשָׁג, זֶה חֶסֶד, זֶה אוֹצַר שֶׁל כָּל הָאוֹצְרוֹת, וְאַחֲר־כֵּן אִם
יִרְצֶה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֲנִי רוֹצֶה שְׂאֲזֹכָה לְהִיּוֹת עַל הַבְּרִית-מִילָה וְעַל הַחֲתוּנָה
שֶׁל שְׂמַחַת הַנֶּכֶד. בְּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לִי זְמוֹן, יֵשׁ לִי בְּרָכָה מִרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ שֶׁאֲנִי
אֲאָרִיךְ יָמַי, כְּתוּב בְּהַפְּתָק "וְעֲלֶיךָ אֲמַרְתִּי הָאֵשׁ שְׁלִי תוֹקֵד עַד בִּיאַת
הַמְּשִׁיחַ". דְּבַר אֶחָד מִדְּבָרָיו שֶׁל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ לֹא שׂוֹא רִיקָם, כָּל מָה שֶׁהוּא
אָמַר - אֲנַחְנוּ רוֹאִים!

חַז"ל כִּנּוּ אֶת הָאִשָּׁה 'עֵקֶרֶת הַבַּיִת' - עֵקֶר הַבַּיִת, עֵקֶר - עֵקֶר הַבַּיִת,
הָאִשָּׁה. וְגַם-כֵּן לֹא טוֹב שֶׁהָאִשָּׁה תִּעַבֵּד בְּמִקּוֹמוֹת אַחֲרִים.

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא מְאִיר בָּנוּ לְדַעַת הָאֶמֶת אִיךָ שֶׁהָאִשָּׁה הִיא עֵקֶרֶת הַבַּיִת.
וְהוּא מְדַבֵּר בְּיֹתֵר מִגְּדֹל הַרְחַמְנוּת שֶׁיֵּשׁ עַל הָאִשָּׁה. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, כַּמָּה
הוּא מְזַהֵר וּמְחַיֵּב לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, לְרַחֵם עָלֶיהָ וְלַעְזֹר לָהּ הַכֹּל מַה
שֶׁאֲפֹשֵׁר לוֹ, עַל כָּל דְּבַר לַעְזֹר לָהּ. הַתּוֹרָה מְזַהֵרָה אוֹתָנוּ לְתַת כָּל הַכְּבוֹד
לְאִשָּׁה, אֲבָל בְּדָרְךָ הַתּוֹרָה. וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ מְצַוֶּה מְאֹד לְרַחֵם וּלְכַבֵּד אֶת
הָאִשָּׁה, לְרַחֵם עָלֶיהָ, לַעְזֹר לָהּ, כֵּן.

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר בְּיַסְפָּר הַמְּדוּתוֹ וְגַם הַגְּמָרָא אוֹתוֹ דְּבַר, הַגְּמָרָא גַם-כֵּן
מְדַבֵּרֵת מְזַה, זֶהוּ לְשׁוֹן הַגְּמָרָא: "הַמְּגַרֵּשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ - עַל-יְדֵי זֶה אֵינּוּ
מְצַלִּיחַ!" לֹא טוֹב לְגַרֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה, אֲדַרְבָּא צְרִיכִים שְׁלוֹם בַּיִת.

אֲנִי הֵייתִי מְקַרֵּב לְרַבְּנוּ, הַתְּחַתְּנָתִי, אֲבָל מְזַה לֹא יָדַעְתִּי, לֹא יָדַעְתִּי בְּשִׁכְלִי
גְּדֹל מַעֲלַת הָאִשָּׁה. לֹא חֲשַׁבְתִּי עַל זֶה, חֲשַׁבְתִּי שֶׁהִיא מְשַׁרְתֵּת אוֹתָנוּ בְּבַיִת,
לֹא מְגִיעַ לָהּ כָּלוּם. אֲבָל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא מְכַנִּיס בָּנוּ, מְאִיר בָּנוּ כָּל
הָאוֹרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁל כָּל דְּבַר.

צְרִיכִים לְרַחֵם עַל הָאִשָּׁה, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ חוֹשֵׁב מַה שֶׁהָאִשָּׁה כָּל-כָּךְ סוֹבֵלֶת
בְּחַיִּיהָ בְּגִידַת הַבְּנִים וּבְגִדוֹל הַבְּנִים וְהִיא קוֹנָה כָּל דְּבַר וְהִיא מְבַשְּׁלֶת
וְהִיא.. הַכֹּל, הַכֹּל הָאִשָּׁה. הִיא סוֹבֵלֶת מְאֹד בְּחַיִּיהָ הַרְבֵּה מֵאֲתָנוּ,
מֵהִילָדִים וּמֵהַבְּנִים, מַה שֶׁהִיא סוֹבֵלֶת בְּחַיִּיהָ...

הַעוֹלָם לֹא מְדַבֵּרִים מְזַה כָּלֵל, כְּאֵלוֹ הָאִשָּׁה הִיא כָּלֵל. אוֹי וּוֵי, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ
הוּא הַרְגִישׁ, הוּא מְגַלֶּה גְּדֹל הַרְחַמְנוּת, צְרִיכִים לְרַחֵם עָלֶיהָ, צְרִיכִים לְכַבֵּד
אוֹתָהּ, כֵּן.

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, הוּא כָּל-כָּךְ בָּכָה לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ...

הוּא הַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שֶׁכְּשֶׁיָּבֹאוּ בְּבִקְשָׁה אֵלָיו שֶׁיִּתְפַּלֵּל עַל
מִקְשָׁה לִילֵד, רַק הַשְּׁלִיחַ יַגַּע בְּהַנְעֵל בְּפִתַח שֶׁל הַדְּלֶת, שֶׁיִּמְשֹׁךְ הַדְּלֶת - תִּכְרָף
הִיא תוֹלִיד, תִּכְרָף!

השליח, לפני שיכניס לבית ויגיד לרבנו את הבקשה, רק יפתח את הדלת...
אז האשה תקף תוליד!

הוא פעל אצל השם ותברך! (צוחק)...

תפלה לשדוך הגון

רבנו של עולם, רחם עלינו ועל כל עמך ישראל ותזמין לבנינו ולבנותינו זיווגם ההגון להם מן השמים, ולא יתחלפו הזווגים חלילה בעוונותינו, רק כל אחד יזכה למצא זיווגו ההגון לו מן השמים (ובפרט לפלוגי בן פלוגי) ותנחנו בדרך האמת תמיד, ונזכה לעשות שדוכים טובים והגונים באמת כרצונך הטוב, כמו שכתוב: "ומה' אשה משכלת".

אדון יחיד, מלא רחמים, צופה ומביט עד סוף כל הדורות, המנהג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים, חוס ורחם וחמל על ימי הנעורים של נערי עמך בית ישראל, והודיענו נא את דרכיך, איך נזכה לדעת למצא זיווגם האמתי של כל התלויים בנו. זכנו ועזרנו שבכח וזכות הצדיקים הגדולים האמתיים שהם הדעת הקדוש של כל העולמות, אשר המשיכו וגלו דעת גדול ונפלא באמת גם בעולם הזה, בכחם וזכותם נזכה מהרה למצא בת זיווגם של כל אחד ואחד מעמך בית ישראל, ונזכה להשיאם מהרה למזל טוב לחיים טובים ארכים ולשלום, ותהיה כרצונו, ולא תהיה מנגדת אליו כלל חס-ושלום, רק ידורו באהבה ושלום בקדשה ובטהרה כרצונך באמת. ויזכו כל עמך בית ישראל לשמור את הברית קדש בקדשה גדולה באמת, אשר כל התורה כלה תלויה בזה, והוא עקר הנסיון והבחירה של כל אדם בזה העולם, כאשר גלית לנו על ידי חכמיך הקדושים. ויזכה כל אחד ואחד להוליד מאשתו בנים ובנות דורות ודורי דורות עד עולם, וככלם יהיו חיים וקיימים לעבודתך וליראתך לארץ ימים ושנים טובים, ויכירו וידעו אותך ואת גדלת צדיקיך האמתיים אשר בהם בחרת, ויתגלה להם הדעת הקדוש שהשאירו כל הצדיקים בזה העולם. אמן כן יהי רצון. (מילקוטי תפלות)

תפלה לשלום בית

אָדוֹן הַשְּׁלוֹם מְלֻךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ, עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרָא אֶת הַכֹּל, עֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו כְּלָנוּ, שְׁנִזְכֶּה תָּמִיד לְאַחֵז בְּמִדַּת הַשְּׁלוֹם וַיְהִי שְׁלוֹם גָּדוֹל בְּאַמֶּת בֵּין כָּל אָדָם לְחֵבְרוּ וּבֵין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם מִחֲלוּקֵת אֶפְלוּ בְּלֵב בֵּין כָּל בְּנֵי אָדָם, כִּי אֶתְּה עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוּמֶךָ וְאַתָּה מְחַבֵּר שְׁנֵי הַפְּכִים יַחַד, אֵשׁ וּמַיִם, וּבִנְפִלְאוֹתֶיךָ הַעֲצוּמִים אֶתְּה עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, כֵּן תִּמְשִׁיךְ שְׁלוֹם גָּדוֹל עָלֵינוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, בְּאַפְּן שִׁיתְּחַבְּרוּ כָּל הַהֶפְכִים יַחַד בְּשְׁלוֹם גָּדוֹל וּבְאַהֲבָה גְדוֹלָה וַיִּכְלְלוּ כֻלָּם בְּדַעַה אַחַת וְלֵב אֶחָד לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ וּלְתוֹרַתְךָ בְּאַמֶּת, וַיַּעֲשׂוּ כֻלָּם אֶגְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵב שָׁלֵם, הִ' שְׁלוֹם, בְּרַכְנוּ בְּשְׁלוֹם, וְעַל-יַדֵּי זֶה תִּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ כָּל הַבְּרָכוֹת וְכָל הַהִשְׁפָּעוֹת וְכָל הַיְשׁוּעוֹת. (מִ'לְקוּטֵי תַפְלוֹת')

תפלה להולדה בנקל

וְתַחֲסוּ וְתַחַמְלוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עַל כָּל הַיּוֹשְׁבוֹת עַל הַמְּשָׁבֵר מַעֲמָךְ בַּיִת יִשְׂרָאֵל וְתַצִּילֵם מִכָּל צַעַר וְנֹזֶק, וְתִרְחַס עַל צַעֲרָם הַקָּשָׁה וְהַכְּבֵד כְּאִשְׁרֵי נִגְלָה לְפָנֶיךָ אָדוֹן כָּל, וְתַחֲסוּ עָלֵיהֶם וְתַעֲזָרֵם וְתוֹשִׁיעֵם בְּחַמְלַתְךָ הַנוֹרָאָה וּבְחַסְדֶּיךָ הַרְבִּים שִׁיזְכוּ כֻלָּם לְהוֹלִיד בְּנִקְל בְּלֵי שׁוֹם קָשׁוּי הוֹלְדָה כָּלֵל. מִלֹּא רַחֲמִים חִמַּל עָלֵיהֶם, כִּי אֶתְּה יוֹדֵעַ אֶת צַעֲרָם וּמְכַאֲבֵם הַקָּשָׁה, חִמַּל עָלֵיהֶם לְמַעַנְךָ, וְהַצִּילֵם מִכָּל צַעַר וְנֹזֶק וּמִכָּל מִינֵי עֵין רָעָה, וּמִכָּל מִינֵי קַלְפוֹת וְסִטְרִין אַחֲרָנִין הַמְּעַכְבִּים אֶת הַהוֹלְדָה, וְחַפְצִים חַס-וְשְׁלוֹם מֵהַשְּׁחַפְצִים. אָנָּה יְהוָה, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תַּצִּילֵם וְתִשְׁמְרֵם מִכָּל רָע, וַיִּזְכּוּ כֻלָּם לְהוֹלִיד בְּמַהֲרָה בְּנִקְל בְּלֵי שׁוֹם קָשׁוּי הוֹלְדָה כָּלֵל, וְתוֹצִיא הַוֹּלֵד לְשְׁלוֹם בְּלֵי פְּגַע וַיִּזְכּוּ כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְגַדֵּל בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים לַעֲבוֹדָתְךָ וּלְיִרְאַתְךָ, וְלֹא תִפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בִטְנָהּ וַיִּתְרַבּוּ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמַּד וְלֹא יִסָּפֵר מְרַב. בְּרוּךְ הִ' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (מִ'לְקוּטֵי תַפְלוֹת')

(וּיִרְבוּ בְצַדְקָה, כִּי הַעִיקָר תְּלוּי בַחֲסֵד, וַיֹּאמְרוּ 'מִזְמוֹר לְתוֹדָה' כְּמָה וְכְמָה פַעֲמִים כִּי אִמִּירַת 'מִזְמוֹר לְתוֹדָה' הוּא סְגוּלָה גְדוֹלָה לְמַקְשָׁה לְיֶלֶד שֶׁתִּזְכֶּה לְהוֹלִיד בְּנִקְל, וְכֵן מִזְמוֹר 'יַעֲנֵךְ הִ' בְּיוֹם צָרָה' מְסוּגָל לְהוֹלִידָה בְּנִקְל, אִמֵּן).

מִזְמוֹר לְתוֹדָה הַרְיָעוּ לִיהוָה כָּל הָאָרֶץ : עֲבָדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה : דַּעוּ כִּי יְהוָה הוּא אֱלֹהֵים הוּא עֲשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְצִאֵן מִרְעִיתוֹ : בָּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרוֹתָיו בְּתִהְלָה : הוֹדוּ לוֹ בְּרָכוּ שְׁמוֹ כִּי טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ וְעַד דּוֹר וָדוֹר אָמוּנָתוֹ :

לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד : יַעֲנֶה יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יִשְׁגָּבֶךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : יִשְׁלַח
עֲזָרָה מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדֶךָ : יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלֹתֶיךָ יְדֹשְׁנָה סֶלָה : יִתֵּן לְךָ
כִּלְבֵּבָךָ וְכָל עֲצָתֶךָ יִמְלֵא : נִרְנְנָה בִישׁוּעֶתֶךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל יִמְלֵא יְהוָה
כָּל מִשְׁאֵלוֹתֶיךָ : עֲתָה יְדַעְתִּי כִי הוֹשִׁיעַ יְהוָה מְשִׁיחוֹ יַעֲנֶהוּ מְשָׁמִי קִדְשׁוֹ
בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יְמִינוֹ : אֱלֹהֵי בְרָכָב וְאֱלֹהֵי בְּסוּסִים וְאֱנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
נִזְכִּיר : הִמָּה כָרְעוּ וְנִכְּלוּ וְאֱנַחְנוּ קַמְנוּ וְנִתְעוֹדֵד : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמְלִיךָ יַעֲנֵנוּ
בְּיוֹם

אמונה ובנים

רבי ישראל משורר ומשוחח עם החסידים, לאחר ברית-מילה שפערכה
ברבי שמעון בר-יוחאי במירון...

אוי אוי, איזה שמחה, איזה שמחה...

רבינו הקדוש אומר בספר המדות: "אמונה - גימטריה בנים", אמונה - זה
בנים!

יהיה בנים, אם יש אמונה בהשם ליראה את השם, לקיים התורה, לקבל
על עצמנו תשובה ונזכה לתשובה, אז אמונה - גימטריה בנים, מזה יהיה
נעשה בנים.

רבינו הקדוש אמר שה'ספורי מעשיות' מסגל לאשה עקרה שתקרא
המעשיות האלו, אז זה סגלה לבנים, כן. הוא אמר: "אני אמרתי הפך
מהעולם, העולם אומרים: 'פון זאגין ווערט מען נישט טראגין'
(מספורים לא נהיים בהריון)", ואני אמרתי שזה אמירת המעשיות -
יהיה נעשה בנים!"

היה מעשה, חסיד אחד הוא היה חברי, ושש שנים אחרי החתונה לא היה
להם בנים, אז הם היו מדאגים מאד, אז זה היה בחדש אלול, ובחדש
אלול כל אחד בא להתפלל ולבקש בקשות מרבי שמעון בר-יוחאי. ואני
הייתי בכל חדש אלול תמיד במירון, אז האמא שלו היא באה אלי ואמרה
לי: "הבן שלי אין לו בנים זה כבר שש שנים. אני מבקשת ממך שתתפלל
ושתעשה כל מה שתוכל".

אז אמרתי לה: "רבינו הקדוש אמר שזה ה'ספורי מעשיות', על-ידי זה
זוכים לפקד עקריות!"

אז אמרתי לה שתקנה הספר מעשיות ושניהם יקראו בו - הבן והאשה. אז היא עשתה ככה, והיא ספרה לי שהיה קשה מאד להשיג את הספר 'ספורי מעשיות'. זה כבר מעשה של ארבעים שנה, זה לא כמו היום שהולכים לחנות וקונים, אז לא היה להשיג את הספר. אז היא בקשה, בקשה.. עד שמצאה ספר מעשיות, ובשנה הזו הם נפקדו בבן!

היא באה אלי למירון בחדש אلول אחרי שנה ואמרה לי: "ברוך השם הבן שלי נושע. תודה רבה!"

כן, לקרא ב'ספורי מעשיות' בנדאי בהתעוררות, באמונה, באמת, זה סגלה לבנים, ככה אומר רבנו הקדוש. רבנו הקדוש ספר את המעשיות באידיש, זה המקור, אז יותר טוב מי שיודע אידיש - שיקרא באידיש, אבל אם אי אפשר לקרא באידיש אז לקרא בלשון הקדש, הוא בדיוק כמו האידיש, זה אותו הדבר.

אני קראתי ביחד עם הנשיא שזר ב'ספורי מעשיות', הוא היה יכול לקרא גם באידיש, כי הוא נתגדל בבית של דוברי אידיש, אבל הוא היה רוצה לקרא רק בעברית, הוא היה נלהב גדול לעברית. ואני קראתי בלשון הקדש, זה כמו עברית, אז אמרתי לו: "תקרא באידיש, כמו שיצא מפי רבנו".

רבי נתן מתאר איך נסתובב ה'ספורי מעשיות', הוא שמע איך רבנו הקדוש ספר המעשיות, זה היה עם רמזים ביניים והעינים, זה היה נורא מאד. וגם-כן המעשיות הם טובה לאדם, אף-על-פי שהוא לא יודע כלום - רק שהוא קורא התבות, הדבורים, זה גם-כן סגלה גדולה ליראת שמים ולכל טוב.

רבנו הקדוש אמר: "מה יכול העולם לומר על המעשיות, הלא הם מעשיות זפות". המעשיות הם מגלים את רבנו, מגלים את השם יתברך. אוי מעשיות כאלו, מה שזה, מה שזה...

השם יתברך רוצה שנשוב בתשובה, זה העקר. אמונה, "אמונה - גימטריה בנים".

נו, אנחנו אומרים שאנחנו מאמינים: "מה, אנחנו לא מאמינים? אנחנו יש לנו אמונה".

לא.. אמונה זה "ויאמינו בהשם ובמשה עבדו", על-ידי משה עבדו - אנחנו זוכים להאמין בשם ובתורה.

"אמונה - גימטריה בנים", ועקר האמונה היא אמונת חכמים, "ויאמינו בהשם ובמשה עבדו", אם מאמינים "במשה עבדו" - אז "ויאמינו בהשם". אמונת חכמים!

הקדוש-ברוך-הוא גוזר וצדיק מבטל; הצדיק גוזר והקדוש-ברוך-הוא מקיים, כן.

השם ירחם, אני רוצה בכל לבי ונפשי שכל אחד מישראל יזכה לכל הישועות שצריך. נו, מחיבים להתפלל על העולם, רבנו הקדוש אומר: "מי שלא מתפלל על העולם, הוא יש לו ענש".

לא, אי אפשר לומר: "אז אני לא התפללתי, מדוע מגיע לי ענש?"

לא.. יש ענש גדול. צריכים להתפלל אחד על חברו ועל כל העולם, שיתגלה דעת רבנו בעולם אז יהיה כל הישועות, כל אחד מה שצריך.

צריכים לקרב הגאולה, אמנם זה ביד הקדוש-ברוך-הוא לבד, אבל השם יתברך רוצה שאנחנו נמשיך את השם יתברך להגאולה. רבנו של עולם הוא יש לו נחת רוח מתפלתנו, מאמונה. ורבנו הקדוש אומר שהעקר הענין שלי הוא תפלה!

"עקר הענין שלי הוא ראש-השנה", ועקר הענין בראש-השנה הוא שעוסקים רק בתפלה כל היום, "עקר הענין שלי הוא תפלה!"

"עקר הענין שלי הוא ראש-השנה", מה זה ראש-השנה? לבוא אלי על ראש-השנה בשביל תקוה! וזה הדבר נשאר גם עכשו, לא רק בחיי רבנו שהיא אמר שהעקר הוא ראש-השנה, זה הענין נמשך, הוא לא נפסק. זה ענין של רבנו זה דבר חדש שלא נפסק לעולם. כל דבור שלו וכל ענין שלו הוא למעלה מן הטבע והוא נצחי והוא תמיד בכל דור ודור.

ככה הוא אומר, שהוא המנהיג האמיתי של כל ישראל בכל דור ודור, זה לא נפסק!

הוא המנהיג שלנו בכל תורה, בכל שיחה, בכל מעשה...

אוי, אוי, אוי.. ראיתי איש אחד שהיה חי חיים טובים כאלה שאין בעולם, חיים טובים כאלה שאין העולם יודעים מה זה חיים. ראיתי מרבי ישראל קרדונו פלאות כאלה שאין דבורים לדבר!

אני ראיתי גדולים, גאונים, שהיה להם שם ופרסום והיו חשובים בכל העולם. היה רב אחד שהוא היה גאון ומפרסם בעולם והיה לו שם של גאון וצדיק והכל, ואני ראיתי את החיים שלו לפני שנתקרבתי לרבנו, ואחרי שזכיתי להפיר את רבי ישראל ראיתי שאותו הרב הוא בחוץ לגמרי, לא יודע מה זה התורה, מה זה אמונה.

כל אחד יכול להיות רבי ישראל ויותר ויותר, כפי הלב. רבנו הקדוש אומר: "תנו לבכם לי - ואני אוליך אתכם בדרך חדש!"

מה זאת אומרת דרדך חדש? "זה דרדך ישן, אף-על-פי-כן הוא חדש לגמרי!"
יש פסוק: "והסרת לי לב אבן מבשרכם ונתת לי לב בשר", אומר רבנו:
"לב בשר - זה של ברסלב!"
אני ראיתי את רבי ישראל, ראיתי כבר איך שיהיה העולם אחרי ביאת
המשיח...

שש לירות זהב

היה מעשה, חסיד אחד ספר לי שהאבא שלו התחתן ושש שנים אחרי
החתונה לא היה להורים שלו בנים.

הוא, רבי ישראל קרדונר, היה במירון, אז האבא שלו בא לרבי ישראל
ואמר לו בזה הלשון: "אני התחתנתי ויש לי כבר שש שנים ואין לי בנים".

הם היו מתנגדים גדולים, הסבא והמשפחה, אבל ההורים לא שמעו, הם
הלכו לרבי ישראל וספרו לו שהם כבר שש שנים אחרי החתונה ואין להם
בנים. אז אמר לו רבי ישראל: "תתן לי שש לירות זהב!" שש לירות זהב
היה יקר מאד...

רבי ישראל לא דבר הרבה, הוא דבר בקצור: "אני צריך לתת שש לירות
למדפיס. תתן לי שש לירות - מספיק!" רבי ישראל לא אמר לאיש הזה
שיהיה לו בנים.

וכך היה, הוא נתן לרבי ישראל תכף ומיד כל הכסף להדפיס ספרי רבנו,
שש מטבעות זהב.. ונולד הבן. נולד הבן ועד היום הוא חי עם השש לירות,
הוא עכשו בן שמונים כבר (צוחק)...

אני זוכר שאני והבן שנולד היינו חברים בישיבה, האבא שלו היה יחיד
והם היו כלם מתנגדים, אבל האבא הוא נתן את הכסף לרבי ישראל, שש
מטבעות זהב, ונולדו לו ילדים, שש ילדים...

שמונה עשרה גרוש

אני מספר מעשה שהיה לי, היתה משפחה מצד המתנגדים והם היה להם ילדים הרבה, ואני לא היה לי כסף על שבת, אז אף אחד לא נתן לי ואני והמשפחה שלי סבלנו.

עד שהילדים במשפחה שלהם התחילו למות, הילדים היו קטנים והם קבלו מחלה והלכו לרופא פעם, שני פעמים.. ומתו.

הבעל היה למדן, בן-ישיבה, והיה לו בת, והיא לא שאלה לא לאבא ולא לאמא ולא לבעלה ולא לשום אדם, והיא נתנה לי בכל יום ששי לפני הדלקת הנרות שמונה עשרה גרוש, ומהשבת הזה כבר נפסק המיתה וכל הילדים חיים עד היום!

האבא שלה חשב שהוא חשוב מאד אצל השם יתברך, הוא גבאי הישיבה, ואני עני כזה, הוא חשב שאני לא חשוב כלום והוא לא נתן לי לחם, אז הילדים מתים. הילדים שלו מתו, מתו, מתו, עד שהבת שלו נתנה לי בכל יום ששי לפני הדלקת הנרות שמונה עשרה גרוש.

המשפחה לא ידעה, היא שמרה את זה בסוד גדול, רק אני והיא ידענו. שמונה עשרה גרוש זה היה מטבע גדולה, היה כסף הרבה, רכוש גדול, וזה הכסף הצדקה הוא הגן שלא מתו הילדים ומהיום הזה הפסיקו הממחלות והפסיקו הילדים למות.

אני זמירתי הזמירות של שבת, 'אזמר בשבחיו' ו'אשת-חיל', והם היו מתנגדים. והיא שמעה את הנגון הזה, אז היא התחילה לשלח לי עם הילדים שלה שמונה עשרה גרוש והיה לי לאכל ביום ראשון, יום שני. אני לא חשבת שום מחשבה כזו שהיא תתן בכל יום ששי, אני קבלתי שמונה עשרה גרוש בפעם הראשון, חשבתני: "זהו, מספיק, פעם אחת היא נתנה. מה, היא עשתה אתי חוזה?"

לא, בא יום הששי השני והשלישי והרביעי.. בכל יום ששי פחדתי שאולי נפסק, אולי היא לא תתן. אבל היא ראתה שהיא נתנה שמונה עשרה גרוש והילדים חיו, אז היא המשיכה ושלחה לי בכל יום ששי לפני הדלקת הנרות שמונה עשרה גרוש.

אנחנו היינו שכנים, אני הייתי גר באיזה בית והיה עליה והחתן והבת גרו למעלה. אני ידעתי הכל, ראיתי שהבנים כבר נשארו בחיים. היה לה ילדים פיפיים, היה לה ילדה של חמש עשרה שנה שכבר נשארה בחיים, בן. ואני שמעתי מהילדים שהם שמחים מאד שלא חלו ושלא מתו. והילדים אהבו אותי כמו שהם אהבו את האבא שלהם...

פרשת 'בראשי חדשכם'*

רַבְּנוּ הַקְדוֹשׁ אָמַר שְׁסֻגְלָה לְזָרַע שֶׁל קִימָא, שְׂיֵאמְרוּ הָאִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, שְׂנִיחָם, פְּרִשֶׁת 'בְּרָאשֵׁי חֲדָשְׁכֶם'. וְכֵן כְּשֶׁהִתִּינוּק חוֹלָה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, יֵאמְרוּ אַז גַּם-כֵּן הָאִישׁ וְאִשְׁתּוֹ פְּרִשֶׁת 'בְּרָאשֵׁי חֲדָשְׁכֶם'.

הִיָּה מַעֲשֶׂה, יִלְדָּה אַחַת הִיָּתָה חוֹלָה, הִיא קִבְּלָה נְפִיחוֹת גְּדוּלָּה וְהָרוּפְּאִים הִתְנַאֲשׂוּ. אַז שְׁאַלְתִּי אֶת הָאָבָא וְהָאָמָא: "הָרוּפְּאִים, מָה אֹמְרִים?"

הֵם אָמְרוּ לִי שֶׁהָרוּפְּאִים אֹמְרִים שֶׁזֶּה מִתְגַּדֵּל וּמִתְגַּדֵּל וּמִתְגַּדֵּל וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת נְתוּחַ וְאִינָם יוֹדְעִים מָה לַעֲשׂוֹת.

אֲמַרְתִּי לָהֶם שְׂיֵאמְרוּ הוּא וְאִשְׁתּוֹ פְּרִשֶׁת 'בְּרָאשֵׁי חֲדָשְׁכֶם', זֶה מִ'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן קִנ"א, וְיִהְיֶה לִילְדָּה רְפוּאָה. וְכַךְ הָיָה!

הָאָבָא הִתְחִיל לֹמַר 'בְּרָאשֵׁי חֲדָשְׁכֶם', הוּא וְאִשְׁתּוֹ.. וְהִילְדָּה אוֹכְלַת וְיוֹשֶׁבֶת וְהַכֹּל בְּסֻדָּר!

* "וּבְרָאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַה' פְּרִים בְּנֵי-בָקָר שְׁנַיִם וְאֵיל אֶחָד כֶּבֶשִׂים בְּנֵי-שָׁנָה שְׁבַע תְּמִימִם: וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרִינִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לֶפָר הָאֶחָד וְשְׁנֵי עֶשְׂרִינִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְאֵיל הָאֶחָד: וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה לַה': וְנִסְפִּיהֶם חֲצִי הֵהוּן יִהְיֶה לֶפָר וְשְׁלִישִׁית הֵהוּן לְאֵיל וְרִבִיעֵת הֵהוּן לְכֶבֶשׂ יֵין זֹאת עֹלֶת חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה: וְשִׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחֹטָאת לַה' עַל-עֹלֶת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ:" (בְּמִדְבָּר כח)

תפלה לפקידת עקרות

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עָלֵינוּ וְתַתֵּן לָנוּ כַח שְׂנִיזָכָה לְפָקֵד עֲקָרוֹת בְּתַפְלָתָנוּ, וְתַלְמִדָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אֵיךְ לְהַתְּפִיל בְּשִׁבִיל עֲקָרוֹת לְפָקֵדִים לְטוֹבָה בְּדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתָנוּ וְתִאָזֵן שׁוֹעֲתָנוּ, שְׂיִהְיוּ כָּל הָעֲקָרוֹת נְפָקְדוֹת לְטוֹבָה חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה, וְיוֹלִידוּ בְּרַחֲמֶיךָ בְּנִים חַיִּים וְקִימִים וְיִתְרַבּוּ עִמָּךְ "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמַּד וְלֹא יִסְפָּר". וְכִשֶּׁם שֶׁגָּבְרוּ

רחמיך על אבינו הראשון, "אחד היתה אברהם" ואשתו שרה אמנו, אשר זכרתם לטובה ותפקדם לעת זקנותם ונתת להם את יצחק והבטחתם להרבות זרעו ככוכבי השמים, כן יהמו נא מעיך ורחמיך על כל עקריות עמך בית ישראל, אשר עיניהם תולות אליך לבד, שפתן להם זרע של קימא לעבודתך וליראתך. רחם עליהם למענה, ופקדם לטובה ומלא משאלותם ברחמים, ותעתר להם ותשמע תפלתם ותתן להם הריון חיש קל מהרה, ויזכו להוליד זרע של קימא וישמחו אביהם ואמם בהם, ויזכו לגדלם לתורה ולחפה ולמעשים טובים לארץ ימים ושנים טובים. אמן כן יהי רצון. (מילקוטי תפלות')

תפלות לזכות לבנים הגונים ולהנצל מצער גדול בנים

אבינו מלפנינו רחם עלינו למען שמך וקדשנו בקדשך העליונה וטהר לבנו לעבדך באמת ורחם עלינו ותזמין לנו פרנסתינו ברוח מאתך ואל תצריכנו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם ותפתח לנו אוצר הטוב, ותשפיע לנו שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלוש עד עולם, ותברך את כל מעשה ידינו ואת פרי בטננו, ויהיו בנינו ובנותינו חיים וקיימים בעבודתך ובתורתך וביראתך לארץ ימים ושנים טובים. ותרחם על צאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל (ובפרט על צאצאי פלוני בן פלוני וכו') ותמשיך עליהם חיים טובים וארוכים ויהיו כל יוצאי חלצנו מאריכים ימים ושנים טובים, ילכו יונקותם וירבו פארותם, ויהיו צאצאיהם כעשב הארץ, ותצילם ברחמיך מצער גדול בנים חס ושלוש, רק כלם יזכו לגדל בניהם ובנותיהם לתורה ולחפה ולמעשים טובים, הן הנולדים כבר, הן העתידים להוליד להם, כלם יאריכו ימים ושנים טובים, וכלם ישאירו שארית בארץ ויתרבו צאצאיהם כחול הנים וככוכבי השמים לרב, לעד ולדורות עד סוף כל הדורות.

רבנו של עולם הביטה בעניים וראה מכאובם כי אתה ידעת את לבבם, אתה ידעת צערם וצרותיהם המרבות שסבלו עד הנה. מרא דעלמא כלא, אל שדי יתן להם רחמים, האומר לעולמו די יאמר לצרותיהם די, עשה למען זכות אבותיהם, ושמח לבביהם ועזרם מעתה שירבו צאצאיהם, ויזכו לגדל כל בניהם ובנותיהם, ויאריכו ימיהם ושנותיהם, ירבו ויגדלו ויצמחו כל דורותיהם ויקים בנו ובהם "והיה מספר בני ישראל כחול הנים אשר לא ימד ולא יספר מרב, והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם, יאמר להם בני אל חי"

ותעזר לכל חשוכי בנים בזרע של קימא לעבודתך וליראתך (ובפרט וכו'), ותמשיך ברכה וחיים טובים לכל בנינו וצאצאינו, ותציל אותנו ואת כל דורותינו ואת כל ישראל מצער גדול בנים לעולם, ונזכה כלנו לגדל כל יוצאי חלצנו בלי שום צער ונזק, רק תהיה בעזרנו לגדלם בנחת בשלוש ושלוח והשקט לתורה ולחפה ולמעשים טובים לארץ ימים ושנים טובים לעבודתך ולתורתך וליראתך, וילכו יונקותם ויהי כזית הודם, ולא יהיה עקר ועקרה בנו ובזרענו לעולם ויתרבו צאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל

כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל הַיָּם לְדוֹר וָדוֹר עַד עוֹלָם, וַיְהִיו כָּלֶם עוֹסְקִים
בַּתּוֹרָה לְשִׂמְחָה יוֹמָם וְלִילָה וְעוֹשֵׂי רְצוֹנָה בְּאַמֶּת, וְלֹא יִסּוּרוּ מִכָּל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה יָמִין וּשְׂמָאל אֶפְלוּ כְּחוֹט הַשְּׁעָרָה כָּל יְמֵיהֶם לְעוֹלָם, וַיִּכְירוּ כָּלֶם
אוֹתָהּ בְּאַמֶּת, וַיִּדְעוּ אוֹתָהּ כָּלֶם לְמִקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם. אָמֵן כֹּן יְהִי רְצוֹן.
(מ'לקוטי תפלות)

הילדים

חנוך

רבי ישראל משוחח בנושא חנוך הילדים והמשפחה...

צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת לְיִלְדֵימָּם כּוֹבְעִים חֲזָקִים שֶׁלֹּא יִפְלוּ, יָפִים וְחֲזָקִים, כֹּן.

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְחַנֵּךְ הַיִּלְדִּים מֵהִינְקוּת, יִלְדִּים הֵם עוֹד לֹא מְשַׁקְעִים כָּל-
כֶּךְ בְּהִתְאַוּוֹת, הֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל, יֵשׁ לְיֶלֶד מִחַ וְלֹא שְׂמִים לוֹ לֵב, צְרִיךְ
לְהִיוֹת הַשְּׂגָחָה שְׂמִירָה מֵאַתְנוּ. הַיִּלְדִּים - צְרִיכִים לְדַבֵּר אִתָּם מִזְמַן שֶׁהֵם
יוֹדְעִים לְדַבֵּר וּלְהֵאִיר בְּבָנִים דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה, דְּרָכֵי הַצְּנִיעוּת. קָטָן הוּא
מִתְחִיל לְדַבֵּר, צְרִיכִים לְדַבֵּר אִתּוֹ, צְרִיכִים לְהִבִּין בּוֹ שֶׁהָעוֹלָם הִזֶּה הוּא
רַק בְּשִׁבִיל הָעוֹלָם הַבָּא, בְּשִׁבִיל לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְקַיֵּם הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת.

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לָשִׂים לֵב לְחַנֵּךְ הַיִּלְדִּים וְהַיְלָדוֹת מִקְטָנוּתָם לְפִי הַמַּח שָׁלוֹ,
לְפִי הַכֵּלִים שָׁלוֹ, וְלְלַמֵּד אִתּוֹ דְּרָכֵי שְׂמִירַת הַתּוֹרָה, דְּרָכֵי הַצְּנִיעוּת. יִלְדִּים
כְּאֵלֶּה צְרִיכִים לְלַמֵּד אִתָּם, שְׂיָבִינוּ. לְלַמֵּד הַיֶּלֶד קָטָן שֶׁצְרִיכִים לְשַׁמֵּר
הַרְחִיצָה וְהִנְטִילָה, וְכָל מָה שֶׁיְהִיָּה יוֹתֵר גְּדוֹל הוּא יִתְבַּגֵּר, הוּא יִזְכֶּה לְהִבִּין
אִיךְ לְלַמֵּד אִיךְ לְחַיּוֹת, כֹּן.

הַיֶּלֶד כְּשֶׁנִּתְגַּדֵּל - גְּדֵל מִחוּ וְכָל הַכּחוֹת שֶׁל הָאָדָם, הוּא נִתְגַּדֵּל מִחֲדָשׁ לְחֲדָשׁ
מִשְׁנָה לְשְׁנָה וְנִעְשָׂה יוֹתֵר גְּדוֹל וְיוֹתֵר גְּדוֹל, בְּזִמְנֵן שֶׁהוּא בָּא לְאִיזָה שְׂכָל,
לְאִיזָה חֲכָמָה, יְכוּלִים לְלַמֵּד אִתָּם. יֶלֶד שֶׁל שְׁבַע-שְׁמוֹנָה, שֶׁל עֶשֶׂר שָׁנִים,
יְכוּלִים לְדַבֵּר אִתּוֹ, צְרִיכִים לְדַבֵּר אִתּוֹ וּלְהִבִּין לוֹ שֶׁהַעֲקָר הַחַיִּים הוּא
הַתּוֹרָה וְהַעֲקָר הוּא לְחַזֵּר וּלְקַיֵּם הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת.

צָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת הַיְלָדִים שֶׁיֵּאמְרוּ תְּהֵלִים וְיִלְקוּטֵי תַּפְלוּת וְנִבְּיֵנו וְיִדְעוּ
מֵה זֶה יְהוּדִי, שֶׁיִּלְמַד וְשֶׁיִּדַע הַתּוֹרָה וְשֶׁיִּדַע הַתַּנ"ךְ וְיִקְיָם הַתּוֹרָה וְיֵאֱמִין
בַּתּוֹרָה. אֲנַחְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְלַמֵּד הַיְלָדִים דְּרָכֵי
הָאֱמֶת, דְּרָכֵי הַצְּנִיעוּת, דְּרָכֵי הַקְּדוּשָׁה, וְיִדְעוּ אֶת הַתּוֹרָה, הַתַּנ"ךְ וְהַגְּמָרָא
וְהַמְּדָרָשׁ.

לְחַנֵּךְ הַיְלָדִים שֶׁיִּשְׁנֶה בְּזֶמַן, לָקוּם בְּזֶמַן, וְיִלְכוּ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְשִׁמְעַת אֶפְלוּ
בְּזֶמַן שֶׁהוּא לֹא מִבִּין, לְשִׁמְעַת הַתַּפְּלָה שֶׁל יְהוּדִים שֶׁמִּתְפַּלְלִים לְהֵשֵׁם
וְתַבְרָךְ.

צָרִיכִים לְלַמֵּד אוֹתָם, אִזּוּ יִהְיוּ יְלָדִים יִקְרִים וְיֵצְאוּ מֵהֶם דּוֹרוֹת כְּאֵלֶּה..
דּוֹרוֹת קְדוֹשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וְאֱמוּנָה. שֶׁיִּלְמְדוּ וְיִדְעוּ וְיִתְרַגְּלוּ לְלַמֵּד וּלְהַבִּין,
הוּא יִהְיֶה בְּטוֹחַ. צָרִיכִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בַּחֲנוּךְ רַק בִּירְאֵי הַשֵּׁם אֱמֶתִיִּים, כֵּן.

אֲנַחְנוּ יְהוּדִים, אֲנַחְנוּ וְהַתּוֹרָה - אֶחָד. אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהַכְנִיס בְּנוֹ וּבְזָרְעֵנוּ
הַתּוֹרָה, כָּל מַעֲשֵׂה וְכָל סִפּוּר שֶׁל הַתּוֹרָה זֶה כָּל חֵיוֹתֵנוּ. לֹא כְּמוֹ הַגּוֹיִים,
הֵם לומְדִים בְּסִפּוּר רַק בְּשִׁבְלֵי לְכַתֵּב וּלְדַבֵּר יָפָה, בְּלִי שׁוּם נִשְׁמָה, בְּלִי שׁוּם
חֵיוֹת, בְּלִי כְּלוּם. הֵם לומְדִים לֹא בְּשִׁבְלֵי שְׁמַיִם, רַק בְּשִׁבְלֵי שֶׁיִּדְעוּ לְדַבֵּר
וְיִדְעוּ טַפְשׁוֹת הַתַּאֲוֹת שֶׁל הַגִּיל שֶׁמִּתְחַמֵּם וּמִתְגַּבֵּר.

אִם לֹא הַחֵיוֹת וְהָאֱמֶת וְהָאֱמוּנָה וְהַדַּעַת, אִזּוּ אֲנַחְנוּ חֵס-וְשְׁלוֹם כְּלוּם, כְּמוֹ
הַגּוֹיִים. אִין לָהֶם שׁוּם שְׂכָל, רַק אֵיךְ לֶאֱכֹל, כְּמוֹ בַּעַל-חֵי, רַק בְּזֶמַן הוּא
רָעִב הוּא חוֹטֵף אֵיזָה דָּבָר חֵי וְאוֹכֵל אוֹתוֹ. זֶהוּ, לֹא יוֹתֵר. הוּא קָם, הוּא
אוֹכֵל בְּלִי בְּרָכָה, לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם, הוּא גּוֹי. הוּא לֹא יוֹדֵעַ דְּרָכֵי הָאֱמוּנָה
וְהַבְּרָכָה, אִזּוּ הוּא נִבְרָא, מְלַמְדִים אוֹתוֹ לְדַבֵּר אֲבָל הַדְּבֹר שֶׁלוֹ לֹא שׁוּה
כְּלוּם.

אֲבָל הַדְּבֹר שֶׁלֵּנוּ.. דְּבַרֵי הַתּוֹרָה וְלומְדִים, זֶה כָּל הַחֵיִים שֶׁלֵּנוּ. אֲנַחְנוּ בְּנֵי-
אָדָם, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים, אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַאִיר בְּהַיְלָדִים שֶׁלֵּנוּ דְּרָכֵי
הַתּוֹרָה וְהַצְּנִיעוּת, שֶׁיִּהְיֶה בָּהֶם כַּחוֹת לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְקַיֵּם, לֹא כְּמוֹ וּלְמַדוּ
יַחַד עִם הַגּוֹיִים. הַגּוֹיִים יֵשׁ לָהֶם אֵיזָה אֱמוּנָה, אֵיזָה חֲכָמָה? כְּלוּם!

הַגּוֹיִים אִין לָהֶם אֱמוּנָה, אִין לָהֶם אֵף תַּלְמִיד כָּזֶה, אִין לָהֶם צְדִיקִים, אִין
לָהֶם קְדוּשָׁה, אִין לָהֶם בִּינָה, אִין לָהֶם שׁוּם כַּח וְשׁוּם דְּבוּרִים שֶׁבַחְכָּמָה,
כְּלוּם, הֵם כְּלוּם. רַק כְּמוֹ חֵיוֹת, כְּמוֹ בַּעַל-חֵי, כְּמוֹ עֶכְבֵּר, לֹא יוֹדְעִים
מִהַתּוֹרָה, לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם. בְּלִי תּוֹרָה, בְּלִי מְצוּוֹת. אֶפְלוּ לְלַמֵּד יְהוּדִים,
אֲבָל בְּלֹא אֱמוּנָה בְּלֹא חֵיוֹת - זֶה לֹא שׁוּה כְּלוּם.

אוֹי וּוֵי, הַיְלָדִים שֶׁלֵּנוּ לומְדִים עִם יְלָדִים כְּאֵלֶּה שֶׁלֹּא יוֹדְעִים כְּלוּם מִן
הַתּוֹרָה, מִן הָאֱמוּנָה, לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם. אִין לָהֶם דְּרָכֵי הַתּוֹרָה וְהָאֱמוּנָה
וְהָאֱמֶת, אִזּוּ הוּא כְּלוּם, הַיְלָדִים לֹא כְּלוּם.

גַּם אִם חֵס-וְשְׁלוֹם הוֹלְכִים בְּדְרָכֵי הַגּוֹיִים, בְּדְרָכֵי הַלְמוּדִים שֶׁלוֹ, אִזּוּ גַם
אֲנַחְנוּ כְּמוֹ בַּעַל-חֵיִים, כְּמוֹ צְפוּרִים, כְּמוֹ תַּרְנְגוּלִים, אִין לֵנוּ כְּלוּם, זֶה

הורג אותנו - האמונה והאור. בלי אמונה, בלי התורה, אין שום חיות, אין כלום. בשביל זה אנחנו נשלחנו נתרחקנו מן האמת ומהאמונה. החנוף של היהודים האלה הם כמו הגויים, בשביל זה סובלים...

אנחנו צריכים שיהיה הילדים שלנו פרושים מדרך הגויים, וידעו שאנחנו עם אחד בעולם שאנחנו מאמינים בתורה ובמצוות. צריכים אנחנו וזרענו לחנך בדרך התורה, הקדשה וביראת שמים, לא סתם. זה כל החיות שלו, החיים שלנו, הלב שלנו, כן.

אוי, אוי...

אוי, אלו היינו זוכים, כל הגויים היו רואים והיו מתקנאים בנו, בהילדים שלנו, והיה עולם קדוש ותורה ויראת שמים. אנחנו עמך בני-בריתך, בני אברהם, יצחק ויעקב, שירשנו מהם הדרך האמת והמצוות. אנחנו עם אחד בעולם, עם הקדוש וארץ ישראל הקדושה. אנחנו יכולים לקבל קדשה מכל דבור של התורה הקדושה. אנחנו עם התורה, יש לנו תורה כזו, דברים פלאיים כאלה שהשם יתברך עושה עמנו בכל דור ודור ובחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, "ברוך אתה השם נותן התורה!"

צריכים לשמר דרכי התורה והאמונה, אז נקבל חיות גדול מן התורה, מכל ספור של התורה. כל דבור של התורה הקדושה הוא כל חיותנו, בלי זה אין לנו כלום, אין לנו לא חכמה ולא אמונה ולא כח ולא כלום. אנחנו צריכים למסר נפשנו להכניס בלבנו האור הגדול של האמונה, של התורה הקדושה, התנ"ך והש"ס, כל הספרים של הצדיקים האמתיים, אבותינו הקדושים. יש לנו תורה, יש לנו רבנים צדיקים קדושים, הם כבר בארו לנו כל התורה, בכחם אנחנו יכולים להתקרב להשם יתברך. חכמות התורה הם רק בשביל לקיים ולהבין התורה, לקיים התורה!

בכל דור ודור מסרו נפשם על התורה ועל המצוות, על שמירת השבת, על כל המצוות, זהו כל החיות שלנו, כל החיים שלנו. אנחנו צריכים לרחם עלינו, על עצמנו ועל זרענו, צריכים להבין ולהכניס בלבנו לקיים דרכי התורה, למסר נפשנו על זה, גם זרענו ידעו דרכי התורה והאמונה והאמת.

רק אנחנו - עם קדוש! אנחנו עם השם, עם התורה. צריכים להתרגל וללמד תורה לקיים התורה והמצוות. הוא מאיר בנו המצוות של ציטת ושל תפלין ושל שבת. אנחנו יודעים אמונה כזו, קדשה כזו, תורה כזו.. שזה כל החיות שלנו, כל החיים שלנו!

רק אנחנו צריכים לשמח תמיד בהתורה הקדושה שלנו וללמד תורה במסירות נפש ולהאיר להנשים הבנים שלנו והזרע שלנו רק קדשה.

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים גַּם-כֵּן לְלַמֵּד, לֹא לְבִטֵּל אֶפְלוּ רַגַע אֶחָד, לְלַמֵּד רַק לְלַמֵּד
תְּמִיד וּלְחַנֵּד עֲצָמוּ שֶׁיַּדַּע הַתּוֹרָה וְהָאֱמוּנָה וְהָאֵמֶת. אִם לֹא זֶה - אֵין חַיִּים,
אֵין כְּלוּם. רַק כְּמוֹ חַיּוֹת, כְּמוֹ בְּהֵמוֹת. אוֹי וּוי, אוֹי וּוי...

צְרִיכִים לְחַנֵּד עֲצָמֵנוּ וְאֵת זְרַעֵנוּ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה וְהָאֱמוּנָה וְהָאֵמֶת. לֹא כְּמוֹ
הַגּוֹיִים - שֶׁקָּר! הֵם שֶׁקָּר וְהֵם לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, כְּמוֹ חֲמוּרִים, מִן חֲמוּרִים
כְּאֵלֶּה שֶׁהוֹלְכִים עַל שְׁתֵּי רַגְלִים.

הֵם גּוֹיִים, הֵם לֹא קִבְּלוּ הַתּוֹרָה, הֵם גּוֹיִים. אָבֵל אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת
פְּרוֹשִׁים מֵהֵם, הֵם לֹא חֲבָרִים שְׁלָנוּ!

כֹּל הַגּוֹיִים - כְּלוּם, אֵין לָהֶם שׁוּם שֶׁכֵּל, שׁוּם חֲכָמָה, שׁוּם אֱמוּנָה, אֵין בָּהֶם
שׁוּם חַיּוֹת, אֵין לָהֶם כְּלוּם, חֲמוּר, בְּעַל-חַיִּים, לֹא טוֹב.

חֲנוּךְ - צְרִיכִים לְחַנֵּד הַיְלָדִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה שֶׁיַּדְעוּ וְיִלְמְדוּ, אִזּוּ יִהְיוּ
מְתַקְנִים. וְהַגּוֹיִים הֵיחָה כְּמוֹ חֲמוּרִים. כֹּלֶם יִרְאוּ שֶׁהֵם חֲמוּרִים וְרַק אֲנַחְנוּ
בְּנֵי-אָדָם. רַק אֲנַחְנוּ עִם יִשְׂרָאֵל עִם הַתּוֹרָה. יָבוֹא מְשִׁיחַ וְיַדַּע מָה אֲנַחְנוּ,
מִי אֲנַחְנוּ. הַגּוֹיִים - חֲמוּרִים, עוֹד גּוֹי - עוֹד חֲמוּר. אָבֵל אֲנַחְנוּ - בְּנֵי-אָדָם.
אוֹי, אוֹי...

הַתּוֹרָה שְׁלָנוּ הִיא נוֹתֵנָת בָּנוּ חַיִּים וְאוֹר וְכַח וְאֱמוּנָה וְאֵמֶת, וּמְלַמֶּדֶת
אוֹתָנוּ דַרְכֵי הָאֱמוּנָה וְדַרְכֵי הַשֵּׁם וְהַתּוֹרָה. כֹּל דְּבִיר הוּא כֹּל חַיּוֹת שְׁלָנוּ.

בַּתּוֹרָה יֵשׁ אוֹרוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁהֵם מְאִירִים לָנוּ הַתּוֹרָה וְהַיְהוּדוּת, הִיא מְלַמֶּדֶת
אוֹתָנוּ מָה לֶּאֱכֹל וְאֵיךְ לֶאֱכֹל וְהַכֹּל. בַּתּוֹרָה יֵשׁ עוֹפוֹת פְּסוּלִים, עוֹפוֹת - אָבֵל
אֲסוּר לָנוּ לֶאֱכֹל. וְגַם הַכֹּל יֵשׁ בַּתּוֹרָה, הַדְּרֹךְ לְאֵמֶת, אֵיךְ לַעֲשׂוֹת וְאֵיךְ
לְחַיּוֹת.

הַעֲקָר לְחַיּוֹת עִם אֱמוּנָה, עִם הַתּוֹרָה, גַּם אֲנַחְנוּ גַּם זְרַעֵנוּ וְגַם הַבֵּית. יֵשׁ
גַּם-כֵּן בְּשֶׁבִיל הָאִשָּׁה מָה לְלַמֵּד וְאֵיךְ לְחַיּוֹת. הָאִשָּׁה צְרִיכָה לְלַמֵּד וְלַדַּעַת
וּלְהֶאֱמִין בְּשֵׁם וּבַתּוֹרָה, בְּלִי זֶה - כְּלוּם.

כֹּל חַיִּים שְׁלָנוּ זֶה עַל הָאִשָּׁה!

הִיא צְרִיכָה לְהִבִּין אֵיךְ לְחַיּוֹת עִם הַבַּעַל וְאֵיךְ יִחַנְכוּ הַבָּנִים וְאֵיךְ יַעֲשׂוּ
בָּנִים, זֶה הַכֹּל קְדוּשָׁה. שֶׁיִּלְמְדוּ וְיַדְעוּ מָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
וְהָאֱמוּנָה וְהָאֵמֶת. רַק אֲנַחְנוּ עִם יִשְׂרָאֵל - עִם אֶחָד בְּעוֹלָם, עִם אֶחָד, עִם
קְדוּשָׁה. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לָנוּ אֵת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת וְכֹל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא עֲקָר
הַחַיִּים שְׁלָנוּ. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים גַּם-כֵּן הַתּוֹרָה וְהַלְשׁוֹן הָאִיִּדִישׁ, לְדַבֵּר
בְּאִיִּדִישׁ, כֵּן.

צְרִיכִים לְקַדֵּשׁ אֵת הַדְּבִיר, אֶפְלוּ כֹּל מָה שֶׁמְדַבְּרִים שֶׁיְהִיָּה קְדוּשָׁה וּקְדוּשַׁת
הַתּוֹרָה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵמֶת וְאֱמוּנָה, לֹא כְּמוֹ הַגּוֹיִים. וְגַם-כֵּן כְּשֶׁמְדַבְּרִים
בְּשִׁפְהָ זָרָה זֶה מְטַמֵּא אֵת הָאָדָם. מְשַׁנָּה, מְטַמֵּא אֵת הָאָדָם.

הִלְשׁוּן שְׁלָנוּ, רַחֲמָנָא לְצַלּוּן כָּל מַה שְׁגוּרִים. אוֹי וּוֵי, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם...

הַחֲכָמִים שֶׁיֵּצְאוּ מִדְרָכֵי הַתּוֹרָה הֵם מַחְרִיבִים אֶת הַיְלָדִים שְׁלָנוּ, נַעֲשֶׂה דוֹרוֹת שֶׁל גְּזֻלָּנִים מִשְׁחִיתִים, מַחְרִיבִים הָעוֹלָם, כֵּן.

הַהוֹרִים הֵם לֹא יוֹדְעִים וְלֹא זָכִינוּ לְהִתְחַנֵּךְ בְּדְרָכֵי הַתּוֹרָה, הַהוֹרִים נִטְעוּ כְּמוֹ בְּדְרָכֵי הַגּוֹיִים, אֲבָל הָאֱמֶת יִתְגַּלֶּה וְיִדְעוּ כָּלֵם שֶׁעָקַר הַחַיִּים הוּא הָאֱמוּנָה וְהָאֱמֶת וְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כָּל דְּבוּר.

יְבוֹא הַזְּמַן וְיִהְיֶה עֲנִין חֲדָשׁ, זֶה לֹא כְּמוֹ שֶׁעֲכָשׁוּ. יְבוֹא הַזְּמַן שֶׁנִּדְעַע מִקְּדוּשַׁת הַחַיִּים שְׁלָנוּ, מִקְּדוּשַׁת הַתּוֹרָה שְׁלָנוּ, זֶה יִהְיֶה גְּאֻלָּה, הַיְלָדִים יִהְיוּ יְלָדִים טוֹבִים קְדוּשִׁים.

יְבוֹא זְמַן שֶׁכָּלֵם יִדְעוּ אֶת הַתּוֹרָה וְיֵאֱמִינוּ בַּתּוֹרָה וְיִקְיְמוּ הַתּוֹרָה. יִהְיֶה עוֹלָם אַחֵר!

עֲכָשׁוּ הָעוֹלָם הוּא חֲרָבָה, אֵין אֹר, אֵין אֱמֶת, כָּל הָעוֹלָם בְּחֹשֶׁךְ וְלֹא יוֹדְעִים כְּלוּם. אוֹי וּוֵי מַה שְׁיֵשׁ בְּעוֹלָם, אוֹי וּוֵי...

אֲנִי מְבָרַךְ אֶת כָּל הַיְלָדִים שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָהֶם לְהִתְחַזֵּק בְּיִרְאַת שְׁמַיִם וּבַתּוֹרָה. הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְכָל יִשְׂרָאֵל, לְכָל מִי שֶׁצָּרִיךְ - הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר רַחֲמִים וִירְחֻם עֲלֵיהֶם וְיַעֲזֹר לָהֶם בְּכָל הַיְשׁוּעוֹת בְּמַהְרָה וְיִתֵּן לָנוּ דַעַת אֱמֶתִית, לִידַע אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֱמֶת. הָעָקָר הוּא אֱמוּנָה, לְהֵאֱמִין בְּשֵׁם וּבַתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת. אֲנַחְנוּ עִם הֵשֵׁם, עִם הַתּוֹרָה, לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה בְּהֵשֵׁם וּבַתּוֹרָה. לְהִתְחַזֵּק, לֹא לִפְלִי חֵס-וְשְׁלוֹם.

הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלֵינוּ וְכָל אֶחָד יִבְקֹשׁ רַחֲמִים בְּכָל יוֹם שֶׁנִּזְכָּה לְשִׁמּוֹר הַתּוֹרָה וְהַיְלָדִים וְלִלְמַד תּוֹרָה וְלִקְיִים הַתּוֹרָה, זֶה הָעָקָר!

לְחַשֵּׁב, לֹא לְשַׁכַּח מַה שֶׁאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים, זֶה כָּל חַיּוּתֵנוּ, כָּל לְבָנוּ, הַכּל!

”יש ענין שנתהפך הכל לטובה!”

רַבּוֹנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא נֹצֵחַ אֶת כָּל הָעוֹלָם. כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַחֲכָמִים כָּלֵם יִתְבַּיְשׁוּ עִם כָּל הַחֲכָמוֹת שֶׁלָּהֶם, הֵם יִתְבַּיְשׁוּ וְיִתְחַרְטוּ עַל שֶׁעֲזְבוּ אֶת הָאֱמֶת - אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁלָנוּ. רוֹאִים פְּלֹאוֹת כְּאֵלֶּה, מַה שֶׁאֲנַחְנוּ וְזָרְעֵנוּ עוֹד לֹא יִדְעֵנוּ הַכֹּחַ שֶׁלָּהֶם שְׁיֵשׁ אֲצֵלֵם בְּלֵב, הֵם רְצוּ חֵס-וְשְׁלוֹם לְהַפִּיךְ כָּל הַתּוֹרָה

על-פי דעתם; הם לא הצליחו, לא הצליחו. יבוא איזה שנים והם יתבישו ויתבטלו כלם לגמרי לדבור אחד של רבנו הקדוש, של התורה הקדושה. הם יעשו קברים ויקברו את עצמם מגדל הבושה כנגד כל דבור של רבנו שישנו כבר בעולם. דבור אחד של רבנו הוא מהפך כל העולם, כל החכמים. הוא מראה להם שהם לא יודעים כלום!

אוי, כמה מצוות על כל ילד מהיהודים, כל ילד. רבנו הקדוש גלה חכמה כזה שלא ירצו - רק לדבר איך זוכים לקיים התורה.

בכל תורה ותורה שגלה רבנו, הוא קיום כל העולם וכל זרענו וכל.. עד הסוף!

העקר היסוד של היהדות היא התורה הקדושה, בכל דבור ודבור של התורה יש לו כח להפוך כל העולם. יהיה ענין שצריכין להפוך התורה, לא לפי החכמים של עכשו, רק לפי החכמים שלנו, אמונה ותפלה ותורה. מה שהחכמים של עכשו למדו את הילדים שלא כתורה, אנחנו צריכים להפוך הכל להפוך גמור. צריכים להפוך להפוך - זה רק רבנו הקדוש, הוא בא לעולם להפוך הכל להפוך, הוא יתפך בתכלית ההפוך את כל העולם.

רבנו הקדוש אמר בה'שיתות': "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", מי זה הענין? לא יודעים. רבנו הקדוש גלה את עצמו אלינו ואומר לנו התורה שלנו, אור כזה שכל החכמים, כל הגאונים יתבישו ויתבטלו לגמרי. כל הגאונים צריכים לחפר בורות לקבר עצמם מגדל הבושה שאנחנו יש לנו תורה כזה בעולם, יש לנו תורה כזה שהיא אחד בעולם!

"יש ענין שנתהפך הכל לטובה!" מה זה טובה? תורה, תפלה, אמונה!

וכל אחד צריך לזה, הוא נותן בו מתנות כאלה, הוא מחזק ומלמד עם כל נפש ונפש מישראל תורה כזו, אמת כזה, אמונה כזה, חכמה כזה.. חדש שאין בעולם ושלא היה מעולם ויהיה עולם חדש לגמרי!

איי, יתגלה בעולם אורות כאלה, יש כבר אור רבנו הקדוש בעולם, אנחנו לא יודעים כלל מה שיש בעולם, מה שרבנו הקדוש כבר גלה. לא צריכים לעמל, הוא מאיר כבר. הוא יכול להודיע לכלם שיזכו לראות מה זה התורה שלנו. כל דבור שלו הוא לכל העולם, לכל היהודים שרוצים לשמע. הוא כבר יודע איך להחזיר אותנו, ואיך להפוך להפוך. הוא מאיר בכל דבור שלו לכלם איך לעבד השם ואיך להאמין בשם ובתורה. הוא מאיר בנו אורות כאלה שאנחנו צריכים אלפים שנה לעבד לאיזה דבור מהם. כי הוא יש לו אמת כזה וחכמה כזה שהוא יכול להפוך הכל מהפוך אל הפוך, וזה ישנו כבר בעולם, יש הכל, כן.

רבנו הקדוש הוא מאיר כל התורה באור כזה שלא היה מעולם, חדש לגמרי!

בְּדַבּוֹר אֶחָד מֵרַבְּנֵינוּ, בְּתוֹרָה אַחַת, בְּרַגַע אֶחָד, הוּא מְהַפֵּךְ כָּל־כָּל, כָּל הָעוֹלָם, הַכֹּל לְטוֹב - לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ, לְחֻכְמָה אֲמִתִּית, לְתוֹרָה וְאֱמוּנָה וְאֶמֶת. בְּכָל דַּבּוֹר וְדַבּוֹר שֶׁלוֹ הוּא מְהַפֵּךְ וְהוּא יִהְיֶה כָּל הָעוֹלָם. אִין בְּעוֹלָם חֻכְמוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁיִּדְעוּ כָּל־כָּל מֵהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ וְהַתּוֹרָה וְהָאֱמוּנָה וְהָאֶמֶת.

אֹי אוֹי, מֵה שֶׁזְּכִיתִי לְשִׁמְעַת וְלִרְאוֹת דְּבוּרִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלֶּה, אֱמוּנָה כְּזֶה, אֶמֶת כְּזֶה שֶׁהוּא מֵאִיר הַכֹּל - אִין, אִין, עֲדִין לֹא נִתְגַּלָּה...

הוּא לֹא צָרִיךְ זְמַן הַרְבֵּה, רַק דְּבוּר אֶחָד שֶׁל הַסְּפוּרִי מַעֲשֵׂיאוֹת - הוּא מְכַנְיַע אֶת כָּל־כָּל וְהֵם יִרְאוּ וְיֵאמְרוּ: "לָזָה, לָזָה חֲפִינּוּ, לָזָה קוֹינּוּ". רַק רַבְּנֵינוּ בְּדַבּוֹר אֶחָד הוּא מְהַפֵּךְ הַכֹּל, הַכֹּל!

יֵשׁ לָנוּ כְּבֹר 'לְקוֹטֵי הַלְכוֹת' כְּאֵלֶּה, וְסִפְרֵי עֲצוֹת כְּזֶה, 'לְקוֹטֵי מוֹהַר'וֹן' כְּזֶה שֶׁכָּל תּוֹרָה הִיא אֹר שֶׁמֵאִיר לְכָל הָעוֹלָם. אֶמֶת כְּזֶה וְחֻכְמָה כְּזֶה שֶׁכָּל חֻכְמֵי עוֹלָם שֶׁל הַגּוֹיִים יִתְבַּיְשׁוּ וְיִתְקַרְבוּ לְדַבְּרֵינוּ. כָּל הַגּוֹיִים יִתְקַנְאוּ בָּנוּ וְיִרְאוּ בְּעֵינֵיהֶם שֶׁהֵם רַק חֲמוּרִים. הַגּוֹיִים - יִלְכוּ כָּל־כָּל. מִי מְדַבֵּר מֵהֵם, מִי צָרִיךְ אוֹתָם כְּשֵׁי שֶׁכְּבֹר 'סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיאוֹת' כְּזֶה. יִתְבַּיְשׁוּ כָּל־כָּל כִּנְגַד כָּל דְּבוּר וְדַבּוֹר שֶׁל הַמַּעֲשֵׂיאוֹת, יִתְהַפְּכוּ כָּל־כָּל, כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. יִהְיֶה עוֹלָם עִם אֹר כְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם, כֵּן.

רוֹאִים שֶׁמְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ יִתְקַן וְיִכְפַּר וְהַכֹּל, הַכֹּל לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה...

אֲנִי הֵייתִי עִם רַבִּי יִשְׂרָאֵל קְרֹדוֹנֵר, כָּל הָאֹר וְכָל הַתּוֹרָה הוּא רָצָה בְּשִׁבְלֵנוּ, בְּשִׁבְלֵנוּ, בְּשִׁבְלֵנוּ דְּרוֹתֵינוּ.

אֹי, מִי שֶׁשָּׁמַע הַתְּפִלוֹת שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל הוּא מְרַגֵּישׁ מֵה שֶׁאֲנִי מְגַלָּה, מֵה שֶׁאֲנִי מוֹדִיעַ בְּזֶה. אֲנִי זְכִיתִי לְשִׁמְעַת וְלִרְאוֹת דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה, דְּבַרֵי הַשֵּׁם אֱלֹקִים, זֶה חֻכְמָה כְּזֶה בְּכָל דְּבוּר שֶׁיִּתְהַפֵּךְ כָּל־כָּל לְטוֹב. אִידֵךְ הוּא בְּכָה וְטָעַן לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, הוּא הַרְגִישׁ שֶׁהוּא רְחוּק מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מֵהַתּוֹרָה, "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מֵה יִהְיֶה הַתְּכֵלִית מִמֶּנִּי.."

אֹי, אֹי, מֵה שֶׁרְאִיתִי בְּעֵינַי, מֵה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ חֵיוֹת כְּזֶה, אֱמוּנָה כְּזֹו, אֶמֶת כְּזֶה, שֶׁיִּתְהַפְּכוּ כָּל־כָּל. יְבוֹשׁוּ לְגַמְרֵי, יִתְהַפְּכוּ לְגַמְרֵי נֶגֶד דְּבוּר אֶחָד שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. חֻכְמָה וְאֱמוּנָה כְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה עֲדִין בְּעוֹלָם. יִהְיֶה לוֹ כַּח בְּכָל דְּבוּר לְהַפֵּךְ כָּל הָעוֹלָם לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ, וְזֶה וְיִתְגַּבֵּר עוֹד יוֹתֵר עוֹד יוֹתֵר. בְּדַבּוֹר אֶחָד שֶׁלוֹ הוּא יָכוֹל לְהַפֵּךְ כָּל הָעוֹלָם!

תפלה לחנוך הילדים

רבוננו של עולם, רחם עלינו ועל זרענו ועל כל זרע עמך בית ישראל, ותגן ותשמר ותציל את כל ילדי עמך בית ישראל מן כל הכתות הרעות של החכמים להרע המתפשטים עתה בעולם בעוונותינו הרבים כאשר אתה ידעת, הן מכתות האפיקורסים העוסקים בחכמות חיצוניות ולשון עלגים של העפויים, המתגברים בכל עת לחנך נערי בני ישראל בדרכיהם הרעים והמרים, להרחיקם מלמוד תורה שבעל-פה, ולבלי ללמד כי אם תנ"ך עם חכמת הדקדוק וגם זה רק שעה מועטת ביום, ולבלות עקר הזמן על למוד חכמות חיצוניות ולשונות העוקרים את האדם משני עולמות. אוי לעינינו שפך רואות, אוי לאזנים שפך שומעות. והן משאך פתות של חכמים בעיניהם המתלוצצים מהתמימים בדרכיהם, העוסקים בעבודת ה' ובתורתו בפשיטות בתמימות בלי חכמות של הבל, כאשר הורו לנו אבותינו ורבוננו הקדושים, אשר רבים קמים נגדם ופורשים רשת לרגלם להטות אותם מני דרך הישר והכבוש מכבר, לבדות מלבם חכמות של שטות ולצנות, לבלבל ולהחליש חס-ושלום דעת התמימים והישרים בלבותם. ה' אלקים אתה ידעת את כל זה, כמה וכמה מזיקים לעבודתך חכמות פאלו, רחם עלינו ועל זרענו ועל כל זרע עמך בית ישראל, ושמר והצל כל ילדי עמך בית ישראל מכל הכתות הרעות האלה, שלא יתפסו ברשתם בימי נעוריהם, ותעזר ותגן ותושיע לנו בכל עת, ותורנו ותלמדנו תמיד שנוזכה לידע איך להתנהג עם בנינו וזרענו מקטנותם, איך לשמרם ולמלט נפשם מן הכתות הרעות האלה, ולחנכם לטובה בדרכי הקדושים והאמתיים, שיילכו בדרך הישר והאמת בתמימות ופשיטות כרצונך הטוב באמת, כאשר קבלנו מאבותינו ורבוננו הקדושים, ונוזכה להודיע לכל בנינו ודורותינו הבאים אחרינו ולכל דורות זרע ישראל את כל מעשי ה' הגדול אשר עשית עמנו מימי אבותינו עד הנה בכל דור ודור "למען ידעו דור אחרון בנים וילדו יקמו ויספרו לבניהם", ונוזכה לקיים בשלמות מקרא שכתוב: "והודעתם לבניך ולבני בניך", להודיע להם קדשת אמונתנו הקדושה והטהורה והתמימה. ותרחם על כל ילדי עמך בית ישראל מקטנותם, שיזכו לקבל הבל פיהם שאין בו חטא מהמשכנות הקדושים של הצדיקים האמתיים, אשר כל אחד ואחד בונה משכן קדוש אשר משם מקבלים התינוקות של בית רבן הבל פיהם הקדוש שאין בו חטא. רבוננו של עולם, אתה יודע את כל המעשה אשר נעשה עכשו בעולם בדורות הללו בעגן התינוקות של בית רבן, אשר כל העולם אינו מתקיים אלא על הבל פיהם הקדוש שאין בו חטא, ורבים קמים עליהם לבלבל ולקלקל חס-ושלום הבל פיהם הקדוש מנעוריהם על-ידי חכמתם הרעות, רחם עליהם ועלינו למענה, והגן בעדיהם ושמרם והצילם מכל מיני חנוכים הרעים של כל מיני דרכים שאינם ישרים בעיניך. אתה ה' תשמרם תצרך מן הדור זה לעולם. חמל על פליטת ילדי עמך בית ישראל אשר אין לנו על מה להשען כי אם על זכות הבל פיהם הקדוש שאין בו חטא. רחם עליהם ועלינו, שיזכו כל ילדי עמך בית ישראל שכל אחד ואחד יקבל הבל פיו שאין בו חטא מהמשכן הקדוש של הצדיק האמת השייך אליו כפי שרש נשמתו, באפן שיזכו על-ידו לילך ולהתחנך בעבודת השם יתברך ולכנס בתורת ה' באמת, שיזכו ללמד תורה לשמה ולהגות בה יומם

וְלִילָה. וְתִפְתַּח אֶת לִבָּם בְּתַלְמוּד תּוֹרָתְךָ, וְתִתֵּן לָהֶם בֵּינָה בְּלִבָּם לְהַבִּין וּלְהַשְׁפִּיל לְשִׁמְעַת לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד, לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה, וְהָאֵר עֵינֵיהֶם בְּתוֹרָתְךָ וְדַבֵּק לְבֵיהֶם בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְתֹאמַר יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתֵיהֶם בְּטוֹב וּבְנִיעִימִים, וְתִהְיֶה עִמָּהֶם תְּמִיד, וְתַעֲזָרֵם וְתוֹשִׁיעֵם שְׂיִזְכוּ לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת כָּל יְמֵיהֶם לְעוֹלָם. (מִלְקוּי תִּפְלוֹת)

‘לקוטי תפלות’

רבי ישראל משורר נגונים בפתל המערבי קדם עלות השחר...

הוי, אָנִי קְרָאתִי שְׁרַבְנוּ הַקְּדוֹשׁ לֹא אָכַל וְלֹא טָעַם אֶפְלוּ מִים לִפְנֵי הַתְּפִלָּה, וְהָיָה לוֹ כִּחַ כְּזֶה שֶׁהָאֲכִילָה וְהַשְׁתִּיָּה הָיָה כְּמוֹ נִבְלָה, כְּמוֹ דָּבָר שֶׁהוּא לֹא טוֹב, שֶׁהוּא אֲסוּר.

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "מֵעוֹלָם לֹא שְׁתִּיתִי אֶפְלוּ מִים קִדְּם הַתְּפִלָּה", כָּל יְמֵי. הַגּוֹף רוֹצֵה לֶאֱכֹל, רוֹצֵה לִישׁוֹן, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר לוֹ: "לֹא כְּרָצוֹנְךָ; כְּרָצוֹנִי!"

נְהַיִיתִי מְזָה, רְאִיתִי שְׁרַבְנוּ הַקְּדוֹשׁ לֹא הָיָה צָרִיךְ מַחְצוֹת לִילָה עַד אַחֲרֵי הַתְּפִלָּה, הוּא לֹא טָעַם אֶפְלוּ מִים. אָנִי רְאִיתִי אֶת זֶה, רְאִיתִי גַם-כֵּן לְקַיֵּם אֶת זֶה, אָנִי הִיִּיתִי רְגִיל לֹא לְשִׁתוֹת וְלֹא לֶאֱכֹל מִזְמַן חֲצוֹת, אָנִי הִתְרַגַּלְתִּי וּכְבָר זֶה הָיָה אֲצִלִּי דָרֶךְ לְעַבֹּדֶת הַשֵּׁם. אָנִי זוֹכֵר שֶׁזֶה נִכְנַס בִּי כִּחַ כְּזֶה שֶׁלֹּא רְצִיתִי לְטָעַם לִפְנֵי הַתְּפִלָּה אֶפְלוּ מִים. אָנִי עָשִׂיתִי גַם-כֵּן כֵּן, מֵעוֹלָם לֹא שְׁתִּיתִי אֶפְלוּ מִים לִפְנֵי הַתְּפִלָּה...

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, אֲנַחְנוּ לֹא מְבִינִים אֵיךְ הוּא חַי. כְּתוּב בְּשִׁיחוֹת בְּסִפְרֵי חַיִּי מוֹהַר"ו שֶׁבְּלִילָה הָאֵמָּה נִתְּנָה לְרַבְּנוּ אֵיזָה דְּבָר לֶאֱכֹל וְהוּא לֹא רָצָה, אִזּוֹ הָאֵמָּה אֲמָרָה לוֹ: "אַתָּה לֹא אוֹכֵל כְּלוּם, אֵיךְ אַתָּה יְכוּל לְחַיּוֹת אִם אַתָּה לֹא אוֹכֵל כְּלוּם?"

הִיא נִתְּנָה לוֹ אֵיזָה דְּבָר לֶאֱכֹל, מְזוֹנוֹת וְקֶפֶה, הוּא טָעַם רַק קֶצֶת, אִזּוֹ הִיא אֲמָרָה לוֹ: "בְּנִי, אֵיךְ יִהְיֶה לְךָ כִּחַ לְעַבֵּד הַשֵּׁם?"

אִזּוֹ הוּא אָמַר לָהּ: "אָנִי יֵשׁ לִי כִּחַ אַחֵר, אָנִי מְקַבֵּל כִּחַ רַק מִדְּבָרִים אַחֲרִים, לֹא מֵאֲכִילָה. הַכִּחַ שְׁלִי - 'הַחֲכָמָה תְּחִיָּה אֶת בְּעַלְיָה'. אָנִי חֵי מִהַחֲכָמָה תְּחִיָּה, הַחֲכָמָה!" יֵשׁ לוֹ כִּחַ לָזֶה כִּי יֵשׁ לוֹ חַיּוֹת מִהַחֲכָמָה תְּחִיָּה אֶת בְּעַלְיָה.

"וגם יש אצלי אנשים כאלה שלא רוצים לטעם לפני התפלה כלל, הם חיים מדברים אחרים, לא מאכילה. כל החיות שלהם היא רק ב'החכמה תחיה את בעליה' והם חיים רק מהחכמה!" זה התורה הקדושה, זה החכמה האמתית. הם לא צריכים לאכל, אם יש 'לקוטי מוהר"ן' מרבנו הקדוש - כבר אין אכילה!

אנחנו עם ישראל, יש לנו זכיה כזה שיש לנו רבי כזה שהוא מלמד אותנו לא לאכל ולא לשנות, רק לעבד השם. אנחנו מקבלים כח מ'החכמה תחיה את בעליה', לא מדברים אחרים, אנחנו מקבלים כח מ'החכמה תחיה את בעליה'...

אשרינו שיש לנו רבי כזה שהוא מגלה לנו, מלמד אותנו הכל, איך לחיות ואיך לאכל ואיך לישן. צריכים לשמר מאד כל דברי רבנו ש'יצא מפיו הקדוש, צריכים למסור נפשנו לעשות כמו שהוא מלמד ומדבר לנו. הוא כבר הכין לנו הכל מה שאנחנו צריכים. אוי, אוי, רבי כזה...

כן, לא לטעם לפני התפלה כלום, אפלו מים. לפני התפלה - לא אכילה ולא שתיה. אסור חס-ושלום לאכל קדם התפלה. רק אדם זקן, חולה, זה ענין של מסירות נפש אז יש לו דין אחר, אבל ככה פשהאדם בריא - חס-ושלום אפלו לשנות מים קדם התפלה. ומי שלא ישן יש לו דינים, צריכים ללמד ולידע איך להתנהג. על-פי הגמרא, על-פי התורה, אסור לאכל ולשתות לפני התפלה. והחסידים הם אוכלים ושותים לפני התפלה, הפך מרבנו. מה זה, נעשה הפקר? הפך מרבנו, הפך מהגמרא, הפך מן התורה!

אצל רבנו כתוב שהוא לא אכל ולא שתה קדם התפלה מזמן חצות, הוא לא שמע לכל העולם. הוא נתן לנו דרך ישר שלא לאכל ולא לשנות לפני התפלה, ככה אומר רבנו הקדוש. נו, ואנחנו צריכים גם-כן לעשות ככה. צריכים להתחזק ולשמר כמו התורה הקדושה, לא לאכל ולא לשנות לפני התפלה, זה פוגם בתפלה.

אנחנו צריכים רק לעבד השם יתברך, וגם באכילה לעבד השם יתברך, ועם הברכות וברכת המזון. אנשי רבנו הקדוש כשהם אכלו, כל ברכה היו שומרים מאד, וגם כל דבר האכילה - אחר התפלה, קדם התפלה - לא.

פעם אחת כשרבי ישראל קרדונר היה חולה, גם-כן הוא החמיר ולא אכל לפני התפלה. אני שמעתי את התפלה שלו, הוא רק אמר "ברוך שאמר", רק אמר איזה דבורים של התפלה, הוא כבר היה שבע ולא יכול לא לשנות ולא לאכל.

אני זוכר הנסח וההתעוררות של עבודת השם של רבי ישראל, אני זוכר איך שרבי ישראל היה אומר תפלות והתפלות שלו היה במתיקות בדבקות כזה כאלו הוא אוכל כל המיני מטעמים שבעולם. היה לו כח כזה...

מה שראיתי, רבי ישראל לא אכל ולא שתה לפני התפלה, ומי ששמע רק את הקול שלו - נעשה צדיק!

ואני הייתי אתו ביחד וראיתי שהוא בוכה כל-כך לפני השם ותברך על כל דבר, שיזכה לקיים התורה. כל רגע הוא השאיר על עצמו כל המיני פאבים, כל המיני מחלות, וככה הוא עבד השם ותברך...

הגיע הזמן שיתגלה בעולם ה'לקוטי תפלות', אנחנו לא יודעים כלום איזה פעולות הוא עושה בעולם. כל דבור שלו הוא תקונים וחיות כל העולם!

ה'לקוטי תפלות' צריכים להדפיס בכל העולם, לכל הישיבות, בכל מקום יהיה 'לקוטי תפלות'. הם יראו אם הנה כבר בעולם דבר כזה, פלא כזה.. 'לקוטי תפלות'.

הנה 'לקוטי תפלות' כזה בעולם? זה רק של משיח!

יתגלה, יתגלה אור השם, אור של משיח. זה ה'לקוטי תפלות' יגלה משיח צדקנו, הוא יגלה מה זה 'לקוטי תפלות'. משיח הוא יכנס כל העולם, כל ישראל, ויתקן אותם. הוא יתן להם 'לקוטי תפלות' והם יגידו 'לקוטי תפלות' - זה הכל!

משיח, משיח יגיד פרוש מה זה 'לקוטי תפלות', מה זה 'לקוטי הלכות', מה זה 'לקוטי עצות', מה זה 'ספורי מעשיות'. משיח הוא יקח כל פעם איזה טפה מן השם ויגיד וכלם יהיו נעשים צדיקים, בעלי-תשובה גמורים, צדיקים קדושים, כלם!

אשרינו שיש כבר בעולם 'לקוטי תפלות', זה הנה ההתבודדות של רבי נתן, הוא הוציא מההתבודדות שלו איזה ניצוץ, איזה טפה מן השם, הוא הוציא בשבילנו, לשמח אותנו, לחזק אותנו, לרפאות אותנו. הוא עשה 'לקוטי תפלות'. כל דבור יכול לרפאות כל העולם, לשמח כל העולם, לחזק כל העולם. כל דבור!

אין יכולים להפריד אפלו רגע אחד מ'לקוטי תפלות', מ'לקוטי הלכות', זה עולה על כל התורה!

אוי, ה'לקוטי תפלות'.. כל מלה היא תורה תפלה של רבנו הקדוש. הוא הרבי שלנו ושל כל העולם. כל מיני תקונים ודבורים שלו זה חכמה כזה שכל העולם יהיה עולם אחר לגמרי, כן.

האם הנה או יש בעולם 'לקוטי תפלות' כזה? כל דבור הוא כל התורה וכל הנגונים שבעולם וכל הרפואות!

אוי אשרינו, 'לקוטי תפלות' של רבנו הקדוש ורבי נתן...

זֶה הַסֵּפֶר 'לְקוּיֵי תַפְלוּת', כַּמָּה בַעֲלֵי-תְשׁוּבָה נַעֲשֶׂה מְזָה הַסֵּפֶר, כָּלֵם אָמְרוּ
שָׂאִין כְּמוֹהוּ, "כְּמוֹ ה'לְקוּיֵי תַפְלוּת' - אִין בְּעוֹלָם!"

בִּירוּשָׁלַיִם הָיָה אִישׁ יְהוּדִי אֶחָד, לֹא זָקֵן וְלֹא צָעִיר, אָנִי אָמַרְתִּי לוֹ: "יֵשׁ
כָּבֶד בְּדוֹרוֹת אֵלּוּ אוֹר פֶּלֶא כָּזֶה, בְּלִי זֶה - הַחַיִּים לֹא חַיִּים, לֹא כְּלוּם!"

אָנִי נִתְתִּי לוֹ ה'לְקוּיֵי תַפְלוּת', וְאַחַר-כֵּן הוּא אָמַר: "הוּ... אַתָּה הַחַיִּיתָ אֶת
נַפְשִׁי, הוּא טוֹב כָּל-כֵּן, לֹא יָדַעְתִּי שְׂיֵשׁ לָנוּ אוֹצָר כָּזֶה, 'לְקוּיֵי תַפְלוּת'!"

הוּא בָּא בְּכָל לַיְלָה לְבֵית-הַכְּנֶסֶת עִם ה'לְקוּיֵי תַפְלוּת' לְהַתְפַּלֵּל וְאָמַר
'לְקוּיֵי תַפְלוּת' וְהוּא חֵי חַיִּים טוֹבִים מֵה'לְקוּיֵי תַפְלוּת'. הוּא לֹא יָדַע מַה
לַעֲשׂוֹת אִתִּי, אָנִי נִתְתִּי לוֹ מִתְנַה כָּזֶה.. 'לְקוּיֵי תַפְלוּת'. וְהוּא בְּכָל פַּעַם
קָרָא אוֹתִי, הוּא שָׂמַח אוֹתִי, הוּא הָיָה שְׂמַח מְאֹד וְאָמַר לִי: "מַה עָשִׂיתָ!
עָשִׂיתָ לִי טוֹב כָּזֶה, אוֹר כָּזֶה, 'לְקוּיֵי תַפְלוּת' כָּזֶה.."

הוּא הָיָה לוֹ חֲנוּת בְּרַחוּב הַרְצֵל בְּתֵל-אָבִיב וְהָיָה לוֹ פְּרִנְסָה, וְאָנִי יָדַעְתִּי
אִיפֹה הַבֵּית שְׁלוֹ, אָנִי בָּאתִי וּבִקְשָׁתִי: "הָאֵדָם צָרִיךְ לְאָכֵל", הוּא נָתַן לִי
קִינְעָל לְכָבוֹד שֶׁבֶת קִדְשׁ, וְגַם-כֵּן בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשָׁה הָיָה לִי. הוּא כָל-כֵּן אָהַב
אוֹתִי, אָנִי נִתְתִּי לוֹ 'לְקוּיֵי תַפְלוּת'.

מִשְׁהוּ בָּא מְצַרְפֵּת, הוּא מְצָא בְּפִתֵּל 'לְקוּיֵי תַפְלוּת', אַז הוּא אָמַר: "הוּי,
זֶה טוֹב מְאֹד, זֶה כָּל חַיּוֹתִי!"

אָמְרוּ לוֹ: "אָבֵל אַתָּה לֹא יוֹדַע, מַה אַתָּה אוֹמֵר, זֶה הַסֵּפֶר הוּא מְבַרְסָלֵב!"

הוּא אָמַר לָהֶם: "שְׂיֵהֵיָה מְבַרְסָלֵב, אָבֵל הוּא טוֹב מְאֹד. אָנִי רוֹצֶה גַם
לְהַעֲבִיר אֶת זֶה מֵה שְׂיֵשׁ בְּעוֹלָם."

אָנִי נִתְתִּי לוֹ ה'לְקוּיֵי תַפְלוּת' וְהוּא אָמַר 'לְקוּיֵי תַפְלוּת' בְּפִתֵּל בְּמִתְיָקוֹת
כָּזֶה, וְאַחַר-כֵּן הוּא אָמַר לִי: "אוּי יוּי יוּי, לֹא יָדַעְתִּי מַה שָׂזָה, לֹא יָדַעְתִּי
שְׂיֵשׁ 'לְקוּיֵי תַפְלוּת' כָּזֶה בְּעוֹלָם, אָנִי לֹא צָרִיךְ - אָנִי מְכַרְח אוֹתוֹ. ה'לְקוּיֵי
תַפְלוּת' הוּא בָּא לְעוֹלָם רַק בְּשִׁבִילִי!"

הוּא בָּא הַבֵּיתָה וְסִפֵּר לָהֶם: "בִּירוּשָׁלַיִם יֵשׁ בֵּית-חוּלִים שֶׁהוּא מְרַפֵּא כָּל
הַמַּחֲלוֹת בְּחֻנָּם!"

אַחַר-כֵּן בָּא הָרַב שְׁלוֹ וְאָמַר לִי: "הוּ... לֹא יָדַעְתִּי שְׂיֵשׁ 'לְקוּיֵי תַפְלוּת'
בְּעוֹלָם, לֹא יָדַעְתִּי מַה שָׂזָה."

יֵשׁ עוֹד מִשְׁהוּ? בָּא, בָּא, בָּא, יֵשׁ אַבָּא גַם-כֵּן? יֵשׁ מְקוֹם גַּם בְּשִׁבִילוֹ. בָּא,
בָּא, לְמַה הוּא מְחַפֶּה? הָאֵבָא הוּא רוֹצֶה גַם-כֵּן לְהַתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ? נוּ, יֵשׁ
ה'לְקוּיֵי תַפְלוּת'. ה'לְקוּיֵי תַפְלוּת' הוּא יָכוֹל לְקַבֵּל כָּל הָעוֹלָם, ה'לְקוּיֵי
תַפְלוּת' יְכַבֵּשׁ כָּל הָעוֹלָם.

זֶה יְהִיָּה הַשְּׂמִיחָה הַגְּדוּלָּה בְּעוֹלָם, הוּא יִתְגַּלֶּה - הַיְלִקוּטֵי תַּפְלוֹת! בְּכָל דְּבוּר שֶׁל הַיְלִקוּטֵי תַּפְלוֹת, הוּא חַיּוּת שֶׁל כָּלָם, הוּא נוֹתֵן חַיּוּת לְכָל הָעוֹלָם, לְכָל הָרְשָׁעִים.

הַיְלִקוּטֵי תַּפְלוֹת, הוּא יִשְׁנֶה כָּל הָעוֹלָם, הוּא מְרַפָּא כָּל הָעוֹלָם!

יֵשׁ חֲתִיכַת נֶיֶר שֶׁהוּא הַחַיּוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, רַק חֲתִיכַת נֶיֶר קָטָן - הוּא כּוֹבֵשׁ כָּל הָעוֹלָם. זֶה הַבַּיִת-חֹלָיִים שֶׁל כָּל הָעוֹלָם!

אֵיזָה מְשַׁעֵר לֹא יִקְנֶה נֶיֶר בְּשִׁבִיל כָּל הַבַּיִת שְׁלוֹ, בְּשִׁבִיל שְׂיִהְיֶה לָהֶם רְפוּאָה? הַיְלִקוּטֵי תַּפְלוֹת, הוּא רוֹפֵא וּמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק כָּלָם, הוּא מְחַדֵּשׁ כָּלָם. נִשְׁמָה חֲדָשָׁה. עַל הַיְלִקוּטֵי תַּפְלוֹת, עַל-יַד הַכֶּתֶל - עוֹמֵד הַכָּל, כָּל הַתּוֹרוֹת!

עֲכָשׁוּ כָּל הַחֲבָרִים וְכָל הַחֲבָרָה נִפְטְרוּ, וְהַכָּל - אֵינָם, כְּאֵלוּ לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, רַק אֲנִי נִשְׂאֲרָתִי לְבַדִּי. אֲנִי מִתְחִיל לַחֲשֹׁב: "אֵיפֹה כָּל הָעוֹלָם, אֵיפֹה כָּלָם?"

אֲנִי מְחַפֵּשׂ אֵיזָה חֵבֵר - אֵינָם, כָּלָם הֵם בְּאֲדָמָה, רַק אֲנִי לְבַדִּי נִשְׂאֲרָתִי, רַק אֲנִי לְבַדִּי עִם הַיְלִקוּטֵי תַּפְלוֹת...

זֶה הַסֵּפֶר 'כֶּתְבֵי רַבִּי נַחֲמָן - תּוֹרוֹת וְתַפְלוֹת', זֶה הַשֵּׁם מְסַגֵּל מְאֹד, 'כֶּתְבֵי רַבִּי נַחֲמָן'.

הַיְלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, זֶה בְּאַרְיֵכוֹת, אֲנִי לִקְחָתִי אֶת הַסֵּפֶר שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל קַרְדוֹנֶר 'קִצּוֹר לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן' וְאֲנִי קִשְׁרָתִי אֶת הַיְלִקוּטֵי מוֹהַר"ן - הַתּוֹרוֹת, עִם הַתַּפְלוֹת בְּיַחַד, וְהוּא עֹשֶׂה הַרְבֵּה בְּעַלִּי-תְּשׁוּבָה.

'כֶּתְבֵי רַבִּי נַחֲמָן וְתַלְמִידוֹ רַבִּי נֶתָן', כָּל אֶחָד יַחַפֵּשׂ אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה. מַה שְׂזָה, מַה שְׂזָה.. זֶה נוֹרָא מְאֹד. כָּל הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם מִהַחַיִּים, לֹא יוֹדְעִים כְּלָל. רַק רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּדְבוּר אֶחָד הוּא מְחַיֶּה וּמְקַיֵּם וּמְחַדֵּשׁ כָּל הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד וְאֶחָד. זֶה הַגְּאֻלָּה, כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא גְּאֻלָּה בְּשִׁבִיל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. דְּבַר פְּלֵא כֵּזֶה עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם!

אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ רַחֵם עָלֵינוּ, הוּא גֹלֶה טְפָה מִן הַיָּם מִי הוּא, מִי יוֹדֵעַ נַח? בְּלִי זֶה אֵין חַיִּים, אֵין כְּלוּם!

אוּי אוּי, אֲנִי רוֹצֶה לְגוֹר בִּירוּשָׁלַיִם, אוּלַי יְהִיָּה יוֹתֵר טוֹב. אִם יֵשׁ לָךְ דִּיּוּרָה בִּירוּשָׁלַיִם וַיֵּשׁ לָךְ חֶדֶר בְּשִׁבִילִי עִם שְׁלֶחַן קָטָן - טוֹב. אֲנִי רוֹצֶה לְנַסֵּעַ לִירוּשָׁלַיִם לְהַתְּפִיל, מִכָּאֵן אֲנִי נוֹסֵעַ לִירוּשָׁלַיִם.

אֲנִי הֵייתִי מִהֲרָאשׁוּנִים שֶׁהִלְכוּ עִם מְלַחְמָה עִם כָּל הָעוֹלָם, אֲנִי לַחֲמַתִּי עִם גְּבוּרִים, עִם רַבָּנִים מְפָרְסְמִים בְּעוֹלָם וְאֲנִי עֲשִׂיתִי אֶת שְׁלִי, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ כְּבֹר עֲכָשׁוּ סִפְרֵי רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּכֶתֶל, זֶה סִימָן עַל מְשִׁיחַ!

כּוֹן, לְלַמּוֹד לַיָּד הַכּוֹתֵל בְּכָל הַשְּׁטוּחַ סִפְרֵי רַבֵּנוּ, בְּאֶמֶת - לֹא בְּשֶׁקֶר, לֹא כְּמוֹ
הַשְּׁקֶרְנִים. בְּרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁזְּכִינוּ בְּדוֹרוֹת אֵלוֹ לְאוֹר כְּזֶה, פְּלֵא כְּזֶה. מִה שֵׁישׁ
לָנוּ בְּדוֹר הַזֶּה.. זֶה יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ!

אַרְצוֹת-הַבְּרִית מְלֵא מַחְלוֹת, וּפְהַ מְלֵא רַפּוּאוֹת. נוֹ, שֶׁהָאֲנָשִׁים יָבוֹאוּ לְכַאֵן
וַיְהִיָּה לָהֶם כָּל הַרַפּוּאוֹת לְכָל הַמַּחְלוֹת. יָבוֹאוּ לְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל - יִקְבְּלוּ
רַפּוּאָה. יֵשׁ אַרְוֹנוֹת סִפְרִים בְּכָל הַרַפּוּאוֹת, לְכֻלָּם!

יָבוֹאוּ מַחְלוֹת, מַחְלוֹת כְּאֵלֶּה, וַתִּכְּף יְהִיָּה לָהֶם רַפּוּאָה שְׁלֵמָה. אֲנִי יָכוֹל
לְסַפֵּר הַרַפּוּאוֹת וְהִישׁוּעוֹת שֵׁישׁ שְׁמָה בְּכַתֵּל. כָּלֵם יָבוֹאוּ לִירוּשָׁלַיִם לְהַכְתִּיל
וְכֻלָּם יַחְזְרוּ בְּרַפּוּאָה שְׁלֵמָה, אִזּוּ כָּל הַחוּלִים שֶׁבְּעוֹלָם יָבוֹאוּ לָפֶה. כָּל
הַרוֹפְאִים יָבוֹאוּ כְּשֵׁישׁ־מַעוֹ שֵׁישׁ כָּאֵן חוּלִים הַרְבֵּה, הֵם יָבוֹאוּ וַיִּמְצְאוּ אֶת
כָּלֵם בְּרִיאִים, אִזּוּ לֹא יְהִיָּה לָהֶם פְּרִנְסָה, אֲבָל הֵם גַּם-כֵּן יִשְׁמְחוּ הַרְבֵּה שֶׁבָּא
הַזְּמַן שֶׁבְּכָל דְּבוּר יֵשׁ רַפּוּאָה לְכָל הַחוּלִים.

גַּח נַחֵם נַחֲמָן מְאוּמָן הוּא נוֹתֵן רַפּוּאוֹת לְכָל הַחוּלִים הַקְּשִׁים שְׂאֵי אֶפְשָׁר
לְעֹזֵר לָהֶם, רַק יִגִּיד - יִקְבֹּל!

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "כָּל הַיְהוּדִים צְרִיכִים לָבוֹא לְגוֹר בְּאַרְצָ יִשְׂרָאֵל!" רַק
בוֹאוּ בוֹאוּ בוֹאוּ...

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ נָסַע לְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל בְּזְמַן מַלְחָמָה, יֵשׁ מַעֲשֵׂה מִה שֶׁעֲבַר עָלָיו,
בְּרוּךְ הַשֵּׁם הוּא בָּא לְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם וְחִזָּר בְּשָׁלוֹם בְּדֶרֶךְ נְסִים גְּמוּרִים
מִה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג. וּכְשֶׁרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ בָּא מְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל הוּא נָסַע דֶּרֶךְ
כְּפָר לֹא רַחוּק מִהַרֵּב הַצַּדִּיק הַמְּגִיד מַעִיר טִירָאוּוִיצֵעַ, אִזּוּ נוֹדַע לְהַמְּגִיד
שֶׁרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הַשֵּׁם חִזָּר מְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל וְהוּא נִמְצָא בְּהַכְּפָר, וְאִזּוּ
הַמְּגִיד לֹא הָיָה מוֹכֵן, מְלַבֵּשׁ, לְהַנְסִיעָה לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ. צְרִיכִים
לְהַתְּלַבֵּשׁ...

אִזּוּ הַמְּגִיד תִּכְּף הַתְּחִיל לְרוּץ לְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְאָמַר שְׁיִלְכוּ אַחֲרָיו עִם עֲגָלָה,
וְהוּא הָיָה רָץ כָּל-כֶּד בְּכַח וּבְמַהֲרֵי שֶׁהוּא בָּא עוֹד לְפָנָי הַעֲגָלָה!

הַעֲגָלָה יִצָּאָה תִּכְּף אַחֲרָיו, וְהוּא בָּא לְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ לְפָנָי שֶׁבָּאָה הַעֲגָלָה.
הַתְּלַהֲבוֹת כְּזֶה...

הוּא הָיָה אִישׁ זָקֵן בֶּן שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הָיָה נֶרְאָה כְּמוֹ יָלֵד, רַבֵּנוּ
הַקְּדוֹשׁ כְּשֶׁבָּא מְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל הוּא הָיָה בְּעֶרְךְ בְּגִיל עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה, עֶשְׂרִים
וּשְׁשֵׁה שָׁנִים, וְהַמְּגִיד רָץ כְּשֶׁרַבֵּנוּ בָּא מְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל...

הַמְּגִיד מְטִירָאוּוִיצֵעַ הוּא הָיָה תַלְמִיד הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, הוּא הָיָה גָאוֹן
וְצַדִּיק גָּדוֹל מְאֹד וְהוּא הָיָה יַחִיד מִבֵּין הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהוּא בְּטַל
אֶת עֲצָמוֹ לְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ, הוּא הָיָה הַיַּחִיד בֵּין הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁהוּא
הַפִּיר קִצָּת אֶת גְּדֻלַּת רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהוּא הָיָה אִישׁ זָקֵן וְהָיָה גָאוֹן, וְהוּא
אָמַר לְרַבֵּנוּ: "אַתָּה רַבִּי! אַתָּם הוּא הַרְבִּי שְׁלִי!"

הוא אָמַר אֶת זֶה בְּאַמֶּת, לֹא רַק סֵתֵם בְּפֹה, לֹא סֵתֵם דְּבוּר.

פֶּעַם אַחַת - זֶה כְּתוּב בְּיַחַי מוֹהַר"ו, הִיָּה לְהַמְגִיד אֵיזָה עֲנֵן עֲמַק מְאֹד וְהִיָּה קֶשֶׁה לוֹ מְאֹד, וְהוּא הִיָּה אֶצֶל כְּמָה צְדִיקִים גְּדוֹלִים, קְדוֹשִׁים, וְשָׂאֵל אוֹתָם עַל זֶה וְהֵם אָמְרוּ לוֹ אֵיזָה תְּשׁוּבָה, אֲבָל הוּא לֹא הִיָּה שְׁבַע רְצוֹן וְהוּא חָשַׁב שְׂאוּלִי הוּא יִשָּׂאֵל אֶת רַבְּנוֹ. אַז הוּא בָּא לְרַבְּנוֹ וְרַבְּנוֹ הִקְדוּשׁ אָמַר לוֹ תוֹרָה עַל מָה שֶׁהוּא הִיָּה קֶשֶׁה לוֹ. וְכִשְׁהַמְגִיד שָׁמַע מִפִּי רַבְּנוֹ הַתּוֹרָה הַזֹּאת, אַז הוּא רָאָה שֶׁזֶה לֹא שֶׁכָּל אֲנוּשִׁי, זֶה נוֹרָא מְאֹד, הוּא יֵצֵא מִהַכְּלִים. וְהוּא חָשַׁב שֶׁתּוֹרָה כְּזוֹ אֵי אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹת עַל הַכְּתָב...

אַחַר-כֵּן בָּא רַבֵּי נֵתָן וְכָתַב אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְהַמְגִיד מְטִירָאוּיָע הוּא רָאָה אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּכָתָב, אַז הוּא אָמַר לְרַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ: "אַתָּם חֲדוּשׁ נוֹרָא מְאֹד!" כִּכָּה אָמַר הַמְגִיד מְטִירָאוּיָע לְרַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ. הוּא רָאָה שֶׁזֶה פְּלֵא נוֹרָא מְאֹד, "אַתָּם פְּלֵא גְדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד!"

אַז אָמַר לוֹ רַבְּנוֹ: "חֲדוּשׁ כְּמִנִּי.. עֲדִין לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם!"

אַחֲרֵי שֶׁחֲזַר רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיָּה שֶׁבֶת, וְהוּא אָמַר תּוֹרָה בְּלִיל שֶׁבֶת וְגַם-כֵּן בְּסַעֲוֹדָה שְׁלִישִׁית בְּמִנְחָה הוּא אָמַר הַתּוֹרָה הַזֹּאת: 'כִּי תַעֲבֹר בְּמִים אֲתָדָ אֲנִי, א-מְחִיָּה זֵיין ("תּוֹרָה מְחִיָּה"), 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ו' חֵלֶק א' תּוֹרָה ע"ג).

בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ מְדַבֵּר מֵעֲנֵן תְּפִלָּה לְשָׁמָה. תְּפִלָּה לְשָׁמָה - כְּשֶׁזֹּכִים לְקַשֵּׁר הַמְּחַשְׁבָּה לְהַדְּבוּר, כָּל דְּבוּר שְׂיוּצָא מִהַתְּפִלָּה, צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל הַמְּחַשְׁבָּה - לֹא לְפָגֵם, לֹא לְחַשֵּׁב אֵיזָה עֲנֵן אֶפְלוּ דְּבַר בְּעֵלְמָא. רַק הַמְּחַשְׁבָּה תִּהְיֶה קְשׁוּרָה אֶל הַדְּבוּר, לְמָה שֶׁמוֹצֵיא מִפִּיו.

אֲנִי שָׁמַעְתִּי שֶׁהַסְּבָא שֶׁל רַבְּנוֹ, רַבֵּי נַחְמָן מֵהוֹרְדֵנְקָר, הוּא נָסַע לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל הַדֶּרֶךְ לְאִיסְטַנְבוּל הוּא לָקַח אִשָּׁה סְפָרְדִּיָּה.

אוֹי אוֹי, הִיא הִיָּתָה צְדִיקַת גְּדוֹלָה, הִיָּה לָהּ זְכוּיָה שְׁרַבֵּי נַחְמָן מֵהוֹרְדֵנְקָר הִיָּה בְּעֵלָה, רַבֵּי נַחְמָן מֵהוֹרְדֵנְקָר הוּא הִיָּה תַלְמִיד קְדוֹשׁ שֶׁל הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב.

אִיךְ בָּא רַבֵּי נַחְמָן מֵהוֹרְדֵנְקָר לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהִיָּה נָסִים וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁלֹּא הִיָּה מְעוֹלָם שְׁמִזָּה בָּא רַבֵּי נַחְמָן, רַבֵּי נַחְמָן בֶּן שְׁמִיחָה. הוּא בָּא לְאִיסְטַנְבוּל וְנָשָׂא אִשָּׁה וּמִזָּה נוֹלַד רַבְּנוֹ נַחְמָן. נַחְמָן הוֹרִידֵנְקָר הִיָּה הַסְּבָא שֶׁל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְצַפּוּרָה הִיָּה הָאֵמָא שֶׁל רַבְּנוֹ וְהִיא הִבִּיָּאָה אֶת רַבְּנוֹ רַבֵּי נַחְמָן...

רַבֵּי נַחְמָן מֵהוֹרְדֵנְקָר הוּא הִיָּה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְגַם רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ הִיָּה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב רָצָה לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא הִיָּה, אֲנִי הִיָּתִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ זָכָה לְבוֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְאָמַר: "הִבְעַל-שֵׁם-טוֹב לֹא זָכָה;
אֲנִי זָכִיתִי לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל". רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "כָּל יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים לְבוֹא
לְגוֹר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל!" עֲכָשׁוּ רוּאִים שֶׁהַצְּרִפְתִּים וְכָל הָעוֹלָם נוֹסְעִים לְאַרְץ
יִשְׂרָאֵל.

כְּשֶׁרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הָיָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הוּא הָיָה בְּטַבְּרִיָּה וְהָיָה עַל הַצִּיּוֹן
הַקְּדוֹשׁ שֶׁל זָקֵנוּ רַבִּי נַחֲמָן הוֹרִידֵנֶקֶר. יֵשׁ צִיּוֹן אֶחָד אַרְזָה עַל שֵׁם רַבִּי יַעֲקֹב
שֶׁמִּשּׁוֹן מִשְׁפֹּטוֹבֶסְקָא וְהַסְבָּא שֶׁל רַבֵּנוּ נַחֲמָן. הַצִּיּוֹן בְּטַבְּרִיָּה, הוּא נִפְטָר
בְּטַבְּרִיָּה.

כְּשֶׁרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הָיָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הָיָה מְלַחֲמוֹת שֶׁל נְפוּלָיוֹן. נְפוּלָיוֹן הָיָה
רוֹצֵה לְהַגִּי אֶת כָּל הַיְּהוּדִים, וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ דִּבֶּר אֵתוֹ, עִם נְפוּלָיוֹן, אֵיזָה
דְּבוּרִים...

ימי מוהרנ"ת

רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְשׁוּחָח מִמַּעַלְתַּת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת', בּוֹ מוּבָאִים
כְּמָה סְפוּרִים נִפְלָאִים בְּמַחְלָף הַתְּקַרְבוֹתוֹ שֶׁל רַבִּי נֶתָן לְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ...

אוֹי 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת', 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת', 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת'...

אֲנִי לֹא הָיָה לִי 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת', לֹא הָיָה לְהַשִּׁיג וְלִקְנוֹת, לֹא הָיוּ מְדַפְּיָסִים
- אֲזִי לֹא הָיָה הַסֵּפֶר, בְּקִשְׁי זָכִיתִי לְרִאֲוֹת אֶת הַיְּמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת'. אוֹי עַד
שֶׁזָּכִיתִי שֶׁיְבוֹא לִי הַיְּמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת', אֲנִי רָאִיתִי אֶת זֶה - אִמְרָתִי: "כִּדְאִי
שֶׁאֲנִי בְּעוֹלָם!"

אוֹי, צָרִיכִים לוֹמַר אֲשֶׁרִינוּ עַל כָּל מְלָה שֶׁל 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת'. אֲשֶׁרִינוּ,
אֲשֶׁרִינוּ, אֲשֶׁרִינוּ! כָּל הָעוֹלָם צָרִיכִים לוֹמַר רַק מְלָה אַחַת - 'אֲשֶׁרִינוּ!'

מָה יוֹכֵל הָעוֹלָם לוֹמַר עַל הַיְּמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת'? אוֹי 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת', אוֹי 'יְמֵי
מוֹהֲרֵנִי'ת', אוֹי אֲשֶׁרִינוּ אֲשֶׁרִינוּ, אוֹי אֲשֶׁרִינוּ שֶׁיֵּשׁ בְּעוֹלָם 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת'.
יֵשׁ לָנוּ כִּבֵּר 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת', צָרִיךְ כָּל הָעוֹלָם לוֹמַר אֲשֶׁרִינוּ! וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ
אוֹמַר: "נַחֲמָן וְנֶתָן מְצַחֲקִים מִכָּל הָעוֹלָם!"

הוּא עֹשֶׂה 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת', הוּא צָחֵק מִכָּל הָעוֹלָם, הַיְּמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת' מְצַחֵק
מִכָּל הָעוֹלָם! 'יְמֵי מוֹהֲרֵנִי'ת', מָה שְׂזָה, מָה שְׂזָה, וּמָה שְׂזָה לְקוּטִי

הלכותי.. ברוך השם היום יכולים לקנות 'לקוטי הלכות' וכל הספרים של רבנו.

מה יעשו המתנגדים? הם יצטרכו להשכיר פועלים ולעשות קברים לקבר את עצמם מגדל הבושה מכל דבור של ה'לקוטי הלכות' וה'לקוטי מוהר"ן'. כל השקר, כל הגויים יפלו, יפלו יפלו ויפלו.

אוי אשרינו אשרינו, אוי אשרינו אשרינו...

אהה! מה שזכינו עכשו, אנחנו צריכים לשיר, להודיע מכפר לכפר, להודיע להודיע להודיע שיש אשרינו!

"אשרינו, מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו", אשרינו שזכינו, "אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה", על נגון יפה כלם אומרים: "זה ברסלב!"

כלם ירקדו 'אשרינו', זה יהיה דבר יפה, מי לא רוצה 'אשרינו', כל הכנסת ירקדו 'אשרינו' בלי שעור, כל הכנסת. כמה יהיה יפה זה, כל השרי פנסת יעשו רקוד, הכנסת יהיה מלא, כל העולם ירצה להכנס לכנסת, יהיה צריך רשיון כדי להכנס, ירקדו כלם 'אשרינו'. בירושלים ובמרקז, כל העולם ירקדו "אשרינו, אשרינו, אשרינו.."

ארץ ישראל

ערב יום כפור, רבי ישראל מתארח אצל משפחות עולים שהתקשו להשאר בארץ...

ברוך השם, אנחנו עם אחד, עם אחד שקבלנו התורה עלינו ועל דורותינו, קבלנו התורה והמצוות. אהה! מה שזה...

השם יתברך הוא מרחם עלינו אף-על-פי שאנחנו כמו שאנחנו, הוא מרחם עלינו, הוא מוחל לנו עוונותינו, על התאוות, יום-כפור - הוא מוחל לנו. חלילה וחס לולא זאת היינו כבר אבודים. השם יתברך ירחם עלינו וינקה אותנו, אנחנו לא נקיים, אבל השם יתברך רחמן כזה שהוא ינקה ויטהר אותנו מכל מיני מטמאות, מכל מיני עוונות, מכל מיני תאוות, הוא יוציא אותנו מכל רע.

ברוך השם, השם אלקינו השם אחד. מה שיהיה בעולם.. רק אנחנו עם ישראל, רק לישראל יהיה תקוה, אנחנו מאמינים בתורה ובצדיקים, אבל

הגויים לא מאמינים בתורה ולא בשום דבר, הם עומדים בחוץ כמו עכברים, כמו כלבים וחתולים, חיות. הם לא בני-אדם. הפהמה יש לה רחמנות? היא יודעת מהתורה? מי הם? עכבר, עכברים, הם לא בני-אדם. בני-אדם - רק אנחנו, עם התורה, אנחנו הבני-אדם. אין בני-אדם - רק אנחנו!

נו, צריכים לאכל בשביל שיהיה לנו כח, צריכים סעודה המפסקת. ברוך השם...

אני נולדתי בארץ ישראל בטבריה לפני מאה שנים ויותר, אני זוכר עכשו כמה היה לנו פחד מן הגויים, הם רצו להרג להשמיד ולאבד אותנו ואת זרענו. עד היום אני מתפלא מאד איך פלנו חיים.

אני זוכר שהאמא לא היה לה מה לאכל וגם הילדים הקטנים לא היה להם חלב, לא היה להם במה לחיות. אנחנו היינו ילדים קטנים, לא יודעים מה זה מלחמה, והם היה להם כל מיני נשק, כל העולם נתנו להם נשק, הצרפתים והאנגלים, פלם נתנו להם נשק ואנחנו לא היה לנו מי שיתן לנו ולא היה לנו נשק. אוי ווי, אוי ווי, שזה פחד איך שהיינו נאבדים כמו בעלי-חיים, לא ידעו איפה לברח, מה אפשר לעשות עם ילדים קטנים?

היה פחד גדול מן הגויים עלינו ועל זרענו ועל כל היהודים, אינני יודע איך אני הייתי חי בפחדים פאלה, בפנים פאלה. האבא והאמא ואני, אנחנו פלנו לא היה לנו לא לחם לאכל ולא לשותות ולא פלום. אנחנו היינו בצרה גדולה, אנחנו וזרענו ומשפחתנו, פלנו היינו נאבדים לגמרי, כי איך אפשר לבטל רוצחים פאלה? והשם יתברך רחם עלינו, אנחנו וזרענו נצלנו!

מה שראינו שהשם יתברך עושה עמנו ועם הגויים, לא היה שום תקנה איך להנצל דרך הטבע מן הגויים, המשטר היו חזקים כל-פך, גבורי-כח, והיה להם נשק הרבה, ואנחנו לא היה לנו פלום, היינו ילדים קטנים שלא יודעים ללחם, היינו כמו מתים. והם פלם נאבדו, ואנחנו חיים וקיימים! איך נצלנו מן הגויים? ילדים קטנים יודעים ללחם? מה זה!

והשם יתברך רחם עלינו ועשה עמנו נסים ונפלאות פאלה.. והיה להפך, אנחנו נשארו והם נאבדו עם הנשק שלהם. כן, הם נפטרו, רק אני נשארתי לבדי, לא היה לי לא לחם ולא בגד, וברוך השם אני חי, אני יהודי, אני חי. אני זקן יותר ממאה שנה, אני חי והם נאבדו...

השם יתברך הציל אותנו מכל הגויים, נפל עליהם פחד והם נפלו ונפלו. אינני יודע איך נפלו, הם נפלו ונאבדו. ראינו נפלאות פאלה.. נסים ונפלאות. השם יתברך עשה עמנו נפלאות גדולות פאלה שלא רואים, שאמהות וילדים קטנים שנולדו, בני חדש, בני שני חדשים, נצלו מן

הגויים. ככה היה כמה פעמים בכל דור ודור, שהשם יתברך עשה עמנו נסים כאלה שהגויים נפלו עלינו ואנחנו נצלנו מהם, מהנשק שלהם.

כלם, כל העולם, כל הגויים, כלם רוצים לאבד אותנו ולהשמיד אותנו, ורואים גדלת השם, נסים גדולים. היה לנו כל טוב מעצי-זית, היה לנו אש ומים, הכל. חתיכת לחם וכמה טפות שמן זית ואנחנו זרענו חיים וקיימים, והם אין להם כלום. גם עכשו הגויים, הערבים, היה להם בתים ועצים וכל מיני בהמות, היה להם חלב, חמאה, היה להם כל טוב, ואנחנו לא היה לנו כלום. כל הבתים כלם היו שלהם, וכל אשר להם - אנחנו ירשנו אותם, לקחנו את זה, עכשו הכל שלנו. אין להם לא עזים ואין להם כלום. עכשו אנחנו בבתים שלהם וכל מה ששלהם - שלנו, הבתים שלנו, הנשק שלנו, הכל - שלנו!

מי יכול אפלו במחשבה לחשב שארץ ישראל שלנו? הגויים, הערבים, מליונים מליונים בעולם, ואנחנו - כמה אנחנו? אנחנו עומדים נגד כל העולם...

זה היה בטבריה, היה ערבי והוא היה לו חנות יפה, היה מביא במיה ועגבניות - שני דברים טובים. הגוי היה פותח את החנות ביום שבת, ראינו מה זה יהודי ומה זה גוי.

אנחנו אומרים במוסף של שלש רגלים: "כי מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו, ואין אנחנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך...". אנחנו היהודים, אנחנו זכינו להרג כל השונאים מתורה, אבל אנחנו עשינו תפלה ותענית ותשובה, וכל ישראל התפללו ובכו לשם: "מי יודע מה שיעשו עמנו...". אבל לאחרונה, לבסוף, אנחנו רואים שנתרחקנו מהתורה מן הקדשה מאד, ואיך נצלנו מהגויים? השם יתברך מרחם מאד על כל עמו והוא רחם עלינו ועל זרענו, ונהפך הוא, ונהפך הוא, אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם". השם יתברך הציל אותנו מן הגויים ונתן לנו את התורה, תורת אמת, "ברוך אתה השם נותן התורה!"

צריכים להאמין בתורה באמת באמונה, זה כל חיותנו לנצח נצחים. והגויים כמו שמסתובבים חמורים, נותנים להם תבן והם עומדים ואוכלים ולא יודעים דבר. הוא גוי, הוא לא מאמין כלל. ואנחנו עם קדוש, ארץ ישראל - ארץ קדושה, ירושלים, בית-המקדש, קדש הקדשים - מי יש לו? מה יש להם? אין להם כלום!

ברוך השם, אנחנו יהודים - מספיק! מה יש לנו לדאג, הגויים יש להם מה לדאג, אין להם כלום, לא ארץ ישראל ולא תורה ולא שום מצוה, אין להם כלום, הם ידאגו, אין להם כבר שום תקוה. אבל אנחנו - יש לנו כל טוב, יש לנו כל הרפואות וכל הישועות, אנחנו יהודים, יש לנו תורה ומצוות, יש יותר שמחה מזה? אנחנו עם השם, עם התורה, אנחנו יש לנו הכל, אין לנו מה לדאג...

(נאמר לרבי ישראל כי רוצים למסור את רמת-הגולן)

הם רוצים? שיִרצו. אֲנַחְנוּ לא נִתּוּ.

הָעֲרָבִים רוצים יְרוּשָׁלַיִם וּשְׂאֵר הַמְּקוֹמוֹת, כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הם רוצים. הָעֲרָבִים מְעַבְּרֵי הַיַּרְדֵּן נִכְנְסוּ לְיְרוּשָׁלַיִם וְכָל אֵלּוּ שֶׁהָיוּ גְרִים בְּעִיר הָעֵתִיקָה, הוֹלִיכּוּ אוֹתָם לְעַבְּרֵי הַיַּרְדֵּן, לְקַחוּ כָּל הַיְהוּדִים בְּשִׁבְיָהּ, גַּם-כֵּן אֶת רַב שְׂמוּאֵל הוֹרְבִיץ, וְעַבְּרֵי הַיַּרְדֵּן הָיָה פֶּה עֹשִׂים שָׁנָה וְלֹא הָיָה פֶּה יְהוּדֵי אֶחָד כָּל הָעֹשִׂים שָׁנָה. וְעָכְשׁוּ כָּל הָעוֹלָם וְהָאוֹ"ם, כָּל־הַגּוֹיִים, הם נִתְּנוּ לְיִשְׂרָאֵל אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּל, וְהָעֲרָבִים הם לא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כָּלוּם. כְּשֶׁהָעֲרָבִים מְדַבְּרִים, אִזּוֹ אוֹמְרִים לָהֶם: "זֶה אֶרֶץ שְׁלֵנוּ, זֶה יְרֻשָׁה מֵאַבוֹתֵינוּ, זֶה הַמְּדִינָה שְׁלֵנוּ. הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ - שְׁלֵנוּ, יְרוּשָׁלַיִם - שְׁלֵנוּ. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - שְׁלֵנוּ. הַכֹּל שְׁלֵנוּ. נוּ, מָה אַתֶּם רוצים?"

הם מִפְּחָדִים, הם מִפְּחָדִים מְאֹד מִיִּשְׂרָאֵל, הם מִפְּחָדִים שֶׁאֲנַחְנוּ נִהְיָה לְמַעַלָּה וְהֵם יִהְיוּ בְּקֶבֶר. הם מִפְּחָדִים אֲבָל לא יַעֲזֹר לָהֶם שׁוֹם דָּבָר, זֶה הַמְּדִינָה שְׁלֵנוּ, כָּל אֶחָד יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּמְדִינָה שְׁלוֹ מַה שֶׁהוּא רוֹצֶה.

הַיְהוּדִים שׁוֹמְרִים אוֹתָנוּ, הַגּוֹיִים חֹסֵי-וְשָׁלוֹם הָיוּ יְכוּלִים לְהַרְגֵּנוּ אוֹתָנוּ כָּל־כָּל פֶּה, פֶּה יִתְּבַרֵךְ שׁוֹמֵר אוֹתָנוּ, הוּא נוֹתֵן לָנוּ נֶשֶׁק טוֹב וְנוֹתֵן לַגּוֹיִים בְּכָל פְּעַם מְכוֹת.

בֹּא הַזְּמַן עָכְשׁוּ לְהוֹצִיא אֶת הָעֲרָבִים מֵאַצְלָנוּ! אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהַגִּיד לָהֶם: "לֵךְ מִכָּאן, אַתָּה בְּעַל-הַבַּיִת פֶּה?" זֶה הַמְּדִינָה שְׁלֵנוּ, כָּל אֶחָד יְכוּל לְהַנְהִיג אֶת הַמְּדִינָה כְּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֶה, הם לא בְּעֵלֵי-הַבַּיִת שְׁלֵנוּ. הם לוֹמְדִים תַּנ"ךְ, הם יוֹדְעִים אֶת זֶה, אֲבָל הם לא מְאַמִּינִים וְהֵם שׁוֹנְאִים אֶת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְלֵי זֶה, "מַה זֶה, הַיְהוּדִים בְּרֹאשׁ וְאֲנַחְנוּ נִהְיָה עֲבָדִים שְׁלָהֶם, חִילִים שְׁלָהֶם?"

הם מִפְּחָדִים מְזֵה, אִזּוֹ הם רוצים שִׁיְהִיָּה לָהֶם שְׁלִיטָה פֶּה, שִׁיְהִיָּה פֶּה עֲרָבִים וּמְדִינָה עֲרָבִית וְלֹא עִם יִשְׂרָאֵל, אֲבָל לא יַעֲזֹר לָהֶם, אֲנַחְנוּ נֹאמֵר לָהֶם: "לא, לא, לא, זֶה הַמְּדִינָה שְׁלֵנוּ, לא שֶׁל הָעֲרָבִים!"

כָּל־יְלָכוּ מִכָּאן, זֶה אֶרְצָנוּ, וְגַם-כֵּן צְרִיכִים לָתֵת לָהֶם כְּמוֹ שֶׁהֵם עוֹשִׂים לָנוּ. בְּתַפְלָה זֶה דָּבָר אֶחָד, וְגַם-כֵּן צְרִיכִים בְּכַח. מְלַחֲמָה, הַמְּמַשְׁלָה, הַצָּבָא...

כָּל הַגּוֹיִים, כָּל הָעוֹלָם מִיְהוּדִים, הם רוֹאִים שֶׁכְּבִשְׁנוּ מְדִינָה, יֵשׁ לָנוּ מְדִינָה. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁלֵנוּ, יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֵנוּ, בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ זֶה שְׁלֵנוּ. הם כָּל־כָּל לא רָצוּ לָתֵת לָנוּ, כָּל־כָּל רָצוּ לְהַרְגֵּנוּ אוֹתָנוּ, לְאַבֵּד אוֹתָנוּ, וְלֹא יְכָלוּ, אֲדַרְבָּא הם עֲצָמָם נִתְּנוּ לָנוּ מְדִינָה, מְדִינַת הַיְהוּדִים. הַגּוֹיִים אֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְשַׁנּוֹת, כְּתוּב בְּאוֹ"ם: "אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא מְדִינַת הַיְהוּדִים!" כְּתוּב וְחֲתוּם.

פְּתָאוֹם, בְּיוֹם אֶחָד - כְּבִשְׁנוּ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כָּל הַגּוֹיִים יוֹדְעִים שְׁאַנְחֵנוּ כְּבִשְׁנוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הֵם מְבִינִים אֶת זֶה, אִי אֶפְשֶׁר לְהַכְחִישׁ, אִי אֶפְשֶׁר לְהַפְדֹּת דְּבַר שְׁפָלָם רוּאִים, דְּבַר שֶׁהוּא חַי. הֵם רוּאִים שְׂיֵשׁ לָנוּ חֲדָשׁוֹת פְּאֵלָה - כְּבִשְׁנוּ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּלִי מְדִינָה, בְּלִי מְמִשְׁלָה, בְּלִי כֶסֶף, בְּלִי חִזְלִים, בְּלִי נֶשֶׁק, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָמַר לְכָל הָעוֹלָם: "יֵשׁ אֱלֹקִים בְּעוֹלָם!"

כְּבִשְׁנוּ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ מְדִינַת יְהוּדִים, מְדִינָה! זֶה דְּבַר שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג וְהַגּוֹיִים רוּאִים אֶת זֶה בְּעֵינֵיהֶם, אֲנַחְנוּ כְּבִשְׁנוּ כָּל הָעוֹלָם. אֲנַחְנוּ מְצַחֲקִים מִפְּלִם. פְּלִם הֵם עִם הָעֲרָבִים, הָאֲמֵרִיקָאִים וְהָאֲנְגְלִים וְכָל הָעוֹלָם - הֵם עִם הָעֲרָבִים. וְרוּאִים שְׂיֵשׁ כְּמָה יְהוּדִים וְיֵשׁ לָהֶם מְדִינָה וְהֵם בְּעֵלֵי-הַבַּיִת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. כָּל הַגּוֹיִים רוּאִים עֲכָשׁוּ שֶׁהֶעֱקַר הוּא הַתּוֹרָה וְיְהוּדִים. הֵם רוּאִים, הֵם מְרַגִּישִׁים שֶׁרַק אֲנַחְנוּ הַבְּעֵלֵי-הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם. רַק הַתּוֹרָה, יְהוּדִים שׁוֹמְרֵי תּוֹרָה - הֵם הָעוֹלָם, הָאֲמֵת, הַתּוֹרָה.

גַּם הַיְהוּדִים הַחִילוּנִיִּים הֵם רוּאִים: "אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְכַמֶּה יְהוּדִים שְׂיֵשׁ לָהֶם תּוֹרָה וְהֵם לוֹמְדִים הַתּוֹרָה, וְאֵיךְ הֵם בְּרֹאשׁ כָּל הָעוֹלָם, יֵשׁ לָהֶם נֶשֶׁק, יֵשׁ לָהֶם כֶּסֶף, יֵשׁ לָהֶם כָּל טוֹב. מַה זֶה, אֵיךְ כְּבִשְׁנוּ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל? אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ מְדִינָה?"

כָּל הָעוֹלָם הָיוּ מְתַנַּגְדִּים לְיִשְׂרָאֵל שְׂיִכְנְסוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הָאֲנְגְלִים סָגְרוּ הַיָּם שֶׁלֹּא יָבֹאוּ יְהוּדִים לְיִשְׂרָאֵל. הָאֲמֵרִיקָנִים, הָאֲנְגְלִים, כָּל הָעוֹלָם: "יִשְׂרָאֵל - לֹא! יְהוּדִים - לֹא, יְהוּדִים - לֹא!"

וְכֵן הָיָה בְּרֶסֶלֶב, אָמְרוּ כָּלָם: "לֹא, בְּרֶסֶלֶב - לֹא. יֵשׁ חֲסִידִים וְיֵשׁ אֲדָמוֹ"רִים, אָבֵל בְּרֶסֶלֶב - לֹא!"

גַּם רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְתַלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נֶתָן - הֵם בְּעֵלֵי-הַבַּיִת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שְׂנֵי אֲנָשִׁים! הֵם מְצַחֲקִים מִכָּל הָעוֹלָם: "מַה, מִי אַתָּה, מַה אַתָּה?"

זֶה רַק הַתְּחִלָּה, צְרִיךְ לָבוֹא מְשִׁיחַ, מַה שְׂיִהְיֶה, הוּא...

אוֹי אוֹי, כָּל הַשׁוֹנְאִים, כָּל-כָּךְ שׁוֹנְאִים מִכָּל הָעוֹלָם רוֹצִים לְזַרֵּק אוֹתָנוּ לָיִם, שֶׁלֹּא יִשָּׂאָר מֵאֲתָנוּ אֶחָד. הֵם רוֹצִים לְהַרְג וּלְאַבֵּד אֶת הַיְהוּדִים עִם הַתּוֹרָה, וְהֵם לֹא יְכוּלִים. אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים הַתּוֹרָה, אֲנַחְנוּ מְסַפְּרִים בְּכָל יוֹם הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּמִצְרַיִם עִם הַגּוֹיִים, שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְנָתַן לָנוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה. מִצְרַיִם הָיָה הַמְּמִשְׁלָה הַכִּי חֲזָקָה בְּעוֹלָם וְאֲנַחְנוּ הָיִינוּ עֲבָדִים בְּמִצְרַיִם. נוּ, אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם? מִי יִכַּל לְלַחֵם כְּנֶגֶד מִצְרַיִם? אָבֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לָהֶם מַכּוֹת גְּדוּלוֹת וְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם. "לֹא עַל-יְדֵי מַלְאָךְ וְלֹא עַל-יְדֵי שָׂרָף וְלֹא עַל-יְדֵי שְׁלִיחַ", אֱלֹהֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ.

עֲכָשׁוּ הַגִּיעַ זְמַן הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה שֶׁתְּהִיָּה בְּנִסִּים וְנִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת לְעֵינֵי כָּל הַגּוֹיִים, לְעֵינֵי כָּל הָעוֹלָם. תִּפְּל עַל כָּל הַגּוֹיִים אֵימָה וּפְחַד מִיִּשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה חֲדָשׁוֹת, נִפְלְאוֹת חֲדָשׁוֹת. אֲנַחְנוּ נִזְכָּה לְהַרְבֵּה חֲסִידִים, הַרְבֵּה נְסִים יַעֲשׂוּ

עֲמָנוּ. אֲנִי רְאִיתִי, הִזְהַר הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "נְסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁיִּתְגַּלוּ עֵת בִּיָּאת
הַמְּשִׁיחַ בְּזֶה הַגְּאֻלָּה, לֹא הָיָה אֶפְלוּ בְּמִצְרַיִם נְסִים כְּאֵלֶּה, יִהְיֶה נְסִים יוֹתֵר
גְּדוֹלִים מֵהַנְּסִים שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם". זֶה יַעֲלֶה עַל כָּל הַנְּסִים, אֶפְלוּ עַל
יְצִיאַת מִצְרַיִם!

הוּ, אֵיזָה נְסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁהָיָה בְּמִצְרַיִם, וְעַכְשָׁו.. יִהְיֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת
יוֹתֵר מִמִּצְרַיִם!

הַמּוֹפְתִים שֶׁהָיָה זֶה רַק זְמַנִּי, יְצִיאַת מִצְרַיִם - טוֹב, הָיָה לִפְנֵי אַרְבַּעַת
אַלְפִים שָׁנָה, הָיָה נֶס, נִגְמַר. אֲבָל הַנְּבִיעוֹת שֶׁל רַבְּנוּ.. יִהְיֶה נְסִים כְּאֵלֶּה
שֶׁעֲדִין הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים אֵיזָה כֶּחַ, אֵיזָה נְסִים יֵשׁ בְּעוֹלָם. זֶה הַנֶּס הַכִּי
גְּדוֹל - שֶׁרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ נִמְצָא בְּעוֹלָם כְּזֶה, הוּא בָּא לְעוֹלָם לְקָרֵב הָעוֹלָם
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרָךְ, לְתוֹרָה, לְאַמֶּת. עַד עַכְשָׁו לֹא הָיָה אֶפְשָׁרוּת לְדַבֵּר מִזֶּה, כִּי
הָעוֹלָם לֹא רָצוּ לְהִתְקַרֵּב, אֲבָל אֶפְלוּ עַכְשָׁו - אֵיךְ שֶׁאֲנַחְנוּ, אִם אֲנַחְנוּ
נִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ רַבִּי נַחֲמָן, אִזּוּ יָבוֹא מְשִׁיחַ וְיִהְיֶה הַגְּאֻלָּה, יִהְיֶה נְסִים
וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם, יִהְיֶה יוֹתֵר נִפְלְאוֹת מִיְצִיאַת מִצְרַיִם
וּמְכַל הַנְּסִים שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹרָה. כִּכָּה אֹמֵר רַבְּנוּ, אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, רַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ הוֹדִיעַ טָפָה מִן הַיָּם מִזֶּה...

אוֹי, הַנְּסִים שֶׁהָיָה בְּמִצְרַיִם וְכֹן כָּל הַנְּסִים, הֵשֵׁם יִתְבָּרָךְ הִרְאָה לָנוּ שֶׁאֲנַחְנוּ
הֵינּוּ בְּמִדְבָּר, לֹא הָיָה לָנוּ לֹא לֶחֶם וְלֹא נֶשֶׁק וְלֹא חֵילִים, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרָךְ
הִצִּיל אוֹתָנוּ מִיָּדָם, אֲנַחְנוּ חַיִּים וְקַיָּמִים וְהֵם נֶאֱבְדוּ. "הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹקֵי
יִשְׂרָאֵל וְקַבְּצֵנוּ וְהִצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִים, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ, לְהִשְׁתַּבַּח
בְּתִהְלֶתְךָ.."

וְכֹן בְּכָל דוֹר וְדוֹר, הֵם עוֹשִׂים מַה שֶׁהֵם עוֹשִׂים, אֲבָל זֶה לֹא דְרַבְּנוּ, דְרַבְּנוּ
הוּא לְסַבֵּל וְלְסַבֵּל! אֲבָל אַחֵר-כֵּן נַעֲשֶׂה מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה, זֶה לֹא הַפְּקָר!
הֵשֵׁם יִתְבָּרָךְ עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ. רוֹאִים שֶׁאֲנַחְנוּ מִתְקַיָּמִים וְהֵם נוֹפְלִים. הֵם
יִפְלוּ, יִפְלוּ, יִפְלוּ, לֹא בְּרַגַע, אֲבָל יֵשׁ חֲשָׁבוֹן, זֶה לֹא הַפְּקָר. הַגּוֹיִים יִפְלוּ וְלֹא
יִקוּמוּ, יִפְלוּ לְנֶצַח נְצָחִים.

הֵם יַעֲשׂוּ מַה שֶׁהֵם יַעֲשׂוּ אֲבָל יָבוֹא הַזְּמַן שֶׁל הַנְּסִים. אֲנַחְנוּ גִרְמָנוּ לְכָל זֶה,
אֲבָל הֵשֵׁם יִתְבָּרָךְ מֵרַחֵם עָלֵינוּ וּמוֹשִׁיעַ אוֹתָנוּ מֵהֵם וּמִמִּצְרַיִם וּמִכָּל
הַצָּרוֹת. אֲנַחְנוּ נָשׁוּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרָךְ וְיַעֲשֶׂה נְסִים וְנִפְלְאוֹת יוֹתֵר מִיְצִיאַת
מִצְרַיִם. עַכְשָׁו הַזְּמַן שֶׁל הַגְּאֻלָּה, צָרִיךְ לְהִתְגַּלוֹת אוֹרוֹת גְּדוֹלוֹת. הַגְּאֻלָּה
הַשְּׁלֵמָה שֶׁתִּהְיֶה בְּנְסִים וְנִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְעֵינֵי כָּל הַגּוֹיִים, לְעֵינֵי כָּל
הָעוֹלָם, תִּפְּלַע עַל כָּל הַגּוֹיִים אֵימָה וּפְחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה חֲדָשׁוֹת נִפְלְאוֹת,
הַרְבֵּה חֲסָדִים, הַרְבֵּה נְסִים. בְּפֶרֶט שֶׁיָּבוֹא מְשִׁיחַ וְכֵלֶם יִרְאוּ נִפְלְאוֹת
גְּדוֹלוֹת, הֵם כְּלָם יִפְלוּ, יִתְבַּיְשׁוּ, עִם כָּל הַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם, עִם כָּל הַחֲכָמוֹת
שֶׁלָּהֶם. הֵם יִפְלוּ וְיִפְלוּ וְיִפְלוּ לְמַטָּה עַד הַסּוֹף, וְהַתּוֹרָה וְהָאֱמֶת יַעֲלֶה
וְיֵאִיר בְּכָל הָעוֹלָם. גַּם הַיְהוּדִים הַחִילוּנִיִּים רוֹאִים אֶת זֶה, אִי אֶפְשָׁר
לְהַכְחִישׁ, אִזּוּ הֵם יִחְזְרוּ לְיִשְׂרָאֵל: "אֲנִי יְהוּדִי!"

אמריקה ואנגליה וכלם, כל הגויים, הם מלמדים את הערבים איך להתנהג איתנו, אבל יש לנו נשק חדש. הגויים לא יהיה להם יהודים להרג, אם ירצו להרג אותנו אז אנחנו נתן להם פדורים, אנחנו יש לנו פדורים טובים ששמן 'בטחו'. יש לפדורים כמה שמות: יש 'בטחו', ויש כמה מינים. עד עכשו אנחנו פחדנו לרקד ולזמר הנגונים שלנו, עכשו אין לנו שום פחד, הגויים שומעים שאנחנו מזמרים 'בטחו בטחו', אז נפל עליהם פחד, פחד גדול. הם עדין לא שמעו שיש פצצה ששמה 'בטחו', הפצצות האלו יש להם שם חדש: 'בטחו', 'בטחו'. 'בטחו' זה כלם, כל היהודים.

הצרפתים אין להם פצצות כאלו, וכל הגויים אין להם פצצות כאלו, פצצות כאלו הם רוצים? שיקנו בכסף. הפצצות 'בטחו' זה יהיה טוב לכל המלחמות.

הגויים, כל הגויים ילכו כלם, הם ישאלו: "מה זה, איזה פצצות יש לכם, מי יודע איזה פצצות אלו 'בטחו', 'בטחו'? על פצצות כאלה עוד לא שמענו, מי יכול לגבר על פצצות כאלה? ליהודים יש פצצות כאלה אז אנחנו רוצים גם-כן פצצות כאלה, אנחנו מוכנים לקנות, איפה קונים את זה? הם הפצצות הכי גדולות, הכי יקרות. אנחנו רוצים פצצות כמוכם, לא סתם פצצות, אנחנו רוצים את פצצות שלכם, זה פצצה חדשה שלא היתה מעולם. מן הפצצה הזו אנחנו מפחדים!"

הם נתחילו לברח, הם לא יודעים מאיפה הפצצה 'בטחו' תבוא, מן הפצצה הזו מפחדים כל הגויים, "אנחנו נתיחד, רק תנו לנו הפצצות שלכם".

זה נסים, נסים שיש לנו הנגון הזה, 'בטחו בטחו'. זה של רבי ישראל קרדונו. אם לא הייתי שומע ממנו הנגון הזה - לא היה לנו את הנגון...

הגויים הם רוצים ירושלים, בית-המקדש? נו, נו, השם יתברך יתן להם מכות, מכות כאלה, הו...

השם יתברך נתן לגויים להרג את ישראל, אבל על-ידי זה הוא יוכל לתת להם מכות גדולות מאד, לא על חנם השם נתן להם להרג את ישראל, הוא רוצה לנקם בהם. ובכן עכשו הם הורגים את ישראל, אבל מזה נולד מכות גדולות לכל הגויים. רוח אחד - אחרי אמריקה ואחרי אנגליה ואחרי רוסיה, רוח אחד.

אנחנו מאמינים שהעולם של הקדוש-ברוך-הוא, אנחנו יהודים ומאמינים בתורה. נו, השם יתברך יתערב ויתן מכות לגויים. אנחנו שומעים בכל פעם שהאמריקאים והאנגלים וכל הגויים מקבלים מכות גדולות. מה שמשפרים לעולם שיש כבר נ נח בעולם, אז אין אנחנו מפחדים מפל העולם מפל הגויים, לא מפחדים מהם. מפל העולם רוצים

ללחם עִמָּנוּ, וְאֶנְחֵנוּ נְגִיד לָהֶם: "אֶנְחֵנוּ לֹא מִפְּחָדִים מִכֶּם!" אֶנְחֵנוּ יֵשׁ לָנוּ
נִשְׁק דָּרָךְ הַשָּׁמַיִם!

הַגּוֹיִים הֵם יִשְׁאַרוּ תַּחַת הָאֲבָנִים, אֲבָל יְהוּדִים - אֵף צִפְרוֹן לֹא יִלְךְ לְאֲבוֹד.
הַגּוֹיִים הֵם מְרַגְּשִׁים אֶת זֶה, הֵם רְאוּ רְעִידַת אֲדָמָה כְּזֶה וּמִכּוֹת כְּאֵלֶּה,
אֲבָל הֵם גּוֹיִים, אֵינֶם מְאֲמִינִים. אֲבָל הֵם יִפְּלוּ, כָּל הַשֶּׁקֶר יִפֹּל וְכָל הַגּוֹיִים
יִפְּלוּ, יִפְּלוּ. תִּהְיֶה מִפְּלֵה לְכָל הַגּוֹיִים, כְּלָם יִלְכוּ לִקְבָּרִים, יִלְכוּ בַחֲשָׁד,
לֹא יִהְיֶה מִהֶם כְּלוּם!

הִיָּה לִי גַם-כֵּן חִלּוּמֹת, מִלְחָמוֹת קָשׁוֹת מְאֹד, אֲבָל בְּרוּךְ הַשֵּׁם הִיָּה לָהֶם
מִפְּלֵה, הֵם נִפְּלוּ...

מַה, אֶנְחֵנוּ מִפְּחָדִים מִכָּל הָעוֹלָם, מִכָּל הַגּוֹיִים? פְּתֹאֵם יָבֹא רְעִידַת אֲדָמָה
וְהֵם יִרְאוּ מִכָּה גְדוֹלָה וְהֵם יֹאמְרוּ: "וַיָּמִי יוֹדַע מַה שְּׁיִהְיֶה מִחֵר, אֵיפֹה
שְׁיִהְיֶה רְעִידַת אֲדָמָה?" הֵם מִפְּחָדִים!

רְעִידַת אֲדָמָה כְּזֶה שְׂעוּד לֹא הִיָּה מֵעוֹלָם. הִיָּתָה כְּבָר רְעִידַת אֲדָמָה שְׁנֵהָרְגוּ
כְּמַה אֲנָשִׁים, אֲבָל רְעִידַת אֲדָמָה שֶׁל מֵהַשָּׁמַיִם? הַשֵּׁם הוּא מֵרָאֶה לָהֶם
שֵׁשׁ נִשְׁק חֲדָשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, רְעִידַת אֲדָמָה וְרוּחוֹת בְּלִי שׁוּם הַפֶּסֶק. אֶנְחֵנוּ
צָרִיכִים לְלַחֵם - אִזּוּ מִן הַשָּׁמַיִם לוֹחֲמִים.

כָּל הַגּוֹיִים מְקַבְּלִים מִכּוֹת. לוֹיֵלָא זֹאת, אוֹלֵי חֶסֶד-וְשָׁלוֹם הָיוּ הוֹרְגִים כָּל
הַיְהוּדִים!

אֶנְחֵנוּ לֹא מִפְּחָדִים, הַגּוֹיִים מִפְּחָדִים כִּי הַמִּכּוֹת יָבֹאוּ עֲלֵיהֶם. יִהְיֶה נֹסִים
וְנִפְלְאוֹת, יָבֹא מְשִׁיחַ, הוּא מַה שְּׁיִהְיֶה...

הַגּוֹיִים הֵם יִתְבַּיְשׁוּ לְהָרִים פְּנִיָּהֶם אֵלֵינוּ, "נוּ, אֶנְחֵנוּ גּוֹיִים", כָּל הַגּוֹיִים
יָבֹאוּ וַיֹּאמְרוּ: "אֶנְחֵנוּ רוֹצִים לְהִתְיַהֵד", אִם הֵם יִתְגַּדְּרוּ אִזּוּ אֶפְשָׁר יִהְיֶה
לְקַבֵּל אוֹתָם, אֲבָל אִם הֵם יִתְגַּדְּרוּ מֵהָר! וְאֶנְחֵנוּ נֹאמַר לָהֶם: "בִּימֹת
הַמְּשִׁיחַ לֹא מְקַבְּלִים גְּרִים, אֵיפֹה הֵייתֶם עַד עַכְשָׁו?"

הַלִּילָה הִיָּה לִי חִלּוּם, חִלּוּם כְּזֶה...

הִיָּה שְׂרָפָה, שְׂרָפוֹת, וְנִשְׂרָפוּ בְּלָם, בְּלָם נִשְׂרָפוּ, כָּל הַגּוֹיִים נִשְׂרָפוּ עִם כָּל
הַכֶּסֶף שֶׁלָּהֶם. רַק בְּמִקּוֹמוֹת הַיְהוּדִים לֹא הָיוּ שְׂרָפוֹת, הַשְׂרָפוֹת הָיוּ רַק
אֲצֵל הַגּוֹיִים, לֹא אֲצֵלָנוּ. בְּכָל אֲמֵרִיקָה אֲצֵל הַגּוֹיִים הִיָּה שְׂרָפוֹת, הֵם
נִשְׂאָרוּ בְּלֹא לָחֶם, בְּאֲמֵרִיקָה וּבְרוֹסִיָּה. הַנְּשִׂיא שֶׁל אֲמֵרִיקָה, בּוֹשׁ, הוּא
הִיָּה שׁוֹנֵא יִשְׂרָאֵל, הוּא הִלְךְ עִם כָּל הַכֶּסֶף שֶׁלּוֹ וְנִשְׂאָר עֲנִי, לֹא הִיָּה לוֹ כְּלוּם
אֶפְלוּ לְקִנּוֹת לָחֶם. בְּלָם נִשְׂרָפוּ בְּשְׂרָפוֹת וְנִשְׂאָר רַק הוּא וַיְבֹן אֶחָד, וְהִבֵּן
בְּכַה: "אֲבֹא, רַחֵם עָלַי, תֵּן לִי לָחֶם!"

אֶמַר לוֹ בּוֹשׁ: "בְּנִי, אֵין לִי כֶסֶף. מִי שְׂאִין לוֹ כֶסֶף אֵין לוֹ לָחֶם!"

"אבא, אני רוצה לחם, אני רעב, אני צריך לחם".

בוש אומר: "כסף אין לי, לחם גם-כן אין לי, אין כלום, אינני יודע מה לעשות. אין לי כסף, אם אין כסף - אין לחם".

בוש היה עשיר גדול, היה לו חניות, הכל נשרף ולא נשאר לו אפלו לקנות לחם. היה שרפות ומכל הכסף נעשה אפר, אבל אצל היהודים לא היה שרפות, רק אצל הגויים.

נו, מה אתה אומר על חלום כזה...

אָהָה! בְּזָכוֹת זֶה שָׂרְבֵנוּ הַקְּדוֹשׁ נִמְצָא בְּעוֹלָם, אִזּוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לָנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל גַּם-כֵּן. אִם כָּבֵר רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ יִשְׁנֵנוּ, אִזּוּ יִהְיֶה לָנוּ גַם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְגַם בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ, הַכֹּל. מֵה שְׁאַנְחֵנוּ רוּאִים פְּלֵאוֹת כְּאַלֶּה.. כִּתֵּל הַמַּעֲרָבִי, יֵשׁ עוֹד כִּתֵּל הַמַּעֲרָבִי בְּעוֹלָם? בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ, יֵשׁ עוֹד בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ בְּעוֹלָם? אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ עוֹד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם? אִין. רַק אֲנַחְנוּ יְהוּדִים יֵשׁ לָנוּ יְרוּשָׁלַיִם, בַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ וְכָל טוֹב. יִהְיֶה דְבָרִים יָפִים, דְּבָרִים פְּלֵאִים כְּאַלֶּה, פְּלֵאוֹת כְּאַלֶּה. הוּא.. מֵה שְׁיִהְיֶה בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ, אִיזֶה מוֹפְתִים. וְכֵלָם יִבְהִלוּ, כֵלָם יִפְלוּ וְיִתְבַטְּלוּ, יִתְבַּיְשׁוּ. הֵם מִתְבַּיְשִׁים גַּם-כֵּן עֲכָשׁוּ, הֵם עוֹשִׂים חֲשׁוֹנוֹ שִׁישְׂרָאֵל יִהְיֶה עַל כָּל הָעוֹלָם, בָּאִים מֵאֲמֵרִיקָה. חֲכָה, רַק חֲכָה וְתִרְאֶה גְדֻלַּת הַשֵּׁם. הַנְּסִים וְנִפְלְאוֹת כָּבֵר הַתְּחִיל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ כָּבֵר בְּעוֹלָם, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כָּבֵר אֲצִלָּנוּ. נו, זֶה יְבוֹא לְאֵט לְאֵט, זֶה דְּבַר טוֹב.

ברוך השם היום יש לנו מדינה, רבנו הקדוש היה בארץ ישראל וכבש ארץ ישראל מיד הגויים בשבילנו, בשביל לתקן אותנו, כן.

כָּל הָעוֹלָם עִם אֶרֶץ עַרְבִים, לֹא עִם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, רַק פֹּה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זֶה בֵּיתֵנוּ, זֶה אֲרָצֵנוּ, זֶה חֵינֵנוּ. הַגּוֹיִים רוֹצִים גַּם-כֵּן חֲלֹק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲבָל אִין לָהֶם שׁוּם חֲלֹק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לֹא בְּתוֹרָה וְלֹא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אִין לָהֶם שׁוּם גְּבוּל, שׁוּם חֲלֹק, שׁוּם דְּבַר, הֵם בְּחוּץ לְגִמְרֵי הַגּוֹיִים. אִין לָהֶם לֹא תוֹרָה וְלֹא מִצְוֹת, אִין לָהֶם שׁוּם חֲלֹק! זֶה רַק לָנוּ, רַק לְיְהוּדִים. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא אֶרֶץ קְדוּשָׁה, זֶה קִדְשׁ קְדָשִׁים, וְאֲנַחְנוּ עִם קְדוּשָׁה. זֶה שְׁלָנוּ, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כֵּן.

כָּל הָעוֹלָם הֵם הֶבֶל וְרִיק, הֵם כָּלוּם, אִין לָהֶם כָּלוּם. רַק יִשְׂרָאֵל וְהַתּוֹרָה וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. זֶה עֵקֶר הַגְּאֻלָּה, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יְרוּשָׁלַיִם, זֶה הַבַּיִת שְׁלָנוּ, אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זֶה מְקוֹם קִדְשׁ קְדָשִׁים, זֶה רַק בְּשִׁבִיל יְהוּדִים. הַגּוֹיִים - אִין לָהֶם שׁוּם יַעֲזֶה לְקִנּוּת דִּירָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַגּוֹי לֹא יִכּוֹל לְקִנּוּת לֹא בַּיִת וְלֹא דִירָה וְלֹא כָלוּם. אֲנַחְנוּ מוֹכְרִים רַק לְיְהוּדִים, לְגוֹיִים - לֹא! רַק אִם הוּא יִתְגַּיֵר אִזּוּ הוּא יוֹכֵל לְקִנּוּת דִּירָה, אֲבָל בְּלֹא זֶה אִי אֶפְשָׁר לוֹ לֹא לְשַׁכַּר וְלֹא לְקִנּוּת!

זֶה הַמְּדִינָה שְׁלָנוּ, אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת כָּל הַחֲקִים שְׁאַנְחֵנוּ רוֹצִים, אֲצִלָּנוּ הַחֵק לֹא לְמַכֵּר לְגוֹיִים, לֹא אֲדָמָה וְלֹא בְּתִים, זֶה רַק לְיְהוּדִים! הֵם לֹא

יכולים להגיד כלום, לא יכולים ללחם, אנחנו כבשנו, זה ארץ שלנו, מדינת ישראל מדינת היהודים. הם באים לישראל והם רואים כלם שאינם כלום, רק ארץ ישראל, הבית-המקדש, ירושלים, ארץ ישראל.

דירות כאלה כמו שאצלנו אין לא בלונדון ולא באמריקה, דירות כאלה.. אין! רק אצלנו! הגוי אפלו אם יתן מיליון - אנחנו לא מוכרים. גוי שרוצה בנגן פה בירושלים או בארץ ישראל - לא, אנחנו לא מוכרים, רק קונים, הגויים הם ילכו מפה. אם יבוא עשיר ויתן כסף לקנות איזה בית, אנחנו נגיד לו: "לא, אנחנו לא מוכרים לגויים, אנחנו מוכרים רק ליהודים", יש חקים.

הם מיליארדים, הם כלם, כל הגויים ירצו לבוא לארץ ישראל לגור פה, האויר פה הוא טוב, ואנחנו נגיד להם: "לא, לא, לא, לא, זה שלנו! לך, לך מפאן! זה הבית שלנו, זה מדינה שלנו".

כל הגויים הם יתגירו, רק אז הם יוכלו לקנות בתים ואדמה ופרות. זה הפרות שלנו, אם לא נרצה למכר לאיזה מדינה, אז לא נמכר, "זה שלנו, אנחנו לא רוצים למכר לך". האנגלים, האמריקאים יאמרו לנו: "קחון כסף".

"לא לא לא.."

ברוך השם יש לנו מדינה ויש בה הכל, כל טוב. עכשו כל העולם, כל הגויים יודעים - זה מדינת היהודים. מדינה קטנה ויש בה הכל, כל טוב יותר מכל המדינות. יש לנו דגים, דגים יש הרבה מאד, חיפה ויפו וגם ים כנרת. וגם יש לנו בשר ויש מלח, ויש לנו לחם לזון את כל העולם עם הלחם שלנו, פה בארץ ישראל.

יש לנו שמן זית בשביל כל העולם, ויש לנו הרבה אדמה עם ענבים, הברון רוטשילד בא וקנה מהערבים את כל הענבים. יש לנו ענבים לכל העולם. כל העולם שותים יין מארץ ישראל.

בארץ ישראל גדלים כל הפרות של כל העולם שאי אפשר להם לזרע - רק במקום אחד, ואנחנו כל הפרות של כל העולם - ארץ ישראל מגדלת. יש בה פרות ולחם יותר מכל העולם, אנחנו יכולים לזון את כל העולם עם לחם, עם פרות והכל, את כל העולם! יש לנו הכל יותר מכל העולם, ארצנו נותנת ברכה.

יש פה מעינות, מעינות מרפא, שאנחנו יכולים לחיות רק מזה. כל העולם יבואו בשביל אמבטיות, בשביל מרחצאות. יהיה לנו כסף, יש לנו מדינה עשירה, אנחנו עשירים יותר מכל העולם, יותר מכלם. אם הם רוצים לחם אז הם צריכים לקנות, ואנחנו לא צריכים לקנות, אדרבא אנחנו יכולים לפרנס את כל העולם עם לחם, עם פרות, וכל טוב. אם אנחנו לא נמכר

להם, הם לא יוכלו להתקיים בלעדיו, שלא יקנו לחם - ימותו. הגויים אין להם, הם צריכים לקנות הכל, לקנות, כן.

הגויים הם רואים, "מה זה, הנשק שלהם הכי מבחר בעולם, הכסף שלהם יותר טוב מהדולר". הם מתפללים על האויר ועל האור של ארץ ישראל, אין בכל העולם כמו זה. הם גויים, הם מלאים עצבות, מלחמות...

ברוך השם, זה רק ההתחלה, יבוא הזמן, "זמן הגאולה קרוב מאד". כן, לא לדאג ולא לפחד. קדם כל כבשנו ארץ ישראל, זה סימנים על הגאולה שהשם יתברך נותן לנו ארץ ישראל וכל יהודי שרוצה יכול לבוא להנה. נעשה התעוררות כזו שזכינו לבוא לארץ ישראל, אין לשער גדל החסד והרחמים, זה אור של משיח - ארץ ישראל!

ארץ ישראל, יש לנו איזה השגה מה זה ארץ ישראל? אנחנו יודעים מארץ ישראל על-ידי רבנו, יש אות ב'ספר המדות', אות ארץ ישראל. ורבנו הקדוש כשהיה בארץ ישראל והוא ירד לחיפה הראשון וגלה לנו טפה מן הים ואמר: "כל ישראל, כל אחד מישראל - צריך לבוא לארץ ישראל ולגור בארץ ישראל!"

אנחנו רואים שיהודים יכולים לבוא לארץ ישראל, מעולם לא היה דבר כזה. באו היהודים ולא נתנו להם להכנס לארץ ישראל, האנגלים לא נתנו לבוא לארץ ישראל, הצרפתים לא נתנו, כל העולם היו נגד היהודים, היה צרות גדולות, אז נכנסו לארץ ישראל בגנבה והיה נסים. היום ברוך השם יש לנו מדינה ויכולים לבוא כל היהודים, מי שרוצה - יכול לבוא, זה גאולה גדולה.

הגויים לא מבינים את זה, מה זה, באים מכל העולם, באים מאמריקה, מאנגליה, מאיטליה, מכל המדינות באים לארץ ישראל. אבל לא היה פה מה לאכל, לא בתים, אז התקיים עכשו. כל ישראל באים לארץ ישראל. כל הערבים הם שאלו: "בשביל מה אתם צריכים כל-כך הרבה מלט? בשביל מה, בשביל מי?"

אמרנו להם: "תחכו קצת, אנחנו רוצים ירושלים, אנחנו רוצים בית-המקדש, אתם לא יודעים מזה?"

הם לא יכלו להבין בשביל מה אנחנו צריכים כל-כך הרבה מלט, עכשו הם אומרים: "אנחנו כבר מבינים, אנחנו כבר יודעים הסוד..."

הוא ארץ ישראל, זה אור כזה, אין לנו דבורים להרגיש לדבר, אין דבורים. אין לשער גדל מעלת ארץ ישראל, מה שזה. אנחנו לא יודעים כלום!

אבל אנחנו צריכים לקבל לחיות רק עם התורה והאמונה והאמת...

(רבי ישראל נשאל אם יהיה שלום או לא)

מְשִׁיחַ יְבוּא, אִזּוּ יְהִיָּה כְּבָר שְׁלוֹם...

(עוֹלָה חֲדָשׁ מִגְרַמְנִיָּה הַגִּיעַ לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל)

כָּל הַגְרַמְנִים, כָּל הַמְמַשְׁלָה, כָּל הַגְרַמְנִים, רַק בְּשֵׁם אֶחָד - בְּשֵׁם הַיִּטְלָר,
בְּשֵׁם מְדִינַת הַיִּטְלָר. כָּל הַגְרַמְנִים הֵם הַיִּטְלָר!

(רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׁאַל לְגַבִּי מִשְׁפָּחָה שְׁצָרִיכָה לַחֲזוֹר לְגוֹר בְּצָרְפֶת)

לֹא, תְּבוֹאוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְגוֹר - רַק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁזְכִּיתֶם לְקַנּוֹת דִּירָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְיַצְלִיחַ
דְּרַכְכֶם וְיַעֲזֹר לְכֶם לַחֲזוֹר בְּמִהְרָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלְגוֹר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
בְּהַצְלָחָה. אֵינְכֶם יוֹדְעִים גְּדוֹל הַהֶפְסֵד שֶׁבְכָל רֶגַע שֶׁלֹּא זֹכִים לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, חֶבֶל עַל כָּל רֶגַע, עַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה, כָּל נְשִׁימָה הוּא הַהֶפְסֵד
גְּדוֹל. כָּל רֶגַע שֶׁיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - זֶה מִצְוָה, כָּל רֶגַע. אֵין לְשַׁעַר מֵה
שְׁזֹכִים לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

תַּעֲשׂוּ הַכֹּל לַחֲזוֹר מִהְרָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. לְבוֹא לְגוֹר פֹּה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּלִי
שׁוּם חֲכָמוֹת, לֹא לְחַשֵּׁב הַרְבֵּה - רַק אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. זֶה אֲרָצְנוּ וְזֶה אֶרֶץ
אֲבוֹתֵינוּ וְזֶה הַכֹּל. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זֶה הַמְּקוֹם, הַמְּפִתֵחַ לְכָל טוֹב. בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל יֵשׁ הַכֹּל, כָּל טוֹב, גַּם הַפְּרִנְסָה וְהַכֹּל - פֹּה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל!

לְהַתְּפַלֵּל וּלְבַקֵּשׁ מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל שֶׁתִּזְכּוּ לַחֲזוֹר בְּמִהְרָה וְלְבוֹא
לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּחִזְרָה. בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם טוֹב, כָּל מְקוֹם קְדוֹשׁ, אֲבָל
בִּירוּשָׁלַיִם הוּא יוֹתֵר קְדוֹשׁ מִכֻּלָּם, יְרוּשָׁלַיִם!

הוּא לְחִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כָּל רֶגַע שֶׁאֲנַחְנוּ גָרִים פֹּה הוּא כָּל הַרְפוּאוֹת וְכָל
הַיְשׁוּעוֹת. כָּל יִשְׂרָאֵל יְבוֹאוּ לְהִנָּה, לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. זֶה כָּל חִיּוֹתֵנוּ!

(רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׁאַל אִם הָעֲלִיָּה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּעַת הַיּוֹם חֵלֵק מִהַגְּאֻלָּה)

כּוֹן, כּוֹן, וְדַאי. אֶפְלוּ יְהוּדֵי אֶחָד שְׁזֹכָה לְבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הֵם יְהוּדִים,
בְּנֵי אֲבָרָהם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הֵם לֹא נְמוּלִים, לֹא מְהֻלּוּ אוֹתָם, הֵם לֹא יוֹדְעִים
כְּלוּם, תִּינוּק שֶׁנִּשְׁבָּא יֵשׁ לוֹ דִין אַחֵר. הוּא נִשְׁבָּא, הוּא אוֹכֵל טְרֵפוֹת וְהַכֹּל.
גַּם מִהַקְּבוּצִים הֵם לֹא יוֹדְעִים, תִּינוּק שֶׁנִּשְׁבָּא. זֶה הַכֹּל נַעֲשֶׂה מִהַשְׁקָר -
נַעֲשֶׂה הַחֲרָבֹן כְּזֶה. יֵשׁ רַבָּנִים שֶׁהֵם רְשָׁעִים, הֵם מְסַתִּירִים אֶת הָאֱמֶת מִן
הָעוֹלָם, הֵם עוֹשִׂים מַעֲצָמָם שֶׁהֵם צְדִיקִים, שֶׁהֵם יוֹדְעִים לַעֲזוֹר לָנוּ, רַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "רַק אֲנִי זְכוּל לַעֲזוֹר!"

(רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׁאַל מִעֲנִין הַבָּאֵת צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל)

אֵינְנִי יוֹדֵעַ, אֵינְנִי יוֹדֵעַ, אוֹלֵי רְצוֹן רַבְּנוּ לְהִיּוֹת עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה כְּמוֹ שֶׁהָיָה -
שֶׁנְּבוֹא לְאוֹמֵן, אֵינְנִי יוֹדֵעַ. מִי יוֹדֵעַ, אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים. אוֹלֵי, אוֹלֵי...

אם הִיָּה רוּצָה רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לֹא הִיָּה צְרִיךְ שׁוֹם פְּעֻלָּה, הִיוּ מִסְכְּיָמִים כָּל הַמְּשַׁלָּה וְכָל הָעוֹלָם. הִיוּ מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בְּשִׂמְחָה וּמְבִיאִים אוֹתוֹ עַל אֲוִירוֹן. נו, נִרְאָה...

אֲנִי לֹא הִשְׁתַּדַּלְתִּי עַל זֶה, לְבַקֵּשׁ וּלְעוֹרֵר וּלְהַבִּיא אֶת רַבְּנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כָּכָה לְדַעְתִּי, שְׁאִם רַבְּנוּ הִיָּה רוּצָה לָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ כַּמָּה דְרָכִים וְכַמָּה עֲצוֹת אִיךָ לְהִשְׁתַּדֵּל בָּזֶה. לֹא צְרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל בְּשִׁבִיל לְהַבִּיא אֶת רַבְּנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם הוּא הִיָּה רוּצָה לָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הִיָּה כָּבֵר בָּא מִזְמַן לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הוּא הִיָּה מוֹצֵא הַרְּבֵה עֲצוֹת וּדְרָכִים לְנִסְעַ וּלְבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּלִי הִשְׁתַּדְּלוּת.

כָּכָה אֲנִי חוֹשֵׁב, שְׁרַבְּנוּ לֹא מִסְתַּכֵּל שְׁיִקְבְּלוּ אוֹתוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הוּא לֹא רוּצָה לְרָאוֹת יִשְׂרָאֵל בְּחִלוּל שִׁבְתּוֹ וּבְלִי אֲמוּנָה וּבְלִי הַמְּצוּוֹת, זֶה לֹא שִׁיךְ לָנוּ. הוּא לֹא מִתְּנַעֵנֵעַ אַחֲרֵי הַפְּנִסֶת, אַחֲרֵי מַחְלֵי שִׁבְתּוֹ וְעוֹשִׂים מִה שְׁעוֹשִׂים וְעוֹבְרִים עַל כָּל הַתּוֹרָה. הוּא לֹא מִתְּנַעֵנֵעַ אַחֲרֵי הַכְּפִירָה וְהַפְּרִיצוּת. זֶה אֶצְלוֹ לֹא כְּלוּם, לֹא בָּא בְּחֻשְׁבוֹן, זֶה לֹא נִקְרָא אֲנָשִׁים, נִקְרָא חֲמוֹר, חֲמוֹרִים, בְּהֵמוֹת. לְפִי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל.

אָף-עַל-פִּי שְׁלַרְבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ יֵשׁ עֲצוֹת לְתַקֵּן גַּם אוֹתָם, הוּא יִתְקַן אֶת כָּל הָעוֹלָם, זֶה עֲנִין לְחוּד וְזֶה עֲנִין לְחוּד. אֲנַחְנוּ לֹא מְבִינִים, הוּא יִתְקַן גַּם מַחְלֵי שִׁבְתּוֹ, הוּא יִתְקַן כָּל מַה שְׁפָגוּם. הוּא יִתְקַן מַה שֶּׁהוּא צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת, אֲבָל אָף-עַל-פִּי-כֵן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מַה שְׁשִׁיךְ לָנוּ - לַעֲזֹב אֶת הַדְּרָכִים הָרָעִים, אֶת הַגְּנֵבָה וְהַגְּזֵלָה, לַעֲזֹב אוֹתָם! וְלַחְזֹר לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ, לְתוֹרָה. אִם לֹא - אִזּוֹ יִלְדֵּךְ!

רַבְּנוּ ז"ל הוּא לֹא רַק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הוּא עוֹלָמִי, כָּל אֶחָד שֶׁהוּא יְהוּדִי וּמֵאֲמוּנוֹ בְּשֵׁם וּבִתּוֹרָה, אִזּוֹ רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ לֹא צְרִיךְ שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה דְבָר, אֲדַרְבָּא אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְנִסְעַ לְבַקֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ, לְנִסְעַ לְחוּץ לְאֶרֶץ לְרַבְּנוּ שִׁיתְפַּלֵּל עֲלֵינוּ, כֵּן.

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ סִפֵּר בְּהַסְפּוּרֵי מַעֲשֵׂיוֹתֵי 'מַעֲשֵׂה נְסִים', שֶׁהַחֲכָמִים רָאוּ שׁוֹר וְשָׂה שְׁצוּחֲקִים מֵהֶם. מַה זֶה "שׁוֹר וְשָׂה"? שׁוֹר - תְּפִלִּין, וְשָׂה - צִיצִית. הַתְּפִלִּין שְׁאֲנַחְנוּ מְנִיחִים זֶה שׁוֹר, עוֹר שֶׁל שׁוֹר, וְהַצִּצִית זֶה צִיצִית.

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא סִפֵּר מַעֲשֵׂה עוֹד לְפָנַי הַכֹּל - שׁוֹר וְשָׂה יִתְקַן כָּל הָעוֹלָם. שׁוֹר וְשָׂה זֶה צִיצִית וְתְּפִלִּין, הַיְהִדּוּת, הַתּוֹרָה, וְכֵן כָּל הַמְּצוּוֹת - צוּחֲקִים מֵהֶם!

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא נָתַן לְהַצִּיּוֹנִים אֶת יְרוּשָׁלַיִם וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּל, וְלֹא הִסְתַּכֵּל בְּפִנְיָהֶם וְלֹא נָגַע בָּהֶם, בְּכָל הַצִּיּוֹנִים. "הַצִּיּוֹנִים רוּצִים אֶת יְרוּשָׁלַיִם? כֵּן, הַכֹּל, אֲנִי אֶתֵּן לָכֶם הַכֹּל, רַק אֲלֵי אֵל תִּגִּיעוּ, אֵל תִּדְבְּרוּ אֵתִי, אֵל תְּבוֹאוּ אֵלַי!"

בְּזִיוֹן גְּדוֹל לְצִיּוֹנִים, "קָחוּ יְרוּשָׁלַיִם וּקְחוּ וְהַכֹּל. לָכוּ, לָכוּ, מִי צְרִיךְ לָכֶם?"

הציונים חֲשָׁבו שְׁעֲכָשׁוּ הֵם כְּבָשׁוּ הַכֹּל, כָּל הַמְּלַחְמָה, כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלַיִם, הֵם חֲשָׁבוּ שְׁעֲכָשׁוּ הַכֹּל שְׁלָהֶם, אֲבָל זֶה הָיָה הַקֶּבֶר שְׁלָהֶם וְהֵם נִקְבְּרוּ שָׁמָּה. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא עָשָׂה לָהֶם קֶבֶר לְכֹל הַצִּיּוֹנִים, "קָחוּ יְרוּשָׁלַיִם", הוּא עָשָׂה לְכֹלם קֶבֶר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, קֶבֶר!

ראש-השנה - בְּאוֹמֶן, וְהֵם יָשְׁבוּ בְּבֵיתָם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁנוּ. כָּל הַעֲשִׂירִים הַגְּדוּלִים שֶׁל הָעוֹלָם יָבוֹאוּ לְאוֹמֶן עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה וְהֵם יִרְאוּ, כֵּן. לְהוֹדִיעַ לְכֹל הַצִּיּוֹנִים, לְכֹל הַכּוֹפְרִים, שְׂיִדְעוּ שֶׁיֵּשׁ אוֹמֶן בְּעוֹלָם. הֵם יֹאמְרוּ: "מָה, לְאִיפָה לְנִסְעַ?"

מִי הֵם הַצִּיּוֹנִים? אֵלּוּ שֶׁלֹּא רוֹצִים לְשָׁמֵר הַתּוֹרָה, לֹא רוֹצִים לְקַבֵּל הַתּוֹרָה - יֵלְכוּ, יֵלְכוּ לְגוֹיִים! אֲנִי לֹא צָרִיךְ לָהֶם! הֵם יְכוּלִים לְלַכֵּת וּלְנַסֵּעַ לְאִיפָה שֶׁהֵם רוֹצִים. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא לֹא בָּא לִירוּשָׁלַיִם בְּכֹלֵל, אוֹמֶן זֶה מְסַפֵּיק...

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר לְכֹל הַצִּיּוֹנִים: "אֲנִי לֹא צָרִיךְ לָכֶם, שְׁבוּ בְּבֵית. יֵשׁ לִי מִנְּךָ בְּלַעֲדֵיכֶם, שְׁבוּ בְּבֵית!"

הוּא יִשְׁאַל אוֹתָם: "מִי שָׁלַח אַחֲרֵיכֶם? אֲנִי שְׁלַחְתִּי אַחֲרֵיכֶם שֶׁתָּבוֹאוּ?! אֲנִי צָרִיךְ לָכֶם?! בְּשִׁבִיל מָה בָּאתֶם אֵלָי? לָכוּ מִכָּאן! אֲנִי לֹא צָרִיךְ לָכֶם, אַתֶּם צָרִיכִים אֵלָי! אֲנִי לֹא צָרִיךְ לָכֶם, לָכוּ, לָכוּ, לָכוּ מִמֶּנִּי!"

הוּא נֹגֵד לְכֹלם, לְהַנְשִׂיא וְלְרֹאשׁ-הַמְּמַשְׁלָה וּלְכֹל הַשָּׂרִים: "אֲנִי לֹא צָרִיךְ לָכֶם, אַתֶּם צָרִיכִים לִי, אֲנִי לֹא צָרִיךְ לָכֶם, לָכוּ, לָכוּ, לָכוּ, לָכוּ מִכָּאן! שְׁבוּ בְּבֵית, אֲנִי לֹא צָרִיךְ אֶתְכֶם!"

הוּא יִצְחַק מֵהֶם, מִכֹּלם, "אַתָּה נְשִׂיא? אֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּי אַחֲרָיךְ, בְּשִׁבִיל מָה בָּאתָ? לָךְ מִכָּאן! מִי צָרִיךְ לָךְ? אֲנִי לֹא צָרִיךְ לָךְ, לָךְ, לָךְ, לָךְ!"

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא לֹא יְדַבֵּר עִם הַנְּשִׂיא, יְהִיָּה לוֹ אִישׁ אֶחָד שֶׁהוּא יְמַסֵּר לְהַנְשִׂיא אֶת הַהוֹדָעָה.

אֲנִי הַרְבֵּי נִחַ נְחָמָה נְחָמָה מֵאוֹמֶן, אֲנִי הַרְבֵּי שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֲבָל לֹא שֶׁל גּוֹיִים. אַתֶּם לֹא שׁוֹמְרֵי תּוֹרָה, אַתֶּם לֹא מְהַאֲנְשִׂים שְׁלִי, לָכוּ מִכָּאן!

אֲנִי וְרַבֵּי נִתְּנוּ מְסַפִּיקִים! אִם יֵשׁ עוֹד אֶחָד שֶׁשׁוֹמֵר תּוֹרָה - טוֹב, הוּא מְהַאֲנְשִׂים שְׁלִי, וְאִם לֹא - לָכוּ, לָכוּ מִכָּאן, מְסַפִּיק אֲנִי וְרַבֵּי נִתְּנוּ, אֲנַחְנוּ זֶה כָּל יִשְׂרָאֵל. אֲנַחְנוּ הַתּוֹרָה וְכֹל יִשְׂרָאֵל. הָעִיר יְרוּשָׁלַיִם - שְׁלִי, בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ - שְׁלִי, יִשְׂרָאֵל שׁוֹמְרֵי תּוֹרָה - שְׁלִי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵר תּוֹרָה יִלְךְ מִכָּאן. לָךְ, לָךְ, לָךְ!

מְשִׁיחַ הוּא יֹאמַר לָהֶם: "אֲנִי לֹא צָרִיךְ לָכֶם, אֲנִי מְסַפִּיק לִי אֲנִי וְרַבֵּי נִתְּנוּ מְסַפִּיקִים. אֲנַחְנוּ כָּל יִשְׂרָאֵל וְכֹל הַתּוֹרָה. אַתֶּם כְּלוּם כְּלָכֶם, לָכוּ מִכָּאן!"

יש ראש-ממשלה ויש נשיא וכך, הוא יגרש אותם מהבית שלו, הוא יגרש אותם, הוא יגיד להם שילכו, "לכו, לכו, לכו, לכו.."

רבינו הקדוש הוא ירושלים ובית-המקדש, הוא ארץ ישראל, הכל - רבינו הקדוש. והם הציונים - לא כלום, אפילו שיהיו מיליונים - לא כלום, לא בא בחשבון.

הנשיא הוא לא נשיא, ראש-ממשלה אינו ראש-ממשלה, רבינו לא קבל אותו. הנשיא לא כלום, הראש-ממשלה לא כלום. הם כלם יתבישו, הנשיא והממשלה, כלם יתבישו, "איזה משיח זה? הוא לא רוצה להסתכל בפנים שלנו!"

רבינו הקדוש הוא כבר הגאולה, הילקוטי מוהר"ן זה הגאולה, הילקוטי הלכות זה הגאולה. רבינו הקדוש כבר גלה לנו לתקן אותנו, לחדש אותנו, כן.

ראש-הממשלה והנשיא יבואו לרבינו: "אנחנו לא נשיא ולא ראש-ממשלה, אתה הוא נשיא ואתה הוא ראש-הממשלה ואתה הוא הכל! אתה הוא המלך של כל ישראל, אתה הוא המלך שלנו!"

כל הגוים, כל העולם, כל המלכים, כלם יסירו את הכתר מלוכה שלהם ויתנו לרבינו ויאמרו לו: "אנחנו לא כלום, אתה הוא המלך!"

כל הגדולים, כל החכמים, כלם יסירו כל המטמון שלהם ויביאו אותו לרבינו, "אתה הוא מלכנו! אתה הוא המלך!"

רבינו הוא המלך של כל העולם, כלם יתנו לו כתר המלוכה שלהם, כל המלכים יאמרו לרבינו: "אתה הוא המלך. אנחנו לא, אתה הוא מלכנו, אתה הוא המלך.."

רפואות וישועות

רבי ישראל הגיע לבקר חולה במרכז הארץ...

הוי, אשרניו שאנחנו יהודים ואנחנו מזכירים את השם נ נח נחמ נחמן מאומן!

קדם כל אני הייתי שליח להודיע לך מהשם הקדוש הזה נ נח נחמ נחמן מאומן. רבנו הקדוש - רק לזכר את השם שלו נחמן מאומן, נ נח נחמ נחמן מאומן, זה ממתיק כל הצרות וכל הדינים וכל העוונות. אנחנו לא יודעים כלום, אין לנו שום ידיעה, שום תפיסה מה שזה. זה סוד, לא היה מעולם. זה חדש לגמרי!

העקר הוא הצדיק, הצדיק...

נ נח נחמ נחמן מאומן, זה השרש של כל הבריאה, של כל התורה ושרש כל נפשנו ושרש של הכל. זה שרש כל הצדיקים וכל התורה! רק בזה הדבורים - נ נח נחמ נחמן מאומן, בזה אנחנו נכנסים, אנחנו מקשרים בהשרש של הבריאה להשם יתברך.

לא אני; רבנו הקדוש גלה את זה, הוא גלה שהשם שלו הוא נ נח נחמ נחמן מאומן - זה השם שלו, הוא יש לו כל הרפואות וכל הישועות וכל מה שאנחנו צריכים. רק להזכיר את השם של רבנו - נ נח נחמ נחמן מאומן, זה מספיק. כל הרפואות בו, זה - הכל!

רק להגיד בפה את השם הקדוש הזה, נ נח נחמ נחמן מאומן, זה ממתיק הכל, כל הצרות וכל הדינים וכל העוונות וכל הנפילות וכל הכפירות של העולם, זה מבטל ומשבר כל רע. זה מספיק להחריב כל הסטרא-אחרא, כל החשד, הכל, מהפך הכל! שזה כח בזה.. כח חדש שלא היה מעולם!

עוד לא היה חדוש כזה, פלאות כאלה עוד לא היה בעולם. בשם הזה מרמז כל מה שעובר על כל אחד מישראל והוא מהפך הכל לטוב, וזה ענין חדש לגמרי, שרבנו הקדוש זכה לזה. הוא מהפך לגמרי לגמרי!

יכולים להתקרב להשם יתברך רק בזה שמאמינים בשם ובתורה, שמאמינים בשם הזה. אז הוא זה השם, וזה כל התורה ותקון כל העוונות וכל הרשעים וכל הכפירות, בן. אשרינו שיש לנו רבי כזה...

מה שזכינו עכשו בסוף הגלות שיתהפך הכל, רבנו הקדוש מחיה אותנו ומחדש אותנו - מחדש. יש חולה ואין לו תקון - הוא מחדש. הוא מחדש אותנו, הוא נותן בנו נשמה וכל טוב!

אנחנו לא מבינים מה שזה - אבל מאמינים. מאמינים בשם, בתורתנו. אמונה, הוא מאיר בנו אמונה, זה כל יסוד היהדות, כל יסוד התורה. אשרי המאמין, אשרי מי שמאמין בשם ובתורה ובצדיקים.

מה שזכינו עכשו בדורות האלו לדעת כזה.. לדעת מזה הסוד נ נח נחמ נחמן מאומן, אבל אנחנו לא זוכים לקבל את זה באמת, לא זוכים. אבל אף-על-פי-כן, אף-על-פי-כן השם יתברך גדול מאד, ורק להזכיר את השם הקדוש הזה, נ נח נחמ נחמן מאומן, על כל דבר שלא בסדר, שמחריב ועשה נזק - הוא מהפך הכל לטובה.

זֶה חֲדוּשׁ פֶּלֶא פֶּלֶא כִּזְה שְׁלֵא הִיָּה מֵעוֹלָם, זֶה חֲדָשׁ, חֲדָשׁ לְגַמְרִי!

אֲנַחְנוּ שְׁבוּרִים מְאֹד, אֲנַחְנוּ מְשַׁקְעִים בְּטַמְאָה, אֲבָל דְּבוּר אֶחָד מֵרַבְּנֵינוּ הוּא מְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹב. רַבְּנֵינוּ הַקְּדוֹשׁ מַחִיָּה אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הוּא מְהַפֵּךְ כָּל הַיְסוּרִים וְכָל הַצָּרוֹת וְכָל הַכְּפִירוֹת וְכָל הַנְּפִילוֹת וְכָל רַע, הַכֹּל. מְהַפֵּךְ וּמַחְדָּשׁ לְגַמְרִי. גַּם נַחַם נַחְמוּן מְאוּמָן הוּא עוֹשֶׂה הַכֹּל שְׁלֵם, חֲדָשׁ, הוּא חֲדָשׁ וְהוּא עוֹשֶׂה הַכֹּל חֲדָשׁ!

רַק לְהַזְכִּיר אֶת שְׁמוֹ שֶׁל רַבְּנֵינוּ ז"ל, גַּם נַחַם נַחְמוּן מְאוּמָן - זֶה הַמְּתַקֵּה וְהוּא מְרַפֵּא, מַחֲזֵק, מַחְדָּשׁ כָּל הָעוֹלָם רַק בְּדְבוּר אֶחָד. רַק לְהַגִּיד גַּם נַחַם נַחְמוּן מְאוּמָן זֶה מְסַפֵּיק לָנוּ לְרַפְּאוֹת אוֹתָנוּ, לְהַחֲיוֹת אוֹתָנוּ, לְחַדָּשׁ אוֹתָנוּ. הוּא עוֹשֶׂה אוֹתָנוּ חֲדָשׁ לְגַמְרִי!

אִם יֵשׁ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם אֵיזָה צַעַר, אֵיזָה יְסוּרִים, עוֹבְרִים אֵיזָה דְּבַר לֹא טוֹב, אִזּוֹ תִּכְרַף לְהַגִּיד אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, גַּם נַחַם נַחְמוּן מְאוּמָן - מְסַפֵּיק! זֶה רְפוּאָה וְכַפָּרָה וְהַכֹּל, הוּא מְהַפֵּךְ הָרַע לְטוֹב! בְּאֵפֶן אוֹטוֹמָטִי הוּא מְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹב, כָּל רַע וְכָל הַעֲוֹנוֹת וְכָל הַכְּפִירוֹת וְכָל דְּבַר, הוּא מְהַפֵּךְ הַכֹּל לְגַמְרִי לְגַמְרִי.

אֲשֶׁרֵינוּ שְׂזָכֵינוּ, רְפוּאוֹת וַיְשׁוּעוֹת. אִם סוֹבְלִים אוֹ יֵשׁ אֵיזָה עוֹוֹן - תִּכְרַף גִּיד גַּם נַחַם, הוּא כְּבֹר מְהַפֵּךְ הַכֹּל. זֶה מַחְדָּשׁ - הַכֹּל, מְהַפֵּךְ - לְטוֹבָה! נַחְמוּן מְאוּמָן זֶהוּ מְהַפֵּךְ הַכֹּל...

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לָךְ אַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת וְשִׁתְעַבֵּד הַשֵּׁם בְּאַמֶּת - זֶה הָעֵקֶר. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹרֶךָ רַחֲמִים גְּדוֹלִים שְׂתִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב לְהַאֲמֶת בְּאַמוּנָה, שְׂיִהְיֶה אֶמֶת. אֲבָל חוּץ מִזֶּה הַכֹּל שֶׁקָּר. כִּי כִּשְׁלֹא מְאַמְיָנִים בַּשֵּׁם - זֶה הַכֹּל שֶׁקָּר. כְּפִירָה זֶה שֶׁקָּר. וְזֶה.. אֶמֶת זֶה אֶמֶת!

הָעֵקֶר הוּא אֶמֶת, לְהַאֲמִין בַּשֵּׁם וּבִתְוֹרָה. צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה אִזּוֹ תִּרְאֶה גְּדוּלוֹת, תִּרְאֶה גְּדוּלוֹת. רַק לְהַגִּיד, לְשִׁיר, גַּם נַחַם נַחְמוּן מְאוּמָן, לְרְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרִגְלִים וּבְכָל הַגּוּף. יְהִיָּה לָךְ הַכֹּל חֲדָשׁ. רַבְּנֵינוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא פּוֹתֵחַ וְנוֹתֵן לֵב חֲדָשׁ, הוּא נוֹתֵן רִגְלִים חֲדָשִׁים, הַכֹּל חֲדָשׁ. רַק חֲזֵק וְאַמֵּץ בְּאַמוּנָה, בְּעִבּוּדֵת הַשֵּׁם, בְּהַאֲמֶת. הַכֹּל בְּכַח רַבְּנֵינוּ הַקְּדוֹשׁ. הַכֹּל לְהַפֵּךְ, הַכֹּל לְטוֹבָה, הַכֹּל לְטוֹבָה!

כְּדָאִי לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה, וּלְהַזְכִּיר רַק הַשֵּׁם נַחְמוּן, גַּם נַחַם נַחְמוּן מְאוּמָן, אֶמֶת כִּזְה אֵין בְּעוֹלָם! אִזּוֹר כִּזְה - אֵין בְּעוֹלָם!

גַּם נַחַם נַחְמוּן מְאוּמָן - זֶה גְּלָה רַבְּנֵינוּ הַקְּדוֹשׁ, זֶה יוֹתֵר גְּדוֹל וְיוֹתֵר גְּבוּהָ מֵהַכֹּל. זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, עַל כָּל הַתְּוֹרָה, עַל כָּל. עַל הַכֹּל!

הִיָּה כְּדָאִי כָּל הַמַּחְלָה, כָּל הַמַּחְלָה הִיָּה כְּדָאִי כְּדִי לְשִׁמְעַ מֵה שְׁשִׁמְעֵנוּ הַיּוֹם מֵרַבְּנֵינוּ, מֵה זֶה גַּם נַחַם. הַשֵּׁם יִתֵּן לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם בְּלֹא רוֹפְאִים וּבְלֹא נְתוּחִים, רְפוּאָה וַיְשׁוּעָה וְכָל טוֹב. "יֵשׁ עֲנִינוּ שְׁנִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה",

רק נ נח נחמ נחמן מאומן...

תסביר גם למשפחה, אין לנו מה לדאג, יש לנו רבי כזה שהוא נותן לנו כל הרפואות וכל הישועות. תלמד את כל החברים שישירו נ נח נחמ נחמן מאומן, זה המפתח לכל הרפואות, לכל הישועות ולכל מה שצריכים, מפתח!

כן, להגיד כל היום נ נח - זה המפתח לכל הרפואות, לכל הישועות, זה הכל, הכל!

כל אחד יש לו צרות, הוא צריך ישועות, אז יחזרו ויאמרו נ נח נחמ נחמן מאומן, שיצאו מהצרות. תזכיר בכל עת צרה ובכל עת ובכל שעה נ נח, תשיר את זה בשיר בשמחה, זה דבר קל, זה לא עולה כסף, מוכן ומזמן, כן. וזה העקר הכל, כי העקר הוא רבנו רבי נחמן. רק להגיד בפה נ נח, לשיר בשמחה - נ נח, ועל-ידי זה יתקרבו לרבנו וזה עקר הגאולה.

נ נח נחמ נחמן בזה תלוי הכל - כל הגאולה, וזה מסגל לכל אחד בכל ובפרט, לכל אחד שיתפלל ויגיד בפה: "זכות רבנו הקדוש יגן עלינו ועל כל אחד מישראל, זכות נ נח נחמ נחמן מאומן".

יש לו לרבנו הקדוש הכל, הוא המפתח של כל הרפואות וכל הישועות. רק תשיר, תשיר תמיד ותאמר בפה כל היום נ נח נחמ נחמן מאומן. בבית יש ילדים? שישירו נ נח נחמ נחמן מאומן. תשירו, תשירו כל היום נ נח נחמ נחמן מאומן. יש בו כל הרפואות שלנו וכל הישועות שאנחנו צריכים, תכף ומיד! רק אמונה.

לכתב, לרשם: נ נח נחמ נחמן מאומן, שמה יש הכל - הרפואות והישועות וכל מיני תרופות וכל מיני טובות, כל מה שאתם צריכים יש לו, כל טוב. נ נח נחמ נחמן מאומן. תרשמו את זה ותשירו בבית בכל פעם, נ נח נחמ נחמן מאומן...

ברוך השם, אני שמח שזכית לשמע כמה דבורים מה שאי אפשר לדבר בפה. אשריך שזכית לשמע מפלאות כאלה, פלאות כאלו שאין בעולם פלאות כאלה. כל הדרך אני התפללתי בשבילך ואמרתני הנגון נ נח.

נו, אִתָּהּ מְרַגֵּישׁ יוֹתֵר טוֹב? נַח – אִזְ כָּבֵר הַכֹּל טוֹב, רַק נַח נַחְמָ נַחְמָן
מֵאוֹמֶן, זֶהוּ הַכֹּל. כָּל הַתּוֹרָה וְכָל יִשְׂרָאֵל וְכָל.. הַכֹּל. כָּל הַרְפּוּאוֹת וְכָל
הַיְשׁוּעוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הַכֹּל בְּדַבּוּר אֶחָד!

אֵל תִּשְׁפַח אֶת זֶה, תִּמְיֵד יְהִי לָךְ בְּפִמֹת, בְּלֵב, נַח נַחְמָן מֵאוֹמֶן. הוּא מְהַפֵּךְ
הַכֹּל. מְהַפֵּךְ, מְהַפֵּךְ, מְהַפֵּךְ... מְהַפֵּךְ...

שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב

רַבִּי יִשְׂרָאֵל וְהַחֲסִידִים מְשׁוֹרְרִים מְנַגְּנֵי פוֹרִים,

”שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב צָהֳלָה וְשָׁמְחָה, בְּרֵאוֹתֶם יַחַד תִּכְלַת מְרַדְּכִי,

תִּשְׁוַעְתֶּם, תִּשְׁוַעְתֶּם הִיְתָה לְנֶצַח, וְתִקְוֹתֶם וְתִקְוֹתֶם בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.”

”לְהוֹדִיעַ, לְהוֹדִיעַ, לְהוֹדִיעַ..

שֶׁכָּל קוֹנֵיךְ לֹא יְבוֹשׁוּ וְלֹא יִכְלְמוּ,

לֹא יִכְלְמוּ לְנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ, לֹא יִכְלְמוּ לְנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ!”

אוֹי יוֹי הַנְּגוּנִים שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ, צָרִיךְ לְקַלֵּט הַנְּגוּן וְהַדְּבוּרִים, זֶה
הַתַּחֲזָקוֹת כְּזֶה.. פוֹרִים זֶה אֹר שֶׁל מְשִׁיחַ, וְאִזְ הַזְּמַן לְהוֹדִיעַ לְכָל הָעוֹלָם!

שְׁנִיָּהם, שְׁנֵי הַנְּגוּנִים אֲנִי זוֹכֵר, בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹן, בְּפַעַם הַשְּׁנִי, אֲנִי שָׁמַעְתִּי
הַנְּגוּנִים הָאֵלּוּ וְהָיָה לִי הַתְּעוֹרְרוֹת כְּזֶה.. עַד הַיּוֹם אֲנִי מְרַגֵּישׁ אֶת
הַתְּעוֹרְרוֹת, עַד הַיּוֹם!

כְּשֶׁאֲנִי מִזְכִּיר עֲצָמִי כְּשֶׁשָּׁמַעְתִּי פַעַם אֶת הַנְּגוּן הַזֶּה אִזְ אֲנִי נֶעֱשֶׂה אָדָם
אַחֵר, הַתְּעוֹרְרוֹת הוּא בְּלִי סוּף, בְּלִי גְבוּל, כֵּן. וְרֵאוֹתֵי שֶׁכָּל אֵלּוּ שֶׁתִּמְכַּתִּי
אֶתֶם אַחֲרֵי הַפְּטִיחָה שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל קַרְדּוֹנֵר, בִּירוּשָׁלַיִם הָיָה רַב שְׁלֵמָה
וְקִסְלֵר וְרַבִּי נִתָּן הַבַּעַל שֶׁל גִּיטְלָה, וְרַב גְּדַלְיָה בְּרַגְר, רֵאוֹתֵי מִפְּשֵׁ הַשְּׂרָאָת
הַשְּׂכִינָה.

”שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב צָהֳלָה וְשָׁמְחָה בְּרֵאוֹתֶם יַחַד תִּכְלַת מְרַדְּכִי”, לֹא רַק שָׁמְחָה

- ”צָהֳלָה וְשָׁמְחָה!”

למה "צהלה ושמחה"? "בראותם יחד תכלת מרדכי". "בראותם יחד", מה זה "יחד"? אחדות ואהבה. יחד, שנתקבץ יחד בשלום, באהבה, אז יתגלה רבנו בעולם.

"תכלת מרדכי", מרדכי היהודי, מרדכי זה הצדיק, ומרדכי היחידי שלא יכרע ולא ישתחוה, זה "תכלת מרדכי" - האור של מרדכי!

אוי ווי, אוי ווי, אפלו שאני שמעתי מאנשי שלומנו מאה פעמים "שושנת יעקב צהלה ושמחה", זה היה אצלי חדש כאלו עדין לא שמעתי כלל. זה היה בהתעוררות כזה, באמונה כזה, בשמחה כזו.. שהיה חדש!

שושנת יעקב זה ענין גדול, שושנה זה ענין נורא מאד. רואים בתהלים "למנצח על שושנים לאסף", "למנצח על שושן", שושנת יעקב זה ענין המצחה שבועם ישראל, המצחה שביעקב. וגם-כן סביב השושנים גדלים קוצים והשושנה היא יוצאת מהקוצים. שושנת יעקב זה ענין גדול, זה ברסלב!

רבי ישראל הוא רקד בפורים, "להודיע, להודיע, להודיע..". הוא לא היה יכל ללכת הלאה מהמלה "להודיע". וכן כל אחד מאנשי שלומנו אמר כל מלה, "להודיע להודיע להודיע..", שתשועתם היתה לנצח, ותקונתם בכל דור ודור.

להודיע לנו, להגיד לנו, "להודיע להודיע להודיע, שכל קוויף", אם היה העולם יודעים מזה - היה כלם צדיקים קדושים, בן. רק העקר אנהנו בחכמות, אנהנו לא מאמינים איך אפשר לתקן חולים כאלה בדורות האלו, איך אפשר זה? אז מיאשים עצמם.

אהה! צריכים להודיע שכל קוויף, כל קוויף זה כלם, כל המקוים להשם, יהיה מי שיהיה!

"כל קוויף לא יבושו, ולא יכלמו לנצח, כל החוסים בך!"

רבנו הקדוש מבאר את הפסוק: "חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים להשם", חזקו ויאמץ לבבכם אפלו יהיה מי שיהיה - חזקו ויאמץ לבבכם, לא לפל חס-ושלום. "חזקו ויאמץ לבבכם", חזק ואמץ!

כן, כמו שכתוב בהפתק, "תלמידי היקר, נהניתי מאד מעבודתך, ועליך אמרתי". "נהניתי מאד מעבודתך" - כמו שאתה. נו, חזק ויאמץ לבך, חזק ואמץ בעבודת השם. ותכף - החתימה, נ נח נחמן מאומן, זה החתימה הוא הידיעה, הוא מודיע לנו את זה. עוד לא היה חתימה כזו בחיי רבנו, זה רק נתגלה בהפתק הזה, זה התגלות חדש שהוא השיר שיתגלה לעתיד, פשוט כפול משלש מרבע, נ נח נחמן מאומן.

זה התגלות חדש, זה הגאולה, כל הגאולה תלוייה בו!

אם אֲנַחֲנוּ הֵינּוּ אוֹמְרִים אֶת זֶה, אִזּוּ מִי אֲנַחֲנוּ? אֲבָל מִה שֶׁרַבְּנוּ הִקְדוּשׁ גָּלָה, זֶה עוֹד לֹא אֶפְלוּ כְּטִפָּה מִן הַיָּם, הוּא גָּלָה רַק מוּעֵט מִחֲזִיק אֶת הַמְרֻבָּה, רַק מְעַט מְעַט, טִפָּה מִן הַיָּם מְגֹדְלָתוֹ. וְהוּא יָדַע אִיךָ שֶׁאֲנַחֲנוּ צְרִיכִים אֵלָיו בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁלּוֹ בְּשִׁבִיל לְהַפִּיר אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלִזְכוֹת לִירְאֵת שָׁמַיִם וְאֲמוּנָה וְאֶמֶת.

אוי, דבורים פֶּאֶלָה, נִכְד הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב...

אֲנִי רְאִיתִי אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים אֲמַתִּיִּים, צְדִיקִים קְדוּשִׁים, רְאִיתִי אִיךָ שֶׁהֵם הִחֲזִיקוּ עֲצָמָם בְּתַכְלִית הַשְּׁפָלוּת, בְּתַכְלִית הַשְּׁפָלוּת. וְהֵם הִחֲיוּ עֲצָמָם, "לְהוֹדִיעַ לְהוֹדִיעַ לְהוֹדִיעַ, שֶׁכָּל קוּוֹיךָ", אֶפְלוּ אֲנִי כְּמוֹ שֶׁאֲנִי, כֵּן.

זֶה יְדִיעָה גְּדוּלָה, "לְהוֹדִיעַ", מִה לְהוֹדִיעַ? "שֶׁלֹּא יִפְלְמוּ לְנַצַּח כָּל הַחוּסִים בְּךָ". זֶה צְרִיכִים לְהוֹדִיעַ לְעֲצָמָנוּ וְלִכְל הַעִיר וְלִכְל הָעוֹלָם. צְרִיכִים לְהוֹדִיעַ לְהוֹדִיעַ לְהוֹדִיעַ שֶׁכָּל קוּוֹיךָ לֹא יְבוֹשׁוּ, וְלֹא יִפְלְמוּ, לֹא יִפְלְמוּ לְנַצַּח כָּל הַחוּסִים בְּךָ!

זֶה יְדִיעָה שֶׁל פּוֹרִים, זֶה יְדִיעָה כְּזוֹ.. זֶה פְּשׁוּט אֲבָל יֵשׁ בּוֹ מוּעֵט מִחֲזִיק אֶת הַמְרֻבָּה, יֵשׁ בּוֹ יָם, מַעֲיֵן הַחֲכָמָה יֵשׁ בָּזֶה. אֲבָל יֵשׁ מְדַרְגוֹת, לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה לְרֵאוֹת אֶת מִה שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה. אֲבָל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִיָּה שְׂמַח, הוּא הִיָּה מְרַקֵּד בְּעוֹלָם אַחֵר, בְּעוֹלָם מֵיחָד שֶׁלּוֹ, כָּל אֶחָד הִיָּה לוֹ כַּחוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁהוּא הִיָּה מְשֻׁנָּה מִחֲבָרָו. אֲבָל כָּל אֶחָד, כָּלֵם, הֵם זְכוּ לְהַרְגִישׁ הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ עַל-יְדֵי רַבְּנוּ.

"לְהוֹדִיעַ", רַבְּנוּ הִקְדוּשׁ מוֹדִיעַ לָנוּ אֶת זֶה, "שֶׁכָּל קוּוֹיךָ לֹא יְבוֹשׁוּ וְלֹא יִפְלְמוּ לְנַצַּח כָּל הַחוּסִים בְּךָ", זֶה יְדִיעָה כְּזוֹ שֶׁיִּכְוֹלִים לְהִיּוֹת עַל-יְדֵיךָ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת חֲדָשׁ לְגַמְרִי!

זֶהוּ פּוֹרִים, "כָּל קוּוֹיךָ לֹא יְבוֹשׁוּ, וְלֹא יִפְלְמוּ לְנַצַּח - כָּל הַחוּסִים בְּךָ", אֶפְלוּ אֲנַחֲנוּ, אֶפְלוּ כָּל הָעֲנִיִּים שֶׁבְּעוֹלָם. זֶה פּוֹרִים, פּוֹרִים זֶה הַפֶּךָ עֲמַלְק. זֶה הַצְדִּיק, מְרַדְכֵי הַצְדִּיק.

הָאוֹר שֶׁל פּוֹרִים זֶה עוֹלָה אֶפְלוּ עַל שִׁבְתָּ, אֶפְלוּ עַל כָּל הַמוֹעֲדִים - הַשְּׂמֵחָה שֶׁל פּוֹרִים.

הִיָּה עוֹלָם חֲדָשׁ, הָעוֹלָם עִכְשָׁו הוּא תִּהְיוּ וְבוֹהוּ וְחֲשֶׁךְ. רַבְּנוּ הִקְדוּשׁ אָמַר: "מִקֵּדָם הִיָּה כָּל הַהִתְחַלּוֹת מִפְּסָח, וְעַכְשָׁו.. מִפּוֹרִים!"

פּוֹרִים, פּוֹרִים.. מִה שֶׁהִיָּה, מִה שֶׁרְאִיתִי, אֲנִי שֶׁמַּעֲתִי אֶת זֶה לִפְנֵי שְׂבָעִים שָׁנָה, וְאִיךָ אֲנִי זוֹכֵר אֶת זֶה עִכְשָׁו, זֶה מוֹנֵחַ בְּתוֹךְ לְבִי לְנַצַּח. זֶה נִכְנָס בְּנִשְׁמַתִּי וְזֶה לֹא יוֹצֵא מִמֶּנִּי לְעוֹלָם, לְעוֹלָמִי עַד!

כְּשֶׁרְאִיתִי אִיךָ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיוּ מְרַקְדִים בְּשְׂמֵחָה גְּדוּלָה "שֶׁכָּל קוּוֹיךָ לֹא יְבוֹשׁוּ וְלֹא יִפְלְמוּ לְנַצַּח כָּל הַחוּסִים בְּךָ", הֵם נִתְּנוּ בִּי רוּחַ חֲדָשׁ עַל כָּל יְמֵי

חיי. הם צעקו: "להודיע להודיע להודיע.. שכל קוויף לא יבושו ולא יכלמו, לא יכלמו לנצח כל החוסים בך", איי יי יי.. הלואי היינו זוכים לזה, כי אנחנו לא מאמינים איך אפשר - חולים כאלה שבדור הזה, איך אפשר שיהיה להם רפואה, איך אפשר לתקן אותם, איך אפשר!

אנחנו נפלנו ונתרחקנו כל-כך בדורות האלה, בחשך הזה, בדור היתום הזה, זה דור יתום אם אין רבנו הקדוש. העולם לא יודעים מרבנו הקדוש, אם היו יודעים כל העולם מרבנו הקדוש היה כבר הגאולה מזמן, היה כבר בא משיח מזמן. אבל רבנו הקדוש אמר: "גמתי ואגמר", "תשועתם - היתה לנצח. ותקנתם - בכל דור ודור", כמו שאנחנו, כל אחד כמו שהוא, בן.

רבנו הקדוש אמר: "גאט פירט תמיד אויס! השם יתברך הוא מנצח תמיד!"

"חזקו ויאמץ לבבכם - כל המיחלים לשם", כל המיחלים - גם אנחנו וכל הגורעים שבעולם וכל הרחוקים שבעולם, בן.

רבנו הקדוש השיג חסדים חסדים פלאים חדשים כאלה שלא היה עדין מעולם, שלא ידעו, שלא נתגלה בעולם, זה חדש! הוא השיג בתורה, הוא השיג השגות כאלו שאין שום יאוש בעולם כלל!

אוי, מי יכול לספר, מי יכול לדבר...

אוי יוי יוי.. אני ראיתי איך החיים של אנשי שלומנו היה תמיד חדש, והשמחה היה מונח על הפנים ועל כל הגוף. לא היה להם פרנסה והיה יכול להיות בלבולים. רב גדליה ברגר היה אשתו חולת שחפת והיה עני, בנסים, הוא חי בנסים. והוא היה תמיד שמח, תמיד היה עובד השם בשמחה. בעולם לא רואים שמחה כזו, עבודה כזו, אמונה כזו לא רואים בעולם, רק אצל רבנו רבי נחמן!

אנשי שלומנו הם לא נעשו כך מעצמם, הם נעשו כך על-ידי רבנו, על-ידי הדבורים שלו. וכל אחד אפלו בדורות אלו, אפלו תמיד - מי שרוצה באמת וסומך ובוטח על רבנו הקדוש שהוא יקרב אותנו לשם יתברך ולתורה - יש בידו.

כמו שאנחנו - אנחנו כבר אבודים, בלי רבנו אנחנו כבר.. כלום!

בלי רבנו אי אפשר לתקן, אי אפשר לרפאות חולים כאלה, אבל רבנו הקדוש זכה לזה שהוא יכול לרפאות אפלו אלו שאין להם שום תקווה. הוא השיג השגות כאלה, רחמנות של השם, חסדי השם שלא נתגלה עדין בעולם, אז על-ידי זה הוא יכול להוציא הכל מהתהום, מהבוץ, מהטמאה. הוא מתקן את כל העולם, כל הרשעים, כל הכופרים, כל השונאים, כל.. הוא מתקנם. אין פה, אין פה לדבר!

רַבְּנֵי הַקְּדוּשָׁה אָמְרוּ: "אֲפֹלוּ יֵשׁ חוֹלִים שְׂאִין לָהֶם רְפוּאָה, וְאֲנִי יָכוֹל לְרַפְּאוֹת אֲפֹלוּ חוֹלִים כְּאַלֶּה!" כִּכָּה הוּא אָמַר, כִּכָּה כָּתוּב בְּסֵפֶר. יֵשׁ דְּבָרִים שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לְהַגִּיעַ לָשֵׁם שׁוֹם תִּקּוֹן וְשׁוֹם אֶחָד לֹא יָכוֹל לַעְזֹר, אֲבָל אֲנִי יָכוֹל הַכֹּל (וְהִרְאָה רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּכַף יָדוֹ עַל עֲצָמוֹ!) הוּא יָכוֹל הַכֹּל, כֵּן.

צָרִיךְ אָמֵת בְּאִמוּנָה וְעוֹשִׂים מִכָּל הָעוֹלָם צְדִיקִים, מִכָּל הָרְשָׁעִים, מִכָּל הַכּוֹפְרִים עוֹשִׂים צְדִיקִים, אֲפֹלוּ הַחֲלוּנִיִּים יוֹדְעִים מְזָה.

נו, מִדּוּעַ אַתָּה שׁוֹתֵק? יָכוֹלִים כְּבָר לְדַבֵּר, יָכוֹלִים כְּבָר לְהוֹדִיעַ בְּכָל שַׁבָּת, בְּכָל יוֹם יוֹם כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, לְהוֹדִיעַ לְהוֹדִיעַ לְהוֹדִיעַ...

ראש-השנה

רַבִּי יִשְׂרָאֵל וְהַחֲסִידִים עָרְב רֵאש־הַשָּׁנָה,

שָׂרִים בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מִנְּגוּנֵי הַתַּפְּלָה,

"אַתָּה נִגְלִיתָ בְּעֵנֶן כְּבוֹדֶךָ עַל עַם קְדוֹשְׁךָ לְדַבֵּר עִמָּם,

מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׂמַעְתָּם קוֹלְךָ, וְנִגְלִיתָ עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְּלֵי טַהַר.."

אֵי יֵי יֵי, זֶה הַנְּגוּן מִגּוֹ-עֶדֶן, נְגוּן כְּזֶה...

רַבְּנֵי הַקְּדוּשָׁה הוּא יָבִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ בְּהַנְּגוּן הַזֶּה. זֶה הַנְּגוּן - זֶה עוֹלָם הַנְּגוּן!

אֵי, אֲנִי זוֹכֵר אִיךָ הַחַזֵּן עָמַד לִפְנֵי הָעַמּוּד וְטָעַן עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּכָּה בְּשִׁתֵּי יָדַי.. מִי רָאָה כְּזֶה!

וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל קָרְדוֹנֵר הִזָּה מִתְּפִלַּל הַתַּפְּלָה שֶׁל לַיִל רֵאש־הַשָּׁנָה, וְהַדְּבוּרִים שֶׁל הַתַּפְּלָה "וַיִּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתָּנוּ, וַיִּבִין כָּל יָצוּר כִּי אַתָּה יִצְרַתָּנוּ, וַיֹּאמֶר כָּל אִשָּׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ הַשֵּׁם אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶכֶךְ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשֻׁלָּה.. "הִזָּה כָּל הַתְּבוּדוֹת, כָּלוּ אִמוּנָה וְאָמֵת וְעֲנוּה. וְכָל מֵה שְׂאֲנִי אוֹמֵר עוֹד לֹא מִסְפִּיק. אֲנִי שְׂמַעְתִּי כִּמְהָ שְׁעוֹת אִיךָ הוּא בְּכָה לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, "וַיִּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתָּנוּ", זֶה רֵאש־הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנֵינוּ, שֶׁהוּא מִתְּקוֹן אוֹתָנוּ. אֲנַחְנוּ מִיֵּאֲשִׁים עֲצָמָנוּ, וְהוּא מְחַדֵּשׁ אוֹתָנוּ, מְחִיָּה אוֹתָנוּ, מְחַזֵּק אוֹתָנוּ...

אָנִי זֹכֵר שְׁאֲנִי חִפְיִיתִי כָּל הַשָּׁנָה לְשִׁמְעַתְּ אֶת הַנְּגוּן שֶׁל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה, כָּל הַשָּׁנָה
אָנִי חִפְיִיתִי לְשִׁמְעַתְּ הַחֲזוֹן אוֹמֵר הַשְּׂמוּנָה עֲשֶׂרָה "כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ כָּל שׁוֹפֵר,
וּמְאֲזִין וּמְאֲזִין תְּרוּעָה, וְאִין דּוֹמָה לָךְ..", זֶה רֵאשׁ-הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ.

אָנִי לְקַחְתִּי אֶת זֶה הַנְּגוּן וְחִבְרִיתִי אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם נְח, זֶה פְּשוּט כְּפוּל
מְשֻׁלָּשׁ מְרַבֵּעַ. הוּא.. הַנְּגוּן כָּל-כָּד יִפָּה, עֲדִין לֹא שְׁמַעְתִּי נְגוּן כְּזֶה - נְח. נְח.
זֶה הַנְּגוּן הוּא חֲדָשׁ, זֶה שֶׁל רַבְּנוּ שֶׁל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה, הוּא מוֹדִיעַ: "הַשֵּׁם מְלֻדָּה,
הַשֵּׁם מְלֻדָּה, הַשֵּׁם יְמֻלָּד לְעוֹלָם וָעֶד", זֶה הַנְּגוּן!

הוּי, מֵה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ רַחֵם עָלֵינוּ וְנִתֵּן לָנוּ אֶת הַצְּדִיק הָאֱמֵת, אֶת רַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ, וּמֵה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה מֵאֲתָנוּ בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה...

הִתְקוּן הַכְּלָלִי עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ זֶה תְּקוּן כְּזֶה שְׁאִין לָנוּ מוֹשָׁג!

כָּל הַשָּׁנָה עוֹשִׂים עֲבֵרוֹת וְתַאֲוֹת, וְהוּא הַכֹּל מְנַקֵּה, מְטַהֵר, "אָנִי נִהַר
הַמְטַהֵר מִכָּל הַכֶּתְמִים!"

כָּל הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד מֵלֹא כְּתָמִים, הוּא בָּא לְרַבְּנוּ לְפָנֵי רֵאשׁ-הַשָּׁנָה, הוּא
מְסַפֵּר לוֹ כָּל הַצְּרוֹת, אִז רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ עוֹשֶׂה לוֹ כְּבָר רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. רַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ עוֹבֵר בְּלִיל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה עִם כָּל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ, הוּא מַעְבִּיר אוֹתָם
הָרֵאשׁוֹנִים בְּמִשְׁפָּט. עוֹרֵךְ-דִּין טוֹב כָּל-כָּד שֶׁהוּא עוֹשֶׂה מֵאֲתָנוּ חֲדָשִׁים,
בְּנֵי-אָדָם חֲדָשִׁים, עוֹלָם חֲדָשׁ!

אוּי אוּי, כָּל-כָּד נְעִים הַמֶּלֶךְ 'אוּמָן'. קַל, קַל וְיִפָּה, אוּמָן...

עֲכָשׁוּ, עֲכָשׁוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם שְׂיִכּוֹל כָּל הָעוֹלָם לְבוֹא לְרַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ לְאוּמָן. בְּשִׁלֵּשׁ שְׁעוֹת, בְּשִׁתֵּי שְׁעוֹת וּמְחֻצָּה, מְלוּד לְאוּמָן.

נוּ, רוּאִים נִס כְּזֶה, כָּל הָעוֹלָם יוֹדְעִים שְׁשִׁבְעִים-שְׂמוֹנִים שָׁנָה הָיָה סְגוּר
אוּמָן, לֹא הָיְתָה שׁוּם אֶפְשָׁרוֹת לְחֹשֵׁב שְׂיִהְיָה פְּתוּחַ, וְעֲכָשׁוּ נִפְתַּח לְכָל
הָעוֹלָם. רוּאִים שֶׁהַקּוֹמוֹנִיזְמִים הָיָה חֲזָק כָּל-כָּד, וְעֲכָשׁוּ הַקּוֹמוֹנִיזְמִים אֵינָם,
הֵם כְּלָם אֶצְלוּ בְּקִבְר. אוּמָן הָיְתָה עִיר יְחִידָה בְּעוֹלָם שְׂאִי אֶפְשָׁר הָיָה
לְהַגִּיעַ אֵילָה שׁוּם בֶּן-אָדָם. אֶפְשָׁר הָיָה לְהַגִּיעַ לְאַמְרִיקָה, לְצָרְפֶּת, לְכָל
הָעוֹלָם; לְאוּמָן - לֹא. אֲנָגְלִים גְּדוֹלִים, חֲכָמִים - לְאוּמָן אִי אֶפְשָׁר הָיָה
לְהַגִּיעַ. כִּי הֵם הָיוּ שׁוֹנְאִים הַדָּת, הַשׁוֹנְאִים לֹא נִתְּנוּ לְהַגִּיעַ לְאוּמָן. אִם אֶחָד
הַצְּלִיחַ לְהַגִּיעַ לְאוּמָן הָיוּ כָּל הַעֲתוֹנָאִים, כָּל הָעוֹלָם, הָיוּ מְדַבְּרִים מִזֶּה:
"הוּא.. אֶחָד הַצְּלִיחַ לְהַגִּיעַ לְאוּמָן".

הָאֲנָשִׁים הָיוּ מְבַקְשִׁים וַיִּזָּה וְהַקּוֹמוֹנִיזְמִים הָיוּ אוֹמְרִים לְכָל הָעוֹלָם:
"לְאִיפָה אֶתֶם רוֹצִים לְהַגִּיעַ, לְאוּמָן? לֹא! אוּמָן לֹא!"

וְאַנְחָנוּ הַגַּעְנוּ לְאוּמָן בְּגִנְבָה וּבְצַעַר גְּדוֹל, סִבְלָנוּ הַרְבֵּה מְאֹד. כָּל מִי שֶׁבָּא
לְרַבְּנוּ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה הָיָה לוֹ נְסִים גְּדוֹלִים אִידָּה שֶׁנִּשְׁאַר בְּחַיִּים, וּבְרוּךְ
הַשֵּׁם כְּלָם חֲזָרוּ בְּשָׁלוֹם. אֲבָל עֲכָשׁוּ רַבְּנוּ אָמַר לְקוֹמוֹנִיזְמִים שְׂיִלְכוּ, שְׂיִלְכוּ

לְרוֹסְיָה. לֹא יוֹדְעִים אֵיפֶה הֵם, לֹא נוֹתֵר אֶף אֶחָד מִכָּל הַקּוֹמוֹנִיזְם, הִלְכוּ כָּלֵם לְקַבֵּר. בְּלִי כַדּוּר, בְּלִי מִלְחָמָה, בָּא הַקֶּץ שְׁלֵהֶם. הֵם הִלְכוּ לְעוֹלָם וָעֶד!

פְּתֹאֹם נִפְתַּח אוֹמֵן לְכָל הָעוֹלָם. עֲכָשׁוּ רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ אָמַר לְקוֹמוֹנִיזְם שִׁיכְנָסוּ לְקַבֵּר וְהוּא כָּבֵשׂ כָּל הָעוֹלָם, הוּא נִמְצָא בְּאוֹמֵן וְכָל מִי שֶׁרוּצָה יְכוּל לְבוֹא לְרַבְּנֵי. כָּל מִי שֶׁרוּצָה - יֵשׁ אוֹמֵן, יֵשׁ נֶחֱ נֶחֱ נֶחֱמָ נֶחֱמָן מְאוֹמֵן, אִזְ נִתְגַּלְגַּלָּה כָּבֵר, יִשְׁנֵנוּ בְּעוֹלָם.

פְּלֵא כֵּזָה שְׁכָל אֶחָד יְכוּל לְבוֹא לְרַבְּנֵי, וְהוּא מִתְקַן אוֹתָנֵנוּ, הוּא עוֹזֵר לָנוּ, הוּא מְחִיָּה אוֹתָנֵנוּ, הוּא נוֹתֵן בָּנוּ חֲכָמָה וְשִׁכָּל וְדַעַת וְאוֹר כֵּזָה שֶׁלֹּא הָיָה מְעוֹלָם. רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ מִתְפָּרְסִים וְנִתְגַּלְגַּלָּה לְכָל הָעוֹלָם וְיְכוּל כָּל אֶחָד לְבוֹא אֶפְלוּ בְּלִי וִיזָה. מָה, אֲנַחְנוּ מְשַׁגְּעִים? בְּשִׁבִיל מָה לָנוּ כָּל הַצְּרוּת?

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הוּא מְכַרִּיז וּמוֹדִיעַ לְכָל הָעוֹלָם שִׁישׁ אוֹמֵן בְּעוֹלָם, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים! יְבוֹאוּ אֲוִירוֹנִים מְאֻנְגְּלִיָּה, מְצַרְפֵּת, מְרוֹסְיָה וּמְאִיטְלִיָּה, יְבוֹאוּ מִן אַמְרִיקָה, יְבוֹאוּ מִכָּל הַמְּדִינּוֹת, מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת, מִכָּל הָעוֹלָם, יְבוֹאוּ כָּלֵם לְאוֹמֵן. כָּל הָאֲוִירוֹנִים יִגִּיעוּ לְאוֹמֵן, כָּל הָאֲוִירוֹנִים מִכָּל הָעוֹלָם יְבוֹאוּ לְאוֹמֵן לְעֶרֶב רֵאשׁ-הַשָּׁנָה, הָאֲוִירוֹנִים כָּל הַיּוֹם יְבוֹאוּ. הוּ... יְהִיָּה שְׁמַחָה בְּכָל הָעוֹלָם, "יֵשׁ אוֹמֵן, יֵשׁ אוֹמֵן בְּעוֹלָם!"

רַבְּנֵי אָמַר בְּזִמְן שְׁכָל הָעוֹלָם לֹא הִבִּינוּ אֶת זֶה, אֵיךְ אֶפְשֵׁר לִהְיוֹת בְּאֹיֵר, וְרַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ אָמַר שִׁיְהִיָּה נְסִיעוֹת בְּאֹיֵרוֹן. הוּא גָּלָה אֶת הָאֹיֵרוֹן לְפָנֵי מְאֻתִּים שָׁנָה, הוּא גָּלָה עוֹד כְּשֶׁכָּל הָעוֹלָם לֹא יָדְעוּ מִזֶּה, לֹא הֶאֱמִינוּ שִׁיְהִיָּה אֶפְשֵׁר לְנִסֵּעַ בְּאֹיֵר, אֵיךְ?

זֶה אֶחָד מִהַסִּימָנִים שֶׁל מְשִׁיחַ - שִׁיְהִיָּה רֶכֶב כֵּזָה שִׁיִּסַּע בְּאֹיֵר. מִי שִׁיְהִיָּה לוֹ קֶשֶׁה לְהִתְפַּלֵּל וְלַעֲבֹד הַשֵּׁם, אִזְ יִסַּע לְמְשִׁיחַ שִׁיִּתְפַּלֵּל בְּעֶדוֹ, שִׁיִּאִיר בּוֹ.

וְעֲכָשׁוּ יְכוּלִים לְנִסֵּעַ הַלּוֹךְ וְחֹזֵר לְאוֹמֵן בְּחֻנָּם, הַלּוֹךְ וְחֹזֵר. מִי יִשְׁלַם - אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים. יִשְׁלַם מִי שִׁיִּשְׁלַם, הַכֶּסֶף לֹא כָּלוּם; הַעֶקֶר - אוֹמֵן. הַלּוֹךְ וְחֹזֵר לְאוֹמֵן בְּחֻנָּם. יְהִיָּה לָנוּ קוֹ מְלוֹיֵד יִשְׂרָאֵל לְאוֹמֵן. כָּלֵם יְבוֹאוּ אֵלַי, כָּל הָאֲוִירוֹנִים וְכָל הָעֵשִׂירִים, כָּל הַכֶּסֶף יְבוֹאוּ לְאוֹמֵן. כָּלֵם יְבוֹאוּ לְאוֹמֵן לְרוֹסְיָה וְכָל הַדּוֹלָאָרִים יְהִיָּה לְרוֹסְיָה, כָּל הַדּוֹלָאָרִים שֶׁל אַמְרִיקָה. יְבוֹאוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הָרוֹסְיָה בְּכָל שָׁנָה יִתְחַדְּשׁוּ, הֵם יִרְאוּ שֶׁבְּכָל שָׁנָה בְּאִים הַרְבֵּה יוֹתֵר מִהַשָּׁנָה קוֹדְמָת, הֵם יִשְׁמְחוּ מְאֹד, הֵם יִתְיַהֲדוּ, כָּל הָרוֹסְיָה יִרְאוּ שֶׁזֶה טוֹב. אוֹמֵן יְהִיָּה גְדוֹל מְאֹד, מִכָּל הָעוֹלָם יְבוֹאוּ לְרַבְּנֵי עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן אֶפְלוּ אִם יְהִיָּה גֵט. כֵּכָה רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ אָמַר, הוּא אָמַר: "כָּלֵם יִזְהָרוּ מְאֹד לְבוֹא בְּכָל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה אֵלַי", לְאוֹמֵן. בְּאוֹמֵן - יֵשׁ שְׁמָה כָּל הַבְּרָכוֹת, כָּל הַרְפּוּאוֹת וְכָל הַיְשׁוּעוֹת!

יְבוֹאוּ כָּל הָעוֹלָם וְהַגּוֹיִים יְקַבְּלוּ כֶּסֶף וְיִתְּנוּ לָנוּ הָעֲצָמוֹת שֶׁל רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ. הֵם צָרִיכִים כֶּסֶף, הֵם רוֹצִים כֶּסֶף, הֵם עֲנִיִּים גְּדוֹלִים, אִין לָהֶם לָהֶם, אִין

להם מה לאכול, אז בשביל כסף הם יתנו הכל. הממשלה יתנו כסף והגויים הם יתנו העצמות.

עכשו אני בן מאה וארבע עשרה שנה, ברוך השם אני הייתי ברוסקה על ציון רבנו הקדוש על ראש-השנה ונסים גדולים שאני יצאתי בחיים, כי אני כבר חלש וזקן, אבל רבנו הקדוש הוא מחדש אותי...

כל העולם ישמחו וינגנו נגונים שלנו, יהיה שמחה גדולה בירושלים, באומן ובכל העולם. כל העולם, כל החכמים בנגינה, הם אומרים: "נגונים כאלה כמו ברסלב - אין!"

הגאונים הגדולים אומרים: "כמו רבי נחמן - אין!"

הוא כל התורה וכל ישראל, הוא התקון של כל ישראל, הוא יתקן אפלו כופרים שהם רחוקים לגמרי מהיהדות, מהתורה, הוא יקרב אותם ויהיה מהם צדיקים גדולים. כל העולם יבואו לרבנו, יהיה הרבה בתי-כנסת וילמדו וירקדו ויהיה שמחה כזה...

יהיה תחית המתים? כל העולם יבואו לרבנו הקדוש על ראש-השנה, ואיך יהיה ומה יהיה, לא יהיה מקום. אם-כן לא צריכים לנסע לאומן. ירושלים, רק צריך להיות מקום בשביל כל העולם שיהיה להם איפה לעמד. יבואו כל העולם ויהיה נעשה נסים ונפלאות גדולות. כל המטוסים לא יספיקו, כמה מטוסים שיש בעולם לא יספיקו לנסע לרבנו הקדוש בירושלים!

הו... איזה חתונה יהיה לנו, אני לא יכול כל-כך לצחק, אין לי כח...

העולם יסעו לאומן? כל העולם יסעו לירושלים! אם לא ירושלים אז אומן, או ירושלים או אומן. רבנו הקדוש הוא פה והוא יבוא לפה ונעשה פלאות, פלאות! אנחנו רואים כבר פלאות - נ נח, זכינו לנ נח! כל העולם לא ידעו מנ נח, רק רבנו הקדוש בעצמו גלה את זה, אתם יודעים מי אני? אני נ נח נחמן מאומן! הוא הודיע לנו, גלה לנו...

כל אלה שלא זכו להתקרב לרבנו - אוי יהיה להם גיהנם, גיהנם כזה.. הם עזבו אוצר כזה חדש שלא היה בעולם. רבנו הקדוש הוא הודיע לנו, גלה לנו טפה מן הים מה שהוא, הוא נ נח נחמן מאומן. כל הלומדים לא בקשו ולא ראו ואינם יודעים, אנחנו עדין לא יודעים, אבל ידע בקרוב יותר מכל העולם.

הוא יתקן כל העולם, כל התקונים תלוי רק בהתקרבות לרבנו. כל התקון של כל העולם, שלנו, של כל העולם - תלוי רק בהתקרבות לרבנו!

אני עוד לא יודע היכן אני אהיה בראש-השנה בשביל שאני חולה, אני לא יודע איפה, אבל אני רוצה להיות באנשים שהם מתקרבים לרבנו. אני

הייתי באומן לפני שנה ולפני שנתיים, והשנה.. אולי אני אהיה בירושלים.
נראה...

אני התפללתי כל ימי חיי עם רבי ישראל קרדונר ברשב"י, ועכשו נכבש
ירושלים, אולי רצונו הקדוש שנהיה בירושלים בפתל המערבי. כתל
המערבי זה מקום של כל הצדיקים, של כל הנשמות...

רבנו הקדוש גלה לכל העולם מי המנהיג של ישראל - נ נח נחמ נחמן
מאומן, זהו המנהיג של כל ישראל מיום בריאת העולם, הוא הרבי!

רבנו הקדוש הוא אמר תורה ב'לקוטי מוהר"ן, מה הוא אמר? הוא אמר:
מי הרבי של ישראל? שמי נחמן - נ נח נחמ נחמן מאומן, זהו הרבי של כל
ישראל!

כך כתוב ב'לקוטי מוהר"ן, "ראש בני ישראל - ראשי-תבות רב"י", הוא
הרבי. הוא גלה לפני הכל, ה'לקוטי מוהר"ן ל'כל ישראל, "ראש בני
ישראל - ראשי-תבות רב"י". הוא יודע להיות רבי.

מי הרבי? ראש בני ישראל הוא הרבי, רבי נחמן מברסלב - הוא הרבי! מי
הראש בני ישראל? נ נח נחמ נחמן מאומן, הוא ראש בני ישראל, הוא
הרבי!

זה גלה רבנו הקדוש בעצמו שהוא הרבי שלנו, של כל ישראל. הוא הרבי
שלנו, הוא לא שקרן, הוא הרבי. הוא נעשה רבי, הוא תמיד היה רבי, אבל
היה בחשך ולא נגעו בו, אבל עכשו כבר יכולים לומר עלי בכל יום, בכל
עת, מתי שרוצים. כבר כל העולם אוהבים ורוצים את רבנו הקדוש, בלי
השתדלות, בלי רבנים. נעשה הדבר מעצמו, זה רבנו הקדוש.

רבנו הקדוש כבר גלה מי הוא הרבי. מי הרבי? נ נח נחמ נחמן מאומן.
רבנו הקדוש הוא יתקן כל העולם עם השם שלו - נ נח. מספיק לכל העולם
נ נח. בשם הזה נ נח נחמ נחמן מאומן הוא כל התורה וכל החכמות וכל.
הכל!

דבורים פאלה לא היה מיום בריאת העולם, רק רבנו הקדוש הביאם
לכתל המערבי...

אני זכיתי להכיר אנשי אמת, תלמידי רבנו הקדוש...

אני ראיתי את כל השקרנים, לא נשאר - רק רבנו הקדוש, הוא הרבי. כל
הגדולים הם יתבישו ויתבטלו לגמרי, כל הגדולים וכל הרבנים כלם ילכו
בבזיון, הם חשבו שהם הרבי, עכשו נראה...

כלם יתבטלו ויתבישו מרבנו, כל הגדולים, כל הגאונים, הם לאמרו:
"חטאנו, עוינו, פשענו, בגדנו, הרשענו..."

כָּל הַגְּאוּנִים וְכָל הַגְּדוּלִים שֶׁל הָעוֹלָם יִתְבַּיְשׁוּ וְיִתְבַּטְּלוּ נֶגֶד רַבְּנוּ, נֶגֶד אִישׁ אֶחָד. דְּבִיר אֶחָד מִלְּקוּיטֵי מוֹהֵר"ן מְנַצֵּחַ אֶת כָּלֵם, אֶת כָּל הָעוֹלָם. דְּבִיר אֶחָד!

"גְּמַרְתִּי וְאָגְמֵר" לֹא אָמַר שׁוֹם צַדִּיק, רַק רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ!

כָּלֵם הָיוּ מִתְנַגְּדִים, בָּא רַבְּנוּ: "אֲנִי אֲנַצֵּחַ כָּל הָעוֹלָם. אֲנִי, אֲנִי, אֲנִי הַרְבֵּי. אֲנִי, אֲנִי, אֲנִי, אֲנִי..", וְכָל הָעוֹלָם יִתְבַּיְשׁוּ!

הוּא יִשְׁאַל אֶת כָּל הַגְּדוּלִים, הוּא יִשְׁאַל לְכָל הַרְבָּנִים: "מִי הַרְבֵּי?"

וְכֵן כָּלֵם יַגִּידוּ: "אֶתְּהָ רַבִּי! לֹא הִשְׁקַרְנִים! אֶתְּהָ הַרְבֵּי!"

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ יֹאמֵר לָהֶם מִי הַרְבֵּי, "רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - רֹאשֵׁי-תִבּוֹת רַבִּי". עֲכָשׁוּ הַשְׁקַרְנִים יֹאמְרוּ: "הַרְבֵּי הוּא רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נַחֲמָן! הוּא הַרְבֵּי!"

מְשִׁיחַ צַדִּיקֵנוּ הוּא יִגְלֶה אֶת רַבְּנוּ, הוּא יִגְלֶה מִי הַרְבֵּי שְׁלָנוּ. מְשִׁיחַ הוּא יִשְׁאַל אֶת כָּל הַגְּדוּלִים וְכָל הַגְּאוּנִים: "מִיֵּהוּ הַרְבֵּי?"

אֲזַ כָּלֵם יֹאמְרוּ: "הַרְבֵּי? אַתֶּם הוּא הַרְבֵּי!"

לֹא יִהְיֶה אֶחָד שְׂיֹאמֵר הַרְבֵּי הוּא זֶה, אוֹ זֶה, רַק עַל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ - כָּלֵם יִסְפְּימוּ!

כָּלֵם יָבוֹאוּ לְכַתֵּל וְיִשְׁאַלוּ וְיֹאמְרוּ: "מִי הַרְבֵּי?"

יֹאמְרוּ כָּלֵם: "הַרְבֵּי הוּא רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל!"

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ כָּבֵד גְּלֶה מִי הַרְבֵּי, "רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - רֹאשֵׁי תִבּוֹת רַבִּי", הוּא הַרְבֵּי. הוּא לֹא סֵתֵם אָמַר אֶת זֶה, מִי שֶׁגְּלֶה זֶה - זֶה הוּא! (וּמְרָאָה רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּכַף יָדוֹ עַל עֲצָמוֹ)...

אבי הנחל

רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְסַפֵּר מְנַשֵּׂיא הַמְּדִינָה הַשְּׁלִישִׁי, מֵר זֶלְמָן שְׁזֵר, וּמִ'אֲבֵי הַנַּחֲלִי - סֵפֶר הַמְּכַתְּבִים שֶׁרַבִּי יִשְׂרָאֵל כָּתַב לְנַשֵּׂיא שְׁזֵר...

עכשווה הוא זמן הגאולה, קרוב מאד, זה סוד, לא יודעים את היום אבל הוא קרוב. ככה אומר רבי נחמן. זה כתוב גם בהפסק: "ועליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח". "עליך אמרתי" - נו, אתה צריך להיות בשמחה!

ושזר אמר שזה המכתב יביא הגאולה לעולם. הוא לא היה משגע, הוא דבר בכל לב: "תשמר על זה, יבוא זמן שזה החתיכת ניר יכבש את כל העולם. המכתב הזה - זה יביא הגאולה!" ככה הוא אמר לי. אם הוא היה חי, הוא היה מרקד...

ברוך השם, השם יתברך סבב פלאות שהנשיא שזר קבל אותי והרגיש וראה שאני בעל-מסירות נפש ואני תמיד דבוק וקשור לברסלב. הנשיא שזר הוא בקש ממני בכל מיני בקשות שאכתב לו מה שקבלתי על הרב רבי נחמן, וזהו הספר 'אבי הנחל'.

ואני הייתי גם-כן אצל הנשיא הקדם לפני שזר - בן-צבי. הוא היה בטבריה ואני הייתי אצלו במלון ונתתי לו במתנה ספר 'לקוטי הלכות'. הוא היה כבר בסוף הימים, והוא ראה את כל המכתבים, הנשיא שזר אמר לי שכל מכתב שהוא קבל ממני הוא תכף הולך לחבר שלו להנשיא בן-צבי והראה לו המכתב, ושניהם קבעו שהעקר הוא רבנו רבי נחמן. בן-צבי קרא את המכתבים ואמר להנשיא שזר שישגר אותם וישמר אותם, זה יהיה טובה גדולה לדורות הבאים, "תזהר מאד, תסגר אותו, זה צריכים להדפיס!"

רואים במכתבים ששניהם, בן-צבי ושזר, הם הסכימו להמכתבים והתרשמו מאד, והם החליטו לסגר את כל המכתבים ולהדפיס אותם בשביל העולם, הם החליטו שזהו הגאולה. אז יש לי שני נשיאים שאמרו שזה יהיה טוב. וככה עשה שזר, שזר הוא הדפיס את המכתבים שלי והוא עשה את השם של הספר 'אבי הנחל'. מה זה 'אבי הנחל'?

'אבי' - אותיות ישראל בער אודסר, הנחל. הוא היה צריך לכתב בעברית - 'ישראל דב'. לא, הוא כתב באידיש - 'ישראל בער'.

הנשיא שזר הוא בדק כל המכתבים ולקח תמצית והוא הדפיס שלושים ושנים מכתבים, ובזה הוא פתח שער שצריכים להדפיס כל ספרי רבנו וגם את כל המכתבים שיש עוד שלא נדפסו. זה לבד דבר נורא מאד, המכתבים שהיו הדפיס זה מראה שהוא האמין בהשם ובכל הצדיקים וברבנו הקדוש, כן. והנשיא שזר הוא לא כל-כך מהר מדבר דבורים כאלה כמו שהוא דבר על המכתבים. על-כל-פנים הוא צועק, הוא מכריז: "אני נשיא, אבל אני מאמין!"

זה פלא, דבר פלא...

ברוך השם עכשו נעשה מהמכתבים הספר 'אבי הנחל', במכתבים כתוב להנשיא: "אחי יקירי, חבר יקירי, מדוע אתה ישן, מה יהיה ממך?"

אתה ראית את ה'אבי הנחל'? 'אבי הנחל' זה דבר.. לפני ביאת המשיח יתגלה 'אבי הנחל', כן.

כל מי שרואה המכתבים - נעשה בעל-תשובה! תשתדל לקבל הספר 'אבי הנחל' - אז תהיה חסיד ברסלב!

הספר 'אבי הנחל' מקרב את כלם, כלם, מי שקורא בהספר אומר שזה פלא. מהמכתבים האלה נעשה הרבה בעלי-תשובה.

תראה, תראה את המכתבים, הם מעוררים מאד, על-ידי המכתבים האלה אתה תעשה תשובה...

(חסיד שקרא בהספר 'אבי הנחל' הגיע בהתלהבות לרבי ישראל לספר לו כי אין ספר יותר גדול וקדוש מהספר הזה)

כן. כל מכתב הוא אור השם, כל דבור - אור השם! נעלם מכל העולמות! נעלם מכל העולם!

יש עוד מכתבים שלא נדפסו, שזר הוא הדפיס רק המכתבים שעושים רשם גדול, אבל יש עכשו להביא לדפוס עוד מכתבים, יותר יותר יפים מאלו. נו, צריכים להתפלל לרחמים...

שזר הוא אמר לי שהוא רק ברסלב, אבל העולם היו רחוקים לגמרי מברסלב, רק עכשו אפשר לדבר, כי העולם ממשיכים עצמם לרבנו. הם כלם היו מתנגדים, אדמו"ר מסים וכלם, אז שזר הוא שתק. אבל הוא השאיר בעט מה שהשאיר...

השם של הנשיא שזר הוא שניאור זלמן רדישוב, הוא העלה מרוסיה את המשפחה שלו. הוא היה חפשי לגמרי, היה בלי שבת, בלי שום.. ועל-ידי רבנו רבי נחמן נעשה בעל-תשובה!

בכל שבת יש ישיבה של ההסתדרות, של מפ"י, בשבת יש להם זמן כלם, כל הגדולים, והוא היה נוסע מירושלים ליועד הפועלי להסתדרות בתל-אביב בכל שבת, ובזמן שהשם יתברך סבב שנעשה קשר בינינו, אז הוא הפסיק לנסע בשבת, הוא הפסיק לחלל שבת, ונעשה בעל-תשובה, והוא התפלל עם טלית ותפלין בכל יום. והיה לו מחלקת בבית, אשתו לא רצתה שיהיה בעל-תשובה, היא אמרה לו: "אתה משגע, מה זה אתה! אתה תהיה נשיא, אתה מתפלל בכל יום, אתה נשיא?"

כשאני באתי אליו אשתו אמרה לי: "הוא ישן, שזר חזר עיף, הוא ישן עכשו", אז אחותו אמרה לה: "הוא אמר שאפלו אם יישן - לעזר אותו!"

אשתו צעקה ובכתה: "אני לא רוצה חברים כאלו, נגידו עליך שאתה משגע, אתה לא תהיה נשיא". היא אמרה לו שהם יתנו לך חפץ, שתלך, יפטר אותך, "אתה נשיא? נשיא כזה שיש לו חבר כמו ישראל בער לא שוה כלום. מה זה, אני לא רוצה נשיא כזה!"

היא רצתה להתגרש ואמרה: "רק גט. עם חבר כזה - גט! אני רוצה להתגרש!"

אז הוא אמר לה: "אני אתן לך גט מתי שאת רוצה, אל תתפלאי!"

הוא אמר להם: "אני גרוש כבר". אשתו בכתה, והוא צחק...

אם היו מתגרשים היתה יותר טוב וכל העולם היו יודעים שהנשיא גרש את אשתו בשביל רבי נחמן. יש הרבה שגרשו את הנשים שלהם, אז יהיה עוד אחד. כלם יודעים שהיה גטים הרבה הרבה מאד והיה צעקות ובכיות מהילדים, "אבא, אבא, אבא, מדוע אתה לא רואים אותך? אבא, אבא..."

אוי, צריכים להביא את אשתו של שזר לראות איך נותנים לי פדיונות (צוחק)...

שזר הוא בא אלי לשיבה בטבריה, זה היה בזמן ספנה, בזמן שהיה פרעות, היה צרות, הערבים הרגו יהודים, ואנחנו הלכנו ביחד עד למקום השנה בשלום ולמדנו ב'לקוטי מוהר"ן'.

הקשר שלי עם הנשיא שזר היה סוד, כל העולם לא יודעים, אם הוא היה מראה כמו שהיה הקשר ביננו היו אומרים עליו שהוא משגע, כלם היו זורקים אותו מהסוכנות, "מה, בטלן!"

אני עשיתי חתונה להבן שלי, והוא בא מהמשרד שלו לחתונה שהיתה בצפון תל-אביב באיזה מלון, וראש-הסוכנות אמר לשזר: "אי אפשר שאתה תסע עכשו, אני לא יכול לגמר את העבודה לבד, תשאר פה".

אז שזר אמר לו: "לא, לא, לא, אני מכרח לנסע!" והוא השאיר את ראש-הסוכנות ונסע לחתונה...

אני באתי לשזר ונכנסה המזפירה ואמרה: "ישראל בער בא".

"שיכנס, מה זה".

וירדו הרבה שרים והוא דבר אתי, הוא עזב אותם, "שישבו, אני צריך לדבר עם ישראל בער!"

שזר אמר לבן-גוריון ולמשה שרת שיחכו, "ישראל בער בא, אני עסוק עכשו, יש לי לדבר אתו". אז הם חכו, מה לעשות...

זֶה דְּבַר פֶּלֶא אִיךָ הָיָה לִי חֲבֵרוֹת עִם הַנְּשִׂיא, אֶפְשָׁר לְהַבִּין אֶת זֶה? זֶה לֹא בְּדַרְךָ הַטֵּבַע. הֵינּוּ חֲבָרִים כְּאַלֶּה.. כָּל הַמְּשָׁלָה הָיָה נֶגֶד וְהוּא לֹא שָׁמַע לָהֶם. כָּלֵם אָמְרוּ שֶׁהַנְּשִׂיא שָׁזָר הוּא חֲסִיד בְּרִסְלָב, הוּא יֵשׁ לוֹ חֵבֵר יִשְׂרָאֵל בְּעַר אֹדְסָר. עַד הַיּוֹם הַמְּזֻכָּרָה וְהַפְּקִידִים - כָּלֵם מִתְּפִלָּאִים מְזָה. כֵּן, כָּל הַמְּשָׁלָה וְכָלֵם יוֹדְעִים שֶׁאֲנַחְנוּ הֵינּוּ חֲבָרִים מִיַּחַדִּים, אֶפְלוּ בֶן-גּוּרִיוֹן וְכֵן כָּל הַשָּׂרִים שֶׁל הַמְּשָׁלָה אָמְרוּ לִי שֶׁהֵם לֹא חֲבָרִים שֶׁל הַנְּשִׂיא שָׁזָר, אֲנִי הַחֵבֵר שְׁלוֹ, אֲנִי הֵייתִי הַחֵבֵר שְׁלוּ הַיַּחֲדִיד!

שָׂרֵת שָׁאַל לְהַנְּשִׂיא שָׁזָר: "מִי הוּא זֶה?" אַז שָׁזָר אָמַר לוֹ: "זֶה הַחֵבֵר הַטּוֹב שְׁלִי הַיַּחֲדִיד!"

הוּא הַחֲזִיק אוֹתִי כִּכָּה, עִם הַיָּד, וְהוּא אָמַר לְכָל הַכְּנֶסֶת שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֲבָרִים, חֲבָרִים הַרְבֵּה, אֲבָל אֲנִי הַחֵבֵר הַכִּי נִכְבָּד שְׁלוֹ, הַחֵבֵר הַטּוֹב וְהַנְּבָחָר שְׁלוֹ, "מִכָּל הַחֲבָרִים רַק חֵבֵר אֶחָד יֵשׁ לִי - יִשְׂרָאֵל בְּעַר אֹדְסָר! מִכָּל הַכְּנֶסֶת - הוּא חֵבֵר שְׁלִי!"

כִּכָּה הוּא אָמַר: "אֲנִי יֵשׁ לִי בֶן-גּוּרִיוֹן וְגַם-כֵּן שֶׁר-הַחוּץ מִשֶּׁה שָׂרֵת הוּא הַחֵבֵר שְׁלִי וְיֵשׁ לִי חֲבָרִים, אֲבָל יִשְׂרָאֵל בְּעַר אֹדְסָר.. הוּא שׁוֹכֵן אֶצְלִי!"

כָּל הַשּׁוֹטְרִים יָדְעוּ שֶׁכְּשֶׁאֲנִי בָּאתִי הָיָה פְּתוּחַ לִפְנֵי בְּכָל מְקוֹם, הוּא אָמַר: "יִשְׂרָאֵל בְּעַר אֹדְסָר הוּא הָאִישׁ הַיַּחֲדִיד שֶׁבָּא לְבֵיתִי כְּמוֹ לְבֵיתוֹ, בְּלִי שׁוּם הַזְּמַנָּה".

כְּשֶׁהוּא בָּא לְחַמֵּי טְבָרְיָה הוּא בִקֵּשׁ חֶדֶר מִיַּחַד, הוּא צָרִיךְ לְדַבֵּר אֵתִי. חֶדֶר מִיַּחַד!

בְּפוֹרִים אֲנִי הִלְכֵתִי אִתּוֹ וְעַם רַב שֶׁמוֹאֵל הוֹרְבִיץ וְרִקְדְנוּ בְּיַחַד בְּמִלּוֹן שֶׁל הַגְּרָמָנִים בְּטְבָרְיָה, וְגַם אֲנִי וְהַנְּכָד שְׁלִי לְמַדְנוּ אִתּוֹ 'לְקוֹטִי מוֹהַר"ו'. כָּלֵם יָדְעוּ שֶׁאֲנִי חֵבֵר שְׁלוֹ. הוּא עָשָׂה צְלוּם, אֲנִי וְהוּא, אֲנַחְנוּ שְׁנֵינוּ עַל תְּמוּנָה אַחַת, הַנְּשִׂיא שָׁזָר וְיִשְׂרָאֵל בְּעַר אֹדְסָר - הַחֵבֵר הַכִּי גְדוֹל וְהַכִּי טוֹב שֶׁל הַנְּשִׂיא שָׁזָר. הוּא הָיָה אִישׁ מְלַמֵּד, אִי אֶפְשָׁר לְבַטֵּל אִישׁ כָּזֶה. הוּא אָמַר לְרִדּוֹ שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּגַּע בִּי, בְּכַבּוּדִי - תִּכָּף לְמַעַצָּר, בְּלִי שׁוּם מְשַׁפֵּט!

אֲנִי הָיָה לִי חֶדֶר עַל צִיּוֹן הַתֵּנָא הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מֵאִיר בְּעַל-נֵס וְהָיָה לִי שָׁמָּה אֶפְשָׁרוֹת לְעֶסֶק בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם, בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, וּבָא חֵבֵר-כְּנֶסֶת אֶחָד עַז-פָּנִים, הוּא הָיָה רוֹצֵה לְזַרֵּק אוֹתִי מִהַדִּירָה וְהַנְּשִׂיא לָחֵם אִתּוֹ. הַמְּזֻכָּרָה שֶׁל שָׁזָר הִיא יוֹדַעַת הַכָּל מַה שֶׁהַנְּשִׂיא עָשָׂה בְּשִׁבִיל זֶה, אֵיזָה מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הָיָה לוֹ. עַל-יָדָה הָיָה כָּל הַכַּחַשׁ שֶׁל הַנְּשִׂיא. אֲבִיבָה הִיא הַיּוֹעֵץ הַמְּשַׁפֵּטִי שֶׁל הַנְּשִׂיא, וְהִיא יוֹדַעַת דְּבָרִים כְּאַלֶּה שֶׁהָיָה לִי עִם הַנְּשִׂיא, סוּדוֹת כְּאַלֶּה שֶׁלֹּא יָדַע מְזָה שׁוּם אָדָם, כֵּן.

אוֹתוֹ חֵבֵר-כְּנֶסֶת הוּא הָיָה עַז-פָּנִים, הוּא לֹא רָצָה לְשָׁמַע לְהַנְּשִׂיא, אֲבָל הַסּוֹף הָיָה שֶׁהוּא נָתַן לְהַנְּשִׂיא אֶת הַפְּתַתָּת שֶׁל בְּעַל-הַדִּירָה וְהַנְּשִׂיא פָּעַל אֶצְלוֹ שֶׁיִּשְׁאִיר אוֹתִי כָּל יְמֵי חַיֵּי בְּהַדִּירָה.

הנשיא שָׁזַר הוא עֹשֶׂה מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, הוא הַדְּפִיס אֶת הַסֵּפֶר 'כְּתָבִי רַבִּי נַחֲמָן' וְנָתַן בְּמִתְנָה לְכָל הַפְּקִידִים שֶׁל הַמְּשָׁרָד שָׁלוֹ. הוא נָתַן לְכָל הַחֲבֵרִים שָׁלוֹ בְּלִי כֶּסֶף.

אֲנִי דִבַּרְתִּי עִם הַנְּשִׂיא הַרְצוּג שֶׁיַּדְפִּיס 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת' בְּשִׁבִיל כָּל הַיְלָדִים שֶׁל בְּתֵי-הַסֵּפֶר, אֲזוֹ הַיְלָדִים יִהְיוּ יַחֲדִים בְּעוֹלָם. הַסְּפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת' צָרִיכִים לְהַדְפִּיס הַרְבֵּה מְאֹד, יִהְיֶה כִּכָּה, יַדְפִּיסוּ אֶת הַסְּפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת' וְכָל הַיְלָדִים בְּכָל הָעוֹלָם יַעֲסֻקוּ בָהֶם וְכֻלָּם יִתְמָהוּ מְאֹד, יִתְפַּלְאוּ: "אֵיךְ אֶפְשֶׁר, בְּיוֹ-אֲדָם יְכוֹל לְדַבֵּר דְּבוּרִים כָּאלוֹ, 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת' כָּאלוֹ! זֶה מִן הָעוֹלָם הַבָּא!"

צָרִיכִים לְדַבֵּר עִם הַמְּמַשְׁלָה שֶׁבְּזָמַן שֶׁהַחֵיָל נִכְנָס לְעִבּוּדָה שָׁלוֹ יִתְנוּ לוֹ סֵפֶר 'לְקוּטֵי מוֹהֲרֵי' וְ'לְקוּטֵי תַפְלוֹת', אֲזוֹ יִהְיֶה עוֹלָם חֲדָשׁ, זֶהוּ אֹר הַגְּאֻלָּה! וְגַם שְׂיִתְנוּ לַחֵיָל אֶת הַסֵּפֶר 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיֹת', שֶׁכָּל הַצָּבָא יִקְרָא אֶת מָה שֵׁישׁ שָׁמָּה, הֵם יִרְאוּ מָה שֵׁישׁ בְּעוֹלָם...

ב"ה, כ"ז אָלוֹל תש"ל.

לְכָבוֹד נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל הַמוֹשֵׁל בְּגִנְזֵי הַמִּדְעָה וְהַחֲכָמָה עֲלָאָה דְעֲלָאָה עַל כָּל עֲלָאִין שֶׁגִּלְהָ רַבֵּנוּ נַחַל נוֹבֵעַ אֲשֶׁר בְּחֲכָמָתוֹ יִכְבֹּשׁ כָּל הָעוֹלָם וְיוֹצִיאֵם מִחֲשָׁד לְאוֹר וְיֵאִיר בְּכֻלָּם נֶעֱם אֹר ה' . כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה וְחַיִּים וְשָׁלוֹם לָךְ וּלְבֵיתְךָ, וְיֵאֲרִיכוּ יָמִים וְשָׁנִים עַל מַמְלַכְתּוֹ בְּרַב טוֹב.

יָמֵי הַזְקָנָה קִפְצוּ עָלַי בְּחִזָּק יָד וְכַחֵי וּמַחֵי חֲלָשׁ וְדַל מְלַבֵּד הַחֲלָאִים וְכֹאֲבִים וְצָרוֹת צָרוֹרוֹת בְּלִי שְׁעוֹר אֲשֶׁר סָבְבוּנִי מִכָּל צַד בְּעוֹנוֹתַי הָרַבִּים לֹא עֲלִידָה, לֹא יִתְנוּנִי לְבוֹא בְּכַתוּבִים כְּמוֹ שְׂרָאוּי לְנוּ.

אִם אֲמַנֵם הַגּוֹפִים רְחוּקִים, אֲבָל נִפְשׁוֹתֵינוּ קְרוּבִים מְאֹד, כִּי אֲנַחְנוּ קְשׁוּרִים יַחַד בְּיַחְוָדָא חֲדָא בְּשֵׁרֶשׁ נִשְׁמַת הַמְּנַהֵיג הַחֲכָם הָאֲמַת שֶׁהוּא פּוֹדֵנוּ וְגוֹאֲלָנוּ, הוּא שֵׁרֶשׁ יְהוּדֵינוּ, הוּא כָּל חַיִּיתֵנוּ נַחְמַתֵנוּ וְתַקּוּתֵנוּ וְתַקּוּת כָּל יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דוֹר לְנֶצַח.

אֵשׁ אֶהְבֵּתֵנוּ לֹא תִכְבֶּה וְלֹא תִמּוֹשׁ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, ה' יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת לְבָבִי כִּי אֵשׁ אֶהְבֵּתְךָ תוֹקֵד תִּמְיֵד בְּלִבִּי עַד אֵין סוּף, וְיוֹמָם וְלַיְלָה כָּל מַחֲשַׁבוֹתַי עֲלִידָה עַל טוֹבְתְךָ וְיִשׁוּעַתְךָ בְּגוֹף וּבְנֶפֶשׁ, וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן שְׂיֵאִיר ה' בְּלִבְךָ אֹר הָאֲמַת, אֹר הַחֲדָשׁ פְּלָא הַפְּלָאוֹת, אֹר הָאוֹרוֹת הַנּוֹרָא מְאֹד, נַחַל נוֹבֵעַ, אֲשֶׁר אֶתָּה חֲפָץ בּוֹ וּמִשְׁתַּוֵּקֵק וְחוֹמֵד בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׂיִתְגַּלְהָ וְיִתְפָּאֵר וְיִתְפָּרֵס בְּכָל הָעוֹלָם, כִּי עַל-יָדֵי זֶה יִתְקַן הָעוֹלָם בְּתַכְלִית שְׁלָמוֹת הַתַּקּוּן.

אָחִי חֲבִיבִי חֲמֻדַת לְבָבִי, הוּד לְבִי וְנִפְשִׁי, אֵינְנִי יְכוֹל לְהַזִּיז אֶהְבֵּתִי וְתִשׁוּקֵתִי וְגַעְגּוּעֵי מֵאֲתָךְ אֶפְלוּ שְׁעָה אַחַת, כִּי תִלּוּי בְּזָה דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים נְעֻלְמִים וְנוֹרָאִים שֶׁהֵם יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל. דַּע כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁנִּצָּא מִפִּי רַבֵּנוּ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה עוֹלָם עַד אֵין סוּף וְיִוְרָדִים עַד תְּהוּם רַבָּה לְהָרִים

אוי אַשְׁרֵינוּ, מִכָּל הָעַמִּים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחִסְדּוֹ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, "בְּרוּךְ אַתָּה הַשֵּׁם, נוֹתֵן הַתּוֹרָה". לָמִי נָתַן? רַק לְיִשְׂרָאֵל, לְיְהוּדִים. שֶׁנֶּשְׁמַר הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת - זֶה הָעֵקֶר, "הַחֲכָמָה תַּחֲיָה אֶת בְּעָלֶיהָ!"

בְּחַג לֵיל הַשְּׁבוּעוֹת עֵקֶר הַתְּקוּן הוּא לֹא לִישׁוֹן, וּבְהוֹשָׁעֲנָא רַבָּה עֵקֶר הַתְּקוּן הוּא לומר תְּהִלִּים וְהַתְּקוּן שֶׁל הוֹשָׁעֲנָא רַבָּה, לומר מְשִׁנָּה תּוֹרָה. אָבֵל בְּחַג הַשְּׁבוּעוֹת לֹא חָשׁוּב אִם הוּא לֹא יָכוֹל לְהַגִּיד, הָעֵקֶר הוּא לֹא לִישׁוֹן; לְהִיּוֹת נְעוּר בְּחַג הַשְּׁבוּעוֹת!

כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הֵם עֲצוֹת וּדְרָכִים אֵיךְ לְהִיּוֹת יְהוּדִי, אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כָּל־מָה גָּדֹל יָקָר שֶׁל הַיְּהוּדִים, רַק הַשֵּׁם יְהוּדִי. כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּאוֹמַר, הוּא הִיָּה לוֹ הַתְּבוּדָדוֹת וְהוּא הַתְּפִלָּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְכָה לְפָנָיו: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָבָא יָקָר, אָבָא רַחֲמָן, אֵיךְ זֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי..."

הוּא כְּבָר הִיָּה בְּמִדְרָגָה כְּזוֹ, הוּא כְּבָר הִיָּה גָּאוֹן כְּזֶה, חָכָם כְּזֶה, צַדִּיק כְּזֶה... כְּמָה שֶׁעָבַד הַשֵּׁם, כְּמָה שֶׁעָשָׂה לֹא הִיָּה כְּלוּם אֲצִלוֹ, וְלֹא הִיָּה כְּדַגְמָתוֹ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וְהוּא הַתְּפִלָּל וְטָעַן לְפָנָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: "אֵיךְ זֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי, אֵיךְ זֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי..."

וְהוּא הָאִיר לָנוּ בְּכָל דְּבוּר שֶׁלוֹ כָּל הַתּוֹרָה אֵיךְ לְהִיּוֹת יְהוּדִי, זֶה עֵקֶר הָעֲבוּדָה שֶׁלָּנוּ, זֶה עֵקֶר הַחַיִּים, עֵקֶר הָאוֹר - יְהוּדִי. כָּל הַתּוֹרָה הִיא אֵיךְ לְהִיּוֹת יְהוּדִי, הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ אֵיךְ זֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי. מַה זֶה יְהוּדִי? הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת! כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, פָּסַח וְסָפַח וְשִׁלַּשׁ רְגָלִים - רַק תּוֹרָה וּמִצְוֹת. בְּשִׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ חַיִּים, זֶה עֵקֶר הַחַיּוּת.

אֲנִי רָאִיתִי בְּלִילָה שֵׁיִשׁ אִישׁ אֶחָד שֶׁהוּא מְסַתּוֹבֵב מִכָּאן לְכָאן, וּמִכָּאן לְכָאן, וּבְכָל פַּעַם הוּא שׁוֹכֵב קָצַת וְאַחַר-כֵּן הוּא קָם עוֹד פַּעַם, וְאֵינְנִי יוֹדֵעַ מִי הוּא...

אָהָה! מַה שֵׁיִשׁ לָנוּ.. הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה זֶה הַכָּל עֲצוֹת לְגִבּוּרָה וְחֲכָמָה אֵיךְ לְהִיּוֹת יְהוּדִי. יֵשׁ כְּבָר בְּעוֹלָם רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֵּר-יוֹחָאִי, וְעַכְשָׁו יֵשׁ לָנוּ יַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה שֶׁהוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ אֵיךְ זֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי. זֶה הַכָּל בְּשִׁבִילָנוּ, לְהוֹדִיעַ לָנוּ, לְהוֹדִיעַ לְכָל הָעוֹלָם, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּבֵיתוֹ, אֵיךְ זֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי!

עַכְשָׁו זְמַן הַגְּאֻלָּה, זְמַן בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, וְהוּא יְגַלֶּה אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ וְיַלְמֵד אוֹתָנוּ דְרָכִים וְעֲצוֹת אֵיךְ לְהִיּוֹת יְהוּדִים, אֵיךְ לְהִיּוֹת אִישׁ קְדוֹשׁ, בְּלִי תַאֲוֹת. יְבוֹא מְשִׁיחַ וְהוּא יְהִיָּה חָכָם אֲמִתִּי כְּזֶה שֶׁכָּל הָאֲפִיקוֹרְסִים, כָּל הַכּוֹפְרִים, יִקְבְּלוּ מִמֶּנּוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה - אֵיךְ זֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי!

הַגִּיעַ זְמַן הַגְּאֻלָּה, זֶה הַגְּאֻלָּה - הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה לָנוּ אֵיזָה עֲבוּדָה יֵשׁ לָנוּ הַיְּהוּדִים לַעֲשׂוֹת, אֵיזָה עֲבוּדָה יֵשׁ לָנוּ - רַק עֲבוּדַת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, זֶה הָעֲבוּדָה שֶׁלָּנוּ. הוּא גָּלָה חֲכָמָה כְּזֶה שֶׁלֹּא נִתְגַּלָּה עַדִּין בְּעוֹלָם, זֶה 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן' וְ'לְקוּטֵי הַלְכוּת' וְ'לְקוּטֵי עֲצוֹת', וְכֵן כָּל

הדבורים של רבנו ז"ל הם פלם אורות ודרכים ועצות איך להיות יהודי.
יש לנו הכל מוכן ומזמן.

יש אחד שהוא מסתובב בפית והוא אצלו אור התורה, ה'לקוטי מוהר"ן'
וה'לקוטי עצות', ובכל פעם הוא שוכב עצמו לנוח והוא חושב על עקר
החכמה, איך זוכים להיות יהודי...

אוי ווי, איך יכולים לאכל ולישן, יש חכמות פאלה, יש חכמה פזה.. וכל
החכמה הוא איך זוכים להיות יהודי. כל הקדשות, כל החכמה שלנו, כל
הפח שלנו הוא רק "איך זוכים להיות יהודי". זה ענינים נעלמים מאד
אבל צריכים להכניס עצמו, את לבו ומחו בהספרים, 'לקוטי מוהר"ן',
'לקוטי תפלות', 'ספורי מעשיות', לקרא ולעבד השם. איזה עבודה אחרת
יש לנו? רבנו הקדוש אמר: "מה יש ליהודי לעשות בזה העולם? רק תורה
ותפלה!"

אני ראיתי את רבי ישראל קרדונר שהוא היה כל-כך מקשר לרבנו
הקדוש, 'לקוטי מוהר"ן', הוא למד התורות של ה'לקוטי מוהר"ן' שכלם
הם אורות נפלאות איך זוכים להיות יהודי.

אני ראיתי כל הלילה אחד מסתובב מכאן לכאן, בכל החדר, עכשו נודע
לי מי הוא זה. הוא מדבר רק מהתורה ומהמצוות והוא כל הפח שלו, כל
החכמה שלו היא איך זוכים להיות יהודי, איך זוכים לקיים התורה
והמצוות. זה העבודה שלנו בעולם הזה...

הגויים הם כמו חמורים, מי שיש לו צרה הם הולכים ממנו ולא איכפת
להם אם הוא ימות, אין להם שום רחמנות, שום חכמה ושכל, כלום. כל
העבודה שלהם רק איך לרצח ולהרג יהודים. כל העולם, כל הגויים רוצים
להרג ולהשמיד יהודים ולא עולה בידם, השם יתברך לא נותן להם. אנחנו
מצחקים מהם, מכלם!

הגויים יש להם עבודות, יש בהמות הרבה, הם יחרשו ויעבדו. יש בהמות
של ארבע רגלים ויש בהמות על שתי רגלים שיש להם שכל וחכמה איך
לעשות בית ואיך להכין לנו הפל. הם צריכים לעמל ולהכין לנו מה לאכל
והפל. הם משרתים שלנו, עבדים שלנו. הגויים הם חמורים שלנו, הם
עובדים ואנחנו אוכלים. זה העבודה שלהם, שהם מכניסים לנו כל
הפרות, כל דבר יקר בשביל הילדים שלנו ובשבילנו. כל הפרות - תמרים,
זיתים, שמן זית, הכל שיהיה לנו פח וחכמה ולב איך זוכים להיות
יהודי...

כל מצוות התורה, הצדקה והחסד - אצל יהודים, בלי התורה והמצוות
אין כלום!

אנחנו עושים מצוות, אנחנו נותנים תרומות ומעשרות מהחטים שהגויים
מכינים לנו. יש לנו ארץ זבת חלב ודבש, יש בה כל מיני פרות, כל מיני

חכמות. ארץ ישראל היא נותנת לנו כל מיני פרות טובים - ענבים, זיתים, חלב, הכל! היא נותנת לנו כל הפרות וכל החכמות האמתיות איך זוכים להיות יהודי. זה הכל, איך זוכים להיות יהודי, איך זוכים להיות יהודי...

העקר והיסוד

רבי ישראל נשאל מענין רב מפרסם בכל העולם...

העקר הוא רבנו הקדוש רבי נחמן!

זה העקר והיסוד של כל התורה, של כל אחד מישראל. לתקנו, לעזרו, לכל הישועות. הוא העקר. יש כבר רבנו הקדוש - יש כבר הכל! לא צריכים לחפש במקום אחר. העקר הוא רבנו. אין לא כלום, רק רבנו! זה אמת כזה שיעדו לא היה בעולם, פלא כזה עדיו לא היה בעולם.

גם אם רוצים באמת, אם מתפללים להשם יתברך באמת - אז זוכים זוכים לדברים נפלאים!

השם נתן לי מתנות טובות שאני יודע איזה דברים פלאיים שאי אפשר לדבר עם כל אחד. יש דברים שהם מסתירים את האמת. העולם הזה מסכן מאד, צריכים לרחמים רבים ולהתפלל להשם יתברך תמיד שנגזר לדעת האמת. יש בעולם הרבה שקרנים שהם מחריבים את העולם. יש הרבה מפרסמים של שקר, כן. אבל השם יתברך גדול מאד, הוא יהפך הכל לטובה. השקר יפל לגמרי לגמרי. רבנו הקדוש גלה בזה פלאות גדולות...

אנחנו מדברים ממש רבנו, ממש, מאורות כאלה, ורבנו עולה על הכל, הוא שרש התורה והאמונה והתקון של כל אחד מישראל - איך שהוא נתרחק ואיך שהוא ירד. עוד לא היה בעולם פלא כזה. רבנו הקדוש גלה שהוא פלא כזה, הוא גלה טפה מן השם, כן.

רבנו רבי נחמן הוא העקר השרש והיסוד שלנו ושל כל ישראל ושל כל התקונים והתשובות, הוא הכל! בלעדיו אין לנו כלום! הוא העקר והיסוד של כל ישראל, של כל התורה! ככה הוא גלה לנו, טפה מן השם. נו, אם אין אמונה - אין כלום. יש הרבה לדבר לספר מה שיש בעולם עכשו...

אוי, רבנו הקדוש מה שהוא עושה בשבילנו.. אנחנו לא יודעים כלל!

הוא נותן את כל אשר לו, את כל נפשו בשבילנו, הוא יש לו רחמנות עלינו. אוי איזה עבודה, איזה מסירות נפש רבנו הקדוש סובל בשבילנו כדי לעשות מאתנו איזה כלי להשם יתברך.

יכול להיות שהדבור שלי הוא דבר גדול לרפואה ואמונה. זה לא בחנם, אני לא רואה שום דבר אבל פנראה שהדבור יש לו כח. באים אלי ואני יש לי רחמנות, אני רוצה לעזור.

החסידים הם רדפו אותי כל ימי חיי, וברוך השם אני הייתי חזק בהאמת ואני הייתי חזק נגד כלם. אני אין לי שום פגם, שום תאונה, שום איזה דבר פסול חס-ושלום, זה זכיתי לזה על-ידי רבנו הקדוש.

התאוות בורחים ממני כאלו הם ברזז אתי לגמרי, התאוות הם בורחים כמו מאש!

אין להם שום כח ושום פגם חס-ושלום להכשיל אותי באיזה מחשבה, באיזה דבר פגום, באיזה דבר רע. אני מתפלא מאד, כל מה שאדם חי יש לו תאוות, ואני - התאוות הם ברזז אתי לגמרי, כאלו אין שום תאונה בעולם. אין לי שום מלקמה חס-ושלום, אני לא צריך לא שום עבודה, שום מלקמה, אני כאלו אין בעולם תאוות. התאוות הם בורחים ממני כמו מאש...

גדול השם

רבי ישראל נשאל מענין ביאת המשיח...

זמן ביאת המשיח קרוב מאד. אני יש לי כבר כמה שנים שאמרו לי בפתקאות: "זמן הגאולה קרוב מאד", עדין אני לא רואה אבל זה יבוא, משיח יבוא ויבואו כל הישועות. משיח יתקן אותנו ואת כל עם ישראל. הוא לא רוצה שיחסר איזה חתיכה מישראל, הוא רוצה את כלם שלמים. איך אפשר דבר כזה? לרבי נחמן יש הכל!

אוי ווי אני יודע, אתה לא יודע, אני יודע, אוי ווי יוי...

אני סבלתי.. מה שאני סבלתי אין לשער ואין להעריך, אין דבורים לדבר, ועכשו אני אומר הלואי היה קשה יותר. כשכלם היו מתנגדים אני הייתי רק יחיד, יחיד ואיש פשוט, אין לו מח ואין לו חכמה, ואני נצחתי את כלם!

כָּלֶם כָּבֵר תַּחַת הָאָבְנִים וְאֲנִי פֹה. וּמָה שֶׁקִּבַּלְתִּי, מָה שֶׁזְּכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוֹ.. כָּלֶם צָחֲקוּ מִמְּנִי, לֹא הָיָה אֶחָד עִמִּי, אֲבָל בִּלְבָב, בְּמִכְסָה, בְּלִי שְׂאֵף אֶחָד יָדַע - הָיוּ כָּלֶם עִמִּי. הֵם הִרְגִישׁוּ שֶׁבְּרַסְלָב לֹא פָּשׁוּט, הֵם הִרְגִישׁוּ שֶׁאֲנִי מִצְחָק מִכֶּלֶם, מִכָּל הַלּוֹמְדִים הַגְּדוֹלִים.

הָיָה אֶחָד הַרְבֵּנִים הַגְּדוֹלִים וְהַמְּפָרְסָמִים בְּכָל הָעוֹלָם וְהוּא הֵבִין בְּלִבּוֹ, הוּא הֵבִין שֶׁאֲנִי גְּדוֹל, שֶׁאֲנִי חָשׁוּב יוֹתֵר מִמְּנִי, הוּא הִרְגִישׁ אֶת זֶה בְּלִבּוֹ. הוּא הָיָה רַב גְּדוֹל אֲבָל לֹא עָבְרוּ הַרְבֵּה יָמִים.. וְהוּא נִחְלָה וְנִפְטַר וְנִעְשָׂה לְוַיָּה גְּדוֹלָה, בָּאוּ מִירוּשָׁלַיִם לְהַלְוִיָּה. הוּא הָיָה לוֹ שֵׁם גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָם. אֲבָל יִשְׂרָאֵל בְּעַר? אֲנִי הֵייתִי בְּבִזְיוֹן וּבְשִׁפְלוּת גְּדוֹל, וְאֲנִי צָחֲקִיתִי מִכֶּלֶם!

וְכִכָּה קִרְבִּיתִי כַּמָּה נִפְשׁוֹת מֵהֶם, מֵהַגְּדוֹלִים, כֵּן.

הַדְּבוּרִים שֶׁלִּי הָיָה נִכְנָס בְּלִבּוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הָרַב וְהוּא הָיָה מִתְבַּיֵּשׁ בְּלִבּוֹ, זֶה הָיָה מִן הַצָּגָה כְּזֶה.. רַק גְּדֻלַּת הַבוֹרָא.

לִילָה אֶחָד אֲנִי זוֹכֵר כְּמוֹ עֵכָשׁוּ, אֲנִי הִתְפַּלַּלְתִּי עַרְבִית אִתּוֹ בַּיַּחַד, וְאַחֵר הִתְפַּלַּה הוּא הִלְךְ הַבֵּיתָה וְהַבֵּית שֶׁלוֹ הָיָה קְרוֹב לְהַבֵּית-הַכְּנֶסֶת. הוּא הִלְךְ בְּגִאוּה גְּדוֹלָה עַד הַשָּׁמַיִם עִם כָּל הַקֶּהֱל, הוּא בָּא לְבֵית שֶׁלוֹ, וְהוּא עָמַד וְאָמַר דְּרָשָׁה וְהוּא וְדַבֵּר עַל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְעַל תַּלְמִידוֹ רַבִּי נִתָּן לְשׁוֹן הָרַע וּבִזְיוֹן.

נו, נו.. בְּזֶה הַיּוֹם, זֶה הָיָה יוֹם חֲמִישִׁי, הֵבִין שֶׁלוֹ נִסַּע עִם טְקֵסִי לְצִפָּת, וְהוּא בָּא בְּזִמּוֹן שֶׁכָּל הַגּוֹיִים, כָּל הָעַרְבִים בָּאוּ מִכָּל הַכְּפָרִים לְהַרְגֵי יְהוּדִים וְלִשְׂרֹף אֶת צִפָּת. וְהוּא בָּא וְהָיָה לוֹ מִלְחָמָה אִתָּם. הוּא הָיָה גִבּוֹר וְהוּא לָחַם אִתָּם, וְהֵם הָיוּ הַרְבֵּה, אִזּוֹ הֵם חִתְּכוּ אוֹתוֹ לְחִתִּיכוֹת קִטְנוֹת, וְהַקּוֹלוֹת שֶׁלוֹ הָיָה בְּכָל צִפָּת! הַקּוֹלוֹת שֶׁלוֹ נִשְׁמָעוּ עַד הַשָּׁמַיִם...

לְמַחֲרַת בְּבִקְר אוֹתוֹ הָרַב בָּא בְּשִׁמְיָה גְּדוֹלָה מֵהָאֲנָגְלִים וְהוּא רָאָה אֶת הַחִתִּיכוֹת שֶׁל הֵבִין שֶׁלוֹ. הוּא קִבֵּל מִחֲלַת סַכְּרָת וְחָלָה אֵיזָה חֲדָשִׁים וְהָיָה לְוַיָּה וְנִפְטַר. הוּא הָיָה רֹאשׁ-הַיְשִׁיבָה וְהַכָּל הָיָה בִּידוֹ, כֵּן. הוּא הָיָה אִישׁ צַעִיר, שְׁלֵשִׁים לְפָחוֹת, וְהוּא נִעְשָׂה חוֹלָה וְחוֹלָה, עַד שָׁמַת!

הָיוּ שְׁנַיִם שֶׁדְּבָרוּ, הוּא וְעוֹד אֶחָד, תַּלְמִידוֹ, הֵם דְּבָרוּ עַל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְעַל רַבִּי נִתָּן לְשׁוֹן הָרַע. אוֹי וְוִי מָה שֶׁהוּא סָבֵל בְּחַיָּיו, אוֹי וְוִי, אוֹי וְוִי, אוֹי וְוִי.. מָה שֶׁהוּא רָאָה וּמָה שֶׁהוּא סָבֵל עַל שִׁבְזָה אֶת הַצַּדִּיק. מִי יָכוֹל לְשַׁעַר מָה שֶׁהוּא סָבֵל. אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁהָיָה לוֹ חֲרָטָה עַל כָּל זֶה.

הָיָה עֲנָשִׁים קָשִׁים מְאֹד מָה שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר בְּפֹה, מָה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מְשַׁלֵּם עַל בִּזְיוֹן שֶׁל הַצַּדִּיק. עַל כְּבוֹד הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִקְפִּיד יוֹתֵר מִכָּל הַתּוֹרָה!

עוֹד יְהִיָּה מָה שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר, לְשַׁעַר, לְתַאֵר. יְהִיָּה שְׂמֵחָה כְּזֶה בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא הָיָה מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם, שֶׁנִּתְגַּלָּה רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ!

רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ אָמַר: "מְשִׁיחַ יִגִּיד פְּרוּשׁ עַל יְלֻקוּטֵי מוֹהַר"וֹ", שׁוּם צְדִיק לֹא אָמַר דְּבַר כְּזֶה, שְׁמֵשִׁיחַ יִגִּיד פְּרוּשׁ עַל סִפְרוֹ. הוּא דְּבַר בְּקִצּוֹר, זֶה טִפָּה מִן הַיָּם. זֶה טִפָּה מִן הַיָּם וְעוֹד יוֹתֵר פְּחוּת.

יֵם, יֵם הַגְּדוֹל לֹא יִסְפִּיק לְכַתֵּב עַל גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל.

הוּא גְּלַה טִפָּה מִן הַיָּם מֵה שְׂיָדַע, מֵה שְׂזָכָה לְהַשִּׁיג. זֶה לְמַעַלְה מְשַׁכְּלֵנוּ, לְמַעַלְה מְכַל הָעוֹלָם, לְמַעַלְה מִן הַתּוֹרָה, לְמַעַלְה מִן הַכֹּל. זֶה אֹר שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ. זֶה.. זֶה נוֹרָא מְאֹד. כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ: "חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם!" הוּא רַחֵם עָלֵינוּ וְגַלְה לָנוּ טִפָּה מִן הַיָּם - "חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם", וְזֶה טִפָּה מִן הַיָּם, זֶה רַק טִפָּה מִן הַיָּם, "חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם" - זֶה אֵינּוּ אֶפְלוּ כְּטִפָּה מִן הַיָּם מְגֻדְלָתוֹ שֶׁהוּא גְּדוֹל כָּל-כָּד שֶׁהוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אוֹתֵנוּ, הוּא יִתֵּן תַּקּוּנִים לְכֻלָּם, חוֹלִים כְּמוֹנוֹ. הוּא יִתַּקֵּן אוֹתֵנוּ וְאֵת כָּל הָעוֹלָם, לֹא יִשְׁאַר אֶפְלוּ אַחַד בְּלֵי תַקּוּן!

הַכֹּל בְּשִׁבְלֵנוּ, תַּקּוּנִים שְׁלָנוּ, וְזֶה עוֹד לֹא אֶפְלוּ כְּטִפָּה מִן הַיָּם מֵה שֶׁהוּא זָכָה! הַכֹּל הַגְּדוֹל שְׁלוֹ - מֵה שֶׁהוּא יָכוֹל לְתַקֵּן חוֹלִים כְּאֵלֶּה שְׂאִין לָהֶם רְפוּאָה, וְהוּא יָכוֹל לְתַקֵּן גַּם אֵת זֶה!

כַּח כְּזֶה, חֲכָמָה כְּזֶה, צְדִיק כְּזֶה, קְדוּשָׁה כְּזֶה - אֵין, עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם. "חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם", מִי שְׂרוּצָה לְהַגִּיד פְּשׁוּטִים יָכוֹל לְהַגִּיד מֵה שְׂרוּצָה, אֲבָל "אֵין מְקַרָּא יוֹצֵא מִיַּד פְּשׁוּטוֹ". הוּא אָמַר בְּקִצּוֹר: "חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם!" וְהַעֲקָר הוּא שֶׁהוּא יָכוֹל לַעֲזֹר לָנוּ אֶף-עַל-פִּי שְׂאֵנְחָנוּ כְּמוֹ שְׂאֵנְחָנוּ - הוּא יָכוֹל לַעֲזֹר לָנוּ, הוּא עוֹשֶׂה פְּלִאוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁהוּא מְתַקֵּן, הוּא יֵשׁ לוֹ כַּח לְתַקֵּן אוֹתֵנוּ לְגַמְרֵי. חוֹלִים כְּאֵלֶּה כְּמוֹ שְׂאֵנְחָנוּ הַיּוֹם - אֵין לָהֶם רְפוּאָה. אֲבָל רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ גַּם מַחְלוֹת כְּאֵלֶּה יָכוֹל לְתַקֵּן, לְרַפְּאוֹת, לְשִׁמְחָה. "חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם", מֵה זֶה הַחֲדוּשׁ? שֶׁהוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אוֹתֵנוּ, הוּא זָכָה לָזֶה. אִם לֹא הָיָה חֲדוּשׁ כְּזֶה, אֵינּוּ יָכוֹל לְתַקֵּן.

רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ גְּלַה טִפָּה מִן הַיָּם מְגֻדְלָתוֹ, אֵיךְ שְׂאֵנְחָנוּ צְרִיכִים לוֹ. הוּא רָצָה מְאֹד שְׂאֵנְחָנוּ נִתְקַרֵּב אֵלָיו וְנַעֲבֹד הַשֵּׁם וְהוּא גְּלַה אֵיךְ לַעֲבֹד הַשֵּׁם. הוּא גְּלַה, הוּא תַקֵּן אוֹתֵנוּ וְאֵת כָּל הַדּוֹרוֹת, אֵת כָּל הַדּוֹרוֹת. כְּכֹה הוּא אָמַר. לֹא אֲנִי אוֹמֵר. אֲנִי, מִי אֲנִי? אֲנִי נִחַ נְחָמָה נְחָמָן מְאוּמָן, זָהוּ! זָהוּ הַרְבֵּי שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל וְשֶׁל כָּל הַצְּדִיקִים וְהוּא הָרֵאשׁ שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁל כָּל.. הַכֹּל. לֹא הָיָה חֲדוּשׁ כְּזֶה בְּעוֹלָם שֶׁהוּא הָאִיר הַחֲדוּשׁ שְׁלוֹ שֶׁיָּכוֹל לְתַקֵּן אוֹתֵנוּ, מַחְלוֹת כְּאֵלֶּה שְׂאִין לָהֶם רְפוּאָה - וְאֲנִי יָכוֹל לְרַפְּאוֹת לְתַקֵּן גַּם מַחְלוֹת כְּאֵלֶּה...

אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים וְלֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, כָּלֵל. וְכָל הָעוֹלָם לֹא יָדְעוּ מִרַבְּנֵי הַיָּה גְּדוֹלִים, גְּאוּנִים וְלוֹמְדִים וְלֹא יָדְעוּ כְּלוּם מִרַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ. אֲדַרְבָּא, הָיוּ מְתַנַּגְּדִים, הָיוּ רוֹדְפִים, הָיוּ מְבַזִּים אֵת רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ. אוֹי מֵה שְׁהָיָה. וְעַכְשָׁו

יהיה להפך, מה שיהיה.. יש גמרא, "משיח יבוא בשנת ברכה". נו, ברוך השם השנה שנת ברכה...

(רבי ישראל נשאל אם רבנו יתקן את כלם)

בודאי.. את כל ישראל. רק הגויים יהיו כמו בעלי-חיים, כמו נמלים. הם ידעו לעמד כל היום ולאכל תבן. רבנו הקדוש הוא יהפך כל העולם, הוא מהפך, לא צריך לחכות, הוא כבר הפך את הכל, כל דבור שלו יהפך את כל העולם. רק הגויים אי אפשר להפך, הגויים זה מן בעל-חי, זה מן בהמות, מן חיה - אין עם מי לדבר, רק יהודים.

רבנו הקדוש אומר שכל העולם הם בהמות, בהמות שהולכות על שתי רגלים, אי אפשר לעזר להם, זה הכל. אבל יהודים - אפלו יהיה מי שיהיה הוא יכול לעזר לו, הוא יהפך אותם לגמרי לגמרי. 'לקוטי מוהר"ן' כזה היה מיום בריאת העולם? 'לקוטי תפלות' כזה ישנו בעולם? מי יכול להגיד שישנו בעולם אפלו דבור אחד מה'לקוטי תפלות'? אמת כזה, תורה כזה, 'לקוטי תפלות' כזה עוד לא היה בעולם!

רבנו הקדוש אומר: "גדול השם.. ולא יודעים כלום!" זה כלול בו הכל!

"גדול השם ולא יודעים כלום", רק הדבורים האלו שאמר רבנו, בזה כלול כל התורה וכל ישראל וכל מה ששקרה ועבר ושיעבר עלינו, הכל כלול בו בהדבורים האלו. הוא דבר בקצור, "גדול השם ולא יודעים כלום!"

יש עוד ועוד ועוד ועוד ועוד מה שאי אפשר לפה לתאר...

יש עוד לדבר, לדבר, לדבר, זה לא אפלו טפה מן היס מענן גדלתו של רבנו, ועקר גאלתו שהוא יכול לעזר לנו. הוא הרבי של כל ישראל, הוא יש לו תקונים לכל הנופלים, לכל החולים. הוא אומר שיש מחלות שאין להם רפואה, ואני יכול לרפאות גם מחלות כאלה. חולים כאלה - אני יכול לעזר להם, אפלו לחולה שאין לו רפואה - אני יכול לרפאות אותו!

אם אנחנו היינו יודעים מזה, מאמינים בזה, היינו צדיקים קדושים מה שלא היה מעולם!

עקר הגאלה - שיתגלה רבנו בעולם, זה עקר ושרש הגאלה. בלי רבנו אין מה לדבר. יש כבר בעולם 'לקוטי מוהר"ן', משיח נגיד עליו פרוש, יש כבר 'לקוטי תפלות', יש כבר 'לקוטי הלכות', יש כבר 'לקוטי עצות', יש ויש ויש...

כל הגדולים בכל העולם יפלו, יתבישו, כן. הם יאמרו: "מה זה, איפה היינו! היה לנו רבי נחמן מברסלב ולא ידענו כלל.."

חיות כזה

אדם נכבד הגיע לרבי ישראל, לקבל ברכה בעסקיו...

אני חיייתי פה מאה שנים בחדר הזה, עכשו הוא משנה קצת, אבל במקום הזה אני הייתי מאה שנים ויותר, והייתי שמח ומרקד בכל יום! לא היה לי לחם לאכל ולא בגד ללבש, והייתי שמח...

כל החברים שלי היה להם בתים ואכילה וכל טוב, והם כבר בארץ תחת האבנים. כלם, כל הגדולים והזקנים נפטרו, כלם מתים. איפה כל החברים שלי, איפה כל הכסף שלהם וכל הלחם והפל? איפה הלך? רק אני נשארתי לבדי בעולם הזה, אני נשארתי לבדי בלא לחם, בלא כסף - בחנם, הכל בחנם. היה לי לחם ושמן זית, וברוך השם אכלתי לשבע ובשמחה, ברוך השם...

איי, אשרינו שאנחנו יהודים ויש לנו תורה כזה מהשם יתברך, תורה ומצוות פאלו שהם שנים יותר מכל הכסף שבעולם! רבנו הקדוש הכין לנו אוצרות פאלו, אורות פאלו, יש עכשו ברוך השם בעולם האור של רבנו רבי נחמן שהוא משנה כל העולם, הוא מאיר בעולם האמת. פלא חדש ונורא מאד שלא היה מעולם, אור כזה שהוא ישנה כל העולם מהפך להפך.

העקר הוא שאנחנו צריכים לשמר מה שיש לנו עכשו בעולם הזה. רק רבנו רבי נחמן יכול לעזר לנו, הוא יכול להאיר בנו חכמה ותורה ודעת כזה שהוא משנה את האדם לגמרי. האדם נעשה משנה ולא יכול לסבל העולם הזה, הוא טועם איזה טעם, הוא מרגיש לרגע כל מיני ריחות, כל מיני ריחות רעות שבעולם.

העולם הוא פלו בטעות, כל אדם חושב חכמות: "אולי ככה, אולי ככה", היצר-הרע סוגר את ידו ואומר לו: "בוא אלי, בוא אלי, מה אתה רוצה? טוב, בא, קח, קח".

האדם חושב: "מה יש לו בכפו.. נראה אם יש איזה כסף".

היצר הרע פותח את היד, הוא מראה לו.. "אחה, זה יש לי, פלוס! אתה רוצה כסף - לא שוה פלוס, אתה רוצה תאוות - לא שוה פלוס. בשביל מה?" האדם מסתובב ורואה עולם שהוא פלו שקר, שקר! לא שוה פלוס!

אוי, לא צריכים לדבר מזה שהעולם כלו בטעות, רבנו הקדוש רבי נחמן הוא גלה את זה, הוא גלה שכל העולם הוא כלום. לתפס את הכסף, לתפס את התאוות, ולא מוצא כלום. רבנו הקדוש הוא נמצא בעולם ויש לו חיות כזה, והוא הביא לעולם חיות וענג ונחת כזה.. שאין בעולם!

זה רחמנות גדול על העולם שיש להם מחלה כזה, איך אפשר להריח הריח של התאוות? צריכים לברח מהם, צריכים לחפש רק חיים. מה יש לנו מכל החיים, מכל הכסף, מכל התאוות? זה לא חיים, זה מות. התאוות זה מות והם מביאים לאדם כל הצרות וכל התאוות. הכבוד זה הורג את האדם. כל החיים שלו וכל הכסף שלו לא שווה כלום. מה זה כסף, כלם ילכו מזה כמו מן.. ילכו מזה.

מה זה, איזה עולם זה? איך יכולים לסבל ריח כזה, זה מריח ריח רע יותר מנבלה. וכל העולם רודפים אחר התאוות וכסף, אבל אחר-כך שואלים את האדם: "מה הרונחתי?"

"לא הרונחתי כלום!"

האדם רודף התאוה וקורא את הכסף: "בא אלי, בא אלי". מה יש בזה, בכסף? מה! נר, עוד נר, עוד נרות, אמריקניות. כל הנירות של אמריקה ושל כל העולם לא שווה כלום. מה יהיה, מה? ויהיה עוד כסף? גם-כן לא יהיה כלום. הבל כזה, שגעון כזה, מה זה! הכל עובר כצל עובר ממש. האדם אין לו זמן, הוא יניח את כל הכסף וילך לקבר.

אוי ווי חבל, חבל לראות עולם כזה ואין לו כלום, הוא עני ואין לו כלום מכל הכסף. צריכים לנסע בעולם ולידע את האמת שהעולם כלו בשקר ואין לו שום דבר, אין לו שום רוח כלל, אין לו כלום!

מכל המענות, מכל הכסף, מכל התאוות, הכל לא שווה כלום, אפלו לא פרוטה אחת. הכל חרבה. עולם כזה, עולם של תאוות, האדם הוא מוכן ומזמן להרג עצמו בשביל התאוות. מה יש לו בזה, מה יש בזה? זה לא שווה אפלו לדבר מזה...

על-כל-פנים אני צוחק עכשו, כשאני חי זה נסים מהשם יתברך, אינני יודע איך אני חי ואני נמצא פה. עברתי עולם כזה שאני מרגיש שזה דבר נורא, אני יכול למות מגדל הפחד איך יכולים להריח ריח מהתאוות. מה זה, יש לו איזה שם? וברוך השם אני רואה איך שהעולם הוא לא יודע. איך אני מונח כאן וחושב על העולם, "איזה עולם זה, ואיפה אתה נמצא.."

אבל העקר הוא שזכינו עכשו לאור פלא כזה שלא היה מעולם שישנה כל העולם וכלם יכנסו בהאמת. זה אורות פאלה שיראו העולם כלו, כל אחד ואחד שהכל שקר, הכל לא כלום. הם ישליכו ולא יוכלו לסבל התאוות. כלם ידעו ויפירו ויהיה להם.. כל הגיהנם, כל המיני גיהנם, כל המיני

צרות שבעולם. והעקר רק מי שמקיים התורה ומחפש תורה. יבוא משיח
צדקנו ויגלה לכל העולם שהם לא כלום. בלי התורה - אין כלום. העולם
יחפש אמת, כלם יבינו ויראו שהכל הבל.

אני באתי לעולם ומחפש משהו שרוצה לרחם על עצמו ואין, אין,
מחפשים רק כסף...

ברוך השם, אני עכשו יחיד שכל מי ששומע אותו מתפלא מאד ואומר:
"מה זה, הוא משגע, העולם הזה לא כלום?" כן, כן. לא כלום. לא שנה
כלום, אפלו פרוטה אחת.

כל מה שאני מדבר אני לא מגזים ולא רוצה להיות חכם יותר מכל העולם.
העקר החכמה והחיות היא רק התורה, החכמה האמתית. יש בעולם אור
כזה, פלאות כאלה שכל דבור הוא כל חיותנו. רק ליקח ספרי רבי נחמן
ונראה בכל העולם שזה טעות גדול. העקר החיות הוא רק לידע את השם
והתורה, בלי זה - אין שום חיים כלל.

העקר הוא רק לחפש אמת, לחפש חיים! בלא לידע האמת - אינו כלום!

אתה יודע מה זה האמת? אמת הוא רק מהשם יתברך לבד.

מה שזה אמת... אין אנו זוכים להבין ולהשיג את זה. העקר הוא להבין
ולהשפיל מה יש לנו, איזה חיות. על-כל-פנים אני זכיתי, השם יתברך
הוא נתן לי מתנה כזאת שהיא כל חיותי וחיות והשמחה של כל העולם.
אני זכיתי לראות דברי רבי נחמן, אני זכיתי לראות מה שיש לנו, אור
עולם, חכמה כזה...

אני מרגיש כמה טוב לי וכמה חיות יש לנו מכל דבור של התורה. אנחנו
עם היהודי, ברוך השם יש לנו תורה כזה, חכמה כזה שהוא החיות של כל
העולם. העקר הוא רק התורה, תורת ישראל, התורה והחכמה האמתית.
זה כל חיותנו.

חכמה בלא אמת - לא שנה כלום!

אנחנו צריכים לחפש אצלנו האמת. אמת כזה, מתיקות כזה, טעם כזה,
ממש אין בכל העולם. יש לנו רבנו הקדוש, דבורים כאלה שהם כל החיות
שלנו, כל הנשמה, הכל! אזעלכע תורות, אזעלכע היכלין, אזעלכע וערטער
(תורות כאלה, היכלין כאלה, דבורים כאלה).

ברוך השם, צריכים הרבה? רק לקחת אור אחד, חתיכת ניר קטן, הוא
מוצא שמה אורות כאלה שהם מחים ומשמחים אותנו. השם יתברך רחם
עלי ואני זכיתי לראות מה שיש עכשו בעולם - רבנו הקדוש, רבי נחמן
מברסלב!

ברוך השם, אני יש לי חיים. אני יחיד בעולם. אני יש לי ברוך השם כל טוב. ואני.. אני כבר למעלה מכלכם!

וברוך השם אני סבלתי ואני סובל ואני מרגיש חיות כזה שאי אפשר לשער במח. רק לראות ה'לקוטי תפלות', רבי נחמן ותלמידו הקדוש רבי נתן. אם רואים 'לקוטי תפלות' כזה שמאיר לנו כל התורה, הוא מאיר כל חיותנו. חיות כזה, חיים כזה, מה זה אתכם! רק חתיכת ניר מ'לקוטי תפלות' יכול להפוך כל העולם!

תראה, תראה רק כמה דבורים של הספר 'לקוטי תפלות', כל העולם יבוא ויחפשו, "איפה, איפה יש 'לקוטי תפלות', איפה יש 'לקוטי תפלות'?"

הוי 'לקוטי תפלות' כזה.. כל העולם צריכים אותו בכל רגע. כל העולם!

זה אני ראיתי בעיני, ראיתי 'לקוטי תפלות'...

רבנו הקדוש לקח אותי על איזה רגעים, וטעם אותי הטעם של אמת, טעם כזה, חכמה כזו, אמת כזה.. אין בכל העולם!

אי יי יי.. יש כבר בעולם הספר 'לקוטי תפלות', וכל הדבורים הקדושים שגלה רבנו בעולם וכל תלמידיו הקדושים. מה שיש לנו, חיים כזה, חיים טובים כזה, אורות כאלה, פלאות כאלה שלא היו מעולם. רק חתיכת ניר קטן מרבי נתן ורבנו, אורות כאלו שכל דבור הוא שוה כל העולם!

יש בעולם חכמה אמתית כזה, כל דבור הוא שוה מיליונים, מיליארדים, רק דבור אחד. רק דבור אחד מרבנו הוא כולל כל העולם כלו!

רבנו רבי נחמן, כל דבור שלו הוא יחיה את כל העולם. כל דבור שלו הוא מחיה ומרפא ונותן לנו ולכל ישראל חיים טובים. הוא השאיר לנו תורות כאלו, 'לקוטי תפלות' כזה.. מה, אתם משגעים!

אוי, רבנו הקדוש, אוי, אוי...

ברוך השם, ברוך השם, רבנו של עולם...

אנחנו עם ישראל, אנחנו יחידים בעולם. אנחנו אין לנו עבודה, רק צריכים לרקוד ולשמח מאד שאנחנו יהודים. כשזוכרים שאנחנו יהודים - השם יתברך רחם עלינו ונתן לנו תורה כזה, קדשה כזה, טוב כזה. העקר הוא רק התורה והמצוות והשבת, "הם חיינו וארץ ימינו". זה חיים!

הוי, רבנו הקדוש.. כל חתיכת אצבע, אורות כאלו שהם כל ימינו וארץ ימינו. יש 'לקוטי מוהר"ן', הוא מספיק לכל העולם להכניס בהם אור כזה שכלם ירגישו אור וישליכו כל התאוות ולא יוכלו לסבל אותם. לשמע רק

תורה אחת מרבנו - די לכל העולם שיראו, שמחה כזה, חיים כזה, אין בכל העולם!

אבל עכשו כבר יבוא הזמן הטוב, הזמן הזה שיבוא משיח צדקנו וכלם יראו האמת שכל הבלי העולם הזה הם לא כלום. כלם יראו אור השם, אור התורה, וכלם ירצו לדעת מה זה תורה. אשרינו מה טוב חלקנו, כל הגויים לא שוים כלום. כל הגויים ימותו מגדל צער שיהיה להם שיראו שאין להם לא כלום עם כל הכסף שלהם, עם כל התאוות שלהם, הכל לא שוה אף פרוטה.

אני הייתי ילד וראיתי מה שראיתי, ואני רואה ברוך השם האמת. אני היה לי אבא, אמא ואחיות ומשפחה גדולה, וכלם יש להם כאב לב איך עזבו חיים כזה, איך עזבו תורה כזה, איך עזבו אור כזה, שמחה כזה, חיים כזה מי יש לו?

אני ברוך השם חי חיים טובים, אין הרבה אנשים בעולם כמונו שיש להם ענג ושמחה כזו. אבל מה שראיתי, אני היה לי קשר עם סוחרים גדולים, עם עשירים, יש להם חכמה גדולה וכל העולם מחשיבים אותם וחושבים שיש להם אשר והם מאשרים, אבל האמת - אין להם כלום. אמרתי להם שכל הכסף וכל הסחורות זה כלום, בשביל מה? והם תמהו מאד, "יש אדם שהוא מצחק מאתנו?"

אני ראיתי את זה ואני רואה את זה. לא, בלי שום גזמה, אני רואה שאין לנו מה לעשות, העולם הזה הכל הבלי, אין בו כלום. הכסף לא כסף והכל לא כלום, רק התורה והמצוות.

אין בעולם שמחה - רק התורה הקדושה והמצוות!

עם התורה והמצוות - יש חיים, יש כל טוב...

הנשיא שזר אמר לכל העולם שיבואו אלי, הוא אמר להם: "כלם אין לכם דבור אחד מה שיש אצלו מרבנו הקדוש רבי נחמן". הוא אמר לכלם: "ישראל בער הוא חי חיים טובים יותר מכלכם!"

הם חשבו עלי: "יש משגע אחד שלומד ספרי רבי נחמן מברסלב". חושבים שאנחנו משגעים כאלה ואומרים עלינו: "אין להם זמן לקחת כסף".

כל העולם משגעים, יש הרבה אנשים גדולים? משגעים! בואו, בואו, בואו, אנחנו מצחקים מכלם, מכל המשגעים, מכל העולם, יש לנו רבנו הקדוש, הוא מצחק מכלם!

כאן אני רחוק לגמרי לגמרי מן העולם ואני יש לי פה נחת-רוח, אין לי מפריעים, אין לי חכמים שיגידו לי האמת שלהם. אני אוהב אמת נקי.

וְזֶה הָעֵקֶר שֶׁבְּכָל הָעֵקָרִים - אֲמַת נָקִי. אֲמַת וְאִמוּנָה - שְׁנֵי דְבָרִים.

אֲנִי רְאִיתִי בֶן-אָדָם שֶׁמְכַל הָעוֹלָם לֹא נִהְנֶה לֹא כְּלוּם. אֲנִי הִכְרַתִּי אָדָם כְּזֶה שֶׁכָּל הַכֶּסֶף וְכָל הָעוֹלָם לֹא שָׁוֶה אֶצְלוֹ כְּלוּם. אֵיפֹה לֹקְחִים אֶת זֶה? אֲמַת כְּזֶה, וְגַם אִמוּנָה כְּזֶה.. מִהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, מִהַתּוֹרָה. וּמִי יָכוֹל לְסַפֵּר, מִי יָכוֹל לְשַׁעַר אֵיךְ הוּא תַמִּיד הִיא מִתְגַּעְגַּע לְאֲמַת, לְעַבַד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְהוּא הָאִיר לִי, הוּא עָשָׂה לִי טוֹבָה גְדוֹלָה, כֵּן. אֲנִי רְאִיתִי שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה לֹא צְרִיכִים לְכָל זֶה, מְסַפִּיק חֲתִיכַת לֶחֶם וְשֶׁמֶן זֵית. אֲנִי מְצַחֵק מִהַכֶּסֶף!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְרַחֵם עָלֵינוּ, הוּא רוֹצֵה שֶׁנִּעְבַּד הַשֵּׁם בְּאֲמַת.

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא לֹקֵחַ נְפֻשׁוֹת, נְפֻשׁוֹת כְּשֵׁרוֹת, בְּאֲמַת כְּזֶה שֶׁאֵין בְּעוֹלָם אֲמַת כְּזֶה, אֵין בְּעוֹלָם. אֶפְלוּ אֶחָד מִתְגַּעְגַּע וְרוֹצֵה וְרוֹצֵה וְרוֹצֵה וְרוֹצֵה, אֲבָל אֵין אֲמַת כְּזֶה. אֲבָל זֶה קִשָּׁה מְאֹד...

אֵי יֵי יֵי, אֲנִי רְאִיתִי אֶת רַבִּי יִשְׂרָאֵל קָרְדוֹנֶר, אֲנִי רְאִיתִי אֵיךְ שֶׁנִּמְצָא אִישׁ אֶחָד שֶׁהוּא לֹא חָשׁוּב לוֹ כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה, כָּל הַכֶּסֶף וְכָל הַתְּאוֹת. אֲנִי רְאִיתִי אִישׁ אֶחָד בְּעוֹלָם שֶׁהוּא הִיא צוֹחֵק מְכַל הָעוֹלָם!

עולם חדש

רַבִּי יִשְׂרָאֵל וְהַחֲבָרִים מְשׁוֹרְרִים מְשִׁירֵי בְּרִסְלָב,

נ נח נחמן מאומן...

אוֹי אוֹי, מִה שֶׁאֲנִי קִבַּלְתִּי, מִה שֶׁאֲנִי רְאִיתִי מִה זֶה בְּרִסְלָב, זֶה דְּבַר חֲדָשׁ, מִה שֶׁגִּלְתָּה רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ עֲדִין לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם, וְהוּא יִהְיֶה כָּל הָעוֹלָם וְיִאִיר לְכָל אֶחָד בְּשִׁבְלֵי מִה הוּא חַי, בְּשִׁבְלֵי מִה הוּא בָּא לְעוֹלָם. רַבִּי נַחְמָן מִבְּרִסְלָב הוּא הַרְבֵּי שֶׁל כָּל הַיְהוּדִים, שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְהוּא מְלַמֵּד עִם כָּל אֶחָד וּמֵאִיר לוֹ מִה זֶה יְהוּדִים, מִה זֶה תּוֹרָה, מִה זֶה אִמוּנָה. הוּא יָכוֹל לְלַמֵּד עִם כָּל אֶחָד וְלִתֵּת לוֹ תִּקּוּן עַל כָּל הָעוֹנוֹת עַד שֶׁאֵין שׁוּם יִשְׂרָאֵל יֵאבֵד כָּלָּל. רַק כְּלָם יִזְכּוּ לְדַרֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם, כְּלָם יִתְהַפְּכוּ לְאֲמַת, לְתוֹרָה, לְאִמוּנָה כְּזֶה שֶׁלֹּא הִיא עֲדִין מְעוֹלָם.

בָּא הַזְּמַן עַכְשָׁו שֶׁיִּתְגַּלָּה רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ כְּבָר בְּעוֹלָם וְיִהְיֶה עוֹלָם חֲדָשׁ לְגַמְרֵי, עוֹלָם שֶׁל אֲמַת, עוֹלָם שֶׁל אִמוּנָה, עוֹלָם שֶׁל חֲכָמָה אֲמִתִּית. תּוֹרָה כְּזֶה, אוֹר

כֶּזֶה, קִדְשָׁה כְּזוֹ, חֲכָמָה כְּזוֹ עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם. זֶה דְּבַר חֲדָשׁ, הָיָה בְּעוֹלָם
אֲבָל בְּלִי שֶׁרֶשׁ, הַיּוֹם הוּא עִם הַשֶּׁרֶשׁ.

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נַחֲמָן הוּא הַשֶּׁרֶשׁ שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁל כָּל הַצְּדִיקִים!

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא מְגַלֶּה וּמְמַשִּׁיךְ אֹר כְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם שְׂזָה כָּל
הַתְּעוֹנִיגִים, יָבוֹא בְּעוֹלָם אֹר כְּזֶה, אֲבָל אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ מֵתִי, אֲבָל בְּקִרְוֹב, לֹא
רְחוֹק. רוֹאִים עֲכָשׁוּ שְׁנוּיִים גְּדוֹלִים לְטוֹבַת הָאֹר הָאֲמֵת, שֶׁרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ
יִתְגַּלֶּה וַיְהִיָּה נַעֲשֶׂה עוֹלָם חֲדָשׁ לְגַמְרִי, כְּלָם יִשְׁלִיכוּ כָּל הַתְּאוּוֹת וְכָלֵם יִרְצוּ
רַק לַעֲבֹד הַשֵּׁם בְּאֲמֵת.

אֲשַׁרֵּנוּ שְׂיֵשׁ לָנוּ הַיּוֹם אֹרוֹת חֲדָשִׁים לְגַמְרִי, אֹר כְּזֶה כְּמוֹ שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן
עוֹד לֹא נִתְגַּלֶּה עֲדִין בְּעוֹלָם וַיִּתְקַרְבוּ עַל-יָדוֹ כָּל הָעוֹלָם לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
וְלַתּוֹרָה וְלְאֲמוּנָה וְלְאֲמֵת. כְּלָם צְרִיכִים לְדַעַת מֵה שְׂיֵשׁ לָנוּ הַיּוֹם אֹרוֹת
כְּאֵלֶּה, אֹר פְּלֵא כְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם אֹר כְּזֶה, אֹר כְּזֶה הוּא אֹר חֲדָשׁ
וְשֶׁצְּרִיךְ לְהַתְּגַלּוֹת עֲכָשׁוּ, זֶה עוֹלָה עַל הַכָּל, אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם מִן
הַחֲדָשׁוֹת שְׂיֵשׁ בְּעוֹלָם, יְהִיָּה בְּעוֹלָם אֹר חֲדָשׁ, חֲדָשׁ לְגַמְרִי. כִּכֵּה אֹמֵר
רַבֵּנוּ.

עֲכָשׁוּ הוּא זְמַן הָאֹר, זְמַן הַגְּאֻלָּה, אֲנִי קִבַּלְתִּי פֶתֶק מֵרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ שְׂזָמֵן
הַגְּאֻלָּה קִרְוֹב מְאֹד. זֶה הָיָה בְּחִלוּם, אֲנִי רָאִיתִי אֶת רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְקַאֲרָדָן
וְהוּא נָתַן לִי מְגַלֶּה עִם נִרְתִּיק וְהָיָה נִרְתִּיק יָפֵה מְאֹד. אֲנִי לֹא יָדַעְתִּי מֵה
זֶה, אֲנִי חֲשַׁבְתִּי שְׂזָה הַמְּגַלֶּה לְקָרָא. אֲנִי פִתַּחְתִּי וְהוֹצֵאתִי חֶלֶק מִן הַמְּגַלֶּה
מֵהִילְקוּט, הָיָה חֲתִיכַת נֵר, וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ קָרָא אַרְבַּע מַלְּיִם: "זְמַן הַגְּאֻלָּה
קִרְוֹב מְאֹד!"

אֵלוּ הָאֲרַבַּע מַלְּיִם הֵיוּ כְּתוּבוֹת בְּאוֹתִיּוֹת גְּדוֹלוֹת וְיָפוֹת מְאֹד. הָיָה הַנֵּיֶר יָפִי
כְּזֶה, כְּתִיבָה כְּזֹאת.. "זְמַן הַגְּאֻלָּה קִרְוֹב מְאֹד!"

נו, אֲבָל "קִרְוֹב מְאֹד" יָכוֹל לְהִיּוֹת אֶלְף שָׁנִים, זֶה גַם-כֵּן קִרְוֹב מְאֹד. מֵה זֶה
"קִרְוֹב מְאֹד"? אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, לֹא יוֹדְעִים אֵיזָה שָׁנָה, אֵיזָה חֲדָשׁ,
אֵיזָה יוֹם. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים רַק מֵה שְׂכַתּוּב בְּגַמְרָא - "בְּנִיֶסָן נִגְאָלוּ וּבְנִיֶסָן
נִגְאָלוּ", אֲבָל אֵיזָה שָׁנָה אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים. רַק "זְמַן הַגְּאֻלָּה קִרְוֹב מְאֹד",
נִגְמַר!

אֵיפֵה הַ"קִרְוֹב מְאֹד", מֵתִי יְהִיָּה? אֲנִי רְצִיתִי לְהוֹצִיא עוֹד נֵר, נִרְאָה מֵה
שְׂכַתּוּב שְׂמָה - לֹא, הָיָה סְגוּר כְּבָר, אֵי אֲפֹשֶׁר לְהוֹצִיא עוֹד נֵר, זֶה מִסְּפִיק:
"זְמַן הַגְּאֻלָּה קִרְוֹב מְאֹד!"

נו, מִי יָכוֹל לְהַגִּיד פְּרוּשׁ מֵה זֶה "קִרְוֹב מְאֹד"?

כְּלוּם, אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, אֶתֶּה רוֹצֵה לְדַעַת מֵתִי? תַּחֲשַׁב חֲשַׁבוֹנוֹת
מֵה שְׂאֶתֶה רוֹצֵה. יֵשׁ כְּבָר חֲמִשִּׁים שָׁנָה וְעֲדִין לֹא נִתְגַּלֶּה, אֲבָל עֲכָשׁוּ כָּל יוֹם

נתגלה יותר, נתגלה איזה ענין. עכשו יהיה עולם חדש לגמרי, עולם של ברסלב!

מי אני שאני אגיד דברים כאלה? רבנו הקדוש הוא יכל לדבר, הוא אמר ככה. כל דבור שלו הוא חדש לגמרי, חדש לגמרי! מה שרבנו הקדוש גלה - אין בעולם, לא היה בעולם. אור כזה, פלא כזה.. יחיד. הוא יחיד בעולם, אין עוד בעולם. כל מה שהוא גלה, מה שהוא מדבר, זה יש בו כל התורה וכל.. עוד לא היה חדוש כזה בעולם, חדש!

הוא עלה על כל החכמות, על כל התורה, על כל הצדיקים, על הכל, כן!

הוא גלה את זה, מי שהוא שוטה פתי ואינו מקבל את זה - הוא יתחרט ויתחפז. כל השקרנים ילכו לכו לקבר, כל אלו שלא רצו להכניע עצמם להאמת ילכו ילכו, יתבטלו לגמרי. כל החכמים יתבטלו לגמרי נגד כל דבור של רבי נחמן. כל הכופרים וכל הרשעים ישובו להשם ולתורה ויקבלו על התורה ויזכו לאמונה כזה שלא היה מימות עולם. יבוא זמן שיתחפז ויהיה כל העולם רק אמת ואמונה. תהיה הגאולה השלמה, יהיה אור הגאולה שיהיה בקרוב, במהרה. הו, מה שיהיה.. אנחנו לא יודעים מה שזה, יש כבר רבנו רבי נחמן בעולם אז כל העולם יהיה עולם אחר, עולם של משיח, יהיה עולם חדש...

אוי ווי, אוי ווי רבנו של עולם, אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו. עכשו כבר יודעים בעולם, כל העולם אוהבים מעריכים מאד את רבנו הקדוש רבי נחמן ומשבחים ואומרים: "חכם כזה עוד לא היה בעולם, אור חכמה כזה עוד לא נתגלה בעולם". עוד לא היה דבר כזה, 'לקוטי מוהר"ן' כזה, דבורים כאלה, שיחות כאלה. רק דבור אחד מ'לקוטי מוהר"ן' ו'ספורי מעשיות' זה מבטל הכל, מבטל כלם. 'לקוטי מוהר"ן' - תורות כאלו מי שמע? מי שמע תורות כאלו ומעשיות כאלו ושיחות כאלו עדן לא היה בעולם!

הוי, רבנו הקדוש כבר נמצא בעולם והוא נתן לנו 'לקוטי מוהר"ן' ו'ספורי מעשיות' ו'לקוטי הלכות' ו'לקוטי תפלות' - הוא כבר ברא עולם חדש! עולם חדש - לא זה העולם, אלא עולם חדש של תורה ותפלה, עולם של עבודת השם.

כל מלה שגלה רבנו הקדוש בעולם - נעשה עולם חדש לגמרי, חדש לגמרי!

אתם יודעים מה זה נחמן? נ נח נחמן מאומן, זהו, יש עכשו בעולם כבר רבנו הקדוש. יש כבר בעולם נ נח. מה שזה עוד לא יודעים כלום, כל העולם לא יודעים כלום מה זה נ נח נחמן מאומן. נ נח נחמן מאומן זהו כל התורה כלה וכל החכמה שבעולם! נ נח נחמן מאומן - הוא הכל!

מה שסבלתי.. אינני יודע איך אני חי בעולם!

כָּל יְמֵי חַיֵּי, כָּל הָעוֹלָם, כָּל מִי שֶׁרָאָה אוֹתִי בְּשׁוֹק הִיָּה מְרָאָה בְּיָדוֹ: "הוּא בְּרִסְלָב בְּרִסְלָב בְּרִסְלָב", אֲנִי הֵייתִי לְלַעַג וְקֶלֶס. הִיָּה לִי עֲשָׂרָה יְלָדִים וְלֹא הִיָּה לִי לֵתֵת לָהֶם לֹא לָחֵם וְלֹא בָּגָד וְלֹא כְּלוּם.

אֲנִי הֵייתִי הָאֲחֵרוֹן. רַבִּי יִשְׂרָאֵל קֶרְדוֹנֶר הוּא בָּא מְרוֹסְיָה, הוּא הִיָּה מְקָרֵב לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְכֻלָּם אָמְרוּ שֶׁהוּא כָּח כְּזֶה שֶׁבִּין חֲסִידֵי בְּרִסְלָב אֵין כְּמֹהוּ. אֲנִי נִתְקַרְבְּתִי אֵלָיו וְאִז הִיָּה הַתְּנַגְדוֹת גְּדוֹלָה עַל בְּרִסְלָב, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי עֲמַדְתִּי בְּמִלְחָמָה עִם כָּל הַגְּדוֹלִים. גַּם הַמְּשַׁפְּחָה וְכֻלָּם הָיוּ מִתְּנַגְּדִים, וּמָה שֶׁאֲנִי סִבַּלְתִּי עַל שֶׁאֲנִי בְּרִסְלָב...

אָבֵל יֵשׁ כָּח חֲכָמָה כְּזֶה שֶׁהוּא נוֹתֵן חַיִּים וְחַיּוֹת וְזֶה רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, רַבִּי נַחֲמָן, נַחֲמָן נַחֲמָן נַחֲמָן מֵאוּמָן...

אֲנִי הֵייתִי לֹא פֶּעַם אַחַת קְרוֹב לְמִיתָה וְלֹא הִיָּה לִי שׁוּם תִּקְוָה לְחַיּוֹת, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הִחְיָה אוֹתִי וְהוֹצִיא אוֹתִי מִהַכֵּל. וְכִשְׁאֲנִי מְשׁוֹרֵר נַח, אִז כְּבָר כְּלָם בּוֹרְחִים. אֲנִי כְּבָר הֵייתִי בְּיָדוֹ שֶׁל מְלֶאֶךְ הַמָּוֹת, הוּא רוֹצֵה לְהוֹצִיא אוֹתִי, אָבֵל אֲנִי זְמֵרְתִי נַח - אִז הוּא הַלֵּךְ, בְּרַח, בְּרַח!

עֲכָשׁוּ הוּא זָמַן כְּזֶה, עוֹד לֹא רָאִינוּ זָקוֹן שֶׁל מֵאָה וְאַרְבַּע שָׁנִים, זֶה דָּבָר חֲדָשׁ. אֲנִי בְּעֶצְמִי בְּכָל יוֹם אֲנִי חֲדָשׁ, אֲנִי לֹא יוֹדַע אִם זֶה הַיּוֹם גְּמַרְתִּי, אִם לֹא.

אֲנִי הֵייתִי חֲמֵשׁ שָׁנִים עִם רַבִּי יִשְׂרָאֵל קֶרְדוֹנֶר, אֲנִי זָכִיתִי לְרֹאוֹת חֲסִיד בְּרִסְלָב אֲמַתִּי, אֲנִי לֹא יָדַעְתִּי שֶׁרַבִּי יִשְׂרָאֵל יִפְטֹר, הוּא חֵי רַק בְּעֶרְךָ אַרְבָּעִים שָׁנָה, אֲנִי חֲשַׁבְתִּי שֶׁהוּא יִהְיֶה אִישׁ זָקוֹן, אָבֵל הוּא הִיָּה זָקוֹן, הוּא בָּא עִם כָּל הַיָּמִים שְׁחִי, הוּא עָבַד אֶת הַשֵּׁם וְתִבְרָךְ וְתִמִּיד עֶסֶק בְּתוֹרָה וְתַפְלָה בְּאִמוּנָה וְשִׁמְחָה כְּזֶה, וְהוּא הָאִיר בִּי אוֹר כְּזֶה.. וְגַם אֲנָשִׁים אֲמַתִּיִּים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהֵם נִתְקַרְבוּ לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהִיָּה אֲמַת כְּזֶה, וְיִהְיֶה זֶה, זֶה יִתְקַיֵּם תִּמִּיד. יִהְיֶה בְּעוֹלָם אוֹר כְּזֶה, פְּלֵא כְּזֶה שֶׁלֹּא הִיָּה מֵעוֹלָם. עֲכָשׁוּ צְרִיךְ לְהַתְּגַלּוֹת וְיִהְיֶה הָעוֹלָם חֲדָשׁ, עוֹלָם חֲדָשׁ...

בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי חֵי אַחֲרֵי שִׁבְעִים שָׁנָה, וְאֲנִי רוֹאֶה וּמְרַגֵּשׁ שֶׁאֲנִי אֲזָכָה לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים וְאַרְכִּים.

עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹצֵה לְבַלּוֹת יְמֵי חַיֵּי בְּשָׁנֵי מְקוֹמוֹת, אֲנִי רוֹצֵה לְגוֹר בִּירוּשָׁלַיִם לֵיד הַכֶּתֶל הַמְּעַרְבִי, אוֹ לְהִיּוֹת בְּרִשְׁב"י בְּמִירוֹן אוֹ בְּהַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֲמַתִּיִּים, אֲנִי צְרִיךְ לְהַתְּפַשֵּׁט בְּעוֹלָם, לְשׁוֹטֵט פֶּעַם בְּרִשְׁב"י, פֶּעַם בְּזֶה הַצַּדִּיק, בְּזֶה הַצַּדִּיק, זֶה אֲנִי צְרִיךְ עֲכָשׁוּ. אֵין לִי עֲבוּדָה אַחֲרַת, זֶה עֵקֶר הָעֲבוּדָה, זֶה עֵקֶר הַחַיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֲנִי צְרִיךְ לְהִיּוֹת פֶּעַם פֹּה, פֶּעַם פֹּה, פֶּעַם פֹּה, לְהַתְּפַלֵּל לְהַשֵּׁם וְתִבְרָךְ. אָבֵל לֹא - אֵין לִי קֶשֶׁר עִם הָעוֹלָם, מִי זֶה הָעוֹלָם? הָעוֹלָם הוּא הַתּוֹרָה, הָאֲמַת, הָאוֹר הָאֲמַת, רַבִּי נַחֲמָן גָּלָה שֶׁהוּא חֲדָשׁ לְגַמְרִי, הוּא גָּלָה מֵעֵינֹת הַחֲכָמָה כְּאֵלֶּה שֶׁעַדִּין לֹא נִתְּגַלוּ אֶפְלוּ עַל-יְדֵי רִשְׁב"י. הוּא גָּלָה לְתַלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נֵתָן, הוּא גָּלָה מִי הוּא רַבִּי

נחמן, מי הוא זה. אור כזה, פלא כזה עוד לא היה בעולם, הוא חדש לגמרי. חדש הוא שלא נתגלה עדין בעולם, אם לא - אז לא חדש. רבנו הקדוש הוא חדש לגמרי...

העולם צחקו ממני, ועכשו.. עכשו אני מצחק מכל העולם!

אתם יודע מי אני? רבנו הקדוש אמר להאנשים שלו, אתם יודעים מי אני? לא, לא, אתם לא יודעים. אני נח נחמן מאומן, אני הרבי של כל ישראל! אני הרבי של כל היהודים!

נח נחמן מאומן...

מי יודע, מי יודע עם מי אני מדבר!

אינני יודע עם מי אני מדבר, אבל דברי אמת כזה, דבורי אמונה כזה, עוד לא היה בעולם...

קיגעל וצ'ולנט

בפרק זה מובאות שתיים מהמעשיות המפלאות של רבי ישראל, ואתה הקורא, אל יבהל ריחף בראותך הדברים האלו להרהר אחריהם, כי אף-על-פי שאין המקרא יוצא מידי פשוטו, דברי קדש אלו אין להבינו כפשוטן כלל...

זה מעשה יפה, האמא שלי כשנעשתה בת ארבעים הולידה תאומים. בת ארבעים - קשה להוליד, והיא הולידה תאומים, בן ובת. הבן - אני, והבת - אחותי. נו, אתם צריכים לאכל? יש ברוך השם מה לאכל, כל מי שרוצה לאכל, יבוא לבית-הכנסת המרוקאי ויאכל קיגעל וצ'ולנט.

אחותי, כשנעשתה בת ארבעים הולידה תאומים, בן ובת, הבן הוא אני, והבת היא אחותי. הקיגעל והצ'ולנט הם כל-כך יפים, ובכל שבת אני ואחותי עושים קיגעל וצ'ולנט. היא עושה צ'ולנט, ואני עושה קיגעל, זה חדוש. יש מה לאכל כל השבוע, קיגעל וצ'ולנט אוכלים כל השבוע. רק כששומעים שיש קיגעל וצ'ולנט - באים מכל ירושלים ביום ראשון לאכל קיגעל וצ'ולנט. כל מי שרוצה לאכל קיגעל וצ'ולנט - יבוא אלי, יהיה כל השבוע קיגעל וצ'ולנט.

הבן והבת הולידו גם-כן תאומים, בן ובת. כל מאה שערים ובתי הונגרים יודעים מהתאומים האלו. כשמגיעה השבת, אז יש עוד פעם מה לאכול, קיגעל וצוילנט. כל מי שרוצה קיגעל וצוילנט - ילך להבן ולהבת, להתאומים. אח ואחות יש להם קיגעל הרבה וצוילנט הרבה, יש ברוך השם מה לאכול כל השבוע, ברכה גדולה.

אחותי - אם תוליד עוד פעם בן ובת, אז יהיה הרבה קיגעל וצוילנט, יהיה מה לאכול.

זה מעשה שלמה: אחותי, כשנעשתה בת ארבעים הולידה תאומים, בן ובת, הבן זה אני, והבת - אחותי. יש ברוך השם מה לאכול כל השבוע, קיגעל וצוילנט...

מעשה הרחלים

תראה את זה המעשה, זה מ'שלתון ערוך' בדרך הראשון, הוא מביא כמה ספורים מגדולים. צריכים לראות ב'שלתון ערוך' המעשה, לא קשה למצא את זה.

אחד מהלומדים אמר לו שבזה הספר לא ילמד, והוא לא שמע ללמדן והוא למד, אז הלמדן נתן לו קללה: "אחה! יבואו רחלים לאיפה שהבית שלך ויאכלו הכל - כל מה שאתם צריכים לאכול, וכבר לא יהיה לכם מה לאכול בלילה".

"אני אמרתי לך שלא תלמד בזה השלתון ערוך' ואתה למדת?!, נו, נו, עוד יבואו רחלים לבית שלך ויאכלו כל מה שאתם צריכים לאכול ולא יהיה לכם מה לאכול!"

וכך היה. באו רחלים ואכלו הכל ולא היה להם מה לאכול - נתקיים הקללה!

לא שמעת חדשות? זה חדשות יפות, המעשה הזה אני צחקתי מאד. אני רציתי לראות מי שנתן את הקללה הזו ולא זכלתי, כי נתמלאתי צחוק.

אני מספר רק מה שאני ראיתי, אני ראיתי שהלמדן אמר לו ככה וראיתי איך שהרחלים נכנסו לבית, הרחלים היו רעבים, הם היו צריכים לאכול, הם מצאו מאכלים טובים ולא נשאר לו מה לאכול. הרחלים אכלו הכל, כל מה שהוא היה צריך לאכול - הם אכלו.

הִרְחַלְתִּים, הִרְחַלְתִּים, מֵהֵיכֵן בָּאוּ הִרְחַלְתִּים? אֵינְנִי יוֹדֵעַ מֵאִיפֹה הֵם בָּאוּ,
אֵינְנִי יוֹדֵעַ לֵאמֹר הֵם הִלְכוּ, הֵם אָכְלוּ הַכֹּל, לֹא נִשְׁאַר כְּלוּם וְלֹא הָיָה לָהֶם
בַּבַּיִת מִה לֶאֱכֹל. אֵיפֹה הִרְחַלְתִּים? הֵם אָכְלוּ וְהִלְכוּ...

סגלות ורפואות

מִשְׁפָּחָה שְׂבָנָם אָמור הָיָה לְעֵבֶר נְתוּם, הִגִּיעָה לְהַתְיַעֵץ עִם רַבִּי יִשְׂרָאֵל...

גְּדוּל הַשֵּׁם וְהוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת רְפוּאָה בְּלִי נְתוּם וּבְלִי רְפוּאֹת!

אָנִי הֵייתִי חוֹלָה גְּדוּל וְכָל הַרּוֹפְאִים אָמְרוּ שְׂצָרִיכִים נְתוּם, "נְתוּם,
מִכְרָחִים נְתוּם!"

וְגַם הַרּוֹפֵא הַשֵּׁנִי הִגְדוּל אָמַר: "אֵיךְ אֶפְשֶׁר, יֵשׁ לוֹ גְּדוּל, צָרִיךְ לְנִתְחֹחַ, וְאִם
לֹא - אִזְּהָ יִגְדֵל, יִגְדֵל, יִגְדֵל. מִכְרָחִים לְנִתְחֹחַ!"

וְאֲנִי אָמַרְתִּי לְרוֹפֵא: "לֹא, אֲנִי לֹא רוֹצֶה נְתוּם!"

אִזְּהָ לֹא עָשִׂיתִי נְתוּם וְעֵבֶר בְּשָׁלוֹם, בְּשִׁלְמוֹת, בְּלִי נְתוּם. עֲבָרָה הַמְחַלָּה
בְּשִׁלְמוֹת בְּלִי נְתוּם כָּלֵל!

לוֹ הָאָדָם הָיָה זֹכָה לְעֵסֶק בְּתוֹרָה, בְּדַבְרֵי רַבְּנוֹ - הָיָה לוֹ רְפוּאָה. אָבֵל הוּא
לֹא מִתְגַּבֵּר, הוּא לֹא גִבּוֹר. צָרִיכִים לְהִיּוֹת גִּבּוֹר. דַּבְרֵי רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ הֵם
מְסֻגָּלִים, הֵם מְבִיאִים עַל הָאָדָם יְשׁוּעוֹת כְּאֵלֶּה וְחֻכְמוֹת וְדַעַת כְּזֶה שְׁעוֹד
לֹא הָיָה בְּעוֹלָם דָּבָר כְּזֶה, כֵּן.

הָיָה מַעֲשֵׂה נִסִּים אֵיךְ נוֹלָדָה הַבֵּת שְׁלִי...

הַלֵּידָה הָיְתָה בַּבַּיִת, זֶה הָיָה בְּעִיר הָעֵתִיקָה עַל-יַד הַכְּתָל, וְהָיְתָה בַּבַּיִת
הַמֵּיֻלָּדֵת פִּיגְלָה.

נוֹ, הָיָה קְשׁוּי בַּלֵּידָה וְהַרּוֹפְאִים אָמְרוּ שְׂאִי אֶפְשֶׁר בְּשׁוּם אֶפֶן בְּלִי נְתוּם.
וְאֲנִי הֵייתִי בַּבַּיִת, אָנִי שְׂמַעְתִּי וְרָאִיתִי אֵיךְ שְׂהַרּוֹפְאִים שׁוֹאֲלִים לְפִיגְלָה:
"מָה אֵת אוֹמַרְתְּ עִכְשָׁו?"

אִזְּהָ הִיא אָמְרָה: "לְחַכּוֹת!"

הם כָּבֵר אַחֲזוּ אֶת הַכֶּלִים שֶׁלָּהֶם בְּיַד לַעֲשׂוֹת הַנְּתוּחַ, וְאִם הִיְתָה מִשְׁהִיא אַחֲרֵת שָׁמָּה הִיא הִיְתָה אוֹמְרֵת לְרוֹפְאִים שֶׁיַּעֲשׂוּ נְתוּחַ. אֲבָל הִיא, פִּיִּיגְלָה, הִיא כָּבֵר הִיְתָה בְּבֵית וְהִיא אֹמְרָה לְרוֹפְאִים הַכִּי גְדוֹלִים שְׁבִירוּשָׁלַיִם: "לְחַכּוֹת! לְחַכּוֹת! לְחַכּוֹת!" אִזְּ הֵם לֹא עָשׂוּ כְּלוּם, הֵם חִכּוּ!

וּבְכָל פַּעַם הֵם שָׁאֲלוּ אֶת פִּיִּיגְלָה: "פִּיִּיגְלָה, מָה אַתְּ אוֹמְרֵת עִכְשָׁו, מָה לַעֲשׂוֹת?" אִזְּ הִיא אֹמְרָה: "לְחַכּוֹת!"

הַבֵּית-כְּנֻסֵת הָיָה קָרוֹב מְאֹד לְבֵית שְׁלִי, וְרַב שְׁלֹמֹה וְקִסְלָר וְאֲנִי וְעוֹד כַּמָּה חֲבָרִים עָשִׂינוּ רְקוּדִים בְּשִׁבְלֵי שְׁיִמְתְּקוֹ הַדִּינִים.. עַד שֶׁהִבַּת שְׁלִי הִתְחִילָה לְצֹאת בְּנִסִּים גְּדוֹלִים, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הִבַּת שְׁלִי פָּה. הִיא יֵצֵאָה בְּלִי נְתוּחַ...

הָיָה דוֹקטוֹר אֶחָד מִטְּבָרְיָה, הוּא הָיָה כָּבֵר זָקֵן גְּדוֹל, הוּא הָיָה מְרַפָּא אֶת כָּל טְבָרְיָה, וְהוּא הָיָה הַדוֹקטוֹר שֶׁל אַחִי וְאֶחִי הָיָה פִּקִּיד גְּדוֹל אֶצְלוֹ, אִזְּ אֲנִי בְּקִשְׁתִּי אוֹתוֹ שֶׁהוּא יִרְאֶה אוֹתִי. חֲמָשִׁים שָׁנָה הַדוֹקטוֹר הָזֶה הָיָה הַדוֹקטוֹר שְׁלִי - וְעִכְשָׁו אֲנִי הַדוֹקטוֹר שְׁלוֹ. אֲנִי אֶלְמַד אוֹתוֹ אִידֵּךְ שְׁיִתְנַהֵג אִתִּי...

רַבִּי יִשְׂרָאֵל קָרְדוֹנֵר הוּא אָכַל לֶחֶם עִם תְּנָה, בְּלִי סֶכֶר, וְהוּא הָיָה תְּמִיד בְּרִיא. הוּא לֹא יָדַע מִרוֹפְאִים, אִם צָרִיד רוֹפְאִים, אִם יֵשׁ רוֹפְאִים, זֶה לֹא שָׁיֵךְ לוֹ. הוּא הָיָה בְּרִיא תְּמִיד וְשִׁמַּח תְּמִיד!

רַב נִפְתָּלִי כִּהֵן הָיָה לוֹ מַחְלָה קֶשֶׁה מְאֹד, טְפוּס, מַחְלָה מְדַבְּקֵת. אִזְּ הוּא לֹא רָצָה לְרוֹפֵא וְהִשְׁכֵּנִים אָמְרוּ: "מָה, הוּא יֵשׁ לוֹ חֵם גְּדוֹל, הוּא לֹא יוֹדֵעַ אִיפֹה הוּא. תְּבִיאוּ רוֹפֵא!"

אִזְּ אֲשַׁתּוֹ הִלְכָה וְהִבִּיָּאה רוֹפֵא, וְהַרוֹפֵא בָּא לְרַב נִפְתָּלִי וְעָמַד עַל-יַד הַדְּלֵת, אִזְּ רַב נִפְתָּלִי אָמַר לוֹ: "מִלְּאֵךְ הַמְּנֹת, צֵא מִן הַבַּיִת שְׁלִי!"

וְהַרוֹפֵא הִתְלוּנָן וְאָמַר לוֹ: "אִיפֹה הַדְּלֵת?"

הַרוֹפֵא הָיָה בְּכַעַס גְּדוֹל, הוּא אָמַר לְאֲשַׁתּוֹ שֶׁל רַב נִפְתָּלִי: "מָה זֶה, אִיזָה דְּבָר זֶה, אֲנִי רוֹפֵא כָּבֵר שְׁנִים וְלֹא שְׁמַעְתִּי דְּבוּר כְּזֶה!"

אִזְּ הִיא אֹמְרָה לוֹ: "הוּא יֵשׁ לוֹ חֵם גְּדוֹל, הוּא לֹא יוֹדֵעַ מָה הוּא מְדַבֵּר".

יֵשׁ רוֹפְאִים שֶׁהֵם שְׁקֵר. הֵם אוֹמְרִים שֶׁהֵם רוֹפְאִים וְלֹא יוֹדְעִים כְּלוּם. הַרוֹפְאִים יוֹדְעִים מָה זֶה רְפוּאָה?! הֵם לֹא יוֹדְעִים מָה שְׁזָה רְפוּאָה, הֵם שְׁקָרְנִים, לֹא רוֹפְאִים. הֵם אוֹמְרִים שֶׁהֵם רוֹפְאִים וְהֵם שְׁקָרְנִים. רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ הוּא קוֹרֵא לְרוֹפְאִים - רוֹצְחִים!

(רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׁאֵל לְגַבִּי יִלְדָה שְׁנִכְוֹתָה מִמִּים רוֹתְחִים)

התמצית של תה ויסוצקי, תעשה מיץ ותתן על מקום הכוזה, אז תכף ילך.
זה תכף יקח את כל הכוזה, את הפאים והכל, זה יותר מפל הרפואות,
מפל הרופאים.

העקר הוא המיץ של תה ויסוצקי, בלי שום פחד, הוא תכף מרפא, מחדש,
הכל!

(רבי ישראל נשאל לגבי סגלות בנושא האכילה, והנהגות שונות על-פי
רבינו)

כיד של פרה זה טוב, הוא מחזק ומרפא כל הגוף, זה איבר מחזק איבר,
רגלים מחזקים הרגלים.

הכיד של פרה יותר טוב משל תרנגולים, פרה יש לה כח יותר.

בצל ירק מתר, ירקים אין להם כל-כך רעל.

ביצים משמינים את הגוף. ישנם פאלה שאומרים שלא טוב יותר מביצה
אחת ביום, אבל אני חושב שזה לא כלל. אם הגוף רוצה בבקר ובערב, אז
אולי אין דבר. ישנו מרחק גדול מביצה לביצה - בבקר ובערב.

יש ב'ספר המדות': להסתכל על אתרוג זה רפואה לעינים.

אנחנו צריכים לכבד ולשמר הבגדים שלנו, זה דבר חשוב.

מי שממשש את החולה, פטור מתפלה ומתפלן.

זה בקבלה לכל אנשי רבנו, שבהכנסת אורחים האורח לא ישכב על המטה
עד שבעל-הבית ישכב עליה ויבדק שזה טוב.

סגלה לרפואה לכל חולה לישן במערה של צדיק.

אחי בנימין היה חולה, היה לו שגעון והוא היה חולה גדול, והוא ישן
באיזה מערה של התנאים לבד והיה לו רפואה כל ימיו, נעשה בריא
לגמרי!

המעשה הזה היה במערה של תנאים, אבל אני מכוון לזה על רבנו ז"ל גם-
כן, איזה חולה היה כל הלילה עם רבנו באומן, בתוך החדר של רבנו
במקום שהוא קבור, והיה לו רפואה...

(רבי ישראל נשאל לגבי אנשים זקנים וחולים בבתי-חולים)

כל זמן שהנשמה בקרב האדם צריכים להיות מקשר להשם יתברך,
להתורה. כל זמן שיש בו רוח, נשמה, אסור לעשות פעולות שיצא או שלא
יצא. לעזב אותו כמו שהוא עד שיבוא הזמן הקרוב הנכון. כשמגיע הזמן,

אז הרוח חיים יוצא מעצמו. אם מגיע הרגע להפטר - אפלו אם יתן מיליונים, הוא לא יכול להוסיף אפלו רגע כָּלֵל. זה הכל ביד השם, כל רגע של חיים.

לא לעשות שום דבר לקרב או לרחק, לא! אסור לעשות שום פעולות, זה טוב מאד לחיות פה עוד רגע, עוד רגע. מה שזה אין לנו שום השגה, שום תפיסה - איך דבר קדוש כזה נמצא בעולם. השם יתברך יודע, אנחנו לא יודעים. החשבון למעלה, כל רגע הוא ביד השם, לא בידינו, החשבון ביד הקדוש-ברוך-הוא. כל רגע שחיים בעולם הזה באמונה, באמת - לא עושים שום דבר, יבוא הזמן. אסור לעשות פעולות למהר או לאחר. אסור.

אסור להיות 'חכם', זה נקרא הורג נפש לרגע, לשני רגעים, לחמש רגעים - הורג נפש, זה נורא מאד. אסור למהר. אסור לעשות פעולות, זה הכל!

אלו שרוצים לקבל איזה דברים מן הנפטר הם חוששים, הם חושבים איך לפטר אותו מהר, אבל לא עוזר להם. רק בזמן שרצון הבורא לטל הנשמה - אז טוב.

כל זמן שהשם יתברך נותן חיים צריך לתת לו כל מה שהוא צריך, לאכל ולשתות ולישון ולנוח. כל רגע של חיים זה ענין של פקוח נפש, זה רחמנות, צדקה וחסד. צדקה וחסד זה המדה של ישראל, זה התורה - צדקה וחסד, לעזר לחברו אם הוא צריך איזה דבר, לעזר לו, לרחם, רחמנות. אבל לא לפחד.

השם יתברך ירחם על כל החולים ועל מי שיש לו כאבים, שירפא אותם כל אחד מפל צרה...

אתה מתפלל בכל יום ברשב"י? תזכיר אותי לרפואה, בזכות זה השם יתברך יעזר לך, "המתפלל על חברו הוא נענה תחלה".

אני לא יכול לנסע לרשב"י ולדבר עם השם יתברך, אבל הוא עושה מה שהוא עושה, הוא לא עוזב אותנו...

תפלה תשובה

מספרים לרבי ישראל מחולה הנמצא במצב קשה...

השם ירחם, רק תפלה, תפלה. תשתדל שיעשה תשובה, שוין ("מספיק"),
נגמר! תשובה - אין כלום!

השם יתברך הוא ברא כל דבר והוא עושה חדשות. אמונה, אמונה, אני
עברתי על התורה, אבל באמונה - ברגע אחד אני חוזר, אני מתחרט, אני
חוזר, מספיק, נגמר. העקר לא להתיאש, רק להתחיל בכל רגע מחדש,
"מעכשו אני יהודי! אני כבר קבלתי התורה, אני אעשה הכל לשמור
התורה והמצוות, כן".

תקף מדברים עם השם, מתפללים להשם שיהיה רפואה - תקף רפואה.
רק אנחנו נחזר בתשובה, "רבנו של עולם, עשיתי זה וזה, תרחם עלי.
נגמר, אני לא עושה יותר, מספיק".

תפלה, תשובה, תקף. אם לא תקף - עוד פעם, עוד פעם, להתפלל, רק
להתפלל. להתפלל ולזכור את השם של רבנו ואת השם של החולה - תקף
נעשה רפואה! ואם לא - אז עוד פעם להתפלל.

צריכים לומר לחולה שיגיד נ נח נחמן מאומן, שוין! יש בו כל
הישועות וכל הרפואות!

רבנו הקדוש הוא רחמן והוא רופא תקף! אפלו חולה שאי אפשר לרפאות,
אפלו חולה כזה שאין לו רפואה - אבל רבנו הקדוש יכול גם את זה
לרפאות.

השם ירפא אותו ויתן לו ארץ ימים ושנים וכל הרפואות וכל הישועות
שהוא צריך תקף!

רבנו של עולם, רבנו של עולם, תן בלב הצדיק הקדוש והנורא הזה ובלב
כל הצדיקים אמתיים לבל יסתירו פניהם ממני ויעמדו בעדי למליצי ישר,
להפך בזכותי ולבקש ולמצא בי נקדות טובות, וימליצו טוב בעדי
שתקרבני אליך ברחמים. ותתן לי לב חדש ורוח חדשה תתן בקרבי,
שאזכה להתעורר מעתה באמת לשוב אליך באמת ובלב שלם. אי שמים
הפגינו בעדי, כל בעלי רחמים וחמלה חמלו עלי, כל שוכני עפר העתירו
בעד מטבע ביון מצולה ואין מעמד כמוני. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לפי
לפניך ה' צורי וגואלי.

פרנסה ובטחון

רבי ישראל משורר,

"אשרי אדם בוטח בך, אשרי אדם בוטח בך.."

אוי, אוי, "אשרי אדם בוטח בך, אשרי אדם בוטח בך" אני לא זכיתי לקיים את זה...

אני זוכר שהיה לי עשרה ילדים קטנים ובקשו לחם, לחם רק, ולא היה לי לתת להם. אני סבלתי, אני והילדים סבלנו רעב מאד, אבל אף-על-פי-כן אם הייתי משליך את זה על השם יתברך - היה לי רוח יותר. עכשו יש לי חרטה על זה, אבל זה כבר לאחר המעשה. כשיש ילדים שצריכים לחם ואין לי לחם לתת להם - זה נסיון גדול.

האשה שלי לא רצתה לא בגדים ולא שום דבר, רק לחם, ולא היה לי לחם לתת לה. והלואי שלא הייתי מרחם על האשה ועל הבנים, ולהפקיר על השם יתברך, להאמין ולהתחזק בבטחון על השם יתברך - יותר טוב בודאי.

אני נמצא פה, אני מספר גדלת השם שהוא נותן לחם לכל בשר...

איי, איי, איי, "אשרי אדם בוטח בך, אשרי אדם בוטח בך", לקיים, לקיים את זה - לא רק להגיד. אני רציתי. עכשו הזמן? לא, זה כבר אחר מעשה. לא זכיתי, לא זכיתי לעמד בנסיון. היה בידי רוח כזה ועזבתי אותו בשביל כסף, בשביל פרנסה.

אני ראיתי שהשם יתברך מראה שהוא הבעל-הבית, הוא הבעל-הבית שלי ושל כל העולם!

כל ימי היה לי ספקות מצד ענין זה, מצד ענין אחר - מה לעשות, ועכשו אין לי שום ספקות שעשיתי לא טוב. אני מתבייש לספר, היה לי נסיונות ולא עמדתי בנסיון ולא זכיתי להתגבר, עבדתי ועבדתי ולא זכיתי בזה. היה לי דברים הרבה - פרנסות, אבל אם הייתי מפקיר בשביל לעבד השם יתברך הייתי זוכה והיה ענין אחר.

איי, לא עשיתי טוב שלא זכיתי לקיים "אשרי אדם בוטח בך", אני מתחרט ומתחרט ומתחרט. אני רוצה, אני רוצה, אני רוצה, אבל אי אפשר...

יש לי מעשה לספר, אני ישבתי בישיבה וכתבתי מכתבים בשביל הישיבה שישלחו כסף, פרנסה. ואני כתבתי כתבים שיש תלמידים שיושבים ועוסקים בתורה וצריכים לתת להם פרנסה. אז אמרתי לעצמי: "למה לי הכסף, חבל על הזמן, אני לא אכתוב", אבל אף-על-פי-כן כתבתי, כתבתי מכתבים שישלחו כסף, פרנסה.

נו, אָנִי יִשְׁבְּתִי עַל-יַד הַשְּׁלֶחַן וְכַתְּבֵתִי הַמְּכַתְּבִים שְׂיִהְיֶה לִי פְּרָנְסָה. בָּא כָּלֵב שׁוֹטָה לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וְעָמַד עַל-יָדָי וְהוּא רָצָה לְנִשֵּׁךְ אוֹתִי, וְהִלְךְ וְחָזַר...

אָנִי רָאִיתִי שֶׁבְּרָגַע שֶׁהַכָּלֵב עוֹמֵד וְרוֹצֵה לְנִשֵּׁךְ, וְאִם הִיָּה נוֹשֵׁךְ כָּבֵר אֵין מֵה לַעֲשׂוֹת, אַז אָמַרְתִּי: "שׁוֹן, פְּרָנְסָה - לֹא! בְּשָׂבִיל שְׂיִבֹּא כָּלֵב שׁוֹטָה?"

בְּרוּךְ הַשֵּׁם הַכָּלֵב לֹא נִשֵּׁךְ, אֲבָל אָנִי נִפְלַתִי לְשֹׁנָה וַיִּשְׁנַתִּי...

אוֹי רַחֲמָנוּת גְּדוֹל עָלֵינוּ, עַל מִי שֶׁאֵין לוֹ צָרָךְ אֲמַתִּי וְאֵינוּ זֹכָה לְהַקְרִיב עֲצָמוֹ עַל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ וְלִהְשָׁלִיךְ כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרִי, רַק לַעֲסֹק בְּהַתְּבוּדוֹת וְתוֹרָה וְתַפְּלָה, בְּוֹדָאֵי זֶה יוֹתֵר טוֹב. הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ צָרִיךְ לַדַּעַת וְלִהְתְּפַלֵּל שְׂיִזְכֶּה לְהַפְקִיר עֲצָמוֹ בְּשָׂבִיל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, בְּשָׂבִיל כָּל רָגַע שֶׁ תוֹרָה וְתַפְּלָה. זֶה תְּלוּי בְּהֵלֵב שֶׁל הָאָדָם, כִּמָּה הוּא רוֹצֵה.

טוֹב יוֹתֵר כְּשֶׁהָאָדָם לֹא 'חֲכָם' וְלֹא חוֹשֵׁב הַרְבֵּה - רַק חֲזָק! גְּבוֹר!

נו, כְּפִי הַגְּבוּרָה, כְּפִי הַלֵּב - זֹכִים לְאֲמַת!

אָנִי רָאִיתִי שֶׁהַעֲקָר תְּלוּי בַּלֵּב, לְפִי הַרְצוֹן - אִם הָאָדָם הוּא לֹא מְסַתְּכָל עַל כָּל הָעֲנִינִים וּמִשְׁלִיךְ עֲצָמוֹ עַל הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, עַל הָאֲמוּנָה. מִי חַיֵּב לָךְ? הַלֵּב חַיֵּב, אִם הֵייתָ עִם לֵב שָׁלֵם כְּמוֹ שֶׁצָּרִיכִים, אַז הֵייתָ מְרוּיח!

בְּוֹדָאֵי כָּל מֵה שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה יוֹתֵר עֲבוֹדַת הַשֵּׁם בְּאֲמַת זֶה טוֹב, זֶה הַעֲקָר הַגְּדוֹל. אֲבָל לְהַגִּיד לְאַחֲרִים מֵה לַעֲשׂוֹת - קִשָּׁה, לְפִי הַדִּין כִּכָּה יֵשׁ לוֹ פְּרָנְסָה, וְכִכָּה אֵין לוֹ פְּרָנְסָה וַיִּהְיֶה לוֹ בְּלִבּוֹלִים. אֵינְנִי יוֹדֵעַ, אֵינְנִי יוֹדֵעַ מֵה לְהַגִּיד, אִי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיד לְאַחֲרִים, זֶה תְּלוּי בְּהָאָדָם עֲצָמוֹ, אִם הוּא מוֹכֵן לְהַקְרִיב עֲצָמוֹ בְּשָׂבִיל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם - אַז בְּוֹדָאֵי יוֹתֵר טוֹב.

עַל-כָּל-פְּנִים אָנִי לֹא יוֹדֵעַ מֵה לְהַגִּיד, אֲבָל אָנִי בְּעֲצָמִי אָנִי לְמַדְתִּי בְּחַיִּי שְׂיוֹתֵר טוֹב לְהַפְקִיר אֶת עֲצָמוֹ וְלִהְשָׁלִיךְ הַכָּל בְּשָׂבִיל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, יִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה...

נו, כָּל הָעוֹלָם מְדַבְּרִים רַק מִפְּרָנְסָה: "פְּרָנְסָה, פְּרָנְסָה, פְּרָנְסָה, פְּרָנְסָה.. פְּרָנְסָה יֵשׁ לוֹ?" פְּרָנְסָה זֶהוּ נְסִיוֹן גְּדוֹל. מֵה, כָּל הָעוֹלָם יִגִּיד: "מִשְׁגָּע, מִשְׁגָּע, מִשְׁגָּע!" וְגַם הָאִשָּׁה תִּגִּיד: "מִשְׁגָּע!" וְגַם הָאָבָא וְגַם הַמְּשֻׁפָּחָה וְגַם כָּל הָעוֹלָם יִגִּיד: "זֶהוּ מִשְׁגָּע, הוּא הִיָּה לוֹ פְּרָנְסָה אֲבָל הוּא מִשְׁלִיךְ אֶת זֶה בְּשָׂבִיל לַעֲבֹד הַשֵּׁם."

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "בְּזָמַן שֶׁהָאָדָם מוֹנַח עִם הַרְגֵּלִים אֶל הַדַּלֶּת - הוּא מִתְחַרֵּט מְאֹד שֶׁלֹּא שָׁמַע לִי!" נו, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ לְרַבֵּנוּ וּמְחַזֵּק עֲצָמוֹ לַעֲמֹד כְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם!

לא רוצים לשכב עם הרגלים אל הדלת, כי אז יהיה לאדם חרטה על כל הבלי העולם הזה. ככה יהיה. בשביל מה כל התאוות? להשליך כל עבודת השם בשביל פרנסה?! אבל האמת הוא "אשרי אדם בוטח בך".

אני גם-כן רציתי כמו כולם, רציתי, אבל לא היה לי שכל אמתי, הייתי צריך להשליך ולעסק בתורה ותפלה. עכשו אני מרגיש את זה, עד היום אני מתחרט, אבל זה כבר לאחר מעשה, מה לעשות? אי אפשר לי לעשות דבר, עבר הזמן...

אני שמעתי מאחד שספר איזה מעשה, אשה אחת בקשה מאחד מעובדי השם שיעשה מצוה, היא קבלה מכתב מהבן שלה והיא אינה יודעת לקרא, אז היא מבקשת שהוא יקרא לה המכתב שהיא תבין מה שכתוב בו, היא איננה יודעת הפרוש.

נו, הוא קרא את המכתב וראה שהבן שלה היה חולה ונפטר!

הוא לא רצה להגיד לה מה שכתוב בפרוש, כתוב שמה שהבן שלה נפטר, אז הוא אמר לה שהוא לא יודע לקרא מה כתוב, אם נפטר אם פיפטר, והיא לא הבינה מה זה פיפטר, אז הוא אמר לה עוד פעם ועוד פעם: "ניפטר, פיפטר..". ושוב היא לא הבינה מה זה ניפטר, אז היא אמרה: "מה זה, זה לא נוגע לי ניפטר פיפטר, העקר - פרנסה יש לו?"

היא צעקה ואמרה לו: "ניפטר פיפטר אני לא רוצה לדעת, זה לא חשוב. אני רוצה רק לדעת אם יש לו פרנסה!"

ככה כל העולם: "פרנסה, פרנסה..". פרנסה הוא הפרוש לעבד תמיד בשביל כסף. אין לו זמן, הוא ממהר לעבד. בשביל מה הכסף? בשביל הבל, מה יש בזה? אבל כשהאדם שוכב עם הרגלים לכוון הדלת הוא מתחרט, הוא מתחרט מאד על שהוא לקח את הפרנסה, פרנסה, פרנסה. אז הוא יודע כבר שהוא עזב את הכל בשביל הכסף, בשביל הבל.

צריכים לתת הכל להשם יתברך, הפרנסה והשנה והאכילה, לעבד השם יתברך!

זה מעשה יפה לכל העולם, "אוי, ניפטר פיפטר, מה אתה רוצה ממני, העקר אם יש לו פרנסה.."

אתמול בא אלי איש אחד ואמר: "אני לא יודע מה לעשות, יש לי ברוך השם פרנסה, אבל הפרנסה עם נשים שבאות וקונות וזה לא צנוע. מה לעשות, אם להשליך את הפרנסה, אם לא?"

כל העולם, "פרנסה, פרנסה, פרנסה..", אבל חסידי ברסלב לא היה להם פרנסה, היה קשה להם לעשות שדוד, כי איך הוא יעשה שדוד אם אין לו פרנסה?

ההורים היו אומרים לבת שלהם: "את צריכה שדוך, אבל ברסלב אי אפשר לך לקחת, איך יהיה לו פרנסה? לך מאתנו!"

אצל העולם זהו משגע מי שמשליך פרנסה, אבל לפי האמת צריכים להשליך הכל על השם ותברך, על עבודת השם.

ישנו בעולם הון כזה, עשירות כזה - תורה ותפלה. אני גם-כן רוצה, אבל עכשו הזמן - איננו, אי אפשר לעשות כלום!

אני שמעתי שיש אחד שרוצה לשאל אותי מה לעשות, הוא רוצה לעבד השם, אבל מה יהיה עם הפרנסה? האמא שלו אמרה לו שלא לעשות שדוך עד שיהיה לו פרנסה, אז אני רוצה ללכת אצלו ולהגיד לו: "פרנסה - רק אצל השם ותברך!"

כשהאדם ישכב עם הרגלים אל הדלת, אז יהיה לו פרנסה...

תקון חצות

חצות לילה סמוך ליערות הרשב"י במירון,

רבי ישראל מחזק חסיד לקום חצות...

למרות כל הדבורים של המתנגדים, אני התגברתי עליהם ולא השגחתי וסבלתי הכל. אני ראיתי שזה הדבורים של ה'לקוטי הלכות' הם דבורים כאלה שמכניסים בלב האדם התכלית האמתית שלנו.

אני רציתי גם-כן לקום בחצות לילה, אבל זה היה קשה מאד, אבל הוא, רבי ישראל קרדונר, הוא קם בחצות לילה בגעגועים כאלה להשם ותברך, הוא השאיר את החדר עם המטה במקומה, והלך חוץ לעיר...

חוץ לעיר זה תמיד קשה - בקיץ, בחורף, תמיד קשה. יש גשמים ויש קרירות, אבל אצלו לא היה שיך כל זה, הוא היה גבור כזה.. הוא הלך אפלו בקור, בחורף, אפלו בגשמים, הוא קם בחצות לילה והלך להתבודד, לדבר עם השם ותברך ביער. זה דבר גדול מאד, זה למעלה מן הטבע, הוא התגבר על הגוף והכניע אותו!

אני רציתי גם-כן לקום בחצות, "מה, חצות, איך אפשר לישון?" זה היה ההתבודדות של האר"י הקדוש ותלמידיו הקדושים. 'תקון חצות', 'שערי

ציון, יש כמה שערים בספר 'שערי ציון' ויש שער 'תקון חצות'. וזה קשה מאד, כל יום כשהגיע חצות לילה אני רציתי לישן!

נו, קניתי שעון ופחים של נפט שיהיה הקול יותר חזק ויעורר אותי, אני נכנסתי לחנות ולא היה לי כסף כלל. נו, אני רוצה לקנות שעון ואין לי אף פרוטה עליו. אבל בעל-החנות הוא הרגיש וראה איך שאני כל החיות שלי זה השעון הזה, הוא לא חשב הרבה, הוא אמר לי: "אני נותן לך השעון, מתי שיהיה לך כסף תביא".

אני הייתי יחיד שקניתי השעון הזה, בכל חמשה רגעים הוא מעורר אותי, עוד פעם, עוד פעם, עוד פעם. אני חשבת: "מה זה, רבי ישראל, אתה עוזב אותי, אני לא יכול לקום בחצות לילה, מה יהיה ממני..."

אוי ווי, אוי ווי, רבוננו של עולם...

הגוף רוצה לישן, רוצה לחזר למטה ולישן. זה עבודה קשה מאד לקום בחצות לילה, אבל אני ראינו איך רבי ישראל קם, הוא היה חיל טוב, הוא עבד השם בכל גדול כזה. איך אפשר לא להגיד תקון חצות? הוא הלך לשדה, שמה אין אנשים, חצות לילה זמן השנה הכי טוב והאנשים ישנים, וגם-כן כל הישיבה היתה ערה עד חצות לילה ובחצות לילה הלכו לישן. והוא קם בחצות לילה ודבר עם השם ותברך, היה לו התבודדות לפני השם ותברך, זה היה מן התבודדות כזה שהוא עורר רחמנות כזה שאין בעולם.

העולם לא יודעים מזה כלל, לעמד בחצות וללכת ליער זה עבודה רק של רבנו. מה זה, מי יכול להגיע לזה, מי יכול לעמד בזה, איזה מן עבודה זה? זה עבודה קשה כזו שאין בעולם!

אוי אוי, מה רוצה רבנו מאתנו? מדוע הוא נתן לנו חצות? זה כל-כך קשה. רבנו הקדוש נתן לנו רק מה שקשה - חצות, התבודדות, ללכת ליער. כל מה שקשה צריך לעשות בשביל השם ותברך!

זה נסים ונפלאות שאני חי ואני יושב פה ומספר ומדבר מרבי ישראל וחצות, איזה עבודה עבדו אנשי שלומנו, אנשי רבנו. רבנו הקדוש הוא נתן להם עבודות קשות - חצות! מה, זה זמן לבכות? בדרך כלל זה זמן השנה, כל העולם ישנים אז. רבנו הקדוש בחר בשבילנו הזמן הכי מבחר לישן, "בתרף, ברוחות ובגשמים - תקום ותצא בחוץ! בין העצים - שמה תלך!"

הוי דבר כזה, עבודה כזאת.. לקום לדבר עם השם ותברך. הלואי אם הייתם הולכים עם זה, עם חצות, היינו מעוררים את כל האזור, זה היה מביא התעוררות לכל הסביבה, זה לא סתם, זה המסירת נפש שיש על זה, זה המסירת נפש שלנו. ואם היינו זוכים, היינו מתפללים בהתעוררות כזה שהיה מעורר את כל העולם, כן. כשאנחנו נקום בחצות לילה ואנחנו נצחק בשדה, אז כל הסביבה ישמעו, "מה זה, מי זה שמה? משגעים!"

אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים אֶת כָּל חַיּוּתֵנוּ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ - חֲצוֹת!

אוי ווי, אוי ווי, רק לראות את רבי ישראל הזה די לידע מרבנו, זה הסחורה של רבנו. מי שהיה שומע התפלה והתבודדות של רבי ישראל.. נעשה כל העולם צדיקים.

מי שרק שמע התפלה שלו, של רבי ישראל - נעשה קדוש וטהור, צדיק קדוש וטהור!

אני ראיתי אחד מאנשי רבנו, רבי ישראל קרדונר, איך הוא עבד השם, באיזה פח, באיזה חכמה, באיזה דבקות. הוא היה פלו פלו כלול בהשם יתברך, פלו. ומה שהוא סבל בעולם הזה אי אפשר להבין ולהשיג איך אפשר דבר כזה. הוא היה בעל-גבורה וכח כזה, שולא הפח הזה אי אפשר להגיע לזה. אני ראיתי פלאות כאלה, אני ראיתי את רבי ישראל איך הוא עבד השם במסירות נפש כזה.. חצות לילה זה עבודה קשה מאד, והוא הלך בשדה, בלילה, אף אחד לא ידע ממנו אם הוא הלך, איפה הלך, איפה הוא. הוא היה ביער והוא בכה לפני השם יתברך והתפלל בשבילנו, לתקן אותנו. רבנו הקדוש מספר בהמעשיות שהבת-מלך היא ברחה, היא הלכה לישון, ובבקר לא ידעו איפה היא, היא נאבדה. המלך אמר שהלא טוב יקח אותה, והשני למלך - הוא מסר את נפשו והלך בשדות לחפש את הבת-מלך...

זה פח כזה, רבי ישראל הוא היה יכל לעמוד בחצות לילה וללכת ליערות, והוא היה לו עסק, דבר עם השם יתברך, כן. אני לא ישתני, בזמן שהגיע חצות לילה, ראיתי את רבי ישראל שאפלו בזמן שהיה חולה הוא קם בחצות לילה והלך ליער ובכה לפני השם יתברך ודבר עם השם יתברך. הוא היה מדבר עם השם יתברך והיה בוכה עד שהוא נעשה צדיק, צדיק קדוש...

כל מה שאתם שומעים ממני - עוד לא אפלו טפה מן הים. "צדיקים מתדמים ליוצרים", כפי שבהשם יתברך אי אפשר להשיג - ככה הצדיקים, "צדיקים מתדמים ליוצרים!"

בפרט אני ראיתי פלאות כאלה, פלאות מהעולם הבא, פלאות כאלה.. פלאות, פלאות, פלאות, רק אני ראיתי ושמעתי את רבי ישראל קרדונר מתפלל - מספיק!

ראיתי רק את רבי ישראל ושמעתי מה שמעתי, זה פלאות כאלה שלמעלה למעלה מכל הפלאות. עוד לא נתגלה בעולם פלאות כאלה, אין דבורים לדבר! ואני רק שמעתי וראיתי את העבודה של רבי ישראל - לא הייתי צריך כלום. הוא היה לו טפה מן הים מרבנו...

אוי יוי יוי.. כמה דבורים הוא דבר אתי רבי ישראל, כל הדבורים שלו שאולי הוא יצליח להכניס בי איזה דבור, איזה אור של השם יתברך, אולי

יהיה לי איזה טובה מזה. וברוך השם הוא הצליח, ואני יושב פה ואני מדבר מספר מה שראיתי פלאות פאלה, פלאות פאלה.. חצות! לא רואים בכל העולם...

ברוך השם שיש בעולם מקומות פאלה שלא יודע מהם שום אדם בעולם. העולם לא יודעים, כל העולם לומדים ולא יודעים הדרך האמת והדרך הקדושה של רבנו ז"ל. לא, כל העולם לא ידעו מזה, העולם חושבים: "מה זה, חצות? בחצות צריכים לישון".

ורבנו הקדוש הוא נתן לנו שנוצה לקיים התורה והמצוות. היה לו התבודדות לפני התפלה, הוא למד לאנשיו ענין ההתבודדות. רבנו הקדוש נתן לנו תפלה, אצל העולם תפלה זה צחוק, הם חושבים: "מה זה התבודדות, מה זה לדבר עם השם יתברך?" ואצלנו זה עקר גדול. העולם לא יודעים מה זה תפלה, מה זה חצות.

בלי רבנו הוא כמו יתום! חסר לו העקר!

אנחנו חיים ונבראנו בשביל התורה, בשביל ללמד תורה ולקיים. לא בשבילנו זה התורה, לא בשביל להיות רב, לא בשביל להיות מפרסם.

אנשי רבנו היו צדיקים, כל החיים שלהם היה לקום בחצות ולספר להשם יתברך מה שעובר עליו, כל הנפילות, כל התאוות. הם קימו התורה במסירות נפש, על כל דבר מהתורה מסרו נפשם. מספיק לי להכיר אחד מאנשי רבנו, רבי ישראל קרדונו. אני ראיתי כבר משיח צדקנו, זה.. רבי ישראל קרדונו, הוא היה קשור ודבוק ברבנו הקדוש במסירות נפש כזה ובחכמה כזה מה שאי אפשר לדבר בפה. לא, אי אפשר לספר לתאר ולשער. אי אפשר לספר בשבחו ולדבר איזה דבור, הוא היה קשור ודבוק להשם יתברך בכל כזה, בחכמה כזה שלא היה מעולם. חדש...

הזמן חצות הוא שש שעות בלילה, תמיד. בחורף, בקיץ - שש שעות בלילה הוא חצות. אומרים חצות, יש ספרים, בקשות, שערי ציון. שערי ציון זה חצות ותפלות בכל יום ויום. כל יום, יום ראשון, יום שני, יום שלישי.. ואחר-כך מדברים עם השם יתברך, יש התבודדות וטוענים בתפלת החצות עם השם יתברך: "מה יהיה מאתנו?"

צריכים לדבר עם השם יתברך ולספר לו הכל, אולי הוא נפל לאיזה תאנה, תקף לספר להשם יתברך, "רבנו של עולם, נפלת, עשיתי כן וכך, תמחל לי, תעזר לי מעכשו שלא אעשה עוד כזה.."

אני ראיתי איך רבי ישראל הוא אמר תהלים, איך הוא התפלל, הוא היה תמיד מקשר עם השם יתברך באמונה בשמחה. הוא היה אומר תקון חצות וגם תפלות ותהלים. הוא בכה לפני השם יתברך שימחל לו, שיעזר לו לקיים התורה, אולי בלילה הוא נכשל, אולי הוא נפל לאיזה תאנה, אז הוא היה מדבר מספר לפני השם יתברך, "רבנו של עולם, אני כן וכך,

אֶכְלֶתִּי, שְׁתִּיתִי, אֲנִי כֶּד וְכָד... " הוּא בָּכָה לְפָנָי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיַעְזֹר לוֹ
לְהִתְגַּבֵּר וְלִכְבֹּשׁ אֶת הַיָּצָר הָרָע...

אָהָה! אֵיךְ רַבִּי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹמֵר תִּקְוֵן חֲצוֹת...

זֶה מִן הַתְּבוּדוֹת שֶׁהוּא הָיָה לוֹ טַעֲנוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיַעְזֹר לוֹ שְׂיֵאִיר אֶת
הָאוֹר שֶׁל רַבְּנֵנוּ בְּעוֹלָם, שְׂזָה הָעֵקֶר וְהִסּוּד שֶׁל כָּל עֲבוּדַת הַשֵּׁם, שֶׁל הַכֹּל!

הִ'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת', הִ'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, מָה שְׂזָה מֵאִיר בְּעוֹלָם אוֹר כְּזֶה
שֶׁהָאֲדָם בּוֹרַח מִן הַשְּׂנָה, מְשַׁבֵּר אֶת הַשְּׂנָה בְּכַח גְּדוּל, בְּכַח כְּזֶה...

אוֹי, אוֹי, אִם לֹא הָיִיתִי מְקַבֵּל - רַק לְרֵאוֹת אֶת הָעֲבוּדָה שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל,
אֵיךְ הוּא הָיָה עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד. אֵיךְ הָיָה הַחֲצוֹת שְׁלוֹ, הוּא הִלְךְ לַיַּעַר
בְּלִילָה בְּזֶמַן שֶׁהָיָה מְסַכֵּן, הָיָה רוֹצֵחִים וְגִזְלָנִים. הָיָה פֶּה תוֹרֵכָה. וְאֵיךְ
הוּא טָעַן טַעֲנוֹת כְּאֵלֶּה, בְּכִיּוֹת כְּאֵלֶּה, יָב כְּזֶה, גַּעְגּוּעִים כְּאֵלֶּה.. לֹא יָדוּעַ
וְלֹא שׁוֹמְעִים וְלֹא נִשְׁמָע בְּעוֹלָם, הוּא סוֹד גְּדוּל מְכַל הָעוֹלָמוֹת. זֶה רַק רַבְּנֵנוּ
הַקְּדוֹשׁ!

וְהוּא הָעֵקֶר הָעֲבוּדָה שְׁלוֹ שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל הָיָה הַגַּעְגּוּעִים שְׁלוֹ שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלָיו. דָּבָר כְּזֶה לֹא רוֹאִים בְּכָל הָעוֹלָם, גַּעְגּוּעִים כְּאֵלֶּה, לֵב
כְּזֶה.. אֵיךְ הוּא הָיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵיךְ?

אוֹי אוֹי, אֵין דְּבוּרִים לְדָבָר, לְתֵאָר, אִי אֶפְשָׁר לְתֵאָר דְּבָר כְּזֶה, זֶה דְּבָר
רוֹחֵנִי. אָבֵל רַבִּי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאִיר בְּלֵב, מוֹנֵחַ בְּלֵבִי וּבְכָל הָאִיבָרִים הַקּוֹל
שְׁלוֹ, הוּא הָיָה מְנַגֵּן בְּפֶה נְגוּן כְּזֶה.. נְגוּן שֶׁל מְשִׁיחַ!

אוֹי, אוֹי, גַּעְגּוּעִים כְּאֵלֶּה.. לְשִׁמְעַת קוֹל כְּזֶה, קוֹל שֶׁל גַּעְגּוּעִים כְּאֵלֶּה, בְּכִיּוֹת
כְּאֵלֶּה, דְּבִקּוֹת כְּזֶה, מִי שֶׁזָּכָה לְנַגֵּעַ לְשִׁמְעַת הַתְּקוּוֹן חֲצוֹת שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל,
זֶה הָיָה מִן הַתְּבוּדוֹת וְגַעְגּוּעִים כְּאֵלֶּה שֶׁאֲנִי הָיִיתִי נוֹתֵן לוֹ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ,
כָּל מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה - אֲנִי הָיִיתִי נוֹתֵן לוֹ בְּמִתְנָה.

אֲנִי לְמִדְתִּי בִּישִׁיבָה וְהָיָה בִּישִׁיבָה לְמִדְנִים וְהִם לְמִדּוֹ בְּלִילָה, אָבֵל דְּבָר
כְּזֶה שֶׁהוּא הָאִיר בְּלֵב הָעֵנָן שֶׁל חֲצוֹת.. זֶה עֵנָן הַתְּבוּדוֹת, כָּל דְּבוּר הָיָה
מִן הַתְּבוּדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיִרְחַם עָלָיו. זֶה זוֹכִים לְקַבֵּל רַק אֶצֶל רַבְּנֵנוּ,
לֵב כְּזֶה וְטַעֲנוֹת כְּאֵלֶּה אֵין, אֵין! זֶה סְתוּם וְנֶעְלָם מְכַל הָעוֹלָם...

אָהָה! חֲצוֹת, רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ...

אֲנִישִׁי כְּנִסַּת הַגְּדוּלָה תִּקְנֵנוּ שְׁלֹשָׁה תְּפִלוֹת, שְׁחֲרִית, מְנַחָה וְעֶרְבִית, שְׁלֹשָׁה
תְּפִלוֹת, בָּא רַבְּנֵנוּ וְהוֹסִיף עוֹד תְּפִלָּה - תִּקְוֵן חֲצוֹת שֶׁל הָאָר"י הַקְּדוֹשׁ,
"צָרִיכִים תִּקְוֵן חֲצוֹת!" זֶה רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ, מָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לָנוּ, הוּא אָמַר:
"חֲצוֹת - הַתְּפִלָּה הַרְבִּיעִית!"

תקוון חצות של רבנו האר"י הקדוש זה מישערי ציון, זה תקוון ארבע תפלות - עוד תפלה אחת. זה מן התבודדות וגעגועים כאלה, התפלות של חצות לילה, התעוררות כזה.. התעוררות כזה שאין בעולם!

האר"י הקדוש גלה את זה ורבנו הקדוש נתן את זה לכל העולם, "חצות - צא, צא מן המטה!" זה צריכים למסר נפשנו על זה ולא לשמע לשום קול בעולם!

רבנו האר"י הקדוש הוא תקן תקוון חצות ורבנו הקדוש נתן על זה לכל העולם תקוון...

אצל העולם חצות זה בשביל גדולי עולם, "מה, בשביל אנשים פשוטים לעשות חצות? מי אפה? חצות זה בשבילך?"

ורבנו הקדוש בא ונתן לכל אחד: חצות! חצות! חצות!

מה שזה.. להפך מן העולם, הם חושבים: "מה זה, זה רק המשגעים הברסלבים קמים בחצות, זה הזמן הכי מבחר של השנה, זה עקר זמן השנה אחרי חצות, מה יש להם? מה הם רוצים? הם משגעים! הם קמים בחצות והולכים לשדות, שמה יש חיות רעות ונחשים ועקרבים וערבים ומזיקים!"

בחצות הורגים כל המזיקים!

ורבנו הקדוש אמר ככה בזה הלשון: "אם היה לי בן יחיד, הייתי שולח אותו להתבודד!"

כן, לשדה, מה רע בשדה? יכולים לחשב: "למה דוקא בשדה? בחדר זה לא טוב, בחדר גם-כן טוב."

אבל בשדה זה יותר טוב, בשדה לא יודע אף אחד, הוא בא בבקר ולא יודעים מה שהוא עשה בחצות לילה לפני התפלה...

רבי ישראל הוא היה קם בחצות לילה, אף אחד לא ידע, והוא עבד השם בסתר גם ממני, רק לפעמים קצת זכיתי לראות, לא הכל. וכשהגיע זמן התפלה של שחרית, הוא היה מכרח לעשות הפסקה, הוא מסר את נפשו להפסיק בשביל להתפלל שחרית. הוא היה לו כל-כך הרבה דבורים לדבר עם השם יתברך, לדבר, לדבר, לדבר.. בבכיות כאלה, בגעגועים כאלה, שהעולם לא יודעים מה שזה!

מה זה, בלי חצות זה ברסלב? להפנס לגן-עדן - לתוך התפלה בלי חצות? איזה תפלה זה בלי חצות?

אוי החצות של רבי ישראל, אוי החצות של אנשי רבנו, חצות כזה.. מי יש לו איזה ניצוץ מזה שירגיש מה זה חצות, זה כל היהדות, כל התורה, כל האמונה, כל המסירת נפש - חצות! מלה אחת - חצות!

אוי התפלה של חצות, אוי התחנות והתפללות של חצות, פסוקים כאלה שהם מעוררים את הלב. ובבקר כשמתחילים להתפלל, מתפללים תפלה מיחדת שאין בעולם. החצות הוא עושה תפלות כאלה, אוי ווי...

הוא היה קם בחצות לילה והיה הולך בחרף למקוה בצפת, בלילה קר מאוד. הוא הלך למקוה קרה בלי גר והיה חשף כזה שהיו יכולים למוות, והוא הלך ככה למקוה בין הגשמים, בין המים והרוחות, הוא הלך מחוץ לעיר...

נו, כל צפת היו ישינים, רק ברסלבר אחד היה ער, אף אחד לא ידע מה שרבי ישראל מסר את נפשו על חצות לילה. מה, הוא היה בשר ודם כמונו, הוא היה לו גם-כן קשה לקום בחצות לילה וללכת מחוץ לעיר. אני ראיתי איך שרבי ישראל הלך בלבושים פשוטים, והגוף היה עצמות ועור, הגוף לא היה מרצה מרבי ישראל, רבי ישראל נתן לגוף לחם ותה. וגם-כן הוא היה עושה תעניתים מחצות לילה עד חצות היום. הוא היה מתפלל תקוון חצות ותפלת שחרית והתבודדות, ומי ידע את הבכיות שלו, את הגעגועים שלו, את התפללות שלו של חצות לילה על החרבן של הבית-המקדש שלנו, הלב והרגלים וכל הגוף שלו, אוי, אוי, אוי...

רבי ישראל הוא הלך בלילה בחצות להפתל בזמן שהיה סכנה מן הגויים ללכת שמה, הפתל הוא בין הגויים, ההר-בית היה ביד הגויים. אני הייתי בזמן ההוא, הייתי וראיתי שהוא מוסר נפשו שמה יבוא גוי וישחט אותו. הוא נתן הכל להשם יתברך. והיה לו געגועים כאלה, קדשה כזה.. רק לשמע הנסח של "אשמנו, בגדנו, גזלנו, דברנו דפי, העוינו..", וכן כל דבור לפני השם יתברך מהדבורים שלו.

אוי, אני שמעתי איך שהוא היה אומר: "אשמנו, בגדנו, גזלנו..". כשהוא אומר: "גזלנו, דברנו דפי, העוינו, הרשענו, זדנו..". ממש נסים שנשאר חיות בגוף איך שהוא הרגיש, הוא ספר לפני השם יתברך את כל לבו, את כל הצרות שלו, הוא עורר רחמים כאלה...

תקוון חצות, מה שזה.. מה שהוא הרגיש, איך שהוא היה טוען ובוכה לפני השם יתברך, התבודדות כזה, דבורים כאלה, געגועים כאלה, מי יכול לתאר לשער איך היה כל מלה. מספיק רק לשמע "אשמנו", אחר-כך "בגדנו..". נסים שנשאר לו חיים, זה היה נסים גדולים מן השמים. הוא היה יכול לגוע מגדל הצער, "אשמנו, בגדנו", הוא ספר לפני השם יתברך את כל הדבורים, "אשמנו, בגדנו, דברנו דפי.."

רבי ישראל עליו-השלוש אמר בליילה תקוון חצות, מה שזה, מה שזה...
סודות פאלה, אוי ווי, רבנו הקדוש, תקוון חצות...

החצות של רבנו והאר"י הקדוש, הנה לו לרבי ישראל התבודדות בשעות
האלה והוא דבר עם השם יתברך, "אשמנו, בגדנו, דברנו דפי..."

בכל לילה הוא הנה קם בחצות לילה של רבנו האר"י הקדוש, הנה לו
התבודדות פנה, מי יכול לתאר לשער מה שיש בעולם? געגועים פאלה,
סודות פאלה, הוא ממש יצא מן העולם, פאלו הוא כבר נפטר. וכשהוא
אמר: "אשמנו, בגדנו, גזלנו, דברנו דפי..." מי יכול לשער לתאר געגועים
פאלה. "אשמנו, בגדנו, גזלנו..." הוא פתח כל האוצרות של השם יתברך...

דם לדום

רבי ישראל מחזק חסידים שגורדפו, בעת שהפיצו ספרי רבנו הקדושים...

מה שאתם יכולים לעשות לטובת היהדות - אל תפחדו! אל תפחדו כלל!
תדעו שלא תפחדו משום כח שבעולם. השם יתברך עמנו, כן, אל תפחד
כלל! אל תפחדו מהשקר!

הוי כמה טוב וכמה נעים, כמה טוב שסובלים בזיונות ושפיכות-דמים
בשביל האמת, בשביל השם יתברך, בשביל התורה. כמה זה טוב לעבר
את זה.

רבנו הקדוש מדבר בילקוטי מוהר"ן בהתורה 'קרא את יהושע', אומר
רבנו: "עקר התשובה הוא בזיונות ושפיכות-דמים". צריכים להפוך דם
לדום. שלא להשיב להמתנגדים, רק - דום, דם לדום. מה זה שפיכות-
דמים? דום!

כל אלו שזוכים להתקרב לרבנו הקדוש הם סובלים מאד, כי כל העולם
רודפים אותם, מבזים אותם. אבל זה מתנה גדולה, כי כל מה שסובלים
בשביל האמת זה טוב מאד.

הוי, הלואי ואני הייתי יודע מה זה, איך יקר מאד בזיונות ושפיכות-
דמים, הייתי מתפלל להשם יתברך שיתן לי עוד עוד עוד!

כשאני רואה באיזה מצב אני נמצא וגם הילדים שלי, אני כבר מתבלבל
ואני לא יודע מה זה אתי!

אתם כלכם לא יודעים מה זה ברסלב, אני נתקרבתי לרבנו הקדוש לפני שבעים שנה בערך, ואני הספקתי לסבל מזה, ומה שאני סבלתי.. במקום שאני ישתתף היה השרש של המתנגדים. גדולים, חסידים, זקנים, והם היו כלם מתנגדים עלי וקראו לי 'בוגד'. אני הייתי שפל למטה מן הארץ וסבלתי מה שסבלתי, מה שאי אפשר לספר ואי אפשר לבאר!

אוי ווי, אוי ווי מה שעבר עלי ומה שסבלתי, ואז אני סבלתי מאד צרות רבות ולא היה רצוני בזה, אבל עכשו אני רואה את גדל הערך של היסורים והצער שסובלים בשביל דבר שבקדשה. אני שמח מאד שזכיתי להתקרב לרבנו מתוך יסורים, מתוך צער גדול ושברון לב, אדרבא זה טוב מאד להתקרב להצדיק מתוך יסורים, אני מתענג מעצמי ממה שסבלתי, אני סבלתי סבל גדול, וברוך השם אני קבלתי בזה מתנה כזה שאין לדבר, עכשו אני חושב שהלואי והייתי סובל יותר ויותר ויותר, היה לי טוב יותר...

ברוך השם אני בזמן שעבר עלי מה שעבר ולא היה לי לא לחם בשביל ילדים קטנים ולא בשבילי; אני גם-כן צריך לאכל. לא היה לא בשבילי ולא בשביל הילדים, לא בגד ולא נעלים ולא לחם ולא כסף ולא כלום, ואני סבלתי הכל בשביל האמת, בשביל ברסלב. אינני יודע איך אני חי ואיך הילדים שלי חיים, זה למעלה מן הטבע, אני חי בג'ס! אבל ברוך השם אני חי, השם יתברך רוצה ככה. זה גדלת השם ונפלאותיו, "מה אנו, מה חיינו", על גדלת הבורא מי יכול לשער...

אוי, אוי, אני הייתי גם-כן בכל מיני התנגדויות וליצנות ושפלות, מה שאני סבלתי רק על זה שיש לי שם ברסלב, 'ישראל בער ברסלב'. היה לי כמה נסיונות, כלם היו מצחקים ומתלוצצים ממני מאד, כל הילדים גדולים וקטנים, וכל הלומדים הראו באצבע: "אהה! הנה, הוא ברסלב, אתה רואה?"

"מה איכפת לך, יש ברסלב אחד, מה יש?"

"מה זה מה איכפת לי, הוא יכול לקחת כלם!"

היה כמה שהיה להם יראת שמים והם פחדו לצחק ממני, אבל היה רבנים גדולים שאמרו: "לא, לא. צריכים להרחיק אותו, צריכים להשליכו לחוץ! הוא כל היום לומד בספרי ברסלב, אתה יודע מזה!"

כל העולם היו ברגז אתי, כל העולם לא היו נותנים לי שלום. כשנסעתי לירושלים ושמה עיר התורה, בכל ירושלים יש שמה גאונים גדולים ונחמנים, רבנים, ואני באתי מטבריה לירושלים, זה היה נסיעה גדולה, אני באתי וכלם לא רצו לתת לי שלום, "הוא ברסלב!"

כלם היו מסתכלים עלי בפנים חמוצים, "ישראל בער בא מטבריה", הם חשבו: "לתת לו שלום או לא לתת לו שלום, מה לעשות?" היו כאלה שרצו

לתת לי שלום אבל הם היו מפחדים, אז הם עשו פשרה, הם נתנו לי שלום
אבל במהרה, בלחש ובסוד, שלא יראו, שלא ידעו שהוא נותן שלום
לישראל בער, הוא לומד בספרי ברסלב.

מי יכול לתאר לשער מה שהיה בעולם, כל העולם היה מדברים מברסלב,
מברסלב, מברסלב. אני לא ידעתי מה זה, מדוע הם מדברים כל-כך הרבה
מברסלב, ומה שאני סבלתי.. כלם צחקו ממני, ואני קבלתי ואמרתי:
"טוב, טוב, תן עוד!" מתנות כאלו.. אהה!

אני ברוך השם קבלתי הכל באהבה, בשמחה. זהו כל חיותי. כלם היו
שקר, אני סבלתי בזיון, אבל הכבוד הגדול היה יותר...

הילדים שלי היו בסכנה, אחד הבנים שלי סבל הרבה שנים מהרעב, היה
לו כאב ראש מהרעב ובזמן קצר הוא יצא מזה.

אני ראיתי בן אחר שלי שהוא צריך לאכל, ובאו אלי מהישיבה בחדרה
והיה לי שני בנים, אז אמרו לי שהם יקבלו את שני הבנים והבנים ישנו
ויאכלו אצלם בישיבה, אז אני לא שמתי לב לזה, אני רציתי שהבן ילמד
בירושלים.

טוב, אלו מהישיבה הלכו ממני אבל אני ראיתי שזה מזיק לבן שלי מאד,
הוא לא אכל, הוא היה בסכנה, אז רציתי להציל אותו, אמרתי לו:
"בחדרה יש לך ישיבה, פנימיה. יש שמה אכילה, שתיה ושנה. אולי תסע
לישיבה". אבל אני לא היה לי כסף בשביל הוצאות לשלם לאוטובוס, מה
עושים? אין דבר כזה לנסע בלי כסף, בלי כסף לא נוסעים. ואני עומד עם
הבן לנסע לחדרה, אז אנשים אמרו לי: "תלך למנהל 'אגד' ותגיד לו שיתן
לך כרטיס בחנם".

אז אני עשיתי כן וכך והצלחתי, והמנהל של 'אגד' נתן לי כרטיס בחנם.
ואני באתי והבן שלי שמע וראה דבר כזה איך בקשתי כרטיס בחנם, אז
הוא נשבר, הוא בא לישיבה בלב נשבר כזה, "מה זה, איפה רואים דבר
כזה?"

כשאני יושב פה ואני חי, אני לא מבין את זה!

פעם אחת היה ערב שבת ואני לא היה לי כסף לקנות חלה וקייתי צריך
לקחת למקוה ואין לי כסף לקנות חלה, אז משהוא, איזה רב, נתן לי חמש
עשרה אגורות בשביל חלה.

נו, אני הלכתי למקוה במהירות וטבלתי והתלבשתי והלכתי לקנות חלה,
וברוך השם היה חלה בחנות. טוב, המוכר הוא נותן לי חלה בחמש עשרה
גרוש, ואני נותן את היד בכיס להוציא את החמש עשרה גרוש.. ואין כסף!
אני תליתי את הלבוש על מתלה בחוץ והיה משהוא שלקח את הכסף ולא
מצאתי את הכסף בכיס...

נו, עכשו סמוך לשבת, צריכים להדליק גרות, ואיך יהיה לי חלה לשבת
ומה יהיה לי, מה יש לי לעשות עכשו? מה לעשות?

אז החלטתי: "יהיה מה שיהיה!" אני אלך אל הרב הזה שוב ואני אספר
לו מה שהיה אפלו שהוא יכול להגיד שאני ממחה לשקר. אז אמרתי:
"יהיה מה שיהיה, שיחשב מה שיחשב, אני אלך אצלו ואספר לו מה
שקרה".

אני הלכתי אליו וספרתי לו, והוא הבין בהדבורים מהלב שלי, הוא הרגיש
שזה נכון, שאני לא משקר, אז תכף הוא הוציא חמש עשרה גרוש ונתן לי,
והלכתי לקנות שוב חלה...

וגם היה מעשה עם רב משה רוזנטל, הוא היה בן-ישיבה ולא היה עשיר,
ואז לפני כמה שנים כל פרוטה היה כסף רב, ואני הייתי בבית-הכנסת
אתו ואמרתי לו שאני צריך לחם בשביל הילדים ואין לי לקנות. והוא היה
לו חצי שילינג, שני גרוש וחצי, אז הוא הוציא את הכסף ונתן לי בשביל
לחם.

טוב, אני נותן את הכסף בפני ואני הולך לקנות לחם בשמחה, להביא
לבית לחם. אני הולך להחנות ואז חצי שילינג היה שני לחמים, שני קילו
לחם בשני גרוש וחצי.

טוב, המוכרת נתנה לי את הלחם, אבל אני נותן את היד בפני.. ואין!
החצי שילינג נעלם!

נו, לא היה לי לחם, אני לא יכול לקחת לחם בלי כסף...

לא היה לי לא כסף ולא נפט ולא כלום. היה אחד מהמתנגדים והוא היה
מקבץ צדקה, ואני ספרתי לו: "היום יום ששי ואין לי לא נפט ולא שום
דבר על שבת".

הוא היה עני ואשתו הייתה בהריון והיתה צריכה מאד לאכל ולא היה לו
כסף ולא שום דבר, והוא לא עזב אותי, הבנים שלו היה להם חנות, אז
הוא לקח מהבנים שלו כסף. קדם כל הוא נתן לי כסף לקנות פח נפט,
שהיה קדם כל על מה לבשל, אבל יותר לא היה לו כסף לתת לי. נו, ברוך
השם יש לי כבר פח נפט, אבל מה לבשל על הפח נפט לא היה לי...

אני היה לי קרוב משפחה, משה ברזל, הוא היה לו חנות בעיר העתיקה,
וברוך השם היה לי על שבת.

אני ראיתי בחנות יש לחם הרבה ואני אין לי חתיכת לחם, לא היה לי אף
פרוטה. נו, אם אין כסף אין לחם. וגם נסעתי מהבית ולא השארתי אף
פרוטה, אני נסעתי בכל פעם למירוון, לירושלים, בלי פרוטה, בלי חתיכת
לחם, בלי כסף, וגם מים לא היה לי, ככה היה החיים שלי.

אָנִי בְּטִבְעֵי בִישׁוֹן, אָנִי לֹא יָכוֹל לְבַקֵּשׁ שְׂפִירְחָמוֹ עָלַי, שְׂפִיתָנוּ לִי. אָנִי בְּטִבְעֵי שְׁלִי אָנִי בִישׁוֹן גָּדוֹל. נוּ, סִבְלַתִּי וְסִבְלַתִּי... וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הַיּוֹם אָנִי שְׂמַח!

כָּלֵם הָיוּ תַמְהִיִּים עַל אֲשֶׁתִּי אִידָּהּ הִיא מִמְשִׁיכָה לַחֲיוֹת חַיִּים כְּאֵלֶּה, הֵם חֲשָׁבוּ: "אֲפֹלוּ אִם הָיִינוּ גָרִים עִם הַבַּעַל עֲשָׂרִים שָׁנָה וְהָיָה לָנוּ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה יָלָדִים, הָיִינוּ מִתְגַּרְשִׁים מִבַּעַל כְּזָה שֶׁלֹּא נֹתַן פְּרִנְסָה וְאִין לוֹ רַחֲמָנוֹת עַל הַבָּנִים".

אָנִי וְהַיָּלָדִים הָיִינוּ בְּסִפְנָה כְּמוֹ אֶצֶל רַבִּי נַחֲמָן מְטוּלְטָשְׁיִין, הוּא הִלְךְ לְלִמְבָּרְג לְקִנּוֹת נִיר וְלְהַדְפִּיס אֶת הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי וְלֹא הָיָה לוֹ אֲפֹלוּ עַל הוֹצָאוֹת, הוּא הָיָה צָרִיד לְנִסְעַ וְלֹא הָיָה לוֹ לֶחֶם לֶאֱכֹל וְלֹא כֶּסֶף לְנִסְעַ, וְגַם-כֵּן אֲשֶׁתִּי וְהַיָּלָדִים לֹא הָיָה לָהֶם בַּבַּיִת אֲפֹלוּ לֶחֶם, וְכִכָּה הוּא נִסְעַ וְהַדְפִּיס 'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי'. אַז אֲשֶׁתִּי שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן מְטוּלְטָשְׁיִין כְּתָבָה מִכְּתָב וּבָאָה לְרַבִּי נֵתָן וְאָמְרָה לוֹ: "נַחֲמָן הִלְךְ לְהַדְפִּיס 'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי' וְלֹא הִשְׁאִיר אֶף פְּרוּטָה אַחַת בְּשִׁבִּיל לֶחֶם! תִּדְעוּ, שְׂאֲתֶם תִּמְצְאוּ אוֹתִי וְאֵת הַיָּלָדִים כְּלָנוּ מֵתִים מֵרַעַב בַּבַּיִת. אִין לָנוּ מָה לֶאֱכֹל!"

אַז רַבִּי נֵתָן שָׁלַח לְרַבִּי יֶצְחָק אֶת הַמְּכַתֵּב שֶׁל אֲשֶׁתִּי שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן מְטוּלְטָשְׁיִין שֶׁהִיא כְּתָבָה שְׂמָה: "יֵשׁ לָנוּ נְסִים שְׂאֲנַחֲנוּ חַיִּים בְּכָל יוֹם וְיוֹם!"

רַבִּי יֶצְחָק הוּא הָיָה עֲשִׂיר גָּדוֹל, הוּא הָיָה לוֹ הַרְבֵּה פִּיסִים לָזָה וְלָזָה (הוּא שָׁלַח כֶּסֶף לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ), אַז רַבִּי נֵתָן כְּתָב לוֹ שְׂיַעֲשֶׂה עוֹד פִּיס וְיִתֵּן עַל הַלֶּחֶם בְּשִׁבִּיל אֲשֶׁתִּי וְהַיָּלָדִים שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן טוּלְטָשְׁיִנְר, אִם לֹא - יִמְצְאוּ אוֹתָם מֵתִים. כְּכָה נִדְפַס הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי!"

רַבִּי נַחֲמָן טוּלְטָשְׁיִנְר הוּא הִלְךְ בְּשִׁבִּיל הַדְּפוּס שֶׁל הַ'לְקוּטֵי מוֹהֲרֵי"ן וְהַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הוּא הַצְּלִיחַ וְהַדְפִּיס 'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי' בְּדְפוּס גָּדוֹל וְיָפָה, יְפִי כְּזָה, נִיר כְּזָה שֶׁלֹּא רוּאִים אֲפֹלוּ הַיּוֹם. בְּלִמְבָּרְג הָיָה לָהֶם דְּפוּסִים מִבְּחָרִים מְאֹד, הֵם הָיוּ יְפִי כְּזָה שֶׁהָיָה לָהֶם רַעַשׁ בְּכָל הָעוֹלָם. אָנִי הָיָה לִי גַם-כֵּן מִהַדְּפוּס הַזֶּה, הָיָה וְלָקַחוּ הַכָּל.

וְהוּא חֲזַר מִלְּמִבְּרַג וְהִבִּיא לְרַבִּי נֵתָן הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי. מְסִירַת נֶפֶשׁ כְּזָה, כַּח גְּבוּרָה כְּזָה, זֶה לְמַעַלָּה מִן הַטִּבְעֵי, לְמַעַלָּה מִן כָּל הָעוֹלָם. הוּא נִסְעַ לְהַדְפִּיס הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי וְלֹא נֵתָן לְאֲשֶׁתִּי אֶף חֲתִיכַת לֶחֶם לֶאֱכֹל, כְּכָה הוּא נִסְעַ לְלִמְבָּרְג לְהַדְפִּיס הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹתִי"...

אוֹי יוֹי יוֹי... אַז בְּזָמַן שְׂעֵבֵר עָלַי מָה שְׂעֵבֵר לֹא יִדְעֵתִי מָה זֶה, הָיָה קֶשֶׁה לִי, כְּתוּב בְּגִמְרָא: "הִבָּא לְהַטְהֵר - מְטַהֲרִים אוֹתוֹ", אַז חֲשַׁבְתִּי: "נוּ, מִדּוּעַ לִי צָרוֹת כְּאֵלֶּה? אָנִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת עוֹבֵד הַשֵּׁם בְּאַמֶּת, מִדּוּעַ לִי צָרוֹת כְּאֵלֶּה!"

הָיָה קֶשֶׁה לִי, "מִדּוּעַ?"

אבל זה היה אז, אבל עכשו אני רואה שכל מה שעובר הזמן יותר אני רואה ומבין ומשיג ומפיר שזה היה טובה כזה שאין לה שעור. עכשו אפלו אם אני אתן מיליונים - אני רוצה קצת רדיפות, בזיונות, צרות, איפה הם? אין להשיג! רק התקופה ההיא היה מה שהיה וזה היה הכל טוב, הכל בשביל הדורות האלו, לראות מה זה ברסלב ואיזה כח זה!

אוי יוי יוי.. אני כל-כך רגיל בשפלות כזה ולסבל צרות, אני כבר רגיל בזה, וברוך השם הכל היה בעתו ובזמנו, זה היה הכל שמור לעכשו. אני הייתי צריך לקבל מרבי ישראל קרדונר ולא היה אפשרות כזה רק על-ידי הבזיונות והשפיות-דמים והצרות שסבלתי מכלם, וברוך השם אני הייתי חזק. כלם היו מדברים, כל המשפחה וכל העיר וכל העולם, ואני הייתי לבדי נגד כלם, איך אפשר דבר כזה? מה שסבלתי, מה שעבר עלי.. אין דבורים לדבר. כמה שאני אספר - אינו כלום!

וגם אני עשיתי את שמואל הורביץ לברסלב. הוא היה שיך לחסידות מסקמת, וברוך השם אני דברתי אתו מרבי ישראל קרדונר ומרבינו והוא נתקרב תכף. הוא השליך כל החכמות וכל הקשיות, הכל. אני הסברתי לו מה זה ברסלב, וספרתי לו מרבי ישראל שבכל יום הוא קם בחצות לילה והולך לשדה. אני ראיתי את זה בעיני, אני לא יכלתי לעשות את זה, אני נפלתי, אבל רבי ישראל הוא היה גבור חזק, הוא עמד בגבורה גדולה לפני השם יתברך, הוא התגבר כארי, קם בבקר, בלילה, שיהיה הוא מעורר השחר...

האבא והאמא של שמואל בכו הרבה מאד על זה שהוא נעשה ברסלב. האבא שלו כתב להאמא שתעשה הכל ששמואל לא יהיה ברסלב, והאמא שלו היתה כמו שנפטרה מרב צער, והיא היתה בוכה, "אוי ווי, הבן שלי נעשה ברסלב, מדוע תעשה ככה, למה דוקא חסיד ברסלב? חסידות אחרת זה לא טוב!" ואבא שלו כתב לו: "שוטה!"

הם היו קדושים אמתיים, משפחה של השל"ה הקדוש, והאבא שלו היה רב גדול באמריקה, רב גדול ומפרסם מאד, הוא היה גאון גדול. הוא היה מתנגד, והוא בקש את שמואל: "תרחם עליך ואל תהיה ברסלב", ושמואל היה חזק כברזל, הוא היה חזק ועמד ואמר לאבא שלו: "אני רק ברסלב!"

האבא שלו היה חשוב מאד אצל הרב קוק, והוא בקש מהרב קוק שישתדל בכל כחו להוציא את שמואל מברסלב, והרב קוק ענה לו: "מה אתה בוכה, לא נורא, שיהיה ברסלב".

הוא כל-כך בכה לפני הרב קוק שיעשה עצות איך להרחיק את שמואל הבן שלו מברסלב, והרב קוק ראה שהוא בסכנה גדולה, הוא יכול למות מגדל הכאב, מגדל הצער, אז הרב קוק כתב לו מכתב, "לא נורא, שיהיה ברסלב. אל תדאג לו, אתה תקבל הרבה נחת, יש לו ילדים טובים".

הרב קוק הוא קבל אותי והוא אמר לי: "רק ברסלב יש בעולם!"

שמואל עשה שדוד בירושלים הכי מיחס והכי יפה. היה בירושלים הרב הגאון ולנשטיין מהונגריה, הוא היה רב גדול, גאון גדול, והמשפחה לקחה את שמואל לחתן, הם נתנו לו ילדה מהמשפחה והרב ולנשטיין נתפלעל מאד משמואל.

טוב שרב שמואל הורביץ עשה ספר (ימי שמואל), שגדע מה יכולים לתאר לעצמנו. אני ושמואל זה אחד, אנחנו זכינו להתקרב לרבנו בזמן שכל העולם, כל ירושלים, היו מתנגדים. יש לנו נסים גדולים שנשארו אצל רבנו, כל ארץ ישראל היה מתנגדים על רבנו.

רבנו הקדוש אמר לאנשים שלו: "אני הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל", מה המתנה? "מחלקת!"

"אתם לא נחשבים מאנשי. יהיה זמן שכל העולם יחלקו עלי, ואז מי שיחזיק עצמו אצלי - הוא יהיה מהאנשים שלי, אבל אתם לא!"

רבנו הקדוש אמר: "אתם תתנו לי עצים ואבנים, ואני אבנה בנינים נפלאים!" זה טוב מאד לעשות כלים יקרים, ממחלקת עושה כלים.

אבנים וסיד, ואני אבנה...

רבי נתן הוא היה בסכנה בכל יום ובכל עת, הם מסרו אותו והוא ישב בבית-סתר, ובכל מקום שהוא שנסע והלך הוא היה בסכנה, רצו להרגו.

היה עשיר אחד שהיה מתנגד על ברסלב, אז המתנגדים נתנו כסף למשטרה שרבי נתן לא יגור בברסלב, שיצא מחוץ לברסלב. אבל רבי נתן היה לו תלמידים בברסלב, אז הוא בא לפעמים בגנבה לעיר, אז באו לעשיר ואמרו לו: "אתה יודע, רבי נתן צריך לבוא הלילה לברסלב!"

אז אמר העשיר: "אל תדאגו, אני מבטיח לכם, כל זמן שאני חי - הוא לא יהיה בברסלב!" אז הוא מת!

הוא לא חי הלילה ההוא, הוא מת אצל השופט, היה לו לוייה הלילה הזה, כן.

ככה הוא אמר: "אל תפחדו, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב" אז הוא נפל ונפטר, הוא מת!

רבי נתן חלם על רבנו ועל משה רבנו בזמן המחלקת, והמחלקת הייתה גדולה מאד, כל רגע היה נסים שהוא נשאר בחיים, אז הוא ספר לרבנו בחלום: "אי אפשר לי לסבל!"

אז אמר לו רבנו: "אבל אתה עשית טוב, מה אתה בוכה כל-כך? עשית טוב, עשית 'לקויטי הלכות' ו'לקויטי תפלות'. נו, מה אתה רוצה?"

אז אמר משה רבנו לרבנו: "מה אתה אומר לו 'עשית טוב'? טוב מאד!"

נו, ואנחנו רואים שעכשו כל העולם יודעים שהיה רבי ותלמיד כזה...

מי שמע דבר כזה, איש יהודי הולך לעשות חתונה לבנו ומקבלים אותו באבנים להרג אותו, מי שמע דבר כזה!

ביום הששי רבי נתן נסע עם בנו יצחק לעשות חפה, אז המתנגדים נתאספו עם כל העיר ויצאו למחוצ לעיר לקראת רבי נתן והחתן לקבל אותם באבנים גדולות, אבנים כדי להרג, להשמיד! רבי נתן ורבי יצחק החתן היו בסכנה גדולה, המתנגדים זרקו עליהם אבנים והיה אבנים כל-כך גדולים, כלם ברחו ליער...

עד שרחם השם והמתנגדים זרקו כל האבנים ולא נשאר להם אבנים. בינתיים כל אחד ברח וחפש איזה מקום שיציל את עצמו, עד שנעשה קצת שקט ואז התחילו לחפש את רבי נתן ולא מצאו אותו, "אוי, רבי נתן איננו! איפה רבי נתן, איפה רבי נתן?" לא ידעו איפה הוא.

הלכו לחפש אותו ומצאו אותו מרקד בשמחה גדולה רקוד כזה ובנגון כזה, בהתעוררות כזה.. הוא ברח לאיזה יער רחוק ושם הוא התבודד והתחיל לשיר ולנגן לפני השם יתברך על זה ואמר בלח גדול: "אוינער גרויסקייט, אין אוינער שיינקייט, וועט מען זעהן א משיח וועט קימען (גדלתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו).."

רבי נתן אמר להשם יתברך שלא ידאג כלל, משיח יגלה הכל. יש לנו על מי לסמוך. כן, משיח צדקנו הוא יגלה שזה חדש שלא היה מיום בריאת העולם, לא היה דבר כזה, 'לקויטי תפלות', 'לקויטי הלכות', 'לקויטי מוהר"ן', 'ספורי מעשיות'...

הוא החיה את עצמו ושמח את עצמו, זה היה נגון ורקוד ביחד, זה היה בהנגון של 'אשת-חיל', נגון כזה.. זה נגון של רבנו הקדוש. יבואו מכל העולם לשמע הנגון של רבנו כשרבנו הקדוש יגלה מה זה ברסלב. הוא יגמר את הנגון הזה ואחר-כך ישוררו כלם הנגון הזה, "גדלתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו". נו, צריכים לזמר...

רבי נתן הוא עשה זה הנגון ביער מהאבנים ואנחנו עכשו שרים את השיר הזה. האבנים עשו נגון יפה כזה, בלי אבנים איזה פנים יש לנגון? רק עם אבנים. האבנים עשו לנו הרבה נגינים יפים כאלה שאין להם שעור.

אלו האבנים שומרים אותנו בכל דור ודור!

כָּל מָה שֶׁהָאֲבָנִים הָיוּ יוֹתֵר גְּדוֹלִים, הִנְגוֹן הָיָה יָפֵה יוֹתֵר. הָאָבִן הָיָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה, אִז הִנְגוֹן הָיָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת יוֹתֵר יָפֵה. הֵם זָרְקוּ אֲבָנִים לְהַרְג וּלְאַבֵּד, אִז הוּא זָמַר "גְּדֻלַּתְנוּ וְתַפְאֲרַתְנוּ יִגְלֶה מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ" הוּא יִגְלֶה מִי אֲנַחְנוּ - חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, אֲנָשֵׁי אֲמֶת!

הָיָה אֲנָשֵׁי אֲמֶת שֶׁל בְּרִסְלָב שֶׁהָיוּ בְּסִפְנֵי גְדוֹלָה וְרָצוּ לְהַרְג אוֹתָם, זָרְקוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים, וְהָיָה כַּמָּה שֶׁקִּבְּלוּ אֲבָנִים בְּרֹאשׁ וְהָיָה סִפְנֵי גְדוֹלָה, אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת כְּאֵלֶּה.. וְכֻלָּם יָצְאוּ בְּשָׁלוֹם, לֹא הָיָה שׁוֹם הַזֶּק.

אֶחָד הוּא הַלֵּךְ עִם כּוֹבֵעַ שֶׁכֶּסֶה אֶת הָרֹאשׁ, אֲבָל הוּא הָרָאָה לִי שֶׁהָיָה לוֹ נֶס. זָרְקוּ לוֹ אָבִן וְהָאָבִן נִכְנָס בְּמַחַ עֵמֶק עֵמֶק עֵמֶק, וְהוּא לָקַח לִי אֶת הָאֲצִבֵּעַ וְהָרָאָה לִי, "תִּרְאֶה הַחֹר"!. וְהָיָה נֶס אִיךָ הוּא נִשְׁאַר בְּחַיִּים, הָאָבִן נִכְנָס עִמָּךְ בְּרֹאשׁ.

עֲכָשׁוּ זוֹרְקִים אֲבָנִים, אֲבָל כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ אִז יֵרְאוּ גְדֻלַּתְנוּ וְתַפְאֲרַתְנוּ. הוּא.. יְהִיָּה זְמַן שִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ, הוּא יִגְלֶה אֶת רַבְּנוּ, "גְּדֻלַּתְנוּ וְתַפְאֲרַתְנוּ יִגְלֶה מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ" מִי יִגְלֶה? רַק מְשִׁיחַ - הוּא יִגְלֶה!

הָיָה רַב מְפָרְסֵם וְגְדוֹל וְהוּא הָיָה לִיטְאִי, הוּא נִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ וְהָיָה לוֹ אַחִים רַבָּנִים וְהֵם אָמְרוּ עָלָיו שֶׁהוּא מְשֻׁגָּע.

רַבְּנוּ הִקְדוּשׁ אָמַר לְאֲנָשִׁים שְׁלוֹ: "הַכְּבוֹד - כְּבָר לְקַחְתִּי מִכֶּם. כְּבוֹד לֹא יְהִיָּה לְכֶם!"

אִם יֹאמְרוּ שֶׁבַח עָלַי אוֹ עַל חֲסִיד בְּרִסְלָב אַחֵר, אִז יֹאמְרוּ: "מָה אַתָּה מְדַבֵּר, זֶה בְּרִסְלָב, אִיךָ אֶפְשֶׁר לְשַׁבַּח אוֹתוֹ?"

כֻּלָּם גַּם-כֵּן הָיָה לָהֶם קִנְיָה עָלַי, כֻּלָּם! כֻּלָּם פָּחַדוּ לִנְגַע בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב, לֹא רַק לְלַמֵּד. הֵם רָאוּ אֶת הַגְּבוּרָה שְׁלִי, הֵם לֹא הִבִּינוּ מֵאִיפֹה אָנִי לוֹקַח גְּבוּרָה כַּזֶּה.

הֵתֵם הָיָה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְהִחֲכֵם הָיָה תְּמִיד בְּעֲצָבוֹת, "זֶה לֹא בְּסִדֵּר וְזֶה לֹא בְּסִדֵּר, זֶה לֹא טוֹב וְזֶה לֹא טוֹב", וְהֵתֵם עָשָׂה מִהַפֵּל טוֹב. הוּא רָצָה לְאָכַל בֶּשֶׂר, אִז הוּא אָמַר לְאִשְׁתּוֹ: "תִּנְנִי לִי בֶּשֶׂר", הִיא נִתְּנָה לוֹ לֶחֶם בְּלִי בֶּשֶׂר, אִז הוּא אָמַר: "הוּא.. הַבֶּשֶׂר הוּא כָּל-כֶּף טוֹב, כָּל-כֶּף טָעִים הַבֶּשֶׂר".

הוּא הָיָה צָרִיךְ בְּגֵד לְלַכֵּת לְחַתוּנָה שֶׁל חֵבֵר, אִז הוּא אָמַר לְאִשְׁתּוֹ: "תִּנְנִי לִי הַבְּגָד הַיָּפֵה, אָנִי צָרִיךְ לְלַכֵּת לְחַתוּנָה", אִז הִיא נִתְּנָה לוֹ אֶת הַפֶּלֶץ (מְעִיל פְּרוּהַ חֲרָפִי מְגֻשֵׁם).

הַחֲכָם לָמַד כָּל מִינֵי תוֹרוֹת, רוּפָא, יְהוֹלֹמִים, אֲבָל לֹא סִנְדֵּלָר, וְהֵתֵם לֹא הִצְלִיחַ בְּשׁוֹם מְלָאכָה, רַק לְהִיּוֹת סִנְדֵּלָר, וּכְשִׁגְמַר הִנְעַל הָיָה לוֹ שְׁלֹשָׁה קְצוּוֹת, אִז הוּא לָקַח הִנְעַל וְאָמַר: "כַּמָּה יָפֵה זֶה הִנְעַל, כַּמָּה מְתֻק כַּמָּה יָפֵה הִנְעַל, כַּמָּה דָּבֵשׁ וְצוּקֵעַר זֶה הִנְעַל".

הִיָּה לְנַעַל שְׁלֹשָׁה קְצוֹוֹת, אֲנִי מַעֲוֹלָם לֹא שָׁמַעְתִּי בְּחַיֵּי דְבַר כָּזֶה, נַעַל עִם
שְׁלֹשָׁה קְצוֹוֹת? רְאִיתֶם אִישׁ עִם נַעַל שְׁנַיִם לֵה שְׁלֹשָׁה קְצוֹוֹת?! רַק בְּהַמְעָשָׂה
שֶׁל הַתָּם, בְּהַמְעָשָׂה שֶׁל הַתָּם הִיָּה נַעַל שְׁלֹשָׁה קְצוֹוֹת...

הַתָּם שָׁאַל אֶת הַחֶכֶם: "מִדּוּעַ אֲנִי בְּשִׁמְחָה, וּבְכָל פַּעַם שָׁאַנִּי בָּא אֶתָּה
בְּעֶצְבוֹת?"

אָז אָמַר לוֹ הַחֶכֶם: "אֵיךְ לֹא אָהִיָּה בְּעֶצְבוֹת, עֲשִׂיר אֶחָד הֵבִיא לִי יְהִלּוּם
וְהֵבִיא לִי עוֹד יְהִלּוּם שְׁאֵעָשָׂה אוֹתוֹ הַדְּבַר כְּמוֹ הַיְהִלּוּם שֶׁהֵבִיא לִי
לְדוֹגְמָא", וְהַחֶכֶם הוּא הִיָּה מִמְּחָה גְדוֹל, הוּא עָשָׂה אֶת הַיְהִלּוּם טוֹב וַיִּפֶּה
מָאֵד, אָז הֶעֱשִׂיר בָּא: "הוּ... כָּל-כֶּף זָפָה הַיְהִלּוּם", אָבֵל הַחֶכֶם עָשָׂה אֵיזָה
חֲסָרוֹן, אֵיזָה דְבַר לֹא בְּסִדָּר, אָבֵל כָּל הַעוֹלָם לֹא יָדְעוּ מִזֶּה, לֹא הִיָּה מִי
שְׁבִיבִין אֶת הַחֲסָרוֹן רַק הוּא בְּעֶצְמוֹ, אָז הוּא אָמַר לְעֶצְמוֹ: "אֵיךְ אֲנִי יְכוֹל
לְשַׁמַּח? חֶכֶם כְּמוֹנֵי יְהִיָּה לוֹ שְׁגִיאַה, יְהִיָּה לוֹ טְעוֹת כָּזֶה וְלֹא יַעֲשֶׂה בְּסִדָּר?
נֹו, אֵיךְ אֲנִי יְכוֹל לְהִיֹּת בְּשִׁמְחָה?"

הַמְעָשָׂה מִה'חֶכֶם וְתָם', עִם הַמְעָשָׂה הַזֶּה יְכוֹלִים כָּל הַעוֹלָם לְחִיּוֹת וְלְשַׁמַּח,
מַעֲשֶׂה כָּזֶה יְכוֹל לְשַׁמַּח כָּל הַעוֹלָם. הַתָּם הוּא נַעֲשֶׂה מִיְנִיסָטֵר עַל כָּל
הַמִּיְנִיסָטֵרִים. הַתָּם - עוֹלָם הַבָּא, טַעַם גּוֹ-עֲדוֹן!

אוֹי אוֹי, מַה שְׁיָהִיָּה בְּעוֹלָם.. אֵיזָה שִׁמְחָה, יְהִיָּה עוֹלָם מְלֵא שִׁמְחָה. לֹא
יְהִיָּה שׁוּם עֶצְבוֹת בְּעוֹלָם, רַק שִׁמְחָה. בְּהַפְתָּק כְּתוּב שְׁמִשִּׁיחַ יְבוֹא יְהִיָּה כָּל
הַעוֹלָם שְׁמַח, כָּלֵם יְהִיָּה יְתָמִים!

מכתב מרבי ישראל לידידו רב שמואל הורוויץ

בְּחִסְדֵי הַשֵּׁם זָכִינוּ לְהֵבִיא לְרֵאשׁוֹנָה לְדַפּוּס מִכְּתָב עֲתִיק וְנָדִיר שֶׁכְּתָב רַבִּי
יִשְׂרָאֵל לִיְדִידוֹ רַב שְׁמוּאֵל הוֹרוּוִיץ. הַמִּכְּתָב נִכְתָּב בְּעֶרֶךְ כְּחֶמֶשׁ שָׁנִים
לְאַחַר שְׂרַבִּי יִשְׂרָאֵל קִבֵּל אֶת הַפְתָּק הַקָּדוֹשׁ, אַחַת מֵאוֹתָן הַתְּקוּפּוֹת בְּהוֹן
סָבֵל צְרוֹת קִשׁוֹת וּשְׁפִכִיּוֹת-דָּמִים מְרֵבּוֹת. וְכֵן מְצִאֵנוּ לְנִכּוֹן לְהַעֲתִיק קִטְעַ
קָצֵר מִתּוֹךְ הַסֵּפֶר 'יְמֵי שְׁמוּאֵל' (חֶלֶק א', פָּרָק עז) מֵרַב שְׁמוּאֵל הוֹרוּוִיץ,
וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "וְהַכָּלָל כִּי לֹא יִכְלָתִי לְסָבֵל וּלְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת, וְהַכְּרַחְתִּי
לְהַשְׂאֵר עַד לֵיג בְּעֵמֶר בְּצִפָּת, וְרַבִּי אֶלְתֵּר בְּנִצְיוֹן שָׁלַח אֶת רַבִּי יִשְׂרָאֵל דָּב
מִטְּבֵרְיָה לְצִפָּת עִם מִכְּתָב אֵלַי שְׁאֵזְדָּרוּ לְבוֹא לְמִירוֹן וְלַעֲשׂוֹת בְּעִבּוֹדַת
הַשֵּׁם בְּיַחַד כְּאֲשֶׁר דְּבַרְנוּ בִירוּשָׁלַיִם, וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל דָּב פָּחַד לְבוֹא לְבֵיתֵנוּ
לִיתֵן לִי הַמִּכְּתָב כִּי שָׁמַע הַמְּנִיעוֹת, וְרַק חֶכְהָ לִי עַל הַרְחוּב, וּכְשָׂרָאָה אוֹתִי

מִסֵּר לִי הַמְּכַתֵּב וְדַבֵּר עִמִּי, וְיִרְאֵתִי מְאֹד שֶׁלֹּא יֵרְאוּ אוֹתִי עִמּוֹ וְהִלְכֵתִי אִתּוֹ לְאִיזָה מְקוֹם מִן הַצַּד, וְכִתְבֵתִי מְכַתֵּב לְרַבִּי אֶלְתֶּר בְּנִצְיוֹן וְצִירְתִּי לוֹ הַמְּנִיעוֹת וְהַחֹמוֹת בְּרָזֶל שֵׁשׁ לִי כַּעֲתָ, וְעַל-כֵּן לֹא יִקְפִיד בָּזֶה, וּבַעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אָבוֹא עַל לִיג בְּעֵמֹר וְנַעֲשֶׂה בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם בְּיַחַד. וּמִסֵּרְתִּי לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל דָּב שְׂיִמְסֵר לְרַבִּי אֶלְתֶּר בְּנִצְיוֹן.

תכן המכתב

ב"ה יום ד' לר"ח ניסן תרפ"ז, עיה"ק טבריא ת"ו

רַב שְׁלוֹם וְחַיִּים אֲרַכִּים וּבְרוּכִים וְכָל טוֹב סָלָה וְחַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה לְאַהוּבֵי אַחֵי יְקִירֵי וְחַבִּיבֵי נַפְשִׁי וְלִבִּי הַרְבֵּנִי הַמְּפֹלָא עוֹבֵד הַשֵּׁם בְּאַמֶּת וּבְמִסִּירוֹת נַפְשׁ וְכוּ' מוֹהַר"ר שְׂמוּאֵל הוֹרְוויץ בְּרַסְלָבֵר נ"י לְנֶצַח.

הַגִּיעֵנִי מְכַתֵּב לְנִכּוֹן, וְהַחִיתֵנִי וְשִׂמְחַתֵּנִי מְאֹד בְּדַבְרֵי הַקְּדוּשִׁים וּבְכַרְט בְּמָה שֶׁרְאִיתִי בּוֹ אֶת תְּשׁוּבַת לִבְךָ הַקְּדוּשׁ שֶׁעָדִין עָדִין אַתָּה עוֹמֵד עַל הַמְּשֻׁמֵּר וְחָרֵב פִּיפִיּוֹת בְּיַדֵּךְ לְלַחֵם מְלַחְמַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְלַחְמָה חֲזָקָה וְכַבֵּדָה כְּזֹאת הָעוֹבֵר עָלֶיךָ, אֲשֶׁרֶיךָ אֲשֶׁרֶיךָ בָּזֶה וּבְבֵא. טִייעֶרֶר הָאֲרַצְדִּיקֶר בְּרוּדֶר (אַחֵי יְקִירֵי לְבָבִי), אֵל תְּדַאֵג כָּלֵל, אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת, וְאֵל יֵפֵל לְבָךְ מִחֲרַפַּת אֲנָשֵׁי רָשָׁע וּמַגְדָּפוֹתֶם וְלֹא מְשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם הָעוֹבֵר עָלֶיךָ, יְהִיֶה אִיךָ שִׂיחָיָה, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵינוּ בְּלִי שְׁעוֹר, תִּאֲמִין כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגַּחַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ לְטוֹבֶתֶךָ, וְיֵשׁ תַּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ. יִשְׁלַח עֲזָרוֹ מִקְּדָשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדֶךָ, וְכָל הַקְּמִים עָלֶיךָ לְרַעָה מִהֲרָה תִּפְרַר עֲצָתֶם וּמַחֲשַׁבְתֶּם וְיִפְּלוּ נְפִילָה אַחַר נְפִילָה, יְבוֹשׁוּ וְיִסְגּוּ אַחֲרָיִךְ כָּל שׁוֹנְאֵי חַנּוּם הַרוֹצִים לְהַרְגֶּךָ חֵס־וְשְׁלוֹם מְשֻׁנֵּי עוֹלָמוֹת, וְיִקְרִים בְּךָ מִהֲרָה הַכְּתוּב "מָטָה עֲזָדָּךְ יִשְׁלַח הַשֵּׁם מִצִּיּוֹן רִדָּה בְּקָרֵב אוֹיְבֶיךָ".

נִתְאַחַר עַד יוֹם ט' נִיֶּסָן, טִייעֶרֶר הָאֲרַצְדִּיקֶר בְּרוּדֶר אִיךָ דְאֵנֶק דִּיר פּוֹן טִיפֶען הָאֲרַצִּין וְוַאס הָאֵסֶט זֹכָה גִיוֹעֵן צוֹ טִיעֵן מִיט מִיר הַחֲסָד שֶׁל אַמֶּת הַנְּמֻשָּׁךְ מִחֲסָדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים. הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אִיזו יוֹדַע הָאֵמֶת אִזו הָאֵסֶט מִיר דֶּעַר לִיכֵט מִייעֶע אוֹיגֶען אוֹן הָאֵסֶט מִיר מְחִיָּה מִתִּים גִיוֹעֵן מִיט דִּין בְּרִיף מִיט דִּייעֶע הִיילִיגֶע דְּבוּרִים, עֵס אִיז גָּאָר נִיט מְעַגְלִיךָ אוֹיֶס צוֹ מְאַהֲלִין וְוַאס פֶּאָר הַגְּרוּיֶסֶע מְצֻוָּה הָאֵסֶט גִיטָהוֹן. זְאֵלְסֶט ווִיֶסוֹן בְּרִידֶר אִזו ווען דִּי שִׁיקֶסֶט מִיר אַ בְּרִיף בִּיסֶטוֹ מִיךָ מִמֶּשׁ מְחִיָּה מִתִּים. אִיךָ הָאֵב דִּיר שׁוֹיִן לֵאנֶג גַּעֲשִׁרִיבֶען דָּאס, ווען דִּי זְאֵלְסֶט הָאֵבִן עֶפִיס הַהֲשִׁגָּה ווִיא אִזוֹי דִּי רֵאטֶעוועסֶט מִיךָ מִיט דִּייעֶע בְּרִיף וְוַאֲלֶסֶטוֹ אַ ווַאֲךָ גַּעֲלִיגֶט אַלֶע מִינֵי עֲבוּדוֹת אוֹן וְוַאֲלֶסֶט מִיר גַּעֲשִׁרִיבֶען אַלֶע טָאָג (אַחֵי יְקִירֵי לְבָבִי, אֲנִי

מוֹדָה לָךְ מֵעַמְק הַלֵּב עַל אֲשֶׁר זָכִיתָ לַעֲשׂוֹת עִמִּי הַחֶסֶד שֶׁל אֲמַת הַנִּמְשָׁךְ
מִחֲסָדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא יוֹדֵעַ הָאֲמַת שְׂאֵתָה הָאֲרֶת אֶת
עֵינַי וְעֲשִׂיתָ עִמִּי בְּחִינַת מַחִיָּה מֵתִים עִם מִכְתָּבְךָ עִם הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים
שֶׁלָּךְ. זֶה בִּלְתֵּי אֶפְשָׁרִי לְצַיֵּר אֶת זֶה (בַּדְּעַת) אִיזוֹ מִצְוָה גְּדוּלָה עֲשִׂיתָ. עָלֶיךָ
לְדַעַת אָחִי, שְׂכַאֲשֶׁר אֶתָּה שׁוֹלַח לִי מִכְתָּב, אֶתָּה מִמָּשׁ עוֹשֶׂה עִמִּי בְּחִינַת
מַחִיָּה מֵתִים. אֲנִי כָּבֵר מִמְזֶמֶן כְּתַבְתִּי לָךְ שְׂאֵם הֵיטָה לָךְ מְעַט הַהִשְׁגָּה כְּמָה
שְׂאֵתָה מְצִיל אוֹתִי עִם מִכְתָּבְךָ הֵיטָה מְשֻׁלֵּךְ כֹּל מִינֵי עֲבוֹדוֹת וְהֵיטָה כּוֹתֵב
לִי כֹל יוֹם).

טִייעֶרְעֶר בְּרוּדְעֶר סִיא זָאל נִיט זִיין קְלִיין בַּא דִּיר אִין בַּא אוֹיגִין דִּי גְרוּיֶסע
מִצְוָה, אוֹן זָאלֶסט זִיךְ שְׂטאַקִין בְּכָל הַכּחוֹת צוֹ שְׂרַאפִין מִיר דְּבוּרִים
קְדוּשִׁים, כִּי זֶה עֵקֶר הֶרְחֻמְנוֹת, לְהוֹצִיא נֶפֶשׁ יִשְׂרָאֵל מֵעוֹנוֹת רִ"ל,
גִּיווּאֵלְד בְּרוּדְעֶר פֶּאַרְגֶּעס דִּיךְ נִיט אִין מִיר. רַחֵם עָלַי, רַחֵם עָלַי, כִּי מֵר לִי
מְאֹד מְאֹד עַד אִין שְׁעוֹר. גִּיווּאֵלְד רַאטְעוֹנע מִיךְ הוּן בְּתַפְלָה וְהוּן בְּמִכְתָּבִים,
וּבְזָכוֹת זֶה יֶרְחַם מִן הַשָּׁמַיִם. יַעֲצֵט בְּרוּדְעֶר גּוּטְרִיל גִּיטְרִיעֶר (אָחִי הַיָּקָר,
אִין הַמִּצְוָה הַגְּדוּלָה צְרִיכָה לְהִיוֹת קֶטְנָה בְּעֵינַיִךְ, וְעָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל
הַכּחוֹת לְכַתֵּב לִי דְּבוּרִים קְדוּשִׁים, כִּי זֶה עֵקֶר הֶרְחֻמְנוֹת לְהוֹצִיא נֶפֶשׁ
יִשְׂרָאֵל מֵעוֹנוֹת רַחֲמָנָא לִיְצֻלָּן. אֶהָה אָחִי, אֵל תִּשְׁכַּח אוֹתִי. רַחֵם עָלַי, רַחֵם
עָלַי, כִּי מֵר לִי מְאֹד מְאֹד עַד אִין שְׁעוֹר. אֶהָה תִּצְלִיל אוֹתִי, הוּן בְּתַפְלָה וְהוּן
בְּמִכְתָּבִים, וּבְזָכוֹת זֶה יֶרְחַם מִן הַשָּׁמַיִם). שְׂמַח נִשְׂמַח וּנְרִינֵן וּנְרַקֵּד בְּגִילָה
רִינָה דִּיצָה וְחֻדוּה גְּדוּלָה וְעֲצוּמָה עַד אִין תְּכֻלִּית, בְּהַצְמִיחַת קֶרֶן יִשׁוּעָה
שֶׁל פֶּסַח, שְׂזַכֵּנוּ גַם בְּזֶמֶן הַזֶּה בְּחֻשׁ נּוֹרָא וְאִים כְּזֶה לְכָל הַטּוֹב וְהַחֶסֶד
וּיִשׁוּעָה נִפְלְאָה כְּזֹאת לְהַדְפֶּסֶת הַהַגְּדָה עִם הַפְּרוּשׁ, מְרַבְּנוּ הַקּוּה"נ
(הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא) זִיע"א. טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְזַמֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל הָעֶבֶר
וּלְהִתְפַּלֵּל עַל הָעֵתִיד שְׁנִזְכֶּה כְּלָנוּ לְהִתְעוֹרֵר בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ לְחֻזֵּק הָעֵנָן
הַקְּדוּשׁ הַזֶּה שֶׁל הַהַדְפֶּסָה.

סִיז מִיר אַגְרוּיֶס ווינְדְעֶר וואס האָסט נִיט גְּשְׂרִיבֶען מְשָׁלוֹם אַהוּבֵנוּ וְכוּ'
הַר"ר אֶלְטֶעֶר בֶּן צִיוֹן שְׂיַחִי.

אִיךְ בַּעַט דִּיךְ תַּכְּף עֵנְטֶפֶר אוֹן שְׂרִיבֵי מְשָׁלוֹם כֹּל אֶחָד וְאֶחָד וּבְפֶרֶט
מְשָׁלוֹם ר' אֶלְטֶעֶר בֶּן צִיוֹן וּמְשָׁלוֹם הַר' צְבִי מִבְּאֶרְדִּיטְשׁוֹב נִי"י (אֲנִי מִתְּפַלֵּא
מִדּוֹעַ לֹא כְּתַבְתָּ לִי מְשָׁלוֹם אַהוּבֵנוּ וְכוּ' הַר"ר אֶלְטֶעֶר בֶּן צִיוֹן שְׂיַחִי, אֲנִי
מִבְּקֵשׁ מִמֶּךָ לְעֲנוֹת תַּכְּף וְדוֹרֵשׁ מְשָׁלוֹם כֹּל אֶחָד וְאֶחָד וּבְפֶרֶט מְשָׁלוֹם ר'
אֶלְטֶעֶר בֶּן צִיוֹן וּמְשָׁלוֹם הַר' צְבִי מִבְּאֶרְדִּיטְשׁוֹב נִי"י).

אָחִיךְ אוֹהֶבְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם הַדּוֹרֵשׁ מְשָׁלוֹמוֹ מְעַמְקָא דְּלְבָא,
וּמְחַכָּה וּמְצַפָּה לִישׁוּעָתְךָ מְהֵרָה וּמְקוּנָה וּמִיחַל וּמִתְגַּעְגַּע לְרֹאוֹתְךָ בְּקֶרֶב
בְּרַב שְׂמֻחָה אֲמִתִּית, גַּם אִיךְ גְּרִיס מִיין טִייעֶרִיעֵן הַאֲרָץ פֶּרִינְדֵּן הַחֲבִיב לִי
כְּנִפְשֵׁי הַרְבֵּנִי הַמְּפֹלָא יֵרָא הַשֵּׁם וְעוֹבְדוֹ בְּאֲמַת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ אִיךְ הָאֵב
מִיךְ זִיעֶר גִּיפְרִייד מִיט אִיעֶר גְּרוּיֶס אֲשֶׁר אִין לְשַׁעֵר, אִיךְ בַּעַט אִיעֶר אִיהֶר
זָאל מִיר שְׂיַקִּין בְּרִיף אֶלְע מְאֹל לְהַחִיּוֹת אֶת נִפְשֵׁי (אֲנִי גַם פּוֹרֵס בְּשָׁלוֹם
חֵבֵר לְבִי הַיָּקָר הַחֲבִיב לִי כְּנִפְשֵׁי הַרְבֵּנִי הַמְּפֹלָא יֵרָא הַשֵּׁם וְעוֹבְדוֹ בְּאֲמַת

במסירות נפש, מאד שמחתי מדרישת שלומך אשר אין לשער. אני מבקש לשלח לי מכתבים בכל פעם להחיות את נפשי) ובקשתי שטוהה ממעלת כבודו שיודיעני משלום זוגתו הצדקת מ' גיטעל תחיה וממצב פרנסתם, ובפרט לכתב דבורים קדושים מנקדת לבו הקדוש, ומצוה הבאה לידיך אל יחמיצנה, בפרט מצוה כזאת. והנני מברכו בחג הפסח פשר ושמחה. אוהבו לנצח, ישראל בער.

בבקשה למסר המכתב הר"פ לידיך נפשנו ר' מאיר אנשין נ"י.

למעלה מהטבע

רבי ישראל והחסידים שרים בשמחה ממשפטי ההתחזקות של רבנו הקדוש,

"כל העולם פלו גשר צר מאד, גשר צר מאד,

והכלל והעקר שלא יתפחד כלל.."

אני מסרתי את נפשי להיות עם רבי ישראל קרדונר, כי אני הייתי בדרך לקבר. אני לא עזבתי אותו אף פסיעה, איפה שהלך, לטבריה, למירון - הלכנו ביחד. זה היה שיחה בפי הבריות, "הנה הברסלבים, הנה ישראל בער עם רבי ישראל קרדונר", זה היה סימן שאנחנו ביחד, זה היה הגושפנקה על ברסלב. רבי ישראל הוא היה גבור כזה שהוא עמד נגד גדולים ונגד כל העולם. הוא היה לו חכמה כזה של רבנו ז"ל, ניצוץ אחד נגד כל העולם. ניצוץ אחד יכול לכבש כל העולם, ניצוץ אחד!

אני איש פשוט לגמרי, אני זכיתי בחסדי השם להפיר מה זה חסיד ברסלב, רבי ישראל קרדונר. רבי ישראל בכל מקום - בצפת, בטבריה, בכל העולם, היה לו שם אחר, היה לו ארבע שמות: שם המשפחה שלו הלפרין, אבל הפנוי שלו היה 'קרדונר', על שם העיר קארדון שבגליציה. וגם-כן באומן קראו אותו צ'אק, רבי ישראל צ'אק. מדוע צ'אק? צ'אק זה פריילאך (שמחה), זה שמחה שעולה על כל השמחות! היה לו שמחה כזו גדולה.. אז קראו אותו רבי ישראל צ'אק. הוא היה תמיד מרקד והיה תמיד בשמחה. והוא היה לו גם-כן צער גדול ויסורים גדולים מההתקרבות לרבנו, כי אז היה כל העולם מתנגדים.

בחסדי השם ונפלאותיו מה שזכיתי, אני מודה ומהלל להשם יתברך על חסדו הגדול שזכיתי להפיר את רבי ישראל בזמן שכלם היו מתנגדים,

אתם לא יודעים מה שזה היה. ברוך השם אני עמדתי ולחמתי כנגד כלם, גדולים כאלה, מפרסמים כאלה, וברוך השם אני הייתי חזק מאד.

רבי ישראל הוא בא לארץ ישראל וישב בירושלים שנה, ובשנה השנית הוא בא למירון, לצפת, הוא היה גם-כן שנה בחברון, אחר-כך הוא בא אלי ואני זכיתי לראותו ולראות פלאות כאלה מה שאי אפשר לדבר בפה!

הו.. הרקודים שלו, הזמירות שלו, השמחה שלו, התפלות שלו, עבודת השם שלו, האמונה בכת נורא כזה, מי יכול לתאר לספר מה שראיתי, מה שהרגשתי. מי שלא ראה דבר כזה לא ראה טוב מעולם!

הוא היה יכול להיות במירון ואני בטבריה ולא להפיר אחד את חברו, אבל השם יתברך רצה שיהיה קשר בינינו, אז הוא סבב סבות והוא הכניס ברבי ישראל אור שידע מה שזה, והביא אותו לבית שלי ונעשה מזה מה שנעשה, נעשה עולם אחר...

אנחנו רואים עכשו שהקשר שהיה ביני ובין רבי ישראל, זה היה הכנה לעכשו. כל מה שסבלתי זה היה בשביל הגאולה. וגם-כן הפתק זה גם-כן בין הדברים הפלאיים שאי אפשר לקבל, שאי אפשר להבין. וזה הכל היה רבי ישראל, בלי רבי ישראל לא היה ישראל בער, לא היה פתק, לא היה שבעה עשר בתמוז.

מה שראיתי, מה שזה הכח של רבנו הקדוש רבי נחמן שיכול לעשות מבשר ודם, מבן-אדם שנולד מגוף של אשה והוא בן-אדם כמו כל בני-אדם, כמו כל העולם - לקדוש כזה, זה למעלה מן הטבע. הוא היה ענין אחר, הוא היה בעולם הזה אבל הוא לא היה מהעולם הזה, הוא היה מהעולם הבא. אני ראיתי את רבי ישראל - ראיתי מה זה ברסלב.

רק לשמע את הקול שלו, הקול היה נעים ותמיד היה דבוק בהשם יתברך, בפרט בשעה שהיה עוסק בתורה ותפלה. לא ראיתי ולא שמעתי דבר כזה מעולם. בשביל זה נתקרבותי. השם יתברך סבב סבות אתי, נסים, כלם נסים.

אנחנו מדברים דבורים רוחניים, זה אי אפשר להסביר כמו שהיה, פלו רוחני, פלו נשמה, פלו אמת. וגם-כן הוא היה לו מסירות נפש בשביל הרבה נפשות בישראל שהוא קרב אותם להשם יתברך ממש במסירות נפש. פעם אחת הוא היה במעצר וסבל צרות כאלה.. וגם-כן בשבילי בעצמי הוא היה סובל צרות כאלו, אוי מה שרבי ישראל סבל בשבילי...

אם היו נותנים למשהו כל הכסף שבעולם וכל הדברים שבעולם רק ליום אחד לעבר מה שרבי ישראל עבר, הוא היה משליך את זה והיה אומר: "אני לא רוצה כסף ואני לא רוצה צרות כאלה!"

אוי רבי ישראל, רבי ישראל.. הוא היה לו מסירת נפש, כאלו אין לו אשה ולא בנים - רק אני, הוא ואני - רק שני אנשים. הוא מסר את נפשו עלי. מה, איש אחד, ישראל בער, מה יהיה מזה, הגאולה יש בזה? על מה הוא כל-כך סבל? הוא חשב שאולי הוא יצליח להאיר בי איזה אור, קצת אור שאקיים התורה ושאוכל על-ידי זה להתקרב להשם יתברך, להכיר את השם יתברך ולעסק בעבודת השם - אולי. בשביל זה הוא נתן את כל נפשו והכל.

והוא ראה את זה איך שנסתבב, השם יתברך הוציא אותו בכח ממירון לטבריה והוא מצא את ישראל בער, אז הוא עזב את המשפחה, את צפת, את מירון, כאלו שאין לו אשה ואין לו ילדים ואין לו פרנסה ולא שום דבר, הוא עזב הכל בשבילי. הוא היה כל הדרך בבית-כנסת וישן על ספסל והיה לו קר, ומה הוא אכל? לחם עם תה, לחם עם מים. הוא רק מצא בטבריה את ישראל בער, אז הוא נתן את כל נפשו, היה לו רק דבר אחד - ישראל בער!

אוי יוי יוי.. האר"י הקדוש היה לו תלמידים קדושים, גאונים ובעלי-מקבלים, והוא הזהיר אותם מאד על אהבת חברים. וגם רבי שמעון בר-יוחאי הזהיר את החבורה שלו שיחזיקו עצמם באהבה גדולה. ורבונו הקדוש, הוא ותלמידו הקדוש רבי נתן, הם מדברים כל-כך על אהבת חברים. וכן אנחנו, אנחנו צריכים לשמר עצמנו מאד שלא תפגם האהבה חס-ושלום אפלו פחוט השערה, כי ראוי לנו לאהב עצמנו ביתר שאת ויתר עז מחמת שזכינו שיהיה לנו איזה חלק בפרסום והתגלות אור הצדיק האמת בעולם, אשר בזה תלוי תקון העולם בשלמות. צריכים לשמר מאד מקלוקול האהבה ומפריד לבבות חס-ושלום. רק להשתדל להוסיף ולהרבות אהבה ואחדות זה לזה כגוף אחד, שנוכל להתחבר ולהצטרף יחד תמיד, כדי שעל-ידינו יתגדל ויתרבה מאד מאד עד אין מספר בניני הבתים הנפלאים של הצדיק האמת, עד שכל ישראל יתקבצו ויתאספו יחד לכנס בהם. ואפלו השוכבים בחוץ ואפלו אמות העולם יתקבצו ויכנסו לתוך הבתים הקדושים של הצדיק האמת. גם ראוי לנו להתגעגע להתראות.

והענין של רבנו הוא רבי ותלמידים. כל החסידים - גדולים וקטנים, אין גדולים ואין קטנים, כלנו חברים.

נו, ברוך השם אצלנו יש אהבה, אבל יש אהבה ויש אהבה. אני ראיתי מה זה אהבה, רבי ישראל קרדונר עליו-השלוש הוא נתן את כל נפשו עלי, אולי הוא יצליח להאיר בי איזה אור להתנקות מתאוות העולם הזה. זה העקר, לנקות עצמנו מתאוות העולם הזה, זה העקר ההתקרבות להשם יתברך. והוא התרשם מאד, הוא ראה שאני אדם קטן, שאני לא כלום, אבל הוא ראה הגבורה שיש לי שאני עומד נגד כוחות כאלה ואני חזק ושמת, אז הוא ראה שזה דבר טוב. ומאיפה לקחתי גבורה כזו? תפלה, תפלה, תפלה ורצון טוב.

אז בטבריה היה שני משגעים - רבי ישראל קרדוֹר וישראל בער, היו שנים. ואנחנו רקדנו בליל שבת ברקודים פאלה, בשמחה כזו, וככלם היו מתנגדים. ואנחנו רקדנו עד שכל המתנגדים כלם נתבטלו ונפלו, "מה זה, מאיפה הם מקבלים שמחה כזו, מאיפה מקבלים דבר כזה?"

מי שמע דבר כזה, איפה יש דבר כזה בעולם, איפה רואים מסירת נפש כזה בשביל איזה ילד לא שלו. דבר כזה לא היה ולא רואים בעולם משום צדיק, משום בן-אדם. זה רואים רק אצל רבנו הקדוש! ונעשה מה שנעשה, נעשה מזה בנגן לדור דור, לעולם, לנצח, בריאת עולם מאין ואפס...

והפתק בא פתאום, בלי הכנה, כלום. היה מעשה של שבעה עשר בתמוז, כמו שכתוב בפתק: "וסימן י"ז בתמוז", אני לא יכול לתאר, אני הייתי מסכן מאד, הייתי מדפא כזה שהייתי חולה נפש. אני נפילתי לעצבות כזה, לשברון לב כזה.. בלי רפואה, אין רפואה לזה, אין. נו, ומזה נברא הפתק!

ורבנו הקדוש אומר ב'ספר המדות': "מי שעובר עברה ומתבייש בה - מוחלן לו על כל עוונותיו!" אז הצער והבושה והדפאון שהיה לי מזה, זה היה מכפר. ככה אומר רבנו, ככה כתוב ב'ספר המדות'. אז זה לא חדוש שהוא מדבר אלי בלשון כזה: "תלמידי היקר, ועליך אמרתי". הוא מוריד עצמו, "מאד היה קשה לי לרדת אליך", הוא מוריד עצמו אפלו לישראל בער, "תלמידי היקר, ועליך אמרתי".

אני היה לי צער כזה, וגם-כן אני לא יכלתי להיות עם גאונה, לא יכלתי, כי אני הכרתי את הערף שלי. וגם-כן רבי ישראל עליו-השלום הוא היה מכיר אותי, הוא היה מבין עלי, הוא ידע שאני לא כלום, ואף-על-פי-כן הוא ראה את הרצונות שלי ושאני עומד נגד כל החכמים, נגד כל הגדולים, אז זה היה לו ערף יותר מכלם, והוא קבל אותי כמו מתנה ובכל לב, בכל נפש. העולם חושבים: "מה, המסירות נפש זה דבר שהוא יהיה כדאי? צריכים להיות למדן, כשרוני", ובזה רבי ישראל היה יחיד, איש אחר לא היה לו קשר כזה אתי. אפלו אברהם בר נחמן, אם אני הייתי מתקרב אליו הוא היה מדבר אתי, אבל לא באפן כזה - כמו רבי ישראל, שהיה בינינו קשר כזה.

רבי ישראל הוא כל הבכיות שלו היה רק בשביל עם ישראל, "מה יהיה!" הוא הרגיש הצער מה שזה, הנפילות האלו, הכפירות והאמונות כזביות והשקר, זה יותר גרוע מכל היסורים שבעולם. והוא מסר את נפשו להשם יתברך, הוא היה מתפלל על זה שהשם יתברך ירחם שיתגלה דעת רבנו בעולם.

הכל תלוי ברבנו! הכל, כל התורה והאמונה, כל חיינו בעולם הזה, בעולם הבא - הוא רק רבנו!

כָּל דְּבוּר שֶׁל רַבְּנֵנוּ הוּא מְכִיל הַרְבֵּה מְאֹד חֲכָמָה וְדַעַת וְהִתְחַזְקוּת וְחַיּוּת.
וְגַם-כֵּן עַל-יְדֵי רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ רוּאִים הָאוֹר שֶׁל הַגְּמָרָא וְשֶׁל כָּל הַתּוֹרָה.
הַקְּבֵלָה וְהַכֵּל יֵשׁ בִּילְקוּטֵי הַלְכוֹת'. הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹת' הוּא מְקַשֵּׁר אֶת
הַקְּבֵלָה עִם כָּל דִּין, זֶה מְאִיר לָנוּ הַגְּמָרָא וְכָל הַתּוֹרָה. הָעוֹלָם הָיוּ צְרִיכִים
לְהִיּוֹת קְבוּעַ תְּמִיד בִּילְקוּטֵי הַלְכוֹת', כָּל הַלּוּמְדִים וְכָל הָעוֹלָם, כִּי רוּאִים
בְּזֶה פְּלֵא פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה אֵיךְ שָׂרְבִי נִתֵּן לְמַד אֶת הַגְּמָרָא, אֵיךְ הוּא לְמַד
הַמְּדַרְשׁ, וְהָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים מְזֶה, הֵם חוֹשְׁבִים: "בְּשִׁבִיל מָה לִי לְקוּטֵי
הַלְכוֹת', בְּשִׁבִיל מָה אֲנִי צְרִיךְ חַדוּשִׁים שֶׁל חֲסִידוּת, חַדוּשִׁים שֶׁל קְבֵלָה?"

הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים שָׂרְבֵנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא סוּד כְּזֶה, פְּלֵא כְּזֶה. אֲפֹלוּ אֶחָד
מִחֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב הַמְּפָרְסָמִים, הוּא אוֹמֵר שֶׁהוּא חֲסִיד בְּרֶסֶלַב, אֲבָל הוּא
חוֹשֵׁב: "חֲסִיד בְּרֶסֶלַב צְרִיךְ שִׁיחִיָּה לְמַדּוֹן, גְּמָרָא, פּוֹסְקִים. אֲבָל לְקוּטֵי
תַּפְלוֹת', לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן', לְקוּטֵי הַלְכוֹת', זֶה לֹא לְמַדּוֹן, זֶה חֲסִידוּת".

יֵשׁ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם שְׂאוֹמְרִים שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים עֲבוּדָה זָרָה מֵרַבְּנֵנוּ. אֲבָל מָה
שְׂאוֹמֵר רַבְּנֵנוּ, מָה שֶׁגָּלָה רַבְּנֵנוּ, הוּא גָּלָה רַק טֶפֶח מִן הַיָּם מְגִדְלָתוֹ, כְּלוּם,
זֶה נֶעְלָם...

אוֹי יוֹי יוֹי, אֲשֶׁרִי הָאֲזַנִּים שֶׁשׁוֹמְעִים דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה, אֵין בְּעוֹלָם. לֹא נִמְצָא
בְּעוֹלָם דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה שֶׁאֲנִי קְבֵלְתִי בְּמִסִּירַת נַפְשׁ מֵרַבִּי יִשְׂרָאֵל וּמְכַל אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַזְּקֵנִים, אֲנָשֵׁי אֲמֵת. לֹא כְּמוֹ הַיּוֹם, אֲנָשִׁים פְּשוּט רְצִים אַחֲרָי
כְּבוֹד וְכֶסֶף, זֶה חֲשָׁד, כֵּן.

אֲנִי לֹא מְכוּן שֶׁאֲנִי סוּד, אֲדַרְבָּא אֲנִי מְכוּן לְאֲמֵת, שֶׁאֲנִי בְּמַדְרָגָה כְּזֶה שֶׁאֲנִי
מִתְבַּיֵּשׁ אֲפֹלוּ לְדַבֵּר, וְרַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּהֵלֵל: "מֵאֲשֵׁפוֹת יָרִים
אֲבִיוֹן", אֲבִיוֹן זֶה מִמֶּשׁ אֲבִיוֹן מִן הַתּוֹרָה, מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים, מֵהַכֵּל.

"מִקֵּים מַעְפָּר דָּל", מִקֵּים מַעְפָּר, זֶה אֵין יוֹתֵר נְמוּד מַעְפָּר. עֲצָבוּת זֶה מְכַנֶּה
בְּשֵׁם עָפָר. עָפָר זֶה עֲצָבוּת, זֶה עֲצָלוּת.

"מִקֵּים מַעְפָּר דָּל", דָּל זֶה מִמֶּשׁ הוּא אֵין לוֹ כְּלוּם, דָּל. וְעוֹד יוֹתֵר -
"מֵאֲשֵׁפוֹת יָרִים אֲבִיוֹן", כְּנִרְאָה שֶׁאֲבִיוֹן הוּא יוֹתֵר מְדָל, "מֵאֲשֵׁפוֹת יָרִים
אֲבִיוֹן".

נו, אֲנִי הִיָּה קֶשֶׁה לִי לְקַבֵּל "תַּלְמִידֵי הַיָּקָר" וְגַם-כֵּן "עֲלִיף אִמְרַתִּי", בְּזַמַּן
שֶׁמִּצָּאֵתִי אֶת הַפֶּתֶק הִיָּה זְקֵנִים אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּירוּשָׁלַיִם, רַב שְׁלֵמָה
וְקִסְלָר, רַב נִפְתָּלִי כִּהוּ וְרַב נִתָּן בֶּן רַב פִּנְחָס יִשְׁעִיָּה שֶׁלְקַח אֶת גִּיטְלִיָּה
לְאֲשֵׁתוֹ לְאַחַר הַפְּטִירָה שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל, הוּא הִיָּה בְּרֶסֶלַב אֲמֵת לֹא סֵתֵם
בְּרֶסֶלַב. הָיוּ זְקֵנִים, כֵּן. וְאֲנִי הִרְאִיתִי לְרַב שְׁלֵמָה וְקִסְלָר אֶת הַפֶּתֶק, אֲנִי
רוּאָה אֶת זֶה כְּמוֹ עֶכְשָׁו, אֲנַחְנוּ הֵינּוּ עִם רַב נִפְתָּלִי, וְאֲנַחְנוּ יִשְׁבְּנוּ אֶחָד לְיַד
הַשְּׁנֵי לְיַד הָאֲרוֹן סְפָרִים, וְהִיָּה מְרַחֵק גְּדוֹל בֵּינֵינוּ, אֲנִי הִיָּתִי כְּלוּם וְרַב
שְׁלֵמָה וְקִסְלָר הִיָּה בַּעַל-מַח גְּדוֹל וְהִיָּה לוֹ כַּח גְּדוֹל, הוּא הִיָּה אִישׁ קְדוֹשׁ.
אֲנִי אֲכַלְתִּי אֲצִלוּ, רְאִיתִי אֵיךְ הוּא אוֹכֵל בְּקִדְשָׁה כְּזוֹ, לֹא רָגִיל כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ

אוכלים, הוא היה ענין אחר. אני היה לי פלא, "איך הוא חי? איך הוא נמצא בעולם? איך יש לו קיום?"

אני קבלתי דבורים מרב שלמה ואני ראיתי פלאות מהדבורים של רב שלמה שהוא בעצמו לא ידע. אבל אף-על-פי-כן היה בו טבע המדינה של גרמניה, הוא היה משם, ושמח יש להם ענינים כמו עקשנות, הם עקשנים בדעתם ואי אפשר לשנות אותם. על-כל-פנים אפלו מגרמניה יכולים לטעות, הוא לא נסע לרבנו, הוא היה יכול לנסע, היה לו כסף, אבל הוא היה למדן גדול, הוא היה בקי בכל חדרי התורה והוא היה אצלו תכלית דין, דין תורה שאסור לצאת מארץ ישראל.

נכון, אסור לצאת מארץ ישראל, אבל יש ענינים. כתוב בפרוש שאם יש לו בחוץ לארץ רבי מיחד יותר מבארץ ישראל - אז הוא יכול לצאת חוץ לארץ ישראל. אבל אני הייתי ביחד אתו ואני ידעתי שיש לו חסרון אבל אי אפשר להוציא אותו מזה, אז לא התנפחתי אתו. אני יושב אתו ביחד ומקבל צעקות, ומה שאני הבנתי שזה לא נכון, שלא צריכים לקבל, אז לא קבלתי, לא היה לזה שום ערך.

ובהפתק רואים התחזקות כזה שרבנו הקדוש כמו אצל השם יתברך כתוב, יש פסוק: "אשכן את דכא" - מי שהוא מדכא אפלו עד דכא, אז "אשכן את דכא".

ורבי נתן הוא היה אצל רבנו בתכלית הבטול. רבי נתן ראה את האור של רבנו, את הקדשה של רבנו, אז הוא היה בעניויות כזה, הוא החשיב את עצמו כאפס ואין, כי אי אפשר להיות בלי רבנו. הוא ראה את גדלת רבנו אז הוא נתבטל לגמרי.

רבי נתן לא היה לו שום מחשבה של כבוד, של גאווה, הוא יכל לחשב: "אני תלמיד רבנו הקדוש, אני זוכה לשמע תורות כאילו, מעשיות כאילו". לא, הוא היה אפס ואין, הוא הבין שהוא רחוק מהשם יתברך לגמרי נגד רבנו. הוא היה ענו, זה גדלה, זה חכמה גדולה, איש כזה יהיה אפס ואין? איך? זה למעלה מן הטבע, זה רבנו הקדוש האיר עליו, רבנו הקדוש היה צריך כלי כזה, "אשכן את דכא", שיהיה אצלו אפס ואין, אם לא - אז איך אפשר לקבל מרבנו?

הוי רבי נתן היה גאון, אבל אני לא כלום. אני אפס ואין ממש, אני ממש כלום!

(חסיד מספר לרבי ישראל כי בכל מוצאי שבת הוא עורך בביתו שיעור ב'לקוטי מוהר"ן')

ברוך השם שאני זוכה רק לשמע את זה, מה שזה.. זהו הגאולה, זהו כל חיותנו וכל הישועות. לזכות לשמע 'לקוטי מוהר"ן', מה שזה, מה שזה.. איזה ישועה זה, איזה רפואה, איזה.. זה כל תקוננו, זה הכל! יש בו הכל

לִירְאָת שָׁמַיִם וְאֲמוּנָה וּתְשׁוּבָה וְכָל מַה שְּׁצָרִיכִים יֵשׁ שָׁמָּה בְּכָל דְּבִיר וְדְבִיר. דְּבַר כְּזֶה עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, עֲכָשׁוּ וּתְגַלְּהָ לָנוּ פְּלֵא, פְּלֵא נוֹרָא כְּזֶה שֶׁהוּא כָּל חַיּוֹתָנוּ וְיִשׁוּעָתָנוּ, הַכֹּל, הַכֹּל מַה שְּׁצָרִיכִים.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לָנוּ 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ שְׂמִיחַ מְאֹד שֵׁישׁ בְּעוֹלָם הַ'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', כָּל תּוֹרָה הוּא כָּל חַיּוֹתָנוּ וְזָרְעָנוּ, הַכֹּל!

הַתּוֹרָה לִי בְּ'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן': "כָּל מַה שֶׁהַחוֹלָה גָּדוֹל בְּיוֹתֵר הוּא צָרִיךְ רוֹפֵא גָּדוֹל יוֹתֵר", וְאַנְחָנוּ חוֹלִים כְּאַלֶּה.. אַנְחָנוּ אֵין מִי שֶׁיַּעֲזֹר לָנוּ, רַק רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ!

כָּל עֲנִין רַבְּנֵי הוּא עֲנִין הַגְּאֻלָּה, הוּא עֲנִין לְמַעַלָּה מִן הַטֶּבַע, זֶה עֲנִין פְּלֵא כְּזֶה שְׂאִין בְּעוֹלָם. רוֹאִים גְּדֻלַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, גְּדֻלַּת הַבוֹרָא וְגְדֻלַּת הַצְּדִיק. כָּל הָעֲנִין שֶׁל רַבְּנֵי הוּא לְמַעַלָּה מִן הַכֹּל, כָּל דְּבִיר שֶׁגִּלָּה רַבְּנֵי, אֶפְלוּ מַה שְּׁכָבֵר יֵשֶׁנוּ, כְּמוֹ גְּמָרָא, אֲבָל כְּעַת יֵשֶׁנוּ שְׂנֵצָא מִפִּי, הַתּוֹרוֹת שְׁלוֹ. הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים, הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁזֶה 'נִעַם אֱלִימְלָךְ', 'קְדֻשַׁת לִוִי' מְרַב לִוִי יִצְחָק מִבְּרִדִּיטְשׁוֹב, הֵם חוֹשְׁבִים: "מַה, הוּא הָיָה יוֹתֵר מִ'קְדֻשַׁת לִוִי'?" כֵּן, הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים. הֵם חוֹשְׁבִים: "אִזּוּ יֵשׁ עוֹד סֵפֶר, יֵשׁ 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן' גַּם-כֵּן, כְּמוֹ שֵׁישׁ 'קְדֻשַׁת לִוִי' וְנִעַם אֱלִימְלָךְ', כְּכֵה יֵשׁ 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן'". אֲבָל עֲנִין רַבְּנֵי הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרִי, זֶה עֲנִין מִיַּחַד. רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "אֲנִי סוֹד מִכָּל הָעוֹלָם!"

הָאֵר"י הַקְּדוֹשׁ הוּא גַם-כֵּן לֹא יָדַע מִרַבְּנֵי. זֶה עֲנִין פְּלֵא כְּזֶה מַה שֶׁלֹּא הָיָה מְעוֹלָם, חֲדָשׁ לְגַמְרִי. וְגַם רוֹאִים הַתּוֹרוֹת שְׁלוֹ, 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן' וְהַסְּפִירִי מְעַשִׂיוֹת', הָאֵם יֵשׁ עוֹד בְּעוֹלָם דְּבַר כְּזֶה? יֵשׁ עוֹד תּוֹרוֹת כְּאַלוֹ? אֵין בְּעוֹלָם!

אֲנִי שְׂמַעְתִּי מְגֹאוּנִים, מְגֹדוּלִים, שְׂאֲמְרוּ לִישִׁיבָה: "תּוֹרוֹת כְּאַלוֹ שֶׁל רַבְּנֵי - אֵין! מְעַשִׂיוֹת כְּרַבְּנֵי - אֵין! שִׁיחוֹת כְּרַבְּנֵי - אֵין!"

נוּ, וְרַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "מְשִׁיחַ יִגִּיד פְּרוּשׁ עַל הַ'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן", שׁוּם צְדִיק לֹא אָמַר כְּכֵה. הָיָה הָרַב מִבְּרִדִּיטְשׁוֹב, גְּאוֹן קְדוֹשׁ וְצְדִיק, וְהוּא לֹא אָמַר שְׂמִשִּׁיחַ יִגִּיד פְּרוּשׁ עַל הַסֵּפֶר שְׁלוֹ. רַק רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ אָמַר כְּכֵה, "אֵין מִי שְׂיִגִּיד פְּרוּשׁ - רַק מְשִׁיחַ!" וְאַפְלוּ רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ שִׁבַּח אוֹתוֹ, אֶת הָרַב מִבְּרִדִּיטְשׁוֹב, אֲבָל אֵם הָרַב מִבְּרִדִּיטְשׁוֹב הָיָה יוֹדַע מִרַבְּנֵי - הוּא הָיָה כְּמוֹ רַבִּי נֶתַן, תַּלְמִיד רַבְּנֵי בְּתַכְלִית הַבְּטוּל.

וְאַפְלוּ אֲנָשֵׁי רַבְּנֵי שֶׁהָיוּ צְדִיקִים קְדוֹשִׁים כְּאַלוֹ, וְכִשְׁהֵם הָיוּ מִתְקַרְבִּים לְרַבְּנֵי וְרַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ הוֹצִיא אוֹתָם לְמַחוּץ לִישׁוּב, הָיָה פְּלֵא כְּזֶה...

וְגַם-כֵּן אֶצֶל רַבְּנֵי הָיָה חֲזוֹנִים כְּאַלֶּה, בְּעַלִּי-תַּפְּלָה כְּאַלֶּה.. כָּל אֶחָד הָיָה אוֹר גָּדוֹל מַה שְׂאִין בְּעוֹלָם. לֹא עַל חֲנָם עֲמַד הָעוֹלָם עַל בְּרִסְלָב!

וגם-כן אי אפשר להפגיש להיכל המלך ככה בבטן גאון, צריכים לנקות את זה, "אתה רוצה ללמוד לקוטי מוהר"ן, בשביל מה? אם אתה רוצה בשביל כבוד ופרסום, אז אתה לא שייך לכאן".

מה שזה, מה שזה.. אפלו מחסידי ברסלב לא הבינו כלום, הם הבינו מה שרבי נתן הבין? רבי נתן הוא ידע מרבונו. רבי נתן אמר שבעולם הבא - אם יפסקו לו גיהנם, אז הוא יגיד תורה בלקוטי מוהר"ן, אז יהיה נעשה שמה גן-עדן! יש כבר רפואה, יש כבר לקוטי מוהר"ן, יש כבר ספרי רבנו, הוא גמר הכל...

אבל יש עניינים נעלמים רוחניים, יש עניינים פלאים נעלמים מהעולם, זה ענין רבנו. רבנו הקדוש יש לו עסק עם כל אחד ואחד, הוא מדריך אותו כמו שצריכים להדריך אותו, כל אחד ואחד. כל נפש שמתקרב עובר עליו מה שעובר, ברוחני, בגשמי - אבל עובר עליו. רבנו הקדוש אמר: "כשיבוא משיח יהיה הרבה ספורים מהפלאות של ברסלב - איך היה ברסלב בעולם", ככה אמר רבנו: "כשיבוא המשיח יהיה מעשיות הרבה מחסידי ברסלב לספר לעולם". ורבנו הקדוש מדבר מזה בלקוטי מוהר"ן, הוא מפרש הפסוק בספר דברים: "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל" - בכל דבור של הצדיק, הוא מדבר בדבור אחד - ואתה מקבל מה שאתה צריך. בדבור של הצדיק יש בו הכל, כל מה שכל אחד צריך, בדבור אחד.

"אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל", הדברים שדבר משה - אל כל ישראל. כל אחד מוצא מה שהוא צריך, כן.

כל נפש שזוכה להתקרב לרבנו באמת - זה ענין פלא!

השם יתברך מסבב שיש נפשות שמתקרבים לרבנו, אבל לא כל הנפשות זוכים. אפלו בזמן רבנו לא כל הנפשות היו כלם צדיקים קדושים. אבל כל אחד הוא עולם בפני עצמו, ורבנו הקדוש בהתורה שלו האיר בלב כל אחד מה שהוא צריך לתכליתו הנצחית - להפיר את השם.

כל אחד יש לו ענין מיוחד, והצדיק המנהיג האמת, הוא יודע שאדם זה צריך להנהיגו באופן כזה, ואדם אחר צריך להנהיגו באופן אחר, לא כל אחד באותו האופן בגלל שהוא ברסלב.

רבנו הקדוש אמר: "להתקרב אלי זה קשה מאד", יש קושיה: "מדוע עבודה קשה מאד? אני רוצה להתקרב, מדוע יהיה קשה, מדוע אני אסבל?"

לא.. רבנו הקדוש אמר: "אני אוהב חסיד מטגן!"

הוא אוהב מטגן, יש לו טעם טוב - מטגן. חסידים מטגנים - שעובר עליהם כמה ירידות וכמה צרות וכמה יסורים.. והוא סובל הכל והוא רוצה

עזרה. ורבינו הקדוש שבח מאד את החסידים האלה שהם רוצים עוד, מתגעגעים לקדשה, לתורה. העקר הוא הלב, להתגעגע לתורה, לעבד השם.

השם יתברך סבב שטגנו אותי מאד, האבא והאמא וכל העולם, אני הייתי מטגן מאד, ואני לא לדעתי מה זה, לא לדעתי מדוע. אם הייתי יודע אז מה שאני רואה עכשו, הייתי מבקש עוד...

ענין רבינו זה ענין נורא מאד, אני זכיתי להיות עם רבי ישראל בערך קרוב לחמש שנים כל יום, זה לא חדש ולא שנה. אבל יכולים להיות שבועים שנה וזה לא כלום, העקר הוא המסירות נפש, האמונה, הרצון, הסבל שסבלתי בשביל זה, זה העקר מהכל.

אני זוכר מה שאני סבלתי עם משפחתי, מה שאנחנו סבלנו רק מהשם ברסלב, וברוך השם כשאני חי עכשו, אני נמצא בעולם, זה רואים בזה שיש למעלה מן הטבע. אי אפשר להבין מה שעבר עלי, זה פלא, פלא כזה.. ואידך החזקתי מעמד עם רבי ישראל שנים. יש פסוק בתנ"ך: "אף חכמתי עמדה לי", ככה כתוב בפסוק. אנחנו מאמינים שיש בתורה סודות אבל אנחנו לא יודעים כלום, והגמרא מדברת מזה הפסוק והיא מאירה עינינו בהתורה, היא מבארת. הגמרא, הצדיקים הקדושים של הגמרא, התנאים, האמוראים, הם מצאו פרוש על זה הפסוק:

"אף חכמתי עמדה לי", התורה של האף, שסובלים בשבילה - זה "עמדה לי". זה עומדת לעד, על-ידי זה יש עמידה בתפלה להחזיק מעמד, זה העקר - התורה של האף, של מסירות נפש שסובלים.

ומה שאני סבלתי.. זה היה חד פעמי!

אוי, אינני יודע באיזה זכות, אבל עברתי מקומות פאלה, חיים פאלה מה שסבלתי שפלות כזה, בזיונות פאלו וצרות פאלו. ועכשו אני רואה למפרע שזה כל הטוב ואין טוב כזה. זה לא בכל פעם מתרחש ענין כזה של ישראל בער ורבי ישראל קרדונר. היה בינינו קשר לא בשביל שום דבר, לא בשביל כסף, אדרבא סבלתי בשביל זה ואני חשבתתי שאני לא אחזיק מעמד וחס-ושלום לא רציתי לחיות, אני חשבתתי: "מה זה, איזה חיים זה? מי יודע מה יהיה נעשה ממני, אני אשתגע. מה, בלי אבא ובלי אמא, בלי משפחה?" אבל כששמעתי את רבי ישראל מתפלל, כשראיתי מרבי ישראל איזה דבור וראיתי איזה מעשה, אני ראיתי מעשים פאלו שהמח לא מקבל את זה, למעלה מן הטבע. אני הייתי יחיד עם רבי ישראל ורבי ישראל היה מצחק מכלם!

נו, ברוך השם אנחנו רואים שהקשר הזה ביני ובין רבי ישראל יש לו קיום. אף-על-פי שעברו איזה שנים אבל הקשר הזה קיים. הזמן עבר אבל זה הענין של מסירות נפש - זה קיים, זה עושה פעולות פאלה בלבנו. רק

בְּאֵמֶת, מִי שְׂרוּצָה בְּאֵמֶת עֲזָרָה. וְגַם-כֵּן יֵשׁ בְּאֹיֵר בְּעוֹלָם הַזֶּה, יֵשׁ כְּמוֹ הַרְגָּשָׁה, וְהִיא הוֹלֵכֶת וּמַעוֹרְרֶת וּבָאָה לְאִיזָה בֶן-אָדָם וְתוֹפְסֶת אוֹתוֹ, "מַה אַתָּה רַח, מַה יֵשׁ, מַה?"

וְגַם-כֵּן רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא עוֹשֶׂה פְּעֻלוֹת אֲפֵלוֹ בְּהַעֲלֵם, שֶׁלֹּא יוֹדְעִים מִמֶּנּוּ. הוּא כִּבֵּר נִמְצָא בְּעוֹלָם, ה'לְקוּטֵי מוֹהַר"ו' וְכָל מַה שֶּׁגָּלָה. וְהַעֲקָר רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּעֶצְמוֹ יִשְׁנֵנוּ בְּעוֹלָם, יֵשׁ כִּבֵּר, יִשְׁנֵנוּ בְּעוֹלָם. הָאֵמֶת מְנַצֵּחַ הַכֹּל...

אוֹי רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁנִּזְכָּה לְרֵאוֹת אֶת הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ שֶׁהוּא אוֹר שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁל כָּל הַתְּשׁוּבָה, שֶׁל כָּל הַגְּאֻלָּה, שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. יֵשׁ דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה ב'חַיֵּי מוֹהַר"ו', אֲבָל לֹא מְרַגִּישִׁים, הָעוֹלָם הוּא מְגִשֵׁם כָּל-כָּד, אֲפֵלוֹ הַגְּדוֹלִים, אֲפֵלוֹ הַגְּאוּנִים לֹא מְרַגִּישִׁים שֵׁשׁ מַה שֵׁשׁ בְּזָה. כָּל אֶחָד כְּפִי הַמְּסִירוֹת נִפְּשׁ מַה שֶּׁסוֹבֵל...

זֶה דְּבַר פְּלֵא מְאֹד, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "כָּל מִי שֵׁשׁ לוֹ אִיזָה הַרְהוּר תְּשׁוּבָה - זֶה נִמְשָׁךְ מִמֶּנִּי!" כִּכָּה הוּא אָמַר רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ. אִזּוֹ כָּל הַהֲתַעוֹרְרוֹת שֶׁל עֲכָשׁוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים הַרְבֵּה בְּעַלֵּי-תְשׁוּבָה, זֶה סִימָן גַּם-כֵּן עַל הַגְּאֻלָּה, כִּי כָּל הָעוֹלָם צָרִיכִים לְהִמְשָׁךְ לְרַבְּנוּ, אֲפֵלוֹ שֶׁלֹּא יוֹדְעִים מֵהִיכּוֹ, זֶה בְּאָדָם. אֲבָל זֶה הַכַּח שֶׁל רַבְּנוּ יִשְׁנֵנוּ בְּעוֹלָם וְהוּא עוֹשֶׂה פְּעֻלוֹת וְהוּא לֹא נוֹתֵן מְנוּחָה.

אוֹי אוֹי, הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים אֶת זֶה, לֹא יוֹדְעִים וְלֹא יוֹדְעִים. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ כִּבֵּר נִמְצָא בְּעוֹלָם, וְאִם הוּא כִּבֵּר נִמְצָא בְּעוֹלָם אִזּוֹ יֵשׁ בְּעַל-הַבַּיִת לְעוֹלָם, רַק לֹא יוֹדְעִים אֶת זֶה אִזּוֹ זֶה הַבֵּל, אֲבָל יֵשׁ כֵּן. יֵשׁ כִּבֵּר בְּעַל-הַבַּיִת לְעוֹלָם!

יְבוֹא הַזְּמַן שֶׁיִּתְגַּלֶּה הָאֵמֶת, 'זְמַן הַחֲתוּנָה'. לְכָל דְּבַר יֵשׁ קוֹץ, יְבוֹא הַקוֹץ, יְבוֹא הַזְּמַן. יְבוֹא 'זְמַן הַחֲתוּנָה', אִזּוֹ יִהְיֶה הַחֲתוּנָה...

אֲנַחְנוּ לֹא מְבִינִים כָּלֵל, אִם לֹא הִיָּה הַמַּחֲלָקֶת עַל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב...

הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הִיָּה צָדִיק כְּזֶה.. אֲבָל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ עֲנִין מִיָּחָד. הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים מִזֶּה אֲפֵלוֹ מִחֲסִידֵי בְּרִסְלָב. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "אֲנִי סוֹד מִכָּל הָעוֹלָם. יוֹדֵעַ מִמֶּנִּי רַק רַבִּי נִתָּן וְנִפְתְּלֵי קֶצֶת". אִזּוֹ יְכוֹלִים לוֹמַר עַל זֶה שְׁנֵי דִּינִים פְּשׁוּטִים:

רַק רַבִּי נִתָּן, "יוֹדֵעַ מִמֶּנִּי רַק רַבִּי נִתָּן", רַבִּי נִתָּן הוּא יוֹדֵעַ קֶצֶת. מִי יְכוֹל לְדַעַת מִרַבְּנוּ? אִזּוֹ רַבִּי נִתָּן הוּא יוֹדֵעַ קֶצֶת, וְאִזּוֹ הַפְּרוּשׁ הוּא כִּכָּה: "יוֹדֵעַ מִמֶּנִּי רַק רַבִּי נִתָּן, וְנִפְתְּלֵי קֶצֶת", רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ לֹא אוֹמֵר "רַבִּי נִפְתְּלֵי", הוּא אוֹמֵר "נִפְתְּלֵי", אִזּוֹ נִתָּן יוֹדֵעַ וְרַבִּי נִפְתְּלֵי - יוֹדֵעַ קֶצֶת. יְכוֹלִים לְפָרֵשׁ כִּכָּה.

וְיְכוֹלִים לוֹמַר עַל שְׁנֵיהֶם קֶצֶת, רַק נִתָּן וְנִפְתְּלֵי, שְׁנֵיהֶם יוֹדְעִים קֶצֶת.

וְשְׁנֵי הַפְּרוּשִׁים הֵם אֵמֶת!

ורבי נתן.. מה שיידע רבי נתן לא ידע, לא השיג רבי נפתלי. רבי נתן היה יהושע, רבנו ורבי נתן זה משה ויהושע, זה ענין מיחד.

רבי נפתלי הוא היה חבר של רבי נתן, שניהם נולדו ונתגדלו בנמרוב והיו חברים, הם היו גדולי תורה ויראי השם עובדי השם, וגם-כן רבי נפתלי היה בעל-מופת, כן.

רבי נפתלי נתקרב לרבנו מקדם, אז רבי נתן הוא הרגיש שהוא כלום. רבי נתן שמע את השלום עליכם' של רבי נפתלי, אז הוא היה מתבייש מרבי נפתלי והוא נתבטל, "מה זה!" אז הוא ידע שרבי נפתלי הוא יודע מרבנו וזה ענין אחר, הוא הרגיש. וגם-כן היה בנמרוב אחד מקרב לרבנו, רב ליפא, הוא היה גם-כן מאנשי רבנו. כל מי שזכה להתקרב לרבנו היה ענין אחר לגמרי!

זה היה עיר גדולה נמרוב והיה גדולי תורה לומדים, לא כמו היום, היה עובדי השם ולומדים. אבל ענין של רבנו זה ענין אחר, ענין מיחד, סוד מכל העולמות. זה לא כמו שהעולם רגילים שיש צדיקים, שיש חסידים ויש גאונים וכמה מינים.

יש שני דברים בעולם: יש עולם ויש ברסלב, יש עולם ויש רבנו, רבנו הקדוש זה ענין מיחד!

ענין רבנו הקדוש זה לא ענין רגיל, יש גאונים אבל זה ענין אחר לגמרי, רבנו הקדוש הוא ראה מה שלא ראו כל הצדיקים. הוא השיג בתורה בכל פסוק דברים פלאיים, כמו שהגמרא מבארת בזה הפסוק שבארנו, ועוד.

הגמרא מפרשת התורה, בלא הגמרא אנחנו לא יודעים כלום. אנחנו יודעים איך לעשות הציצית? אנחנו יודעים רק מהגמרא, כן. אני אומר: "הריני מכון בהנחת תפלין לקיים מצות בוראי שצונו להניח תפלין - וקשרתם לאות על ידך", איך צונו, איפה צונו? כתוב בפסוק: "וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך". נו, אולי תפלין של זהב או של כסף? יש בתורה הרבה פרשיות, מאיפה אנחנו יודעים דוקא ארבע פרשיות האלו - שמע ישראל?

נו, הגמרא, הצדיקים, הם מלמדים אותנו.

ורואים שרבנו הקדוש הוא ענין מיחד, ורואים שהעולם אפלו חסידי ברסלב הלמדנים, הם חושבים שזה מן חסידות. הם לא בקיאים בגמרא בפוסקים אז הם חושבים: "ה'לקוטי הלכות' לא כלום, ה'לקוטי תפלות' לא כלום, 'לקוטי מוהר"ן' לא כלום, זה ספרי חסידות. אבל צריכים ללמד, להיות למדן וללמד גמרא". ככה זה העולם.

ורואים גם עכשו, הם מחשיבים את הרמב"ם ואומרים שהרמב"ם את רבנו זה כלום. אבל האמת היא שלא היה כמו רבנו בעולם, אין צדיק

הדור כזה, אין חכם כזה ואין מי שיִדבר דבורים כאלה כמו רבנו הקדוש בהתורות ובהמעשיות, הם נתבטלים. יש לנו תורה וכל הספרים של כל הצדיקים, וזה השרש של כל התורה. זה עולה על הכל, על-ידי זה אנחנו יכולים להתקרב לתורה, לראות אור התורה. בתורה יש הרבה כחות, יש סם חיים; ולהפך! ועל-ידי רבנו הקדוש זוכים לראות אור התורה כמו שצריכים!

רבנו הקדוש הוא סוד, לא יודעים כלום. מה שיש ב'לקוטי הלכות' על כל הארבע ש'לחן ערוך', הוא מאיר עינינו לכל התורה כלה. והעולם לא יודעים מזה אפלו אם הם ילמדו, הם לא רואים, הם עוברים, הם לא יודעים הערך של ה'לקוטי הלכות', הם עושים טובה שהם לומדים ה'לקוטי הלכות' כמו שלומדים בספר וכו' ובכל הספרים, ככה הם לומדים 'לקוטי הלכות'. אבל ברוך השם יש כבר 'לקוטי מוהר"ן', ויש כבר 'לקוטי תפלות', ויש כבר 'ספרי מעשיות' ויש כבר.. הכל!

יש בזה ענינים נעלמים מאד, אבל עכשו אנחנו רואים שכל העולם, אפלו חכמי הגויים באוניברסיטה, הם מתפללים מאד על רבנו רבי נחמן מברסלב, אפלו גויים!

אני דברתי עם כמה אנשים ש'יודעים בזה, מלונדון, מאנגליה, והם מדברים תמיד על רבי נחמן מברסלב, על המעשיות ועל דבוריו. ורואים שכל העולם מ'משיכים עצמם לרבנו רבי נחמן מברסלב. היה הרבה צדיקים בעולם, היה הבעל-שם הקדוש, ותלמידיו, ועוד הרבה צדיקים, ולא מדברים מהם, רק כאלו יש יחיד בעולם - רבי נחמן מברסלב!

(רבי ישראל נשאל מתי יבוא משיח)

אם יש כבר רבנו הקדוש בעולם - כבר יש משיח!

זה ענין קדוש ונעלם מאד לגמרי, רבנו הקדוש אמר שהוא סוד מכל העולם. סוד! העולם לא יודעים. רבנו הקדוש גלה פלאות כאלה שלא היה עדיו בעולם, אין בעולם כמו התורה שלו, כמו הפלא שלו, כמו החכמה שלו. כמו שהוא עבד על זה במסירת נפש כזה, והוא האיר בעולם האור של משיח, האור שעתיד עכשו להאיר בעולם על-ידי משיח צדקנו.

ורבנו הקדוש אומר בספר המדות: "ביאת המשיח תלוי בהתקרבות לצדיקים האמתיים", רואים שזה יביא את הגאולה, יביא את ביאת המשיח. יש דברים שאנחנו לא משיגים ולא רואים. רבנו הקדוש הוא יקדש ויטהר כל אחד מישראל בתשובה כזו.. משיח כבר? מציא הכל מוכן ומזמן, רבנו הקדוש כבר הכין הכל למשיח. רבנו הקדוש כבר הכין הכל!

ענין רבנו הקדוש הוא הדפוס, שיתפשט חכמתו בעולם, שיגיע הזמן שיקבלו, אם היה העולם מקבלים את רבנו למנהיג, שיידעו שהוא המנהיג

הַאֲמַתִּי - הִזָּה כָּבֵד הָעוֹלָם מִזְמַן מִתְקַן לְגַמְרִי, הִזָּה כָּבֵד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ,
כּוּ.

הַכֹּל תִּלְוִי בְּרַבְּנוּ!

וְזֶה אֲנַחְנוּ לֹא מְבִינִים. יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂיִתְגַּלֶּה רַבְּנוּ, שְׂיִתְקַרְבוּ נְפֹשׁוֹת כְּאֵלֶּה
שְׂיִשׁ לָהֶם מִחַ גְּדוּל. אַחַד יְכוּל לְקַרֵּב מִלְּיוֹנִים לְרַבְּנוּ עַל-יַדִּי הַדְּבוּר שְׁלוֹ,
אִז כֹּלֶם כָּבֵד יֹאמְרוּ: "אִזִּי אִזִּי, נִנְחַ נְחַמְּנוּ מֵאִוִּמּוֹ", כֹּלֶם יִשְׁלִיכוּ אֶת
כָּל הַכֶּסֶף וְכָל הַתְּאוֹת.

כָּל הָעוֹלָם רְחוּקִים לְגַמְרִי, מֵה שְׁעוֹלָם רְחוּקִים מִהַתּוֹרָה, כָּל הַחֲלוּנִים
וְכָל הָרְחוּקִים וְכָל הַפּוֹשְׁעִים, זֶה הַכֹּל בְּשִׁבִּיל הַהִסְתַּרְתָּה עַל רַבְּנוּ, שְׂהָעוֹלָם
לֹא יוֹדְעִים וְלֹא רוֹצִים לְדַעַת, הֵם רוֹצִים אֶת הַתְּאוֹת. אֲבָל יִגִּיעַ הַזְּמַן
שְׂיִרְגִישׁוּ וְיִדְעוּ שֶׁהַכֹּל לֹא כְּלוּם, כָּל הַתְּאוֹת וְכָל הַכֶּסֶף לֹא כְּלוּם, הַכֹּל.
הַרְשָׁעִים, הַכּוֹפְרִים - נִפְלוּ, נִפְלוּ כֹּלֶם, וְהֵם רוֹאִים שֶׁהֵם לֹא כְּלוּם. כְּמוֹ
בְּמִדְיָנָה שֶׁל הָעֵשִׂירֹת בְּמַעֲשֵׂיהָ שֶׁל הַבַּעַל-תְּפִלָּה.

רוֹאִים עֲכָשׁוּ שֶׁכָּל הָעוֹלָם מִמְּשִׁיכִים עֲצָמָם לְרַבְּנוּ, הֵם מִתְּבַטְּלִים לְרַבְּנוּ.
הַחֲלוּנִים הָיוּ צְרִיכִים לְהַתְּרַחֵק מִרַבְּנוּ לְגַמְרִי, הֵם הָיוּ צְרִיכִים לְבַטֵּל
אוֹתוֹ, "מֵה, הוּא אוֹמֵר חֲכָמוֹת לֹא כְּלוּם וְהַלְשׁוֹנוֹת לֹא כְּלוּם, רַק תּוֹרָה
וְתַפְלָה?" וְהֵם רוֹאִים אֶת הַשִּׁיחוֹת שְׁלוֹ וְאֶת הַתּוֹרוֹת שְׁלוֹ, אֲפִלּוּ לְפִי
מְקוֹמָם הֵם מְרַגִּישִׁים וְאוֹמְרִים: "הוּ... זֶה הַבַּעַל-תְּפִלָּה, לֹא הִזָּה בְּעוֹלָם
חֲכָם כְּזֶה פִּילוֹסוֹף כְּזֶה", הֵם מִתְּבַטְּלִים לְגַמְרִי!

כּוּ, הֵם מִתְּבַטְּלִים, הוּא עוֹשֶׂה אוֹתָם עֶפֶר, עֶפֶר וְאֶפֶר. כְּמוֹ בְּחַיֵּי רַבְּנוּ עִם
הַמְּשִׁכִּים בְּאוֹמֵן, הֵם נִתְּבַטְּלוּ לְגַמְרִי. בְּזְמַן רַבְּנוּ אִז הַתְּחִילָה הַהִשְׁפָּלָה
וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת, וְהֵם הָיוּ גְּדוּלֵי עוֹלָם, חֲכָמִים גְּדוּלִים, וְהָיָה לָהֶם רִשְׁיוֹן
לְהַכְּנִס לְמַלְךְ רוֹסְיָה מְתִי שֶׁהֵם רוֹצִים. הִזָּה אַחַד שֶׁשָּׂמוּ הִירֵשׁ בְּעַר, צְבִי
דֵּב, הוּא הִזָּה הָרֵאשׁ שֶׁלָּהֶם, הַרְּבִי שֶׁלָּהֶם, וְהוּא הִזָּה אָדָם גְּדוּל. וְהֵם הָיוּ
אֲפִיקוֹרְסִים כְּאֵלֶּה שֶׁלֹּא יְכוּלוּ לְסַבֵּל אָדָם שֶׁמְזַכֵּיר אֶת שֵׁם הַשֵּׁם בְּפֶה, אִז
הֵם עָשׂוּ לְעֲצָמָם נֶדֶר שֶׁלֹּא יֵצֵא מִפִּיהֶם שֵׁם הַשֵּׁם. וְכִשְׂרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בָּא
לְאוֹמֵן וְהֵם גָּרוּ בְּאוֹמֵן, אִז הֵם שָׁמְעוּ שֶׁהוּא נִכְד הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב וְשֶׁהוּא
אָדָם גְּדוּל וְחֲכָם, אִז הֵם אָמְרוּ שֶׁהֵם יִשְׁלְחוּ אַחַד מִהַמְּשִׁכִּים שֶׁלָּהֶם
לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ לְרֹאוֹת "אִם יֵשׁ עִם מִי לְדַבֵּר". אִז אוֹתוֹ אַחַד בָּא לְרַבְּנוּ
וְדַבֵּר עִם רַבְּנוּ וְרָאָה שֶׁכֹּלֶם הֵם חֲמוּרִים נֶגֶד רַבְּנוּ. אִז הוּא הִלְךְ וְאָמַר
לְחֲבָרִים שְׁלוֹ: "הוּ... יֵשׁ עִם מִי לְדַבֵּר, אֲנַחְנוּ כְּלוּם נִגְדוּ! חֲכָם כְּזֶה...
אִין בְּעוֹלָם!" אִז הֵם הַתְּחִילוּ לְהַכְּנִס לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהֵם דַּבְּרוּ אֶתוֹ
מִהַסְּפָרִים שֶׁלָּהֶם, מִהַחֲקִירוֹת שֶׁלָּהֶם, אִז הֵם רָאוּ שֶׁרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא יוֹדֵעַ
בַּעַל-פֶּה הַכֹּל וְהֵם נִתְּבַטְּלוּ לְגַמְרִי.

זֶה יוֹדֵעַ כָּל הָעוֹלָם עֲכָשׁוּ, כָּל הָרְחוּקִים הֵם יוֹדְעִים אֶת זֶה, שֶׁהַמְּשִׁכִּים
בְּאוֹמֵן, הִירֵשׁ בְּעַר וְהַחֲבָרִים שְׁלוֹ, הֵם כֹּלֶם נִתְּבַטְּלוּ לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, הַיּוֹם
יוֹדְעִים אֶת זֶה.

רַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ נִסְעָה לְאוֹמֵן אֵיזָה חֲדָשִׁים לִפְנֵי שֶׁהוּא נִפְטָר, וְהֵם הָיוּ בָּאִים לְרַבֵּנוּ, הֵם הָיוּ רִשְׁעִים כְּאַלֶּהָ, אֶפִיקוֹרְסִים כְּאַלֶּהָ.. וְכֻלָּם נִעְשׂוּ בְעַלְי-תְּשׁוּבָה!

לִפְנֵי שֶׁהֵם בָּאוּ לְרַבֵּנוּ הֵם נָסְעוּ לְכָל הַצְדִיקִים שֶׁהָיוּ בְּזִמְנָם, אוֹלֵי יֵשׁ מִי שֶׁיָּכוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם מֵהַבַּיִת, מֵהַכְפִּירָה, אֲזִי הֵם לֹא מְצָאוּ. הֵם בָּאוּ לָרֵב לְוִי יִצְחָק מִבְּרִדְיָצִיב וּשְׁאָר חֲסִידִים, וְהֵם לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אוֹתָם, לְדַבֵּר אִתָּם, לֹא הָיָה לָהֶם קֶשֶׁר. אֲבָל רַבֵּנוּ הַקְדוֹשׁ קִבֵּל אוֹתָם בְּסִבָּר פְּנִים, בְּהִתְקַרְבוֹת כְּזֶה, וְהֵם נִתְבַּטְּלוּ לְרַבֵּנוּ.

אֲזִי הִירֵשׁ בְּעַר וְהַחֲבָרִים שָׁלוּ, הֵם הָיָה לָהֶם קֶשֶׁר עִם הַמֶּלֶךְ שֶׁל רוֹסְיָה, אֲזִי הֵם בָּאוּ לְמֶלֶךְ וְאָמְרוּ לוֹ: "אֲתָה אוֹהֵב חֲכָמִים. יֵשׁ בְּמַדִּינָה שְׁלֹף חֲכָם כְּזֶה שֶׁאֲנַחְנוּ כְּלָנוּ חֲמוּרִים נִגְדוּ, וְאֲתָה לֹא יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ!"

אֲזִי הַמֶּלֶךְ שָׁלַח מִכְתָּב לְרַבֵּנוּ, וּמִבְקֵשׁ מִרַבֵּנוּ שֶׁיָּבֹא אֵלָיו לְבַקֵּר אוֹתוֹ, הוּא רוֹצֵה לְהַפִּיר אֶת רַבֵּנוּ, אֲבָל הַמִּכְתָּב בָּא אַחֲרֵי הַהִסְתַּלְקוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ...

וְגַם-כֵּן אֲנַחְנוּ רְאִינוּ, הָיָה בְּעוֹלָם חֲכָמִים גְּדוֹלִים מִפְּרִסְמִים וְהֵם נִתְקַרְבוּ לְרַבֵּנוּ וְנִעְשׂוּ לְהַפְדָּ, לִפְנֵי חֲמָשִׁים שָׁנָה הָיָה הַלֵּל צִיִּטְלִין (אִישׁ-רוּחַ), הוֹגָה דְעוֹת, מְשׁוֹרֵר וְסוֹפֵר. אֶחָד הַגְּדוֹלִים שֶׁבְּפוֹלִין שֶׁלִּפְנֵי מְלַחֶמֶת הָעוֹלָם (הַשְּׂנִיָּה), הוּא הָיָה אֶפִיקוֹרְס, כְּמוֹ שֶׁהָיָה שְׁזַר, אֲבָל אַחֲרֵי-כֵן הוּא זָכָה לְרֵאוֹת אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ. וְהוּא זָכָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה.

הוּא הָיָה דְּבָרָן גְּדוֹל וּכְשֶׁהוּא דְּבָר אֲזִי לְקַחוּ אוֹלָם גְּדוֹל שֶׁיִּכְנַס בּוֹ אֲלָפִים הַרְבֵּה וְהָיָה דַחֵק, וּכְשֶׁהוּא הָיָה מְדַבֵּר הוּא דְּבָר רַק עַל רַבֵּנוּ! קְרָאוּ אוֹתוֹ 'הַדְּתִי', וְהוּא הָיָה לוֹ בֶן יְהוּדִי. זֶה הָיָה בְּפוֹלִנְיָה בִּימֵי הַיִּטְלֵר.

הוּא הָיָה בְּעַל-מַח גְּדוֹל וְהָיָה פִּילוֹסוֹף וְהוּא עָשָׂה בְּסוֹף יָמָיו תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְהָיָה בְּאוֹמֵן עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה!

וְכֵן מִרְטִין בּוּבֵר, הוּא לֹא הָיָה דְּתִי אֲבָל הָיָה לוֹ מַחֲלַת לֵב בְּגִלְל שֶׁהוּא לֹא דְּתִי. וְגַם-כֵּן שִׁי עֶגְנוֹן, שִׁי עֶגְנוֹן הוּא בְּטַל עֲצָמוּ נִגְדִי כְּמוֹ סְמִרְטוּט. אֲנִי בָּאתִי אֵלָיו לְבִיתוֹ וְהוּא אָהֵב מְאֹד לְשָׁמַע מֵעַנְנֵי רַבֵּנוּ וְאֲנִישׁוֹ הַמְּקַרְבִּים מֵהַשְּׁבָלוֹ. הוּא הָיָה מְעַרְב מְאֹד, הוּא בְּטַל עֲצָמוּ וְלֹא הַשְּׂגִיחַ עַל כְּבוֹדוֹ. פְּעַם אַחַת הוּא הָיָה בְּתֵל-אָבִיב וְאֲנִי נִפְגַּשְׁתִּי אִתּוֹ וְהוּא קִבֵּל אוֹתִי בְּאַהֲבָה כְּזוֹ, בְּשִׂמְחָה כְּזוֹ שֶׁלֹּא רוֹאִים דְּבָר כְּזֶה. הָיָה בֵּינֵינוּ קֶשֶׁר כְּזֶה...

הָיָה עוֹרֵף-דִּין אֶחָד מִפְּרִסְס בְּרוֹסְיָה, בְּפוֹלִנְיָה, דְּבָר גְּדוֹל, בְּעַל-מַח גְּדוֹל, וְהוּא הִלָּךְ בְּשׁוֹק וְשָׁמַע שֶׁמְחָה גְּדוֹלָה, שֶׁמְחָה כְּזוֹ.. הוּא חָשַׁב שֶׁזֶה חֲתוּנָה, אֲבָל הוּא הָיָה מְתַפְּלָא כִּי אֶפְלוּ בְּחֲתוּנָה לֹא הָיָה שֶׁמְחָה כְּזֶה וְהִתְעוֹרְרוֹת, אֲזִי הוּא שָׁאַל: "מֵה זֶה הַשְּׂמָחָה?"

אֲזִי אָמְרוּ לוֹ: "זֶה חֲסִידֵי בְּרִסְלָב הַמְּשַׁגְּעִים, הֵם רוֹקְדִים", אֲזִי הוּא נִכְנַס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וְהוּא חָשַׁב שֶׁבְּבֵית-כְּנֶסֶת כָּל הַשְּׁלַחְנוֹת יֵהָיוּ מִלְּאִים

בבִּקְבוּקִים שֶׁל מִשְׁקָאוֹת. וְהוּא נִכְנָס לְבֵית-כְּנֻסָּת וְהוּא לֹא רוֹאֶה אֶפְלוּ בְּקִבּוּק אֶחָד. הוּא רָאָה שֶׁהַחֲסִידִים הֵם יוֹשְׁבִים, לוֹמְדִים וּמְדַבְּרִים מִרְבֵּנוּ וְהֵם שְׂמֵחִים. אִזּוֹ הוּא לֹאט לֹאט נִתְבַּלְבַּל וּלֹאט לֹאט הוּא נִתְקַרֵּב לְרֵבֵנוּ.

וְכֵן עוֹד חֲכָמִים גְּדוֹלִים וְסוֹפְרִים וְהֵם כֻּלָּם נִתְבַּטְּלוּ לְרֵבֵנוּ. וְגַם-כֵּן הִתְקַרְבוּת שֶׁל הָעוֹלָם לְרֵבֵנוּ זֶה לֹא הָיָה לִפְנֵי שְׁבַעִים שָׁנָה, אֲנַחְנוּ רוֹאִים אֶת זֶה, זֶה לְמַעַלָּה מִן הַטֶּבַע, כִּי הָעוֹלָם הָיוּ צְרִיכִים לְהִרְחִיק אֶת רֵבֵנוּ מֵאֵתָם וּמִזָּרְעָם, הֵם הָיוּ צְרִיכִים לְהַטִּיל חָרֶם עַל סִפְרֵי בְּרִסְלָב. אֲבָל מֶה שְׁאַנְחָנוּ יוֹדְעִים זֶה שְׂמֵדְפִיסִים סִפְרֵי רֵבֵנוּ וְהָעוֹלָם יְכוּלִים לְקַרֵּא בְּבֵית-כְּנֻסָּת וּבְכָל מְקוֹם וְאִין אֲסוּר לְלַמֵּד סִפְרֵי רֵבֵנוּ. זֶה סִימָנִים עַל הַגְּאֻלָּה...

הָעֵקֶר הוּא רֵבֵנוּ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נַחֲמָן, הוּא הַמִּפְתָּח שֶׁל הַכֹּל, שֶׁל הָאֱמוּנָה, שֶׁל הַתּוֹרָה, הוּא הַמִּפְתָּח. בְּלִי מִפְתָּח אִי אֶפְשָׁר לְהַכְנִס, סְגוּר - אִי אֶפְשָׁר לְהַכְנִס. רֵבֵנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא הָעֵקֶר הַיְסוּד שֶׁל כָּל הַיְהוּדוֹת, שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְגַם-כֵּן הוּא יִתְקַן כָּל הָעוֹלָם, אֶפְלוּ הַגּוֹיִים, זֶה פְּלֵא כְּזֶה...

אִם אֲנִי הֵייתִי אוֹמֵר אֶת זֶה - אִין לָזֶה שׁוֹם עֶרְךָ. מִי אֲנִי, מֶה אֲנִי? אֲבָל רֵבֵנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה טֶפֶה מִן הַיָּם מַעֲנִין הַפְּלֵא שֶׁלוֹ שֶׁהוּא יִהְיֶה כָּל הָעוֹלָם.

וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל הַדְּפִיס בְּמִסִּירַת נַפְשׁ, בְּשִׁבְלֵי מִי? אֲנָשִׁים לֹא הָיוּ רוֹצִים לְנַגֵּעַ בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב, הֵם הָיוּ חוֹשְׁבִים: "סִפְרֵי בְּרִסְלָב? יֵשׁ הַרְבֵּה סִפְרֵי תְּפִלוֹת, בְּשִׁבְלֵי מֶה צְרִיךְ שֶׁל בְּרִסְלָב? יֵשׁ 'רֵאשִׁית הַכֶּמֶה' וְיֵשׁ עוֹד סִפְרִים, וְגַם יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּלִי סִפְרֵי בְּרִסְלָב".

וְאַנְחָנוּ רוֹאִים שֶׁהָעוֹלָם יוֹרֵד בְּכָל יוֹם יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּמֶה יִהְיֶה? אִיךָ אֶפְשָׁר לְתַקֵּן? אֲנִי רֵאִיתִי בְּעֵינַי, אֵתָם מִהַדוֹר הַזֶּה, אֵתָם לֹא יוֹדְעִים מֶה שֶׁהָיָה, אֲנִי רֵאִיתִי מֶה שֶׁזָּה, הָיָה זָמַן שֶׁהָיָה אֲסוּר לְנַגֵּעַ בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב. אֲנִי הָיָה קֶשֶׁה לִּי, "אִיךָ יָבוֹא הַגְּאֻלָּה וּמֶה יִהְיֶה, הָעוֹלָם לֹא רוֹצִים לְנַגֵּעַ בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב. וְאִיךָ רֵבֵנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר 'גְּמַרְתִּי וְאֶגְמַר', מֶה גְּמַרְתָּ? אִי אֶפְשָׁר לְנַגֵּעַ בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב, מֶה גְּמַרְתָּ?"

אֲבָל עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹאֶה מֶה שֶׁהוּא גָּמַר, הוּא הַבְּטִיחַ: "גְּמַרְתִּי וְאֶגְמַר" וְהוּא מְנַצֵּחַ הַכֹּל, הוּא כְּבֵשׁ כָּל הָעוֹלָם!

עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ רוֹאִים דְּבַר לְמַעַלָּה מִן הַטֶּבַע, זֶה מִהֶפְדָּא אֶל הֶפְדָּא, אִזּוֹ יְכוּלִים לְהַבִּין שֶׁיָּבוֹא זָמַן שֶׁכָּל הָעוֹלָם יִתְקַרְבוּ לְרֵבֵנוּ בְּבִטּוּל כְּזֶה שִׁישְׁלִיחוּ הַכֹּל - רַק רֵבֵנוּ, כֵּן.

כָּל הָעוֹלָם מִמְּשִׁיכִים עֲצָמָם לְרֵבֵנוּ רַבִּי נַחֲמָן. אֲנִי רוֹאֶה הַהֶפְדָּא מִמֶּשׁ מִמֶּה שֶׁהָיָה. רֵבֵנוּ הַקְּדוֹשׁ כָּבַר הַבְּטִיחַ "גְּמַרְתִּי וְאֶגְמַר" אִזּוֹ הוּא יִגְמַר עִמָּנוּ וְעַם כָּל הָעוֹלָם. כֵּן, יָבוֹא הַזָּמַן...

לולא המחלקת על הבעל-שם-טוב, אז לא היה המחלקת על רבנו. היה כבר נתגלה רבנו בעולם והיה כבר מה שהיה. אם היו העולם מקבלים את רבנו, הו... זה יהיה, יבוא הזמן.

רבנו הקדוש אמר: "הבעל-שם-טוב הקדוש היה מתר במופתים", והוא עשה מופתים כאלה.. היה לו תלמיד שנסע אתו וספר מה שראה בעיניו, תחית המתים, ורפואת חולים. ואני - אסור במופתים" (ומראה רבי ישראל בכף ידו על עצמו)! אם רבנו היה מתר במופתים, היה כל העולם מתקרבים...

והעולם נפל לחשך כזה כמו שאנחנו רואים, ורבנו הקדוש הודיע את זה, אבל הכל מוכן לגאולה, שיתגלה ויתעלה דוקא ממחלקת כזה, מהסתרה כזו, יהיה כבוד השם יותר ויותר. זה ענינים פלאיים כאלה שיהיה בעולם, יהיה שמחה כזו, יספרו הכל מה שעבר על כל אחד, מעשיות הרבה, יהיה הרבה מעשיות מכל אחד ואחד.

כל מה שאני אומר אני לא אומר בתור ענוות, אני הייתי הכי גרוע והכי שפל בעולם, בטבריה. יש יהלומים, זה יש לו מעלה כזה וזה יש לו יפי כזה, וכלם יש להם ענין מיוחד, ואני הייתי הכי גרוע, אבל היה לי נקדה חכמה כזו שזכיתי לראות ולהבין האמת, איפה האמת הפרור והצח. אני לא הסתכלתי על העולם הזה, על הגדלה והגאווה והחשיבות והפרסום, אדרבא לא היה לזה אצלי שום ערך, אני החשבת רק האמת, אז אני יותר חכם מכלם. וגם-כן אני בחרתי ברבנו וברבי ישראל קרדונו. מדוע ברבי ישראל, מה זה רבי ישראל? יש הרבה רבנים. אבל רבי ישראל היה יחיד בעולם, ברסלב. ואני בחרתי ברבי ישראל והשלחתי את הדין, הדין הוא היה לי כמו אבא, הוא למד אותי וקרוב אותי ותמיד אותי והרים אותי, אז יכלתי לחשב: "הדין אומר לא להיות חסיד ברסלב אז אני צריך לשמע לו", ואני לא שמעתי לו, זה סימן שאני יותר חכם מהדין!

הדין היה גאון ולמדון ואיש פשר וירא שמים וחכם, וישראל בער לא כלום, כמו זבוב. אבל זה הזבוב היה לו כח כזה שהוא יכול לעמד כנגד כל העולם!

אנחנו עושים ברכה בכל יום "ברוך הנותן לי עוף כח". נו, אני הייתי יתוש קטן, אבל הם נתבטלו. אני ראיתי, כלם דברו תמיד ממני, מישראל בער, מברסלב. הם בעצמם התפעלו, "מה זה, כשמדברים פעם אחת 'ברסלב לא', אז נגמר וזהו", והם דברו ודברו ודברו, זה סימן שלא היה להם מנוחה, "ברסלב, ברסלב, ברסלב.."

אי יי יי.. בן-אדם כמני, לא היה לי שום חשיבות, שום ערך, לא היה לי פשרונות, כלום, אבל היה לי איזה ענין שעזבתי את כל העולם, את הדין וכל הגדולים, אף-על-פי שחשבת על עצמי: "מה זה, מי אתה, מה אתה? אתה יותר חכם מהדין, אתה יותר חכם משאר הרבנים שהם כל-כף

גדולים?" כן, כן, אני, ישראל בער. ורבינו הקדוש שלח ממירון את רבי ישראל בשבילי לטבריה, ונעשה מה שנעשה...

וגם-כן האמא שלי נפטרה בבית רבי ישראל ביום שבת, היה צער כזה.. היא נפטרה בגלל שאני רציתי להיות חסיד ברסלב, ואם לא היה לה תחית המתים, אז רבי ישראל לא היה לו מקום בעולם, בצפת, בטבריה. כל העולם היו כועסים: "מה זה ברסלב, הם הרגו את האמא של ישראל בער, הוא רוצח, רוצחים!"

השם יתברך סבב שאני ראיתי וגם רבי ישראל ועוד אנשים שהיה פה נס של תחית המתים. האמא מתה כמו שכתוב אצל שרה, שהמלאך אמר לשרה על יצחק, זה היה על חוט השערה שאברהם ישחט את יצחק, אבל היא חשבה שהוא כבר מת, שאברהם כבר שחט אותו, אז פרחת נשמתה. אנחנו קוראים לאחר פרשת העקדה: "ויהיו חיי שרה..", הפטירה של שרה, היא נפטרה מגדל הצער...

מה שרבינו הקדוש עשה מנפשות פשוטים, רחוקים לגמרי להתורה, מהתורה, מהיהדות. אנשים מגשמים שלא יודעים ריח תורה - כשנתקרו לרבינו נעשה מהם צדיקים קדושים כאלה שלא רואים בעולם, זה למעלה מן הטבע. זה ענין חדש. ודוד המלך בתהלים, כל התהלים "מזמור, מזמור, מזמור", "לדוד מזמור", "למנצח לדוד מזמור", "מזמור". יש 'מזמור', ויש כמה לשונות של שיר - "מזמור שירו להשם שיר חדש", דוד המלך אמר "שיר חדש", הוא חדש לגמרי. שיר חדש, רבינו הקדוש הוא שיר חדש, נח נחמן נחמן מאומן. וככה יש הרבה שיר חדש, שיר חדש, שיר חדש...

דוד המלך.. הוא רבינו. רבינו הקדוש הוא עבר על כל הצדיקים, על כל הצדיקים שהיו מיום בריאת העולם. זה ענין פלא שהשם יתברך ראה שבדורות האחרונים מה שיהיה, איזה כפירה, איזה שקר. כפי שאנחנו - היה ראוי חס-ושלום שיהיה חרבן כזה בלי שום תקנה רחמנא לצלן. אבל השם יתברך רחום וחנון, הוא ידע שבדורות האחרונים מכרח לרדת הנשמה של רבינו הקדוש רבי נחמן בעולם הזה, אז כבר אין שום יאוש בעולם כלל, רק רבינו!

ורבינו הקדוש מרמז בהמעשיות שהולוכו הנשמה להשביע אותה שתירד לעולם הזה, אז בא הס"מ - המלאך המות, היצר הרע, היה לו טענות: "יש דין תורה, מה זה, הפקר?"

הוא אמר: "מה, אם הנשמה הזו יורדת לעולם הזה אז אין לי מה לעשות כלום, וכי לשוא בראתני? בשביל מה בראת אותי?" והלך...

אחר-כך אמרו לו: "הִזָּה דִּין תּוֹרָה וְהַחֲלָטְנוּ, הַנְּשָׂמָה הַזֹּאת מְכָרָח לְרֵדֶת לְעוֹלָם, וְאַתָּה תֵּן לָךְ עֵצָה". אִזּוּ הוּא הַלֵּךְ לַחֲשֹׁב עֵצָה, הוּא חֹזֵר וְאָמַר: "כְּבָר יֵשׁ לִי עֵצָה, הוּא יְכוּל לְרֵדֶת, יִהְיֶה מִחֲלָקֶת כְּזֶה..."

(רבי ישראל נשאל אם גם על המשיח תהיה מחלוקת, או שהמחלוקת כבר נגמרה)

לא, לא, על משיח לא. כבר נגמר, המחלוקת כבר נגמרה...

אשת-חיל'

רבי ישראל משורר משירי ערב שבת,

"אשת-חיל מי ומצא..."

ברוך השם, אני מרגיש ריח של ברסלב, צריכים לקבל אבנים...

אני הייתי שם, אני קבלתי אבנים, כן. אני לא רק אומר, אני קבלתי כל הבזיונות וכל הצרות, וחוצץ מזה שלא יהיה לי לחם, היה לי עוד צרות...

אינני יודע איך אני חי בעולם, באיזה מקום, איפה הוא. בכל לילה נראה לי שזה הלילה האחרונה, כל לילה שעוברת אינני יודע איך אני קם, איך יש לי כח חיים. השם יתברך מחדש אותי, נותן לי נשמה חדשה, לב חדש!

כל העולם היו רחוקים מברסלב, לא רצו, היו אומרים: "לקוטי מוהר"ן" - לא!"

איי איי, יש כבר לקוטי מוהר"ן בעולם...

משיח, משיח נגיד לנו מה זה ה'לקוטי מוהר"ן. רבנו הקדוש אמר: "משיח נגיד פרוש על ה'לקוטי מוהר"ן". אף צדיק לא אמר שמשיח נגיד פרוש על ספרו, רק רבנו הקדוש! כל דבור הוא פרוש לנו לכל הצרות שיש לנו. לעזר, להושיע, להציל, לרפאות, להחיות. אם צריכים להחיות מת - יכולים להחיות מתים, "ברוך אתה השם המחזיר נשמות לפגרים מתים". הוא הכין כבר הכל!

אוי, רק לשמע דבור אחד יוצא מן הלב של רבי ישראל קרדונר...

רבי ישראל הוא התפלל ביחידות בבית ונעשה התעוררות כזה.. וכמה נפשות בישראל הם שמעו התעוררות כזה, דבורים כאלה, אור כזה, אז נתחדשו לגמרי!

התחדשות? נעשה עוד משגעים. היו אומרים על פרסלב שהם משגעים. נו, יש כבר משגעים חדשים. מי ששמע רק דבור אחד של רבי ישראל מספר תהלים, מספר 'לקוטי תפלות', נעשה אדם חדש, לא אותו אדם שהיה מקדם. דבור אחד מספר 'לקוטי תפלות', מספר תהלים, מה שזה.. רק לומר הנגון של 'אשת-חיל', התעוררות כזה.. נעשה חדש!

"אשת-חיל מי ימצא"...

"טעמה כי טוב סתרה.. " איי יי יי, יכולים לגוע, איזה סחורה יש לנו.

"לא יכבה בלילה נרה.. " לא יכבה אפלו בלילה נרה.

"כפה פתחה לעני.. " אתה עני? כפה פתחה לעני, היא נותן הכל. ויש עוד - "ידיה שלחה לאביו", עני ואביון זה תכלית השלמות - עני ואביון, והיא לא עוזב אף עני ואביון.

"לא תירא לביתה משלג.. " אין פחד! שלג! לא תירא לביתה, מדוע? "כי כל ביתה", זה כל ביתה, "לבוש שנים".

מה זה שנים? שנים! אם עוד לא זכיתי - אז עוד פעם, שנים.

"כי כל ביתה לבוש שנים" - אז אין פחד. שנים, אל תקרא 'שנים' אלא 'שנים'. שנים זה בלי סוף!

"עז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון.. " עז והדר - כל המעלות. "עז" הוא חזק, "והדר" הוא יפה. יש תורה שהיא חזק אבל לא יפה, ויש תורה שהיא יפה מאד אבל לא חזק. אבל אנחנו יש לנו "עז והדר" - גם חזק וגם יפה!

"לבושה" זה הלבוש, הלבוש הרוחני של הנשמה, של הלב.

"ותשחק ליום אחרון.. "הו, הו, "ותשחק" שהיא הולכת למקום קדוש, למקום פלא כזה...

אוי, כל פסוק - זה עז והדר!

"פיה פתחה בחכמה", על-ידי שהמוכח, האשת-חיל, פותח את הפה, על-ידי זה נתגלה חכמה, "ותורת חסד על לשונה", ותורת חסד - ללמד לאחרים. יש חסד וחסד וחסד, אבל "את עלית על כלנה", האשת-חיל.

יש חסד, ויש אמת, אמת, אמת, ואמת, וזה אמת עולה על הכל!

"פיה פתחה..". הדבור לא יכול להפרד, עוד פעם ועוד פעם, "פיה פתחה בחכמה" כשהיא רק פותחת את הפה - תכף נתגלה חכמה כזה, 'נחל נובע מקור חכמה'.

נו, ומה זה חכמה?

"ותורת חסד על לשונה", לעזר לנו, חסד. לעזר לנו.

"פיה פתחה בחכמה", אז כל העיר, כבר כלם, כל המתנגדים נפלו ונתבישו, רק לשמע הקול של רבי ישראל קרדונר.

"פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה", המתנגדים הם לא יודעים מה זה, איפה הפה? ה'לקוטי מוהר"ן' ה'ספורי מעשיות', אוי אשרינו! מה, מדוע אתה בעצבות? יש לנו תורה כזה...

"לחם עצלות - לא תאכל", רק להיות בשמחה.

איי איי איי, איזה אשת-חיל...

ברוך השם מה שיש לנו, 'לקוטי מוהר"ן' התורות והדבורים, כל רגע דברי השם. אפלו הבעל-שם-טוב וכל הצדיקים לא השיגו מה שרבונו הקדוש השיג, רבונו הקדוש זה ענן מיוחד, עולה על הכל, "רבות בנות עשו חיל, ואת עלית על כלנה".

איי, להרגיש איזה חזק, איזה גבורה, "עז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון".

נו, ה'פסוק ממש מבקש: "איך יכולים ללכת ממני ולהמשיך הלאה?"

אוי יוי יוי, צדיקים קדושים כאלה שהחיים שלהם הם נתנו לנו בחנם!

רבי ישראל אמר "עז והדר", וכל מי ששמע אלה הדבורים "עז והדר" הוא לא יכול לשכח לעולם, לנצח נצחים!

איי, כל נגון היה לרבי ישראל בשמים, "ובכן צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלזו..". אנחנו רקדנו וקבלנו כל האבנים שהיה שם. נו, היו אומרים עלינו: "מה, הם משגעים, הם רוקדים!" אנחנו נראה, רק

סבלנות, אֲנַחְנוּ נִרְאֶה מַה שְׁיִהְיֶה בְּעוֹלָם, אִיזָה אֹר, אִיזָה שְׂמֵחָה, אִיזָה
חַיִּים שְׁיִהְיֶה בְּעוֹלָם. הָעוֹלָם הַזֶּה לֹא כְּלוּם!

מַה שְׁיִשׁ בְּיַלְקוּטֵי מוֹהַר"ן, תּוֹרוֹת כְּאֵלֶּה, דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה.. עוֹד לֹא הָיָה
פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה בְּעוֹלָם. זֶה כְּלָלִיּוֹת כָּל הַתּוֹרָה! כָּל דְּבוּר שֶׁל רַבֵּנוּ הוּא
כְּלָלִיּוֹת כָּל הַתּוֹרָה וְכָל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל וְכָל הַתְּקוּנִים שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל!

אָבֵל קְרוֹב הַזְּמַן שֶׁזֶה יִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם, מַה שְׁיִהְיֶה, מַה שְׁיִהְיֶה...

אֵי, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִיךָ רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׁאַר בְּחַיִּים!

כְּשֶׁהוּא הָיָה אוֹמֵר: "פִּיָּה פְּתַחְהָ בְּחֻמְהָ", הוּא רָצָה חֻמְהָ, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ
אִיךָ הוּא נִשְׁאַר בְּחַיִּים.

"וְתוֹרַת חֻסֵּד עַל לְשׁוֹנָה", אֵיפֹה אֲנִי? יֵשׁ כְּבָר תּוֹרַת חֻסֵּד כְּזֶה...

יֵשׁ לָנוּ כְּבָר כָּל הַיְשׁוּעוֹת שֶׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים, יֵשׁ לָנוּ כְּבָר רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם
וְהוּא נָתַן לָנוּ 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת', 'יַחֲזִי מוֹהַר"ן', שִׁיחוֹת
כְּאֵלוֹ, מַה שֶׁזֶה.. כָּל דְּבוּר שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ - נִבְרָא עוֹלָם חֲדָשׁ!

הָעוֹלָם יִהְיֶה עוֹלָם אַחֵר...

מִי רָאָה מַה שְׁעֵינִי רָאוּ? אִישׁ אֶחָד בְּעוֹלָם שֶׁהוּא צָחַק מִכֵּלֶם, מִכָּל הַרְבָּנִים,
מִכֵּלֶם. הוּא צָחַק מֵהֶם בְּלֵב, אָבֵל הֵם הִרְגִישׁוּ. הוּא אָמַת.. יָחִיד בְּעוֹלָם!

היסוד היהדות

רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׁאַל לְגַבֵּי סְפָרֵי לְמוּד, וּבִפְרָט לְגַבֵּי לְמוּד סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים...

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא הַזֶּהִיר לְלַמֵּד פּוֹסְקִים, 'שִׁלְחַן עֲרוּד', לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
וּלְקַיֵּם מַה שֶׁכָּתוּב בּוֹ. הוּא אָמַר שֶׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּיַקְצוֹר
שִׁלְחַן עֲרוּד', כָּל דְּבוּר שֶׁמָּה, כָּל דִּין. בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְלַמֵּד לְפָחוֹת אִיזָה סְעִיף
אוֹ סִימָן מִשִׁלְחַן עֲרוּד', זֶה סִגְלַת הַנֶּפֶשׁ. הוּא אָמַר בְּכָל יוֹם שֶׁלֹּא לִזְמַדִּים
בִּישְׁלַחַן עֲרוּד' עַל-כָּל-פְּנִים אִיזָה סְעִיף - זֶה חֶסֶד, אֲפֵלוּ אִם אֵין לוֹ זְמַן,
עַל-כָּל-פְּנִים יִלְמַד אִיזָה סְעִיף.

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא רָצָה שֶׁאֲנַחְנוּ נִהְיֶה בְּקִיָּאִים בְּכָל הַטּוֹרִיִּים וּבְכָל הַשִּׁלְחַן
עֲרוּד', שֶׁנִּהְיֶה בְּקִיָּאִים בְּעַל-פֶּה, זֶה עֲבוֹדַת הַשֵּׁם. הַשִּׁלְחַן עֲרוּד' זֶה טוֹבַת

הנשמה, זה היסוד היהדות, זה היסוד של כל התורה, של הגמרא, איך
הדינים - לקיים. הישלחן ערוך הוציא מהתורה ומהצדיקים, צריכים
לקיים כל דבר, כל דין, בכסף ובכל הענינים. התורה מלמדת אותנו איך
להתנהג בכל דבר.

יש בין הרמ"א ובין הביית יוסף מחלקת, יש דברים בישלחן ערוך שם
לא לפי שניהם, אנחנו עם אחד אבל אף-על-פי כן יש ענינים שאנחנו לא
יודעים, יש כמה בחינות. הספרדים היה להם חסרון שלא היה להם האור
של הבעל-שם-טוב. שיהיה קשר עם האור של הבעל-שם-טוב - זה עקר
גדול.

העקר היום הבעל-שם-טוב ורבו הקדוש, אם זה היה מתגלה בעולם,
היה כל העולם צדיקים...

לענין גסחאות התפלה, יש ישלחן ערוך איך להתנהג עם הנסחאות, אבל
אנחנו יודעים שהעקר הוא הבעל-שם-טוב ותלמידיו ורבו הקדוש.
הבעל-שם-טוב הקדוש ורבו הקדוש הם התפלו נסח ספרד.

עכשו אנחנו מרגישים קצת כמה שהיה נחוץ הבעל-שם-טוב ותלמידיו
הקדושים, כי זה היה כבר האור של משיח - הבעל-שם הקדוש.
והתלמידים הקדושים של הבעל-שם-טוב, זה הישלחן ערוך, הם היו
גאונים גדולים מאד. המגיד ממזריטש הוא צדיק גדול מאד, הוא היה
עקר התלמיד של הבעל-שם-טוב. אבל הענין של רבו ז"ל זה עולה על
הכל, על כל הגאונים, על הכל, כנגד רבו ז"ל - הכל בטל!

יש כבר האור של כל הצדיקים, של כל הגמרא, ושל הגאונים, וכן אחר-
כך נתגלה עוד יותר ויותר, עד שבא רבו הקדוש - הוא כבר כולל
כל התורה והכל, הכל. כל מה שהוא אומר זה אמת ויציב ונכון,
וצריכים אנחנו למסור נפשנו לקיים כל דבור שגלה.

העקר התורה הוא הבעל-שם-טוב ותלמידיו, ורבו הקדוש זה עקר
היהדות, עקר של הכל, הוא על דרך הבעל-שם-טוב והוא כולל ומלמד
אותנו כבר הכל, כל דבר, גם ההלכה. הוא העקר והיסוד והכלל, עקר
התורה והיהדות - רבו הקדוש ותלמידיו וזרעו. הענין של רבו הקדוש
זה ענין שעולה למעלה מן הכל, ורבו הקדוש בעצמו - יותר ויותר ויותר...

האר"י הקדוש, רבי שמעון בר-יוחאי ורבו הקדוש הזהירו מאד להיות
מקשר ומאמין ברבי שמעון בר-יוחאי והתקונים, מה שזה, מה שזכינו..
רבי שמעון והזהר והתקונים זה אור של כל התורה, של כל הצדיקים, של
כל הגאונים - הזהר הקדוש. הבעל ראשית חכמה הוא היה תלמיד של
הרמ"ק, הראשית חכמה הוא כלו זהר.

רבי שמעון בר-יוחאי, הזהר הקדוש והתקונים, הו.. מה שיש שמה. אבל
העקר שהכל כלול בו הוא רבו הקדוש. רבו הקדוש היה עוד יותר

מהתקונים, הוא הפלילות והשרש של הכל. רבי שמעון נכלל בכל דבור של רבנו הקדוש. ענינים גבוהים פאלה...

היום צריכים הבעל-שם-טוב ורבנו הקדוש. יש בזה הרבה לדבר, ישנם ענינים שאנחנו לא יודעים. רבנו הקדוש הוא פלילות כל התורה וכל הצדיקים וכל.. הכל. אפלו רבי שמעון כלול בו בדבוריו, בהתגלות שלו.

והכלל והעקר והקצור - רבנו הקדוש, הוא עקר התורה, עקר הכל. יש הרבה ספרים אבל היסוד והעקר הוא רבנו הקדוש. היום פשיש לנו הילקוטי מוהר"ן וכל הענין של רבנו הקדוש, צריכים אנחנו למסר נפשנו לתנן בנינו ודורותינו בספרי רבנו, בדברי רבנו. צריכים להתחזק באמונה וללמד ולקיים.

זה אור, אור פלא שעוד לא היה הזמן שיתגלה, אבל האור של הבעל-שם-טוב כבר ישנו, והאור של רבנו הקדוש זה ענין של משית, שכל הספרדים והאשכנזים כלם נתבטלו, כלם צריכים לקבל האור.

נו, רואים שהעולם מתקרבים, אפלו הספרדים מקבלים את רבנו הקדוש לרבי, גם המקבלים והגדולים. ברוך השם, אשרינו שזכינו, זה כבר הענין של הגאולה שיתגלה, יתגלה בעולם אור פזה שאין פה לדבר...

הלכתא כנחמני

רבי ישראל קורא יחד עם חסיד בספר הקדוש 'לקוטי עצות',

"כי באמת עקר היהדות הוא פשיטות ותמימות בלי שום חכמות כלל.."

אי יי יי.. צריכים להשליך החכמות שלנו ולסמוך על השם יתברך, על הצדיקים, ויתקן הכל, כן.

רבנו הקדוש אמר בהשיחות, פכה בזה הלשון: "יש ענין שנתהפך הכל לטובה!" קשה? יהיה קל, יתהפך! רק אנחנו צריכים לקבל הכל באהבה ולהאמין בשם באמת, בתמימות. איש יהודי - כל מה שהוא עושה הוא לא עושה בשביל חכמה, רק אמונה! לא להיות 'חכם', להשליך כל החכמות שלנו; רק חכמת התורה והמצוות. רבנו הקדוש מגלה לנו איך לזכות לתורה, איך לזכות לכל התקונים ולכל הישועות. רבנו הקדוש כבר הכין לנו הכל!

אֲנַחְנוּ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלֵינוּ שְׁנִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ, לְלַמֵּד סִפְרָיו וְלִקְיָם כָּל דְּבוּר שְׂגָלָה. זֶה דְּבַר פֶּלֶא שְׁלֵא הָיָה מֵעוֹלָם. כָּל עֵינֵינוּ רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ הוּא עֵינֵינוּ פֶּלֶא שֶׁל כָּל הַפְּלֵאוֹת. זֶה לֹא אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים; רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ רַחֵם עָלֵינוּ וְגָלָה לָנוּ טֶפֶח מִן הַיָּם מֵעֵינֵינוּ, מֵעֵינֵינוּ גִּדְּלָתוֹ, רַק טֶפֶח מִן הַיָּם. וְזֶה גִּדְּלָתוֹ - הִרְפוּאָה שְׁלָנוּ. כָּל דְּבוּר שְׁלוֹ הוּא כָּל חַיֵּינוּ וְרַפּוּאֲתָנוּ וְיִשׁוּעָתָנוּ, כָּל דְּבוּר שְׁלוֹ שֶׁהִשְׁאִיר לָנוּ מְהֻסְפְּרִים שְׁלוֹ. כִּכָּה הוּא אָמַר וְכִכָּה רוֹאִים.

הוא אָמַר שֶׁכָּל תִּיבָה הִיא כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַצְּדִיקִים וְכָל יִשְׂרָאֵל - בְּתִיבָה אַחַת! כִּכָּה הוּא יָכוֹל לְהַכְלִיל כָּל הַתּוֹרָה.

רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ בְּכָל דְּבוּרָיו הַקָּדוֹשִׁים מֵהַתּוֹרוֹת וְהַמַּעֲשִׂוֹת, יֵשׁ עוֹד בְּעוֹלָם דְּבַר כְּזֶה? עֵדִין לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְזֶה כָּל חַיֵּינוּ וְתַקְוָתָנוּ. הוּא מְתַקֵּן וּמְרַפֵּא אוֹתָנוּ, חוֹלִים כְּאֵלֶּה שְׁאִין לָהֶם שׁוּם תַּקְוָה, וְרַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ הוּא מְרַפֵּא אוֹתָנוּ, מְתַקֵּן אוֹתָנוּ, הוּא מְחַדֵּשׁ אוֹתָנוּ, הַכֹּל.

אָבֵל זֶה יִתְגַּלָּה לְעֵתִיד, יִהְיֶה עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרִי. אֲנַחְנוּ נִרְאָה, אֲנַחְנוּ נִרְאָה אֶת הָאוֹר שֶׁל הַגְּאֻלָּה, אֲנַחְנוּ נִרְאָה וְכֵן כָּל הָעוֹלָם יִרְאוּ. הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁיִּתְגַּלָּה בְּעוֹלָם. כָּל הָעוֹלָם יָבוֹאוּ לְרַבְּנוּ בְּשִׁבְלֵי תַקְוָה, כָּל הָעוֹלָם. כָּל אֶחָד מֵאֹתָנוּ, כָּל הָעוֹלָם - צְרִיכִים תַקְוָה, וְהַתַּקְוָה הוּא אֶצֶל רַבְּנוּ. וְהוּא יִתְקַן, הוּא יִתְקַן אוֹתָנוּ, הוּא יִתְקַן אֶת כָּל הָעוֹלָם. רַק אֲמוּנָה, אֲמוּנָה, צְרִיכִים לְהֶאֱמִין...

רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ אוֹמֵר בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת 'בְּזֶה הַלְשׁוֹן: "מִי שֶׁהוּא חָכֵם בְּעֵינָיו, קִשָּׁה לוֹ לְבוֹא לִירְאָה", יִרְאָה זֶה כָּל הַיְסוּד שְׁלָנוּ, שֶׁל הַתּוֹרָה וְשֶׁל כָּל הַיְהוּדוֹת וְזֶה כָּל הָעוֹלָם. אָבֵל אִם הָאָדָם חָכֵם בְּעֵינָיו וְלֹא מְקַבֵּל וְעוֹשֶׂה חֻמּוֹת, נוּ..."

הַעֲקָר הוּא אֲמוּנָה, לְהַשְׁלִיךְ הַחֻמּוֹת. צְרִיכִים לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַחֻמּוֹת שְׁלָנוּ. לְהַשְׁלִיךְ כָּל הַחֻמּוֹת, כָּל הַחֻמּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, רַק מֵה שֶׁפְּתוּב בְּלִקְוֵי מוֹהֲרֵי"ן, הוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ אֵיךְ לְזַכּוֹת לַתּוֹרָה וְלִקְיָם הַתּוֹרָה. אֲנַחְנוּ רְחוּקִים לְגַמְרִי מְזֶה וְהוּא מְקַרֵּב אוֹתָנוּ, הוּא מְכַנֵּס בָּנוּ אוֹר הַתּוֹרָה. הַכֹּל בְּאֲמוּנָה וְתַקְוָה, הַכֹּל, הַכֹּל, הַכֹּל! כֵּן, רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ!

וְאִם קִשָּׁה - שְׂיִהְיֶה קִשָּׁה! וְאִם לֹא רוֹצִים לְקַבֵּל, אִם רוֹצִים רַק לְהִיּוֹת 'חָכֵם' וְלַחֲקוֹר, "מֵה זֶה, לָמָּה דוֹקָא הוּא?"

כִּכָּה רַבְּנוּ הַקָּדוֹשׁ אָמַר. אִם הוּא אָמַר אִזְ כְּבָר כָּל הַחֻמּוֹת הַכֹּל יִתְבַּטֵּל. הוּא אָמַר כִּכָּה!

הָעוֹלָם מְקַשֵּׂים: "מֵה זֶה רַבְּנוּ? מֵה זֶה, יֵשׁ הִרְבֵּה צְדִיקִים!" קִרַח גַּם-כֵּן אָמַר: "כָּל הַעֲדָה קָדוֹשִׁים וּבְתוֹכָם הַשֵּׁם, מַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל הַעֲדָה?" אָבֵל הַתּוֹרָה: "גַּמְרִתִּי וְאֶגְמֹר", כְּבָר נִגְמַר!

אומר רבנו בתורה קכ"ג: "העקר היסוד שהכל תלוי בו הוא לקשר עצמו להצדיק שבדור, ולקבל דבריו על כל אשר יאמר כי הוא זה, דבר קטן ודבר גדול. ולבלי לנטות מדבריו חס-ושלום ימין ושמאל. וצריך להשליך מאתו כל החכמות ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב האמת. וכל זמן שנשארו אצלו שום שכל עצמו, אינו בשלמות ואינו מקשר עדין להצדיק", הוא מקשר לשקרן! לא להצדיק...

הגמרא אומרת: "אסור להרהר אחרי הרבי!" הוא הרבי שלי ושלך ושל כל ישראל. הוא הרבי, "ראש בני ישראל" - ראשי-תבות רבי". זה גלה רבנו הקדוש ב'לקוטי מוהר"ן.

אוי, אם לא היה לנו רק תורה אחת מרבנו, "ראש בני ישראל" - ראשי תבות רבי", הוא גלה זה.

רבנו רבי נחמן הוא הרבי שלנו, הוא הרבי שלנו ושל כל ישראל! הוא הראש של כל הצדיקים, הראש של הכל!

הוא הבעל-הבית שלנו, הוא הרבי הוא אמת, הוא הראש בני ישראל הוא הרבי. אסור להרהר אחריו, צריכים לקבל הכל ולא להיות 'חכם'. ראש בני ישראל - אחד, זה רבנו הקדוש! הוא הרבי של כל ישראל!

גם-כן יש רבי של רשעים, יש רבנים שהם רשעים, רשע, "רשעים בחשך ודמו" - ראשי תבות רבי". יש רשעים שלא יכולים לעזור לנו והם אומרים שהצדיק הדור זה הבל - זה שקר! בשביל זה אנחנו בגלות כל-כף. הם פרסמו עצמם שהם צדיקים; הם רשעים, הם כופרים, לא לומדים תורה, לא יודעים את התורה, לא יודעים כלל, רשעים! רשעים - בחשך ודמו!

עמיד הקדוש-ברוך-הוא לנקם נקמת עמו מאותם נביאי השקר שממלאים בטנם בכבוד וגאות, ומראים עצמם כצדיקי הדור וצודים נפשות יקרות ודורסים וטורפים אותם ברגל גאון ושקר, ומעוררים עיניהם של ישראל מלראות אור המנהיג האמת שמגלה ומאיר אור השם לכל באי עולם לדור דור לנצח. שבע מדורים יש בגיהנם, וכל מדור יש בו שבע אלפים חור, וכל חור יש בו שבע אלפים סדקים, וכל סדק יש בו שבע אלפים עקרבים, וכל עקרב יש בו שבע אלפים חליות, ובכל חליה שבע אלפים כדים של רעל תלויים בה, וכלם מזמנים לרשעים הדוברים על הצדיק האמת בגאון ובוז ומתלוצצים ומבזים ספריו ותלמידיו הקדושים.

בכל רגע שעם ישראל יתקרבו לרבנו ולא ישמעו לכל הרבנים, לכל המתנגדים - אז יהיה הגאולה תכף, כן!

רבנו הקדוש קורא אותם "המפרסמים של שקר", רשעים. רשעים - לא רק רשעים רוצחים, יש רשעים רוצחים שהולכים עם גרבים לבנות ועם שטרית גדול והם רוצחים, כן. הם מסתירים את האמת מן העולם, הם

עושים מעצמם שהם צדיקים, שהם יודעים לעזר לנו, רבנו הקדוש אמר:
"רק אני יכול לעזר" (ומראה רבי ישראל בכף ידו על עצמו!)

ברסלב זה אמת, וכלם צריכים לקבל מרבנו. ואם הם מתנגדים לרבנו אז
הם שקר! הַפֶּךְ צדיק זה רשע. הַפֶּךְ האמת זה שקר!

רבנו הקדוש אומר: "עברה לא שיך לישראל", עוונות זה שיך רק לגויים,
זה לא שיך לנו. נו, אז איך באים לעוונות? באים לעוונות על-ידי שנעלם
הראש-בית האמתי, הצדיק האמת, בשביל זה באים לעוונות.

הגמרא אומרת: "אין אדם עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות",
רוח שטות זה הַפֶּךְ הדעת. על-ידי שנעלם הדעת, על-ידי שנעלם רבנו -
באים לעוונות. יש רשעים רוצחים שהם מרחיקים מסתירים מן העולם
את האמת, רוצים רק כסף, כסף וכל התאוות. רבנים, יש רבנים כאלה,
בנדאי. כל הרבנים הם רבנים, אבל לא צדיקים, יש בהם שקר הרבה,
מחפשים שקר וכבוד ופרסום. אין לנו שום שיכות, שום קשר אתם. הם
יגידו עלינו מה שיגידו, אבל הם לא רוצים להכניע עצמם, הם לא
מחפשים אמת, הם מחפשים כסף וכבוד וגאווה, זהו. אבל האמת יתגלה,
השקר יפל והאמת יקום. אוי איך יתבישו הרשעים...

עקר התרחקות ישראל מאביהם שבשמים ועקר כלל כל הפגמים וכל
החרבנות ואריכות הגלות - הכל על-ידי ההעלמה הגדולה שנתעלם אור
הצדיק האמת, שהוא בחינת הראש בית שבשבילו היתה כל הבריאה
כלה, ועל-ידו קיום כל הבריאה, ועל ידו יהיה עקר גמר התקון הגאולה
האחרונה בשלמות.

יש ב'ספר המדות' דבור מרבנו שגלה: "ביאת המשיח תלוי בקרבת
הצדיקים!" נו, אנחנו יודעים שדברי רבנו הם מעינות, כל דבור הוא מעין
חכמה. מי הם הצדיקים? "לצדיקים" זה לשון רבים - רבנו הקדוש זה
העקר, ותלמידו הקדוש רבי נתן. הצדיקים הם רבנו הקדוש ואנשיו
האמתיים, לא השקרנים. יש שקרנים הרבה, בברסלב, בברסלב, כן. יש
שקרנים, אבל זה לא בא בחשבון, זה לא ברסלב. ברסלב זה רק אמת.
שקר - לא ברסלב!

כלם לא כלום, רק אצלנו האמת הברור. רק דבור אחד של רבנו הוא כל
התורה, דבור אחד! כל דבור שלו הוא הרפואה לכל ישראל!

העקר הוא הרבי, הצדיק, הראש בני ישראל. הוא מאיר בנו התורה
והמצוות וכל התקונים שאנחנו צריכים. הצדיק הוא מלמד אותנו איך
ללמד התורה ואיך לקיים התורה והכל. הוא מאיר בנו האמונה הקדושה
וחיים כזה ואמונה כזאת שלא היה בעולם עדן.

צריך להתגלה אור רבנו הקדוש, זה אור חדש לגמרי שלא היה מעולם
שהוא יכול לעזר לנו, לתקן אותנו, לחדש אותנו. הוא יכול להכניס

וּלְהַאִיר בְּנוֹ אֹרֶךְ הַחַיִּים. אֹרֶךְ חַיִּים זֶה אֹרֶךְ חַדָּשׁ שֶׁעֲדִין לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם,
חַדָּשׁ לְגַמְרֵי!

אֹרֶךְ חַדָּשׁ, יֵהְיֶה אֹרֶךְ חַדָּשׁ שֶׁל יִרְאֵת שָׁמַיִם, כְּשֶׁיִּתְגַּלָּה רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ. רַבְּנוֹ
הַקְּדוֹשׁ צָרִיךְ לְהַאִיר בְּמַרוֹקוֹ וּבְכָל הָעוֹלָם וּבְכָל צָרִיכִים לְהִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי
לְרַבְּנוֹ. הוּא הֵיחָד בְּעוֹלָם וְלֹא נִתְגַּלָּה, אֲבָל הַהִתְגַּלּוּת צָרִיךְ לְהִיטֵת חַדָּשׁ
לְגַמְרֵי. רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ הוּא כָּל הַחַיִּים, כָּל הָאֱמֶת. וְהַשְׁקָרָנִים יִתְבַּטְּלוּ
לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי...

שְׁקָרָנִים! יִתְגַּלָּה אֹרֶךְ חַדָּשׁ בְּעוֹלָם, אִזּוֹ יֵהְיֶה עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרֵי,
עוֹלָם חַדָּשׁ!

מֵה שֶׁיֵּשׁ עִכְשָׁיו בְּעוֹלָם, מֵה שֶׁנִּתְגַּלָּה עִכְשָׁיו, לֹא יִדְעוּ וְלֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, כָּל
הַלּוֹמְדִים וְכָל הַגְּדוֹלִים לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, אֲפִלּוֹ דְבוּר אֶחָד שֶׁל רַבְּנוֹ - זֶה
כְּלָלִיּוֹת כָּל הַחַיִּים וְכָל יִשְׂרָאֵל וְכָל הַרְפּוּאוֹת וְכָל הַיְשׁוּעוֹת.

דְבוּר אֶחָד מֵרַבְּנוֹ הוּא שֶׁרֵשׁ כָּל הַחַיִּים וְכָל הַיְשׁוּעוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מֵהַיְהוּדִים, שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, נְסִים וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלֶּה, אִירוֹת פְּלִאוֹת כְּאֵלֶּה לֹא הֵיחָד עֲדִין
בְּעוֹלָם, וְזֶה יֵאָדָר בְּכָל הָעוֹלָם וְכָל הָעוֹלָם יִשְׁלִיכוּ כָּל הַשְּׁטוּתִים, כָּל הַכֶּסֶף
וְכָל הַכְּבוֹד וְכָל הַשְּׁקָר. כָּל הַשְּׁקָר יִתְבַּטֵּל וְיִתְגַּלָּה רַק הָאֱמֶת וְזֶה יֵהְיֶה
עוֹלָם חַדָּשׁ, עוֹלָם אֱמֶת, לֹא עוֹלָם הַשְּׁקָר.

יֵשׁ שְׁקָר גָּדוֹל, אֲבָל זֶה צָרִיךְ לִפְלֹא לִפְלֹא לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי. כְּמַעַט כְּלָם
יוֹדְעִים שֶׁהַשְּׁקָר נִתְגַּלָּה, כֵּן. יִתְגַּלָּה הָאֱמֶת בְּעוֹלָם וְהַשְּׁקָר יִפֹּל לְגַמְרֵי. יִשְׁנוּ
הַיּוֹם רַב מִפְּרָסָם מְאֹד, הוּא יִפֹּל וְיִפֹּל כְּמוֹ כָּל הַשְּׁקָרָנִים, כָּל הַשְּׁקָרָנִים
יִפְּלוּ וְיֵהְיֶה רַק אֱמֶת, אֱמֶת וְאֱמוּנָה. הַשְּׁקָר יִפֹּל וְיִפֹּל, וְהָאֱמֶת יֵאָדָר
וְיֵאָדָר וְיֵאָדָר בְּכָל הָעוֹלָם...

כֵּן, אֲנִי לֹא מִפְּחַד לְדַבֵּר אֶת זֶה. אֲנִי לֹא אוֹמֵר אֶת זֶה, הוּא אוֹמֵר, רַבְּנוֹ
הַקְּדוֹשׁ אֵמַר כְּכֵן, וְאִם הוּא אֵמַר - הֲלֹא הִלְכָה כְּמוֹתוֹ. רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה
טָפָה מִן הַיָּם מְזֵה. הוּא סִפֵּר הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַיְבַעַל-תַּפְּלָה וְיִשְׁבַע בְּעֵטְלִירִס'
וְגַם-כֵּן הַחַיִּים, הַלְקוּטֵי מוֹהַרִ"ן, הַלְקוּטֵי עֲצוֹת, הַלְקוּטֵי הַלְכוֹת.
תַּלְמִידִים כְּאֵלֶּה.. רַבֵּי נִתָּן וְכָל הַתַּלְמִידִים שָׁלוּ. יְכוּלִים לְהִבִּין בְּעֲצָמוֹ -
חֶכֶם מִבֵּין מַעֲצָמוֹ. 'סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיוֹת', הֵם יֵשׁ עוֹד 'סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיוֹת'? יֵשׁ
עוֹד 'לְקוּטֵי תַפְלוּת'? יֵשׁ עוֹד 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת'? 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', מֵה שֶׁזֶה..
כָּל דְבוּר שֶׁל רַבְּנוֹ וְרַבֵּי נִתָּן זֶה כָּל חַיִּים וְהָעוֹלָם עוֹשִׂים חֲכָמוֹת. 'לְקוּטֵי
הַלְכוֹת', 'לְקוּטֵי עֲצוֹת', סְפָרֵי רַבְּנוֹ - זֶה הַגְּאֻלָּה, זֶה הַחַיִּים וְזֶה הָאֱמוּנָה
וְזֶה הַכֶּל!

אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהִתְגַּבֵּר וְלְהִתְחַזֵּק בְּשִׂמְחָה בְּיִתְרָה עַל אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהִנָּצֵל
מִלְּהִיוֹת בְּכָלֵל הַמִּתְנַגְּדִים אֶל נִקְדֻת הָאֱמֶת כְּזֶה. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲשֶׁר הִבְדִּילָנוּ
מִן הַטּוֹעִים הָאֵלֶּה וְהַאִיר לָנוּ הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ. יֵהִי הַשֵּׁם עִמָּנוּ שְׁנֵזְכָה לְקִיּוֹם

דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים וְלִילָךְ בְּדַרְכָּיו וְעֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁהֵם עֲצוֹת הַשֵּׁם אֲשֶׁר
לְעוֹלָם יַעֲמֵדוּ. בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים יֵשׁ לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כָּל הַתְּקוּנִים וְכָל
הַרְפוּאוֹת וְכָל הַיְשׁוּעוֹת, וְכָל דְּבוּר שֶׁלוֹ הוּא כָּל הַתּוֹרָה וְכָל יִשְׂרָאֵל, כּוּן.

הַעֲקָר הוּא רַק רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ, זֶה צָרִיךְ לְהָאִיר לְכָל הָעוֹלָם, לְכָל יִשְׂרָאֵל. כָּל
זְמַן שֶׁזֶה עֲדִין לֹא נִתְגַּלָּה - אֵין כְּלוּם, אֵין לָנוּ כְּלוּם!

הַלֵּב שֶׁלָּנוּ, הַלֵּב שֶׁלָּנוּ מִסִּפִּיק לָנוּ, הוּא נוֹתֵן לָנוּ אוֹר וְחַיּוּת עַל כָּל דְּבָר, עַל
כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, רַק אֲמֶת וְאֶמוּנָה. נַחַ נְחָמַ נְחָמָן מֵאוּמָן הוּא מַחֲיָה
וּמַחֲדֵשׁ וּמַתְקֵן כָּל יִשְׂרָאֵל.

אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים מֵעֲנִינִים פְּלִאִיִּים נְעֻלְמִים לְגַמְרֵי, רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ הוּא פֹּה
עִמָּנוּ, יִתְגַּלָּה הַזֵּהר וְהַתְּקוּנִים וְרַבֵּי שְׂמֵעוֹן וְרַבְּנֵי וִילְקוּטֵי מוֹהֲרֵי'ן, עֲכָשׁוּ
הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה. כָּל דְּבוּר הוּא אוֹר, אוֹר נְעֻלָּם מְאֹד שֶׁהִיָּה נְעֻלָּם לְגַמְרֵי
וְעֲכָשׁוּ מִתְחִיל לְהָאִיר. כְּשֶׁיָּבֹא מְשִׁיחַ הִיָּה עוֹלָם חֲדָשׁ, לֹא עוֹלָם שֶׁל עֲכָשׁוּ,
יְהִיָּה עוֹלָם חֲדָשׁ. מְשִׁיחַ, מְשִׁיחַ הוּא כָּבֵד יִפְרֵשׁ לָנוּ אֵיךְ לַחֲיּוֹת וְאֵיךְ לַעֲשׂוֹת
תְּשׁוּבָה...

הַעֲקָר צְרִיכִים לְפָרְסֵם אֶת שֵׁם רַבְּנֵי שֶׁכָּלָנוּ וְכָל הָעוֹלָם תְּלוּי בּוֹ. הַעֲקָר
וְהַיְסוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ הוּא לְהַתְּקַרֵּב לְהַצְדִּיק הָאֲמֶת, לְרַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ. אִם
אֲנַחְנוּ לֹא נִסְתַּכֵּל עַל הַרְבֵּנִים וְהַשְּׂקָר, הָעַם בְּעֲצָמוֹ יִבְחַר בְּרַבְּנֵי - זֶה
מִסִּפִּיק. זֶה הַתְּקוּן לְכָל הַרְבֵּנִים, לְכָל הַשְּׂקָר, תְּקוּן גְּמוּר. וְנִצָּא מֵהַגְּלוּת
וְנִזְכָּה לְגְאֻלָּה שְׂאֲנַחְנוּ מְקוּיִם. עֲכָשׁוּ הוּא סוֹף הַזְּמַן, סוֹף הַזְּמַן. יֵשׁ עוֹד
מֵאַתֵּימַם שָׁנָה - נוּ, זֶה גַם-כּוּן הַרְבֵּה בְּשִׁבְלֵנוּ...

רַבֵּי יִשְׂרָאֵל נִשְׂאֵל מְדוּעַ יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים שְׂזוּכִים לְהַתְּקַרֵּב לְרַבְּנֵי, וְיִשְׁנֵם
אֲנָשִׁים שְׂאִינֵם זוֹכִים?)

בְּחִירָה! בְּעוֹלָם יֵשׁ בְּחִירָה. יְכוּלִים לְהִיּוֹת צְדִיק וְיְכוּלִים לְהִיּוֹת רָשָׁע. יֵשׁ
בְּחִירָה, הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם עִם בְּחִירָה.

רַבֵּי נִתֵּן הוּא הִיָּה גְּאוֹן וְצְדִיק, גְּאוֹן כְּזֶה.. וְהַחוֹתֵן שֶׁלוֹ הִיָּה גְּאוֹן עוֹלָמִי -
דָּוִד צְבִי. וְהוּא הִיָּה רַב עַל שְׂטַח גְּדוּל בְּרוּסְיָה שְׂיִוִּתֵר גְּדוּל מְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.

נוּ, הוּא הִיָּה גְּאוֹן, וְרַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ אָמַר לְרַבֵּי נִתֵּן: "הַחוֹתֵן שֶׁלָּךְ הוּא גְּאוֹן
וְצְדִיק, הוּא לֹא גְּאוֹן בְּשִׁבְלֵי עֲצָמוֹ, לֹא בְּשִׁבְלֵי שֵׁם וְכְבוֹד", וְאֶף-עַל-פִּי-כּוּן
הוּא לֹא יִדַּע מִרַבְּנֵי!

הָאֲבָא שְׁלֵי הִיָּה חֲסִיד בְּחִסִּידוֹת מְסִימָת וּבְרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי זְכִיתִי בְּזָכוֹת
רַבְּנֵי לְצִאת מִזֶּה לְגַמְרֵי. כִּי אֵין רַבֵּי, אֵין רַבֵּי, רַק רַבְּנֵי - רַק רַבְּנֵי הוּא
הַרַבֵּי!

שתיקה אחת

רבי ישראל מספר מרבנו הקדוש ומאנשי שלומנו...

אוי, אוי, אוי.. מה שיש לנו עכשו בעולם. זה נס אם אנחנו לא נעשים משגעים מגדל השמחה!

מה היינו עושים בלי רבנו? מי היה יכול לעזור לנו? אבל אם יש כבר רבנו - יש לנו הכל! אם אני כאן - הכל כאן!

מה שזה, מה שזה רבנו ואנשיו, אנשי רבנו וספרי רבנו זה ענין מיוחד, סוד מכל העולם. אם זה היה נתגלה להעולם, היה כבר משיח בא והיתה כבר הגאולה. זהו הכל!

אנשי רבנו היו צדיקים קדושים כאלו שהם היו בסוד מכל העולם, כמו שרבנו הקדוש היה סוד מכל העולם. כן, אנשי רבנו ואנשי רבי נתן היו גם-כן נעלמים וסוד מכל העולם, לא יודעים מה שזה, והם מסרו את נפשם. אצל רבנו היו גדולים, גדולי עולם, היו בעלי-מקבלים, לא סתם אנשים. רבי יודל היה בעל-מופת גדול, הוא היה בעל-מקבל גדול וצדיק וקדוש, והוא היה מתלונן אצל רבנו שהגוף שלו הוא גוף כזה שהוא איננו יודע מה לעשות אתו, אז רבנו הקדוש אמר לו: "תדבר עם הגוף, תדבר עם האיברים". ככה זה אצל רבנו, הוא לוקח את הכי גרוע והכי פשוט ולא יודע כלום, כמו בהמה - אבל אני צריך אותך! אני רוצה בהמה! אני צריך אותך!

רבי משה ברסלב הוא היה תלמיד של רבי נתן. פעם אחת ספרו מגאון אחד שיודע חמש מאות דפי גמרא בעל-פה, אז כלם התפלאו מאד, "איך אפשר דבר פלא כזה?!" הם השתוממו. אז אמר להם רבי נתן: "משה'לה שלי יכול להגיד חמש מאות פעמים רבנו של עולם.."

ורבי ישראל קרדונו הוא למד אצל רבי משה ברסלב. רבי ישראל היה מחזיק את היארצייט שלו, יום האזכרה של רבי משה ברסלב, כמו אחרי האבא. הוא היה מתענה ביום הזה, ולמד משניות, והדליק נר תמיד של שמן זית.

והפתק, זה גם-כן נס מה שאנחנו לא משתגעים מגדל השמחה שהיתה צריכה להיות לנו, זה נס! מה שיש לנו עכשו בדור החשך הזה.. היינו צריכים כלנו ללכת בכל מקום עם רקודים ושמחה, רקודים ושמחה!

זֶה הַפֶּתֶק, זֶה רִמּוֹ שֶׁהַעֶקֶר הוּא רַבֵּנוּ, רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא מְגַלֶּה שֶׁהוּא זֶה הַשִּׁיר שֶׁיִּתְעַר לַעֲתִיד וְשִׁיְהַפֵּךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ וְלִתּוֹרָה, נִנְחַם נַחֲמָן מְאוּמָן - זֶה סוּד מִכָּל הָעוֹלָמוֹת!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁאֲנַחְנוּ חַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה, עֲכָשׁוּ בַּחֲשָׁד כְּזֶה בְּדוֹר יְתוֹם - בְּלִי רַבֵּנוּ. כָּל הַלּוֹמְדִים וְכָל הַגְּדוֹלִים הֵם יְתוֹמִים, לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם. אֵין לָהֶם אָבָא, אֵין לָהֶם אִמָּא.

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא הָאָבָא, הוּא הָאִמָּא, הוּא הַכֹּל! הוּא הַתּוֹרָה, הוּא הָאִמּוּנָה, הוּא הַכֹּל! הַכֹּל רַבֵּנוּ!

הֵם לֹא רוֹצִים לְדַעַת, הֵם חוֹשְׁבִים עִם הַחֲכָמוֹת שֶׁלָּהֶם: "מָה, כָּל הַגְּדוֹלִים לֹא יוֹדְעִים? מָה, רַק בְּרִסְלָב, רַק רַבִּי נַחֲמָן?" הֵם לֹא יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת זֶה. וְגַם הַשְּׂקָרָנִים, הַשְּׂקָרָנִים שֶׁל בְּרִסְלָב, הֵם אוֹמְרִים גַּם-כֵּן שֶׁקָר וְשֶׁקָר. שֶׁקָר זֶה לֹא בְּרִסְלָב, זֶה עוֹלָם אַחֵר. אֶמֶת - זֶה רַק בְּרִסְלָב!

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הַזֶּהִיר שֶׁצָּרִיךְ לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אִם לְהַשְׁתַּקֵּעַ; אִם לֹא, אֲבָל צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲנַחְנוּ נוֹסְעִים לְאֲמֵרִיקָה בְּיוֹם אֶחָד, אֲבָל אִזּוֹ הָיוּ נוֹסְעִים לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּמַסִּירַת נַפֶּשׁ. רַבִּי נִתָּן הִלֵּךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הוּא הָיָה אִישׁ עֲנִי עִם מִשְׁפָּחָה שְׂאִין לָהֶם פְּרָנְסָה, וְהוּא נָסַע לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְכִשְׂרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ נָסַע לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הָיָה נָסִים וְנִפְלְאוֹת אִיךָ הוּא נִשְׁאַר בְּחַיִּים מִהַנְּסִיעָה הַזֹּאת, וְכִשְׁהוּא הִגִּיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְרַק הִלֵּךְ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הוּא אָמַר שֶׁהוּא כְּבָר קִבֵּל הַכֹּל מִה שֶׁהוּא רָצָה...

כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם יִדְעוּ שֶׁרַבֵּנוּ הוּא גָאוֹן כְּזֶה מִה שְׂאִין דְּגַמְתּוֹ, הוּא הָיָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ שָׂמָה תַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, הֵם הָיוּ גְדוֹלֵי תּוֹרָה, גְּאוּנֵי אֶרֶץ, גְּאוּנֵי קְדוֹשִׁים, הֵם הָיוּ תַמִּיד עוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּמַצּוּוֹת, בְּתוֹרָה וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים. אִזּוֹ הֵם גָּמְרוּ כְּלָם אֶת כָּל הַשֵּׁ"ס וְהָיוּ בְּקִיָּאִים בַּשֵּׁ"ס וּבְכָל מְקוֹם, וְנִעְלַם מֵהֶם אֵיזָה רַש"י, אִף אֶחָד מֵהֶם לֹא יָדַע. וְכָלֵם חֲשָׁבוּ וְחִפְּשׁוּ בְּאֵיזָה מְקוֹם מוֹפִיעַ הַרַש"י, וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הָיָה יוֹשֵׁב גַּם-כֵּן בְּיִנְיָהֶם וְהָיָה שׁוֹתֵק, לֹא אָמַר כְּלוּם, אִזּוֹ הֵם הִבִּינוּ שֶׁהוּא מַצְחֵק מִכְּלָם, הוּא עוֹשֶׂה שְׂתִיקָה וְהַשְׂתִּיקָה שֶׁלּוֹ זֶה סִימָן שֶׁהוּא יוֹדֵעַ. אִזּוֹ הֵם בְּקִשׁוֹ מִמֶּנּוּ שֶׁיִּגִּיד לָהֶם אֵיפֹה הַרַש"י, הֵם הָיוּ כְּלָם בְּדַכְּאוֹן: "אֲנַחְנוּ לְמַדְּנוּ כָּל הַשֵּׁ"ס, מִדּוּעַ אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים אֵיפֹה הַרַש"י?"

אִזּוֹ הוּא אָמַר לָהֶם וְהוּא הִחָיָה אוֹתָם, זֶה הָיָה בְּמַסְכַּת זְבַחִים, זְבַחִים זֶה בְּנִין הַבֵּית, זֶה הַקְּרִבְנוֹת, בְּדָף זֶה וְזֶה...

וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ קָדָם הַהִסְתַּלְקוֹת שֶׁלּוֹ הוּא הָיָה מִתְאַנֵּחַ וְצוֹעֵק מְאֹד בְּקוֹלוֹת מְשֻׁנִים וְאֲנָחוֹת וְצַעֲקוֹת גְּדוֹלוֹת עַל הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת שֶׁעֲתִידִין לְהַתְּפַשֵּׁט בְּעוֹלָם רַחֲמָנָא לִיצְלָן, אִזּוֹ הוּא רָאָה שֶׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִתְאַנְחִים לְפָנָיו וְהֵם דּוֹאֲגִים, "מָה נַעֲשֶׂה? מִי יִתֵּן לָנוּ חַיִּים, מִי יִרְחַם עָלֵינוּ, מִי יִרְפָּא אוֹתָנוּ, מָה יְהִיָּה מֵאַתְּנוּ?" הֵם דְּאָגוּ מְאֹד, אִזּוֹ רַבֵּנוּ אָמַר לָהֶם: "כְּשֶׁאֲנִי

הולך לפניכם, אז אתם דואגים?!" וגלה דעתו בפרוש וברמז שכל מה שעסק עם אנשיו המקרבים אליו - הוא את אשר ישנו פה, ואת אשר איננו פה, הינו אף עם הדורות העתידיים לבוא. וגם-כן הוא אמר כמה שיחות בזה, "רק אתם תחזיקו עצמכם יחד באחדות והתחברות ואהבת חברים, אז תהיו אנשים כשרים, ולא כשרים בלבד אלא אפלו צדיקים וטובים תהיו, כי השם יתברך יעזר לי בודאי שיהיה כרצוני אשר רציתי מכבר, כי בעזרת השם יתברך גמרתי ואגמר כרצוני בודאי" ("איך האב אויס גיפירט און וועל אויס פירן"). ואמר שכל מי שיגע ויתחבר לאחד מאנשיו בודאי יהיה איש כשר באמת, ולא איש כשר בלבד אלא אפלו צדיק גמור, כמו שאני רוצה!

"אם אתם תהיו ביחד - אני אהיה אתכם. מה אתם דואגים?" אז הוא איתנו. אם אנחנו נותנים לבנו לתורה, להאמת, לאור האמת, אז נעשה עמנו ענין אחר מן העולם. כל העולם משקעים בהבלי העולם הזה, כלם מחפשים חיות, לחיות בשביל הבנים, בשביל הבני בנים, כל אחד רוצה לחטוף כל העולם לעצמו, כל הכבוד וכל הגדלה. ורבינו הקדוש הוא יחיד בעולם, רבי נתן אמר: "העולם משגע, ורק אני הפרתי אחד נורמלי!"

רבינו הקדוש הוא להפך מכל החלוניים ולהפך מכל החסידים ולהפך מכל העולם, והוא מנצח את כלם, הוא נותן שתיקה אחת - וכובש כל העולם! זה השתיקה שלו, של הבעטליר, זה יתרץ על כל הקושיות שחושבים עליו ושואלים עליו קושיות: "מה זה, היה הבעל-שם-טוב הקדוש והאר"י הקדוש, משה רבינו וכל הצדיקים, מדוע דוקא רבינו?" וגם-כן אנשי שלומנו לא כלם ידעו הסוד, לא כלם זכו, רק כל אחד כפי מה שמשער בלביה, כפי המסירות נפש, כפי הרצון...

אוי יוי יוי, אני זכיתי רק לראות את רבי ישראל קרדונו, הוא היה כבר מהדורות האחרונים, אני ראיתי את האמת שלו, את הענוות שלו, את החיים שלו, את התפלה שלו. זה היה מן דבר לא מן העולם הזה; מבחינת לעתיד, מבחינת אחרי ביאת המשיח. הוא היה מקשר ברבינו כל-כך, באהבה כזו ובגעגועים כאלה, כלם ידעו שהוא ענין מיוחד.

רבי ישראל היה אחד בעולם, רבינו הקדוש היה לו רבי ישראל קרדונו. אני ראיתי מה שראיתי, מה שהוא זכה, הוא גם-כן כמו רבינו, הוא עמד כנגד כל העולם, הוא צחק מכלם, הוא היה מדבר עם כל אחד, אבל מה שהוא זכה לידע בלבד...

זה זכות גדולה, זה ענין פלא גדול שאני זכיתי להכיר את רבי ישראל, כמה שזכיתי זה טוב, הוא היה נעלם גם ממני. אנשי רבינו היו נעלמים כמו רבינו, הוא היה נעלם מכל העולם, והוא עושה שתיקה אחת - והוא כובש כל העולם. על כל מה שמדברים ומקשים עליו קושיות, הוא נותן שתיקה אחת על הכל. וגם רבינו הקדוש אומר: "אני מזהיר מאד שיהיו כלם על ראש-השנה", הוא אמר מה ששום צדיק לא אמר, היה יום כפור,

סכות, פסח, שבועות, אבל דוקא ראש-השנה? זה רק רבנו הקדוש, הוא אמר: "העקר שלי הוא ראש-השנה!" הוא דן את כל העולם בראש-השנה, הוא עושה מה שהוא עושה אתנו ועם כל ישראל. אוי מה שהוא עושה אתנו, מה שיש לו עסק אתנו, עם חולים כאלה...

וב'ספורי המעשיות', הבעטליר האחרון, הבעטליר הששי, מה שהוא הצטער, המלך האכזר ראה שהבת מלכה היא תהרג אותו, אז הוא לא ידע מה לעשות, לגרש אותה - אז היא תלך למלך אחר והוא יכול להיות בסכנה גדולה יותר, כי היא יכולה להרג אותו. לחיות איתה - הוא מפחד, היא תהרג אותו, "מה לעשות איתה?"

אז אמרו לו שהיא מסתובבת אצל הנחר, אצל המים. אז הוא הלך עם החילים שלו ואמר לירות אותה, יהיה מה שיהיה!

אז ירו בה כל המיני חצים, כל המיני רעל, והיא נפלה חלשות, והבעטליר אמר: "ואני רופא אותה!"

אוי, אשרינו מה שזכינו בחשך הזה, בהסתרה כזו, שאנחנו יודעים מענין רבנו שהוא פלא כזה שהוא כן יכול לתקן אותנו. הבעל-דבר ירה בנו כל מיני רעל, כל מיני כדורים, והבת-מלך נפלה חלשות, "ואני רופא אותה" (והראה רבי ישראל בכף ידו על עצמו!)

רבי נתן אמר שכשרבנו הקדוש ספר את מעשיה הזו, אז רבנו הקדוש הוא עשה תנועות עם העינים ועם הידיים, זה פלא כזה שאין בעולם כמו המעשיה הזו, מה שרבנו הקדוש רמו...

אוי יוי יוי, ואנחנו צריכים למסר נפשנו על כל רגע שנכניס בנו את כל הדבורים של רבנו ושיחות הר"ן והילקוטי מוהר"ן והילקוטי תפלות. אם היינו בקיאים בזה כמו שצריכים היינו יכולים לעזר לכל העולם, לכל נפש מישראל. אם היינו מתועדים והיינו אומרים להעולם: "מה, זה מופיע בילקוטי מוהר"ן בהתורה הזו..."

כל דבור שגלה רבנו ביחיי מוהר"ן זה נעלם וסתום, רבנו הקדוש גלה רק איזה טפה מן הים. זה כל החיות שלנו, זה רבנו הקדוש, זה הילקוטי תפלות, הילקוטי מוהר"ן, הילקוטי הלכות, מה שיש לנו. יהיה חתונה יפה. אבל אנחנו צריכים לשים לבנו במסירת נפש, רק להיות נאמנים ולא להשגיח על העולם.

אוי יוי יוי, אנחנו היינו צריכים למסר נפשנו לקים את זה, להכניס בלבנו את כל דברי רבנו ושיחות הר"ן והילקוטי מוהר"ן, ו'ספורי מעשיות' והשיחות. מה, איפה אנחנו? אנחנו ישנים, יש תורה כזו...

התורה רפ"ב "אזמרה לאלקי בעודי", התורה הזו יכולה להחזיר כל העולם להשם יתברך, "אזמרה לאלקי בעודי, ועוד מעט ואין רשע".

על-כל-פנים זה ענין שאנחנו היינו צריכים להיות ענין אחר מכל העולם, אנחנו ענין אחר. רבנו הקדוש מנקה אותנו מכל הטמאות, מכל העברות, מכל הלכלוכים. אוי איזה עבודה יש לו אתנו, לעסק אתנו, חולים כאלה שלא היינו יכולים להגיע לשום תקון, לשום רפואה, מיאש. אבל רבנו הקדוש גלה: "אין שום יאוש בעולם כלל!" הוא גלה את זה, "כשאני פה, כשיש לכם אותי - אז אין שום יאוש בעולם כלל. אבל חס-ושלום כשאתם לא מקבלים את זה כמו שצריכים.. אז לא טוב".

ברוך השם, רבנו הקדוש מצא אפלו בתכלית השקר איזה נקדה טובה. הוא אמר שהשקרנים, יש להם נקדה טובה, הם מנהיגים את האנשים שלהם עם פאות.

אבל זה פלא כזה איך הוא יכול ללחם כנגד כל העולם, כנגד כל הגוים, הוא מצחק מכלם. הוא עשה את רבי נתן וכל אנשיו, וכן בכל דור ודור מי שזוכה לגעת טפה מן הים ברבנו זה נס, נס ופלא. זה אור כזה שכובש כל העולם, הוא מהפך כל העולם, רק השיחה הזו מה שאומר: דוד המלך אמר "גדול השם ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר". נו, מה אתם רוצים יותר מזה?

ורבנו הקדוש אמר בזה הלשון: "גדול השם ואין יודעים כלל!"

אפלו הענין שלכם - מה שנעשה אתכם, אבל יש ענין שנתהפך הפל לטובה. הוא מחזק אתכם כמו שאתם, "גדול השם ואין יודעים כלל"; הצדיק הוא יודע...

גם הענין של ראש-השנה במירון, היה בצפת אנשי רבנו, אנשי רבי נתן, כל העולם ידעו שאלו הם חסידי ברסלב, כנראה שהם היו בצפת בראש-השנה. ורבי ישראל הוא מגדל החיות שהיה לו במירון, מהזהר הקדוש, הוא רצה להיות בראש-השנה במירון, אבל רבי שמעון לא אמר שצריכים להיות אצלו על ראש-השנה, "מה אתה בא, אני אמרתי לך לבוא אלי על ראש-השנה? לך למי שאמר לך ללכת אצלו!" זה אמר רק רבנו הקדוש! אוי ווי מה שיש בזה...

אני זכיתי לשמע את הנגון הראשון של ראש-השנה, 'אדירי אימה', ואני ראיתי מה שזה, זה המפתח של כל הראש-השנה, זה פותח כל השערים, וכן כל התנועות של ראש-השנה, של התפלה, כל המצוות שלנו וכל הנגונים שלנו, מה שהיה בראש-השנה...

הנגון של 'ארשת שפתנו' זה היה כמו שהחזן עמד לפני השם ותברך וטען אתו בהפנים והידים. והנגון "כי אתה שומע קול שופר, מאזין תרועה ומאזין תרועה.. " רבי ישראל זמר את זה בהנגון של "מעין עולם הבא, מעין עולם הבא, יום שבת מנוחה.. " הוא זמר את זה עוד הפעם ועוד הפעם, הוא לא היה יכול להפריד מהנגון.

"אוי, כל המתענגים בה יזכו לרב שמחה, מחבלי-משיח.. " מה זה חבלי-משיח? כל התאוות וכל הבלי העולם.

"פדותנו תצמיח", הוא בקש מהשם יתברך: "רחם, רחם, פדותנו תצמיח".

"פדותנו פדותנו.. " הוא לא יכל ללכת הלאה, "ונס יגון ואנחה.."

ורבי ישראל זמר את הנגונים האלה והוא טעם בזה טעם כזה מה שכל העולם לא יודעים מחייהם, קדשה כזו.. מי ששמע את הנגון נעשה ענין אחר, רק לשמע זה הנגון ששרו בראש-השנה.

אוי ווי, לולא שזכיתי לראות רק איזה ניצוץ ממה שראיתי, אבל זכיתי, אני נתתי את נפשי. הנה הרבה שטענו אתי: "מה זה, מה יהיה אתך, מה זה הרקודים? תקח גמרא!"

אני הייתי אחד משגע בטבריה שהיה מרקד לבד, זה היה הצגה. הם לא ידעו מה זה, אני עשיתי להם צער כזה שאין לשער, "מה זה, מאיפה הוא לוקח את זה? אני שאין לו על שבת, שאין לו פלום, איך הוא מרקד לבד, לא רואים דבר כזה? מה, יש דבר כזה בעולם, ישראל בער מרקד? איפה אנחנו ואיפה התורה?" אני עשיתי להם מחלת לב, "אתם יודעים מה שיש בעולם? יש נגון כזה.."

עכשו כשאני מסתכל על זה, אני מוציא מזה שמה שעבר עלי בענין ההתקרבות לרבנו זה היה הכנה, אני רואה עכשו למפרע שזה היה טוב, אני סבלתי מה שסבלתי וחשבתני: "מי יודע אם אני אחזיק מעמד. כל העולם מצחקים ממני", אבל אני צחקתי מכלם, אני רקדתי ואני עשיתי מהם עפר ואפר, מכל המתנגדים הגדולים והגאונים, מכלם. ואני רואה שלולא זה לא היינו מדברים בצפת ובעולם דבורים פאלה, אני מדבר ממה שראיתי - זה מספיק. אני ראיתי אדם כזה שבכח רבנו, בכח ההתבודדות, בכח התורות והתפלות, הוא זכה למה שזכה, הוא צחק מכלם...

אני מברך אתכם בכל לבי, שהשם יתברך יברך אתכם בכל מיני ישועות, בכל מיני הצלחות. והעקר שנזכה להתקרב להשם יתברך באמת אנחנו וזרענו בדורותינו וכל עם ישראל, שנזכה לתשובה שלמה, לחזר לתורה, לחזר לאמונה. והכל יהיה בודאי על-ידי רבנו רבי נחמן, ככה הוא גלה...

ששים גבורים

רבי ישראל משוחח בנושא הפצת ספרי רבנו הקדושים, לאחר בקורו בבית הנשיא...

רואים ש"בכל מקום מקטר ומגש לשמי". רואים פלאות הבורא, פלאות כאלה חדשים שלא היו מעולם, זהו רבנו. הוא חדש ומחדש אותנו, את כל העולם, ומתקן כל העולם! ורואים שאין דבר כזה בכל העולם שיהיה לו שם כזה, שכלם יודו ויאמרו: "רק רבי נחמן, זה העקר והיסוד שבעולם". רואים שכלם, כל העם וכל העולם, נמשכים לרבנו רבי נחמן. וזה לא על חנם, יש בזה ענינים פלאיים שאנחנו לא יודעים. פתאום נתפרסם רבי נחמן ונתפרסם הפתק הזה שהיה בסוד ששים שנה וכל העולם לא ידעו ממנו, הוא נמצא ובדרך נס נתפרסם עכשו. רואים שהשם יתברך מנהיג העולם על פרסום רבנו, מה שנעשה מזה בכל ענין קטן, מה שנעשה מזה - אין להשיג!

אני הייתי לפני שבעים שנה, אתם לא יודעים מה שהיה, אני רואה מה שהיה ברסלב אז, ומה שעכשו. אז רואים בחוש שהגאלה מתקרבת קרוב קרוב. היא מתקרבת ואנחנו צריכים להדפיס ולעבד השם באמונה בהתורות האלו, בהמעשיות האלו. מעשיות כאלו אין בעולם! שיחות כאלו - אין! 'לקוטי הלכות', 'לקוטי עצות'.. אנחנו ישנים, אנחנו צריכים ביום ובלילה תמיד לעסק בזה ולהיות מלא וגדוש בפה, וזה עקר כל תקוננו, תקוננו, וכל מה שאנחנו מדברים עוד לא מגיע אפלו טפה מן השם מענין זה!

רבנו הקדוש אמר: "כשיבוא משיח כל הישיבות ילמדו ספרי רבנו! וכל הלומדים יתבטלו ויתבישו!"

כל דבור של ה'לקוטי מוהר"ן ושל ה'ספרי מעשיות', של השיחות, 'לקוטי הלכות', 'לקוטי עצות', 'אבי הנחל', וגם-כן כל ספר, מה שזה, מה שיש לנו, מה שיש בעולם.. כל העולם לא יודעים מה שזה. זה יחדש כל העולם, יתקן ויחדש כל העולם, "יקבלו כלם את על מלכותך", יהיה פלאות כאלה שכל העולם, כל הגויים - יתיהדו, כן. יהיה פלאות כאלה שכלם יראו בעיניהם את השם יתברך והתורה והאמונה.

רבנו רבי נחמן זה השרש והעקר. כל תורה, כל דבור, כל מעשה, כל שיחה שגלה בעולם זה כל חיותנו ותקוננו. בכלל כל דבור שגלה בעולם ושיש ממנו ומתלמידו רבי נתן, ה'לקוטי הלכות', 'לקוטי מוהר"ן', כל דבור שלהם זה תקון כל העולם ועל-ידי זה יבוא משיח ויהיה הגאלה השלמה!

עד עכשו היה ברסלב מטבע פסולה, כלם התרחקו, הלומדים והגאונים והגדולים, הם התרחקו מברסלב, הם חשבו שהם גדולים, אבל ברסלב - דבור אחד הוא מאיר לכל העולם, לכל אחד.

צְרִיכִים לְפָרְסֵם אֶת זֶה שֶׁהֶעֱקַר הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה בְּרַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן, לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, מַה זֶה לְהִתְקַרֵּב? לְלַמֵּד סִפְרֵיו וּלְקַיְמָם, אִזּוֹ יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, בְּזֶה תְּלוּי עֶקֶר הַגְּאֻלָּה שְׁלֵנוּ וְשֵׁל כָּל הָעוֹלָם. זֶה עֶקֶר הָעֲבוּדָה, כִּי עֶקֶר מַה שְּׂגָלָה רַבֵּנוּ הוּא אֲמַת כְּזֶה שְׂאִין בְּעוֹלָם אֲמַת כְּזֶה, וְגַם אֲנָשׁוֹ הָאֲמַתִּיִּים - הֵם יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק בְּזֶה. כִּי זֶה עֶקֶר מַה שְּׂאֲנַחֲנוּ צְרִיכִים לְלַחֵם וּלְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַשּׂוֹנְאִים, כִּי כָּל הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה בְּרַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן, שְׂנֹזְכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וּלְלַמֵּד סִפְרֵיו בְּאֲמַת וּלְקַיְמָם, זֶהוּ יִתְגַּלֶּה וַיְדַרִּיף אוֹתָנוּ בְּכָל הַתּוֹרָה. כָּל אֶחָד יְכוּל לְרְאוֹת מַה זֶה הַ'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת', וּמַה זֶה הַ'לְקוּטֵי מוֹהַר ר"ן', וּמַה זֶה הַ'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', וּמַה זֶה הַ'לְקוּטֵי עֲצוֹת', יְכוּלִים לְרְאוֹת וּלְהִבִּין שְׂמַעֲשִׂיּוֹת כְּאֵלֶּה אֵין בְּעוֹלָם וְלֹא הָיָה, רַק מְשִׁיחַ יִגִּיד פְּרוּשׁ עַל הַמַּעֲשִׂיּוֹת, וְגַם עַל הַ'לְקוּטֵי מוֹהַר ר"ן.

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "הַכְּנֹתִי כְּבָר הַכֹּל לְמַשִּׁיחַ". הוּא כְּבָר הַכִּין לָנוּ כָּל הַיְשׁוּעוֹת, כָּל מַה שְּׂאֲנַחֲנוּ צְרִיכִים, אֲבָל לֹא שָׁמַיִם לֵב - אִזּוֹ הַגְּאֻלָּה נִמְצְאָת בְּעוֹלָם וְלֹא יוֹדְעִים. רַק כָּל הָעוֹלָם מְמַשִּׁיכִים עֲצָמָם לְרַבֵּנוּ וְהֵם יֹאמְרוּ שְׂזָהוּ הַגְּאֻלָּה. רוֹאִים בְּחוּשׁ שֶׁהַמְּחַלְקֵת שֶׁהִיְתָה עַל בְּרַסְלָב זֶה הָיָה עֲנִין הַגְּאֻלָּה, זֶה מִתְבַּשֵּׁל מִזְּמַן שֶׁרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הָיָה בְּעוֹלָם, זֶה מִתְבַּשֵּׁל, מִתְבַּשֵּׁל... מִתְבַּשֵּׁל.

(רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׂאֵל מַה מוּטָל עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְקַרֵּב אֶת הַגְּאֻלָּה?)

לְעֶסֶק בְּתֵהִלִּים בְּ'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת' וּבְעֲבוּדַת הַשֵּׁם, זֶהוּ הַתְּקַרְבוֹת הַגְּאֻלָּה, עַל-פִּי דַעַת רַבֵּנוּ. בְּלִי רַבֵּנוּ - אֵין כְּלוּם. הוּא הֶעֱקַר וְהַסּוּד וְהַיְסוּד וְהַשְּׂרֵשׁ. הַכֹּל תְּלוּי בְּרַבֵּנוּ, כָּל הַגְּאֻלָּה, בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ וְכָל הַתְּקוּן שְׁלֵנוּ, הַתְּקוּן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם - תְּלוּי בְּרַבֵּנוּ!

זֶהוּ הַחִיוּת שֶׁל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל וְשֵׁל כָּל הָעוֹלָם, תְּקוּן כָּל הָעוֹלָם. זֶה עֲנִין חֲדָשׁ - עֲנִין הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה שֶׁלֹּא יִהְיֶה אַחֲרֶיהָ גְלוּת. הֵיוּ גְלוּת וְהֵיוּ אַחֲרֵיהֶן גְלוּת, אֲבָל עֲכָשׁוּ הַגְּאֻלָּה הַזֶּה - לֹא יִהְיֶה אַחֲרֶיהָ גְלוּת כְּבָר. וַיִּהְיֶה נֹסִים וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלֶּה בְּעוֹלָם וְהַתְּגִלוֹת כְּזֶה שֶׁיִּתְקַרְבוּ כָּל הָעוֹלָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְכָל הַרְשָׁעִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים וְהַרְחוּקִים יִהְיֶה לָהֶם תְּקוּן - מַה שְּׂאֲפָשֵׁר, יִהְיֶה לָהֶם תְּקוּן עַל-יְדֵי רַבֵּנוּ.

עֲכָשׁוּ הָעוֹלָם בְּחֻשְׁךָ, גְלוּת, נִתְרַחֲקוּ מֵאֵד, אֲבָל רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן הוּא מְקַרֵּב אֶת כָּל הָעוֹלָם, אֶת כָּל אֵלוֹ שֶׁנִּדְמָה שְׂאִי אֲפָשֵׁר לְקַרְבָּם בְּשׂוּם אֲפִן שְׂבְּעוֹלָם. הַכֹּל תְּלוּי בּוֹ. שֶׁהָעַם יִתְקַרְבוּ אֵלָיו וְלֹא יִסְתַּכְּלוּ עַל הַרַבָּנִים וְעַל מִתְנַגְּדִים.

הָאֲמַת - שׂוּם כֹּחַ בְּעוֹלָם לֹא יְכוּל כְּנֶגֶד הָאֲמַת. אֲנַחֲנוּ רוֹאִים שֶׁרַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן הוּא אִישׁ יְחִיד וְהוּא לֹא שׂוֹאֵל לְכָל הָעוֹלָם, הוּא עוֹשֶׂה מַה שֶׁעוֹשֶׂה. יֵשׁ כְּבָר 'לְקוּטֵי מוֹהַר ר"ן' כְּזֶה וְ'לְקוּטֵי הַלְכוֹת' כְּזֶה, מַעֲשִׂיּוֹת כְּאֵלֶּה וְשִׁיחוֹת כְּאֵלֶּה, וְהֵם מְסַפְּקִים לָנוּ לְהַחֲזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלַעֲבֹד הַשֵּׁם בְּאֲמַת. וְזֶהוּ עֶקֶר הַגְּאֻלָּה - סִפְרֵי רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן, לְלַמֵּד וּלְקַיְמָם, אִזּוֹ

יְהִי עוֹלָם אַחֵר, יְהִי עוֹלָם חֲדָשׁ. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא יִקְרַב כָּל הָעוֹלָם
לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ וּלְתוֹרָה, אוֹי וּוִי...

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ צִוָּה לְהַדְפִּיס כָּל-כָּדָשׁ שֶׁיְהִי מְלֵא כָּל הָעוֹלָם, כָּל בַּיִת, כָּל
מְקוֹם עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ. כֵּן, כָּכָה צִוָּה רַבְּנוּ. זֶה מְקַבֵּל, הוּא הַזְּהִיר אוֹתָנוּ
לְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס וּלְהַדְפִּיס. וְרַבֵּי נִתְּנוּ וְכֵן כָּל אֲנָשֵׁי רַבְּנוּ הֵם מְסֻרוּ נַפְשָׁם
עַל זֶה. רַבֵּי נִתְּנוּ אָמַר לַפְּנֵי הַהִסְתַּלְקוּת שְׁלוֹ בַּיּוֹם שֶׁשִׁי בַּעֲשָׂרָה בְּטַבַּת, לַפְּנֵי
יְצִיאַת הַנֶּשֶׁמָה, "דָּף אֶחָד מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ יַעֲקֹר כָּל הָרַע מִן הָעוֹלָם! כָּל הַחֲשׂוֹף
מִן הָעוֹלָם! וּבְכֵן תִּהְיוּ חֲזָקִים בְּכֶסֶף וּבְטַרְחָה וּבְכָל עֲנָוָה, רַק לְהַדְפִּיס
סִפְרִים, רַק לְהַדְפִּיס!" בְּשִׁבִיל זֶה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשָׁנוּ לְהַכְנִיס אֶת
רַבְּנוּ בְּעוֹלָם, זֶהוּ הָעֵקֶר!

עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְחַשֵּׁב וּלְתַנּוּ כָּל פְּחָנוּ עַל זֶה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים בְּכָל פַּעַם
לְהִתְחַדֵּשׁ וּלְרַאוֹת חֲבָרִים טוֹבִים, וּלְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל זְרַעְנוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם.
כָּל אֶחָד, כָּל הַכַּחַשׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶצְלָ מִשְׁפָּחָתוֹ יָבִיא לְהַנָּה, לְהַאֲוִיר בְּעוֹלָם הָאוֹר
שֶׁל רַבְּנוּ - זֶה יְהִי עוֹלָם חֲדָשׁ!

אָהָה! צְרִיכִים לְחַבְרִים טוֹבִים, גַּם אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק תְּמִיד לְדַבֵּר לְדַבֵּר
בְּפְנֵי הָעוֹלָם מִרַבְּנוּ ז"ל, לְהַבִּיא אוֹתָם לְרַבְּנוּ ז"ל. זֶה מִמֶּשׁ רַחֲמָנוּת כְּזֶה
שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְתַאֲר, אֵיפֹה אֲנַחְנוּ! אֵיפֹה אֲנַחְנוּ! אֵיפֹה מִשְׁפָּחוֹתֵינוּ, זְרַעְנוּ,
אֵיפֹה! אֵיפֹה אֲנַחְנוּ! אֵיךְ אֶפְשָׁר לִישֹׁן אִם יֵשׁ בְּעוֹלָם כֶּבֶר דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה,
הַתְּגַלוֹת כְּזֶה! אֲנִי רוֹצֶה לְהַדְפִּיס, זֶה הַכָּל דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים שֶׁעֲדִין לֹא
נִתְּגַלוּ בְּעוֹלָם. אֲתָה לֹא מְרַגֵּשׁ מֶה שֶׁזֶה עוֹשֶׂה בְּאָדָם? עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם
כְּזֶה שֶׁהוּא מִתְחַדֵּשׁ בְּכָל רִגַע, מִתְחַדֵּשׁ וּמִתְחַזֵּק וּמְרַפֵּא, לֹא הָיָה דְּבָר
כְּזֶה! וְעַקֵּר הַפְּלֵא - שֶׁיִּכְוֹל בְּעוֹלָם הַזֶּה לְדַבֵּר דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ.

רַחֲמָנוּת שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, מֶה זֶה, יֵשׁ כֶּבֶר בְּעוֹלָם 'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת' כְּזֶה,
'לְקוּטֵי מוֹהַר'וֹן' כְּזֶה, 'לְקוּטֵי הַלְּכוֹת' כְּזֶה וְ'סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיאוֹת' וְאוֹרוֹת
כְּאֵלוֹ, אֵיךְ אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לִישֹׁן!

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶסְפֵּה גְדוֹלָה וּלְרַאוֹת כָּל מִינֵי עֲצוֹת לְרַחֵם עָלֵינוּ
וְעַל זְרַעְנוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם, לְרַאוֹת מֶה זֶה. הִנֵּה כֶּבֶר דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה בְּעוֹלָם!?

צְרִיךְ לְסַגֵּר הַכֶּסֶף בְּבִנְיָן וּלְמַכֵּר לְאֵט לְאֵט, לְמַכֵּר, לְהַכְנִיס בְּכָל בַּיִת אֵיזָה
סֵפֶר, לְכָל הַדּוֹרוֹת. צְרִיכִים לְסַדֵּר אֶת זֶה, לְדַבֵּר מִזֶּה, עֲצוֹת אֵיךְ לַעֲשׂוֹת
שֶׁיְהִי בְּאֵמֶת בְּאֵמוּנָה. נַעֲשֶׂה חֲבוּרָה וְנִפְתַּח חֲנוּת עַל כָּל הָעוֹלָם. אֲנַחְנוּ
צְרִיכִים לְהִיוֹת חַחֲלִים הָרֵאשׁוֹנִים, לְרוּץ לְתוֹךְ הָאֵשׁ, לְרוּץ וּלְנַצֵּחַ כָּל
הָעוֹלָם! רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַגְּאֻלָּה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל...

אוֹי וּוִי, אוֹי וּוִי, אוֹי וּוִי, אֵין לִי כַּחַשׁ כָּל-כָּדָשׁ לְצַעֵק, מֶה חוֹשְׁבִים הָעוֹלָם,
בְּשִׁבִיל מֶה נִבְרָא הָעוֹלָם? בְּשִׁבִיל כֶּסֶף, בְּשִׁבִיל תְּאוֹת?! מֶה זֶה!

מֶה שֶׁיְהִי עֲכָשׁוּ הוּא לְמַעַלָּה מִן הַכָּל, עוֹד לֹא הָיָה חֲדוּשִׁים כְּאֵלֶּה, סִי אֵיז
נֶאֱדָר נִישֵׁט גִּיווֹעַן אֶזָּא זָאָד פּוֹן דִּי וּוְעֵלְט אֵיז בַּעֲשָׂאפוֹן גִּיווֹאָרוֹן, דָּאָס וְעַתָּה

זאן די גאָלדענע דרוקונג די ספּריס פון רבנו ("עוד לא היתה דבר כזה מאז שנברא העולם, שזה יהיה הגאולה השלמה, להדפיס ספרי רבנו"), אני יכול לגזע מגדל הרפואות שעתיד לבוא לעולם על-ידי רבנו. מה שיהיה מאתנו, הוא יתקן אותנו כלנו!

הוי מה שיש עכשו בעולם, אור כזה שלא היה מיום בריאת העולם. יהיה עולם חדש, עולם אחר לגמרי. אני רוצה להדפיס ספרי רבנו ז"ל, העקר הוא ההדפסה, העקר להפיץ, שיהיה בכל בית הספרים של רבנו ז"ל, היום גם הילדים וגם הילדות יכולים לקרא, אז יהיה דור של צדיקים. להתחזק ברצון חזק להכניס אור הספרים לכל בית בישראל, יהיה מזה הגאולה השלמה.

אנחנו צריכים להדפיס דברי רבנו שיהיה מלא כל העולם, כל ישראל. הגויים לא בחשבון, הם לא בני אדם, אין שום חשבון. יש חשבון עם תרנגולי!?

כל העולם יעסקו בספרי רבנו, רק אנחנו צריכים לשים לבנו להכניס כל חיותנו על זה. רק להדפיס ולהדפיס ולהדפיס, למלא כל בית, כל בית, כל ילד, כל ילדה בספרי רבנו, אז יהיה עולם אחר לגמרי, עולם חדש!

כל אחד שיש לו איזה כסף - רק על זה, להדפיס ספרי רבנו ולמלא את כל הבתים, כל הסביבה, כל מקום על ספרי רבנו. זה יביא לנו אור כזה שלא היה מעולם. אתה גם-כן תביא את כל הכסף שיש לך רק להדפיס ספרי רבי נחמן. על-ידי זה יהיה עולם חדש!

אני אין לי כסף כלל, הכסף שלי הוא רק של רבנו. אני לא משתמש עם הכסף שאני מקבל מהמשלה, מבטוח לאמי. נותנים לי כמו שנותנים לכל הזקנים, בכל חדש. כל הכסף שאני מקבל - כלו מקדש על הדפוס של ספרי רבנו, אני לא מקבל מזה כלום! השם יתברך יודע ועד שאני מוכן ומזמן למסור את חיי וממוני וכל אשר לי בשביל עסק זה, לקרב איזה נפש ישראלית להשם יתברך, או על-כל-פנים להכניס בו איזה הרחור תשובה אפלו רק לרגע אחד בלבד!

אנחנו צריכים למסור כל נפשנו וזרענו על זה, שיהיה בכל מקום ספרי רבנו ז"ל, אז יהיה הגאולה השלמה, גאולה כזה שלא היה מעולם! אנחנו צריכים למסור נפשנו ובינינו ומשפחותינו וכל כחנו - הכל רבנו הקדוש!

אוי ווי, אוי ווי.. מה שיהיה עכשו מה שלא היה בכל הדורות, מיום בריאת העולם עוד לא היה אור כזה. עכשו העולם יתקרבו לרבנו ויראו כמה אנחנו צריכים לרבנו! כל הספרים של רבנו, כל דבור שלו הוא גאולה שלמה שלנו, כל דבור שלו. זה דבר חדש, עוד לא היה בעולם סימן על הגאולה של עכשו. אם העולם היה מקבל את זה - היה כבר הגאולה! אבל הכל מאת השם. על-כל-פנים עכשו אנחנו צריכים למסור נפשנו להדפיס

וְלִהְיוֹת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ בְּעוֹלָם, לְהַכְנִיֵס בְּלִבֵּנוּ וּבְעֵינֵינוּ בְּכֹל פְּחָנוּ לְרַבֵּנוּ
הַקְּדוֹשׁ, וְלִסְמוֹךְ עָלָיו מִה שֶׁהוּא אוֹמֵר - הַכֹּל!

לֹא נוֹכַח לְחַיּוֹת וְלֹא לְאָכֵל. אֵיךְ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְנוּחַ וְלִישׁוֹן בְּצַעַר וּבְצָרוֹת
כְּאַלֶּה שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל!

זֶה אֲנִי רְאִיתִי מֵרַבֵּי יִשְׂרָאֵל קְרֹדוֹנֵר, וְאֲנִי הִרְגַּשְׁתִּי מִקֶּדֶם יוֹתֵר מִהָיוֹם
הַצָּרוֹת, וְאִם מְצִאתִי מִיִּשְׁהוּ שְׂרוּצָה לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ - מִסְרַתִּי אֶת נַפְשִׁי,
לֹא הִסְתַּכְּלַתִּי עַל פְּרִנְסָה, לֹא עַל הַמְשַׁפָּחָה - רַק לְקָרֵב אוֹתוֹ, אִין רַחֲמָנוֹת
יוֹתֵר גְּדוֹל מְזֵה. אֶפְלוּ אֶחָד שֶׁמִּתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ זֶה הִתְקַרְבוֹת הַגְּאֻלָּה. זֶה דְּבָר
יְדוּעַ לְכֹל.

כְּשֶׁהֵייתִי צָעִיר דְּבַרְתִּי הִרְבֵּה מֵרַבֵּנוּ עִם הָעוֹלָם, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הָיָה הִרְבֵּה
בְּעָלֵי-תְשׁוּבָה אֲמִתִּיִּים, וְגַם עֲכָשׁוּ אֲנִי עוֹשֶׂה כָּל מַה שֶׁאֶפְשֶׁר. זֶה עָקֵר
הַשֶּׁרֶשׁ וְהַתְּקוּן שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְהוּא מֵרַפָּא
וּמְחַזֵּק וּמְחַיֶּה אוֹתָנוּ. אִין לְתַאֵר, אִין לְשַׁעַר.

אֲנִי דְּבַרְתִּי אֶתְּךָ קֶצֶת, אֲבָל אֲנִי - חֹסֵר לִי עוֹד עוֹד עוֹד עוֹד. אוֹי, אִם יֵשׁ
לָנוּ רַק דָּף אֶחָד מִ'לְקוּטֵי תְּפִלוֹת'...

כָּל דְּבֹר שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל הוּא כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַמְצֻוֹת וְכָל טוֹב!

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא עָקֵר הַכֹּל, עָקֵר הַתּוֹרָה, עָקֵר הָאֱמוּנָה, עָקֵר הַתְּשׁוּבָה,
עָקֵר הַכֹּל. הוּא מֵרַפָּא, מְחַזֵּק, וְהוּא אֹמֵר שֶׁהוּא יְכוּל לְרַפְּאוֹת אֶפְלוּ חוֹלָה
שְׂאִין לוֹ רְפוּאָה!

הַעָקֵר זֶה הַגְּאֻלָּה, כָּל דְּבֹר שֶׁל הַ'סְפוּרֵי מַעֲשִׂוֹת', שֶׁל 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן',
'לְקוּטֵי הַלְכוֹת'. עֲכָשׁוּ יְהִיֶה סְפָרִים עַל סְפָרִים לְאֵלֶּפֶים, בְּשִׁבִיל כָּל הָעוֹלָם
יְהִיֶה סְפָרִים. יְהִיֶה אֹר כְּזֶה בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם, מְשִׁיחַ כְּבָר יִמְצָא
הַכֹּל מוֹכֵן וּמְזַמֵּן...

(חֲסִיד מְסַפֵּר לְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל מִחֲבָרוֹ שְׁעוֹמֵד לְהַתְּנִיֵס לְצַבָּא)

בְּשִׁבִיל מַה? שְׂיִהְיֶה חֵיל אֶצֶל רַבֵּנוּ. כָּל מַה שְׂיִהְיֶה מְקֻשָּׁר יוֹתֵר לְרַבֵּנוּ וְיִלְךְ
בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ, אִזּוֹ הוּא יָבִיא יוֹתֵר הִרְבֵּה חֵילִים לְרַבֵּנוּ.

כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ יְהִיֶה חֲתוּנָה יָפָה, יְהִיֶה שְׂמֵחָה כְּזוֹ, יִסְפְּרוּ מִכָּל אֶחָד מַה
שֶׁעָבַר עָלָיו. הַתְּלַמִּידִים שֶׁל רַבֵּנוּ הֵם חֵילִים כְּאַלֶּה, הֵם גְּבוּרִים כְּאַלֶּה.. הֵם
נִלְחָמִים עִם כָּל הָעוֹלָם. גְּבוּרִים! וְגַם-כֵּן רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "לְהִתְקַרֵּב אֵלַי
(וְהִרְאָה רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּכַף יָדוֹ עַל לְבוֹ) זֶה קֶשֶׁה מְאֹד, זֶה יוֹתֵר מִחֲצוֹת!"

אוֹי יוֹי יוֹי, זֶה הַכֹּל יְהִיֶה מַעֲשִׂוֹת, וְהַמַּעֲשִׂוֹת יִסְפְּרוּ בְּבִיאַת הַמְּשִׁיחַ. רַבֵּנוּ
הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ יְהִיֶה הִרְבֵּה מַעֲשִׂוֹת מִכָּל אֶחָד מְאֻנְשֵׁי,
יְהִיֶה הִרְבֵּה מַעֲשִׂוֹת". אֶחָד מְאֻנְשֵׁי רַבֵּנוּ שֶׁקָּל כְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם עִם כָּל

הגדולים. הבעל-שם-טוב הקדוש היה לו ששים תלמידים גבורים, כלם היה להם רוח הקדש והיו צדיקים קדושים מאד, רבנו הקדוש דבר מזה, כשרבנו הקדוש בא מארץ ישראל הוא אמר: "הבעל-שם-טוב היה לו ששים תלמידים והם היו ששים גבורים. אני צריך גם-כן ששים גבורים". נו, כתוב "רצון יראיו יעשה", אז מדוע לא היה לרבנו ששים גבורים, ששים תלמידים? אז אני אמרתי שרבנו הקדוש מגלה, מרמז לנו שהיה לנו רבי נתן - אחד, והוא היה שקול כנגד כל הגבורים. רבנו הקדוש אמר מה שהוא צריך - והיה לו, היה לו רבי נתן!

(רבי ישראל נשאל לאפן ההפצה לגבי אדם מסוים)

הענין של רבנו ז"ל הוא לקרב, לא לרחק. אם יהיה לאותו האדם חלישות הדעת והוא יתבייש, זה לא טוב.

אני מברך אותו שהשם יתן לו ברכה וישועה ושיזכה להתקרב לרבנו ולידע מה שיש לנו מזה העולם, חכמה כזה, חיים כזה שאין בעולם. השם יתן לו כל טוב, כל הישועות. זה כל הישועות - התורה הקדושה, להדפיס ספרי רבנו, זה חיות כל העולם!

(רבי ישראל משיב ומחזק חסיד שהיתה לו חלישות הדעת לגבי הפצת הספרים)

כל מה שתעשה - תעשה, שלא יהיה לך פחד אם אתה עושה לא טוב. זה יותר מן הכל, מכל המצוות בכל התורה. כל מה שעושים בשביל רבנו, בשביל להכניס רבנו בעולם, זה ענין פלא כזה שלא היה מעולם. יבואו אליך עוד הרבה, עוד הרבה שילכו עם הספרים למכירה להכניס בכל בית. זה דבר קל וטוב.

אני אלו אתך ברגלים, אני הלכתי לבד ברגלים גם כשהרגלים היו חולים - והלכתי. עכשו אני צריך את הרגלים בכל יום ויום ללכת מבית לבית למכר הספרים. אנחנו נכבש ארבע בתיים, חמשה בתיים, גלד, יש הרבה בתיים. צריכים למלאות כל המדינה, כל מקום, בכל הישיבות ובכל מקום. יהיה כתוב בכל העתונים שיש עכשו מודה חדשה בארץ ישראל - כלם ירצו רק למכר ספרי רבנו, יהיה מלא כל העולם עם הספרים, יהיה מלא, כל אחד צריך ספרים, כל אחד ואחד, גם-כן בשביל הילדים הוא צריך ספרים, בשביל הילדים והילדות. יהיה פרנסה וכל טוב. יהיה זמן כזה, זה יבוא, זה הולך ומהר, זה יתגבר בכל יום יותר ויותר.

הילדים יבואו ויאמרו: "אולי יש ספר ספורי מעשיות"? אנחנו רוצים לקרא. תן לי, תן לי, תן לי.."

יהיה מחלקת, כל אחד יאמר: "אני באתי קדם!" וכשלא ידעו מי בא קדם, אז יצטרכו לבדק ולברר. יהיה שמח בכל הרחובות, בכל מקום. יהיה שמח מאד, ירקדו, רק ירקדו!

צְרִיכִים כַּמָּה מְכוֹנִיּוֹת וְתַלְמִידִים שְׂיִלְמְדוּ נְהִיגָה, צְרִיכִים לְכַתֵּב עַל הָאוֹטוֹ: "מוֹדָה חֲדָשָׁה, מְכִירַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ נַחְמָן!" זֶה דְבַר חֲדָשׁ.

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְלַכֵּת בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת, בְּכָל יְרוּשָׁלַיִם וּבְכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְהוֹדִיעַ לְהוֹדִיעַ לְהוֹדִיעַ. כָּל הַשְּׂקָרְנִים יִפְלוּ כִּי הֵם יִתְבַּיְשׁוּ מְאֹד, הֵם יִשְׁאַלוּ: "מָה לְהוֹדִיעַ?" הֵם לֹא יוֹדְעִים מָה לְהוֹדִיעַ, אֲנַחְנוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם כִּבְרַת יוֹדְעִים מָה יֵשׁ לְהוֹדִיעַ...

יֵשׁנוּ חֵבֵר אֶחָד שֵׁישׁ לוֹ אוֹטוֹ, בְּלִילָה הוּא לֹא צָרִיךְ אוֹתוֹ, אִזּוֹ הוּא יָכוֹל לָתֵת לָנוּ אֶת הָאוֹטוֹ שְׁלוֹ. אֲפִלּוּ בַיּוֹם - מִתִּי שֶׁהוּא לֹא צָרִיךְ הוּא יִתֵּן. נִסֶּע בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה עִם רַמְקוֹל וְנִשְׁמִיעַ נְגוּנִים וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ, נַעֲשֶׂה רַעַשׁ שֵׁישׁ רַבִּי נַחְמָן מְבַרְסֵלַב בְּעוֹלָם. וְגַם מִי שֵׂיּוֹדֵעַ לִנְגֹן, נְגוּנִים זֶה טוֹב מְאֹד, רַק הָעֶקֶר הוּא הָאֵמֶת. אֵמֶת וְאַמוּנָה. וְגַם-כֵּן אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְרַקֵּד בְּכָל הָרְחוֹבוֹת, בְּכָל מְקוֹם, בְּכָל עִיר, בְּכָל כְּפָר. בְּרַמְזוֹרִים כְּשֵׁישׁ אוֹר אָדָם אִזּוֹ נַעֲמַד גַּם-כֵּן וְנִרְקֵד.

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשַׁמַּח וְלְרַקֵּד בְּכָל מְקוֹם, זֶה הָעֶקֶר שֶׁל הַכֹּל, עֶקֶר הַיִּסוּד וְהַשְּׂרֵשׁ שֶׁל הַכֹּל, זֶה הַתְּקוּוֹן!

אֲנַחְנוּ יֹשְׁנִים, מִדּוּעַ שְׂנִישׁוּן? צְרִיכִים לְהוֹדִיעַ, לְפָרְסָם אֶת הָאֵמֶת, זֶה מִתְקַבֵּל. נִקְבֵּל נִפְשׁוֹת אֵמֶתִיִּים שְׂיִבּוֹאוּ וְנִרְקֵד וְנִשׁוֹרֵר וְנִזְמֵר. יֵשׁנוּ גַם-כֵּן פְּקִיד שֶׁהוּא מְקַרֵב לְרַבֵּנוּ וְעַל-יָדוֹ אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת בְּטָלוּיָזְיָה מָה שְׂאֲנַחְנוּ רוֹצִים. כֵּן, אוֹיֵל הוּא נִבְרָא בְּשִׁבִיל זֶה!

כָּל אֶחָד צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מָה שֶׁהוּא יוֹדֵעַ, מָה שֶׁהוּא יָכוֹל. הוּא מְחִיב! כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כָּל עִם יִשְׂרָאֵל - הוּא חֵיב! אִם לֹא - אִזּוֹ נַחֲשֵׁב כְּמוֹ שֶׁהוּא עֹשֶׂה כָּל הַצְּרוּת, הָעֶכּוֹב הַגְּאֵלָה וְכָל הַצְּרוּת שְׂאֲנַחְנוּ סוֹבְלִים. כֵּן, אִם הוּא יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת וְלֹא עוֹשֶׂה, אִזּוֹ זֶה דּוֹמָה כְּאִלוֹ הוּא הָרֵג וְהוּא הִבִּיא אֶת הַיִּטְלָר וְכָל הַצְּרוּת שְׂבַעוֹלָם. וְאִם הוּא עוֹשֶׂה - אִין גְּבוּל לְשַׁכֵּר, הַשְּׂכָר בָּא אַחֲרֵי-כֵן.

נו, מָה שֵׂיּוֹדְעִים צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת, כֵּן.

נִתְיַעַץ וְנִתְיָשֵׁב לְהַעֲמִיד כַּח גְּדוֹל אֵיךְ לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים וּלְפָרְסָם וּלְקַדְּשׁ אֶת הָאוֹר שֶׁל רַבֵּנוּ פֶּה בְּאֶרֶץ וְגַם בְּכָל הָעוֹלָם. זֶה עֲנִינוּ הַגְּאֵלָה, אִזּוֹ לְכָל הַיְּהוּדִים אֵיפֹה שְׂנַמְצָאִים הֵם יִדְעוּ.

נִתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיִתֵּן לָנוּ אֲנָשִׁים אֵמֶתִיִּים, נְאֻמָּנִים וְאֵמֶת. אֲנִי רְאִיתִי אֲנָשִׁים נְאֻמָּנִים לְהַשֵּׁם וּלְתוֹרָה וַיֵּשׁ לָהֶם אֲמוּנָה בְּאֵמֶת, אֲנִי צָרִיךְ לְשַׁמֵּעַ דְּבָרֵי אֵמֶת שְׂיִכְנָסוּ בְּלִבִּי, לֹא דְבוּרִים שֶׁל הַבֵּל. אֲנַחְנוּ נִתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיִרְחַם עָלֵינוּ שְׂנִזְכֶּה וְנִצְלִיחַ בְּכָל מָה שְׂנַעֲשֶׂה, בְּהַדְּפוּס, בְּהַדְּפָסָה. כְּסָף יֵשׁ, כְּסָף לֹא יַחֲסֵר. יֵשׁ מוֹכֵן כָּל מָה שְׂצָרִיכִים, רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ כִּבְרַת הַכֵּין הַכֹּל לְהַגְּאֵלָה, לְכָל הַגְּאֵלוֹת, לְכָל הַיְּשׁוּעוֹת. עֲנִינוּ שֶׁל רַבֵּנוּ זֶה אַחֲרֵי לְגַמְרֵי - יְהִי אֹר שֶׁל מְשִׁיחַ!

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְקוֹם גְּדוֹל בְּשָׁבִיל לַעֲבֹד עַל הַסְּפָרִים שֶׁל רַבֵּנוּ, כְּרִיכַת הַסְּפָרִים וּמְכִירַת הַסְּפָרִים, וּבְשָׁבִיל לְהַדְפִּיס וּלְהַחֲזִיק סְפָרֵי רַבֵּנוּ לְמְכִירָה וְהַכֵּל מֵה שְׁצְרִיכִים, צָבַע לָבוֹ זֶה הַמִּתְקָה עַל כָּל הַדִּינִים. צְרִיכִים לְלַכֵּת לְנִשְׂיָא, הוּא אָמַר לִי: "אֵיזָה בְּקִשָּׁה שְׂאֵתָה רוּצָה תִּגִּיד לִי, כָּל מֵה שְׂאֵתָה צְרִיד - תִּבְקֶשׁ, יֵשׁ לָךְ רְשׁוֹת לְבַקֵּשׁ הַכֵּל, וְאֲנִי אֶעֱשֶׂה הַכֵּל בְּשָׁבִילְךָ!"

יְכוּלִים לְצַלֵּץ אֵלָיו וּלְדַבֵּר אִתּוֹ, צְרִיכִים לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּשָׂמִי - יִשְׂרָאֵל בְּעַר אֹודָסֶר, זֶה הַדְּבָר מְפָרָס, כָּל הַשָּׂרִים יוֹדְעִים: יִשְׂרָאֵל בְּעַר אֹודָסֶר! תִּתְקַשֵּׁר לְמִשְׁרַד הַנְּשִׂיָא וְתִגִּיד שְׂאֲנִי בְּקִשְׁתִּי פְּגִישָׁה תִּכְף וּמִיד! אֲנִי רוּצָה לְלַכֵּת אֲצִלוֹ אֵיפֵה שְׁגָר וּלְהַזְכִּיר אוֹתוֹ שֶׁהוּא אָמַר כָּךְ. גִּלְךָ לְמִשְׁרַד שְׁלוֹ, אִם הוּא יִהְיֶה אֲנִי אֲדַבֵּר אִתּוֹ, אִם הוּא לֹא יִהְיֶה אֲנִי אֲחַכֶּה לוֹ, שְׂיִקִּים מֵה שְׂיִצָּא מִפִּיו: "אֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה כָּל מֵה שְׂאֵתָה תִּבְקֶשׁ, אֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה תִּכְף וּמִיד! נִתֵּן לָךְ הַכֵּל!" אֲזִי אֲנִי רוּצָה שְׂיִקִּים אֵת זֶה. הוּא יִרְשֵׁם תִּכְף וְיִתֵּן תִּכְף כָּל מֵה שֶׁהִבְטִיחַ, דִּינָה גְּדוֹלָה טוֹבָה וּרְחֻבָה לְמְכִירָה וְהַדְפָּסָה עֲבוּר סְפָרֵי רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן. הוּא יוֹדֵעַ שְׂזָהוּ עֶקֶר גְּדוֹל, שְׂזָה עֶקֶר הַגְּאֻלָּה, הוּא מְקַבֵּל אֵת זֶה וְהוּא אָמַר לִי שְׂיַעֲשֶׂה כָּכָה. הוּא יְקַבֵּל אוֹתִי, הוּא יִשְׁלִיךְ כָּל הָעֲנִינִים שְׁלוֹ וְיַעֲסֶק רַק בְּהַבְקֶשָׁה שְׁלִי, כֵּן.

מִי שְׂיַעֲסֶק בְּזֶה - יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּהַגְּאֻלָּה!

בִּירוּשָׁלַיִם, הַמְּקוֹם יִהְיֶה בִּירוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם זֶה הַמְּרָכֵז שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, יְרוּשָׁלַיִם. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְקוֹם גְּדוֹל וְיִפָּה וְגְדוּשׁ בְּשָׁבִיל לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבֵּנוּ וּלְהַכְנִיס בְּעוֹלָם, בְּכָל הָעוֹלָם, בְּכָל הַמְּדִינוֹת. תַּעֲשֶׂה אֵת זֶה בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה, בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ, מְקוֹם בְּשָׁבִיל סְפָרֵי רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן. זֶה כָּל הַגְּאֻלָּה תְּלוּי בְּזֶה. אֲנִי רוּצָה לְגַמֵּר אֵת הָעֲנִינִן הַזֶּה. זֶה עוֹלָה עַל הַכֵּל, עַל כָּל הַפְּעֻלוֹת שֶׁל הַכְּנָסֶת, עַל כָּל הַפְּעֻלוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל!

אוֹי, הַלּוֹאִי שְׁנֹזְכָה לְרֹאוֹת אֵת בְּנֵי הַדְּפוּס, כָּל יְמֵי חַיֵּי אֲנִי מְצַפֶּה לָזֶה. כָּל אֶחָד מְכָרַח לְתַקּוֹן מִרַבֵּנוּ הַקְּדוּשׁ. כָּל הָעוֹלָם, כָּל יִשְׂרָאֵל!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הָאֲגִדָּה בְּאַמְרִיקָה יֵשׁ לָהּ כֶּבֶד רִשְׁיוֹן, כָּל נְדִיב יֵשׁ לוֹ פְּטוֹר מִמַּס, זֶה גַם-כֵּן דְּבָר גְּדוֹל כִּי אֲנַחְנוּ לֹא אֶמְרִיקָאִים, אֲבָל יֵשׁ לָנוּ נְצִיגִים בְּאַמְרִיקָה שְׂיַעֲזָרוּ. גַם-כֵּן יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂיִהְיֶה הַרְבֵּה נְדִיבִים, הַרְבֵּה עֲשִׂירִים שְׂיִתְנוּ עַל הַדְּפוּס, זֶה לָאֵט לָאֵט. מֵה, פְּתֹאוֹם נַעֲשֶׂה 'חַתוּנָה'?

הִיָּה לִי חֵלוֹם שְׂבָא אֵלַי עֲשִׂיר מִירוּשָׁלַיִם שֶׁהוּא קִמְצוֹן גְּדוֹל, וְהוּא בָּא וְדַבְּרָנוּ מֵעֲנִינֵי הַדְּפוּס שֶׁל סְפָרֵי רַבֵּנוּ, וּבָא אִישׁ אֶחָד וְאָמַר שֶׁהַדְּפָסָה עוֹלָה כָּךְ וְכָךְ כְּסוֹף, אֲזִי אוֹתוֹ עֲשִׂיר הוּצִיא פְּנִקֶס עִם צִיִּיקִים וְנִתֵּן צִ'ק מִתְנָה חִמְשָׁת אֲלָפִים דוֹלָר וְאָמַר לִי: "אֵל תִּדְאָג, יִהְיֶה הַדְּפוּס וְיִהְיֶה כְּסוֹף וְהַכֵּל!" אַחֲר-כֵּן הוּא הוּצִיא עוֹד עֲשָׂרַת אֲלָפִים דוֹלָר, הוּא הוּצִיא אֵת הַפְּנִקֶס וְנִתֵּן צִ'ק...

אָנִי נִדְהַמְתִּי, אָנִי מִכִּיר אוֹתוֹ שֶׁהוּא קִמְצָן גָּדוֹל, וּבְכָל פַּעַם - בְּרַגְעֵי אַחַד
הוּא נָתַן צִ'ק עֲשָׂרַת אֲלָפִים דּוֹלָר וְאָמַר לִי: "אַל תִּדְאָג, יִהְיֶה דְפוּס וְיִהְיֶה
דּוֹלָאָרִים!"

הָיוּ אֶתְנֵנוּ עוֹד אֲנָשִׁים עֲשִׂירִים וְהֵם גַּם-כֵּן רָצוּ לַעֲשׂוֹת צִ'קִּים, אָבָל הוּא
הִקְדִּים אוֹתָם וְתַכְּף נָתַן אֶת הַכֶּסֶף...

הָיָה מַעֲשֶׂה, בְּצִפּוֹת הָיָה בַּחוּר אַחַד וְהוּא הָיָה נֶכֶד שֶׁל רֵאש־הֶרְבָּנִים שֶׁל
עִיר מְסִימָת, וְהוּא הִנְהִיג אֶת הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ תַּחְתָּיו בְּגִאָוָה כְּזוֹ כְּמוֹ מֶלֶךְ.
וְהוּא הִחְזִיק מִמְּנִי, אָבָל אָנִי אוֹלִי עֲשִׂיתִי שְׂגִיאַתָּה, אוֹלִי אָנִי הִיִּיתִי צָרִיךְ
לְהִתְקִיף אוֹתוֹ שֶׁיִּתֵּן קֶצֶת מִהֶרְכוּשׁ שְׁלוֹ עַל עֵינָיו רַבְּנוֹ. הוּא נִפְטָר עָשִׂיר וַיֵּשׁ
לוֹ בְּנָן בְּחִיפָה שֶׁשְׂוֹה הֶרְבֵּה כֶּסֶף. הוּא הָיָה יָכוֹל לַחְיוֹת בְּלִי הַבְּנָן. כֵּן, הוּא
הָיָה יָכוֹל לָתֵת אֶת הַבְּנָן אוֹ חֲצִי בְּנָן בְּשִׁבִיל הַדְּפוּס שֶׁל הַסְּפָרִים. הוּא
הָיָה מֵאֲמִין בְּתַמִּימוֹת, אָבָל הַתְּאֻוָה שֶׁל הַכֶּסֶף לֹא הִנִּיחָה אוֹתוֹ וְהוּא הָיָה
מְסוּר לִילָדִים שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם עוֹלָם הַזֶּה, אִזּוֹ הוּא הַשְּׂאִיר הַכֹּל לַבָּנִים וְהוּא
הִלָּךְ לְעוֹלָם הַבָּא...

וְכֵן הָיָה עוֹד מַעֲשֶׂה, הָיָה לוֹרֵד אֲנִגְלִי וְהוּא הָיָה יְפֵה-תֵאָר וְהָיָה לוֹ אֶלֶף
דּוֹלָר. אִזּוֹ זֶה הָיָה הֶרְבֵּה כֶּסֶף. וְהוּא נָתַן אֶת הַדּוֹלָרִים בְּשִׁבִיל לְהַדְּפִיס סְפָרֵי
רַבְּנוֹ. כָּל מֵה שֶׁהָיָה לוֹ, כָּל הַכֶּסֶף שְׁלוֹ, הוּא נָתַן לְדְפוּס סְפָרֵי רַבְּנוֹ וְהוּא
נִשְׂאָר רִיק בְּלִי כֶּסֶף!

הוּא הָיָה גְבוּר כְּזֶה, הוּא לֹא רָצָה לְהִתְחַתֵּן אֶלָּא רַק עִם יְפֵת-תֵּאָר יְחִידָה
בְּעוֹלָם שְׂאִין יְפֵי יוֹתֵר מְזֵה, וְהוּא לָקַח אִשָּׁה אַחַת, שְׂדִיךְ מְלַעַר כְּזֶה שְׂאִין
בְּעוֹלָם, הִיא כְּבֵר הִיְתָה זְקֵנָה וְאָף אַחַד לֹא רָצָה לְקַחַת אוֹתָהּ, אָבָל הוּא
לָקַח אוֹתָהּ, הוּא אָמַר: "אָנִי צָרִיךְ לְקַחַת אֶת הָאִשָּׁה הַיְפֵת-תֵּאָר הַזֶּה
בְּשִׁבִילִי".

הוּא הָיָה בְּבִיתִי, לֹא הָיָה לוֹ לֹא אִשָּׁה וְלֹא בָּנִים, עֲכָשׁוּ הָאִשָּׁה כְּבֵר נִפְטָרָה
וַיֵּשׁ לוֹ בָּנִים טוֹבִים שְׁלוֹמְדִים בְּבִנְי-בְּרַק...

נוֹ, אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים וּמְדַבְּרִים וּמְדַבְּרִים, אוֹטוֹ יֵשׁ לִי, נְהַגִּים יֵשׁ לִי, דְּדָלֵק גַּם-
כֵּן יֵשׁ לִי, מְתִי שְׂאֵתֶם רוֹצִים אָנִי מוֹכֵן לְבוֹא, יְכוּלִים לְנִסֵּעַ יוֹמָם וְלַיְלָה
לְפָרְסָם אֶת רַבְּנוֹ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אָנִי רוֹצֶה לְנִסֵּעַ פַּעַם לִירוּשָׁלַיִם, פַּעַם
לְכַתָּל, אוֹלִי אֲזַכֶּה לְהַכְנִיס אוֹר רַבְּנוֹ, זֶה הָעֵקֶר שֶׁבְּכָל הָעֵקֶרִים! זֶה הָעֵקֶר
הָעוֹלָם, עֵקֶר הַכֹּל! אָנִי מוֹכֵן לְנִסֵּעַ, אָנִי מוֹכֵן לְנִסֵּעַ לְאִיפָה שְׂאֵתֶם רוֹצִים...

רבי ישראל והחברים בנסיעה לקברות צדיקים בטבריה, משוחחים מענין הקמת בית-דפוס להדפסת ספרי רבנו הקדושים...

אי יי יי.. מי יכול לשער איך היה נראה טבריה וירושלים, היום זה נראה כמו פריז, טבריה כבר נעשה כמו בחוץ לארץ, חבל שטבריה היום לא כמו אז. וגם-כן תל-אביב היה נראה כמו כפר קטן של ערבים, והוא נבנה לאט לאט, עוד בית, עוד בנין, עוד בנין...

אני זוכר שלפני הרבה שנים נפתח בטבריה מלון עם כל התאוות, מלון מיחד, ואני הייתי אופה, אז בעל-המלון רצה את האופה הכי ממחה והכי טוב, ואני היה לי מאפיה בטבריה, אז אמרו לו: "יש את אודסר, מאפית אודסר". אז הוא שלח אחרי ואני באתי והוא קנה אצלי לחם, חלה.

נו, וכלם היו מקנאים אותי, "ישראל בער הבקסלבר הוא עלה לעילא לעילא. אנחנו פלנו עניים, אין לנו כסף, וישראל בער הבקסלבר יש לו מאפיה. רק מאפיה יש לו? זה בית-חרשת לכסף", וכלם התקנאו בי. ואני יש לי נסים שלא נעשיתי עור, אני לא רציתי לבכות, לא רציתי שיירדו כל-כך דמעות - אני פחדתי שאהיה עור, חשבתני: "מה, דמעות פאלה מהעינים זה נורא מאד, זה לוקח המאור עינים". אני לא הייתי צריך לחשב שיהיה דמעות, הדמעות יצאו מאליהן מגדל הצער שהיה לי, "בשביל מה הכסף? אבל איך עוצרים את הבכי?"

ובעל-המלון הוא היה יודע ספר והוא אהב לשמע דברי תורה, אני דברתי אתו מרבנו והוא התרשם ואני הייתי אצלו יחיד בעולם. אז היה לו מכונה כזו של דפוס של קול, טייפ, זה היה לפני הרבה שנים ומכונה כזו עלתה הרבה כסף, אבל הוא היה עשיר גדול, אז הוא אמר לי: "אני שמעתי שאתה מזמר בשבת 'אשת-חילי' וזמירות, אני רוצה לשמע".

אני לא ידעתי, אני חשבתני: "נו, הוא רוצה רק לשמע", אז אני זמרתי 'אשת-חילי'.

אחר-כך בשבוע הבא הוא קרא אותי ופתח את מכשיר ההקלטה, ואני שומע את הקול שלי שאני שר. איך אפשר דבר כזה, מה זה!

בסופו של דבר באתי למירון ובא אחד מאנשי שלומנו, הירש לייב, ונתתי לו שלום, הוא אמר לי: "מה נשמע אצלך?"

אמרתי לו: "אני יש לי מאפיה, אינני יודע מה לעשות!"

הוא אמר לי: "אתה משגע? אתה צריך לתת לכל טבריה לחם? עזוב את זה!"

אבל לא יכולתי, הייתי בעל-חוב, אז מכרתי את המאפיה כמעט בחנם, בלי כסף, אמרתי: "אני לא רוצה לראות אותה!"

מְכַרְתִּי אֶת הַמֶּאֱפִיָּה וּבָאתִי לִירוּשָׁלַיִם וְלֹא הָיָה לִי כֶּסֶף וְלֹא הָיָה לִי לֶחֶם
בְּבֵית בְּשָׂבִיל הַיְלָדִים, וְאֲנִי הִלַכְתִּי לְעִבּוּדָה וְעָלְתָה עָלַי עֲגָלָה מְלֵאָה עִם
לֶחֶם עַל הָאֲצָבָעוֹת שֶׁל הַרְגָלִים, וְנִשְׁבְּרוּ כָּל הָעֲצָמוֹת, וְלֹא הָיָה לִי לֹא רֶגֶל
וְלֹא כֶּסֶף וְלֹא לֶחֶם, וְנָסִים אִיךָ נִשְׁאָרְנוּ בַחַיִּים!

נו, אֲנִי מְכַרְתִּי הַמֶּאֱפִיָּה וְהֵבֵן שְׁלִי נַחְמֵן הָיָה לוֹ מַחְלָה קָשָׁה וְהִלֵּךְ כָּל הַכֶּסֶף
וְנִשְׁאָר מִהַבֵּית רַק אֲבָנִים. לֶחֶם לֹא הָיָה וְכֶסֶף לֹא הָיָה, וְאֲנִי לֹא יָכַלְתִּי
לְבַקֵּשׁ מִשׁוּם אָדָם, הַתְּבַיֵּשְׁתִּי...

אֲנִי זֹכֵר שֶׁלֹּא הִרְגִשְׁתִּי טוֹב עִם עֲצָמֵי כִּי לֹא הִצְלַחְתִּי לְקוֹם בַּחֲצוֹת לַיְלָה,
”מָה יִהְיֶה הַתְּכַלִּית מִמֶּנִּי!”

אֲזַ עֲבַרְתִּי בְּטַבְרִיָּה בְּשׁוּק וְשָׁמַעְתִּי שְׂיֵשׁ שְׁעוֹן שְׁמַעוֹרָר טוֹב, ”זֶה טוֹב
בְּשָׂבִילִי”. אֲבָל אֵין לִי כֶּסֶף, מָה אֲנִי אַעֲשֶׂה? אֲבָל קִדָּם כָּל נִכְנָסְתִּי לְרֵאוֹת
אֶת הַשְּׁעוֹן, נִכְנָסְתִּי וְנִתְלַהֲבַתִּי: ”שְׁעוֹן כְּזֶה שֶׁהוּא מְעוֹרָר כָּל חַמְשָׁה רְגָעִים
בְּקוֹלוֹת כְּאֵלוֹ”, אֲזַ אֲמַרְתִּי לְבַעַל-הַחֲנוּת: ”אֲנִי צָרִיךְ לְזֶה הַשְּׁעוֹן, אֲבָל אֲנִי
אֲשַׁלֵּם לָךְ כְּשִׂיחָיָה לִי כֶּסֶף, אֲנִי אֲשַׁלֵּם לָךְ”. אֲבָל הוּא הֶאֱמִין לִי, הוּא הֵבִין
שֶׁאֲנִי לֹא אֶגְזֹל מִמֶּנּוּ אֶת הַשְּׁעוֹן, אֲזַ הוּא אָמַר: ”קַח, קַח אֶת הַשְּׁעוֹן!”

אֲנִי בָאתִי הַבֵּיתָה בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, ”יֵשׁ לִי שְׁעוֹן כְּזֶה שֶׁהוּא יְעוֹרָר אוֹתִי
בַּחֲצוֹת לַיְלָה..”

נו, הִגִּיעַ זְמַן חֲצוֹת וְהַשְּׁעוֹן הָיָה מְעוֹרָר, וְאֲנִי כָּל מָה שֶׁהוּא מְעוֹרָר יוֹתֵר -
אֲנִי רְצִיתִי לִישֹׁן יוֹתֵר, אֲזַ לֹא קִמַּתִּי. אֲמַרְתִּי עַל עֲצָמֵי: ”רִשְׁעַ כְּזֶה, יֵשׁ לָךְ
שְׁעוֹן כְּזֶה וְאַתָּה לֹא קָם בַּחֲצוֹת לַיְלָה. מָה זֶה אֲתָדָ, מָה יִהְיֶה מִמּוֹדָ!”

אֲזַ אֲמַרְתִּי: ”לֹא, הַשְּׁעוֹן לֹא מִסְפִּיק, אֲנִי אֶקְנֶה שְׁנֵי פָחִים שֶׁל נֶפֶט וְאֲנִי
אֶעֱמִיד אֶת הַשְּׁעוֹן עַל הַפָּחִים, אֲזַ יִהְיֶה רַעַשׁ גְּדוֹל אֲפִלוּ בְּכָל טַבְרִיָּה”. אֲזַ
קִנִּיתִי שְׁנֵי פָחִים וְנִתְתִּי אֶת הַשְּׁעוֹן עַל הַפָּחִים, וְכָל מָה שֶׁהוּא עוֹרָר אוֹתִי
יוֹתֵר - אֲנִי רוֹצֶה לִישֹׁן יוֹתֵר. הָיָה כָּל-כָּף מֵתַק הַשְּׁנָה...

אַחַר-כֵּן הָיָה הַמַּעֲשֶׂה מִהֶרֶב הָרֵאוֹת שֶׁבָּא לְטַבְרִיָּה...

אָמְרוּ שְׂבָא מֵאֲנַגְלִיָּה אוֹטוֹבוֹס כְּזֶה שֶׁהוּא רָץ בְּמַהֲירוֹת כְּזֶה עַל הָאוֹר. אֲזַ
בָּאָה כָּל הָעִיר לְרֵאוֹת אֶת הַפְּלָא הַזֶּה. אֲזַ רָאוּ שֶׁהַבַּעַל-הַרְכָּב יָרַד
מִהַמְדָּרְגוֹת שֶׁל הַמְּלוֹן וְנִכְנָס לְתוֹךְ הַרְכָּב, וְהִתְחִיל לְעוֹרָר אֶת הָאוֹטוֹ
'לְלַכֵּת'! הֵם שָׁמְעוּ שֶׁהָאוֹטוֹ מִתְחִיל 'לְלַכֵּת', אֲזַ רָאוּ כֻלָּם שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּכָל
מְקוֹם, וְעֵינַיִם אֵין לוֹ, מָה יִהְיֶה? נַעֲשֶׂה בְּרִיחָה, כָּל אֶחָד בָּרַח שֶׁהָאוֹטוֹ לֹא
יִהְיֶה עִלּוֹ. אֲנִי הִיִּיתִי גַם-כֵּן בְּתוֹךְ הָעִיר שֶׁדָּהְרוּ לְרֵאוֹת אֶת הַפְּלָא שֶׁל
הַרְכָּב. נו, רַק כְּשֶׁהִתְחִיל הַרְכָּב 'לְלַכֵּת', אֲזַ נַעֲשֶׂה בְּרִיחָה כְּזוֹ...

וְגַם-כֵּן רָאִיתִי פַעַם הָרֵאוֹת שֶׁמִּשְׁגָּע, אֲנַגְלִי מִשְׁגָּע...

אני הלכתי לישיבה, למטה היה מסעדה של חמי-טבריה, וכשהאנגלים
כבשו את התורכים היה המשרד שלהם שמה. אז אני הולך לישיבה ואני
רואה במשרד שלהם שאנגלי אחד משגע הוא מחזיק איזה חתיכת ברזל
ליד האזן ומדבר ומצחק כמו משגע.. מה זה, משגע! אני שמעתי שיש
טלגרף, אבל טלפון לא שמעתי שיש, אז הוא מחזיק חתיכת ברזל ומדבר
אליו ומצחק. מה זה, לא משגע, עם מי מדבר? אין אף אחד...

פעם אחת קרובת משפחה מפריז באה אלינו, אז היא מספרת לכל
המשפחה ולאמא שלי: "אצלנו בפריז יש מקרר שהוא עושה הקרח ולא
צריכים לקנות!" אני יודע שאני הלכתי לקנות קרח בבית-חרשת, איך
אפשר דבר כזה, בבית אפשר לעשות קרח?

נו, אני שאלתי אותה: "הבית-חרשת לקרח הוא גדול ויש פועלים,
והמקרר קטן, איך הוא עושה קרח!"

אז היא אמרה לי: "אל תתפלא, בביתי יש מקרר כזה, אני יש לי מקרר
כזה בבית שלי!"

אני לא רציתי להאמין, דבר כזה? אבל גם-כן אם היו אומרים לי לפני
שבועים שנה שברסלב יהיה לו קיום אחרי שבועים שנה, הייתי חושב:
"משגעים, הם לא יודעים מה הם מדברים, איך אפשר דבר כזה!" היה
פחד לנגע בספרי ברסלב! היו מחמירים גדולים שהם לא רצו לא רק לנגע
בספר, הם לא נגעו אפילו בשלחן שהספר היה מונח עליו, הם היו
'מחמירים גדולים'. נו, ועכשו קונים ספרי ברסלב, קונים ברוך השם.

אני היה קשה לי: "טוב, ספרי ברסלב זה כל הגאולה, אבל איך יבוא
הגאולה אם לא רוצים לנגע בספר ברסלב? רבוננו של עולם, מתי, איך יהיה
הגאולה אם לא רוצים לנגע בספרי ברסלב, אי אפשר להשיג ולא
מדפיסים, איך יהיה הגאולה? מה יהיה, מה יהיה!"

ורבי ישראל קרדונר היה לו מקום מצין - מירון, זה היה אצלו הגן עדן,
הגן עדן! נו, והוא עזב את מירון ועזב את צפת ועזב את המשפחה, יש לו
דבר אחד: ישראל בער! בטבריה יש אחד ששמו ישראל בער, שמה
המקום שלו עכשו, הוא צריך לקרב אותי. ואני אמרתי לו בהליכה
הראשונה שהוא קנה את הלחם ואכל אצלנו: "זה מן השמים שלחו
אתכם אלי, אני עובר עלי מלחמות קשות, אני צריך מי שיידריך אותי. אני
מזהיר אתכם, אני מבקש מכם שלא תעזבו אותי!"

עבר הזמן ואני רואה שכלם מתביישים, כל מה שעובר הזמן יותר - ברסלב
נעשה חשוב ביותר, הולך וגדל!

מדפיסים, מדפיסים וקונים, זה סימנים על העתיד. אבל הבחירה עדן
ישנה, משיח עוד לא בא. רק אומרים משיח בא, אבל כשיבוא משיח אז

יְהִי עוֹלָם אַחַר, עוֹלָם כְּזֶה.. עוֹלָם חֲדָשׁ. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ יִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם וַיְהִי עוֹלָם חֲדָשׁ לְגַמְרִי, עוֹלָם שֶׁל רַבְּנוּ!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁאֲנַחְנוּ זֹכִים לְשִׁמְעַ וּלְקַבֵּל דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה, זֶה כְּבָר הַגְּאֻלָּה. כָּל הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה בְּרַבְּנוּ, הַכֹּל, הַכֹּל, בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ וְהַכֹּל. כֵּן, כְּמוֹ שֶׁהָיָה קִשָּׁה לִי אִידָּהּ? הָיָה הַגְּאֻלָּה, אִין סִפְרִים לְקִנּוּת, אֶפְלוּ אִם יֵשׁ אִיזָה סִפֵּר אִז מִפְּחָדִים לְנִגְעַ, אִוְלִי יַחֲשְׁדוּ בּוֹ שֶׁהוּא נוֹטָה לְבָרְסָלֵב, אִז אִידָּהּ? הָיָה הַגְּאֻלָּה? אֶבֶל אֲנִי לֹא נִתְיַאֲשָׁתִי, אֲנִי הָיָה לִי כְּסוּפִים גְּדוּלִים כְּמוֹ שֶׁלִּבִּי אֹמֵר לִי: "לֹא, לֹא, אֵל תִּתְיַאֲשׁ. יְבוֹא הַזְּמַן!"

עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים בְּבִנְי-בְּרַק בִּסְפָה וּמִדְּבָרִים דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה שֶׁזֶּה הַמְּתַקָּה לְכָל הָעוֹלָם, לְכָל בְּנֵי-בְּרַק, לְכָל יְרוּשָׁלַיִם, לְכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְכָל הָעוֹלָם. כָּל דְּבוּר שֶׁמִּדְּבָרִים מִרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא הַמְּתַקָּה גְּדוּלָה לְכָל הָעוֹלָם!

אִוִי וִוִי, אִוִי וִוִי, מֵה שְׂיֵשׁ בְּעוֹלָם, מֵה שְׂיֵשׁ, מֵה שְׂיֵשׁ.. פֶּלֶא כְּזֶה כְּמוֹ רַבְּנוּ רַבִּי נַחֲמָן עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם. כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁיִּצָּא מִפִּיו זֶה כָּל תְּקוּנָתוֹ וְכָל חִיּוּתוֹ וְכָל יְשׁוּעָתוֹ וְכָל חִיּוּנוֹ, הַכֹּל.

הַלְּוֹאִי, יְהִי זְמַן שֶׁכָּל הָעוֹלָם יִתְקַשְּׁרוּ וַיִּתְקַרְבוּ לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וַיִּמְסְרוּ נַפְשָׁם לְקִיָּם כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁגִּלָּה בְּסִפְרֵיו, כִּי זֶה כָּל תְּקוּנָתוֹ וְכָל חִיּוּתוֹ. הָעוֹלָם עוֹד לֹא יוֹדֵעַ, אֶבֶל הוּא יוֹדֵעַ. הָאֲמֶת לֹא מִתְבַּטֵּל, הָאֲמֶת נֶעֱשֶׂה בְּכָל פַּעַם

חֲזָק...

וְיִתֵּר

גדלתנו ותפארתנו

רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְשׁוֹרֵר,

"גְּדֻלַּתְנוּ וְתִפְאֶרֶתְנוּ, יִגְלֶה מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ.."

הוּא אִיזָה שְׂמִיחָה שֶׁיְהִי בְּעוֹלָם, מְשִׁיחַ יְבוֹא וְהוּא יִגְלֶה אֶת רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ. עֲכָשׁוּ זֹרְקִים אֶבְנִים, לֹא סֶתֶם אֶבְנִים, זֹרְקִים אֶבְנִים כְּדִי לְהַרְג, אֶבֶל עֲכָשׁוּ בָּא הַזְּמַן שֶׁהֵם שְׂנוּפְלִים. הַשְּׁקֵר נוֹפֵל וְנוֹפֵל מֵהַר. עֲכָשׁוּ כָּלֵם וְרָדוּ וְנָפְלוּ, נָפְלוּ לְגַמְרִי. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִרְחַם, הַשְּׁקֵר נוֹפֵל וְהָאֲמֶת חַי וְקַיִם!

הָיָה לְהַמְתַּנְּגִידִים שְׁנֵי בְּתִי-כְּנֻסֵת גְּדוּלִים מְאֹד זֶה עַל-יַד זֶה וְהֵם הָיוּ מוֹשְׁלִים עַל כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְהַיּוֹם הַבֵּית-הַכְּנֻסֵת שֶׁלָּהֶם נִחְרַב לְגַמְרִי וְהֵם בַּחֲשָׁד, בַּחֲשָׁד גְּדוּל. הֵם רָצוּ רַק כְּסוּף, אִז הִמְמַשְׁלָה נִתְּנָה לָהֶם כְּסוּף וְלִקְחָה

הבית-כנסת, היו צריכים להרס אותו ולעשות כביש. והמתנגדים הם לקחו כסף הרבה, לקחו נזר, ומכרו את הבית-כנסת בשמחה גדולה ולא נשאר להם רק נזר. יש להם נזר, יש להם כסף, ואין להם בית-כנסת, לא נשאר אפילו לא אבן אחת. אין להם אפילו שום ספר תורה ואין להם כלום!

תראה, תראה את הבית-הכנסת, עכשו יכולים לראות איך שבא החרבן שלהם, איך שהם נפלו וירדו בבזיון גדול...

החסידים הם היו הבעלי-הבית של העיר, הכל היה בידם, הם היו עשירים גדולים, אז באו ערבים ובנו בתים גדולים מאד ויפים מאד, ואמרו לחסידים שהם מוכנים למכר להם את הבתים בזול. אחר-כך הערבים לקחו את כל הכסף ואמרו: "כל מי שיפנס לדירה לא יישן - רק לילה אחד, אנחנו נשחט אותו!" וכל הכסף נשאר אצל הגויים...

אני הפרתי את כל החסידים, אני ראיתי את כלם, את הגדולים ואת המפרסמים. הם חשבו שהם הגדולים של כל העולם והשקר והגאון שלהם היה עד השמים, הגאון של כל העולם היה אצלם, היה להם שם וכבוד וכסף וכל התאוות. ואנחנו היינו בשפלות ובבזיון גדול. אני יכול לדבר ולספר ולהעיד.

אני הרגשתי את זה, אני עזבתי אותם, הם רצו גאות ואני לא יכלתי לסבל את הריח רע של הגאון שלהם, של השקר שלהם. הם היו המתנגדים הכי גדולים של ברסלב, אני זוכר איך שהם היו במעלה עליונה, מי יכל לחשב שהם יפלו? הם היו למעלה בשמים ואני ראיתי וידעתי שהם יפלו, יפלו, הם ירדו לגמרי לגמרי, ירדו מתחת לארץ. ברוך השם שאני יצאתי מהם, ברוך השם אני חי!

אוי יוי יוי, כל שונאי רבי נחמן נפלו כלם, הרב שלהם כבר איננו, הלכו לקבר כל השקרים, והאמת יתגבר ויתברר לנצח נצחים. רואים שנויים, שנויים כאלה.. שענין רבנו שנתגלה עכשו בעולם ביותר מכל הזמן. רבנו הקדוש נתגלה בעולם והוא עולה ועולה ועולה ועולה. ברוך השם עכשו נתהפך הכל להפך, הם יורדים ואנחנו עולים - הכבוד אצלנו והשפלות והבזיון אצלם. השקר סוף-כל-סוף הוא יורד ונופל ונופל, והאמת עולה ועולה. ברסלב עולה מיום ליום משנה לשנה מרגע לרגע. דבור אחד מרבנו - זה כובש כל העולם, דבור אחד!

בירושלים היה רב שלמה וקסלר ולא היה לו בית-כנסת ברסלב, הוא התפיל אצל המתנגדים והם לא נתנו כלום לרב שלמה, הוא היה מלאך השם, הוא היה איש קדוש. היה בתי-מחסה קרוב לפתל המערבי, רב שלמה וקסלר וכל אנשי שלומו היו תמיד מתקרבים לפתל המערבי ומבקשים רחמים על עם ישראל. היה פחדים גדולים מהגויים, והלכו לכתל, הלכו ונצלו.

רב חיים זוננפלד הוא הָיָה גָאוֹן גָדוֹל וּמְפָרֶסֶם וְהוּא הָיָה יוֹדֵעַ כָּל הַשְּׂיִי
בְעַל-פֶּה. כְּשֶׁהָרַב שְׁלֹמֹה וְקִסְלֵר נִכְנָס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת בִּירוּשָׁלַיִם לְהִתְפַּלֵּל
מִנְחָה בְּאֵיזָה פֶּעַם, אָז הָרַב חַיִּים זֻנְנֶפֶלְד הִגְאֹן מִירוּשָׁלַיִם הָיָה שָׁמָּה
וְלָמַד, אֲנִי הֵייתִי גַם-כֵּן שֶׁם וְרֵאִיתִי שָׂרֵב חַיִּים זֻנְנֶפֶלְד קָם לִפְנֵי רַב שְׁלֹמֹה
כְּמוֹ לִפְנֵי מֶלֶךְ, כְּמוֹ לִפְנֵי מֶלֶךְ!

הָרַב חַיִּים זֻנְנֶפֶלְד הָיָה בְּמִדְיַת הוֹנְגְרִיָּה וְהוּא הָיָה גָאוֹן, הָיָה שָׁמָּה הָרַב
גָדוֹלִים וְרַב שְׁלֹמֹה עָלָה עַל כָּלֵם. הָרַב זֻנְנֶפֶלְד הוּא אָמַר עַל רַב שְׁלֹמֹה
וְקִסְלֵר שֶׁהוּא סֵפֶר תּוֹרָה! רַב שְׁלֹמֹה הוּא הָיָה גָאוֹן קְדוֹשׁ וְהָיָה עֵנּוּ כְּמוֹ
אָדָם פְּשוּט, כֵּן.

הָרַב חַיִּים זֻנְנֶפֶלְד הוּא רָאָה אֶת הַסְּפָרִים שֶׁל רַבֵּנוּ וְהוּא נִבְהַל מְאֹד. הוּא
הָיָה גָאוֹן עוֹלָמִי, כָּלֵם רַעְדוּ מִמֶּנּוּ, פָּחְדוּ מִמֶּנּוּ, וְהוּא נָתַן כְּבוֹד גָדוֹל לְכָל
מִי שֶׁנִּתְקָרַב לְרַבֵּנוּ, וְכָל הַחֲסִידִים הֵם הִבִּינוּ אֶת זֶה...

מִי יָכוֹל לְתַאֵר וּמִי יָכוֹל לְשַׁעַר מַה שֶׁהָיָה, מַה שֶׁסִּבַּלְתִּי. נְסִים וְנִפְלְאוֹת
שָׁאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי בְּחַיִּים, אֲנִי וְהִילָדִים. מִתְחַלֶּה אֲנִי לְמִדְתִּי בִּישִׁיבָה הַגְּדוֹלָה
שְׁלֹהֶם, אֲנִי הֵייתִי שָׂכֵן שֶׁל הָרַב הָרֵאָשִׁי, וְעַכְשָׁו אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְשָׁמַע מֵהֶם.
בְּעַלִּי-גֵאוֹה כְּאֵלָה, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, הֵם קִבְּלוּ כָּל הַפְּסוּף שֶׁל אַמְרִיקָה וְלֹא
נָתַנוּ לִי אֶפְלוּ חֲתִיכַת לָחֵם בְּשִׁבִיל הִילָדִים, לֹא לָחֵם וְלֹא לְשִׁתוֹת וְלֹא הָיָה
לִי כָלוּם. אִי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר אֵיזָה פְּנִים הָיָה לִי בִּינֵיהֶם.

אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְקַטְרֵג וּלְדַבֵּר, אֲנִי זְכִיתִי לְהִיּוֹת אֶצְלָם וְלִצְאָת מֵהֶם. אֲנִי
הֵייתִי יָחִיד, אִישׁ פְּשוּט, וְכָלֵם הָיוּ בְּגֵאוֹה גְדוֹלָה וּבְכֶסֶף. אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עוֹזֵר וּבְרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי חֵי וְהִילָדִים חַיִּים. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְרַחֵם וְהַשֵּׁקֶר נוֹפֵל
וְנוֹפֵל מֵהָר, וְהֵאֱמַת חֵי וְקִיָּם!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָשָׂה עִמִּי פְלְאוֹת. אֲנִי הֵייתִי רַחוּק מֵהֶם וְאֲנִי
הֵייתִי גְבוּר, גְבוּר! בְּטִבְרִיָּה הָיָה יִשְׂרָאֵל בְּעַר אוֹדֶסָר וְכָלֵם צָחֲקוּ מִמֶּנִּי,
וְעַכְשָׁו.. אֲנִי מִצְחֵק מִכָּלֵם! אֲנִי יָכוֹל לְהִתְפָּאֵר שֶׁאֲנִי הֵייתִי אִישׁ יָחִיד
וְעַמְדִּי כְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם. אֲנִי זְכִיתִי לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּלֵם וּלְנַצֵּחַ אוֹתָם. זְכִיתִי
לְהִתְגַּבֵּר עַל הַכָּל, עַל כָּל הָעוֹלָם...

בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי חֵי וְכָלֵם כָּל הַמִּתְנַגְּדִים כְּבָר מִתַּחַת לְאַבְנֵים בְּקִבְר, לֹא
נִשְׁאַר רַק אֶחָד - אֲנִי! נִשְׁאַרְתִּי רַק אֶחָד יָחִיד, כָּלֵם נִגְדִי. אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי יָחִיד
כֵּן מֵאָה שָׁנִים. אִין כֵּן מֵאָה שָׁנִים, אִין כֵּן שְׁבַעִים שָׁנִים.

לֹא הָיָה בְּרִסְלָב בְּטִבְרִיָּה, רַק בִּירוּשָׁלַיִם. אֲנִי הִתְפַּלַּלְתִּי בְּבֵית-כְּנֶסֶת שֶׁל
הַמִּתְנַגְּדִים, אֲזִי לֹא הָיָה לָנוּ בֵּית-כְּנֶסֶת. אֲבָל עַכְשָׁו בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ כְּבִשְׁנוּ
אֶת יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ? לֹא הָיָה לָנוּ חִילִים, לֹא הָיָה לָנוּ כְּסוּף, לֹא הָיָה לָנוּ נֶשֶׁק.
אֲנַחְנוּ כְּבִשְׁנוּ אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְזֶה רַק הִתְחַלָּה, אֲנַחְנוּ בּוֹנִים אֶת
יִשְׂרָאֵל, לֹא נִשְׁאַר - רַק בְּרִסְלָב.

כָּל הָעוֹלָם יִדְעוּ שֶׁיִּשְׁנֹו בְּעוֹלָם רַק בְּרִסְלָב. מִי שְׂרוּצָה לְהַכִּיר אֶת הַשֵּׁם וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם - רַק בְּרִסְלָב!

הִיָּה לְמַתְנַגְּדִים לּוֹמְדִים חֲכָמִים גְּדוֹלִים, וְהַלּוֹמְדִים הַגְּדוֹלִים הֵם אָמְרוּ:
"הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן - אֵין בְּעוֹלָם כְּמוֹ הַתּוֹרָה שְׁלוֹ!"

אִז הֵם אָמְרוּ עַל הַגְּדוֹלִים שְׁלָהֶם: "הֵם מְשַׁגְּעִים, הֵם לֹא יוֹדְעִים, אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲנַחְנוּ מְלַמְּדִים", הֵם לֹא שָׁמְעוּ לְהַגְּדוֹלִים הָאֲמִתִּיִּים שְׁלָהֶם וְהֵם עָשׂוּ אֶת עֲצָמָם לְגְדוֹלִים. יְהִיָּה לָהֶם מַחֲלַת לֵב עַל שֶׁהִיוּ מַתְנַגְּדִים עַל בְּרִסְלָב, שֶׁקָּרַן יוֹתֵר גְּדוֹל הוּא לְמַדָּן יוֹתֵר גְּדוֹל. הַשְּׂקָרָנִים לֹא מְקַבְּלִים. הֵם חֲשָׁבוּ שֶׁהֵם יְכוּלִים לְלַמֵּד, אָבֵל זֶה הִיָּה שְׂקָר, כְּנֶגֶד רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הֵם לֹא יְכוּלִים אֲפֹלוּ דְבוּר אֶחָד לְדַבֵּר. הֵם כְּחָרָשׁ מְפִינֵי רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, לֹא יוֹדְעִים אֲפֹלוּ תִיבָה אַחַת. כָּל הָעוֹלָם לֹא הִיוּ אֲפֹלוּ כְּלוּם, מִמָּשׁ אֲפֹס לְגַמְרֵי נֶגֶד רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ.

אִם רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הִיָּה מַתְגַּלָּה בְּעוֹלָם - הִיָּה עוֹלָם לֹא כְּמוֹ עַכְשָׁו, הִיָּה עוֹלָם כְּלָם צְדִיקִים קְדוֹשִׁים אֲמִתִּיִּים!

הוּא הִיָּה הָאֲמִת שֶׁל כָּל הַגְּדוֹלִים, הוּא הִיָּה כְּנֶגֶד כְּלָם. הֵם הִיוּ כְּנֶגְדּוֹ כְּלוּם, כְּלוּם, כֵּן.

'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת' - לֹא, אֵין עוֹד בְּעוֹלָם, רַק אֶחָד. 'לְקוּטֵי תַּפְּלוֹת' כְּזֶה וְ'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת' כְּאֵלֶּה, דְבוּרִים כְּאֵלֶּה.. אֵין בְּעוֹלָם. אִם זֶה הִיָּה מַתְגַּלָּה הִיָּה כָּל הָעוֹלָם צְדִיקִים! לֹא כְּמוֹ הַיּוֹם...

אֲנִי שְׁמַעְתִּי מְזֻקָן גְּדוֹל שֶׁהִיָּה בֵּין הַמַּתְנַגְּדִים שֶׁהוּא דְבַר דְבוּרִים לֹא טוֹבִים עַל בְּרִסְלָב, אָבֵל אַחַר-כֵּן אֲנִי שְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ שֶׁאָמַר: "אֲנִי רִאִיתִי שֶׁהִיָּה בֵּין הַסְּפָרִים אֲצֵל הָאֲדָמוֹ"ר שֶׁלֵּנוּ אֶת הַסְּפָר 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת' שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן".

הַדִּין הוּא הִיָּה גָאוֹן, הוּא אָמַר לָהֶם: "תּוֹרָה כְּמוֹ הַ'לְקוּטֵי מוֹהַר"וֹי שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן - אֵין עוֹד בְּעוֹלָם!" אִז אָמְרוּ עָלָיו שֶׁהוּא מְשַׁגֵּעַ, שֶׁהוּא לֹא יוֹדֵעַ מַה הוּא מְדַבֵּר, "אֲסוּר לוֹ לְהוֹצִיא מִפִּי דְבוּר כְּזֶה".

הֵם רָאוּ שֶׁאֲנַחְנוּ אֲנָשֵׁי אֲמִת, אֲפֹלוּ הַמַּתְנַגְּדִים יִדְעוּ שֶׁבְּרִסְלָב הֵם אֲנָשֵׁי אֲמִת, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הַיּוֹם בְּכָל הָעוֹלָם, אֲפֹלוּ הַסְּפָרִדִים, אוֹהֲבִים בְּרִסְלָב וְרוֹצִים בְּרִסְלָב.

אִם אֲנִי הִיָּיתִי מְדַבֵּר דְבוּרִים כְּאֵלוֹ לְפָנֵי שְׁנָה-שְׁנָתִים, הִיוּ מַחְרִיבִים אוֹתִי, הִיוּ מְגַרְשִׁים אוֹתִי לְמַדְבָּר, "לֵךְ, לֵךְ מִפֹּה! לֵךְ לְמַקּוֹם שְׁלֵךְ, הַמְּקוֹם שְׁלֵךְ לֹא בֵּינֵינוּ", וְאֲנִי עוֹד לֹא דְבַרְתִּי אֲפֹלוּ טָפָה מִן הַיָּם. הָעוֹלָם לֹא יִדְעוּ וְלֹא הִיוּ רוֹצִים לְדַעַת מִבְּרִסְלָב, כְּלָם הִיוּ מְשַׁקְּעִים בְּכָל הַתְּאוֹת וְרָצוּ לְהִיּוֹת בְּעַלְי-גְּאוֹה, הֵם הַתְנַגְּדוּ, אָבֵל הָאֲמִת הוּא הַכַּח הַמְנַצֵּחַ הַכֹּל! אֲנִי חִיִּיתִי וְרִאִיתִי פְּלֹאוֹת כְּאֵלֶּה, מִי יְכוּל לְשַׁעַר, מִי יְכוּל לְסַפֵּר. בְּכָל צֶפֶת וּבְכָל

העולם היו נגד ברסלב, אבל עכשו רואים שהשם יתברך עשה נסים ונפלאות שכל העולם מדברים מרבנו, "רק רבנו, רבנו, רבנו!"

ברוך השם שזכינו למה שזכינו, לזמן הגאולה. עכשו זמן הגאולה שהם יורדים ונופלים, החולקים מתחילים להרגיש ולהתבייש ולפל, ואנחנו עולים ועולים בכל יום בכל עת. המתנגדים כלם נפטרו, מתו, ויש למתנגדים היום ילדים טובים, אם הם היו רואים את הילדים שלהם הם היו הורגים אותם, מכים אותם, "מה, אתה רוצה ברסלב? צריך חסידות כמו שלנו", והילדים היו אומרים: "לא, אנחנו רוצים רק ברסלב!"

יש אחד שבא מהחסידות של המתנגדים והוא בא אלינו, והאבא והאמא והמשפחה רוצים להרגו והוא לא שמע להם. עכשו מיום ליום באים חדשים ואומרים: "הו.. ברסלב זה טוב!" עכשו אנחנו רואים שנהפך להפך - הדור החדש עכשו לכל הרבנים: "אנחנו רוצים רק ברסלב!"

המתנגדים הם מתבישים נגדו, הם מתבישים מאד, "מה זה, ברסלב?"

היום כלם אומרים: "פו, פו, רק ברסלב, ברסלב, ברסלב! אם אתה לא ברסלב לך, לך מאתנו". היום כלם אוהבים את ברסלב, כלם רוצים את ברסלב, עכשו ברסלב הוא קדוש בעולם ואין שום פחד להיות ברסלב. זה רק התחלה, יבוא משיח ויתגלה בעולם אמת כזה.. כלם יחזרו בתשובה שלמה, כלם יהיה להם תקון גמור. רבנו הקדוש יתקן את כל העולם...

רבנו הקדוש הוא בא לעולם לגלות האמת, שהתאוות לא כלום והכסף לא כלום, הוא בא לעולם לבטל מן העולם את היצר הרע, את התאוות של העולם ואת הכסף. הוא זכה שכלם נפלו ויתבטלו לגמרי כנגד כל דבור שלו. ה'לקוטי מוהר"ן' וה'ספורי מעשיות', רואים שזה חדוש בעולם. 'לקוטי תפלות' כזה, מעשיות כאלה יש עוד בעולם!

ברוך השם, אני סבלתי ולא היה לי חתיכת לחם, לא אני ולא הילדים שלי, אבל אני חזק מאד ואני עומד כנגד כל העולם שהם כאלו אינם בעולם, כלום לגמרי. הם לא יודעים אפלו דבור אחד מרבנו, הם לא יודעים כלום מה שזה. אני הייתי הכי גרוע של כלם, הכי פשוט, וככלם היו לומדים גדולים, ואני הייתי חזק כנגד כל העולם ולמדתי ספרי ברסלב בתקף, בחזק יד, וברוך השם אני נצחתי אותם, את כלם, את כל העולם! האמת יש לו כח כזה שהוא מנצח כל העולם!

כל העולם חלקו על רבנו, אבל רבנו הקדוש אומר בספר המדות: "הקדוש-ברוך-הוא - דעתו נוטה תמיד להרב, אבל אם הם רשעים - אין דעתו נוטה להם". העולם היו מתגברים על רבנו הקדוש והוא אומר: "אני נצחתי ואנצח, גמרתי ואגמר". נו, מה אתה אומר על זה? אז הוא כבר הפיל אותם כלם רק בדבוריו הקדושים שאמר. הוא היה לו כח להראות לכל העולם שהם שקרנים. האמת הוא בעל-כח והוא מתגבר על

כָּל הָעוֹלָם. מְכַל הָעוֹלָם הוּא גָמַר, הוּא הוֹצִיא אוֹתָם מִהַתְּאוּוֹת, כֵּן. כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַחֲכָמִים, כָּל הַגְּאוּנִים, הוּא יִשְׁלַח אוֹתָם לְמַטָּה, "אֲנִי גִמְרְתִּי וְאֶגְמַר, נִצַּחְתִּי וְאֶנְצַח!"

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא יָבוֹא וְהוּא כֹּהֵן בָּא, הוּא נִמְצָא בְּכָל הָעוֹלָם בְּכָל לֵב יְהוּדִי, הוּא לוֹמֵד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל הַדֶּרֶךְ אִיךָ לַעֲבֹד הַשֵּׁם בְּאֵמֶת. הַיְלִקוּטֵי תְּפִלוֹתֵי וְהַיְסוּפּוּרֵי מַעֲשֵׂי־טוֹב וְהַיְלִקוּטֵי מוֹהַר־וַיִּי וְהַיְלִקוּטֵי הַלְּכוֹתֵי - מִי יָכוֹל לְשַׁעַר מֶה שֶׁכָּל דְּבוּר עוֹשֶׂה בְּעוֹלָם. רַק הַיְלִקוּטֵי תְּפִלוֹתֵי, הַיְלִקוּטֵי הַלְּכוֹתֵי, הַיְלִקוּטֵי עֲצוֹתֵי, מֶה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ, רְפוּאוֹת כְּאֵלֶּה אֵין רוֹאִים בְּעוֹלָם. הִיָּה יִשְׁנֹו בְּעוֹלָם, אֲבָל לֹא הֵיוּ רוֹצִים לְגַעַת, לֹא הֵיוּ רוֹצִים לְדַעַת. אֲבָל עֲכָשׁוּ מִתְּגִלָּה קִצַּת בְּעוֹלָם, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הִתְחִיל לְכַבֵּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם וְהוּא כּוֹבֵשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּרַגַע אֶחָד, בְּדְבוּר אֶחָד. רוֹאִים שֶׁנִּתְּהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, כָּלֵם רוֹצִים רַק בְּרִסְלָב.

הַיּוֹם יְכוּלִים לְדַבֵּר מִבְּרִסְלָב, גַּם כָּל הָעוֹלָם אוֹהֲבִים אֶת רַבְּנוּ וְכָלֵם, כָּל הָעוֹלָם, סִפְרָדִים וְצִיּוֹנִים וְכָלֵם, כָּל הַיְהוּדִים, הֵם אוֹמְרִים: "הַעֲקֵר - רַק בְּרִסְלָב!"

מרדכי ואסתר

רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְסִפֵּר מִרְבֵּי יִשְׂרָאֵל קְרִדוֹנֵר וְיִלְדֵיו, וּמֵאֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן - רַב שְׁלֵמָה וְקִסְלָר...

רַבִּי יִשְׂרָאֵל קְרִדוֹנֵר הוּא בָּא מִחֲבָרוֹן לְטְבֵרְיָה וּמִצָּא אוֹתִי בְּטְבֵרְיָה וְאֵינִי יוֹדֵעַ כָּלֵל, אֲבָל זֶה אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁרַבִּי יִשְׂרָאֵל הָיָה בְּחֲבָרוֹן וְהוּא בָּא לְטְבֵרְיָה וּמִצָּא אוֹתִי בְּטְבֵרְיָה, זֶה אֲנִי יוֹדֵעַ.

הוּא הָיָה בְּחֲבָרוֹן שָׁנָה, אַחֲר־כֵּן הוּא יָצָא מִחֲבָרוֹן וּבָא לְטְבֵרְיָה וְהָיָה קוֹשֶׁר בֵּינֵינוּ. הוּא הָיָה אִישׁ פְּלֵא רַבִּי יִשְׂרָאֵל. הָיָה לוֹ אִשָּׁה צְדָקָת וּבָנִים, בֵּן יַחֲיִיד וְכַמָּה בָּנוֹת. הֵבִן יַחֲיִיד הָיָה לוֹ שְׁמוֹ מְרִדְכִי, וּבִין הַבָּנוֹת הָיָה לוֹ בַת צְדָקָת אֶסְתֵּר. הָיָה לוֹ מְרִדְכִי וְאֶסְתֵּר.

מְרִדְכִי הָיָה הֵבִן הָרֵאשׁוֹן, הוּא נוֹלַד, וְאַחֲר־כֵּן נוֹלְדָה אֶסְתֵּר, אַחֲרֵי מְרִדְכִי הָיָה אֶסְתֵּר וְאַחֲר־כֵּן כָּמָה יְלָדוֹת.

וְהוּא נִפְטַר בְּטְבֵרְיָה רַבִּי יִשְׂרָאֵל, הוּא וְהַיְלָדִים שָׁלוּ. וּמֶה שֶׁסְּבִלְתִּי כָּמָה שָׁנִים זֶה אֵין לְשַׁעַר...

מְרַדְכִי וְאַסְתֵּר, הוּא הָיָה לוֹ שְׁנַיִם, בֶּן יָחִיד וּבֵת יָחִידָה. הֵבִן יָחִיד מְרַדְכִי הוּא לָמַד בְּצִפְת, הָיָה לוֹ כְּלִים יְקָרִים לְלִמּוּד, וְאֲנִי בָאתִי בְּכָל פְּעַם וְלִמְדָנוּ 'לְקוּטֵי מוֹהָר' וְדַבְּרָנוּ מִרְבָּנוּ. וְהוּא הָיָה לֹא רְחוּק מִבֶּר-מִצְוָה וְנִפְטָר. הוּא מֵת אֵיזָה יָמִים לִפְנֵי רַבִּי יִשְׂרָאֵל, וְהוּא קָבוּר לִיד רַבִּי יִשְׂרָאֵל. וְגַם הָיָה לוֹ לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל בֵּת שְׁשֻׁמָּה אֶסְתֵּר, הִיא הָיְתָה צְדָקָת כְּזָה, קְדוּשָׁה כְּזָה.. שְׁלֹא שְׁמַעְתִּי וְלֹא רָאִיתִי דָבָר כְּזָה בְּחַיֵּי! הִיא הָיְתָה.. אֹר, אֹר גְּדוּל, אֹר קְדוּשׁ.

אֲנִי זֹכֵר שְׂרַבִּי יִשְׂרָאֵל פְּתָאוּם בָּא לְטַבְּרִיָּה בְּלִי אֶסְתֵּר, הוּא בָּא אֵלַי וְאָמַר לִי: "בֵּיתִי אֶסְתֵּר נִפְטְרָה!" כְּאֵלוּ לֹא קָרָה שׁוּם דָּבָר. הוּא בָּא לְטַבְּרִיָּה וְהִשְׁאִיר אֶת אֶסְתֵּר בְּצִפְת. הוּא יָשַׁב עַל-יַדֵּי בְּבֵית-כְּנִסֵּת וְאָמַר לִי: "בֵּיתִי אֶסְתֵּר נִפְטְרָה בְּצִפְת", כְּאֵלוּ הִיא הִלְכָה לַחֲפָה!

הִיא הָיְתָה בֵּת אַחַת עֶשְׂרֵה, שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה. הִיא נִפְטְרָה בְּצִפְת, וְכָל הַיְלָדִים שֶׁהָיָה לוֹ עִם גִּיטֵל נִפְטְרוּ. הָיָה לוֹ כְּמָה בָּנִים בְּטַבְּרִיָּה וְהַיְלָדִים נִפְטְרוּ אַחֵר-כֵּן...

נו, נו... אִזּוֹ הָיוּ מִתְנַגְּדִים לְבִרְסֵלַב וְאֲנִי הָיִיתִי חֲסִיד בְּרִסְלַב יָחִיד, אַחַד. וְכָל הַחֲסִידִים וְכָלֵם אָמְרוּ עָלַי: "זֶה בְּרִסְלַב!"

אֲנִי הָיִיתִי בְּטַבְּרִיָּה וְהָיוּ כָּלֵם מִתְפַּלְּאִים: "מָה, חֲסִיד בְּרִסְלַב בְּטַבְּרִיָּה?"

אֲנִי בָאתִי בְּכָל פְּעַם לִירוּשָׁלַיִם לְרַב שְׁלֹמֹה וְקִסְלָר, הוּא הָיָה אִישׁ קְדוּשׁ וְאֲשֵׁתוֹ הָיְתָה גַם-כֵּן קְדוּשָׁה. אֲנִי בָאתִי אֵלֵיהֶם וְאֶכְלְתִי אֶצְלָם, הָיָה לָהֶם אֶכְל בְּצִמְצוּם גְּדוּל, וְהֵם נָתְנוּ לִי לֶאֱכֹל. אֲנִי לֹא רָאִיתִי דָבָר כְּזָה, אֲנִי אֶכְלְתִי כְּמוֹ בֶן-אָדָם, וְרַב שְׁלֹמֹה אֶכְל כְּמוֹ מִלֶּאֲדָ! אֲשֵׁתוֹ הִבִּיאָה לוֹ אֵיזָה דָבָר לֶאֱכֹל עִם חֶלֶב, כְּמוֹ אֶטְרִיּוֹת, כְּמוֹ לֶאֱקִשִׁין, וְאֲנִי רָאִיתִי אִיךָ שְׂרַב שְׁלֹמֹה אוֹכֵל, חֲשַׁבְתִּי: "אֲנִי אֵין לִי שׁוּם קֶשֶׁר עִם רַב שְׁלֹמֹה. הוּא אִישׁ קְדוּשׁ, הוּא אוֹכֵל כְּמוֹ מִלֶּאֲדָ.."

פְּעַם אֲנִי בָאתִי לִירוּשָׁלַיִם עַל חַג הַשְּׁבוּעוֹת, הִבִּית שְׁלִי הָיָה רַב שְׁלֹמֹה. אֲנִי נִכְנַסְתִּי לְרַב שְׁלֹמֹה וְקִסְלָר וְרַב שְׁלֹמֹה הָיָה חוֹלָה, אֵינְנִי יוֹדֵעַ מָה שֶׁהָיָה לוֹ, עַל-כֵּל-פָּנִים בְּרוּךְ הַשֵּׁם הוּא יָצָא מִהַמַּחֲלָה וְאֶכְל, אֶבֶל הוּא אֶכְל כְּמוֹ צִפּוֹר.

כְּשֶׁאֲנִי בָאתִי לְרַב שְׁלֹמֹה הוּא קִבֵּל אוֹתִי בְּאַהֲבָה וְהָיָה הִבִּית שְׁמִחָה גְּדוּלָה, שְׁמִחָה גְּדוּלָה. מָה הַשְּׁמִחָה? אֵינְנִי יוֹדֵעַ. הוּא הָיָה לוֹ חִלּוֹן, הוּא יָשַׁב תְּמִיד אֶצֶל הַחִלּוֹן, הָיָה אֹר וְשְׁמִחָה. וְאֲנִי בָאתִי, הָיָה שְׁמִחָה גְּדוּלָה. רַב שְׁלֹמֹה הָיָה כָּל-כֶּךָ שְׁמִחַ אֶבֶל אֲנִי לֹא יִכְלְתִי, אֲנִי צָרִיךְ כָּבֵד לֶאֱכֹל. אֲשֵׁתוֹ הִיא הִרְגִּישָׁה שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לֶאֱכֹל, רַב שְׁלֹמֹה לֹא צָרִיךְ לֶאֱכֹל, הוּא אוֹכֵל כְּמוֹ עוֹף, כְּמוֹ צִפּוֹר שְׂאוֹכֶלֶת. לֹא יוֹדַעְתִּי אִיךָ אֶפְשֶׁר לַחֲיוֹת עִם כְּמָה פְּרוּרִים כְּמוֹ עוֹף!

אז אשתו כבר ידעה האכילה שלו, היא כבר ידעה מה הוא צריך לאכול והיא בשלה לשנינו. היא נתנה אכל לרב שלמה באיזה פלי וגם לי, שני פלים. פלי אחד בשבילי וכלי אחד בשבילו, ואכלנו שנינו בבית.

היא נתנה לי חתיכת בשר עוף, אני אכלתי כמו שאני רגיל, אבל עם רב שלמה לא יכלתי לאכול, אני פחדתי, נכנסתי לבית ופחדתי מאד מרב שלמה. לא יכלתי לסבל, אני לא אוכל, אני אכלתי ורב שלמה לא אכל. לא ראיתי עוד בעולם הזה בן-אדם שאוכל כך, הוא לקח איזה חתיכה קטנה והחזיק אותה.. עד שבלע. אחר-כך הוא לקח עוד איזה טפות. אני לא יכלתי, אני מכרח לאכול. הוא אכל בקדשה גדולה, כמו עוף, אבל אני הייתי בן-אדם, אני צריך לאכול, לאכל ולשתות כמו כל אדם.

רב שלמה לא היה צריך לאכול. אני אכלתי יחד עם רב שלמה, אז נתבישתי מאד, אני אוכל והוא לא אוכל. אבל נתנו לי אכל, מה שהוא לא אכל - אני אכלתי. הוא לא צריך לאכל הרבה, רק כמו צפור...

רב שלמה וקסלר הוא היה אצל האבא שלו, האבא שלו היה הרב הגדול בברלין ורב שלמה היה גדול בתורה ואיש קדוש, לא כמו הרבנים של היום. הוא בא לאבא שלו ואמר לו: "אני ראיתי בשוק ברחוב היהודים חנות עם ספר 'לקוטי עצות', אז אני ראיתי ה'לקוטי עצות' שהוא מדבר על ארץ ישראל, אז אני רוצה לנסע לארץ ישראל!"

אז האבא אמר לו: "טוב, אתה רוצה ארץ ישראל? קח כסף וסע לארץ ישראל, לך לבד".

האבא נתן לו כסף ורב שלמה בא לירושלים, בירושלים הוא היה גאון, גאון גדול. רב שלמה היה איש קדוש, הוא קרב את המשפחה שלו מגרמניה וגם עוד אנשים לרבנו.

רב שלמה היה גדול בתורה ואני איש פשוט לגמרי, והוא אהב אותי ולמד אתי ודבר אתי, הוא נתן את כל נפשו עלי לקרב אותי לרבנו.

רב שלמה לא היה לו ריח של כסף, הוא לא ידע כלל אם יש כסף בעולם. הוא לא היה לו פרנסה, המשפחה שלחה אבל לא היה לו פרנסה. אני באתי והוא נתן לי את כל הבית, כל מה שיש בבית, פרות ומרק, ולמדנו ביחד ורקדנו ביחד והיינו בשמחה...

אני באתי מטבריה לירושלים והייתי אורח של רב שלמה וקסלר. השמחה שלו, הרקודים שלו.. הוא הרגיש שרבנו הקדוש הוא נמצא בארץ ישראל!

רב שלמה הוא הלך בחצות לילה לפתל, היה סכנה מהערבים והוא הלך באלו אין שום סכנה. הוא הלך לפתל ולקח אותי והלכנו שנינו לפתל. היינו שנים, הלכנו לפתל לחצות לילה.

הוא הִיָּה לוֹ הַפְּנִים שְׁלוֹ.. הִיָּה כְּמוֹ מְלֶאֶךְ, מְלֵא קִדְשָׁה, רַק קִדְשָׁה, הִיָּה קְדוֹשׁ מְאֹד הַפְּנִים שְׁלוֹ. כָּל הָאֲבָרִים שְׁלוֹ הִיָּה מִן דְּבַר שֶׁל קִדְשָׁה בְּזָה...
אוי יוי יוי, רק לראות אכילה של איש בזה - די, מספיק. פנים בזה, אכילה בזה - לא ראיתי. הפנים שלו היה אור!

רב שלמה היה איש קדוש מאד. אינני יודע, אינני יודע איך הוא היה חי...
רב שלמה חי אחרי אשתו. היא נפטרה קדם, אחר-כך הוא נפטר בירושלים. וכשאני באתי לרב שלמה לא היה להם בנים. רב שלמה הוא רצה לתת לי הדירה שלו אבל זה היה של בתי ורשא, אז אני לא ידעתי מה שיהיה עמי, איפה אני אהיה, אני לא ידעתי.

רבי ישראל נפטר בטבריה, היה לו לרבי ישראל כמה בנים בטבריה והילדים נפטרו, וגם הבן יחיד מרדכי והבת אסתר, הם גם-כן נפטרו.

רבי ישראל הוא נפטר, הוא נפטר והשאיר אותי לבדי...
רבי ישראל נפטר, הוא נפטר והשאיר אותי לבדי...
רבי ישראל נפטר, הוא נפטר והשאיר אותי לבדי...
רבי ישראל נפטר, הוא נפטר והשאיר אותי לבדי...

משמד לרצון

רבי ישראל מדבר בהתלהבות מהכח שבספרי רבנו הקדושים...
כל העולם כאין והבל, מתבטלים לגמרי אם רואים מעשיות כאלו. ויש איזה מח ולב שהוא מחפש באמת, מה שזוכים להאמין בזה...
מעשיות כאלו עוד לא היה מעולם! תורות כאלו עוד לא היה בעולם! הלכות כאלה עדין לא היו בעולם!
'לקוטי תפלות', יש 'לקוטי תפלות' בזה בעולם? לא נתגלה עדין בעולם!
'לקוטי מוהר"ן' בזה יש בעולם? תורות כאלו.. הכל בכם רבנו!
בדבור אחד, רק תנו לו איזה אצבע, תנו איזה תנועה, הוא לוחם בזה עם כל העולם, עם אצבע אחת!
מה שראיתי בעיני, השם יתברך עזר לי להבין מה שזה.. אי אפשר, אין דבורים לדבר...

רבי ישראל מדבר בהתלהבות מהכח שבספרי רבנו הקדושים...
כל העולם כאין והבל, מתבטלים לגמרי אם רואים מעשיות כאלו. ויש איזה מח ולב שהוא מחפש באמת, מה שזוכים להאמין בזה...
מעשיות כאלו עוד לא היה מעולם! תורות כאלו עוד לא היה בעולם! הלכות כאלה עדין לא היו בעולם!
'לקוטי תפלות', יש 'לקוטי תפלות' בזה בעולם? לא נתגלה עדין בעולם!
'לקוטי מוהר"ן' בזה יש בעולם? תורות כאלו.. הכל בכם רבנו!
בדבור אחד, רק תנו לו איזה אצבע, תנו איזה תנועה, הוא לוחם בזה עם כל העולם, עם אצבע אחת!
מה שראיתי בעיני, השם יתברך עזר לי להבין מה שזה.. אי אפשר, אין דבורים לדבר...

רבי ישראל מדבר בהתלהבות מהכח שבספרי רבנו הקדושים...
כל העולם כאין והבל, מתבטלים לגמרי אם רואים מעשיות כאלו. ויש איזה מח ולב שהוא מחפש באמת, מה שזוכים להאמין בזה...
מעשיות כאלו עוד לא היה מעולם! תורות כאלו עוד לא היה בעולם! הלכות כאלה עדין לא היו בעולם!
'לקוטי תפלות', יש 'לקוטי תפלות' בזה בעולם? לא נתגלה עדין בעולם!
'לקוטי מוהר"ן' בזה יש בעולם? תורות כאלו.. הכל בכם רבנו!
בדבור אחד, רק תנו לו איזה אצבע, תנו איזה תנועה, הוא לוחם בזה עם כל העולם, עם אצבע אחת!
מה שראיתי בעיני, השם יתברך עזר לי להבין מה שזה.. אי אפשר, אין דבורים לדבר...

רבי ישראל מדבר בהתלהבות מהכח שבספרי רבנו הקדושים...
כל העולם כאין והבל, מתבטלים לגמרי אם רואים מעשיות כאלו. ויש איזה מח ולב שהוא מחפש באמת, מה שזוכים להאמין בזה...
מעשיות כאלו עוד לא היה מעולם! תורות כאלו עוד לא היה בעולם! הלכות כאלה עדין לא היו בעולם!
'לקוטי תפלות', יש 'לקוטי תפלות' בזה בעולם? לא נתגלה עדין בעולם!
'לקוטי מוהר"ן' בזה יש בעולם? תורות כאלו.. הכל בכם רבנו!
בדבור אחד, רק תנו לו איזה אצבע, תנו איזה תנועה, הוא לוחם בזה עם כל העולם, עם אצבע אחת!
מה שראיתי בעיני, השם יתברך עזר לי להבין מה שזה.. אי אפשר, אין דבורים לדבר...

רבי ישראל מדבר בהתלהבות מהכח שבספרי רבנו הקדושים...
כל העולם כאין והבל, מתבטלים לגמרי אם רואים מעשיות כאלו. ויש איזה מח ולב שהוא מחפש באמת, מה שזוכים להאמין בזה...
מעשיות כאלו עוד לא היה מעולם! תורות כאלו עוד לא היה בעולם! הלכות כאלה עדין לא היו בעולם!
'לקוטי תפלות', יש 'לקוטי תפלות' בזה בעולם? לא נתגלה עדין בעולם!
'לקוטי מוהר"ן' בזה יש בעולם? תורות כאלו.. הכל בכם רבנו!
בדבור אחד, רק תנו לו איזה אצבע, תנו איזה תנועה, הוא לוחם בזה עם כל העולם, עם אצבע אחת!
מה שראיתי בעיני, השם יתברך עזר לי להבין מה שזה.. אי אפשר, אין דבורים לדבר...

רבי ישראל מדבר בהתלהבות מהכח שבספרי רבנו הקדושים...
כל העולם כאין והבל, מתבטלים לגמרי אם רואים מעשיות כאלו. ויש איזה מח ולב שהוא מחפש באמת, מה שזוכים להאמין בזה...
מעשיות כאלו עוד לא היה מעולם! תורות כאלו עוד לא היה בעולם! הלכות כאלה עדין לא היו בעולם!
'לקוטי תפלות', יש 'לקוטי תפלות' בזה בעולם? לא נתגלה עדין בעולם!
'לקוטי מוהר"ן' בזה יש בעולם? תורות כאלו.. הכל בכם רבנו!
בדבור אחד, רק תנו לו איזה אצבע, תנו איזה תנועה, הוא לוחם בזה עם כל העולם, עם אצבע אחת!
מה שראיתי בעיני, השם יתברך עזר לי להבין מה שזה.. אי אפשר, אין דבורים לדבר...

בְּרַגַע אֶחָד הוּא מְהַפֵּךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם כָּל הַחֻכְמוֹת שֶׁלָּהֶם. הֵם מִתְבַּטְּלִים לְגַמְרִי, כָּל הָעוֹלָם מִתְבַּטְּלִים נֶגֶד כָּל דְּבוּר שֶׁלּוֹ שִׁצְצָא מִפִּיו.

נו, מִי שְׂרוּצָה בְּאֵמֶת, מִי שֶׁמְחַפֵּשׂ אֵמֶת, יֵשִׁים לְבוֹ לְאִיזָה דְּבוּר שֶׁל רַבְּנוּ. 'לְקוּטֵי מוֹהַר ר"ן', 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת', 'שִׁיחוֹת', רוֹאִים מָה שֶׁיֵּשׁ בָּזָה. אֲנִי רְאִיתִי הַכֹּל!

הַיּוֹם יֵשׁ מַחְלוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁנִּדְמָה שֶׁאֵין לָהֶם רְפוּאָה, לֹא נִתְגַּלָּה הַרְפוּאָה שֶׁלָּהֶם, נֶעְלָם. אֲבָל בְּאֵמֶת - יֵשׁ לָהֶם רְפוּאָה, יֵשׁ! נִתְגַּלָּה הַרְפוּאָה שֶׁלָּהֶם, לֹא יוֹדְעִים, אֲבָל יֵשׁ רְפוּאוֹת. וְהוּא, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ - בְּדְבוּר אֶחָד הוּא רוֹפֵא אֶת כָּל הַמַּחְלוֹת שֶׁל כָּל הַחוֹלִים.

זֶה זָכָה רַבְּנוּ, שֶׁהוּא יָכוֹל לַעְזֹר גַּם לָנוּ גַם בְּכָל הַדּוֹרוֹת, לְקָרֵב אוֹתָנוּ לְאוֹר כְּזֶה שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֵלָיו אֶפְלוּ אִם נֶעֱבַד כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּכָל רָגַע וְרָגַע בְּאֵמֶת, לֹא נוּכַל לְקַבֵּל כְּלוּם כִּנְגַד רָגַע אֶחָד שֶׁל רַבְּנוּ שֶׁהוּא יָכוֹל לַעְזֹר לְכָל הָעוֹלָם.

זֶה יִתְגַּלָּה, הָאֵמֶת חֲזָק מְאֹד. כָּל הַפְּחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יְכוּלִים לְהִזְיֵק לְהָאֵמֶת, לְהָאֵמֶת הָאֵמֶתִי! יֵשׁ כַּמָּה מֵיָנִי אֵמֶת, אֲבָל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא גָּלָה לָנוּ טִפָּה מִן הַיָּם מַעֲנִין זֶה, אֵיךְ שֶׁהוּא יָכוֹל לַעְזֹר אֶפְלוּ לָנוּ.

'לְקוּטֵי מוֹהַר ר"ן' כְּזֶה, 'לְקוּטֵי תַּפְלוֹת' כְּזֶה, לְרְאוֹת הַתּוֹרוֹת וְהַתַּפְלוֹת, אִזּוֹ נִתְבַּטַּל לְגַמְרִי. נַעֲשֶׂה פְּלֵאוֹת כְּאֵלוּ בְּעוֹלָם, אוֹרוֹת כְּאֵלוּ, שֶׁכָּל דְּבוּר הוּא יָכוֹל לְרַפְּאוֹת כָּל הָעוֹלָם, אֶת כָּל הַחוֹלִים, בְּדְבוּר אֶחָד!

מִי שֶׁמְשִׁים אֶת לְבוֹ בְּאֵמֶת בְּאֵמוּנָה, אִזּוֹ הוּא רוֹאֵה אֶת זֶה בְּעֵינָיו. לֹא צָרִיכִים לֹא לְכָלוּם. הוּא רוֹאֵה בְּעֵינָיו מָה זֶה הַ'לְקוּטֵי תַּפְלוֹת', מָה זֶה 'לְקוּטֵי מוֹהַר ר"ן', מָה זֶה 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת'...

כָּל דְּבוּר הוּא כְּלָלִיּוֹת כָּל הַתּוֹרָה בְּכָל הַצְּדִיקִים בְּכָל...

הַכֹּל בְּשִׁבְלֵנוּ!

מִי רָאָה, מִי שָׁמַע פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה! עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם!

אֲבָל יֵשׁ דְּבָרִים כְּאֵלֶּה שֶׁזֶה מִפְּסִיד הַכֹּל, הַשְּׁטוּתִים שֶׁל הַכֶּסֶף, שֶׁל הַתְּאוּוֹת, בֶּן. רַבָּנִים, אֶפְלוּ רַבָּנִים גְּדוֹלִים, הֵם שְׁקוּעִים בְּכָל הַתְּאוּוֹת וְרוֹצִים לְהִיּוֹת רַבִּי. אֲבָל הוּא מְנַצַּח אֶת הַכֹּל, הָאֵמֶת מְנַצַּח הַכֹּל, בְּפִרְט אֵמֶת כְּזֶה שֶׁעֲדִין לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם.

עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ חוֹלִים כְּאֵלֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ צָרִיכִים רְפוּאוֹת חֲדָשׁוֹת לְגַמְרִי. רְפוּאוֹת כְּאֵלֶּה...

מי שֶׁמְחַפֵּשׂ בְּאֵמֶת, הוּא רוֹאֶה בְּכָל דְּבוּר שֶׁל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, בִּלְקוּיֵי מוֹהַר־י״ן, בִּסְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, בִּלְקוּיֵי תַּפְלוּת, רַק לְהַכְנִיס אֶת מִחוּ וְלִבּוֹ בְּאֵמֶת, אִז הוּא זוֹכֶה לְקַבֵּל וּלְקַיֵּם.

מי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֵיזָה חֶלֶק בְּאֵמֶת בְּאֲמוּנָה, הוּא רוֹאֶה בְּעֵינָיו, מַעֲשִׂיּוֹת כְּאֵלֶּה עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם! אֵין, אֵין בְּעוֹלָם, אֵין כְּמוֹהֶם!

תַּפְלוּת כְּאֵלוֹ - אֵין בְּעוֹלָם!

חֲכָמָה כְּזֶה, דַּעַת כְּזֶה, לֵב כְּזֶה עֲדִין לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם. עֲכָשׁוּ תִּגְלָה!

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ כָּבֵר נִמְצָא בְּעוֹלָם, יֵשׁ כָּבֵר לְקוּיֵי מוֹהַר־י״ן בְּעוֹלָם, יֵשׁ כָּבֵר 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת' כְּאֵלֶּה, יֵשׁ כָּבֵר 'לְקוּיֵי תַּפְלוּת' כְּזֶה, שֶׁכָּל דְּבוּר יָכוֹל לְהַחִיּוֹת וּלְרַפְּאוֹת וּלְהַפְּדֹת אֶת כָּל הָעוֹלָם לְהַשִּׁים יִתְבַּרְךָ. מֵה שֶׁגִּלָּה לָנוּ עֲדִין לֹא מִגִּיעַ לְטֶפֶה מִן הַיָּם...

מי שֶׁהוּא בֵּר-דַּעַת יָכוֹל לְהַבִּין עִם כָּל הַתּוֹרָה, אֲבָל יֵשׁ עֲנָן שֶׁהוּא כָּל הַתּוֹרָה מְקַבֵּל מִמֶּנִּי!

כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַרְפּוּאוֹת וְכָל הַתְּקוּנִים - הַכֹּל מִמֶּנִּי!

וּכְשֶׁזּוֹכִים לְשַׁבֵּר בְּאֵמֶת אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְהַכְנִיס בְּהִיכָל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, מֵה שְׁזָה, מֵה שְׁזָה, מֵה שְׁזָה...

יְכוּלִים לְרַאוֹת בְּעֵינֵים - 'לְקוּיֵי מוֹהַר־י״ן' כְּזֶה, תּוֹרוֹת כְּאֵלֶּה יֵשׁ בְּעוֹלָם? שִׁיחוֹת כְּאֵלֶּה יֵשׁ בְּעוֹלָם? הוּא אָמַר שֶׁכָּל שִׁיחָה שְׁלוֹ הוּא כְּלָלִיּוֹת כָּל הַתּוֹרָה!

שׁוּם צְדִיק לֹא אָמַר דְּבַר כְּזֶה.

מְכַתְּבִים, מְכַתְּבִים כְּאֵלֶּה.. 'עֲלִים לְתַרוּפָּה', מְכַתְּבִים כְּאֵלֶּה, מִי שֶׁשָּׂם לְבוֹ הוּא רוֹאֶה...

'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת' כְּאֵלֶּה לֹא הָיָה בְּעוֹלָם עֲדִין! 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת' כְּאֵלוֹ.. 'בְּעַרְגָּר וְעֵנִי, 'חֲכָם וְתָם', וְהַמַּעֲשֶׂה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל ה'שִׁבְעַ בְּעֶטְלִירְס' מִי רָאָה כְּזֶה, מִי?

מי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֲזַנִּים וְעֵינֵים יָכוֹל לְהַרְגִּישׁ, יָכוֹל לְרַאוֹת וּלְהַרְגִּישׁ וּלְהַבִּין שְׁזָה עוֹד לֹא...

יֵשׁ עוֹד וְעוֹד וְעוֹד.. מַעֲנֵן שְׁנוּבֵעַ, מַעֲנֵן חֲדָשׁ, רְפוּאוֹת חֲדָשׁוֹת!

אִם לֹא הָיִיתִי זוֹכֶה לְרַאוֹת טֶפֶה מִן הַיָּם מֵה שְׁזָה - לֹא הָיִיתִי חַי בְּעוֹלָם. עֲבַר עָלַי מֵה שֶׁעֲבַר, כְּדִי שֶׁאֲוִכַל לְהַכְנִיס בְּלִבִּי אֹר כְּזֶה.

יש דבורים הרבה לדבר שצריכים אותם כמו שצריכים הנשימה על החיים.

מה שיש בעולם, מחלות כאלו שאי אפשר להגיע לשם שום תקון משום עזרה, אבוד לגמרי. והוא מהפך הכל!

יש שיחה שאמר: "גדול השם.. ואין יודעים כלל!"

בכל דבור שיצא מפיו הקדוש הוא עקר תקון, ושהוא מאיר בנו. מאיר בנו אמונה בהשם, בהתורה, הוא פותח כל דבר שצריכים. כל המפתחות אצלו. והוא פותח במפתח אחד כל האורות!

הבעל-דבר סוגר, ורבונו הקדוש פותח! רבונו הקדוש פותח כל השערים של התשובה ושל הכל, של כל התקונים! דבר כזה עוד לא היה בעולם. אבל יש סודות, סודות, לא...

רק הסוד הזה שגלה אני זה נחמן.

מי זה נחמן? נחמן, אתה יודע מה זה נחמן? נ נח נחמן מאומן! אז נתגלה לנו אולי איזה אור, איזה אור מהאור שאנחנו צריכים להושיע...

עכשו הוא זמן הגאולה, יש לנו כבר רבונו הקדוש פה בעולם. תורות כאלו, תפלות כאלו, מעשיות כאלו.. האם יש, נתגלה עדין? שייכול להושיע את כל העולם ברגע אחד, בדבור אחד שלו הוא מהפך הכל, כל הכחות! זה אור חדש, זה אור חדש שלא נתגלה עדין.

יש שיחה שאומר רבונו הקדוש בקצור גדול, הוא אמר...

כל הדבורים שיצאו מפיו, הוא אמר: "אני נהר המטהר מכל הכתמים!"

נו, מי אמר דבר כזה, "מכל הכתמים!"

העולם, הבעל-דבר, הוא התגבר מאד, הוא רצה להרג את רבי נתן ורבונו והכל. והוא חי וקיים, דוד מלך ישראל - חי וקיים!

הוא חי וקיים בלבנו, במחננו, בכל דבור הוא אור כזה שלא היה עדין מעולם! אי אפשר להגיע לזה, איך?

רבונו הקדוש יש לו כח להפך הכל, את כל העולם. הוא יכבש כל העולם, הוא כובש כל העולם בדבור אחד. הוא כובש כל העולם, כל הרבנים וכל החכמים וכל...

לא צריכים הרבה לדבר, רק לראות היספורי מעשיות, השיחות שלו, ה'לקוטי תפלות' שלו, התורות שלו. רואים בעינינו שזה מה שגלה עוד לא מספיק.

יש עוד ועוד.. בלי סוף ותכלית!

הכל בשבילנו - לעזר לנו...

אני לא ידעתי מה זה, כל מה שהשם יתברך רחם עלי והאיר בי בכל נסים ונפלאות כאלה, שאני עמדת עם מלחמה נגד גדולים מפרסמים כאלה בכל העולם. גאונים, גדולים. אי אפשר להבין בדרך הטבע איך יכלתי, איך אני יכול לחיות אחרי שעבר עלי מה שעבר בענין זה. גם שאני חי, אני לא יכול להבין איך אני חי בעולם, איך נשארתי בחיים. המתנגדים בעצמם אמרו שלא יכולים להבין מה שזה, איך אני מחזיק מעמד, איך אני לוחם כנגדם, כנגד כל העולם. הם לא יכולים להבין את זה, איזה פח נמצא בעולם.

כל דבור שיצא מפיו הוא רפואה לנו ולדורותינו ולכל העולם! הוא רפואה ותקון גמור!

תקונים כאלה שעדין לא היה בעולם!

רבו הקדוש אמר דבור דבור קל...

שכחתי, היה לי מה לדבר איזה דבור שהוא ושכחתי. זה מספיק, אני נח נחמ נחמן מאומן (צוחק)...

אני יכול לשיר לכל העולם, אני יכול לכבש פה כל העולם!

והוא כבש כבר כל העולם. יש כבר 'לקוטי מוהר"ן' ו'ספורי מעשיות' כאלה, אז יש כבר רפואה לכל העולם, לכל מה שיעבר עלינו, וכל מה שעובר עלינו ויעבר עלינו. אני ראיתי את זה בעיני, פלאות כאלה שלא שמעתי ולא ראיתי מימי.

מתגלה בעולם פלאות כזה, חכמה כזה, אמת כזה שעדין לא נתגלה בעולם. וזהו רבנו הקדוש, הוא המפתח של הכל!

כל אחד לא מאמין על עצמו שהוא יש לו תקנה עדין, שהוא יכול לחזר בתשובה. הוא לא מאמין בזה, הוא יודע שהוא כבר נטבע בכל המיני רע, בכל מיני...

רבו הקדוש אמר: "הבעל-דבר מסבב ככה עם האדם, מסבב ומסבב, ואני.. עושה להפך!" הוא מהפך הכל!

זֶה בְּהִשְׁיחוֹתַי, הַבַּעַל-דָּבָר עוֹשֶׂה כָּכָה; וְהוּא - וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, עוֹשֶׂה לְכוּן
הַהַפְּדָה, כֵּן.

כָּל דְּבוּר שֶׁלוּ הוּא רְפוּאָה וְיִשׁוּעָה לָנוּ וּלְכָל דּוֹרוֹתֵינוּ לְעוֹלָמֵי עַד, לְנֶצַח
נִצְחִים!

כָּל דְּבוּר הוּא כַח כְּזֶה שֶׁהוּא מִתְגַּבֵּר נֶגֶד כַּחוֹת כְּאֵלוּ, הוּא מְהַפֵּד הַכֹּל!

יְכוּלִים לְרִאוֹת רַק הַמַּעֲשִׂיּוֹת, הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הַיְשָׁבַע בְּעֶטְלִירְסִי. הָאֵם יֵשׁ
מַעֲשֶׂה כְּזֶה בְּעוֹלָם? הָאֵם יֵשׁ תּוֹרוֹת כְּאֵלוּ כְּמוֹ בְּלִקוּטֵי מוֹהַר־וִי' בְּעוֹלָם?

'לִקוּטֵי תַפְלוֹת' כְּזֶה שֶׁרַבִּי נִתָּן אוֹמֵר בְּפְרוּשׁ: "מַעוֹלָם לֹא נִתְגַּלָּה תַפְלוֹת
כְּאֵלוּ, לֹא הָיָה תַפְלוֹת כְּאֵלוּ בְּעוֹלָם!"

צְדִיק קְדוֹשׁ כְּזֶה, אוֹר כְּזֶה, הוּא עֹשֶׂה 'לִקוּטֵי הַלְכוֹת'. 'לִקוּטֵי הַלְכוֹת' שֶׁכָּל
דְּבוּר הוּא יְכוּל לְהַחִיּוֹת כָּל הָעוֹלָם!

'לִקוּטֵי מוֹהַר־וִי' וְיִסְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, בְּכָל דְּבוּר הוּא מְאִיר לָנוּ כָּל הַתּוֹרָה
וְכָל הַטּוֹב וְכָל הָאוֹר שֶׁבּוּ וְכָל הָאוֹר שֶׁבְּעוֹלָם שְׂאֵי אֶפְשָׁר שְׂיִתְגַּלָּה, שְׂאֵי
אֶפְשָׁר לְהַכְנִיס בְּנוּ. הוּא גִבּוֹר חָכֵם כְּזֶה שֶׁהוּא כֹּנֵן כָּלֵם. כָּלֵם כְּאִין נִגְדוּ,
אִין לְהֵם שׁוּם...

אֲנִי הֵייתִי חַי חַיִּים, רְאִיתִי חַיִּים שֶׁל הָעוֹלָם. מַה זֶה חַיִּים שֶׁל הָעוֹלָם?
דְּבוּר אֶחָד מִרַבְּנוּ הַפֶּדָה הַכֹּל לְכֹלֵם.

כּוֹבֵשׁ כָּל מִינֵי מְקוֹמוֹת בְּרַגַע, הַכֹּל!

חֲדָשׁוֹת! הוּי, יֵשׁ כְּבֵר בְּעוֹלָם אוֹר כְּזֶה שֶׁיְכוּל לְהַפֵּד כָּל הָעוֹלָם. הוּא מְהַפֵּד
הַכֹּל לְטוֹב - מִשְׁמַד לְרָצוֹן!

בְּלִקוּטֵי מוֹהַר־וִי יֵשׁ תּוֹרָה: "הַצְדִּיק עוֹמֵד בֵּין שְׁמַד לְרָצוֹן". הוּא מוֹצִיא
מִשְׁמַד, אֲנַחְנוּ חַס-וְשָׁלוֹם כְּבֵר טְבַעְנוּ כָּל-כָּד, בְּחִינַת שְׁמַד, שְׁמַד זֶה וְשָׁלוֹם
הִירִידָה הַכִּי גְדוּלָה בְּעוֹלָם - שְׁמַד, לְרָצוֹן! לְהַפֵּד לְהַפֵּד.. לְרָצוֹן.

רָצוֹן הוּא הָאוֹר הַכִּי גְדוּל בְּעוֹלָם, רָצוֹן שֶׁבְּרָצוֹנוֹת, רַעוּא דְרַעוּוֹ. הַצְדִּיק -
הוּא עוֹשֶׂה מִשְׁמַד לְרָצוֹן, הוּא מַעֲלָה מִשְׁמַד לְרָצוֹן, הוּא עוֹמֵד בְּאֶמְצָע.
אֵיךְ?

מִשָּׁה - בְּתִיבַת הַשֵּׁם מִשָּׁה יֵשׁ: מ, ש, ה.

שְׁמַד: ש, מ, ד.

מִשָּׁה: ז, ש, מ, ה.

וְרָצוֹן: ש, מ, ו.

איך רצון ש מ ו? רצון בגימטריה.. רצון!

הצדיק עומד בין שְׂמַד לְרָצוֹן, הוא מְהַפֵּךְ מְשֻׁמָּד לְרָצוֹן!

שְׂמַד זֶה יְרִידָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְעֹזֵר כָּלֵל, שְׂמַד! הוּא מְהַפֵּךְ, הַצְדִּיק - מִשָּׂה עוֹמֵד בֵּין שְׂמַד לְרָצוֹן, הוּא בְּאִמְצָע, הוּא מְהַפֵּךְ מְשֻׁמָּד לְרָצוֹן.

שְׂמַד זֶה הַחֲשָׁךְ הַכִּי גְדוֹל, וְרָצוֹן הוּא הַפֶּךְ שֶׁל שְׂמַד. הַצְדִּיק עוֹמֵד בֵּין שְׂמַד לְרָצוֹן. הוּא מְהַפֵּךְ מְשֻׁמָּד לְרָצוֹן, דְּבוּר אֶחָד רַק - נֶגֶד כָּל הָעוֹלָם!

מה, שְׂמַד? יֵשׁ רְפוּאוֹת - נ נח!

הַצְדִּיק, מִי זֶה הַצְדִּיק? מִשָּׂה! וּמִשָּׂה זֶה מְהַפֵּךְ מְשֻׁמָּד לְרָצוֹן.

מִשָּׂה רַבְּנוּ, רַבְּנוּ, מִשָּׂה רַבְּנוּ...

רַק לְרֵאוֹת פְּלֵא שֶׁל כָּל דְּבוּר, אֲזִי הוּא מוֹדָה, הוּא רוֹאֶה, הוּא מְרַגֵּשׁ מַה שְׂזָה 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', מַה זֶה 'סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת', וּמַה זֶה 'קְצוּר לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', וּמַה זֶה הַיְשִׁיחוֹת'...

מִי שְׂמִשִּׁים לֵב לָזֶה לְדְבוּר אֶחָד בְּאֵמֶת, אֲזִי הוּא יֵשׁ לוֹ רְפוּאָה וְתִקּוּן. נַעֲשֶׂה עִמּוֹ פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה.. פְּלֵאוֹת חֲדָשׁוֹת שֶׁהוּא מְהַפֵּךְ מְשֻׁמָּד לְרָצוֹן.

מִי שְׂיֵשׁ לוֹ עֵינַיִם וְלֵב וּמְחַפֵּשׁ אֵמֶת, הוּא מוֹצֵא בְּכָל דְּבוּר שֶׁל 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', שֶׁל 'סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת', פְּלֵאוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁלֹּא נִתְגַּלָּה עַדִּין בְּעוֹלָם! שֶׁהֵם יְכוּלִים לְהַפִּיךְ כָּל הָעוֹלָם!

יֵשׁ עוֹד 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן' כְּזֶה? הֲיֵה בְּטְבִרְיָה רֵאשׁ הַמְּתַנַּגְדִּים, כְּלָם הָיוּ מְתַנַּגְדִּים גְּדוֹלִים לְבִרְסָלָב, וְהוּא הָיָה גָּאוֹן גְּדוֹל, הַמַּחֲשֵׁל. הוּא אָמַר לְכָל הַמְּתַנַּגְדִּים: "עוֹד סֵפֶר כְּמוֹ 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן' אֵין בְּעוֹלָם!"

הֵם רָצוּ לְהַרְגוֹ, "מַה זֶה, הוּא נַעֲשֶׂה מְשֻׁמָּד! דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה, עוֹד אֵין כְּמוֹ 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן'".

כְּכֵה הוּא לָהֶם: "סֵפֶר כְּמוֹ 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן' אֵין עוֹד בְּעוֹלָם!"

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים עֵדִים?! הוּא עַד לְעִצְמוֹ! הָאֵמֶת עַד לְעִצְמוֹ, הוּא לֹא צָרִיךְ עֵדִים וְרֵאוֹת!

רַק לְרֵאוֹת הַמַּעֲשֵׂיֹת וְהַיְשִׁיחוֹת וְהַלְקוּטֵי תַפְלוֹת וְלְקוּטֵי מוֹהַר"ן, אֲזִי יֵשׁ לוֹ מְסַפֵּיק, יֵשׁ לוֹ כָּל-טוֹב. כָּל הַתִּקּוּנִים וְכָל הַרְפוּאוֹת וְכָל הַיְשׁוּעוֹת בְּדְבוּר אֶחָד!

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא שָׂאג בְּקוֹל גְּדוֹל בְּקוֹלוֹ הַקְּדוֹשׁ: "גִּיּוּוּאֵלְד.. זֵיִט אֵיִיךְ נִיט מִיֵּאֵשׁ. קִיִּין יֵאוּשׁ אֵיז גָּאֵהֵר נִיט פֵּאֵר הָאֵנְדִּין!" ("אֵהָה.. אֵל תִּיֵּאֵשׁוּ

עצמכם, יאוש אינו בעולם כָּלֵל! וְדוֹחֵק תִּבֶּת גִּיּוּוּאֵלְדִי בְּקוֹל גְּדוֹל וּמַעֲמֵק
(הֵלֵב). אִם הָיָה הָעוֹלָם מְקַבְּלִים אֶת זֶה - הָיָה הָעוֹלָם חֲדָשׁ!

חולים כָּאֵלֶּה.. אֵי אֶפְשֶׁר לַעְזֹר, רַק נְנַח נְחַמְּנוּ מֵאִוְמוֹ!

אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲנִי? אֲנִי נְנַח נְחַמְּנוּ מֵאִוְמוֹ (צוֹחֵק)...

יֵשׁ עוֹד נְחַמְּנוּ?

נְנַח, שִׁיר נִגּוֹן כָּזֶה שֶׁהוּא יָכוֹל לַהֲפִיךְ כָּל הָעוֹלָם לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ.

אֲנִי נְחַמְּנוּ! אֵיזָה נְחַמְּנוּ? נְנַח נְחַמְּנוּ מֵאִוְמוֹ.

אַתָּה יוֹדֵעַ מִי הַרְבִּי? הַרְבִּי הוּא 'רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל', זֶה הַרְבִּי!

הוּא מְדַבֵּר בְּכָל תּוֹרָה לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל: "אַתֶּם יוֹדְעִים מִי הַרְבִּי? 'רֹאשׁ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' הוּא הַרְבִּי!"

וְאֲנִי נְנַח נְחַמְּנוּ מֵאִוְמוֹ, אֲנִי הַרְבִּי!

אֲנִי נְנַח נְחַמְּנוּ מֵאִוְמוֹ שֶׁזֶה נִגּוֹן כָּזֶה שֶׁהוּא תִּקּוֹן וְרִפּוּאָה וְיִשׁוּעָה לְכָל
אֶחָד!

יַעֲיִן שְׂמָה בִּלְקוּטֵי מוֹהַר"ן הַתּוֹרָה לִי, מֶה שֶׁגָּלָה סִפָּא בְּכָל דְּבוּר, שֶׁהוּא
מְהַפֵּךְ מִשְׂמַד לְרִצּוֹן. הַתּוֹרָה לִי, יֵשׁ מִסְפִּיק לְכָל הָעוֹלָם, יִכְבֹּשׁ כָּל הָעוֹלָם,
מִסְפִּיק זֶה - הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כָּל תּוֹרָה, תּוֹרָה חִי, הַתּוֹרָה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁלּוֹ שֶׁהוּא
גָּלָה בְּעוֹלָם.

הוּא לֹקֵחַ חוֹלָה שְׂאִין לוֹ רִפּוּאָה, הוּא מְרַפָּא אוֹתוֹ בְּרִגְעָה, בְּרִגְעָה, בְּרִגְעָה.
בְּדְבוּר אֶחָד! כָּל הָעוֹלָם!

בְּהִישִׁיחוֹתֵי יֵשׁ שִׁיחָה שְׂאֵמֵר רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ: "אֲסוּר לְהִיּוֹת זָקֵן!"

הוּא לֹא הָיָה זָקֵן, הוּא כָּבֵר סִפֵּר מַעֲשֵׂה מֶה זֶה זָקֵן. הַיְלָד הַקָּטָן, הַכִּי קָטָן,
הוּא הָיָה יוֹתֵר מִכָּל הַזְּקֵנִים. הֵיִשׁ בְּעוֹלָם דְּבוּר מַעֲשֵׂה כָּזֶה?

'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן כָּזֶה יֵשׁ בְּעוֹלָם? 'שִׁיחוֹת' כָּאֵלֶּה יֵשׁ בְּעוֹלָם? 'לְקוּטֵי
תַּפְּלוֹת' - יֵשׁ בְּעוֹלָם כָּזֶה?

וְזֶה יֵשׁ עוֹד, נְהָרוֹת, יִשׁוּעוֹת שֶׁיִּתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם...

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא בָּא לְאוּמוֹ אַחֲרֵי כָּל הַגְּדֻלוֹת, הוּא הָיָה סָגוּר, הוּא הָיָה
לוֹ הַתְּבוּדוֹת. הוּא דְּבַר עִם הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ וְאָמַר לוֹ: "אֵיךְ זוֹכִים לְהִיּוֹת
יְהוּדִי, תַּעֲזֹר לִי, אֵיךְ זוֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי.."

מהיכן בא רבנו? הבעל-שם-טוב הקדוש, הוא זכה שהביא את רבנו
הקדוש בעולם. הבעל-שם-טוב הייתה לו בת - אדל. ואדל הולידה את
האמא של רבנו - פיגא, רבי נחמן בן פיגא. היא זכתה להוליד בן כזה..
רבנו הקדוש!

הבעל-שם-טוב הקדוש, היה מעשיות כאלה...

רבנו הקדוש אמר: "הוא היה מותר במופתים, ואני.. לא!"

אני לא (והראה רבי ישראל בכף גדו על עצמו)...

אבל מהיכן בא רבנו - הבעל-שם-טוב!

משה רבנו, הבעל-שם-טוב היה משה רבנו...

הוא היה צדיק כזה...

כשהבעל-שם-טוב נולד היה חביות עם תבואה, כלם רעדו מגדל האור
שהיה בבית. ועוד, עוד, עוד, עוד, עוד...

הבעל-שם-טוב, מה שהוא זכה הבעל-שם הקדוש...

תלמידים, ששים תלמידים שכלם היו צדיקים, גאונים. הם העריכו אותו
וידעו שהם לא כלום נגדו! כלם היו גאונים, צדיקים...

הבעל-שם-טוב גלה 'כתר שם טוב', זה כבר כמה דפים. רבנו הקדוש גלה
תורות כאלו ותפלות כאלה ושיחות כאלה...

כל מי שיש לו איזה עינים ולב רואים מה שזה, רואים המעשה של הישבע
בעטלירס'. הדברות והתורות, התפלות, יש כזה בעולם? עוד לא היה כזה!

כל תורה זה ענין כזה של איך לעבד השם, איך בא משיח. זה ענין פלא
כזה שעדין לא נתגלה בעולם!

"אסור להיות זקן!"

הוא לא היה זקן! (צוחק)...

כל התורות והשיחות והתפלות.. עכשו הגיע זמן הגאולה, גדע מה שזה,
מתי יבוא משיח ויגלה מה שיגלה. כבר גלה הכל!

בדבור אחד של המעשיות - שמה יש כל התורה והכל! השרש של הכל!

אני זוכר הכל מה שנעשה עמנו בעולם. לא פעם אחד ראיתי את מלאך
המנות! ולא יכול להזיק לי, בן.

וּכְבֹּר אֲנִי הַיִּיְתִי אֶצְלוֹ, וְהוּא הוֹצִיא אוֹתִי.. וְאֲנִי חִי, אֲנִי נִמְצָא בְּעוֹלָם!

הוּא כָּבֵר עֲשֵׂה מַה שְּׁעֲשֵׂה, הוּא כָּבֵר אָמַר: "גִּמְרָתִי וְאֶגְמֹר!"

גִּמְרָתִי וְאֶגְמֹר! (צוֹחֵק)...

מִי שְׁשָׁמַע דְּבִיר אֶחָד מִהַתְּפִלָּה שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל קַרְדּוֹנֶר, אִזּוֹ נוֹפֵל פֶּחַד וְיִרְאָה עַל כָּל אֶחָד שְׁשָׁמַע בְּהַזְמַן שְׁשָׁמַע הַנְּגוּן שֶׁלוֹ שֶׁל הַתְּפִלָּה. אֲנִי זוֹכֵר אֶת זֶה אֵיךְ הוּא דָּבַר עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ...

הוּא הָיָה גֵר בְּצִפְת, בְּמִירוֹן, אֲנִי בִקְשָׁתִי אוֹתוֹ שְׂיָבֹוא אֵלַי לְטְבִירָה, הוּא אָמַר: "כֵּן! אֲנִי אֶשָּׂאֵר פֹּה!" הוּא נִשָּׂאֵר בְּטְבִירָה בְּשִׁבְלִי.

וְכִכָּה הָיָה, הוּא לֹא הִלְךְ כָּבֵר לְשׁוּם מְקוֹם, הוּא נִשָּׂאֵר בְּטְבִירָה כַּמָּה שָׁנִים בְּשִׁבְלִי. אוֹלֵי יִצְלִיחַ לְהוֹצִיא אוֹתִי מִן הָעוֹלָם הַזֶּה. כֵּן, כְּמוֹ שְׁצָרִיכִים.

וְהוּא רָאָה 'לְקוּטֵי מוֹהֲרֵי' פֹּה בַּמַּח, בְּלֵב, וְהָיָה 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת' כָּבֵר...

וְהוּא שָׂרַשׁ שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁל כָּל הָאוֹרוֹת, הַכֹּל רַבְּנֵי הַקְּדוּשָׁה, הַשָּׂרֵשׁ שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁל כָּל.. שֶׁל הַכֹּל. וְזֶה עוֹד לֹא הָיָה דְּבַר כְּזֶה בְּעוֹלָם שֶׁהוּא מַחֲדִישׁ וּמַתְקֵן.

כָּל הַכּוֹפְרִים, כָּל הַרְשָׁעִים וְכָל הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים שְׂאוֹר כְּזֶה עוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם! כָּל הַחֲלוּנִיִּים וְכָל הַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם כָּלָם נוֹפְלִים, כָּלָם מַתְבַּטְּלִים נֶגֶד כָּל דְּבִיר שֶׁל רַבְּנֵינוּ!

וְרַבְּנֵינוּ הָיָה לוֹ אֶת, אֶח שְׂמַת, שֶׁהָיָה שְׂמוֹ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, כֵּן.

הָאֵמָא שֶׁל רַבְּנֵינוּ, פִּיגָא - כָּל הַגְּדוֹלִים, כָּל הַצְּדִיקִים הָאֵמִתִּיִּים אָמְרוּ עָלֶיהָ שֶׁהִיא נְבִיאָה. הִיא לֹא הָיָה לָהּ בָּנִים, אִזּוֹ בְּסוּף הִיא הִלְכָה תְּמִיד לְבַעַל-שֵׁם-טוֹב, וְהָיָה לָהּ בֵּן.

הָיָה לָהּ בֵּן, נוּ...

וְהֵבֵן נַעֲשֵׂה חוֹלָה.. וְנִפְטָר!

אִזּוֹ הָאֵמָא שֶׁלוֹ פִּיגָא לְקַחָה אוֹתוֹ עַל הַקְּבֵר שֶׁל הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב וְהַנִּיחָה אוֹתוֹ עָלָיו וְהִלְכָה הַבִּיטָה, "כִּכָּה נִתְּתָ לִי מִתְּנָה, כִּכָּה נוֹתְנִים, זֶה מִתְּנָה?! מַדּוּעַ?"

הִיא הִלְכָה לְבֵית-הַקְּבֵרוֹת וְנִתְּנָה לוֹ אֶת הַיְלָד עַל הַקְּבֵר, "קַח אֶת הַמִּתְּן שֶׁלָּךְ, שִׂיְהִיָּה אֶצְלָךְ!"

בָּאוּ אֲנָשִׁים שֶׁשָּׁמְעוּ בְּכִיּוֹת שֶׁל יֶלֶד קֶטָן, הֵם הִלְכוּ וּמָצְאוּ אוֹתוֹ בְּבֵית-
הַקְּבָרוֹת עַל הַקְּבֹר שֶׁל הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב שֶׁהוּא בּוֹכָה שָׁמָּה, לֹא יָדְעוּ מִי הוּא
זֶה, שֶׁל מִי הַיֶּלֶד, אֶז לָקְחוּ אוֹתוֹ לָעִיר מְעֻזָּבוֹז וְשָׁאָלוּ: "לְמִי הַיֶּלֶד?"

עַד שֶׁנוֹדַע בָּעִיר שֶׁהוּא שֶׁל פִּיגָא, אֶז נוֹדַע שֶׁהוּא נֶכֶד הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב.

שְׁמוֹ הָיָה - הַיֶּלֶד הָרֵאשׁוֹן, יִשְׂרָאֵל. אֶז קָרְאוּ אוֹתוֹ בְּשֵׁם 'יִשְׂרָאֵל מֵת',
'יִשְׂרָאֵל נִפְטָר' - הַנִּפְטָר!

אֲנִי שָׁמַעְתִּי מֵרַבִּי יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא רָאָה אֶת הַמִּצְבָּה שְׁלוֹ, שֶׁל הַנֶּכֶד הַבַּעַל-
שֵׁם-טוֹב, הוּא רָאָה אֶת הַמִּצְבָּה וְכָתוּב עַל הַמִּצְבָּה 'יִשְׂרָאֵל מֵת'. כָּכָה הָיָה
כָּתוּב עַל הַמִּצְבָּה. הוּא נִפְטָר.. וְהָיָה תַּחֲחִית-הַמֵּתִים!

זֶה הָיָה בְּיָמֵינוּ. זֶה מִפְּרָסָם בְּכָל הָעוֹלָם שֶׁהוּא הָיָה מֵת וְנִחָיָה, נַעֲשֶׂה חַי.
וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הָיָה אַחֲרָיו. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ...

שְׁמוֹ נִחְמוּ, וְזֶה מִשְׁמַעוֹת נִחְמוּ נִחְמוּ נִחְמוּ מֵאוֹמֵן.

יֵשׁ עוֹד וְעוֹד, מְעֻנּוֹת, מְעֻנּוֹת, מְעֻנּוֹת, מְעֻנּוֹת...

הֵם אָף לָרַגַע לֹא עוֹזְבִים אוֹתָנוּ, לֹא עוֹזְבִים אוֹתָנוּ אָף לָרַגַע!

(מִי, רַבְּנוּ?)

אֲנִי גַם!

יֵשׁ עוֹד וְעוֹד וְעוֹד וְעוֹד.. בְּלִי סוּף וְתַכְלִית!

הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ בָּא אֶל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, לְהַנְכֹּד, וְשָׁאָל אוֹתוֹ מִדּוּעַ הוּא
מִצְעֵר אוֹתוֹ, כְּשֶׁעוֹלָה הָעֲבוֹדָה שֶׁל רַבְּנוּ.. אֶז הוּא מִתְבַּיֵּשׁ שֶׁהוּא חַי!

הוּא אָמַר לְרַבְּנוּ: "מָה, מִדּוּעַ אַתָּה מִצְעֵר אוֹתָנוּ? כְּשֶׁעוֹלָה לְשִׁמִּים הָעֲבוֹדָה
שֶׁלָּךְ אֶצֶל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ.. אֶז אֲנַחְנוּ מִתְבַּיֵּשִׁים מִמֶּנָּה, מִתְבַּיֵּשִׁים מִתְבַּטְּלִים
לְגַמְרִי! אֵין לָנוּ שׁוֹם.. פְּנִים!"

להחיות מתים!

רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׁאָל מְעַנֵּן הַגְּאֻלָּה וִירִידַת הַדּוֹרוֹת שֶׁבְּתַקוּפַתָּנוּ...

אשרינו שזכינו, ענין רבנו זה ענין הגאולה בשלמות, באמת. אמונה כזו עוד לא היה בעולם, חכמה כזו עוד לא היה בעולם, שזה כל חייתנו וכל חיינו. זה הכל רבנו הקדוש! בלי רבנו אנחנו חסרים הכל. עם רבנו הקדוש - הכל, הכל טוב!

הו... יש לנו רופא כזה שהוא יכול להחיות מתים, הוא יכול הכל!

מה שהוא יכול לעזור לנו.. הוא יכול לחדש אותנו. יש לנו רבי כזה, מה יש לנו לדאג? עוד לא היה בעולם חדוש נורא ופלא כזה שהוא יכול לרפאות אותנו, לחדש אותנו, לתת לנו לב חדש ומח חדש, הכל חדש! הוא עושה הכל חדש!

דבר כזה הוא חדש, לא היה מעולם, עוד לא היה בעולם קדשה כזו, חכמה כזו שזה יעשה עולם חדש. עוד לא היה בעולם פלא כזה שהוא יכול לעזור לנו - עוד לא היה כזה! הוא יכול לעזור לנו, לכל ישראל, אפלו יהיה מי שיהיה יהיה - הוא יכול לעזור לו. הוא יכול לעזור לכל ישראל בכל רגע. הוא אמר: "יש מחלות שאין להם רפואה, שום רפואה", והוא יכול לרפאות גם מחלות כאלה!

"יש חולים שאין להם רפואה, ואני יכול לרפאות גם מחלות כאלו!" הוא מרפא אותנו, הוא מחיה אותנו, הוא מחדש אותנו, אותנו ואת כל ישראל, וממילא נעשה חדש לגמרי. אדם שהוא חולה - הוא עושה אותו חדש! מה, נשבר? אני יכול לתקן תכף! לעשות חדש!

הוא עושה תורה חדשה, נשמות חדשות, "למעבד נשמתין ברוחין חדתיין", הוא מחדש, נותן לנו מח חדש, לב חדש, הכל חדש. אנחנו החרבנו הכל והוא רופא מתקן ומחדש! נו, יש לנו מה לדאג?

זה יכולים רק לדבר אבל יש עניינים שלא יכולים אפלו לדבר, יש כבר רבנו בעולם אז ברוך השם ותהפך הכל לטובה, כל הפירה וכל הרשעים - ותהפך הכל לטובה. יש שיחה מרבנו הקדוש: "יש ענין שנתהפך הכל לטובה!" יש ענין כזה שנתהפך הכל לטובה, איך? רבנו הקדוש מחדש, הוא מרפא כל מיני מחלות שבעולם שאין להם רפואה, והוא מתקן ומרפא. יש כופרים ולא מאמינים בשם ובתורה, גם להם יש תקנה על-ידי רבנו הקדוש. הוא מרפא אותם, מחדש אותם.

הוי מה שהוא עושה אתנו, הוא לוקח חולים כאלה שאין להם רפואה והוא מחדש אותם, נותן להם נשמה ומחדש אותם והם נעשים צדיקים, מרשעים וכופרים - נעשים צדיקים גדולים קדושים, על-ידי כחו. אני ראיתי ענין כזה שאין לו שום תקנה משום צד, והוא מרפא מחדש הכל.

רבנו הקדוש הוא כל התורה וכל הצדיקים.

כָּל דְּבוּר שֶׁלוֹ הוּא הַחַיּוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָמֵי עַד לְנֶצַח
נִצְחִים!

הוא מוריד עצמו אלינו מרום גבהי מרומים, הוא מלמד אותנו, הוא
מרפא ומחזק ומחדש אותנו. הוא כל חיותנו וחיות כל העולמות. כל
הדבורים של רבנו ז"ל הם מחים את כל העולם, כל דבור שלו!

עולם כזה שהוא חרוב ונחרב עד היסוד, אין עם מי לדבר. כפינה כזו,
חשך כזה עדין לא היה בעולם, ורבנו הקדוש בדבור אחד הוא מהפך הכל.
ישנם אורות כאלה שבלי זה היה העולם כבר חס-ושלום חרב, ורבנו
הקדוש אמר: "חדוש כמוני עדין לא היה בעולם". הוא חדש ומחדש
אותנו כלנו, נתהפך הכל לטובה, "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" נו, מי
לא ירצה לנסע להענין הזה שמהפך הכל לטובה? אבל אף אחד לא ידע
איפה זה הענין, אנחנו צריכים לומר את הענין איפה הוא. מי שגלה את
זה - הוא הענין!

רבנו הקדוש הוא העקר שלנו. הוא עקר הנשמה שלנו, הוא עקר התקון
שלונו. עוד לא היה מזמן בריאת העולם - עוד לא היה אור פלא כזה, עוד
לא היה. אבל הוא כבר אמר שהוא כבש כל העולם ויכבש כל העולם, הוא
אמר: "אני לא גמרתני?!" אני גמרתני ואגמר!" הוא בא לעולם לתקן כל
העולם, כל הרשעים, כל הטמאים, כלם יהיו נקיים ויהיו ביחד עם השם
ותברך, עם התורה.

אידך רבנו הקדוש אמר: "גמרתני ואגמר", אף אחד לא אמר דברים כאלה
- "גמרתני ואגמר, כבשתי את כל העולם!"

זה גלה רבנו הקדוש רבי נחמן, הוא הודיע את זה, הוא גלה את זה, לא
אני. אם אני אומר את זה יכול להיות להפך, אבל רבנו הקדוש - כל
הדבורים שלו הם דברי השם ממש!

אסור להרהר אחריו, מה שהוא אומר צריכים אנחנו לקבל ולקיים
באמונה שלמה. רבנו הקדוש גלה חכמה חדשה כזה שלא היה בעולם עדין
והוא יכול לקרב ולהאיר לכל אחד. בכל דבור שהוא גלה הוא מאיר לכל
אחד מישראל שלא יתנאש את עצמו ותמיד ילחם מלחמה קדושה עם
התאוות, עם הגוף, והוא עושה את האדם חדש לגמרי. הוא מאיר ומלמד
התורה בכל דבור שגלה בעולם עם כל אחד מהיהודים, הוא מלמד אתו
ומאיר לו האמת.

אני לא אומר מה שאני מבין, כך קבלתי, כך קבלתי וראיתי הכל!

יש ענינים שאי אפשר לדבר בפה מרבנו. אנחנו מדברים, כל דבור עולה
עולה למעלה מן הכל, כל דבור שיצא מפי רבנו הקדוש עולה על הכל! ככה
הוא אמר, לא מה שאני אומר, הוא גלה טפה מן היסוד. זה חדש,

זֶה לֹא הִיָּה, זֶה עֲכָשׁוּ נִתְהוֹה אֵיזָה חוּט דַּק מְזָה בְּעוֹלָם, וַיְהִי עוֹלָם חֲדָשׁ
עִם כָּל דְּבוּר שֶׁל רַבְּנֵנוּ מִכָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה.

כָּל דְּבוּר שֶׁל רַבְּנֵנוּ הוּא כְּלֵיוֹת כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַקְּבָלָה וְהַכֵּל! בְּדְבוּר אֶחָד
כְּלוּל כָּל.. הַכֵּל!

רַבְּנֵנוּ הוּא הַגְּאֻלָּה. בְּלִי רַבְּנֵנוּ אֵין גְּאֻלָּה. הָעֵקֶר הוּא רַבְּנֵנוּ, הוּא הַגְּאֻלָּה.
הַגְּאֻלָּה עֲדִין לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם, עֲכָשׁוּ הוּא זְמַן הַגְּאֻלָּה וְכָל הָעוֹלָם יִתְהַפֵּד,
יִתְהַפֵּד הַכֵּל לטוֹבָה, הַכֵּל יִתְהַפֵּד. הַכֵּל, כָּלָם, כָּלָם יַעֲבֹדוּ אֶת הַשֵּׁם, כָּלָם
יַעֲשׂוּ רְצוֹן הַתּוֹרָה בְּאַמוּנָה, בְּאַמֶּת.

עֲכָשׁוּ הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁל גְּאֻלַּת יִשְׂרָאֵל, יְהִיָּה גְּאֻלָּה כְּזֶה.. יְהִיָּה עוֹלָם אַחַר
לְגַמְרֵי, עוֹלָם שֶׁל תּוֹרָה, עוֹלָם שֶׁל חֻמְתָּהּ, עוֹלָם שֶׁל אַמֶּת כְּזֶה חֲדָשׁ - עוֹד
לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם.

עֲכָשׁוּ יִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם רַבִּי נַחֲמָן. הוּא אָמַר שֶׁהַשֵּׁם שָׁלוּ - נַחֲמָן, זֶה פְּשׁוּט
כְּפוּל מִשְׁלֵשׁ מְרַבֵּעַ. אֵיךְ? נַחֲמָן נַחֲמָן מְאוּמָן, הַשׁוֹכֵן בְּאוּמָן. רַבִּי נַחֲמָן
גָּלָה אֹר כְּזֶה, זֶה כַּח חֲדָשׁ, אֹר חֲדָשׁ שֶׁלֹּא נִתְגַּלֶּה עֲדִין בְּעוֹלָם, הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵּךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְזֶה חֲדָשׁ שֶׁלֹּא הִיָּה וְשֶׁלֹּא נִתְגַּלֶּה עֲדִין בְּעוֹלָם,
וְעֲכָשׁוּ הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁיִּתְגַּלֶּה. תּוֹרָה כְּזֶה, חֻמְתָּהּ כְּזֶה, קִדְשָׁהּ כְּזֶה...

עֲכָשׁוּ צְרִיךְ לְבוֹא בְּעוֹלָם הָאֹר שֶׁל רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוּא הַרְּבִי שֶׁל כָּל
הַתּוֹרָה, שֶׁל כָּל הַצְּדִיקִים. הוּא הוֹדִיעַ אֶת זֶה שֶׁהוּא הָעֵקֶר הַתּוֹרָה וְהַכֵּל!

רַק הוּא יָכוֹל לַעֲזֹר לָנוּ, הוּא יָכוֹל לְתַקֵּן וּלְרַפְּאוֹת כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַכּוֹפְרִים,
כָּל הַרְשָׁעִים. הוּא יָכוֹל לְהַפִּיד כָּל הָעוֹלָם מִכְּפִירָה לְאַמוּנָה כְּזֶה וּלְאַמֶּת כְּזֶה
שֶׁלֹּא הִיָּה מֵעוֹלָם. הוּא מַחְזִיר כָּל הָעוֹלָם לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, דְּבוּר אֶחָד - "אֵין
שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל!"

רַק דְּבוּר אֶחָד וְהוּא מְרַפָּא מְחֻזַּק כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמְחַדֵּשׁ כָּל אֶחָד וְאֶחָד
וְנוֹתֵן לוֹ הַכֵּל חֲדָשׁ - מַח חֲדָשׁ, לֵב חֲדָשׁ, זֶה עֲנֵנוּ כְּזֶה, דְּבַר פְּלֵא כְּזֶה שֶׁעוֹד
לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם...

אוּי, אוּי, מַה שְׁזָה מַה שְׁזָה.. אֵיזָה רְפוּאוֹת, אֵיזָה יְשׁוּעוֹת, אֵיזָה כַּח, אֵיזָה
פְּלֵא מַה שֶׁלֹּא הִיָּה עֲדִין מֵעוֹלָם. זֶהוּ הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה שֶׁאֲנַחְנוּ מְקוּיִם
וּמְצַפִּים בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ. זֶהוּ הָעֵקֶר שֶׁל הַתּוֹרָה, הָעֵקֶר שֶׁל הַכֵּל. הוּא מְכַנֵּס
הַתּוֹרָה בְּאֶדָם, אַמוּנָה, אַמֶּת, שְׁזָה פְּלֵאוֹת כְּאֵלָה שְׁאֵין בְּעוֹלָם. כְּכֶה הוּא
סֵפֶר, מַה אֲנִי יוֹדֵעַ? הוּא גָּלָה טֵפֶה מִן הַיָּם מֵעַנְנֵן גְּדֻלְתוֹ שֶׁהוּא יָכוֹל לַעֲזֹר
לָנוּ. הוּא אָמַר: "אֲנִי נִהַר הַמְּטֵהר מִכָּל הַכְּתָמִים!" כְּתָמִים כְּאֵלָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ
מִי יָכוֹל לְנַקּוֹת? רַק רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ!

אֲנִי לֹא כְלוּם, אֲבָל אֲנִי מְרַגֵּישׁ שְׁזָה עֲנֵנוּ תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, לְהַחִיּוֹת אוֹתָנוּ
שֶׁנְּחַזִּיק מֵעַמֶּד, לְהִיּוֹת תְּמִיד סְמוּךְ וּמְקֻשֵׁר וְדְבוּק בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ. רַבְּנֵנוּ
הַקְּדוֹשׁ הוּא הַבְּחִיר שֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת. אֲנַחְנוּ חוֹלִים כְּאֵלָה שֶׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים

לְהַרְוֹפֵא הֵכִי גְדוֹל שְׁבַעוֹלָם, וְהַרְוֹפֵא כְּזֶה שֶׁהוּא יָכוֹל לְרַפְּאוֹת אוֹתָנוּ - זֶה
רַק רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ. הוּא הַרְוֹפֵא הֵכִי גְדוֹל בְּכָל דּוֹר וְדוֹר. הוּא יָכוֹל לַעְזֹר לָנוּ.
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב!

(רַבִּי יִשְׂרָאֵל נִשְׂאֵל אִם יֵשׁ לָנוּ תַקוּהָ עִם רַבְּנוּ)

בְּיָדָאִי, הוּ... זֶה שְׂאֵלָה?!

שְׂאֵלָה כְּזֹאת - אֶסוּר! הוּא מְהַרְהֵר אַחֲרֵי הַצְּדִיק!

כְּשֶׁאֲנַחְנוּ מִסְתַּכְּלִים בְּעוֹלָם כְּזֶה יְכוּלִים לַחֲשֹׁב שְׂאִין מְקוּם לַעְזֹר, אִי
אֲפֹשֶׁר לַעְזֹר לְחוּלִים כְּאֵלָה. וְאֶצְלוּ כָּל הָעוֹלָם לֹא כָלוּם. הוּא יַהֲפֹךְ כָּל
הָעוֹלָם לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, לְתוֹרָה, לְאַמֶּת. הוּא יִשְׁבֵּר כָּל הַכְּפִירוֹת מִן הָעוֹלָם,
אֲדַרְבָּא, הוּא יַהֲפֹךְ אוֹתָם לְאוֹרוֹת גְּדוֹלִים. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ רָאָה וַיַּדַּע אֶת כָּל
הַרְשָׁעִים, אֶת כָּל הַקְּלָקוּלִים, וְהוּא מְהַפֵּךְ הַכֹּל, הוּא עוֹמֵד וּמְהַפֵּךְ הַכֹּל
לְהַפֵּךְ.

לֹא עַל חֲנָם עֵבֶר עָלִינוּ גְלוֹת כְּזֶה, זֶה רַק כִּדִּי שְׁנֵהִיָּה רְאוּיִים לְשִׁמְעַ דְּבוּרִים
כְּאֵלָה, דְּבָרִים כְּאֵלָה. זֶה פְּלֵא כְּזֶה שְׂאֲנַחְנוּ חוּלִים כְּאֵלָה שְׂאִין מִי שְׂיֻכַּל
לַעְזֹר לָנוּ אֶפְלוּ טַפָּה מִן הַיָּם, רַק הוּא, רַק הוּא! אֲנַחְנוּ חוּלִים כְּאֵלָה שְׂאִין
מִי שְׂיֻכַּל לַעְזֹר לָנוּ, לְרַפְּאוֹת אוֹתָנוּ, רַק הוּא בְּעֶצְמוֹ!

הוּא יָכוֹל לְרַפְּאוֹת כָּל הַחוּלִים שְׁבַעוֹלָם! כָּל דְּבוּר שֶׁל רַבְּנוּ הוּא מַחִיָּה
מִתִּים, הַכֹּל!

הוּא הַתּוֹרָה, הוּא כָּל הַחֲכָמָה אֵיךְ לְהִיּוֹת יְהוּדִי, אֵיךְ לָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה, אֵיךְ
לְתַקֵּן, הַכֹּל הוּא מְלַמֵּד אוֹתָנוּ. לְמוֹדִים כְּאֵלָה שְׁעֵדִין לֹא נִתְגַּלוּ, חֲכָמָה כְּזוֹ
עֵדִין לֹא נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם, אֵיךְ לְתַקֵּן אוֹתָנוּ - רַק הוּא בְּעֶצְמוֹ יָכוֹל, רַק הוּא!

יֵשׁ לָנוּ רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם, יֵשׁ כָּבֵר מְשִׁיחַ וְכָל הַיְשׁוּעוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד.
אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים מַה שְׂזָה, מִי יָכוֹל לְסַפֵּר, לְדַבֵּר, לְתַאֵר. 'לְקוּטֵי תַפְלוֹת',
'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', כָּל דְּבוּר הוּא מַחִיָּה מִתִּים, כָּל דְּבוּר הוּא הַתְּגַלוֹת חֲכָמָה
כְּזֶה שֶׁלֹּא נִתְגַּלָּה עֵדִין בְּעוֹלָם. הַיְלְקוּטֵי תַפְלוֹתֵי הַזֶּה, הַיְלְקוּטֵי מוֹהַר־ר'י
הַזֶּה, אוֹי אוֹי...

הַיְלְקוּטֵי מוֹהַר־ר'י - כָּל דְּבוּר הוּא כָּל הַתּוֹרָה, הוּא כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַתְּקוּנִים
שֶׁכָּל אֶחָד צָרִיךְ!

אֲשֶׁרִינוּ שְׂיֵשׁ לָנוּ כָּבֵר 'לְקוּטֵי מוֹהַר־ר'י', 'לְקוּטֵי תַפְלוֹת', 'לְקוּטֵי עֲצוֹת', יֵשׁ
לָנוּ יָם מְרַפּוּאוֹת. רַק הוּא יָכוֹל לְרַפְּאוֹת לְהַחִיּוֹת אוֹתָנוּ. הוּא יַעְזֹר אֶפְלוּ
לְרַשָּׁע גָּמוּר בְּחַשְׁדָּה גָּמוּר - הוּא יַהֲפֹךְ אוֹתוֹ לְקַדְשָׁה. מִי שֶׁנִּפְל - הוּא יַהֲפֹךְ
אוֹתוֹ לְקַדְשָׁה עַל-יְדֵי דְבוּר אֶחָד שְׁלוֹ. הוּא יִתְקַן כָּל הָעוֹלָם, תְּקוּנִים כְּאֵלָה
- אֵין! חֲדוּשׁ פְּלֵא נוֹרָא כְּזֶה.. הוּא יָכוֹל לְהַפֵּךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם!

אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְרַפְאוֹת עֲצֻמָּנוּ, יֵשׁ לָנוּ כָּבֵר 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן' וְלְקוּטֵי הַלְכוֹת' וְיִסְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת' כְּאֵלוֹ. מַה, הֵינּוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת צְדִיקִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלֶּה.. נוּ, וְאֵיפֹה אֲנַחְנוּ? וְהוּא יְכוֹל לְתַקֵּן כְּלָנוּ, כְּמוֹ שְׁאַנְחָנוּ - הַיּוֹדִים!

הוּא גָּלַה "אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כְּלָל". אֲבָל בְּלַעֲדוֹ (וְהִרְאָה רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּכַף יָדוֹ עַל עֲצֻמוֹ) יֵשׁ יְאוֹשׁ וְיֵשׁ הַכֹּל, כָּל הַצְּרוֹת, תִּהְיֶה וְבוֹהֵו. אֲבָל כְּשֶׁאֲנִי פֹה בְּעוֹלָם, אִזְ כְּבָר אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ, אֲנִי יְכוֹל לְתַקֵּן הַכֹּל! (צוּחֶק)...

עֲכָשׁוּ אֶפְשֵׁר כְּבָר לְשִׁמַּח, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא כְּבָר יִשְׁנֵנוּ בְּעוֹלָם, יֵשׁ כְּבָר 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן', יֵשׁ כְּבָר 'לְקוּטֵי תַּפְלוֹת', יֵשׁ כְּבָר 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', זֶה לְמוֹדִים שֶׁל מְשִׁיחַ! מְשִׁיחַ גַּם-כֵּן כָּלוּל בְּהַדְּבוּרִים שֶׁלוֹ! הַתּוֹרָה שֶׁל רַבְּנוּ זֶה מְשִׁיחַ וְיִוְתֵר וְיִוְתֵר...!

יְהִי עוֹלָם חֲדָשׁ לְגַמְרֵי, נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן הוּא מְצַחֵק מְכָל הָעוֹלָם. רַק הַנְּגוּן נְ נַח - כָּל הָעוֹלָם הֵם בְּתַקּוּן, כָּל הָעוֹלָם הוּא כְּבָר בְּתַקּוּן גָּמוּר. יְבוֹאוּ כָּל הָעוֹלָם, כָּל הָעוֹלָם יְבוֹאוּ לְמְשִׁיחַ: "תֵּן לִי תַקּוּן, אֲנִי רוֹצֶה תַקּוּן".

אַתֶּם צְרִיכִים תַקּוּן? מוּכָן לְתֵן תַּכְּף, דְּבוּר אֶחָד וְיֵשׁ עֲנִין אַחֵר, עֲנִין חֲדָשׁ. יֵשׁ כְּבָר 'לְקוּטֵי מוֹהַר"ן' בְּעוֹלָם - נוּ, כְּלָם יֵשׁ לָהֶם תַקּוּן!

רֵאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - רֵאשֵׁי תַבּוֹת רַבִּי, הוּא הַרְבֵּי שְׁלָנוּ. הוּא נוֹתֵן לָנוּ הַכֹּל חֲדָשׁ, יָב חֲדָשׁ, עֵינִים חֲדָשִׁים, הַכֹּל חֲדָשׁ.

נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן - זֶה הַשֵּׁם שֶׁל רַבְּנוּ, וְכָל הַצְּדִיקִים כְּלוּלִים בְּשֵׁם הַזֶּה, כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַצְּדִיקִים וְהַכֹּל, כָּל הַדּוֹרוֹת.

אֲנִי נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן.

אֲנִי.. רַבִּי נַחְמָן! זֶה נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן!

אֲנִי - רֵאשֵׁי תַבּוֹת נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן, זֶה כְּבָר כָּלוּל כָּל הָעוֹלָם עִם כָּל.. הַכֹּל!

תַקּוּן, תַקּוּן, תַקּוּן, תַקּוּן...

נקי לגמרי

חֲסִיד הַגִּיעַ לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל לְהִתְחַזְקוֹת כְּנֶגֶד מַלְחָמוֹת יַצַּר הָרַע...

אֲנִי אֶגְלֶה לָךְ הַחַיִּים שְׁלִי, קֶצֶת...

אֲנִי.. אֵין לִי שׁוּם תַּאֲוָה! לֹא תַאֲוֹת אִשָּׁה, לֹא שׁוּם תַּאֲוָה, אֲנִי נָקִי לְגַמְרִי!

אוֹלַי לֹא כְּדַאי לְפָרְסֵם אֶת זֶה, לְהַגִּיד אֶת זֶה, אֲבָל בְּרוּךְ הַשֵּׁם הַתַּאֲוֹת
הֵם עָזְבוּ אוֹתִי לְגַמְרִי, אֵין לִי שׁוּם פָּגַם שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית. אֲנִי נָקִי מִפָּגַם
הַבְּרִית. חֲלִילָה וְחַס אִם לֹא זֶה - הֵייתִי מֵת כְּבָר, אִם חַס-וְשָׁלוֹם הָיָה לִי
אֵיזָה רִיחַ מִתַּאֲוָה - הֵייתִי מֵת בְּכָל יוֹם, לֹא יִכְלַתִּי לְחַיּוֹת, הֵייתִי מֵת!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַתַּאֲוֹת הֵם יוֹדְעִים מְזֶה וְהֵם עָזְבוּ אוֹתִי לְגַמְרִי...

אוֹי וּוי, אוֹי וּוי.. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָשָׂה אֶתִּי דְּבָרִים פְּלֵאִים כְּאֵלֶּה שֶׁלֹּא נִשְׁאַר
בִּי אֵיזָה גְּאֻוָה, אֵיזָה כְּבוֹד חַס-וְשָׁלוֹם. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הָיָה לוֹ בְּנֵי-אָדָם שֶׁהָיוּ
קְדוֹשִׁים, צְדִיקִים אֲמִתִּיִּם שֶׁבָּרְחוּ מִן הַפָּרְסוּם וְהַכְּבוֹד שֶׁל זֶה הָעוֹלָם.
וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל קְרִדוֹנֵר עָלְיוֹ-הַשָּׁלוֹם הוּא כָּל הָעֲבוֹדָה שֶׁלוֹ שֶׁהוּא הָיָה עוֹסֵק
לְקָרֵב אוֹתִי לְרַבְּנוּ הָיָה רַק עַל זֶה, לְהֵייתִי נָקִי מִפָּגַם הַבְּרִית. זֶה תְּלוּי בְּאָדָם
עֲצָמוֹ, בְּלֵב, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "תִּנּוּ לְבַבְכֶם לִי, וְאֲנִי כְּבָר אֶעֱשֶׂה מֶה שֶׁאֲנִי
יְכוֹל". "לְבַבְכֶם" - לֵב זֶה הַנְּשֻׁמָה, זֶה כָּל הַחַיּוֹת - הַלֵּב!

אֲנַחְנוּ יְהוּדִים, יֵשׁ לָנוּ תּוֹרָה, הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ הַכֹּל מֶה שֶׁצָּרִיכִים
לַעֲשׂוֹת, אֵיךְ צָרִיכִים לְהִתְנַהֵג וְהַכֹּל. בְּשֶׁבִיל זֶה הַתּוֹרָה. הָאֲבוֹת שֶׁלָּנוּ הָיוּ
צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְהָיוּ טְהוֹרִים וְקְדוֹשִׁים מְכַל הַתַּאֲוֹת. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָמַר
לְאַבְרָהָם שִׁיקַח אֶת יִצְחָק וְיִשְׁחַט אוֹתוֹ וְיִשְׂרָף אוֹתוֹ. אַבְרָהָם הוּא הָיָה
מוֹכֵן לְשַׁחַט וְלִשְׂרֹף אֶת בְּנוֹ יִחִידוֹ - יִצְחָק, כְּמוֹ שֶׁרוּצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ...

אֲנִי כְּשֶׁהֵייתִי צָעִיר הָיָה לִי מַלְחָמָה לְשֹׁבֵר תַּאֲוֹת אֲכִילָה, בְּבֵית שְׁלָנוּ לֹא
הָיָה בֶּשֶׂר אֲפֵלוּ בְּשֶׁפֶת, הָיָה מֵאֲכָלִים טוֹבִים אֲבָל לֹא בֶּשֶׂר. אֲנִי אֶהְבֵּתִי
מֵאֵד בֶּשֶׂר כִּי לֹא הָיָה לִי, אֲזִי הָיָה לִי תַאֲבוֹן לְאֹכַל בֶּשֶׂר, וּבִישִׁיבָה הָיָה
שׁוֹחֲטִים טוֹבִים, יִרְאִי הַשֵּׁם וּמִמְחִים, וְהֵם נָתְנוּ כְּמַעַט בְּכָל לֵילָה בֶּשֶׂר,
בֶּשֶׂר טוֹב. הֵם הָיוּ שׁוֹאֲלִים אוֹתִי: "אֵתָה רוּצָה לְאֹכַל בֶּשֶׂר?"

אֲמַרְתִּי: "לֹא!" וְלֹא אֲכַלְתִּי הַבֶּשֶׂר, הַשְּׂאֲרֵתִי בַּקַּעֲרָה הַבֶּשֶׂר. וְסִבַּלְתִּי מְזֶה
הַרְבֵּה, הַגּוֹיף רָצָה, וְאֲנִי לְחַמְתִּי וְהַכְּנַעְתִּי אוֹתוֹ וְלֹא אֲכַלְתִּי בֶּשֶׂר. הָיָה לִי
מַלְחָמָה קָשָׁה מְאֹד, רְצִיתִי בֶּשֶׂר כְּמוֹ הַחַיִּים!

נו, הֵייתָ לִי מַלְחָמָה קָשָׁה, אֲבָל הַיּוֹם אֵין לִי שׁוּם מַלְחָמָה. אֲנִי לֹא חוֹשֵׁב
אִם כֵּן לְאֹכַל אוֹ לֹא לְאֹכַל, אֵין לִי מַלְחָמָה.

אִם יֵשׁ חַס-וְשָׁלוֹם אֵיזָה פָּגַם - צָרִיכִים לְלַחֵם מַלְחָמָה, אֲדַרְבֵּא, יוֹתֵר טוֹב
אִם יֵשׁ מַלְחָמָה וְנוֹתְנִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַכֹּל, כָּל הַחַיִּים. אֲבָל לֹא - הַתַּאֲוֹת
הֵם לֹא בָּאִים אֵלַי כָּלֵל וְאֵין לִי אֵתֵם שׁוּם מַלְחָמָה וְשׁוּם עֵסֶק, הֵם בְּרִגְזוֹ

אתי לגמרי, הם לא רוצים להפיר אותי, לא רוצים להתקרב אלי. התאנה היא שמה בסוף העולם.

אם רוצים באמת - אז יכולים לפתור אותם, את התאנות, שיהיו ברגז לגמרי ולא גבואו. וברוך השם אני אין לי שום מלחמה ללחם עם התאנה, אני לא צריך, כלום! העקר הטמאה, התאנה - אין לי, כמו מי שאין לו איבר, כאלו נולד בלי איבר. אבל היה לי מלחמות קשות מאד, וברוך השם פטרתי לגמרי, אני יצאתי מזה לגמרי לגמרי. אם היה לי חס-ושלום מלחמות - הייתי בשפלות גדול, בבזיון גדול...

יש אדם שהוא חי, יכול לחיות בלא תאנה? המלחמה של תאנות נשים, זה כל העולם משקע בזה, כן. איך אפשר שהאדם שהוא חי בעולם הזה ואין לו שום תאנה לגמרי? התאנה הזו זה העקר שמקשר מדבק לאדם כל זמן שהוא חי. האדם דרך הטבע, אפלו אדם זקן, כל זמן שהוא חי בעולם הזה יש לו יצר הרע לכל התאנות, יש לו תאנה לזה, לזה, הוא רוצה כל התאנות, בפרט העקר התאנה הכללית, התאנות אשה. זה ממילא מעצמו הגוף רוצה כל התאנות, התאנה היא לא עוזבת את האדם. ואותי היא עזבה, כשאני פה - התאנות הם בסוף העולם!

אני צוחק מהתאנה, צוחק ממנה, "לך, לך, אני לא צריך אותך, לך!"

לא צריך לצעק אפלו, התאנה פשוטה אותי - היא בורחת לבדה, לא יודע איפה. אני מצחק ממנה!

לא, לא, אצלי לא שיד, כאלו אין בעולם תאנה, כאלו לא נברא נשים, אין נשים בעולם, כאלו אין כלום. לא בחלום ולא בהקיץ, כלום כלום כלום! איזה דבר זה?!

אבל סבלתי הרבה, סבלתי הרבה...

רבנו הקדוש מצא רפואה לתאנה שכל העולם נכשל בזה, היתקון הכללי. אוי, מה שראיתי, כמה אנשים היו בוכים כשאמרו היתקון הכללי, הם היו בוכים ובוכים ובוכים, "מה, מה יהיה ממני, אני כל-כך מונח בהתאנות, מה יהיה ממני.."

אוי, כמה טפות ירד מכל אחד מגדל הצער שהוא לא איש קדוש, שהוא חזק בהתאנה, "מה יהיה ממני, מה, זה התכלית לעשות תאנות? בשביל זה אני חי?"

אני ראיתי אחד איך שהיה בוכה כל-כך לפני השם יתברך ובכיתי גם-כן, אבל היום אני לא יודע שיש תאנה בעולם אז אני לא אומר יתקון הכללי ושכחתי. היום לא באה אלי שום תאנה ושום מחשבה.

אני זוכר לפני מאה שנים אני הייתי בכל יום מימי חיי הולך ראשית כל למקוה, בכל יום ויום, והייתי מתפלל ואומר 'תקון הכללי'. אבל היום אין לי לא מקוה ולא 'תקון הכללי', אין לי על מה. שחם-ושלום נכשל ונפל הוא צריך רפואה, 'תקון הכללי' זה רפואה. כשצריכים רפואה אומרים ה'תקון הכללי', מי שחם-ושלום נפל, אז תקף - הוא פאלו לא קרה כלום. אבל אני לא אומר 'תקון הכללי' כלל. כל אדם צריך לפעמים, ואני לא מבין את זה, אני לא צריך. לא פעם בשבוע ולא פעם בחדש, אפלו לא פעם אחת בשנה, כלום!

רב נפתלי פהן היה בירושלים, הוא היה חכם גדול וזקן, הוא אמר לי: "מי שהוא לא פוגם בברית חם-ושלום, אז לא צריך להגיד ה'תקון הכללי'. ה'תקון הכללי' הוא רק בשביל מי שיש לו מלחמה והוא צריך להתנקות ולבכות ולעשות תשובה".

ה'תקון הכללי' זה דבר קל - לומר עשרה מזמורי תהלים. נו, ואני לא אומר בשביל שאני לא צריך את זה. אין לי שום פגם, שום הרהור, אין לי שום מלחמה ללחם בענן פגם הברית, אני כמעט ששכחתי ה'תקון הכללי', אני לא אומר אז שכחתי. אבל צריכים אולי עוד לומר 'תקון הכללי' - כן, מה יש אם לומר 'תקון הכללי'? אבל בתור חיוב, בתור רפואה - אני נקי מזה. אני לא צריך לא מקוה ולא 'תקון הכללי'...

אני חושב שזה אולי מלפני חמש עשרה שנה שאני כף, אולי יותר, זהו בערך מגיל שבעים-שמונים. לפני עשרים שנה לא הייתי משקע, אבל היה מלחמות. אבל היום אני לא יודע ולא מרגיש אם יש תאוה בעולם, אם יש אשה בעולם, פאלו אין שום תאוה ואין אשה בעולם, אני נקי לגמרי!

המח שלי.. קדוש, ואין לו שום פסול, שום ריח של תאוות העולם הזה!

זה למעלה מן הטבע, אי אפשר להבין את זה, זה הפח של רבנו ז"ל, זה דבר שאין דבורים ואין פח ביד אנושי לדבר מזה, זה חסדי השם ונפלאותיו, נסים ונפלאות, שזה לא דבר רגיל שהאדם חי בעולם הזה ואין לו שום תאוה של אשה. זה פלא, פלא גדול, פלא ונפלאות הבורא, זה מתנה מן השם יתברך, כי זה לא גבורתנו, "מה אנו, מה חיינו, מה?" אני לא יודע איך זכיתי לזה, אבל אני זכיתי לזה. השם יתברך אמר לתאוות שיהיו ברזז אתי ולא יבואו אלי...

אני ראיתי איזה דבור באיזה ספר, בספר 'שיחות הר"ן', 'לקוטי מוהר"ן', אז זה עשה לי פלאות. רבנו הקדוש מטהר את האדם מכל רע, מכל התאוות. וזה עקר הרע - התאוה הכללית, זה העקר מכל, זה העקר. אם חם-ושלום זה לא בסדר, אז הפל לא בסדר. זה השרש של כל התורה, השרש. מה שהאדם בא לעולם הזה - רק בשביל זה, בשביל לשבר התאוה.

כִּמָּה הָאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד הַשֵּׁם וְלְהַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה לְשֵׁם וּלְבָכוֹת וְלַצֵּעַק לִפְנֵי
הַשֵּׁם שְׂיֵצֵא מִן הַתְּאֻוָּה, "הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ רַחֵם עָלַי, הַתְּאֻוָּה לֹא רוֹצֶה לְלַכֵּת
מִמְּנִי".

אֲנִי לֹא צָרִיךְ לְכָל זֶה, פְּטַרְתִּי הָעוֹלָם הִזָּה לְגַמְרֵי בְּחַיִּים. לֹא צָרִיךְ
מְלַחְמוֹת, לֹא צָרִיךְ לְבָכוֹת, לֹא צָרִיךְ לַצֵּעַק. אֲנִי נָקִי כְּמוֹ מֵת, לֹא מְרַגֵּשׁ
שׁוֹם תְּאֻוָּה.

'לְקוֹיטֵי תְּפִלוֹת' כִּזְּה שֶׁכָּל דְּבוּר יָכוֹל לְשַׁנּוֹת כָּל הָעוֹלָם מֵהַפֶּךָ אֶל הַפֶּךָ, כָּל
הָעוֹלָם!

יָכוֹל חֵס-וְשָׁלוֹם לְהַתְּגַנֵּב אֵיזָה פְּסוּל, אֵיזָה מַחְשָׁבָה.. לֹא, אֲנִי אֵין לִי שׁוֹם
פָּגָם לֹא בְּמַחְשָׁבָה וְלֹא בְּשׁוֹם עֵנָן שֶׁבְּעוֹלָם, כְּלוּם. אֲנִי נָקִי לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי.
כְּמוֹ יֶלֶד שֶׁנוֹלָד עֵכָשׁוּ. אֲנִי נָקִי לְגַמְרֵי!

אֲנִי כָּאֵלוֹ אֵינְנִי מְזָה הָעוֹלָם, אֲנִי כְּמוֹ מְשַׁגֵּעַ בְּעוֹלָם הִזְּה, כְּמוֹ מְשַׁגֵּעַ. אִישׁ
שֶׁאֵין לוֹ שׁוֹם תְּאֻוָּה לְשׁוֹם דְּבָר. אֵין לִי שׁוֹם רִיחַ שֶׁל תְּאֻוָּה, שׁוֹם רִיחַ שֶׁל
פְּסוּל שֶׁל תְּאֻוָּה. אֲנִי לֹא יָכוֹל לְסַבֵּל הַרִיחַ שֶׁל תְּאֻוָּה. אֲנִי לֹא יָכוֹל אֶפְלוֹ
לְדַבֵּר מְזָה הַתְּאֻוָּה כָּלֵל, זֶה מְסַרִּיחַ כְּמוֹ נְבִלָּה!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי נִרְאָה לִי שֶׁכָּל הָעוֹלָם מְשַׁגֵּעַ, רַק אֲנִי מְצֹאֲתִי אִישׁ אֶחָד
בְּעוֹלָם. אוֹלֵי תֵּלֵד אֲתִי, נִהְיֶה שְׁנֵי מְשַׁגְּעִים בְּעוֹלָם...

אֲנִי שְׂמַעְתִּי מַעֲשִׂיּוֹת אֲבֵל דְּבָר כִּזְּה לֹא שְׂמַעְתִּי, שְׂיִהְיֶה עוֹלָם בְּעוֹלָם הִזְּה
בְּלִי תְּאֻוֹת? מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ דְּבָר כִּזְּה הוּא מְצַחֵק: "מָה, אוֹ מֵת אוֹ נְפֻטֵר". כְּמוֹ
שֶׁאֲנִי מְסַפֵּר לָךְ, אֲנִי חֵי וְאֵין לִי שׁוֹם תְּאֻוָּה!

אֲנִי מְתַבְּיֵשׁ לְהַגִּיד שְׂאֵין לִי תְּאֻוָּה, מְתַבְּיֵשׁ. אִם הָאָדָם מֵת - מְבִין, אֲבֵל
בְּחַיִּים?! לֹא, אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהַבִּין אֵת זֶה, אֲנִי לֹא מְבִין אוֹתִי בְּשׁוֹם אֶפֶן,
אֵיפֹה כָּל הַתְּאֻוֹת, אֵיפֹה הוֹלְכִים, אֵיפֹה הֵלְכוּ?

אֲנִי לֹא מְאָמִין בִּי אֵיךְ אֶפְשֶׁר, זֶה אֲנִי בְּעֵצְמִי מְתַמְיָה עַל עֵצְמִי, אֲנִי מְתַפְּלָא
עָלַי, אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְחִיוֹת בְּעוֹלָם הִזְּה בְּלִי תְּאֻוֹת? מָה זֶה, אֵיךְ אֶפְשֶׁר דְּבָר
כִּזְּה? מָה זֶה, זֶה הִזְדַּ שְׁלִי? מָה זֶה, עֵצְמוֹת? הַגּוֹף הוֹלֵךְ בְּלְבוּשׁ שֶׁל עוֹלָם
וְאֵין בּוֹ שׁוֹם תְּאֻוָּה. מָה, אֵיזָה עוֹלָם זֶה, אֵיפֹה אֲנִי?

אֲנִי אִישׁ יָחִיד בְּעוֹלָם הִזְּה, יָחִיד!

כָּאֵלוֹ אֵינִי חֵי בְּעוֹלָם הִזְּה, כָּאֵלוֹ אֲנִי בְּעוֹלָם בְּלִי תְּאֻוֹת לְגַמְרֵי. הִנֵּה אֲנִי
פֹּה, אַחֵר-כֵּן אֲנִי בְּמִקּוֹם שְׂשׁוֹם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם...

כְּמָה שֶׁאֲנִי אֶסְפֵּר לָךְ עוֹד לֹא מַגִּיעַ לְחֻלְקָ קֶטָן. הַבְּנִים שְׁלִי, אֵיךְ יוֹכְלוּ לְסַבֵּל
אוֹתִי, אֲנִי יָכוֹל לְקַחֵת אוֹתָם לְצַד אַחֵר, לְעוֹלָם אַחֵר...

לחם לילדים

רבי ישראל מספר מעט מן הסבל והיסורים שעברו עליו בשל היותו חסיד ברסלב...

אתם הייתם ילדים, אין אתם יודעים מה שהיה לפני מאה שנים...

אז היה ברסלב.. בתכלית הבזיון!

אתה לא יודע שהעולם היה מתנגדים על ברסלב? אבל ברסלב הולך ומתעלה בכל יום. זה אני רואה, אני רואה את זה. אבל סבלתי, סבלתי מאוד.. רעב, ולא היה לי כלום!

הוא מה שעבר עלי, מה שאני סבלתי.. בלי שעור. מי יכול לשער, מי יכול לתאר, מי יכול לספר מה שעבר עלי, מה שאני סבלתי. נסים ונפלאות איד שאני והילדים שלי נשארנו בחיים! היה כלנו בסכנה גדולה, אינני יודע איד אנחנו נשארנו בחיים...

לא היה לי פרנסה, לא היה לי לחם בשביל הילדים. היה לי עשרה ילדים וכלם היו צריכים לחם לאכול ובגד ללבש ולא היה לי לתת להם, לא נתנו לי. עשרה ילדים קטנים מבקשים: "אבא, לחם! לחם! לחם!"

ילדים קטנים, קטנים וגדולים גם-כן. הילדים סבלו קור ורעב גדול ולא היה לי לחם לתת להם. לא היה לי בגד אפילו לחרף, לא היה לי בשביל ילדים קטנים לא בגד ולא נעלים ולא לחם ולא כסף ולא כלום. הילדים שלי ואני סבלנו מרעב גדול כמו במדבר. היה לי צרות כאלה מה שאי אפשר לתאר, אני אינני יודע איד אני חי...

אני מתבייש לספר אבל האמת הוא כך, הגיע ראש-חדש, אני הייתי חיב עשרה גרוש לשלם לשכר למוד והילדים שלי לא הביאו כסף, אז שלחו את הילדים הביתה כי לא היה לי עשרה גרוש ולא שלמתי שכר למוד. לא היה להם לא אכל ולא ללמד. והילדים שלי אני מתבייש לספר, הם לא יודעים מה זה א', מה זה ב', מה זה קמץ ומה זה פתח. אני מדבר אמת, ככה היה!

הילדים שלי שלמדו בבית-ספר, כלם קראו להם: "ברסלב, ברסלב, ברסלב, ברסלב, ברסלב", הם פסולים, לא בסדר, פסול. יש כשר ויש פסול, הם פסולים.

לא יודעים כלום מה שהיה, מי נעמט צו דאס שטיקל ברויט פון קליינע קינדער, מיהאט נישט געגיבן קיין שטיקל ברויט, מיהאט געזאגט זאל זיצן אין ירושלים צווישן די ארעמעלייט וואס זיצן ביים פתל המערבי ("לוקחים את חתיכת הלחם מילדים קטנים, לא נתנו חתיכת לחם. אמרו: שישב בירושלים בין העניים שיושבים בפתל המערבי").

אני באתי מטבריה למירון וממירון לטבריה בלי כסף ולא היה לי לחם לאכל, בלי גזמה. לא היה לי לחם לאכל, הייתי יכול למות. והדם הרגשתי בכל הגוף. אני ראיתי את כלם, היה להם פרנסה בהרחבה גדולה ואני לא היה לי לחם לאכל, אני והילדים. והם היה להם כסף הרבה כמו זבל, עשו להם על עצמם בנק של דולארים מן אמריקה והבנק היה עשיר יותר מכל הבנקים!

הם היו אכזרים, היה להם כל-כף דולארים. כל הכסף, כל הדולרים של אמריקה היה אצלם, ואני לא היה לי.. חתיכת לחם בשביל ילדים קטנים לאכל ולא שום דבר. לא בית לגור ולא נעלים והיה קרועים, ולא בגד ולא כסף. מדוע? אני לומד בספרי ברסלב, זה הכל. מי יכול לתאר מי יכול לשער!

ככה היה לא יום אחד ולא שבוע אחד ולא חדש; שנים! שנים לא היה לי לחם לאכל, רק לחם לבד לא היה לי, לא אני ולא הילדים שלי. כל הכסף של אמריקה היה אצלם והיה להם שם גדול בעולם כאלו הם צדיקים, השם שלהם היה בכל העולם. זהו הצדיקים, הצדיקים השקרנים...

היתה אשה אחת, מה שהיא עשתה בשבילי.. היא עשתה לי צדקות הרבה בלי שעור. היא חפשה אותי הרבה עד שמצאה אותי והביאה לי בכל יום השכם בבקר אכל, וגם-כן בשבתות, ועוד ועוד ועוד. ברוך השם יש לה הרבה נכדים שעוסקים בתורה, הולכים לישיבות ועובדי השם. נו, צדקה זה דבר לעולמי עד, לנצח נצחים.

אני זוכר שפעם אחת בא לטבריה איש אחד למדן ולא היה לו בנים, והוא בא לטבריה להתפלל על קברי צדיקים שיהיה לו בנים, והוא נתן לי כמה פעמים כסף, הוא תמך אותי, ואחר-כך הוא נרד ואמר לי: "היום אני לא יכול כבר לעזר לך!"

אוי החרפת רעב, זה אי אפשר לתאר...

אני סבלתי רעב, רעב, למות! לא היה מי שירחם שיתן לי איזה פרוטה. הילדים בקשו: "אבא, לחם, לחם, לחם", אני באתי לרב מפרסם וספרתי לו: "יש לי עשרה ילדים קטנים ואין לי לחם לתת להם". טוב, הוא אמר לי: "היום אין לי זמן, אני צריך ללכת לחוץ לארץ בשביל ישראל, בשביל הגאולה, אין לי זמן היום. אבל אני אראה, אני אדבר, אני אדבר עם זה, עם זה.."

לא דבר ולא עשה כלום!

הוא אמר: "אני אראה, אני אשתדל, אני אברר, אני אדבר, אני, אני, אני... " ולא עשה כלום!

הוא הלך לחוץ לארץ עם הספינה, ונעשה חולה.. ונפטר בספינה. הביאו לו רופאים גדולים ולא יכלו לעזור לו...

נו, אני חס-ושלום לא מדבר, אבל אני יודע בלבי, אני באתי לישערי חסד, ואמרתי למשהוא שהיה לו שם גדול שהוא ברסלב, אני ספרתי לו שפכה המצב שלי, הוא לא נתן לי כלום. לפעמים נתן לי איזה מתנה שנותנים.

היה אחד שהיה גדול מאד עד השמים, אני ספרתי לו המצב שלי והוא לא שם לב על זה, הוא דאג רק בשבילו. אפלו פעם אחת לא נתן לי חתיכת לחם או איזה כסף. הכל בשביל עצמו, בשביל הבנים שלו, אבל לא בשביל ישראל בער.

אני הלכתי במוצאי שבת לחפש שיהיה לי חתיכת לחם בשביל הילד בלילה ואמרתי לכמה חברים, ספרתי שיש לי ילדים ואין לי חתיכת לחם לתת להם ולא בגד ולא כלום, והם - כאלו לא אמרתי כלום. אני יצאתי בלי כלום. כל אחד הלך למפירים והיה מבקש כסף. אני - כלום, לא היה לי כלום!

חברים אמתיים צריכים לתת כסף הרבה שיהיה לחבר לקנות לחם לילדים. כלם היה להם משפחה והיה להם דירה והכל, כל טוב. רק אני - אני לא היה לי לחם. נסים שאני חי, נסים שהילדים שלי חיים, נסים!

כן, כל הילדים שלי היה להם נסים שהם נמצאים בחיים. לא היה לי לא כסף ולא כלום, אני הייתי כמו בין הגויים...

היה רב, איזה רב, כמו גוי!

הוא היה הרב של כל הרבנים בעיר גדולה בארץ, והוא היה לו גאווה והיה מפרסם מאד. כל העיר היה בידו, הוא היה הבעל-הבית של כל העיר, על כל הכספים, על כל הדירות. כל הכסף של העיר היה בפיס שלו, הוא היה יכול לתת לי דירה, היה לו בשביל כל הבתים של העיר, אבל בשביל ישראל בער לא היה לו, היה לו רק בשביל אחרים.

אני ישבתי על-גדו כמה שנים ולא היה עני כמוני בכל העיר והוא לא נתן לי אף חתיכת לחם, לא נתן לי אף פעם איזה מטבע לעזר, איזה מיל, לא נתן לי כלום. הוא היה אדם גדול והוא לא תמך אותי כלום, כלום. גוי מקבל איזה עזרה? גם-כן אני. הוא התנהג אתי כאלו אני גוי...

פעם אחת, פעם אחרון, באתי ערב פסח והוא ראה אותי ואמר לי: "בא אתי לבית שלי ושמה באיזה מקום יש לי חצי לירה ואני אתן לך. בוא, בוא אתי לבית שלי ואני אוציא ואני אתן לך".

הוא היה גר בבתי ורשא והיתה לו דירה יפה מאד. הוא אמר לי: "אתה תלך אתי, בבית יש לי בגד ויש בו חצי לירה, אני אתן לך על חג הפסח".

טוב, הוא אמר לי ואני חשבתי: "הוא רב, הוא לא סתם יגיד", אז אני הלכתי אתו. אני נכנסתי אליו לבית והיה מר לי מאד, אחר-כך אני רואה שהוא לא נותן, אז אני חפיתי...

אני חשבתי שהוא יתן לי תכף, אני מחכה, מחכה, מחכה על החצי לירה, אחר-כך הוא בא אלי ואמר לי: "בא איש אחד לבקש אצלי עזרה בשביל משהו שהוא למדן גדול בתורה, אז הוא לקח ממני כל הכסף שהיה לי ולא נשאר לי כלום. נו, אין לי מה לתת לך!"

אני הלכתי ממנו בלי שום פרוטה, ריק לגמרי מכל וכל, לא נתן לי כלום על חג הפסח...

אוי אוי אוי, אבל השם יתברך שלם לו, הו... הוא סבל. בכל פעם היה מת בבית שלו ילד או ילדה, בכל פעם. אבל אין שכל, והלב - כמו אצל גוי, אין לו רחמנות כלום. בעל-גאונה כזה, רק לחשב איך להיות מפרסם ברסלב...

אני הייתי גר על-ידו בעיר והוא לא נתן לי שום עזרה, כלום. אם בא איש עני שהבנים צריכים לחם ולא נותנים לו לחם אז הוא דומה לגוי. זה פלא, דבר פלא, ישראל - רחמנים בני רחמנים, אבל לא אכזרים כזה. נו, זה מעשה גוי, לא מעשה יהודי, יהודים הם רחמנים בני רחמנים ולא אכזרים כזה.

אני לא רוצה לדבר על רבנים, על גדולים, אני באתי ואמרתי לו: "המצב נורא מאד, תעזר לי איזה עזרה, אני אין לי שכר דירה, אני אין לי כסף, אין לי לחם, אין לי דירה, אין לי כלום".

הוא שמע, ואני יצאתי מהבית כאלו לא שמע, כאלו לא אמרתי כלום, כאלו דברתי אל הקיר. הוא לא רחם כלל ולא נתן לי כלל אפלו מהכסף שלו, הוא היה אכזרי כזה, לא נתן לי כלום. כאלו אני גוי. אוי, השם יתברך משלם טוב, הוא שלם טוב גם בעולם הזה וגם בעולם הבא...

אני היה לי חבר טוב שהיתה לו חנות וכלם קנו אצלו והיה לו כסף, אני אמרתי לו: "אני הנחתי את הילדים, אין להם לחם לאכל..."

והוא לא נתן לי כלום ולא אמר לי כלום. אחר-כך תוך זמן קצר הוא קבל מחלה על הראה והוא נפטר, הוא היה איש צעיר, על-כל-פנים הוא נפטר

ומת. אָנִי הָיָה לִי טַעֲנוֹת לְהַשִּׁים יְתַבְרָךְ: "מִדּוּעַ הוּא נִפְטָר, הוּא הָיָה יָכוֹל לְחַיּוֹת הַרְבֵּה, מִדּוּעַ הוּא נִפְטָר.."

נו, נו, נו, נו... הַעוֹלָם לֹא הִפְקֵר!

הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ הוּא מְשַׁלֵּם לְהַשְׁקֵרְנִים, הוּא מְשַׁלֵּם לָהֶם. מֵה שְׂרָאִיתִי, כַּמָּה הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ הוּא וְהַשְׁגָּחָתוֹ. הוּ... הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ גְּדוֹל מְאֹד, רָאִיתִי אִיךָ הוּא סוֹבֵל וְסוֹבֵל וּמְשַׁלֵּם בְּדִיּוֹק. הוּא מְשַׁלֵּם טוֹב, הוּא מְקַבֵּל מִחִיר טוֹב. הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ שֹׁלֵם לָהֶם שְׂאֵנִי הַיִּיתִי בְּתוֹךְ הָעִיר וְלֹא הָיָה לִי לֶחֶם בְּשִׁבִיל יְלָדִים קְטַנִּים. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהֵם צְדִיקִים שֶׁהֵם קְדוֹשִׁים, שֶׁהֵם סוֹבְלִים בְּשִׁבִילִי, בְּשִׁבִילְךָ. אוֹי לְנַפְשָׁם וְאוֹי לְנַשְׁמָתָם.

לֹא, הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ לֹא מְרַחֵם עַל אֱלוֹ שֶׁלֹּא עוֹשִׂים תְּשׁוּבָה. שְׁעוֹשִׂים תְּשׁוּבָה - הוּא מְרַחֵם וּמוֹחֵל, אָבֵל בְּלֹא תְּשׁוּבָה - מִיִּתְּהָ! הַכֹּל!

הֵם נִפְטְרוּ בְּלֹא תְּשׁוּבָה...

הֵם הָיוּ מִתְנַגְּדִים. הֵם חָשְׁבוּ שְׂאֵנִי אִישׁ פְּשׁוּט...

הָיָה שְׁנֵי מִיַּיִן יְהוּדִים: סְפָרְדִים וְאַשְׁכְּנַזִּים. הָאֲשְׁכְּנַזִּים לֹא נָתְנוּ לְסְפָרְדִים, וְהַסְפָּרְדִים לֹא נָתְנוּ לְעֵנִיִּים הָאֲשְׁכְּנַזִּים. אֲזִי אָנִי לֹא הָיָה לִי לֹא מְהֻאָשְׁכְּנַזִּים וְלֹא מְהַסְפָּרְדִים וְלֹא הָיָה לִי חֲתִיכַת לֶחֶם בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים. אָבֵל אָנִי חִי, וְאָנִי רוֹאֶה שְׂיֵשׁ הַשְׁגָּחָה בְּעוֹלָם. הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ הוּא בָּרָא הָעוֹלָם וְהוּא מְנַהֵג הָעוֹלָם וְהוּא יוֹדֵעַ הַכֹּל, כָּל פְּרוּטָה שְׁגוֹזְלִים.

אוֹי יוֹי יוֹי, אָסוּר לְהַרְהֵר אַחֲרֵי הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, הַכֹּל בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט וּבְרַחֲמִים, כֵּן. לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם. הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן, הַכֹּל בְּמִשְׁפָּט, הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן...

אִי ווֹי ווֹי, אִי ווֹי, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם...

מִי שְׂשׁוּמֵעַ אֶת זֶה יָכוֹל לְהַגִּיד: "זֶה דְּבַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר, אִי אֶפְשָׁר דְּבַר כָּזֶה!" אָהָה, מֵה שְׂאֵנִי סְבִלְתִּי בְּחִי! מִי יָכוֹל לְתַאֵר לְשַׁעַר, מִי יָכוֹל לְסַפֵּר מֵה שְׂעֵבֵר עָלַי. לֹא עַל חֲנָם אָנִי קִבַּלְתִּי שְׂנֵי מַכְתָּבִים מִרְבֵּנוּ, זֶה לֹא עַל חֲנָם. זֶהוּ נִפְלְאוֹת כְּאֵלֶּה שְׂאֵיִן בְּעוֹלָם. פְּלְאוֹת כְּאֵלֶּה...

שְׂנֵיִם, הֵם הָיוּ שְׂנֵי מַכְתָּבִים, אָבֵל הָיָה לָהֶם קֶשֶׁר, זֶה הָיָה כְּמַעַט שְׂנֵיִם שֶׁהֵם אָחָד. עַל-כָּל-פְּנֵיִם עַל הָרֵאשׁוֹן אִין לְדַבֵּר!

וְהַשְּׁנֵי, זֶה הַלְשׁוֹן שְׂאֵנִי מְסַפֵּר לָךְ, כַּכָּה הָיָה הַנִּסְחָ שֶׁל הַמַּכְתָּב הַשְּׁנֵי:

"מְאֹד הָיָה קָשָׁה לִי לְרַדֵּת אֵלֶיךָ

תְּלַמִּידֵי הַיִּקָּר לְהַגִּיד לָךְ כִּי נִהְיִיתִי

מאד מעבודתך ועליך אמרתי

מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען". זהו הפתק השני!

והראשון.. אינני זוכר בדיוק כמו שהיה. הוא חזק אותי, הסביר לי שמה שאני סובל זה דבר טוב, זה דבר טוב. אני חושב שהם נמצאים אולי אצל הבת שלי.

אוי ווי, מה שאני סבלתי בשביל ברסלב, לא על חנם רבנו כותב לי: "תלמידי היקר", הוא לקח ממני אפילו חתיכת לחם, לא השאיר לי כלום, הכל לקח. אבל זה טוב, בשעת מעשה אני הייתי סובל והייתי בכעס על השם ותברך, "מדוע? מדוע?" ועכשו אני אומר: "הלואי והייתי סובל יותר!"

אני הייתי בשפלות כזה מה שאי אפשר לשער, מה שאי אפשר לתאר, וזה היה טוב מאד. ברוך השם, זכינו לפתקאות מרבי נחמן. אני הייתי איש פשוט לגמרי והוא כותב לי: "תלמידי היקר". אבל אני חי ברוך השם ואני רואה הסוף שלהם, כלם סבלו צרות כאלה.. רחמנא לצלן. כי השם ותברך הוא אוהב צדיקים, על צדיקים הוא מתקנא יותר מכל התורה, זה העקר התורה.

רבי ישראל קרדונר היה לו גם-כן בבית ילדים ולא היה להם מספיק לחם ולא כסף בשביל למווד הילדים ותמיד היה ביסורים וסבלו, והוא קבל הכל באהבה גדולה ונתן צדקה הרבה, ואם לא היה לו לתת צדקה, אז הוא היה לווה מאיזה בן-אדם חמשה שקלים, עשרה שקלים, עשרים שקלים. כן, הוא היה צריך בשביל לעזר למשהו לקנות לחם לילדים, אז הוא היה לווה. הוא היה לו תמיד כסף.

היה אחד מירושלים ממאה שערים, הוא בא פתאום איש ואשה וילדים לטבריה. נו, ואין להם כסף, ורבי ישראל הראה להם דירה וגם-כן כסף והוא נתן לו צדקה הרבה. הוא לא דאג לעצמו, הוא דאג אם חס-ושלום יש משהו שאין לו לחם בשביל הילדים. והוא חטף מצוות, מעשים טובים.

רבי ישראל הוא היה גרוש, השם נתן לו אשה גיטעליה. הוא בא מחברון לירושלים ומצא לו אשה גיטעליה, ככה היה שמה. והיא הלכה ועסקה בצדקות, הכנסת אורחים והכנסת כלה, והיא הלכה תמיד לקבל כסף מהעשירים, היא באה לשני העשירים הכי גדולים שבירושלים ואמרה להם: "מה יש לכם מכל העשירות, מכל הכסף, מה יהיה לכם מזה?" והם אהבו לשמע מה שהיא מדברת. הם היו כבר מחוץ לקדשה, אבל הם אהבו לשמע דבורים מגיטעליה. היא עשתה להם חשבון שהם עניים, שאין להם כלום!

אנחנו ישראל, יש לנו תורה, זה התורה - צדקה וחסד. לעזר, לרחם אחד על חברו. אם חברו צריך איזה דבר - לעזר לו, לרחם, רחמנות, אבל לא

לפחד. אדרבא לשמח מאד, אם השם יתברך מזמין מצוה צריכים לשמח, להודות ולהלל להשם על המתנה, זה מתנת חנם, "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, ברוך אתה השם נותן התורה!"

זה מתנה טובה אם השם יתברך מזמין איזה מצוה, לא לפחד ממצוה. כל הבריאה נבראה רק בשביל התורה, בשביל לקיים התורה.

הבנים גם-כן, כשרואים שהאבא הוא מפחד ממצוה, אז הם מפחדים גם-כן, "מי יודע מה זה?"

זה מצוה - צדקה וחסד, זה המדה של ישראל, רחמנות! לרחם! לא כמו בהמה, אין לה שום רחמנות כלום, אכזרית כזה, חיות, בהמות. אנחנו ישראל עם אחד בעולם, כלם הם בהמות, אין להם שום דעת, שום שכל, שום לב, כמו בהמה, הם לא קבלו התורה. אם לא התורה - אין שום רחמנות בעולם!

אנחנו בלבנו כאבן!

אוי, מה שהם דברו על ברסלב, אני הייתי רק מקרב והם אמרו: "אסור לתת לו לחם, הוא לומד בכל היום 'לקויטי הלכות' וכך הלילה הוא לומד בגנבה עם רבי ישראל קרדונו ספרי ברסלב".

"ישראל בער הוא לומד בלילה עם רבי ישראל קרדונו 'לקויטי הלכות' ובכל היום הוא לומד גמרא. אנחנו כל היום לומדים גמרא ובלילה ישנים, והם לומדים בלילה 'לקויטי הלכות'. אם לא היינו ישנים לא היינו נותנים להם ללמד 'לקויטי הלכות', אבל אנחנו ישנים".

המתנגדים הם זרקו אבנים וצחקו: "זה ברסלב". הם ראו חסיד ברסלב - אז זרקו לו אבנים שימות! "בשביל מה ברסלב, בשביל מה שיחיה? ברסלב? יותר טוב שימות מלהיות ברסלב!"

חמי היה מפה את רבי ישראל ותלש לו הזקן. הוא אמר לרבי ישראל מקרדון: "מה זה, מה אתה רוצה מחתני? עזב את חתני, מה יהיה? שיהיה ברסלב! אני יש לי ערבים שיהרגו אותך בדרך בזמן שתלך למירון. הם יהרגו אותך בדרך!"

אני הייתי יחד עם רבי ישראל קרדונו שכלם היו מתנגדים. הם לא ידעו מה זה רבי ישראל...

הם חשבו שהם גם-כן צדיקים.

אוי, אוי ואבוי להם...

אין לי כח לספר הכל, אין לי כח...

תמחל לי, אני לא רוצה לדבר לשון הרע אפלו על שום אחד מישראל, אבל זה היה ממש... אני מברך את כל עם ישראל בכל הברכות שבכל הישועות. אני הייתי פשוט, איש פשוט. אבל היה לי רצון חזק לעבד השם באמת.

לא ספרתי כלום עדין מה שעבר עלי, עדין אין אתם יודעים כלום! אפלו הרבה שנים אם אני אספר קצת לא יספיק אפלו על חלק קטן מהיסורים שעבר עלי, מה שסבלתי. מה שאני סבלתי אין פה לדבר לספר. עדין לא ספרתי טפה מן הים מה שאני סבלתי מה שעבר עלי. עדין לא ספרתי כלל!

ילד בן שנה

אני מתבייש לספר הכל, אבל האמת הוא ככה...

אני זוכר הטעם והמשא שהיה לי. לא היה לי לחם, לא אני ולא הילדים, שנים לא היה לי לחם לאכל. אני הלכתי ממאה שערים לישערי חסד עם רגלים חולים ואני בקשתי: "אני צריך לחם בשביל הילדים". אני חזרתי הביתה ולא היה מי שירחם, מי שיתן לי לחם רק. וככה השארתי הילדים, והלכתי להתפלל וחזרתי... ואין לחם. לא לחם ולא כסף ולא היה לי כלום...

אני טעמתי הטעם איך ילדים בוכים: "לחם, לחם, לחם!"

ילד קטן מבקש לחם ולא היה לי לתת לו. ככה איזה חתיכת לחם, רק איזה חתיכה שירגיש הטעם הלחם. אוי איזה טעם זה...

ראיתי כשהילדים פתחו את פיהם: "לחם, לחם, לחם!"

ילד אחד, ילד קטן.. הוא מת מרעב!

הוא נעשה נפוח, הוא מת...

יָלַד אֶחָד בֶּן שָׁנָה נִפְטָר אֶצְלִי, הֵיילֵד הִרְאִישׁוֹן שְׁלִי, הוּא הָיָה גִבּוֹר, הוּא נִפְטָר מֵרָעַב. כַּמָּה בְּכִיּוֹת הוּא בָּכָה: "לָחֶם, לָחֶם, לָחֶם!"

הוּא נִעְשָׂה נְפוּחַ כַּמָּה יָמִים, וְהִמְרָאָה שֶׁל הַגּוֹף הָיָה כְּמוֹ הַר שֶׁל זָהָב, וְנִעְשָׂה רָגִיל.. עַד שֶׁהוֹצִיא נִשְׁמָתוֹ וְהִרְגִישׁ טַעַם מִיְתָה מֵרָעַב! כֶּף וְכֶף הָיָה!

אֲנִי רָאִיתִי שֶׁהוּא מֵת כָּל יוֹם וְיוֹם, לֹא רַק שֶׁהוּא מֵת יוֹם אֶחָד, בְּכָל יוֹם הוּא מֵת. בְּכָל לַיְלָה הוּא בָּכָה: "לָחֶם, לָחֶם, לָחֶם", כָּל הַלַּיְלָה הוּא בָּכָה, אֲנִי שׁוֹמֵעַ וְאִין לִי לָתֵת לוֹ. מִי יִכּוֹל לְדַבֵּר לְסַפֵּר מַה שֶׁעָבַר עַל בְּרִסְלָב!

הוּא סָבַל רָעַב כָּזֶה.. אֲנִי לֹא מִגִּזֵּם אֲנִי לֹא מִשְׁקָר, אֲנִי לֹא מִגִּזֵּם וְלֹא מִשְׁקָר חֶסֶד-וְשָׁלוֹם. זֶה עוֹד אֵינִי כְּטַפָּה מִן הַיָּם מַה שֶׁסָּבַלְתִּי עַל זֶה שֶׁאֲנִי בְּרִסְלָב. אֵיפֹה נִשְׁמַע בְּעוֹלָם דְּבַר כָּזֶה! אֲנִי לֹא יִכּוֹל לְסַפֵּר וּלְתַאֵר הַמַּצָּב כְּמוֹ שֶׁהָיָה!

כְּשֶׁאֲנִי מְזַכֵּיר אֶת עֲצָמֵי הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת שֶׁסָּבַלְתִּי רָעַב כָּזֶה, הֵיילֵד שְׁלִי הוּא סָבַל גִּיהוֹנָם בְּחַיִּים, רָעַב זֶה יוֹתֵר גְּרוּעַ מִכְּדוֹר. רָעַב זֶה נוֹרָא מְאֹד. יָלַד בֶּן שָׁנָה יֵשׁ לוֹ כָּל הַכַּחוֹת שֶׁל כָּל הַטַּעֲמִים שֶׁבְּעוֹלָם וְהוּא הִרְגִישׁ שֶׁזֶה חֶסֶד לוֹ, הוּא צָרִיךְ לָחֶם, וְהוּא בָּכָה עַד שְׁמֵת. זֶה מִיְתָה קִשָּׁה מְאֹד יוֹתֵר מִן הַכָּל - רָעַב. יֵשׁ פְּסוּק: "טוֹבִים חַלְלֵי חֶרֶב מִחַלְלֵי רָעַב". חַלְלֵי חֶרֶב - הוּא מֵת, נִפְטָר. אָבֵל חַלְלֵי רָעַב.. זֶה רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן הַטַּעַם הַזֶּה.

אֲנִי הֵייתִי בְּטַבְּרִיָּה, וְאִשְׁתִּי וְהֵיילֵד, וְאֲנִי בְּאֵתִי וְרָאִיתִי אֶת הַצַּעַר הַזֶּה שֶׁל חַלְלֵי רָעַב. זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר בְּמַחַ מַה שֶׁזֶה, זֶה צַעַר כָּזֶה מַה שֶׁאִין בְּעוֹלָם. אֶפְלוּ חַלְלֵי חֶרֶב הֵם טוֹבִים מִחַלְלֵי רָעַב.

אֲנִי סָבַלְתִּי מַה שֶׁאִין בְּעוֹלָם דְּבַר כָּזֶה! מִיְתָה כָּזֶה אִין בְּעוֹלָם, רַק בְּשִׁבְלִי בְּרִסְלָב!

אֵי, אֵי, אֵי.. אֲנִי הֵייתִי בְּסַכָּנָה, סָבַלְתִּי חֶרְפַּת רָעַב כָּזֶה, רָעַב כָּזֶה, אֲנִי וְהֵיילֵדִים. זֶה לֹא עַל חֲנָם, זֶה הַשְּׁנֵחָה מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲנִי אִין לִי טַעֲנוֹת לְשׁוֹם אֶחָד, רַק אֲנִי הֵייתִי צָרִיךְ לְסָבֵל אֶת זֶה, לְעַבֵּר אֶת זֶה, וְזֶה הָיָה לְטוֹבָה גְּדוֹלָה. זֶה הָיָה לִי לְכַפָּרַת עוֹוֹן וְלְקִנּוּת דְּבָרִים טוֹבִים. אֲנִי מֵרְגִישׁ עֲכָשׁוּ הַטוֹבָה הַזֶּה, כֵּן.

מִי יוֹדֵעַ כַּמָּה עֲנָשִׁים כַּמָּה צָרוֹת אֲנִי פְּטַרְתִּי לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי זֶה שֶׁהֵיילֵד סָבַל מִיְתָה כָּזֶה. הֵבֵן קָרְאוּ לוֹ נְחֻמָּן, הוּא מֵת וְיָלַד אַחֵר נוֹלַד וְקָרְאוּ לוֹ גַּם נְחֻמָּן, הִרְאִישׁוֹן נְחֻמָּן מֵת מֵרָעַב.

אוֹי יוֹי יוֹי, מַה שֶׁאֲנִי סָבַלְתִּי בְּחַיֵּי זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְתַאֵר. מִי יִכּוֹל לְתַאֵר וּלְסַפֵּר? הָיָה מַה שֶׁהָיָה, אֲנִי לֹא יִכּוֹל לְסַפֵּר...

הֵיִינוּ בְּשִׁפְלוֹת יוֹתֵר מִהַיְהוּדִים אֶצְלֵי הַגּוֹיִים. בְּשִׁפְלוֹת גְּדוֹל, בְּבִזְיוֹן גְּדוֹל. הֵם הָיוּ אוֹמְרִים: "מַה, הוּא לוֹמֵד לְקוֹטֵי הַלְכוֹתֵי שֶׁל רַבֵּי נְתוּן". אֲנִי בְּרוּךְ הַשֵּׁם הַתְּגַבֵּרְתִּי וְעַמְדַתִּי בְּבִזְיוֹן כָּזֶה...

לְכֹל הַדּוֹרוֹת, לְנַצַּח נְצָחִים, לְכֹל הַדּוֹרוֹת לֹא יִסְפִּיקוּ לְסַפֵּר לְתֵאֵר מֶה שֶׁסָּבְלָנוּ!

לֹא הָיָה לָנוּ נְשִׁים לְהִתְחַתֵּן, כָּל הַנְּשִׁים לֹא רָצוּ בְּרִסְלָב, הָיוּ אוֹמְרִים: "מֶה, בְּרִסְלָב? הֵם לֹא צְרִיכִים לֹא כֶּסֶף וְלֹא כְּבוֹד וְלֹא שׁוֹם דָּבָר, בְּשִׁבִיל מָה לְהִתְחַתֵּן? מֶה, אֵיזָה חַיִּים זֶה?"

לֹא, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב אוֹמְרִים: "כֶּסֶף לֹא כְּלוּם, לֹא צְרִיכִים כֶּסֶף. וְכְבוֹד לֹא כְּלוּם, לֹא צְרִיכִים כְּבוֹד. כְּבוֹד לֹא וְכֶסֶף לֹא". נוֹ, מֶה כֵּן צְרִיכִים?

כָּל הָעוֹלָם לֹא רָצוּ לְקַחַת בְּרִסְלָב לְשִׂדּוּף, "הוּא בְּרִסְלָב? נוֹ, גִּלְדֵּךְ.."

אִין דְּבוּרִים לְדַבֵּר, אִי אֶפְשֶׁר לְסַפֵּר לְתֵאֵר לְדַבֵּר, כַּמָּה שְׁתִּשְׁמְעוּ זֶה עוֹד לֹא כְּטִפָּה מִן הַיָּם מֶה שֶׁהָיָה מֶה שֶׁסָּבְלָנוּ רַק עַל זֶה שֶׁאֲנַחְנוּ בְּרִסְלָב. עוֹד לֹא כְּטִפָּה מִן הַיָּם...

בְּטְבָרְיָה וּבְצַפָּת וּבִירוּשָׁלַיִם הָיָה שְׁנֵי בְּרִסְלָבִים, רַבֵּי יִשְׂרָאֵל קֶרְדוֹנֶר וְיִשְׂרָאֵל בְּעֵר!

הֵם צָחֲקוּ מֵאַתְּנוֹ, אֲבָל אֲנַחְנוּ בְּלִבְנוּ צָחֲקוּ מֵהֵם. 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת' וְ'לְקוּטֵי מוֹהֲרֵי' אֵינְנִי יוֹדֵעַ אִידֵּךְ נַעֲשֶׂה בְּעוֹלָם, אֲנַחְנוּ צָחֲקוּ מִכֵּלָם, אֲנַחְנוּ הִדְפַּסְנוּ!

"עוֹד יְהִיָּה מֶה לְסַפֵּר מֵהָאֲנָשִׁים שְׁלֵי". רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "יְהִיָּה מֶה לְדַבֵּר, מֶה לְסַפֵּר מֵהָאֲנָשִׁים שְׁלֵי, אֵיזָה גְבוּרִים הֵם!"

"כְּשֶׁיִּירָאוּ כָּל הָעוֹלָם הָעֶרְךָ שֶׁל הָאֲנָשִׁים שְׁלֵי שֶׁהֵם מוֹכְנִים לְסָבֵל הַכֹּל בְּשִׁבִיל הָאֵמֶת. אֵיזָה גְבוּרִים הֵם, אֵיזָה חִזְקִים הֵם, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב - אֵיזָה גְבוּרִים הֵם! הֵם לֹא רוֹאִים בְּעֵינֵיהֶם, לֹא רוֹצִים לֹא שֵׁם וְלֹא רַעַשׁ!"

רבי ישראל מסביר סוד כונת הפתק הקדוש

רבי ישראל מרבה לצחוק...

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ רַבֵּי נְחֻמָּן מִבְּרִסְלָב, הוּא הָרַבִּי שֶׁלָנוּ וְשֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. יֵשׁ לוֹ כָּל הַמִּינֵי יַעֲצוֹת, כָּל הַמִּינֵי רְפוּאוֹת לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד מֶה שֶׁהוּא צְרִיךְ. הָרַבִּי

כָּבֵר הַכִּיִן לָנוּ לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, 'לְקוּטֵי תַפְלוּת', 'לְקוּטֵי הַלְכוּת', 'לְקוּטֵי עֲצוּת', הוּא כָּבֵר הַכִּיִן לָנוּ הַכֵּל! לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. הַרְפוּאוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת וְהַתְקוּנִים.

וְהַרְבֵּי, צָרִיכִים לְחַפֵּשׂ מְאֹד רַבִּי, רַבִּי שְׂיֻכָּל לְעֶזֶר לָנוּ. הַרְבֵּי שֶׁל הָעוֹלָם הוּא רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, רַבִּי נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן. הוּא הַרְבֵּי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, הוּא הַרְבֵּי שֶׁל הַתּוֹרָה וְשֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל!

אֲשַׁרִּינוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה...

אֲתָה יוֹדֵעַ מִי אָמַר אֶת זֶה, נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן? מְכַרְחִים, הֵם צָרְכִים לְהַמְתִּין עַד שְׂיָבוֹא מְשִׁיחַ, אֲנִי לֹא יָכוֹל לְלַקֵּת מִכָּאן קִדְּם. אֲנִי לֹא יָכוֹל לְלַקֵּת מִכָּאן, רַק עַד שְׂיָבוֹא מְשִׁיחַ. מֵה! מֵה אֲתָה חוֹשֵׁב...

"מְאֹד הָיָה קָשָׁה לִי לָרִדֵּת אֵלֶיךָ

תַּלְמִידֵי הַיְקָר לְהַגִּיד לְךָ כִּי נִהְיִיתִי

מְאֹד מְעַבֹּדְתְּךָ וְעֵלֶיךָ אֲמַרְתִּי

הָאֵשׁ שְׁלִי תוֹקֵד עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ

נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן"

מִי גָּלָה אֶת זֶה, נְ נַח? רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה, אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים אֵף אוֹת אַחַת, רַק רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה מִזֶּה. אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲנִי? אֲנִי נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן.

אֲנִי אוֹדִיעַ לָכֵם מִי אֲנִי, אֲנִי נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן.

אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים מִי אֲנִי, אֲנִי נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן. אֲנִי אוֹדִיעַ לָכֵם מִי אֲנִי - אֲנִי נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן

אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲנִי - לֹא, אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים, אֲנִי אוֹדִיעַ לָכֵם, אֲנִי נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן. זֶהוּ אֲנִי...

כָּל הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים מִי אֲנִי, זֶה לֹא כָּל-כָּף קָשָׁה. אֵיפֹה הַטְּלוּיָזָה, אֵיפֹה הַיְדִיעוֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת, אֵיפֹה הֵם? מִדּוּעַ הֵם לֹא יָדְעוּ מִי אֲנִי!

צָרִיכִים לְהוֹדִיעַ לְכָל הָעוֹלָם מִי אֲנִי! אֲנִי נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן!

כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַמְּשִׁלָּה לֹא יוֹדְעִים מִי אֲנִי! אֲנִי אוֹדִיעַ לָכֵם פֹּה, עַכְשָׁו, מִי אֲנִי: אֲנִי נְ נַח נַחְמָ נַחְמָן מְאוּמָן.

צְרִיכִים לְהוֹדִיעַ לְכָל הָעוֹלָם. הֵם לֹא יוֹדְעִים מִי אֲנִי! אֲנִי נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן!

אֲנִי נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן. זֶהוּ הַכֹּל! אַתֶּם יוֹדְעִים כִּבֵּר מִי אֲנִי...

כָּל הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים מִי אֲנִי וְאֲנִי אוֹדִיעַ לָכֶם, אֲנִי נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן. הַטְּלוּיָה עוֹד לֹא בָאָה? מָה זֶה אַתֶּם? אֵין לָהֶם שָׂכָל, כָּל הַטְּלוּיָה צְרִיכִים לְבוֹא לְהִנָּה!

אֲנִי נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן. אֲנִי, אֲנִי מוֹדִיעַ לָכֶם, מָה שָׂכָל הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים - אֲנִי מוֹדִיעַ לָכֶם: אֲנִי נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן.

כָּל הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים וְלֹא יוֹדְעִים מִי אֲנִי, אֲנִי אוֹדִיעַ לָכֶם מִי אֲנִי, אֲנִי נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן, זֶהוּ!

נִחַם זֶה אֲנִי!

אֵיךְ בָּא לְעוֹלָם הַזֶּה פְּתַק כְּזֶה, נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן. זֶה אֵף אֶחָד לֹא יָדַע מִסוּד הַזֶּה, רַק רִבְנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה שֶׁהוּא נִחַם. הוּא גָּלָה חֵיוֹתֵנוּ וְתַקוּתֵנוּ וְכָל עֶקֶר חֵיוֹתֵנוּ וְכָל יִשְׂרָאֵל. הוּא כּוֹלֵל כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַצְּדִיקִים וְכָל הַקְּדוֹשִׁים. נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן זֶהוּ כּוֹלֵל בְּרִיאַת כָּל הָעוֹלָם, בְּזֶה כְּלוּל כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַצְּדִיקִים וְכָל הַפְּלָאוֹת וְכָל הָאוֹרוֹת הַפְּלָאוֹת, כֵּן.

אוֹי וֵוִי זֶה יַעֲשֶׂה עוֹלָם חֲדָשׁ, כִּבֵּר בְּרוּךְ הַשֵּׁם הוּא בְּזֶה הָעוֹלָם, נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן...

נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן, רַק רִבְנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה אֶת זֶה, אֵף אֶחָד לֹא יָדַע מִסוּד הַזֶּה, אֶפְלוּ צְדִיק אֶחָד לֹא יָדַע מִזֶּה הַסוּד, רַק רִבְנוּ הַקְּדוֹשׁ לְבַד. רַק הוּא גָּלָה אֶת זֶה: אַתֶּה יוֹדֵעַ מִי זֶה נִחַם? זֶה נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן - זֶהוּ הַכֹּל!

רַק רִבְנוּ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה: אַתֶּה יוֹדֵעַ מִי זֶה נִחַם? אֲנִי נִחַם! אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי אֲנִי, אֲנִי נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן!

כֵּן, רַק הוּא גָּלָה זֶה הַסוּד, זֶה סוּד מְכַל הָעוֹלָם וְהוּא בְּעֶצְמוֹ גָּלָה לָנוּ: אַתֶּם יוֹדְעִים מִי זֶה הַרְבִּי שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל? רַבִּי נִחַם מִבְּרִסְלָב, נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן!

רִבְנוּ הַקְּדוֹשׁ לְבַדוֹ הוּא גָּלָה אֶת זֶה מָה זֶה נִחַם: נִחַם זֶה אֲנִי! נִחַם נִחַם נִחַם מֵאוֹמֵן זֶה אֲנִי. אֵין אַחֵר!

כבר חתמתי את שמי

ואני.. אני כבר חתמתי את שמי : נ נח!

אתם יודעים מה זה נ נח? נו, תגידו, אם אתם יודעים אז תגידו מה זה נ נח?

עכשו אתם יכולים להגיד מה שאתם רוצים, אני אמרתי כבר את שמי : נ נח.

מה זה נ נח?

אני.. ראש בני ישראל - ראשי-תבות רביי. אני הרבי!

מי הוא הרבי? נ נח נחמ נחמן מאומן.

אני אומר, אני הכל!

אתם יודעים מי אני?

אני ראש בני ישראל - ראשי תבות רביי, אתם יודעים מזה? אני הרבי, כן!

אתם לא מכירים אותי, מי אני. אני נ נח נחמ נחמן מאומן!

הוא נגיד לכל העולם שאתם לא יודעים מה זה נ נח, איך אתם יודעים, איך אתם יכולים לעזור? (צוחק)...

ספריו הקדושים

מדברי רבי ישראל מענין גדלת רבנו הקדוש, וממעלת ספריו הקדושים...

היום בזמן הזה תגלה קצת רבי נחמן מברסלב שהוא למעלה מן התורה, מכל הצדיקים!

הוא בא לעולם לתקן כל העולם, כל הרשעים, כל הטמאים. כלם יהיו נקיים ויהיו בחד עם השם יתברך, עם התורה. רבנו רבי נחמן זה השרש והעקר. כל דבור שיצא מפיו קדוש עולה על הכל. כל דבור של רבנו ז"ל -

מִן הַשָּׁמַיִם, מִן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ. כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁלוֹ הֵם דְּבָרֵי הַשֵּׁם
מִמֶּשׁ! יֵשׁ כָּבֶד עֲצוֹת מִרְבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ - מִן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא
קִבֵּל מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ!

אִם רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הֵיךְ מִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם - הֵיךְ הָעוֹלָם כֹּלֵם צְדִיקִים קְדוֹשִׁים
אַמְתִּיִּים...

עֲכָשׁוּ צְרִיף לְבוֹא בְּעוֹלָם הָאוֹר שֶׁל רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוּא הַרְבֵּי שֶׁל כָּל
הַתּוֹרָה, שֶׁל כָּל הַצְּדִיקִים. מִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם פְּלֹאוֹת כְּאֵלֶּה, חֲכָמָה כְּזֶה, אֲמִתּוֹת
כְּזֶה שֶׁעֲדִין לֹא נִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם, וְזֶהוּ רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ, הוּא הַמְּפָתֵחַ שֶׁל הַכֹּל.
הַבַּעַל-דְּבָרֵי סוּגָר, וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ פּוֹתֵחַ! רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ פּוֹתֵחַ כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁל
הַתְּשׁוּבָה וְשֶׁל הַכֹּל, שֶׁל כָּל הַתְּקוּנִים. כָּל הַמְּפָתָחוֹת אֲצִלוֹ, וְהוּא פּוֹתֵחַ
בְּמִפְתָּח אֶחָד כָּל הָאוֹרוֹת! דְּבַר כְּזֶה עוֹד לֹא הֵיךְ בְּעוֹלָם...

הַעֲקָר הוּא רַק רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ, זֶה צְרִיף לְהָאִיר לְכָל הָעוֹלָם, לְכָל יִשְׂרָאֵל. כָּל
זְמַן שְׂזָה עֲדִין לֹא נִתְגַּלֶּה - אִין לָנוּ כְּלוּם!

הָעוֹלָם בְּלֵי רַבֵּנוּ הוּא.. אִין לוֹ כְּלוּם, אִין לוֹ שׁוּם חֵיווֹת כָּלֵל. רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ
הוּא עֲלֵה עַל כָּל הַחֲכָמוֹת, עַל כָּל הַתּוֹרָה, עַל כָּל הַצְּדִיקִים, עַל הַכֹּל. רַבֵּנוּ
הַקְּדוֹשׁ הוּא הָאֲבָא, הוּא הָאֲמָא, הוּא הַכֹּל. הוּא הַתּוֹרָה, הוּא הָאֲמוּנָה,
הוּא הַכֹּל! הַכֹּל רַבֵּנוּ! בְּלֵי רַבֵּנוּ אֲנַחְנוּ חֲסָרִים הַכֹּל, בְּלַעֲדֵינוּ אִין לָנוּ כְּלוּם.
עִם רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ - הַכֹּל, הַכֹּל טוֹב...

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר שֶׁהוּא מְלַמֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִיךְ לְהִתְנַהֵג אִתּוֹ, הוּא
נוֹתֵן לוֹ עֲצוֹת. מִי אָמַר דְּבוּרִים כְּאֵלֶּה!

הוּא יִתְקַן כָּל הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּשִׁלְמוֹת, תְּקוּן גָּמוּר. כָּל הַתְּקוּנִים
תְּלוּי רַק בְּהִתְקַרְבוֹת לְרַבֵּנוּ. כָּל הַתְּקוּן שֶׁלָּנוּ, שֶׁל כָּל הָעוֹלָם - תְּלוּי רַק
בְּהִתְקַרְבוֹת לְרַבֵּנוּ. תְּקוּנִים, תְּקוּנִים כְּאֵלֶּה שֶׁעֲדִין לֹא הֵיךְ בְּעוֹלָם. הוּא
יִתְקַן אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל הַפּוֹשְׁעִים וְכָל הַרְשָׁעִים. יֵשׁ דְּבָרִים שְׂאִי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן,
אֲבָל הוּא עוֹשֶׂה חֲדָשׁ! בְּרָגַע אֶחָד הוּא מְאִיר כָּל הָעוֹלָם, מְכַנֵּס אֵשׁ בְּכָל
הָעוֹלָם. הוּא יְכוֹל לְבְרֹא עוֹלָם חֲדָשׁ - בְּרָגַע אֶחָד!

הוּא הַכֹּל אֲצִלוֹ, בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, הַקְּדוֹשׁ-הַקְּדוּשִׁים, אֲבֹן-הַשִּׁתִּיָּה - הַכֹּל אֲצִלוֹ,
הוּא עוֹלָה עַל הַכֹּל! כָּל הַתּוֹרָה מְקַבְּלִים מִרַבֵּנוּ, קְדָשׁ קְדָשִׁים מְקַבְּלִים מִרַבֵּנוּ,
כָּלֵם יוֹנְקִים מִמֶּנּוּ. הוּא גּוֹאֵל מוֹשִׁיעַ, הוּא הַכֹּל, רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ!

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא בְּעֶצְמוֹ יְטַפֵּל בְּהַכֹּל. הוּא בְּיָדוֹ הַכֹּל, כָּל הַבְּרִיאָה, כָּל
הָעוֹלָם, כָּל הַתּוֹרָה, כָּל יִשְׂרָאֵל. זֶה עֲנִין פְּלֹא שֶׁלֹּא הֵיךְ מֵעוֹלָם, בָּא בְּזִמְנוֹ
הַגְּאֻלָּה...

כְּמָה שֶׁאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֵינּוּ כְּטַפָּה מִן הַיָּם מְעַנִּין גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ. הַכֹּל לֹא
בָּא בְּחֻשְׁבוֹן, לֹא כְּלוּם נִגְדָה גְּדֻלָּתוֹ. "אֲנִי נִהַר הַמְּטֵהָר מִכָּל הַכְּתָמִים", מִי,
אִיזָה צְדִיק אָמַר דְּבַר כְּזֶה, אִם לֹא מְשִׁיחַ!

כָּל הַגְּאֵלָה תְּלוּיָהּ בְּרַבְּנוֹ, הַכֵּל, הַכֵּל, בִּיָּאֵת הַמְּשִׁיחַ וְהַכֵּל. אִם יֵשׁ כָּבֶד רַבְּנוֹ
הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם - כָּבֶד יֵשׁ מְשִׁיחַ. מְשִׁיחַ כָּבֶד יִמְצָא הַכֵּל מוֹכֵן וּמְזַמֵּן, רַבְּנוֹ
הַקְּדוֹשׁ כָּבֶד הַכֵּין הַכֵּל לְמְשִׁיחַ. רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ כָּבֶד הַכֵּין הַכֵּל!

כְּשִׁיבֹא מְשִׁיחַ הוּא יִגְלֶה אֶת רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, מִי זֶה, מִי הוּא רַבְּנוֹ רַבִּי נְחֻמָּן.
מְשִׁיחַ הוּא יִכְנִיס בְּעוֹלָם הָאֹר שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, מְשִׁיחַ יְהִי תַלְמִיד רַבְּנוֹ...

כְּמָה שְׂאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מְרַבְּנוֹ - כְּכֹה הַיֵּצֵר הָרַע הוֹלֵךְ וּמִתְרַחֵק וְנִעְלָם. רַבְּנוֹ
הַקְּדוֹשׁ הוֹרֵג אוֹתוֹ עִם כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ.

מֵה שְׂיֵשׁ בְּעוֹלָם, מַחְלוֹת כְּאֵלוֹ שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לְשָׁם שׁוֹם תִּקּוּן מְשׁוֹם
עֲזָרָה, אֲבוּד לְגַמְרִי. וְהוּא מְהַפֵּךְ הַכֵּל! חוֹלִים כְּאֵלָה כְּמוֹ שְׂאֲנַחְנוּ הַיּוֹם -
אֵין לָהֶם רְפוּאָה. אָבֵל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ גַּם מַחְלוֹת כְּאֵלָה הוּא יָכוֹל לְתַקֵּן,
לְרַפְּאוֹת, לְשִׁמְחָה. הוּא יָכוֹל לְעֹזֵר לְכָל יִשְׂרָאֵל בְּכָל רִגְעַ. בְּדַבּוּר אֶחָד הוּא
רוֹפֵא אֶת כָּל הַמַּחְלוֹת שֶׁל כָּל הַחוֹלִים, בְּדַבּוּר אֶחָד!

זֶה פְּלֵא כְּזֶה שְׂאֲנַחְנוּ חוֹלִים כְּאֵלָה שְׂאֵין מִי שְׂיִוְכַל לְעֹזֵר לָנוּ אֶפְלוֹ טַפָּה מִן
הַיָּם - רַק הוּא, רַק הוּא! הוּא יָכוֹל לְרַפְּאוֹת כָּל הַחוֹלִים שֶׁבְּעוֹלָם! כָּל דְּבַר
שֶׁל רַבְּנוֹ הוּא מְחַיֶּה מֵתִים, הַכֵּל!

הוּא אָמַר שְׂיֵשׁ מַחְלוֹת שְׂאֵין לָהֶם רְפוּאָה, וְאֲנִי יָכוֹל לְרַפְּאוֹת גַּם מַחְלוֹת
כְּאֵלָה. חוֹלִים כְּאֵלָה - אֲנִי יָכוֹל לְעֹזֵר לָהֶם, אֶפְלוֹ לְחוֹלָה שְׂאֵין לוֹ רְפוּאָה -
אֲנִי יָכוֹל לְרַפְּאוֹת אוֹתוֹ! אִם אֲנַחְנוּ הַיּוֹם יוֹדְעִים מְזֶה, מֵאֲמִינִים בְּזֶה -
הַיּוֹם צְדִיקִים קְדוֹשִׁים מֵה שֶׁלֹּא הָיָה מְעוֹלָם...

רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ הוּא סוּד כְּזֶה שְׁעוּד לֹא הָיָה מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם, פְּלֵא כְּזֶה
עוּד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם. עוּד לֹא הָיָה חֲדוּשׁ כְּזֶה בְּעוֹלָם, חֲדָשׁ! כָּל מַלְאָךְ שְׂגָלָה
רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם - נַעֲשֶׂה עוֹלָם חֲדָשׁ לְגַמְרִי. הוּא אָמַר שְׂכַל תִּיבָה הִיא
כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַצְּדִיקִים וְכָל יִשְׂרָאֵל. בְּתִיבָה אַחַת! כְּכֹה הוּא יָכוֹל לְהַכְלִיל
כָּל הַתּוֹרָה.

דְּבַר אֶחָד שֶׁל רַבְּנוֹ מְהַפֵּךְ כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַחֲכָמִים, הוּא מְרַאֶה לָהֶם שְׂהֵם
לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם. הוּא עָלָה עַל כָּל הַגְּדוֹלִים, עַל הַכֵּל. וְהֶאֱמַת שְׁלוֹ - אֵין
אֶמֶת כְּמוֹ זֶה, אֵין חֲכָם כְּמוֹ זֶה. כָּל הָעוֹלָם לֹא יָכוֹלִים נִגְדַּ דְּבַר אֶחָד שֶׁל
רַבְּנוֹ. כָּל הַחֲכָמִים כָּלֵם יִתְבַּטְּלוּ לְגַמְרִי נִגְדַּ רַבְּנוֹ. כָּלֵם מְשִׁתְּגַעִים, כָּל
הַגְּדוֹלִים, כָּל כָּלֵם מִתְבַּטְּלִים נִגְדַּ דְּבַרִּים כְּאֵלָה. מִי רָאָה דְּבַרִּים כְּאֵלָה!
רַק דְּבַר אֶחָד מְרַבְּנוֹ הוּא כּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ! כָּל דְּבַר שֶׁל רַבְּנוֹ הוּא כָּל
הַתּוֹרָה כְּלָה!

כָּל דְּבַר שְׁלוֹ וְכָל עֲנָן שְׁלוֹ הוּא לְמַעַלָּה מִן הַטְּבַע וְהוּא נֶאֱחֵי וְהוּא תְּמִיד
בְּכָל דוֹר. כְּכֹה הוּא אָמַר, שְׂהוּא הַמְּנַהֵג הָאֲמִתִּי שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּכָל דוֹר
וְדוֹר, זֶה לֹא נִפְסָק! מֵה שְׂגָלָה לָנוּ עַדִּין לֹא מִגִּיעַ לְטַפָּה מִן הַיָּם...

אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים עֲדֵין כָּל מַרְבֵּנוּ, אֲנַחְנוּ וְכָל הָעוֹלָם וְכָל הַדּוֹרוֹת
שְׁעֵתִידִים לְבוֹא - עוֹד לֹא מִסְפִּיק לְהַשִּׁיג דְּבוּר אֶחָד מִרְבֵּנוּ!

יְכוּלִים לְגוֹעַ מְגַדֵּל הַחַיּוֹת שֶׁל כָּל דְּבוּר שְׁגָלָה רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם, כָּל
דְּבוּר שֶׁלוֹ הוּא מְעִין, הוּא יִם הַחֲכָמָה. דְּבוּר אֶחָד הוּא הַיָּם הַגָּדוֹל, יִם
הַחֲכָמָה, יִם כְּזֶה.. יִם שֶׁל יְשׁוּעוֹת רְפוּאוֹת חֲדָשׁוֹת כְּאֵלֶּה לֹא הָיָה עֲדֵין.
דְּבוּר אֶחָד שֶׁלוֹ שֶׁהוּא מְגַלֵּה, הוּא מַחֲדֵשׁ וּמְרַפֵּא כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַכּוֹפְרִים,
כָּל הַרְשָׁעִים. כּוֹפְרִים גְּמוּרִים - וְהֵם יִהְיוּ צְדִיקִים קְדוֹשִׁים. דְּבוּר אֶחָד
מִסְפִּיק לְכָל הָעוֹלָם.

יִם, יִם הַגָּדוֹל לֹא יִסְפִּיק לְכָתֹב עַל גְּדֻלַּתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל. בְּכָל דְּבוּר שֶׁלוֹ הוּא
יְכוּל לְכַבֵּשׁ כָּל הָעוֹלָם...

יְהִי עוֹד זְמַן שְׂאֵנִי מְקוּהָ לְשֵׁם, אוֹלֵי אֲזַכֶּה לְהַתְגַּבֵּר בְּתַפְלוּת וּלְהַמְשִׁיךְ
וּלְסַפֵּר מֵה זֶה רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ. כָּל דְּבוּר שְׂמִדְבָּרִים מִרְבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא
הַמְתַּקָּה גְּדוֹלָה לְכָל הָעוֹלָם. כָּל הַיְשׁוּעוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם
וּבְכָל עֵת - אֲצַל רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ.

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא הַבְּחִיר שֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת. הוּא הַרוֹפֵא הַכִּי גָדוֹל בְּכָל דּוֹר
וְדוֹר. כָּל דְּבוּר שֶׁלוֹ הוּא רְפוּאָה וַיְשׁוּעָה לָנוּ וּלְכָל דּוֹרוֹתֵינוּ לְעוֹלָמֵי עַד,
לְנֶחֱצַח נְצָחִים. בְּכָל תּוֹרָה וְתוֹרָה שְׁגָלָה רַבֵּנוּ, הוּא קִיוֵם כָּל הָעוֹלָם וְכָל זְרַעֵנוּ
עַד הַסּוֹף. הַכֹּל תְּלוּי בְּרַבֵּנוּ, כָּל הַתּוֹרָה וְהָאֱמוּנָה, כָּל חַיֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
בְּעוֹלָם הַבָּא - הוּא רַק רַבֵּנוּ!

אֲנַחְנוּ, הָעֶקֶר שֶׁלָּנוּ לְהִיּוֹת קָשׁוּר וְדְבוּק לְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ, כָּל מֵה שֶׁהוּא אוֹמֵר
זֶה אֱמֶת וְיָצִיב וְנִכּוֹן, וְצָרִיכִים אֲנַחְנוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ לְקַיֵּם כָּל דְּבוּר שְׁגָלָה.
לֹא לְשִׁמְעַע לְשׁוֹם אֶחָד. שׁוֹם דְּבַר לֹא יְכוּל לְעַזֵּר לָנוּ - רַק רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן!

רַבֵּנוּ רַבִּי נַחֲמָן הוּא הַרְבֵּי שְׁלָנוּ, הוּא הַרְבֵּי שְׁלָנוּ וְשֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. הוּא
הָרֵאשׁ שֶׁל כָּל הַצְּדִיקִים, שֶׁל הַכֹּל. הָעֵנָן שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, עַל
כָּל הַגְּאוּנִים, עַל הַכֹּל. כְּנֶגֶד רַבֵּנוּ ז"ל - הַכֹּל בְּטֵל. הָעֵנָן שֶׁל רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ
זֶה עֵנָן שֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה מִן הַכֹּל, וְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּעֶצְמוֹ - יוֹתֵר וַיּוֹתֵר וַיּוֹתֵר...

נ נח נחמ נחמן מאומן

נ נח נחמ נחמן מאומן זֶה הַשֵּׁם שֶׁל רַבֵּנוּ, וְזֶהוּ כּוֹלֵל בְּרִיאַת כָּל הָעוֹלָם, כָּל
הַצְּדִיקִים כְּלוּלִים בְּשֵׁם הַזֶּה, כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַצְּדִיקִים וְכָל הָאוֹרוֹת
הַפְּלֵאוֹת וְהַכֹּל, כָּל הַדּוֹרוֹת.

עוד לא הייתה פלא כִּזֶּה בְּעוֹלָם מְשׁוּם צְדִיק. זֶה גִּלְהָ רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ. נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ
נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ זֶה דְּבַר חֲדָשׁ. נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ זֶה יוֹתֵר גְּדוֹל וְיוֹתֵר
גְּבוּהָ מֵהַכֹּל. זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, עַל כָּל הַתּוֹרָה, עַל הַכֹּל.

רק נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ, מִסְּפִיק, זֶה הַכֹּל. זֶה כָּל הָעוֹלָם, זֶה כָּל הַתּוֹרָה
כְּלָה וְכָל יִשְׂרָאֵל, זֶה כָּל הַחֲכָמוֹת וְכָל.. הַכֹּל! כָּל הַרְפוּאוֹת וְכָל הַיְשׁוּעוֹת,
הַכֹּל בְּדַבּוּר אֶחָד!

נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ הוּא עוֹשֶׂה הַכֹּל שְׁלָם, חֲדָשׁ, הוּא חֲדָשׁ וְהוּא עוֹשֶׂה
הַכֹּל חֲדָשׁ!

רק לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם שֶׁל רַבְּנוּ, נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ, זֶה מִסְּפִיק. זֶה דְּבַר
קָל לְהַגִּיד, וְיָמִי שְׂאוֹמֵר נַחְמֵנוּ, אִזּוֹ הוּא מְחַזֵּק, הוּא נִכְנָס בְּהַשְׁרֵשׁ שֶׁל
הַבְּרִיאָה, בְּהַשְׁרֵשׁ שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה וְשֶׁל כָּל הַצְּדִיקִים, נִכְנָסִים בְּעוֹלָם אַחֵר.

רק לְהַגִּיד בְּפֶה אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ, זֶה מִמְּתִיק
כָּל הַצָּרוֹת וְכָל הַדְּיָנִים וְכָל הָעוֹנוֹת וְכָל הַנְּפִילוֹת וְכָל הַכְּפִירוֹת שֶׁל הָעוֹלָם.
זֶה מִסְּפִיק לְהַחְרִיב כָּל הַסְּטֵרָא-אַחְרָא, כָּל הַחֲשָׁד, הַכֹּל, מֵהַפֶּדָּה הַכֹּל. שְׂזֶה
כַּח כְּזֶה.. כַּח חֲדָשׁ שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם!

כֵּן, לְהַגִּיד כָּל הַיּוֹם נַחְמֵנוּ - זֶה הַמְּפָתֵחַ לְכָל הַרְפוּאוֹת, לְכָל הַיְשׁוּעוֹת, זֶה
הַכֹּל, הַכֹּל! נַחְמֵנוּ, זֶה יֵשׁ לוֹ כַּח, זֶה פּוֹתֵחַ כָּל הַשְּׁעָרִים, כָּל הַשְּׁעָרֵי רַחֲמִים,
כָּל הַשְּׁעָרֵי תְּפִלָּה, כָּל הַשְּׁעָרֵי תְּשׁוּבָה, כָּל הַתּוֹרָה. הוּא יֵשׁ לוֹ כָּל הַרְפוּאוֹת
וְכָל הַיְשׁוּעוֹת וְכָל מֵה שְׂאֲנַחְנוּ צְרִיכִים. צְרִיכִים שְׂיִהְיֶה מָלֵא כָּל הָעוֹלָם בְּנַחְמֵנוּ...
נַחְמֵנוּ...

הַנְּגוֹן נַחְמֵנוּ זֶה נִגּוֹן שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְרַפְּאוֹת כָּל הַמַּחְלוֹת, הוּא יָכוֹל לְכָל דְּבַר.
נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ הוּא נוֹתֵן רְפוּאוֹת לְכָל הַחוֹלִים הַקְּשִׁים שְׂאֵי אֶפְשָׁר
לְעֹזֵר לָהֶם, רַק יִגִּיד - יִקְבֵּל! רַק הַנְּגוֹן נַחְמֵנוּ - כָּל הָעוֹלָם הֵם בְּתַקּוֹן גָּמוּר.
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא יִתְקַן כָּל הָעוֹלָם עִם הַשֵּׁם שְׁלוֹ - נַחְמֵנוּ. מִסְּפִיק לְכָל הָעוֹלָם
נַחְמֵנוּ. אֲנִי נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ, שְׂזֶה נִגּוֹן כְּזֶה שֶׁהוּא תְּקוּן וְרְפוּאָה וְיִשׁוּעָה
לְכָל אֶחָד. אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ רַחֵם עָלֵינוּ, הוּא גִּלְהָ טְפָה
מִן הַיָּם מִי הוּא, מִי יוֹדֵעַ נַחְמֵנוּ? בְּלִי זֶה אֵין חַיִּים, אֵין כְּלוּם...

נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ - הוּא הַכֹּל! אֲנִי אוֹדִיעַ לָכֶם מִי אֲנִי: אֲנִי נַחְמֵנוּ
נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ. זֶהוּ אֲנִי!

אֲנִי.. רַבִּי נַחֲמֵנוּ! זֶה נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ!

אֲנִי - רֵאשֵׁי תִבּוֹת נַחְמֵנוּ נַחֲמֵנוּ מֵאוֹמְרוֹ, זֶה כְּבָר כְּלוּל כָּל הָעוֹלָם עִם כָּל
הַחֲכָמִים, עִם כָּל.. הַכֹּל!

'ספורי מעשיות'

המעשיות הם מגלים את רבנו, מגלים את השם יתברך.

כל דבור של המעשיות הוא החיות של כל העולם. מעשיות כאלה עדין לא היה בעולם. מעשיות כאלו.. אין, אין בעולם, אין כמוהם! רק דבור אחד של ה'ספורי מעשיות' - הוא מכניע את כלם. בדבור אחד של המעשיות - שמה יש כל התורה והכל! השרש של הכל!

עוד לא היה תורות כאלה, 'ספורי מעשיות' כאלו. רק תיבה אחת מן ה'ספורי מעשיות' עולה על הכל. על כל התורה, על כל החכמות. מלה אחת! עוד לא היה בעולם אור פלא כזה...

רבנו הקדוש אמר שזה ה'ספורי מעשיות', על-ידי זה זוכים לפקד עקרות!

יש כבר 'ספורי מעשיות' כאלה.. עד רבנו לא היה 'ספורי מעשיות' ולא היה 'לקוטי מוהר"ן' ולא היה כלום. לא היה, אין, כלל! אם לא היה בעולם רק דף אחד מה'ספורי מעשיות', דף אחד מה'לקוטי מוהר"ן', דף אחד מ'לקוטי הלכות', אז היה העולם בטל לכלום! אם לא היה 'ספורי מעשיות' בעולם, עוד לא היה כלום. בלי ה'ספורי מעשיות' - כל העולם לא כלום. יש לנו כבר 'ספורי מעשיות', זה שנה יותר מכל העולם, כל דבור הוא שנה יותר מכל העולם. נו, איזה שמחה זה...

'לקוטי תפלות' כזה ו'ספורי מעשיות' כאלה, דבורים כאלה.. אין בעולם. אם זה היה מתגלה היה כל העולם צדיקים! ספורי מעשיות כאלה עוד לא היה בעולם, זה רק של משיח...

'לקוטי מוהר"ן'

ברוך השם, השם יתברך נתן לנו 'לקוטי מוהר"ן', רבנו הקדוש שמח מאד שיש בעולם ה'לקוטי מוהר"ן', כל תורה הוא כל חיותנו וזרענו, הכל. דף אחד מ'לקוטי מוהר"ן' כנגד כל התורה, דף אחד מ'לקוטי מוהר"ן'! כל

דבור של ה'לקוטי מוהר"ן הוא כל התורה וכל התקונים שכל אחד צריך...

הוי, רבנו הקדוש כָּבֵר נִמְצָא בְּעוֹלָם וְהוּא נִתֵּן לָנוּ 'לְקוּטֵי מוהר"ן, וְסִפּוּרֵי מַעֲשֵׂי־וְתוֹת' וְ'לְקוּטֵי הַלְכוֹת' וְ'לְקוּטֵי תַפְלוֹת' - הוּא כָּבֵר בָּרָא עוֹלָם חֲדָשׁ!

רַבִּי נִתָּן אָמַר שֶׁבְּעוֹלָם הַבָּא - אִם יִפְסְקוּ לוֹ גִּיהֲנָם, אִזּוֹ הוּא יִגִּיד תּוֹרָה בְּ'לְקוּטֵי מוהר"ן, אִזּוֹ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה שְׂמָה גּוֹ-עֵדוֹן! יֵשׁ כָּבֵר 'לְקוּטֵי מוהר"ן, בְּעוֹלָם - נוֹ, כֵּלָם יֵשׁ לָהֶם תִּקּוּן! יֵשׁ כָּבֵר בְּעוֹלָם 'לְקוּטֵי מוהר"ן, 'לְקוּטֵי הַלְכוֹת', 'לְקוּטֵי תַפְלוֹת'. הוּא יַעֲשֶׂה אֶת כֻּלָּם צְדִיקִים קְדוֹשִׁים. כָּל הַכּוֹפְרִים, כָּל הַרְשָׁעִים יִהְיוּ צְדִיקִים!

'לְקוּטֵי מוהר"ן' כִּזֶּה הִיא מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם? דְּבוּר אֶחָד שֶׁל 'לְקוּטֵי מוהר"ן' זֶה כּוֹלֵל אֶת כָּל הַצְּדִיקִים וְכָל הַתּוֹרָה. אֵין דְּבוּרִים לְדַבֵּר...

'לְקוּטֵי מוהר"ן', מַה שְׂזָה, מַה שְׂזָה.. אֵיזָה יְשׁוּעָה זֶה, אֵיזָה רְפוּאָה, אֵיזָה.. זֶה כָּל תִּקּוּנֵנוּ, זֶה הַכֹּל! יֵשׁ בּוֹ הַכֹּל לְיִרְאֵת שְׂמִים וְאַמוּנָה וְתִשׁוּבָה וְכָל מַה שְׂצָרִיכִים יֵשׁ שְׂמָה בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר. שׁוּם צְדִיק לֹא אָמַר דְּבוּרִים כְּאַלֶּה: "וּמְשִׁיחַ יִגִּיד פְּרוּשׁ עַל 'לְקוּטֵי מוהר"ן". נוֹ, הוּא רַק יְחִיד בְּכָל הָעוֹלָם, יְחִיד, שְׂאָמַר דְּבוּרִים כְּאַלֶּה: "מְשִׁיחַ יִגִּיד פְּרוּשׁ עַל 'לְקוּטֵי מוהר"ן!"

כָּל הַגְּאוּנִים וְכָל הַגְּדוֹלִים שֶׁל הָעוֹלָם יִתְבַּיְשׁוּ וְיִתְבַּטְּלוּ נֶגֶד רַבְּנוּ, נֶגֶד אִישׁ אֶחָד. דְּבוּר אֶחָד מִ'לְקוּטֵי מוהר"ן' מְנַצֵּחַ אֶת כֻּלָּם, אֶת כָּל הָעוֹלָם. דְּבוּר אֶחָד!

ה'לקוטי תפלות', ה'לקוטי הלכות', ה'לקוטי מוהר"ן', זֶה לְמוֹדִים שֶׁל מְשִׁיחַ! רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר: "יֵשׁ כָּבֵר בְּעוֹלָם ה'לקוטי מוהר"ן, אִזּוֹ הָעוֹלָם לֹא יִחַרְבּ.."

לְקוּטֵי תַפְלוֹת'

הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁיִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם ה'לקוטי תפלות', אֲנַחְנוּ לֹא יוֹדְעִים כְּלוּם אֵיזָה פְּעֻלוֹת הוּא עוֹשֶׂה בְּעוֹלָם. כָּל דְּבוּר שֶׁלוֹ הוּא תִקּוּנִים וְחִיּוּת כָּל הָעוֹלָם!

הוּי 'לְקוּטֵי תַפְלוֹת' כִּזֶּה.. כָּל הָעוֹלָם צְרִיכִים אוֹתוֹ בְּכָל רִגַע. כָּל הָעוֹלָם! ה'לקוטי תפלות' צְרִיכִים לְהַדְפִּיס בְּכָל הָעוֹלָם, לְכָל הַיְשִׁיבוֹת, בְּכָל מְקוֹם

יְהִי 'לְקוּטֵי תַפְלוּת'. הֵם יֵרְאוּ אִם הִיא כְּבֹר בְּעוֹלָם דְּבַר כְּזֶה, פֶּלֶא כְּזֶה..
'לְקוּטֵי תַפְלוּת'. הִיא 'לְקוּטֵי תַפְלוּת' כְּזֶה בְּעוֹלָם! זֶה רַק שֶׁל מְשִׁיחַ!

זֶה ה'לְקוּטֵי תַפְלוּת' יִגְלֶה מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, הוּא יִגְלֶה מֶה זֶה 'לְקוּטֵי תַפְלוּת'.
מְשִׁיחַ הוּא יִכְנֹס כָּל הָעוֹלָם, כָּל יִשְׂרָאֵל, וְיִתְקַן אוֹתָם. הוּא יִתֵּן לָהֶם
'לְקוּטֵי תַפְלוּת' וְהֵם יִגִּידוּ 'לְקוּטֵי תַפְלוּת' - זֶה הַכֹּל.

מְשִׁיחַ, מְשִׁיחַ יִגִּיד פְּרוּשׁ מֶה זֶה 'לְקוּטֵי תַפְלוּת', מֶה זֶה 'לְקוּטֵי הַלְכוּת',
מֶה זֶה 'לְקוּטֵי יַעֲזוּת', מֶה זֶה 'סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיאוֹת'. מְשִׁיחַ הוּא יִקַּח כָּל פְּעַם
אִיזָה טִפָּה מִן הַיָּם וְיִגִּיד וְכֻלָּם יִהְיוּ נַעֲשִׂים צְדִיקִים, בְּעַל־תְּשׁוּבָה גְמוּרִים,
צְדִיקִים קְדוּשִׁים, כָּלָם! ה'לְקוּטֵי תַפְלוּת' עוֹשֶׂה צְדִיקִים!

'לְקוּטֵי תַפְלוּת' כְּזֶה יִשְׁנוּ בְּעוֹלָם? מִי יִכּוֹל לְהַגִּיד שְׂיִשְׁנוּ בְּעוֹלָם אֲפֹלוּ דְבוּר
אֶחָד מִה'לְקוּטֵי תַפְלוּת'? אֲמַת כְּזֶה, תּוֹרָה כְּזֶה, 'לְקוּטֵי תַפְלוּת' כְּזֶה עוֹד
לֹא הִיא בְּעוֹלָם. תַפְלוּת כְּאֵלוּ - אִין בְּעוֹלָם!

'לְקוּטֵי תַפְלוּת' כְּזֶה שְׂרָבִי נִתֵּן אוֹמֵר בְּפִרוּשׁ: "מֵעוֹלָם לֹא נִתְגַּלְתָּ תַפְלוּת
כְּאֵלוּ, לֹא הִיא תַפְלוּת כְּאֵלוּ בְּעוֹלָם!" 'לְקוּטֵי תַפְלוּת' כְּזֶה שְׂכַל דְבוּר יִכּוֹל
לְשַׁנּוֹת כָּל הָעוֹלָם מֵהַפֶּדָּ אֶל הַפֶּדָּ, כָּל הָעוֹלָם! כָּל דְבוּר יִכּוֹל לְרַפְּאוֹת כָּל
הָעוֹלָם, לְשַׁמַּח כָּל הָעוֹלָם, לְחַזֵּק כָּל הָעוֹלָם. כָּל דְבוּר!

ה'לְקוּטֵי תַפְלוּת' הוּא יִכּוֹל לְקַבֵּל כָּל הָעוֹלָם, הוּא יִכְבֹּשׁ כָּל הָעוֹלָם. הוּא
יִחְיֶה יִשְׁמַח וְיִרְפָּא אֶת כָּל הָעוֹלָם, אֶת כָּל הַרְשָׁעִים, אֶת כָּל הַכּוֹפְרִים. הוּא
יִרְפָּא וְיִחְזִיר אוֹתָם לְטוֹב. דְבוּר אֶחָד יַהֲפֹד כָּל הָעוֹלָם!

ה'לְקוּטֵי תַפְלוּת' הוּא מְקַרֵב אוֹתָנוּ לְתוֹרָה וּלְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּאֵמֶת. בְּכָל
דְבוּר שֶׁל ה'לְקוּטֵי תַפְלוּת' הוּא חֵיוֹת שֶׁל כָּלָם, הוּא נוֹתֵן חֵיוֹת לְכָל הָעוֹלָם,
לְכָל הַרְשָׁעִים. ה'לְקוּטֵי תַפְלוּת' זֶה הַיְבִית-חוֹלִים שֶׁל כָּל הָעוֹלָם! זֶה יְהִי
הַשְׁמָחָה הַגְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, הוּא יִתְגַּלֶּה - ה'לְקוּטֵי תַפְלוּת'...

אֵי, ה'לְקוּטֵי תַפְלוּת'.. רְאוּי שְׂאֲנַחְנוּ נַעֲסֵק בְּזֶה הַרְבֵּה, זוֹכִים לְאוֹרוֹת
כְּאֵלוּ שֶׁלֹּא נִתְגַּלְתָּ עַדִּין בְּעוֹלָם. אִם יֵשׁ לָךְ שְׂכָל תִּקְנָה ה'לְקוּטֵי תַפְלוּת'
וְתִגִּיד הַרְבֵּה 'לְקוּטֵי תַפְלוּת' וְתִמְצָא חֵיוֹת, חֵיִים נְצַחִיִים, חֵיִים שְׁנִקְרָא
חֵיִים. מִי שְׂאוֹמֵר 'לְקוּטֵי תַפְלוּת' - אִזּוּ הוּא מוֹצֵא הַאֲמֶת!

שְׁנַזְכֶּה לְהַגִּיד הַרְבֵּה 'לְקוּטֵי תַפְלוּת' וְהַרְבֵּה 'לְקוּטֵי הַלְכוּת', זֶה דְבוּרִים
שֶׁל מְשִׁיחַ, רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ גְּלֶה טִפָּה מִן הַיָּם...

'לְקוּטֵי הַלְכוּת'

הוּי רַבִּי נִתֵּן, צְדִיק קְדוּשׁ כְּזֶה, אוֹר כְּזֶה, הוּא עֹשֶׂה 'לְקוּטֵי הַלְכוּת'. 'לְקוּטֵי
הַלְכוּת' שְׂכַל דְבוּר הוּא יִכּוֹל לְהַחְיֹת כָּל הָעוֹלָם! 'לְקוּטֵי תַפְלוּת', 'לְקוּטֵי
הַלְכוּת', כָּל דְבוּר הוּא מְחַיֶּה מֵתִים. 'לְקוּטֵי הַלְכוּת', 'לְקוּטֵי יַעֲזוּת', סְפָרֵי
רַבְּנוּ - זֶהוּ הַגְּאֻלָּה, זֶהוּ הַתּוֹרָה וְזֶה הַאֲמוּנָה וְזֶה הַכֹּל!

תורות כאלו עוד לא היה בעולם! הלכות כאלה עדין לא היו בעולם! איך יכולים להפריד אפלו רגע אחד מ'לקוטי תפלות', מ'לקוטי הלכות', זה עולה על כל התורה!

יש כבר 'לקוטי מוהר"ן', יש כבר 'לקוטי תפלות', יש כבר 'לקוטי הלכות', זה למוזיקאים של משיח! משיח גם-כן כלול בהדבורים שלו. התורה של רבנו זה משיח ויותר ויותר ויותר...

'אבי הנחל'

'אבי הנחל', כל מי שרואה המכתבים - נעשה בעל-תשובה! כל מכתב הוא אור השם, כל דבור - אור השם. נעלם מכל העולמות! תשתדל לקבל הספר 'אבי הנחל' - אז תהיה חסיד ברסלב...

תקון הכללי

רבנו הקדוש אמר: "אני נהר המטהר מכל הפתמים!" פתמים כאלה שיש לנו, מי יכול לנקות? רק רבנו הקדוש!

כשצריכים רפואה, אומרים ה'תקון הכללי', מי שחס-ושלום נפל, אז תקפו - הוא כאלו לא קרה כלום. 'תקון הכללי' - זה אור של משיח!

ה'תקון הכללי' על ציון רבנו הקדוש - זה תקון כזה שאין לנו מושג!

עכשו רבנו הקדוש כבר ישנו בעולם, עכשו יש כבר הגאולה, ישנו ה'לקוטי מוהר"ן' ו'לקוטי תפלות', 'לקוטי הלכות' ועוד. רבנו הקדוש הוא גלה חכמה חדשה שעולה על כל החכמות. הכל פתוב בכל דבור של רבנו ז"ל, בספריו הקדושים יש לכל אחד מישראל כל התקונים וכל הרפואות וכל הישועות. זה כל הישועות - התורה הקדושה, להדפיס ספרי רבנו, זה חיות כל העולם!

אנחנו צריכים למסר כל נפשנו וזרענו על זה, שיהיה בכל מקום ספרי רבנו ז"ל, אז יהיה הגאולה השלמה, גאולה כזה שלא היה מעולם!

כל מי שרוצה לרחם על עצמו ועל בניו שיקנה ספרי רבי נחמן ויעסק בהם ויקים אותם, אז יהיה עולם חדש לגמרי...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם.

בְּרוּךְ הַנוֹתֵן לַיַּעַף כַּח
וּלְאִין אֹנִים עֲצָמָה יִרְבֶּה :

ונתחזק

חזק

חזק